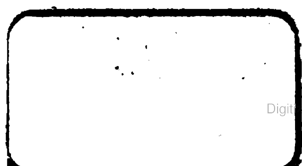

HARPOCRATIONIS

LEXICON

CUM

ANNOTATIONIBUS INTERPRETUM
LECTIONIBUSQUE
LIBRI MS. VRATISLAVIENSIS.

VOL. II.

LIPSIAE
SUMPTIBUS C. H. F. HARTMANNI
MDCCCXXIV.

PHIL. IACOBI MAUSSACI

DISSERTATIO CRITICA.

DISSERTATIO CRITICA 373*)

DE

HARPOCRATIONE (305)**)

EIUSQUE SCRIPTIS,

in qua de autoribus cognominibus multa non vulgaria deteguntur, infiniti simul autorum difficiles loci explicantur et enodantur, huius operis epigraphe illustratur, disputaturque diligentius de Lexicis, Glossis, Glossographis, et Lexicographis.

Antequam venio ad operis interpretationem, quae superiori ad Lectorem epistola de Harpocratione eiusque scriptis me disputaturum pollicitus sum exsequar. Constitui igitur proponere in medium dissertationem criticam, quae dividetur in duas partes. *In prima* tria potissimum tractabo quae mihi maxime difficilia videntur, et quorum praecipue causa instituta videtur haec dissertatio: tractabo inquam de veteribus quibusdam autoribus, qui eodem quo Harpocration nomine insigniti fuere, eorumque discrimine: de Harpocrationibus a Tertulliano, ab Athenaeo, et a Capitolino laudatis: de tempore quo hic noster autor floruerit, et an Veri Imperatoris praeceptor fuerit. *In secunda* duo tantum attingam, de Grammaticae partibus leviter, de exege- (306)
tica eius parte, ad quam putamus conscribendorum Lexicorum formas et methodos pertinuisse, accurata diligentia: de Lexicis in genere, autoribus et primis eorum inventoribus, tandem de oratorum Lexicis, et peculiari hoc decem oratorum Lexico: de Critica, ultima grammatices parte, aliud agendo et per transennam. Quae omnia, si quid recte iudico, dummodo subtiliter et cum ingenii acumine ac solertia tractentur, non parum conferent ad probe tenendum huius operis institutum, aliaque permulta non ita tritae et pervulgatae lectionis, quaeque passim omnibus non occurrunt, ediscenda.

Quod attinet ad primam partem, invenio Suidam

*) Edit. Blancardi.

**) Edit. Maussaci.

quatuor insignes viros commemorare qui *Harpocratio-*
nes dicti fuere. Horum primus est *Harpocration Ar-*
givus, Platonicus Philosophus, Caesaris convictor, (sic
enim verto *συμβιωτὴς Καίσαρος*, non tantum coaeta-
neus, sed et familiaris,) qui Commentariorum in Pla-
tonem libros vigintiquatuor, et dictionum Platonicarum
duos conscripsit. Numeratur hic inter Philosophos, e
quorum monumentis Ioannem Stobaeum Eclogas suas
ἀποφθεγμάτων ὑποθετικῶν collegisse et consarcinasse
relatum est in bibliotheca Photii. Secundus *Harpo-*
cration, *Gaius* nuncupatus, Sophista, qui de figuris
Antiphontis, de Hyperidis Lysiaeque orationibus libros
edidit, aliaque multa composuit. Tertius *Harpocra-*
tion, *Aelius* dictus, Sophista, qui de his quae videntur
(307) a rhetoribus ignorata fuisse tractavit, (sic enim Suidae
illa verba intelligo, *περὶ τῶν δοκούντων τοῖς ῥήτορσιν*
ἠγνοῆσθαι,) Hyperidis orationum hypotheses confecit, de
eo quod ementita sit Herodoti historia, de agminum
ordinibus qui apud Xenophontem *περὶ τάξεων*, de arte
374 Rhetorica, et de ideis volumina contexuit. Quartus
denique *Harpocration Valerius*, Rhetor Alexandreus,
qui decem Graeciae oratorum Lexicon posteritati reli-
quit, collectis in unum praecipuis eorum loquendi ge-
neribus. Nullos alios, quod meminerim, laudavit Sui-
das Harpocrationes. Harpocram quidem nobis quem-
dam commendavit virum Aegyptium, Ammonii aequa-
lem, qui Zenonis Imperatoris tempore vixit, *ὃν ἀκού-*
σας, ut ille loquitur, *ὁ Νικομήδης τὰ ἀμφὶ τὸν Ἀμμώ-*
νιον ἐπίστασθαι συλλαβεῖν ἠπείγετο. ὁ δὲ, τὰ μέλλοντα ἀπ'
ἀρχῆς εἰκάσας, ἢ καὶ προπυθόμενος, εὐθὺς ἀφανὴς ἐγε-
γόνει. Harpocras vocabatur ille, cuius alio loco eun-
dem Suidam mentionem fecisse pro certo obtineo, ut
in voce *Ὡραπόλλων*, cum ait, *Ζητῶν δὲ ὁ Νικομήδης*
τὸν Ἁρποκρᾶν ἦν, καὶ μὴ εὑρίσκων αὐτόν. Harpocrae
etiam Scholastico lib. II. et Harpocrae Sophistae lib. III.
epist. Isidor. Pelusiota scribit. Harpocram praeterea
alium nobis commemorat Suetonius in Claudio, cui cer-
tissimum est licet liberto ius fuisse tributum lectica per
urbem vehendi, spectaculaque publice edendi. De hoc
nihil certi adhuc prodidere Suetonii *ἐξηγηταὶ*, unico
excepto Beroaldo, qui Callistum etiam Claudii liber-
tum, de quo Cornelius Tacitus aliique scriptores,
eundem cum hoc Harpocra esse debere, non temere et
(308) futiliter coniecit. Verum ut longe diversi inter se sunt

Harpocrae illi duo Suidae et Suetonii, sic etiam nihil simile habent cum Harpocrationibus, de quibus iam a nobis actum est, praeter primas nominis syllabas, ob quam tantum causam illorum nos etiam praeter spem meminimus. Hi sunt igitur Harpocrationes omnes *ὁμώνυμοι*, de quibus Suidas, quos merito mirari possis licet Graecos nomine, et e Graecia oriundos, cognomina habuisse Romana: unus enim illorum Aelius, Gaius alius, tertius denique dictus est Valerius, quae omnia *ἐπώνυμα* Romana sunt; verum quid prohibet *Ἕλληνας* nomine et gente, Romanos cognomine factos esse? Praesertim cum alter, Argivus scilicet ille Harpocration, Platonicus Philosophus, Caesaris Romanorum imperatoris quasi contubernalis exstiterit; alter vero, Valerius noster Harpocration, rhetor Alexandreus, Veri imperatoris (ut verisimile videtur, et conamur apertius demonstrare procedente dissertatione) praeceptor fuerit. Alius est *Harpocration Naucratites*, vel, ut quidam codices habent, Alphocration, Aegyptius Episcopus, qui Nicaeno Concilio primo sub Constantino magno habito interfuit, ut patet ex syllabo Episcoporum qui in illo Concilio subscripti sunt, quem locum nobis indicavit eruditissimus Vassanus. *Alii* sunt *Harpocrationes*, de quibus Tertullianus, Athenaeus, et Capitolinus; et, ne quid dissimulem, mihi satis ardua et difficilis res videtur, docere quinam proprie et nominatim sint Harpocrationes, de quibus autores illi. Nam, ne quid temere constituamus, quid amabo te certi pro- (309)
ferri potest quo probetur Tertullianum et Capitolinum de hoc vel illo Harpocratione loqui voluisse? Quibusnam argumentis et autoritatibus evincere possumus Tertulliani Harpocrationem eundem esse cum Harpocratione Capitolini, vel inter se differre, aliumque esse cognomine, genere et disciplina Capitolini Harpocrationem, alium Tertulliani? nullis profecto (si quid in istis video) nisi probabilibus, et veri speciem tantum prae se ferentibus; nec tamen animum despondebimus, rerumque anxietate et incertitudine absterriti ista deseremus, imo confisi maioribus ire per altum auxiliis, conabimur rem omnem explanare, unaque quae de his sentiamus proferre. Cardo difficultatis versatur in verbis Tertulliani et Capitolini; nam quae leguntur apud Athenaeum sic expedimus facile. *ταῦτα καὶ ὁ σοφὸς πεμματολόγος Χρύσιππος*, ait ille libro XIV. Dipnosophist.

Ἁρποκρατίων δὲ ὁ Μενδήσιος ἐν τῷ περὶ πλακούντων,
τὴν παρ' Ἀλεξανδρεῦσι καλουμένην πανκαρπίαν καλεῖ.
ἴτρια δ' ἐστὶ ταῦτα συντεθρυμμένα, ἃ μετὰ μέλιτος ἑψό-
μενα καὶ μετὰ τὴν ἕψησιν σφαιρηδὸν συντιθέντα περιδεῖ-
ται βύβλῳ λεπτῇ ἕνεκα τοῦ συμμένειν. Et paulo post: λεχ-
θέντων καὶ τούτων, ὁ σοφὸς Οὐλπιανὸς ἔφη, πόθεν
ὑμῖν, ὦ πολυμαθέστατοι γραμματικοί, καὶ ἐκ ποίας βιβλιο-
θήκης ἀνεφάνησαν οἱ σεμνότατοι οὗτοι συγγραφεῖς Χρύ-
σιππος καὶ Ἁρποκρατίων, διαβάλλοντες καλῶν ὀνόματα
φιλοσόφων τῇ ὁμωνυμίᾳ; post prolixum locum e Chry-
sippi Tyanei libro de panis conficiendi ratione, ἀρτοκο-
(310) πικῷ, sic inscribebatur ille liber, vel ἀρτοποιϊκῷ, ut
testatur idem Athenaeus lib. III. sed Ἀττικώτερον est
ἀρτοκοπικὸν, (ἀρτοκόπους enim pistores et artoptas
dixerunt illi, ut Xenophon et veteres comici ἀρτοκοπεῖν
pro ἀρτοποιεῖν) alium adducit ex Harpocrationis Men-
desii libro de Placentis, ex quo nihil aliud recitatur,
nisi pancarpiae Alexandrinae confectio. Quidquid au-
375 tem ex pluribus diversi generis rebus componebatur,
Graeci πανκαρπίαν vocabant. Eiusmodi Alexandrino-
rum πανκαρπία, quam conficiebant, teste Harpocratione
libro De placentis, ex itriis contritis et cum melle
coctis, quae ad instar globulorum fingebant et forma-
bant postquam coxissent, tenuique deinde papyro col-
ligabant et adstringebant, ut cohaererent nec dissol-
verentur. De his consule Athenaeum et Casauboni
in eum animadversiones. nam in his nos non moramur,
quia pergimus ad alia, et ista tangimus tantum, ut re-
liqua diligentius et facilius illustrentur. De Harpocra-
tione Mendesio agere instituimus, quia nostrum est
cognomines autores inter se conferre. Itaque non
sine ratione Ulpianus ille κειτούκειτος apud Athenaeum
loco indicato, postquam dipnosophista τοῦ διαλόγου με-
τέχων καὶ δεῖπνου, Chrysippum et Harpocrationem lau-
dasset, fragmentaque ex libris illorum produxisset,
erumpit in haec verba: Unde vobis, o Grammatici eru-
ditissimi, libros illos comparastis? sic enim vertendum
per interrogationem, si vulgatam lectionem retineamus:
πόθεν ὑμῖν, ὦ πολυμαθέστατοι γραμματικοί. quod si ver-
(311) ba illa traducamus ad autores ipsos citatos, non ad re-
liquos dipnosophistas ab Ulpiano interrogatos, legen-
dum erit, πόθεν ὑμῖν οἱ πολυμαθέστατοι γραμματικοί.
non male: Unde vobis eruditissimos illos grammaticos
comparastis? et quanam ex bibliotheca prodiere auto-

res illi venerandi Chrysippus et Harpocration διαβάλλοντες, inquit, *καλῶν ὀνόματα φιλοσόφων τῇ ὁμωνυμίᾳ*; quia Chrysippus alter erat Philosophus, et Harpocration de quo loquuti sumus. Non igitur Philosophi erant Chrysippus et Harpocration hoc loco citati, imo potius *πολυμαθέστατοι γραμματικοί*, qui ante Athenaeum floruerant, et libros De pane et placentis conficiendis conscripserant, adinstar Aegimii, Hegesippi, Metrobii, atque etiam Phoeti, quorum omnium *πλακουντοποιικὰ συγγράμματα* recensuerat Callimachus *ἐν τῷ τῶν παντοδαπῶν συγγραμμάτων πίνακι*. Quibus ita constitutis, veniamus ad Tertulliani verba, quae videntur aliqua indigere luce, nec satis adhuc intellecta fuere. Ille libro De corona militis, more suo nervose sic loquitur: *Liberum eundem apud Aegyptios Osirin, Harpocration industria hederatum argumentatur, quod hederae natura sit cerebrum ab heluco defensare.* De hedera res est in propatulo: cur Baccho sacra sit, et quomodo frigiditate sua turbatum vino caput sedet, patet lippis ipsis et tonsoribus: nihil magis tritum in scholis ipsorum *χαμαιδιδασκάλων*. quare non diutius in istis haerebimus, sed te ad Athenaei dipnosophistarum librum (312) decimumquintum mittemus, ubi plene de coronis hederaceis illarumque ab helueo defensatione agitur. Quaerunt vulgo hic docti, de quonam Harpocratione intelligenda sint illa Tertulliani verba, nihilque adhuc super re crepera et toties ventilata certi constitutum est. Bonus ille vir qui sua Rhenani scholiis immiscuit, et Tertullianum potius obscuravit quam interpretatus est, putavit loqui hoc loco Tertullianum de Harpocratione Mendesio, quem eundem facit cum autore nostro; sed nae absurda et futilis magistelli sententia, et, quod magis stupescas et mireris, in homine qui Rhenanum praevium et *λαμπαδοῦχον* habebat, quam puerilis et languida illa interpretatio? conatur adstruere opinionem suam, et confusis duobus illis autoribus, Mendesio et Valerio Harpocrationibus, ut praecipuo donet elogio eum de quo verba Tertulliani putat accipienda, ab Aldo excusa fuisse Venetiis eius opera, Lexicon scilicet decem rhetorum anno MDXV. (quod falsissimum esse, ex his quae disputavimus superiori ad lectorem epistola, satis argui potest:) laudarique illum a Pierio lib. XXI. cap. De victoria perpetua, praedicat et disertis verbis profitetur. Quasi vero doctorum inter-

sit, laudatum illo loci a Pierio fuisse Harpocrationem, eiusque laus et autoritas ex Pierii memoria aliquid incrementi sit acceptura. Pudet profecto me ab eo, qui se interpretem profitetur, haec effutita fuisse. an non haec redolent proscholi et subdoctoris cuiusdam
(313) manum? hoc enim idem est, ac si quis autoritate recentiorum quorundam scriptorum uteretur, ut hodie video plerosque ex his, qui libros in vulgus edunt, ingentis illos quidem illecebrae (ut loqueretur Gellius) sed in quibus nihil nisi farragines et συρφετώδη continentur ut plurimum, Alexandri ab Alexandro Neapolitani, Natalis Comitis aliorumque eiusdem farinae hominum scripta in medium producere, ut quae vetustiorum et priscae antiquitatis autorum testimoniis confirmari opus esset, horum recentiorum furtis et ineptiis futilissimis probent ac illustrent. Quo quid ineptius et doctrinae solidae magis repugnans excogitari
376 possit nescio: nam amabo te τίνος ἕνεκα versamur in antiquorum monumentis eorumque evolvimus volumina, nisi ut solida omnis et vera paretur doctrina, et corruspemur ex illis quidquid aut voluptati sit legere, aut cultui legisse, aut usui meminisse. venit in mentem me in quadam epistolarum Phoenicis nostri seculi litteratorum Iosephi Scaligeri ad Sethum Calvisium legisse; dolere illum quod tam probo et erudito viro, cui hodie uni e tam numerosa plebe tantum suboluit vera conficiendae perfectissimae Chronologiae ratio, exciderit uti in scriptis suis autoritate et fide vilissimi apud eruditos τῶν μύθων consarcinatoris: unaque obtestari probitatem, et in mathematicis disciplinis non vulgarem notitiam Germani hominis, ut in secunda operis sui Chronologici editione, curaret vapulandum autorem illum, et si fieri posset quacumque capitis di-
(314) minutione mulctaret: hac enim sola labe elegans et in perpetuum duraturum opus conspurcari moleste ferebat, nec videre poterat tam pretiosum temporis thesaurum adulterina illa moneta contaminari. Ita plerosque litteratorum et lectae eruditionis viros solitos conqueri probe scio de stupiditate quorundam scripturientium; quos sane dicere queas stipites et rupices, vere enim lutei sunt, quia non erubescunt debita laude et gloria veteres autores spoliare, ut nescio quos confarraneos milites spoliis illorum onerent repleantque. Recentiorum fidem et labores laudare non omnino damno, *γουν-*

μων dico, non spuriorum et *ἀμούσων* Criticorum; ubi quid vel ex ingenio et coniectura, in antiquorum monumentis restituerint, vel quaedam incognita et inaudita e sinu vetustatis eruerint, dummodo caute semper autorum, eiusmodi doctrinae et sapientiae parentum, nomina non reticeantur. nam quid insulsius et inanius est, velle aliena laude gloriari et vicini veste ornari? sed cum opus erit vel de quodam antiquo ritu, et solemnitate tractare, vel *ἱστορικῶς* aliquid a capite ad calcem referre et deducere, nullius fidem appellandam vel invocandam iudico praeter antiquorum; eorum maxime, quorum diligentia huius vel illius ritus et doctrinae memoriam et vestigia servaverit; non oblito tamen Critici illius nomine, qui haec vel illustraverit, vel pumice suo expoliverit. Ita ut pro antiquitate et tempore laudandos omnino censeam autores, et si apud vetustum et priscum autorem vetustioris et antiquioris laudetur autoritas, non laudantis sed laudati nomen (315)
referendum sit ex memoria et diligentia laudantis: ut si verbi gratia apud Herodotum laudetur quidam scriptor priscae antiquitatis et fabulosae, non Herodoti fides sit appellanda, sed laudati autoris apud Herodotum. Quemadmodum si apud Thucydidem Herodoti quaedam referuntur (ut non est dubium multa referri, quod monuit saepius enarrator vetus, maxime ipso initio ad verbum *λογογράφους*) non Thucydides, sed Herodotus ipse ex Thucydide esset in testem adducendus: sic censeo de quibuslibet aliis scriptoribus, quocumque scribendi genere floruerint, illos secundum seriem temporis laudandos esse. Magna certe et non inutilis movetur quaestio inter eruditos, quomodo in antiquorum scriptis versandum sit, quomodo scribendum, sed hanc non est huius loci nec temporis agitare: requirit enim illa peculiarem dissertationem, quam saepius in scriptis suis nobis polliceri legi litteratorum qui ad hoc aevi floruerunt in hoc genere litterarum principem virum Isaacum Casaubonum, cum penes se habere de Critica et Critico legitime informando librum profitetur. utinam *τούτου κειμηλίου* nos iamdiu fecisset participes, non ita grassaretur nec diffusa esset magistellulorum quorundam supinitas, imo nec pari audacia veterum monumenta tractarent indocti, nec sibi de ingenio et scientia, quam nunquam legitime degustarunt, praesumerent, non nascerentur quotidie tot abortivi char-

(316) tarum conscribellatores, qui quolibet in genere scientiarum, in iure, in humanioribus litteris, in Critica, quae nunquam forte legerunt, trihorio, primo statim oculorum coniectu, ventilant non solum ea se assequutos, sed impudenter profitentur se primos eorum autores, licet ab aliis docti fuerint. Non ita nescio quod oratorum genus Gallo late diffusum in orbe veterum autorum divina et religiosa verba corrumperet, inquinaret, et desertorum verae fidei more truncaret quae apud illos lecta sunt: ut cum tempus dicendi venit, omnia negotiis suis accommodet, assuatque: et dum ambitiose ac φιλαργύρως clientibus patrocinari studet, famam sibi adstruat aucupeturque ex falso adscriptis veterum testimoniis, simulque ἀρχόντων δικαστῶν fidei ac προνοίᾳ imponat: et quorundam male feriatorum asininis auribus arrideat, dum inaudita, nova, praesentia tamen, ideoque spuria et subventanea narrare
377 cogit veteres illos. Eiusmodi evocatorum in militia forensi militum subtilem inscitiam ac effrenem loquendi παῤῥησίαν nos peculiari tractatu castigamus, et si liceat uti Arcadum dialecto, προσέλομεν, vereque evincimus ex hac perversa in Antiquorum scriptis versandi libidine natos tot informes deformesve autorum locos, tot apud illos corrupta, non intellecta, tot denique ineptias, nugas et affanias meras manasse ac defluxisse. Verum quo me sermonis impetus nolentem et minus cogitantem rapuit? redeo ad nostra. Dicebamus magistellum Tertulliani maculatorem eius verba de Harpocratione nostro putasse intelligenda, neque Athenaei
(317) Harpocrationem esse dissimilem ab Harpocratione Tertulliani, eoque cuius prae manibus opera terimus quotidie: quod cur non aliqua autoritate stabiliverit, aut quodam probabili argumento confirmarit, divinare non possum. Certe, quod ad nos attinet, in has partes non vergimus, sed plane contrarias, hoc enim si vel speciem tantum veritatis prae se ferret, cur locum non nobis indicasset bonus ille vir apud Harpocrationem, ex quo probabile sit Tertullianum haec aut similia deprompsisse; atqui nec verbum nec syllabam quidem in hoc Lexico legere est, quae Tertullianum a falsi crimine liberare possit, non ipsamet vocula κιττοφόρος, quam aliquando putaveram illi magistello imposuisse, quo loco commentatur Harpocration his verbis, κιττοφόρος. ἔνιοι διὰ δύο σσ γράφουσι κισσοφόρος· τὰς γὰρ

λεγομένας κίσσας ἱερὰς εἶναι ἔλεγον τοῦ Διονύσου καὶ ταῖν θεαῖν. Sed aliud mihi plane innuere videntur haec glossematica verba, cum si lectionem hanc retineamus, de hedera hic non possit loqui Harpocration. Quamvis, ut verum fatear, parum mihi constet de vero huius intricatissimi, et (ut ego existimo) obscurissimi loci sensu; quod tamen non omnes odorabuntur, non illi saltem qui in lectitando, scribendo, commentando, (ut Gellii verba usurpem) nunquam voluptates, nunquam labores ceperunt, nullas hoc genus vigilias vigilarunt, neque ullis inter eiusdem musae aemulos certationibus, dissertationibusque, percontando, scribendo, elimati, sed potius intemperiarum negotiorumque pleni sunt. Ad quid enim τὸ κιττοφόρος, vel κισσοφόρος, ut ut (318) velis, derivandum censet Harpocration a κίσσα, id est κίσσας φέρων? quasi vero facilior et proximior originatio non desumi possit a κίττος, κίττον φέρων. Praeterea, quis unquam audivit κίσσας Baccho deabusque sacras esse? non video sensum autoris, nec possum percipere, cur κιττοφόρος significet κίσσας φέροντα. Locus est in oratione Demosthenis De corona: ἔξαρχος (ait ille) καὶ προηγεμὼν καὶ κιττοφόρος καὶ λιχνοφόρος. scholion ad illa ἐστεμμένος κίττῳ καὶ παρὰ φύλαξι τιμώμενος: more Bacchi caput hedera religatus, κισσοστέφανος enim Βάκχος in epigrammatis. Atque hanc interpretationem videtur probare Henricus Stephanus, dum τὸ μὲν κιττοφόρος apud Demosthenem, τὸ δὲ κισσοφόρος apud Dionysium De situ orbis reperiri asseverat in hac significatione. Certe si liceat mihi quid sentiam de his proferre, quia opportune incidi in hunc locum, eundem enarrabo integre et illustrabo. Et primum, quo loco apud Demosthenem vulgo legitur λιχνοφόρος, corrigendum esse λικνοφόρος aperte demonstro ex Harpocratione, his verbis: λικνοφόρος, inquit, Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος. τὸ λίκνον πρὸς πᾶσαν τελετὴν καὶ θυσίαν ἐπιτήδειόν ἐστιν. ὁ τοῦτο οὖν φέρων, λικνοφόρος λέγοιτ' ἄν· λίκνον, τὸ πτύον. Vides quam vera sit sententia nostra. Nulla mysteria aut orgia sine vanno peragebantur, ideoque mysticam vannum ait Virgilius I. Georg.

— *et mystica vannus Iacchi.*

Plutarchus in Alexandro, μυστικὰ λίκνα. De hac vanno multa legere est apud scriptores. Sciendum tamen λικνοφόρους aliquando viros, aliquando mulieres dici. (319)
Hoc loco λικνοφόρος vocatur Aeschines, quasi vannifer.

Apud Athenaeum lib. v. ἱερεῖς καὶ ἱέρειαι, καὶ ὀρφεοτελεσταί, καὶ θίασοι παντοδαποί, καὶ αἱ τὰ λίκνα φέρουσαι. Ut in sacris Bacchi vanni, ita et in sacris Minervae. Vetus Poëta apud Clementem et Plutarchum,

Βάτ' εἰς ὁδὸν δὴ πᾶς ὁ χειρώναξ λεώς·
οἳ τὴν Διὸς γοργῶπιν ἐργάτιν θεὸν
στατοῖσι λίκνοις προστρέπεσθε. –

Λικνοφόρος igitur recte in verbis Demosthenis vannifer. Secundum quin verbum *κιττοφόρος* recte mutari possit in *κισσοφόρος*, non est dubium: hoc enim ex quorundam criticorum opinione Harpocration superioribus verbis docet. Sed quid illa sibi volent, *τὰς γὰρ λεγομένας κίσσας ἱερὰς εἶναι ἔλεγον τοῦ Διονύσου καὶ ταῖν θεαῖν*? haeret hic omnis aqua, omnis scrupulus, quem facile removebimus, si verum sit quod eruditorum praestantissimus Isaacus Casaubonus nos docuit lib. VII. animadvers. ad Athenaeum cap. XXI. *Citta*, inquit,
878 *aut Cissa κίττα ἢ κίσσα piscis est quem probe novere veteres. Hesychius: κίσσα, ἐπιθυμία, ὄρνεον καὶ ἰχθὺς ποιός, καὶ τὸ γυναικεῖον πάθος.* alio loco, *κίῤῥα, ἰχθὺς ποιός.* coniicio legendum *κίσσα*, vel *κιττά*, *Citta enim piscis, qui, quod commune nomen haberet cum hedera, Baccho dicatus et sacer fuit: κιττὸς hedera apud Graecos. Grammatici veteres, ἀνάκειται Διονύσῳ κισσός· κισσιτὸς γὰρ ὁ οἶνος, οὗ δοτὴρ ὁ Διόνυσος.* Unde legendum apud Athenaeum lib. VII. loco ventilato, *οἰκειοῦσιν Ἀπόλλωνι μὲν κίθαρον, Ἑρμῇ δὲ βόακα, Διονύσῳ δὲ κίτταν* vel *κίττον*, non *κύττον*, si tamen *κίττος* dici queat pro *κίττα*: quomodo verisimile est lo-
(320) quutum esse Athenaeum: haec, inquam, si vera sint, nihil prohibebit quin illo loco Demosthenis contra vulgarem interpretationem, *τὸ κιττοφόρος* dicamus significare non picas ferentem, sed pisces illos qui ex Athenaeo, Baccho sacri sunt, Cittas scilicet vel Cissas. Atque huic sententiae non adversari videtur eruditissima Harpocrationis ad Demosthenis verbum *κιττοφόρος* nota: quamvis si Suidae credimus, textus Harpocrationis nostri interpolandus sit, ut et verba aliter intelligenda. videtur ille post verbum *γράφουσι* interpunxisse, et deinde a capite novo plane sensu legisse, *κιστοφόρος. τὰς γὰρ λεγομένας κίστας ἱερὰς εἶναι ἔλεγον τοῦ Διονύσου καὶ ταῖν θεαῖν.* Vides alio detorta Harpocrationis verba, vides etiam novam omnino sententiam, et diversam longe ab illa quam retulimus verborum De-

mosthenicorum enarrationem; quam tamen nisi lubens amplectaris, nunquam percipies cur ex hoc loco Tertullianus colligere potuisset, autorem nostrum argumentari Bacchum hedera coronatum, quod hederae natura sit ab heluco defensare cerebrum. Sed nec, quamvis hunc locum ita restituas apud Harpocrationem, et *κιττοφόρος* hedera redimitum significet, bonus ille vir adhuc ex illis verbis probare poterit Bacchum ideo corona hederacea caput fuisse cinctum, quod maximum hederae sit beneficium: cum utrovis modo legas, nulla alia sit autoris nostri hoc loci mens, nihilque aliud velit quam docere *κιττοφόρος* illud Demosthenicum scribi etiam posse per duplex *σσ* *κισσοφόρος*, quod idem est ac *κίττος* et *κίσσος*, *κίττα* et *κίσσα*. quibus ita con- (321)
stitutis satis apparet Tertulliano nunquam hoc in mentem venisse, nec Harpocrationis nostri testimonio usum esse. Videamus nunc, an fieri possit, ut idem ille Harpocration, qui apud Athenaeum de Placentis librum reliquit, Lexicon istud decem rhetorum confecerit, quae est etiam praeclari illius interpretis animadversio et sententia. Qui laudatur ab Athenaeo Harpocration, ante ipsum floruit, ergo nullo affinitatis aut necessitudinis vinculo cum nostro coniungitur; hunc enim nos post Athenaeum viguisse tam certo scimus esse verum, quam vera est ipsa veritas. infinitis in locis notarum hoc a nobis iam probatum est solidissimis argumentis, quae taedet repetere. Unum tantum, quod instar omnium esse poterit, iam exempli causa afferemus. Utitur Harpocration autoritate Athenaei, ergo Athenaeo posterior. quomodo enim inferiorem se vocasset in testem? cum nec aequalem ferme et coaetaneum posset, nisi caute et difficulter. Atqui integras periodos, integra cola orationis Athenaei, ab Harpocratione descripta sunt: quomodo vis igitur ipso Athenaeo superstite plagia haec sive *συνεμπτώσεις* ab Harpocratione factas esse? adi ad verbum *Ναΐς*, et leges ipsamet Athenaei verba e libro decimotertio dipnosophistarum deprompta. Verum quid diutius de hoc probando laboramus? omnia scortorum Atheniensium nomina, omnia populorum genera, quorum fit mentio apud illum, ab Athenaei fontibus repetita sunt. Hoc non credent tantum illi, quibus nulla intercedit fami- (322)
liaritas cum his autoribus. vide verba *λυκιουργεῖς*, *κύμβιον*, *ἀντίκυρα*, *ἀφύαι*, *νάννιον*, *σινώπη*, *φανοστράτη*,

νεμέας, ut tibi liceat esse tam docte monito quam *πολυπράγμονι*. Nec est quod quis obiiciat pro interprete illo adduci posse tanquam aequalem ab Harpocratione Athenaeum, et ab Athenaeo Harpocrationem vicissim: ideoque non mirum esse, si dicatur eundem Harpocrationem et librum De placentis et Lexicon decem rhetorum composuisse: nam hoc plane est suo se telo interficere. cur enim primo Mendesium vocasset Athenaeus Harpocrationem illum, quem placuit doctis Alexandria oriundum esse? (Mendesium siquidem *τοπικῶς* hic ego accipio, non, ut potest accipi, *παραγωγικῶς*, *ἀπὸ τοῦ μένδης* in patrio *μένδητος*, et mutato deinde *τ* in *σ* *μενδήσιος*, id est tragosus, hircosus, *μένδης* enim apud Aegyptios hircum significat.) Et optime Theodoreti interpres sermone III. *Huic Apim bovem ita dictum Aegyptii nutriunt, Soli vero Hircum, quem vocant Mendem.* Nec torquenda est vetus lectio, *Μένδην* enim recte legitur, non *Μνεύειν*, ex Manuscripto Cod.
379 quam lectionem temere et inconsulto tutare visus est egregius ille vir qui mensae Isiacae expositionem ante paucos annos nobis dedit. Cur, inquam, Mendesium fecisset illum, quem sciunt omnes et Alexandreum esse, et Valerii cognomine insignitum? Praeterea cur quibusdam in locis ipsius Lexicon decem rhetorum, ut librum de Placentis non laudasset, si unus et idem Harpocration esset horum librorum parens? herbam libens porrigam, si quid ad illa responsi daturus sis, et in me tela retorqueas lacessitus hoc modo. Vis adhuc maius argumentorum acumen et magis vibrans? erravit Harpocration in describendis ipsis Athenaei verbis, ergo non ab illo Athenaeus, sed ille ab Athenaeo sua mutuatus est. Vide quae notamus ad scorti nomen proprium *Νάννιον*, *λείψει με γὰρ ἡ ἡμέρα κατὰ τὸ λεγόμενον*, si ulterius progrediar, et argumenta haec
(823) confirmare ac stabilire validissimis aliis rationibus coner. Quare haec sufficiant ad refutationem notae obscuri interpretis, quae ne quidem nota esse debuisset, nec titivillitio emi. Quaeramus num quis alius in Tertulliani verbis sudaverit. Iacobus Pamelius, novissimus operis Tertullianici enarrator, aliam et novam plane sequutus est viam; Harpocrationem enim, de quo Tertullianus, eundem esse putat cum illo cuius manuscriptus codex, *περὶ φυσικῶν δυνάμεων*, servatur in Vaticano. Cuius fidei si fidimus, non inepte autori

illi qui de naturalibus facultatibus scripsit, verba Tertulliani accommodari possunt, cum ad physicam rationem spectet docere hederam Baccho esse sacram, quod defenset ab heluco cerebrum. Sed vereor ne sublestae fidei sint illa, et potius ut auritus testis in his loquatur Pamelius, quam ut oculatus. Nam evolvisse nos meminimus Augustae Vindelicorum satis diligenter syllabum librorum qui exstant in Vaticana bibliotheca, a Davide Hoeschelio commodatum, cum aliis Bibliothecarum Augustanae, Bavaricae, Viennensis, Caesareae, Venetae Divi Marci, et Florentinae sancti Laurentii indicibus, nec de alio Harpocratione quam de nostro quicquam legisse, imo nec per indicem monitos cum postea versaremur in Vaticano Romae, ut conferremus excusos codices Harpocrationis cum manuscripto qui illic exstabat, de illo quicquam ediscere potuisse, ne quidem ab ipsis Graeculis patre et filio qui curam habent describendorum manu exaratorum codicum, et indicem illius Bibliothecae memoriter tenent. Non ob (324) id autem temere condemnandum Pamelium iudico, et ab eius sententia recedendum, quia forsan non ita inconsulto et suo marte codicem illum manuscriptum Harpocrationis περὶ φυσικῶν δυνάμεων in Vaticano latere asseveravit, sed monitus ab aliquo cuius hic memoriam et fidem implorare debemus, ut a Simlero, qui primus Cyrani et Harpocrationis librum περὶ φυσικῶν δυνάμεων Romae in Vaticano reperiri monuit in epitome Bibliotheces Gesnerianae. Imo sic statuo, donec certius firmiusque sciant omnes alicubi exstare Harpocrationis περὶ φυσικῶν δυνάμεων codicem, et exploratum sit an in illo referantur quae apud Tertullianum leguntur, rem totam in anxio manere debere, et diffindendum esse (ut loquerentur Iurisconsulti) iudicii diem. Nam aliquid veri vel certi de huius loci interpretatione παραχρῆμα velle pronuntiare, hominis certe sit qui non meminerit se esse hominem, ἀμουσία τὸ πλέον μέρος ἐν βροτοῖσιν scite aiebat olim sapiens, quod cum alias saepius veritati consentaneum esse experimur, tum vel maxime, quoties controversos, et parum notos ex antiquorum monumentis locos suscipimus enodandos et interpretandos. Monuerunt me autem doctissimi Puteani, dum haec sub praelo haberem, legisse se in indice, quem pater ὁ μακαρίτης absolutissimum habebat omnium Bibliothecarum quae in Italia

exstant, Harpocrationis περὶ φυσικῶν δυνάμεων librum per alphabetum compositum latere in Bibliotheca Car-
(325) dinalis a sancto Angelo, quae nunc pervenit ad Cardinalem Farnesium fratrem. Quae res quantum mihi persuaserit illum autorem a nostro non valde distare, non opus est ut explicem: ordo enim alphabeticus, quem servatum esse videmus in illo, quid aliud nobis indicat, quam Lexicographum eum fuisse, a nostro non valde dissimilem scribendi genere saltem, si in tractatione differat? Utinam thesaurum illum nobis comparare possemus, et publico offerre una cum nostro: de Tertulliani loco controverso enucleando non tam sollíciti essemus, ut coniicio, nec in Cimmeriis tenebris versaremur, imo appareret statim utrum unus et idem auctor *Λεξικὸν περὶ φυσικῶν δυνάμεων*, et *Λεξικὸν τῶν δέκα ῥητόρων* composuerit; quod adhuc sollicite quaerimus. Sed ad alia transeamus, et de Capitolini verbis explicandis cogitemus. Ait ille in Vero imperatore:
380 *Audivit Scaurum grammaticum Latinum, Scauri filium, qui grammaticus Adriani fuit: Graecos, Telephum, Hephaestionem, Harpocrationem: rhetores, Apollonium, Celerem Caninium, Herodem Atticum: Latinum, Cornelium Frontonem: philosophos, Apollonium et Sextum.* Difficultatem tantum movent illa verba *Hephaestionem, Harpocrationem.* Nam de Scauro sic Gellius lib. xi. cap. 15. *Terentius Scaurus, Divi Hadriani temporibus grammaticus vel nobilissimus:* de Scauri Veri praeceptoris patre verba faciens. Reliqui praeceptores, ut Herodes Atticus, Apollonius, Celer Caninius, Cornelius Fronto, rhetores: et Apollonius ac Sextus, philosophi, Marcum Antoninum
(326) etiam erudiverunt. Idem Capitolinus in Marco Antonino: *Oratoribus usus est, Graecis, Annio Marco, Caninio Celere, et Herode Attico: Latino, Frontone Cornelio.* et paulo post: *Usus est et Apollonio Calcideno* (sic legendum ex notatione Casauboni) *Stoico Philosopho.* rursus: *Audivit et Sextum Chaeronensem, Plutarchi nepotem.* De Sexto Chaeronensi idem scrupulus remanet apud doctos, qui de Hephaestione et Harpocratione. Quamvis iam enunciaverit Criticorum princeps Isaacus Casaubonus, nunquam sine laude nominandus, non eundem hunc esse qui Sextus Empiricus, cuius opera etiamnum exstant δογματόμαχα, et in illos qui profitentur disciplinas, a Gentiano Herveto

latinitate donata, cum Sexti Empirici libris hypotyposeon Pyrrhoniarum tribus, ab Henrico Stephano in lucem emissis. Adi ad notas principis viri, et simul expende ad trutinam verba Lucii Apuleii libro primo Metamorphoseon: *Thessaliam (nam et illic originis maternae nostrae fundamenta Plutarcho. illo inclito ac mox Sexto. Philosopho nepote eius prodita gloriam nobis faciunt) eam Thessaliam ex negotio petebam.* De Harpocratione et Hephaestione audi quid sentiat idem ille heros. *Hephaestion,* inquit, *hic videtur ille esse Alexandrinus grammaticus, cuius exstat hodieque de re metrica elegans libellus. authorem certe illum antiquissimum esse nullus dubito. Harpocrationem quendam Suidas commemorat sophistam Alexandrinum, qui Aelius fuit dictus. est hic fortasse Veri praeceptor: aut alter ille Valerius Harpocration, qui eruditum illum de dictionibus decem oratorum Atheniensium librum composuit.* Lillum vero Gregorium (327) Gyraldum, dialogo v. de Poëtarum historia, ante illum eundem Capitolini locum sic enarrasse memini. *Optimos,* inquit, *hic magistros habuit,* de Vero Imperatore agens, *Scaurum grammaticum Latinum, Scauri filium, cuius quaedam in Grammatica feruntur, et Valerium Harpocrationem, Graecum rhetorem, cuius Graecum Lexicon legitur in decem Graecorum rhetores, ex quo nonnulla in his exponendis imaginibus decerpsi. Harpocrationem Capitolinus celebrat et Suidas: eius tamen nominis et alios legimus.* Ex quibus vides quam parum constet inter doctos, quisnam sit ille Harpocration ex omnibus quos recensuimus, qui Veri Imperatoris praeceptor fuerit. Nae luteus ego plane sim et imprudens, si post tales Heroas, quorum quotidie magis ac magis doctrinam et profundam eruditionem mirari soleo, aliquid certi in hac re constituere audeam. Itaque probabilia tantum me dicturum profiteor, et quae nihil nisi πιθανότητα prae se ferre possunt. Si quem igitur ex illis Harpocrationibus, de quibus egimus in hac dissertatione. Veri praeceptorem facere debeamus, eumque tanto honore dignari, assero ego nulli potius competere hanc laudem vel adoream quam nostro, quem tam pro certo habemus fuisse Grammaticum quam alterum illum Aelium Sophistam. Atqui Capitolinus de Grammaticis praeceptoribus loqui videtur, cum ait: *Audivit Scaurum grammaticum*

Latinum: *Graecos*, *Telephum*, *Hephaestionem*, *Harpocrationem*. Grammaticos ἀπὸ κοινοῦ repetendum. Si de Grammatico Harpocratione loquatur Romanus ille
(328) συγγραφεὺς, nemo negabit ad nostrum traducenda esse quae dixit: nisi qui ignorabit hoc scribendi genus, Lexicorum scilicet hoc pacto conficiendorum methodum, ad Grammaticae partem exegeticam pertinere, solosque Grammaticos antiquitus hoc fuisse professos. Nos ista excutiemus accurate, et cum ingenii contentione, in secunda, ad quam statim accedimus, parte, si prius scrupulum quemdam, qui inter scribendum nobis subortus est, exemerimus. absurdum enim et absonum omnino videtur Harpocrationem nostrum sub Lucio Vero floruisse, eiusque in Graecis fuisse διδάσκαλον probabilibus quibusdam rationibus persuadere velle: cum Athenaeus Marci Antonini tempore, circa annum a Christo centesimum sexagesimum secundum vixerit, post quem tamen Harpocrationem viguisse, ut qui multa ex eius dipnosophistarum libris suffuratus sit, verissimis argumentis a nobis demonstratum fuerit. Sed nihil prohibet quin Harpocration hic noster Lucii
381 Veri praeceptor exstiterit, et post ipsum Athenaeum vitam produxerit. Quamvis enim coaetaneos illos faceremus, quis mirabitur alterum altero diutius egisse cum vivis? Et certe Athenaeo fato functo, Harpocrationem ex eius scriptis hausisse multa, eorumque authoritate usum esse, non ita novum videri debet ac inauditum: cum solerent aliquando veteres superstitum adhuc autorum testimoniis uti in scriptis et dissertationibus suis, ut pluribus ostendere et probare conaremur, ni tempus vellemus compendifacere, et iam ad secun-
(329) dam partem nos accingere. Alias erit diligentius hoc tractandi locus opportunior. Memineris tantum, et ab Harpocratione Athenaeum multa eorum quae ad Atheniensium ritus pertinent, addiscere potuisse, et ab Athenaeo Harpocrationem vicissim alia eiusdem generis. Atque haec in modum diludii et dissertationis dicta sint. nihil enim nos hic certi et veri constituimus, qui meminerimus apprime a vate dictum: *Vanam mortalitatem*, *et ad circumscribendam seipsam ingeniosam*.

Accedo ad huius dissertationis partem secundam, in qua de Lexicis, eorum autoribus et inventoribus, de Lexicis oratorum, collectoribus illorum, de-

que hoc decem oratorum peculiari Lexico, nos pauca dicturos polliciti sumus. Et ut rem paulo altius repetamus, sciendum est, ad Grammaticos olim id genus componendorum librorum pertinuisse. Quod ut evidenter probemus, et una rem ab ipsa origine repetamus, summa rerum tantum vestigia sequentes, asserimus apud antiquos γραμματικὴν in varias partes fuisse divisam pro libidine illorum, qui eius officia et subiectum circa quod versari debebat, describebant. Varro apud Diomedem libro II, Grammaticae quatuor constituisse partes videtur his verbis: *Grammatici officia constant in partibus quatuor, lectione, enarratione, emendatione, et iudicio. Lectio est artificialis interpretatio, vel varia cuiusque scripti enunciatio, serviens dignitati personarum, exprimensque animi habitum cuiusque. Enarratio est obscurorum sensuum quaestionumve explanatio vel exquisitio, per quam uniuscuiusque rei qualitatem poeticis glossulis exsolvimus. Emendatio est, qua singula prout* (330)
ipsa res postulat dirigimus, aestimantes universorum scriptorum sententiam diversam: vel correctio errorum, qui per scripturam dictionemve fiunt. Iudicium est, quo omnem orationem recte vel minus recte pronunciatam, specialiter iudicamus: vel, existimatio qua poema caeteraque scripta perpendimus. Enarrationem et iudicium existimamus nos ad τελειοτέραν γραμματικὴν pertinere, contra quam alii putavere, emendationem vero et lectionem ad ἀτελεστέραν. valde enim mihi probatur Philonis Iudaei Grammaticae in duas partes divisio, in ἀτελεστέραν καὶ τελειοτέραν· ad ἀτελεστέραν ex illo in tractatu de congressu quaerendae eruditionis gratia, γράφειν καὶ ἀναγινώσκειν spectat, ad τελειοτέραν ἀνάπτυξις τῶν παρὰ ποιηταῖς καὶ συγγραφεῦσιν. Quidam ἀτελεστέραν, παρατρέποντες γραμματιστικὴν nominant (ut idem Philo loquitur:) haec rudem tantum et levem quandam litterarum cognitionem, quae rectae lectionis et scriptionis normam non egreditur, praebet. Altera τελειοτέρα γραμματικὴ, ἱστορίας τὰς παρὰ ποιηταῖς καὶ συγγραφεῦσιν ἀναδιδάξασα, νόησιν καὶ πολυμάθειαν ἐργάσεται, καὶ καταφρονητικῶς ἔχειν ἀναδιδάξει τῶν ὅσα αἱ κεναὶ δόξαι τυφλοπλαστοῦσι, διὰ τὰς κακοπραγίας, αἷς τοὺς ᾀδομένους παρ᾽ αὐτοῖς ἥρωάς τε καὶ ἡμιθέους λόγος ἔχει χρήσασθαι. De illa enim intelligenda haec Philonis, ex eodem tractatu desumpta verba

B 2

existimo. Audi illum in tractatu *περὶ ὀνείρων*: *λαβὼν
γὰρ ἀπὸ μὲν τῆς παιδικῆς γραμματικῆς δύο τὰ πρῶτα,
τό τε γράφειν καὶ τὸ ἀναγινώσκειν· ἀπὸ δὲ τῆς τελειοτέ-
ρας τήν τε παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἐμπειρίαν καὶ τὴν ἀρ-
(331) χαίας ἱστορίας ἀνάληψιν.* Grammaticem *ἀτελεστέραν,
παιδικὴν* merito vocat, quod versetur tantum circa duo
puerilia, lectionem et scripturam: alteram perfectio-
rem perpetuo *τελειοτέραν*, quod tota sit in poetarum
aenigmatis explicandis, et evolvendis antiquorum mo-
numentis, de qua sunt accipienda verba illa in tractatu
de Cherubim. *γραμματικὴ μὲν ποιητικὴν ἐρευνῶσα, καὶ
παλαιῶν πράξεων ἱστορίας μεταδιώκουσα.* Aliquando
haec omnia simpliciter Grammaticae tribuuntur: ut in
tractatu De congressu quaerendae eruditionis gratia. in
quo Philo Grammaticam philosophiae pedisequam facit,
ἐγὼ γοῦν, inquit, *ἡνίκα πρῶτον κέντροις φιλοσοφίας
πρὸς τὸν πόθον αὐτῆς ἀνηρεθίσθην, ὡμίλησα κομιδῇ νέος
ὤν, μιᾷ τῶν θεραπαινίδων αὐτῆς γραμματικῇ· καὶ ὅσα
ἐγέννησα ἐξ αὐτῆς, τὸ γράφειν, καὶ ἀναγινώσκειν τὴν
ἱστορίαν τὴν παρὰ ποιηταῖς, ἀνέθηκα τῇ δεσποίνῃ.* De
utraque grammatica hic loquitur, et *παιδικῇ* et *τελειο-
τέρᾳ*, quas generali nomine grammatices comprehendit:
quod utraque a litteris desumpserit denominationem,
et *παιδικὴ*, seu *γραμματιστικὴ* quidem ab elementis,
382 *τελειοτέρα* vero ab scriptis circa quae versatur: scripta
enim illa litterae quoque appellantur, quod animad-
vertendum est: quomodo publicae vocantur litterae,
et cum aliquem doctum volumus praedicare, multarum
litterarum dicimus esse peritum: id est non elemento-
rum quae ad grammatisticam, sed scriptorum quae ad
perfectiorem grammaticam pertinent. Et Callimachus
ipse poema aliquando *γράμμα* vocat, id est litteram seu
scriptum: aliquando etiam orationem solutam, et (ut
(332) ait Cicero) liberam, nullisque numeris adstrictam: quam
vocant prosam, ut in epigrammate in Cleombrotum,

– – *ἀλλὰ Πλάτωνος*
ἓν τὸ περὶ ψυχῆς γράμμ' ἀναλεξάμενος.

ibi enim *γράμμα* litteram seu scriptum, non elemen-
tum significat, et quidem scriptum oratione soluta.
Ammonius in libello de similibus et differentibus vo-
cabulis, *γράμμα στοιχείου διαφέρει. στοιχεῖον μὲν γάρ
ἐστιν αὐτὴ ἡ ἐκφώνησις, καὶ ὁ φθόγγος· οὐ τὸ γράμμα
σημεῖον ἢ τύπος. σχῆμα. ὡς ἐν τῷ, τρίγωνον μὲν γάρ ἐστι
τὸ Δ, στρογγύλον δὲ τὸ Ο, τύπος. τὸ δὲ στοιχεῖον τὸ*

ὁλόκληρον, οἷον, Α, Β, καὶ τὰ λοιπὰ στοιχεῖα καταχρηστικῶς γράμματα. καὶ τὰ γράμματα ἐκάλουν οἱ παλαιοί, γράμματα. Καλλίμαχός που φησί,

γράμματα δ' οὐκ εἴλησσαν ἀπόκρυφα.

Τουτέστι τὰ γράμματα. καὶ πάλιν,

— — Πλάτωνος

ἓν τὸ περὶ ψυχῆς γράμμ' ἀναλεξάμενος.

καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ πολλὰ φαμὲν εἰδέναι γράμματα τόνδε, οὐ γὰρ τὰ εἴκοσι τέσσαρα, ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν ἔμπειρον γραμμάτων. Grammaticam igitur recte dividemus in minus perfectam et perfectiorem: minus perfectam grammaticam communiter et late vocamus, quarumlibet litterarum, id est elementorum, sive Graecorum, sive Barbarorum cognitionem; perfectiorem vero grammaticam proprie dicimus eam quae est perfecta et absoluta, quaeque studio et diligentia Cratetis Mallotae, Aristophanis, et Aristarchi elaborata fuit. Utraque tamen, et quae communiter, et quae proprie grammatica dicitur, ἐτυμολογικῶς hoc nomine fuit insignita. Rudis (333) illa γραμματιστική, quam primam possumus appellare, quod ab infantia et ab ipsis incunabulis huic tradantur omnes, ab elementis quibus voces articulatas signamus dicta fuit: perfectior altera γραμματική, quae grammatica ἰδίως dici potest, a minus perfecta ut existimavere quidam grammatica. Quomodo prima medendi ars ἰατρική antiquitus fuit appellata a venenosis succis, qui ἰοὶ dicuntur, nunc quoque idem nomen retinet, quamvis circa alia longe diversa versetur, ut circa affectiones, et morborum quorumlibet propulsationes, longeque sit artificiosior. vel quomodo Geometria a terrae dimensione suam appellationem traxit, et γεωμετρία dicta fuit, eodem etiam nunc appellatur nomine, licet versetur in contemplatione rerum magis naturalium. Ita grammatica quae prius ἀπὸ τῶν γραμμάτων ἢ πρώτων στοιχείων, circa quae versabatur, dicta fuit, nunc quoque recte grammatica vocatur, etiamsi non tantum circa rectam scribendi et legendi rationem immoretur, sed circa poetarum et historicorum difficiliorum explicationem. Hanc puto ego cum Sexto Empirico veram esse nominis etymologiam. De divisione diligentius et attentius inquiramus, et consideremus an perfecte a nobis in duas tantum partes secata fuerit, minus perfectam sive puerilem et litteratoriam, et perfectiorem, sive grammaticam proprie dictam: quia si semel ex his

principiis nos expediverimus, facilius deinde ad reliqua veniemus, et quam polliciti sumus de Lexicorum au-
(334) thoribus, et eorum origine, tractationem absolvemus. Igitur dum de divisione grammatices pauca dicere instituimus, sciendum late tantum et generaliter hanc a nobis fuisse superius divisam in duas partes, quae quidem omnia eius munia possunt attingere et coarctare. sed quia quo plura sub unius divisionis membris complectimur, eo breviores et obscuriores fimus, malumus in hoc inhaerere vestigiis Sexti Empirici, scriptoris longe doctissimi et acutissimi, quam divisam rem iterum dividere, et subdivisionibus uti, (ut accidere necesse est his qui leviter et generaliter tantum aliquid dividunt in suas partes) et recentiorum quorundam iudicia sequi De authore Polymathiae hic loquor, quem scio grammaticam in tres partes divisisse, adinstar Sexti Empirici, mutato tamen membri unius ad libitum nomine. Audi Sextum Empiricum libro primo contra Mathematicos, cap. VIII. *ἀπαρκέσει λέγειν* (inquit) *ἀσυκοφαντητότερον, ὡς ἄρα τῆς γραμματικῆς τὸ μέν ἐστιν ἱστορικὸν, τὸ δὲ τεχνικὸν, τὸ δὲ ἰδιαίτερον., δι' οὗ τὰ κατὰ τοὺς ποιητὰς καὶ συγγραφεῖς μεθοδεύεται. ὧν τεχνικὸν μέν ἐστιν, ἐν ᾧ περὶ τῶν στοιχείων καὶ τῶν τοῦ λόγου μερῶν ὀρθογραφίας τε καὶ τοῦ ἑλληνισμοῦ καὶ τῶν ἀκο-*
383 *λούθων διατάττονται.* Grammatica ergo vel historica, vel artificiosa, vel magis propria. Artificiosa quae *τεχνικὴ*, vel *μεθοδικὴ*, historica quae *ἱστορικὴ*, vel *ἐξηγητικὴ*, licet *ἐξηγητικὴ* latius pateat secundum quorundam opinionem: magis propria quae iudiciaria, sive *κριτική*. Quae tripartita divisio omnes, quas constituit Dionysius Thrax, grammaticae partes comprehendit. Ille apud Sextum Empiricum, cap. XVI, lib. primi, circa
(335) sex maxime putat versari grammaticam, *ἀνάγνωσιν* primum *ἐν τριβῇ κατὰ προσῳδίαν, ἐξήγησιν κατὰ τοὺς ἐνυπάρχοντας ποιητικοὺς τρόπους, λέξεων καὶ ἱστοριῶν ἀπόδοσιν, ἐτυμολογίας εὕρεσιν, ἀναλογίας ἐκλογισμὸν, κρίσιν ποιημάτων.* Verum, ut optime Sextus Empiricus, non partes illae, sed particulae: nam exercitata lectio, expositio, et iudicium poetarum, ad *κριτικὴν* pertinent, etymologia autem et analogia ad *τεχνικήν*: dictionum et historiarum explanatio ad *ἱστορικήν*, quae praecedentibus tanquam ex adverso opponitur; quaeque ab Asclepiade in opere suo de grammatica trifariam subdividebatur, in veram, falsam, et veri aliquid refe-

rentem. Vera, quae versatur in rebus quae geruntur; falsa, quae circa fabulas et figmenta moratur; veri aliquid referens, quae in Comoediis et mimis. Vera et falsa adhuc subdividuntur, et verae quidem sunt tres partes, alia quae versatur in describendis Deorum personis, et Heroum virorumque illustrium: alia quae in locis et temporibus, alia denique quae in actionibus. Falsae vero unica est tantum species, nempe genealogia, quam proprie rhetores attingere docuit Isocrates in Busiridis laudatione; quo loco Palamedem rhetorem, qui Busiridis laudationem, et Socratis accusationem pro Anyto et Melito composuerat, monet, non recte illum quamvis περὶ τὰς γενεαλογίας ἐσπουδακότα tanquam rhetorem, Busiridem Heroibus comparasse, quorum eius tempore nondum erant nati parentis. Atque haec est Asclepiadis partis historicae, quae ad grammaticam refertur, subdivisio. Persequamur nos de ea adhuc plura dicere, quia haec illa est, de qua maxime (336) in hac dissertatione tractabimus, et ad quam Lexicorum conscribendorum modus pertinet, ut et obscurarum intricatarumque rerum, quae apud quoslibet autores leguntur, enodatio et enarratio. Scio autorem Polymathiae partem hanc ἐξηγητικὴν potius quam ἱστορικὴν vocasse, quod non historias tantum, imo et verba interpretetur. Sed nae stupidi nos simus, si non videamus apud Sextum Empiricum nominatim huic parti historicae explicationem historiarum et dictionum simul tribui, et quod magis est, Asclepiadem adinstar Dionysii omne quod pertinet ad linguas illi assignasse, utpote quae exponat κρήγυον verbi gratia, verum vel bonum significare, proverbia et definitiones expendat. De historica igitur, sive exegetica grammaticae parte dicturi, monemus primum, eius subiectum esse obscuritatem verborum et rerum. De rerum obscuritate hic nihil dicemus, nisi quatenus in Lexicis demonstrabimus non solum difficiliora verba, sed et res intricatiores obscurioresve exponi debere. Agemus ex professo de obscuritate verborum, circa quam glossae, glossaria, Lexica, aliaque eiusdem nominis et subiecti volumina versantur. Verba vel ἰδίως, et proprie: vel τροπικῶς, et figurate a grammatico considerantur. Proprie, cum illorum usum ostendit, et nudam originem profert; quo spectat ἐτυμολογία, quam Aristoteles σύμβολον, Cicero notationem, Quintilianus lib. I, cap. III, origina-

tionem vocant *καταχρηστικῶς*, proprie enim illa *παρα-*
(337) *γωγὴ* est. Haec verborum vim et naturam plenissime
docet, et ex eorum vi plerumque res patefacit, ut non
male Isidorus Originum lib. I, cap. 28 dixerit etymolo-
giam vocabulorum originem esse, cum vis verbi vel
nominis per interpretationem colligitur: inde verilo-
quium, quod in etymologiis ratione nominis, et litte-
rarum similitudine veritas inquiratur: ut Aristoteles
docuit in deducenda *ἠθικῆς ἀρετῆς* etymologia, magno-
rum moralium lib. I, cap. VI. ubi *παρὰ γράμμα τὴν ἀλή-
θειαν σκοπεῖν*, est etymologice nominis, et verbi veri-
tatem venari. Graeci, cum notationes et origines ver-
borum inquirunt, etyma rimari dicuntur. Latini, pro-
prium et proprietates verborum attendere, id est ety-
mologias. Unde Grammatici illi qui de proprietate
Sermonum scripserunt, ut Nonius Marcellus et alii, ni-
hil aliud voluerunt quam etymologias verborum et ve-
ritates ac origines considerare. Apud illos haec omnia
eadem sunt *origo*, *proprietas*, *intellectus*, *signifi-
cantia*, *significatio*, *proprium*, *proprietas*, quae uno
verbo a Graecis *Ἐτυμολογίαι* dicuntur. Phavorinus
variae historiae libro VIII, apud Diogenem Laertium
refert, Platonem primum grammaticae vim inspexisse,
θεωρῆσαι πρῶτον τῆς γραμματικῆς δύναμιν, vel (ut ipse
Diogenes Laertius per glossam interpretari videtur) *δια-*
384 *λεχθῆναι περὶ ὀνομάτων ὀρθότητος*. Sane hoc idem te-
statur Dionysius Halicarnasseus, Criticorum sine con-
troversia princeps, libro *περὶ συνθέσεως ὀνομάτων*, his
verbis, *τὰ κράτιστα δὲ νέμω ὡς πρώτῳ τὸν ὑπὲρ ἐτυμο-
λογίας εἰσάγοντι λόγον Πλάτωνι τῷ Σωκρατικῷ, πολλαχῇ
μὲν καὶ ἄλλοθι, μάλιστα δ' ἐν τῷ Κρατύλῳ.* Adi ad
Cratylum eius, et statim nosces non temere a Dionysio
dictum, Platonem deducendarum etymologiarum, rec-
taeque nominum compositionis primum autorem fuisse.
Illic de nominum natura et ratione accuratissime
disputatur, et ex eorum originatione rei ipsius proprie-
tas ac natura indagatur. Huius autem grammaticae par-
tis summopere studiosos fuisse Stoicos, testatur aperte
Diogenes Laertius, et Plutarchus contra illos, quos
deinde sequuti sunt Iurisconsulti, utpote qui ab Stoicis
(338) ferme omnes imbuti fuerint. Nulli Philosophi nominum
origines *δεισιδαιμονεστέρως* et *σπουδαιστέρως* inquisi-
verunt quam Stoici, qui dialectici apud Ciceronem et
alios vocantur, ut discipuli Socratis dialectici, sic pri-

mum a Dionysio Carthaginiensi vocati, apud Diogenem Laertium. et ipse Socrates dialecticus, apud Theonem Sophistam in progymnasmatis. Ita in l. *qui quadringenta* D. ad legem falcid. *apud dialecticos* nihil aliud est quam apud Stoicos; apud quos vulgo circumferebatur, definitionem nominis debere praecedere definitionem rei. Quod imitati sunt Iurisconsulti saepissime. Ulpianus l. 2. D. de iustitia et iure, in qua ait eum qui iuri operam daturus est, scire prius debere unde nomen iuris descendat. Theophilus in principio tit. de testamentis ordinandis, in institutionibus, *πρὸ τῶν ἄλλων ἀναγκαῖον εἰπεῖν τὸν τῆς διαθήκης ὅρον ἤτοι ἐτυμολογίαν.* Adeo autem religiose observabant hunc morem Stoici, sive Dialectici, ut nunquam alicuius rei definitionem traderent, quin prius nominis definitio praecessisset. Altera erat *οὐσιώδης*, altera *ὀνοματώδης. ὀνοματώδης* semper *οὐσιώδη* praecedebat, quia per illam veritas inquirebatur, ut supra monuimus ex Aristotele; quod tanti fecere iuris autores, ut saepe ex eo argumenta duxerint. l. pri 1. §. cum servis, de his qui deiecerunt vel effud. D. *si servus*, ait, *nihil nocuit, ergo non recte dicitur servi noxa*, a definitione et etymologia nominis. et in l. si legatarius, D. de legat. III. *si legatarii culpa a quo fideicommissum relictum est, non periit lis, ergo iniquum est litis periculum ad eum pertinere*, quia cui nihil periit, non potest esse eius periculo (339) quidquam: a pereundo enim potissimum periculum dicitur. Eadem ratione in l. XII. in principio, De furtis, *Si quis non habet quod perdat*, ergo eius periculo nihil est. et in l. *in lege*, De contrahenda emptione, D. *si lapis non caeditur eo loci, nullae igitur illic sunt lapidicinae*, lapidicina enim a lapidibus caedendis; quos omnes locos acceptos refero Iacobo Cuiacio, qui solus in iure consul sine collega vere dici potest. Adi ad cap. XL, libri XXVI observationum. Praeter magnos autem illos viros, quamplurimos etiam alios venerandae antiquitatis operam navasse huic disciplinae etymologicae, cum testentur nobis scriptorum omnium monumenta, tum vel maxime quae passim leguntur apud principes poetarum Homerum et Hesiodum. Tragicos ipsos. Comicos, lyricos, aliosque id genus poetas, de deducendis nominum etymologiis valde sollicitos fuisse nemo negabit, nisi qui omnis humanitatis expers erit. Fidem facit vel unus ille Euripidis tragici locus

luculentissimus, in quo nos docet unde putet nomen Amphionis derivatum, cum illum ait, *παρὰ τὸ ἀμφ' ὁδὸν γενηθῆναι*; ex eo quod circa viam natus sit, Amphiona dictum fuisse. Pro Comicis venit, ut testium expleat numerum, *κωμικὸς κατ' ἐξοχὴν*, Aristophanes, qui quam Euripides Amphionis nominis proprii originationem dedit, gustare videtur, *οὐκοῦν ἄμφοδος* (inquit) *ὤφειλεν κληθῆναι*, id est, annon Amphion *ἄμφοδος* dici debuit, quasi natus in via? Choeroboscus refert in orthographia sua, Ixiona et Doliona (nisi nomen apud
(340) etymologum corruptum sit, et pro *Δολίων*, *'Ωρίων* legere debeamus) putasse ex libris quos de etymologiis scripserant, Amphionem non *ἀπὸ τῆς ἀμφὶ καὶ ἰὼν*, sed *ἀπὸ τῆς ἀμφὶ προθέσεως, κατὰ παραγωγὴν* producto *ι* licentia poetica, dictum fuisse. Audi Varronem de Euripide, libro VI, de lingua Latina: *Imitari dum voluit Euripidem, et ponere etymon, est lapsus. Nam Euripides quod Graeca posuit, etyma sunt aperta. Ille ait, ideo nomen additum Andromachae quod ἀνδρὶ μάχηται.* Nimium quantum tragicum istum in tradendis nominum propriorum etymologiis pronum fuisse fidem faciunt innumera, quae in eius tragoediis leguntur; qualia de Polynice quod sit *νεικέων ἐπώνυμος*, de Pentheo *μὴ πένθος ἐσοίσῃ δόμοις*, de Thyeste *ἐπώνυμα δεῖπνα Θυέστου*, de Apolline, citante Macrobio,
385 in Phaëthonte, cap. XVII. libri primi Saturnalium,

'Ω χρυσοφεγγὲς ἥλι', ὥς μ' ἀπώλεσας.
ὅθεν σ' Ἀπόλλων ἐμφανῶς κλήζει βροτός.

Aeschylus etiam in dandis nominum etymologiis profusus. nam Prometheum dictum vult, quod eum oporteat *προμηθέως* ex malis evolvi; et in Persis, dum de Artapherne loquitur, nimis putide et rancide sic dictum putat, quod *φρένας ἔχοι ἀρτάς*. lepidius, et Persico nomini convenientius, *εὐτραπελώτατος* Comicorum, dum ludit in nominibus Persicis, *'Αρταβάζου καὶ 'Αρταξέρξου* in Acharnensibus, *Ψευδαρτάβαν* quendam regis oculum fingit, *παρὰ τὴν 'Αρτάβαν τὸ μέτρον*, quod Persicum et Aegyptium nomen est, consentiente vetere enarratore. *Ψευδαρτάβας* quasi falsa mensura. Nec ab etymologiarum
(341) deductione abhorruere omnino poetae Latini, testibus Ennio, Plauto, et Ausonio, apud quos passim invenire est similes *ὀνομάτων παραγωγάς*. Narrat Diogenes Laertius in Chrysippo, scripsisse eum undecim libros *ἐτυμολογικῶν* ad Dioclem. Pamprepii *ἐτυμολογιῶν ἀποδόσεις*, Demetrii

Ixionis ἐτυμολογουμένων libri, Orionis περὶ ἐτυμολογίας volumina, item Apollodori, nota ex Athenaeo, Suida, et etymologici autore: apud quem saepius Demetrius, Ixion, et Orion laudantur. Sed nec Theologi ipsi hanc partem intactam reliquerunt, cum certum sit a Basilio, Gregorio, aliisque patribus praecipuae notae, crebras spissasque inspergi cum opus est etymologias: imo, ut illud moneam, ad hoc putem pertinere Philonis librum, περὶ τῶν μετονομαζομένων, a Davide Hoeschelio primo vulgatum Augustae Vindelicorum, a Morello deinde Latinitate donatum, et nunc denuo Aureliae Allobrogum, cum omnibus Philonis operibus novis excusum typis: et Dionysii Areopagitae περὶ θείων ὀνομάτων capita ad Timotheum presbyterum. Didymum quoque in tradendis etymologiis valde solertem fuisse tertio συμποσιακῶν didici ab etymologo, voce σκόλια: ubi illum huius verbi σκόλια diversas etymologias produxisse refert. Verum illi omnes aliud agendo nominum et verborum etymologias tractarunt. Ex professo vero huic parti incubuere ultimae antiquitatis autores Suidas, et etymologus, et Suidas quidem, cuius etymologicum Michaelis Apostolii manu in Creta, ἀπὸ πρωτοτύπου πάνυ διεφθαρμένου, (ut ipse testatum reliquit) descriptum, in luculentissima Electoris Palatini bibliotheca (342)
servatur. Opus ut ego iudico pernecessarium, sed nisi me fallit coniectura, quamvis nunquam in illud inciderim, in glossarii modum potius quam etymologici confectum. In hanc sententiam me duxere varia, quae a Ioanne Meursio in Glossario suo Graeco-Barbaro ex eo proferuntur fragmenta. quid enim illa praeter verba κατὰ γλώσσας explicata? Etymologici vero, quod magnum vocant, autor, cuius nomen adhuc ignoratur, Christianus haud dubie fuit (ut ego quidem coniicio) vel ex eo solo quod ἀνώνυμος ad nos pervenerit. Solebant enim antiquitus monachi Christiani libros ut plurimum ἀνωνύμους edere, qualia in numerosos autores scholia, ὑπομνήματα, et variorum Lexicorum, aliorumque librorum, et poematum confarcinationes; quod ita certo mihi constat adeoque verum est, ut nihil putem verius. Sententiam meam quae coniectura, et probabilitate tantum nititur, reipsa confirmat singularis in quem incidi apud illum, voce δεισιδαιμονία locus; qui sic habet: δεισιδαιμονία, λέγεται ἡ πρὸς τοὺς πονηροὺς δαίμονας ἐπιμέλεια. ἰστέον ὅτι παρὰ μὲν τοῖς Ἕλλησιν

ἐπὶ καλοῦ λαμβάνεται· παρὰ δὲ ἡμῖν τοῖς Χριστιανοῖς ἐπὶ τῆς ἀσεβείας λέγεται ἡ δεισιδαιμονία. rursus Divi Pauli meminit voce μὴ, in qua sic loquitur, ὡς ὁ Παῦλος φησὶν, Ὁ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξουθενείτω, καὶ μὴ κρινέτω. Antichristum quoque nominare videtur verbo ἀντιάνειρα, quo loci ait, ὥσπερ Ἀντίχριστον φαμὲν καὶ ἀντίπαλον, ut Hesychius, qui voce τίταν sic loquitur, τίταν, παιδεραστὴς, καὶ τὸ τοῦ Ἀντιχρίστου
(343) ὄνομα. τ in σ, et ι in α versis, remanet Satan verum Antichristi nomen. baptismi etiam meminit cum ait, βάπτισμα, ἐν ᾧ βάλλεται (ἤγουν πίπτει) τὸ πταῖσμα. Accedant praeterea ad corroborandam sententiam nostram verba σχεὶ, παλαιστὴ, σίκημα, σηλώμ, in quibus Psalmi v, xxxviii, lix, lxxvii, allegantur. Ita Hesychius, ut multis argumentis docuit in animadversionibus ad Athenaeum Casaubonus, Christianam religionem professus est: ita etiam Suidas, ut notum est vel his qui nondum aere lavantur, et patet ex innumeris locis qui apud illum leguntur, maxime ex voce τύχη, in qua disertis verbis sic loquitur: τύχη, παρ' Ἕλλησιν ἀπρονόητος κόσμου διοίκησις, ἢ φορὰ ἐξ ἀδήλων εἰς ἄδηλον, καὶ αὐτόματον· οἱ δὲ Χριστιανοὶ, θεὸν ὁμολογοῦμεν διοικεῖν τὰ πάντα. De autore autem etymologo
386 postquam pauca monuimus, quid vetat et de opere, quod magnum etymologicum inscribitur, quaedam subiungere? cum ista non Laeliis, Consentinis (ut Lucilii verbis utar,) non hominibus in antiquorum monumentis τριβωνευομένοις, si loqui sic liceat, sed litterarum amantibus, et addiscere cupientibus, parentur a tirone, candide in medium cum opus erit depromturo quaecumque sibi lectione varia comparavit, et irrequieto paraturus est (dummodo non deficiant vires) studio. Totum quod nobis superest opus etymologicum, nihil aliud est quam sylloge aliorum etymologicorum et Lexicorum, quae prius fuerant confecta et compacta ab antiquioribus autoribus, ut Diogeniani Lexicon, et Suidae, quorum alterum, ut refert Hesychius, ex variis
(344) autorum Lexicis, poeticis, rhetoricis, historicis, collectum erat, et in unum coacervatum. Alterum vero non tantum veterum autorum, qui ante vixerant, λέξεις κατὰ στοιχεῖον compositas in se continet: sed et glossas, scholia, et ὑπομνήματα in quoscumque scriptores, sive poetae illi sint, sive oratores et historici: ut apparebit ex his quae dicturi sumus paulo post. Quod

autem, ut praemisimus, etymologicum quod vocant magnum, nihil aliud sit quam collectio praecedentium etymologicorum et Lexicorum, apertissime probatur ex his quae leguntur in dictionibus istis *πηλεὺς*, *ὑπήνη*, *φασκώλιον*, *φύλλον*, *χρέος*, *ἄτη*, *ἐδέατρος*, *ἐδεύετο*, in quibus *τὸ ἄλλο ἐτυμολογικὸν*, vel *πρῶτον*, et *δεύτερον Λεξικὸν* citantur. Quis igitur amplius dubitabit opinioni nostrae subscribere, et hodiernum etymologicum *συλλογὴν* dicere, sive potius *ἀνακεφαλαίωσιν* eorum quae in praecedentibus etymologicis explicata fuerant? additis de novo quibusdam non tantum Romanae, sed et Barbararum quarundam gentium vocabulis Graeco-Barbaris. Haec habebamus in praesens, quae promeremus de Graecis autoribus qui vel per transennam, vel ex professo parti Grammatices quae versatur in etymologiis incubuere. Plura potuissemus, sed haec vel extra rem, vel nimis curiose et ambitiose relata fuissent. De Latinis pauca tantum addemus, ne quid in hac tractatione desiderari queat. Testatum reliquit Cicero, Marcum Terentium Varronem omni doctrinae genere ornatissimum, et qui omnium divinarum humanarumque rerum nomina, genera, officia, causas, aperuit tribus de lingua Latina prioribus libris, hanc ipsam (345)
etymologicam doctrinam professum fuisse: ut et Nonius, et ipsemet Varro in his quae supersunt asseruere. Quis ignorat Isidorum viginti etymologiarum libros reliquisse? quis Iulium Caesarem Scaligerum, veteribus ipsis anteponendum, de causis linguae Latinae libros tredecim? apud Gellium lib. III, cap. XIX, recensentur Gabii Bassi de origine verborum libri, de quibus merito possit dubitari an etymologici fuerint; ubicumque enim verborum origines deducimus, non ibi semper etymologias inquirimus, aliud siquidem origo verbi, aliud etymologia. origo tanquam derivatio quaedam est. atqui differunt inter se derivatio et etymologia: quod haec et dictionis originem sive principium atque finem consideret, illa vero principium tantum. Ipsum etymologum autorem habeo, qui sic etymologiam a derivatione distinguit voce *δίκαιος*, *παρὰ τὸ δίκη δίκαιος· τοῦτο παρὰ τὸ δίχω τὸ διχάζω. ἐτυμολογεῖται δὲ παρὰ τὸ δύο ἔχειν· ἡ γὰρ δίκη τὰ δύο μέρη διΐστησιν. ἄλλο δ᾽ ἐστὶ παράγωγον, καὶ ἄλλο ἐτυμολογία. ἡ μὲν παραγωγὴ, κατὰ τὴν ἀρχὴν μόνον θεωρεῖται τῆς λέξεως· ἡ δὲ ἐτυμολογία, κατὰ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος. ἢ παρὰ τὸ δίχω, δίχαιος*

καὶ δίκαιος. ἐκ τούτου γίνεται δικαιοσύνη. Unde, si
vera haec sint, et hanc grammatici regulam admitta-
mus, Iurisconsultorum iuris a iustitia originem non
etymologiam, sed potius derivationem esse recte col-
ligere licebit, et male δίκαιον a δικαιοσύνη, imo δικαιο-
σύνη a δίκαιον oriri debebit: cum δικαιοσύνη descendat
a δίκαιον, δίκαιον a δίκη, παρὰ τὸ δίχω τὸ διχάζω· cuius
(346) etymologia παρὰ τὸ δύο ἔχειν deducitur. Sed nimiam
redolent haec omnia grammaticorum ventosam garruli-
tatem, quam Iurisperiti rerum potius quam verborum
ponderibus, originibus, et litigiis inhaerentes, odio
plusquam Vatiniano prosequuntur. Transeamus ad alia.
Superius diximus verba vel proprie, vel figurate con-
siderari. de verbis ἰδίως, sive proprie consideratis egi-
mus, nunc ad τροπικῶς ἐξεταζόμενα veniamus. Huc
pertinent glossae, glossaria, λέξεις, Lexica, παροιμίαι,
et reliqua eiusdem generis. De paroemiis nihil hic nos
proferemus, cum abunde iam de his disputaverit An-
dreas Schottus, vir doctissimus, in prooemio ad Grae-
corum proverbia, quae pridem emisit in lucem. De
Lexicis maxime propositum nobis est loqui, quia τού-
των χάριν susceptam fuisse dissertationem hanc negare
non possumus. Et ne si diutius in aliis immoremur,
387 servorum more τὰ κύκλῳ λέγειν καὶ προοιμιάζεσθαι
videamur, non autem τὰ ἐν πράγματι explicare: prae-
missis quibusdam quae praeterire non esset fas, cum
ad rem faciant, veniemus statim ad tractationem de
Lexicis, eorumque inventoribus et compositione. Non
immerito dubitatum fuit inter solertes, et praecipuos
in republica literaria viros, an longum constituendum
esset discrimen inter glossas et Lexica, aliis quidem
haec inter se distinguentibus, aliis vero confundentibus
et permiscentibus. Eruditissimus Casaubonus cap. VI. lib.
III. animadversionum in Athenaeum, inter glossas,
quocumque modo compactae essent, et Lexica parum
aut nihil discriminis constituere videtur. Autor Poly-
(347) mathiae cap. IX. ex adverso Lexica quidvis aliud potius
quam glossas apud antiquos dicta fuisse probare conten-
dit. Nos erciscundi et mediam quandam viam tenentes,
non idem quidem proprie esse Lexica et glossas demon-
strabimus, sed καταχρηστικῶς Lexica glossas posse dici,
vel e converso glossas Lexica, et sub generali Lexicorum
nomine omnia posse comprehendi tam certo docebimus,
ut de his non magis dubitare imposterum quis possit

quam de illis quae apud Sagram. Glossae multifariam accipi possunt, et primo quidem maxime proprie pro dialectorum externarum, et barbarorum vocabulorum explicationibus. Glossam enim Eustathius Iliad. ά, ἀπεξενωμένην διάλεκτον interpretatur, ut Clemens Alexandrinus stromat 1, ἀπεριλήπτους τὰς βαρβάρων φωνὰς, quas non dialectos, imo glossas dici oportere contendit: quod dialecti dictiones sint, proprium et peculiarem loci cuiusdam characterem designantes; vel, vocabula proprium et commune gentis alicuius idioma significantia: ut quinque Graecorum praecipuae, Attica, Ionica, Dorica, Aeolica, Communis. Quod in barbarorum linguis reperiri nequit, quas vere dicere possis πρώτας καὶ γενικὰς διαλέκτους. Dialecti enim, quibus ab initio usi sunt homines, barbarae fuere, et a natura nomina habuere: unde preces per illas conceptae δυνατώτεραι, ut iam fassi sunt sapientes omnes, quod nec πολύφωνοι, καθάπερ οἱ παρ' ἀνθρώπων ἑρμηνεῖς, nec percipi possint. Plato in Cratylo, dum vocum πῦρ et ὕδωρ originationem quaerit, tandem eo devenit ut barbaras faciat, et a Phrygum, qui proprie barbari sunt, similibus vocabulis descendere credat, ut κύνας. Ex quibus patet (348) quam verum sit, primas hominum dialectos barbaras fuisse, nominaque habuisse incognitae potentiae et virtutis. Glossae igitur barbara et externa vocabula sunt, quae nemo interpretaretur. γλώσσῃ λαλῶν, 1 Corinth. XIV, non tantum simpliciter lingua loquens (ut vulgo vertunt) sed barbare loquens et per glossas, quas nemo percipiat, propter ignorationem δυνάμεως τῆς φωνῆς, unde apposite divinus Apostolus exclamat, διόπερ ὁ λαλῶν γλώσσῃ προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ, qui barbare loquitur, non lingua, oret ut intelligi possit: nisi enim barbare et per glossas loqueretur, ad quid orare deberet ex Apostoli praecepto, ut eius verba percipi et intelligi possent? qui lingua loquitur, dummodo non barbare loquatur, intelligi potest, ergo frustra oraret ut intelligeretur, si, ut vulgares interpretationes habent, verba illa λαλῶν γλώσσῃ interpretemur lingua loquens nude et simpliciter. Varro, scriptor πολυμαθέστατος, libro VI de lingua Latina, videtur designare glossas per nomina barbarica, cum librum Aristotelis citat qui inscribebatur, *nomina barbarica*, id est glossae Aristotelis; sed tamen quin illo loco legi possit νόμιμα βαρβαρικὰ contra Iosephi Scaligeri sententiam non contendo. certissi-

(349) mum enim est Aristotelem νόμιμα βαρβαρικὰ composuisse, autore Apollonio ἐν ἱστορίαις θαυμασίαις, non ut autor Polymathiae, Theopompo ἐν τοῖς θαυμασίοις. non enim Theopompus, sed Apollonius in historiis mirabilibus testatum reliquit, Aristotelem νόμιμα βαρβαρικὰ composuisse. Idem Apollonius autor est, Theopompum θαυμάσια etiam composuisse: quae res decepit doctum virum. Cap. decimo laudantur Theopompi θαυμάσια, cap. undecimo Aristotelis νόμιμα βαρβαρικά. Liceat vero fragmentum quod eruitur ex νομίμοις illis βαρβαρικοῖς summi Philosophi in medium afferre, quia et lectu iucundum est, et collatum cum alio quod damus ex mirabilibus eius narrationibus, non parum utilitatis afferre potest scire cupientibus quid proprie νόμιμα βαρβαρικά. Ait Apollonius, Ἀριστοτέλης δὲ ἐν Νομίμοις Βαρβαρικοῖς, τῆς Καρίας σκορπίοι γίνονται, οἳ τοὺς μὲν ξένους πατάξαντες, οὐ λίαν ἀδικοῦσι· τοὺς δὲ ἐπιχωρίους, παρ' αὐτὰ ἀποκτείνουσιν. Certe longe diversum de serpentibus quibusdam, qui in Mesopotamia visuntur, legisse nos meminimus apud eundem Aristotelem περὶ θαυμασίων ἀκουσμάτων. illic enim refertur in Mesopotamia Syriae, et in Istrunte, ex autoritate
388 quorundam, nasci serpentes quosdam qui indigenas non mordeant, exteris vero valde noceant, ἐν δὲ τῇ Μεσοποταμίᾳ τῆς Συρίας, inquit, φασὶ, καὶ ἐν Ἰστροῦντι ὀφίδιά τινα γίγνεσθαι, ἃ τοὺς ἐγχωρίους οὐ δάκνει, τοὺς ξένους δὲ καὶ ἀδικεῖ σφόδρα. Sed emansores sumus: redeamus in viam. Dicebamus Aristotelem νόμιμα βαρβαρικὰ composuisse, ut Τυῤῥηνικὰ νόμιμα, quae laudantur ab Athenaeo, glossis quidem valde similia, non ita tamen ut confundi glossae cum νομίμοις βαρβαρικοῖς debeant. Imo ea est opinio nostra, ut glossas a νομίμοις βαρβαρικοῖς dissitas et diversas fuisse iudicemus, sed ut plurimum inter νόμιμα illa, sive barbarica essent,
(350) sive Tyrrhenica, sive gentis alterius, quaedam glossae continebantur. νόμιμα glossas complecti poterant, non glossae τὰ νόμιμα, stricte sumpto glossae nomine: in νομίμοις enim cuiuscumque gentis essent, sive ἐν τοῖς περὶ νόμων, ἐθῶν, vel ἠθῶν, instituta, leges, et ritus diversorum populorum tradebantur. Quae omnia non poterant perfici, quin permulta vocabula vulgo incognita, et ad eosdem ritus moresque spectantia, glossematice explicarentur. Unde satis apparet, nos non temere et inconsulto coniicere, confuse

in *νομίμοις* ut plurimum glossas fuisse comprehensas, id est explicationes verborum difficiliorum, quae ad *τὰ νόμιμα* pertinebant tanquam *οὐσιώδη*. Scimus ab autore Polymathiae multos non tantum *τῶν νόμων*, *τῶν ἐθῶν*, *ἢ ἠθῶν* autores et scriptores cap. ιx. operis sui recensitos et relatos fuisse, sed etiam *νομίμων*, et *βαρβαρικῶν*, et *τῆς Ἀσίας*, eruditeque ab eo fuisse demonstratum cuiusnam argumenti et hypotheseos libri illi essent; quare nihil hic nos repetemus, nec addemus in praesentiarum, veriti ne pro dissertatione, quam pollicemur, librum integrum componere videamur. Monebimus tantum, inter *νομίμων βαρβαρικῶν* scriptores, praeter Theodectem, Phasiletem rhetorem secundum Suidam, et innumeros alios, etiam adscribendum esse Hellanicum illum historiographum, tantopere laudatum monumentis qua veterum, qua recentiorum. Quod nos docuit eruditissimus etymologici magni autor voce *Ζάμολξις*, sed illic hodie legitur *Ἑλλάνικος ἐν τοῖς βαρβαρικοῖς νόμοις*, pro *νομίμοις*, quamvis non male possit legi *νόμοις*, ut Suidas etiam habet, a quo (351)
sua mutuatum esse etymologum nemo negare audebit qui utriusque verba contulerit. Lamprias Plutarchi filius in syllabo suo, patris non tantum *αἰτίας Ῥωμαϊκὰς* recenset, sed et *βαρβαρικὰς*, quod opus, quantum ego coniicio, non valde a *νομίμοις βαρβαρικοῖς* distare debebat: in eo enim praeter varios mores, et vivendi ritus, multa etiam quae ad glossas pertinebant legebantur. Glossae igitur, ut docebamus, non tantum barbarorum, sed etiam quorumcumque externorum vocabulorum *ἐξηγήσεις* erant, cuius argumenti Dorotheum quendam libros composuisse, nobis testatum reliquit Photius Patriarcha in bibliotheca sua, cum a se lecta commendat Dorothei *τὰ περὶ τῶν ξένως εἰρημένων λέξεων*, uno verbo *περὶ γλωσσῶν*. Eae aliquando permixtim omnia externa, et barbara vocabula, quae legebantur non tantum apud poetas, oratores, historicos, sed et philosophos, medicos, aliarumque scientiarum *διδασκάλους* indiscriminatim, et confuse continebant: quale videtur fuisse opus illud Dorothei. Aliquando poetarum tantum, aut oratorum, vel philosophorum divisim et separatim, qualia erant Ptolemaei *τὰ παρὰ τῶν ποιητῶν ξένως εἰρημένα* a Suida laudata. Reliqui qui *περὶ γλωσσῶν* libros composuerant, ut Clitarchus, Nicander Colophonius, Hermonax, Seleucus, Philetas, Philemon,

Timachidas, Amerias Macedo, Philoxenus, Callimachus, Pamphilius, Democritus, Simmias Rhodius, a Suida, Etymologo, Hesychio, et Athenaeo laudati,
(352) non tantum *τὰ ξένως εἰρημένα* collegerant in glossis suis, ut video plerisque persuasum, maxime Polymathiae autori, sed et obscuriores, difficiliores, magis abstrusas, ac minus usitatas voces cuiuscumque generis, ut fidem facere possunt multa, quae ab Athenaeo, Etymologo, Hesychio, et aliis illorum autorum laudantur fragmenta, quorum quaedam postea a nobis referentur. Unde glossae non tantum externorum vocabulorum et peregrinarum vocum interpretationes erant, verum etiam Graecarum et quarumlibet aliarum, dummodo difficiles et minus in usu essent. Galenus in interpretatione glossarum Hippocratis, quod opus subiectum est Erotiani Lexico, *ὅσα τοίνυν τῶν ὀνομάτων ἐν μὲν τοῖς πάλαι χρόνοις ἦν συνήθη, νυνὶ δ' οὐκέτι ἐστὶ, τὰ μὲν τοιαῦτα γλώσσας καλοῦσι.* Voces, inquit, priscis temporibus usitatas, quae nunc in usu esse desiere, glossas vocant. Quintilianus libro I. cap. I. *interpretationes linguae secretioris, quas Graeci glossas vocant*,
389 et cap. VIII. *glossemata*, id est, voces minus usitatas. Aristoteles libro De arte poetica, dum de nominum differentia et divisione agit, nominum alia *κύρια* esse ait, alia *γλώττας· κύρια μὲν, οἷς χρῶνται ἕκαστοι· γλώττας δὲ, οἷς ἕτεροι.* Unde idem nomen et proprium et glossa esse potest: sed non eidem populo, verbi gratia *σίγυνον*, quod est iaculi genus *ὁλοσίδηρον* (ut loquitur Hesychius, apud quem *σίγγυνοι* pro *σίγυνοι*, vel *σίγυνα* legitur) Cypriis proprium nomen et peculiare est (quicquid enarratores Apollonii Rhodii dicant, cum ad quartum Argonauticon commentantur. *ἔστι δὲ καὶ σίγυνος, εἶδος δόρατος, παρώνυμον τῷ ἔθνει.*) Graecis vero
(353) *γλῶττα*, id est *ξενικόν*: sic enim haec interpretari debes ex autoritate ipsius Aristotelis, qui eodem de arte poetica libro ait, *ξενικὸν δὲ λέγω γλῶτταν, καὶ μεταφορὰν, καὶ ἐπέκτασιν, καὶ πᾶν τὸ παρὰ τὸ κύριον.* Ex quibus apparet glossas barbarorum primo, deinde peregrinorum omnium, sensim vero obscuriorum et non usitatorum vocabulorum interpretationes fuisse. Quarum autores glossographi dicebantur, vel *γλωσσῶν ἐξηγηταί*, ultimo enim tandem factum est, ut cum vocabula alicuius autoris difficilia et minus usitata interpretarentur, glossarum huius vel illius autoris *ἐξηγήσεις* componere di-

cerentur. Ut ex antiquissimis innumeros comperimus ἐξηγητικὰ composuisse. Clidemus et Anticlides ab Athenaeo et Harpocratione ἐν ἐξηγητικοῖς laudantur saepissime; sed Anticlidis nomen corruptissimum est in Harpocratione, ut a nobis demonstratum est in lectionibus nostris. Ἐξηγητικὰ illa a recentioribus λεξικὰ dicta fuere, de quibus agemus postea. Hebraei vetustiores שרח vocarunt eiusmodi scriptorum genera, quasi στοιχειώσεις, ob dictionum κατὰ στοιχεῖον ordinem. Praeter Clidemum autem et Anticlidem, laudantur in monumentis antiquorum ἐξηγητικὰ aliorum, sed addito autoris nomine quem explanarunt. Porro illud monitos iuvenes velim, in ἐξηγητικοῖς antiquorum illorum Clidemi et Anticlidis, non tantum voces antiquas et obsoletas explicatas fuisse, sed etiam mores priscos, instituta, et ritus, πάτρια, et νόμιμα, ut patet ex Athenaeo et Harpocratione multis locis. Illud quoque sciendum est Clidemi praesertim ἐξηγητικὸν oratione numeris adstricta scriptum fuisse, quomodo et Philetas, (354)
et Nicander opera sua instituerant. Laudatur apud Etymologum Apollonius ἐν ἐξηγήσει τῶν Ἡροδότου γλωσσῶν, vocibus σοφιστὴς et κωφός. Exstat etiamnum brevis quaedam collectio τῶν Ἡροδοτείων λέξεων, quae a magno illo Apollonii opere truncata et divulsa videtur, ut ex arbore surculus. Laudatur praeterea apud eundem Etymologum, voce ἄμπωσις, Herodianus ἐν τῷ περὶ ἐξηγήσεως τῶν λέξεων Ἱπποκράτους, id est τῶν γλωσσῶν. Quod opus non valde dissitum fuisse suspicor ab Erotiani τῶν παρ' Ἱπποκράτει λέξεων synagoge, quam hodie beneficio Henrici Stephani habemus cum ἐξηγήσει τῶν Ἱπποκράτους γλωσσῶν a Galeno confecta. Quod autem glossographi vocarentur iidem illi τῶν γλωσσῶν autores, docet eruditissime duobus aut tribus locis Harpocration noster: primo voce κύπασσις, ubi glossographorum quosdam censuisse refert κύπασσιν, indusii genus esse masculini, alios vero foeminini. secundo vocibus σειρῆνας et φιμοὶ, in quibus glossographi laudantur: ut apud etymologum vocibus ἀγέρωχος et ἱερὸν τέλος. Citat etiam Eustathius Iliad. ά, γλωσσηματικῶν autores, ut Atteii Philologi glossematorum libros Festus voce Ocrem, Varro tertio de lingua Latina, Charisius et Diomedes grammatici lib. II. saepius veterum glossas citant: quae qua forma, quo pacto, et ordine compositae ac digestae fuerint, tum apud Grae-

C 2

cos, tum apud Latinos, ex paucis quae in medium af-
feremus exemplis apparebit. Ego non dubito Lucii
Cincii libros de verbis priscis, Santrae de verborum
(355) antiquitate, Cloatii Veri, et Hypsicratis verborum a
Graecis tractorum συλλογὰς, a Gellio et Varrone lau-
datas, in modum et formam glossarum fuisse conceptas;
quamvis aliter existimasse mihi compertum sit autorem
Polymathiae, qui hos omnes autores inter λεξικογρά-
φους recensuisse videtur sine iudicio et discrimine:
ut in Graecis multos inter γλωσσογράφους, qui nihil
minus quam glossas composuerant. Haec si nos ordine
distinxerimus, unaque probaverimus tandem Lexica
glossas fuisse complexa, fidem nostram liberaturos, et
studiosis omnibus rem valde gratam et utilem facturos
esse audemus nobis polliceri. Glossarum variae dif-
ferentiae et discrimina, unius enim separatim gentis
barbarae, aut plurimarum simul voces interpretabantur:
unaque obsoleta, et minus usitata apud autores quos-
cumque verba explicabant, ut ex Glossariis illis quae
nobis supersunt facile colligere licet, in quibus et vo-
cabula rariora, et voces inusitatae explicantur: maxime
in glossis illis quae sub Isidori nomine circumferuntur;
in Papia vocabulista, cuius opera doctorum manibus
quotidie teruntur, et in glossario Arabico-Latino, quod
exstat in editione glossariorum Bonaventurae Vulcanii.
Cuius generis ego vidi Ansileubi cuiusdam Gothorum
Episcopi glossarium, erutum ex veteri codice biblio-
thecae Moysaciensis, in quo multa Gothorum aliorum-
que populorum barbara vocabula explicantur. Ita etiam
in multis Europae bibliothecis, tum privatis, tum pu-
blicis, infinitos glossariorum autores exstare, et cum
blattis ac tineis pugnare scio; quae, ut reliqua, plurima
(356) continent reconditae et abstrusae eruditionis. Si gentis
unius, tunc proprie glossae; unde Hermonactis γλῶσσαι
Κρητικαὶ apud Athenaeum, et Aristophanis γλῶσσαι
Λακωνικαί, Diodori γλῶσσαι Ἰταλικαί, Artemidori, Ari-
stophanis αἱ ἐπιγραφόμεναι ὀψαρτυτικαὶ γλῶσσαι. At
si plurimarum gentium, tunc non proprie glossae; sed
Lexica, in quibus confuse, deinde ordine alphabetico
non tantum γλώσσας unius gentis, imo innumerarum,
et verba quaelibet obsoleta ac difficilia complexi fuere.
Rem totam aperimus exemplis. Hesychii, Suidae, et
Etymologi opera, quid aliud praeferunt quam Lexico-
rum species, imo quid aliud re ipsa sunt quam Lexica?

et tamen quis ignorat in Hesychii praesertim et etymologi operibus innumeras glossas contineri? ut in Suidae sylloge et Pollucis ὀνομαστικῷ. Hesychius ὁ πάνυ in hoc scribendi genere, praeter multa parum usitata, aut prorsus inusitata verba ex poetis et aliis scriptoribus eruta et deprompta, γλωσσηματικὰ multa habet, non tantum Laconica, Argiva, Arcadica, Boeotica, Cretensia, Salaminia, Macedonica, Thessalica, Tarentina, Syracusana, Sicula, Pamphyliaca, et eius generis alia innumera, sed etiam Aegyptiaca. Persica, Lydia, Scythica, Celtica, Hebraea, Chaldaica, Phrygia, Barbara, aliarumque gentium vocabula, quae nihil commercii habent cum lingua Graeca: imo ei Barbara sunt. Ex innumeris haec pauca habe: Ἄαδα ἔνδεια Λάκωνες. οὕτω καὶ Ἀριστοφάνης ἐν γλώσσαις, puta Λακωνικαῖς, supra enim vidimus ex Athenaeo, Aristophanem grammaticum glossas Laconicas composuisse: Lacones egestatem Aada vocabant. Ἀάναιμα, πολλαχῇ χάρις, gratia multiplex: vox barbara et peregrina. Ἄας, εἰς αὔριον Βοιωτοῖς, Boeoti cras ἄας dicunt. Ἄβαγνα, ῥόδα Μακέδονες, rosae apud Macedones ἄβαγνα dicuntur. Ἄβαθ, διδάσκαλος Κύπριοι, Cyprii magistrum vocant Ἄβαθ. Ἀβάκης, ἄβαξ, ἄφωνος, σιωπηρὸς, καὶ ὄνομα ἀρχιτεκτονικὸν, ὃ Σκύθαι λέγουσιν ἄνδρα καλεῖν, haec Oedipo opus habent. Ἄβι, ὑπὸ Σκύθαις εἴρηται. ἄβιε, ἔβαλλον. Σκύθαι, prius fortasse explicandum per posterius, ἄβι ἄβιε apud Scythas ἔβαλλον significat. Ἀβίλτακα, μνήμονα Πέρσαι, Persae memorem ἀβίλτακα nominant. Ἀβλαβύνιον, σειρὰ πλεκομένη παρ' Αἰγυπτίοις, ἐκ βίβλων πρὸς κάθαρσιν οὖσα, Aegyptii funiculum ex papyro contextum ad purgandum ἀβλαβύνιον vocant. Ἄβουτον. τὴν δουλείαν Ἀργεῖοι, servitus ab Argivis ἄβουτος. alibi βιοῤῥὸν vocat. βιοῤῥὸς, inquit, δουλεία. Ἀβράνας, Κελτοὶ τοὺς Κερκοπιθήκους, Celtae Cercopithecos ἀβράνας nominant. Ἀβωβᾶς, ὁ Ἄδωνις ὑπὸ Περσαίων. melius forte Περγαίων, vel Περσῶν. a Pergaeis, vel Persis Adonis abobas dictus. Ἀγαλλήτορα, παῖδα Τυῤῥηνοί, Tyrrheni puerum Ἀγαλλήτορα vocant. Βαιθήν, οἶκος θεοῦ. lege Βαιθὴλ domus Dei: Suidas optime, Βαιθὴλ, θεῖος ναός. Apud Hebraeos scilicet בית־אל domus Dei. בית enim apud illos domus, אל vero Deus: eadem forma illi dicunt בית־שמש domus solis, ut apud Arabes Βαίσαμψα domus solis. Baesampsa civitas in Arabia, iuxta mare rubrum, quae Arabice domum solis significat. (367)

Stephanus, Βαίσαμψα, πόλις ἐν τῷ Ἀραβικῷ κόλπῳ, παρὰ τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν, ὅ ἐστιν οἶκος Ἡλίου. Idem Stephanus, Σάμψα, κώμη τῆς Ἀραβίας. σάμψα δὲ παρὰ
(358) τοῖς Ἄραψιν, ὁ Ἥλιος. unde apud Epiphanium Σαμψαῖοι ἑρμηνεύονται Ἡλιακοί. Hebraei igitur σάμες, Arabes σάμψα solem dicunt, et domum solis βαίθσαμες Hebraei, Arabes vero βαίσαμψα. vides paritatem. Βαισήνης, παρ' Ἰνδοῖς τὸ στρατόπεδον, βαίσηνος ὁ στρατός. Indi castra βαισήνην vocant, exercitum vero βαίσηνον. Βαιῶτις, ἀφροδίτη παρὰ Συρακουσίοις, apud Syracusios Venus Βαιῶτις dicta. Βέκος, ἄρτος ἢ ἄβητος Φρύγες. ἄβητος illud non intelligo, quare corrigo ego ἀνόητος: ex ν et ο facile conflari potest β, ut saepissime in manu exaratis codicibus duae illae litterae inter se colligatae sunt hoc modo νο. Phryges igitur autore Hesychio panem βεκὸν dicunt, vel adhuc βέκος stultum potest significare. idem Hesychius paulo post, βεκὸς, ἀνόητος. Quod autem Phryges panem sic vocitent, patet ex Herodoti Euterpe, ubi integra de Psammeticho Aegyptiorum rege, quinam
391 primi hominum fuissent probare volente, historia refertur. Hunc consule, ut et enarratores Apollonii Rhodii ad illud IV Argonauticorum, οὔτι δέ πω Δαναῶν ἱερὸν γένος ἦεν ἀκοῦσαι, Comici scholiastem ad vocem βεκκεσέληνε, et Suidam eadem voce. Adverte vero quosdam βὲκ, quosdam βεκὸς, vel βέκκος scribere. Βένδις, ἡ Ἄρτεμις, θρακιστί. παρὰ δὲ Ἀθηναίοις ἑορτὴ Βενδιδία. Diana, inquit, a Thracibus Bendis dicitur; at ab Atheniensibus Bendidia festum. Βίσταξ, ὁ βασιλεὺς παρὰ Πέρσαις, rex, Bistax apud Persas. Βαλλὴν, βασιλεὺς Φρυγιστί, Phryges regem βαλλὴν dicunt: barbara vox illa est Phrygum. Sextus Empiricus cap. XVII. lib. I. οὔτε γὰρ ἐκ τέχνης τινὸς μεμαθήκασιν ὅτι οἱ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ ποιμένες ἰὼ βαλλὴν λέγοντες, ἰὼ βασιλεῦ λέγουσι
(359) φρυγιστὶ, ἀλλὰ παρ' ἄλλων ἀκούσαντες. Quae verba a nobis eruta sunt ex codd. manuscriptis bibliothecae regiae. Adverte autem Hesychium, et Sextum Empiricum, ἰὼ βαλλὴν Phrygiam esse dialectum existimare, nam invenio Euphorionem Thuriis hoc vocabulum tribuisse: autore Scholiaste Aeschyli in Persis. Ait ille ad haec Aeschyli ἠὲ βαλλὴν, ἀρχαῖος βαλλὴν, Βαλλὴν ὁ βασιλεὺς λέγεται· Εὐφορίων δέ φησι Θουρίων εἶναι τὴν διάλεκτον, ὅθεν καὶ βαλλιναῖον ὄρος, ὅ ἐστι βασιλικόν. Plutarchus de fluminibus ad ea alludit, cum in Sagari ita loquitur: παράκειται δὲ αὐτῷ ὄρος Βαλληναῖον καλού-

μενον, ὅπερ ἐστιν μεθερμηνευόμενον βασιλικὸν, τὴν προσηγορίαν ἔχον ἀπὸ Βαλληναίου τοῦ Γανυμήδους καὶ Μηδησιγίστης παιδός. οὗτος γὰρ τὸν γεννήσαντα θεασάμενος ἀποτηκόμενον τοῖς ἐγχωρίοις καὶ βαλληναῖον ἑορτὴν κατέδειξεν μέχρι νῦν καλούμενον. γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ λίθος καλούμενος Ἀστήρ. οὗτος εἴωθεν νυκτὸς βαθείας πυρὸς δίκην λάμπειν, τοῦ φθινοπώρου τὴν ἀρχὴν λαμβάνοντος· προσαγορεύεται δὲ τῇ διαλέκτῳ τῶν ἐγχωρίων Βαλλὴν, ὅπερ μεθερμηνευόμενον ἐστὶν βασιλεὺς, καθὼς ἱστορεῖ Ἑρμησιάναξ Κύπριος ἐν β' Φρυγιακῶν. Rursus Hesychius: *Βαιᾶγις, ἑορτὴ παρ' Ἀσσυρίοις, ὡς Λέων ὁ Ἀλαβανδεὺς ἐν τρίτῳ*. Assyriorum festus dies quidam *βαιᾶγις* vocabatur, teste Leone Alabandaeo in tertio operis sui. *Βαβυκῶς, πελεφὰν, ὡς Φιλήτας, Ἀμερίας, βαυκάλας*. Laudantur hic duo glossographi Philetas et Amerias, sed in reliquis Davus sum. *Βάννας, βασιλεὺς παρ' Ἰταλιώταις. οἱ δὲ, μέγιστος ἄρχων*. Italiotae regem *Βάνναν* vocant, alii vero supremum magistratum. *Ῥάνα, ἄρνα, Ῥωμαῖοι βάτραχον*, Rana Romani, *βάτραχος. Ῥαῖκος, Ἕλλην, Ῥωμαῖοι δὲ τὸ γ προσθέντες, Γραῖκόν φασι*. Ergo vox Graecus Romana descendit (360) a voce *ῥαῖκος* Graeca. *Ῥαμὰς, ὁ ὕψιστος θεός*. rursus *ῥαμὰ, ὑψηλὴ*, haec lucem accipiunt a verbis Philonis apud Stephanum voce *Λαοδίκεια. Λαοδίκεια*, inquit, *πόλις τῆς Συρίας, ἡ πρότερον Λευκὴ ἀκτὴ λεγομένη, καὶ πρὸ τούτου ῥάμιθα. κεραυνωθεὶς γάρ τις ποιμὴν ἔλεγε· ῥάμανθας, τουτέστιν ἀφ' ὕψους ὁ θεὸς, ῥάμαν γὰρ τὸ ὕψος, ἄνθας δὲ ὁ θεός. οὕτω Φίλων*. Innumera alia ex Hesychio depromere possem, ut probarem integros illum veterum *γλωσσογράφων* libros in Lexicon suum transfudisse; sed et lectori fastidium parerem, et nunquam dicendi et scribendi finem facerem, tot enim mihi sese offerunt commoda, et opportuna ad stabiliendam sententiam meam, ut ex his non dissertationem, sed integrum volumen conficere potis essem. Venio ad Etymologum, in cuius opere, ut paucis multa complectar, vocabula innumera, vigintiquinque aut triginta diversarum nationum et populorum, qua afferuntur, qua glossematice explicantur. Illic legas voces Alexandrinorum, Apolloniatarum, Ambraciotarum, Arcadum, Arabum, Bithynorum, Boeotorum, Chiorum, Cnidiorum, Corinthiorum, Cretensium, Cypriorum, Cytianorum sive Cyrenaeorum, Ephesiorum, Eretriensium, Gortyniorum, Hermionensium, Laconum, Lyciorum,

Lydorum, Macedonum, Megarensium, Mesapiorum, Meseniorum, Nicaëntium, Oropiorum, Pamphyliorum, Pergaeorum, Phrygum, Ponticorum, Rheginorum, Rhodiorum, Samiorum, Siculorum, Syracusanorum, Thessalorum, Thracum, Troezeniorum, Italorum et
(361) Romanorum, Indorum, Persarum, Phoenicum sive Poenorum, Syrorum, et Turcarum. E multis si pauca desideres audire, haec afferentur exempli gratia. *Γάδον* apud Phoenices quod ex parvis et minutis aedificatum est significat, unde autore Claudio Iulio *ἐν ταῖς Φοινίκης ἱστορίαις*, Archalous Phoenicis filius *Γάδειρα* civitatem nominavit Phoenicum dialecto: alia huius nominis derivatio est, nimirum *γάδειρα* in plurali dici, *ἀπὸ τοῦ γῆ καὶ τοῦ δειρὰ* quasi *γῆς δειρά*. *Γάδειρα* enim *γῆς ἐξοχή ἐστιν*, sed arridet prior. *Δεῖνον* Indi regem vocant autore Iuba, unde Dionysus pater *Δεύνυσος* dictus, quod Nyssae rex fuerit. sic vocatur ab Anacreonte, *πολλὰ δ' ἐρίβρομον Δεύνυσον*, *ι* verso in *ε* fit *Δεόνυσος*: quomodo pronuntiant Samii, et contractione *Δεύνυσος*,
392 quomodo Indi: haec vera nominis *Διόνυσος* etymologia. consule voces *Δεύνυσος* et *Διόνυσος*. Syri bovem *θῆβαν* vocant, unde Thebae dictae sunt quas Cadmus condidit, cum sororem quaerenti oraculum respondit, *κατοικῆσαι ὅπου ἡ βοῦς ἑαυτὴν καταθήσει*, vel si nolis a Syro vocabulo dictas Thebas, saltem fatearis necesse est sic vocatas a Thebe Metopes filia, Asopi uxore: a qua civitas et cives, Thebae Thebani, dicti fuere, ut se legisse fatetur etymologus in scholio ad Pindari *ἐπινίκιον ὕμνον*, Agesiae Syracusano dictum. Alias scio Thebarum urbis originationes et derivationes a doctis quaesitas, ut a Scaligero in Varronem de re rustica, et Casaubono in Athenaeum, quos consules, sed haec autoritate non caret. *Κοῦρον* Persae solem vocant, unde *Κόρος* Persarum antiquus rex Solis nomen habet.
(362) ita censet Orus apud Etymologum voce *κόρος*. vide verba *ἀγγάρους*, *σχοινίον*, *ἐγκεκορδυλημένος*, *ἀλεκτορὶς*, et alia. *Τούδουνοι* a Turcis *τοποτηρηταὶ* vocantur, vide vocem *Τούδουνοι* apud illum. *Ἀζὴν* Phryges barbam vocant, vide verbum *ἀζήν*. *Ἄκος* medela *παρὰ τὴν ἀκὴν*, *ἀκὴ* enim proprie ferri acies, et ex illa medela *ἄκος* dicitur, unde et medicum Phryges *ἀκεστὴν* vocant. Orion autor apud Etymologum voce *ἄκος*. Palamedes etiam historicus ille qui Comicorum voces in unum coegerat, et Lexicon Comicum composuerat,

testatur apud eumdem ἁρμὰν Phrygum dialecto bellum significare, unde forte ἁρμάτειον μέλος dictum fuerit. vide vocem ἁρμάτειον μέλος. Susium unguentum κρίνινον Graeci vocant: lilia enim, quae herbarii vulgo vocant *des martagons*, σοῦσα vocantur a Phoenicibus: Phryges vero lilium σοῦσον dicunt, unde Susa civitas forte, ἀπὸ τῶν περιπεφυκότων κρίνων· nam σοῦσα λείρια dicuntur vel ex eo quod sit equis idonea: σουσίας enim Syri equos appellant. Plura referre possem tum ab etymologo et Hesychio, tum etiam a Suida et Polluce petita: a Suida maxime, quem certissimum est integrum Iulii Sophistae opus, cuius epigraphe sic concipiebatur, ἐπιτομὴ τῶν Παμφίλου γλωσσῶν ἐπὶ βιβλίων ἐνενήκοντα ἑνός, descripsisse. Sed me alia vocant. Susceperamus demonstrandum veterum glossas, earumque autores non ita a Lexicis et Lexicographis distinctas et diversas fuisse, quin aliquando in Lexicis multa quae ad glossas pertinebant legerentur et invenirentur. Hoc a nobis satis diligenter peractum est: videamus iam, quid discriminis esset inter Lexica et glossas,
Lexicographos et glossographos. Lexica, quae vulgo (363)
vocant dictionaria, vel peculiari aut privatae dialecto, et linguae, vel scientiae, arti et autori addicta erant, vel omnium gentium quorumlibet autorum: omnium ferme scientiarum, et artium verba, sive ὀνόματα complectebantur. Si de privata tantum aliqua dialecto, vel cuiusdam scientiae verbis, aut autoris vocabulis agerent, et quae ex illis difficilia et obsoleta erant explicarent, non amplius Lexica sed glossae erant: quod valde notandum est, ut sciant omnes discrimen quod constituere debent inter glossas et Lexica. Quod si omnes voces, et faciles et difficiles, et usitatas et inusitatas, et remotas et vulgares exponerent, tunc proprie Lexica erant: imo etsi tantum alicuius autoris propria et peculiaria verba, vel cuiusdam gentis et populi loquendi genera, dummodo non usitata minus et obsoleta illa essent, colligerent, adhuc tamen Lexica componebant. Qualia ab ipso initio constructa fuisse verisimile est. Non enim statim atque Critici huic scribendi generi se applicuerunt, Lexica confecere, in quibus plurium dialectorum, plurium scientiarum, et autorum voces explicarentur: sed vel unicae dialecto se addixere, vel unico autori et scientiae. Verbi gratia, dictiones Atticas alii tantum interpretati sunt, alii Doricas,

alii Aeolicas, alii Ionicas, alii communes, alii diversas dialectos et linguas, ut Romanas, et sic de reliquis. Ita legimus Philemonis *Ἀττικὰς λέξεις*, Longini *Ἀττικῶν λέξεων ἐκδόσεις*, Aelii Dionysii, Irenaei *περὶ Ἀττικῶν*
(364) *ὀνομάτων*, apud Suidam: Nicandri Thyatireni, et aliorum *περὶ Ἀττικῶν ὀνομάτων* apud Athenaeum et Harpocrationem. Aristophanis Grammatici *περὶ Ἀττικῶν ὀνομάτων* apud Erotianum voce *ἄμβην*. Laudat etymologus Irenaei Lexicon Atticum verbis *κομψὸς* et *ὑπηρέσιον*. *Εἰρηναῖος ὁ Ἀττικιστὴς ἐν τῷ κ' στοιχείῳ* laudatur, et Ister *ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν Ἀτθίδων* voce *ἐπενεγκεῖν δόρυ*: sed vereor ne opus illud potius collectio esset rerum Atticarum, quam dictionum. Vide Harpocrationem hoc verbo, ex hoc enim fonte bibit etymologus. Viri docti Istri dictionum Atticarum collectionem citari illo loco apud etymologum existimavere: ego e contra. Vide quae ad Harpocrationem notamus voce *ἐπενεγκεῖν δόρυ*. Photius Patriarcha in bibliotheca sua, Aelii Dionysii Halicarnassei decem dictionum Atticarum
398 libros commendat, ut et Pausaniae Atticum Lexicon, quod idem fuisse existimo cum *συναγωγῇ Ἀττικῶν ὀνομάτων*, ab scholiaste Thucydidis lib. VI. voce *περιεκόπησαν τὰ πρόσωπα* laudata. Galenus testis est composuisse se de dictionibus Atticis XLVIII libros. Suidas Pollionis Alexandrei *Ἀττικῶν λέξεων συναγωγὴν κατὰ στοιχεῖον*, Pacati *περὶ συνηθείας Ἀττικῆς κατὰ στοιχεῖον*, Luperci Berytii *Ἀττικὰς λέξεις* nobis commemorat. Citantur Atticismi saepius apud Harpocrationem, sed illic legitur male aliquando *Ἀττικιανοὶ* pro *Ἀττικισμοὶ*, Attici vel Athenienses apud Pollucem et Etymologum. Moeris Atticista laudatur a Photio, quem librum dicunt exstare in Vaticana summi Pontificis bibliotheca. Exstant etiam hodie Phrynichus et Thomas Magister de
(365) dictionibus Atticis, quorum alter, Phrynichus nimirum a Nunnesio Hispano et Hoeschelio Germano illustratus fuit: alter vero adhuc vindicem suum quaerit. Philoxenus *ἐν τῷ περὶ Ἰάδος διαλέκτου* citatur apud Etymologum vocibus *κορυφὴ* et *κρύσσαι*. Laudat Athenaeus libro IX. et aliis Appionem quendam *περὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς διαλέκτου*, Demetrium *περὶ τῆς Ἀλεξανδρέων διαλέκτου*, et Moschi *ἐξηγήσεις τῶν Ῥοδιακῶν λέξεων*. Etymologus Irenaeum *ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀλεξανδρέων διαλέκτου*, voce *Πυδαρίζειν*. Philoxenum *ἐν τῇ περὶ Ῥωμαίων διαλέκτου*, voce *Κορώνη*. Aut unius autoris verba sus-

cipiebant explicanda et colligenda in unum, ut legimus
Appionem primum, et Apollonium Archibii filium,
Homeri dictiones collegisse, Longinum libros περὶ τῶν
παρ' Ὁμήρῳ πολλὰ σημαινουσῶν λέξεων teste Suida:
Cratinum epitomen τῶν Βασιλείδου περὶ Ὁμηρικῆς λέξεως
teste Etymologo voce ἀρίζηλος, apud quem etiam Lexi-
con Ἰλιάδος, et Lexicon τῆς ά Ἰλιάδος vocibus Λαὸς et
Τάλαντον citantur. Erotianus in praefatione Lexici sui
Aristarchum, Apollonium Cittieum, Aristoclem, Bac-
chium, Philinum, Callimachum, Xenocritum Coum,
Hippocratis vocabula interpretatos esse refert. Photius
de Timaei Lexico, περὶ τῶν παρὰ Πλάτωνι λέξεων, sic
loquitur, ἀνεγνώσθη Τιμαίου πρὸς Γεντιανὸν περὶ τῶν
παρὰ Πλάτωνι λέξεων κατὰ στοιχεῖον βραχὺ ποιημάτιον
ἐν ἑνὶ λόγῳ. Audi eundem de Boëtho, ἀνεγνώσθη δ'
ἐν τῷ αὐτῷ τεύχει καὶ Βοηθοῦ λέξεων Πλατωνικῶν συνα-
γωγὴ κατὰ στοιχεῖον, πολλῷ Τιμαίου συναγωγῆς χρησι-
μώτερον· προσφωνεῖ δὲ Μελάντᾳ τινὶ τὸ συνταγμάτιον.
Idem Boëthus, teste Photio, alterum opusculum con-
scripserat Athenagorae nuncupatum, cui titulus erat, (366)
περὶ τῶν παρὰ Πλάτωνι ἀπορουμένων λέξεων. Sui-
das Euagorae libros τῶν παρὰ Θουκυδίδῃ ζητουμένων
κατὰ λέξιν recenset. Harpocrationis Argivi Philo-
sophi λέξεις Πλάτωνος ἐν βιβλίοις δυσίν: Harpo-
crationis Gaii Sophistae περὶ τῶν Ἀντιφῶντος σχη-
μάτων, περὶ τῶν Ὑπερίδου καὶ Λυσίου λόγων. Aut
separatim Poëtarum Tragicorum et Comicorum tan-
tum voces enarrabant, ut Theo et Didymus, et Pa-
lamedes historicus τὴν κωμικὴν λέξιν συναγαγὼν, apud
etymologum voce ἁρμάτειον μέλος. Fertur Galeni liber
singularis de vocibus quae sunt Comicis propriae: Κω-
μικὴ λέξις σύμμικτος, apud scholiastem Apollonii Rho-
dii, pag. ccx. editionis Henrici Stephani. Aut omnium
poetarum simul, ut Pollio et Diogenianus, de quibus
Photius. Aut historicorum, ut apud Athenaeum lib. xv.
Parthenius περὶ παρὰ τοῖς ἱστορικοῖς λέξεων. Aut ali-
cuius dicendi et scribendi generis vocabula omnia in
unum componebant: quale videmus apud Photium lau-
dari Lexicum τοῦ πολιτικοῦ λόγου, σεμνῆς ἰδέας, καὶ
καθαρᾶς ἰδέας. Certe Galenus in syllabo τῶν ἰδίων
βιβλίων testatur se scripsisse libros quinque τῶν παρ'
Ἀριστοφάνῃ πολιτικῶν ὀνομάτων, libros tres τῶν παρ'
Εὐπόλιδι πολιτικῶν ὀνομάτων, libros duos τῶν παρὰ
Κρατίνῳ πολιτικῶν ὀνομάτων. Tranquillus quidam

librum περὶ βλασφημιῶν composuerat, laudante etymologo voce ἀρχιλύπαρος. Suidas illius libri aliter concipit epigraphen, περὶ δυσφήμων λέξεων ἤτοι βλασφημιῶν. Cuius argumenti etiam Lexicon composuisse Phrynichum Arabium refert Photius, cum opus illud magnum
(367) σοφιστικῆς παρασκευῆς, triginta septem libris constans, ita divisum fuisse et ordinatum asserit, ut vocum aliae oratoribus tribuerentur, aliae familiari aptarentur sermoni, nonnulla etiam vocabula convitiis subservirent et amatoriis suavitatibus. Eulogius scholasticus ἐν δυσκλίτοις ῥήμασι apud Etymologum voce χέω laudatur. Aut rhetorum simul omnium voces componebant in unum: quómodo Zozimum Gazaeum refert Suidas λέξεις ῥητορικὰς κατὰ στοιχεῖον collegisse. hinc Lexica illa rhetorica toties apud Eustathium et Etymologum laudata. Cavendum enim est ne cum apud illos autores Lexica rhetorica citantur, ut apud Eustathium semper Λεξικὸν Ῥητορικὸν, vel apud Etymologum Λεξικὸν Ῥητορικὸν πρῶτον καὶ δεύτερον, de Harpocrationis Lexico mentionem fieri existimemus; de aliis Lexicis loquun-
394 tur autores illi, quae non tantum ut Harpocrationis dictionarium ex decem rhetorum maxime orationibus collecta erant, sed omnium quotquot exstiterant, voces et loquendi modos complectebantur. Hoc certissimum est, ut testantur infiniti loci in quibus Lexica illa rhetorica citantur, ubi de nullo vocabulo agitur quod apud Harpocrationem inveniatur; si quaedam excipias, quae in Etymologo leguntur ad Harpocrationem pertinentia, et ex eius Lexico eruta, quod monemus nos multis in locis notarum nostrarum. Laudat praeterea Etymologus Philonis cuiusdam Ῥητορικὸν λεξικὸν voce δέμας. Aut decem rhetorum coryphaeorum voces ordine alpha-
(368) betico colligebant tantum. Decem rhetores primi illi sunt quorum vitas Plutarchus composuit, unde sua expiscatus est Photius, de quibus diserte Quintilianus libri decimi capite primo: *Sequatur oratorum ingens manus, cum decem simul Athenis aetas una tulerit: quorum longe princeps Demosthenes ac pene lex orandi fuit.* Alii fuere secundi decem rhetores, e quorum numero recensere possumus Nicostratum illum Macedonem rhetorem, qui tempore Marci Antonini vixit, Aristidis, et Dionis Chrysostomi coaetaneum, ut et Papiniani Iurisconsulti, quem consuluisse super donatione sibi a quodam μαθητῶν suorum, cui nomen

Aquilius Regulus, facta, patet ex l. 27. Aquilius Regulus De donationibus, D. Nec tibi persuadere debes de decem primis rhetoribus loqui voluisse Suidam, cum ab Antipatro hac eadem voce, petitos fuisse τοὺς δέκα ῥήτορας asseverat. Illic enim tres tantum e legitimis decem rhetoribus primis numerantur, Lycurgus, Demosthenes, et Hyperides: reliqui potius demagogi quam oratores. Praeterea Ister et Duris apud Plutarchum in vita Demosthenis, referunt non ab Antipatro, sed ab Alexandro petitos fuisse demagogos illos, quos numero fuisse octo tantum dicunt. Ex sententia quorundam auctorum, decem quidem fuisse certissimum est: sed nemo quod sciam praeter Suidam, Antipatro tribuit, quod Alexandro concedendum erat. Aut igitur peculiariter decem illorum rhetorum verba interpretabantur et res, quale opus Phrynichum τῶν παρὰ τοῖς δέκα ῥήτορσι λέξεων reliquisse testatur Suidas, qualia etiam legisse se asserit Photius, Iuliani, Philostrati (369)
Tyrii, et Diodori Valerii λεξικὰ τῶν παρὰ τοῖς δέκα ῥήτορσι. De quibus illum consule diligenter. Suidas verbo Πωλίων Valerium Diodorum Teleclei discipulum et Pollionis Philosophi filium, ἐξήγησιν τῶν ζητουμένων παρὰ τοῖς δέκα ῥήτορσι composuisse testatum reliquit. Damus nos etiamnum hodie Harpocrationis λεξικὸν τῶν δέκα Ῥητόρων: sic concipitur epigraphe huius libri in omnibus manu exaratis codicibus. Suidas habet λέξεις τῶν δέκα ῥητόρων. nam quod subiungit de ἀνθηρῶν συναγωγῇ, alio pertinet, ut latius demonstrabimus in praefatione notarum nostrarum. Descripsere autem ferme integrum istud Lexicon Suidas et etymologus, truncatis ut plurimum et resecatis rhetoricorum operum ἐπιγραφαῖς, et autorum nominibus, e quorum monumentis vocabula quae explicantur eruta sunt. Quod vero de Iuliani decem rhetorum Lexico praedicat in bibliotheca sua Photius, nos de Harpocrationis nostri Lexico vulgo usurpare solemus, Ἑρμηνεύειν scilicet illud, τῶν παρ' Ἀθηναίοις ῥητῶν τὰ ὀνόματα, καὶ εἴτι καθ' ἱστορίαν ἰδιάζουσαν αὐτοῖς οἱ ῥήτορες παρειλήφασιν, ἢ κατά τι πάτριον ἔθος ἀπεχρήσαντο. Aut denique ex omnibus his peculiaribus Lexicis, de quibus iam egimus, magnum aliquod opus componebant: in quo complectebantur diversarum gentium, diversorum autorum, tum rhetorum, tum philosophorum, tum historicorum, tum poetarum voces, et omnium scientiarum ac artium

verba. Ut Helladii Lexicon, quod nobis tam magnae molis expressit Photius, ut illud Lexicorum *πολυστιχώ-*
(370) *τατον* vocet, maximum dictionariorum. Integrum opus quinque iustis voluminibus contineri non poterat, ideoque asserit Photius se illud in partes septem divisum nactum esse. Suidas Helladium illum Alexandreum grammaticum tempore Theodosii iunioris viguisse, et *λέξεως παντοίας χρῆσιν κατὰ στοιχεῖον* composuisse narrat. Unus ille est e quorum scriptis Suidae Lexicon collectum fuit. Pamphilus etiam composuerat *λειμῶνα λέξεων ποικίλων περιοχὴν βιβλίων ἐνενήκοντα πέντε.* opus illud nonaginta quinque libros complectebatur, verum ab elemento *ε* usque ad *ω* Pamphili tantum collectio erat, ante illum enim Zopyrio quidam ab *α* usque ad *ε* opus digesserat. Laudatur adhuc apud Suidam Eudemus rhetor *περὶ λέξεων κατὰ στοιχεῖον.* laudatur et Caecilii Siculi *ἐκλογὴ λέξεων κατὰ στοιχεῖον*, Longinus Cassius *ἐν λέξεσι κατὰ στοιχεῖον.* Legimus apud Suidam, Eugenium *Αὐγουστοπόλεως τῆς ἐν Φρυγίᾳ παμμιγῆ λέξιν κατὰ στοιχεῖον* reliquisse. De hoc Stephanus, sive
395 potius eius epitomator et mutilator Hermolaus Byzantius voce *ἀνακτόρεια. Εὐγένιος* (inquit) *ὁ πρὸ ἡμῶν τὰς ἐν τῇ Βασιλίδι σχολὰς διακοσμήσας, ἐν συλλογῇ λέξεων.* Suidas laudat Palamedis *ὀνοματόλογον*, Diogenes Laërtius Zenonis et Posidonii *περὶ λέξεων* libros, Erotianus verbo *λάσιον* Artemidorum *περὶ λέξεων.* Apollonius *ῥητὸν* composuerat tanquam dictionarium, quod notatur a Zenobio teste etymologo voce *ἀήθεσσιν.* Confecerat et Georgius Choeroboscus *ῥηματικὸν*, quod laudatur ab etymologo voce *θρέψας.* Citatur et apud illum Clitarchus Aegineta *Λεξικογράφος* voce *γάργαρος*, De-
(371) metrius pugil *ἐν τῷ περὶ διαλέκτου* voce *μώλωψ*, Aristocles *ἐν τῷ περὶ διαλέκτου* voce *κῦμα*, Diogenis Lexicon vocibus *ἀλάβαστρον, δαιτυμόνες, δράξων*, Herodianus *ἐν ὀνομαστικῷ*, voce *ὑπερκύδαντας.* Hesychius grammaticus Alexandreus in epistola ad Eulogium socium suum, refert Diogenianum quendam diligentissimum et versatissimum hominem, post Appionem, Aristarchum, Heliodorum, Apollonium, Didymum, Theonem, aliosque praeclaros viros, omnes quae inveniebantur in operibus illorum voces collegisse, simulque ordine alphabetico direxisse; non tantum Homeri, Tragicorum, Comicorum, et Rhetorum dictiones, sed etiam eas quae apud Medicos, Historiographos, leguntur:

nullamque ex veteribus dictionibus, et iis quae tempore quo vivebat inventae fuerant, et de novo compositae praetermisisse: in principio etiam uniuscuiusque praeposuisse illum trium aut quatuor elementorum ordinem, quo facilius quae quaerere vellent verba lectores et expeditius invenirent: et tandem quaecumque nancisci proverbia potuerat una retulisse, inscriptione hac voluminibus suis adhibita περιεργοπένηται, ac si non divitibus solis, sed et pauperibus illa inservire, et instar praeceptorum esse deberent. Post illum ipsemet Hesychius in hoc scribendi genere Graecorum doctissimus, gloriatur se comparatis Aristarchi, Appionis, Heliodori voluminibus, ut et Diogeniani quae primum et maximum πλεονέκτημα dici poterant, haec omnia propria manu descripsisse μετὰ πάσης ὀρθότητος, καὶ ἀκριβεστάτης γραφῆς, iuxta Herodiani grammatici normas, nullamque quae in illis legeretur dictionem reliquisse, imo (372) multas quae non exstabant, nec legebantur, illic addidisse: et Lexicon suum hoc pacto composuisse, datis de novo paroemiarum hypothesibus (proverbia enim Diogenianus ψιλῶς καὶ ἄνευ ὑποθέσεως in operibus suis retulerat, teste Hesychio: quod tamen falsum esse apparet ex eius proverbiis recens editis ab Andrea Schotto, doctissimo viro, in quibus praeter hypotheses, multa alia quae ad proverbiorum explicationem plurimum conferunt, contineri nemo negare ausit.) Et additis dictionibus quamplurimis autoritate carentibus, id est nomina autorum qui usi illis erant non habentibus, nec inscriptiones librorum e quibus exhaustae fuerant. Reliquerat etiam idem Diogenianus multas πολυσήμους, inexplicatas et intactas, non adhibitis autorum testimoniis ad demonstrandas diversas illarum significationes; quae omnia exsequutum esse se testatur in prooemio Lexici sui Hesychius. Quare frustra sunt illi qui adhuc quaerunt hypotheses proverbiorum, quas pollicetur; exstant enim in eius Lexico permixtim et coniunctim ubicumque proverbium affertur. Equidem in eo opere memini tantum in quaedam proverbia incidisse me, quae nullam habent hypothesem. haec indicata sunt a nobis in notis voce ἐπακτροκέλης, sicque habent: ἐπακτρίς. παροιμία, δοῦναι μὲν εἰς ἐπακτρίων, λαβεῖν δὲ μή. καὶ οἱ κυνηγοὶ ἐπακτρεῖς. Ἡ χάραξ τὸν ἄμπελον. Quin alia multa etiam sine hypothesibus allata sint non dubito, quae quisque pro diligentia et studio notare

poterit. Consule proverbium ἐξ ὄνυχος, quod etiam
(373) hypothese indiget. et Ἄρης τύραννος, ubi nulla hypothesis, sed proverbium nudum affertur, et sexcentis aliis. Quod autem nos vocamus hypothesem, hoc Suidas proprie ἔργον appellat. In proverbio enim quod hypothese et facto indiget apud illum, haec leguntur, αὐτὸ δείξει. παροιμία. ἐλλείπει τὸ ἔργον, voce καλάθαρβα. παροιμία, et multis huiusmodi. Post Hesychium Suidas magnam illam veterum Lexicorum syllogen confecit, quae nunc exstat. Suidas inquam, cuius proprium nomen doctos quosdam viros iampridem male mutasse in latinum nomen Sudas, vel Sudines, autoritate Plinii motos, eruditissime monuit πολυμαθέστατος Casaubonus in notis ad Laërtium Diogenem ex Eustathio. Nos praeterea ut illius herois opinionem confirmemus, et Suidae nomen verum ac legitimum conservemus, nec cogamus illum mutare patriam, asseveramus certo certius esse, Suidam eum debere vocari. Ita apud scholiastas Apollonii Rhodii Σουΐδας quidam laudatur ἐν
396 πρώτῳ Θεσσαλικῶν, et alio loco Σουΐδας ἐν Θεσσαλικοῖς. rursus Σουΐδας καὶ Ἀριστοτέλης οἱ περὶ Εὔβοιαν πεπραγματευμένοι. unde apud Hesychium restituendum est ex coniectura nostra, in voce Πυῤῥαία, Σουΐδας pro Σουΐλας. Πυῤῥαία, inquit, λόφος ἐν Δωτίῳ. οἱ δὲ, Πυῤῥαίαν εἶναι μοῖραν τῆς Θεσσαλίας λέγουσιν ἀπὸ Πύῤῥας τῆς Δευκαλίωνος, ὡς Σουΐλας. lege Σουΐδας. Suidas enim rerum Thessalicarum scriptor, ut vidimus ex enarratoribus Apollonii. Hermolaus Byzantius, Stephani epitomator, voce ἄμυρος, Suidam etiam nobis quendam commemorat qui Genealogias composuerat. Ego non dubito quin loqui voluerit de Suida rerum Thessalicarum scriptore, cum de Amyro Thessaliae civitate verba faciat, quae secundum Hesiodum Δωτίῳ ἐν πεδίῳ, ut Πυῤῥαία sita erat. Δωτίῳ ἐν πεδίῳ πολυβότρυος ἀντ' Ἀμύροιο· (ait Hesiodus.) Σουΐδας δ' ἐν γενεαλογίαις (ait Stephanus) ὅτι οὗτοι ἐκαλοῦντο Ἐορδοί,
(374) ὕστερον δὲ Λέλεγες οἱ αὐτοὶ καὶ Κένταυροι, καὶ Ἱπποκένταυροι, καὶ τὴν πόλιν Ἀμυρικὴν καλεῖ. Meminit et Suidae cuiusdam Strabo. Quis igitur dubitabit amplius Lexicographum illum vere et germane Suidam appellare, non Sudam aut Sudinem, ut putavere praecipui quidam in re litteraria viri, nemo bonus opinor aut veritatis amans. Videamus de eius Lexico an quaedam digna relatu in medium proferre possimus. Monebamus

supra opus illud nihil aliud esse quam syllogen dictionariorum, quorum autores in ipsa epigraphe, et in ipso limine recensentur, a Suida monacho quodam confectam, in qua ut lectitando et vigilando comperimus et didicimus, magna pars scholiorum, quae in Tragicos et Comicos circumferuntur, continetur. Pauca leguntur apud scholiastem Aristophanis quae relata non sint in hoc Suidae dictionario: imo sic ego iudico, vel scholiastem illum a Suida, vel Suidam ab scholiaste integras illas enarrationes descripsisse. Ita ut non parva hinc oriri possit quaestio an Suidas ab scholiaste, vel scholiastes a Suida sua mutuatus sit, quam cito et expedite ego dissolverim, si quae referuntur ab scholiaste in illa Pluti ἡ γλῶττα τῷ κήρυκι spuria non sint aut illegitima, et non in textum glossographi irrepserint. Citatur illic Eustath. Ὀδ. γ. Atqui Eustath. post Suidam vixit, ut iam ab omnibus chronologis monitum est, ergo non Suidas ab scholiaste, sed scholiastes ab illo sua deprompsit, cum si, ut diximus, illa non irrepserint e margine in textum enarratoris, post ipsum Eustathium vixerit, quod profecto mirum videri debet. ex glossographis enim qui (375)
nobis in Poetas supersunt, post Apollonii Rhodii Glossatores Lucillum Tarrhaeum et Sophoclem, et Theonem (quos ex scholiaste Aristophanis ad Nubes voce βεκκεσέληνε, Apollonii Argonautica commentatos esse scimus) nulli exstant tam antiquae nec tam bonae notae. Verum, ut nos quidem odoramur, illo loci apud scholiastem Comici quaedam ἀνεμιαῖα leguntur ab inepto quodam Graeculo adnotata, quae nec in ipsa veteri Aldi editione inveniuntur. Consule Suidam in his verbis Comici, ἡ γλῶττα τῷ κήρυκι. In notis nostris saepius animadvertimus et demonstramus quomodo integrae notae, et integra scholia, ne mutata quidem syllaba, et apud Suidam, et apud scholiastem Comici legantur, quare ad eas te remittimus. Scio quid de Suida, eiusque scriptis, censuerint ante nos viri docti, Politianus et Lilius Gyraldus dialogo de Poetis III. Sed illa non nos remorantur, nam asseverare nullum unquam fuisse Suidam cum Politiano, vel ut alii censent, si fuerit, Papiae catholico, aut Isidoro Hispalensi illum conferre, vel adinstar Gyraldi Suidas omnes confundere et Historicum et Lexicographum, hoc est plane nugari et somniare, sed non in bicipiti Parnasso. Post Suidam denuo opus aliud concinnavit eiusdem generis Varinus Pha-

vorinus Camers vir doctissimus et versatissimus in
Graecis, non ita tamen diligens, quia quos offendit in
Suida, Hesychio, et aliis Lexicis errores, hos omnes
retinuit, simulque in unum coegit. Ita ut nullum alium
(376) usum et levamen Lexicon illud vastum studiosis ado-
lescentibus praestare possit, praeter novas quasdam
vocabulorum explicationes, quas e Lexicis quae non-
dum sunt luce donata, servanturque in bibliothecis,
retulisse illum verisimile est. Atque haec de Lexicis
in praesens mihi dicenda videbantur in gratiam studio-
sorum, quorum laboribus et studiis si opis aliquid et
auxilii latum sit his quae a nobis breviter hac disser-
tatione tractata sunt, non omnino nos lusisse operam
existimabimus. Porro quia tres Grammaticae partes
fecimus, τεχνικὴν sive μεθοδικὴν, ἐξηγητικὴν sive ἱστο-
ρικὴν, et κριτικὴν, iamque actum est a nobis de duabus
prioribus, methodica leviter, et exegetica satis exacte,
ut omnibus numeris constet haec nostra tractatio, quae-
dam de Critica subiungemus, id est de iudicio: ita
397 enim inter se connexae sunt tres illae partes, ut quam-
vis rudi et crassa Minerva has ita disiunxerimus, nulla
tamen illarum sola possit considerari, ut in homine
corpus et anima. Corpus enim sine anima, et anima
sine corpore recte potest concipi sincere ac pure. In
Grammatica vero methodus et historia, sine iudicio in-
telligi nec separatim considerari possunt, ut nec iudi-
cium sine methodo et historia: sic enim sunt inter se
haec conglutinata, ut quemadmodum medicinae tres
esse partes nemo negaverit, victus rationem, Chirur-
giam, et medicamentorum exhibitionem; quae tamen
ita inter se cohaerere debent, ut nec victus ratio con-
siderari possit sine medicamentorum exhibitione et
Chirurgia, nec Chirurgia et medicamentorum exhibitio
(377) sine victus ratione. Ita etiam in Grammatica methodus,
historia vel exegesis, et iudicium, quae tres partes
constituunt, nullo modo considerari possunt pure et
sincere, sive (ut loquerentur philosophi) in abstracto,
imo semper in concreto intelligi debent. De Critica
igitur haec aliud agentes, in fine huius tractationis ad-
demus, tum ut nostram liberemus fidem, tum etiam
ut si quod in illam pravi et imperiti quidam odium
contraxerunt, illud deponere incipiant, parergonque
istud vice protreptici sit omnibus qui sana mente po-
tiuntur, ad scientiam hanc amplectendam, sine qua

nemo bonus unquam sperare ausit, se quidquam in humanioribus litteris et quibuslibet scientiis certi ac constituti assecuturum. *Κριτικὴ*, quae propria ac praecipua Grammaticae pars est, *ἰδιαίτερον μέρος τῆς γραμματικῆς*, (ut loquitur Sextus Philosophus) Poetas et quoscumque alios scriptores considerat, maximeque circa tria versatur, circa obscure dictorum explicationem, bonorum et sanorum iudicium, et verorum germanorumque ab adulterinis distinctionem. Quae ultima pars ei ortum et originem dedisse videtur. antequam enim corruptae fuissent librorum inscriptiones, et spurii monstrosique foetus pro legitimis et germanis supponi coepissent, vix in usu Criticam fuisse satis compertum est. Atqui certissimum puto ante tempora regum Alexandriae et Pergami nullum opus falso inscriptum fuisse; imo ipsorum tempore eiusmodi viguisse corrumpendorum *ἐν ἐπιγραφαῖς* librorum libidinem, ob *φιλοτιμίαν* quae inter illos erat coemendorum librorum, qui enim libros ad instruendas regum illorum (378) bibliothecas undiquaque ferebant, cum viderent antiquorum autorum praecipue volumina maiori pretio vaenire, et contra aurum cara esse, saepissime epigraphas voluminum corrumpebant: ita ut si novus et recens esset ille autor quem comparaverant sibi, mutata epigraphe statim pro vetere et antiquo venderent. Autor Galenus Commentario primo in librum Hippocratis de natura humana. *Πρὶν γὰρ τοὺς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τε καὶ Περγάμῳ γενέσθαι βασιλεῖς, ἐπὶ κτήσει παλαιῶν βιβλίων φιλοτιμηθέντας, οὐδέπω ψευδῶς ἐπεγέγραπτο σύγγραμμα, λαμβάνειν δ' ἀρξαμένων μισθῶν τῶν κομιζόντων αὐτοῖς συγγράμματα παλαιοῦ τινὸς ἀνδρὸς, οὕτως ἤδη πολλὰ ψευδῶς ἐπιγράφοντες ἐκόμιζον.* Ad quae adlusit Dio Chrysostomus oratione de Pulchritudine, *πάντως γάρ τινι* (ait) *τῶν βιβλιοπώλων προσέσχηνας, διὰ τί δὴ τοῦτό με ἐρωτᾷς. ὅτι εἰδότες τὰ ἀρχαῖα τῶν βιβλίων σπουδαζόμενα, ὡς ἄμεινον γεγραμμένα, καὶ ἐν κρείττοσι βιβλίοις, οἱ δὲ φαυλότατα τῶν νῦν καθέντες εἰς σῖτον, ὅπως τό τε χρῶμα ὅμοια γένηται τοῖς παλαιοῖς, καὶ προσδιαφθείροντες ἀποδίδονται ὡς παλαιά.* Astus hic longe diversus ab alio. in hoc enim nulla Critica, nullo indicio opus erat, sed tantum oculis et experientia, cum nullae corrumperentur hic voluminum *ἐπιγραφαὶ*, nulli foetus spurii pro legitimis supponerentur, sed recentiorum et novorum autorum opera quae in nullo pretio erant, in

frumentum coniicerentur, ut eumdem quem veterum
volumina solebant habere colorem contraherent. In-
doctis et tironibus malitia haec librariorum imponere
(379) poterat, at doctis et in monumentis antiquorum bene
versatis nequaquam, cum ex inscriptionibus et charac-
tere tanquam ex unguibus leonem, statim dignoscerent,
veros et legitimos priscorum illorum foetus ab adulteri-
nis segregarent ac secernerent. *Βιβλιοπώλων* igitur
avaritia, et spes maioris lucri, primam Criticae origi-
nem dedere, quam statim amplexi sunt magni viri
Aristophanes, Eratosthenes, Apollodorus Cumaeus,
primus enim Critici nomen ambivit Apollodorus hic,
ut opinantur quidam, at ut alii existimant, Eratosthenes.
Clemens Alexandrinus stromat. primo. *Ἀπολλόδωρος
δὲ Κυμαῖος πρῶτος τοῦ κριτικοῦ εἰσηγήσατο τοὔνομα,
καὶ γραμματικὸς προσηγορεύθη, ἔνιοι δὲ Ἐρατοσθένη τὸν
Κυρηναῖον φασὶν, ἐπειδὴ ἐξέδωκεν οὗτος βιβλία δύο
γραμματικὰ ἐπιγράψας, ὠνομάσθη δὲ γραμματικὸς ὡς
νῦν ὀνομάζομεν, πρῶτος Πραξιφάνης Διονυσοφάνους
398 Μιτυληναῖος.* Antequam enim Grammatici vocarentur,
Criticos dictos fuisse omnes illos autores, docuit me
Dio Chrysostomus orat. de Homero LIII. *οἱ δὲ* (ait) *αὐτὸ
τοῦτο τὴν διάνοιαν ἐξηγούμενα, οὐ μόνον Ἀρίσταρχος,
καὶ Κράτης; καὶ ἕτεροι πλείους τῶν ὕστερον γραμματικῶν
κληθέντων, πρότερον δὲ κριτικῶν.* Refert idem autor
paulo post, Criticam et Grammaticam ab Aristotele
originem duxisse: *καὶ δὴ καὶ αὐτὸς Ἀριστοτέλης, ἀφ'
οὗ φασὶ τὴν κριτικήν τε καὶ γραμματικὴν ἀρχὴν λαβεῖν
ἐν πολλοῖς διαλόγοις περὶ τοῦ ποιητοῦ, διέξεισι θαυμάζων
αὐτὸν ὡς τὸ πολὺ καὶ τιμῶν.* Sensim igitur processu
temporis diversorum autorum *ὁμωνυμία*, et similia li-
brorum argumenta, Criticae dedere incrementum: quae
(380) enim versabatur primum circa probationem tantum le-
gitimorum et illegitimorum foetuum veterum et recen-
tiorum, paulatim vagari coepit circa variorum autorum
ὁμωνύμων distinctionem, unde Demetrii Magnesii *περὶ
ὁμωνύμων ποιητῶν καὶ συγγραφέων* liber toties laudatus
apud Athenaeum, Diogenem Laërtium, Harpocratio-
nem, Dionysium Halicarnass. et alios. Composuerat
et hic autor libros *περὶ συνωνύμων*, ut testatur Plutar-
chus in vita Demosthenis, male enim illo loci vir qui
dam doctissimus legendum censet *Δημήτριος Μάγνης ἐν
τοῖς περὶ ὁμωνύμων*, pro *συνωνύμων*, autor Stephanus,
apud quem voce *ἀλαβὼν*, citatur idem Demetrius *ἐν*

συνωνύμοις. Ita Simarestus quidam libros περὶ συνωνύμων composuerat. Hinc etiam Dionysii Sinopensis περὶ ὁμωνύμων tractatus apud Ulpianum Demosthenis ἐξηγητήν. Denique tanto in pretio habita fuit haec nobilissima pars Grammaticae, ut omnium scientiarum solidissimum fundamentum, quorumlibet scriptorum βάσανος dicta sit. non enim tantum immorata est ut ab initio, in secernendis et distinguendis antiquorum et recentiorum operibus legitimis ac spuriis, stylorum et characterum dissimilitudine dignoscenda, sed et modum ac normam tradidit, qua, quae apud autores corrupta et non sana reperiuntur, divinitus restituere, quaeque obscura videntur nec percipi possunt, enarrare ac illustrare, docuit. Unde tot tantique orti sunt in illa aemuli, tot praeclarissimi heroes qui hanc nascentibus et renascentibus saeculis excoluerunt, nulla aetas, nullum saeculum elapsum est, in quo licet barbaro et inculto, non floruerint quidam ex Criticorum filiis: ut (381)
enim quae ante hanc nostram aetatem mille a retro saeculis acta sunt non persequamur, ut infinitos eosque illustres Criticos, qui (si tempora excipias circa quae Gothi, Visigothi, aliaeque barbarae nationes in Italiam irrupere, omniaque praedationibus ac feris moribus vastavere) ordine recenseri possunt ab ipso quo floruit Aristoteles tempore, non referamus; quot quantique centum abhinc annis exstitere praestantissimi viri, qui et Criticam, quae pene barbarie incultarum illarum gentium perierat, restituerunt et in ea excelluere? Quot etiamnum hodie exstant qui sedulo illi incumbunt, et imposterum litteris ac scientiis in pristinum nitorem ac splendorem restitutis incumbent maiori et alacriori animo. Nimirum hoc habet in se Critica, ut quo plus in illa quis profecerit, maiores animis amoris sui accendat igniculos, et stimulos addat vehementiores, ad exantlandos labores, et perferendas vigilias et molestias quas subire illum necesse est qui sub eius militia mereri vult. Tandem ut quae de eius laudibus mihi dicenda proposui, in pauca contraham: haec unica est quae culta efficit ingenia, quae ad Polymathiam nos manu prehensos recta ducit, viamque nobis parat ac gressus dirigit ad omnes scientias perfecte et solide acquirendas. Nam amabo te quomodo speras te in magnum Philosophum evasurum, nisi Critica prius imbutus fueris, et Criticorum vestigiis inhaeseris, semperque in-

haerendi animum habeas. Quis te unica excepta Cri-
(382) tica docebit, tot Aristotelis, quem unicum amplecti debes in studio sapientiae, libris, natalium controversiam fuisse motam? Quis monebit περὶ ἑρμηνείας librum ex quorundam opinione ad illum non pertinere? Andronicus autore Ammonio in hac haeresi fuit. Quis apud antiquos dubitatum fuisse an primum Meteorῶn Aristotelis esset, quod patet ex Olympiodoro? Quis περὶ ἀτόμων γραμμῶν librum quosdam Theophrasto tribuisse, qui tamen Aristoteli assignatur, ut Simplicius in tertio de Caelo? Quis Ethica ad Nicomachum non Aristotelis, sed Nicomachi eius filii esse, ut Cicero quinto de finibus? Quis libros de Rhetorica ambiguos esse, quod testari videtur Quintilianus cum ait, *Non dissentit Theodectes, sive ipsius id opus sit, quod de Rhetorica nomine eius inscribitur, sive ut creditum est Aristotelis?* Quis ex tribus de anima libris qui hodie vulgo exstant, et in scholis praeleguntur, unicum tantum ab antiquis cognitum fuisse, quod nos docet
399 Diogenes Laertius in Aristotele? Quis praeterea Platonis dialogum qui inscribitur Axiochus spurium, et Aeschini Socratico tribuendum esse, nisi divinae Critices auxilio, hoc in scriptis suis retulisset Harpocration voce Ἄξίοχος, et postea ex illo repetiissent Suidas, et qui subsequuti sunt omnes? In iure quomodo putas unquam te in sensa νομοθετῶν, et iurisconsultorum penetraturum, nisi prius illorum scias characteres et stylum discernere? Si te Triboniani Graecismi decipiant, eiusque stylum ab antiquorum iurisprudentum loquendi generibus distinguere non noris, num quaeso
(383) magnus eris Iurisconsultus? Si te frequentes Scaevolae et aliorum Archaïsmi remorentur, num pulchras et subtiles legum effinges hypotheses? An putas magnum illum Cuiacium, Iurisconsultorum consultissimum, tot in iure desperatos locos unquam explicaturum fuisse, tot corrupta restituturum, et toties Triboniani stylum a sermone veterum Iurisconsultorum distincturum, nisi Criticam prius coluisset et Criticorum filios? Lex *cum de indebito*, D. *De probationib, et praesumpt.* satis ostendit illum in hac scientia nihil unquam molitum esse, quin Criticae prius egregiam navasset operam. Qui enim arguere potuisset integram illam legem, licet Paulo Iurisconsulto tribuatur, ad Tribonianum tamen pertinere, et ob styli inelegantiam, et ob Graecismos,

qui Triboniano familiares erant. Quomodo etiam infinitis in locis iuris, magni Triboniani scelestam manum odorari, ut in ll. illis adeo inter se contrariis. *Cum probatio. De probationibus, et quaero.* §. ultimo. D. *de Aedilitio edicto*, et in l. *cum quidam.* §. ultimo. D. *de usuris*, aliisque innumeris locis, qui passim occurrunt in eius observationibus, nisi multum diuque exercitatus in parte illa Critices fuisset, quae docet nos autores inter se distinguere et eorum loquendi formas? In medendi arte post Hippocratem quis Galeno comparandus est, et tamen quis eo Criticam religiosius coluit? Hoc testantur satis luculentissimi illi in Hippocratem Commentarii, et peculiares quos composuerat, e quibus pauci nobis supersunt de Critica libri. Hic ille est qui passim inter libros qui tribuuntur Hippocrati, alios (384)
spurios, alios legitimos recenseri aperte demonstrat. Vide Commentarium primi de alimentis, ubi Hippocratis librum de *ratione victus* ad varios autores referri, et non soli Hippocrati tribui docuit eruditissime. Ita etiam Erotianus in prooemio Lexici sui, libros *προῤῥητικῶν* primum et secundum, Hippocratis non esse asseverat, idque arte Critica. In humanioribus litteris, sive poetas cuiuscumque generis, sive oratores, sive historicos respicias, quis praeter Criticos eorum opera ab oblivione vindicavit? An quaeso nisi monitus Criticorum vaticiniis, Musaeo, Orpheo, Lino, Phocylidi, et aliis innumeris tum Pelasgis, tum Romanis, poemata spuria multa et illegitima assignata fuisse, hodieque assignari insulse, ut veteri Phocylidi quae supersunt, Musaeo *de Herone et Leandro* poema, scire quis unquam potuisset? Quae de Comicorum dramatis et fabulis tragicorum inter se disputant et sibi obiiciunt Critici apud Athenaeum, quae apud Dionysium Halicarnasseum, Plutarchum, Harpocrationem, Suidam, Photium, de veterum rhetorum orationibus et aliis operibus, num aperte significant quantum utilitatis et auxilii attulerint studiosis omnibus, et bene feriatis hominibus, qui expulsa barbarie scientiarum *ἐγκυκλοπαιδίαν* acquirere pergunt? Nunquam Demostheni tot *ψευδεπιγράφους* orationes assignatas fuisse, ut quae de reliquis oratoribus a Criticis animadversa sunt praeteream: nunquam etiam plures fuisse Antiphontes, plures Isaeos, plures Dinarchos nobis compertum fuisset, nisi Critici scriptis hoc nobis confirmassent Hermogenes, (385)

Dionysius Halicarnasseus, Harpocration. De historicis quae quisque composuerit, quo sermonis charactere, quo dicendi genere, quis nobis monumentis testatum reliquisset, nisi Critici in hoc impendissent operam suam? Habes innumera exempla apud Athenaeum, ex quibus videre licet quam multa nobis periissent, ni religiosi Critices observatores praesto tulissent opem, et suppetias venissent. Non referam obscuros, interpolatos, corruptos, difficiles, divulsos, et controversos locos, quibus autorum libri scatebant, antequam a Criticis restituti et sanati fuissent, nec loquar de ingentibus lacunis, paginarum integrarum luxationibus, insignibus erroribus qui divino virorum illorum pumice expuncti fuere. Fidem faciunt praeter antiquorum innumera exempla quae supersunt apud Athenaeum, Diogenem Laertium, et Harpocrationem, Glossographos Suidam, Hesychium, et alios, tot Criticorum volumina quae centum abhinc annis luce donata sunt. Certe in meris tenebris versabamur nisi magni illi He-
400 roës huic oneri incubuissent, nullus enim ex antiquis autoribus exstat, qui non plusquam sexcentis in locis sanatus, aut restitutus fuerit opera et studio magnorum virorum, qui animadversiones, aut notas, aut commentarios, aut varias lectiones, aut coniectanea, aut emendationes et hypomnemata edidere, vel aliquod opus ad Criticam spectans composuere. Et ut aperte demonstrem quam illud verum sit, omissis tot divinis
(386) praeclarorum virorum in omnes ferme autores coniecturis, quaedam ex lectionibus meis depromam, quae ut cum reliquis componenda et comparanda esse non contendo, ita etiam non sic illepida et spernenda iudico quin mereantur ad doctorum aures pervenire, et quin Criticae valeant aliquo modo commendare studium. Leguntur haec apud Aristaenetum libri I. epist. X. *Εἶπεν ἡ παῖς, ἀκήκοεν Ἄρτεμις· καὶ παρθένος οὖσα θεὸς, Ἀκόντιε συνεβάλετό σοι τοῦ γάμου, τέως οὖν τὸν δείλαιον.* Interpres eruditissimus vertit, *ergo puella elocuta est, Diana audiit, Deaque virgo coniuravit Aconti in tuas nuptias. huc usque verba suffecere.* Nec Graeca vitam habent, nec Latina cohaerent, adhibe censuram Criticam, et statim loco interfecto vitam dabis, lege igitur, *καὶ παρθένος οὖσα θεὸς, συνεβάλετό σ' εἰς τὸν γάμον τέως νῦν τὸν δείλαιον*, sine interpunctione, id est, *Deaque virgo commisit te in nuptias, quae huc*

usque tristes et miserae fuere, ob parentum nostrorum δύσνοιαν. Aut vera nos fugit ratio, aut eo in loco veram sensus εὐστοχίαν assecuti sumus. Philostratus lib. I. vitae Apollonii Tyanei, cap. IV. ἐστὶ δέ τι περὶ Τύανα ὕδωρ ὅρκιον Διὸς (ὥς φασι) καλοῦσι δὲ αὐτὸ Ἀσβαμαῖον. Torquent illa interpretes, nec intelliguntur. tentavit quidam reponere ἄσβεστον, ut illorum mentem sequeretur, qui vertunt inextinguibilem, sed nihil mutandum, imo retenta veteri lectione vertendum: circa Tyana, aqua quaedam est Iovi ut perhibent sacra, quam vocant Asbamaeam. Suidas Ἀσβαμαῖον ὕδωρ, οὕτω καλούμενον, locum illum Philostrati sine dubio tunc in mente habebat. Ammianus Marcellinus lib. XIII. Iovi non aquae (387)
hanc tribuit denominationem. *Apud Asbamaei quoque Iovis* (ait ille). *templum in Cappadocia, ubi amplissimus ille Philosophus Apollonius traditur natus, apud oppidum Tyana stagno effluens fons cernitur, qui magnitudine aquarum inflatus seseque resorbens nunquam extra margines intumescit*. Vide Philostratum loco citato, qui plane diversa narrat, verum quod monere necesse est, aut falso tribuuntur Aristoteli illa quae post librum θαυμασίων ἀκουσμάτων leguntur Graeca fragmenta, aut si ad illum haec pertinere admittas, verbo ad verbum inde deprompsit Philostratus quae retulit de Asbamaea aqua. Vide Aristotelem, vide Philostratum, et apparebit facile furtum. verba autem quae leguntur apud Aristotelem sunt paulo corrupta, sed restituuntur commode, si in lacuna legas καλοῦσι, et οὐ pro οὖν. Apud Callistratum in Aesculapii statua, corrupte huc usque legerunt omnes quae sequuntur, Ἄγαλμα δὲ οὐ πιστεύσομεν, εἰς ὃ τὰς δυνάμεις Ἀσκληπιὸς ἀνίησι τὸν προνοητικὸν ἐπεισάγων νοῦν, ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ κοινωνίαν, τοῦ σε νικοῦντος τὴν δύναμιν κρίκειν. verte te in omnes partes, et nisi Criticam colas, nunquam haec sanabis, nunquam intelliges, non si Aesculapius ipsemet, de quo hic loquimur, προνοητικὸν ἐπεισάγοι νοῦν. interpres hic quaedam comminiscitur, sed tamen verum sensum non assequitur. verterem ego et corrigerem, ubi legitur τοῦ σε νικοῦντος τὴν δύναμιν κρίπειν sine sensu, non τὰς νόσους νικῶντος, ut vir doctus tentat, sed argutius et ingeniosius τοῦ ἰσικνοῦντος τὴν δύναμιν κρέκειν. Integrae sunt litterae in his duobus vocabulis σε νικοῦντος, invertendum est tantum vocabulum, ut apparet, et legendum (388)

εἰσικνοῦντος, aut forte melius εἰσκινοῦντος, quanquam ferri possit altera lectio. vis videre quam elegans, quam Critica sit coniectura, et ad verae Grammaticae trutinam expensa. Audi verborum sensum a nobis restitutum. Statuam vero non credemus in quam vires Aesculapius infundit, providentem inducens mentem ad se communicandum, ut penetrantis potentiam decet. De Aesculapio enim hic loquitur Callistratus in statuam providentiae mentem inducente, et in illam ingrediente per penetrationem, nihil verius est. Quae sequuntur apud eundem Callistratum etiam non fuere intellecta, licet sana sint, *ἀλλ' εἰς μὲν ἀνθρώπινα σώματα κατάγεσθαι τὸ θεῖον δώσομεν, ἔνθα καὶ μιανθῆναι παθήμασιν· οὐ πιστεύσομεν δὲ εἰ μὴ εὖ ἔγγονον κακίας παραπέφυκεν.* Tu sic verte breviter. At numen in humana corpora deduci quidem concedemus, ibique affectionibus maculari: non illud tamen credemus, nisi quod rectum est, malo adgnatum dicamus, id est, nisi malum cum recto reperiri posse, ut cum homine numen fateamur. Seneca libro secundo de Beneficiis: *Nisi in os senatoris iniecisset Imperator pigros suos.* Locus est ventilatus,
401 et in quo multi sudarunt, nullius tamen a me magis probatur sententia quam magni Scaligeri, qui referente Meursio putavit hic reponendum epigros, ex autoritate D. Augustini, et glossarum Isidori, in quibus epigri clavi lignei sunt, quibus lignum ligno adhaeret. Sed unde vocabulum illud epigri, puto adhuc quaeri. nos ut coniecturam illam doctissimi viri stabiliamus, et
(389) etymologiam ac originem huius vocabuli incogniti afferamus, luculentum Hesychii locum damus, quo usi sumus. Putamus igitur vocem epigri corruptam et detortam esse a voce Graeca ἐπίκουροι, ablata enim diphthongo remanet ἔπικροι, et verso κ in γ, ut spissius fit etiam apud Latinos g in c. et e converso, integrum formatur ἔπιγροι, unde Isidorus in glossis: *Epigri, clavi lignei sunt quibus lignum ligno adhaeret.* Papias etiam vocabulista, *Epigri, clavi lignei sunt quibus lignum ligno adhaeret.* Hesychius, ἐπίκουροι, βοηθοί, σύμμαχοι, ἐπίσκοποι, καὶ ἧλοι ξύλινοι. Nisi nos hic nostra Critice fefellerit, non valde remotam a vero putamus esse hanc originationem. Quam nisi gustaverit κακόχυμος quis, videat saltem num arrideat sibi apud Isidorum pro epigri legere epicuri, vel epiuri: ἐπίουροι enim teste eodem Hesych. ἧλοι ξύλινοι sunt.

unde nihil mutandum in glossario, in quo bis legitur ἐπίουρος, *compages*, *sudis*, rursus γόμφος ἐπίουρος, *sudis compages*. Et Palladius lib. II. cap. VIII. *oleastri epiurum*. Thucydidis enarrator ad illa lib. I. Φωκαεῖς τε καὶ Μασσαλίαν οἰκίζοντες Καρχηδονίους ἐνίκουν ναυμαχοῦντες. Φωκεῖς, inquit, οἱ τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ Φωκίδος πόλεως, Φωκαεῖς οἱ τῆς Ἰωνίας ἀπὸ Φωκαίας πόλεως. recte illa quidem procedunt, sed quae sequuntur sublestae fidei sunt. Ἴωνες ὄντες οἱ Φωκαεῖς καὶ πολεμούμενοι ὑπὸ Περσῶν, ἀφέντες τὴν Ἰωνίαν, ἔπλευσαν ἐπὶ τὴν Ἀφρικὴν τὴν πάλαι Καρχηδόνα καλουμένην, ἀεὶ δὲ ταῖς οἰκιζομέναις αἱ πλησίον ἐναντιοῦνται, ἡ δὲ Μασσαλία πόλις ἐστὶ τῆς Ἀφρικῆς. Nam certissimum est Phocaeos illos Ionas Harpali Cyri regis praefecti inclementiam vitantes, Italiam navigio petiisse, partemque in Luca- (390)
nia Veliam, partem vero in Viennensi Massiliam condidisse. Autores sunt Ammianus Marcellinus, Gellius, et alii innumeri de quibus egimus voce *Μασσαλία* in notis quas vide. Qui ergo fieri potest, ut Phocaei illi in Africam navigarint, et ibi Massiliam condiderint, quae videtur esse enarratoris opinio. Certe παρόραμα illud esse maximum nemo bonus negare potest, hoc aperte clamant ipsamet verba, quae si Critice ut debent, γνησίως expendantur, omnino sunt expungenda. Massiliam autem in Africa reperiri non ignoro, qui sciam apud Isidorum lib. IX. etymol. cap. II. haec legi: *Massilia civitas Africae est non longe ab Atlanta et hortis Hesperidum, a qua civitate Massylii exhorti sunt, quos nos corrupte Massulos vocamus, de quibus Virgilius, Hinc mihi Massilia gentis monstrata sacerdos*. Sed haec erroribus et mendis scatent, nam primo Massylia non Massilia scribendum est. Servius Massylla habet, et apud Virgilium illo loci Massyllae gentis legit pro Massiliae. *Massylla* (inquit) *mediterranea est Berenicis civitas Lybiae; unde haud longe sunt horti Hesperidum*. Secundo populi ex illa civitate oriundi Massyli non Massilii dici debent. Virgilius sexto Aeneid. *penitusque repostas Massylum gentes*, pro Massylorum. Servius ad illa, *Massyli sunt Mauri, unde speciem pro genere posuit. Nam Aeneas ad Africam venit, cuius partem constat esse Massyliam. Mediterranea enim est pars Mauritaniae, unde a parte totum accipere debemus*. Rursus divinus poeta IV. Aeneid. *Massylique ruunt equites*. Servius, *Mas-*

(391) *syliorum gens est haud longe a Mauritania.* Melius si legas Massylorum ut Massyla gens non Massylia. Quamvis apud Placidum Lactantium veterem Statii enarratorem, Massylia legatur, ait enim ille ad haec Thebaid. octavi, *ut leo Massyli cum lux stetit obvia ferri. Massylia gens Africae mediterranea leonibus plena.* Ex quibus vides quam vera sint quae apud scholiastem illum de Massilia Phocaeorum colonia referuntur. Ut enim Phocaeos civitatem illam Africae condidisse concedamus, tamen non *Μασσαλία*, sed *Μασσύλλα*, vel *Μασσυλία* vocanda erat. Similem plane in geographia errorem commisisse Apollonium Rhodium, et eius enarratores, ope Critices, quae quorumlibet *ἁμαρτημάτων* everriculum est, didici. ille lib. IV. Argonaut.

Ἐκ δὲ τόθεν Ῥοδάνοιο βαθὺν ῥόον εἰσεπέρησαν,
ὅς τ' εἰς Ἠριδανὸν μετανείσεται.

Et paulo post:

Ἔνθεν ἀπορνύμενος τῇ μέν τ' ἐπερεύγεται ἀκτὰς
ὠκεανοῦ, τῇ δ' αὖτε μετ' Ἰονίην ἅλα βάλλει,
τῇ δ' ἐπὶ Σαρδόνιον πέλαγος, καὶ ἀπείρονα κόλπον,
ἑπτὰ διὰ στομάτων ἱεὶς ῥόον. et reliqua.

Enarratores ad illa parum Critice et oculate: *Ῥοδανὸς ποταμὸς τῆς Κελτικῆς τῷ Ἠριδανῷ συμμιγνύμενος, καὶ σχιζόμενος, τῇ μὲν εἰς Ὠκεανὸν φέρεται, τῇ δὲ εἰς τὸν*
402 *Ἰόνιον κόλπον, τῇ δὲ εἰς τὸ Σαρδόνιον πέλαγος.* Itane vero Rhodanus fluvius Celtarum Galliae populorum, miscetur cum Eridano aut Pado: et parte ex una in Oceanum, ex alia in sinum Ionium, et ex alia tandem in Sardoum mare fluit? Quis unquam geographus sanae
(392) mentis haec dixit? nugae et affaniae merae. haec credent qui Criticam negligent, haec sibi persuadebunt arquati soli quibus omnia quae ad legitimae Critices normam, et ad rectae rationis obrussam expenduntur, lutea videntur. Nos vero qui serio illam amplectimur, et amplectemur imposterum ferventiori et religiosiori studio, haec inter veterum auctorum *χωρογραφικὰ ἁμαρτήματα* reponemus. Nec vero novum est veterum plerosque delusos fuisse in rebus geographicis, cum certissimum sit a quibusdam fuisse existimatum, quemdam apud Barbaros Eridanum fluvium exstitisse, qui in mare rubrum flueret. Unde Victorinus quidam ad illa Virgilii:

Eridanus quo non alius per pinguia culta
In mare purpureum violentior influit amnis.

persuaserat sibi purpureum hoc loco poni pro Rubro, ita ut de mari Rubro, quod est iuxta Indiam, haec putaret intelligenda. Sed merito reprehensus a Servio est, quod purpureum Graecum epitheton sit, et ab Homero dicatur *εἰς ἅλα πορφυρόεσσαν*, id est ex altitudine nigrum: vel purpureum quod purpureo Eridani fluctu coloretur, quod innuere videtur Euripides in Hippolyto, *ἔνθα πορφύρεον σταλάσσουσιν εἰς οἶδμα πατρὸς τριτάλαιναι κόραι.* Certe ex Herodoto in Thalia, apparet ante Victorinum multos credidisse quemdam fluvium a Barbaris Eridanum vocatum fuisse. *Περὶ δὲ τῶν* (ait ille) *ἐν τῇ Εὐρώπῃ τῶν πρὸς Ἑσπέρην ἐσχατιέων, ἔχω μὲν οὐκ ἀτρεκέως λέγειν. οὔτε γὰρ ἔμωγε ἐνδέκομαι Ἠριδανὸν καλέεσθαι πρὸς Βαρβάρων ποταμὸν, ἐκδιδόντα εἰς θάλασσαν τὴν πρὸς Βορέην ἄνεμον, ἀπὸ τεῦ τὸ ἤλεκτρον φοιτᾶν λόγος ἐστί. τοῦτο μὲν γὰρ ὁ Ἠριδανὸς αὐτὸ* (393) *κατηγορέει, τὸ οὔνομα ὅ ἐστι Ἑλληνικὸν καὶ οὔτι Βαρβαρικὸν, ὑπὸ ποιητοῦ δέ τινος ποιηθέν.* Quibus (ut vides) non subscripsit hic gravissimus autor. Eiusmodi veterum scriptorum in rebus geographicis somnia et deliramenta ante nos notarunt et deprehenderunt viri eruditi apud Strabonem, D. Bassilium et Orpheum, de Riphaeorum, Alpium, et Pyrenaeorum montium confusionibus. Homerus, Apollonius Rhodius similibus *παροράμασι* et ineptiis scatent. Apud hunc non tantum Eridanus pro Rhodano, sed et aliquando integra Gallia pro Italia accipitur, apud illum Rhodanus in inferis collocatur. Quae omnia quam ridicula et rancida sint, quid amplius animadvertere iuvat? Cogitemus de aliis, et tentemus dum vacat, utrum opinionem, quae iamdiu obtinuit, ab omnium mentibus avellere et eradicare possimus. Doctis hactenus persuasere duo magni nominis in re literaria viri, ex variis vinis quoddam fuisse quod vocatum sit *Ἐκφαντίδης*. Nos hodie evincere volumus, singulis ad sacoma ponderatis, nullum vinum ita denominatum fuisse, et insubide ab illis heroibus hominem Poetam transformatum in vinum, licet vinum non abhorreant poetae, et Baccho Deo bibaci ac *οἰνοπότῃ* sua nomina dederint, unde metamorphosis haec non omnino illepida et remota videri possit. Audi igitur lector, et togam compone. Duo illi praestantissimi viri in castigationibus et scholiis suis ad

Virgilii appendicem, et Comici Vespas, crediderunt
(394) Graecos infimae vetustatis vinum Ἐκφαντίδην vocasse, quod a Latinis *vappa* dicitur, id est subtile, sublestum et evanidum: a priscis Graecis ἐξίτηλον καὶ ἐκλελυμένον καὶ καπνίας: nulla alia (ut puto) nixi aut suffulti autoritate quam veteris enarratoris qui ad haec Vesparum, ὅστις πατρὸς νυνὶ καπνίου κεκλήσομαι, ita infit, τὸν ὑπεκλυόμενον οἶνόν φασί τινες καπνίαν λέγεσθαι, ἐν δὲ τοῖς περὶ Κρατῖνον διώρισται, ἢ τὸ ἀπόθετον ἢ καὶ παλαιὸν, διὸ Ἐκφαντίδην καπνίαν καλοῦσιν. Sed toto coelo aberrasse illos apparebit, ex his quae mox dicturi sumus. nam de Ecphantide Comico vetustissimo loqui voluisse scholiastem apertissime docebimus. Ecphantis vel Ecphantides Poeta Comicus fuit ignobilis, et parum ob vetustatem et inscitiam notus: e cuius Σατύροις hoc fragmentum habemus apud Athenaeum lib. III. dipnos.

Πόδας τε εἰ δέοι πριάμενον καταφαγεῖν ἑφθοὺς ὑός.

Scholiastes Comici ad illa Vesparum τῷ κοπρολόγῳ, Φραντίδην hunc vocat; sed ut animadverterunt docti viri, illic legendum est Τηλεκλείδης καὶ Ἐκφαντίδης, ut optime habet Pollux lib. II. cap. IV. tmemate XXVII. Ecphantides igitur hic Comicus poeta adeo fuit invisus Musis, ut propter ingenii exiguitatem, et ineptorum poematum compositionem, Capniae cognomen sibi comparaverit. Καπνίας vinum est subtile et evanidum; ita qui καπνίας ἐπωνύμως dicitur, evanido et sublesto ingenio praeditus arguitur, qualem fuisse praedicant
403 Ecphantidem Comicum, qui nihil boni aut ponderosi composuit. Hesychius: Καπνίας. Ἐκφαντίδης ὁ τῆς Κωμῳδίας ποιητὴς (sic legendum, non ut inepte excusi
(395) omnes habent, καπνίας Ἐκφαντίδας.) καπνίας ἐκαλεῖτο διὰ τὸ μηδὲν λαμπρὸν γράφειν, καὶ οἶνος δὲ καπνίας λέγεται ὁ κεκαπνισμένος, καὶ καπνὸς ἄμπελος ἡ μέλαινα. Duo denotat τὸ καπνίας, primum Ecphantidis Comici cognomen est, eo enim quod nihil nisi ineptum et tenue componeret, vocatus fuit καπνίας, metaphora sumpta a vino sublesto, fumido et evanido, quod a Graecis καπνίας, a Latinis *vappa* vocatur: quae est secunda huius vocis καπνίας significatio, ut apparet ex his verbis Hesychii καὶ καπνὸς ἄμπελος ἡ μέλαινα, scholiasti Aristophanis κάπνη dicta: καὶ κάπνη, inquit, εἶδος ἀμπέλου ξηρότατον, καὶ δριμύτατον οἶνον ποιοῦσης. Suidae ὀξίνης, vel glossematice κηκὶς, id est Galla atra-

mentaria, Gallam enim pro aspero et atro vino Lucillius etiam accepit,

Quae Gallam bibere ac rugas conducere ventri
Farre aceroso. – –

Huiusmodi vina quae ab eodem Lucillio Crucia vocantur, in Longobardia hodie, et Hetruria nascuntur, scholiastes Comici, *τινὲς δὲ καπνίαν οἶνον ἐν Βενεβένθῳ τῆς Ἰταλίας γίγνεσθαί φασι.* Sed et praeter has significationes *καπνίας* aliam recipere potest, ut videtur indicare idem schol. pro condito enim et veteri vino accipitur aliquando. Quale Horatius describere visus est cum dixit, *Amphorae fumum bibere institutae consule Tullo*, id est, *οἴνου ἀπόθετον*, et *παλαιὸν*, ait scholiastes. *ἐν δὲ τοῖς περὶ Κρατῖνου διώρισται ἢ τὸ ἀπόθετον ἢ καὶ παλαιόν. διὸ Ἐκφαντίδην καπνίαν καλοῦσιν.* Quae ultima verba magnis viris imposuere. non enim de vino amplius hic agitur, sed de cognomine Ecphantidis Comici. In commentariis (inquit) ad Cratinum definitur, (396)
καπνίαν etiam vinum conditum, et vetus significare, ideoque Ecphantidem Comicum *καπνίαν* vocari, quod vetus esset parum notus, et ut Hesychius eruditissime, *οὐδὲν λαμπρὸν* composuisset. Haec si non sit illorum verborum mens, fatebor me in istis nihil vidisse, nec quae apud Suidam legi percepisse. Ait ille *καπνίας, ποιητὴς ὁ μηδὲν λαμπρὸν γράφων.* Ne putes ullum unquam Poetam proprio nomine vocatum fuisse *καπνίαν*, imo cognomen esse puta Ecphantidis mali Poetae, quod postea potuit trahi ad omnes malos Poetas, qui quod nihil recti componerent, Capniae dicti sunt. Ita ut *καπνίας* apud Suidam ille sit Poeta qui nullum bonum poema perficere potest. *Καπνίας* ergo Ecphantides Comicus a vino sublesto, quod cave ne existimes Ecphantidem dici posse. Nullum enim vinum *Ἐκφαντίδην* vocatum fuisse, certo certius constat ex his quae retulimus. Quae autem de Ecphantide et Choerilo Poetis amplius observavimus, in caput secundum libri secundi lectionum nostrarum reiecta fuere: haec exempli gratia attulimus et excerpsimus. Alia multa poteramus ex eisdem lectionibus, quo Criticae dignitas altius efferretur, sed cum iam ex professo in hoc laborare non recusarint viri nostrae tempestatis doctissimi, sufficiet in praesens ostendere eius sectatores, Criticos dico, olim tanto in pretio habitos, ut et regum bibliothecis praefecti fuerint; et in Poetarum recitationibus, in qui-

bus de Coronis, aliisque praemiis contendebant, ad-
hibiti. Refert Tertullianus in Apologetico, Demetrio
(397) Phalereo Grammaticorum probatissimo bibliothecae
praefecturam mandatam esse ab eruditissimo Ptolemae-
orum, cum Pisistratum bibliothecarum studio aemula-
retur. Testatur Suidas, Dionysium Grammaticum Ro-
mae docentem bibliothecis praefectum. Ita etiam refe-
runt Augustum Imperatorem Criticos delegisse biblio-
thecae Palatinae, qui librorum quasi quemdam Sena-
tum legerent, ne futiles quidam et nugaces libri in ea
reponerentur aut reconderentur: horum meminisse sae-
pius Horatium scio. Eumdem Augustum bibliothecas
etiam instruendas Pompeio Marco dedisse, Suetonius
in Iulii Caes. vita asseverat. Vitruvius prooemio libri
VII. Ptolemaeum ait Alexandriae ludis in honorem
Musarum et Apollinis institutis, septem iudices litera-
tos eligendos curasse, qui poemata quae a Poetis reci-
tarentur probarent, inter quos Aristophanes magnus
ille Criticus relatus fuit. Referunt quoque enarratores
Horatii ad illud Satyrae decimae, lib. I. Sermonum:

Quae nec in aede sonent certantia iudice Tarpa.

Tarpam illum fuisse iudicem Criticum, qui solemnibus
Poetarum recitationibus praeerat, et probabat quae ad
scenam erant deferenda. Faciunt ad haec verba veteris
inscriptionis, *Coronatus est inter Poetas Latinos om-
nibus sententiis iudicum.* Et Suetonii in Claudio, cap.
XI. *Comoediam Graecam Neapolitano certamine
docuit, ac de sententia Iudicum coronavit.* Iudices
404 illi Critici erant, quales Atheniensium *πέντε κριταὶ*, de
quibus Zenobius, Suidas, Hesychius, qui bis est a
mendo liberandus, illo loco primum quo legitur cor-
(398) rupte et truncate, *ἐν πέντε κρίκον, ἐν ἀλλοτρίᾳ ἐξουσίᾳ
ἐστὶν, πέντε δὲ κριταὶ τοῖς Κωμικοῖς ἔκρινον*, restituen-
dum *ἐν πέντε κριτῶν γούνασι κεῖται*, haec sunt verba
παροιμίας οὐσιώδη: de quibus vide diligenter Zeno-
bium: altero loco ubi legitur *πεντεκοῖται* pro *πέντε κρι-
ταὶ*, ut ante nos observarunt viri eruditissimi. Ad hanc
autem formam institutos fuisse Tolosae ludos illos quos
florales vocant (*les jeux floraux*) qui quotannis mense
Maio celebrantur, et in quibus Poetae probati senten-
tia iudicum literatorum et Criticorum coronantur, vel
flore donantur: forte huc usque ignorarunt nostri Cri-
tices osores, ideoque de ea parum adhuc fuere solliciti.
Hoc saltem domestico exemplo moniti sapere deberent,

et divinam hanc scientiam colere, sine qua nunquam rerum veritatem odorabuntur, quam soli ambiunt docti, soli negligunt imperiti, soli sapientes quaerunt, et soli fugiunt insipientes. Sed tempus est ut accedamus ad autorem nostrum, ne studiosis lectoribus, quibus iam salivam movimus, ὑπερβερεταῖαι (ut dicitur) videri possint notae nostrae.

PHILIP. IAC. MAUSSACI 8

ANNOTATIONES.

ANTELOGIUM.

De decem Rhetoribus, et Harpocrationis in eos dictio- (3)
nario superiori dissertatione a nobis actum est. Superest nunc ut videamus de eius ἀνθηρῶν συναγωγῇ, refert enim Suidas in vita quam in limine operis praeposuimus, praeter λέξεις τῶν δέκα ῥητόρων composuisse illum ἀνθηρῶν συναγωγὴν, floridorum collectionem. haec vitae pars est, quam in hoc antelogio illustrare decrevimus, antequam ad notas veniamus. Ἀνθηρὰ florida sunt sive electa (ut loqueretur Seneca), ἀνθολογίαι, florilegia: solebant enim studiosi homines inter legendum ex veteribus auctoribus quaecunque ad institutum facere videbantur excerpere, unde ἐκλογαὶ, χρηστομάθειαι
et σημειώσεις. Athenaei mutilator παρεκβολὰς appellat (4)
opus suum, quasi excerpta ex integro opere dipnosoph: Athen. ita χρηστομαθείας inscripsit epitomem suam ille qui in compendium Strabonem reduxit: quomodo etiam Proclus, et Helladius Bezantinous apud Photium χρηστομαθείας scripserunt, quae nihil aliud sunt quam laudabilia et notatu digna quae ab eis excerpebantur ex veteribus auctoribus et in συναγωγὴν reducebantur, ut postea usui, si quando accideret, esse possent. Utebantur autem in excerpendo his notis ll. quae laudabile vel laudabilis locus (ut optime Probus) denotabant: vel χ, quod χρηστὸν designabat. hinc annotare dixerunt. Plinius lib. 3. epistolarum de avunculo suo, *annotabat excerpebatque.* Principes in re literaria viri Iosephus

Scaliger, Petrus Victorius, et Isaacus Casaubonus mul-
ta de hoc studii genere observarunt, hic in notis suis
ad Diogenem Laert. dum de nota τοῦ χ disputat acutis-
sime: illi dum in coniectaneis et notis ad Varronem
de notis ll. doctissime et accuratissime disserunt. Alter
illorum, Iosephus Scaliger nimirum, multa adhuc in ani-
madvers. ad Euseb. Chron. repetiit, quod opus aere
perennius studiosi omnes consulere debent, si sitim
suam super hac re extinguere desiderent. Nos quae ab
illis heroïbus divinitus pertractata sunt hic repetere in
animum non induximus: de opere Harpocrationis quod
inscripserat ἀνθηρῶν συναγωγὴν quaedam praemittere
mens fuit, ut Suidae verba lucem aliquam acciperent.
(5) Dicebamus igitur ἀνθηρὰ florida esse, χρήσιμα, sive
flores, cuius generis Lucii Apuleii quae hodie circum-
feruntur florida, non ex integris eius exercitamentis
aut orationibus Carthagini habitis per studiosos quosdam
collecta et hoc titulo donata, ut existimavit politissi-
mus ille vir qui ultimus Apuleii opera emendavit, et
primus partem hanc relliquias sive λείψανα esse credi-
dit integrarum dissertationum quas composuerat; series
enim et ordo hic rerum nulli alteri quam Apuleio ipsi
tribuendus est. Perpetuus quidem hic stilus non visi-
tur, nec opus distinctum in libros unquam fuit: quo-
modo huc usque ante editionem praestantissimi illius
viri sibi vulgo omnes persuaserant: sed tamen mate-
riae, dispositionis, et tituli nullus alius auctor quam
legitimus parens. pendet hoc ex cognitione moris cuius
vestigia primi videmur odorati. Antiquitus oratores
florida quaedam et exculta loquendi genera et em-
blemata verborum vermiculata, ut ita loquar, parata
habebant, quibus uti possent cum tempus dicendi ve-
niebat: imo et aliquando integras periodos, orationis
cola et partes, ut exordia, epilogos, et omnigena
dictionum schemata. Unde προοίμια δημηγορικὰ De-
4 mosthenis hodie videmus, a Polluce lib. 6. cap. 33.
συμβουλευτικὰ dicta; quibus sine dubio utebatur, cum
per temporis angustias non licebat nova componere, et
ex tempore dicere debebat. Antiphontis etiam προοί-
(6) μια laudat Suidas verbo ἅμα, quae veluti florida quae-
dam et excerpta erant ad excolendas et ornandas ora-
tiones quas habiturus erat. Ita etiam dicendi magistri
et quilibet declamatores quolibet tempore ἐκλογὰς, sive
electa habuere ad orationis ornatum. Apuleius florida

sua sine dubio tanquam prooemia selegerat et in συναγωγὴν coacervaverat, ut eis veluti gemmis aut lapillis uteretur cum esset opus. Male et inepte illi qui sub speciem quandam librorum florida reduci debere existimarunt. Peius etiam illi qui ab efflorescenti et laeto dicendi genere eadem fuisse dicta florida sibi persuasere. Ego nullus dubito quin quomodo Demosthenes, Antiphon, et alii rhetores prooemia, epilogos, et varias eiusmodi orationis partes paratas habebant ad orandum extemplo; quando ferebat occasio, quin inquam hoc eodem modo Apuleius florida haec sua sive excerpta sibi parasset tanquam prooemia, aut epilogos orationum quas Carthagini habiturus erat: haec nostra mens. Ceterum ut hoc antelogium concludamus, veterum ἐκλογαὶ, excerpta, electa, ἀνθηρὰ, sirempe res. Alii quidem eclogas componebant, alii electa, alii ἀνθηρὰ et χρηστομαθείας: sed omnes hi tituli pro libidine scribentium imponebantur. Eclogarii simpliciter vocabantur illi qui locos laudabiles ab excerptoribus annotatos excipiebant, et in comentarios referebant: Seneca peculiari vocabulo *analectas* dixit. Cicero lib. 16. epist. ad Attic. eclogarios, id est notatu dignorum et electorum excerptores. Electa λογογραφίας vocabant (7)
aliquando, unde in glossis ἐκ τῶν λογογράφων exponitur *ex electis*. Refert D. Hieronymus Melitonem Asianum Sardensem Episcopum ἐκλογῶν libros sex composuisse, Plinius avunculum suum electorum commentarios: Suidas Harpocrationem ἀνθηρῶν συναγωγήν. eclogae, electa, et anthera eadem sunt. deflorata et deflorare dixerunt posterioris seculi homines, ut apud Cassiodorum spissius, et libri illi in quibus Ciceronis aliorumque laudabiliora et χρεῖαι continentur *defloratorum* inscribuntur, ἀνθηρῶν uno verbo, ἀνθηρὰ enim florida. Nihil igitur aliud Suidas voluit cum retulit Harpocrationem ἀνθηρῶν συναγωγὴν composuisse quam ab eo floridorum collectionem et coadunationem quandam factam esse, quae ex oratoribus puta, aut huiusmodi scriptoribus excerpta aut electa erant. Et haec dicenda mihi videbantur ad illorum verborum illustrationem. veniamus ad Notas.

Λεξ. τῶν δέκα ῥητ. Codex Fed. Morelli quo usi sumus, nullam prae se ferebat inscriptionem, constanter tamen vulgarem hanc retinuimus: licet apud Suid. legatur λέξεις τῶν ῥητόρων. Non est autem existiman-

dum hoc opus inscriptum fuisse dictionarium decem rhetorum, quod eorum tantum voces difficiles et loquendi genera peculiaria complectatur, hoc enim falsissimum esse apparet ex innumeris locis, in quibus non solum alii rhetores decem illorum coaetanei laudantur,
(8) ut Pytheas, Philinus, et Aristogiton, verbis Θέρσανδρος, ἀγραφίου, et ὀξυθύμια et θεωρικαὶ et Κοιρωνίδαι: sed et (quod mage notandum) varii Poetae, Philosophi, Philologi, Grammatici, et historici. Uno verbo lexicon decem rhetorum ideo dictum fuisse hoc opus dicendum est, quod praecipue eorum voces et res notatu dignas explicandas hic susceperit Harpocration: et a maiori parte, ut loquerentur philosophi, denominatio sumatur.

5 Pag. 1. lin. 1.*) ὄνομα post vocem Ἄβαρις poteramus restituere, sed repugnabant omnes manu exarati: certe per me licet legere vel ἁπλῶς κύριον, vel simul ὄνομα κύριον. saepius utitur hic auctor hoc loquendi genere, quod est Grammaticis omnibus Graecis familiare. Latini dicunt nomen proprium. Aliquando invenire est ὄνομα simpliciter; et sine κύριον, ut infra verb. Φανίας, sed illic restituimus nos κύριον. Porro de hoc samardaco Abari natant antiquorum scripta: consule quae de eo narrant Malchus in libel. de vita Pythag. Apollonius hist. 4. de Mirab. et Himer. Sophista in orat. εἰς τὸν Κόμητα Οὐρσίκιον, quae adhuc animadversa non fuere. Arrident vero valde mihi divinae divini Iosephi Scaligeri ad Iul. Firm. Mater. et veterem Comici enarratorem coniecturae, in hoc ubi in Equit. legitur βάριν καὶ βάριδας, corrigendum Ἄβαριν καὶ Ἀβάριδας, quod et nos iamdiu deprehenderamus dum haec excerperemus ad auctoris nostri illustrationem. In illo quo loco bis avarus Scytha legitur in lib. de error. Profes. Relig. reponendum Abaris
(9) Scytha. Tu amplius vide quae divinus ille vir ad Euseb. suum, et in notis ad Firmic. Mater. de hoc sortilego dixit, et memineris apud Plutarchum ipso initio tractatus πῶς δεῖ νέον ποιημάτων ἀκούειν referri Heraclidem librum olim composuisse quem inscripserat Abarim eo quod forte multa μυθολογουμένων quae de Abari circumferebantur in eo collecta essent.

Pag. 1. l. ult. et pag. 2. l. 1. in hac voce pro ἐπὶ restituimus ἀντὶ, et accusativum κεκτημένον pro patrio

*) Ex edit. Maussaci.

κεκτημένον. Ita nominatim Codex Fed. Morelli. vide diligenter Hesychium, qui eundem Antiphontis ex aliqua orationum de veritate locum attigit, sed truncate hodie legitur apud eum ἐν ἀληθείᾳ. puto restituendum ἐν ἀληθείας πρώτῳ vel δευτέρῳ: duas enim Antiphon de veritate orationes composuerat, ut videbimus.

Pag. 2. lin. 3. Ἀβροκόμας unus Herodoto Ἀβροκόμης 6
lib. 7. Darii filius. Alter Abrocomas unus e praecipuis Artaxerxis Persarum Regis Satrapis qui in expeditionem contra Cyrum ivit teste Xenophonte, apud quem aliquoties legere est Ἀκροκόμας: quam lectionem confirmat Isocrates in Panegyr. cum ait, οὐκ ἐκεῖνος μὲν ἐπὶ τὸν πόλεμον τοῦτον κατέπεμψε ἐνδοκιμωτάτους Περσῶν Ἀκροκόμαν καὶ Τιθραύστην καὶ Φαρνάβαζον. mirari vero satis non possum quomodo haec verba Harpocrationi non venerint in mentem.

Pag. 2. lin. 5. praeter Demosthenem orat. contra Midiam, Agatharchi pictoris meminere etiam Plutarchus in Alcibiade et Andocides rhetor in oratione con- (10)
tra Alcibiadem.

Pag. 2. lin. 1. 12. male excusi omnes et manu exarati hoc loco pro Δεινάρχῳ habebant Δημάρχῳ: et ἄλιμον σίνοις pro Ἀλιμουσίοις. Vide quae ad hanc vocem infra animadvertimus.

Pag. 2. l. 17. 18. epigraphe orationis Isaeanae ita a nobis restituta est optime, ut apparet ex v. ἐξαιρέσεως δίκη et ἀφαίρεσις.

Pag. 3. lin. 2. Constanter editiones praecedentes πολλοὶ χρῆσις retinuerunt male, melius in hac ultima πολλὴ χρῆσις. Sed haec levia persequi non iubet mens: sufficit ea expunxisse et textum purgasse.

Pag. 3. l. 9. 10. Isaeanae adhuc orationis epigra- 7
phem restituimus hoc loco: ὑπὲρ Μενεκλέους κλήρου, non κλήρῳ. saepius ita peccatum est in hoc opere, sed omnibus locis male affectis lata est medicina.

Pag. 3. l. 16. 17. Ἄγλαυρος maluimus quam Ἄγραυλος, quia ordo Alphabeticus hoc poscit. quin tamen recte dici queat Ἄγραυλος non dubitamus; imo si Stephani mutilatori fidem habemus, Ἄγραυλος melius dicetur. sed haec minima sunt. Cogitandum amplius de his verbis ἔστι δὲ καὶ ἐπώνυμον Ἀθηνᾶς, quae certe unius nucis non sunt. Suidas ea quidem retinuit, quid mirum, cum peiora aliquando describat? Minervam autem antiquitus fuisse quae Ἄγραυλος vocaretur vix cre-

dam, licet de eo amplius dubitare non videantur eruditi, inter quos non postprincipia tenet Lil. Greg. Gyraldus. Agraulus Minervae ministra fuit: unde illa Ulpiani
(11) in enarrat. ad orat. de falsa legat. intelligenda: ἱέρεια δὲ γέγονεν ἡ Ἄγραυλος τῆς Ἀθηνᾶς, ὥς φησι Φιλόχορος. Sed hodie haec corrupte leguntur apud illum, a nemine huc usque percepta, non ab ipso interprete, qui hic mirum quantum caecutivit. Plura adderemus de Agraulo non vulgaria, sed notarum terminos excederemus. Lectiones nostrae haec omnia diligentius exsequentur.

Pag. 3. lin. 18. nihil mutavimus hic, licet concisius
8 legatur Ἀντιφῶν ἐν τῷ δευτέρῳ. Nam quid illa? an in secunda de veritate, quae saepius laudatur ab auctore nostro? nequaquam: sed ἐν τῷ ὑστέρῳ ἐκκατηγορίας ἀπαρασήμου. ita illic Antipho, τιμωρεῖσθαι δὲ τὸν ἀποκτείναντα, ἁγνεύετε δὲ τὴν πόλιν, τρία γὰρ ἀγαθὰ πράξετε. ad haec notavit Harpocration ἁγνεύετε pro ἁγνίζετε poni, quod verissimum est. Ceterum de tetralogiis Antiphontis et aliorum rhetorum, ut et Platonis, abunde lectiones nostrae.

Pag. 3. l. 20. Suidas Ἁγνείας habet, sed retentum est Ἁγνίας.

Pag. 4. l. 2. et 5. male cum accentu aspero Ἁγνοῦς et ἁγνωμόνως antea legebantur. ἄγνος vitex sive amerina, a qua planta populus Ἀγνοῦς, tribulis Ἀγνούσιος, ut σχοινοῦς Arcadiae regio, ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῇ σχοίνων. Ita in l. 34. D. de legat. 2. σύνκτησις ἀγνοφόρος ex restitutione magni Cuiacii, latifundium magna ex parte viticibus et amerinis refertum, id est uno verbo sterile. Ut autem populi a plantis, ita et urbes a fluminibus no-
(12) men accepere: unde a Pindaro οἰκήματα ποταμῶν, ab Horatio domus fluviorum appellantur.

Pag. 4. l. 12. Crassus error quem tamen omnes excusi et exarati retinuerunt. mutavimus nos κατὰ Τιμάρχου in κατὰ Τιμοκράτους: nullam enim contra Timarchum orationem habuit Demosthenes: imo pro Timarcho potius oravit. Praeterea de Agoranomis egit in oratione contra Timocratem, quam hic sine dubio laudare volebat auctor noster. vide quae ad verbum Ἀγύῤῥιος.

9 Pag. 5. l. 1. non Πυθίας sed Πυθέας (ut excudendum curavimus) legendum: saepius laudatur hic orator in hoc vocabulario. Suidas videndus voce Πυθέας: nos de eo agemus infra verbo μυλωθρός.

Pag. 5. lin. 8. melius meo quidem indicio habet
Codex Federici Morelli *ἀγρύλη ἀγρυλεὺς* et *ἀγρυλῆθεν*,
quamvis lectionem antiquam non interpolaverimus, ut-
pote quae etiam a Suida retenta sit. Certe pro manu
exarato codice faciunt Hesychius et Hermolaus Byzan-
tius Stephani epitomator, sed apud Hesych. hodie con-
fuse legitur *ἀγρυξία, σιωπὴ, ἀγρύλη δῆμος τῆς Ἐρεχθηΐ-
δος φυλῆς, καὶ τῆς Ἀτταλίδος*. vox *Ἀγρύλη* notanda est
maiuscula litera, ita ut initium novi plane et diversi
sensus faciat. pro *Ἀγρύλη* vero quidam *Ἀγραύλη* scrip-
sere, quod ab Agraulo Cecropis filia, dé qua supra, no-
men acceperit, ut notat epitomator Stephani; bona
pars dempto *α*, *Ἀγρύλη*: quae opinio sine dubio prae- (13)
valere debet.

Pag. 5. et 6. multa hic sunt quae sicco pede transire 10
nefas esse existimavimus. *ἔστιν οὖν*, inquit Harpocra-
tion lin. 19. pag. 5. *τὸ ὁλόκληρον ἀγυιέας* etc. quae verba
repetiit Suidas, sed in fraudem eruditissimi viri, qui
eorum mentem in lucubrationibus suis ad Vespas Comi-
ci nunquam videre potuit. Uno verbo haec ita debent
explicari, *ἀγυιᾶς* contractum est a simplici et primitivo
ἀγυιέας. simplicia nomina Grammaticis *ὁλόκληρα* sunt, si
cum contractis comparentur, quae *ὁλόκληρα* non sunt.
Igitur *ἀγυιέας ὁλόκληρον* est, *ἀγυιᾶς* contractum *τοῦ
ἀγυιέας*. Haec Suidae mens qui ista ex nostro descrip-
sit, et integriora retulit quam hodie legantur in omnibus
excusis. ait enim *ἔστιν οὖν τὸ ὁλόκληρον ἀγυιεὺς, καὶ ἡ
αἰτιατικὴ ἀγυιέας, ἐν συναλοιφῇ δὲ ἀγυιᾶς*. rectum *ἀγυι-
εὺς ὁλόκληρον* est, reliqui casus tum simplices tum con-
tracti *ὁλόκληροι* non sunt, quomodo *Δ*, *O*, *στοιχεῖα* non
sunt *ὁλόκληρα*, ut *Δ* et *B*. Verum ex istis tricis Gram-
maticis ascendamus ad maiora, et tentemus dum vacat
opportune, quibusdam locis male affectis hactenus,
vitam dare. Dieuchidae Megaricarum rerum scriptoris
nomen hoc loco iam vindicatum fuit ab Isaaco Casaubono
in not. ad Diog. Laërt. sed deprehendimus nos in multis
autorum locis corruptissimum adhuc exstare huius
scriptoris nomen: praesertim apud enarratores Apoll.
Rhodii, Aristoph. et Pindari. Ex quo autem literis
operam navare coepi, nihil me diutius exercitum habuit
quam verba quae in scholiaste Comici foedissime detur-
pata inveni. locus est notatu dignissimus tum ob erro- (14)
rem in quo huc usque cubavit, tum ob felicem coniec-
turam, qua sine dubio ad veram sensus *εὐστοχίαν* colli-

matum est. περὶ τοῦ Ἀγυιέως Ἀπόλλωνος (ait ille ad haec Vespar. γεῖτον Ἀγυιεῦ) ἰδίως Εὐτυχίας οὕτω γράφει, ἐν δὲ τῷ ἰατρῷ τοῦτο διαμένει, καὶ ἔτι καὶ νῦν ἐστιν ὡς Ἀγυιεὺς τῶν Δωριέων οἰκησάντων ἐν τῷ τόπῳ ἀνάθημα. nos breviter et sine venditatione asserimus restituendum esse, ἰδίως Διευχίδας οὕτω γράφει, ἐν δὲ τῷ τρίτῳ τοῦτο διαμένει. Sensus: de Agyaeo Apolline peculiariter Dieuchidas sic scribit, in tertio autem illud exstat aut legitur. Id est, ut omnes ad unum haec percipiant: Dieuchidas rerum Megaricarum libro tertio haec refert de Agyaeo Apolline: quid amabo te refert? ὡς Ἀγυιεὺς τῶν Δωριέων οἰκησάντων ἐν τῷ τόπῳ ἀνάθημα, et quae sequuntur. hoc est quod voluit Harpocration cum dixit, φασὶ δ' αὐτὸ ἴδιον εἶναι Δωριέων, ὡς δῆλον ποιεῖ Διευχίδας ἐν τῇ τρίτῃ τῶν Μεγαρικῶν. Quae aut omnino expungi debent, aut censura nostra et restitutio probanda. Ita apud schol. Apollonii Rhod. pag. 24. edit. Hen. Steph. Διρηχίδας ἐν τοῖς Μεγαρικοῖς inepte legitur et insulse: reponendum Διευχίδας, ut apud Pindari interpretem, pro Διευτιχίδας, Διευχίδας. Sed de his saturantius (ut cum Fulgentio loquar) aut (ut cum Tertulliano) satiatissime in lectionibus nostris. persequamur reliqua et moneamus fabulae Sophocleae nomen antea corruptum, correctum fuisse; nam pro λακόνων restitutum est Λαοκόωντι. Versus etiam ex ea tragoedia
(15) laudati optime distincti sunt: vide cap. 4. lib. 7. animad. in Athen. et disces in hac eadem palaestra sudasse magnum Casaubonum. Comici enarrator in ultimo versu legit σμύρνης σταλαγμοὺς βαρβάρους contra quam editio nostra habet.

11 Pag. 6. l. 12. similem errorem supra voce ἀγορανόμοι deprehendimus. apage illud Δημοσθ. ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου: legendum Τιμοκράτους. in oratione enim adversus Timocratem de Agyrrio actum est. vide quae ad vocem θεωρικὰ infra de hoc eodem Agyrrio annotabimus.

12 Pag. 6. lin. 21. 22. coniectura mea fretus neglexi manu exarati codicis lectionem, in quo manifeste legebatur Ἑκαταίῳ τῷ Μιλησίῳ ἐν β ἥρῳ ἐλεγειῶν, omnes excusi habent ἐν βήρῳ uno verbo, quid igitur dicendum? nos ex ἥρῳ ἐλεγειῶν composuimus vocem elegantissimam γενεαλογιῶν, et restituimus hoc loco ἐν τῷ β γενεαλογιῶν, id est Hecataeus Milesius in secundo de Genealogiis, usus erat vocabulo ἀδελφίζειν pro ἀδελφῶν

καλεῖν. Abare Latini, teste Ausonio *fratris Abâris vice*. Hecataeum autem Milesium libros Genealogiarum composuisse nemo doctus ignorat. citatur primus illius operis Genealogiri liber apud epitomatorem Stephani, v. *Ἀμφαναὶ*, *Αἰθάλη*, *Μέλια*, quartus v. *Μύγισοι*, *Τρεμύλη*, *Εὐρώπη* et aliis innumeris, tertius apud Athenaeum lib. 4. ut nullum dubium relinqui possit quin certa sit coniectura. [Imo potius legendum *ἐν β' Ἡρωελεγείων*, id est in secundo Heroëlegiarum. Quae enim in laudes et memoriam Heroüm ac magnorum virorum Epigrammata, et alia Carmina componebant, *Ἡρωελεγεῖα ἐπιγράμματα* vocabantur. Ita Plato laudatur *ἐν Ἡρωελεγείῳ ἐπιγράμματι*, quod composuerat pro Aristophane Comico. Thomas Magister in Synopsi vitae Aristoph. et Hypothesi primi dramatis: *ἀποθανόντα δὲ οὕτω Πλάτων ἐτίμησεν ἐν ἐπιγράμματι Ἡρωελεγείῳ·*

Αἱ Χάριτες τέμενός τι λαβεῖν ὅπερ οὐχὶ πεσεῖται
Ζητοῦσαι, ψυχὴν εὗρον Ἀριστοφάνους.

Habes hic formam Heroelegiaci carminis. Porro et hoc doceo dum licet, Anaximandrum quidem *ἐν Ἡρωολογίᾳ* laudari apud Athen. lib. xi. Dipnosoph. sed illic restituendum vel *Ἡρωελεγείᾳ*, vel *Ἡρωελογίῳ*. Nihil certius. *Ex Addendis.*] l. 21. pro *Στραγίδι*, *Στραττίδι* substituimus. Strattis et Apollophanes eandem fabulam docuerant, *Ἰφιγέροντα* scilicet. hoc te docebit praestantissimus Casaubonus in animad. suis ad Athen. (16)

Pag. 6. l. 23. et ult. deerant haec in omnibus excusis quae a nobis suppleta fuere, tum ex Cod. Fed. Morelli, tum ex Vaticano. porro haustum est hoc *ἀδημονούσης* ex orat. Demosth. de falsa legat. *ἀδημονούσης*, inquit orator, *δὲ τῆς ἀνθρώπου καὶ οὔτε ἐθελούσης*. Harpocration *ἀδημονούσης* id est *ἀπορούσης*. Ulpianus plenius *ἔδει εἰπεῖν βοώσης, καὶ ἐπικαλουμένης τοὺς βοηθήσοντας, οὐκ ἀδημονούσης, ἀλλὰ τῆς φύσεως τὴν ἀσθένειαν διὰ τῆς λέξεως ἐνέφηνεν, οὕτως οἶδεν οἰκείοις χρῆσθαι ὀνόμασιν σημαίνουσι τῶν ὑποκειμένων πραγμάτων τὰς φύσεις.*

Pag. 7. l. 12. confusio quae hoc in loco reperiebatur sublata est, cum enim tum in excusis, tum in manuscriptis legeretur *Ἀντιφῶν εἶχεν ἀδικίου* uno spiritu, voculam *ἀδικίου* restituimus a capite, et omnia in ordinem redegimus: qui saepius in hoc opere desiderabatur. Ceterum quaenam esset illa *ἀδικίου* actio apud Athenienses, solus, at opinor, Harpocration explicavit,

alii enim obmutescunt, aut potius balbutiunt. Suidas more suo Simiam agit.

13 Pag. 8. lin. 1. Antimachi Heliopolitae versus ex opere κοσμοποιΐας ita distinximus. [Sed quo loco παρὰ ῥόον Αἰσήποιο legitur, reponendum Ἀσωποῖο. Nullus enim fluvius Aesepus. Imo Asopus vocari debet. vetus hic error est, et quem ferme omnes veterum libri retinuerunt. de confirmanda hac veritate non diutius laboro. *Ex Addendis.*]

Pag. 8. lin. 5. Suidas constanter hanc lectionem retinuit. Ut tamen constet versus, melius legeretur ἔλαχεν, quamvis sustineri possit ἔλαχε propter caesuram.

Pag. 8. lin. 12. de ἀδυνάτοις videnda integra oratio Lysiae quae adhuc superest. hos autem merito conferas cum veteranis et causariis militibus, quos nos Galli vocamus *oblats*, quasi oblatos.

14 Pag. 8. l. 22. et 23. et pag. 9. lin. 1. non est verum Thucydidem in prooemio historiae suae ita loquutum esse, οὕτως μὲν οὖν μοι δεῦρ' ἀεὶ τείνει λόγους, nec
(17) invenies unquam ἀεὶ pro ἕως usurpari, quin iungatur statim cum δεῦρο: et tamen simplex ἀεὶ dixit Harpocration pro ἕως multoties sumi, crebrumque eius usum esse, atqui in ipsomet exemplo supposititio, quod ex Thucydide profert, contrarium apparet: δεῦρ' ἀεὶ enim illic legitur, non ἁπλῶς ἀεί. Nunquam, ut verum fatear, verum huius notae sensum venari potui, quare hic se exerceant acutiores et videant utrum haec aenigmata solvere possint. Scholiastes Aeschyli ad illud Dirarum (καὶ δεῦρ' ἀεὶ τὴν τύχην οὐ μέμφομαι) aliquid subsidii afferre posse videtur. ἕως, inquit, δεῦρο. τὸ ἀεὶ ἐπὶ τοῦ ἕως τάττουσιν οἱ Ἀττικοὶ πολλάκις. δεῦρο μέν μοι τόνδ' ἀεὶ τείνοι λόγον. Quisnam ille Atticus qui ita loquitur? an Thucydides? ita censet Harpocration. videndus Thomas Magister diligenter, qui ex eo etiam aliquid ad horum illustrationem proferre videtur.

Pag. 9. lin. 2. servato ordine alphabetico vocem ἀειεστώ reposuimus ante vocem ἀειλογία, licet repugnarent et reclamarent manuscripti omnes. quis enim non videt vocem ἄϊδρις e suo loco etiam male divulsam? nos post αἰδέσασθαι censuimus collocandam, et in hac voce ἀειεστὼ nomen Antiphontis restituendum, nam sine eo absurdus plane sensus ex verbis truncatis excusorum eliciebatur. ἡ λέξις παρὰ τῷ Διογενιανῷ ἐν ἀληθείας δευτέρῳ excusum erat: addidimus nos Ἀντι-

φῶντος, orationum enim de veritate autor Antiphon. Coniecturae nostrae suppetias venit Suidas, apud quem male separatim legitur, ἀεὶ, ἐστώ. alibi quidem recte (18)
ἀειεστὼ uno verbo legitur, sed male ut hic, deest vox Ἀντιφῶντος. Quis autem sit Diogenianus iste de quo Harpocration hoc loco, abunde te docebunt Suidas in eius vita, et Hesychius in epistola quam ad Eulogium socium suum scribit. Certe ex verbis autoris nostri colligi posse videtur, de voce hac ἀειεστὼ egisse illum in opere quod inscriptum erat, λέξεις παντοδαπαὶ κατὰ στοιχεῖον, ubi sine dubio ex Antiphonte in oratione secunda de veritate, retulerat ἀειεστὼ τὴν ἀϊδιότητα significare. Quod additur de εὐεστὼ adeo verum est, ut ab ipsis Herodoti Glossis tanquam legitimum dignoscatur, εὐεστὴ (inquiunt) ἡ εὐημερία, εὐετηρία, ἡ καλλίστη τῶν ἐτῶν διαγωγή· Διογενιανὸς ἄνευ τοῦ σ γράφει. quid si pro εὐεστῇ legas εὐεστώ? haec est sententia nostra.

Pag. 9. l. 6. ex duobus verbis male divulsis unum 15
recte conflavimus ἀειλογία, quae est contraria ἀλογίας. de qua videndus Thomas Magister. Genethlius autor est Demosthenem hanc vocem ἀειλογία formasse, nec enim apud alios autores invenitur, nisi σπανίως, licet Harpocration hic Isaeum producat in testem. vide amplius quae Ulpianus in enarrat. ad orat. de falsa legat.

Pag. 9. lin. 9. illaudato loco laudatur hic Lysias, poteramus nos, si voluissemus, supplere ἐν τῇ ὑπὲρ τοῦ σηκοῦ ἀπολογίᾳ. Sed quis nescit multoties in hoc opere laudari priscos autores incertis et non indicatis locis? hoc aperte docere potest syllabus quem in operis coro- (19)
nide addidimus. Lysiae verba in apologia de ficu sic habent, κυκλόθεν δὲ ὁδὸς περιέχει, ἀμφοτέρωθεν δὲ γείτονες περιοικοῦσιν, ἄερκτον δὲ καὶ πανταχόθεν κάτοπτόν ἐστιν. Quidam scripsere ἄερκον ἀπὸ τοῦ ἕρκος. Autor lexicographus ἀνέκδοτος cuius haec sunt verba, ἄερκτον τὸν ἄφρακτον, οἶμαι δὲ ἄερκον γράφεται, ἕρκος γὰρ τὸ περίφραγμα. ἄερκτον igitur vel ἄερκον non septum et incustoditum significat, rei agrariae Graecorum vox, nisi fallor, peculiaris.

Pag. 9. l. 16. post vocem ἀζηνία curavimus reponendam vocem ἀζήτητον, quam posterior editio non agnoscebat.

Pag. 10. l. 1. non Ἀθμωνεὺς et Ἀθμονία ut vulgo 16
excusum et exaratum est, sed Ἀθμονεὺς et Ἀθμονία

scripsimus. vox *Ἄθμων* amplius est in manuscriptis, quam tamen addere noluimus. Quod vero spectat ad *Ἀθμονεὺς* et *Ἀθμονία*, certissimum est ita scribi debere. Comicus in Pace, *Τρυγαῖος Ἀθμονεύς*. enarrator antiquus: *Ἀθμονεὺς ἀπὸ δήμου Ἀττικῆς*. Hesych. *Ἀθμονία*, sic enim legendum, non *Ἀθμονεὺς*, *φυλὴ τῆς Ἀτθίδος Ἀθηνᾶς*, unde *ἀθμονάζειν* ad illum populum Atticae *ἀφικνεῖσθαι*. Stephani epitomator *Ἀθμόνην* non *Ἀθμονίαν* agnoscit, et *Ἄθμονον* in neutro. Certe multoties exaratum invenitur *Ἀθμωνεὺς* et *Ἀθμωνία*, ut apud Demosth. contra Neaer. *Ἵππαρχος Ἀθμωνεὺς μαρτυρεῖ*, sed melius mea quidem sententia semper legeretur *Ἀθμονεὺς*, *Ἀθμονία* et *Ἀθμονοῖ* adverbialiter, ut apud Isaeum in orat. de Philoct. haereditate. *ἀποδίδοται ἀγρὸν μὲν Ἀθμονοῖ πέντε καὶ ἑβδομήκοντα μνῶν*. Et apud
(20) Strabonem lib. 14. *τὰ δὲ Ἄρβηλα κατοικίαν ἀξιόλογον κτίσμα, (ὥς φασιν) Ἀρβήλου τοῦ Ἀθμονέως*, non enim ut eruditissimus interpres, quod eius pace dictum velim, Arbeli Athmonei filio vertendum censeo, sed Arbeli Athmonensis, id est *ἐξ Ἀθμονίας* oriundi: quo sensu etiam accipitur apud Stephani mutilatorem voce *Ἄρβηλα*.

Pag. 10. l. 12. noluimus vulgarem lectionem hic retinere, quamvis omnes manu exarati Codices consen-
17 tirent, non enim Nymphodorus *αἰγίδας* a Libyis vocatas esse *αἰγέας* docuerat, sed Herodotus potius in Melpomene: quo loco ait *αἰγέας γὰρ* (sic legendum) non *αἰγίδας, περιβάλλονται ψιλὰς, περὶ τὴν ἐσθῆτα θυσανωτοὺς, αἱ Λίβυσσαι κεχρισμέναι ἐρυθροδάνῳ. ἐκ δὲ τῶν αἰγέων τούτων αἰγίδας οἱ Ἕλληνες μετωνόμασαν*. Graeci *αἰγίδας* suas vocavere a Libyorum Aegeis teste Herodoto, ergo Herodotus ille est qui monuit Aegidas Graecorum a Libyis dictas fuisse *αἰγέας*. Audi eius Glossas: *αἰγὶς, ἣν Λίβυες φοροῦσι δοράν*. At cur autoritate Nymphodori usus est Harpocration? nempe ut probaret Lacones Thoracem *αἰγίδα* vocare solitos, habeo Hesych. autorem qui est solvendo. *Νυμφόδωρος δὲ* (inquit) *καὶ τὸν θώρακα αἰγίδα λέγεσθαι φησὶν ὑπὸ Λακώνων*. Ita igitur concipiendum curavimus hunc locum: *καὶ Νυμφόδωρος, Ἡρόδοτος δ' ἐν τετάρτῃ ταύτας φησὶν ὑπὸ Λιβύων αἰγέας καλεῖσθαι*. Quae omnia vera sunt.

Pag. 10. l. 16. *πεισθῆναι* hic mutavimus in *μεταπεισθῆναι* ope Codicis Fed. Morelli. Suid. habet *μετα-*
(21) *ποιηθῆναι*. At coniectura nostra Lysianae orationis epigraphem sic restituimus, *Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Δημοσθέ-*

νους ἐπιτροπῆς. male erat antea Διογένους. lectiones nostrae de hac oratione plura te docebunt.

Pag. 10. l. 21. vocem ἄϊδρις, quae supra contra ordinem alphabeticum post ἀεὶ collocata erat, in hunc locum reiecimus non mala, ut opinor, ratione.

Pag. 11. l. 6. et 7. putavimus aliquando coniungendas has duas voces Αἰνείους et Αἶνος, sed ad mutandam sententiam proni fuimus, qui didicerimus alios esse Αἰνίτας, alios Αἰνείους, vel Αἰνίους, nam ita potest scribi. Aenii Αἰνίας πόλεως sunt cives. autor innomi- 18
natus apud Suidam: συνέβαινε δὲ τοὺς Αἰνείους πάλαι μὲν στασιάζειν, προσφάτως δὲ κατανεύειν, τοὺς μὲν πρὸς ἀμενῆ, τοὺς δὲ πρὸς Μακεδονίαν. Αἰνεῖοι Aeniae Tyrreniae civitatis habitatores: Aenitae Mitylenes et Cymes ciues dicuntur. Suidas Ephori verba quae hic leguntur paulo immutavit: legit enim πλὴν οἱ Ἕλληνες τὰ πρῶτα Ἀλωπεκοννησίοις κατῴκισαν.

Pag. 11. l. 13. et 14. duo hoc in loco praestita sunt, iunctis enim inter se duabus vocibus antea male luxatis et divulsis Αἰξωνῆϊς et Αἰξωνεῖς scripsimus, non Αἰζωνεῖς et Αἰζωνῆϊς, quia ordo literarum hoc poscebat. Recte autem dicitur et Αἰζωνεῖς et Αἰξωνεῖς, ut apud Ammonium voce πονηρὸν, Φιλήμονα τὸν Αἰξωνέα, male hodie legitur Ἀγξωνέα. Philemon Αἰξονεὺς id est τῆς Αἰξωνηΐδος tribus civis.

Pag. 12. l. 5. ante ἀκινάκης vocem ἄκη reposuimus, 19
sed male accentu gravi in ultima notata fuit, si fidem habemus Hermolao Byzantio, qui omnia nomina ur- (22)
bium aut locorum dissyllaba in κη desinentia βαρύνεσθαι docet hac voce. ita etiam apud Strabon. lib. 6. optime ἄκη exaratum est, non ἀκή. in verba vero Demosthenis orat. adversus Callippum, quam hic laudat Harpocration, nondum incidi.

Pag. 12. l. 12. ex manuscripto Federici Morelli hic post ξίφος suppletum est, Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους, quae verba desiderabantur in praecedentibus editionibus: in ea oratione de Acinace Mardonii agitur.

Pag. 13. l. 4. ex ἄκτεια et ἀκτία unum tantum con-
fecimus ἄκτια. Porro actia vetus certamen erant, de 20
quo Callimachus ἐν τῷ περὶ ἀγώνων. Huius agonistici libri neminem inveni ex antiquis qui meminerit. unus Suidas refert non Callimachum, sed Philochorum decem et septem libros περὶ τῶν Ἀθήνησιν ἀγώνων composuisse.

at vero Actiacorum ludorum alii trieterici, alii pentaeterici; de trietericis intelligenda sunt illa Virgil.

Actiaque Iliacis celebramus littora ludis.

Pag. 13. l. 7. in oratione Demosth. περὶ παραπρεσβ. hactenus lectum fuit, ἴσμεν σε μὲν τὰς ἀλαβαστροθήκας γράφοντα, καὶ τύμπανα: quae dicta sunt in Aeschinis fratrem Philocarem, qui pictor erat excellentissimus. nos non ἀλαβαστροθήκας illic legendum esse censuimus, sed ἀλαβαστοθήκας, ut legisse videtur Harpocration. sic amant loqui Atticorum filii. Testis Thom.
(23) Magister. ἀλάβαστον (inquit) δίχα τοῦ ρ Ἀττικοὶ, μετὰ τοῦ ρ ἁπλῶς Ἕλληνες. Ergo Demosthenes qui Atticissime loquitur non ἀλαβαστροθήκας cum ρ, sed ἀλαβαστοθήκας ρ dempto dixit. Aelius Dionysius etiam apud Eustath. asseverat a Menandro ἀλάβαστον sine ρ dictum, atqui Menander Atticis leporibus gaudet impense. Ἀλάβαστοι lecythi aut vasa sunt sic dicta quod capi non possint propter laevorem, ὧν οὐκ ἔστι λαβέσθαι διὰ τὴν λειότητα, *des vazes qui n'ont point de prise*, ansas non habentia, λαβὰς, aut ὦτα (ut loquitur Comici enarrator.) Ulpianus Demosthenis verba relata enarrans refert unguentarios pingere ea solitos fuisse ut facilius emptores deciperentur, aut allicerentur ad emendum. Latini Alabastra dixerunt Martial. epigr. 9. lib. XI. *quod Cosmi redolent Alabastra*, id est ampullae unguentariae aut pyxides.

Pag. 13 l. 12. ὄνομα δήμου vulgo hic legebatur. melius visum est δημότου ut habent quidam exarati, non enim populus sed δημόται ita vocantur. ita apud Dionys. Halicar. epist. ad Ammaeum ex Philoch. Atthid. lib. 5. Theophrastus Ἀλαιεὺς dicitur. sic legi debet, non Ἀλλαιεὺς, ut hodie excusum est. Apud Demosth. orat. contra Conon. Ἀρχεβιάδης δημοτελοῦς Ἀλαιεύς.

Pag. 13. l. 16. Ἀλέας autore Harpocratione nomen Thessalicae civitatis est, nam Θεσσαλικὴ, non Θεσσαλονίκης legendum hoc in loco, cuius cives Ἀλεῖς vocantur.
(24) Suidas habet, ut existimo, male Ἀλεῖς. En tibi Demosthenis ex orat. de falsa legat. verba, τοὺς Ἀλεῖς πρὸς τοὺς Φαρσαλίους. ergo Ἀλεῖς cives illius ciuitatis quae in Thessalia Ἀλέας vocabatur. Ita censent Harpocration et Suidas post eum: sed vereor ne aliud esse debeat civitatis nomen, certissimum enim est Halum cum Atheniensibus foederatam fuisse contra Philippum,
21 Pharsalum vero cum Philippo contra Athenienses. De-

mosthenes illo loco loquitur de civibus illarum civitatum, igitur Ἀλεῖς cives erunt τῆς Ἀλοῦ, de qua vide Ulpian. Demosth. verba interpretantem. Ἀλέας forte accusativus pluralis est simplex, cuius contractus Ἀλεῖς ab Ἀλεὺς ὁλοκλήρῳ.

Pag. 13. l. 18. 23. et pag. 14. l. 1. De variis Alexandris multa hic protulit Harpocration. Nos eius verba ita emendavimus ut excusa sunt. Tertia Demosthenis Philippica hic laudatur, sed quidam manuscripti habent ἐν ς′ Φιλιππικῶν, id est in sexta. Certe magna difficultas est statuere, an Philippica quae hodie secunda vulgo creditur, tertia, an sexta, vel septima secundum Dionys. Halicar. vocari debeat. notarum brevitas non sinit nos latius evagari, quare intra septa nos continemus. in lectionibus nostris abunde haec quaestio agitata et vexata est. Ceterum quod hic ait Harpocration Alexandrum illum φιλέλληνα Amyntae filium, patrem vero Perdiccae a Mardonio fuisse missum ad Athenienses, ut terram et aquam postularet, valde notandum est; nam ita apud Aeschinem rex quidam Persarum in orat. (25)
contra Ctesiphont. aquam et terram a Graecis postulauit, ὁ γῆν καὶ ὕδωρ τοὺς Ἕλληνας αἰτῶν (ait ille), vide integrum locum, et adverte morem illum terrae et aquae petitionis. υἱὸς μὲν Ἀμύντου, πατρὸς δὲ Περδίκκου ante hic legebatur; nos restituimus πατήρ. ita etiam paulo post verba Demosthenis ex orat. de fals. legat. sic correximus, καίτοι τῶν ἀποκτεινάντων Ἀλέξανδρον ἦν τὸν ἀδελφὸν τοῦ Φιλίππου οὗτος Ἀπολλοφάνης. male habebant excusi et exarati omnes puncto ante duo postrema verba adhibito, οὕτως Ἀπολλοφάνης. non ut autor quidam laudatur hoc loco Apollophanes, imo Pydnaeus hic Apollophanes est, unus ex his qui Alexandrum Macedonem Philippo grandiorem natu interfecerunt. eius filiolae a Satyro quodam Comico beneficio Philippi regis in libertatem ex Olyntho assertae fuere.

Pag. 14. l. 21. immanis et portentosa lacuna partim 22
ope manuscripti cod. partim auxilio magni etymolog. hoc loco suppleta est. ἔστι γὰρ οἷον ἁλὸς πεδίον, reliqua desiderabantur, ἤτοι ὁμαλὸν πεδίον, καὶ τετριμμένον καὶ ἀληλεσμένον, rursus ὡς Ἀριστοφάνης Δαιταλεῦσι. Caetera deerant, διὰ ψιλοῦ. et ne quid dissimulem, manifeste in manuscriptis aliquid aliud desiderari apparet, sed si bene advertas, sensus perfectus est et absolutus. En tibi mentem puram putam autoris. ἀλίπεδον dupli-

cem habere potest spiritum, vel lenem, vel asperum: si asperum, tunc ita dictum est quasi ἁλὸς πεδίον, si lenem, quasi πεδίον τετριμμένον ἢ ἀληλεσμένον, quo-
23 modo Aristophanes *Δαιταλεῦσιν* in convivis, haec scrip-
(26) sit ἐν ἀλιπέδῳ cum spiritu leni scilicet. ἐν ἀλιπέδῳ igitur verba Aristophanis sunt: aliam huius vocis etymologiam quae ab Harpocratione affertur non tangimus.

Pag. 15. l. 5. 6. Quis non videt Ἀλιμούσιοι scribendum fuisse, et sequentem vocem Ἀλιμοῦς coniungendam? Supra in voce Ἀγασικλῆς Halimusiorum nomen, de quibus hic agit Harpocration, a nobis restitutum est. quam vera autem et firma sit coniectura nostra hic unicus locus quem prae manibus habemus, luculenter indicare potest, ut et integra Demosthenis πρὸς Εὐβουλίδην ἔφεσις, in qua de Halimusiis multa. Etymologus recte populum hunc dictum vult ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε ἁλῶν, quomodo Ἀγνοῦς, ἀπὸ τῶν ἀγνῶν, de quo supra, et Ῥαμνοῦς, ἀπὸ ῥάμνων, de quo paulo post.

Pag. 15. l. 15. Alcibiadem et eius proavum maternum bis ostracismo mulctatos fuisse docet Lysias ἐν τῷ κατ᾽ Ἀλκιβιάδου λειποταξίου. male hic legebatur καὶ τὸν πρὸς πατρὸς πάππον. restituimus nos μητρὸς, freti autoritate manuscriptorum, et Lysiae verbis quae sic habent in illa orat. χρὴ τὸν τούτου πατέρα αἴτιον ἡγεῖσθαι, καὶ ἐνθυμηθῆναι, ὅτι Ἀλκιβιάδην μὲν τὸν προπάππον αὐτοῦ καὶ τὸν πρὸς μητρὸς Μεγακλέα οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι δὶς ἀμφοτέροις ἐξωστράκισαν. Ergo Megacles ille est Alcibiadis avus maternus, qui bis per signa testarum e civitate eiectus est. Multi autem Alcibiades fuere; Harpocration tres commemorat, vetus enarrator Aristophanis in Ranis quatuor fuisse asserit. Quicquid sit, ego ciccum non interduim. diligentius et solidius
(27) examinanda esse quae sequuntur existimo ἔστι δὲ Φηγούσιος Ἀλκιβιάδου ξένος.

Pag. 15. l. 22. et pag. 16. l. 3. 4. 5. Alcimachi duo, alter Anagyrasius exercitus dux, et belli quod gestum fuit contra Philippum praefectus; de hoc Demosthenes saepius in ea quam composuit contra Euergum et Mnesibulum, sed illic semel male legitur Ἄλκιμος pro Ἀλκίμαχος, ut apud scholiast. orat. de Corona, quo loco de Alcimacho Philippi Nauarcho in Peparethi expugnatione agit. Hic Macedo fuit, ut docuerat Hyperides in oratione contra Demadem. Hyperidem autem et Lycurgum orationes contra Demadem composuisse certis-

simum est, ex Athen. Harpocrati. Suid. et veteris Co-
mici enarratore, ut a nobis latius probatum est in dis-
sertatione quam paratam habemus de veterum rhetorum
orationibus. Hyperides igitur in orat. contra Demad.
de Alcimacho Macedone verba fecerat, quantum colli-
gere licet ex verbis quae ab Harpocrat. ex illa orat. ad-
ducuntur. Quia vero paulo corrupte haec hactenus le- 24
gerunt omnes, ita nos redintegravimus, *Ἀλκίμαχον καὶ
Ἀντίπατρον Ἀθηναίους καὶ προξένους ἐποιησάμεθα.* quid
essent Athenis *πρόξενοι* te docebunt eruditissime Suidas
et Erotianus in Lexicis suis. At vero huius Alcimachi
δημηγορίαν descripsisse Anaximenem in secundo de
historia Alexandri, et contra illam orasse Demosthe-
nem indicare videntur postrema autoris nostri verba,
quod valde singulare est.

Pag. 16. l. 11. vide supra differentiam quam posui-
mus inter *ἀειλογίαν* et *ἀλογίαν*: nihil magis contrarium (28)
quam obmutescere et semper loqui. *ἀλογίᾳ* laborat quis
cum rationibus abundat, *ἀλογίᾳ* vero cum *ἄλογος* est, et
μηδένα λόγον ἔχει, ut ait Harpocration.

Pag. 16. l. 14. verba *ἄλογοι ἐρανισταὶ*, *ἐρανιστής*,
ἐρανίζοντες, *ἔμμηνοι δίκαι*, *καταφορὰ*, et *πληρωτὴς* ad
idem referuntur: ad morem scilicet stipem conferendi,
et eleemosynam erogandi his qui ex sociis egestate pre-
mebantur. De hoc multi multa, unus Casaubonus ad
Theoph. characteres instar omnium esse potest.

Pag. 16. l. 20. Archelaum res Euboicas scripsisse 25
nusquam legi. chorographum quidem illum qui terrae
ab Alexandro peragratae descriptionem composuerat
καὶ τὰ ἰδιοφυῆ, et alios Archelaos novi, de quibus Dio-
gen. Laërt. Suid. et Athen. sed nullus eorum res Euboi-
cas quod sciam scripserat. *Ἀρχέμαχος* igitur ex restitu-
tione nostra hic legendum est, *ἐν τετάρτῃ Εὐβοϊκῶν*.
Archemachus ille est rerum Euboicarum scriptor, de
quo Clemens Alexandr. stromat. 1. et Athen. lib. 6.
dipnos. eius liber tertius de rebus Euboicis ab illis au-
toribus laudatur ut patet. Plinius lib. 7. Archimachum
vocat, sed quis adeo blennus est, ut non videat Arche-
machum illic legendum esse.

Pag. 17. l. 26. inscriptio huius orationis quam com-
posuerat Lycurgus, ita semper habet apud hunc nostrum
autorem. Suidas *περὶ ἱερατείας* potius legisse videtur,
refert enim Lycurgum *περὶ ἱερωσύνης* et *περὶ ἱερατείας*
orationem habuisse. l. 6. insignem lacunam, quae nec

(29) ope ipsorum manuscriptorum restitui poterat, ita replevimus ex coniectura, Εὐριπίδης ἐν τῷ ὁμωνύμῳ, Alopem enim fabulam docuisse Euripidem sic probamus. Tryphon ἐν δευτέρᾳ περὶ Ἀττικῆς διαλέκτου, ex Alope Euripidis duos hos versus affert apud Ammonium voce τροχοὶ,

ὁρῶ Μένανδρον τόνδε γυμνάδα στόλον
στείχοντα θεωρὸν ἐκ τρόχων πεπαυμένον.

Inde apud Hesych. voce ἀπρόσηλος restituendum Εὐριπίδης Ἀλόπῃ. truncate hodie legitur et perverse Ἀλῃπ'. Idem mendum ferme exstat apud autorem etymologici verbo ἠδέσθην, illic enim pro Ἀλύπῃ restituendum est Ἀλόπῃ.

οὐ μὴ σύ γ' ἡμᾶς τοὺς τεκόντας ἠδέσω.

Fragmentum est ex eadem fabula allatum. Stobaeus serm. cxciii hos etiam versus ex Alope Euripidis affert, qui valde notandi sunt:

τί δῆτα μοχθεῖν δεῖ γυναικεῖον γάμον
φρουροῦντας· αἱ γὰρ εὖ τεθραμμέναι πλέον
σφάλλουσιν οἴκοις τῶν παρημελημένων.

Carcinus poeta tragicus Alopem etiam fabulam docuerat, teste Aristotele Ethic. lib. 7. cap. 8. ἢ ὁ Καρκίνου ἐν τῇ Ἀλόπῃ Κερκύων. Eodem modo autem quo Pollux cum de Crapatallis loquitur, Pherecratem Comicum laudat ἐν ὁμωνύμῳ δράματι, id est in fabula cognomine, in Crapatallis. Ita etiam Harpocration hoc loco dum de Alope agit, Euripidem laudat in cognomine fabula, ἐν ὁμωνύμῳ, id est in Alope. Multa alia exempla adducere possem ex autoribus priscae antiquitatis, quibus
(30) probarem solitos eos fuisse, dum de quadam re quae fabulae cuidam aut dramati componendo ansam aut hypothesim praebuisset, agerent, autorem qui drama docuisset ἐν ὁμωνύμῳ laudare, ne easdem voces repetere cogerentur. sed haec in praesens sufficient ad confirmationem restitutionis nostrae.

26 Pag. 17. l. 11. de festo quod vocabatur Athenis Ἀλῶα latius a nobis actum est ἐν συναγωγῇ quam confecimus de festis antiquorum una cum συναγωγῇ altera legum Atticarum: monebimus tantum hic per transennam mire deceptum fuisse Demosthenis interpretem in explicatione verborum quae exstant in orat. contra Neaeram, nam ad illa notabat haec Harpocration. Ita orator loquitur καὶ ὅτι Σινώπῃ τῇ ἑταίρᾳ Ἀλώοις, (uno verbo, non ut interpres disiuncte ἀλῶ οἷς) ἐπὶ τῆς ἐσχά-

ρας τῆς ἐν τῇ Αὐλῇ Ἐλευσῖνι προσαγούσῃ ἱερεῖον θύσειεν. Interpres vertit, *qui et de aliis rebus est accusatus, et Sinope meretrici victimam adducenti ad aram Eleusiniam mactasse ferebatur*, οἷς autem contractum pulat ab οἴας, id est oves, πρόβατα, quae quam absurda sint et ratione careant nemo non videt. Eadem tamen haec verba fraudi fuerunt doctissimo Dalecampio, qui dum decimotertio dipnos. Athen. plura ex Demosthenis orat. contra Neaeram interpretatur, haec ita vertit: *Quod per haloa Eleusine in coenaculi foro Sinopae amicae illuc deductae rem divinam fecisset.* Melius mea quidem sententia et consultius Ἁλώοις illud interpretaberis, si dicas Haloorum tempore, id est dum festum quod Athenienses vocabant Ἁλῶα peragebatur. Viderint docti et decreverint.

Pag. 17. l. 21. Isocratis oratio Philippica illa est (31)
quae inscribitur hodie ὁ πρὸς Φίλιππον, aliquando simpliciter et nude ab autore nostro Φίλιππος vocatur, ut verbis ἀναιρεθεὶς et ἀπαριθμῶν. Ita Aristoteles cap. 3. rhetor. Ἰσοκράτης ἐν τῷ Φιλίππῳ καὶ ἐν τῇ ἀντιδόσεως dixit. In ea igitur oratione loquutus erat Isocrates teste Harpocratione de Amadoco: atqui in tota oratione ne vola quidem aut vestigium de illo, nisi dicamus Medocum eumdem esse Amadoco, in quam sententiam pedibus ivisse magnum virum probe scio, οἵανπερ, inquit Isocrates Μηδόκῳ (melius legeretur Ἀμαδόκῳ, ut Harpocratio,) τῷ παλαιῷ διὰ τοὺς ἐν Χεῤῥονήσῳ γεωργοῦντας. Vide plura de Amadoco in orat. Demosth. contra Aristocratem.

Pag. 18. l. 3. incidit in hunc locum praestantissimus 27
nostrae tempestatis vir eoque usus est ad illustrationem operis quod moliebatur, sed nullo detecto errore haec inemendata reliquit. Nos Isaeanae orationis epigraphem quae corruptissima erat, omnino restituimus. antea erat, Ἰσαῖος διείλεκται ἐν τῷ πρὸς Διοκλέα περὶ τῆς Ἀμαζόνος ἀφιαιρέσεως. Nunc est περὶ τῶν Ἀμαζόνων ἀφιερώσεως Ἀθήνησιν, id est de Amazonum consecratione Athenis. Glossae veteres ἀφιερῶ consecro, dedico, devoveo, ἀφιέρωσις et καθιέρωσις de donis quae dedicantur: ἀφιέρευσις vero et καθιέρευσις de victimis quae mactantur. Ita distinguere amant Atticorum filii. potest hic et ἀφιερώσεως et ἀφιερεύσεως legi, sed rectius ἀφιερώσεως, de consecratione enim Amazonum agebat Isaeus in illa oratione. Verum quaenam illa consecra-

(32) tio? Audi Aeschylum, qui in Eumenid. hoc te accuratissime et elegantissime docebit:

Πάγον δ' Ἄρειον τήνδ' Ἀμαζόνων ἕδραν,
σκηνάς θ' ὅτ' ἦλθον Θησέως κατὰ φθόνον
στρατηλατοῦσαι, καὶ πόλιν νεόπτολιν
τήνδ' ὑψίπυργον ἀντεπύργωσαν τότε,
Ἄρει δ' ἔθυον, ἔνθεν ἔστ' ἐπώνυμος
πέτρα, πάγος τ' Ἄρειος.

Amazonium igitur illud, sive locus quem Athenis pro arce belli muniverant contra Theseum Amazones, et in quo Marti hostias immolarunt, Martis Petra vocatus fuit *Ἄρειος πάγος*. Ne quaeras aliam Areopagi et Areopagitarum originationem. De Amazonio vero, quod quidam *Ἀμαζόνειον* vocant, vide amplius Plutarchum in Theseo et Stephani mutilatorem hac voce.

Pag. 18. l. 9. *ἀμβλωθρίδιον* non tantum foetum abortivum, vel quomodo loqueretur D. Hieronymus abortia significat, sed et pharmacum quod abortivum facit, ut cum Plinio loquamur. *ἀμβλωθρίδιον φάρμακον* dixit Lysias, *ἄμβλωμα* Antiphon teste Polluce, cap. 1. l. 2. Harpocration docuit nos *ἀμβλωθρίδιον* foetum ipsum abortivum significare. Lysias ille est, ut patet ex Polluce, qui usus erat hac voce in ea sine dubio in qua *περὶ ἀμβλώσεως*. Hypothesis illius orationis haec erat, an foetus qui in utero gestatur homo sit: teste Theone Sophist. cap. 2. progymnas. huius orationis meminit aliquando Harpocration, ut voce *ἀμφιδρόμια*, et aliis. *ἀμβλωθρίδιον* igitur non tantum foetus abor-
(33) tivus est, aut abditivus, (ut more veterum loquamur, qui abditivum pro abortivo dicebant, Glossar. abditivus *ἀποσπασθείς*, contrarium *τοῦ* indere abdere est) sed et abortionis medicamentum: quo sensu etiam sumitur in can. 41. concil. Ancyrani, et in can. 91. Synodi 6. in Trullo, et apud Athenagoram in apolog. pro Christianis.

Pag. 18. l. 12. qui Isaeo, Thucydidi et Xenophonti
28 *ἅμιπποι* sunt, iidem a Philochoro *πρόδρομοι*, a Quinto Curtio dimachae vocantur. Hesychius eruditissime *διμάχαι οἱ λεγόμενοι ἅμιπποι, οἵτινες ὁτὲ μὲν πεζῇ, ὁτὲ δὲ ἐφ' ἵππων μάχονται.* Pugnabant igitur ex equo et pedibus *ἅμιπποι*. Pedibus eos pugnasse docent Thucyd. et Xenophon, ut nos monuit Harpocration, ex equo vero Isaeus *ἐν τεμενικῷ*. ita inscribebatur illa oratio. Interpretes Xenophontis et Thucyd. quia non videbant satis acute, quinam apud veteres essent *ἅμιπποι*, sae-

pius lapsi sunt, et pro ἅμιπποι male ἄνιπποι legerunt. vir etiam quidam praestantissimus et nominis magni, ἁμίππους desultores aut combinatores dici non posse constanter asseveravit, eo quod in uno quidem similes, in altero vero dissimiles sint, similes quatenus ἅμιπποι comites equi erant, ut loqueretur Val. Flaccus, id est iuncti: dissimiles quod in altero auriga insideret, ex altero vero miles armatus pugnaret: sed quod pace tanti viri dictum sit, si equi celites simul iuncti, in quorum altero ὀχεῖται ὁ ἐλαύνων, alterum vero παρέλκεται, si inquam equi illi ἅμιπποι dici possint, cur non recte interpretaberis ἁμίππους desultorios aut desultores? Homerus cum desultorem describit Iliad. ο. (34)

θρώσκων ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλον ἀμείβεται,

non tantum per combinatos, sed et per conquaternatos equos desiliisse veteres canit. Atqui equi illi combinati aut conquaternati ἅμιπποι dici possunt, ut nos docet Harpocration, ergo desultorios equos non male ἁμίππους dices. Res quidem eadem non est ἅμιπποι et desultores, sed quin ἁμίππους recte voces desultores, nemo bonus et veritatis amans negabit. Festus pares vocat quasi ἁμίππους, quod ex uno in alterum desilirent, unde desultoria levitas: Mart. Capella *desultoria pernix levitate*. Apte etiam et iucunde Apul. l. 1. de asino aureo, Desultoriam scientiam dixit, metaphora sumpta ab illis equis, sicut enim desultores illi sunt qui ex equo uno in alterum desiliunt, ita desultoria scientia illa est, quae nos docet modum linguam unam in alteram transferendi, vel quae ex alia lingua in aliam iam translata est. Sic intelligenda verba illa Apuleii quae ab interprete non fuere percepta.

Pag. 19. l. 1. Himeraeum, Phalereum, Demosthenem, et alios detulerat Dinarchus, itaque hoc loco non ἡμεραίου aut ἱμερίου, ut habet Dionys. Halicarn. sed Ἱμεραίου curavimus excudendum. In hac oratione contra Himeraeum de Ammoni sacra trireme Dinarchus loquutus erat, ut nobis testatum reliquit Harpocration. Quinque fuere sacrae triremes, ab initio binae tantum, pro- 29
cessu temporis tres additae sunt: priorum altera Salaminia vel Delia, altera Paralus vocabatur. Posteriorum alia Antigonis, alia Ptolemaïs, alia Ammonis. Haec (35)
sic dicta fuit quod per eam victimas Iovi Ammoni mitterent. Ulp. in comment. ad Midianam Demosthenis, ὕστερον δὲ καὶ ἄλλαι τρεῖς ἐγένοντο, Ἀντιγονὶς, Πτολε-

μαῖς, *'Αμμωνὶς*, male hodie legitur *'Αμμωνιάς*. Quem errorem retinuere interpres versatissimus in Graecis, et peritissimus vir qui ex hoc loco illa Sil. Ital. lib. 3. *squallentes campi* illustravit.

Pag. 19. l. 3. vetustum ut opinor errorem, et quem ipse Suidas, et post eum Varinus retinuerunt, ab hoc loco expunximus. Prius excusum erat *'Αμωρίης Πισσαίου νόθος υἱός ἐστιν*, ut et in Suida, et altero recentiore Lexicographo, qui nondum vidit lucem. Nos restituimus *'Αμόργης, Πισσούθνου νόθος υἱός ἐστιν*. Ipse ordo alphabeticus hoc poscere videbatur, sed et praeterea codex Fed. Morelli aurem vulsit, in quo scriptum invenimus evidentissime *Πισσούθνου*. Filii quidem Amorges nomen corruptum in eo legebatur, verum cognito patre facile filium fuit investigare licet nothum et illegitimum. Itaque Amorges hic Darii Artaxerxis filii a quo desciverat, hostis Iasum incolebat, ibique captus a Peloponnesiis expugnata Iaso, et Tissapherni inferioris provinciae Praetori traditus fuit, ut Dario offerretur. Thucyd. lib. 8. *πείθει αὐτοὺς ἐπὶ Ἴασον, ἐν ᾗ 'Αμόργης πολέμιος ὢν κατεῖχε, πλεῦσαι*. Et paulo post: *καὶ μάλιστα ἐν τῷ ἔργῳ οἱ Συρακούσιοι ἐπῃνέθησαν, καὶ τότε 'Αμόργην ζῶντα λαβόντες, Πισσούθνου νόθον υἱὸν, ἀφεστῶτα δὲ βασιλέως, παραδιδόασιν οἱ Πελοποννήσιοι Τισσαφέρνει ἀπαγαγεῖν, εἰ βούλεται, βασιλεῖ, ὥσπερ αὐτῷ προσέταξε*· vide adhuc lib. 5. Herodoti.

(36) Pag. 19. l. 26. de Amphidromiis agemus verbo *ἑβδομευομένου*. interim advertendum est diem illam quae *ἀμφιδρομία* vulgo vocabatur, aliquando *δρομιάφιον ἦμαρ* dictam fuisse. Hesychius testis omni exceptione maior. *δρομιάφιον ἦμαρ*, inquit, *ἀμφιδρομία. ἔστι δὲ ἡμερῶν ἑπτὰ ἀπὸ τῆς γεννήσεως, ἐν ᾗ τὸ βρέφος βαστάζοντες περὶ τὴν ἑστίαν γυμνοὶ τρέχουσι*. Eadem forma
30 apud Tragicos dicitur *δούλιον ἦμαρ*, et apud Val. Flac. *nox dulia*. Sic enim legendum contra Politiani sententiam, qui *nox duria* voluit.

Pag. 19. l. 22. et pag. 20. l. 8. non repetemus hic quae de Amphictyonum consessu, de Pylis, Thermopylis, et Pylagoris, autor noster, et alii maiorum gentium retulerunt. Quid enim notas scribendo aliud possumus agere, quam veluti in transcursu, quae corrupta sunt restituere, et nova breviter indicare? Igitur de Anaximene tria verba tantum. Duo fuere Anaximenes Lampsaceni, teste Diogen. Laërt. unus orator, alter

historicus, oratoris qui Alexandri gesta descripsit ex sorore nepos. Huic doctissimus nostrae tempestatis vir opus quod vocabatur *πρώτη τῶν Ἑλληνικῶν* attribuit. Opus illud in duodecim libros divisum erat, ipso Diod. lib. 15. biblioth. teste. *Ἀναξιμένης ὁ Λαμψακηνὸς τὴν πρώτην τῶν Ἑλληνικῶν ἀνέγραψεν, ἀρξάμενος ἀπὸ θεογονίας, καὶ ἀπὸ τοῦ πρώτου γένους τῶν ἀνθρώπων· κατέστρεψε δὲ εἰς τὴν ἐν Μαντινείᾳ μάχην, καὶ τὴν Ἐπαμινώνδου τελευτήν· περιέλαβε δὲ πάσας σχεδὸν τάς τε τῶν Ἑλλήνων καὶ Βαρβάρων πράξεις ἐν βιβλίοις δώδεκα.* Athen. lib. 6. dipnos. *Ἀναξιμένης δὲ ὁ Λαμψακηνὸς ἐν ταῖς πρώταις ἐπιγραφομέναις ἱστορίαις.* Ita nos hoc in (37)
loco restituimus *Ἀναξιμένης ἐν πρώτῃ Ἑλληνικῶν*, cum male antea esset *πράτῳ*, non enim hic primus rerum Graecarum liber, sed integrum opus quod vocabatur *πρώτη τῶν Ἑλληνικῶν* laudatur. At vero utrum cum doctissimo viro opus istud Anaximeni historico tribuere debeamus videndum est. Veteres quidem autores illi, quorum autoritatibus usi sumus, Anaximeni Lampsaceno opus istud vindicant, sed nec historico, nec oratori. Nos contendimus contra magnum virum oratori tribuendum. Orator historiam Alexandri ac Philippi composuit, hoc certissimum: atqui unus et idem autor historiam Philippi patris, et Alexandri filii, et *πρώτην Ἑλληνικῶν* composuit, ergo orator autor est primae Graecorum historiae. Quod autem unus et idem autor 31
tres illas historias composuerit luce meridiana clarius est. Pausanias in Heliacis hoc te docere potest his verbis: *ἐνταῦθα καὶ Ἀναξιμένους οἶδα εἰκόνα ἀνευρών, ὃς τὰ ἐν Ἕλλησιν ἀρχαῖα, καὶ ὅσα Φίλιππος ὁ Ἀμύντου, καὶ ὕστερον Ἀλέξανδρος εἰργάσατο συνέγραψεν ὁμοίως ἅπαντα.* Eum qui contra ibit inficias, destitui mero sensu naturali necesse est.

Pag. 20. l. 12. frustra ex manuscript. cod. corruptissimum huius Marusae nomen restituere tentavi, omnes in eodem errore versantur, et portentum hoc vocabuli nobis fingunt. Marusam nullum veterum monumenta commemorant, inter tot tantosque rerum Macedonicarum scriptores, qui ab Athen. Clem. Alexandr. Diogen. Laert. Stephano, Suida et aliis laudantur, ut nullum supersit dubium quin recte Marsyam ex Marusa fecerimus sola coniectura. Marsyas ille est qui res Macedo- (38)
num scriptis mandaverat. Duo autem fuere autores cognomines, unus *πρεσβύτης* alter *νεώτερος*: uterque

(quod non est ignorandum) rerum Macedonicarum historias confecerat. Ipse autor noster testis verbis λυτὴ et μύρταγον. Uter hoc loco laudetur, an πρεσβύτερος, an νεώτερος, nemini mortalium patet.

Pag. 20. l. 16. De verbis ἀμφισβητεῖν et παρακαταβάλλειν, ut et de ἀντιγραφῇ, et aliis ad haereditatum controversias pertinentibus, erudite Budaeus in comment. ling. Graecae, nos quaedam addemus verbis ἐπίκληρος et θῆσσα.

Pag. 21. l. 5. verba haec Aristotelis ex Opuntiorum
32 republica. Ἀνδραίμων δὲ ἦν οἰκιστής notatu dignissima sunt. Andraemonis monumentum una cum Gorge Oenei filia uxore sua sepulti Amphissae exstare refert Pausanias, quod opus unum erat ex memorandis, quae in civitate illa reperiebantur. κεκόσμηται δὲ, inquit, ἡ πόλις κατασκευῇ τε τῇ ἄλλῃ, καὶ τὰ μάλιστα ἥκοντα εἰς μνήμην, ἔστι καὶ μνῆμα Ἀμφίσσης. ἔστι δὲ Ἀνδραίμονος, σὺν δὲ αὐτῷ ταφῆναι λέγουσι καὶ Γόργην τὴν Οἰνέως συνοικήσασαν τῷ Ἀνδραίμονι.

Pag. 21. l. 9. imposuerunt verba haec glossematica magno viro, qui existimavit Demosthenem ita loquutum esse. Atqui Harpocrationis glossa haec est verbi ἀμφοτερόπλουν. Cum quis, inquit, mutuatus est pecuniam nauticam, ad hoc ut hinc in alium locum naviget, et illinc huc, ἀμφοτερόπλουν illud vocatur, ultro citroque.
(39) ἑτερόπλουν non idem significat, quod enim in unum dumtaxat commeatum traiectitium est, hoc ἑτερόπλουν vocant, quod vero in commeatum et remeatum, ἀμφοτερόπλουν. Verba Demosthenis quae hic laudare voluit Harpocration, quaere in orat. contra Dionysidorum.

Pag. 21. l. 12. ἀμωσγέπως uno spiritu scripsimus, et ἑνί γέ τινι τρόπῳ. Vox est ad rhetores pertinens, ut notat Etymologus, qui hac voce Lexicon quoddam rhetoricum laudat. Quod autem Latini dicunt *quodammodo*, Galli, *en quelque façon*, id Attici ἀμωσγέπως, licet refragentur Thomas Magister et Etymologus, a quibus magis probari video ἀμηγέπη. Atticistae ἀμηγέπη dicunt, ut et Attici, sed tamen non est negandum quin ab eis etiam ἀμωσγέπως usurpatum sit; quis enim Platone, decem rhetoribus, Aristophane, et aliis eius-
([illegible]) dem farinae Ἀττικωτέρως loquitur?

Pag. 21. l. 18. rectissime manu exarati habebant ἀνάγειν, et Suidas ipse. quae sequuntur verba glossematica hoc desiderare videbantur: τὸ μηνύειν τὸν πε-

πεπρακότα, καὶ ἐπ' ἐκεῖνον ἰέναι. vulgaria Lexica *πεπρα-*
χότα legisse videntur, contra fidem omnium exaratorum
et excusorum, ipsiusque Suidae: explicant enim hoc
modo, indicare sceleris autorem et in eum tendere;
atqui *πεπρακότα* constanter retentum est, ergo nec
sceleris autorem indicare est *ἀνάγειν*, sed eum qui ven-
didit. *πεπραχὼς* qui fecit, *πεπρακὼς* qui vendidit. vides
quam turpiter hic lapsi sint viri eruditi. *ἀνάγειν* et
ἀναγωγὴ verba sunt quae ad Aedilitium Edictum perti-
nent, *ἀνάγειν* venditorem indicare est, et ad illum ire (40)
redhibitionis causa scilicet. *ἀναγωγὴ* redhibitio est Pla-
toni 11. de legibus, Iurisconsultis nostris *ἀναστροφή*: 33
unde divinitus clarissimus Cujacius coniecit in paratit.
Digest. male apud Suidam legi *ἐναγωγὴ* pro *ἀναγωγὴ*,
bellissime, si quidem confirmat opinionem illam Hesy-
chius his verbis, *ἀναγωγὴ, ἡ τῶν πραθέντων ἀνδραπό-*
δων ἀνάδοσις ἐχόντων αἰτίαν τινα. in fine noluimus mu-
tare inscriptionem orat. Lysianae, licet manifeste exa-
ratum esset in cod. Fed. Morelli, *Λυσίας ἐν τῷ πρὸς*
Βοίωνα, εἰ γνήσιος. forte *Δίωνα* restituendum est, ut
infra verbo *φασκώλιον*, nam τὸ *ἀνάγειν* invenire non est
in orat. adversus Boeotum, quae hodie exstat, et inter
Demosthenicas numeratur. Criticorum alii Demostheni,
alii Lysiae hanc orationem assignarunt. Unde recte
Harpocration *εἰ γνήσιος* dixit, id est, ut loqueretur D.
Hieronymus, si inscriptio non mentitur autorem. Nun-
quam haec adduntur, quin longae praecesserint Criti-
corum velitationes et digladiationes in arguendo vere
et legitimo cuiusdam orationis parente. Porro de hac
oratione adversus Boeotum consule Dionys. Halicarn.
in tract. de vi dicendi Demosthenica.

Pag. 21. l. 21. *ἀναγεῖς* maluimus, ut responderet τῷ
ἐναγεῖς.

Pag. 22. l. 2. Herodotus non tantum in primo, sed
omnibus in locis usus est verbo *ἀναγινωσκόμενος* pro
ἀναπειθόμενος. Verba ex primo affert Thomas Magister.
εὕρηται, inquit, *παρ' Ἡροδότῳ ἀναγινώσκω τὸ ἀναπείθω,*
ὡς ἐν τῇ πρώτῃ, sequuntur deinde verba Herodoti, *οἱ*
μὲν ἀνέγνωσάν με κτεῖναι πῦρον.

Pag. 22. l. 3. *ἀναγκαῖον* melius nunc primum excu- (41)
sum est, ut ordo alphabeticus primo servetur, et chi-
rographis fides adhibeatur, in quibus diserte *ἀναγκαῖον*
scriptum invenitur: *ἀνάκαιον* tamen dixit Isaeus in
orat. adversus Hermonem *περὶ ἐγγύης*, quae hic lauda-

tur. Eius verba ab Harpocratione allata non sunt. Suidas praeter morem ea servavit hoc modo: Ἑρμοκράτην δὲ εἰς τὸ ἀνάκαιον ἐνέβαλε, φάσκων ἀπελεύθερον εἶναι, καὶ οὐ πρότερον ἀφῆκε πρὶν λ' δραχμὰς ἐπράξατο. Sed forte in his etiam rescribendum ἀναγκαῖον, quod probabilius sit Isaeum adinstar Xenophontis rerum Graecarum lib. 5. ἀναγκαῖον dixisse, non ἀνάκαιον. Boeotorum proprium est ἀνάκαιον, qui sic carcerem quendam vocant, ut Cyprii Κέραμον. Attici ergo ἀναγκαῖον, Boeoti ἀνάκαιον: at Callisthenes ἀνάγαιον scribendum et dicendum esse putavit, quod ab Harpocratione probatur. ἀνάγεον sine diphthongo maluisset Coprogenius Magister ὁ τῶν λέξεων θηρατὴς καὶ τῶν τούτων ἀντιστοίχων ἀκριβὴς ὀρθογράφος. Nos cum Atticorum filiis ἀναγκαῖον retinemus, et illud obiter monemus, qualia fuerunt Romanorum ergastula in quae servi libertique detrudebantur, eiusmodi fuisse Atheniensium ἀναγκαῖα. Suidas ἀνάκαιον, τὸ δεσμωτήριον εἰς ὃ κατετίθεντο τοὺς πονηροὺς δούλους, καὶ τῶν ἀπελευθέρων τοὺς ἀφισταμένους. Carceres igitur privati erant ἀνάκαια et ergastula, in quae servi nequam libertique fugitivi et ingrati coniiciebantur a dominis et patronis, ante Hadrianum Imperatorem, a quo sublata fuere teste Aelio Spartiano. *Ergastula servorum et libertorum tulit*,
(42) id est carceres privatos sustulit, qui a Romanis ergastula, ab Atheniensibus ἀνάκαια vocabantur. Sic intelligendus locus ille Spartiani, in quo satis superque sudarunt viri nostrae tempestatis doctissimi. adi ad titul. Cod. *de privatis carceribus inhibendis.*

34 Pag. 22. l. 10. et 11. quae differentia sit inter ἀναδίκους κρίσεις, et μὴ οὖσαν, de qua ne quidem verbum Harpocration in hoc opere, latius ostendimus in lectionibus nostris. Plura hic addere hoc vero esset commentari, non annotare, gloriam velle tantum aucupari, et faciles autoris nostri locos attingere, non salebrosis aliquam lucem dare, in quo tamen praecipua pars instituti nostri consistere debet.

Pag. 22. l. 14. corruptus apud Hesychium locus ansam mihi praebebit aliquid de verbo ἀναθέσθαι dicendi: ait enim ἀναθέσθαι, ὁμολογῆσαι, ἐπὶ τῶν πεσσῶν ἐλέγετο, οἱ γὰρ παίζοντες καὶ τὰς ψήφους δώρῳ αὐτῶν, ego lego διορθοῦσιν, lusorum siquidem est iactos semel calculos et ludos revocare et corrigere: quod ἀναθέσθαι dicunt Attici, unde postea metaphorice pro μεταγινώ-

εσειν, et anteactae ac praeteritae vitae poenitere, ac-
cipitur. Quo sensu apud oratores, maxime apud An-
tiphontem in ea de Concordia, ἐν τῷ περὶ ὁμονοίας.
Inepte Suidas habet προνοίας. de Concordia, non de
Providentia orationem habuit Antiphon, teste ipso
Philostrato, quem consules in Antiphonte.

Pag. 22. l. 22. 23. et pag. 23. l. 1. 2. *ἀναίνεσθαι* con-
trarium est *τοῦ χαρίζεσθαι*. Utraque tamen verba fes-
cennina sunt, nam *χαρίζεσθαι* porrigere est, ut Martia- (43)
lis et amorum Triumviri loquerentur, ita Imperat. Cons.
et Const. in l. 31. C. ad l. Iul. de adulteriis, *cum vir
nubit in foeminam* (dicunt) *viris porrecturam*. Por-
rigere hic dare est, *χαρίζεσθαι*, nec aliter interpretari,
aut alio detorquere verba legis debes, quae nulla
emendatione aut correctione indigent. Phrasis pura
puta Graeca est, nubere in foeminam viris porrecturam,
est tanquam foemina, vel in modum foeminae quae
porrigere debet id est dare, *χαρίζεσθαι*. Sulpit. Se-
verus histor. sacrae lib. 2. de Nerone: *Post etiam Py-
thagorae cuidam in modum solemnium coniugiorum
nuberet, inditumque imperatori flammeum, dos et
genialis torus, et faces nuptiales: cuncta denique,* 35
*quae vel in foeminis non sine verecundia conspiciuntur
spectata*. Qui locus valde illustrat legem illam iamdiu
vexatam a multis. Sed ne sermonis impetus nos a pro-
posito avertat, *χαρίζεσθαι* (ut supra monebamus) et
ἀναίνεσθαι ad rem veneream pertinent, sibique invicem
ex diametro, ut loquuntur vulgo, opponi solent, hoc
negare, illud concedere aut porrigere significat. Hesy-
chius, *χαρίσασθαι, παρασχεῖν. λέγονται γὰρ αἱ γυναῖκες
χαρίζεσθαι πρὸς συνουσίαν ἑαυτὰς ἐκδιδοῦσαι*, nos Galli
proprie dicimus, *faire courtoisie*, et elegantissime ac
mellitissime Philostratus epist. ad Athenaidem, *τῷ μὲν
μὴ ἐρῶντι χαρίζεσθαι Λυσίου δόξα, τῷ δὲ ἐρῶντι δοκεῖ
Πλάτωνι. σὺ δὲ καὶ ἐρῶντι καὶ μὴ ἐρῶντι, τοῦτο δὲ σοφὸς
μὲν οὐδεὶς, Λαῒς δὲ (οἶμαι) ἐπῄνει. χαρίζεσθαι* hic est
porrigere, et se morigeram praebere, unde *ἄχαρις* pu-
ella Sapphoni illa est quae nondum tulit iugum, *ἀνα-
φρόδιτος*, quae non porrexit adhuc, vel quae non vult (44)
porrigere. *ἀναίνεσθαι* latius patet, non enim ad res ve-
nereas tantum, sed et ad nuptias pertinet. Itaque in
rebus venereis negare, in nuptiis recusare *ἀναίνεσθαι*
est. Demosth. in except. pro Phormione. *εἰ δὲ πρὸς δό-
ξαν ἢ γένος ἀναίνῃ Φορμίωνα κηδεστήν.* Et paulo post;

τουτονὶ τὴν μητέρα τὴν σὴν, εἰ ἔγημεν ἀναίνῃ. Usus erat et hoc vocabulo Menander Σικυωνίῳ, ut testatur Harpocration, ita inscribebatur drama illud Menandri, Suid. verbo ἄγγαροι. Alciphron in epist. Glycerae ad Menand. εἴτε Θαΐδας, εἴτε Μισούμενον, εἴτε Θρασυλέοντα, εἴτε Ἐπιτρέποντας, εἴτε Ῥαπιζομένην, εἴτε Σικυωνίου. Sic legendum; nam male hodie excusum est Σικύων.

Pag. 23. l. 6: ἀνακαλυπτήρια, ἐπαύλια, et θεώρετρα non eadem, sed similia sunt. Alexandrini θεώρετρα vocant quae reliqui Graeci ἀνακαλυπτήρια, at ἐπαύλια quid distent ab ἀνακαλυπτηρίοις et θεωρέτροις ostendimus in lectionibus nostris, in quibus multa de hypobolo; et donatione a Germanis *morgengab*, sive *morgangeba* dicta, et de iure morganatico, de quo in tit. feud. et legib. Longobard. Ripuar. Salica; et aliis. [Sed ne te hoc lateat, hinc interpretari debes illa Aeschyli ex Agamemnone:

– καὶ μὴν ὁ χρησμὸς οὐκέτ' ἐκ καλυμμάτων
ἔσται δεδορκὼς νεογάμου νύμφης δίκην.

Plura non addo. Sciunt quid velim docti. *Ex Addendis.*] Non est autem ignorandum a Lysia compositam esse orationem quae inscribebatur περὶ τῶν ἀνακαλυπτηρίων, hac enim de causa forte de his verba fecit Harpocration: licet nullum hic laudet oratorem. Quaerebatur in ea oratione utrum ἀνακαλυπτήρια data mulieri per vim nubenti ad eam pertinere debeant. Testis Theo Soph. progymn. cap. 2: ὡς ὅτε, inquit; περὶ τῶν ἀνακαλυπτηρίων ἐπιγραφόμενος Λυσίου, et paulo post: ἐν μὲν τῷ θατέρῳ ζητεῖται εἰ τὰ δοθέντα ἀνακαλυπτήρια γυναικὶ γαμουμένῃ βιαίως ἔχειν αὐτὴν δεῖ.

(45) Pag. 23. l. 12. vulgares errores, et qui iam altas in
36 mentibus hominum radices egerunt, avellere et resecare, hoc vero difficile fuerit et valde arduum. Nos homunciones tamen multoties hoc tentamus in lectionibus nostris: e quibus eorum quae de Dioscuris, illorum templo et festo Athenis olim observavimus serio, ne cum omnibus in errore versaremur, quaedam excerpere ad huius loci illustrationem non iniucundum nobis visum est aut invenustum, quando de his opportuna disserendi sese obtulit occasio et lepida maxime. Dioscurorum variae differentiae et denominationes. Auctor Cicero lib. 3. *de natura Deorum* quo loco ait: *Διόσκουροι etiam apud Graios multis modis nominantur, pri-*

mi tres qui appellantur Anactes, Athenis ex rege Iove antiquissimo, et Proserpina nati Tritopatreus, Eubuleus, Dionysius. Secundi Iove Tertio nati est Leda Castor et Pollux. Tertii dicuntur a nonnullis Aleo et Melampus Emelius Atreii filii, qui Pelope natus fuit. Petrus Victorius vir eruditissimus hic Anaces, non Anactes, legendum esse existimavit, quod reprobum non est aut reiiculum, (ut Varro loqueretur) sed tamen vetus lectio retineri et sustineri potest, cum multoties apud Pausaniam Dioscuri illi primi Anactes vocentur, ut Corinthiacis et Phocicis, cum ita loquitur: *ἄγουσι δὲ καὶ τελετὴν οἱ Ἀμφισσεῖς Ἀνάκτων καλουμένων παίδων, οἵτινες δὲ θεῶν εἰσιν οἱ ἄνακτες παῖδες, οὐ κατὰ ταὐτά ἐστιν εἰρημένον, ἀλλὰ οἱ μὲν εἶναι Διοσκούρους, οἱ δὲ Κούρητας, οἱ δὲ πλέον τι ἐπίστασθαι νομίζοντες Καβείρους λέγουσι.* In hac disquisitione non ulterius (46) progrediemur, nec inquiremus ambitiosius, quinam proprie *ἄνακτες παῖδες*, sed immorabimur in verbis Ciceronis, qui constituere videtur Dioscurorum primos tres Tritopatreum, Eubuleum et Dionysium Anactes vocatos fuisse, de his enim hic potissimum agere dumtaxat decrevimus. Horum Dioscurorum proprie templum *Ἀνακεῖον* dictum fuisse asseveramus, et cum apud autores mentio de *Ἀνακείῳ* invenitur, male huc usque interpretes et enarratores omnes de templo Castoris et Pollucis eorum verba interpretati sunt, nam *Ἀνακεῖον* semper Anacum, vel Anactum templum tantum est. Anaces Dioscuri non Castor et Pollux, sed Tritopatreus et alii de quibus Cicero: ut *Ἀνακεῖα* festum Athenis non Castoris et Pollucis, ut ad unum omnes huc usque existimavere, sed Anactum Dioscurorum. sic intelligenda verba illa Hesychii, *Ἀνακείοις. Διοσκούρων ἑορτὴ τὰ Ἀνάκεια.* Sic explicanda etiam illa Pollucis lib. 1. tmemat. 32. *Διοσκουρων Ἀθήνησιν Ἀνάκεια.* Male futilis interpres haec de festo Castoris et Pollucis putat accipienda. Porro in hoc confuso Harpocrationis nostri loco, quem expedite, ut opinor, extricavimus, sic accipienda sunt haec verba, *Ἀνακεῖον, τὸ ἀνάκτορον, ἱερὸν τῶν Διοσκούρων,* ut non de Castoris et Pollucis templo putemus illum loqui, quomodo faex interpretum, sed de templo Anacum aut Anactum. Ante emendationem nostram perverse et inverse legebatur *ἀνάκτορον, τὸ ἀνακεῖον*, et glossa locum textus occupabat. Atqui inepte ita legebatur, nam *ἀνάκτορον* non proprie tem-

(47) plum Dioscurorum, imo quorumlibet Deorum fanum significat, generalis si quidem vox haec est, quae tam templo Cereris et Proserpinae, Castoris et Pollucis, quam Anacum accommodari potest. Ut apud Athen. lib. 5. dipnos. *τὸ σεμνὸν ἀνάκτορον τοῖν θεοῖν κεκλεισμένον*, nam haec de templo Cereris et Proserpinae intelligenda sunt, non ut vulgus eruditorum, Castoris et Pollucis. Non ergo *ἀνάκτορον* peculiariter pro templo Dioscurorum accipitur, quomodo verba Harpocrationis indicare videbantur, sed pro quorumlibet Deorum templo. *Ἀνακεῖον* e contra anacum solummodo Dioscurorum templum est. Praeterea in oratione Demosthenis quam laudavit hic autor noster, nulla de anactoro mentio. Duas habuit Demosthenes contra Stephanum *ψευδομαρτυριῶν* orationes, prima est ex illis quae hic laudatur, in ea enim de Anaceio vestigium quoddam exstat. Audi verba ad quae putamus Harpocrationem haec commentatum, *πονηρὸς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πονηρὸς οὗτος ἄνωθεν ἐκ τοῦ Ἀνακείου καὶ ἄδικος*. Quidam *ἀνακαίου* legerunt cum sensum non viderent, qui certe abstrusissimus et remotissimus est. Scholion ex Suidae sylloge collectum, quod in margine edit. Parisiensis legitur,
37 hoc testatur satis aperte. Si Wolfio credimus, servos olim ad Castoris et Pollucis vaenisse dicendum est, quod non est verisimile, *) cum *Ἀνακεῖον* non Castoris et Pollucis templum significet, sed Anacum Dioscurorum. Si vero *ἀνακαίου* legamus cum aliis, repugnabit statim Harpocration, qui manifeste ad illa verba haec commentatus est, *Ἀνακεῖον τὸ ἀνάκτορον ἱερὸν τῶν*
(48) *Διοσκούρων*, id est, uno verbo Dioscurorum qui anaces vocabantur. ita infra verbo *Πολύγνωτος* cum de *ἀνακείῳ* loquitur, non de templo Castoris et Pollucis, sed horum Dioscurorum intelligenda sunt eius verba. Atque

---

*) Non dicimus nos esse verisimile servos olim ad Castoris et Pollucis vaenisse: hoc enim indicare videntur verba Senecae in lib. de constantia sapientis: *Num moleste feram, si mihi non reddiderit nomen aliquis ex his qui ad Castoris negotiantur nequam mancipia ementes vendentesque, quorum tabernis pessimorum servorum areae refertae sunt?* Licet non in ipso templo servos mangones venderent, sed iuxta templum, quod in Romano foro fuit, ubi erant tabernae servorum venalium. sed asserimus, non esse verisimile Demosthenem illo loco de templo Castoris et Pollucis loquutum esse. *Ex Addendis.*

haec breviter dum notas scribimus, commentari de Dioscuris et eorum templo visum est operae pretium.

Pag. 23. l. 13. Duplex ἀνάκρισις, altera iudiciorum civilium: de qua hic Harpocration et Isaeus in orat. de Philoctemonis haereditate: altera iudiciorum criminalium. videnda est lex Divus. D. *de custodia et exhibitione reorum.* Budaeus multa ad illam legem quae sunt reconditissimae eruditionis.

Pag. 23. l. 17. et 20. Aristoteles in Cypriorum republica, quam hic laudat Harpocration, docuerat Cyprios filios regisque fratres Ἄνακτας vocare solitos, mulieres vero sororesque Ἀνάσσας. Utrum autem verba haec Aristotelis genuina sint, an potius Harpocrationis glossematica, adhuc quaero; nam quamvis Suidas Aristotelem ita loquutum esse testari videatur, tamen hic subsistere, me iubet sermonis ambiguitas qua usus est autor meus. Caeterum Ἄνακτες vocem esse Cypriis peculiarem, et eos qui proximum tenebant a rege locum, ut filios et fratres regis, ita vocatos esse, quomodo Caesares sub Augustis, certum et indubitatum est ex Athenaeo, qui lib. 6. de Cypriis agens in haec erumpit: ἀναφέρουσιν ἑκάστης ἡμέρας πρὸς τοὺς καλουμένους Ἄνακτας. Similes δεσπόται novae Graeciae, quae filios fratres et generos imperatoris δεσπότας vocavit, ut Cyprii Ἄνακτας, fidem facit Curopalates, οἱ τοῦ βασιλέως υἱοὶ
δεσπόται προΐστανται τῶν ἀδελφῶν καὶ τῶν γαμβρῶν τοῦ (49)
βασιλέως, δεσποτῶν καὶ αὐτῶν ὄντων. At δεσπότης κατ'
ἐξοχὴν filiorum Imperatoris natu maximus, proximus 38
imperii haeres, ut apud nos Delphinus, *le Prince Dauphin*, eius frater dominus, *monsieur*, quasi δεσπότης.

Pag. 24. l. 18. ἀναφορὰ est ius referendae quaestionis in alium quempiam quam quocum iudicium prius agitatum est, uno verbo relatio criminis, recursus salvus (ut cum pragmaticis loquamur) *le recours sauf.* Sed de his videndus Budaeus, qui haec omnia diligentissime et acutissime exsequutus est.

Pag. 25. l. 3. Andocidis Mercurium ab Aegeïde 39
tribu fuisse consecratum, Aeschines in orat. contra Timarchum, et ipse Andocides ἐν τῷ περὶ μυστηρίων, (sic restituimus; inepte enim exarati et excusi omnes αὐστηρίων habebant) testatum reliquerunt. Duris tamen nimium de se praesumens, insubide et immeditate hoc pernegavit, asseruitque inconsulto ipsius Andocidis

ἀνάθημα esse Mercurium illum, quod quam falsum et *αὐτοσχεδιαστὶ* prolatum sit, patet lippis ipsis et tonsoribus. Vocatum enim ita Mercurium illum docti omnes sciunt, quod prope habitaret Andocides: vide Plutarchum in Andocide. Hesychius, *Ἀνδοκίδου Ἑρμῆς. ἐπειδὴ πρὸ τῆς οἰκίας τῆς Ἀνδοκίδου εἱστήκετο Ἑρμῆς, ἀνάθημα φυλῆς*, Aegeïdos scilicet.

Pag. 25. l. 20. de Androlepsia multa congessit Budaeus in annotationibus ad Pandectas posterioribus, quae ad huius loci quem illic attigit illustrationem facere possunt.

40 Pag. 26. l. 3. Andron hic, unus e quadringentis,
(50) ille est teste Antiphonte *ἐν τῷ πρὸς τὴν Δημοσθένους ἀντιγραφὴν*, qui scripserat decretum, quo condemnatus fuit Antiphon. Hoc autem decretum integrum descripserat Caecilius hoc modo: *Ἔδοξε τῇ βουλῇ μιᾷ καὶ εἰκοστῇ τῆς πρυτανείας, Δημόνικος Ἀλωπεκῆθεν ἐγραμμάτευε, Φιλόστρατος Πελληνεὺς ἐπεστάτει, Ἄνδρων εἶπε περὶ τῶν ἀνδρῶν, οὓς ἀποφαίνουσιν οἱ στρατηγοὶ πρεσβευομένους εἰς Λακεδαίμονα, ἐπὶ κακῷ τῆς πόλεως τῶν Ἀθηναίων.* Reliqua Plutarchus descripsit in Antiphonte, quem diligenter consules ne te diutius lateat pretiosissimus hic antiquitatis thesaurus. Caeterum Craterus ille, qui *ἐν ἐννάτῃ τῶν ψηφισμάτων*, in nono de Decretis, hic laudatur, auctor non ignobilis est. Plutarchus, Athenaeus, Stephani mutilator, et Pollux, saepius eius meminere, sed aliquando apud illos male *Κάρτερος* excusum est, ut apud Pollucem lib. 8. cap. 10. *Καρτέρῳ πιστεύειν τῷ τὰ ψηφίσματα συνάγοντι.* Legendum *Κρατέρῳ*, et vertendum, Cratero fidem habere qui Decreta in unum collegit, non ut interpres ineptissime, sicut alia omnia, Cartero fidem habere suffragia poscenti. Male etiam apud Suidam, v. *νυμφαῖον, Κράτερος ἐν ἐννάτῳ τῶν σοφισμάτων* laudatur: non *σοφίσματα*, sed
41 *ψηφίσματα* Craterus ille coegerat et composuerat, unde infra verbo *ἀρκτεῦσαι* coniiciebam ego aliquando legendum *Κρατέρῳ ἐν τοῖς ψηφίσμασιν*, non ut hodie omnes excusi et exarati habent *Κρατίνῳ*, quamvis non male possit retineri *Κρατίνῳ*, Cratinum enim Comicum drama composuisse quod vocabatur *ψηφίσματα* quid vetat? nos
(51) hoc perrimabimur curiosius verbo *ἀρκτεῦσαι*, et de Cratero plura dicemus verbo *νυμφαῖον*.

Pag. 26. l. 22. et pag. 27. l. 1. 2. longe diversa haec, sunt *Μυεῖσθαι* et *Ἐποπτεύειν*, Mystae et Epoptae vel

Ephori, Mystica et Epoptica sacra. Qui Epoptae fieri volebant, Mystae prius esse debebant, nec ullus unquam epopta factus est, quin prius mysta esset, praeter Herculem, Hippocratem, et Demetrium Poliorceten, qui simul et semel mystae et epoptae facti fuere, ut ex Philochoro retulit hic Harpocration et Athenaeus. De discrimine autem quod constituendum est inter epoptica et mystica sacra, satis superque actum est a clarissimis Galliae nostrae luminibus Iosepho Scaligero et Isaaco Casaubono, ab hoc in animadvers. ad Athen. ab illo in opere de emendat. tempor. lib. 5. cap. de eversis ab Alexandro Thebis Boeotiis. *Μυεῖσθαι*, instituere est Tertulliano, in loco illo crepero et illustri, cui suppetias venit Hercules ille Musarum Iosephus Scaliger, qui solus hoc tempore visus est mereri eodem privilegio frui quo potiti sunt Hercules olim et Demetrius Phalereus, si vanae illae religiones Mystarum et Epoptarum reviviscerent, solus, inquam, dignus haberi debuit, qui mystes simul et Epopta fieret, ob praeclaras ingenii dotes et profundissimam rerum cognitionem. Vide quae ad verbum *ἐπωπτευκότων* latius commentati sumus.

Pag. 27. l. 12. veteres editiones constanter *ἀνεχαίτησε* retinuerunt, nos excudendum curavimus *ἀνεχαίτισε*, quae germana lectio est, ita Demosthenis codices (52)
habent in orat. 2 Olynth. e qua depromptum est hoc verbum ab Harpocratione. eiusdem loci meminit Plinius epistola Critica et Apologetica ad Lupercum. Porro Demosthenes *ἀνεχαίτισεν* dixit pro *ἀνέκοψεν*, aut *ἀνέτρεψεν*, metaphora sumpta ab equis, qui cum vectori se praebent immorigeros, *ἀναχαιτίζειν* dicuntur. Inde 42
ludicrum illud apud Anaxandridem ἐν *Ἀγροίκοις*.

Κύμβι' ἐκάρωσεν ὑμᾶς. ἀνακεχαίτικεν μὲν οὖν.

plus est *καροῦν* quam *ἀναχαιτίζειν*. vinum quod dat in somnum gravem et de statu mentis deturbat, *καροῦν* dicitur, at *ἀναχαιτίζειν* dicuntur equi non cum sessorem in caput deiiciunt, quales *κατωμισταὶ ἵπποι* apud Hesych. sed cum erigendo praebent se immorigeros: allegorice igitur responsum est ei, qui apud poëtam dixerat Cymbia vobis caput gravarunt, *ἀνακεχαίτικεν μὲν οὖν*, id est, non omnino nos a mentis statu deturbarunt, sed more equorum lascivientium se praebuerunt immorigera. Vocabulum hoc *ἀναχαιτίζειν* Demosthenicum inter vocabula grandiloquentiae et sublimis sermonis relatum est a Criticis, Plinio, Dionysio Longino, et aliis. He-

sych. ἀναχαιτίζει, sic legendum, ἀνακεῖσθαι, ἀναχαλινοῖ, ἀνακρούεται, ἀναποδίζει. κυρίως δὲ ἐπὶ τῶν ἵππων. Σοφοκλῆς Ἑλένῃ.

Pag. 27. l. 15. ἀνήκει dixit Antiphon pro simplici ἥκει. Suidas habet καθήκει: vel pro ἀνεβιβάσθη, sic correximus, καὶ προελήλυθεν. Amipsias Comicus ἀνήκειν etiam usurpaverat pro ἀναβαίνειν. consule Suidam.

(53) Pag. 27. l. 18. haec omnia desumpta sunt, ut et quamplurima alia, ex Athenaeo, lib. 13. dipnos. quod te fuse docebunt lectiones nostrae.

Pag. 27. l. 21. Epigraphem orationis Isaeanae distinximus ab eius verbis, et ita scripsimus: Ἰσαῖος ἐν τῷ πρὸς Καλυδῶνα. τό τε βαλανεῖον τὸ παρ' Ἀνθεμοκρίτου ἀνδρίαντα. Verba Isaei haec sunt, ex oratione adversus Calydonem, quae hoc modo ab Harpocratione explicantur, τουτέστι πρὸς ταῖς Θρακίαις πύλαις, nam ita restituimus, cum antea legeretur Θρασείαις. quid pylae Thracenses docuimus voce πύλαι infra, ubi hunc locum illustramus. Anthemocritus autem hic Atheniensium praeco a Megarensibus dilaceratus est, quod eis interdixisset μὴ ἐπεργάζεσθαι τὴν ἱερὰν ταῖν θεαῖν ὀργάδα. Quid sit ὀργὰς erudite explicat Harpocration hac eadem voce, terra inculta, qualis Megarica, de cuius possessione pugnavit Minerva contra Megarenses, ὀργὰς vocatur.

44 Pag. 29. l. 5. ἀντιγραφεὺς ab Apuleio in apologia contrascribens vocatur, ut ἀντιγράφειν contrascribere. *Praesente*, inquit, *et contrascribente Aemiliano*, id est, ἀντιγραφέως Αἰμιλιανοῦ. ἀντίγραφα dicebantur etiam contrascribentium scripta, quasi contra scripta, nos Galli huiusmodi homines *Contrerolleurs* vocamus. Apud Athenienses duo erant ἀντιγραφεῖς, unus administrationis, ut ait Philochorus, alter vero Senatus, ut Aristot. monuerat in Athen. Repub. De quo nominatim Ulp. in enarrat. ad orat. contra Androt. ἀντιγραφεὺς, inquit, δέ ἐστιν ὄνομα ἀξιώματος ἀντιγράφοντος ὑπὲρ τῆς βουλῆς πρὸς τον δῆμον, ἐν οἷς ἂν δέηται.

(54) Pag. 29. l. 13. ἀντιγραφὴ in privatis iudiciis haereditatis vindicatio est, de qua videndus Suidas, at in publicis utriusque partis praestitum iusiurandum, quod ἀντωμοσίαν Plato vocat, in apolog. Socratis, et testimonia. Hoc voluit Harpocration cum dixit κοινῶς δὲ ἐν ταῖς δίκαις, ταῖς δημοσίαις (sic enim restituimus nos) τὰ τῶν δικαζομένων γράμματα, ἃ ἐδίδοσαν περὶ τοῦ πράγ-

ματος, καὶ τὰ τοῦ διώκοντος, καὶ τὰ τοῦ φεύγοντος, ἀντιγραφή, καὶ τὰ μαρτύρια.

Pag. 30. l. 1.-8. 9. ἀντίθεσις, quae et ἀντίθετον vocatur, figura orationis est, qua sibi invicem contraria vel secundum partes, vel confertim et simul opponuntur. Quae autem differentia sit inter ἀνθυποφορὰν, ἀντίθεσιν, et ἀντικείμενον, acutissime te docebit Ulpianus in comment. ad Olynth. primam. At vero ne mireris 45
cur hic textum Demosthenis uno verbo auxerimus, sciendum manuscriptos omnes Codices bonae notae habuisse ὑπὸ Φιλέως γνωρίμου, quae vox desiderari videtur apud Demosth. orat. contra Midiam, quo loco ἀντίθεσιν esse notat autor noster, quae ἀθρόως πάντων πρὸς πάντας fit, nihil aliud enim sibi volunt verba haec, ἀπὸ τοῦ, ὁ μέν γε ὑπὸ Φιλέως γνωρίμου, ἕως βαδίζειν χορηγοῦντι, quam ab his verbis, ὁ μέν γε ὑπὸ, usque ad alia βαδίζειν χορηγοῦντι, Antithesim reperiri, quae confertim omnium partium fit ad omnes partes, ideoque omnia distinximus virgulis et punctis, ut facilius rudiores illa capere possent. Ita paulo post verbo ἄξονες (ut de una fidelia duos parietes dealbem) ἕως ἐν τῷ ἄξονι εἴρηται scriptum est, quae sic intelligenda existimo, usque ad illa verba ἐν τῷ ἄξονι εἴρηται, nisi forte legen- (55)
dum sit ὡς pro ἕως, tunc enim aliud plane contrarium innuere videntur haec eadem verba, ut illic docebimus.

Pag. 30. l. 13. Quae hic de Anticyra referuntur, ex Athenaei fontibus repetita sunt, apud quem melius exaratum invenimus Ἀντιφάνης ἐν τῷ περὶ τῶν ἑταιρῶν, quam esset hoc loco Ἀριστοφάνης, et παρακινοῦσι uno verbo quam separate παρὰ κινοῦσι. Adi ad lib. 13. diposoph. e quo quaecunque de scortis Atheniensibus retulit Harpocration desumpta sunt, et excerpta, ut χρηστομαθείας et laudabilia. Procedente opere hoc a nobis spissius demonstrabitur.

Pag. 30. l. 20. Ἀντίπατρος Ἰολάου παῖς restituimus. 46
Nam inepte excusi omnes habebant Ἰούλου. deest haec vox in manu exaratis, quos vidi. Sciendum vero, ne te decipiat Suidae autoritas, non hunc Antipatrum Alexandri Macedonis successorem, sed Alexandrum ipsum decem Demagogos ab Atheniensibus petiisse, ut Idomeneus et Duris existimavere, vel ut alii scriptores probatissimae fidei, octo tantum: νικήσας δὲ, inquit Suidas, ᾔτει τοὺς δέκα Ῥήτορας, οὓς ἐξέδοσαν Ἀθηναῖοι, Δημοσθένην, Ὑπερίδην, Λυκοῦργον, Πολύευκτον, Ἐφι-

ἐάλτην, Θρασύβουλον, Χάρητα, Χαρίδημον, Διότιμον, Πατροκλέα, Κάσσανδρον. Cave ne putes decem hos esse rhetores, e quorum orationibus confectum et collectum est dictionarium istud, demagogos debuit potius dicere, ut recte apud Plutarch. in vita Demosthenis, ubi octo tantum numerantur, ex opinione quorundam historicorum, ὀκτὼ, inquit, ὡς οἱ πλεῖστοι, καὶ δοκιμώτα-
(56) τοι τῶν συγγραφέων, τούσδε, Δημοσθένην, Πολύευκτον, Ἐφιάλτην, Λυκοῦργον, Μυροκλέα, Δήμωνα, Καλλισθένην, Χαρίδημον, vides differentiam. Demosthenes et Lycurgus et Hyperides tantum numerantur inter decem rhetores primos, qui huic dictionario denominationem dedere. Reliqui rhetores quidem, sed non e decem praestantissimis, et ideo demagogos potius vocavit Plutarchus quam rhetores. haec attigimus in dissertatione Critica.

Pag. 30. l. 21. Antiphon tribu Rhamnusius, Ῥαμνούσιος enim scribendum non Ἀμνούσιος, ut vulgo, Sophili filius fuit, et ex eo paroemia. Ῥαμνούσιοι καλοὶ ex emendatione Iosephi Scaligeri, in lib. animadv. contra Robert. tit. lib. 4. cap. 25. et Isaaci Casauboni in animadvers. ad Athenaeum. Ῥάμνος et Ῥάμνοι καλοὶ antea legebatur in paroemia apud Suidam, forsan non male, quod pace tantorum virorum dictum sit, postquam enim Rhamnusii Antiphontem imitari coeperunt, Ῥάμνοι καλοὶ vocati sunt, antea κακοὶ dici debebant, eo quod nihil nisi sterile in patria haberent, et planta ἀκανθώδης Ῥάμνος dicta ἐν Ῥαμνοῦντι nasceretur, quae ab ea nomen accepit. De sapientibus et praestantibus viris vulgo usurpatur paroemia.

Pag. 31. l. 2. Ἀντρῶνες pluraliter dicitur, et singulariter Ἀντρῶν. Homerus,

Ἀγχίαλόν τ' Ἀντρῶνα, ἰδὲ πτελεὸν λεχεποίην.

Urbs Thessaliae est Antron, de qua Demosthenes in orat. quae vulgo inscribitur quarta adversus Philippum:
(57) Ἀντρῶνας ἐπρίατο, καὶ μετ' οὐ πολὺν χρόνον τὰ ἐν Ὠρεῷ πράγματα εἰλήφει. Inepte scholion ad illa Ἀντρῶνας, πόλις ἦν Εὐβοίας, legendum Θεσσαλίας. Vide Stephani mutilatorem, Strabonem et alios. Huius civitatis civis Ἀντρώνιος dicitur, unde paroemia Ἀντρώνιος ὄνος, quae apud Hesych. restituenda est, Ἄντρων, inquit, πόλις Θεσσαλίας, ἔνθεν Ἀντρώνιος ὄνος, male hodie divise legitur Ἀντρώνιος, ὄγκος. Quidam Ἀντρώνιος, alii Ἀνδρώνιος dixere. Suidas Ἀνδρώνιος ὄνος. ἐπὶ τῶν παμ-

μεγέθη καὶ νωθρὰ σώματα ἐχόντων, ἢ διὰ τὸ ἐκεῖσε παμμεγέθεας καὶ νωθροὺς ὄνους γίνεσθαι. Hanc paroemiam attigit Stephanus voce ἄγκων. Vide quae de hac magnus Casaubonus ad Strabonem.

Pag. 31. l. 15. 16. Inscriptio haec orationis Anti- 47
phonteae mutila et trunca relicta est, quia ubi siluere manuscripti codices, ibi nos hariolari noluimus, certe nullus probus est auctor quod sciam, qui de ea loquutus sit, et quod mirere magis, Harpocration ipse hoc unico tantum loco eius meminit. Verum non Antiphon solus usus est verbo ἀξιοῖ pro νομίζει, ut hic notat Harpocration, Platon et Lysias ἀξιῶν etiam dixerunt pro νομίζων et ὑπολαμβάνων. Suidas auctor.

Pag. 31. l. 17. Erudite illi qui Axiochum inter Platonis dialogos nothos recensuerunt, eius enim verus et genuinus auctor est Aeschines Socraticus, ut testantur hoc loco Harpocration, Diogenes Laertius, Athenaeus, et post illos Suidas.

Pag. 31. l. 19. vide quae notabimus ad vocem Κύρβεις, interim adverte ἄξονας fuisse tabulas ligneas, in quibus leges privatorum inscribebantur, ut Solonis et (58)
Draconis, unde Solonis axones apud autores classicos citantur, et ἄξονες simpliciter, ut apud Stephani mutilatorem v. Ἀγνοῦς. Caeterum ut plurimum ἄξονες τετράγωνοι erant, ipso Polemone ἐν τοῖς πρὸς Ἐρατοσθένην, ut refert Harpocration, teste, unde discrimen hoc unum est quod grammatici constituerunt inter ἄξονες et Κύρβεις, quod ἄξονες τετράγωνοι essent, Κύρβεις τρίγωνοι, quod tamen levissimum videri debet, vel ex eo quod certum sit ἄξονας aliquando τριγώνους fuisse. Harpocrat. ποιοῦσι δ' ἐνίοτε φαντασίαν τρίγωνον, ὅταν ἐπὶ τὸ στενὸν κλιθῶσι τῆς γωνίας. Discrimen aliud quod Ammonius Grammaticus affert, mihi probabilius videtur, vult enim ἐν ἄξοσι privatorum leges fuisse descriptas, Κύρβεις vero continuisse δημοσίας ἱεροποιΐας, et alia eiusmodi. Aliud addere possemus nos ex verbis Polemonis et Aristotelis, hic enim Κύρβεις erectos fuisse ἐν τῇ στοᾷ τῇ βασιλείᾳ, ille vero ἄξονας ἐν πρυτανείῳ γεγραμμένους, in hoc autoris nostri Lexico testatur apertissime. Plura dicemus voce Κύρβεις.

Pag. 32. l. 8. ἀπαγωγὴ species actionis erat olim 48
Athenis, quae ἀπὸ τοῦ ἀπάγειν vocata fuit. Improbos autem et gallo animo homines nequam ἀπάγεσθαι solitos πρὸς τοὺς Ἕνδεκα certissimum est, unde apud Demosth.

in orat. contra Cononem. ἄπαγε idem est quod ἀπαγωγῇ χρῶ, id est utere illa actione, quae deductio, ἀπαγωγὴ vocabatur. Nos Galli diceremus, *prise de corps*. Ulpianus in enarrat. ad orat. contra Androtionem ἄπαγε, inquit, ἀντὶ τοῦ ἀπαγωγῇ χρῶ. ἀπαγωγὴ δέ ἐστιν ἡ τῶν
(59) κακούργων πρὸς τοὺς Ἕνδεκα παράδοσις. At in enarrat. ad orat. contra Timocratem nominatim ἀπαγωγὴν in fures competiisse testatur, cum dicit, ἡ ἔνδειξις μὲν δίκη ἐστὶν κατὰ τῶν ἀτίμων, ἡ δὲ ἀπαγωγὴ ἐπὶ τῶν κλεπτῶν. Pollux de hac actione longe alia refert lib. 8. cap. 6. et quia eius verba relatu dignissima sunt, in gratiam studiosorum adolescentum ea afferemus, et simul interpretabimur. Ait ille, ἡ δὲ ἀπαγωγὴ, ὅταν τις ὃν ἔστιν ἐνδεῖξασθαι μὴ παρόντα, τοῦτον παροντα ἐπ' αὐτοφώρῳ λαβὼν ἀπάγῃ. ὁ δὲ κίνδυνος ἐν χιλίαις, μάλιστα δὲ τοὺς ὀφείλοντας τῷ δημοσίῳ ἐνεδείκνυσαν, ἢ τοὺς κατιόντας ὅποι μὴ ἔξεστιν, ἢ τοὺς ἀνδροφόνους. Discrimen ἐνδείξεως et ἀπαγωγῆς illud est, quod in ἐνδείξει qui praesens non est reveletur, demonstretur: in ἀπαγωγῇ praesens èt qui in crimine flagranti deprehensus est, deducatur πρὸς τοὺς Ἕνδεκα. Porro ultima haec Pollucis verba ita sunt explicanda: *Aerarii debitores maxime revelabant, aut eos qui eo se conferebant quo non licebat ire, aut homicidas.* Omnes ἀτίμους e contra Ulpianus hac actione potuisse conveniri supra nos docuit, solos vero fures ἀπαγωγῇ.

49 Pag. 32. l. 22. De festo quod Athenis antiquitus Ἀπατούρια dicebant eiusque origine plura legere est apud veteres, eosque graves et emunctae naris auctores. Conon narrat. 39. apud Phot. Polyaenus lib. 1. stratag. Frontinus lib. 2. cap. 5. vetus comici enarrator, Suidas, et Etymologus, quos omnes diligenter consules, ne quid hic cogamur repetere. Notandum vero omnes ferme in stratagemate Melanthii adversus Xanthum con-
(60) venire: in loco de cuius possessione pugnabant Athenienses adversus Boeotos dissentire. Conon περὶ Οἰνόης habet, Harpocration ὑπὲρ τῆς Μελανίας χώρας ante restitutionem nostram. Suidas melius et emendatius περὶ Κελαινῶν, ὃ ἦν χωρίον ἐν μεθορίοις, ex quo loco restituendus est insignis alter apud Polyaenum loco indicato, Ἀθηναίων, inquit, στρατηγὸς ἦν Μελάνθιος, Βοιωτῶν Ξάνθος· ἐπολέμουν Κελαινῶν πέρι. Κελαιναὶ χωρίον μεθόριον Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας. ὁ θεὸς ἔχρησε τῷ Ξάνθῳ,

Ξάνθον ἀπατήσας Μελάνθιος ἔσχε Κελαινάς.
Ita emendavit divini vir ingenii Isaacus Casaubonus,
nos manifestum in auctore nostro errorem sustinere non
potuimus nec pati, quare audacter restituimus, *ὑπὲρ*
τῆς τῶν Κελαινῶν χώρας pro *Μελανίας*.

Pag. 33. l. 17. Plinius in epistola Critica et apolo- 50
getica ad Lupercum haec ex Demosthene refert inter
orationis *ὑψώματα*. *Ἀπεσχοινισμένος ἅπασι τοῖς ἐν τῇ*
πόλει δικαίοις γνώσεσι τριῶν δικαστηρίων. Harpocration
ἀπεσχοινισμένος illud interpretatur per *ἀποκεκλεισμένος*,
sed male legebatur ante *ἀποκεκλημένος*. Reliqua ex
parte in orat. adversus Aristogitonem prima leguntur.

Pag. 33. l. 22. *ἀπηλοημένος* scripsimus, ut optime
excusi omnes Demosthenis Codices habent, *μετὰ δὲ*
ταῦτα ἠρόμην, ὅπου ὁ σῖτος εἴη ὁ ἀπηλοημένος. Fru-
mentum convectum ex area post trituram *ἀπηλοημένος*
σῖτος vocatur, nos Galli dicimus *le bled qui n' est plus*
en gerbe. Hoc indicant glossematica Harpocrationis
verba, *ὁ ἀπὸ τῆς ἅλω συγκεκομισμένος μετὰ τὸ ἀλοη-*
θῆναι, ὅ ἐστι κατηθῆναι.

Pag. 34. l. 6. Vera sedes verbi *ἀπίλλειν* haec est, (51)
quod, ut opinor, vulgaria Lexica inepte interpretantur
per *ἀποκλαίειν*, id est deflere, imo ut optime habet
Harpocration *ἀποκλείειν* significat, quod est occludere.
Pertinet ad antiquas Atticae leges hoc verbum, ut videre
licet ex Lysia in oratione contra Theomnestum, si ta-
men illa legitima sit, *ὅστις δὲ ἀπίλλῃ τῇ θύρᾳ.*

Pag. 34. l. 18. *Ἁπλᾶς* Galli vocant *des escarpins, ou* 51
des souliers a simple semelle. Ita ut optime Callistra-
tus ille hoc loco laudatur ab Harpocratione, *τὰ μονό-*
πελμα τῶν ὑποδημάτων dixerit esse *τὰς ἁπλᾶς*. *Ἁπλαῖ*
species calceamenti Laconici sic dicti *ἀπὸ τοῦ ἁπλῶς*
καὶ οὐ τετελγημένως γεγενῆσθαι. Lacones enim in cal-
ceamentis et omnibus ornamentis *ἁπλοῖ καὶ οὐ περίεργοι*.
Demosthenes in orat. adversus Cononem hac
voce usus est: *οἱ μεθ᾽ ἡμέραν μὲν ἐσκυθρωπάκασι, καὶ*
λακωνίζειν φασὶ, καὶ τρίβωνας ἔχουσι καὶ ἁπλᾶς ὑποδέ-
δενται. Strattis comicus in fabula cuius epigraphe *Λημ-*
νομέδα, ὑποδήματα σεαυτῷ πρίασθαι τῶν ἁπλῶν. sic
omnibus suis numeris hunc versum absolvimus. qui-
dam autem manu exarati pro *πρίασθαι, περιθέσθαι* ha-
bebant.

Pag. 34. l. 18. Equestre hoc certamen, quo soli Athe-
nienses et Boeoti utebantur, eleganter describit ety-

62 mologici, quod magnum vocant, auctor. Tu illum vide et adverte ad ea quae dicemus voce αὐτολήκυθοι.

Pag. 36. l. 4. 5. De Magistratibus qui apud Athenienses Ἀποδέκται, erudite Suidas, et post illum Ety-
(62) mologus. At nemo, ut puto, notavit praeter Harpocrationem in locum Colacretarum a Clisthene subrogatos fuisse Ἀποδέκτας, ex Androtione in secundo histor. Atticae. Quod tamen spernendum non erat, de Colacretis consule adhuc enarratorem Comici ad Vespas. Androtion de eisdem, τοῖς δὲ ἰοῦσι Πυθῶδε θεωροῖς τοὺς Κωλακρέτας διδόναι ἐκ τῶν ναυκληρικῶν ἐφόδιον ἀργύρια, καὶ εἰς ἄλλο ὅ τι ἂν δέῃ ἀναλῶσαι. Videntur autem dicti ἀπὸ τῶν κωλῶν, ea enim quae in sacris victimis reliqua erant, ut pelles et κωλαὶ, Colacretae accipiebant, tanquam ἱερεῖς ex lege.

53 Pag. 37. l. 13. Nolui mutare veterem lectionem, licet aperte reclamarent manu exarati, maxime is quo usi sumus beneficio Feder. Morelli. εἷς τῶν νῦν συγγραφέων in omnibus exaratum inveni, quasi quinquaginta olim συγγραφεῖς Athenis fuerint. Quidam vir erudi-
54 tionis summae cum non videret vim particulae νῦν, τότε hic reponere tentavit, ut aliquam huic loco medicinam ferret, licet integro et sano: sed quod eius pace dictum velim, νῦν retinendum est ut infra voce συγγραφεῖς, quam lectionem ipse Suidas et Etymologus etiam agnoscant. Νῦν, ut docuerat Heraclides ἐν πρώτῃ περὶ καθολικῆς προσῳδίας, tria tempora significare potest, praesens, praeteritum, et futurum. Unde haec nascitur differentia inter νυνὶ et νῦν, quod νῦν tribus temporibus accommodari possit, νυνὶ vero praesenti tantum. Non male igitur scriptum est εἷς τῶν νὺν συγγραφέων, unus enim συγγραφέων qui tunc temporis erant, Apolexis, recte et comodum verti potest: quod huc usque
(63) ignoratum fuit. Caeterum de hoc Apolexi, ut conjicio, loquutus erat Antiphon in oratione περὶ μεταστάσεως, quod testari videtur Harpocration voce στασιώτης.

Pag. 37. l. 15. Verba Demosthenis ad quae hoc loco commentatur Harpocration, exstant in orat. de Corona, et ita habent, τὴν μὲν νύκτα νεβρίζων καὶ κατηρίζων, καὶ καθαίρων τοὺς τελουμένους, καὶ ἀπομάττων τῷ πηλῷ καὶ τοῖς πιτύροις, καὶ ἀνιστὰς ἀπὸ τοῦ καθαρμοῦ, καὶ κελεύων λέγειν ἔφυγον κακὸν εὗρον ἄμεινον. Utrum autem melius illi qui simpliciter ἀπομάττων illud per ἀποψῶν καὶ λυμαινόμενος explicarunt, quam alii qui

maiori diligentia idem ἀπομάττων existimarunt significare περιπλάττων τὸν πηλὸν, καὶ τὰ πίτυρα τοῖς τελουμένοις, in lectionibus nostris accuratius inquirimus, et de more abstergendi luto furfuribusque rerum figuras imitandi, multa non poenitendae lectionis damus. Monitos tantum hic volumus aequos lectores postrema huius annotationis verba, quae antea corrupte legebantur et confuse, hoc modo a nobis fuisse restituta et distincta, τοῦτο μὲν τὸ ἔθνος (antea erat ἔθος, quod absurdum, aut absonum non est, si horum verborum sensum attentius considerare velis, sed manuscripti omnes constanter ἔθνος habuerunt, quod elegantius videtur) ἐκλιπεῖν, πηλῷ δὲ ὕστερον καταπλάττεσθαι νομίμου χάριν. Σοφοκλῆς ἐν Αἰχμαλωτίσι,

στρατοῦ καθαρτὴς καὶ ἀπομαγμάτων ἴδρις.

καὶ πάλιν,

δεινότατος ἀπομάκτης τε μεγάλων συμφορῶν.

Pag. 38. l. 8. De Apolline Patroo multa collegit eruditissimus Lil. Gregor. Gyraldus historiae Deorum (64)
syntagm. 7. Comici enarrator ad illud Avium, ὅθεν ὁ Πατρῷος, ideo Apollinem Patröum coluisse Athenienses nos docet, quod Ion eorum Polemarchus ex Apolline et Creusa Xuthi filia originem traheret. Idem plane designare videtur Plato in Euthyphr. Quod autem Athenienses ab Ione Iones dicti fuerint, praeter innumeros venerandae antiquitatis auctores, id etiam te docebit Eusebius in chron. numero XII, quo loco ait Ἴων Πολέμαρχος γεγονὼς Ἴωνας τοὺς Ἀθηναίους ἀφ' ἑαυτοῦ ὠνόμασεν. D. Hieronymus vertit: *Ion vir fortis Athenienses Iones vocavit*, sed haec a magno Scaligero iamdiu exagitata sunt in animadversionibus. Nos de Ione quaedam adhuc addemus voce βοηδρομία, et Ἀττικοῖς γράμμασι.

Pag. 38. l. 15. Mira vocis ἀπόμισθοι apud rhetores 55
significatio; aliquando enim ἀπόμισθοι illi sunt, qui sine mercede dimittuntur, cum tamen mercenarii sint, et tunc ἄκοντι θυμῷ gratuiti, id est ἄμισθοι dici possunt, ut apud Lysiam in oratione adversus Callicleм: aliquando vero qui voluntario mercedem non recipiunt, ut apud Demosth. in Philip. et in orat. adversus Aristocrat. vide scholion ad illa verba primae Philip. ἀπομίσθων ξένων.

Pag. 38. l. 22. Sine ulla dubitatione scribendum hoc loco fuit ἀπὸ μισθωμάτων, ita divisis et discretis voci-

bus. antea *ἀπομισθωμάτων* uno verbo legebatur, quem errorem Lexicographi nostri hodierni non notarunt, imo *ἀπομισθώματα* dixerunt esse cum Hesychio publica bona, sive reditus annuos alicui deo consecratos, idem-
(65) que voluisse Harpocrationem existimavere: sed bona illorum venia dixerim Didymi antiquissimi Grammatici glossam, quae ab Harpocratione affertur, non posse pati ut coniunctim et uno verbo legatur hoc loco *ἀπομισθωμάτων. ἀντὶ τοῦ*, inquit, *ἐκ τῶν τεμενικῶν προσόδων.* Cui amabo te respondebit illud *ἐκ*, nisi illi *ἀπό*? ne dubites igitur, nam vera vides. Repone meo periculo *ἀπὸ μισθωμάτων.* confirmat hanc coniecturam Isocrates, ex cuius Areopagitico deprompta sunt haec verba *ἀπὸ*
56 *μισθωμάτων ἔθυον*, unde cum ad haec notas scriberet Harpocration, ex Didymo Grammatico retulit *μισθώματα* hoc loco templorum reditus esse. Antiquitus enim unicuique deo terrae arvipendia, *γῆς πλέθρα*. Glossae Latinogr arvipendium *σχοῖνος γεωμετρικός*, vulgo aripennis *arpan*. Glossae eaedem Latinograecae, arpendia *πλέθρα*. Arpendia, inquam, unicuique deo dedicabant vel dividebant, ex quorum locationibus proveniebant impensae, quae postea in sacrificiis fiebant, non enim *κατ' εὐσέβειαν* victimas mactabant, sed *μισθούμενοι*, et hoc ex antiquissimo ritu, in cuius observatione potius religionem consistere existimabant, quam in magnitudine sumptuum. Vide Isocratem Areopagitico. Praeterea multa tibi suppeditare possunt veteres inscriptiones ad huiusce loci illustrationem. nihil hic nos de Christianorum consecrationibus et devotionibus, quae ab antiquissimo illo paganorum ritu originem sumpsisse videntur, monemus, ne notarum fines excedamus.

Pag. 39. l. 6. Melius, ut puto, quam ante scriptum
(66) est hoc loco *ἢ ὡς διαιρουμένων εἰς πλείους μισθωτούς*, consentientibus omnibus manu exaratis, et ipso Suida.

Pag 39. l. 11. vide quae infra dicemus verbo *πωλῶσι*, cum eo enim coniungenda est haec vox, *ἀποπεφασμένως*, in idem siquidem recidunt, et utraque desumpta ex orat. contra Neaeram.

Pag. 39. l. 15. Si exstaret Apollodori liber sextus de Diis, aperte videremus quinam illi praecipue fuerint dei antiquorum quos *ἀποπομπαίους* vocabant, Latini averruncatores, unde averruncationes *ἀποπομπαί*, vel *ἀποτροπαί*. *Ἀποπομπαὶ* tamen dies quidam erant in qui-
57 bus sacrificia peragebantur in honorem *πομπαίων θεῶν*.

Hesychius auctor. sed in Apollodori locum alii succedere possunt, qui multa de diis illis qui ante ianuas erigebantur, ut mala omnia averterent, scripserunt. *Δαιμόνων τῶν ἐπὶ τῶν ἀρῶν* alii erant *ἀλεξίκακοι*, *ἀποπομπαῖοι*, *ἀποτρόπαιοι*, *λύσιοι*, *φύξιοι*. Id est expulsores et averruncatores, alii *ἀλιτήριοι*, *προστρόπαιοι*, id est exitiales, et malitiosi.

Pag. 39. l. 19. Post *ἀποῤῥήξαντες* tanquam glossematicum habebant *ἀπομερίσαντες* omnes manu exarati, quod etiam ipse Suidas agnoscit. Nos tamen nihil invertimus.

Pag. 39. l. 22. Quid proprie *ἀπόῤῥητα* sint aperte te docebunt Demosthenes et Lysias locis ab Harpocratione indicatis; tu tamen vide diligenter Suidam his verbis, *τί δ' ἐστὶ τό*. ubi difficillimus in Philippicis Demosthenis locus, qui huc pertinet, explicatur et multa de hoc verbo *ἀπόῤῥητον* afferuntur.

Pag. 40. l. 4. Ex Mnesaeo fecimus Mnesitheum: et (67)
ita orationis Isaeanae epigraphem consulto concepimus, *Ἰσαῖος ἐν τῷ ὑπὲρ Μνησιθέου θυγατρὸς*, quamvis apud Suidam *Μνησαίου* constanter legatur.

Pag. 40. l. 6. Dinarchus ille est qui *ἀποσάξαντα* dixerat pro *φράξαντα τὸ τρῆμα καὶ ἀποπληρώσαντα*. Suidas auctor. Miratus autem sum aliquando cur Harpocration oratorem hunc in hanc rem non laudasset, sed mirari desivi, postquam animadverti multis in locis eum mancum esse et mutilum, nihilque nos hodie praeter relliquias quasdam integri corporis multis in locis habere, quod crebrius apparet ex Suidae sylloge. Hic unicus locus satis indicat laceros esse et epitomatos in hac parte Harpocrationis codices, nam si certissimum sit Suidam quaecumque ferme e decem oratorum scriptis retulit ex eo hausisse: quis negare audebit ubicumque Suidas plura habebit, illum ibi scelestas notariorum manus expertum esse?

Pag. 40. l. 10. et 20. Abunde de actionibus *ἀπροστασίου* et *ἀποστασίου*, sive *ἀποσταδίου* (ut loquitur Hesychius) hoc loco egit auctor noster et infra verbo *ἀπροστασίου*. Tu tamen adhuc consule quae voce *διαμαρτυρία* referuntur. Et si uno verbo scire desideras, 58
quodnam discrimen sit maxime inter actionem *ἀποστασίου* et *ἀπροστασίου*, pete ab Ammonio, eruditissimo Grammatico, et Thoma Magistro in synagoge vocum At-

ticarum. Disce autem a nobis Dinarchum pro Aeschylo,
(68) Xenophontis servo, orationem olim composuisse, cuius epigraphe hoc modo concipiebatur, *πρὸς Ξενοφῶντα ἀποστασίου.* Libertus siue dubio erat Xenophontis Aeschylus ille, qui adversus patronum *ἀποστασίου δίκην* intentavit, ut libertatem consequeretur, et non male tractaretur, vel quod probabilius est, actioni contra se a patrono intentatae hac oratione respondit. Proprie enim patronis adversus libertos deficientes *ἀποστασίου δίκη* competebat, an vero exceptio etiam qua se liberti tuebantur adversus illam actionem, *ἀποστασίου* diceretur, non mihi compertum est; hoc tantum scio *ἀποστασίου δίκην* fuisse dictam aliquando illam actionem qua servi in dominos de libertate consequenda agebant, se servos alios competitores nihil morari dicentes. Vide diligenter Suid. certe hoc etiam posse colligi videtur ex verbis Diogenis Laërtii, cuius interpretes *οὐδὲν ὑγιὲς* in istis, si magnum illum Casaubonum excipias, quem praesens miratur aetas et postera cùm stupore miratura est. Unus Dionysius Halicarnasseus in his instar omnium, quem in Dinarcho consules, ne tibi ullus supersit scrupulus de Dinarchi hac oratione pro Aeschylo adversus Xenophontem *ἀποστασίου.* Caeterum si hac actione vincerentur liberti a patronis, in *ἀναγκαῖα* conliciebantur, ut servi: vide quae notamus supra ad verbum *ἀναγκαῖον*: ita ut servi omnino ut antea fierent: at si vincerent, libertatem perfecte acquirebant; hoc voluit Harpocration cum dixit, *καὶ τοὺς μὲν ἁλόντας*, libertorum scilicet, *δεῖ δούλους εἶναι, τοὺς δὲ νικήσαντας τελέως ἤδη ἐλευθέρους.* Aliud longe obtinuit iure Roma-
(69) norum civili, Libertos enim ingratos et male de patronis meritos in servitutem revocari potuisse, nullus est in pandectis locus quo id liquido probari possit. Non l. 6. D. de in integ. restit. non l. si mulier. D. Quod metus causa, non l. sciendum. D. de verb. significat. Hoc Atheniensibus quidem ab initio concessum fuit, ut patet ex hoc elegantissimo Harpocrationis loco, et ex Valerio l. 2. cap. 6. Romanis nequaquam, nisi post longum tempus, et postquam hoc Constitutiones Imperatorum introduxerunt, [extra ordinem scilicet, ut loquitur lex penultima. Cod de libert. et eor. liber. et l. 7. D. de Senatusconsulto Sillaniano. Nam iure ordinario nulla patrono eo nomine adversus libertum competebat actio, *Ex Addendis.*] ut apparet ex l. 2. C. de Libertis,

et eor. lib. et ex l. penult. C. de operis libertorum, et
ex §. 1. Instit. de capite deminutis, cum quibus haec
D. Ambrosii in lib. de Iac. et vita Beata coniungenda
sunt. *Ita libertatem* (ait ille) *accepisti ut meminisse*
manumissoris tui debeas, ut patrono noveris legiti-
mum obsequium esse deferendum, ne ab ingrato revo-
cetur libertas. Iure extraordinario nempe et post Im-
peratorum constitutiones. Unicus tantum in Pandectis
disertus et expressus casus est, quo probari potest li-
bertum qui probatus fuerit patrono delatores summisisse
qui de statu eius facerent ei quaestionem, servum pa-
troni fieri. Et hoc ex constitutione Claudii l. 5. D. de
Iure patronatus. Non satis circumspecte et nimis ge-
neraliter retulit Suetonius ab hoc Claudio libertos ingra-
tos et de quibus quererentur patroni, in servitutem
fuisse revocatos. Nam hoc fiebat tantum si delatores
summitterent qui de statu patronorum quaestionem fa-
cerent, ut nos manifeste docet illa lex 5. Hoc igitur
temperamentum adhibere debebat. Certe auctor est
Cornelius Tacitus libertos qui vindicta manumissi fuis-
sent, non potuisse a patronis in servitutem retrahi, (70)
cum essent, inquit, *nihil aliud laeso patrono conces-*
sum, quam ut vicesimum ultra lapidem in oram Cam-
paniae libertum relegaret. Quomodo servi a dominis,
liberi a patribus in villas relegabantur, ut patet ex l.
ex facto proponebatur, §. rerum autem Italicarum. D.
de haeredib. instituendis, et ex D. Ambrosio in Apo-
logia Davidis, et Cicerone pro Roscio Amerino. Porro
libertos secundum delicta erga patronos admissa longe
diversis modis mulctatos fuisse testantur leges 1. et 7. §.
ultimo. D. de iure patronatus, l. 1. §. cum patronus. D.
de officio praefecti urbi. Ob ingrati animi labem in-
terdum illae poenae exigebantur, ut vel pars bonorum
eis auferretur, et patrono daretur, vel fustibus caede- 59
rentur, et ita absolverentur. §. Mandatis l. Divus. D.
de iure patronatus. [Ex lege Aelia Sentia in lautumias
damnabantur, quod apparet ex Adriani sententia Grae-
ce relata apud Dositheum Magistrum his verbis, *Δι' ἐπι-*
στολιδίου αἰτοῦντός τινος ἵνα τὸν ἴδιον ἀπελεύθερον ἀπο-
λέσῃ, ὃν πρὸ χρόνου κελεύσει ἐπάρχου γαζοφυλακίου,
κατὰ νόμον Αἴλιον Σέντιον εἰς λιθοτομίας βέβληκε. Ex
Addendis.] Ob illatam contumeliam, aut convicium
dictum, in exilium temporale dabantur. Ob manus
illationem et calumniae alicuius instructionem, aut de-

latoris subornationem, metalli poena plectebantur, §. cum patronus l. 1. D. de officio praefecti urbi, et l. 1. D. de iure patronatus. Ex quibus omnibus locis apparet in servitutem eos a patronis non fuisse revocatos ante Claudii constitutionem, et post eam adhuc non potuisse retrahi, nisi specialiter delatores summisissent qui de patroni statu quaestionem facerent. Ipsa lex Aelia Sentia accusationem tantum eorum, non autem manus iniectionem permittebat, ut colligitur ex l. sciendum de verborum significat. [et ex l. si quis hac lege 3. D. qui et a quibus manumissi lib. non fi. in cuius §. penult. inepte addita sunt verba quaedam Glossematica, quae nec a pandectis Florent., nec a Basilicis pro legitimis agnoscuntur, ut iampridem docuit summus iuris antistes Cuiacius. *Ex Addendis.*] D. Commodi constitutio quae exstat in l. Alimenta. D. de agnoscend. li-
(71) beris, non in servitutem (ut ex ea male vulgo argumentantur) sed in ministerium male meritos libertos revocat, eosque emptori addicit quasi libertos, non tanquam servos. Ita ut verissima sint quae praemisimus, iure veteri Romanorum non potuisse libertos a patronis in servitutem revocari, nec ullo Pandectarum loco contrarium ostendi posse. Alio iure semper usi sunt Athenienses, actio enim *ἀποστασίου* patronis adversus libertos competebat, *ἐὰν ἀφιστῶνταί τι ἀπ' αὐτῶν*, ut ait Harpocration, *ἢ ἕτερον ἐπιγράφωνται προστάτην, καὶ ἃ κελεύουσιν οἱ νόμοι μὴ ποιῶσιν.* Quod si in iudicio vincerentur, in servitutem retrahebantur; si vero vincerent, perpetua libertate fruebantur: *τελέως ἤδη* fiebant *ἐλεύθεροι*, ut Harpocration, vel *τελέως λοιπὸν*, ut signantius Suidas loquitur. Atque hoc ita se habere multi veterum oratorum docuerant. Lysias praesertim in oratione adversus Aristodemum et Hyperides in oratione contra Demetriam Apostasii sive defectionis. — l. 20. Aristotelis ex Atheniensium Republica de Polemarcho verba correximus et restituimus, ut pure et integre leguntur infra voce *Πολέμαρχος*. Non potuit tamen Typographorum supinitas facere, quin in textu pro *ἀπροστασίου* iterum inepte excuderetur *προστασίου*, et ita vetus error retineretur, quod te voluimus monitum. Putavimus autem aliquando ita concipienda haec Aristotelis verba: *οὗτος δὲ εἰσάγει δίκας τε τοῦ ἀποστασίου καὶ ἀπροστασίου καὶ κλήρων καὶ ἐπικλήρων*, proprie enim *εἰσάγειν* de actionibus dicebant, unde *εἰσαγώγιμος δίκη*,

vel *μὴ εἰσαγώγιμος*. sed idem de iudicibus posse dici ex hoc loco didicimus.

Pag. 41. l. 4. *Ἀποστολεῖς*, *Ἀπόστολος*, *Ἀπόστολοι*, (72)
et *Ἐπίσκοποι*, diversa omnino apud Athenienses. Hoc 60
te docebit etymologici auctor. Pertinent autem haec ad rem navalem.

Pag. 41. l. 15. et 42. l. 1. 2. 3. 4. Varia et multiplex 61
verborum *ἀποτιμᾶν*, *ἀποτιμᾶσθαι* et *ἀποτίμημα* significatio, ut patet ex hoc inlustri auctoris nostri loco. Nos unam tantum hic attingere decrevimus, de reliquis forte si ferat occasio dicturi infra voce *τίμημα*, quae una coniungenda est. Ait igitur solitos fuisse veteres, *οἱ τότε* ita loquitur, qui tunc temporis vivebant Athenis, nam maxime de Atheniensium iure hoc opere agitur, cum mulieri nubenti dotem dabant parentes, a viro quoddam quasi pignus petere, propter dotem, veluti domum aut praedia. Ille autem qui pignus illud tradebat vir scilicet *ἀποτιμᾶν* active dicebatur, at qui accipiebat veluti uxor, aut parentes eius, passive *ἀποτιμᾶσθαι*. Haec sunt quae illustrare decrevimus, tum quia ad ius nostrum pertinent, cuius origo hac in parte hactenus videtur ignorata fuisse, tum quia multa continent observatu dignissima. *Προῖξ* mulierum statim ipso initio vocata etiam fuit *φερνή*, unde Aeschines decem rhetorum unus optime *προῖκα φερνὴν* vocare solet, et cum mulier marito dotem affert, *φερνὴν*, vel *προῖκα εἰσενέγκασθαι*, vel *δοῦναι* dicitur, quod de viro etiam aliquando usurpatur, quem recte dicas cum Achille Tatio *προῖκα ἐπιδιδόναι* mulieri, in hiulco et lacero illo loco libri octavi, qui a nobis sanatus et redintegratus est ope et beneficio manu exarati codicis
bonae notae. Quia autem verba quae ad rem faciunt (73)
non integra sunt in ipso manuscripto codice, ea ut sanata sunt et correcta a nobis, hic apponentur: *δοῦλόν οὖν με σεαυτῆς ἀπὸ ταύτης τῆς ἡμέρας νόμιζε, καὶ σοι προῖκα ἐπιδίδωμι, τὸ μὲν πρῶτον ἐμαυτὸν, ἔπειτα δὲ ὅσην οὐκ ἂν δοίη πατὴρ οὐσίαν.* Ita legisse videtur eruditus interpres, truncate in manuscripto est *ἔπειτα δὲ ὅσην οὐ δοκῇ*. Integrum hunc locum qui deest in omnibus excusis e manuscripto erutum et fideliter correctum reiecimus nos in caput 20. lib. 2. lectionum nostrarum, in quo multa de hoc loquendi genere Graecorum *προῖκα ἐπιδιδόναι* afferuntur. Itaque ut redeamus in viam, a qua paulisper aberravimus, mulier quae dotem viro ferebat,

φερνὴν vel προῖκα εἰσενήνεχθαι, vel δοῦναι dicebatur, ut monebamus, at quae tradere cogebatur vir pignora in dotis illius certitudinem, ἀποτιμήματα vocabantur. Pollux lib. 3. cap. 3. tmemat. 4. αἱ δὲ πρὸς τὴν προῖκα ὑποθῆκαι ἀποτιμήματα ἐκαλοῦντο, quae a viro scilicet tradi solebant, quod observandum est ex Harpocratione, qui elegantissime hunc morem Atheniensium descripsit. Ex his lucem accipiunt quae apud Hesychium leguntur ἀποτιμήματα, αἱ πρὸς τὰς φερνὰς ὑποθῆκαι, quae scilicet peti a viro ex more solebant, ad dotis securitatem, et ut plurimum erant vel domus, vel praedium. Ideoque aptissime usi sunt Pollux et Hesychius verbo ὑποθῆκαι; non ita proprie ἐνέχυρον dixit Harpocration (quamvis promiscue et indiscriminatim duabus his vocibus utantur Iurisconsulti tum Latini tum Graeci, et ab
(74) eis dicatur inter pignus et hypothecam tantum nominis sonum differre §. inter l. res hypothecae. D. de pignoribus et hypothecis.) Nam si communem loquendi usum spectes, hoc ferri quidem potest, at si sermonis proprietatem, melius erat dicere ὑποθήκην hoc loco quam ἐνέχυρον, quia pignus proprie de re mobili, hypotheca vero de immobili l. 238. D. de verbor. significat. et l. 9. de pigneratitia actione. D. Verum fortasse quaerat quis an ius illud tradendorum a viris in dotium certitudinem pignorum, de quo hic Harpocration, ex more, an ex veteri quadam Attica lege oriebatur. Certe Harpocrationis verba ex consuetudine ortum esse ius illud indicare videntur, quod verisimile est, sed ex consuetudine inveterata, quae vim legis habebat, mores sunt leges non scriptae, quae magnae auctoritatis habentur, quod in tantum probatae sint, ut non fuerit necesse scripto eas comprehendere, ut loquitur Paulus l. 36. D. de legibus senat. et long. consuetud. unde apud auctores aliquando duo haec coniuncta reperies, ἔθος καὶ νόμος ἄγραφος, ut apud Eumathium in amoribus Ὑσμινίου καὶ Ὑσμίνης, et quia eius verba adhuc non viderunt lucem, nec a vulgaribus interpretibus percepta sunt, ea apponemus et per transennam explicabimus, τοῦτο (inquit ipso initio lib. primi) γὰρ ἔθος τῇ πόλει καὶ νόμος ἄγραφος, hic enim civitati mos erat, et lex non scripta: quae convertuntur. Parum ergo refert si dicamus ius illud Atheniensium tradendorum pro dote pignorum a marito ex more vel lege originem cepisse, cum mos
(75) et lex non scripta nihil differant, et lex non scripta

vim legis scriptae obtineat. Ex hoc itaque antiquissi- 62
mo iure descendit ius Romanorum vetus, cuius vestigia quaedam exstant in pandectis, ut in l. vir uxori 17. §. si mulier. D. ad Senatusconsultum Velleianum l. quod autem §. si uxor. D. de donationibus inter virum et uxorem. l. si constante, §. quotiens. D. soluto matrimonio. Ex quibus omnibus legibus rectissime colligitur maritum olim pignora tradere solitum pro dote uxori, et quod mage notandum, disertis verbis §. si uxor l. quod autem. D. de donat. inter virum et uxorem, de praediis loquitur, quae a marito in pignus tradita fuerant, ut plurimum enim (quemadmodum apud Athenienses observatum fuisse notat Harpocration, cum apud eos παρὰ τοῦ ἀνδρὸς ὥσπερ ἐνέχυρόν τι τῆς προικὸς ἄξιον οἷον οἰκίαν ἢ χωρίον tradi solitum dicit) apud Romanos quoque domus, aut possessiones et praedia dabantur in pignora. Levissima autem et aliquo modo ferenda fuissent haec humanae diffidentiae argumenta, nisi ius illud maius incrementum cepisset, et fides Romanorum ipsa fide Graeca quae locum proverbio dedit, peior apparuisset, nam postquam mariti pignora pro dote tradere coacti fuere, fortius adhuc et strictius obligationis vinculum adinventum est, fideiussores enim et mandatores post solutum matrimonium peti coeperunt, argumento l. 7. D. de exceptionibus, l. cum dotis. D. de iure dotium. l. 1. et 2. C. ne fideiussores, aut mandat. dot. dentur. Post solutum matrimonium dico, quia
manente matrimonio fideiussor, aut mandator dari non (76)
debebat. Ante nuptias quidem et post nuptias dari non poterat, quod ius constitutiones Imperatorum tulerunt, et sane optima ratione, videbatur enim mulier quae se suamque vitam marito committebat, (ut loquitur l. hac lege. C. de pactis conventis, et l. 2. Cod. ne fideiuss. aut mandat. dot. dent.) eius fidei diffidere, quod absurdum omnino et absonum erat, sic enim perfidiae causa in eorum connubio generabatur. Ex constitutionibus igitur maritus non amplius coactus est fideiussorem, aut mandatorem uxori dare, cuius mandatu dotem ei det, quo postea possit adversus illum fideiussorem vel mandatorem regressum habere soluto matrimonio, dotis suae recuperandae gratia. Et si ultro a marito datus sit, non obligatur, quia haec obligatio a constitutionibus improbata est l. 1. C. Theodos. de fideiuss. dot. Gravius ac molestius est fideiussorem dare quam pig-

nus, quia in dando fideiussore contumelia aliqua inesse videtur, quae non est in pignore l. 17. in fine de testam. tutela. D. pignus enim rei debitae, at fideiussor debitoris locum obtinet, quod nomen grave ac molestum est, nec ferendum ullo modo inter maritum et uxorem. Atque haec est veteris Romanorum iuris quod in tradendis pro dote pignoribus observabatur, origo et progressus, quem nemo non videt petendum et derivandum ab antiquissimo Atheniensium iure, de quo paucis iisque elegantibus verbis hoc loco egit Harpocration. Hodie nec pignus, nec fideiussor datur, quia mulier in
(77) bonis mariti tacitam hypothecam habere censetur. Reliqua quae ad ius Gallorum pertinent pragmaticis discutienda relinquo, ut veniam ad explicationem eorum quae adhuc in nota auctoris nostri supersunt. *ὁ δὲ αὐτὸς λόγος*, inquit, *καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὀφλημάτων*. Id est voces haec *ἀποτιμᾶν*, *ἀποτιμᾶσθαι*, et *ἀποτίμημα* non tantum de pignoribus et hypothecis, quae a marito mulieri traduntur pro dote, dici possunt, sed generaliter vel in hypothecam accipere, vel pignori dare significant, pro quolibet scilicet debiti genere, non solum pro dote aut locationibus, sed et pro aliis omnibus negotiis in quibus contrahuntur obligationes. Hesychius Grammaticorum peritissimus hoc bellissime confirmat, *ἀποτιμήσασθαι*, ait, *τὸ λαβεῖν εἰς ὑποθήκην*. Vide Demosthenem orat. contra Onetorem secunda. Lysias hoc etiam docuerat in oratione adversus Diogenem de locatione domus, si tamen illa legitima erat. testis Harpocration.

Pag. 42. l. 12. *Ἀπόταφος* ille est apud Dinarchum in denunciatione adversus Agasiclem, qui privatus est maiorum suorum sepulchro. At *ἀπόταφοι* servi erant *οἱ συνηριστευκότες τὴν ἐλευθέραν*, ut ait Hesychius, *καὶ μὴ συνταφέντες αὐτοῖς*, in quibus plane caecus sum, nec memini me simile quicquam in monumentis veterum legisse. Forte pro *τὴν ἐλευθέραν* legendum *τῇ ἐλευθέρᾳ*, aut *τῇ ἐλευθερίᾳ*. Sed nihil constituo.

63 Pag. 42. et 43. l. 22. et 3. Quod nos hodie inventarium et repertorium vocamus, veteres Graeci *ἀπο-*
(78) *γραφὴν*, vel *ἀπόφασιν* dixere. Hac in permutationibus quas *ἀντιδόσεις* appellabant maxime utebantur, ut saepius testatur Demosthenes in orat. adversus Phaenippum: illa vero in quibuslibet descriptionibus et professionibus censuum, quae fiebant, ut sciretur quantum

quisque civium haberet in facultatibus. Demosthenes semel tantum *ἀπόφασιν* quae proprie in permutationibus contingebat, *ἀπογραφὴν* vocavit, ex notatione Harpocrationis. Sed et *ἀπογραφὴ* quiddam aliud significat, est enim species actionis de qua, ne diutius in istis tempus teramus, videndus Demosthenes in orat. adversus Androtionem et in orat. adversus Nicostratum de Arethusii servis, si tamen haec legitima sit.

Pag. 43. l. 5. 6. 7. Glossa huius verbi *ἀποφορᾶν*, infinitivum potius, quem de novo dedimus ex Suidae penu, requirere videbatur quam accusativum *ἀποφορὰν*, quem praecedentes editiones retinuerunt. [licet hoc eodem loquendi genere aliquoties utatur hic auctor, nam supra ad vocem *ἀλογίαν* ita infit, *ἀλογίαν, τὸ μηδένα ἔχειν λόγον*. Unde colligitur nullam esse rationem cur potius *ἀποφορᾶν* hic in infinitivo legatur quam illo loco, ubi optime in accusativo *ἀλογίαν* legitur, qui tamen explicatur per infinitivum, quemadmodum voce *ἀναφορὰ*, rectum per infinitivum, *ἀναφορὰ, τὸ ἀναφέρειν τὴν αἰτίαν*. *Ex Addendis.*] Isaei tamen ex ora- 64
tione adversus Orgeones verba, (sic inscribi debet illa oratio, *πρὸς Ὀργεῶνας*, ut patet ex verbo *Ὀργεῶνες* infra, aliquoties incuria librariorum in hoc opere peccatum est, et pro *Ὀργεῶνας*, *Ὀργαίωνα*, vel *Ὀργεῶνα* scriptum, ac si non adversus sodales Orgeones, sed contra privatum quendam Orgeonem habita fuisset illa oratio ab Isaeo, quae menda benignus lector condonabit, et advertet in verbis *γεισίπους* et *εἰσεπόδιζον*, constanter legendum *πρὸς Ὀργεῶνας*.) Isaei inquam ex illa oratione verba *ἀποφορὰν* in accusativo potius postulare videntur, ita enim habent, *εἴπερ γοῦν ὥριζον ταῖς ἀποφοραῖς ταύταις τῶν παίδων ἀλλότριον εἶναι τὸ χωρίον*. *Hisce distantiis et interstitiis pedum*, vertit vir (79)
consummatissimus in Graecis, quia pro *παίδων* veteres omnes editiones *ποδῶν* habent. Nos recens *παίδων* restituimus. Quomodo enim potius pedum interstitiis definitum fuisse asseruisset orator fundum illum alienum esse quam annuis vel menstruis pensitationibus et *ἀποφοραῖς*; quae a servis, quos *παῖδας* vocat, dominis fiebant, per varia temporum intervalla. Certe nunquam mihi persuadere potui *ἀποφορὰν* distantiam significare simpliciter, pensitationem quidem quae diversis anni tempestatibus, et quasi per intervalla praestatur, innuere potest. Quomodo accipitur apud Grammatico-

rum probatissimos, Pollucem, Ammonium, et Herodoti glossas, quod etiam sibi velle videntur verba haec auctoris nostri τὸ ἀπενεγκεῖν, καὶ διάστημα ποιῆσαι μεταξύ. male διάστομα legebatur. De pedum quidem distantiis et interstitiis in limitibus agrorum loqui saepius Gromaticos auctores non est dubium, talia enim sunt apud eos ὅσα κόνις. Imo et ipsa Solonis lex, quae in tit. finium regundorum in Pandectis ex parte allata est, tota de distantiis et intervallis pedum est, quae inter vicinos relinqui debent, si alter eorum vel murum struere, vel aedificare velit, aut sepulchrum et scrobem fodere aut puteum, vel si oleam aut ficum, aut alias arbores plantare desideret. Integriora eius legis verba quam quae vulgo leguntur dedit eruditissimus vir Ioannes Leonclavius in eclog. Basilic. et in notatorum quae cum veteribus Paratitlis in Cod. edita sunt lib. 2. nume-
(80) ro 34. Quaedam adhuc lacera supersunt, quae meminimus a nobis suppleta fuisse beneficio Basilicorum, quorum nobis copiam non denegavit clarissimus Senator Ioan. Faber, magni illius Petri Fabri filius. Sed haec alias et opportunius et diligentius absolventur, agamus quod agimus. De pedum distantiis non intempestive forte hic, dum de finibus agrorum agebat, loquutus est Isaeus, at ἀποφορὰν simpliciter intervallum aut distantiam significare, et accusativum hunc glossematice per ἀπενεγκεῖν, καὶ διάστημα ποιῆσαι μεταξὺ explicari, hoc quidem remotissimum et alienissimum esse nemo non videt, quod tamen probare veriti non sunt viri non ultimam familiam in literis ducentes. Nos in his nihil certi decernimus, imo omnia adhuc curatius examinanda acutioribus et accuratioribus tradimus, non enim haec difficultate carent.

Pag. 43. l. 10. Dinarchus in oratione contra Archestratidem, κατ' Ἀρχεστρατίδου, sic concipienda epigraphe huius orationis, non ut excusi omnes inepte et corrupte Ἀριστοκράτους, manuscripti Ἀρχεστράτου habebant, ex quo nos confecimus Ἀρχεστρατίδου, contra quem orationem hanc habuerat Dinarchus, ut patet ex multis auctoris nostri locis. Dinarchus inquam in illa oratione, ἀποψηφίζονται dixerat, pro καταδικάζουσιν αὐτὸν μὴ εἶναι πολίτην. Aliud est ἀποψηφίσασθαι παρὰ τοῖς δικασταῖς, aliud ἐν τοῖς κατὰ δῆμον. ἐργαστηρίοις.
65 Hoc condemnare significat, sive καταψηφίσασθαι, unde iudicia illa διαψηφίσεις dicuntur, de quibus erudite Har-

pocration voce διαψήφισις. Illud absolvere, sive ἀφεῖναι. In oratione Dinarchi quae hic laudatur, ἀποψηφίσασθαι condemnare significat ταῖς ἐν τοῖς δήμοις κρίσεσι tribuum iudiciis, ἐκφυλλοφορῆσαι proprie illud dicebatur, quia οἱ κατὰ δήμους δικάζοντες foliis suffragia ferebant, quibus inscribebant εἴ τις ὡς παρέγγραπτος ἐκρίνετο. Plura ad ἐκφυλλοφορῆσαι et διαψήφισις. Demosthenes orat. de Corona, Antiphontem ἀποψηφισθέντα commemorat, ad quae Ulpianus acutissime: οὗτος γὰρ ὁ Ἀντιφῶν Ἀθηναῖος ἐδόκει εἶναι, πρότερον γιγνομένων δὲ τῶν καλουμένων διαψηφίσεων, ὅ ἐστιν ἐξετάσεων, ἐν τοῖς δήμοις ὡς ἔθος, εἰ ἄρα φύσει Ἀθηναῖος οὐκ ὢν ἐνέγραψεν ἑαυτὸν ἐκ σπουδῆς τινῶν εἰς τοὺς ἀστοὺς, ἀπεψηφίσθη δὲ καὶ ἀπεδοκιμάσθη ὡς οὐκ ὢν ἀστὸς καὶ ἐκβέβληται. (81)

Pag. 44. l. 4. 7. Non sine ratione in verbis Dinarchi ex oratione contra Pytheam coniiciebat corruptum esse Harpocration τὸ ἀπρότων, et peccatum illud esse scripturae, sed non temere etiam nos in eius restitutione corruptum et portentosum esse τὸ ἀλησίπων dicemus. quidam codices manuscripti ἀλυπίσων habent, et ita vara vibiam sequitur, ut est in veteri verbo. Melius et rationi convenientius antiqui illi codices, in quibus auctor noster scriptum fuisse asserit παρνόπων, pro ἀπρότων, nam πάρνοπες vox usitata est, et speciem locustae significat, ἀπρότων autem vel ἀλησίπων, vel ἀλυπίσων nullus antiquorum unquam dixit, imo nec ipse Suidas hanc Harpocrationis restitutionem retulit, unde 66
coniicere licet eius etiam tempore corruptos in hac parte fuisse Harpocrationis Codices.

Pag. 44. l. 10. et 11. Non Ἀραφήνιος populus est tribus Aegeidos, ut innuunt haec Harpocrationis verba, (82)
sed Ἀραφὴν, ut optime epitomator Stephani. Ἀραφήνιος tribulis, aut civis est illius populi. sed crebrae sunt illae apud auctores μεταβολαί. Supra voce Ἁλαιεὺς ante editionem nostram, ὄνομα δήμου legebatur pro δημότου, cum Ἁλαιεὺς potius tribulis quam populi nomen sit, et tamen ferenda erat haec lectio, quia his conversionibus gaudent Ethnicographi non raro.

Pag. 44. l. 13. 16. et 23. Aeschinis oratio περὶ τῆς ἀποδόσεως illa est qua falsae et male obitae legationis accusatus a Demosthene defendit se et a calumniis purgat. Adversaria Demosthenis oratio περὶ παραπρεσβείας inscribitur, haec περὶ τῆς ἀποδόσεως, quod in ea

rationem reddat Aeschines defunctae et peractae legationis: vulgo etiam περὶ παραπρεσβείας inscribitur, sed minus proprie. Verba autem ad quae haec notavit Harpocration ita habent in illa oratione: *ἐκ παίδων δὲ ἀπαλλαττόμενος, καὶ δέκα ταλάντους δίκας κατὰ τῶν ἐπιτρόπων λαγχάνων, Ἀργᾶς ἐκλήθη*, etc. *Ἀργᾶς* cum circumflexo in ultima legit auctor noster, contra cuius fidem et omnium antiquorum, ut Plutarchi, Hesychii, Suidae et aliorum, recentiores quidam veterem hanc et germanam lectionem torquere conati sunt *ἀπροβουλεύτως*. Eruditissimus Lambinus ad od. Flac. 19. l. 2. in verbis Aeschinis non *Ἀργὰς*, sed *Ἀγρὰς* legendum probare conatur. Est etiam alter consummatissimus in litteris et acutissimus vir, quem honoris causa non nomino, qui negare ausus est Demosthenem *Ἀργὰν* voca-
(83) tum fuisse, et non *Ἀργὰν*, sed *Ἀργὸν* dici eum debere contendit ex auctoritate Didymi, critici antiquissimi et excellentissimi; *ὁ γοῦν Δημοσθένης*, inquit, *ἕστ' ἂν ἦν νέος ἐλέγετο βάταλος, ὕστερον δὲ γηράσας καὶ ἀκίνητος ὢν περὶ τὰς συνουσίας ἐλέγετο ἀργὸς*, quasi lentus et segnis ad rem veneream. Verum bona huius doctissimi viri venia dixerim, ex verbis illis Didymi non posse colligi Demosthenem non *Ἀργὰν*, sed *Ἀργὸν* dici debere, nam ideone non dicetur *Ἀργὰς*, quod *ἀργὸς* vocatus fuerit, ut testatur Didymus? non certe, cum enim adhuc in aetate iuvenili esset, vel ut loquitur Aeschines *ἐκ παίδων ἀπαλλαττόμενος*, *Ἀργὰς* dictus fuit, at cum ad senilem pervenit aetatem, *ἀργὸς*, ita ut apud Aeschinem optime *Ἀργὰς* legatur, quod eum vix ephebum ita vocatum esse dicat. Solum discrimen aetatum docto illi viro persuadere poterat, si haec attente legisset, utramque denominationem Demostheni competere potuisse. Nos de hac voce *Ἀργὰς* non addemus plura, quia quaecunque de scommatis huiusmodi et dicteriis Aeschinis et Demosthenis ab Harpocratione relata sunt et alia plurima quae passim in eorum orationibus leguntur, in cap. 15 lib. 2. lectionum nostrarum coniecimus, in quo de variis conviciis, *βλασφημίαις* et falsis dictis, in quibus luserunt inter se hi duo oratores, satiatissime a nobis actum est. Alia persequimur, et monemus in linea 16. Achaeum quidem *ἐν Ἀδράστῳ* laudari, sed literato nemini certo adhuc constare, quis ille Achaeorum, an iunior Syracusius,
67 qui decem Tragoedias tantum scripserat, an alter Ere-

triensis, Pythodori vel Pythodoridos filius, qui Olympiad. 74. natus est, et dramata docuit quadraginta quatuor, vel ex quorumdam sententia, triginta, aut ut alii existimavere, vigintiquatuor tantum. Semel eum vicisse ferunt, et Sophocle paulo iupiorem cum Euripide Olympiad. 83. in pretio habitum esse. Equidem ex huius Tragoediis multas auctoritates promit Athenaeus, ut non leve sit hinc arguere, de eo loqui Harpocrationem hoc loco. Praeterea eadem linea pro *Τίμαρχος δὲ ὁ Ῥόδιος* legendum est *Τιμαχίδας δὲ ὁ Ῥόδιος*, veterem tamen lectionem noluimus interpolare, quod manuscriptorum auctoritate confirmaretur et Suida, sed aequum et consentaneum est ut innovetur, nam non Timarchus, sed Timachidas Rhodius Glossographus hic laudatur. Scio quidem apud Athenaeum lib. 11. Timarchum quemdam citari, qui libros *περὶ τοῦ Ἐρατοσθένους Ἑρμοῦ* composuerat, sed Rhodius ille non erat, nec, ut opinor, Glossographus, qualis Timachidas, quem hic laudari convincunt haec verba, *οὐ κατὰ γλῶτταν*. Glossas composuerat Timachidas, ut patet ex Athen. lib. 2. dipnos. Hesych. Suida, et ex his quae de eo retulimus in dissertatione critica; an idem ille sit qui libris undecim, vel etiam pluribus coenas descripserat, non ulterius inquiro. Viri docti Grammaticum a poeta separant, sed nihil impedit, quin Grammaticus poeta fuerit, maxime cum apud Athen. Timachidae etiam Rhodii laudentur carmina, quae de coenis composuerat, et Glossae. utrum de eodem auctore loquatur Athen. amplius est quaerendum. Veniamus ad alia l. 23. Quamvis veterem lectionem retinuerimus, et *ἐν μέντοι τοῖς Ἀττικιανοῖς* excusum sit, tamen melius est legere *Ἀττικισμοῖς*, ut infra voce *Θύστιον*, in qua plura vide de differentia quae constituenda est inter *Ἀττικοὺς* et *Ἀττικισμοὺς*, cum Attici scilicet vel Athenienses apud veteres laudantur, vel Atticismi.

(84) (85)

Pag. 45. l. 3. Haec vera sedes est vocis *Ἀργαῖος*, et Theopompi e rerum Philippicarum primo verba ita restituenda ex manu exaratis, *τὸν Ἀγγέλαον καλοῦσι*, non ut praecedentes editiones *Ἀγγέλεων*, *καὶ Ἀργαῖον*, *καὶ Πανσανίαν*. Porro de hoc Argaeo praeter Demosthenem in orat. contra Aristocratem, Libanius verba fecit *ἐν πρεσβευτικῷ πρὸς Ἰουλιανὸν*, quem nunc primum edidit doctissimus Federicus Morellus, *διεξῆλθεν ἄν*, inquit, *καὶ περὶ Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου καὶ περὶ*

Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλίππου, ὧν ὁ μὲν Ἀθηναίων τὸν Ἀργαῖον κατηγόντων κεκρατηκὼς ὥσπερ εὐεργέτας ἀπέπεμψεν.

68 Pag. 45. l. 9. Cum primum in hunc locum incidi, imperitia et oscitantia Typographorum male excusum fuisse, *Ἄργουσα* pro *Ἄργουρα* statim mihi persuasi, sed postquam de luculenta eius enarratione cogitare coepi, inveni veterem hunc esse errorem, et quem membranae ipsae retinuerunt, imo et auctoris nostri simia Suidas. Argura (*Ἄργουρα* enim cum Demosthene, Stephano et aliis legendum est) Euboeae civitas est in Chalcidice, teste Aristotele Chalcidensi in volumine quod de Euboea confecerat, *ὡς Ἀριστοτέλης ὁ Χαλκιδεὺς ἐν τῷ περὶ Εὐβοίας* (ait Harpocration.) Quis
(86) Aristoteles ille qui manus et oculos Diogenis Laërtii, Stephani, Athenaei, et huiusmodi heroum effugit? adeone infelix et parum cognitus, ut non meruerit quendam locum sibi vindicare in divinis eorum scriptis? Nullum inveni antiquorum, qui de hoc Aristotele Chalcidensi scriptis quaedam mandaverit; soli, ni me fallit memoria, Apollonii Rhodii enarratores Theo, Sophocles, Tarraeus, eius tanquam in transcursu meminerunt, quo loco ita commentantur ad Argonautica, *Σουΐδας καὶ Ἀριστοτέλης οἱ περὶ Εὔβοιαν πεπραγματευμένοι*, (de Aristotele enim Chalcidensi intelligenda illa verba) Sed quid faciemus Ulpiano, vetere Demosthenis interprete, qui ad haec Midianae *ἐπ' ἀστράβῃ ὀχούμενος*, non *Ἀργούρας* cum Harpocratione et faece interpretum, ut ille loquitur, legendum esse putavit, sed *ἀργυρᾶς*? ita ut secundum eum ex verbis Demosthenis hic sensus sit eliciendus, Midiam usum esse cathedra argentea, ad mollitiem et eius lasciviam arguendam et aperiendam, non cathedra ex Argura Euboeae civitate sibi comparata, quomodo vulgus existimabat. Verba illius digna relatu sunt. *Εἶθ'*, inquit, *ἵνα μὴ ἀντιπέσῃ, τί οὖν εἰ κακωθεὶς ἐχρήσατο ταύτῃ τῇ καθέδρᾳ, προσέθηκεν Ἀργυρᾶς; τὸ μὲν ἠργυρῶσθαι τὴν καθέδραν δεῖγμα ἦν τοῦ ἐπιτηδεύοντος καὶ ἐντρυφῶντος τούτῳ τῷ εἴδει, τὸ δὲ καὶ ἐξ Εὐβοίας, ὅτι μὴ εἰωθότων τῶν Ἀθηνῃσι τοιαύτας ἐργάζεσθαι, αὐτὸς ἐξ Εὐβοίας ὠνήσατο. ἡ δὲ δημώδης*, scriptura scilicet aut lectio vulgaris, *ἐξ Ἀργούρας ἔχει, ἀπὸ τόπου τῆς Εὐβοίας, ἀλλὰ τὰ ἑξῆς δηλοῖ, ὅτι μαλακίαν αὐτῷ καὶ τρυφὴν ὀνειδίζει, χλανί-*
(87) *δας λέγων, καὶ ἱμάτια τρυφερὰ, καὶ σκεύη ἐπιτήδεια πρὸς ἀνειμένον βίον.* Quae profecto verissima et acutissima sunt,

et vulgarem aliam lectionem reiiciendam demonstrant apertissime, licet a Macrobio confirmetur c. 21. l. 5. Sat. ubi nominatim in relatis ex Midiana verb. legitur ἐξ Ἀργυύρας.

Pag. 45. l. 13. 14. 19. Dinarchus in oratione contra Proxenum λαβῆς, ita vulgares omnes editiones et nostra, sed melius, quantum reor, exarati manu habent βλάβης. quam lectionem etiam amplexus est Dionys. 69
Halicarnass. Dinarchus, inquam, in illa oratione usus erat his vocabulis ἀργυρὶς θήκη, vel ut quaedam membranae habent uno verbo ἀργυροθήκη. Testis Harpocration, cuius verba hoc loco non ita facilia sunt, ut unicuique statim patere possint, nam amabo te quid omnia illa quae post has voces ἀργυρὶς θήκη subiunguntur sibi volunt? praecipuum eius intentum in eo versatur, ut explicet enodetque glossematice quaecunque ex orationibus decem rhetorum haurit, vel difficile, vel incognitum et impervium: ubinam quaeso horum verborum ἀργυρὶς θήκη glossa est, ubi enarratio? Quid denique ex his colligi potest, quo Dinarchi illa verba clariora et faciliora reddantur? Scio quid magni viri, et quos nihil in literis fugit, ad haec responsi daturi sint, absit etiam ut divinas illas mentes in his terrestribus immorari credamus, eorum qui nectare et ambrosia saturantur, gustus et appetitus vix potest mortalibus his cibis irritari aut provocari. Non res nobis cum illis Heroibus, cum candido et aequo lectore agimus, et ab eo familiariter quaerimus utrum postquam haec legerit, videat quid concludere velit auctor noster. Non dubito, dummodo doctus potius esse quam videri (88)
malit contra huius seculi mores, quin sincere fassurus sit se in verbis quidem aliquid videre, at in mente aut intento plane nihil. Non operam igitur aut oleum perdidisse videbimur, si horum sacrorum adyta et penetralia reserare tentemus, in eorum gratiam qui nondum in ea fuere admissi. Duae erant antiquitus apud Athenienses γραμματιδίων species, et quibusdam tantum utebantur ad scribendum, aliis vero, ad argentum recondendum et reponendum, quae etiam κιβώτια vocabantur, id est arculae, seu cistae, fisci, unde fiscus nomen accepit. Neoterici eos fiscos, aut illa γραμματίδια ἀργυροθήκας dixere, Dinarchus divisis vocibus, ἀργυρίδας θήκας, ergo hic ἀργυρὶς θήκη reconditorium argenti est, sive γραμματεῖον ἀργύριον, quod Βοιωτικὸν καὶ κοῖλον vocabant. Simpliciter aliquando dicebatur

ἀργύρινον. Hesych. ἀργύρινον, γραμματεῖον, ὃ καὶ Βοιώτικον καὶ κοῖλον λέγεται. Rursus, ἀργυροθήκη, τὸ ἀργύριον γραμματεῖον. Pollux lib. 4. cap. 2. Βοιώτιον vocat, γραμματεῖον δὲ, inquit, παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, καὶ ἐν ᾧ ἀργύριον ἀπέκειτο, ὃ καὶ γραμματεῖον Βοιώτιον ἐκάλουν, οἱ δὲ νεώτεροι αὐτὸ καὶ ἀργυροθήκην ὠνόμαζον. Sed hic nos antequam in Hesychii verba incidissemus, pro Βοιώτιον reponere Κιβώτιον tentabamus moti auctoritate Harpocrationis, qui γραμματίδια illa, in quibus argentum reponebatur, vocata etiam fuisse κιβώτια refert. Miror quomodo plura esse huiusmodi γραμματίδια dixerit, cum alii omnes auctores ad unum apud Atticos unicum tantum fuisse docere videantur.

(89) Pag. 46. l. 5. Lysias in oratione πρὸς Λεπτίνην,
70 haec est vetus lectio quam retinuimus, πρὸς Ἐλπίνην habent manuscripti, utrum melius non iam inquirimus, imo vero de Ardetto pauca monemus. Ardettus, (qui ab heroe antiquissimo, ὃς Ἀθηναίους πρῶτος ἐξώρκισεν, sic legendum, non ut male hactenus excusum est in veteribus editionibus et nostra ἐξώρισεν. primus enim hic Ardettus populum seditionibus et inimicitiis ac dissidiis plenum ad concordiae iusiurandum adegit,) locus Athenis erat ὑπὲρ τὸ στάδιον Παναθηναϊκὸν πρὸς τῷ δήμῳ, τῷ ὑπένερθεν Ἀγρύλεων, ut ait Harpocration, at ut Pollux Εἰλισσοῦ πλησίον, unde forte apud Hesychium est restituendum et legendum, τόπος περὶ τὸν Εἰλισσὸν, nam hodie Ἰλοσσὸν excusum est, ἐγγὺς τοῦ Παναθηναϊκοῦ σταδίου, ἐν ᾧ τοὺς ὅρκους ἐποιοῦντο, male etiam in excusis legitur οἴκους. Eo in loco iurabant Athenienses una omnes iuramentum Heliasticum, cuius iurisiurandi formula integre concepta est in orat. Demosth. adversus Timocrat. Ulpianus multa ad illa verba τῶν ὀμωμοκότων Ἡλιαστικὸν ὅρκον. Pollux lib. 8. cap. 10 forum quoddam fuisse quod vocabatur Ardettus manifeste testatus est, in quo Apollinem Patroum, Cererem et Iovem regem iurabant. Iudicum vero iusiurandum hoc erat, iudicaturos se de illis rebus, de quibus leges essent, secundum easdem: de quibus autem nullae forent, se iustissimas laturos sententias. Cum vero simul etiam iurabant partes, id est illi qui iudicia experiebantur, omne illud ἀμφιορκία dicebatur. Sic intelligenda sunt haec Pollucis ὀμοσάντων δὲ καὶ
(90) δικαζομένων τὸ πᾶν ἐκαλεῖτο ἀμφιορκία, quae ab inepto interprete non fuere percepta.

Pag. 46. l. 16. Non Ἄρθμιος, sed Ἀρίθμιος con-
stanter retinuerunt manu exarati, ut et infra voce ἄτι-
μος, ubi forte de eodem hoc Arthmio mentio, verum
praeter auctoritatem omnium excusorum, qui huic vul-
gari lectioni favent, accedunt praeterea Demosthenis
codices, in quibus Ἄρθμιος semper scriptum invenitur.
Vide Philippic. orationes.

Pag. 46. l. 17. Aribarzanes quidam dicunt, alii
Ariobarzanes. Suidas utrumque habet. Caeterum vo-
ces omnes quae leguntur ab ἀργᾶς usque ad Ἀριστίων,
a nobis in ordinem nativum et alphabeticum redactae
sunt, cum antea confuse et ἀτάκτως legerentur. hoc
facile deprehendent illi qui veteribus editionibus po- 71
tiuntur.

Pag. 46. l. 22. Ut Aristylla apud Graecos, ita et
Aristyllus proprium viri nomen. Aristylla Aristogito-
nis soror. Hesych. de Aristyllo, Ἀρίστυλλος, ὄνομα,
supple κύριον, viri proprium nomen: supra monuimus
haec indiscriminatim et promiscue apud Grammaticos
poni, ὄνομα solum, vel κύριον solum, ut Latinorum
proprium nomen designent. Porro Hesychii verba de
Aristyllo poeta obscoeno et αἰσχρουργῷ intelligenda sunt.
Vide Aristoph. in Pluto, Concionantibus, et eius enar-
ratorem.

Pag. 46. l. ult. pag. 47. l. 1. et 3. Suidas hoc loco
insigni confusione liberandus est et una explicandus.
Aristaeus, Aristeus et Aristion diversa procul dubio
nomina, nec te illa movere debent, Ἀριστεὺς δὲ Ἀρι- (91)
στέως, καὶ Ἀριστήων ὡσαύτως, nam horum verborum
hic genuinus et germanus sensus est, voces illae Ari-
steus, Aristaeus et Aristion nomina propria sunt viro-
rum, ideoque Harpocration de Aristeo ait ὄνομα καὶ
τοῦτο κύριον, quia iam de Arthmio loquutus erat. Ari-
stion hic sive Aristeon (habet enim Suidas Ἀριστήων)
Samius aut Plataeensis, Demosthenis socius ex Myra-
cillio, ab eo missus est ad Hephaestionem, Ἡφαιστίωνα
enim legendum, non Τφαιστίωνα, (ut male veteres edi-
tiones et nostra,) foederis paciscendi gratia, Marsya
teste. [Cuiusdam Aristionis meminit Antiphon ἐν τῷ
περὶ τοῦ χορευτοῦ, cum ait, κατηγορήσειν ἔμελλον Ἀρι-
στίωνος, καὶ Φιλίνου, καὶ Ἀμπελίνου. An de eodem
Aristione loquatur non ausim affirmare. *Ex Addendis.*]
At inquiet πολυπράγμων quis, cur in locum Hylli qui
hoc loco laudari videbatur, successit Diyllus? cui dum

facio satis, una de Diyllo quaedam moneo, male ante hanc nostram editionem hic legebatur ὡς δ' ὕλλος, nullus enim Hyllus auctor Graecus. Hyllus quidem apud Macrobium quidam Romanus scriptor, at ex Graecis neminem inveni qui Hyllus vocaretur, scriptorem dico, Heroes siquidem Hyllos Herculis et Melites Aegaei fluvii filiae, vel Herculis et Deianirae filios agnosco. Nec me latet apud Stephani mutilatorem voce *Αἰθιόπιον* haec legi, *Χωρίον Λυδίας παρὰ Ὕλλῳ πλησίον τοῦ Εὐρίπου*, sed non auctor hic Hyllus est, imo potius fluvius aut pars quaedam Lydiae sic vocata. Scriptoris Graeci verum nomen est Diyllus, quod me docuit eruditissimus Casaubonus in notis ad Diogen. Laert. ex Diod. Sicul. Plutarcho et aliis. Audi Diod. lib. 16. *Δίυλλος ὁ Ἀθηναῖος ἦρκται τῆς ἱστορίας ἀπὸ τῆς ἱεροσυλήσεως, καὶ γέγραφε βίβλους εἴκοσι καὶ ἑπτὰ, συμπερι-*
(92) *λαβὼν πάσας τὰς ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις γενομένας πράξεις, περί τε τὴν Ἑλλάδα καὶ Σικελίαν*. Huius Diylli symposiaca apud Athenaeum laudari videntur, sed *Δίδυμος* illic legendum iamdiu monuit idem Casaubonus in notis ad Diogen. Laert. in Lycone, (Symposiacorum enim legitimus parens Didymus, Diog. Laërt. Etymol. et innumeris aliis id referentibus,) quod novissime repetere non dedignatus est in notis suis ad Hesych. illustr. Ioannes Meursius, vir non summae solum eruditionis, sed et summi et indefessi laboris.

72 Pag. 47. l. 6. 10. Vide quae observamus infra verbo *δεκατεύειν*. De Cratino autem, et eius dramate, quod *ψηφίσματα* vocabatur, en tibi quae supra verbo *ἄνδρων* polliciti sumus. Diximus aliquando nos hoc loci putasse restituendum, *καὶ Κρατέρῳ ἐν τοῖς ψηφίσμασιν*, quod Craterus ille Macedo Decretorum volumina collegisset, ut Lysias *ψηφίσματα* scripserat, quae apud Pollucem lib. 7. cap. 2. laudantur, *τῆς δὲ εἰσωνίας εἴρηκεν ἐν τῷ περὶ ἀσπονδοποιοῦ, ἐν δὲ τοῖς Ἀττικοῖς ψηφίσμασι, ἃ τοῖς ξένοις ἐπί τι μέγα ἐγράφετο, ἔστιν εὑρεῖν εἶναι αὐτῷ καὶ οἰκείαν ὤνησιν.* (Hodie in Gallia nos huiusmodi homines e trivio vocamus *Collecteurs d'Arrests*, ad quorum nugas, et somnia excudenda, et typis mandanda, divina haec excudendi ars potius inventa videtur, quam ad serias et non ita futiles doctorum virorum lucubrationes posteris imperitiam sequioris huius seculi hominum miraturis, et typographorum avaritiam contempturis relinquendas.) Sed non male *Κρα-*

τίνω etiam posse legi coniecimus deinde, quod Cratinus
Comicus drama forte composuerit quod vocabatur *ψη-* (93)
φίσματα. Nullum adhuc antiquorum inveni, qui eius
meminerit, sed quid prohibet *Ψηφίσματα* illum compo-
suisse, qui *Νόμους* et *Νέμεσιν* docuerit? *Νόμοι* eius
apud Pollucem lib. 6. cap 10. et lib. 7. cap. 22. apud
Athen. lib. 11. et Aristoph. interpretem ad Equit. lau-
dantur. Cratinorum unus veteris comoediae auctor, qui
teste Suida dramata tantum viginti et unum docuerat,
e quibus *νόμοι* et *νέμεσις* apud Athen. et alios auctores
laudantur: forte inter ea recensendum et istud quod
ψηφίσματα nuncupabatur. Alter iunior qui Omphalen et
alia dramata quae apud Polluc. et Athen. laudantur
composuerat. Sed ex re tam incerta quid quaeso certi
proferri possit? Usus et continua lectio rerum optima
magistra haec nos tantum docere possunt.

Pag. 47. l. 15. et 17. De Arcturo, Arctophylace,
qui et Bootes dictus est, vide quae animadvertit Sca-
liger ὁ πάνυ ad Manilium. Erotianus optime de eo et
convenienter: *Ἀρκτοῦρος, ὃν τινες ἀρκτοφύλακα προσ-
αγορεύουσιν, οὖροι γὰρ οἱ φύλακες καλοῦνται. ἔστι δὲ
οὗτος λαμπρὸς ἀστὴρ ἐν τῇ ζώνῃ τοῦ Βοώτου κείμενος.*
Harpocration *ὑπὸ τὴν ζώνην*, quod paulo diversum est,
aliud siquidem est in Zona cuiusdam astri esse, aliud
sub Zona eiusdem. Sed haec ad Astrologos pertinent,
in quorum messem nos falcem nostram non iniicimus.

Pag. 47. l. 22. Inepte et insulse praecedentes edi- 73
tiones quae ab his verbis leguntur *ἄρκυς λέγονται* usq.
ad finem, ab hac voce *ἀρκύωρος* divulsa et separata
habebant, nos primi omnia coniunximus et colligavi- (94)
mus hoc loco, et aliis innumeris eiusdem generis, ut
apparebit.

Pag. 48. l. 2. Alii Harmostae qui a Lacedaemoniis
in subactas et subiugatas urbes mittebantur, de quibus
Eratosthenes in libro quem confecerat de bonis et malis
et Demosth. orat. pro Ctesiph. Alii illi qui ab eisdem
Lacedaemoniis turbato et confuso Reipublicae statu
eligi ac constitui solebant, ad abigendos et expellen-
dos tumultus omnes publicos et privatas civium sedi-
tiones. Hi Harmostae a Thessalis *ἀρχοὶ* vocabantur,
tantaque pollebant auctoritate et potentia, ut regum
et tyrannorum instar regnarent. Refert Dionys. Hali-
carnass. ita a Lacedaemoniis vocatos fuisse, quod eos
veriti essent reges, aut tyrannos vocare, speciosum

nomen Ἁρμοστὴς, et populo magis gratum quam regis aut tyranni. Lusit eruditissime et acutissime in nomine Ἁρμοστῶν Aristides orat. εἰς Ῥώμην, ἐμπίπλατο δὲ ἡ θάλαττα, inquit, τῶν Ἁρμοστῶν ἐκπιπτόντων, ἅτε ἀναρμοστῶν καὶ οὐ κατὰ τοὔνομα ἐγκαταστάθέντων τε καὶ ἐχόντων τὰς πόλεις, quibus optime Harmostarum munia et officia depinguntur, eorum scilicet, quos in subiugatas civitates mittebant. Nam alii qui creabantur exorto populari tumultu et seditione, longe diversi erant, ut apud Romanos Triumviri Reipublicae constituendae, de quibus Sueton. in Oct. Aug. a Decemviris, qui in civitates redactas in ditionem mittebantur ut eis praeessent. Harmostae apud Lacedaemonios, qui de-
(95) victis et subiectis civitatibus praeficiebantur, Decemviris Romanorum recte comparari possunt: ut Ἐπισκόποις sive Φύλαξι Atheniensium, de quibus elegantissime Theophrastus in primo πολιτικῶν πρὸς τοὺς καιροὺς, πολλῷ γὰρ κάλλιον κατά γε τὴν τοῦ ὀνόματος θέσιν, ὡς οἱ Λάκωνες Ἁρμοσταὶ φάσκοντες εἰς τὰς πόλεις πέμπειν· οὐκ Ἐπισκόπους οὐδὲ φύλακας ὡς Ἀθηναῖοι. Triumviris vero et Dictatoribus Reipublicae constituendae, alii Harmostae in civili tumultu summa praediti auctoritate. Usurpari autem postea coepit hoc nomen ab auctoribus non tantum cum de Lacedaemoniis egerunt, a quibus originem habuit, sed et cum de aliis populis, quibus moris fuit etiam in subiugatas et debellatas urbes praefectos et praesides mittere et delegare. Quomodo Franci in Italiam. unde Agath. lib. 1. et 4. Φράγγων Ἁρμοστὰς dixit. principes nostri hodie non Ἁρμοσταῖς utuntur, sed Viceregibus, quos *Viceroys* vocant, qui non tantum ut veteres illi Harmostae et magistratus ad regendas urbes subditas et redactas in potestatem Regum nostrorum mittuntur, sed et integras provincias et regna. vide infra δεκαδαρχία et τετραρχία.

74 Pag. 48. l. 6. Poteramus hic veterem lectionem servare, sed non male meo quidem iudicio Codex Vaticanus habuit, οἱ διὰ τῆς ὑφῆς τοῦ πέπλου ἤρχοντο, (inepti Typographi ἠρχοντο excudere cum circumflexo in antepenultima, benignus lector crassos hos et pueriles errores condonare, et abstergere debet inter legendum, nemo enim tam oculatus, quem levia quaedam et Typographica errata non effugiant) Etymolo-
(96) gici auctor et Lexicon vetus Henrici Stephani lectionem Cod. Vaticani confirmant, hos consule et Suidam

v. *ἀῤῥηφοφορεῖν* et *ἀῤῥηφορία*. Henricus Stephanus multa ad hanc vocem in thesauro congessit: adi etiam ad illum.

Pag. 48. l. 12. et 18. Artemisiae duae Caria oriundae et Reginae, prima vixit *κατὰ τὰ Περσικὰ*, ut ait Harpocration, et ex eo Suidas, et filia fuit Damidis, de qua loquitur Herodotus. Altera de qua Demosthenes in oratione de Rhodiorum libertate, filia fuit Hecatomni. Hinc intelligenda quae leguntur verbo *Ἑκάτομνος* infra, de eo nos illic plura dicemus ut et verbo *ἐπίσταθμος*. Adverte autem hanc Artemisiam Mausoli et sororem et coniugem fuisse: unde coniicere licet in Caria coniunctionem hanc non fuisse illicitam, quam tamen Romanae leges tantopere sunt exosae.

Pag. 48. l. ult. *Ἀρτεμίσιον* cum promontorium Euboese significat, *Ἀρταμίτιον*, vel *Ἀρτεμίτιον* vocari potest. Philistus *Ἀρτεμίτιον* dixit. Aristophanes Lysistrata *Ἀρταμίτιον*·

ὅκα τοὶ μὲν ἐπ' Ἀρταμιτίῳ
πρόκροον θείκελοι.

Pag. 49. l. 4. Praecedentes editiones *Ἀρύβας* ha- 75
bebant, quam lectionem Suidas ipse retinuit, sed melius nos scripsimus *Ἀρύμβας*, ut optime apud Demosthenem Olynth. prima.

Pag. 49. l. 4. Pro *ἀναξιοῦν* restituimus nos *ἀξιοῦν*, ut recte omnes manu exarati habuere et Suidas, *ἀναξιοῦν* contrarium est τοῦ *ἀξιοῦν*, hoc dignari, illud de-
dignari significat. De quibuslibet autem electionibus (97)
ἀρχαιρεσιάζειν dici potest, tam principum, quam magistratuum. Hoc loco *ἀρχαιρεσιάζειν* est in comitiis seipsum dignari eligere magistratum, quo sensu hoc verbo usus erat Dinarchus in orat. contra Polyeuctum, nam *κατὰ Πολυεύκτου* supplendum hic est. Plutarchus de fluminibus in Tanaï, dum de principis cuiusdam electione agit, utitur hac voce *ἀρχαιρεσίαι*. *ὅταν*, inquit, *δ' ἀποθάνῃ βασιλεὺς, ἀρχαιρεσίας παρὰ τὸν ποταμὸν τελοῦσιν*, id est comitia calant, ut veteres loquerentur.

Pag. 50. l. 1. et 2. Ultimam hanc vocis *ἀρχαίως* 76
significationem attingo, quae sane notatu dignissima est. Ait Harpocration Demosthenem in Philippicis *ἀρχαίως* dixisse pro *ἁπλῶς*, et ita loquutum esse, *οὕτω δὲ ἀρχαίως εἶχον, μᾶλλον δὲ πολιτικῶς*, sic legendum non *πολιτικῶν*, quem errorem retinuit Typographus ex veteribus editionibus. *ἀρχαίως*, id est simpliciter, *ἁπλῶς*,

antiqua fide. Graeci ἀρχαίους eos dixere quos Latini antiquos, id est rudes et simplices homines. Cicero lib. 9. epist. ad Attic. epist. cum dedissem ad te literas, *Vide quam sim antiquorum hominum*, id est ἀρχαίων, uno verbo ἁπλῶν. Simplices enim eosdem etiam vocant Latini, unde apud eundem Ciceronem, *Simplex homo*, purus, candidus et sincerus est, et simplices anni, id est rudes, quales in pueritia, ut apud Martial. lib. 10. *simplicibus dilectus ab annis*, hoc est a pueritia. Contrarium duplex significat, nam apud Horatium pro fallaci et vafro ponitur, *Et cursus duplicis per mare Ulissaei*, id est astuti et fallacis. Adverte
(98) autem quomodo Graecorum ἀρχαῖα, et Latinorum simplicia opponantur, et tamen eadem ferme significent. Simplicia de pueris proprie, ἀρχαῖα de senibus, pueri et senes iidem quoad simplicitatem. Sed ἀρχαῖοι non ideo senes, imo simplices adinstar antiquorum illorum, quorum fides tantopere laudatur, ut locum proverbio dederit. Antiqua fides, id est proba et candida, qualis veterum Germanorum, teste Cornelio Tacito.

Pag. 50. l. 3. 4. 5. Caute, ut opinor, et cum magno iudicio retulit hoc loci auctor noster ex Sophocle in Elegiis, apophthegma hoc esse Solonis, vel potius ex Aristotele et Theophrasto in libris de paroemiis, Biantis. nam apophthegmatis speciem prae se ferunt haec verba potius quam paroemiae. Quae autem differentia sit inter apophthegma et paroemiam iam non inquirimus, imo simpliciter monemus a quibusdam veterum paroemiace, ab aliis apophthegmatice haec accepta fuisse. Acutissime et appositissime Plutarchus ἐν πολιτικοῖς παραγγέλμασι, Epaminondam, cum eum Thebani invidia ducti et contumeliae faciendae gratia Telearcham creassent, dixisse refert, οὐ μόνον ἀρχὴ ἄνδρα δείκνυσιν, ἀλλὰ καὶ ἀρχὴν ἀνήρ. Vetus dictum erat, magistratum hominem demonstrare, quod ita inversum fuit a praeclarissimo et invictissimo illo Heroe, et hominem magistratum. Telearcharum enim dignitas ab initio infima et abiecta erat, cum stercorum solum ex angiportis eiiciendorum et aquarum derivandarum curam
(99) haberent, at postquam Epaminondas hoc munere functus est et Telearcha fuit, ad maximam evecta est maiestatem. Unde non solum magistratus hominem, sed et homo magistratum demonstrat. Galli, *la charge ne monstre pas seulement quel est l'homme, mais l'hom-*

me quelle est la charge. Ita vetus ille vetus dictum invertebat; consulendi sunt paroemiographi, ne multa hic cogamur repetere. Sed ne abeamus hinc, quin prius quae supersunt et explicatione indigent illustraverimus, ecce Demosthenes in prooemiis publicis, Sophocles in Elegiis, Theophrastus et Aristoteles in libris de proverbiis laudantur. Quod ad prooemia Demosthenis attinet, supra in catalogio notarum multa scitu digna retulimus. De Sophoclis Elegiis haec habe. Sophocles hic Aristonis filius est τοῦ προτέρου Σοφοκλέους υἱωνὸς, de quo Suidas erudite, ἔγραψε δὲ καὶ ἐλεγείας in numero plurali, quia alter erat Sophocles Sophili filius Coloneusis, Tragicus Atheniensis, qui unicam tantum Elegiam composuerat; Suidas, ἔγραψε ἐλεγείαν τε καὶ παιᾶνα καὶ λόγον καταλογάδην, unde cum apud auctores, ut apud Erotianum verbo χάρωσις, Σοφοκλῆς ἐν Ἐλεγείᾳ laudatur, de Sophocle Sophili filio qui Elegiam tantum unam composuerat, haec intelligenda sunt. Porro Aristotelem et Theophrastum Philosophorum principes proverbiorum volumina contexuisse certissimum est, vel uno Diogene Laërtio lucutentissimo teste, et paroemiographis fere omnibus. Quod licet auctoritate indigeret, satis aperte tamen pateret, vel ex flagitiosi illius Cephisodoti Isocratis discipuli libris, quos contra Aristotelem scripserat, in quibus ei obtrectabat, quasi operae pretium non fecisset cum proverbia collegerat. Athen. lib. 2. de hoc Cephisodoto, ἐπιτιμᾷ τῷ φιλοσόφῳ οὐ ποιήσαντι λόγου ἄξιον τὸ παροιμίας ἀθροῖσαι. Notum Aristotelis de Isocrate dictum, quod vulgo referunt inter paroemias, αἰσχρὸν σιωπᾶν, Ἰσοκράτη δ' ἐᾶν λέγειν. Praebuit hoc forte occasionem Cephisodoto eius discipulo oblatrandi et obtrectandi. 77 (100)

Pag. 60. l. 8. Verba haec ἄλλη παροιμία, manifeste innuunt proverbium quoddam superius allatum fuisse; atqui de hoc dicto ἀρχὴ ἄνδρα δείκνυσιν actum est, ergo ex sententia auctoris nostri et paroemiae sunt haec, et apophthegma. Quae tamen non sunt eadem, quicquid enim apophthegma est proverbium non est. Consule paroemiographos Graecos. Quidam libri hic λῷον, alii λέων habent, Suidas λῷον retinuit in hac paroemia, quam diligentius explicavimus cum aliis omnibus quas retulit in hoc opere Harpocration, in cap. 19. lib. 4. lectionum nostrarum.

Pag. 60. l. 12. 13. Lysias ἐν τῷ κατ' Ἀυτάνδρου

καὶ Πυθέου ξενίας. Ita concepimus huius orationis epi-
graphem, (perverse ante legebatur Λυσάνδρου καὶ Πυ-
θέου.) Eodem modo Dinarchus orationem composuerat
quae inscribebatur κατὰ Πυθέου ξενίας, ut apparet ex in-
numeris huius auctoris locis, et Stephani mutilatore.
v. Ἄργισα, sed illic hodie inepte legitur κατὰ Πιθέου.
restituendum est Πυθέου, ut alias diligentius docebi-
(101) mus. unde etiam hoc loco tentabamus nos reponere,
Λυσίας ἐν τῷ κατ' Αὐτάνδρου, Δείναρχος κατὰ Πυθέου
ξενίας, nam vere Dinarchus contra Pytheam orationem
habuerat, quae ξενίας inscribebatur. utrum Lysias
etiam contra eundem Pytheam, an contra alium orave-
rit plane ignoro, nisi hic unicus locus aliquid super ea
re constituendi ansam praebere possit. Caeterum Pe-
loponnesiacum bellum, cuius praecipuam caussatricem
Aspasiam fuisse docuerant Duris Samius et Theophra-
stus quarto politicorum, ut testatus est Harpocration
voce Ἀσπασία, in duas dividitur apud auctores partes,
prima quae constat decem annis Ἀρχιδάμιος πόλεμος vo-
catur, (male in textu impuri Typographi Ἀρχιδάμειος
excudere) ἀπὸ τοῦ ἐμβαλεῖν τὸν Ἀρχίδαμον εἰς τὴν Ἀττι-
78 κὴν, ex auctoritate Thucyd. Ephori et Anaximenis. ul-
tima pars dicta est Δεκελεικὸς πόλεμος. vide quae ad
hanc vocem infra dicemus.

Pag. 50. l. 10. 20. Σημεῖα non tantum indicia et
argumenta sunt, (quomodo apud Antiphontem ἐν τῇ τέ-
χνῃ, quo loci ea sic separaverat et distinxerat a τεκμη-
ρίοις. τὰ παρῳχημένα σημείοις πιστοῦσθαι, τὰ δὲ μέλλοντα
τεκμηρίοις,) sed et signacula et sigilla, unde locus ubi
moneta cuditur, quem proprie ἀργυροκοπεῖον vocant,
σημαντήριον dictus fuit a quibusdam, ut nos supra do-
cuit auctor noster. Itali eundem locum aptissime vo-
cant la Zecca. Sed de his plura forte addemus infra
voce σημεῖα. In fine, epigraphe orationis quam contra
Antium confecerat Hyperides, restituta est hoc modo,
κατ' Ἀντίου, male coniunctim et uno verbo ante ex-
(102) cusum erat κατανδίου. Saepius haec eadem oratio apud
hunc auctorem laudatur.

Pag. 50. l. 23. et pag. 51. l. 10. 11. Illustris est hic
locus, vel ex eo solo, quod magnum Casaubonum lite-
rarum facile principem diu habuerit exercitum. Ille in
addendis ad cap. 9. lib. 13. animadvers. in Athen. pag.
648. aestuat multum et laborat in explicandis his verbis
auctoris nostri: Ἀσπασία, Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Αἰσχίνην

τὸν Σωκρατικὸν διαλεγόμενος ἐπιγραφομένῳ Ἀσπασίᾳ, et
quia nunquam potuit odorari nec venari interpunctio-
nem quae hic desiderabatur, non assecutus est, nec
collimavit ad veram sensus εὐστοχίαν, imo τὰ κύκλῳ
εἷλξε, et circa orbem tantum moratus est. Duplici igi-
tur usus est coniectura vir ille praestantissimus, ut
hunc locum interpretaretur, primo pro διαλεγόμενος re-
stituere tentavit διαλόγῳ, et haec ita vertenda censuit,
*Lysias in dialogo inscripto Aspasia, quem fecit contra
Aeschinem Socraticum*. Secundo quia dialogi, qui
Aspasia inscribebatur, legitimus parens Aeschines So-
craticus erat, ex Diogen. Laërtio et aliis, aliquid in
his deesse pronunciavit, et forte hunc sensum elici
posse ex verbis Harpocrationis coniecit. *Lysias in
oratione contra Aeschinem Socraticum, disserens de
dialogo Aeschinis inscripto Aspasia.* Ita nos eruditis-
simi viri verba ambigua, et mentem vacillantem colle-
gimus. Tu vero audi quid nos dicturi simus, et post
talem Heroa pronunciaturi in his tenebris. Sola inter-
punctio omnes dissipat tenebras quae hanc lucem inva-
serant. nos post vocem Σωκρατικὸν punctum restitui-
mus, et haec omnia ita enodanda et explicanda censui- (103)
mus: *Aspasia. Lysias in oratione contra Aeschinem
Socraticum. Aeschines Socraticus in dialogo inscripto
Aspasia.* Supple meminerunt huius Aspasiae, nam
ob id convocat in testes hos duos auctores Harpocration,
nimirum ut ostendat, eos de hac Aspasia loquutos esse
in operibus quae laudat. Ceterum vocem διαλεγόμενος
accipiendam esse de Aeschine Socratico quis non videt?
Infrequens certe et inusitatus est hic scribendi stylus,
sed elegans tamen et praecisus et Laconicus: διαλεγό-
μενος ἐπιγραφομένῳ Ἀσπασίᾳ, id est auctor dialogorum,
Aeschines Socraticus scilicet, qui dialogos composuerat,
in eo qui inscribebatur Aspasia. Haec mens, hic sen-
sus, haec vera interpretatio intricati illius et difficilis
loci, in quo tantopere sudaverat excelsa illa et divina
mens Casauboni. Quo etiam nos manu ducunt quae
sequuntur, μνημονεύουσι δ' αὐτῆς πολλάκις καὶ οἱ ἄλλοι
Σωκρατικοί. Ex quibus optime colligitur Socraticum
quendam in praecedentibus fuisse laudatum. Quis au-
tem Socraticus ille nisi Aeschines dialogorum auctor,
de quo Diogen. Laërtius multa retulit in Aeschine? 79
Philostratus in epistola quam ad Iuliam Augustam scri-
bit de eodem ita loquitur, Λέγεται δὲ καὶ Ἀσπασία ἡ Μι-

μοῖα τὴν τοῦ Περικλέους γλῶτταν, κατὰ τὸν Γοργίαν ῥῆξαι. et paulo post: καὶ Αἰσχίνης δὲ ὁ ἀπὸ τοῦ Σωκράτους, ὑπὲρ οὗ πρώην ἐσπούδαζες ὡς οὐκ ἀφανῶς τοὺς διαλόγους κολάζοντος. Ubi forte legendum σχολάζοντος. Praeter dialogos autem quibus Suidas utitur et Diogenes Laërtio et Photius, qui septem numero sunt, et inter quos
(104) Aspasia non ultimum locum obtinet; orationem eum de Thargelia composuisse testatur idem Philostratus, quem eodem loco vide, ut et infra voce Ἐπίσκοπος quae de Politicis Theophrasti diligenter pertractabimus.

Pag. 51. l. 19. Adiectiva haec ἀσυνθηκότατον, et quod sequitur paulo post ἀσυνθετώτατον; voces sunt grandiloquentiae, et pertinent ad sublime dicendi genus, vide Longinum περὶ ὕψους.

Pag. 51. l. 22. et pag. 52. l. 3. Agri olim et possessiones omnes, ut et domicilia, si aere alieno obstricta essent, ὅροις signari solebant a creditoribus. Qui ὅροι ut plurimum λίθοι erant, aut στήλαι quaedam indicans locum, in quo sita erat, signatum et creditori subiectum esse, teste Polluce lib. 3. cap. 9. aut ut nos docet Harpocration hac voce et infra in ὅροι. Literae simpliciter erant illi ὅροι, vel scripturae quae indicabant loca quibus adhaerebant obligata esse et a creditoribus signata. unde ἐστίχθαι τὸ χωρίον dicebant, cum locus signatus
80 erat, vel ὑπόβολον χωρίον. Nos Galli hodie dicimus *brandonner*, nam ὅροι illi proprie vocantur *des brandons*, et ὑπόβολον χωρίον, *un lieu brandonné*, cum decretum interpositum est ob creditorum pecunias. At cum liberum erat, ἄστικτον χωρίον dicebatur. ita nos hoc loci excudendum curavimus, male erat in praecedentibus editionibus ἀστικόν. Ita apud Suidam ex hoc loco integra haec vox restituenda est, hodie truncata et lacera legitur ἄστι. quae labes non effugit oculos Ioannis Meursii, quo viro studiosiorem nullum aut in
(105) iuvanda Republica literaria laboriosiorem Batavia habet. adi ad cap. 21. lib. 3. Miscellan. exercit. Et vide quae dicemus ad vocem ὅροι. Porro quae hic laudatur oratio Lysiae contra Aeschinem Socraticum, supra etiam voce Ἀσπασία laudata est. Eius epigraphe plenior est apud Athenaeum lib. 13. quo loco ita infit, ἀλλ' ὅμως Λυσίας ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ λόγῳ οὑτωσὶ πρὸς Αἰσχίνην τὸν Σωκρατικὸν, χρέους. Ultima haec vox deest omnibus in locis, in quibus apud hunc nostrum auctorem de ea mentio, quae tamen praetermittenda non erat.

Pag. 82. l. 9. Atheniensium Ἀστυνόμοι, Thebanorum Telearchae, Romanorum Ἀστυνόμοι, sive patres Civitatum, aut curatores Reipublicae, non valde differunt inter se, sicut nec Atheniensium Ἀγορανόμοι et Aediles Romanorum. At Ἀγορανόμοι ab Ἀστυνόμοις dispares omnino sunt et dissimiles, non quoad numerum, saltem apud Athenienses, apud eos enim teste Aristotele quinque Agoranomi pro Piraeo, et pro urbe quinque eligi ac constitui solebant, quem numerum etiam explebant Ἀστυνόμοι, quinque enim Piraeo, quinque vero urbi praeficiebantur, sed quoad munia et officia. Ad Agoranomos proprie cura rerum venalium pertinebat. Harpocration voce Ἀγορανόμοι supra, οἱ κατὰ τὴν ἀγορὰν ὤνια διοικοῦντες ἄρχοντες. Theophrastus in lib. de legibus, infra verbis κατὰ τὴν ἀγορὰν ἀψευδεῖν. δυοῖν τούτων ἐπιμελεῖσθαι δεῖ τοὺς Ἀγορανόμους, τῆς τε ἐν τῇ ἀγορᾷ εὐκοσμίας καὶ τοῦ ἀψευδεῖν μὴ μόνον τοὺς πιπράσκοντας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὠνουμένους. Lex enim erat inter Atticas quae vetabat in foro mentiri, et περὶ ὠνίων maxime lata erat, unde Ἀγορανόμοι rigidissimi et relligiosissimi eius observatores. Ἀστυνόμοι curam habebant περί τε τῶν αὐλητρίδων καὶ ψαλτριῶν, καὶ τῶν κοπρολόγων, καὶ τῶν τοιούτων. Sed et praeterea Ἀστυνόμος ille est, ὁ ἐπὶ τοῦ εἶναι, ut ait Ulp. ad orat. Demosthenis contra Timocrat. καθαρὰν τὴν πόλιν ἀσχολεύμενος, ὁ παρ' ἡμῖν πατὴρ, quae ultima verba valde notanda sunt, multis enim in locis iuris Ἀστυνόμοι patres simpliciter, vel patres civitatum vocantur: ut a Iuliano Antecessore, novel. 21. §. 2. 79. §. 3. 124. §. 16. Leone Imperatore l. 3. Cod. lib. 10. de his qui sponte mun. pub. suscep. Iustiniano in constit. Graeca quae desideratur in tit. Cod. de Iudaeis et Manichaeis, in l. hac valitura Cod. eod. in qua pro nec patriae honorem arripere, patris honorem acute restituit magnus Cuiacius ex Basilicis: adi ad cap. 3. lib. 12. observat. vocantur etiam, ut illud obiter moneam, Astynomi aliquando curatores civitatis, sic enim Graeci ad l. 46. Curatores D. de Damno infecto, et l. unic. Cod. de liberat. et solut. debit. civit. curatorem Reipublicae patrem civitatis interpretantur, uno verbo Ἀστυνόμον. Ita in l. ultima D. de officio Adsessorum, et toto titulo de administratione rerum ad civit. pertinent. D. Curator Reipublicae pater civitatis est, vel Ἀστυνόμος, qui logista dicitur ab Imperatore Gordiano in l. 3. Cod. de modo

(106) 81

mulctarum quae a Iud. inflig. *Curator*, inquit, *Reipublicae qui Graeco vocabulo Logista nuncupatur*. quod maxime ponatur supra rationes operum publicorum: Quomodo Atheniensium *Λογισταί*, de quibus agemus
(107) infra hac voce. Hinc tit. Cod. de ratiociniis operum publicorum, et de patribus civitatum, id est de Curatoribus rerumpubl. et *Ἀστυνόμοις*. Astynomi igitur qui aliquando Curatores Reipubl. aliquando patres civitatum dicebantur, non tantum *αὐλητρίδων*, aut *ψαλτριῶν* curam habebant, sed et purgandam civitatem ab immunditiis omnibus, morticinis, et exuviis caesorum animalium, quae omnia vox *κοπρολόγων* importat, curabant, imo curae eis dabantur aedificia apud Romanos; et viae reficiendae, ne quid in eis proiiceretur, vel quis aedificaret, teste Papiniano in lib. singulari *Ἀστυνομικοῦ*. Quamvis autem mulctae dictionem et adsessores haberent l. ult. D. de adsessoribus, et l. unica. D. de via publ. et se quid in ea fact. esse dic. tamen minores magistratus erant, et si verum sit, in l. 3. Cod. de modo mulctarum quae a Iud. inflig. Curatorem Reipublicae *Ἀστυνόμον* esse, ut mihi persuasit magnus interpres, non video quomodo non possit ius mulctandi habere, nam nominatim a Papiniano in dicta l. unica constituitur Astynomos, domorum dominos, si quae facere eos decet ad viarum publicarum conservationem non peregerint, mulctare debere. *ζημιούτωσαν*, inquit, *αὐτούς*. videant iuris studiosi quid ad haec responsuri sint, nam alio nos vocamur impraesentiarum, nec diligentius haec examinare licet: alia sunt quae nobis etiam non leves scrupulos moverunt. Dictum est a nobis *Ἀστυνόμους* curam viarum reficiendarum habuisse, ne quid in eis inaedificaretur, aut immunditiae proiicerentur quae eas obstruerent. utrum Athenis minores
(108) illi magistratus eidem sollicitudini obnoxii fuerint valde dubito, nam invenio apud Heraclidem in fragmento de politiis, ad magnos olim viros et ad Senatum ipsum Areopagitarum Athenis pertinuisse curam viarum reficiendarum. *Θεμιστοκλῆς* (inquit ille) *καὶ Ἀριστείδης, καὶ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴ πολλὰ ἐδύναντο, καὶ τῶν ὁδῶν ἐπεμελοῦντο, ὅπως μὴ τινὲς ἀνοικοδομῶσιν αὐτὰς, ἢ δρυφάκτους ὑπερτείνωσιν*. Ex quibus iure suspicari licet non eadem omnino auctoritate, vel iurisdictione praeditos fuisse *Ἀστυνόμους* apud Atticos, qua pollebant apud Romanos. Ita etiam apud hos unus

et idem diversis his muniis Agoranomi et Astynomi fungi poterat, ut Vespasianum legimus in Suetonii monumentis et apud Dionem lib. 58. Aedilis et curatoris viarum sive viocuri muneribus functum esse. Quod utrum apud Atticos licitum et observatum sit, faciunt ut addubitem solemnia verba quae in iureiurando Heliastarum apud Demosth. in orat. contra Timocrat. leguntur, οὐδὲ δύο ἀρχὰς ἄρξαι τὸν αὐτὸν ἐν τῷ αὐτῷ ἐνιαυτῷ. Quae forte referri tantum debent ad maiores magistratus.

Pag. 52. l. 16. 21. Recte monet hoc loco Harpocration Demosthenem in oratione de falsa legatione usum voce ἀσυνθετώτατον, cum de turba et multitudine loquitur, eamque poni vel pro ἀσυνετώτατον quod est stultum et mente carens, ἀνοητότατον, ut ipse loquitur, (male est in textu ἀννοήτατον,) vel pro ὃν μάλιστα οὐκ ἂν δύναιτό τις συνιέναι τί ποτε φρονεῖ, ut supra voce ἀσταθμητότατον, quam ita Glossematice explicat, περὶ οὗ οὐδεὶς ἂν δύναιτο τεκμήρασθαι, οὐδὲ σταθμήσασθαι τί ποτε διανοεῖται ἢ τί πράξει. vel ἀσυνθετώτατον dixit Demosthenes (ait Harpocration) pro ἀπιστότατον, quod est incredulum, et ἀβεβαιότατον, quod inconstans, et πίστεις οὐ τιθέμενον, quod fidem non adhibens, διὰ τὸ ἀβέβαιον, ἢ ἀνομόλογον καὶ ἀσύμφωνον. Eos enim qui pacisci simul volunt, συμφώνους et βεβαίους decet esse, (109)
unde is cum quo nemo potest pacisci ἀσύνθετος dicitur, 82
quod non stet συνθήκαις, quas cum aliquo fecit, vel ἀνομόλογος, quod ὁμολογίαι sint συνθῆκαι, sive ῥῆτραι, nam ῥῆτραι pro συνθήκαις, λόγοις, ὁμολογίαις aut συγγράμμασι accipiuntur, unde ῥητροφύλακες illi erant qui συγγράμματα custodiebant. ὁμολογίαι γὰρ αἱ συνθῆκαι, ait Harpocration optima sane ratione, nam confessiones vere sunt conventiones et pacta quae sunt βεβαιότατα, quod ex eis quis conveniri possit, unde pro cautionibus in iure accipiuntur, ut in l. 20. D. de donationibus, et l. cum de indebito D. de probat. et praesumptionibus, quae duae leges ad Tribonianum pertinent, licet una Paulo, altera Marcello Iurisconsultis tribuatur. *Sed magis est ut non possit suae confessioni obviare,* ait lex si patronus, 2. D. de donat. more Graecorum qui ὁμολογίαν dicunt, ita in l. cum de indebito. *Tunc enim* (ait Paulus ex Triboniano) *stare eum oportet suae confessioni,* id est cautioni, ὁμολογίᾳ. Confessio enim pro cautione habetur in iure, et est tam-

quam conventio vel pactum aut iudicatum, iuxta regulam *confessum pro iudicato habetur*, quae non de quolibet confesso, sed de confesso in iure, aut in iudicio intelligenda est. Equidem omnis confessio pactum quoddam, sive conventio est et cautio, non autem iudicatum, nisi in iure fiat, aut in iudicio: nec aliter in-
(110) terpretari debes legem illam 12. tabul. *Aeris confessi*, etc. quam de confesso in iure, de quo loqui voluere ll. post rem. D. de re iudicata, l. 1. §. proinde. D. si quid in fraud. patr. l. 4. §. penult. D. ad l. Iuliam maiestatis, l. 4. Cod. de repud. vel abstinenda haeredit. et Paulus lib. 2. sentent. tit. 5. Ineptissime illi qui hanc regulam de quolibet confesso intelligunt, nam restringenda haec sunt ad confessum in iure, vel in iudicio, maxime in criminibus, non enim reus simul ac delictum confessus est, pro iudicato habetur, ut vulgo credunt, sed si confessus in iudicio sit, ut in l. 4. D. ad l. Iul. maiestatis: aliter non habetur semper pro iudicato, ut colligitur ex l. 5. de custod. et exhibit. reorum. D. et ex l. 1. §. si quis ultro. D. de quaestionibus. ὁμολογία igitur καθορκιστικὴ esse debet, ut loquitur Clemens Alexandrinus; si velimus eam pro re iudicata haberi, nec pro iudicato ille habebitur qui absente adversario confessus erit, argumento l. 6. §. si quis absente. D. de confessis, quia certa debet esse confessio ut possit haberi pro re iudicata, sicut et iusiurandum, et res iudicata, quae optime comparantur in l. post rem de re iudicata. D. Atque haec dicenda mihi videbantur ad illustrationem horum verborum ὁμολογίαι γὰρ αἱ συνθῆκαι, ad quid enim notas scribimus, nisi ad enarranda ea quae explicatione indigent. Me autem in omnibus controversis et difficilibus locis idem praestiturum vix audeam polliceri: hoc tantum ausim, paucos ex illis relicturum me, qui ad ius Romanorum spectabunt, ad id enim quasi ἑκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ impelli et invitari videor, in gratiam
(111) magnatum, quibus opus istud meum dixi, nefas quippe et indecorum cum huiusmodi Heroibus de Grammaticis et Criticis perpetuo agere.

83 Pag. 53. l. 6. Vide Ammonium voce ἀτεχνῶς. Recte Philoponus, sive ut vulgo persuasum habent, Cyrillus, ἀτεχνῶς interpretatur omnino, ἀτέχνως vero sine arte.

Pag. 53. l. 18. et pag. 54. l. 1. 4. Quid sibi voluerit lex orandi Demosthenes cum in Philippicis Athenienses,

de quo supra a nobis actum est, ἐπίμονα vocavit, studiosissime hic explicavit auctor noster, eius verba a nobis diligentius expendentur infra verbo ἐπικεκηρυχέναι. Adverte interim Demosthenis verba quae hic ex Philippicis afferuntur, integriora illic legi, nam ab his ταῦτα δ᾽ ἐστιν, usque ad illa τοῦτο δὴ λέγει, quaedam desunt quae facile restitui possunt ex eius libris. Ne quid ultra igitur, sed sufficiat digitum ad fontem intendisse. Porro φονικοὶ νόμοι qui hic laudantur, leges Draconis sunt, φονικοὺς enim νόμους promulgaverat Dracon ille severus legislator, in quibus de caedibus agebatur. Ita φονικοὺς λόγους Antiphon teste Hermogene composuerat, quorum adhuc quidam supersunt. Male omnino apud Ammonium Grammaticum voce ἐνθύμημα huc usque lectum fuit, ὁ γοῦν Ἀντιφῶν ἐν τοῖς φοινικοῖς φησί: Restituendum est ex coniectura nostra φονικοῖς, et haec ita interpretanda: Antiphon in orationibus in quibus de caedibus agebatur. Huiusmodi enim erant φονικοὶ λόγοι Antiphontis, ut φονικοὶ νόμοι Draconis, quorum reliquias integras in unum collectas, ut e naufragio ta- (112)
bulam superstitem dabit brevi συναγωγὴ nostra legum Atticarum. Nec ferendi illi sunt, qui in hoc Ammonii loco verba ex Antiphontis φονικοῖς allata quibusdam numeris constare crediderunt, et ea in hunc modum et in hanc versus normam conceperunt, νεθυεὼς οὗτος ὑμῖν ἐνθύμιος γενήσεται, soluta haec oratio est, et nullis pedibus adstricta. Ansam forte peccandi praebuit, quod Antiphontem Tragicum hic laudari sibi persuaderent. sed nec pedibus constat suis Iambus ille quem in medium obtruserunt, nec drama ullum unquam composuit Antiphon quod inscriptum sit φοίνικες. Dicendum po- 84
tius fuisset φοίνικας et φοίνιξι, quae omnia probabilia tantum sunt. At vera haec, φονικοὺς illum λόγους composuisse.

Pag. 54. l. 8. Ex innumeris locis, quos in hoc opere manus impurae librariorum corruperunt, nullus est cum quo peius actum esse putem quam cum eo quem iam prae manibus habemus, adeo enim crudeliter hic lanciniata fuerant verba Harpocrationis, ut neque coelum neque terram tangerent. Nos tamen felici (nisi suffeni nobis simus et φίλαυτοι) coniectura omnia restituimus. Obruuerunt omnes manu exarati, et Harpocrates pro Harpocratione fuere, ita ut soli coniecturae locus relictus sit; attende sis, num faventibus Musis, et dex-

tro Apolline lacera haec et manca sancta sint. Vult Harpocration nos docere quid significet vox haec ἄττα et apud Rhetores et apud Comicos, primumque ait
(113) Antiphontem ea usum esse pro ὄντα, vel ἅτινα in oratione quae ita inscribebatur περὶ Λινδίων φόρου, (male erat excusum φόνου in aliis editionibus) de Lindiorum tributo et vectigali, quod Atheniensibus pendebant, agebat illa oratio, unde περὶ Λινδίων φόρου legendum, ut περὶ τοῦ Σαμοθρᾳκῶν φόρου, supra voce ἀπόταξις. Samothracas enim Lindios, et alios populos una Atheniensibus tributa et vectigalia solvisse certissimum est. Et si quis eorum privatim et peculiariter solveret, et descisceret ab aliis qui erant συντεταγμένοι ad solvendum ὡρισμένον φόρον, tunc censebatur ἀπόταξις fieri, ut erudite nos monuit Harpocration voce ἀπόταξις. Sed redeamus ad pensum. Dicebamus Harpocrationem velle demonstrare quid τὸ ἄττα significet, quod peragit varias eius significationes afferendo. De prima iam egimus, veniamus ad secundam. Ait ergo Demosthenem in Philippicis ἄττα dixisse pro τινά, aut ποῖά τινα. Deinde pergit docere non has tantum significationes idem ἄττα recipere posse, imo aliquando apud Demosthenem abundare et superfluum esse, aliquando vero pro ὄντα poni, ut in oratione de falsa legatione, teste Suida, ex quo desumpta sunt quae ab his verbis ἐν δὲ τῷ usque ad
86 illa τὴν λέξιν leguntur. Tandem apud Comicos concludit accipi diversimode hoc ἄττα. Apud Pherecratem enim in fabula, cuius epigraphe Χείρων usurpatur, ἐπ' ἀριθμοῦ, ut apparet ex his verbis, partim a magno Etymologo, partim a Suida petitis, τοῖς δέκα ταλάντοις ἄλλα προθῇς ἄττα πεντήκοντα. Apud Aristophanem vero
(114) ἐπὶ χρόνου, nam χιωνίκου lacerum et portentosum quod superest in excusis et manu exaratis, aperte indicat hic legendum ἐπὶ χρόνου. Quam lectionem confirmant etiam Comici verba quae sequuntur,

Πόθου χελιδὼν πηνίκ' ἄττα φαίνεται.

Nihil certius in re tam incerta proferri posse existimo. Addent alii forte qui melioribus Codicibus potientur longe meliora. Nos haec voluimus interim dicta ad obscurissimi et desperatissimi huius loci explicationem.

Pag. 54. l. 18. 21. Melius dicitur Ἄντιξ quam Ἄνυς, vel Ἄττης, ut habent vulgo Demosthenis libri, quamvis utrumque auctoritate non careat. vetus inscriptio,

Qui colitis Cybelem et qui Phryga plangitis Attin
Dum vacat, et placida Dindyma nocte silent.

Altera,

Μητέρι τῇ πάντων Ῥείῃ τεκέων τε γενέθλῳ
Ἄττει θ' ὑψίστῳ, καὶ συνιέντι τὸ πᾶν.

In prima optime Phryga est, quia, ut observavit Harpocration, a Phrygibus maxime colitur Attis, ὡς πρόσπολος τῆς μητρὸς τῶν θεῶν. vulgaris est apud auctores eius historia, sed non vulgare illud, unde sint dicti Galli eius sacerdotes et ministri. Divus Hieronymus in cap. 4. Oseae. *Hi sunt quos hodie Romae matri non Deorum, sed Daemoniorum servientes Gallos vocant, eo quod de hac gente Romani truncatos libidine in honorem Atys, quem Eunuchum Dea meretrix fecerat, sacerdotes illius manciparent: propterea autem Gallorum gentis homines effoeminantur, ut qui urbem Romam ceperant hac feriantur ignominia.* Quae mihi valde suspecta sunt. Gallos enim a Gallo flumine Phry- (115)
giae, vel a Gallo qui flumini nomen dederat, et adinstar Attis sibi pudenda truncaverat, dictos esse Ovidi et Stephani mutilator voce Γάλλος monuerunt. καὶ ὅτι, inquit, τὸν Γάλλον καὶ τὸν Ἄττιν ἀποκόψαι τὰ αἰδοῖα, καὶ τὸν μὲν Γάλλον ἐλθεῖν ἐπὶ τὸν Τυρίαν ποταμὸν, καὶ οἰκῆσαι, καὶ τὸν ποταμὸν Γάλλον καλέσαι, ἀπὸ ἐκείνου γὰρ τοὺς τεμνομένους τὰ αἰδοῖα Γάλλους καλοῦσι. Unde postea Grammatici Gallos esse dixere ἀποκόπους et εὐνούχους. Hesych. Γάλλος, ὁ ἀπόκοπος ἤτοι ὁ εὐνοῦχος. l. 21. non δεδήλωκεν ὁ Ἄνθης, ut ante scriptum erat, sed δεδήλωκε Νεάνθης restituimus, quia Neanthes verum scriptoris nomen, quod non ignoravit praestantissimus literatorum Casaubonus, qui divinitus ad illa Athenaei lib. 9. τὰ παραπλήσια ἱστορεῖ καὶ Νεάνθης ὁ Κυζικηνὸς ἐν δευτέρῳ περὶ τελετῆς, monuit hoc loci legendum Νεάνθης pro ὁ Ἄνθης, in addendis ad cap. 4. lib. 9. animadvers. pag. 409. Neanthes hic ille est qui in explicandis veterum superstitionum ritibus immoratus est, et a Clemente Alexandrino et aliis laudatur, quod indicant haec verba auctoris nostri, μυστικὸς δὲ ὁ λόγος. Utrum autem idem Neanthes opus περὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν, *de viris illustribus*, quod ab Stephani mutilatore laudatur voce Κραστός, composuerit, adhuc quaero. 86
[Ammonius voce βωμὸς Neanthem etiam Cyzicenum laudat ἐν τρίτῳ τῶν κατὰ πόλιν. *Ex Addendis.*] Vide

quae de Anthe scribit idem auctor voce Ἁλικαρνασσός, et attentius haec omnia expende.

Pag. 54. l. ult. et pag. 55. l. 6. Ita locum hunc, qui misere lacer et corruptus erat in prioribus editionibus,
(116) ex manuscripto Cod. Fed. Morelli restituimus. Deerant hae duae voces ἃς et ἐστηλιτεῦσθαι, sine quibus manca omnino erat oratio. Itaque optime excusum est συνθήκας ἃς οὐ τοῖς Ἀττικοῖς γράμμασιν ἐστηλιτεῦσθαι, ἀλλὰ τοῖς τῶν Ἰώνων. Ante nos iampridem eumdem hunc locum correxerat ex alio Codice Hercules Musarum Iosephus Scaliger, in digressione de literarum Ionicarum origine ad locum Euseb. numeri M. DC. XVII. Sed quae ibidem ad eius enarrationem afferuntur ab eodem praestantissimo viro, a nobis diligenter expensa sunt in cap. 6. lib. 8. lectionum nostrarum, in quo an Atticae literae ab Ionicis differant evidentissime demonstratum est. Sufficiat in praesens monere Ἀττικὰ γράμματα adeo antiqua esse, ut cum apud auctores aliquid Atticis literis scriptum legitur, hoc interpretari debeamus antiquis et vetustis literis, ut in illo loco Demosthenis quem hic indicat Harpocration. Eodem etiam modo, cum simpliciter vetustis literis ἐπιγραφὴν quandam scriptam fuisse monent auctores, non alias quam Atticas priscas illas literas existimare debemus, ut infra voce Ἑρμαῖ, cum monet Harpocration in uno Mercuriorum qui e Poecile et Regia portica erant, inscriptum fuisse hoc paroemiacum priscis literis,

Ἀντ' εὐεργεσίης Ἀγαμέμνονα δῆσαν Ἀχαιοί.

Priscas illas literas Atticas esse credendum est. Haec enim ferme convertuntur Ἀττικὰ γράμματα, et παλαιὰ γράμματα. Hesychius erudite, ut solet, Ἀττικὰ γράμματα. τὰ ἀρχαῖα ἐπιχώρια. Cur ἐπιχώρια divinare nun-
(117) quam potui, nam Graecorum literae e Phoenicia oriundae sunt, ideoque in Graecia hospites, ut mellitissime loquitur Philostratus in epist. ξένα καὶ τὰ γράμματα· ἐκ Φοινίκης γὰρ ἦλθεν. Rursus lib. 2. de vitis Sophist. in Adria. ἤρξατο γὰρ ὧδε πάλιν ἐκ Φοινίκης γράμματα. Pausanias 2. Ἠλιακῶν scribit etiam se vidisse Κέρας Ἀμαλθείας priscis Atticis literis scriptum, unde apparet antiquissimas esse Atticorum literas. Scaliger ὁ πάνυ eas vult non esse dissimiles ab Ionicis contra auctoritatem Harpocrationis, quas ex Herodoto Phoenicibus esse similes probat, alphabeto Ionicarum literarum et Phoenicum in medium prolato. verum haec omnia sunt

altioris et secretioris indaginis. Non possum autem quin quae apud Suidam legi voce *Σαμίων δῆμος*, huc producam. Faciunt enim ad rem, et interpunctionibus indigent, *ἢ ὅτι*, inquit, *ὅτι παρὰ Σαμίοις εὑρέθη πρώτοις τὰ κδ' γράμματα ὑπὸ Καλλιστράτου, ὡς Ἄνδρων ἐν τρίποδι. τοὺς δὲ Ἀθηναίους ἔπεισε χρῆσθαι τῶν Ἰώνων γράμμασιν, Ἀρχίνου δ' Ἀθηναίου ἐπὶ ἄρχοντος Εὐκλείδου, τοὺς δὲ Βαβυλωνίους ἐδίδαξε διὰ Καλλιστράτου Ἀριστοφάνης ἔτεσι πρὸ τοῦ Εὐκλείδου, καὶ ἐπὶ Εὐκλέους. περὶ δὲ τοῦ πείσαντος ἱστορεῖ Θεόπομπος.* Haec nos ita interpunctionibus distinximus; antea confusa omnia erant, et vereor adhuc ne quaedam verba desiderentur.

Pag. 56. l. 8. Aristogiton hic cujus oratio contra Timarchum laudatur, Cydimachi aut Lysimachi filius est, Rhetor Atheniensis, libertina matre natus, canis ob *ἀναίδειαν* cognominatus, qui ab Atheniensibus occisus est, hasque orationes composuit, apologiam adversus Demosthenem exercitus ducem, adversus Lycurgum, contra Timotheum, contra Timarchum, contra Hyperidem, contra Thrasyllum, *ὀρφανικὸν λόγον*, sive de orphano. Suidas auctor. Laudatur adhuc hic Aristogiton voce *Θερμανδρος* infra. De Triumviris enim paederastiae Cedonide, Thersandre, et Autoclide, qui *σφοδροὶ παιδερασταὶ διεφέροντο*, (sic legendum, non *παιδεράσται διαφέροντες* ut male excusum est etiam in hac nostra editione) egerat ille in oratione contra Timarchum, quam aliquando in hoc opere laudat Harpocration: *σφοδροὶ παιδερασταὶ*, paedicones sunt *ἄγριοι*, immanes, *abrutis à l'amour des enfans.* Ita enim Galli eos vocant qui cum nimio studio ad aliquid feruntur, ut *ἄγριος κυβευτὴς* apud Menandrum, *un homme abruti après le jeu de dets.* Consule voces *Θέρσανδρος* et *Κηδωνίδης*. 87 (118)

Pag. 56. l. 17. 18. Quae ab aliis diligenter pertractata sunt, non est nostrum repetere. Multa viri docti *περὶ κυνολησθήσων* jamdiu observarunt, vixque ullus est ex insignioribus literatis, qui hunc locum auctoris nostri non attigerit. Omnes in explicando etymo vocis immorati sunt, et in consarcinandis auctorum locis tempus triverunt. Nullus adhuc tentavit quod sciam verba auctoris nostri corruptissima restituere, et insigni huic ac difficili loco lucem dare. Et tamen quis adeo invisus Musis qui non videat, haec in luto huc usque haesisse? *ὅτι δὲ εἶχον ἐν ταῖς ληκύθοις ἀργύριον ἔνιοι δὲ φίλον* 88

τὸν ἀποβάτην. Membranae δίφιλον τὸν ἀποβάτην habuere, quae nobis aurem vulserunt, et ad purganda alia invitarunt. Itaque reposuimus ἐνίοις Δίφιλος τῷ Ἀπο-
(119) βάτῃ, ut recte coalescerent quae sequuntur Μένανδρος Τροφωνίῳ. Nam, ut opinor, hoc voluit Harpocration, antiquos argentum in lecythis habuisse, alicubi docuit Diphilus in fabula quae vocabatur Ἀποβάτης: et loro, cum lecythos illas solvebant, pro flagello usos esse, Menander in altero dramate quod inscriptum erat Τροφώνιος. An verum autem sit Diphilum Ἀποβάτην composuisse, nullum est in antiquorum scriptis monumentum, quo id liquido doceri queat. Sed si coniecturae standum sit, audi quid in mediis tenebris simus pronunciaturi. Diphilus Comicus drama docuit, cuius haec fuit epigraphe, Συνωρίς. Auctor noster infra voce φιμοὶ testis, ut et Athen. et alii. Quid igitur prohibet eum Ἀποβάτην composuisse, si Συνωρίδα docuerit, adinstar Alexis Comici, qui teste Athenaeo Ἀποβάτην scripserat. Ἀποβάτης et Συνωρὶς ad desultoriam artem pertinent. vide suprà vocem Ἀποβάτης. Atque haec ita sine libris, sine auctoritatibus, restituenda censuimus. Si aberravimus, nihil mirum, nam et homines sumus et a nobis nihil humani alienum putamus. Quod si contigerit quaedam nos hic in subsidium rei literariae attulisse,
89 et monstrum hoc, quod auctorem nostrum invaserat, domuisse, quis non exclamaturus est ἰὴ παιὰν τὸ δ' εὖ νικάτω, quo, laetitia et gaudio maiori ad ea quae supersunt, superanda et profliganda progredi possimus? Ceterum quae de his vocibus αὐτολήκυθοι, et ἱππόμαλλοι, ab Harpocratione hic et infra afferuntur, a nobis diligentius examinata sunt in cap. 22. lib. 4. lectionum
(120) nostrarum, ubi de variis harum vocum significationibus multa non poenitendae lectionis adducuntur. Si vero insignis cuiusdam αὐτολήκυθου, et nebulonis exemplum desideres, adi Spartianum in Adriano, quo loco de veterano illo verba facit, qui donatus fuit servis et sumptibus ab Imperatore, quod se marmoribus distringendum daret, quia servum non habeat. vere enim αὐτολήκυθος ille.

Pag. 56. l. 21. Inter Lycurgi orationes legitimas quae a Suida recensentur, non ultimum locum obtinet, ἡ κατ' Αὐτολύκου qui hic laudatur. Quisquis ille sit qui hypothesem orationis contra Leocratem quae nobis superest confecit, huius orationis etiam meminit, cum

dixit. ἔοικε δὲ ἡ τοῦ λόγου ὑπόθεσις ἦν κατ' Αὐτολύκου. (221)
An vero Eupolidis Comici drama quod inscribebatur Αὐτόλυκος contra hunc Autolycum conceptum fuerit plane ignoro, nam Euripidem etiam αὐτόλυκον Σατυρικὸν docuisse legi apud Pollucem lib. 10. cap. 23. et 46. Laudatur hic etiam oratio contra Leocratem, (nam κατὰ Λεωκράτους legendum; incaute impurus Typographus Δεωκράτους excudit,) et in ea de hoc Autolyco mentionem fieri dicitur. Quod verum est, ἀλλὰ μὴν, inquit illic Lycurgus, Αὐτολύκου μὲν ὑμεῖς κατεψηφίσασθε, μείναντος μὲν αὐτοῦ ἐν τοῖς κινδύνοις, ἔχοντος δ' αἰτίαν τοὺς υἱοὺς καὶ τὴν γυναῖκα ὑπεκθέσθαι, καὶ ἐτιμωρήσασθε, quae bellissime auctoris nostri verbis conveniunt. Sed ut detectum a nobis errorem apud Suidam, dum sese offert occasio per transennam, emendemus. Sciendum apud eum in voce πεπορπημένος haec legi: κεῖται παρὰ Λυκούργῳ ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους. Ego (121)
repono Λεωκράτους, et verba quaedam quae in hac oratione leguntur minus correcte, sic purgo ex his quae a Suida hic relata fuere, τῶν δ' ἀνδρῶν τοὺς τοῖς σώμασιν ἀπειρηκότας, καὶ ταῖς ἡλικίαις πρεσβυτέρους, καὶ ὑπὸ τῶν νόμων τοῦ στρατεύεσθαι ἀφειμένους ἰδεῖν ἦν καθ' ὅλην τὴν πόλιν τότ' ἐπὶ γήρως ὀδῷ περιφθειρομένους διπλᾶ ἱμάτια ἐμπεπορπημένους. Vox haec ἐμπεπορπημένους una est ex derelictis ab Harpocratione, quas in unum collegimus, et brevi post hoc opus edituri sumus.

Pag. 57. l. 4. Duae afferuntur hic ab Harpocratione vocis αὐτομαχεῖν explicationes, vel saltem duo exempla quibus eius significatio explicatur, sed sane eius verba explicatione indigent, brevitate enim laborant et obscuritate. αὐτομαχεῖν, inquit, est per seipsum, non per alium litigare, nam ἀλλὰ μὴ δι' ἑτέρου restituimus, cum male antea esset δ' ἑτέρου, ut supra voce Ἀρίστων, ὁ δ' ὕλλος pro Αὖλλος correcto et subtracto iota.) Quemadmodum si quis ad auctorem id est venditorem eat, et actionem quae adversus eum competit, vel quae de novo oritur, proferat. Quae ut facillime intelligantur, repetenda sunt quae supra voce ἀνάγειν docuimus, videnda etiam quae ad vocem βεβαιώσεως dicentur. Tria haec ἀνάγειν, αὐτομαχεῖν, βεβαιώσεως δίκη pertinent ad tractatum de evictionibus, ideoque diligentius examinandum est quid iuris obtineret apud Atticos in emptionibus et venditionibus, evictionibus, redhibitionibus, et aliis ad eundem tractatum pertinentibus. ἀνάγειν est

(122) venditorem convenisse, αὐτομαχεῖν, si post τὸ ἀνάγειν actionem quae coeptur de novo communicare, βεβαιώσεως
δίκη illa est, quae competit emptoribus adversus venditores, si mota de re vendita controversia, nolint cavere
90 de evictione, quod latius infra explicabimus. Igitur
post ἀναγωγὴν sequebatur αὐτομαχία: postquam enim emptor venditorem convenerat, et dum de controversia
rei venditae mota monuerat, vel contra eam agebat βεβαιώσεως δίκη, confirmationis vel cautionis actione, si
locupletior, licent, si nollet cavere de evictione: vel si caveret, et esset solvendo, contra moventem controversiam super re vendita exceptione utebatur, quod
αὐτομαχεῖν, vel αὐτοδικεῖν dicebatur, nam non per alium, ut per venditorem, sed per se ipsum litigabat emptor. Suidae in hanc rem verba sunt oppido quam pulchra. καὶ αὐτομαχῆσαι, inquit, ὅταν ἀντιποιῆται τις οἰκίας ἢ χωρίου, καὶ εἴη ὁ πεπρακὼς μὲν ἀξιόχρεως, ὥστε
δοκεῖν ἀποτίσαι τὴν ζημίαν, καὶ συνίστασθαι τὴν δίκην πρὸς τὸν ἀντιποιούμενον, βούλοιτο δὲ ὁ διακατέχων τὴν
οἰκίαν ἢ τὸ χωρίον ἴδιον αὐτῷ γενέσθαι ἀγῶνα πρὸς τὸν ἀμφισβητοῦντα, τοῦτο αὐτομαχῆσαι καλεῖται. Quidam
αὐτοδικεῖν idem esse existimavere, sed quod eorum pace dictum velim, αὐτοδικεῖν soli dicuntur principes
aut Respub. quae sibi ipsis ius dicunt, nec iudicem extrarium quaerunt qui lites suas componat, ut apud Thucyd. lib. 5. cuius schol. recte explicat qui proprie αὐτόδικοι essent. Quod Galli dicunt *estre iuge et partie en son affaire* de principibus et magnatibus qui sibi ipsis ius
praescribunt, hoc proprie est αὐτοδικεῖν. Harpocration supra αὐτοδικεῖν, ἑαυτοῖς τὰ δίκαια ὁρίζειν, ex Dinarcho
(123) in oratione contra Cleomedontem. aliud est αὐτοδικεῖν, quod per seipsum litigare significat, ut αὐτομαχεῖν, cum de evictionibus agitur. Altera vocis αὐτομαχεῖν significatio haec est, per se ipsum quidem litigare,
et non per alium, sed non in simili re et exemplo, imo in longe dissimili. Veluti si quis testem proferret in iudicio, qui testaretur μὴ εἰσαγώγιμον εἶναι τὴν δίκην,
l'instance ne pouvoir estre introduite, dirent nostri pragmatici, ipse adhuc non contestabatur, id est litigabat, sed adversus testantem tota lis movebatur. Lysia teste in oratione contra Euthyclem, χειρὶ ἐξουλης
Quidam exarati manu Εὐκλέους habebant. Pollux lib. 7. cap. 38. Αὐτοκλέους, nisi haec alia sit oratio, et alius sit Euthycles, alius Autocles. Certe quae lectio

praevalere debeat plane ignoro inpraesentiarum. Forte ad vocem *ἐξούλης* aliquid constituemus certi et indubitati. Adi imprimis ad voces *βεβαιώσεως* et *διαμαρτυρία.*

Pag. 57. l. 12. 18. 19. Si verum sit quod ex Hel- 91
lanico refert Harpocration, Arcades, Aeginetas, et Thebanos *αὐτόχθονας* fuisse, ergo falsum quod ait Demosthenes in orat. de falsa legat. *μόνοι γὰρ τῶν πάντων αὐτόχθονες ὑμεῖς*, de Atheniensibus verba faciens. Patet autem cur ipsi *αὐτόχθονες* dicti sint, at non patet quis ille ὁ *τὴν Δαναΐδα πεποιηκὼς*, non saltem mihi. [Nisi dicamus de Melanippide Milesio loqui voluisse Harpocrationem. Ille enim apud Athen. lib. 14. *ἐν Δαναΐσιν* laudatur. Aristophanis etiam Comici *Δαναΐδες* in *ἐχῖνος* ab Harpocratione citantur. *Ex Addendis.*]

Pag. 57. l. ult. Quod iurisconsulti Romani dicunt, assertio in libertatem, hoc Graeci *αὐτολεξεὶ* vertunt *ἀφαίρεσις εἰς ἐλευθερίαν*, unde supra inscriptio illa Isaeanae orationis, *ὑπὲρ Εὐμαθοῦς εἰς ἐλευθερίαν ἀφαίρεσις*, ex nostra restitutione. Idem ferme *ἐξαίρεσις*, vendicatio.

Pag. 58. l. 2. Non est verum Aphareum reipsa non (124)
fuisse Isocratis filium, sed ex opinione. Hippiae quidem naturalem eum filium fuisse et legitimum testantur aperte quae apud Plutarchum leguntur in Isocrate. Sed nullus antiquorum unquam dixit, opinione eum tantum Isocratis filium fuisse. Qui ab alio adoptatur, eius filius vere non naturaliter censetur, quod adeo verum est ut nullum discrimen ponant Iurisconsulti inter filium adoptivum et naturalem quoad potestatem, quam habent iure Romanorum patres in liberos. Aphareus ab Isocrate adoptatus fuit, antea enim erat Hippiae filius legitimus et naturalis, trium quos ex Plathane uxore habuerat natu minimus, ut non tanquam extraneus, sed tanquam privignus in filium adoptatus fuerit. Ante adoptionem privignus erat, Isocrates vero ei vitricus, at post adoptionem vere pater. Ergo non tantum *ἐνομίζετο υἱὸς Ἰσοκράτους*, ut incaute Harpocration (nisi hic *ἐνομίζετο* a lege datum significet, id est legitimum et adoptivum Isocratis filium eum esse voluerit, qua sola ratione posset defendi Harpocrationis sententia.) Sed vere erat *εἰσποιητὸς*, vel *θέτης*, ut loquerentur Graecorum filii. De Aphareo et eius operibus vide multa apud Plutarchum in Isocrate, nam in molem cre-

sererent hae notae nostrae, si simili diligentia omnia persequi vellemus. Imposterum abstrusiora tantum tangentur.

Pag. 58. l. 4. 5. Privata cuiuslibet patrisfamilias substantia bifariam tantum apud Atticos dividebatur, in ἀφανῆ καὶ φανερὰν οὐσίαν, in apparentem et non
(125) apparentem substantiam. ἀφανὴς οὐσία illa erat quae argento, servis, vasis constabat, unde intelligenda illa Comici in Concionantibus, Δαρεικοὺς, ἀφανῆ πλοῦτον, quod Daricos, numismata, et omne argentum in non apparenti substantia complecterentur veteres: φανερὰ vero quae terrenis possesionibus. De qua praeter Lysiam in orat. adversus Hippothersem eleganter Isaeus in orat. de Philoctemonis haereditate, τῆς γὰρ φανερᾶς οὐσίας οὐδένα κύριον ἔσεσθαι. In non apparente ergo substantia continebantur haec tria, χρήματα, σώματα (quidam manuscripti δώμασι habebant pro σώμασι, sed σώμασι potius legendum esse iam docebimus) σκεύη σώματα vertimus nos servi, poteramus corpora, adinstar Iurisconsultorum, qui multoties in pandectis servos corpora vocant in plurativo, vel in singulari servum corpus, ut nominatim in §. et ideo ait, l. si servus de eviction. et dupl. stipul. D. *cum igitur neque corpus, neque pecunia emptori absit*, *corpus* id est *servus*. Graeci elegantissime σώματα dixere, Latini
92 corpora et servos. Auctor noster voce πάνδημος infra, ex Nicandro sexto Colophoniacorum eadem voce utitur. Et ait Solonem σώματα εὐπρεπῆ emenda curasse et tecto interclusisse, id est servas meretrices pulcherrimas, non tantum enim servos, sed et servas Graeci σώματα dixere, licet Pollux refragari videatur, qui non vult simpliciter σώματα, sine adiuncto dici posse pro servis, sed δοῦλα σώματα: quod certe absurdum est, aliquando enim pure et simpliciter pari et maiori elegantia dicitur σώματα, qua δοῦλα vel οἰκετικὰ σώματα, ut apud Aeschinem οἰκετικὰ σώματα ἐξαμαρτάνοντες. Exemplis γέμουσι antiquorum scripta quae iampridem collecta fuere ab Hieronymo Magio lib. 1. Miscellan. cap. 12. et Isaaco Casaubono cap. 10. lib. 5. animadvers.
(126) in Athen. Sed adverte privatarum substantiarum divisionem ab Harpocratione allatam, recte comparari vulgari divisioni rerum quam constituunt Iurisconsulti nostri. Volunt enim rerum alias mobiles, alias immobiles esse. Mobiles sunt non apparentes, immobiles apparentes.

Pag. 58. l. 15. *ἀπαλλάττει* hic legendum esse orationis contextus desiderat, quod et Suidas confirmat.

Pag. 59. l. 6. Frustra hoc loco appositae erant stel- 93
lulae in praecedentibus editionibus: nihil deest, ut apparet ex manuscriptis, in quibus pro eo quod est *Λάκων* scriptum invenitur *Λάκον* inepte. Porro haec Isaei verba ex oratione adversus Calydonem truncate relata fuere ab Harpocratione.

Pag. 59. l. 7. Falso vulgaria iuris civilis Lexica, et magnus interpres ad Novel. 128. ex Libanio referunt Atticos quicquid pecuniae mensarii seponunt Enthecam vocasse. Hoc summo illi Sophistae *οὐδ' ὄναρ* nunquam in mentem venit, imo ex diametro contrarium docet in verbis quae huic insigni falsitati et mendacio originem dedere. En quid dicat in hypoth. orat. Demosth pro Phormione (unicus enim hic locus est in quo de entheca loquutus est;) *ὁ μὲν οὖν Ἀπολλόδωρος μετὰ ταῦτα πάλιν εἴληχε δίκην Φορμίωνι ἀφορμῆς. ἀφορμὴν δὲ οἱ Ἀττικοὶ καλοῦσιν, ὅπερ ἡμεῖς ἐνθήκην.* Quae ista, amabo te, supinitas est, ex his verbis, quae vulgo non proferuntur, arguere velle, Libanium dixisse apud Atticos enthecam significare pecuniam, quam recondunt et separant mensarii? *ἐνθήκη* vox est communis et vulgaris omnium Graecorum, quae praeter hanc significationem, (127)
multas alias recipere potest. *ἀφορμὴ* ad solos Atticos pertinet. Unde erudite Harpocration *ἀφορμὴ, ὅταν τις ἀργύριον δῷ ἐνθήκην*, (sic correximus, quidam manu exarati *εἰς θήκην* retinuerant, sed recte est *ἐνθήκην*.) *ἀφορμὴ καλεῖται ἰδίως παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς*. Hesych. *ἀφορμή, ἡ νῦν ἐνθήκη λεγομένη*. Vox ergo haec Atticis peculiaris, non *ἐνθήκη*, sic enim loquuti sunt vulgo alii Graeci, non ita antiqui, ut acutissime Phrynich. in ecloga Dicti. Atticar. *τὸ δὲ ἐνθήκη, ὡς οἱ πολλοὶ λέγουσιν, ἄτοπον, ἀφορμὴν γὰρ λέγουσιν οἱ ἀρχαῖοι.* Id est uno verbo Attici, nam Attici pro priscis Graecis accipiuntur, ut et eorum literae pro priscis et vetustis, unde supra *Ἀττικοῖς γράμμασι*, dixit esse *παλαιοῖς* auctor noster, et nos ex Hesych. *ἀτόπως* omnino, et extra rem eruditus Phrynichi interpres *ἀφορμὴν* et *ἐνθήκην* illo loco occasionem interpretatus est, *ἀφορμὴ* aliquando occasionem innuit, *ἐνθήκη* nunquam. Miror ergo quomodo somniaverit *ἐνθήκην* occasionem esse. Vox haec 94
rebus omnibus quae reponuntur et reconduntur accommodari potest, unde *ἀπόθετον χρῆμα* argentum recon-

ditum trapezitarum ἐνθήκη vocatur. Unde in iure praediorum enthecae sunt dotes eorum. l. 2. §. dotes de instruct. et instrum. legat. D. l. 34. §. Lucius, de legat. 2. quae et reposita dicuntur a Paulo. l. si mihi moenia in fine. D. de legat. 3. enthecae ab Ulpiano l. 65. §. 3. de legat. 3. ἐνθῆκαι, cap. 8. novel. 128. entheca l. 7. Cod. Theod. de Pistoribus, in quibus omnibus locis ἐνθήκη nihil aliud significat quam instrumenta et ferramenta
(128) agrorum, vel possessionum causa reposita, quae enthecae vocantur, quod reponantur et recondantur adinstar argenti, quod Attica elegantia ἀφορμὴν dixere. Aliquando ἀφορμὴ significat προβολὴν εἰς τὸ ζῆν, quod nos Galli dicimus *moyen de vivre*. Schol. Euripid. ἣν ἡμεῖς προβολὴν καλοῦμεν εἰς τὸ ζῆν, Ἀττικοὶ ἀφορμὴν καλοῦσι. Unde vides quam fuerint huius vocis amatores Attici. Saepius occurrit apud Atticos oratores Demosthenem, Isaeum, alios. Lysias in orat. adversus Aeschinem Socraticum, apud Athen. lib. 13. ita infit, ἀφορμῆς δὲ δέομαι, οἴσω δέ σοι ἐννέα ὀβολοὺς τῆς μνᾶς τόκους. Ad quorum enarrationem, vide diligenter animadvers. Casauboni.

Pag. 59. l. 10. 11. Activum ἀφοσιῶ apud Aeschinem in oratione contra Ctesiphontem ponitur pro ἀποκαθαίρω, vel ἀφαγνίζω, (sic legendum in contextu, Chalcographus vetustum errorem retinuit ἀφανίζω,) id est purgo, lustro, expio, et apud. Hesych. ἀφοσιοῦν significat καθαίρειν, non καθαιρεῖν, ut vulgo excusum est. Passivum ἀφοσιώσασθαι diversam omnino recipit significationem apud Isaeum in apologia adversus Hermonem de fideiussione, (nam sic concipitur epigraphe huius orat. apud Dionys. Halicarnass. ἡ πρὸς Ἕρμωνα ὑπὲρ τῆς ἐγγύης ἀπολογία.) Illic ἀφοσιώσασθαι est μὴ ἐντελῶς τι ποιῆσαι, ἀλλ' ὥσπερ ὁσίας ἕνεκεν, aliquid non perfecte agere, sed puritatis gratia, ut vetus interpres l. 2. Qui petant. tut. D. loqueretur, qui haec Modest. ὁσίας χάριν, *puritatis gratia* vertit. Quae vetus lectio male mutata fuit in peiorem *pietatis gratia*, et haec tandem in
(129) ineptissimam et insulsissimam *pravitatis gratia*. Prima sustineri potest ὁσίας ἕνεκεν *puritatis gratia*. Quamvis eruditissimus Antonius Augustinus hic vertat defunctorie, ut in l. 13. §. 6. D. de excusat. tut. ἀφοσιώσεως χάριν, hoc est defungendi gratia, parce et more delibantis. Suid. οἷον ἀπάρξασθαι ἢ σχηματίσασθαι, in qua significatione usus est voce ἀφοσιουμένοις Isocrat.

in Panath. quod notandum, *οὐχ' ὁμοίως δὲ διελέγοντο περὶ τούτων τοῖς ἀφοσιουμένοις, ἀλλ' ὑπερεπαινοῦντες.* Neque vero de his defunctorie disserebant, Galli dicerent *par maniere ou par forme d'acquit*, defunctorie Ulpianus in l. 2. ad Tertyl. D. *perfunctorie* in l. aut qui. D. quod vi aut clam. et *lusorie* l. si servus petitur. De legat. 1. D. *translatitie.* l. 1. ad Senatusconsultum Turpil. *dicis causa*, l. 1. D. de Senatusconsulto Syllaniano l. 4. D. Commodati, et *perfusorie*, quae omnia in idem recidunt.

Pag. 69. l. 16. Mallem ego hoc loco reponeretur *κατ' Ἀρισταγόρας*, quamvis non ignarus sim, quin Hyperides *κατ' Ἀρισταγόρου* etiam orationes composuerit: patet enim ex hoc opere, illum et *κατ' Ἀρισταγόρου*, et δεύτερον *κατ' Ἀρισταγόρου ἀπροστασίου* scripsisse, v. *ἀφαίρεσις, ἀπροστασίου, διαμαρτυρία*, et aliis, nisi om- 95
nibus illis in locis corrigendum sit *κατ' Ἀρισταγόρας*, quomodo hic nos restituere tentamus. Quam opinionem et coniecturam nostram veritate niti credimus, quod fidem faciat Athenaeus eumdem oratorem *κατ' Ἀρισταγόρας* bis orasse. De meretricibus et scortis hic agitur, atqui binae orationes illae habitae fuere contra Aristagoram meretricem, ergo indubitatum est hic le- (130)
gendum *κατ' Ἀρισταγόρας*. Aristagora haec una erat ex tribus amicis, quas Hyperides Glaucippo filio eiecto suis sumptibus alebat, ut Myrrinem domi, Aristagoram in Piraeo, Philem in Eleusine. De hac Aristagora Philostratus epist. *καὶ αἱ χρυσαῖ πέδαι Θαΐδος, καὶ Ἀρισταγόρας, καὶ Λαΐδος φάρμακα.* Laudantur vero saepius apud Athen. lib. 13. dipnos. Hyperidis orat. 1. et 2. contra hanc Aristagoram. Imo cum mentio fit de Aphyis, testimonium Hyperidis ex altera orat. *κατ' Ἀρισταγόρας* adducitur. Apponam ipsissima eius verba ab Harpocratione neglecta, quae magnam lucem his afferent: *καὶ πάλιν τὰς Ἀφύας, τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκαλέσατο.* Aphyae meretrices erant sorores duae, de quibus ita loquutus est Apollodorus: *Σταγόνιον καὶ Ἄνθις ἀδελφαὶ αὗται Ἀφύαι ἐκαλοῦντο, ὅτι καὶ λευκαὶ καὶ λεπταὶ οὖσαι, τοὺς ὀφθαλμοὺς μεγάλους εἶχον.* Unde Harpocration, *ἔστι δὲ καὶ ὀνόματα ἀδελφῶν ἑταιρῶν γυναικῶν δύο.* Stagonium et Anthis sorores meretrices *Ἀφύαι* dictae fuere, quod cum exiles candidaeque essent, magnos haberent oculos. Ob quam etiam causam Antiphanes *ἐν τῷ περὶ τῶν ἑταιρῶν* Nicostratidem Aphyam

vocatam fuisse asserit, quod nimirum candida et gracilis esset, adinstar apuae, nam apua piscis genus teneri et candidi. Vide paroemiographos in Ἀφύα εἰς πῦρ.

Pag. 59. l. penult. Postrema haec huius elementi vox invitat nos ad sui explicationem accuratam et diligentem. ἀχαριστεῖν vulgo et communiter ingratum esse significat, ut apud Antiphontem, unde in Glossis ἀχά-
(131) ριστος *ingratus*, et ἀχαριστία, labes ingrati animi (sic enim loquitur semper Cicero, qui nunquam voce hac *ingratitudo* usus est, sed asssiduo vel ἀχαριστίαν, vel ingratum animum dixit) quae teste Polluce cap. 32. lib. 5 ab eodem Antiphonte ἀποστέρησις dicitur. Inde antiqua illa actio ἀχαριστίας, de qua videndus Pollux. Diverso paulo sensu in iure ἀχαριστούμενοι dicuntur liberi qui nihil iudicio parentum accipiunt, id est praeteriti et exhaeredati, ἀμνημόνευτοι uno verbo, sic dicti quod eis nullam habeant χάριν parentes, ut loquitur Iustin. novel 18. Alius est longe diversus et non minus elegans apud Atticos τοῦ ἀχαριστεῖν usus, apud eos enim ἀπειθεῖν significat, quod ex quorundam sententia πειθανότητες sint χάριτες, id est dicendi veneres et lepores, charites appellentur. Erotianus auctor, ἔνιοι δὲ χάριτας εἶπον τὰς πειθανότητας, λέγοντες ὅτι ἄχρι νῦν οἱ Ἀττικοὶ τὸ ἀπειθεῖν ἀχαριστεῖν λέγουσι, quod diligenter observandum censui.

Pag. 61. l 1. 3. Unum e novem magistratibus, quos Ἐννέα Ἄρχοντες Athenis vocabant, βασιλικὴν διαδρομὴν dictum fuisse nusquam legi, si unum excipias Suidam, qui vetustissimum errorem, quem constanter Codices omnes Harpocrationis retinuerunt, verbo ad verbum, ne mutata quidem syllaba, more suo repetiit in sylloge sua. Apud eum legitur inepte, ut hic ante editionem nostram, ἔστι δὲ οὗτος εἷς τῶν ἐννέα ἀρχόντων, ὃς βασιλικὴ διαδρομὴ καλεῖται, quod falsissimum et insulsissimum est. Magistratus enim ille βασιλεὺς vocabatur, ut ad vocem θεσμοθέται et πολέμαρχος latius docebimus. Reponimus igitur, ἀφ' οὗ βασιλικὴ διαδρομὴ καλεῖται,
(132) et ita excudendum curavimus in hac nostra editione, licet manu exarati refragarentur, et contra clamarent. In qua restitutione nos convenisse cum Petro Petavio, novissimo eruditissimoque Synesii interprete et vindice multum gavisi sumus, cum in eius notis ad orat. de regno, aucterem nostrum liberatum ab hoc mendo eadem ferme coniectura vidimus. Porro de hoc magistra-

tu vide omnino Pollue. lib. 8. cap. 9. lmemate 3. et auctorem hunc adstatum, ad vocem ἐπιμελητὴς μυστηρίων. Singularia sunt quae de eo vetus Comici enarrator in fine Acharnens. refert. δηλοῖ, inquit, ὡς ἄρα τὴν ἐπιμέλειαν ὁ βασιλεὺς εἶχε τῆς ἁμίλλης τοῦ χοὸς, καὶ τὸν ἆθλον ἐδίδου τῷ νικήσαντι τὸν ἀσκόν· ὁ δὲ βασιλεὺς ἀρχή τίς ἐστιν. ἦν δὲ καὶ τῶν μυστηρίων ἐπιμελητὴς, τῶν κωμικῶν, καὶ τῶν θυσιῶν διῆρχεν. Ergo ab eo βασιλικὴ διαδρομὴ dicta est, non autem ipsamet vocatus fuit βασιλικὴ διαδρομή.

Pag. 61. Athenis Iupiter alter erat βασιλεὺς, id est rex, alter Eleutherius. Prope hunc erat Porticus quam στοὰν τοῦ Ἐλευθερίου vocabant, a qua Hyperides orator voluit eum dictum postea fuisse, quod eam ἐξελεύθεροι exstraxissent. Sed a Didymo Criticorum principe reprehensus fuit, quod Iupiter ille non Ἐλευθέριος dictus sit ob eam causam, sed διὰ τὸ τῶν Μηδικῶν ἀπαλλαγῆναι τοὺς Ἀθηναίους unde σωτὴρ solebat inscribi, vocari autem Ἐλευθέριος. Alia erat Porticus quam βασίλειον dicebant a Iove rege. Utraque autem βασίλειος dici poterat, et Ἐλευθερίου et Βασιλέως Διὸς, quod est notandum. Hesych. βασίλειος στοά· δύο εἰσὶν Ἀθήνησιν βασίλειοι στοαὶ, ἥ τε τοῦ λεγομένου βασιλέως Διὸς καὶ ἡ τοῦ Ἐλευθερίου. Tertia adhuc erat Porticus, quam antiquitus Ἀνάκτιον fuisse dictam refert auctor noster, sed quae postea mutaverit nomen, utpote quae ποικίλη Poecile dicta fuerit. Suidas pro Ἀνάκτιος, Πανάκτιος habet, quidam exarati manu Πυανάκτιος. Mallem ego cum Diogene Laërtio et Suida Πεισιανάκτειος. Vide Diogen. Laert. in Zenone. Audi vero Suidam de eo, ἐπεκλήθη δὲ καὶ αὐτὸς στωϊκὸς, διὰ τὸ ἐν τῇ στοᾷ τῇ ἐν Ἀθήναις διδάξαι αὐτοὺς, ἥτις πρῶτον μὲν Πεισιανάκτειος, ὕστερον δὲ ζωγραφηθεῖσα Ποικίλη ἐκλήθη. Verum est eam pictam fuisse a Polygnoto pictore excellentissimo: nam ex quorumdam sententia ideo civis Romanus ex Thassio factus fuit, quod eam gratis pinxisset. Plinius Poecilem hanc Porticum vocat, de qua integrum volumen composuisse Polemonem protritum est, vel ex eo quod illic referretur Lamiam Cleanoris Atheniensis filiam Poecilem hanc Porticum curasse exstruendam. Hoc me docuit Athenaeus lib. 13. dipnosoph.

Pag. 62. l. 1. Codex Fed. Morelli Βαῦβος manifeste habebat, nos ratione ordinis alphabetici hanc lectionem sequuti sumus ex parte, et Βαυβοῦς excuden-

dum curavimus. Certe *Βαβοῦς* vel *Βαυβοῦς* legendum esse docet etiam Suidas, apud quem haec leguntur, *Βαβοῦς, ὄνομα κύριον*, foeminae scilicet. Ego praeferrem veterem lectionem huic recenti, nam saepius scriptum invenitur *Βαβὼ* quam *Βαυβώ*. Auctor noster infra voce *Δυσαύλης* refert ex Asclepiade *ἐν τετάρτῳ τραγῳδουμένων* Dysaulem *αὐτόχθονα* Babonem uxorem
(134) duxisse, et ex ea Protonoem et Nisam filios sustulisse, quae omnia Suidas ex eo repetiit, sed quid eodem Suida faciemus, qui videtur eamdem mulierem semel *Βαβώ*, vel *Βαρὼ*, semel vero *Βαθὼ* vocare? Audi quid dicat *Δημώ. ὄνομα*, inquit, *κύριον. ἐξένισεν ἡ Βαθὼ τὴν Δημώ. Δημὼ δὲ τῷ λίπει.* Rursus voce *Βαρώ. Βαρὼ καὶ Δημώ. ὀνόματα σοφῶν γυναικῶν. ἐξένισεν ἡ Βαρὼ τὴν Δημώ.* Baro, Batho, Babo, et Baubo, an eadem sint non mihi constat, nam in his *ἄλλο γλαῦξ*, ut est in veteri verbo, *ἄλλο κορώνη φθέγγεται.*

Pag. 62. l. 2. 5. 6. Egimus in voce *αὐτομαχεῖν* de hac actione *βεβαιώσεως*, Sed plura adhuc de ea addemus in gratiam Iurisconsultorum. Si cui empto agro aut domu, antiquitus de re empta moveretur contro-
99 versia, opus erat ut emptor *τὸν ἀμφισβητοῦντα*, id est controvertentem ad venditorem duceret, et ab eo confirmationem rei venditae et controversae peteret, quam si praebere nollet, competebat emptori adversus eum *βεβαιώσεως δίκη*, at si caveret, poterat *αὐτομαχεῖν*, ut supra vidimus, contra moventem controversiam: et si vinceretur, rem controversam a se emptam amittebat, victor enim rei dominus fiebat, sed victo licebat mulctam aut condemnationem petere ab eo qui caverat, id est venditore. Hic est antiquissimi iuris Atheniensium quod in evictionibus observabatur, progressus, quem ego magno cum labore elicui partim ex verbis Pollucis, lib. 8. cap. 6. partim ex hoc nostro auctore. Ex hoc iure sine dubio descendit illud quod observatum fuisse apud Romanos legimus in pandectis. tit. de evict. et
(135) dupl. stipul. Solebant enim emptores si de rebus quas emerent, eis moverentur controversiae, auctores suos laudare, ut litibus subsisterent, et defensionem susciperent, quae denunciationes praesentibus auctoribus, id est venditoribus, et in iure fiebant hoc modo: *Quando te in iure conspicio, postulo ut auctor fias.* Dicebanturque actiones in actores, id est in auctores praesentes. Quid hoc aliud quam merae *βεβαιώσεως δίκαι*,

quae apud Atticos emptoribus competebant adversus auctores suos? Annum igitur verum quod praemisimus, ius illud Romanorum auctorum in iure laudandorum ab hoc veteri Atheniensium originem duxisse? ita mihi videtur. Sed praeterea aliud obtinuit apud Romanos, nam post actiones illas quae emptoribus competebant in auctores praesentes in iudicio, id est post denunciationes, re evicta sequebantur aliae actiones, quas vocabant *auctoritatis*, sive *evictionis*, *ex empto*, et *ex stipulatu*: quae in hunc modum conceptae erant: *Quod evictionis vel quod auctoritatis nomine victus es.* Nec poterat venditor, cui denunciatum erat ut liti subsisteret, auctoritatem defugere. Actio ex stipulatu una est ex aedilitiis stipulationibus, quae competebat emptori adversus venditorem ex stipulatione duplae, l. 5. de verb. obligat. D. in cuius locum si forte omissa esset stipulatio, veniebat actio exempto in duplum pretii et accessionis, vel in simplum et in id quod interest, toto tit. de evict. et dupl. stipul. D. Ita Romani, qui omnes hos iuris apices veteri Atheniensium addiderunt, ut patet ex verbis Pollucis, in quibus nos apertissime docet emptores evictis rebus venditis, ab auctoribus et (136)
venditoribus nihil aliud reportasse quam *τιμὴν παρὰ τοῦ συκοφαντήσαντος*, ut ipse loquitur, quae referenda sunt ad venditores fallaces. Apud Romanos sublata etiam litis aestimatione, committebatur stipulatio duplae in favorem emptorum, ex sententia Iuliani lib. 43. digestorum, ut recte colligitur ex §. et ideo ait, l. si servus de eviction. et dupl. stipul. D. cuius facti species elegantissima est, tum quod ex ea aperte pateat emptores vel per se, vel per alios, ut auctores sive venditores litigare solitos, cum de rebus venditis controversiae movebantur: tum quod in ea nominatim constituatur, litigantibus emptoribus per se, et in iudicio victis committi solitam duplae stipulationem, licet litis aestimatio sublata fuisset: non litigantibus vero per seipsos, sed per auctores, non committi stipulationem si victi litis aestimationem sustulissent. Atque haec observabamus de utriusque iuris, tum Attici tum Romani, origine et progressu. Alia sunt in textu auctoris nostri quae explicatione opus habent, nunc ad ea veniamus. Quaerat enim forte quis an apud Athenienses actiones illae *βεβαιώσεως* emptoribus adversus venditores tantum competerent, postquam res traditae erant, cui bre-

viter ex verbis elegantissimis et notatu dignissimis auctoris nostri potest fieri satis, nam non solum re tradita, sed etiam si arrhabonem tantum, aut arrham dedisset emptor; ei competebat βεβαιώσεως δίκη adversus venditorem: si controversiam tertius moveret, vel si ipsemet a contractu recedere vellet, iam enim censebatur emptio et venditio contracta, si aliquid arrhae no-
(137) mine datum esset. Adverte autem ad haec verba, *si ipsemet a contractu recedere vellet*, haec enim de venditore dicimus, qui si litigare desideraret, et non adimplere contractum, tenebatur βεβαιώσεως δίκη apud Atticos Paulo aliter apud Romanos. Duplum enim restituere compellitur, argumento §. ita tamen, Instit. de emptione et venditione. Superest ut ultima haec
100 verba *Λυσίας ἐν δυσὶ λόγοις* explicemus, nam quae duae illae Lysiae orationes? Ego moneo duas illas non alias esse quam eas quas contra Cinesiam composuerat. Auctor noster voce *Κινησίας*: *Λυσίου δύο λόγοι εἰσὶ πρὸς Κινησίαν*. Ergo cum Lysias laudatur simpliciter *ἐν δυσὶ λόγοις*, de his orationibus quae adversus Cinesiam compositae erant, intelligenda sunt verba auctoris nostri.

Pag. 62. l. 14. 17. 18. Veterum oratorum alii *φονικοὺς λόγους* composuerant, ut Antiphon de quo supra verbo *ἄτιμος*: alii *κληρικοὺς*, ut Isaeus, cuius infiniti *κληρικοὶ λόγοι* in hoc opere et apud Pollucem laudantur, e quibus quidam etiamnum hodie exstant: alii *βιαίους* ut Lysias, quod nos docet insignis hic locus. Athenaeus lib. 13. dipnosoph. *ἐν δὲ τῷ κατὰ Φιλωνίδου βιαίων ὁ Λυσίας, εἰ γνήσιος ὁ λόγος.* Auctor noster infra voce *κακώσεως. καὶ ἐν τῷ* (ait) *Λυσίου κατὰ Φιλωνίδου βιαίων, εἰ γνήσιος.* Illud *βιαίων* species et nomen actionis est quae competebat adversus eos, qui vi aliquid moliebantur. Ita in inscriptionibus orationum solebant praemittere et concipere actionum nomina quibus
(138) agebant, ut *ἐξούλης*, *κακώσεως*, *βιαίων*, et sic de aliis. Porro ex *βιαίοις* Lysiae *λόγοις* hic unus est ὁ *κατὰ Φιλωνίδου*, de quo tamen dubitarunt Critici, controversum enim fuit apud illos an ad Lysiam tanquam ad legitimum parentem pertineret, quod indicant haec verba *εἰ γνήσιος*.

Pag. 62. l. ult. Ait Harpocration Demosthenem in Philippicis hac voce usum esse. Atqui in nulla Philippicarum quas hodie habemus, invenitur, quid ergo di-

cendum est? Harpocrationem, ni fallimur, usum esse 101
quibusdam codicibus, in quibus exaratum inveniebatur
βοηδρόμια, quo loci nunc legitur *βοΐδια*. Hoc me do-
cuit Ulpianus ad illa 3. Olynth. *ἢ βοΐδια πέμψωσιν οὗ-
τοι. γράφεται*, inquit, *καὶ βοηδρόμια, καὶ γάρ φασιν
ὅτι ἔπεμψε τὴν λείαν ὁ Χάρης, βοηδρόμια ἦν. τὸ δὲ βοΐ-
δια ὑποκοριστικόν ἐστι ἐν συναιρέσει, Ἀττικῷ ἔθει.* Haec
si vera sint, si inquam *βοΐδια* deminutivum sit *τοῦ βοη-
δρόμια*, male interpretaberis *βοΐδια* bucculas, nam quid
bucculae cum festo *βοηδρομίων* habent simile? Audi
Harpocrationem, qui verba illa Demosthenis sic videtur
interpretari. *Βοηδρόμια*, inquit, quo usus est tertia
Olynthiaca Demosthenes, festum est ab Atheniensibus
sic vocatum, quod institutum fuisse refert Philochorus
in secundo de festis, postquam Ion Xuthi filius suppe-
tias venisset Atheniensibus ab Eumolpo Neptuni filio
bello oppressis, regnante tunc temporis Erehtheo Athe-
niensium principe. *βοηδρομεῖν* enim *βοηθεῖν*, id est in-
vare et auxiliari significat, et *ἐπὶ μάχην δραμεῖν*, id est
ad pugnam currere. Male apud Suidam et Etymologum
legitur *ἐβοήθησεν ὁ Ξοῦθος*, pro *Ἴων ὁ Ξούθου*, non
enim Xuthus ipse, sed filius eius Ion Atheniensibus (139)
auxilium tulit, quod a nobis eruditissime probatum est
in cap. 6. lib. 5. Lectionum nostrarum, in quo plura
de hoc Ulpiani loco a nobis allata sunt, explicata etiam
Plutarchi in Theseo, Etymologi et Suidae verba, quae
fraudi fuere magnis viris.

Pag. 63. l. 10. 11. Verba haec *καὶ εἶδος ἀστέρος*
absunt a manuscriptis, nec illa videtur ut legitima ad-
misisse Suidas, apud quem *καὶ Καλλισθένης* exclusum
est. Certe haec aliquando nos ut spuria reiicienda au-
tumavimus, quia elegantiam et doctrinam quae in eis
latet, non gustabamus, sed impraesentiarum praediti
meliori sensu, opinionem nostram reiicimus, et verba
illa sub finem notae ab Harpocratione cum maximo iu-
dicio addita esse ostendimus. *Βόθυνος*, inquit, locus
est proprie ita nuncupatus in via sacra, Isaeo teste.
Est et adhuc astri species, erudite sane, nam astrorum
quae sunt *παρὰ φύσιν*, quatuor qualitates inveniuntur,
(ut Philosophi loqui solent,) *Κομήτης, Δοκίας, Πωγω-
νίας Βόθυνος.* Cometa astrum est, cuius partes infimae
tenuissimae sunt, supremae vero in modum comarum
condensatae: Docias astrum quod totum tenue est, et
exile in modum hastae. Pogonias astrum est contra-

rium cometae, partes enim eius superiores exiles et tenues sunt, inferiores vero opacae et densae: Bothynus astrum quod profunditatem habere videtur ὡς ὁ φαινόμενος ἀστήρ. Consule Aristotelem in lib. de mundo, et meteoris.

Pag. 63. l. 12. βολεῶνας fimeta dixit Plinius. Quomodo autem βολεὼν pro fimeto, ita etiam ἱστεὼν pro
(140) textrino, et καλαμεὼν pro harundineto, ἱππεὼν pro equili, ἀνδρεὼν pro magna domu dicta fuere. Non
102 enim audio Atticorum leporum collectorem et venatorem Phrynichum, qui ἱππὼν, ἱστὼν, ἀνδρὼν, et καλαμὼν dicendum esse existimat, plus valet apud me Nicandri auctoritas, qui in tertio de Attica dialecto, ut patet ex hoc loco, putavit Atticissime dici τὸ βολεὼν pro fimeto. Cur igitur non recte et Attice dicetur eadem forma ἱστεὼν, καλαμεὼν, ἱππεὼν et ἀνδρεὼν? non video rationem differentiae, nisi religiosi nimis et rigidi syllabarum et apicum omnium observatores cum Phrynicho esse velimus, et cum eo quae aliquando elegantissime dicuntur, reprobare ac reiicere sine iudicio.

Pag. 63. l. 21. Duas laudat Harpocration Dinarchi orationes hoc opere, quarum altera κατὰ Καλλισθένους ἔνδειξις, altera vero κατὰ Καλλισθένους εἰσαγγελία inscribitur. Non mihi compertum an adversus eundem Callisthenem utraque habita sit, invenio enim paulo diversam alterius epigraphem in Dionys. Halicarnass. apud quem in Dinarcho, dum publicas eius orationes recenset, κατὰ Κλεισθένους εἰσαγγελία legitur. Alius Clisthenes, alius Callisthenes, ut diligentius demonstrabimus in accurata illa tractatione de veterum Rhetorum orationibus quam meditamur edere cum earum relliquiis quae nobis supersunt. Dinarchus igitur ἐν ἐνδείξει κατὰ Καλλισθένους, de Hestia Bulaea in hunc modum loquutus erat, μαρτύρομαι τὴν ἑστίαν τὴν βουλαίαν. Vix ullus orator est qui eius non meminerit, Aeschines
(141) in orat. de falsa legat. ἐπαινέτης ἦν ἡμῶν Δημοσθένης πρὸς τοὺς βουλεύοντας, καὶ τὴν ἑστίαν ἐπώμοσε βουλαίαν συγχαίρειν τῇ πόλει. Praeter oratores Plutarchus in vita Isocratis de Theramene, καὶ Θηραμένους τοῦ ῥήτορος, οὗ καὶ συλλαμβανομένου ὑπὸ τῶν τριάκοντα, καὶ φυγόντος ἐπὶ τὴν βουλαίαν ἑστίαν. Artemid. Oneirocrit. lib. 2. cap. 42. ἑστία, inquit, αὐτή τε καὶ τὰ ἀγάλματα αὐτῆς πόλεως μὲν τὴν βουλὴν, καὶ τὴν ἐνθήκην σημαίνει τῶν προσόδων. Ut autem ἑστία βουλαία, sic Ἀθηνᾶ

βουλαία, et *Ζεὺς βουλαῖος*, de quibus videndus Antiphon orat. *περὶ χορευτοῦ.*

Peg. 64. l. 1. Male cohaerebant haec voci praecedenti, et in manu exaratis et in excusis, nos distinximus et a capite reposuimus quae de hac voce *βουλεία* referuntur, quod nullam haberent cum superioribus paritatem. Comici autem e Thesmophoriazusis verba ita habent, *τίς βουλευτής ἐστιν ἀμείνων παραδοὺς ἑτέρῳ τὴν βουλείαν.* Ad haec Suidas erudite: *βουλείαν τὸ βουλεύειν, καὶ οἱ δικανικοὶ καλοῦσι συνήθως τὸ βουλεῦσαι, βουλείαν ἔλεγον οἱ παλαιοί.* Ergo idem *βουλεία* quod *βουλεύειν*, nisi quod communiter et vulgo pragmatici, et litigatores *βουλεύειν* dicunt, Attici vero et veteres *βουλεία.*

Pag. 65. l. 8. Ex Philochoro Philostephanum fe- 103
cimus, verus enim *τῶν Ἠπειρωτικῶν* auctor Philoste-
phanus, vide Stephanum in *Ἄβιοι, Ἀνθάνα,* et *Ἀτρήνη.*
Ita omnes Codices bonae notae. Philochorus non com- 104
posuit *Ἠπειρωτικά*, ut patet ex syllabo librorum quem
nobis absolutissimum dedit Suidas. Porro urbem *Βού-*
χετα in neutro plurativo sic dictam docuerat Philoste-
phanus, quod illuc Themis bovi assidens venisset (nam (142)
ἐπὶ βοὸς divisis vocibus legendum, male *ἐπίβοος* prae-
cedent. Edit. habebant.) *κατὰ τὸν Δευκαλίωνος κατα-*
κλυσμόν.

Pag. 65. l. 13. Haec nos diu torserunt, nam quid ad astrum Bootem, *αἱ μέγισται ἀρχαὶ ἐπὶ τούτῳ ἐχειροτονοῦντο?* Bis legebatur hic *βοώτης* ineptissime, quam lectionem tamen tuentur membranae. Nostro periculo nos mutavimus. et ex astro boum emptorem fecimus. Vera lectio *βοώνης*, quod ipsamet verba Demosthenis ex oratione contra Midiam confirmant satis. Ulpianus ad illa *βοώνην δὲ τὸν ὠνούμενον βοῦς εἰς τὰς ἑορτάς*, cui Suidas adstipulatur. Refert enim *βοώνην* illum Athenis a civitate electum fuisse, ut boves ad sacrificia emeret, et splendidum magnificumque esse *βοώνην* fieri, cum ipsi exercitus duces *στρατηγοὶ* fierent et crearentur *βοῶναι*, unde auctor noster optime, *καὶ αἱ μέγισται ἀρχαὶ ἐπὶ τούτῳ ἐχειροτονοῦντο*, id est maiores magistratus eligebantur *βοῶναι*, quae verba alio detorta fuere a Suida, non enim ad vocem *βοώνην*, sed ad *βούτην* haec retulit. De Bute loquens sic ait, *αἱ μέγισται ἀρχαὶ παρὰ Ἀθηναίοις ἀπὸ τούτων ἐχειροτονοῦντο*, debebat ergo *Βουτάδαι*, nam Butadae illi erant qui a Bute

descendebant. Vulgare est hunc Butem ἱερωσύνην habuisse Athenis, non vulgare ex eius nepotibus maiores magistratus electos fuisse, hoc siquidem ante nusquam lectum. Verum est a genere Eteobutadarum Minervae sacerdotes fuisse desumptos, ipse auctor noster testis voce *Ἐτεοβουτάδαι*, et Nicephorus Gregor. in schol. ad Synes. orat. de insomniis, quo loco ait *Ἐτεοβουτάδαι*
(143) *γένος τι ἀρχαῖον ἐπίσημον ἐν Ἀθήναις καὶ περιφανὲς, ἀφ' οὗ αὐτῆς Ἀθηνᾶς ἐξελέγοντο ἱέρειαι.* Sed quid illa omnia ad electionem *μεγίστων ἀρχῶν*, de qua supra loquebamur?

Pag. 65. l. 17. et pag. 66. l. 6. *βωμολοχεύεσθαι* Latinis carinari est, *χαριεντίζεσθαι*, unde in Glossario *Carinari*, *χαριεντίζεσθαι*. Isidorus *Carinantes, illudentes.* Ennius,

Contra carinantes verba atque obscura profatus.

Et rursus:

Neque me decet carinantibus edere chartis.

Citante Servio in illud Virgil. Aeneid. 8. *et lautis mugire carinis.* Carinari autem a carina, ut apud Graecos *γεφυρίζειν* a *γέφυρα*. Carinationes *γεφυρισμοὶ* dictae sunt a loco fere ubi solebant fieri et *γεφυρισταὶ* dicti sunt isti *βωμολόχοι*, a carinationibus et irrisionibus, quibus sedentes in ponte impetebant eos qui dum sacra Eleusinia celebrabantur transibant. Consule Ammonium voce *σκῶμμα*.

105 Pag 66. l. 9. Vere debuit scribi *Γαληψὸς*, ut apud Herodotum in Polymnia, Strabonem, Stephanum, et Etymologum. De Galepso bis Thucydides loquutus est in historia sua, lib. 4. *καὶ Γαληψὸς οὐ πολλῷ ὕστερον καὶ Οἰσύμη, εἰσὶ δὲ αὗται Θασίων ἀποικίαι*, male vulgo legitur *Ἰάψηλος*, peius etiam apud Stephanum *ἡ σύμη*, nam *Οἰσύμη* legendum, ut latius a nobis dicetur ad hanc vocem *Οἰσύμη*. Lib. 5. *Γαληψὸν δὲ τὴν Θασίων ἀποικίαν λαμβάνει κατὰ κράτος.* Ita Scylax Caryandensis in periplo: *Εἰσὶ δὲ ἐν Θράκῃ πόλεις Ἑλληνίδες αἵδε, Ἀμφίπολις, Φάγρη, Γαληψὸς, Σισύμη, καὶ ἄλλα ἐμπόρια.*
(144) Hic etiam legendum *Οἰσύμη* non *σισύμη*, auctor noster infra voce *στρύμη. ἀποικίαι δὲ εἰσὶ Θασίων ἐκ τῆς Θράκης σάληψος καὶ στρύμη ἡ νῆσος.* Restituimus nos *Γάληψος*, ut videbis in his quae a nobis illic afferentur. Porro illud sciendum Galepsum dictam fuisse a Galepso Thasi et Telephes filio, Marsya iuniore teste, (*νεώτερος* enim legendum, non *νεώτερως*, ut insulse typographus

excudit.) An vero Thasus hic idem ille sit a quo Thasus condita fuit, decem generationibus ante Herculem, ambitiose iam non inquirimus. Hoc tantum pro certo habemus, quod noluimus suppressum, dum de his agimus, apud Stephanum voce *Θάσος* restituendum *ἦν δὲ γενεαῖς Ἡρακλέους δέκα παλαίτερος*, ex coniectura magni Scaligeri in animadvers. ad Euseb. et ex nostra apud Herodotum in Euterpe, *καὶ ταῦτα δέκα γενεῇσι ἀνδρῶν προτέρα ἐστὶ ἢ τὸν Ἀμφιτρύωνος Ἡρακλέα ἐν τῇ* 106
Ἑλλάδι γενέσθαι. Pessime hodie est *καὶ ταῦτα πέντε γενεῇσι*, quod hactenus non fuit animadversum. Impuri librarii ex ῑ fecerunt ε, et nobis crassissimum hunc errorem in textum purissimum et purgatissimum Herodoti intruserunt.

Pag. 67. l. 9. Inscriptio huius orationis Isaeanae vere ita habet, *πρὸς Ὀργεῶνας*, ut supra monuimus. Peccarunt aliquando in eo operae, nam male excusum est *ὀργεῶνα* pro *ὀργεῶνας*.

Pag 67. l 10. Antiquissima tribuum Atheniensium divisio quatuor partibus constitit. Quatuor enim ab initio tribus tantum fuere, decem deinde, postremo duodecim, ut patet. Et si velis haec perfectissime tenere, (145)
scito usque ad Cecropem has tantum fuisse *φυλὰς*, Cecropem, Autochthona, Actaeam, Paraliam. A Cranao hae additae fuere, Cranais, Atthis, Mesogaea, Diacris. Ab Erichthonio auctus adhuc fuit numerus, nam hae de novo accesserunt, Dias, Palladia, Neptunia, Vulcania. Ab Ionis filiis ad Erechtheum, Geleontes, Oplitae, Aegicores, et Cades. Ab Alcmaeone diversa illa nomina Apollinis oraculo in decem redacta fuere, quae ita habent, Erechthis, Cecropis, Aegis, Pandionis, Acamanthis, Antiochis, Leontis, Oenis, Hippothoontis, et Aeantis: quibus tandem addita fuere duo, An- 107
tigonis et Demetrias, alias Attalis et Ptolemaïs dicta. Unde ultima divisio tribuum duodecim partes habuit. De prima nobis agendum est, quia ex ea pendet cognitio totius ferme anni Attici, quae a nobis nunc breviter exponetur. Quaelibet igitur ex quatuor primis tribubus divisa fuit in tres partes, *τριττύας*, *ἔθνη*, *φρατρίας*. Hoc voluit auctor noster cum dixit, *καὶ ἐκαλεῖτο ἕκαστον μέρος τούτων τριττὺς καὶ φατρία*, debuerat addidisse *ἔθνος*, ut infra voce *τριττύς*. Rursus illarum duodecim partium unaquaeque partita fuit in triginta familias, quas *γένη* vocabant, unde *γεννῆται*, et *αἱ ἱερωσύναι*.

ἑκάστοις προσήκουσαι ἐκληροῦντο, ut hic ait Harpo-
cration. Tandem quodlibet γένος triginta viros habuit.
Prima divisio quatuor anni tempora, ὥρας (ut amant
loqui Graecorum filii) repraesentabat, secunda duo-
decim menses, tertia integrum annum, id est 360. dies
quibus annus ab initio constitit. Nam duodecies tri-
(146) ginta, numerum 360. explent. Perverse et sine iudicio
apud Suidam excusum est, καθάπερ ἡμέρας τξε. expun-
genda est ultima litera ε, quod quomodo non animad-
verterint praestantissimi viri qui in hunc locum inci-
dere, satis mirari non possum. Ex hoc fundamento
pendet omnis notitia anni Attici, quem omnes huc
usque crediderant ab ipso initio lunarem fuisse, cum
Solino, Macrobio, et Gaza, antequam mens illa prae-
scia veri, divinus inquam illustrissimi illius Scaligeri
genius contrarium probasset in magno opere, argumentis
tantum a posteriori allatis. Nullum enim, quod adhuc
sciam, argumentum productum est, quo possit a priori
probari neque lunarem, neque solarem ab initio fuisse
annum Atticum. Quaecumque magnus ille Heros in
lib. 1. de emendat. temp. cap. de anno minore aequa-
bili Graecorum, et lib. 3. Canon. Isagog. contra rece-
ptam opinionem attulit, per consequentias tantum rem
dirimunt, et a posteriori dicta fuere. Vera et primi-
genia ratio adhuc allata non fuit; nos primi purgatis
Suidae verbis huius vindices facti sumus. Ex antiquis-
simo enim Reipublicae Atheniensis statu originem anni
Attici et primaevam formam deduximus, quam tribus
verbis non poenitebit per ἀνακεφαλαίωσιν repetere.
Quatuor tribus ab initio fuere, ut quatuor tempestates,
duodecim quatuor tribuum partes, ut duodecim quatuor
anni temporum menses, 360 γένη in partibus duodecim
quatuor tribuum, ut 360 dies in duodecim mensibus
quatuor anni temporum. Huiusmodi erat primaevus
(147) Reipublicae Atheniensis status, haec etiam erat prima
et antiquior anni Attici forma. Lunarem enim aut
solarem eum ab initio fuisse nullus unquam sibi per-
108 suadebit, nisi cerritus omnino sit et φρενοβλαβής. Adi
Suidam ad vocem γεννηταὶ, et attente perpende num
eius verba a nobis ad obrussam rationis examinata
fuerint.

Pag. 68. Nullus dubito quin pro γεραιαὶ hic legen-
dum sit et reponendum γεραραὶ, licet Suidas aliam
lectionem tueatur. Ita Pollux lib. 8. cap. 29. et Hesy-

chius, qui eruditissime notavit γεραρὰς communiter
ministras significare, proprie vero eas sacerdotes quae
sacra peragebant in honorem Bacchi τοῦ ἐν Λίμναις.
Quatuordecim autem erant ἀπὸ Βασιλέως ad hoc prae-
fectae, ut iidem auctores testantur. 109

Pag. 69. l. 10. Eximius est hic locus, et qui omnino
ante nostram editionem lacer erat. Non tacebimus, an-
tequam ulterius progrediamur, variantes Codicum lectio-
nes. Codex Fed. Morelli habet περὶ δὲ τοῦ ἐν Σάμῳ
(sic enim legendum, non Σάμμῳ, quem antiquum erro-
rem retinuit Chalcographus) γεωφανίου, ὃν τρόπον ἐξευ-
ρέθη δεδήλωκεν Ἔφορος ἐν θ̄ περὶ χωρίων. Vaticanus
ἐν ε̄ χωρίων. Nos retenta veteri lectione simpliciter ex-
cudendum curavimus Ἔφορος περὶ χωρίων, quia varia-
bant codices. Caeterum ut luculentam huius loci enar-
rationem afferamus, sciendum est Geophanii huius
quod in insula Samo inventum est, primum invento-
rem fuisse Mandrobulum illum qui proverbio locum de-
dit ἐπὶ τὰ Μανδροβούλου. Audi Suidam ad hanc pa-
roemiam: ἐπὶ τῶν εἰς τὰ χείρονα τρεπομένων, ἀπὸ Μαν-
δροβούλου τινὸς τὸ ἐν Σάμῳ γεωφάνιον εὑρόντος, καὶ πρῶ- (148)
τον μὲν κριὸν χρυσοῦν ἀναθέντος, ἔπειτα ἀργυροῦν, ἔπειτα
χαλκοῦν ἐλάττονα, εἶτα οὐκέτι, ὡς Ἔφορος. Adverte autem
ad haec postrema verba, ὡς Ἔφορος, nam ut optime auctor
noster, Ephorus ille in libris de locis de hoc Geopha-
nio a Mandrobulo reperto egerat. Vides quam haec
belle cohaereant. Porro et si de paroemia ista, cuius
origo ex hac historia pendet, occultiora et secretiora
scire aves, en tibi quod nobis inter legendum occurrit.
ἐπὶ τὰ Μανδροβούλου proverbium est, in cuius expli-
catione quam multa ridicula commenti sint quotquot
mare hoc tranare conati sunt, vix exprimi posset. Eras-
mus primus ex Luciano et Alciphrone integra proverbii
verba attulit: ἐπὶ Μανδροβούλου χωρεῖ τὸ πρᾶγμα. i. e.
res Mandrobuli in dies peius labitur. Vide alia quae
ab eo allata sunt ad huius proverbii illustrationem. Ha-
drianus Iunius ex Aeliano lib. 12. animal. cent. 5. ada-
gio 85. hoc idem proverbium in eos convenire putavit
qui inconsulta temeritate aliquid offerrent: quae minus
vera sunt. Inhaerendum est verbis Suidae, qui om-
nium optime vim et energiam paroemiae assecutus est,
cum Mandrobulum istum Geophanio invento arietem
aureum diis dedicasse narrat, deinde argenteum, tan-
dem aereum, et postremo in peius ivisse nihilque dedi-

casse. Zenobius non Geophanium, sed thesaurum in Samo insula invenisse illum indicare videtur, ut et Diogenianus, qui cum Zenobio nominatim Iunoni ovem auream, argenteam, et aeream a Mandrobulo dedicatam
(149) fuisse asseverat. Apostolius paulo aliter rem narrat: ait enim Mandrobulum hunc, postquam diis anniversaria vovisset sacra iureiurando, primo anno decem boves mactasse, secundo novem, tertio octo, et ita iurisiurandi violati reum factum esse. In hoc autem convenit cum Suida, quod Ephorum huius historiae auctorem laudet, et de Geophanio, non thesauro loquatur. Verum sive thesaurum, sive Geophanium invenerit ille Mandrobulus, non possunt haec verba Harpocrationis recipere illum sensum, quem nuperrime vir eruditissimus in notis et observationibus suis ad auctores Gromaticos attulit. Voluit enim haec χωρίον ἐν ᾧ γῆς μέταλλον, de metallis lapidum intelligi, quod subsistere nullo modo potest. Nam primo Suidas qui solet verba auctoris nostri integra exhaurire, γῆς non habet, ita ut simpliciter Geophanium esse dicat locum in quo metallum, sive aurum, sive argentum, sive aes, effodi potest. Sed et praeterea certissimum est auctorem nostrum loqui velle de loco in quo vel aurum, vel argen-
110 tum, vel aes, aut quodlibet aliud metallum invenitur, non lapides. Quod satis apparet ex origine huius historiae quam integre recitavimus. Vulgare est quod de metallis lapidum vulgo dicunt, modus hic loquendi a Graecia desumptus est, qui λίθων μέταλλα dixere, ut Strabo lib. 5. μέταλλα δὲ λευκοῦ λίθου, unde Latini postea metalla lapidum. Sil. Italicus lib. 8.

Tunc quos a niveis exegit Luna metallis.

Id est a marmoribus. Ulpianus l. 13. §. inde est D. de usufructu. *Venas quoque lapidicinarum et huiusmodi*
(150) *metallorum inquirere poterit.* Hesych. γεωφάνιον. μέταλλον τῆς κεραμίτιδος ἢ ἄλλης ἐργασίας. Hic quidem recte observare potes morem loquendi Graecorum *metalla lapidum*, cum dicat terrae figlinae, aut alterius metallum Geophanium esse, sed non in Harpocrationis verbis, quae, ut patet ex integra historia, alio sunt detorquenda. Vox haec *metallum*, terrae cuilibet, vel cretae, vel harenae, aut lapidibus accommodari potest, ut docere videtur Ulpianus in l. illa 13. Ergo non mirum si metalla lapidum dixerint Romani, vulgo enim id usurpatum invenias etiam de aliis materiis.

Pag. 69. l. 18. Quae ab hoc voce *γήπεδον* usque ad finem leguntur confusa erant cum praecedentibus, ita ut nullus plane sensus ex his elici posset. Nos primi auctoritate manuscriptorum omnia distinximus, et haec a capite reposuimus *γήπεδον. Δείναρχος ἐν τῷ κατὰ Στεφάνου, γήπεδον ἐστι τὸ χωρίον ὥσπερ καὶ οἰκόπεδον τὸ γῇ καὶ οἰκήμασιν ἀπαρτιζόμενον.* Supersunt tantum hic verba Platonis superioribus insulse commixta et coniuncta.

Pag. 72. l. 8. Poteramus hoc loco multa addere, 113
sed obstiterunt manuscripti Codices, in quibus ne verbum quidem praeter ea quae praecedentes editiones habuere, inventum est. Suidas plura attulit. Hunc consule et omnes paroemiographos. Iosephus Scaliger in animadvers. ad Euseb. Chron. quo loci de Daedali statuis disserit, pleniorem hunc et integriorem auctoris nostri locum ex quodam Codice dedisse videtur: sed si
bene advertas omnia quae addidit, petita sunt vel ex (151)
Zenobio, vel ex Suida. Nos nefas esse duximus manuscriptis fidem non adhibere, et quae forte nunquam auctor scripsit, ei temere imputare.

Pag. 72. l. 16. et pag. 73. l. 1. 2. Exstat oratio Lysiae quae hic laudatur, sed paulo aliter concipitur eius epigraphe, sic enim habet, *κατ' Ἐρατοσθένους τοῦ γενομένου τῶν τριάκοντα, ὃν αὐτὸς εἶπε Λυσίας.* Quae postrema verba valde notanda sunt, quia certissimum est oratores antiquitus non omnes orationes quas componebant recitasse, ut patet ex Plutarchi decem orat. vitis, sed vel aliis eas recitandas praebuisse, vel scriptis tantum mandasse. Unde cum nobis interpretari debes illa Suidae quae hactenus intacta remansere, *ῥητορικὴ γραφὴ, ἣν ἠγωνίζοντο οἱ ῥήτορες, οὐ γὰρ πάσας ἠγωνίζοντο τὰς δίκας τῶν παλαιῶν οἱ ῥήτορες, ἀλλ' ἐνίας.* Lysias igitur in oratione adversus Eratosthenem unum e triginta Tyrannis, a se habita, hac voce *δαρεικὸς* usus est. Verum quo in loco? nam volve et revolve integram illam orationem, nunquam in hanc vocem incides, imo oleum et operam perdes et maris numerabis harenas. Audi nos, et Lysiam ab insigni mendo liberabis, et verba auctoris nostri aliquam apud te nanciscentur fidem. Ait ille orat. ferme principio: *ἐπεὶ δὲ οὐχ' ὅσον ὁμολογεῖν εἶχεν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἀλλὰ τρία τάλαντα ἀργυρίου, καὶ τετρακοσίους Κυζικηνοὺς, καὶ ἑκατὸν Καρικοὺς, καὶ φιάλας ἀργυρίου τέσσαρας, ἐδεόμην*

αὐτοῦ ἐφόδιά μοι δοῦναι. Restituo ego ἑκατὸν Δαρει-κοὺς, et contra interpretis sententiam qui *centum Ca-*
(152) *ricos* vertit, *Daricos centum* interpretor. Ita hic apud auctorem nostrum Δαρεικοὺς potius legerem quam Δα-ρεικὸς, quia solent ut plurimum voces eodem casu in quo apud oratores leguntur, ab auctore nostro referri. Δαρεικοὺς dixit Lysias, ita etiam repetiisse debuit Harpocration. Sed Lysia sanato de auctore nostro cogitemus. legebatur hic sub finem ante edit. nostram, λέγουσι δέ τινες δύνασθαι τὸν Δαρεικὸν ἀργυρᾶς δραχμὰς ὀκτὼ, ὡς τοὺς πέντε Δαρεικοὺς δύνασθαι μνᾶν ἀργυρίου. nos reposuimus ἀργυρᾶς δραχμὰς εἴκοσι, mina enim centum drachmis constabat. Atqui quinque Darici explent mi-
114 nam, ergo quilibet illorum viginti drachmis aequivalebit. Sine dubio ex κ impuri notarii η fecerant, qui error postea originem dedit mendis omnibus quae hinc effluxere. Quod autem hic ait Harpocration Δαρεικὸν idem valere quod numisma illud quod Attici χρυσοῦν vocant, verissimum est, valet enim χρυσοῦς duas drachmas auri, quaelibet auri drachma decem argenteas drachmas valet, ergo χρυσοῦς viginti drachmas argenteas valebit, unde πέντε χρυσοῖ minam argenteam constituent, ut πέντε Δαρεικοί. Hesych. χρυσοῦς. Πολέμαρχός φησι δύνασθαι τὸν χρυσοῦν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς δραχμὰς δύο, τὴν δὲ τοῦ χρυσοῦ δραχμὴν νομίσματος ἀργυρίου δραχμὰς δέκα, μνᾶν δὲ λέγεσθαι τοὺς πέντε χρυσοῦς.

Pag. 73. l. 6. εἰς Δατητῶν αἵρεσιν iudicium est *communi dividundo*. Ita concipiebatur haec actio, non τὸ εἰς Δατητῶν αἵρεσιν, quomodo infra εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν, actio *ad exhibendum*. Δατητὴς est arbiter pro socio, ut loquitur lex pro socio 38. D. pro socio,
(153) quasi διαιτητής. Sed vereor ne Romanorum actio communi dividundo latius pateat quam actio εἰς Δατητῶν αἵρεσιν Atticorum. Hanc enim inter socios tantum competiisse patet ex verbis auctoris nostri: illam vero ex multis Pandectarum locis, ut ex l. 34. pro socio. D. et toto tit. communi dividundo, inter cohaeredes etiam reddi solitam constat.

116 Pag. 75. l. 8. Abactis et expulsis triginta Tyrannis, sine interregno aut ἀναρχίᾳ ulla, creatos fuisse Decemviros qui Reipublicae Atheniensis administrationem haberent fidem faciunt veterum monumenta. Xenophon lib. 2. rerum Graecarum duobus locis. Isocrates in exceptione adversus Callimachum, cum ait ἦρχον μὲν

γὰρ οἱ δέκα, οἱ μετὰ τοὺς Τριάκοντα καταστάντες. Ly-
sias in oratione de Diogenis haereditate, *Μόλπις ὁ τῶν
ἐν Πειραιεῖ, οἱ δ' ἄρα μετὰ τοὺς Τριάκοντα δέκα ἄρχοντες
ἦρχον ἐν Πειραιεῖ.* Unus erat ex illis decem magistra-
tibus Molpis, ut Rhinon, de quo ad vocem *Ῥίνων* infra
diligentius disputabimus. Vocabantur autem οἱ δέκα
omnes simul, at separati et divisi quilibet δεκαδοῦχος.
Iustinus lib. 5. *His vocibus tantum promotum est,
ut reversus in urbem exercitus triginta Tyrannos emi-
grare in Eleusina iuberet, substitutis decem qui Rem-
publicam gererent, qui nihil exemplo prioris domina-
tionis territi eamdem viam crudelitatis aggressi sunt.*
Aelianus lib. 5. ποικίλης cap. 13. *Ἀριστοκρατίᾳ δὲ ἐχρή-
σαντο μέχρι τῶν τετρακοσίων, εἶτα ὕστερον δέκα τῶν πο-
λιτῶν καθ' ἕκαστον ἔτος ἦρχον τῆς πόλεως. τελευταῖον δὲ
ἐγένετο ἀναρχία περὶ τὴν τῶν Τριάκοντα κατάστασιν.*
Quae verba ideo a nobis allata sunt, ut ea interprete-
mur in gratiam magni Scaligeri, qui in animadversion. (154)
ad Euseb. chron. numero 1333. ingenue fassus est,
haec ipsa se nunquam intelligere potuisse, et auctorem
hunc Romanum arguamus προχρονισμοῦ, a quo nulla
ratione defendi potest, qui error forte menti divini
illius viri tantas pepererat nebulas, ut in his nihil un-
quam videre potuerit. Falsissimum est et absurdissi-
mum decem illos magistratus quos τοὺς δέκα vocabant,
ante triginta Tyrannos constituere velle, quod nos do-
cere videtur Aelianus in relatis verbis, cum immediate
post quadringentos, decem illos magistratus electos
fuisse qui Rempublicam gubernarent, et post illos tan-
dem interregnum circa triginta Tyrannorum constitu-
tionem accidisse refert. Atqui triginta Tyranni, et in-
terregnum quod circa regni principium accidit, ante de-
cem illos magistratus constituenda sunt, ut patet ex
infinitis auctorum emunctae naris et probae fidei locis.
Quis igitur adeo mentis inops erit et a sensu communi 117
alienus, qui non videat manifestum esse in verbis Ae-
liani prochronismum? Hoc posito, studiosos omnes
monemus, caveant ne cum Scaligero hos δέκα ἄρχοντας
confundant cum ἐννέα aliis, de quibus Eusebius numero
1333. Aeliani decem magistratus Olympiad. 94. anno
secundo creati fuere. Eusebii novem magistratus Olym-
piade 24. unde vides quantum inter se distent οἱ δέκα,
et ἐννέα ἄρχοντες, non tantum enim numero, sed et
longo temporis intervallo dissiti inter se sunt. Miror

magnum virum in his sui oblitum. Praeterea ἐννέα ἀρ-
(155) χόντων quilibet vel πολέμαρχος, vel ἐπώνυμος, vel βασιλεὺς, vel Θεσμοθέτης vocabatur, nam sex Thesmothetae erant: at decem illorum magistratuum unusquisque δεκαδοῦχος.

Pag. 75. l. 16. Vide quae dicemus ad vocem Τετραρχία.

Pag. 76. l. 4. Virgines olim ante nuptias, cum decimum annum attigerant, Dianae Munychiae aut Brauroniae sacra facere solitas docuerat Lysias in oratione pro Phrynichi filia, si tamen ea legitima esset, et Didymus Grammaticus in libro quem confecerat περὶ τοῦ ἀρκτεύειν καὶ δεκατεύειν. Unde ἄρκτοι vocabuntur, ἀρκτεύειν enim, ut δεκατεύειν, dicebantur cum Dianae illi Brauroniae aut Munychiae tenui crocotula amictae peragebant sacra. Ita eas vocaverat Euripides Hypsipyle et Aristophanes Lemniis. hodie in Lysistrata ita legitur,

Καταχέουσα κροκωτὸν ἄρκτος ἢ Βραυρωνίοις.

ἄρκτος ibi virgo est ἀρκτευομένη Dianae, quae alias δεκέ-
118 τις opposite vocabatur, unde forte legendum in verbis auctoris nostri sub finem ἐπειδὴ αἱ δεκετίδες ἤρκτευον, non ut hodie excusum est δεκατίδες, non enim δεκάτις ἄρκτος dicitur, sed δεκέτις. Aristoph. Lysist.

Εἶτα ἀλετρὶς ἢ δεκέτις.

Quasi δεκαέτις, quia οὔτε πρεσβύτεραι δέκα ἐτῶν, οὔτε ἐλάττους πέντε sacra illa peragebant. Hesychius: ἔλεγον δὲ καὶ ἀρκτεύειν δεκατεύειν, ἐπεὶ ἔπρασσον αὐτὸ αἱ παρθένοι περὶ τὸν δικαετῆ χρόνον οὖσαι. Sed de his plura alias. Historiam narrat Suidas quae huic mori τοῦ
(156) ἀρκτεύειν καὶ δεκατεύειν τὰς παρθένους originem primam dedisse videtur. Tu illum consule in ἀρκτεύειν et δεκατεύειν.

119 Pag. 77. l. 17. Male erat excusum in prioribus editionibus uno verbo ἐννιόβῃ. Nos distinximus ἐν Νιόβῃ, id est in Niobe: fabulam enim quae inscribebatur Νιόβη, Sophoclem composuisse docet etiam Athen. lib. 4.

Pag. 77. l. 22. Laudantur hic Milesiaca Aristidis, quorum etiam meminit Ovid. Trist. 2.

Iunxit Aristides Milesia crimina secum,
Pulsus Aristides nec tamen urbe sua est.

Plutarchus in Marco Crasso εἰσήνεγκεν ἀκόλαστα βιβλία τῶν Ἀριστείδου Μιλησιακῶν. Vide apud illum integrum locum, ubi de Milesiis et eorum lascivia multa. Adi et ad Appianum, qui de Aristidis Milesiacis verba fecit.

Porro Milesiaca illa Aristidis nihil praeter iocos, lascivias, aut oblectationes continebant: hoc enim nomen ipsum arguere videtur, unde Apuleius in Metamorph. sermone Milesio fabulas se scripturum pollicetur, id est intemperanti, festivo et iucundo. Milesiae siquidem huius argumenti fabulae. Sisennae Milesiarum libros undecim laudat Charisius. Claudii Albini Imperatoris Milesias Iulius Capitolinus in Albino: *Milesias nonnulli eius esse dicunt, quarum fama non ignobilis habetur.* Ita Iamblichi *ἐρωτικὰ* de Sinonis et Rhodanes amoribus *Μιλησιακὰ* vulgo appellant docti. Hegesippus Milesiacorum primo, Aristoteles, et varii Milesiacorum scriptores a Parthenio laudantur cap. 14. et 16. sed non ludicra
aut fabulosa scripta illa fuisse, autumare licet eo quod (157)
potius rerum a Milesiis gestarum seriam et diligentem rerum narrationem continerent. Contrarium tamen arguunt quae de Antheo et Laodice illis capitibus referuntur, nihil enim illic est, quod non sit fabularum involucris intermixtum et intertextum.

Pag. 77. l. ult. et pag. 78. l. 8. 9. 10. Ita restituit 120
hos versus e *Συντρόφοις* Diphili princeps eruditorum Isaacus Casaubonus cap. 4. lib. 13. animadvers. in Athen.

Pag. 78. l. 12. Lycurgi haec oratio ita inscribi debet *κατὰ Μενεσαίχμου*, ut patet ex infinitis huius operis locis. Male apud Suidam voce *Λυκοῦργος* est *κατὰ Μενέχμου:* peius etiam apud Pollucem lib. 7. cap. 31. *Λυκοῦργος ἐν τῷ κατὰ Μενεσίμνου.* Utrobique legendum *Μενεσαίχμου.*

Pag. 78. l. 13. Haec a nobis de novo data sunt ex Codice Fed. Morelli.

Pag. 78. l. 14. et pag. 79. l. 1. De Demarchis infra 121
agemus forte, si ferat occasio, voce *Ναυκράροι.* Adverte tantum hic nos inscriptionem dramatis Aristophanici restituisse, legebatur ante *Ἀριστοφάνης ἐν Σκηναῖς καταλαμβανούσαις*, repositum est *ἐν Σκηνὰς καταλαμβανούσαις.* Non repetam quae de hoc dramate magnus Casaubonus cap. 20. lib. 4. animadvers. in Athen. nos docuit, nec convasabo quae de hoc loquendi modo *σκηνὰς καταλαμβάνειν*, et *θέαν καταλαμβάνειν*, in lib. emendat. annotavit Paulus Leopardus, vir accuratissimus et diligentissimus. Hoc tantum dicam, maxime notanda esse haec
verba auctoris nostri, *ὅτι δὲ ἠνεχυρίαζον οἱ Δήμαρχοι* (158)
δηλοῖ Ἀριστοφάνης (quidam exarati manu *ἠνεχύραζον* habent, quod idem ferme est), nam ius oppignerandi

quae ad Rempublicam pertinerent eos magistratus habuisse pauci sunt qui sciant. Nos de his diligentius in lectionibus, ut et de multis aliis quae procedente opere praetermittere cogemur, ob temporis angustias quibus premimur, et notarum brevitatem cui nos adstrinximus.

Pag. 79. l. 3. Discrimen constituunt ventosi Grammatici inter *δημόκοινον*, *δημόσιον*, *δήμιον* et *βασανιστήν*. Pollux *δημόκοινον* vult esse eum qui praeerat *ὀρύγματι*, vel qui *ἐν ὀρύγματι* puniebat sontes, *ὄρυγμα* enim locus erat Athenis, in quo *κακοῦργοι ἐκολάζοντο*, ut loquitur auctor noster, qui hic *δημόκοινον* vult esse *δημόσιον βασανιστὴν*, quo sensu accipitur apud Isocrat. *ἐν τραπεζιτικῷ*, et apud Antiphontem *ἐν κατηγορίᾳ φαρμακίας κατὰ τῆς μητρυιᾶς*, quo loco ait *τῷ γὰρ δημοκοίνῳ τροχισθεῖσα παρεδόθη*. Ibi enim *δημοκοίνῳ* est *δημοσίῳ βασανιστῇ*. *Δημόκοινος* etiam aliquando *πόρνον* significat teste Hesychio, ut *δημόσιον* pars illa foeminarum quae nominari non debet, ex Antipatro, ob quam causam forte scorta et meretrices *δημίαι* dictae fuere, nisi dicamus sic dictas quod prope portas urbis publicas manerent. *Δημόσιος* proprie publicus tortor est, quem Galli vocant *le bourreau*. Dio Chrysost. edit. ultimae pag. 348. *ἀλλ' οὐκ ἂν ὑμεῖς* (*ἄνδρες Ῥόδιοι*) *τοιοῦτον οὐδὲν ὑπεμείνατε, παρ' οἷς νόμος ἐστὶ τὸν δημόσιον μηδέποτε εἰσελθεῖν τὴν πόλιν*, quod valde observandum censeo,
(159) nam hic *δημόσιος* publicus tortor est, quem lex Rhodiorum non sinebat in civitatem ingredi. *βασανιστής*, *βασανίσας*, *βασανίζειν* et *βάσανοι* forsan alio pertinent, nam non de tormentis dicuntur tantum, sed et de iudiciis et probationibus. Vide supra voces *βάσανος* et *βασανίσας*. Aliud significat *δήμιος* ex Herodiano, is siquidem qui ad mortem ducit, *δήμιος* est. Consule quae ad hanc vocem notavit eruditissimus Pet. Nunnesius in notis ad Phrynich. Eclog. et Herod. excerp.

Pag. 79. l. 9. Servorum alii publici, alii privati. Publicorum (qui et vulgares dicuntur, et publica eorum
122 ministeria ex Labeone), alii Civitatum et Provinciarum, alii Municipiorum, alii Collegiorum, Decuriarum, Fisci, Societatum, Fanorum, Curiarum, et tandem corporum, de quibus omnibus leges 25. de Acquirenda haereditate, et 10. de in ius vocando. D. Varro lib. 4. de lingua Latina, et Terentius saepissime loquuti sunt. Publici servi civitatum illi sunt, qui Athenarum, aut Romae servi dicuntur, licet peculiariter hi servi Populi Romani vo-

carentur, ad distinctionem illorum qui ad civitates pertinebant. In iure ut apud Ulpian. in regulis. tit. 20. Servus publicus Populi Romani (sic enim legendum monuit magnus interpres) dicitur ad discrimen servorum qui privatorum aut civitatum erant, quod illa verba, *Parte dimidia faciendi testamenti habet ius*, apertissime docent, nam hoc privilegio utebatur servus publicus populi Romani, ut parte dimidia testamentum condere posset, quod nulli servo licitum erat, nec publico civitatum, nec privato. Non tantum autem servos publicos (160)
civitates habebant, sed et provinciae, ut Gallia. Vetus inscriptio: *Dis manib. Attico* III. *provinciarum Galliarum servo. C. Licinius Ianuarius, etc.* Erant igitur hi omnes servi publici δημόσιοι ab Atticis dicti, ut hic animadvertit Harpocration ex Demosthene et Aeschine. Calonem Glossae veteres δοῦλον δημόσιον esse volunt, unde quicumque publico cuidam ministerio addictus erat, servus publicus censebatur, quales viatores, lictores, scribae, limocincti, sacrorum curatores, calatores, his enim potissimum ministeriis addicebantur servi publici aere publico empti ad hoc, vel ut publicam pecuniam a debitoribus exigerent, l. 19. de compensat. vel custodias adservarent, teste Plinio lib. 10. epist. 70. vel ut aliquando civibus privatim servirent, nempe ut stipularentur pro his qui per se propter aetatem stipulari non poterant, *quod in rem suam esset*, nec per liberum hominem. l. 3. in fine. D. de postliminio reversis, l. non aliter. D. de adoptionibus. l. 2. rem pupilli salvam fore. Vide omnino Ulpianum in Olynth. 2. Demosth. quo loci vocem hanc δημόσιος interpretatur. Vide et clarissimum Cuiacium in paratit. ad Cod. l. 7. tit. 9.

Pag. 79. l. 13. Differentiam horum sacrorum pete ab Hesychio.

Pag. 79. l. 16. et 19. Vocem hanc δημοτευόμενος, ex manuscripto Cod. Fed. Morelli addidimus, ut et quae sequuntur *Δημοφάνης, ὄνομα κύριον,* quae desiderabantur plane in omnibus excusis. Demophanes hic, ut opinor, ille est, contra quem oraverat Isaeus, adversus eum (161)
enim et adversus Elpagoram orationem habuisse rhetorem illum testatur auctor noster multis in locis huius operis. sed aliquando perverse pro *Δημοφάνους* excu- 123
sum inveniebatur *Δημοσθένους*, ut infra voce *διαμεμετρημένη ἡμέρα*.

Pag. 80. l. 20. Ordo alphabeticus hic a nobis servatus est, itaque omnia in nativum ordinem sunt restituta.

124 Pag. 81. l. 8. Ita *dispositio* et *disponere* dicunt Latini. Ulpianus in l. haeres. §. proinde. D. de iudiciis. *Et si merces vendidit certo loci, vel disposuit, vel comparavit.* Ubi disponere ferme idem est quod vendere. Ulpianus ad Olynth. 2. *διαθέσθαι* per *πωλῆσαι* interpretatur, et sane optima ratione, disponere enim merces, est eas venum exponere, quod quid aliud sit quam vendere non video. Unde *διάθεσις* eleganter apud oratores aliquando *πρᾶσιν* significat. Verba Ulpiani haec sunt: *διαθέσθαι, πωλῆσαι. ἡ λέξις καὶ παρ' Ἰσοκράτει ἐν τῷ Βουσίριδι, ὅταν λέγει τὴν διάθεσιν.* Eumdem hunc locum attigit auctor noster.

Pag. 81. l. 17. Male disiuncta erat haec vox *διαθέσθαι* a superioribus.

Pag. 81. l. 19. Quae de arbitris erudite hic tractat Harpocration pessime subiecta erant voci *διαμαρτυρία*. Nos primi quae ab hac voce *διαιτηταῖς* in praecentibus editionibus legebantur usque ad haec verba *Ἀθηναίων πολιτεία* distinximus, et ante vocem ipsam *διαμαρτυρία* reposuimus vocabulum *Διαιτηταὶ* in plurativo singulari. Caeterum de arbitris plura in lectionibus nostris, ubi

(162) quae de iisdem ab auctore nostro hic dicuntur censura Critica examinavimus.

129 Pag. 82. l. 10. 12. Antiphon oratione secunda de veritate voce *διάστασις* usus est pro *διακόσμησις*. i. e. pro ordine et dispositione. Hoc certum est: cur igitur in alia oratione *περὶ μεταστάσεως*, *διαστῆσαι* dixerit pro *διαταράξαι*, id est conturbasse, mirum profecto videri debet. Nam eiusdem vocis plane contrarius sensus, et omnino contraria interpretatio hinc elicitur: quod vel ex eo valde notatu dignum videri debet. Sciendum vero Codicem Vaticanum hic pro *διαστῆσαι* habere *διασεῖσαι*, quod minus rectum est, aliam enim lectionem confirmat Suidas. Porro Menandri fragmentum, quod hic ab auctore subiungitur, neque coelum, neque terram tangit, et lacerum ac mancum undiquaque est. Primo pedibus non stat suis Iambus, nec quid sibi velit portentum hoc vocis *χηραιβοῶν*, ullus sanae mentis intelliget. Membranae *χηβοβῶν* habent, vel *πηραβοῶν*. Coniiciebamus nos *χηβοβοῶν* illud nomen esse debere populi cuiusdam Attici, et quia inauditum videbatur hoc portentum vocabuli, restituere tentabamus *Περραιβαίων*, sed omnia

illa futilia tandem visa sunt, subleslae fidei, et in metri leges peccantia. Tandem audacter et confidenter acquievimus coniecturae, quae nobis suborta est, dum operae ipsae procederent. restituimus igitur:

Μένανδρος Χήρα,
βοῶν ποιείτω τὴν πόλιν διαστατῶν.

Menandrum *Χήραν*, id est viduam, composuisse ex Athe-
naeo, Stobaeo et aliis didici. Sed iam non occurrit (163)
commodum locus quo id confirmare valeam. Sufficiat haec indicasse, et locum hunc obscurissimum a tenebris vindicasse, ne mutata quidem syllaba.

Pag. 82. l. 14. Ab hac voce *διάληξις* usque ad il- 125
lam *διδάσκαλος* confusiones omnes sustulimus et ordinem alphabeticum sequuti sumus. Praecedentes editiones omnia haec inordinata retinuerant, ita ut suum nulla ferme ex his vocibus locum haberet.

Pag. 82. l. ult. et pag. 83. l. 12. 18. Nihil aliud est 127
διαμεμετρημένη ἡμέρα quam *κλεψύδρα* uno verbo, ad quam magnae lites et causae olim agitabantur. Dividebatur autem in tres partes aqua illa fluens, una actori, alia reo, tertia iudicibus praebebatur: unde cum actoris vel rei pars effluxerat, clamare solebant *effluxit aqua*, vel lictor qui prope adstabat, oratorem percutiebat virga, quasi eum moneret de elapso temporis spatio, quod ei datum fuerat ad orandum, nec ultra progredi poterat, sed cogebatur locum cedere adversario. Hinc vas illud in quo aqua reponebatur ad effluendum, et tempus metiendum, apposite *ἀνάγκη* dictum fuit. Hesych. *ἀνάγκη. ἡ δικαστικὴ κλεψύδρα.* Pollux lib. 8. *ἔνιοι δ' οἴονται καὶ ἀνάγκην σκεῦος εἶναι δικαστικὸν εἰπόντος Ἀριστοφάνους,*

οὐκ ἴῃ λαβὼν θύραζε τὰ ψηφίσματα
καὶ τὴν ἀνάγκην ἐς κόρακας ἐντευθενί;

Anance hic vas est quod Clepsydram alias vocabant,
Anancaeum forte Plauto in Rudente. Nec est quod quis (164)
dicat *ἀνάγκην* potius fuisse ex Platone in Theaet. scriptum aut tabulas quasdam, in quibus actionis formula continebatur, a qua digredi non licebat actori, per adversarium. Nam *ἀνάγκη* apud Platonem semper necessitatem simpliciter importat, et in Theaet. et aliis dialogis: et proprie subscriptio illa, vel tabulae quae actionis formulam continebant a qua non licebat recedere, nec latine divagari, *ὑπογραφή*, vel *ἀντωμοσία*, vocabantur, ex eodem Platone, quod litigaturi aut dicturi quasi quodam iuramento se obstingerent. Sit igitur illud ve-

rum appositissime et maxime ad rem clepsydram illam fluentem ad quam antiquitus orabant, dictam fuissa ἀνάγκην, quod simulac definitum temporis spatium elapsum erat, cogeretur actor vel reus tacere et adversario cedere locum. Nec est ignorandum maximas tantum lites et causas ad clepsydram, aut, ut loqueretur auctor noster, πρὸς μεμετρημένην ἡμέραν agitatas fuisse. In minoribus iudiciis nulla aquae mensura utebantur, nec tam religiosi erant temporis observatores. Et ita forte intelligenda quae hic ab auctore nostro dicuntur, σκεπτέον τὸ παρ' Ἰσαίῳ ἐν τῷ κατ' Ἐλπαγόρου καὶ Δημοφάνους (male erat Δημοσθένους) πῶς (melius habet Suidas ὅς) μεμετρημένης τῆς ἡμέρας, ὁτὲ μὲν φασὶ (Suidas rectius φησὶ) χωρὶς ὕδατος γίνεσθαι τοὺς ἀγῶνας, ὁτὲ δὲ πρὸς ὕδωρ. Si exstaret illa Isaei oratio, conaremur forsan ex eius verbis quandam sententiam elicere, et dubium quod hic movere videtur Harpocration dissolvere, sed quid aliud
(165) possumus ab omnibus praesidiis destituti, et collectaneis nostris tantum adiuti, in his tenebris, quam haec acutioribus, et qui maiori otio quam nos potiuntur, discutienda relinquere? Meminerit tamen quisquis ille erit qui in hoc laborabit, hinc intelligenda esse quae infra ad vocem κακώσεως in fine ex Cod. Fed. Morelli addidimus, ἦν δὲ καὶ ἄνευ ὕδατος. Deerant haec in aliis editionibus. Codex bonae notae Fed. Morelli ea agnovit ut legitima, ut certe sunt, nam causarum vel actionum aliae erant quas ad aquae mensuram sive κλεψύδραν introducebant, aliae vero quae sine aqua intentabantur. δίκη κακώσεως sine aqua erat, hoc est, cum quis agebat κακώσεως δίκῃ, non πρὸς μεμετρημένην ἡμέραν agebat. Haec mens Harpocrationis et forsan hinc aliquid lucis quae ex Isaeo relata fuere acceptura sunt, si haec attentius considerare velimus.

Pag. 83. l. 19. Quae hic de novo accessere deerant in excusis omnibus: optime exarati, et maxime ille, quo usi sumus beneficio Fed. Morelli, post vocem δικαστήριον, habuit ἐξῆν τῷ βουλομένῳ διαμαρτυρῆσαι ὡς εἰσαγώγιμός ἐστιν ἡ δίκη. Suidas eadem etiam repetiit.

Pag. 85. l. ult. Si pleniorem horum verborum enarrationem desideres, adi ad cap. 7. l. 6. animadvers. in Athen. in quo multa de didascalis, didascaliis, et dida-
130 scalicis, eorumque auctoribus, non tantum eruditionis profundae, sed et inquisitionis remotae prodidit columen illud litterarum Isaacus Casaubonus, Galliae nostrae cla-

rum iubar. Adde etiam quae nuper adnotavit vir comptissimi ingenii, et non vulgaris eruditionis Iosias Mercerus ad Nonium Marcel. cap. de honestis et nove vet. dictis voce *redhostit*. (166)

Pag. 86. l. 12. 14. 16. Non tantum de circuitoribus aut *συνπεριπόλοις*, qui tympano probabant, an vigiles et qui excubias pro custodia civitatum agebant, dormirent, *κωδωνίζειν* dicitur, ut hic videtur indicare Harpocration ex Euripide in Palamede, quod etiam Demetrius quidam docuerat, aut de his qui *μαχίμους ὄρτυγας* probabant tympani sono ex Aristarcho, sed et de equorum probatoribus, qui tympano etiam eos *οὕτω ἐδοκίμαζον εἰ ψοφοδεεῖς εἶεν, ἢ εἰ θόρυβον ὑπομένειν δύνωνται, μή πω ἐν πολέμῳ εἰς κίνδυνον ὑπ' αὐτῶν ἐμβληθεῖεν*, et de vasculis *σαθροῖς*, quia ea *διακρούοντες* probabant, debilia enim et detrita vasa propulsando probare solebant, et de numismatis. Aptius et convenientius de equis et vasculis, ut me docuit Graecus Magister apud Aristoph. in Ranis, reliquae enim metaphorae perfunctoriae sunt et inelegantes, licet una aut altera illarum ab auctore nostro probata fuerit. Igitur quod est in equis et vasis *κωδωνίζειν*, idem est in venalitiis uti lapide Gagate, nam hoc incenso antiquitus utebantur ad explorandam venalitiorum valetudinem. Testis Apuleius in Apologia: *Quodsi magnum putarem cadacum deiicere, quid opus carmine fuit? cum incensus Gagates lapis (ut apud Physicos lego) pulchre et facile hunc morbum exploret, cuius odore etiam in venalitiis vulgo sanitatem aut morbum venalium experiuntur. δοκιμάζειν, ἐξετάζειν* experiri et explorare est. Vide Nicand. Ther. et eius interpretem.

Pag. 86. l. 20. 21. Fors fuat legendum *Τηλεκλείδης* (167)
ἐν τοῖς Πρυτανεῦσι, non enim *Πρυτανεῖον*, sed *Πρυτάνεις* fabulam composuisse Teleclidem Comicum auctores sunt Pollux l. 7. cap. 3. Athenaeus lib. 9. et 11. et Suidas in *Τηλεκλείδης*. 131

Pag. 88. l. 12. Vox *δίοπος* sine iudicio divulsa erat 132
a praecedente *διοπτεύων*, nam a *διοπτεύειν δίοπος* dixere, quasi *νηὸς ἐπιμελητής*. Attica vox haec est quam retulerat Aristophanes *ἐν Ἀττικαῖς λέξεσι*. usus Aeschylus in Sisypho, Eurip. in Hippolyto. Consulendus Erotianus. Alii Graeci *δίοπον* vocabant *ἐπίπλουν*. 133

Pag. 88. l. ult. Male cohaerebat vox *δοκιμασθεὶς*

cum voce *διωμοσία*. Nos primi terminos posuimus in
istis agris.

Pag. 89. lib. 16. Cave ne haec ad donationem simplicem, aut traditionem traducas. *δόσις* apud rhetores vulgo quidem et communiter munus vel donationem significat. At proprie tabulas testamenti quibus quis instituitur haeres. Ita ut *διαθήκη* et *δόσις* nihil differant. Isaeus *ἐν κληρικοῖς λόγοις*, qui nobis supersunt, coniunctive semper *διαθέσθαι καὶ δοῦναι* dixit, et *κατὰ δόσιν καὶ κατὰ διαθήκην* succedere, quae semper opponuntur successioni *κατὰ γένος*. Haec ab intestato erat, altera ex testamento. Proprie igitur *δόσις* apud rhetores tabulae testamenti sunt, in quibus quis quae sua sunt, alteri dat *διὰ τῶν ἀρχόντων*, (nam in textu sic legendum *ὅταν τις τὰ αὐτοῦ διδῷ τινι διὰ τῶν ἀρχόντων*). Magistratus non alia de causa interveniebat, quam vel ut testamenti tabulas solveret et infringeret, vel eas confir-
(168) maret et stabiliret praesentia sua, ad maiorem enim cautelam obituri convocandum eum curabant, ut *δόσεις*, vel *δωρεὰς*, quas ante mortem faciebant, confirmarent. Hoc
134 didici ex orat. Isaei de Cleonymi haereditate. In qua nominatim refertur Cleonymum testatorem ante mortem magistratus vocandos curasse, ad confirmandas et stabiliendas tabulas testamenti, *διαθήκας*, *δόσεις*, *δωρεὰς*, quibus, quae sua erant, neglectis et praeteritis parentibus et agnatis, extraneis dabat. Imo ex ea oratione colligo *Ἀστυνόμον* vocari solitum fuisse ad *δόσεων* confirmationes, *πρὸς δὲ τούτοις* (ait Isaeus) *ὡς Ποσείδιππον ἔπεμψεν ἐπὶ τοῦ Ἀστυνόμου, οὗτος δὲ οὐ μόνον αὐτὸν οὐκ εἰσεκάλεσεν, ἀλλὰ καὶ ἐλθόντα ἐπὶ τὴν θύραν Ἀρχωνίδην ἀπέπεμψεν*. Rursus agens de convocatione Magistratuum ad confirmandas *δόσεις· ἰσχυρίζονται γὰρ ταῖς διαθήκαις λέγοντες, ὡς Κλεώνυμος μετεπέμπετο τὴν ἀρχὴν, οὐ λῦσαι βουλόμενος αὐτὰς, ἀλλ' ἐπανορθῶσαι καὶ βεβαιῶσαι σφίσιν αὐτοῖς τὴν δωρεάν*. Nihil spissum et frequens magis in orationibus eiusdem rhetoris quam magistratuum illae convocationes, de quibus semper agit cum de controversiis haereditatum inter successores *κατὰ γένος*, et haeredes *κατὰ δόσιν*, *δωρεὰν ἢ διαθήκην* tractat. Audi eum in orat. de Pyrrhi haeredit. *ἀλλὰ καὶ ἠμφισβήτησεν ἂν τοῦ κλήρου, καὶ διεμαρτύρησε, καὶ εἰσήγγελεν ἂν πρὸς τὸν ἄρχοντα, καὶ ἄλλο εἴτι ἦν ἰσχυρότερον τούτων ἅπαντα ἂν διεπράξατο*. Merito igitur dixit Harpocration *ὅταν τις τὰ αὐτοῦ διδῷ τινι διὰ τῶν ἀρχόντων*, quia ad maiorem

cautelam et tabularum confirmationem ac ratihabitionem magistratus convocari solebat. Sed de his plura dicturi sumus in observationibus nostris ad orationes rhetorum (169)
quae supersunt, maxime ad illas Isaei in quibus de Cleonymi et Pyrrhi haereditatibus agitur.

Pag. 90. l. 1. *Δρογγίλου* scribendum est, vel melius *Δρογγύλων*, ut quidam Codices habent. Suidas *Δρογγύλον* scribit, et cum nostro Thraciae locum esse asseverat. Stephanus contra *Δρόγγιλον* habet, et Thessaliae, non Thraciae locum esse contendit, ex Theopom. Philippic. rerum nono. Sed haec non tanti sunt ut diutius in eis immorari debeamus.

Pag. 90. l. 3. Male hodie apud Aeschinem orat. de falsa legatione, (hanc enim laudare voluit cum de hac voce *δρομοκήρυκες* egit auctor noster) legitur *δημοκήρυκες*. Verba Aeschinis ita habent. *οἱ δὲ Φαλαίκου τῶν Φωκέων Τυράννου δημοκήρυκες*. Harpocration melius *δρομοκήρυκες* alias *ἡμεροδρόμοι* dicti, vel *οἱ ἀγγελιαφόροι* Dioni. Hunc errorem iamdiu deprehendit eruditissimus Lambinus in commentariis ad Aemil. Probum.

Pag. 90. l. 7. Aristotelis *δικαιώματα* laudat etiam 135
Diogenes Laërtius.

Pag. 90. l. 10. Nulla est civitas nec oppidum qua in Epiro, qua in Thracia, qua in Lycia, quae vocata fuerit *Δρίσων*. Civitas Thraciae de qua loquutus est Demosthenes in orat. contra Aristocratem, vere dicta est *Δρῦς*, ut et alia quae in continente. Hoc nos aperte docent Stephanus et Suidas. Ita igitur nos restituimus contra fidem exemplarium, et omnium excusorum. Sed praeterea nec illud praetermittendum duximus, in Vaticano Codice pro *Θεόπομπος ἐν εἰκοστῇ πέμπτῃ* exara- (170)
tum esse *εἰκοστῇ ϛ'*. id est 26. lib.

Pag. 90. l. 16. Quidam Codices *Ἰσοκράτης* habent, alii vero *Ἱπποκράτης*, ut excusi omnes. Ego mallem *Ἰσοκράτης*, quamvis certus non sim utrum Isocrates hac voce usus sit. Nam si verum est Hippocratem eam usurpasse, *δυσήνιος* non *δυσάνιος* scribendum erat. Erotianus *δυσήνιος. δυσθύμως καὶ δυσκόλως τὰς ἀνίας φερούσης* Ita etiam Galenus in Glossis. Certe Antiphontem *δυσάνιος* dixisse luculentus testis est Suidas, potuit ergo et idem usurpare Isocrates.

Pag. 90. l. 19. et 20. Sextum *τραγῳδουμένων* Asclepiadis inveni etiam laudatum apud Suidam voce *φησίαρχος*, sed eius verba integra non sunt. Ita scribe

cum nobis: θησίαρχος. ὃς ἐρέει τὰ θέσφατα παρ' Ἐπιχάρμῳ, ἤτοι παρὰ τὴν ῥῆσιν εἴρηκεν, ἢ ὡς Ἀσκληπιάδης ἐν ἕκτῳ τραγῳδουμένων, ἄριστον αὐτὸν γεγονέναι ἀλήθειαν εἰπών. ἐγένετο δὲ καὶ ἕτερος. Mutuatus est haec Suidas ab Hesychio.

136 Pag. 91. l. 21. Ut δωροξενία ita et uno verbo δωρογραφὴ dici potest, at omnes Harpocrationis Codices distincte δώρων γραφὴ habuere, quam lectionem nos retinuimus.

137 Pag. 92. l. 11. 16. μνημονικὸν est hoc ἁμάρτημα Harpocrationis, non enim in nono de historia animalium, sed in septimo cap. 12. ita loquutus est Aristoteles: τὰ πλεῖστα δ' ἀναιρεῖται πρὸ τῆς ἑβδόμης, διὸ καὶ τὰ ὀνόματα τότε τίθενται, ὡς πιστεύοντες ἤδη τῇ σωτηρίᾳ. Haec fuit opinio summi illius Philosophi, ut
(171) pueris olim nomina imponere solitos veteres crediderit septimo die, quem ἑβδόμην vocabant, unde ἑβδομεύεσθαι celebrare diem septimum, quo nomen imponebatur. Eiusdem sententiae fuit Lysias rhetor, qui in illa oratione contra Eteoclem de pecunia, nisi spuria ea sit, die septimo imposita pueris fuisse nomina ab antiquis retulerat. Sed aliam plane opinionem amplexi sunt quidam alii rhetores et auctores non parvi nominis. Decimo enim die celebrata fuisse puerorum nominalia ex eorum testimoniis probari potest. Isaeus multis in locis, maxime in orat. de Pyrrhi haereditate pag. 41. edit. Henric. Steph. Φίλην ὄνομα εἶναι ἐγράψατο τῇ γυναικὶ, οἱ δὲ τοῦ Πύῤῥου θεῖοι ἐν τῇ δεκάτῃ φάσκοντες παραγενέσθαι, τὸ τῆς τήθης ὄνομα Κλειταρέτην τὸν πατέρα ἐμαρτύρησαν θέσθαι αὐτῇ. Vide integram orationem, nam elegantissima est, et hanc opinionem valde confirmat. Comicus in Avibus ἐς δεκάτην γάρ ποτε καὐτὸς παιδίου κληθεὶς, id est ad celebrationem diei decimae. Vetus enarrator ad illa consulendus, qui etiam verba Aristotelis attigit. Euripides ἐν Αἰγεῖ apud illum:

Τίς σε μᾶτερ ἐν δεκάτᾳ τόκον ὠνόμασεν.

Quod fragmentum ego ex Clement. Alexandrin. stromat. 6. ita ampliavi.

Ποίαν σε φῶμεν γαῖαν ἐκλελοιπότα
πολυξενοῦσθαι; γῆ δὲ τίς, πάτρας θ' ὅρος;
τίς ἔσθ' ὁ φύσας; τοῦ κεκήρυξαι πατρός;
τίς σε μήτηρ ἐν δεκάτῃ τόκον ὠνόμασεν;

[Iambum hunc rectius ita perficias cum Iosepho Scaligero, τί σ' ὠνόμαζεν τῇ δεκάτῃ μήτηρ τόκον; Non me-

mineramus eum in coniectaneis ad Varronem haec re-
stituisse, cum haec scriberemus. Nam quod de Euripide
ait Aegeonem tragoediam composuisse et ex ea versum
illum ab Schol. Comici adduci, falsissimum est. Imo 138
Aegeus illic et apud Suidam laudatur in voce δεκατεύειν,
Εὐριπίδης Αἰγεῖ. Contra Harpocration in πάνακτος,
Αἰγίδι habet, sed nos monuimus illic forte restituendum
Αἰγεῖ. *Ex Addendis.*] Demosthenes orat. adversus
Boeotum, ἀλλὰ καὶ τὴν δεκάτην ἐμοὶ ποιῶν τοὔνομα
τοῦτο ἔθετο. Unde ποιῆσαι et ἑστιᾶσαι δεκάτην, de (172)
quibus omnino consule Suidam. Sed cave ne cum illo
haec cum voce δεκατεύειν confundas. Multa viri docti
de lustrico die, de nominalibus, amphidromiis, et δεκά-
της καὶ ἑβδόμης celebratione. Nullus adhuc quod sciam
distincte separavit lustricum diem ab amphidromiis, et
amphidromia a nominalibus, imo hos omnes ritus in-
discriminatim fere quilibet doctus confudit sine ratione.

Pag. 92. l. ult. Haec habet auctor noster ex Athe-
naeo lib. 5. dipnosoph. in quo saepius, ut et in aliis,
auctores hi Callixenus in libris de Alexandria et Dai-
machus Plataeensis in lib. de India laudantur. Ceterum
ἐγγυθήκη Atticorum priscorum incitega est veterum
Romanorum, ut iam pridem animadvertit Scaliger ad
Festum. Inde in Glossis ἐγγυθήκη *inceteria* voce levi-
ter detorta ab incitega. Auctores non ita antiqui inci-
tegam vocarunt repositorium, ut Plin. lib. 18. Petro-
nius, Ulpianus in l. 19. §. 10. D. de auro et argento le-
gato: *Sed cui vasa sint legata: non solum ea conti-
nentur quae aliquid in se recipiant edendi bibendique
causa paratum, sed et quae aliquid sustineant, et
ideo scutellas vel promulsidaria contineri, repositoria
quoque continebuntur.* Iavolenus Iurisconsultus in l.
100. D. de legat. 3. vasa illa vel machinas ligneas qui-
bus amphorae sustinentur. βάσεις vocare videtur.

Pag. 94. Veteres Attici, quam Iurisconsulti nostri in 140
Pandectis actionem *ad exhibendum* vocant, εἰς ἐμφανῶν
κατάστασιν dixere. Auctores Basilicorum ἀποκαταστα-
τικὴν ἀγωγὴν aliquando, ut in l. 18. D. ad exhibendum,
aliquando παραστατικὴν, quod verbis sit exhibitoria, ef- (173)
fectu vero plane restitutoria l. 9. §. quantum D. ad ex-
hibendum. l. 3. §. si mecum. l. §. idem Iulianus, et §.
ult. 7. §. item municipes et sequent. cod. tit. Adverte
vero ad ea quae ex Aristotele refert Harpocration l. 3.
pag. 95. competiisse hanc actionem πρὸς τὸν Ἄρχοντα,

eamque introduxisse in iudicium τὸν ἀνακρίνοντα, nam nemo quod sciam hoc adhuc animadvertit. In lectionibus nostris serio hac examinabimus, ut et varios oratorum locos, in quibus hactenus haesit aqua.

Pag. 95. l. 8. Iam saepius diximus vere inscribi debere hanc orationem Isaei πρὸς ὀργεῶνας.

Pag. 95. l. 12. Codex Vaticanus habet Δημοσθένης ἐν ῑ Φιλιππικῶν.

141 Pag. 95. l. 14. Solus Hesychius nos monuit καλιστρεῖν, vel καλλιστρεῖν significare καλεῖν, hoc est vocare. Harpocration explicationem non affert, hoc tantum ait, vocem hanc Ionicam esse, eaque usos esse Demosthenem et Dinarchum, quem etiam externa usurpasse vocabula vult. Ergo hi duo oratores Demosthenes et Dinarchus non semper Attice loquuti sunt, nam Ionicae voces externae sunt Atticis, ut ex verbis auctoris nostri recte colligitur.

Pag. 96. l. 4. Ἑκάτομνος restituimus, ut optime est infra voce ἐπίσταθμος et Ἑρμεύς. Vide Isocrat. in Panegyrico.

Pag. 96. l. 5. 9. De templis, altaribus, domibus ἑκατομπέδοις, et de numeri centenarii relligione in sacris, multa viri docti iamdiu observarunt, nec ullus

(174) est cui non sit iam dictus ille Hylas. l. 9. Μενεκλῆς ἢ Καλλίστρατος scripsimus, quia ita appellabantur auctores illi, qui τὰ περὶ Ἀθηνῶν συγγράμματα descripserant. (Sic enim restituendam puto epigraphem operis quod composuerant, hic et infra vocibus ἑρμαί et Κεραμεικός.)

142 Pag. 96. l. 14. Ex membranis haec addidimus: Δημοσθένης ὑπὲρ Κτησιφῶντος, et vocem λαβόντα, quae hic desiderabatur. Quae vero hic laudatur quinta Philippica oratio de pace est, quam vir doctissimus, Andreas Schottus cum Dionys. Halicarnass. sextam fecit, in his quae nuper ad Demosth. emisit. Nos e contra ex hoc auctoris nostri loco et aliis quamplurimis quintam esse asserimus, in quam etiam sententiam pedibus ivit eruditissimus Lambinus.

143 Pag. 97. l. 15. Membranae habent ᾔκουον, quam lectionem confirmat etiam Suidas.

144 Pag. 98. l. 14. Quidam Codices ἐκ προσαγωγῆς habent ut Suidas, et οἰχομένων pro οὐχ ἡμένων. Porro a voce hac ἐκ προσαγωγῆς usque ad illam ἐπακτροκέλης, immanis erat luxatio paginarum: imo omnia fere con-

fusa inter se erant nullo servato ordine. Nos manuscriptorum seriem secuti sumus, et omnia in ordinem antiquum et pristinum coegimus, ut apparebit primo intuitu.

Pag. 99. l. 15. Melius mea quidem sententia scriberetur per *χ Βούχετα*, ut supra eadem voce, si vera sit etymologia quae illic allata est, Buchetam nimirum sic dictam quod Themis ἐπὶ *βοὸς ὀχουμένη* in illam venisset.

Pag. 100. l. 21. De Hellanodicis vide diligenter 146
quae in animadvers. ad Euseb. Chron. Iosephus Scali- (175)
ger observavit.

Pag. 101. l. 18. Hic pro *Ἀριστοτέλης* habent quidam Codices *Ἀριστοφάνης*, quam lectionem etiam agnoscit Suidas.

Pag. 101. l. 21. Qui menstruas has actiones introducebant *ἐπαγωγεῖς* dicebantur. Pollux lib. 8. cap. 18.

Pag. 105. l. 1. Vide infra *παράβυστον*. 149

Pag. 105. l. 5. Iudicium hoc sive tribunal vere dicebatur *ἐν Φρεάττοι*, ut excudendum curavimus. male et mendose omnino praecedentes editiones *ἐν Φρεάτου* habebant. Sic infra voce *Ἐφέται* pro et *ἐν Φρεάτοις* restituendum *ἐν Φρεάττοι*, male enim habet etiam Suidas *ἐν Φρέατι*. Corruptissimum est hoc judicii nomen apud omnes ferme auctores classicos. Quae vero hic de eo referuntur ab Harpocratione, mendis infinitis scatebant, quae ad unum detersa fuere.

Pag. 107. l. 9. Legendum *περὶ Κίρωνος κλήρου*, ut 151
supra voce *εἰς ἔσω*, ubi male etiam *ἥρωνος* est. exstat adhuc haec oratio. At qui ab oratoribus *ἐξηγητής*, vel *ἐξηγηταὶ* dicuntur, Iurisconsulti nostri sunt. Ita Plato in Euthyphrone.

Pag. 107. l. 20. Graeci *ἐξούλης δίκην*, Romani in- 152
terdicta *unde vi*, et de *vi armata* habebant. Porro quae hic laudatur Dinarchi oratio sic inscribi debet *ἡ Κροκωνιδῶν διαδικασία*. legendum ergo *ἐν τῇ*.

Pag. 109. l. 10. 11. Haec opinio Harpocrationis. 154
Aliter sentit Dionysius Halicarnass. *ἐν μεθόδῳ προσφω-*
νηματικῶν. Illic enim paraeneses ad Demonicum Iso-
crati cuidam amico suo et Echecratis tribuuntur. Porro 176)
de Isocrate Apolloniate consule Suidam in *Ἰσοκράτης* et *Θεοδέκτης*. infra etiam voce *παράκλησις* laudatur simpliciter Isocrates *ἐν παραινέσεσι*. Sed de his iam accurate dixerunt eruditissimi viri, Muretus in lib. 1. emendat.

cap. 1. et Henricus Stephanus diatrib. 2. ad Isocrat. orat. Quae autem hic afferuntur iurisiurandi species tres, ἐπώμοτος (sic enim legi debet, non ἀπώμοτος), κατώμοτος et ἔπακτος non conveniunt tribus aliis quas vulgo afferunt Iurisconsulti nostri ex Triboniano, nimirum iudiciali iureiurando, voluntario et necessario. Causas differentiae et paritatis, si quae sint, in lectionibus afferemus: urget enim nos temporis brevitas.

Pag. 110. l. 1. Nominativos et accusativos Grammatici saepius solent explicare per infinitivos, ut hic ἐπαναφορὰ per ἀναφέρειν, et supra ἀναφορὰ et ἀποφοράν.

153 Pag. 110. l. 3. 4. Legebatur hic ἐν δὲ τῷ πρὸ in aliis editionibus. Codex Vaticanus manifeste habuit ἐν δὲ τῷ ἑτρῳ. Nos restituimus ἑτέρῳ, hic enim sensus: in oratione pro Ctesiphonte usus est Demosthenes voce ἐπαιρόμενος pro ἐπανατεινόμενος. At in alia, (nondum incidi in illam orationem, de qua loqui voluit hic Harpocration, nam deest hic tantum nomen illius contra quem habita fuit,) in diversa significatione eandem vocem ἐπαιρόμενος usurpavit, cum dixerit, ἢ κερδαίνειν δι' ἀπειρίαν ἐπαιρομένους, quae verba si forte occurrant inter legendum, facile restitui potest integra epigraphe orationis Demosthenicae, cuius prima verba ita concepta sunt, πρὸς etc.

(177) Pag. 110. l. 15. 19. Nemini magis nota sua domus
155 quam notus est omnibus doctis mos ille hastas efferendi et vertendi in funere. Servius optime ad illa Virgil. (*Et versis Arcades armis*) *lugentum more*, inquit, *mucronem hastae, non cuspidem contra terram tenentes.* Stat. Thebaid. 6.

—versis ducunt insignibus ipsi
Graiugenae reges—

At vero Ister qui hic citatur, non in collectione vocum Atticarum (ut existimavere quidam eruditi viri) laudatur, sed in collectione rerum Atticarum, id est historiae Atticae libris. Quomodo Androtion et eiusdem historiae innumeri alii auctores, quorum meminit hoc opere Harpocration. Quod nobis tacentibus, aperiunt satis quae hic de Procride et Cephalo ex eius libris referuntur.

156 Pag. 111. l. 17. 18. E Babyloniis Comici allatum fragmentum ita restituimus, non servata tamen lege metri: *Εὖγε ἐξεκολύμβησεν ἐπιβάτης ὡς ἐξολόμην ἰσχνόν.*

Explicatur infra haec vox ἐπίγυον, laudaturque idem Comicus ἐν Ὁλκάσιν. ἐπιβάτης et ἐπίγυον pertinent ad rem nauticam.

Pag. 112. l. 11. Haec amplius habuit Codex Fed. 157
Morelli, quae nos in lectionibus magna diligentia explicabimus ut elegantia novae huius lectionis omnibus ex aequo pateat.

[Pag. 114. l. 1. 6. Non video energiam verborum 158
Graecorum, nisi legas ἀντὶ τοῦ εἶναι ἑκκαίδεκα ἐτῶν γενόμενοι. corrupte, ut ego quidem coniicio, omnes libri et manu exarati Codices ἐὰν retinuere. Quod autem deinde subiungitur Athenis olim Epheborum aetatem per duos annos durasse a decimooctavo scilicet ad vigesimum, adeo verum est, ut tanto etiam tempore περίπολοι essent, quod quo pacto potuerit ignorare Harpocration, certe mirum videri debet. Sed tota lis illic dirimitur. *Ex Addendis.*]

Pag. 114. l. 13. Quantum nota sunt et perspicua 159
quae viri doctissimi, Carolus Sigonius in lib. de Repub. Athen. et Guilel. Budaeus in comment. linguae Graecae de discrimine harum vocum ἐπίδικος, ἐπίκληρος, (178)
ἐπίπροικος, et ἐπικληρῖτις attulerunt, tantum incognita sunt quae de eisdem quidam ex veteribus prodiderunt. ἐπίκληρον enim apud Atticos fuisse pauperem virginem, et ad incitas redactam (ut loqueretur Plautus) quam proprie θῆσσαν vocabant, nullibi dictum, si excipias auctorem hunc nostrum, qui infra voce θῆτες ex Demosthene et Possidippo Comico docet ita se rem habere. Et vero quis unquam mortalium divinare potuit quid sibi vellet vetus Comici enarrator ad Vespas, cum retulit quosdam antiquorum ἐπίκληρον vocasse ἐπιπταματίδα καὶ πατροῦχον? Primus haec Florens Christianus, vir utriusque linguae callentissimus, exagitavit, sed tempus et operam lusit; fassus est enim in notis ad illud drama, se neque quid Comici scholiastes vellet capere, nec etiam quid Cael. Rhodig. cum ἐπίκληρον asserit fuisse dictam Mandam. Ad primum probabilia tantum afferam, ad secundum vera docebo. Non solus est enarrator vetus qui docuit ἐπίκληρον dictam ἐπιπταματίδα, idem repetiit bonorum et malorum consarcinator Suidas, imo quod mirere magis Grammaticorum κριτικώτατος Hesych. quid simile nos docet, cum ait ἐπιματίδα, ἐπίκληρον, quo in loco vereor ne potius legendum sit ἐπιπαματίδα, nam ordo alphabeticus hoc omnino requi-

rit. Sed quamvis ita legeretur, non minus incerti esse-
mus de derivatione huius portentosi vocabuli, cuius
proprietatem et etymologiam acutioribus et diligentio-
ribus Grammaticis disquirendam et delineandam relin-
(179) quimus, ut de voce *Μανδα* quaedam subiungamus. Cael.
Rhodig. illaudato auctore, ut saepius solet, *ἐπίκληρον*
dictam fuisse etiam *μάνδαν καὶ πατροῦχον* refert, quae
vox *μάνδα* diu habuit exercitum magnum illum virum
Florent. Christian. nos uno verbo monemus diffusae
virum illum lectionis hoc habere ex Eustath. qui pag.
674. edit. Romam. nominatim asserit Atticos virgines
illas, quas nos vulgo vocamus *des heritierès*, qualis illa
Virgilii Lavinia virgo, dotalis dicta, *ἐπικλήρους* vocasse,
alios vero Graecos *μάνδας καὶ πατρούχους*.

160 [Pag. 115. l. 19. 20. Ut Graeci dicunt *ἐπιτίθημι ἐπιστο-
λὴν τινι*, *do alicui epistolam quam reddat alteri*,
sic Latinis est simile verbum *attribuere*, ut patet ex
Varrone lib. 1. de lingua Latina in fine et Livio lib. 1.]

Pag. 116. l. 8. De voce hac *ἐπικεκηρυχέναι* Paulus
Leopardus, vir profundae et altae eruditionis, in lib.
emendat. iamdiu egit, et corruptissimum apud Ammo-
nium Grammat. locum, ubi de Diagora Melio mentio,
sanavit. Addimus ad ea nos serenissimae Reipub.
Venetae proceres et magnates hodie tale quippiam ad-
versus nebulones illos et facinorosos homines, quos
lingua vernacula vocant *gli banditi* observandum prae-
cipere. Hi enim praedonum, qui sociorum amputata
161 capita Reipub. offerre possunt, magna donantur argenti
copia, in libertatem asseruntur, omnibusque absolvun-
tur criminibus, quibus erant nexi et obnoxii. Quod
divinum inventum puniendorum quocumque locorum
fuerint scelestorum hominum Sixto V. Pontifici Ma-
ximo debent.

Pag. 116. l. 14. 18. Quod proprie per *ἐπὶ κόῤῥης*
exprimunt oratores nostri, vulgares Graeci per *ἐπὶ γνά-
θου καὶ ῥάπισμα*, quod Galli proprie dicunt *un soufflet sur
la jouë*, id Atticistae per *κατὰ κόῤῥης* enunciant, ut Lu-
(180) cianus, unde apud Psellum de daemonibus pro *κατα-
κόρως* restituendum *κατὰ κόῤῥης* ex elegantissima con-
iectura praestantissimi Gauminii, cuius beneficio aucto-
rem illum non hactenus Graece excusum habemus, et
brevi Eumathii de Hysmenii et Hysmenes amoribus
libros habituri sumus, magno quo pollet ingenii acu-
mine versos et notis eruditissimis illustratos. De Phi-

lino autem oratore qui hic laudatur, infra voce *Θεωρικὰ* agemus. adverte tantum morem laudandi veteres auctores inusitatum, cum minus certi erant cuiusnam essent tractatus vel opera, quae in medium adducebant, duos adducebant auctores, quorum alteri Critici quidam, alteri vero alii eadem opera assignabant, nunquam enim in vendicandis foetibus legitimis et assignandis libris plures quam duo controversiam movebant. Ut hic Hyperides et Philinus in oratione contra Dorotheum laudantur, quia sine dubio dubitabatur an illa oratio ad Hyperidem, an ad Philinum pertineret. Ita supra laudati sunt Menecles, aut Callistratus *ἐν τοῖς περὶ Ἀθηνῶν συγγράμμασι*, quia *συγγράμματα* illa semel Menecli, alias vero Callistrato tribui solebant. Infra voce *ὀρνιθευτὴς* Plato aut Cantharus *ἐν Συμμαχίᾳ* citantur, quia drama illud *Συμμαχία* a quibusdam Criticis Platoni, ab aliis vero Cantharo assignabatur.

Pag. 117. l. 8. 5. Tres nobis hic commemorat Har- 162
pocration Epicrates, sed quae de primo tantum retulit attingemus, ne cogamur repetere quae iam in variis lectionum nostrarum capitibus peregimus. Ait igitur ex (181)
Isaeo, quemdam Athenis fuisse Epicratem demagogum, Ephorum cognominatum, habent enim praecedentes editiones *ὁ καὶ Ἔφορος ἐπικαλούμενος*, sed nos ex duabus vocibus *καὶ Ἔφορος* fecimus elegantissime, ni fallimur, *Σακεσφόρος*. Suidas quidem et Etymologus priorem lectionem confirmant, et *Ἔφορος* cum auctore nostro legunt. At, quod praefiscine dictum sit, nemo adhuc vidit corruptos esse omnes hos auctores. Cur enim Ephorus cognominatus fuisset Epicrates, et ob quam causam? Hic, credo, obmutescent veterum monumenta. praeterea vox *Ἔφορος* proprie ad Lacedaemonios pertinet, loquimur autem nos hic de Atheniensibus. Sine ulla igitur dubitatione hic legendum nobiscum *Σακεσφόρος*. Vocatus autem ita fuit Epicrates a magna quam alebat barba, ob quam a Comicis traducebatur et irridebatur. Plato Comicus,

Ἄναξ ὑπήνης Ἐπίκρατες σακεσφόρε.

Comicus in Concionantibus:

κἄγωγε Ἐπικράτους οὐκ ὀλίγῳ καλλίονα.

Ad quae vetus enarrator erudite: *οὗτος εἰς δασύτητα ἐκωμῳδεῖτο. ἦν δὲ ῥήτωρ καὶ δημαγωγὸς οὗτος μέγα πώγωνα ἔχων, ἐπεκαλεῖτο Σακεσφόρος.* Ex quibus quis non videt apud illos omnes auctores pro *Ἔφορος* legendum

Σακεσφόρος? Certe Suidam magis miror hoc mendum retinuisse, quod integra enarratoris Aristophanici verba habeat, et maxime vocem illam Σακεσφόρος. sed mirari desino, cum eum in collectione sua nihil nisi adventitium, et hinc inde decerptum, sine delectu complecti
(182) cottidie deprehendo. Verum ne emansores simus, imo potius multos parietes de una fidelia dealbare possimus, Plutarchum ab insigni mendo, quod absurdissimum in eius Pelopida sensum hactenus peperit, in gratiam studiosorum liberabimus. Nullus interpres, nullus qui gravissimum hunc auctorem legit (legunt autem non pauci) adhuc animadvertit stupiditatem et stoliditatem quae versatur in verbis quae leguntur in Pelopida, et tamen nullus ex antiquis auctor est, qui crebrius teratur manibus. Illic ita est: *ἀλλ' ἔοικεν οὐχ ἡ δωροδοκία μάλιστα παροξῦναι τοὺς Ἀθηναίους. Ἐπικράτους γοῦν ποτὲ τοῦ σκευοφόρου μήτε ἀρνουμένου δῶρα δέξασθαι παρὰ Βασιλέως*, etc. Interpres Latinus *lixa*, Gallicus *portefaix* vertunt, ita ut hominem nihili et infimae gentis, lixae officio fungentem, demagogum crearint Athenienses, et ad regem Persarum legatum miserint, quo quid ridiculum magis et a sensu communi remotius excogitari possit, non video. Ego repono fidenter *Ἐπικράτους ποτὲ Σακεσφόρου*, id est *barbam ferentis et hirsuti. σάκος* enim pro barba eleganter dicitur. Unde in epigrammate Hegesand. adversus Grammaticos grandioribus vocabulis constante *σακογενειοτρόφοι* dicuntur a barba et genarum pilis eminentioribus, *manticobarbicolae*, ut eruditissime vertit magnus Scaliger. Aristophanes Concionant. *ἀλλ' ἐπείγου ἅπασα καὶ μίσει σάκον πρὸς ταῖν γνάθοιν ἔχουσα*. Schol. *σάκον τὸν πώγωνα λέγει*. Igitur *Ἐπικράτους σακεσφόρου* eleganter dicetur, et non turbato historiae sensu. Nec est quod quis vim facere debeat in adverbio *ποτὲ*, nam non cum voce *σα-*
(183) *κεσφόρου*, sed cum reliquis est coniungendum.

164 Pag. 119. l. 13. Haec addidimus ex Cod. Fed. Morelli. *Ἀγαμέμνων δὲ δυσχεράνας δίκην τὸν ἁρπάσαντα ἀναιρεῖ*, quae a Suidae collectione etiam non absunt.

165 Pag. 119. l. 21. Laudantur *Δαιταλεῖς* Aristophanis hic et supra voce *Ἅλιπεδον* et in *θῆτες* infra. Male nos in *ἁλίπεδον* putavimus cum interpretibus *Δαιταλεῖς* convivas esse. Imo potius Atticae populus hic est, de quo nominatim Galenus in praefat. Hippocrat. Lexici et Schol. Comici ad Nubes. Eruditissimus Nunnesius

in notis ad Phrynich. eclog. pag. 13. multum sudavit in explicanda epigraphe huius fabulae. Sed magnus Casaubonus cap. 32. lib. 3. animadvers. in Athen. paucis totam rem iam expediverat. Tu illum vide.

Pag. 120. l. 3. Casaubonus cap. 4. lib. 7. animadvers. in Athen. Ἀθάμαντι coniicit hic legendum, quod spernendum non est. Saepius enim laudatum invenies Sophoclem in Athamante quam Acamante. Sed hic non de Priamo aut Priami filiis agitur. Alia sunt maioris momenti quae praetermittere nefas esse duximus, dum de Sophoclis fabulis agimus. In absolutissimo illo syllabo, in quo vir ille nunquam satis laudatus complexus est omnia Sophoclis dramata, unum aut alterum omissum est, quod deperire noluimus, ne quid in perfectissimo illo opere desiderari videretur. In litera *K* puto addendum drama quod vocabatur *Κυρίαι*. Hoc ex Hesychio didici in voce ἀποστίβης et ζευγλάς. In litera *X*. nullum relatum est, invenimus nos tamen eum *Χρύσην* composuisse. Testis Ammonius voce βωμός; (184)
si quae adhuc supersunt oppido paucae sunt. Unum tantum superest quod mihi facere visum est ad illustrationem fabul. Sophoclis: corruptam nimirum unius ex illis exstare epigraphem apud Stephani mutilatorem. In voce enim *Κράνεια* ita legitur, ὥς φησι Σοφοκλῆς *Λαρισσαῖος*. Hinc viri dicti nobis Larissaeum Sophoclem fecerunt, atqui illic legendum *Λαρισσαίοις* ex nostra restitutione, id est, ut ait Sophocles in fabula dicta *Λαρισσαῖοι*. Nullus igitur Sophocles Larissaeus, ut hactenus crediderant omnes. Atque haec mihi post literarum principem de Sophoclis fabulis dicenda videbantur.

Pag. 121. l. 2. Praeter politica quae a Diogene La- 166
ertio et ab auctore nostro supra voce *Ἀσπασία* laudantur, Theophrastum alia politica quae dicta fuere *πρὸς τοὺς καιροὺς* composuisse patet ex hoc eximio loco. Parthenius in Eroticis cap. 18. de Neaera, quam de ea historiam refert ex lib. Theophrasti primo Politicor. *πρὸς τοὺς καιροὺς* deprompta esse asseverat. Inscriptio cap. ita habet: ἱστορεῖ Θεόφραστος ἐν α̅ τῶν πρὸς καιρούς. Rursus cap. 9. de Polycrite in epigraphe, γράφει περὶ αὐτῆς καὶ Θεόφραστος ἐν τῷ ια πρὸς τοὺς καιρούς. Sed vereor ne potius legendum sit α̅, quia ex Diogene Laertio certum est eum quatuor tantum libros Politicorum πρὸς τοὺς καιροὺς composuisse et περὶ καιρῶν duos.

Certe apud Suidam voce ἀρχὴ σκυρία restituendum est pro Θεόφραστος ἐν πρώτοις καιροῖς, vel ἐν τοῖς πρὸς τοὺς καιροὺς, vel ἐν τοῖς περὶ καιρῶν, nam πρώτους
(185) καιροὺς composuisse Theophrastum nullus unquam veterum testatus est. Praeterea πρῶτοι χρόνοι dicendum fuisset, non πρῶτοι καιροί. Hunc errorem nullus ante nos deprehendit.

169 Pag. 123. l. 14. Male habebant praecedentes editiones Αἰσχίνης ἐν τῷ κατ' Ἀνδροτίωνος, non enim Aeschines, sed Demosthenes contra Androtionem oravit. Ita saepissime in hoc opere peccatum est.

170 Pag. 125. l. 6. Facili mutatione sensum hic restituimus, quem nemo quamtumvis exercitatus unquam deprehendisset, si vetus lectio retenta fuisset. ἀντευποιεῖ ἀποδοὺς legebatur. Nos disiunctis vocibus reposuimus ἀντὶ, εὐποιεῖ ἀποδούς. Quae verba glossematica sunt, et superiora τί δὲ εἰ ψευδομαρτυριῶν, quae ad Demosthenem pertinent, interpretantur. Ait enim Harpocration Demosthenem ita loquutum esse ἀντὶ, εὐποιεῖ, etc. Si quid acutius et magis auctoris menti consonum proferre possint eruditi, proferant, per me licet.

172 Pag. 127. l. 4. 5. 7. Hesychium hoc loco ab insigni mendo liberabimus, et auctori nostro aliquam lucem afferemus. Ait Mercurios quosdam fuisse Hipparchios, sic dictos ab Hipparcho Pisistrati filio, quorum meminisse testatur Harpocration veterem Comoediam, et Platonem ἐν τῷ Ἱππάρχῳ (sic legendum supra voce ἀναθέσθαι, ubi male Ὑπάρχῳ est.) Sed quid Mercurii illi et ad quid? Hesych. hoc nos docet eruditissime, ita enim loquitur, Ἱππάρχειος, Ἑρμῆς, Ἱππάρχειοι Ἑρμαῖ, ἃς ἀνέστησεν Ἵππαρχος στήλας, ἐγγράψας εἰς αὐτὰς ἐλεγεῖα, ἐξ ὧν ἔμελλον βελτίους οἱ ἀναγινώσκοντες γίνεσθαι. Lege ex nostra restitutione: Ἱππάρχειος Ἑρμῆς. Ἱππάρχειοι Ἑρ-
(186) μαῖ, ἃς ἀνέστησεν Ἵππαρχος στήλας ε̄, γράψας εἰς αὐτὰς ἐλεγεῖα, etc. Quinque igitur columnae erant Mercurii illi ab Hipparcho erecti, in quibus versus elegiaci inscripti erant, ex quorum lectione meliores et doctiores evadere poterant οἱ ἀναγινώσκοντες, quod de nugis quas hodie in vulgus edunt Cercopitheci quidam et moriones, dici non potest.

173 Pag. 127. l. 11. 12. Zopyros quosdam nobis commemorant Stephanus voce Ἀφροδισιὰς et Suidas in φιθυριστής. An vero quid intersit inter hunc Zopyrum, cuius de fluminibus libros hic laudat Harpocration, et

alios dubitari potest. Sed de his diligentius in notis ad Plutarchum de fluminibus.

Pag. 127. l. 20. Inter Hipponactis iambicos versus hic legebatur,

εὐνοῦχος ὢν καὶ δοῦλος ἦρχεν Ἑρμίας.

Ex quo docebat Mysiae illum *τῆς πρὸς τῷ Ἑλλησπόντῳ* principem fuisse, regi Persarum subditum. Singulare est quod de eo refert Suidas in *Ἀριστοτέλης*. Obiisse scilicet magnum illum Philosophum epoto in Chalcide aconito, quod provocatus fuisset coram magistratibus, quos *Εὐθύνας* vocabant, eo quod in Hermiam hunc Eunuchum *Παιᾶνα* composuisset. *Παιᾶνες* illi sine dubio adinstar libellorum famosorum erant, ut ex lib. dipnosoph. Athen. argui facile potest.

Pag. 128. l. 19. Ex Cod. Fed. Morelli haec suppleta 174
fuere, *ἥτις συντίθησι τὰ ὑφαινόμενα.*

Pag. 129. l. 5. Ita etiam sentiunt Etymologus, et
Eustathius post vetustissimos Grammaticos, sed Medi- (187)
corum filii aliter, nolunt enim *ἐσχάρας* esse cava et profunda ulcera, sed crustas quae fiunt in aliis ulceribus. Viderint Medici.

Pag. 130. l. 19. De Euenis vide omnino animad- 175
vers. Iosephi Scaligeri in Chron. Euseb.

Pag. 131. l. 8. Fallitur Harpocration, non enim 176
Hermippus docuerat orationem quae habita est contra Phrynem, non ad Euthiam, sed ad Anaximenem pertinere: imo Diodorus *ὁ περιηγητής*. Testis Athen. omni exceptione maior lib. 13. dipnosoph. *οὐκ ἀγνοῶ ὅτι τὸν ἐπιγραφόμενον κατ' αὐτῆς* (de Phryne loquens) *Εὐθίου λόγον Διόδωρος ὁ περιηγητὴς Ἀναξιμένους φησὶν εἶναι.* Quid igitur Hermippus de Euthia? eum amissa contra Phrynem causa, nunquam postea orasse. Athen. eodem libro *διόπερ ὀργισθεὶς ὁ Εὐθίας, οὐκ ἔτι εἶπεν ἄλλην δίκην, ὥς φησιν Ἕρμιππος.* Si quaeras causam ob quam Euthias ille sycophanta contra Phrynem oravit, adi ad Bacchidis epistolas apud Alciphronem, et statim Euthiae nomen multis in locis corrige, *Εὐθείας* enim semper illic legitur pro *Εὐθίας*, et semel, ut opinor, *Εὐτυχίου* mendosissime pro *Εὐθίου*. Sed de his diligentius in lectionibus nostris.

Pag. 131. l. 22. Vide quae dicemus ad voc. *σεμναὶ* 177
θεαί.

Pag. 132. l. 17. De hac Antiphontis oratione infra agemus voce *Πυριλαμπής.*

Pag. 132. l. 18. In voce Φρυνώνδας de Eurybate a nobis agetur.

(188) Pag. 134. l. 18. Legendum est ἐν Φρεάττοι, ut supra docuimus.

179 Pag. 135. l. 3. Desiderabatur hic epigraphe dramatis Aristophanici, quam de novo dedimus ex Cod. Fed. Morelli. Danaidum autem Comici meminit Pollux lib. 10. cap. 4. et vetus eius enarrator ad Plutum commentaria se edidisse ad eam fabulam testatus est.

180 Pag. 135. l. 12. Male erat Ἀριστοτέλους. restituimus nos Ἀριστοτέλης, id est eximius et pictorum sui temporis facile princeps.

Pag. 137. l. 12. Lege Ἡγήσιππος.

Pag. 138. l. 2. 3. Huius scripti meminit Suidas in Philochoro cum ait πρὸς τὴν Δήμωνος Ἀτθίδα.

184 Pag. 140. l. 5. 8. Heraeus murus locus est in Thracia sic dictus, qui auctore Dionysio ἐν πέμπτῃ κτίσεων a Samiis aedificatus fuit. Hinc ego explicare soleo verba paroemiae, quae fraudi fuere doctissimo viro: *Βάτα κάρας. ἐπὶ τῶν παχέων λέγεται τοῦτο. τινὲς οὖν ἐνόμισαν ἓν ὄνομα τοῦτο εἶναι, καὶ ἐχρήσαντο τῇ παροιμίᾳ ἐπὶ τῶν παχέων. ἔστι δὲ υἱὸς ὁ Κάρας τοῦ Βάτα, ὡς ἐν τῷ Ἡραίῳ τῷ Σαμίῳ ἐπιγέγραπται.* Doctissimus et piissimus Andreas Schottus nunquam potuit intelligere quid sibi vellet auctor huius proverbii. Putavit enim Heraeum Samium auctoris proprium quoddam nomen esse, et (ut ego quidem coniicio ex eius notis) Ἰσαίῳ voluit legendum pro Ἡραίῳ. Verus et legitimus horum verborum sensus derepente feriit nares nostras, dum haec com-
(189) mentaremur. De nullo auctore loqui voluit quisquis ille sit qui hoc proverbium scripsit, imo de muro illo celebratissimo, qui Ἡραῖον τεῖχος vocabatur. Vides ex Harpocratione murum illum locum esse a Samiis exstructum, ideoque Ἡραῖον Σάμιον dictum. quid igitur amplius calcem calce teris? vox ἐπιγέγραπται quae in paroemiae explicatione est, confirmat opinionem nostram, ex qua nescio quomodo non coniecerit vir ille probus, de nullo auctore hic posse loqui paroemiae parentem, ἐπιγράφειν enim non de scriptoribus, sed de inscribentibus dici solet, unde ἐπιγράμματα *inscriptiones*, quae ut plurimum marmoribus, lapidibus, et muris affigebantur et apponebantur. De κτίσεων libris Dionysii vide quae ad vocem Ἡφαιστία dicemus.

185 Pag. 140. l. 19. 21. 22. Non poterat locus hic dili-

gentius sanari obmutescentibus Codicibus omnibus, sed fatendum est nos ab Ammonio Grammatico vel, ut alii volunt, Herennio Philone adiutos fuisse. En tibi eius verba, ex quibus vitam verbis auctoris nostri restituimus: *αἰτῶ καὶ αἰτοῦμαι διαφέρει. τὸ μὲν γὰρ αἰτῶ ἐπὶ τοῦ ἅπαξ τι λαβεῖν καὶ μὴ ἀποδοῦναι, τὸ δὲ αἰτοῦμαι ἐπὶ τοῦ χρήσασθαι εἰς ἀπόδοσιν. Μένανδρος ἐν τῷ Ὑμνίδι·*

Οὐ πῦρ γὰρ αἰτῶν οὐδὲ λαπάδ' αἰτοῦμαι.

Quis negabit veram hanc esse huius corruptissimi loci restitutionem et veram Scazontis illius lectionem?

Pag. 141. l. 8. Supra in voce *Ἡραῖον* male excu-
sum est *ἐν πέμπτῃ κτίσεως*, debuit scribi *κτίσεων*. Dio- (190)
nysius hic Chalcidensis quinque libros *κτίσεων* confecerat, quorum quintus illic laudatur. Marcianus Heracleota *ἐν περιηγήσει*·

Ἐρατοσθένει μάλιστα συμπεπεισμένος,
Ἐφόρῳ τε καὶ τῷ τὰς κτίσεις εἰρηκότι
ἐν πέντε βιβλίοις Χαλκιδεῖ Διονυσίῳ.

Eundem laudat Comici interpres ad Nubes, Etymologici auctor voce *Προκόννησος*, sed illic male est *κτήσεσιν* pro *κτίσεσιν*. Praeterea inepte ab eo Atheniensis vocatur hic Dionysius, qui vere Chalcidensis erat, ut iam diu ante nos observavit Isaacus Casaubonus in addend. ad animadvers. in Athen. Multi autem fuere *κτίσεων* auctores, Hellanicus *ἐν κτίσεσι ἐθνῶν καὶ πόλεων* citatur ab Stephano voce *Χαριμᾶται*, ab Athen. lib. 10. Laudatur Clitophon quidem *ἐν ιγ κτίσεων*, apud Plutarch. de fluminibus in Arari, de quo quando illic erimus, diligenter agemus. *ἱερῶν κτίσεις* Heraclidis in Clementis protreptico commemorantur, in quibus omnibus operibus de originibus et conditoribus civitatum agebant auctores illi. *Κτιστὰς* enim Graeci primos urbium conditores vocant.

Pag. 142. l. 8. 18. 19. Theognis uterque poeta, 186
unus elegiacus, alter tragicus, sed eorum alter adeo
frigidus ut *Χιὼν* dictus fuerit. Suidas *Θέογνις τραγῳδο-
ποιητὴς πανυ ψυχρὸς ἐκαλ. λ.* Interpres frigidus valde fri-
gide de frigido poeta: *Theognis poeta tragicus adeo
frigidus ut vix diceretur* 30. *natus annos.* Scribimus
nos apud Suidam *ἐκ τῶν Τριάκοντα*, vel *εἷς*, et vertimus
unus e triginta Tyrannis. Quod adeo verum est, ut et 187
ab Harpocratione confirmetur hoc loco, et Lysia nomi- (191)
natim in orat. contra Eratosthenem, et Xenophonte in
2. rerum Graecarum. Porro quae hic sub finem de The-

egnide poeta epico afferuntur, corrupta omnino sunt, licet in praecedentibus editionibus nullum exstet corruptionis et lacunae vestigium. Membranae manifeste habent post versum illum Theognidis, *ἦλθον μὲν γὰρ, ᾧ μὴ ἐπιστήσας Πλάτων.* Et a voce *Μεγάρων* usque ad *ποτὲ* aliquod insterstitium, aliquam distantiam, quae denotat quaedam adhuc deesse, sed et praeterea sensus et constructio sermonis hoc desiderare videtur. Magnus Scaliger integrum locum ex manuscripto Cod. resituit in animadvers. ad Euseb. Chron. pag. 88. sed lacunam non supplevit. nos coniiciebamus reponendum, *ἀπὸ τῶν ἐν Σικελίᾳ Μεγάρων εἶπεν, ἀλλ' αὐτὸς ἐληλυθέναι ποτὲ ἔφασκεν εἰς Σικελίαν.* Hoc voluit (nisi valde fallimur) Harpocration. Sed videant amplius acutiores et sicam ingenii distringant in his male affectis locis. Certissima autem sunt quae hic de patria Theognidis gnomologici disputat auctor noster contra Platonem. Adi ad animadvers. Scaligeri in Euseb. Chron.

188 Pag. 143. l. 22. Phileas auctor est celebratissimus
et testimoniis antiquorum notissimus: Steph. in *Ἄβυδοι, Ἀμβρακία, Ἀνδρία, Ἄνθεια.* Eius *γῆς περίοδος* hic laudatur. Unde apud enarratores Apollonii Rhodii quo loci legitur *Πυθέας ἐν γῆς περιόδῳ*, restituere tentabam *Φυλέας.* Sed Pytheas auctor est etiam non illaudatus. idem Stephanus in *Ὠστίωνες.* ita Hesiodus teste Strab. lib. 7. *γῆς περίοδον* composuerat.

Pag. 144. l. 5. 6. Citatur apud Aristotelem lib. 3.
(192) Rhetoric. *Εὐριπίδης ἐν τῷ πρὸς Ὑγιαίνοντα.* Unde con-
189 ficiebat Petrus Victorius, vir apprime eruditus, hoc in
loco legendum pro *Ὑπερίδης, Εὐριπίδης.* Sed etsi verum
esset eundem hunc esse Hygiaenontem cum eo qui Euri-
pidem accusavit ob versiculum illum *ἡ γλῶσσ' ὀμώμο-
κεν*, tamen ego mallem retinere veterem lectionem, et
potius torquere verba Aristotelis. Nam in hoc opere bis
citatnr Hyperides in illa oratione adversus Hygiaenon-
tem, ut supra voce *ἕνη καὶ νέα.*

Pag. 146. l. 3. 4. 5. Ita melius scribetur, *Φιλῖνος δ' ἐν τῇ πρὸς Σοφοκλέους καὶ Εὐριπίδου εἰκόνας* vel *περὶ εἰκόνων.* Philinus hic Atticus orator est, cuius meminit Athenaeus lib. 10. dipnosoph. et Clemens Alexandrinus in tractatu in quo de Graecorum furtis agit: ubi prima orationis de Corona verba cum simillimis Philini oratoris componit. Fuit hic Philinus tempore decem Graeciae Oratorum, ex quorum orationibus collegit hoc Lexicou

Harpocration. Vide infra vocem *Κοιρωνίδαι*. Antiphon sine dubio contra illum orationem composuerat, de qua auctor noster in hoc opere multoties loquutus est, ut in *Θῆτες*, et aliis locis. 193

Pag. 148. l. 19. 20. Puto hic restituendum *Ἀμμώνιος ἐν τετάρτῳ περὶ βωμῶν γράφει ταυτί*. Hic Ammonius ille est qui saepius apud Athenaeum laudatur, et qui de Aris et Sacrificiis scripserat. composuisse eum de *oppidis* vel *pagis* opus aliquod nusquam legi. *ὁμώνυμος* Ammonius voce *βωμὸς* eum laudat in primo *περὶ θυσιῶν*, *καθὰ*, inquit, *καὶ Ἀμμώνιος ὁ Λαμπτρεὺς ἐν πρώτῳ περὶ* (193) *θυσιῶν*· Lampriensis enim erat. [Similes sexcentos errores deprehendas in veterum auctorum monumentis, ut apud Scylacem Caryandensem *ἐν περίπλῳ* in *Νασαμῶνες* sub finem: *τὸ δὲ βάθος τῆς Συρτίδος ἔσω τῶν Ἑσπερίδων, πρὸς τοὺς Φιλαίνων Βωμοὺς, εἰς τὸν μυχὸν τοῦ κόλπου*, etc. Hodie perverse legitur *πρὸς τοὺς Φιλαίνου Καμοὺς*, ut hic Ammonii *περὶ Κωμῶν* libri, pro *περὶ βωμῶν*. De fratrum Philaenorum Aris agit illic Scylax, de quibus consulendus Sallustius in bello Iugurthino. *Ex Addendis.*]

Pag. 149. l. 11. Deest hic numerus librorum Theopompi, qui restitui non potest nisi ope cuiusdam Codicis bonae notae. Quis enim tam vanus hariolus qui praesumere ausit se in his vera dicturum sine auxilio veteris cuiusdam scriptoris?

Pag. 150. l. 10. Vide supra voces *ἐπίσταθμος* et 194 *Ἑκάτομνος*.

Pag. 150. l. 17. Lege *τρίτῳ Φιλιππικῶν*. Haec sunt peccata operarum.

Pag. 150. l. 15. 20. 21. Inepte hic est *Δημοσθένης* 197 *ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος*, legendum vel *ὑπὲρ Κτησιφῶντος*, vel Aeschines in eius locum succedere debet. Ita non raro in hoc opere peccatum erat ante nostram editionem. Mirum vero est non animadvertisse virum doctissimum, dum in his versaretur, male verba haec *Ἵππαρχος ὁ Πεισιστράτου*, divulsa et separata fuisse a superioribus. Ait Harpocration *περὶ οὗ Λυκοῦργος ἐν τῷ κατὰ Λυκόφρονός φησι*. Ubinam quaeso Lycurgi verba? Praecedentes editiones insulse omnino ea separant, et a capite reponunt, quasi alio pertineant. Nos asserimus contra exemplarium fidem et excusorum auctoritatem, illa verba quae principium faciebant in aliis edit. post vocem *φησὶν*, ad Lycurgum pertinere, et ita eum

loquutum esse Ἵππαρχος ὁ Πεισιστράτου. sic curavimus excudendum. Porro ut quae de Ostracismo postea subiunguntur explicemus, en tibi paucis mentem nostram. Varia varii de origine Ostracismi, et de eo qui primus hoc exilio punitus fuit, tradidere. Heraclides Hippiam,
(194) Aelianus Clisthenem, Achillaeum Photius hoc exilii genere mulctatos fuisse primos asseverant. Nec desunt qui putent Ostracismum inventum tantum fuisse circa tempora Pisistrati, et Hipparchum Pisistrati cognatum primum omnium exilii genus hoc subiisse. Ita opinantur Diodorus Siculus et Harpocration hoc loco. Quorum vestigiis maluit inhaerere Iosephus Scaliger in animadvers. ad Euseb. Chronic. numero 789. quam vetustiorum, et eiusdem Eusebii, qui nominatim in tempora Thesei Ostracismum et eius originem reiecit. Eius verba sic habent: Θησεὺς Ἀθηναίους κατὰ χώραν ἐσπαρμένους εἰς ἓν συναγαγὼν, ἤτοι εἰς μίαν πόλιν, πρῶτος ἐξωστρακίσθη αὐτὸς πρῶτος θεὶς τὸν νόμον. Ego contra auctorem meum, et alios omnes qui eius sententiae stetere, in verba Eusebii iurare ausim, et probare Theseum Ostracismo primo mulctatum fuisse. Praeter schol. Aristophan. ad Plutum, Suidam qui ex eo sua descripsit, Heraclidem in fragmento de Politiis, Hesychium et alios, auctorem Theophrastum habeo omni exceptione maiorem, Theophrastum dico qui in Politicis, quae πρὸς τοὺς καιροὺς scripserat, eandem opinionem amplexus erat. Suid. ἀρχὴ σκυρία. ἐπὶ τῶν ἐντελῶν, καὶ μηδὲν λυσιτελὲς ἐχόντων, παρόσον πετρώδης καὶ λυπρὰ, καὶ διὰ τοῦτο πενιχρὰ ἡ Σκύρος, οὐδὲν φέρουσα λόγου ἄξιον. οἱ δὲ ὑπὸ Θησέως, ὅτι ἐπιθέμενος τῇ Λυκομήδους ἀρχῇ, καὶ πειρῶν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κατακρημνισθείη. Ὀστρακισθῆναι δὲ πρῶτον Ἀθήνησι Θησέα ἱστορεῖ Θεόφραστος ἐν τοῖς πρὸς τοὺς καιροὺς, sic enim legendum supra docuimus, non
(195) πρώτοις καιροῖς. Huius igitur opinionis fundus esse potest Theophrastus, ex quo sine dubio Eusebius, et post Eusebium alii sua mutuati sunt. At vero, quia de Ostracismo, qui est exilii species, agimus, non omnino extra rem facere videbimur, si l. 5. D. de interdictis et releg. explicemus, quae hactenus crux fuit omnium iuris interpretum, et magnum Cuiacium eo adegit, ut eius verba sic mutanda crediderit in notis ad §. summa supplicia. Tit. de Abolitionib. lib. 5. sentent. Pauli. *Exilium quod est aut certi loci interdictio, id est lata fuga, aut omnium locorum interdictio praeter certum lo-*

cum. Budaeus etiam aliquid in textu huius legis deesse existimavit in annotat. ad pandectas posterioribus: nec ullus est his qui subsequnti sunt magnos illos viros, qui non conatus sit illam legem ut corruptam emendare. Sed quod pace omnium dictum sit, nihil mutandum censeo, verba enim integra sunt et elegantissimum sensum habent, *Exilium* (ait Marcianus) *triplex est, aut certorum locorum interdictio, aut lata fuga ut omnium locorum interdicatur praeter certum locum, aut insulae vinculum, ut relegatio in insulam.* Cardo difficultatis est in his verbis, *aut lata fuga ut omnium locorum interdicatur praeter certum locum,* eo quod enim omnes ad unum cerdiderint, de lata fuga hic loqui Marcianum, de qua auctores omnes classici ferme, id est de libero exilio, et late vagandi potestate, textum torquere tentarunt temere, et sic a mente Iurisconsulti discessere. Nos breviter et sine venditatione asserimus Marcianum in hac lege de hac lata fuga, quae pro exilio 198
libero et late vagandi potestate accipitur, loqui noluisse, (196)
sed de ea, qua qui mulctatus est, ab omnibus locis censetur interdictus praeter certum. Itaque ut clarius haec interpretemur, in passivo haec intelligenda sunt, ut nimirum ille qui latae fugae exilio punitus fuerit, non late fugere possit, (quomodo accepere omnes), sed late fugari. Et ita bellissime et appositissime latam fugam interpretabimur omnium locorum interdictionem praeter certum. Non afferemus argumenta quibus opinionem hanc nostram confirmare solemus, nec responsa quae ad obiectiones quae moveri possunt, damus, quia haec tantum per transennam tetigimus, et a nobis hoc iam diligenter peractum est in lectionibus, quas post hoc opus edemus.

Pag. 153. l. 5. Codex Fed. Morelli habet *Δημοσθένης ἐν Δω Φιλιππικῶν,* id est in quarto, *ἐν τετάρτῳ.*

Pag. 154. l. 16. Alias *Μνασέας* scribitur sine di- 199
phthongo, ut infra voce *σαβοί.* illustris hic auctor est, et a multis veterum laudatus, ab Athenaeo *ἐν δευτέρῳ περὶ Ἀσίας,* ab Steph. *ἐν τρίτῃ περιηγήσεων,* voce *Ἐγγελᾶνες,* ab Enarrator. Apollon. Rhod. ab Ammonio voce *Νηρεΐδης.* Sed liberandus est ille a mendo, male enim hodie legitur *Μνασέων ἐν τοῖς περὶ τῆς Εὐρώπης,* legendum est *Μνασέας.* Libri eius de Europa non semel citantur ab Athenaeo nomine *Εὐρωπιακῶν,* vel *Εὐρώπης πρώτῳ, δευτέρῳ, τρίτῳ.* A Grammaticis, ut a Fulgentio Planciade Europae libri in voce *vispillones. Mna-*

seas tamen tertio Europae libro scripsit. Porro horum librorum auctor est Mnaseas Patrensis, qui periplum
(197) etiam et Asiam composuerat. Duo erant Mnaseae, unus Locrus vel Colophonius, qui *Paegnia* scripserat teste Athen. lib. 7. alter Patrensis, de quo saepius in hoc opere auctor noster loquutus est.

Pag. 155. l. 3. Suidas hanc paroemiam habet ex nostro, et noster forte ex Athenaeo lib. 5. dipnosoph. ut mirum videri debeat cur doctissimi viri pro *Πυθοκλεῖ* in paroemia rescriberent *Περικλεῖ.* Ingenio et moribus cum aliquo conspirare Graeci dicunt *ἴσα βαίνειν τινὶ*, Galli *estre de mesme humeur avec quelqun.* unde proverbium *ἴσα βαίνων Πυθοκλεῖ.*

200 Pag. 155. l. 8. Pares iudicum sententiae sive *ἰσοψηφία* reum absolvit. Unde Aeschylus in Eumenid. merito ait:

νικᾷ δ' Ὀρέστης, κἂν ἰσόψηφος κριθῇ.

Et paulo post:

ἀνὴρ ὅγ' ἐκπέφευγεν αἵματος δίκην.
ἴσον γάρ ἐστι τἀρίθμημα τῶν πάλων.

Vulgaria haec sunt, quamvis a nemine adhuc dicta, et in quibus amplius inhaerere non debemus. Adi diligenter ad cap. 16. lib. 12. observat. magni Cuiacii.

201 Pag. 156. l. 17. 20. Aeschines Ischandri tragici hypocritae tritagonistes, cum exhibere voluisset Oenomaum Pelopa persequentem, turpiter cecidit, et a Sannione chorodidascalo adiutus fuit, unde a Demosthene postea per irrisionem Oenomaus vocabatur, et *Ἀρουραῖος*, quod in oppidis coram faece populi fabulas exhiberet. Demochares autem hic dialogorum auctor Demosthenis ex sorore nepos fuit. Auctor incertus vitae
(198) Aesch. *Δημοχάρης δὲ ὁ ἀδελφιδοῦς Δημοσθένους, εἰ ἄρα πιστευτέον αὐτῷ λέγοντι περὶ Αἰσχίνην, φησίν.* Suidas de eo multa.

Pag. 156. l. 19. 20. Forte legendum *Καλύπσῳ.*

Pag. 157. l. 2. De Ione Chio vetus enarrator Comici ad Pacem et Suidas ex eo, sed omnium optime auctor noster, cuius verba in lectionibus nostris accuratius examinabuntur. Tu vide interim cap. 20. lib. 2. emendat. Pauli Leopardi.

Pag. 157. l. 16. Manuscripti Codices haec omnia usque ad finem non agnoscunt, nos tamen quia praecedentes editiones ea retinuerunt emendare haec ipsa maluimus et purgare quam omnino reiicere et condem-

nare. Itaque male erat ante καὶ Ἰωνίας πόλεις ἕνδεκα Duodecim enim sunt, quas perfecte et absolute numeravimus cum Suida.

Pag. 157. l. 20. Male cohaerebant haec cum praecedentibus, male etiam erat in verbis Aristophanis ἐλουτροφόρουν pro ἐμιτροφόρουν. Nos manca restituimus, et male ordinata distinximus.

Pag. 159. l. 1. Hos Pollux ἑστιάρχους vocat, ἐκάθαιρον χοιριδίοις (inquit) μικροῖς οὗτοι τὴν ἐκκλησίαν, 203
καὶ τὸ θέατρον· καθάρσιον δὲ τοῦτο καὶ χοιρίδιον ἐκαλεῖτο. De hoc more eleganter Comici enarrator ad Acharnens. sed animadverte καθαρτὴν illic vocari eum quem alii περιστίαρχον, vel ἑστιάρχην nominant, et κάθαρμα quod alias καθάρσιον vocatur, cum tamen longum constituendum sit discrimen inter καθάρσια et καθάρματα, auctore Ammonio quem in hac voce consules. Verba Aeschinis, ut puto, aut alterius oratoris ab eo etiam in hunc modum afferuntur, ἐπειδὰν τὸ καθάρσιον περιενεχ- (199)
θῇ, καὶ ὁ κῆρυξ τὰς πατρίους εὔξηται, τότε δὴ κελεύει δημηγορεῖν.

Pag. 159. l. 7. Inepte omnino habebant praecedentes editiones Στησίχορος ἐν Ἡλίου Περσίδι, peius etiam manuscripti Codices Περσίδου. Nos reposuimus ἐν Ἰλίου
Πέρσει. Troiae enim ἅλωσιν sive excidium composuisse 204
Stesichorum patet multis veterum testimoniis. Pausanias eum ἐν Ἰλίου Περσίδι laudat, ut et Lescheum quemdam, sed melius legeretur, ut opinor, Ἰλίου Πέρσει. Opus illud Ἰλίου Πέρσις vocabatur, id est Troiae captivitas, ἅλωσις. Ita Acatum quemdam Argivum laudat Athen. lib. 13. dipnosoph. ἐν Ἰλιοπερσίδι, nisi illic ex restitutione Casauboni legere malimus Σακάδου Ἀργείου, pro Ἀκάτου Ἀργείου: nihil enim moror aliam lectionem Σάκα τοῦ Ἀργείου, quam omnino condemno: primo quia Σάκας non est verum nomen Poëtae, sed potius cognomen. Ἀκέστωρ vere vocabatur Poëta ille Tragicus, qui Σάκας fuit denominatus, eo quod extraneus et hospes esset, Σάκες enim Thraces sunt. Unde Argiva patria illi convenire non potest. restitue autem apud Hesych. dum vacat, corruptissimum hunc locum. Σάκας.

ἡμεῖς γὰρ ὦ ἄνδρες οἱ παρόντες ἐν λόγῳ
νόσον νοσοῦμεν τὴν ἐναντίαν Σάκᾳ.

οὕτω δὲ προσαγορεύει διὰ τὸ ξένος εἶναι. οἱ γὰρ Σάκες Θρᾷκες. Ita nos Hesychii verba illic concipere solemus.

Hodie omnia confusa et corrupta sunt. Sacas igitur cognomen tantum Acestoris, ideoque nullo modo ferenda illa lectio apud Athenaeum Σάκα τοῦ Ἀργείου. Melius,
(200) ut diximus, legeretur, si quid mutandum sit, Σακάδου Ἀργείου. Sacadas enim teste Plutarcho in libello de Musica, Argivus Poëta est, qui Odas et Elegias scripserat. Sed haec tantum sunt probabilia. Magnus Scaliger in animadvers. ad Euseb. Chronic. veterem lectionem retinuit, et hunc auctoris nostri locum correxit. Tu illum vide pag. animadvers. 67.

Pag. 159. l. 15. Melitonem hunc qui de familiis Atheniensium scripserat, nullibi laudatum inveni, eiusdem nominis tantum offendi Melitonem Sardensem Episcopum, quem D. Hieronymus sex libros ἐκλογῶν composuisse refert. Nos in praefat. notar. nostrarum hoc annotavimus.

Pag. 159. l. 19. Male coniuncta haec erat cum praecedentibus. Nos primi verba haec καὶ γὰρ μηδένα τῶν μαχίμων a capite reposuimus. Ita loquutus est Isocrates in Busiride. Aliquando voces solas, aliquando integra orationis cola affert auctor noster. Hoc loci integra periodi pars allata est.

205 Pag. 160. l. 5. 6. Confer diligenter quae supra voce ἀρχαίως relata sunt, illic enim Thucydid. in primo, hic vero Ephorus laudatur.

Pag. 160. l. 20. Deerat hic vox Ὑπερίδης.

206 Pag. 161. l. 8. Haec amplius habuit Codex Fed. Morelli, quae a nobis supra explicata sunt in διαμεμετρημένη ἡμέρα.

Pag. 162. l. 22. Vide infra περίοδος.

208 Pag. 165. l. 11. 12. Τισαμενῷ hic scripsimus, non ut ante Τισαμενῷ. Tisamenum enim fabulam docuerat
(201) Theopompus Comicus, ut enarrator vetus aperte testatur in comment. ad Vespas et Aves Comici. Tisamenus autem hic Acestoris Poëtae, qui Σάκας vocabatur, pater fuit, et ξένος et μαστιγίας. versus ex ea fabula allatos sic correximus, ἀλλ' ἡ μὲν Ἐλλήθεια. male antea erat ἀλήθεια συγγνώμην ἔχει, etc.

210 Pag. 165. l. 15. 18. 19. Monuerunt iam viri docti apud varios auctores, ut apud Suid. Ammon. Hesych. et alios male vulgo legi pro νεωνήτων uno verbo, νέων ἢ τῶν divisis vocibus. Sed nullus adhuc, quod sciam, animadvertit perverse hic ante nostram editionem ex-

cusum fuisse ὅτι δὲ καὶ τῶν ἀπὸ καθιερίας, pro ἀπὸ θεωρίας. Ita nos correximus ut convenirent quae apud Suid. leguntur, καὶ ἐπὶ θεωρῶν τοῦτο γίνεσθαι ὅτε πρῶτον τοῦτο ἐποίουν. Porro quae sequuntur καὶ τῶν νυμφίων recte cohaerent: ante focum enim, vel ante lares sponsa τραγήματα καταχέειν solebant εἰς σημεῖον εὐητηρίας. Auctor Theopompus in fabula quae vocabatur Ἡδύχαρις. Hanc fabulam laudant Suid. schol. Com. ad Plut. et Athenaeus lib. 7. et 15. et Laertius Diogenes in Platone. Verba autem Theopompi ex ea fabula, quae hic desiderantur, sic sunt supplenda:

φέρε σὺ τὰ καταχύσματα, ταχέως κατάχει
τοῦ νυμφίου, καὶ τῆς κόρης. εὖ πάνυ λέγεις.

Pag. 167. l. 2. Οἰκεῖοι habebant priores editiones, 211
nos restituimus οἱ Κεῖοι.

Pag. 167. l. 17. [Scripseram in margine libri mei ἰστόποδες, sed imperitus Typographus veterem errorem retinere maluit, et excudere ἰνόποδες, quomodo aliae editiones habuere. Quid autem sint Κελέοντες erudite hic docet Harpocration. Docuere etiam Suidas, Hesychius, et multi alii veterum Grammaticorum, ut plane mirari et stupere subeat, quo pacto doctissimus Xylander apud Antoninum Liberalem metamorph. decima, haec non intellexerit καὶ ἐκ τῶν Κελεόντων ἐῤῥύη νέκταρ αὐτῷ καὶ γάλα, et vocem hanc κελέοντες ignotam sibi esse professus fuerit in notis, cum tamen hanc nullus veterum Lexicographorum omiserit. *Ex Addendis.*]

Pag. 168. l. 6. πρὸς Νικοκλέα scripsimus, non Νικο- 212
κλέους, ut habebant praecedentes editiones. vide infra vocem καράβυστον. Quae autem hic de Ceramicis referuntur, verbo ad verbum ferme repetita sunt in Scholiis ad Aves Comici et apud Suidam.

Pag. 169. l. 3. 4. De hoc Aeschine Sardiano altum (202)
in veterum monumentis silentium, nec eum alibi lauda- 213
tum memini. Imo ipsemet Diogenes Laertius, qui octo, si bene memini, nobis Aeschines commemorat, de hoc Sardiano ne verbum quidem. Citantur hic eius Iambi, ut apud Athen. Aeschrionis Samii Iambi. Sed forte hic legendum pro Αἰσχίνης ὁ Σαρδιανὸς, Αἰσχρίων ὁ Σάμιος, quod tamen sublestae fidei est. l. 4. Κάνδουλον lege, non Ἄνδουλον. Candulus enim vocabatur alter Cercopum, ut nemo dubitat.

Pag. 169. l. 19. et 20. Locum hunc in aliis editio-
nibus portentose corruptum sic concepimus et castiga- 214

vimus. Male legebatur ante *Κεvστρόναι*, et male etiam sequens vox *Κεστρῖνος* separata erat et divulsa.

[Pag. 171. l. 2. Corruptissime hactenus lectum fuit *ὡς νώθης*. Debuit esse *ὀνώδης*, ut habet nostra editio et Suidas. *Ex Addendis.*]

Pag. 171. l. 15. Vide Comici scholiast. ad Nubes et ad Aves.

215 Pag. 171. l. 19. De duabus his orationibus, quas aliquando *κατ' ἐξοχὴν δύο λόγους* vocabant, supra egimus voce *βεβαιώσεως*. Restat tantum ut quaedam doceamus de Strattidis Comici fabula quae vocabatur *Κινησίας*. Eruditissimus Casaubonus cap. 23. lib. 7. animadvers. in Athen. in quo fabulas omnes Strattidis Comici recenset, multa de hac fabula retulit, meritoque eos redarguit, qui in Athenaeo pro *Κινησίας* reponebant *Κυνηγεσία*, nullam enim fabulam docuerat ille Poëta quae vocaretur *Κυνηγεσία*, id est *venatio*, sed unam quae vocabatur *Κινησίας*, id est Cinesias, in qua ex
(203) professo nebulonem hunc et perditum hominem subsannabat, unde ego repono apud Erotianum voce *Καμμάρῳ*, *ἐφ' ἱδρῶσι δὲ παραλαμβάνει Στράττιν ἐν Κινησίᾳ λέγοντα*. Hodie ineptissime legitur *ἐν Κυνηγοῖς*. Quod si lectionem hanc retinere velimus, augendus erit syllabus fabularum, et admittendum *Κυνηγοὺς* illum composuisse, et forte *Κυνηγεσίαν*: quod tamen nullo veterum testimonio probari potest.

216 Pag. 172. l. 6. Vox *Κίῤῥα* male erat divulsa a voce praecedenti *Κιῤῥαῖον*. Nos in hac editione coniunximus.

Pag. 172. l. 13. Codex Fed. Morelli longe aliter concipit hunc locum. *Κιττοφόρος*, ait, *ἔνιοι γράφουσι κιστοφόρος, τὰς γὰρ λεγομένας κίστας ἱερὰς εἶναι ἔλεγον τοῦ Διονύσου καὶ ταῖν θεαῖν*. Suidas hanc lectionem confirmat, sed nos in Dissertatione Critica haec omnia accurate perpendimus.

Pag. 172. l. 16. Vide supra *βλιμάζειν*.

Pag. 173. l. 13. Melius legeretur *πρόσκλησις*, vide infra vocem *πρόσκλησις*.

Pag. 174. l. 15. Falso ante erat *Ἀριστοτέλης ἐν ἑβδόμῳ ζώων ἱστορίας*. Nos restituimus *ὀγδόῃ*, in octavo enim haec leguntur.

219 Pag. 176. l. 1. Lege potius cum duplici *ττ Κολυττεὺς*, ut *Κολυττός*.

Pag. 176. l. 9. Deerant haec in editionibus praecedentibus, a voce *Εὐρυσάκειόν ἐστι. ἐκαλεῖτο δὲ ὁ Κολω-*

νὸς οὗτος ἀγοραῖος. ἦν δὲ καὶ ἕτερος Κολωνὸς, usque ad haec πρὸς τὸ τοῦ Ποσειδῶνος ἱερὸν, quae omnia tamen Suidas nostri simia habuit.

Pag. 177. l. 6. 10. Ammonium Grammaticum, dum (204)
vacat, ab insigni mendo liberare volo. Ille voce κόρ- 220
δαξ ita loquitur: καλεῖται δὲ ἡ μὲν στρατηγικὴ ὄρχησις Ἐμμέλεια, Σίκινις δὲ ἡ σατυρικὴ, Κόρδαξ δὲ ἡ Κωμική. Ego lego καλεῖται δὲ ἡ μὲν τραγικὴ ὄρχησις Ἐμμέλεια, quam emendationem meam latius non confirmabo, quia per se stat satis. Hoc dicam tantum, Poëtam hunc Nicophontem, qui hic laudatur, a Suida et aliis Nicophrontem vocari. sed de eo iam luculenter egit Isaacus Casaubonus in cap. 36. lib. 3. animadvers. in Athen. quo te remittimus.

Pag. 178. l. 6. Integram de Coty Thraciae rege in- 221
humanissimo historiam narraverat Theopompus lib. Philippic. primo: sed nobis periit ille liber, ut alii omnes eiusdem auctoris. Exstat tantum fragmentum integrae historiae apud Athen. lib. 12. dipnosoph. et ne longiores simus, illuc te remittimus. Ibi enim videbis, quomodo uxorem discerpserit propriis manibus a pudendis exorsus. Eruditissimus Dalecampius longissime erravit a veritate historiae, cum haec Graeca verba Theopompi, ὁ δὲ βασιλεὺς οὗτός ποτε καὶ ζηλοτυπήσας τὴν αὑτοῦ γυναῖκα ταῖς αὑτοῦ χερσὶν ἀνέτεμε τὴν ἄνθρωπον ὑπὸ τῶν αἰδοίων ἀρξάμενος, ita vertit: *Tum rex zelotypia percitus ne quid in uxorem ausus ille fuisset, manibus suis militem concidit ac discerpsit, a pudendis exorsus.* Imo e contra mulierem propriam discerpsit, ut optime habet Harpocration, quod designant evidentissime illa verba τὴν ἄνθρωπον: falsissimum autem est eum concidisse tertium militem. Fraudi fuit
sine dubio eruditissimo illi interpreti vox ἄνθρωπον, (205)
cui non animadvertit coniunctum esse articulum τὴν, et hoc in loco mulierem significare. Haec velim dicta in favorem rudiorum.

Pag. 178. l. 12. Forte legendum Ξεναγόρας ἐν τε- 222
τάρτῳ Κωμῶν, ut quidam exarati manu habent, sed nihil constituo.

Pag. 179. l. 7. De Ctesio Iove multa Casaubonus cap. 6. lib. 11. animadvers. in Athen. et nos in quinque lectionum nostrarum libris.

Pag. 180. l. 3. Vox Κυδαθηναίων male disiuncta 223
erat a superiori voce Κυδαθηναιεύς.

Pag. 180. l. 14. Frustra vir magnus ad illud Propert. lib. 2. eleg. 5. *Coelati medio cum saliere foro*, coronas circumstantium servorum in auctione *κύκλους* putat esse, nam repugnant omnes veteres, repugnat ipse Harpocration, a quo discere debuerat, *κύκλους* illos loca esse in quibus vaenibant servi, a circulo quem faciebant sic denominata. Erudite quidem cum dictum est currentes servos solitos venundari, ut illa Propertii intelligantur *medio cum saliere foro*, nam et hic nominatim Menander in Ephesio *τρέχοντας* dicit, et Naevius Agitatoria,

224 *Currentes ego illos omnes vendam.*

Pag. 180. l. 21. Haec petita sunt ex lib. 11. Dipnosoph. Athenaei.

Pag. 181. l. 9. 10. Nullo manuscripto adiuti hanc lacunam ita supplevimus sola coniectura. *Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τῆς τῶν Ῥοδίων ἐλευθερίας*, quia quae sequuntur verba Demosthenis in illa oratione exstant.

(206) Pag. 181. l. 22. Ostendimus supra voce *ἄξονες*,
225 quod esset discrimen inter *κύρβεις* et *ἄξονες*. Nunc docuissem, si per temporis angustias licuisset, unde *κύρβεις* originem ceperint, et quid de eis veteres prodiderint, sed brevitas quam nunc serio quaerimus non sinit nos latius evagari. In lectionum libris omnia quae hic praetermittere cogimur, persequemur. Adi tu interim veterem Comici enarratorem ad Aves et veteres interpretes Apollon. Rhod. pag. 186. et 187. edit. Henric. Steph. ut et infra voc. *ὁ κάτωθεν νόμος*.

226 Pag. 183. l. 8. 9. Fragmentum ex fabula Aristophanis quae *Γεωργοὶ* vocabatur, integrum non est; amplius tamen habuit Vaticanus Codex *ἀγαθήν γε κωδίαν*. Quaedam adhuc desunt, quae suppleri nequeunt, nisi beneficio cuiusdam Codicis. Caeterum quam veteres Graeci *κωδίαν*, vel *κωδείαν* dicebant, hanc recentiores, ut opinor, *κουδέαν* dixere. Schol. Theocriti Eidyl. XI. *μήκων λέγεται ἡ κεφαλὴ καὶ ἀνθηφόρος βοτάνη, ἡ κοινῶς λεγομένη κουδέα.* Recte a viro doctissimo vocabulum hoc inter Graecobarbara relatum est. Sed non recte multa alia, quae pura puta Graeca sunt, eidem operi immixta fuere, ut *θεώρετρα*, quae vox origine et tono Graecissima est, et nunquam usu corrupta fuit, ut pluribus demonstrare possem, nisi viderer extra rem ambitiosius hoc suscepisse. Hanc autem vocem *θεώρετρα* exempli gratia in medium protuli, quia alios Graecos, ut

Alexandrinos, ea usos esse testatus est supra Harpocration in *ἀνακαλυπτήρια*. Tres quae a nobis in *ἐπίδικος* relatae sunt, potius augerent numerum vocum illarum Graecobarbararum quam *θεώρετρα*, quae nullo modo Graecobarbara est, *ἐπικταμάτις*, *ἐπιμάτις* et *μάνδα*. Nec (207) enim origine et derivatione Graecae videntur, sed potius Barbarae vel Graecobarbarae sunt, ideoque a nemine adhuc intellectae et cognitae: nisi coniecturam, quae supra in voce *ἐπίδικος* nobis arrisit, amplecti velimus, et apud Hesych. legendo *ἐπικαμματίδα*, ut ordo alphabeticus postulat, et ita apud schol. Com. et Suid. pro *ἐπικταματίδα* restituendo *ἐπιπαμματίδα*, dicamus cum eo *ἐπίκληρον ἐπικαμματίδα* esse, id est omnium possessionum patris haeredem, *πάμματα* enim possessiones. Quod non omnino abhorret a vero.

Pag. 183. l. 17. Habet haec ex Athenaeo auctor noster, ut et alia omnia quae de scortis et poculis varii generis retulit. Adi ad lib. 13. dipnosoph. et videbis nos hinc Strattidis Comici de Lagisca Isocratis pallace versus qui antea corruptissimi erant, emendasse. Vide et de eadem Lagisca Plutarchum in Isocrate. 227

Pag. 184. l. 4. In editione prima optime separatur vox *λαμπὰς* a voce *λαμπάδιον*: at male in secunda confunditur. Nos priorem sequuti sumus, et a capite reposuimus vocem *λαμπάς*.

Pag. 184. l. 20. Verba Comici in Acharnens. sic habent, 228

ὡς ἀπωλόμεθ᾽· ὁ λάρκος δημότης ὅδ᾽ ἔστι ἐμός.

Ex quibus ego soleo interpretari, reiectis omnium interpretum explicationibus, illud Iuven. satyr. 14.

— municipes Iovis advexisse lagenas.

λάρκος δημότης ut municeps lagena. Porro enarrator vetus ad illa verba Comici ita infit, *πλέγμα τι κοφινῶδες ἢ ψιαθῶδες ἐν ᾧ φέρουσι τοὺς ἄνθρακας.*

[Pag. 185. l. 14. Omnes Homeri libri hodie habent *οὐδ᾽ ἐθέλεις*. in hoc versu Suidas cum nostro convenit. *Ex Addendis.*]

Pag. 185. l. 18. *Λεσχηνόριος* vocabatur hic Apollo: 229 male apud Suid. est *Λεσχηνόριον*. et peius ante nostram (208) emendationem hic erat *λέσχην ὅριον* divisis vocibus. Phurnutus de natura Deorum, *καὶ Λεσχηνόριον δὲ αὐτὸν προσηγόρευσαν, διὰ τὸ τὰς ἡμέρας ταῖς λέσχαις καὶ τῷ ὁμιλεῖν ἀλλήλοις συνέχεσθαι τοὺς ἀνθρώπους, τὰς νύκτας δὲ καθ᾽ ἑαυτοὺς ἀναπαύεσθαι.* Si plura de hoc Apolline

desideres, adi ad commentarium studiosissimi viri Ioannis Meursii in Lycophr. Alexandram, ubi iam diu eum omnes hos errores animadvertisse et abstersisse deprehendimus.

230 Pag. 186. l. 19. *Λεύχαιον* habet Hesychius, et illuc solitos confugere servos docet.

Pag. 186. l. 21. 22. Manuscriptus Codex Fed. Morelli habet *Στράβων ἐν τῷ Γω γεωγραφουμένων*, id est *ἐν τρίτῳ*.

Pag. 187. l. 1. Vetus enarrator Thucyd. ad illa lib. I. (*περὶ τὸ Λεωκόρειον καλούμενον*) *ἐλίμωξέ ποτε ἡ Ἀττικὴ, καὶ λῆσις ἦν τῶν δεινῶν παιδὸς σφαγή. Λεὼς οὖν τις τὰς ἑαυτοῦ κόρας ἐπιδέδωκε καὶ ἀπήλλαξε τοῦ λιμοῦ τὴν πόλιν, καὶ τούτων ἱερὸν ἐγένετο ἐν τῇ Ἀττικῇ καλούμενον Λεωκόρειον.* Leocorium igitur illud Athenis templum erat in medio Ceramici, (nam *ἐν μέσῳ τῷ Κεραμεικῷ* bene habent quidam Codices,) in honorem filiarum Leo Orphei filii exstructum. Ad hanc historiam adlusisse videtur D. Hieronymus 1. in Iovinianum, cum dixit: *Chalcioecus quoque filia illa Leo virgo perpetua pestilentia patriam scribitur spontanea morte solvisse.* Quae verba non immerito hactenus habuere exercitos magnos viros, nam non unam tantum Leo filiam mortem obiisse pro patria certum est; sed tres.
(209) Praeterea quid per Chalcioecum intelligat Sanctus ille Pater, nemo adhuc intelligere potuit. Nos in notis ad Plutarchi libell. de fluminibus ad huius loci illustrationem forte aliquid afferemus: persequamur auctorem nostrum.

Pag. 187. l. 10. Quidam Codices habent *κατὰ Γελόχου*.

231 Pag. 187. l. 20. Hodie est in oratione Demosth. contra Cononem *καὶ πρὸς τὸν βωμὸν ἄγοντες*. Harpocration videtur legisse *πρὸς τὸν λίθον*, quod idem fere est, nam lapis ille ara aut altare erat. Unde peritissimus Grammaticorum Hesychius, *λίθος, βῶλος, βωμὸς καὶ βάσις, τὸ ἐν τῇ θεία ἐκκλησίᾳ βῆμα*. Et *λιθομόται* dicebantur illi oratores, qui *ἐπὶ τοῦ λίθου* iurabant, qui lapis nihil aliud erat quam *βῆμα ἐν τῇ θεία ἐκκλησίᾳ*. Sed quid illa Comici in Acharnensibus sibi volunt, *Τονθορίζοντες δὲ γήρᾳ τῷ λίθῳ προσέσταμεν*? Vetus enarrator lapidem illum ait fuisse *βῆμα* quod erat *ἐν πνυκὶ δικαστηρίῳ* ad idem forte alludendo, adinstar Pollucis qui cap. 7. lib. 8. in haec erumpit: *Ἐπηρώτα δὲ ἡ βουλὴ, ὤμνυον δὲ οὗτοι πρὸς τῇ βασιλείῳ στοᾷ, ἥ ἐστι τοῦ λίθου.* Nisi simpliciter haec velimus interpretari, *in porticu*

regia, quae lapidea erat, quod nobis duriusculum videtur. Verum de his alias diligentius, ut et de Iove lapide Roman. de quo Polyb. lib. 3. et Festus, et Plautus in Aulularia, et tandem multi ex recentioribus qui aliquam in Repub. literaria familiam ducunt.

Pag. 188. l. 1. Haec a nobis plenius explicata sunt in Dissertatione Critica.

Pag. 188. l. 7. *Εὔδοξος* hic restituimus, cum male (210)
ante esset *Ἔνδοξος*. Caeterum quidam Codices pro *ἐν τῇ περιόδου*, habent *ἐν ζ̄*, id est in septimo.

Pag. 188. l. 8. Ars numerandi sive Arithmetica, 232
τέχνη λογιστικὴ dicitur, vel *λογισμὸς*, uno verbo ab Isocrate in Busiride. Hinc *ἀπολογίζεσθαι* dixerunt pro *ἀποδοῦναι τὸν λόγον τῶν δαπανημάτων*, id est ut loqueremur nos Galli, *rendre compte de la despense*. Latini simili modo, rationem a dispensatore accipere, rationem, id est *λόγον*. Ita loquutus est Cicero in Hortensio, Lucillius lib. 29. rationem perversam dixit, id est *οὐκ ἀπηρτισμένον λόγον*, *un mauvais compte*. Unde postea oritur *ἀπαρτιλογία*, quam auctor noster supra eadem voce vult esse perfectum et absolutum numerum, plenum et adaequatum, vel ex quo summa confecta sit et probe subducta, quam forte postea aeram dixere, aera enim pro numero in singulari: unde aera Hispanica numerus Hispanicus vel ratio numerandi Hispanorum. Certe Imperator Gordianus l. 3. Cod. de modo mulct. quae a Iud. inflig. Curatorem Reipub. a Graecis logistam dictum asseverat, quod nimirum supra ratiocinia operum publicorum poneretur, id est supra *λόγους*.

Pag. 188. l. 19. Codices quidam ex Iambo faciunt Scazontem, et ita habent,

Ἄνδρες λογισταὶ τῶν ὑπευθύνων χειρῶν.

Pag. 189. l. 1. 3. Priores editiones habebant. *Ἡρόδοτος* 233
ἐν τῷ δωδεκάτῳ. Atqui tot libros composuit tantum Herodotus, quot Musae sunt, ergo male in duodecimo laudabatur. Nos restituimus *ἐν δευτέρῳ*. sine du- (211)
bio notarii ante *β̄* posuerant *ῑ*, et ita scripserant *ἐν τῷ ιβ̄* pro *β̄* simplici. Illic in secundo, id est in Euterpe, bis utitur pater ille historiae voce *λογοποιὸς*, sed in diversa significatione. Unam tantum hic attigit Harpocration, aliam nos explicabimus. Cum de Hecataeo loquitur, et eum *λογοποιὸν* vocat, recte quidem tunc historicum significare fatebimur vocem illam *λογοποιὸς*, at cum de

Aesopo, et eum λογοποιὸν facit, haec vox non historicum, sed fabulatorem significare potest, quomodo aliquando accipitur elegantissime. Ammonius, λογογράφος καὶ λογοποιὸς διαφέρει. λογογράφος μὲν γάρ ἐστιν ὁ τοὺς δικανικοὺς λόγους γράφων, λογοποιὸς δὲ ὁ λόγους τινὰς καὶ μύθους συντιθείς. Thucydides tamen historicos λογογράφους vocat, histor. prim. ὡς λογογράφοι ξυνέθεσαν ἐπὶ τὸ προσαγωγότερον. Ad quae vetus enarrator notavit, Thucydidem de Herodoto loqui. Ita etiam aliquando λογοποιοὺς e contra oratores nostri volunt esse oratores, ut Demosthenes in Philipp. 4. quae vulgo prima est, οἱ λογοποιοὶ κομπὰς κομπεύουσιν, (sic enim legendum infra docebimus voce σεμναὶ θεαί). Hodie male est in excusis omnibus, et in manuscriptis οἱ λοιποί. Oratores hic λογοποιοὶ vocantur, unde vides voces has indiscriminatim saepius accipi et diversa significare.

234 Pag. 190. l. 2. 4. Primus hic error est, quem in hoc opere deprehendimus, prima haec nostra coniectura, quae stimulos et calcar addidit ad exanclandos hos labores, et onus istud humeris nostris impar suscipien-
(212) dum. Legebatur in aliis editionibus ὁ δὲ Θεόπομπος ἐν τῇ κατὰ Πεισιστράτου, sed nos coniecimus restituendum ἐν τῇ κᾱ, id est in vigesimo primo, rerum videlicet Philippic. ex ciphra illa κᾱ notarius inepte fecerat κατά. Optime igitur haec iam cohaerebunt. Theopompus in vigesimo primo, Pisistrato regnante, Philochorus vero in quarto, Pericle imperante, Lyceum exstructum fuisse asseverarunt. Emendationem autem hanc nostram adeo certam esse postea comperimus, ut opinione Ioannis Meursii, viri, ut ita loquamur, πολλὰ γράμματα εἰδότος, tandem confirmata fuerit in notis ad Hesych. Illustrium.

Pag. 190. l. 7. Ne mutata quidem syllaba haec omnia descripsit Harpocration ex Athenaeo lib. 11. dipnosoph. Adi ad illum, et cap. 11. lib. 11. animadvers. in Athen. adiunge, ne in repetitionibus tempus teramus.

235 Pag. 191. l. 5. Nolo describere quae de Mensibus Atticis, quos docti omnes probe sciunt, male a Gaza et aliis omnibus qui eum sequuti sunt, ordinatos fuisse, iamdiu docuit illustrissimus Scaliger in magno et aeterno opere de emendat. temporum lib. 1. cap. de mensibus Atticis. Imperite omnes ante eum crediderant Maemacterionem quartum mensem esse, quod vel unica huius auctoris fides luculenter evincere potest.

Pag. 191. l. 13. Scylax Caryandensis in Periplo de

Macrocephalis, μετὰ δὲ Βέχειρας Μακροκέφαλοι ἔθνος, καὶ ψωρῶν λιμήν. Τραπεζοῦς πόλις Ἑλληνίς. At vero Palaephatus qui hic laudatur in septimo rerum Troicarum, an Parius, an Atheniensis fuerit dubitari potest. Critici enim quidam Troica ad Parium pertinuisse credi- (213)
derunt, alii vero ad Atheniensem. Ita Theodorum quendam Iliensem Troica composuisse testatur Suidas in Palaephato Abydeno.

Pag. 291. l. 18. Plura dicemus ad hunc locum in 236
Lectionibus. Interim monemus in Demosthenis Philippica nona, quae hodie vulgo inscribitur tertia, μέλλομεν καὶ μαλακιζόμεθα scriptum esse. Harpocration videtur legisse μένομεν. Variarunt Codices in utraque vocula, nam et pro μαλακίζομεν quidam μαλακίομεν habuere. Quid autem sibi velit Harpocration cum μαλακίειν vel μαλακίζειν dixit significare ὄρον φρίττειν, paucis explicari non potest, nam quod vulgaria lexica vulgo docent, id vero protritum est, et minus mihi probabile videtur. Tu consules lectiones nostras et attendes quae illic nos de hac significatione latius exponemus. Superest ut de fabula Aeschyli et fragmento ex ea allato quaedam dicamus. Forte hic legendum pro Ἑλλαδίῳ Ἑλλάδι. Ita enim Plato Comicus Helladem composuerat teste Polluce, qui lib. 10. eum saepissime laudat ἐν Ἑλλάδι. Porro in verbis Aeschyli ex ea fabula allatis videndum est num recte legi posset κἀκμῆτι potius quam κεκμῆτι, et retineri Ἑλλαδίῳ tanquam verbum οὐσιῶδες fragmenti, non ut fabulae nomen. Haec nos titubantes produximus ad huius loci satis intricati intelligentiam. Iudicent docti et constituant aliquid certi.

Pag. 192. l. 8. Oratores Atticos Alexandrum vocare folitos Margitem, praeter Demosthenem, Aeschi- (214)
nem, et auctorem nostrum, luculenter testatur Libanius 237
in πρεσβευτικῷ ad Iulianum: Ἀλέξανδρος δὲ πολλὰ παρὰ τῶν Ἀθήνησι ῥητόρων ἠδικημένος, τά τε πράγματα ταραττόντων, καὶ τοὺς δήμους κινούντων, καὶ Μαργίτην αὐτὸν ἀποκαλούντων, καὶ ὑβριζόντων καὶ καταφρονούντων. De poemate autem Homeri quod Μαργίτης inscribebatur, tantopere a Callimacho laudato, Hephaestion περὶ μετρικῆς συναγωγῆς καὶ περὶ ποιημάτων· μετρικὰ δὲ ἄτακτα ὅσα ἐκ μέτρων μὲν ὁμολογουμένων συνέστηκε, τάξιν δὲ καὶ ἀνακύκλησιν οὐκ ἔχει, οὔτε κατὰ στίχον οὔτε κατὰ συστήματα, οἷός ἐστιν ὁ Μαργίτης ὁ εἰς Ὅμηρον ἀναφερόμενος, ἐν ᾧ παρέσπαρται τοῖς ἔπεσιν ἰαμβικὰ, καὶ ταῦτα οὐ κατ'

ἴσον σύστημα. Ex quibus apparet quomodo compactum esset illud poema, et quonam versuum genere constaret. Schol. Comici ad illud Avium, *θεράποντες ὀτρηροὶ, ἐπεπίστευτο δὲ καὶ ὁ Μαργίτης τοῦ Ὁμήρου εἶναι, ἐν ᾧ εἴρηται, Μουσάων θεράπων καὶ ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος*.

Pag. 192. l. 22. 23. Integriora exstant Isocratis verba in vulgo excusis quam ea quae hic nobis dedit Harpocration, *εἰ Φωκαεῖς*, inquit, *μὲν φεύγοντες τὴν τοῦ βασιλέως τοῦ μεγάλου δεσποτείαν ἐκλιπόντες τὴν Ἀσίαν εἰς Μασσαλίαν ἀπῴκισαν*. Eruditus interpres male vertit: *Cum Phocenses magni Regis dominationem fugientes*, debebat potius dicere *Phocaei* vel *Phocaeenses*. Nam Phocenses a Phocide Graeciae regione, cuius metropolis Delphi, Phocaei vero aut Phocaeenses ab Ioniae urbe in Asia. Schol. Thucydid. ad 1. *Φωκεῖς οἱ τῆς Ἑλ-*
(215) *λάδος, ἀπὸ Φωκίδος πόλεως. Φωκαεῖς οἱ τῆς Ἰωνίας, ἀπὸ Φωκαίας πόλεως, Ἴωνες ὄντες*. Ita Gellius cap. 16. lib. 10. Noct. Attic. non satis caute dixit: *Nam qui ab Harpalo regis Cyri praefecto ex terra Phocide fugati sunt, alii Veliam, partim Massiliam condiderunt*. Melius dixisset ex terra Phocaea, vel Phocaeensi. Harpalum autem illum Cyri regis praefectum sic a Gellio, Ammiano Marcell. Solino et aliis dictum, Pausanias in Phocicis *Ἅρπαγον* vocat, ut et Conon narrat. 38. *ὑπὸ Ἁρπάγου*, inquit, *τοῦ Κύρου*, ubi interpres vertit *ab Harpago Cyri filio*, consultius dixisset *Cyri praefecto*, *στρατηγοῦ*. Hos novos errores de novo addimus nos aliis, quos eruditissimi viri iamdiu ante nos observarunt contra veteres, eruditissimi inquam viri Lambertus Hortensius in comment. ad Lucan. lib. 3. et Iosephus Scaliger in animadvers. ad Euseb. Chron. numero
238 MCCCCXVII. Eleganter Marcianus Heracleota de Massilia,

> *Οἱ Μασσαλίαν κτίσαντες ἔχον Φωκαεῖς*
> *Ἀγάθην, Ῥοδανουσίαν τε, Ῥόδανος ἣν μέγας*
> *ποταμὸς παραῤῥεῖ.*

Hic Rhodanusia illa est de qua Stephani mutilator duobus locis et in *Ῥαδανουσία* et *Ῥοδανουσία*. Male doctissimus Savaro ad Sidon. Apollinarem Rhodanusiam, de qua loquutus est Episcopus ille epist. 5. lib. 1. eamdem esse existimavit cum ea de qua auctores illi. Rhodanusia Sidon. Apollinaris Lugdunum est a Rhodano sic dicta: Rhodanusia veterum illorum auctorum alia urbs est a Phocaeorum colonia condita, ut Agathopolis. Suspicati sumus aliquando eam non valde differre a Rhoda,

de qua Plinius, cuius verba ferme repetiit D. Hieronymus prooem. in epist. ad Galatas. *Oppidum*, inquit, *Rhoda coloni Rhodiorum locaverunt, unde amnis Rhodanus nomen accepit*. Sed fallebamur, nam Rhodanusiam non locarunt Rhodiorum coloni, sed Phocaeorum, qui Massiliam etiam condiderunt. (216)

Pag. 193. l. 13. Non valde erant dissimiles Masteres et Zetetae Atheniensium a Mastris Pellenensium. Vide supra *Ζητηταί*.

Pag. 193. l. 18. Lexicon manu exaratum inscriptum *παλαιῶν πάνυ λέξεων* optime habet, *ματρύλειον, τόπος ἐν ᾧ μαστροποὶ διατρίβουσι. ματέρας δὲ ἐκάλουν οἱ Δωριεῖς τοὺς μαστροποὺς ἐπευφημιζόμενοι ἔνιοι, ματρύλεῖον γὰρ καὶ μαστρυλεῖον.*

Pag. 194. l. 11. Dum obsideret Methonem Philippus, vulneratus fuit in oculo dextro ab Astere quodam milite, qui ex muris Methones, sagittae quam in eum vibravit, inscriptum reliquerat, 239

Ἀστὴρ Φιλίππῳ θανάσιμον πέμπει βέλος.

Quam sagittam, cum forte fortuna Philippus tantum in oculo vulneratus fuisset, rursus ferunt vibratam intra muros Methones fuisse, inscriptione hac adhibita, *ὅμως οὐκ ἐπέτυχεν αὐτός.*

Ἀστέρα Φίλιππος εἰ λάβῃ κρεμήσεται.

Porro Demetrius Magnes, qui hic laudatur *ἐν συνωνύμοις πόλεσι*, ille est, de quo in Dissertatione Critica egimus. Ex operibus quae composuerat, duo prae reliquis erant, quae inscribebantur *περὶ ὁμωνύμων ποιητῶν*, vel *περὶ συνωνύμων πόλεων*. Unde apparet frustra eos esse, qui apud Plutarch. in vita Demosth. pro *συνωνύμων* legant (217)
ὁμωνύμων. Melius quidem apud Ciceronem lib. 8. epist. ad Attic. epist. *Quod me magno*, legeretur *περὶ ὁμωνύμων*, quam ut hodie est, *περὶ ὁμονοίας*. En integrum locum, *memini tibi librum deferri a Demetrio Magnete, ad te missum scio περὶ ὁμονοίας: eum mihi velim mittas*. Ego dico restituendum *περὶ ὁμωνύμων*, de hoc enim opere loqui voluit Cicero. De Concordia autem scripsisse Demetrium illum adhuc non legi. At vero eumdem Demetrium miror in alio opere, id est *ἐν συνωνύμοις πόλεσι*, quatuor tantum numerasse Methonas, quia certitsimum est quinque fuisse, aliam Thraciae, de qua iam actum est, aliam Laconicae, aliam Persidos, quintam vero Euboeae.

Pag. 195. l. 20. Reposuimus hic *Σοφοκλῆς Τριπτο-* 241

λέμῳ. fabula haec est Sophoclis de qua videndus Casaubonus cap. 4. lib. 7. animadvers. in Athen.

Pag. 199. l. 6. Meminit huius Comoediae, quae Thais vocabatur, Glycera in epistola ad Menandrum apud Alciphronem.

244 Pag. 199. l. 18. Manuscripti omnes et excusi habent *μῆνας ἐζημίωσαν*. Ita etiam nos chalcographo excudendum dederamus, sed dum operae procederent, ex tempore vidimus legendum esse *μνᾶς ἐζημίωσαν*, et ita in bona exemplarium parte invenietur excusum. non video sensum, si vetus lectio retineatur, nam quid sit *γράφειν μῆνας*, vel *μῆνας ζημιοῦν*, non intelligo: optime quidem quid *μνᾶς ζημιοῦν*, *mulctare mina*.

Pag. 200. l. 6. 7. Codex Fed. Morelli habet *καὶ ἀεὶ*
(218) *ἐν τοῖς τόποις ὀρχουμένον*. Lacones autem eos servos qui liberorum puerulos enutriebant, *μόθωνας* vocabant.
245 auctor noster testis hoc loco et Suid. post eum. Quod Hesych. confirmat cum ait, *μόθωνας τοὺς παρατρεφομένους τοὺς λεγομένους παιδίσκους: Λάκωνες*. Eadem repetiit Schol. Comici ad Equites, nisi quod ille habet *τοὺς παρεπομένους τοῖς ἐλευθέροις*. Similes forte hi fuerint Pappatibus, de quibus Iuvenalis, aut gerulis, quos schol. Sophoclis in Aiace flagellifero *βαϊούλους* dictos refert, id est baiulos: ut hodie Itali dicunt *balio* et *balia*. An autem illi distarent a nutritoribus, nutriciis et educatoribns quos tatas vooabant, ut nutrices mammas, iam non quaero: nam multi essent hic movendi lapides. Alias hoc exsequemur cum Iustiniani illa verba Tit 6. Instit. 1. *aut paedagogum, aut nutricem, aut alumnum* interpretabimur.

246 Pag. 200. l. 21. Munychion decimus mensis erat apud Athenienses. male ergo habet Suidas *δεύτερος* pro *δέκατος*.

Pag. 201. l. 6. 7. Aristoxeni Praxidamanteia nunquam inveni laudata. At Glaucus de quo hic Harpocration, sine dubio ille Glaucus Rheginus est, de quo Plutarchus in Antiphonte, qui de poetis scripserat.

Pag. 201. l. 14. Quidam Cod. habent *ὥς εἰσι μοῖραι ς ὠνομασμέναι*.

Pag. 201. l. 22. 23. Quamvis verissimum sit Dinarchum contra Callisthenem orasse, et saepius in hoc opere
(219) laudetur eius oratio *κατὰ Καλλισθένους*, vel *Κλεισθένους*, tamen hoc loco maluimus nos *κατὰ Δημοσθέ-*

νους: quia nominatim in illa sola oratione, quae nobis superest ex omnibus quas Dinarchus scripserat, haec leguntur: *Ὑμεῖς Μένωνα μὲν τὸν μυλωθρὸν ἀπεκτείνατε, διότι παῖδα ἐλεύθερον ἐκ Πελλήνης ἔσχον ἐν τῷ μύλωνι.* Ego non dubito quin haec verba ante oculos haberet Harpocration, cum hanc notam scriberat. Unde etiam interpretanda censeo illa Demosthenis orat. adversus 247
Nicostratum: *καὶ δέκα δραχμὰς διὰ Λυκίδου τοῦ μυλωθροῦ ποιησάμενος τὴν δίκην.* Non enim cum erudito interprete vertendum est, *Lycida Mylothri filio*, sed *molendini aut pistrini domini*, *vel molitoris.* Consule Suid. in hac voce et in *Πυθέας.*

Pag. 203. l. 5. 11. Hic unicus locus est in toto ope- 248
re, in quo laudatus fuit Athenaeus, cuius tamen ipsissima verba saepius referuntur, ut iam demonstratum est et apertius imposterum demonstrabitur. haec desumpta sunt ex lib. 13. dipnosoph. interpres Comici ad Plutum videndus.

Pag. 203. l. 12. Falsissimum est Hyperidem in oratione contra Patroclem et Apollodorum in opere de Scortis dixisse, Nannium vocatam fuisse Capram, quod Thalli mercatoris fortunas devorasset: falsissimum, inquam, hoc est et a vero remotissimum. Nam non de Nannio meretrice hoc refertur, imo potius de Nicone. Peccatum hoc est Harpocrationis et Suidae post eum, qui dum Athenaeum legeret, Niconem pro Nannio accepit, et quod Niconi tribuendum erat, Nannio inopinanter dedit. Ecce Athenaeum sic praecise loquentem lib. (220)
13. Dipnosoph. *Νικοῦς δὲ Ὑπερίδης μνημονεύει ἐν τῷ κατὰ Πατροκλέους. αὕτη δὲ ὅτι αἲξ ἐπεκαλεῖτο προείπομεν διὰ τὸ Θάλλον τὸν κάπηλον ἐξαναλῶσαι.* Vis adhuc oculatius videre quam haec vera sint, et unde suum *καταφαγεῖν* hauserit Harpocration? Attende quaeso. Machon Comicus, qui scortorum *ἀπομνημονεύματα* in unum coegerat, cuius exstant multa apud Athen. lib. 13. fragmenta, de Nicone ita loquitur,

ὁ τοῦ Σοφοκλέους Δημοφῶν ἐρώμενος,
τὴν αἶγα Νικὼ πρεσβυτέραν οὖσάν ποτε
νέος ὢν ἔτ᾽ αὐτὸς εἶχεν. ἐπεκαλεῖτο δ᾽ αἲξ,
ὅτι τὸν μέγαν κατέφαγ᾽ ἐραστήν ποτε
Θαλλὸν, προσεγενήθη γὰρ εἰς τὴν Ἀττικὴν
ὠνησόμενος μέλι Χελιδονίας τ᾽ ἰσχάδας,
Ὑμήττιόν τε φορτιούμενος μέλι·
λέγεται δ᾽ ἐκείνην τὴν γυναῖκ᾽ ἐσχηκέναι

πυγὴν πάνυ καλὴν, ἣν ποτ' ἠξίου λαβεῖν
ὁ Δημοφῶν, ἡ δ' εἶπε γελάσασ' εὖ, ἵνα
Σοφοκλεῖ δῷς φησὶ παρ' ἐμοῦ λαβὼν φίλτατε.

Nico igitur quae ab Athen. l. 5. Samia dicitur, non Nannium Capra dicta fuit, quod Thallum illum bonis defraudasset. Quod si quis vitilitigator adhuc litem quaerat, et nos in antiquorum scriptis grassari conqueratur, quales hodie multos esse scio qui malunt βαλανηφαγεῖν, et rhapsodiis nescio quibus putidorum commentariorum uti quam inventis frugibus vesci: speculetur quaeso argu-
249 menta et rationes quibus movemur, et nisi plene satisfactum sit, audiat iterum eundem Machonem:

(221) Νικὼ λέγεται τὴν αἶγα Πύθωνός τινος
αὐτήν ποτ' ἀπολιπόντος, Εὐάρδην δὲ τὴν
παχεῖαν ἀναλαβόντος, εἶτ' ἐς ὕστερον
μεταπεμπομένου ποθ', ὥς ἔοικ', αὐτὴν λέγειν
πρὸς τὸν μετιόντα παῖδα, νῦν Πύθων ἔφη,
ἐπεί γε τῶν ὑῶν διάμεστος ἐγένετο,
ἐπὶ τὴν αἶγα οἷός ἐστιν ἀνακάμπτειν πάλιν.

Lusus in verbis παχεῖα, ὑῶν et αἶγα. Aiebat enim Nico illa Pythonem iam saturum et carne suilla repletum, quod cum Euarde saepius coivisset, quae παχεῖα erat, posse denuo redire ad capram, id est iterum capram gustare, et ad se quae vocabatur αἶξ redire. Sciunt docti omnes Callistonem fuisse quandam meretricem, quam ὗν id est suem vocabant. non illepide etiam ad hanc potuisset alludere Nico, sed vox παχεῖα hic iocum facit, et de Euarde instituitur sermo. Lynceus Samius de eadem Nicone: Νικὼ δὲ ἡ αἶξ ἐπικαλουμένη παρασίτου τινὸς ἀπαντήσαντος λεπτοῦ ἐξ ἀῤῥωστίας, ὡς ἰσχνὸς, ἔφη, τί γὰρ οἴει με ἐν τρισὶν ἡμέραις καταβεβρωκέναι; ἤτοι τὴν λήκυθον, ἔφη, ἢ τὰ ὑποδήματα. Tota autem ratio cur Capra dicta fuerit Nico illa, in hoc consistit, quod Thallum bonis omnibus spoliasset, et quia θαλλῷ, sive termitibus olivarum, vescuntur caprae, ideoque in Acropolim nunquam ascendisse eas ferunt, nec Minervae immolatas fuisse. Θαλλὸς nomen proprium viri, θαλλὸς termes olivae: hoc vescuntur caprae, illius fortunas omnes devoraverat Nico, atque ideo Capra dicta, quod caprae θαλλοῖς vescantur. Athenaeus haec omnia ad longum retulit: tu illum consule lib. 13. Dipnosoph.
(222) et scito a nobis restitutum esse Sophoclis hoc loco drama, nam πύλεσιν legebatur. Nos reposuimus Ποιμέσιν ex Athenaeo, apud quem iidem hi versus Sophoclis

puriores citantur. Viderat ante nos corruptionem huius fabulae Sophocleae et fragmenti Casaubonus cap. 4. lib. 7. et cap. 6. lib. 13. animadvers. in Athen. et in addendis: sed incogitantiam et errorem Harpocrationis non deprehenderat, quod mirari saepius subiit. Reliqua quae ex Antiphane de Nannio referuntur verissima sunt, et petita ex eodem fonte. Vide nominatim locum Athen. indicatum; nam tempus est ut cogitemus de perficiendo hoc opere et labore, quem cottidie urgent instantes nundinae et typographorum avaritia volans.

Pag. 204. l. 9. Hinc ego restituendum iudicavi in- 250
fra voce *κάλανος* nomen Sannyrionis Comici qui *Γέλωτα* composuerat, id est *risum*. Ita vocabatur illud drama. Diphilus vero qui hic laudatur *ἐν Ἐμπόρῳ*, id est in *Mercatore*, male et corrupte antea laudabatur *ἐν κόῤῥῳ* vel *κόρῳ*, quod etiam probe novit Magnus Casaubonus animadvers. in Athen. [vol. 3. p. 307. ed. Schweigh.]

Pag. 204. l. 11. 19. Citantur hic *Ἀττικιανοί*, ut supra voce *Ἀργᾶς*. Poteramus nos utrobique reponere *Ἀττικισμοί*, sed veterem lectionem retinere maluimus. Porro ait Harpocration apud Atticismorum collectores se scriptum invenisse *ναυκρατητικὰ* pro *ναυκραρικά*, ac si loqui voluisset Demosthenes in orat. adversus Timocratem de rebus ad Naucraticum navigium et Nau-
cratitas mercatores pertinentibus. Naucratis enim ve- (223)
tus emporium fuit Aegypti. Varians quidem erat alia lectio, sed hanc praevalere forte quis non insulse existimet. Quod si *ναυκραρικὰ* velimus legere, descendet haec vox a voce *Ναύκραροι*, et significabit ea quae ad Naucraros magistratus pertinent. Caeterum quae de Naucraris supra polliciti sumus voce *δήμαρχος*, hic exsequuti essemus, ni ab hoc onere nos sublevasset vetus Comici Schol. qui ad illa Nubium *δάκνει με Δήμαρχός τις*, de eorum origine et successione nihil reliqui fecit. Tu illum consule diligenter, ut et Hesych. vocib. *ναύκλαροι* et *δήμαρχοι* et *δημιουργοί*, et memineris a quibusdam hos magistratus *Ναυκλάρους*, ab aliis vero *Ναυκράρους* vocatos fuisse, atque hic nos pro *ὡς καὶ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ Ἡρόδοτος*, reposuisse *ἐν τῇ πέμπτῃ*. In Terpsichore enim Herodotus de Naucraris loquutus est. Notarius ex ε fecerat *ιε*, supra ex *β*, *ιβ*. Aristotelis autem quae hic citantur ex Atheniensium Repub. verba, sic sunt integranda et supplenda: *κατέστησε καὶ Δη-*

μάρχους τὴν αὐτὴν ἑλόντας ἐπιμέλειαν. τοῖς πρότερον Ναυκλάροις, καὶ γὰρ τοὺς δήμους αὐτῶν Ναυκλάρων ἐποίησεν. οἱ πρότερον Ναύκλαροι εἴτε ὑπὸ Σόλωνος καταστωθέντες, εἴτε καὶ πρῶτον, οὗτοι δὲ τὴν πομπὴν τῶν Παναθηναίων ἐκόσμουν, Κλεισθένους καταστήσαντος ἀντὶ Ναυκλάρων.

251 Pag. 205. l. 3. 5. Non recte erat in aliis editioni-
bus hic excusum *Καρτερὸς*, melius nos iussimus excu-
dendum *Κρατερὸς*, auctor enim hic est de quo supra
egimus in *ἀρκτεῦσαι* et *Αὐτόλυκος*, et infra agemus in
(224) *Νύμφαιον*. Eius autem verba hic relata sic forte melius
haberent: *ἐὰν δέ τις μὴ ἐξ ἀμφοῖν ξένοιν*, ut praeceden-
tes editiones retinuerant, *γεγονὼς φρατρίζῃ διώκειν, δεῖ*,
quae vox in aliis edit. deest, *τῷ βουλομένῳ Ἀθηναίων, οἷς δίκαι εἰσὶ, λαγχάνειν δὲ τῇ ἕνῃ καὶ νέᾳ* etc.

Pag. 205. l. 13. Qui Bacchi sacrificia celebrabant, nebridibus erant cincti, nebrides autem pelles erant damarum. Placidus Lactantius vetus Statii interpres ad illud Thebaid. 2. (*aut avidas Bacchum scelerare parentes.*) *Nebridas pelles damarum, quae Graece νεβρίδες appellantur, ac per hoc Baccharum indumenta significat, quibus sacrificiorum tempore uti consueverunt, ut Virgil. pellibus in morem cincti.* Arnobius, *nebridarum familiam pellicula cohonestavit hinnulae.* Plutarchus aut Parthenius de fluminibus, sive quisquis ille sit, qui librum nobis superstitem de cognominibus fluminum et montium composuit, in Ebro sub finem, *οἱ δὲ ἐγχώριοι νεβρίδας περιβεβλημένοι καὶ θύρσους, ὕμνον ᾄδουσιν, κρατοῦντες καὶ τότε φερονήσει, ὅταν ἐσημάτην φρονῶν, καθὼς ἱστορεῖ Κλειτώνυμος ἐν τῷ γ περὶ τῶν τραγικῶν.* Locus est corruptissimus, cui tamen nos medelam tulimus non spernendam post magnum Turnebum, qui nihil hic videre potuit. Legendum igitur ex coniectura nostra, *κρατοῦντες καὶ τότε φρονήσεως ὅταν εἰσὶ μάτην φρονοῦντες.* Id est, tum etiam sapientia fruentes, cum extra mentem constituti sunt, vel sapiunt in vanum. Galli, *estans mesme sages lors quils sont fols,* scilicet dum peragunt orgia Bacchi. Diligentius haec ipsa explicabimus in notis ad Auctorem
252 illum, quem statim post hoc opus daturi sumus. Ari-
gnote vero, quae hic laudatur et supra in *εὐοῖ*, in libris
(225) de sacrificiis, mulier illa est a Pythagora et Theano
philosophiam edocta, genere Samia, quae Bacchica com-

posuerat, Epigrammata, Cereris mysteria et *ἱερὸν λόγον*, et *Διονύσου τελετάς*, quod opus hic laudatur, et multa alia philosophica.

Pag. 206. l. 4. 8. 12. Infelicissimus fuit Harpocration in omnium fere huius elementi vocum explicatione. Huius autem infelicitatis et in tractandis rebus stuporis quodnam certius et evidentius argumentum proferri potest quam istud quod prae manibus habemus et iam explicandum suscipimus? Postquam egit de loco illo qui in Peloponneso Nemeae Charadrae vicinus est, (potest enim legi vel *Νεμέας Χαράδρα*, vel *Νεμέα Χαράδρα*), et verba Aeschinis ex oratione de falsa legatione explicuit, de Nemea Tibicina quaedam subiungit, quae omnino sunt extra rem, et cum praecedentibus nihil simile habent, praeter nominis paritatem et convenientiam. Nemeae, inquit, Tibicinae meminit Hyperides oratione contra Patroclem, si tamen ea legitima sit. Polemon vero in his quae de Acropoli scripserat, decretum tulerat, quo cavebatur Athenis, ne quae infamis mulier, ut tibicina, serva, aut libertina nomen illustris pentaeteridos ferret. Recte igitur dubitari potest, quomodo tibicina haec de qua loquimur Nemea dicta fuerit a Nemeis ludis. Ita argumentatur Harpocration. Sed Athenaeus ille est, qui primus hoc dubium movit, Dipnosoph. 13. cuius verba cum describere nesciverit, peccavit turpissime; nam vel admittendum est dubii nihil superesse in (226)
his quae dixit, vel fatendum eum putasse Nemea pentaeterica fuisse, quod absurdissimum esse patet ex Schol. Pindari et ex Papin. Stat. siquidem ait cautum fuisse decreto ex Polemone, ne quae mulier infamis pentaeteridos alicuius nomen acciperet, et ideo dubio esse locum, et merito posse quaeri, cur Nemea tibicina ita vocata fuerit. Ergo ut dubium recte moveatur, dicendum est ex eo Nemea pentaeterica fuisse. Quoquo te vertas, stuporem evitare non potes. si Athenaei verba retenta fuissent, non remansisset tantus stupor. En tibi quid philologus ille lib. Dipnosoph. 13. dixerit in hanc rem: *καὶ Νεμεάδος δὲ τῆς αὐλητρίδος Ὑπερίδης μνημονεύει ἐν τῷ κατὰ Πατροκλέους, περὶ ἧς ἄξιον θαυμάζειν, πῶς περιεῖδον Ἀθηναῖοι οὕτω προσαγορευομένην τὴν πόρνην πανηγύρεως ἐνδοξοτάτης ὀνόματι κεχρημένην. κεκώλυται γὰρ τὰ τοιαῦτα τίθεσθαι ὀνόματα, οὐ μόνον ταῖς ἑταιρούσαις, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἄλλαις δούλαις, ὥς φησι Πολέμων ἐν τοῖς περὶ Ἀκροπόλεως*. Recte hic est *πανηγύρεως ἐνδοξοτά-* 253

της, quia ponendum erat nomen aliquod generale, ut dubio relinqueretur locus, aliter enim si ad pentaetericos ludos restringatur hoc decretum, in nomine Nemeae nulla supererit difficultas, quia Nemea sunt trieterica, ut ante nos docuit Iosephus Scaliger in magno opere de emendat. tempor. contra Auson. et alios veteres. Sed, quamvis generali nomine πανηγύρεως utamur, adhuc tamen nullum dubio relinqui locum probare possumus contra Athenaeum. Cur enim dubitabimus quomodo Nemea tibicina sic dicta fuerit, post decretum
(227) Athenis latum de non imponendo illustris alicuius panegyreos nomine ulli meretrici, aut infami mulieri, cum sciamus post idem decretum meretricum aliam Isthmiam, aliam vero Pythionicem dictas fuisse? Haec teste Pausania Athenis vulgaverat corpus, Harpalo soli chara, ideoque post mortem perpetuo monumento et veterum omnium spectatu dignissimo cohonestata fuit. Timocles in fabula quam inscripsit Δόρευς ταυτοκλείδης, vel ut alii volunt, Ὀρεσταυτοκλείδης,

— περὶ δὲ τὸν πανάθλιον
εὕδουσι γρᾶες Νάνιον, Πλάγγων, Λύκα,
Γνάθαινα, Φρύνη, Πυθιονίκη, Μυῤῥίνη.

Illa Cassii cuiusdam Elei serva fuit, ut testantur Demosthenes orat. contra Neaeram et Athen. lib. 13. Dipnosoph. Cur igitur servas et meretrices has mulieres illustrium panegyreon nomen tulisse non aeque mirabimur? Cur, inquam, potius Nemeam a Nemeis sic dictam stupebimus quam Pythionicem a Pythiis et Isthmiam ab Isthmiis? non video rationem discriminis, et certe magnus mihi erit Apollo ille qui obiectioni meae respondebit.

254 Pag. 207. l. 11. Laudatur supra voce Ἀκὴ Nicanor Metonomasiarum auctor, qui Leander vocabatur, ut patet ex Stephano voce ὕδη. Quendam etiam nobis Nicanorem Hermiae filium Alexandreum Grammaticum Suidas commemorat, Plutarchus de fluminibus in Eurota Nicanorem Samium ἐν β περὶ ποταμῶν. An differant omnes hi Nicanores a tribus quos hic tantum constituit Harpocration et post eum Suidas, plane ignoro.

(228) Pag. 207. l. 16. Vide infra vocem Ὑγεία Ἀθηνᾶ.

255 Pag. 208. l. 1. Deerat hic nomen Isaei, quod nos supplevimus, quia orationis adversus Lysibium verus auctor ille est sine controversia, ut apparet ex infinitis

huius operis locis. Supra monuimus epigraphem huius orationis corruptam esse apud Suidam voce τέως, illic enim Ἀνσίβιον legitur pro Ἀνδίβιον. De spuriis autem et illegitimis liberis et eorum iure vide diligenter Comici enarratorem ad illos versus Avium. De his etiam nos aliquando in συναγωγῇ legum Atticarum multa addemus.

Pag. 208. l. 20. De hoc Cratero Macedone Arestorum, sive decretorum et placitorum collectore diligenter iam egimus, mantissam tamen addimus ex Plutarch. in 256
Arist. Κρατερὸς δὲ ὁ Μακεδὼν, et paulo post: τούτων οὐδὲν ἔγγραφον ὁ Κρατερὸς τεκμήριον παρέσχεν, οὔτε δίκην οὔτε ψήφισμα, καίπερ εἰωθὼς ἐπιεικῶς γράφειν τὰ τοιαῦτα. Alexis Dialecticus Paeana olim contra eum composuerat, quem Athen. saepius laudat. ita Aristotelem contra Hermiam Eunuchum Paeana composuisse supra relatum est in Ἑρμίας. Porro de Nymphaeo vide Stephanum. Nos infra voce φυλὴ pro νυμφιαῖον restituimus Νύμφαιον, ita enim legi debet.

Pag. 209. l. 12. Quidam Codices habent Καλλικλέους. Multa affert ad huius loci illustrationem vetus Comici enarrator, dum haec Pluti τό δ' ἐν Κορίνθῳ ξενικὸν οὐχ οὗτος τρέφει, explicat. Quaedam etiam nos infra ad vocem Πολύστρατος de his docebimus.

Pag. 210. l. 4. Corrupte erat ante Πῆλε pro Πη- 257
λεῖ. Drama hoc Sophoclis Πηλεὺς vocabatur, de quo (229)
consule quae Isaacus Casaubonus, literatorum qui ad hoc opus aliquid contulerunt princeps in hoc genere literarum, dixit cap. 4. lib. 7. animadvers. in Athen.

Pag. 211. l. 6. Confer quae supra in vocibus ἢ ἐν 258
ὁδῷ καθελὼν, et καθελὼν referuntur.

Pag. 211. l. 13. A νόθος faciunt νοθεῖον Grammatici, et a νοθεῖον per ὑπερβιβασμὸν, ὀθνεῖον. Hoc alienum et extraneum significat, illud illegitimum et spurium. omnia spuria notha extranea sunt et aliena. 259

Pag. 211. 20. Suidas habet χαρίππου.

Pag. 211. l. 22. Ultimum veteris legis Atticae caput conceptum erat his verbis: ὅσοι δὲ πεφασμένως πωλοῦνται, καὶ οἰκῆος βλάβης τὴν δούλην εἶναι ὀφείλειν. Quae separatim suo quaelibet loco explicantur ab Harpocratione in πωλῶσι. Hic vero de hac voce οἰκῆος agit, Lysiam enim in orat. adversus Theomnestum ait eam tanquam sese explicando interpretari per aliam θεράποντος, quod verum est; nam post verba legis addit, τὸ δὲ οἰκῆος, θεράποντος. Hodie in edit. omnibus οἰκῆος legi-

tur. Harpocration melius videtur legisse οἰκέως. Ut autem Iurisconsulti nostri, postquam edicti verba proposuerunt, ea singulatim exponere et perpendere solent, ita ex relliquiis veterum oratorum colligere licet, eos olim, postquam verba veterum legum proposuissent, eadem postea κατὰ πόδα explicare solitos. Quod elegantissime docebit συναγωγὴ nostra legum Atticarum.

(230) Pag. 212. l. 2. Idem refert Helladius Bezantinous in Chrestomatheiais, quem vide.

Pag. 212. l. 6. 9. 10. Demosthenes in orat. de Corona ita loquutus est: πέρας μὲν γὰρ ἅπασιν ἀνθρώποις ἐστὶ τοῦ βίου ὁ θάνατος, κἂν ἐν οἰκίσκῳ τις αὑτὸν καθείρξας τηρῇ. Quae postrema verba repetiit D. Gregorius Thaumaturg. in oratione panegyr. et prosphon. in Origenem. ψυχὴ, ait, ἐλεύθερον καὶ οὐκ ἐγκατάκλειστον οὐδένι τρόπῳ, οὐδ' ἂν ἐν οἰκίσκῳ τις αὐτὸν καθείρξας τηρῇ. Vulgo hic οἰκίσκον carcerem interpretantur, cum tamen in verbis Demosthenis ὀρνιθοτροφεῖον significet et parvulam domum. Cum Harpocratione convenit Ulpianus, qui ad illa verba Demosth. haec annotavit, φασὶ τὸν ὀρνέων οἶκον οὕτω καλεῖσθαι παρ' Ἀττικοῖς. Vellem exstarent Didymi in orationes Demosthenis ἐξηγήσεις, videremus aperte utrum haec enarrando in errorem inciderit, ut nos docet hoc loco Harpocration. Sed pene e memoria exciderat docere male excusum antea fuisse μετὰ γενησαύραις, pro Με-
260 ταγένης Αὔραις. Metagenes ille est de quo saepissime Athenaeus. Eius Αὖρας drama invenies laudatum non raro in monumentis veterum, quod nos docuit Casaubonus in animadvers.

Pag. 212. l. 17. Quae ante initium faciebant et a capite reposita erant, cum praecedentibus coniunximus, et ea ita correximus Οἰνέη ὁ μὲν δῆμος, quia statim sequitur, ὁ δὲ τῆς Αἰαντίδος.

261 Pag. 213. l. 15. Corruptissimum est huius civitatis nomen apud veteres auctores, Herodotum, Scylacem Caryandensem, Martianum Heracleotam. In Polymnia
(231) Herodoti ex coniectura sic legendum est, παραμείβετο Ἑλληνίδας τάσδε πόλεις, Τορώνην, Γαληψὸν, Οἰσύμην, male hodie est Σερμύλην. Scylax Caryand. in periplo, εἰσὶ δὲ ἐν Θρᾴκῃ πόλεις Ἑλληνίδες αἵδε, Ἀμφίπολις, Φαγρὴ, Γαληψὸς, Σισύμη, καὶ ἄλλα ἐμπόρια. Οἰσύμη legendum, non Σισύμη. Martianus Heracleota,

μετ' Ἀμφίπολιν δὴ πρότερον ἡ Συβὴ πόλις
Θασίων γενομένη.

Corrigendum Οἰσύμη. Nihil enim hic lectio varians Cod. Palatini ἡ σύμη, cum apud Stephan. idem error supra notatus sit. Vide infra vocem Στρύμη.

Pag. 214. l. 16. Multi erant hic in unum involuti et intermixti errores. Male ὁλοεχίνους erat pro ὁλοσχοίνους. Peius Θεόφραστος ἐν τετάρτῃ περὶ αὐτῶν pro περὶ φυτῶν. Pessime τοῦ Αἰσχίνου τρία εἴδη εἶναι pro τοῦ σχοίνου. 262

Pag. 214. l. 13. Deerant haec in praecedentibus editionibus ἦσαν δὲ ν. quae a nobis suppleta fuere beneficio Cod. bonae notae. Suidas ait tantum octo fuisse. Melius etiam, ut puto, hic legeretur Κλείταρχος quam Κλήταρχος.

[Pag. 215. l. 12. Acusilaum hunc laudat etiam Strabo lib. 10. Ἀκουσίλαος δὲ Ἀργεῖος (ait) Καβείρης καὶ Ἡφαίστου κάμιλον λέγει. *Ex Addendis.*]

Pag. 215. l. 30. Quae ab his vocibus ὁμηρῆσαι γὰρ usque ad finem notae leguntur, male divulsa a prioribus erant, nunc primum iuncta sunt simul et suo loco restituta.

Pag. 216. l. 3. Inepte ante erat ὁμόσαι ἰέναι.

Pag. 217. l. 6. 11. 12. Anticlides, non Autoclides vocabatur ille ἐξηγητικῶν auctor, de quo hic Harpocration, et nos in Dissertat. Critica. Porro l. 11. et 12. quidam Codices pro Ἑκαταῖος ποῦ habent Ἑκαταῖα. Quam lectionem Etymologus confirmare videtur. versus etiam Eupolidis ἐν Δήμοις sic recte potes concipere: 264 (232)

ὃν χρῆν ἐν ταῖς τριόδοις καὶ τοῖσιν ὀξυθυμίοις,
πρὸς τὸ τρόπαιον τῆς πόλεως καίεσθαι περιτετρυγότα.

De more vero sordes purgamentorum abiiciendi in aquas vel fluviales vel marinas, vel in trivia, multa annotarunt iam diu eruditissimi viri Isaac. Casaubon. ad Theoph. charact. et Ioan. Meurs. ad Alexand. Lycoph.

Pag. 217. l. 22. et pag. 218. l. 1. Ita Ulpianus ad Olynth. 3. οἱ Μεγαρεῖς τὴν Ὀργάδα παρέτεμνον· οἱ δὲ Κορίνθιοι συνεμάχουν τοῖς Μεγαρεῦσι, καὶ διὰ τοῦτο εἰς πόλεμον τοῖς Ἀθηναίοις κατέστησαν. Ὀργὰς δὲ ἐκαλεῖτο ἡ χώρα ἢ διὰ τὰ ὄργια τῶν θεῶν, ἢ διὰ τὸ ἀργὴν εἶναι, καὶ ὀργᾶν ἐν αὐτῇ. 265

Pag. 218. l. 6. 13. 14. 17. Vera inscriptio orationis

Isaeanae ita habet, πρὸς Ὀργεῶνας. Aliquoties peccarunt operae, et pro ὀργεῶνας excudit Typographus ὀργεῶνα vel ὀργέωνα, sed iam sublati fuere et detersi omnes illi errores. Veniamus ad alia. Citantur hoc loco Aeschylus et Antimachus, hic non laudato opere, et tamen ex Suida disco eum debuisse laudari ἐν τῇ Λυδῇ γενεᾷ, nisi sit legendum γενναίᾳ, ubi ita loquutus erat,

Καβάρνους θῆκεν Ἀβακλέας Ὀργεῶνας.

ille ἐν Μύσταις, sed verba eius non afferuntur. Suidas et aliud fabulae nomen et verba simul praebet, non enim ἐν Μύσταις de Orgeonibus loquutum esse Aeschylum narrat, sed ἐν Μυσοῖς. In indice fabularum Aeschyli
(233) Μυσοὶ fabula invenitur, non autem Μύσται: quod facit ut credam hic potius legendum Μυσοῖς quam Μύσταις. Verba Aeschyli ita habent:

266 ποταμοῦ Καΐκου χαῖρε πρῶτος Ὀργεών,
εὐχαῖς δὲ σώσεις δεσπότας Παιονίας.

Porro si Theophrasti testamentum legere desideres, consule Diogen. Laërt. in Theoph.

Pag. 218. l. 20. Non περὶ Θεοπόμπου κλήρῳ, ut antea male erat, excusum est, sed περὶ Θεοπόμπου κλήρου.

Pag. 219. l. 12. 13. 14. Tres Comici hic laudantur, Plato, Cantharus, et Nicostratus. huius quandam fuisse fabulam quae vocabatur Ὀρνιθευτής, asseritur, quam tamen apud Suidam qui diligenter ex Athenaeo omnia dramata huius Comici collegit, non invenio relatam. Illis aliud drama quod Συμμαχία vocatum fuit, tribuitur: sed non definite, quia dubitabatur quis eorum fabulam illam docuisset.

267 Pag. 219. l. 15. 16. Coruptissimus erat hic locus, quem nos ex manuscriptis et Suida plene restituimus. Caeterum ὅρος tabella erat, quae affixa designabat aedes, aut praedia, et alias possessiones hypothecae subiectas. Galli vocant has tabellas, *des panonceaux ou des brandons*, ut docuimus supra in ἄστικτον. Male ineptus interpres apud Pollucem lib. 3. cap. 9. haec verba ὅρους ἐφεστάναι χωρίων interpretatur *terminos statuere regionum:* debebat *titulos aut tabellas apponere,* quibus loca quaelibet creditoribus obligata designabantur. Iurisconsulti nostri ὅρους istos tabellas, aut tabulas proprie vocant, ut alii σανίδια. Venuleius in l. ult. §.
(234) si ad ianuam D. Quod vi aut clam. *Si ad ianuam meam tabulas fixeris, et ego priusquam tibi denun-*

ciarem, eas refixero, tabulas, id est ὅρους, *des panonceaux ou brandons.* Vide nominatim Magnum Iuris interpret. XVI. Observat. cap. 12.

Pag. 219. l. 22. 23. Aeschyli fabulam *Κεραυνῶνα* nunquam laudatam inveni. Forte legendum *ἐν Κεραυνίᾳ*, id est in *fulgurito.* Menandri quidem *δευτέραν ἐπίκληρον*, nam sic correximus, cum ante esset male *ἐν δευτέρῳ ἐπικλήρῳ*, saepius laudat Athenaeus ut *πρώτην*.

Pag. 220. l. 3. Legendum est *ὀῤῥωδεῖν.* oratio autem Andocidis *περὶ τῆς ἀδείας* eadem est cum ea quae hodie inscribitur *περὶ τῆς ἑαυτοῦ καθόδου*, quia in ea *περὶ τῆς καθόδου ἀδείας* causas exponit, vel *ἄδειαν τῆς καθόδου.* Deinde vox haec *ὀῤῥωδεῖν* statim in initio huius orationis occurrit, *οὐ περὶ ἐμοῦ μόνον ὀῤῥωδεῖν, εἴ τι ἔδει παθεῖν.*

Pag. 220. l. 21. pag. 221. l. 1. Aliquando haec Hyperidis oratio *κατὰ Δημαίου*, aliquando vero *κατὰ Δημάδου* inscribitur. Ita Dinarchus *κατὰ Δημάδου* orationem habuerat, quae saepius in hoc opere laudatur. Porro haec praetermiserat Notarius in huius vocis explicatione, *ὁ δὲ Ἴστρος ἐν τῷ ιγ περὶ Θησέως*, quae ex manuscript. a nobis fuere de novo data. 268

Pag. 221. l. 7. Haec omnia in ordinem nativum restituimus.

Pag. 222. l. 12. Male subiecta erant haec voci *ὁ κάτωθεν νόμος.* Nos ea separavimus, a capite reposuimus, ordinavimus, correximus.

Pag. 223. l. 12. Athenienses mulieres inornatas mulctasse, mulctasque quae ipsis infligebantur, ob indecorum, apud platanum quae in Ceramico erat, scriptas exposuisse certissimum est. Hoc me docuit Pollux lib. 8. cap. 22. *τὰς δὲ ἀκοσμούσας ἐζημίουν, καὶ τὰς ζημίας αὐτῶν γράφοντες ἐξετίθεσαν ἐπὶ τῆς πλατάνου ἐν Κεραμικῷ.* Adeo autem hoc religiose observabatur, ut viginti praefectos, quos *γυναικοκόσμους ἄρχοντας* vocabant, qui huic oneri praeficerentur, eligerent. Verum haec omnia pertinent ad tractatum legum Atticarum, in quo, quaecumque a nobis ex hoc elemento relicta sunt, abunde brevi explicabuntur, ut et quae ex sequenti praetermittere cogemur, ne immoremur diutius in his notis, quas pedetentim in commentariorum molem excrevisse mirati sumus. (235) 270

Pag. 224. l. 9. Praecedentes editiones habebant *ἐν*

τε τῷ προστιμωνίδην. Nos excudendum curavimus πρὸς Τιμωνίδην.

272 Pag. 225. l. 8. Pro *Δημοσία* hic restituimus nos *Δημομέλῃ*, ut recte habent Aeschinis libri. Quomodo autem Dinarchus orationem contra Stephanum composuerat περὶ τοῦ ὀχετοῦ, ita Hyperides περὶ τοῦ ὀχετοῦ orationem habuit, teste Polluce lib. 10. cap. 5.

273 Pag. 225. l. ult. Recte excusum est in hac editione παλιναίρετος uno verbo, aliae divisim habebant male πάλιν αἱρετός. Non male etiam, ut opinor, Archippi Comici versus ex fabula quae *Ἰχθύες* dicebatur, concepti a nobis sunt.

Pag. 227. l. 6. Quidam Codices habent ὁ πολλάκις
(236) ἐμβολῇ μεταβεβλημένος. quid intersit inter ἐμπολὴ et ἐμβολὴν, alias docebimus.

274 Pag. 227. l. 12. Vox *Παλλήνη* male divulsa erat a praecedenti *Παλληνεύς*. Optime nos coniunximus.

Pag. 227. l. 19. *Ἀντικλείδης* hic etiam restituimus, ut supra in ὀξυθύμια, quia ἐξηγητικῶν verus auctor Anticlides, sicut docuimus in Dissertatione ex Athen.

Pag. 228. l. 1. Eusebius ex versione D. Hieronymi in Chron. *Agon Gymnicus quem Panathenaea vocant.* Vide pag. 86. animadvers. Iosephi Scalig. qui hunc auctoris nostri locum illustravit.

275 Pag. 228. l. 13. Forte restituendum est *Εὐριπίδης ἐν Αἰγεῖ.* Aegaeum enim composuisse Euripidem patet innumeris veterum testimoniis.

Pag. 228. l. 22. 23. Ordinem alphabeticum qui valde hic erat turbatus, servavimus.

Pag. 229. l. 1. De Venere vulgivaga et Coelite, Apuleius in Apolog. Artemidorus, Synes. in epist. Pausanias, et Athenaeus pag. 569. edit. Commel. unde haec expiscatus est Harpocration. Caeterum quod hic refertur ex sexto Colophoniacorum Nicandri, de Solone, optime confirmatur his elegantissimis Philemonis Comici versibus:

σὺ δ' εἰς ἅπαντας εὗρες ἀνθρώποις Σόλων,
σὲ γὰρ λέγουσι πρῶτον αὐτὸ τοῦτ' ἰδεῖν
δημοτικὸν, ὦ Ζεῦ, πρᾶγμα καὶ σωτήριον:
καί μοι λέγειν τοῦτ' ἔστιν ἁρμοστὸν Σόλων,
μέστην ὁρῶντι τὴν πόλιν νεωτέρων,
τούτους τ' ἔχοντας τὴν ἀναγκαίαν φύσιν,
ἁμαρτάνοντάς τ' εἰς ὃ μὴ προσῆκον ἦν,
(237) *στῆσαι πριάμενόν τι γυναῖκας κατὰ τόπους*

κοινὰς ἅπασι, καὶ κατεσκευασμένας.
ἑστᾶσι γυμναὶ, μὴ 'ξαπατηθῇ, etc.

Quas hic γυναῖκας Philemon vocat, elegantius σώματα dixerat Nicander, quia servae erant et meretrices. Supra docuimus in ἀφανὴς οὐσία, Graecos σώματα simpliciter servos vocasse, nunc monemus etiam πρόσωπα simpliciter eosdem Graecos servos appellare, et οἰκετικὰ πρόσωπα, ut οἰκετικὰ σώματα, apud Aeschin. Chronicon manuscript. ex quo παρεκβολὰς suas concinnavit Codinus: καὶ προσετάγησαν οἱ σωματοπρᾶται ἐκεῖσε πιπράσκειν τὰ οἰκετικὰ πρόσωπα. Achill. Tat. lib. 8. ὁ δὲ λοιπὸς τῶν λῃστῶν ὄχλος οὐκ ἔφθασάν με αὐτῷ ἀφήσειν μόνῳ, φθάνειν γὰρ ἤδη λαβόντα σῶμα ἕτερον, ὃ πραθὲν ἂν παρέσχεν αὐτοῖς ἀφορμὴν κέρδους. Quae verba ideo protulimus, quia desiderantur in vulgo excusis, quo loco immanis illa lacuna unius aut alterius paginae visitur.

Pag. 229. l. 22. Agrauli soror est haec Pandrosus. Vide supra Ἄγραυλος.

Pag. 231. l. 19. 23. Iudicii in quo ius reddebant οἱ ἕνδεκα, quod Athenis vocabatur παράβυστον, praeter Antiphontem in orat. adversus Nicoclem de finibus, et multes Comicorum, Timocles maxime meminerat in dramate quod inscribebatur Ὀρεσταυτοκλείδης. Ita restituimus hoc fabulae nomen: antea erat Ὀρεσταυτοκλεῖ. Athenaeus Δόρευς Ταυτοκλείδης habet, sed ex duabus vocibus una componenda est, Ὀρεσταυτοκλείδης. Orestem autem fabulam docuisse Timoclem auctor est Suidas; sine dubio etiam Ὀρεσταυτοκλείδην docuerat. Saepissime Comici fabularum nomina composita ex diversis nominibus fingebant, Cratinus Διονυσαλέξανδρον apud Etymol. Timocles Ὀρεσταυτοκλείδην, et multi alii. Posset etiam forsan hic legi Ὀρεσταυτοκλήτῳ, id est in *Oreste spontaneo et ultraneo*. Sed superior coniectura magno Casaubono arrisit, in animadvers. ad Athen. ex Orestis enim et Autoclidis nominibus vult fuisse compositum Ὀρεσταυτοκλείδην. Addit Harpocration παράβυστον lectum quendam esse in sponsi aedibus, auctore Hyperide in orat. contra Patroclem, quod verum est, idem enim docet Pollux, καὶ κλίνη τις ὠνομάζετο γαμικὴ, καὶ ἑτέρα παράβυστος, ἣ καὶ αὐτὴ στρώννυται ἐν τῷ δωματίῳ, ὑπὲρ τοῦ τὴν παῖδα μὴ ἀθυμῆσαι, ὡς Ὑπερίδης ἔφη. In remotiori igitur parte domus reponebatur ille lectus, ne sponsa eum videret. Unde postea quasi per metaphoram dixere de occultis et remotis ἐν παραβύστῳ pro κρύφα et οὐ φανερῶς.

277

(238)

278 Pag. 232. l. 8. Atheniensium παρακαταβολὴ duplex, una quae fiebat in controversiis rerum publicarum, altera quae in controversiis rerum privatarum. Hanc recte compares cum sponsione et sacramento Romanorum, de quo Varro, vel veteri et nova calumniae actione, quamvis decima pars litis in calumniae veteri actione actu non deponeretur, sed tantum intercederet nuda quaedam repromissio sine satisdatione, ut nos docere videntur Imperatores Dioclet. et Maximianus Cod. Gregor. Tit. de Columniatoribus. *Iudicio tutelae* (inquiunt) *convenit excipi actionem, ad quam*
(239) *respondere debes, quippe si per calumniam, hoc eum facere confidis, remedio repromissionis initio postulatae, calumniae in decimam partem eius quod petiit, tibi condemnari eum desiderare potes.* Et haec in veteri calumniae actione observabantur, de qua intelligendus §. haec autem Tit. de poena temere litigant. 4. Instit. At in nova non nuda cautio tantum intervenire solet, sed cautio cum satisdatione, idque ex Novel. 112. per quam videtur pene renovari vetus, quae non utendo extincta fuerat. Propius igitur accedere potest haec calumniae actio nova ad παρακαταβολὴν Atheniensium quam vetus, licet haec decimaria esset, et per eam in decimam litis condemnarentur temere litigantes, quia in παρακαταβολῇ re ipsa actor et reus decimam litis deponebant ipso initio litis, et in nova calumniae actione non sola cautio, sed cautio cum satisdatione intercedebat. Hanc παρακαταβολὴν privatam vocabant etiam πρυτανεῖα, de qua voce infra agemus: alteram παρακαταβολὴν, quae in controversiis tantum rerum publicarum fiebat, πρυτανεῖα nunquam potuisse dici autumo. Nam πρυτανεῖα proprie decima pars litis erat, quae deponebatur in Prytaneo, in poenam temere litigantis, παρακαταβολὴ vero haec publica, (sic enim eam vocare soleo) quinta tantum pars litis. Harpocrat. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν πρὸς τὸ δημόσιον ἀμφισβητήσεων δῆλόν ἐστιν ὅτι τὸ πέμπτον μέρος τοῦ ἀμφισβητουμένου κατετίθετο. Pollux lib. 8. cap. 6. παρακαταβολὴ δὲ ἦν ἐπὶ μὲν πρὸς τὸ δημόσιον ἀμφισβητημάτων τὸ πέμπτον. Atque haec ita recte distinguere debes, quae vulgo invenies confusa. Adi ad vocem πρόπεμπτα infra et πρυτανεῖα.

(240) Pag. 233. l. 16. 18. 19. Consule Schol. Comici ad
282 haec verba Pluti ὡς παρείας ὢν ὄφις, et adverte illic

non Hyperidem κατὰ Δημάδου, laudari ut hic, sed Lycurgum. uterque orator contra Demadem oraverat. Suidas nominatim orationis Lycurgi κατὰ Δημάδου meminit, et auctor noster in ἀποβάτης eiusdem epigraphem ita concipit, ἡ πρὸς Δημάδην ἀπολογία, ut nullum relinqui dubium possit, quin et Hyperides et Lycurgus contra Demadem oraverint. Forte et Dinarchus inter eos adnumerandus est, citatur enim in hoc opere eius oratio κατὰ Δημαίου, quae aliquando in κατὰ Δημάδου mutatur.

Pag. 234. l. 2. Non habebant haec veteres editiones καὶ περὶ τοῦ Ζεύγους, quae nos dedimus de novo ex Cod. Fed. Morelli.

Pag. 236. l. 15. 18. Sola coniectura impurissimum hunc locum lustravimus et purgavimus. Desiderabatur ante Cratis Comici nomen, et ita truncate legebatur, θηρίοις ἔχοντες εὐπαθῆ, etc. Nos odorati sumus restituendum Κράτης Θηρίοις, id est Crates in fabula quae Θηρία vocabatur. Suidas et Athenaeus non raro huius meminere, ut et Pollux lib. 6. cap. 9. Cratis versus etiam restituti sunt, et suis numeris absoluti, qui huc usque confusi remanserant. 283

Pag. 236. l. ult. Male erat in praecedent. edit. Ἰόκας. Nos reposuimus Ἰόβας, verus enim auctor Iuba, qui de pictoribus volumina composuerat. infra voce Πολύγνωτος eius περὶ γραφικῆς libri laudantur.

Pag. 237. l. 3. Hic scripsimus Πασῖνος, et hanc vocem quae in secunda editione cum praecedenti Παῤῥάσιος confusa erat, distinximus.

Pag. 238. l. 3. 9. 10. 11. Drama Γέλως hic laudabatur sine auctore. Facile nobis fuit ex voce ναύκληρος supra restituere Sannyrionem Comicum. Scripsimus Σαννυρίων Γέλωτι. At quae sequuntur ex illa fabula divinitus restituta fuere a magno Casaubono pag. 321. animadvers. in Athen. aberant haec ab excusis omnibus et manu exaratis, 285 (241)

πέλανον καλοῦμεν ἡμεῖς οἱ θεοί.

Pag. 240. l. 1. Cap. 4. lib. 2. lectionum nostrarum collegimus quaecunque auctor noster de vectigalibus Atheniensium docuit hoc opere. Caeterum de hoc quinquagesimae vectigali erudite Etymologus πεντηκοστευόμενον. τῶν εἰσαγομένων εἰς τὸν Πειραιᾶ φορτίων ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς πεντηκοστὴν ἐτέλουν οἱ ἔμποροι, καὶ 286

τοῦτο ἐκάλουν πεντηκοστεύεσθαι, καὶ οἱ τὸ τέλος εἰσπράττοντες πεντηκοστολόγοι καλοῦνται.

Pag. 240. l. 9. Vide supra ἀῤῥηφορεῖν.

Pag. 240. l. 14. Vox haec Περγασῇ a praecedenti Περγασῆθεν male luxata erat.

287 Pag. 240. l. 18. Vide omnino Suidam in Περίανδρος.

Pag. 241. l. 15. Vide supra vocem καταβολή.

Pag. 241. l. 15. Dubium movet hoc loci Harpocration, (quod saepissime facit cum veteres auctores non intelligit) cui tam facile respondebimus, ut vel hinc incogitantiae arguendus videri possit, vel ἀπόρων sermonum ad satietatem amans. Ait Aristotelem in Atheniensium Repub. ita de Ephebis loquutum esse, τὸν δεύτερον ἐνιαυτὸν ἐκκλησίας ἐν τῷ θεάτρῳ γενομένης, ἀποδεξάμενοι τῷ δήμῳ περὶ τὰς τάξεις, καὶ λαβόντες ἀσπίδα καὶ δόρυ παρὰ τοῦ δήμου περιπολοῦσι τὴν
(242) χώραν καὶ διατρίβουσιν ἐν τοῖς φυλακτηρίοις. Et ex his concludit observandum esse, Aristotelem putasse unius anni tantum spatio Ephebos περιπόλους sive circuitores fuisse, Aeschinem vero e contra non unius, sed duorum annorum curriculo, tandemque eo devenit, ut verba Aeschinis ab errore ferme velit excusare. Ait enim forte Aeschinem ideo retulisse in orat. de falsa legat. se per duorum annorum spatium περίπολον fuisse, ut maiori laude dignus videretur, et se magis populo commendaret, (legendum enim est καὶ τάχα διὰ τοῦτο ἐπεσεμνύνθη τοῦ πράγματος, ut habet Cod. Fed. Morelli, non ἐπεμνήσθη, quod tamen non omnino reiiculum est.) quod, cum Ephebi lege tantum cogerentur per unum annum περιπολεῖν, ipse ex abundanti per duos annos περίπολος fuisset. Haec mens Harpocrationis, quem sine dubio sibi persuasisse ex praecedentibus Aristotelis verbis lege olim Ephebos περιπολεῖν coactos fuisse unius tantum anni spatio, ex his optime coniicias. Nos
288 contra illum et contra Aristotelem, si verum sit eum hoc solum spatium Ephebis περιπόλοις tribuisse, quod non ita facile est arguere ex supra relatis verbis, probare volumus et docere Aeschinis verba nulla egere interpretatione, nullum dubium recipere, et quod praecipuum est, lege nominatim cautum fuisse, ut Ephebi per duos annos περίπολοι essent. Quod ut expeditius exsequamur, sciendum est inter leges, Atticas quarum synagogem edituri sumus, unam fuisse, quae iubebat

ad quadragesimum usque annum militare quemlibet
apud Athenienses, a decimo octavo anno auspicatum, (243)
ad vigesimum usque, urbana et suburbana castella cu-
stodire, et vigesimo demum anno ad externa bella pro-
ficisci. Huius legis meminit Ulpian. ad Olynth. 3. *μέχρι
πέντε καὶ τετταράκοντα, ὡς παράδοξον τοῦτο εἶπεν, ἵνα
ἐμφαίνῃ αὐτῶν τὴν πολλὴν σπουδήν. νόμου γὰρ κελεύ-
οντος παρ' Ἀθηναίοις, μέχρι τε τετταράκοντα ἐτῶν στρα-
τεύεσθαι ἀρξαμένους ἀπὸ ὀκτωκαίδεκα, καὶ μέχρι μέντοι
τῶν εἴκοσι παῖδας ὄντας τέως περιπολεῖν τὰ περὶ τὴν πόλιν
φρούρια, εἰς ὑπερορίους δὲ πολέμους ἀπὸ εἴκοσιν.* Pol-
lux lib. 8. cap. 9. tmemat. 25. *καὶ εἰς μὲν τοὺς ἐφήβους
εἰσῄεσαν ὀκτωκαίδεκα ἔτη γενόμενοι, δύο δὲ εἰς περιπόλους
ἠριθμοῦντο, εἰκοστῷ δὲ ἀνεγράφοντο τῷ Ληξιαρχικῷ
γραμματείῳ, καὶ ὤμνυον ἐν Ἀγραύλου, οὐ καταισχύνω τὰ
ὅπλα, οὐδὲ καταλείψω τὸν προστάτην,* etc. quae verba
ineptus interpres non percepit. Putavit enim haec *ὤμ-
νυον ἐν Ἀγραύλου* significare, *iurabant sub dio,* imo
vertendum erat, *iurabant in aede Agrauli.* Non est
enim ignorandum mortua pro patriae salute Agraulo,
exstructum in eius honorem templum fuisse, in quo iu-
rare solebant Ephebi. Hinc intelligenda illa Philochori,
*ἡ τοίνυν Ἄγραυλος ἑκοῦσα αὑτὴν ἐξέδωκεν εἰς θάνατον,
ἔῤῥιψε γὰρ ἑαυτὴν ἐκ τοῦ τείχους· εἶτα ἀπαλλαγέντες τοῦ
πολέμου, ἱερὸν ὑπὲρ τούτου ἐστήσαντο αὐτῇ περὶ τὰ προ-
πύλαια τῆς Ἀκροπόλεως, καὶ ἐκεῖσε ὤμνυον οἱ Ἔφηβοι
μέλλοντες ἐξιέναι εἰς πόλεμον.* Ex quibus etiam lucem
accipiunt illa Hesychii a paucis hactenus percepta:
*Ἄγραυλος. θυγάτηρ Κέκροπος, παρὰ δὲ Ἀττικοῖς καὶ ὀμ-
νύουσιν κατ' αὐτῆς.* Non tantum in eius templo, sed
et per eam iurare solebant. Unde contra vulgarem
opinionem semper credidi illa Comici in Thesmophoria- (244)
zousais intelligenda:

Οὔτοι μὰ τὴν Ἄγραυλον ὦ γυναῖκες εὖ φρονεῖτε.

Non enim, ut vulgo existimant, *Ἄγραυλος* hic Diana est,
sic dicta quod in agris pernoctet venationis gratia, sed
Agraulus Cecropis filia, per quam tandem non tantum
Ephebos sive parectatos in bellum ituros iurasse, sed et
mulieres, et omnes indiscriminatim ex hoc loco auguror.
Igitur ne pensum deserere videamur, ita se tota res ha-
bet: ab octavodecimo anno usque ad vigesimum, quili-
bet Ephebus *περιπολεῖν* cogebatur lege Attica, vigesimo
in Lexiarchicum librum referebatur, et in aede Agrauli
iureiurando se obstringebat, cuius formula integra ex-

stat apud Pollucem illo loco et Stobaeum sermon. 41. tum a vigesimo anno ad externa bella mittebatur, et in partibus illis exercitus collocabatur, in quibus nullum periculum imminebat, non enim cum veteranis militibus pugnabat, sed ἐν τοῖς μέρεσι τοῖς ἀκινδύνοις. Unde pugna illa περίπολεια proprie vocata fuit, id est ἡ ἐν τοῖς μέρεσι καλουμένη μάχη, et στρατιὰ ἡ ἐν τοῖς μέρεσι, eo quod partes tutae Ephebis assignarentur et ab aliis militibus segregarentur. Atque haec me ad legem illam Atticam de re militari observasse memini. Apud Romanos longe diverse definitam fuisse aetatem militarem testantur praeter innumeros alios, Tubero in 1. historiae apud Gellium, et Servius ad 7. Aeneid. Annum enim decimum septimum aetati militari initium, sextum vero et quadragesimum finem dedisse luculenter docent auctores illi. *Romani* (inquit Servius) *ante pubertatem armis exercebantur, et decimo septimo militabant,*
(245) *quo etiam solo sub custodibus erant.* Quomodo etiam ex sententia Harpocrationis apud Athenienses περίπολοι per annum tantum constituebantur. Sed hoc iam praelibasse sufficiat, et auctorem nostrum docuisse non sine ratione Aeschinem dixisse orando se per duos annos περίπολον fuisse.

291 Pag. 243. l. 16. Vide supra ἀποπεφασμένον, et infra κωλῶσι. Caeterum πεφασμένως vox est veteris legis Atticae, quam in synagoge nostra magna diligentia interpretabimur.

290 Pag. 243. l. 20. et pag. 244. l. 1. Nihil praeter nugas hoc in loco continebant priores editiones. περιφοριῶσθαι nos restituimus pro πεφοριῶσθαι, quamvis non possim videre cur potius dicere debeamus, περιφοριῶσθαι quam πεφοριῶσθαι, cum recte dicatur πεφορινῶσθαι, et hanc lectionem confirment omnes manu exarati, et ipse Suidas. Vide infra vocem φορίνη pag. 244. l. 1. Corruptissime legebatur ἐν φορίῳ κέχρηται, pro Εὐφορίων κέχρηται. Euphorio verum nomen auctoris, qui alias in hoc opere laudatur, ut infra voce ὑποκύδεις.

Pag. 244. l. ult. Non habebant haec praecedentes editiones, quae suppleta fuere ex Codic. manuscript.

292 Pag. 245. l. 5. Pertinet haec vox ad res ἐρανιζόντων, de quibus iam nemo non egit. Vide supra ἄλογοι ἐρανισταὶ, ἔμμηνοι δίκαι, ἐρανίζοντες, καταβολή.

Pag. 245. l. 14. Festum hoc institutum fuit in ho-

nerem Aglauri Cecropis filiae, de qua supra egimus in (246)
Ἄγλαυρος et περίπολος.

Pag. 245. l. 17. Vox Πλωθειὰ male desciverat a praecedenti Πλωθεύς.

Pag. 245. l. 19. et pag. 246. l. 3. Vulgo credunt 293
ποδοστράβας tendiculas esse quibus cervi tantum capiuntur, ex Hesych. et aliorum auctoritate, sed omnigenas belluas hoc genere retis capi et detineri posse docet nos hic Harpocration ex Xenophonte, quem consules in Cynegeticis. Recipit et ποδοστράβη aliam significationem, quae valde notanda est, ait enim Schol. Comici ad Equites, veteres Atticos quoddam genus vinculi habuisse ab Aristophane ξύλον dictum, quod vulgo vocatum fuit ποδοκάκκη, vel ποδοστράβη. Budaeus credidit ποδοστράβην idem esse cum mala mansione, de qua Ulpianus Iurisconsultus, cum ait *hominem vinctum et ad malam mansionem extensum.* Sed falli eum aperte demonstrabimus in Synagoge nostra legum Atticarum, in qua differentiam dabimus quae constitui debet inter ποδοκάκκην, ποδοστράβην, πανσικάπην et πεντεσύριγγον. Pertinet haec vox ποδοκάκκη ad veteres leges Atticas, ut patet ex orat. Lysiae contra Theomnestum.

Pag. 246. l. 15. pag. 247. l. 8. Novem magistratuum unus Πολέμαρχος dicebatur, de quo hic agit Harpocration. Supra in vocibus Βασιλεὺς, ἐπώνυμοι, et θεσμοθέται de reliquis tractavit, supererat nunc ut de Polemarcho absolveret. Quae autem ex Aristotele in 294
Athen. Repub. verba hic proferuntur, supra etiam in ἀποστασίου allata sunt, adi et ad vocem ἡγεμονία, et scito eos hic ex coniectura restituendum putasse nomen (247)
Apollodori, quod deerat in omnibus excusis et Chirographis. Vide Suid. in Ἄρχων.

Pag. 248. l. 2. 3. Quaecumque ab his vocibus καὶ 297
πόρος πέρας, usque ad τοῦ ὑδατικοῦ πόρου leguntur, non exstant in manuscriptis quos videre contigit, Vaticano et Fed. Morelli. Ea tamen retinuimus, ne praecedentes editiones auctoritate tantum duorum Codicum condemnare videremur. Sed vereor ne ἀνεμιαῖα sint et spuria, licet a Suida retineantur.

Pag. 248. l. 13. Melius est Πορθμὸς quam Πορθμεὺς, ut antea erat. Ulpianus ad illa orat. Demosth. de falsa legat. πρὸς Πορθμῷ, Πορθμὸς μὲν γὰρ τῆς Εὐβοίας· αὕτη δὲ νῆσος· τὰ δὲ Μέγαρα ἐν Ἠπείρῳ.

Pag. 248. l. 21. Artemon et Iubas de Pictoribus et 295

Pictura scripserant. De Iuba supra actum est. De Artemone vix habeo quod dicam: offendi tantum apud Suidam voce *ἀρκτῖνος* Artemonem quendam Clazomenium laudatum, qui de Homero scripserat. an hic cum nostro idem sit, non mihi liquet. [Nec utrum etiam Artemon ille qui apud Athen. lib. 14. laudatur *ἐν τῷ περὶ Διονυσιακοῦ ἐπιστήματος*, quid simile habeat, multo minus an Artemo alius, de quo Demetrius Phalereus in lib. de *Interpretatione*, qui epistolas Aristotelis in unum collegerat, conferri possit cum istis. Tu vide fragmenta Aristótel. quae in fine operum eiusdem leguntur. *Ex Addendis*.]

Pag. 249. l. 1. Exstat hodie inter Lysiae orationes una quae inscribitur *Δήμου καταλύσεως ἀπολογία*, quae in fine manca est et *μείουρος*. Exstat et alia cuius epigraphe sic concipitur, *ὑπὲρ Πολυστράτου*, quam *ἀκέφαλον* esse iurare ausim. Ego aliquando mihi persuasi, et adhuc in hac haeresi sum, ex duobus illis fragmentis posse confici integram unam orationem, quae inscribatur *ὑπὲρ Πολυστράτου δήμου καταλύσεως ἀπολογία*. Hanc ita videtur laudare hoc loco auctor noster, dum de secundo Polystrato agit. Ait enim *ἕτερος ἂν εἴη Πολύστρατος,*
248) *ὑπὲρ οὗ λόγος ἐστὶ Λυσίᾳ ἐπιγραφόμενος ὑπὲρ Πολυστράτου δήμου καταλύσεως ἀπολογία*. Verum quidquid sit, nihil decernimus, quin enim quoquo modo hanc orationem consuas et accommodes, semper quid in ea *λαγαρὸν* restet, non dubito. Haec tamen coniectura nostra, cui non omnino standum putamus, nec etiam ita ab ea recedendum, ut indicta causa statim condemnari debeat. Tertius est Polystratus, de quo hic disputat Harpocration, cuius verba mihi videntur non fuisse percepta a Suida. Ait enim forte in Philippicis Demosthenis, quo loco de Polystrato sermo movetur, scribendum esse Polytropum. Quod ex sententia Didymi Grammatici apud nullum veterum auctorum invenire sit Polystratum *ἐν Κορίνθῳ ξενικὸν* aluisse, Polytropus autem Atheniensis sit. Contrarium omnino vult auctor noster, cuius verba mutilare cum voluit Suidas, ea corrupit et obscuravit. Didymi sententiam ita refert Harpocration. In Philippicis Demosthenis Polystratus quidam dicitur *ξενικὸν ἐν Κορίνθῳ* aluisse, atqui nemo antiquorum hoc dixit. Ergo forsan restituendum est illic pro Polystrato, Polytropi nomen: quia Polytropus ille est, qui conductitium pro Atheniensibus exercitum Corinthi aluit. Sed hoc diluendo postea

pergit argumentari. Haec quidem vera videri queant, quia invenitur in sexto Ἑλληνικῶν Xenophontis (sic legendum, inepte ante erat ὀγδόῃ pro ἕκτῳ) nomen huius Polytropi. Verum neque Xenophon ab Atheniensibus conductitium altum fuisse exercitum dixit, neque hunc Polytropum Atheniensem esse: ita ut attentius conside- (249)
randum sit et videndum an in Philippicis Demosthenis pro Polystrato substituendus sit Polytropus. Haec est opinio Harpocrationis, quam vides a Suida male fuisse captam. Ego ausim iurare contra Didymum, in Philippicis Demosthenis non esse restituendum Polytropum pro Polystrato, sed potius Callistratum ex Diod. Siculo, aut omnino Polystratum retinendum esse, ut patet ex orat. Demosthenis περὶ ἀτελείας, ubi orator ita loquitur, ἀλλὰ καὶ δι' ἐκεῖνον Στράβακα καὶ Πολύστρατον. De Strabace auctor noster infra, at de Polystrato hoc loco. Quod si unus et idem sit hic Polystratus, de quo idem orator in Philipp. et in orat. hac de immunitate, causa sine dubio cecidit Grammaticorum probatissimus Didymus.

Pag. 252. l. 4. Sacrificium πρὸ τοῦ ἀρότρου fieri soli- 299
tum προηρόσια, vel προηροσία dicebatur ab Atticis. Vulgus προακτούρια dicebat, quae vox inter Graecobarbaras referri debet ut obsoleta.

Pag. 252. l. 5. Non dubito quin de hac προθεσμίας lege loqui voluerit Isaeus, cum in orat. de Pyrrhi haeredit. haec scripsit, ὁ δὲ νόμος πέντε ἐτῶν κελεύει δικάζεσθαι τοῦ κλήρου, ἐπειδὰν τελευτήσῃ ὁ κληρονόμος. Nos de ea in Synagoge nostra, ut et de aliis omnibus legibus Atticis.

Pag. 252. l. ult. Hic etiam Αὐτοκλείδης male excu- 300
sum erat pro Ἀντικλείδης.

Pag. 253. l. 21. Vix definiunt Grammatici quid proprie fuerint πρόπεμπτα apud Atticos. Didymus, ut refert Harpocration, vult fuisse mulctam quandam, sive poe- (250)
nam quae solebat infligi ante depositionem, sive παρακαταβολήν. Sunt enim qui dicant mulctarum quintas partes solitas fuisse deponi in iudicio ante litis contestationem, ut in controversiis rerum publicarum, de quibus egimus supra in παρακαταβολή. Harpocration πρόπεμπτα 301
videtur potius referre ad quinque illas dies, quae constituebantur pro magnis causis. Non enim unica dies sufficiebat ad earum contestationem.

Pag. 254. l. 8. Sensum video, verba non intelligo. Vult Harpocration docere Demosthenem, cum in orat.

pro Ctesiphonte hac voce προπεπωκότες usus est, metaphorice loquutum esse, et προπεπωκότες τὴν ἐλευθερίαν dixisse, pro προδεδωκότες, metaphora sumpta a more conviviorum, in quibus qui socios prodebant, et provocati non respondebant, προπίνειν dicebantur, προπίνειν est proprie *propinare*, at metaphorice est *alium prodere in alterius gratiam*: unde ἐλευθερίαν προπίνειν est libertatem propinare. Budaeus, cui multum debent literae Graecae, iam multa attulit ad huius vocis metaphoricae significationem. Quare non in his haerebimus, imo potius conabimur verba auctoris nostri restituere, quae ita lacera et corrupta sunt, ut iam fassi sint literatorum principes se in his nihil videre, magnumque Apollinem eum futurum, qui sine aliquo manuscripto bonae notae haec emendanda suscipiet. Sensus hic quidem omnino perfectus, at verba imperfectissima sunt. Nam ab his πολλὰ μὲν ἀργυρώματα usque ad finem notae οὐδὲν ὑγιές. af-
(251) feruntur illa, ut explicetur vox προπεπωκότες, et tamen eam non est legere inter omnia illa verba. Cuiusdam auctoris, ni fallor, ea sunt, qui sine dubio ita scripserat, πολλὰ μὲν ἀργυρώματα τὸν προειρημένον, πολλὰ δὲ χρυσώματα τῷ Προυσίᾳ προπεπωκέναι φασίν, vel λέγουσι, aut τὸ προειρημένον legendum est, vel τῷ προειρημένῳ, ut concordet cum Προυσίᾳ. Quod si τὸ προειρημένον retineamus, ad προπεπωκέναι referendum illud erit, vel si servetur vetus lectio, modus erit loquendi auctoris illius de quodam alias laudato loqui volentis. Quae sequuntur deinde Δημοσθένης ὑπὲρ Κτησιφῶντος, melius essent statim post illa verba ἀντὶ τοῦ προδεδωκότες, nam desumpta est haec vox ex illa oratione. Fragmentum denique quod ex principio Myrmidonum Aeschyli allatum est, extra rem videri possit, quod in eo de voce προπεπωκότες nulla mentio: sed scito illic sine dubio reponendum post οὓς εἴσω κλισίας, vocem προπέπωκας, vel προπεπωκὼς εἶ, ut sit sensus: *Curae tibi erunt inclyte Achilles Danaum labores hasta exitiales, quos intra tentoria prodidisti.* Maluimus in his balbutire quam omnino obmutescere. Caeterum hinc lucem accipiunt quae apud Hesych. leguntur, προπέποται, προδέδεται, manet enim hic eadem metaphora. Suidas: προπίνει, διὰ τοῦ οἴνου τιμᾷ καὶ προδίδωσι, καὶ Δημοσθένης δὲ τοὺς προδόντας τὰς πατρίδας τοῖς ἐχθροῖς, προπίνειν ἔφη τοῖς ἐχθροῖς. Quae verba male hodie cohaerent cum praecedenti προπηλακίζων: debet a capite reponi vox προπίνει.

Pag. 258. l. 5. De festo hoc nihil adhuc legi. Vide
num ad rem nuptialem haec pertinere possint.

P. 258. l. 8. Ne mutata quidem syllaba haec habet (252)
Comici enarrator ad Nubes. Quod autem ab eo dicitur 305
Romanos πρυτανεῖα, sive παρακαταβολὴν vocasse σπόρ-
τουλας, non patet statim primo occurrenti. Quaerunt
enim literatorum primi quid hic vox *sportula* significet.
Budaeus et Casaubonus in animadvers. in Athen. ille in
comment. linguae Graecae, ad Iudicum sportulas, de
quibus in Cod. Iustin. agitur, referunt: Iosephus Scaliger
in lib. de emendat. tempor. ad sportulas, id est ad victum
qui in Prytaneo dabatur.

Pag. 258. l. 13. 15. Non assentior magno Scaligero,
qui lib. 1. de emendat. tempor. cap. de anno aequabili
minore Graecor. haec ad primam anni Attici formam re-
duxit, et auctorem nostrum, cum Prytaniam esse dixit
numerum triginta sex, aut triginta quinque dierum, lo-
qui putavit de regno cuiuslibet tribus, quae regnabat anno
ultimo Tetraeteridos Graecae. Nam quia annus ille ulti-
mus ἐξαιρεσιμαῖος erat, et non constabat nisi 359 die-
bus, una tribus e decem non regnabat nisi 35 dies, aliae
vero novem 36. Unde fit ut regnum illud 35 dierum
semper contingere debeat in anno illo exaeresimaeo Te-
traeteridos Graecae, et unicae tribui semper tribui. Ego
non puto Harpocrationem haec in mente habuisse, ni-
miam enim redolent subtilitatem, ideoque minus veritati
consentanea sunt. Hoc tantum voluit, ni fallor, Pryta-
niam numerum esse 36 et 35 dierum, quia Prytaneorum
cuiuslibet tribus quidam triginta quinque dies regnabant,
anno constante tantum 354 diebus et mero lunari: alii
vero 36, primarum scilicet quatuor tribuum quae in an- (253)
ni principio regnaverant, et quibus hoc datum erat, ut
quatuor illae ἄναρχοι ἡμέραι quae supererant post regna
35 dierum, quibus quaelibet decem tribuum ordine prae-
fecta fuerat, ad eas pertinerent, et ita non ut aliae 35
tantum, sed 36 dies regnarent. Haec si vellemus latius 306
persequi, de decem tribubus, πεντακοσίων senatu, πρυτα-
νέων statu, προέδρων ordine, et ἐπιστατῶν regno multa
essent afferenda, quae res nos diutius detineret. Cap. 10.
lib. 3. lectionum nostrarum, quae hic a nobis breviter et
obscure dicta sunt, plenius explicabit, simulque Ulpiani
verbis quae in Hypothesi orat. contra Androt. leguntur,
et hactenus non fuere intellecta, lucem dabit.

Pag. 258. l. ult. Pro φυλῆς reposuimus βουλῆς, πεν-

τακοσίων enim senatus ille erat, quem *πεντήκοντα ἄνδρες* cuiuslibet tribus, qui *πρυτάνεις* vocabantur, constituebant.

Pag. 259. l. 10. *Πτυόδωρος* scripsimus, non *Ποιόδωρος*. Quia ordo alphabeticus hoc postulabat.

307 Pag. 259. l. 11. 17. Male haec initium faciebant in praecedentibus edit. in quibus perverse omnino legebatur, *Πυανεψιῶνος ἑβδόμῃ τὰ Πυανέψια Ἀπολλώνιος ἄγεσθαί φησι*. Nos correximus *Ἀπόλλωνι ἄγεσθαι*, et nullo dato interstitio haec coniunximus.

Pag. 260. l. 10. Non *κυθαεῖα* ut ante erat, sed *κύθια* scripsimus.

308 Pag. 261. l. 13. In manuscriptis ita legebatur, *Ἀριστοφάνης ἐν ταῖς β θεσμοφοριαζούσαις*. Hanc lectionem
(254) nos expressimus, quae melior est, nam quae nobis hodie supersunt Comici *θεσμοφοριάζουσαι*, priores sunt, ut docemur a Clemente Alexandrin. stromat. 6. et ab Aulo Gellio lib. 15. cap. 10. in ea fabula de Pylagoris ne verbum quidem, unde satis conficere licet loqui hic voluisse Harpocrationem de secundis.

Pag. 261. l. 15. Supra in *εὐοφθάλμως* excusum est *περὶ ταώνων*, sed melius est ut legatur *περὶ ταῶν*, licet *Ταώνων* dicant Attici. Eustath. ad Iliad. *β*. pag. 346. edit. Roman. *τοιοῦτον δέ τι καὶ ὁ ταῶς. Ἀντιφῶν μὲν γάρ φασιν, ὁ ῥήτωρ δισυλλάβως κλίνει, λόγον γράψας ἐπίγραμμα ἔχοντα περὶ ταῶν. Ἀττικοὶ δὲ εἰπόντες ταῶνι ἐμφαίνουσιν ὡς ὁ ταῶν ἐστιν ἡ εὐθεῖα.* Athen. lib. 9. Dipnosoph. *Ἀντιφῶντι δὲ τῷ ῥήτορι λόγος μὲν γέγραπται ἔχων ἐπίγραμμα περὶ ταῶν.* Quae verba ob oculos habebat Eustathius, cum illa scriberet. Caeterum ne mireris Harpocrationem de Pyrilampe loquutum esse, filius enim eius Demus innumeros pavones alebat, et de eo sine dubio saepius Antiphon in illa oratione fecerat mentionem, ut patet ex hoc Athenaei loco: *καὶ ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ οὐδεμία μνεία τοῦ ὀνόματος γίγνεται. ὄρνεις δὲ ποικίλους πολλάκις ἐν αὐτῷ ὀνομάζει, φάσκων τούτους τρέφειν Δῆμον τὸν Πυριλάμπους.* Male Dalecampius, *ibidem* (vertit) *ab Atheniensi populo nutriri multos praenitidos refert*, debebat, *Demum Pyrilampis filium multos alere inquiens*. Quod postea vidimus observatum a magno Casaubono in cap. 12. lib. 9. animadvers. In eumdem ferme
309 errorem incidit Florens Christianus ad illa Vesparum:

καὶ νὴ Δί' ἂν ἴδῃ γέ που γεγραμμένον
τὸν Πυριλάμπους ἐν θύρᾳ Δῆμον καλὸν,
(255) *ἰὼν παρέγραψε πλησίον, κημὸς καλός.*

Vertit enim,

Si forte scripta vidit ad quasdam fores
haec verba, bellus Pyrilampis vicus est,
tum pro suo addet more, bellus fiscus est.

Voluit praestantissimus ille vir hic servare leporem verborum Graecorum, sed lapsus est lepide, nam *non bellus Pyrilampis vicus est*, vertendum erat, sed *bellus Pyrilampis Demus aut filius*, ut lex metri stet, et ferme idem lepor, qui est in verbis vicus et fiscus. De hoc Pyrilampe et demo eleganter Lysias in orat. *ὑπὲρ τῶν Ἀριστοφάνους χρημάτων πρὸς τὸ δημόσιον. Δῆμος γὰρ ὁ Πυριλάμπους τριηραρχῶν εἰς Κύπρον, ἐδεήθη μοῦ προσελθεῖν αὐτῷ, λέγων ὅτι ἔλαβε σύμβολον παρὰ βασιλέως τοῦ μεγάλου, φιάλης μὲν χρυσῆς.* Quae verba sine dubio auctoris nostri oculos effugerant. Hesychius: *Δῆμος καλὸς, Πυριλάμπους υἱὸς ἦν. οὗτος.* Rursus: *Δῆμος, ὄνομα κύριον, τὴν ὥραν κάλλιστος. ἔθος δὲ ἦν τοῖς ἐρασταῖς ἐπιγράφειν πανταχοῦ τὰ τῶν παίδων ὀνόματα.* De quo more nos alibi agemus fusius, ut et de Demo et Pyrilampe. sufficiant haec in praesens.

Pag. 261. l. 18. Duplex hic error erat in prioribus editionibus. Nam male legebatur *Πυῤῥαμία* uno verbo, et peius adhuc luxata erat haec vox a praecedenti *Πύῤῥα*. Nos coniunximus, et una scripsimus *Πύῤῥα μία πόλις*, etc.

Pag. 262. l. 11. Vide supra *ἀποπεφασμένον*, et *πεφασμένης*, quae eadem sunt, et ad legem veterem Atticam spectant, cuius verba explicantur ex professo in orat. Lysiae contra Theomnestum. Nostra synagoge haec non praetermittet. 310 (256)

Pag. 263. l. 4. Fragmentum hoc est e Cocalo Aristophanis. auctor Suidas.

Pag. 263. l. ult. Inepte omnino ante nostram editionem excusum erat *Ἰσαῖος ἐν τῇ πρὸς Καλλίμαχον παραγραφῇ.* Fecimus nos ex Isaeo Isocratem, quia huius exceptionis, quae etiamnum exstat, verus et legitimus parens Isocrates. Sed inquiet pervicax quidam et durus capito, ubi in illa oratione de Rhinone mentio? Nullibi, respondebo, si mendum quod haetenus latuit in omnibus libris Isocratis, retineatur. At si ope nostra veram lectionem amplecti velint studiosi homines, luculentissima et splendidissima erit commemoratio illa, quam in ea oratione Isocratem de Rhinone facere demonstrabimus. Leguntur haec ipso initio exceptionis, *ἀμφισβη-* 311

τοῦντες δὲ περὶ τούτου, καὶ λοιδορίας αὐτῆς γενομένης, ἄλλοι μὲν πολλοὶ συνέδραμον, καὶ κατὰ τύχην Οἴνων εἰς τῶν δέκα γενόμενος προσῆλθεν. Ita hucusque omnes legerunt cum interprete, ita ut hactenus persuasum fuerit doctis, Oenonem quendam fuisse decem virorum, qui triginta tyrannis successere, unum. Nos e contra corrigimus in textu Isocratis, et legimus Ῥίνων, qui Rhinon ille est, qui vere decemvir, sive Δεκαδοῦχος fuit. Facilis mutatio τοῦ ρ in o, nam si caudam τοῦ ρ demas, remanebit ŏ. Heraclides in fragmento de Politiis pro nobis fideiubet: τούτων δὲ καταλυθέντων Θρασύβουλος καὶ Ῥίνων προειστήκεσαν, ὃς ἦν ἀνὴρ καλὸς κἀγαθός. Xenophon,
312 mel Atticum, lib 2. rerum Graecarum, inter Decemviros
(257) illos qui successere triginta Tyrannis Rhinonem hunc recenset. Ita Aeschines Socraticus dialogum composuerat, qui inscribebatur Ῥίνων, ut testantur Diogenes Laert. et Suidas. Quid si etiam dicamus Archippum Comicum drama docuisse, cuius epigraphe in hunc modum erat concepta Ῥίνων, hoc aperte nos docet Pollux lib. 2. cap. 4. et lib. 7. cap. 33. et 10. cap. 45. Sed videndum num alio referri debeat haec dramatis epigraphe.

Pag. 264. l. 14. et 17. Laudatur tribus in locis haec oratio Lysiae κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβείας, et in κατακλὴξ, et in φαρμακός. Hodie eius inscriptio non exstat in orationibus Lysiae quae nobis supersunt, quamvis fragmentum ex ea oratione nobis supersit amplum illud quidem et luculentum, sed male hodie confusum et immixtum alteri fragmento orationis ὑπὲρ Καλλίου ἱεροσυλίας, quod ipsamet prima verba indicant quae leguntur in lacuna pag. 103. edit. Henr. Stephan. illic legitur l. 16. ἐκ τοῦ ῥόπτρου τοῦ ἱεροῦ. Ad illa verba Harpocration laudat Lysiam in oratione κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβείας, et ex ea fragmentum hoc depromit, ἔδησεν τὸν ἵππον ἐκ τοῦ ῥόπτρου τοῦ ἱεροῦ. Ergo dubitandum non est quin ea verba non ex oratione ὑπὲρ Καλλίου ἱεροσυλίας sint, sed ex oratione κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβείας. Separanda sunt et distinguenda illa fragmenta: primum orationi quae inscribitur ὑπὲρ Καλλίου ἱεροσυλίας relinquendum est, secundum orationi quae est inscripta κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβείας. in hoc nulla usquam de Callia mentio, imo semper de Andocide loquitur orator, unde suspicari licet ad
(258) aliam hoc fragmentum pertinere. Verba etiam quae ex oratione ὑπὲρ Καλλίου citantur ab Harpocratione, hodie non leguntur in illo fragmento. Unde certissimum est

non ex ea illud esse, sed potius ex oratione κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβείας, quod non latuit Guilelmum Canterum, qui lib. 8. novarum lectionum cap. 4. haec etiam divinitus animadvertit, et hanc confusionem sustulit. In fine huius notae male erat Ξενοφῶν Ἑλληνικῶν ὀγδόῳ. Nos restituimus ἕκτῳ.

Pag. 264. l. 18. 19. Συνεσταλμένως et ἐκτεταμένως 313
voces sunt quae ad Grammaticorum filios pertinent. Ammon. aliter aliquando loquitur, ἐάν τε ἐκτείνηται, ἐάν τε συστέλληται, voce λείαν. Sensus Harpocrationis hic est, si ῥυτὰ contracte scribas, poculi genus significabit, at si simpliciter ῥητὰ, ea quae a nobis dicuntur (male habet Suidas παρ' ἥβην pro ἡμῖν.) Quomodo Ammonius στρατείαν ἐκτεταμένως significare dixit τὸ πρᾶγμα, συνεσταλμένως vero, ut cum scribitur per contractionem στρατιὰ, τὸ τῶν στρατιωτῶν πλῆθος. Idem Ammonius χόας συνεσταλμένως significare festum asserit, ut στάχυς ἐκτεταμένως plurale esse: at vero βραχέως nominativum: quae vox βραχέως respondet alteri συνεσταλμένως. Caeterum quae de poculis quae olim ῥυτὰ vocabantur hic dixit Harpocration, ea verbo ad verbum hausta sunt ex undecimo lib. Dipnosoph. Athenaei. Consule pag. 496 et 497 edit. Commelinensis.

Pag. 265. l. 2. 7. 8. Primi sunt Phryges qui Βάκχους dixere Σαβοὺς, ex his deinde Graecorum quidam Βάκχον dixere Σαβάζιον, et Βάκχους Σαβούς. Lego in textu auctoris mei, οὕτω δέ φασι καὶ τῶν Ἑλλήνων τινὲς τοὺς Βάκχους Σαβοὺς καλεῖν. Eustath. in schol. ad Dionys. de situ (259)
orbis: ἦσαν δὲ καὶ ἔθνος Θρᾳκικὸν Σάβοι, ὅπερ τοὺς Βάκ- 314
χους δηλοῖ Φρυγίᾳ διαλέκτῳ, ἐξ οὗ καὶ ὁ Διόνυσος ἔοικε Σαβάζιος λέγεσθαι, διότι καὶ Βάκχος αὐτός. Phrygum autem Deum fuisse Σαβάζιον certissimum est. Comicus Avibus, καὶ Φρυγίλλῳ Σαβαζίῳ. Idem Ὥραις, τὸν Φρύγα, τὸν αὐλητῆρα, τὸν Σαβάζιον. Iidem Σαβάζειν pro εὐάζειν dixere. Unde postea Διόνυσος dictus fuit Σαβάζιος, et Σαβοὶ οἱ ἀφιερωμένοι αὐτῷ τόποι καὶ οἱ Βάκχοι αὐτοῦ. Heracleotes, quem auctor noster Amphitheum vocare videtur, in duodecimo de Heraclea, (forte enim legendum pro δευτέρῳ περὶ Ἡρακλείας, δωδεκάτῳ) φαίνεται γὰρ ἐξ ὧν εὑρίσκω μὲν (sic lego, συλλογιζόμενος, aut εὑρίσκομεν συλλογιζόμενοι) πολλαχόθεν, ὅτι Διόνυσος καὶ Σαβάζιος εἷς ἐστι θεὸς, τυχεῖν δὲ τῆς προσηγορίας ταύτης παρὰ τὸν γενόμενον περὶ αὐτὸν θειασμόν. τὸ γὰρ εὐάζειν οἱ Βάρβαροι Σαβάζειν φασίν. ὅθεν καὶ τῶν Ἑλλήνων τινὲς

ἀκολουθοῦντες τὸν εὐασμὸν Σαβασμὸν λέγουσιν. Haec sunt quae referri voluit auctor noster, sed τεμάτιον tantum ultimum allatum est. Ex illis Amphithei verbis poetarum enarratores omnes et Grammatici suas epulas extruxerunt. Schol. epigrammat. Graecor. lib. 2. Tit. εἰς θεούς. Etymologus et alii quorum verba purgari debent et sanari beneficio luculenti illius loci, ex quo auctorem nostrum et Comici enarratorem ad Aves tanquam ex eodem fonte sua hausisse statim odorati sumus.

Pag. 265. l. 22. 23. Philemon Comicus Eumenides distinguebat ἀπὸ Σεμνῶν θεῶν, sed fallebatur, ni nos
(260) ipsimet fallimur. Nam si Athenienses ex Harpocratione Erinnydes vocaverint Σεμνὰς θεὰς, quid prohibet quo minus Eumenides sint Σεμναὶ θεαί? Erinnydes a iudicio Orestis Eumenides dictae fuere, ante enim εὐμενεῖς non fuerant. Ergo non male Σεμναὶ θεαὶ vocabuntur Eumenides, quod non differant Erinnydes et Eumenides. Certe ex variis istis denominationum generibus ortum esse παροιμιῶδες non dubito, ἄλλα δ᾽ ἀλλαχοῦ καλὰ, quod alii eas Erinnydes, alii Σεμνὰς θεὰς, alii Eumenides vocarent, et tandem nomen Eumenidum praevaluerit: ne quaeras aliam proverbii originem. Frustra omnes qui aliter opinantur. Porro quin Harpocration cum haec scriberet, Dinarchi et Demosthenis verba in mente haberet, non dubito. Ille in orat. κατὰ Δημοσθένους· Αὗται αἱ Σεμναὶ θεαὶ τῇ πρὸς Ὀρέστην ἐν τούτῳ τῷ συνεδρίῳ κρίσει γενομένῃ, καὶ τῇ τούτου ἀληθείᾳ συνοίκους ἑαυτὰς εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον κατέστησαν. Demosthenes orat. adversus Midiam: περιεῖδε δὲ ταῖς Σεμναῖς θεαῖς
315 ἱεροποιὸν αἱρεθέντα ἐξ Ἀθηναίων ἁπάντων τρίτον αὐτὸν, καὶ καταρξάμενον τῶν ἱερῶν. Quae verba hactenus ita lacere et corrupta remanserunt, nec est ullus, ex his qui in Demosthenem aliquid contulerunt, qui non crediderit veram hanc esse huius loci lectionem, et qui non concluserit cum Ulpiano ex horum verborum auctoritate, tres tantum antiquitus fuisse Dearum illarum ἱεροποιούς. Ulpian. τρεῖς δὲ ἴσως ὑπέστησεν, ἐπεὶ καὶ τρεῖς δοκοῦσιν εἶναι θεαί. Eamdem opinionem amplexati sunt viri doctissimi post illum Budaeus, Sigonius, et omnis ferme eruditorum caterva. Nos primi monere volumus textum Demosthenis corruptissimum esse et non tres
(261) Dearum illarum ἱεροποιοὺς tantum fuisse, sed decem. Togam compone lector, et te a reginà veritate abduci patere. Verba Demosthenis sic corrigo: περιεῖδε ταῖς

Σεμναῖς θεαῖς ἱεροποιὸν αἱρεθέντα ἐξ Ἀθηναίων ἁπάντων, καὶ περὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν καταρξάμενον. Ex *περὶ τὸν* fecerunt *τρίτον* Notarii, et vocem *καιρὸν* praetermisere. Quae cum ita se habeant, corruit omnino fundamentum omne, quo suffulta videbatur sententia prior. Ex verbis enim Demosthenis *καὶ τρίτον αὐτὸν,* coniiciebant omnes tres tantum fuisse *ἱεροποιοὺς* Eumenidum. Sed non sufficit corruisse fundamentum, nisi tota domus, aut aedificium susque deque vertatur et pessum detur. Superest probandum decem fuisse *ἱεροποιοὺς* venerandarum Dearum, ut nostra melius adstruatur opinio, quod exsequimur breviter, ne vadimonium videamur deserere. Nam fideiussorem habemus Dinarchum qui est solvendo, et in oratione *κατὰ Λυκοῦργου εὐθυνῶν*, quae nobis periit, ita locutus est: *Καὶ τὰς Σεμνὰς θεὰς αἷς ἐκεῖνος ἱεροποιὸς καταστὰς δέκατος αὐτός.* Quisquis ille erit qui imposterum ibit infitias, et haec negare audebit, nae Cerritus ille, et qui ad Praetorem et cognatos amandetur dignus erit. *ἱεροποιῶν* alii erant Athenis venerandarum Dearum decem, de quibus iam egimus. Alii etiam numero decem dissimiles, qui vaticinia sacra instituebant, et si quando opus esset, litationibus, ut propitium fieret numen, cum auspicibus sacra faciebant: et sacrificia constituta perficiebant, et pentaeteridas omnes administrabant regebantque, exceptis Panathenaeis, teste Aristotele in lib. de Repub. Atheniens. et Demosth. in Philippic. 4. quae (262)
vulgo inscribitur prima. Sed eius verba quae hodie male habent sananda sunt, *οἱ λογοποιοὶ πομπὰς πομπεύουσιν ὑμῖν μετὰ τῶν ἱεροποιῶν.* Male est in omnibus Demosthenis libris, *οἱ λοιποὶ πομπὰς πέμπουσιν*, quamvis *πέμπουσιν* non reprobum sit. Nam *πομπὰς πέμπειν*, et *πομπεύειν* dicunt Attici.

P. 266. l. 7. Exstat adhuc haec oratio, inscribiturque hodie *ἡ ὑπὲρ Σηκοῦ ἀπολογία.*

Pag. 266. l. 20. Confer voces *σεσημασμένου*, *ἀσή-* 316
μαντα, et alias. Hinc autem recte *ἀργυροκοπεῖον* dixere *σημαντήριον*. Et ita in Suida legendum, male hodie est *ἡμαντήριον*. Habet auctor ille integra verba ex nostro, et tamen maluit vir doctissimus in Glossario suo veterem lectionem retinere, et *ἡμαντήριον* legere, quam *σημαντήριον*. Ego e contra illo loci contendo esse legendum *σημαντήριον*, nam si hoc non admittamus, torquenda erit lectio auctoris nostri. Certe apud eumdem Suidam voce *ἡμαντήριον* recte *ἱμαντήριον* legitur. Haec

enim vox detorta est a priori σημαντήριον, et non male inter Graecobarbaras recenseri potest, quod ita posteriores Graeci loquuti sint.

Pag. 267. l. 5. Inepte priores editiones retinuere οὐκ ἄπωθεν τοῦ ἡλίου. Nos restituimus Ἰλίου, ut supra in καθελὼν pro ἐν ἡλίου Περσίδι restitutum est ἐν Ἰλίου Πέρσει.

Pag. 267. l. 10. Bene est, rem hodie omnibus Reipub. literariae fautoribus gratissimam faciemus, et De-
(263) mosthenem ab insigni mendo, in quo hactenus cubavit, liberabimus. Ait ille in orat. pro Ctesiphonte: ἀλλὰ μισθώσας σαυτὸν τοῖς βαρυστόνοις ἐκείνοις ἐπικαλουμένοις ὑποκριταῖς Σιμμύκκᾳ καὶ Σωκράτει ἐτριταγωνίστεις. Ego assero esse legendum Σιμύλῳ καὶ Σωκράτει cum Harpocratione, qui eadem verba ferme repetiit. Confirmant opinionem meam manuscripti Demosthenis Codices, in
317 quibus manifeste exaratum invenitur Σιμίλῳ, sed per ῡ melius est ut legatur Σιμύλῳ. Simylus histrio erat, cuius nomen non ita cognitum hactenus fuit ac Socratis. Quare iuvabit aliquid afferre ad illustrationem huius insignis loci. Auctor incertus vitae Aeschin. καὶ κατὰ Σωκράτους καὶ Σιμύλου τῶν κακῶν ὑποκριτῶν ἀλᾶσθαι κατ' ἀγροὺς, εἴη ἂν οὖν ἐνθένδε Ἀρουραῖος λεγόμενος. Pollux lib. 10. cap. 8. Philistum laudat ἐν τῇ ἕκτῃ Σιμύλου Μεγαρικῇ. An de eodem Simylo hypocrita loquatur nescio. Hoc tantum scio apud Athenaeum pag. 348. lib. 8 edit. Commel. Σίμυλον legendum esse, non ut hodie excusum est Σίμυλαν. En tibi verba Philologi: Θεόφραστος δ' ἐν τῷ περὶ γελοίου λεχθῆναι μέν φησι τὴν παροιμίαν ὑπὸ τοῦ Στρατονίκου, ἀλλ' εἰς Σίμυλον τὸν ὑποκριτὴν, διελόντος τὴν παροιμίαν, μέγας, οὐδεὶς, σαπρὸς, ἰχθῦς. Sciendum est Stratonicum Citharistam, viso Propide Rhodio Citharoedo, staturae procerae, artis inscio, et corpore grandiore, interrogatum qualem illum esse existimaret, respondisse, οὐδεὶς. κακὸς, μέγας, ἰχθῦς, distinctis proverbii vocibus, quibus obscure innuebat Propidem primo nullum esse, deinde malum, et magnum, et tandem quod non loqueretur, piscem. Auctor est Clearchus ἐν τοῖς
(264) περὶ παροιμιῶν. Verum Theophrastus, ut vidimus, haec dicta voluit ab Stratonico in Simylum hypocritam, diviso in hunc modum proverbio, id est translatis in hanc formam proverbii vocibus, magnus, nullus, putris, piscis, μέγας, οὐδεὶς, σαπρὸς, ἰχθῦς. Proverbium vetus erat μέγας οὐδεὶς κακὸς, vel σαπρὸς ἰχθῦς, indistincte prolatum.

Stratonicus interpunctionibus adhibitis mutavit, et dixit οὐδεὶς, κακὸς, μέγας, ἰχθῦς. Quod Lucilius apud Varron. in lib. 6. de lingua Latin. imitari videtur: *Nequam, magnus homo, laniorum immanis canis.* Haec est huius paroemiae et dicterii vis, quae vulgo non percipitur.

Pag. 267. l. 13. Duplex hic error est, et Harpocrationis et Notarii. Harpocration dixit Demosthenem in orat. pro Ctesiphonte de Sinope meretrice loquutum esse, quod falsum est: debebat dicere ἐν τῷ κατ' Ἀνδροτίωνος, ut infra voce Φανοστράτη. Peius etiam Notarius praetermissis tribus aut quatuor vocabulis haec omnia corruperat et mutilaverat, ideoque absurdissimus hinc oriebatur sensus. Non enim Demosthenes in orat. contra Androtionem nos docuit Sinopem meretricem Ἄβυδον dictam fuisse, quod vetula esset, sed Herodicus Cratetius. Manuscripti Codices amplius haec habuere quam excusi, Ἡρόδικος ἐν γ̄ κωμῳδουμένων φησὶν, quam lectionem nos expressimus, sed melius adhuc legeretur cum Athenaeo Ἡρόδικος ὁ Κρατήτιος ἕκτῳ κωμῳδουμένων. Vide lib. 13. Dipnosoph. unde haec excerpta sunt. Quae sequitur paroemia vulgaris est et in promptu omnibus.

Pag. 270. l. 6. Auctor innominatus apud Suidam (265)
voce τετραποδηγὸν, de Sciapodibus: οὕτως ἐβάδιζον οἱ ἐν 320
Λιβύῃ Σκιάποδες, πλατύποδες ὄντες, καὶ ἀνορθοῦντες τὸν ἕτερον τῶν ποδῶν, καὶ κατασκιάζοντες τὸ λοιπὸν σῶμα εἰς ἀποφυγὴν τοῦ ἐν αὐτοῖς ὄντος καύματος.

Pag. 270. l. 13. Haec omnia exstant apud enarratorem Comici ipso initio Concionant.

Pag. 272. l. 16. Vide ὀρὸς supra. 322

Pag. 272. l. 23. Male habebant priores editiones Θυεστίου pro Θεστίου. Sed Θυέστου excudit peius typogr. [De Stephanephoro loquitur hic Harpocration, qui fuit unus ex Herculis filiis, quos ex filiabus Thestii, Erechthei secundum quosdam, at secundum alios Teuthrantis filii, numero quinquaginta, totidem numero sustulit. De his diligenter egit Diod. Sicul. lib. 5. *Ex Addendis.*]

Pag. 273. l. 11. 12. Ex duabus vocibus αὐτῷ πενθοῦντι unam fecimus Αὐτοπενθοῦντι. Nam ut Ἑαυτοντιμωρούμενον, ita Αὐτοπενθοῦντα, vel addito ν Αὐτονπενθοῦντα fecerat Menander.

Pag. 273. l. 15. In Ἀγυιᾶς supra male excusum erat ante nostram editionem στηριᾶς. Nos Στειριᾶς recte re-

stituimus, ut apparet ex hoc loco, in quo male etiam legebatur *Σπιρεὺς* et *Σπιρία*, pro *Σπειριεὺς* et *Σπειρία*.

Pag. 273. l. 15. Vide supra vocem *ἐπώνυμοι*, et quae annotavimus ad vocem *περίπολος*.

324 P. 273. l. 5. Pro *Κύνθου* restituimus nos *Ζακύνθου*.

Pag. 275. l. 6. 7. 9. 11. Scripserant sine dubio Heraclides et Philostephanus de Insulis, sed nobis perierunt illa opera. Corrupte autem hic erat *Ζάληψος* pro *Γαληψὸς*, et *προσμαρωνῆτας* uno verbo, pro *πρὸς Μαρωνῆτας*. Vide supra *Γαληψὸς* et *Οἰσύμη*.

Pag. 276. l. 14. Hinc oritur *ἀπὸ συμβόλων δικάζειν*. Hesych. *ἐδίκαζον οἱ Ἀθηναῖοι ἀπὸ συμβόλων τοῖς ὑπηκόοις, καὶ τοῦτο ἦν χαλεπόν*.

(266) Pag. 277. l. Vide infra vocem *Χίλιοι διακόσιοι*. Pollux lib. 8. cap. 17. videndus et Ulpian. ad Olynth.

325 Pag. 278. l. 6. 7. Docuimus supra in *Ἀπόληξις*, adverbium *νῦν* tria tempora significare, et pro *τότε* accipi posse. Ne mireris igitur si hoc loco legas. *τοῦτο δὲ καὶ πρὸ τῆς καταστάσεως τῶν νῦν ἐγένετο*. Hanc enim lectionem Suidas et Etymologus confirmant.

Pag. 280. l. 8. Confer supra *ἀπόταξις*.

329 Pag. 281. l. 12. Optime *φώρων* habuit Codex Fed. Morelli, male omnino *φώρων* habebant veteres editiones, quam lectionem etiam servavit ipse Suidas, et post illum omnes paroemiographi, et ipsamet novissima Andreae Schotti proverb. Graecor. editio. Nos melius putavimus proverbium ita concipi posse *τὰ τῶν φώρων κρείττω*, *furum potior est causa*. Haec etiam fuit opinio eruditissimi viri Guilelmi Canteri, qui novar. lection. lib. 8. cap. 9. proverbium hoc recte emendavit.

330 Pag. 281. l. 21. Videtur hic deesse vox *ἐτῶν*, nam ita melius legas. *οἱ Τετρακόσιοι πρὸ ἑπτὰ ἐτῶν κατέστησαν τῶν τριάκοντα Τυράννων*. Ciphra ζ' adhaesit adverbio *πρὸ*, et *πρὸς* hactenus lectum fuit pro *πρό*. Igitur Quadringenti septem annis ante Triginta Rempublicam gubernarunt.

Pag. 282. l. 2. In Thessalia Philippum Tetrarchias constituisse, non autem Decadarchias, supra nos docuit auctor noster voce *Δεκαδαρχία*, contra Demosthenem:
(267) hoc iam plenius hic confirmatur, Vide sextam Demosthenis Philippicam; pergimus enim ad alia, cum haec

iam illustrarint viri doctissimi Ioannes Hartungus et (267)
Petrus Victorius variar. lect. lib. 32. cap. 17.

Pag. 283. l. 8. Melius ut opinor legas in Alcaei 331
versu,

Πάμπαν δὲ τυφῶς ἐκ δ' ἐλέγετο φρονῶν.

[vel melius lege, *πάμπαν τετυφῶς ἐκ δ' ἐλήγεται φρονῶν.* Et haec sufficient.

Τὸν μὴ λέγοντα παρὰ δεόντων μηδὲ ἓν
μακρὸν νόμιζε, κἂν δύ' εἴπῃ συλλαβάς,
τὸν δ' εὖ λέγοντα μὴ νόμιζ' εἶναι μακρὸν,
μηδ' ἂν σφόδρ' εἴπῃ πολλὰ καὶ πολὺν χρόνον.
Ex Addendis.]

Pag. 283. l. 17. Palus haec Copaïs in Boeotia est, in qua magnae et immanes anguillae nascebantur. Comici enarrator ad Pacem: *Κωπαΐς, λίμνη Βοιωτίας, ἐν ᾗ μεγάλαι ἐγχέλεις γίνονται.*

Pag. 283. l. 20. Oratio haec est Lysiae *ὑπὲρ Καλ-* 332
λίου ἱεροσυλίας. Aliam composuerat idem rhetor quae inscribebatur *κατὰ Καλλίου ὕβρεως.* Pollux auctor.

Pag. 284. l. 11. 14. 15. 16. Hic locus valde corruptus et lacer ex parte fuit restitutus a magno Casaubono, quomodo hic a nobis excusus est, cap. 20. lib. 4. animadvers. in Athen. Porro verba Strattidis Comici ex eius Macedonibus allata, integrari non possunt sine manuscripto, nec suis numeris absolvi, versus enim sunt hic confusi. Et si hoc scire aves, adeo verum est vocem hanc *τοπεῖον* ex Isaei orat. contra Dioclem adferri, ut Pollux ipsemet lib. 7. cap. 32. hoc idem testetur. Sed apud eum Isaei oratio ita plenius inscribitur *πρὸς Διοκλέα ὕβρεως.* Et quod notandum, *τοπίον* illic scribitur, non *τοπεῖον.* De Archippi dramate quod vocatur *Ὄνος* consule cap. 20. lib. 4. animadvers. in Athen. ubi Casaubonus eius verba sic concipit, *Τραχηλίαις ταῦτα καὶ τοπείοις ἱστᾶσιν οὐκ ἄνευ πόνου.* Lexicon manu exaratum recte *τοπεῖον* habet, deinde *σχοινίον τὸ δεσμεῦον τοὺς ἄνδρας.* Unde in verbis Strat-
tidis correximus nos *δεσμεύοντες* pro *δονεύοντες,* licet (268)
sustineri possit *δονεύοντες.*

Pag. 285. l. 11. 12. Manca erant haec ante nostram 333
editionem. Codex Fed. Morelli amplius habuit *ἢ τραγῳδεῖν δυναμένου.*

334 Pag. 286. l. 9. In omnibus excusis deerant hae duae voces ἐν τῇ, quas tamen agnoscunt omnes exarati manu. Nos putamus deesse nomen dramatis cuiusdam foeminini aut *ἀνατιθεμένης*, aut *παρακαταθήκης*, aut denique alterius eiusdem generis.

335 Pag. 287. l. 7. Nihil diximus de vocibus *ἡμίεκτον*, *ἡμιμέδιμνον*, *ἡμιολιασμὸς*, *τεταρτημόριον*, *τριτημόριον*, *τρίτον ἡμίδραχμον*, quia in cap. 11. lib. 5. lectionum nostrarum de his abunde disputamus.

Pag. 287. l. 13. 16. Aliam affert rationem Placidus Lactantius, vetus Papin. Statii enarrator, ad illud Thebaid. 2. *seu tu Libyco Tritone repexas laeta comas. Tritone*, inquit, *fluvius vel palus, in qua Minerva dicitur nata, sicut Lucanus affirmat. Unde Graeci eam Tritogeniam vocant.* Ennius,

Corpore Tartarino prognata palude virago.

Non enim audiendus est doctissimus Togatorum Varro, qui pro palude hic legit paluda, quae vox fictitia est.

Pag. 288. l. 3. Exstat huius poëtae luculentissimum fragmentum in oratione Lycurgi contra Leocratem, quae a nobis brevi notis illustrabitur.

337 Pag. 289. l. 16. Lege uno verbo *ὑπόλογον*: veterem errorem retinuit Chalcographus. Ita etiam in auctoritate Lysiae *οὐχ ὑπόλογον ὄντα* legendum est.

(269) Pag. 290. l. 1. Quod oratores Attici *ὑποφόνια* di-
338 cunt, id alii Graeci simpliciter *ποινὴν* vocant. Hesych. Grammaticorum facile princeps: *ποινὴ, ἀντέκτισις ἡ ὑπὲρ φόνου διδομένη, καὶ ἡ δωρεὰ, καὶ τὰ διδόμενα χρήματα ὑπὲρ τινος ἀνῃρημένου τοῖς αὐτοῦ οἰκείοις.* Igitur poena pretium est, quod tribuebat homicida propinquis et affinibus mortui, ne eum homicidii reum agerent. *ποιναὶ* proprie de caedibus, unde eleganter ab Electra apud Sophoclem Clytaemnestra dicitur *ἀντίποινα λαμβάνειν*, cum ob interfectam Iphigeniam Agamemnona interficit. et poenae dicuntur ipsaemet poenarum exactrices Erinnyes, furiae, quas *τοὺς φονεῖς* proprie persequi putabant, unde *ἐμποίνιμοι* a Sophocle dicuntur. Ita leges *ἐμποίνιμοι* illae sunt, quae poenas infligunt his qui earum praecepta violare ausi sunt. Sanctiones has vocat Imperator Iustin. Tit. 1. lib. 2. Institut. *Ideo et legum eas partes quibus poenas constituimus ad-*

versus eos qui contra leges fecerint. Sanctiones vocamus Graeci ἐμποινίμους νόμους. Porphyr. 4. περὶ ἀποχῆς τῶν ἐμψύχων· Θεσμὸς αἰώνιος τοῖς Ἀτθίδα νεμομένοις, κύριος τὸν ἅπαντα χρόνον, θεοὺς τιμᾶν, καὶ ἥρωας ἐγχωρίους, ἐν κοινῷ, ἐμποινίμοις νόμοις πατρίοις (sic ego lego, hodie excusum est ἐμποίνοις) ἰδίᾳ κατὰ δύναμιν σὺν εὐφημίᾳ, καὶ ἀπαρχαῖς καρπῶν, πελάνοις ἐπετείοις. Quae omnia in synagoge legum Atticarum explicabuntur accuratius.

Pag. 291. l. 5. Optima sane ratione sordidissima 339
haec meretrix φθειροπύλη dicta fuit, quod pediculos
ante ianuam quaeritaret, nam quod extremae egesta-
tis firmius argumentum proferri potest? Hoc faciunt (270)
tantum illi, qui ad incitas redacti sunt. Habet autem haec auctor noster ex Athenaei lib. 13. Dipnosoph. ubi ipsissima verba leguntur, quae non repetam, ut brevis sum.

Pag. 291. l. 10. 19. 20. Eadem ferme retulit Helladius Bezantinous in Chrestomatheiais, quas vide apud Photium. Consule et Ammonium voce φαρμακὸς et μάγος. Caeterum qui hic laudatur Istri περὶ Ἀπόλλωνος ἐπιφανειῶν liber, de Sacris agebat, quae peragebantur ad celebrandam memoriam alicuius Deorum ἐπιφανείας. Deorum praesentiam in terris Graece ἐπιφάνειαν vocarunt, nam cum vel se oculis spectandos praebebant, vel quodam alio modo praesentiam suam testabantur, tunc ἐπιφαίνεσθαι dicebantur: unde ἐπιφάνειαι et ἐπιφάνεια sacra ad memoriam illarum praesentiarum. Nos Christiani Epiphaniam Salvatoris nostri celebramus. Epicurei θεῶν ἐπιφανείας insectabantur, ideoque graviter a Dionys. Halicarnass. lib. 2. reprehenduntur. *Πάνυ δ' ἄξιον* (ait ille eod. lib.) *καὶ τὴν ἐπιφάνειαν ἱστορῆσαι τῆς θεᾶς*. Ister hic de Epiphaniis Apollinis egerat peculiari volumine, cuius primus liber hoc loco laudatur.

Pag. 293. l. 10. 11. Purius legas Φηγούσιον, ut 341
postea Φηγοῦς, quae vox male desciverat a praecedenti Φηγούσιον. Hinc intelligenda quae supra in Ἀλκιβιάδης leguntur, ἔστι δὲ Φηγούσιος Ἀλκιβιάδου ξένος.

Pag. 294. l. 2. Forte sic recte absolvas e Diphili 342
Sinoride versum,

ἕλκ' εἰς μέσον τὸν φιμὸν ὡς ἂν ἐμβάλῃ.

Quae lectio a quibusdam Codicib. confirmatur. (271)

Pag. 294. l. 4. Vox *Φλυεῖς* male separata erat a praecedenti *Φλυεῖα*. Similes errores spissius purgavimus in hoc opere.

Pag. 294. l. 7. 10. 11. Illustrissimus Scaliger pag. 25. animadvers. in Euseb. Chron. hunc locum illustrat. Hoc nos addemus, Andronem qui hoc loco laudatur *ἐν ὀγδόῃ τῶν συγγενειῶν*, ab Schol. Apollonii Rhodii in primum Argonaut. in medium etiam produci. Ait ille pag. 3. edit. Henr. Steph. *Ἄνδρων ἐν ἐπιτομῇ συγγενειῶν.*

343 Pag. 294. l. 14. 16. Lusit ilocalariter in hac voce Phryne apud Athenaeum in Grasonem quendam. *Φρύνη*, inquit, *συνδεικνοῦσά ποτε Γράσωνι ὥρασα φορίνην, λάβε εἶπε καὶ κατέτραγε.* At drama *Γόητες* Aristomenis, quod deinde laudatur, ab Athenaeo etiam et Polluce lib. 8. citatum invenies. Unde coniiciebam ego apud Priscianum lib. 18. cap. de constructione verborum, quo loco legitur Aristomenes *Βοηθοῖς* corrigendum et restituendum esse *Γόησι*, id est *in praestigiatoribus*, nam inepte ineptus Pollucis interpres *in luctibus* vertit. *Βοηθοὺς* composuisse Aristomenem nusquam legi, *Γόητες* vero eum docuisse clamant ubique veterum scripta.

Pag. 294. l. 17. 21. Coniunximus nos vocem *Φρατρίαρχος* cum praecedenti *Φράτορες*, a qua male divulsa fuerat, nam a *Φρατρία* dicitur *Φρατρίαρχος*, ut a *Φητρία Φήτραρχος*, vel *Φρήτραρχος* a *Φρητρία*. Veteres *Φητρεῖον* aliquando dixere, *Φητρίαν*, et *Φήτραρχον*, pro *Φρητρεῖον*, *Φρητρίαν*, et *Φρήτραρχον*. Ita Romani
(272) Phetrium, ut apparet ex duabus tabulis, una Romana, altera Graeca, quae inter veteres inscriptiones exstat.

Pag. 294. l. ult. Non *Φρεάῤῥιος* populus est Leontidos tribus, sed *Φρεαῤῥοι*, qui nomen acceperunt a Phrearo Heroë illustrissimo, verum quid crebrius in hoc auctore et apud Ethnicographos his conversionibus? Civium denominationes pro civitatum nominibus ponuntur, ut et popularium pro populis ipsis. Ita supra voce *Ἀταρνεὺς* ait auctor noster *τὸ Ἀταρνεὺς* civitatem esse prope Lesbum, cum tamen *Ἄταρνα* vocari debeat illa civitas, eius vero civis sit *Ἀταρνεύς*. Quemadmodum non *Φρεάῤῥιος* dicitur hic populus tribus Leontidos, sed *Φρέαῤῥοι*, populares autem sive tribules *Φρεάῤῥιοι*.

Pag. 295. l. 9. Ut extranei et adulteri omnes a 344
Democlide *Δημοκλεῖδαι* dicti sunt, a Timarcho lascivi omnes, petulantes et paederastae *Τίμαρχοι*, a Cillicone proditores omnes *Κιλλίκωνες*, ita ab Eurybato et Phrynonda omnes nefarii et improbi homines Eurybati, Phrynondae. Hinc Hesychius *Φρυνώνδας* exponit per *πονηρούς*, quod ex insigni eius malitia omnes nebulones dicti sint postea Phrynondae. His omnibus Philergum etiam addere possumus sacrilegum, de quo elegantissime Isocrates in excerpt. adversus Callimachum, *ὅμοιον ἐργαζόμενος ὥσπερ ἂν εἴ τῳ Φρυνώνδας κακουργίαν ὀνειδίσειεν, ἢ Φίλεργος ὁ τὸν Γοργόνιον ὑφελόμενος, τοὺς ἄλλους ἱεροσύλους ἔφασκεν εἶναι.* Vide supra *Εὐρυβάτης*.

Pag. 295. l. 17. Lege *ἱππάρχῳ*, non *ὑπάρχῳ*. Chalcographus sequutus est veteres editiones.

Pag. 296. l. 1. Menandri verba e Dyscolo sic correximus. Quid *Νυμφιαῖον*, quod agnoscunt priores editiones, non agnosco, nec quid *Φυλασίας*. Optime quidem si legeretur *Φυλασίους*. Nam *Φυλάσιοι* sunt tribules aut cives *Φυλῆς* populi Vide enarrat. Comici ad Plutum. Vide et Stephanum, apud quem corriges pro *Φίλαρχος*, *Φιλόχορος*, et repones *Οἰνηΐδος* pro *Οἰνίδος*. (273)

Pag. 296. l. 7. Idem *χαράκωμα* et *ὁ χάραξ*, utrumque vallum aut castra significat. *ἡ χάραξ* longe diversam recipit significationem, palum enim denotat, pedamentum, aut ridicam, unde in Glossario non cum viro doctissimo Bonaventura Vulcanio legendum *Χάραξ*, *sudis pertica*, sed *sudis ridica*; hodie inepte legitur *redica*. Cassianus in Geoponicis ridicas *χάρακας* optime vocat. Ita Ulpianus in lege is qui in puteum §. si quis vineas. D. quod vi aut clam, hac voce in ea significatione usus est: *Si quis in vineas meas venerit, et inde ridicas abstulerit, hoc interdicto tenebitur.* Ridicas, id est *χάρακας*, non ut Basilicorum auctores *ῥίζας ἀμπέλων*, radices enim legendum esset, ut in §. Ofilius. l. ligni. D. de legatis 3. Nos Galli ridicas illas vocamus *des eschalats*, quae vox detorta videtur a Graeca *χάρακας*.

Pag. 296. l. 12. Laudatur aliquando Hyperides *ἐν* 345
τῷ κατὰ Δημαίου, et *ἐν τῷ κατὰ Δημάδου*. An haec

oratio quae hic inscribitur *κατὰ Δημίου ξενίας*, ab aliis differat plane ignoro, nec Scholiastem Comici ad Aves intelligo, qui ad illa verba *Χίοισιν ἥσθην*, Hyperidem
(274) laudat *ἐν χαλκῷ*. Menandri vero drama *Χαλκεία* raro inveni laudatum, si unum excipias Athenaeum, apud quem lib. 11. eius mentio fit. Eum Comicum *ἐν Χαλκιδωνίῳ* citatum etiam observavi apud Pollucem lib. 10. cap. 20.

347 Pag. 298. l. 13. Aeschyli drama *Ἀργεῖοι* nobis notum, non *Ἀργεῖαι*, ex dramatum syllabo, Athenaeo, et Hesychio, apud quem corruptum invenitur aliquando huius fabulae nomen, ut voce *ἀπόσκημμα*, illic enim restituendum est *Αἰσχύλος Ἀργείοις*, hodie male legitur *Ἀργείᾳ*. At fragmentum quod ex eo dramate hic affertur, a nemine quod sciam probe intellectum est. ultima verba *καὶ χλῆδον βαλὼν* facilia sunt, prima difficillima et intricatissima. Quid enim haec sibi volunt *καὶ πολτακὰν κυλητάν*. Iambus suis numeris non constat, nec unde orta sint haec portenta verborum facile dignosci potest, *κυλητὴς* quidem versatorem significare potest: et *κυλητὰν* Dorice dici pro *κυλητὴν* non novum est, sed quid fiet hoc *Πολτακάν*? An dicendum scribi debere *πόλτακα* a recto *πόλταξ*, vel *πόλτα καὶ*, aut *ποῦλτα καὶ* divisis vocibus a *ποῦλς* vel *πόλτον*, aut denique *πολλὰ καὶ*? Si ferri potest *πόλτον* in neutro, vel *ποῦλς*, rectius legetur *πόλτα καὶ*, nam sensus hic erit, *et pultem et versatorem et immunditias iacens*. Forte *πόλταξ κυλητὴς* periphrastice dictum pro cribro, auc cerciniculo pultario, in quo pultem cernebant. Haec nos dubitabundi in hunc locum latebrosum protulimus.

Pag. 298. l. 15. 20. 21. Insignem hunc locum insigniter hiulcum et luxatum ita redintegratum dedimus: *φησὶ δὲ Ἀπολλόδωρος Ἀνθεστήρια μὲν καλεῖσθαι κοινῶς*
275) *τὴν ἑορτὴν ὅλην Διονύσῳ ἀγομένην, κατὰ μέρος δὲ Πιθοιγίαν, Χόας, Χύτρους*. Postrema verba male desciverant a praecedentibus. Integrum festum quod in honorem Bacchi duodecima *Ἀνθεστηριῶνος* agebatur, *Ἀνθεστήρια* vocabatur, ut testantur vetus Comici enarrator, Suidas et alii, qui omnes in hoc conveniunt. Partes vero festi *Πιθοίγια, Χόες, Χύτροι*. Apud Hesych. male hodie legitur *πιθοίπα* pro *πιθοίγια*. *Χοᾶς* etiam hic male ante legebatur *περισπωμένως*, nam discrimen

quod poni debet inter *Χόας*, cum festi *Ἀνθεστηρίων* partem significat, et *Χοᾶς*, cum pro mensura vini accipitur, in eo consistit, ut hoc circumflectatur, illud vero acuatur. Testis Ammonius quem consules diligenter. De Chytris vide quae paulo post auctor noster disputat.

Pag. 298. l. ult. Male etiam haec divulse et vellicatim legebantur, antequam monuissemus nos legendum *δῆμος τῆς Ἀττικῆς Χολαργία, τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς*. Ita nominatim Comici enarrator ad Acharnens. cum quo convenit Hesychius. 348

Pag. 299. l. 2. Suidas habet *Χολλεῖδαι*.

Pag. 299. l. 3. *χρῆσται* duo diversa et contraria significat. Creditores enim et debitores *χρῆσται* dici possunt. Ex innumeris quos producere possem, veterem Phocylidem seligo, qui semel sic loquutus est,

— — *χρήστης κακοῦ ἔμμεναι ἀνδρὸς*
φεῦγε, μή σ' ἀνιήσεις διδοὺς παρὰ καιρὸν ἀπαιτέων.

Ubi *χρήστης* debitor est; alias vero,

μηδέποτε χρήστης πικρὸς γένῃ ἀνδρὶ πένητι.

Ubi *χρήστης* creditor. Quae ideo libens in medium adduxi, quia hodie non inveniuntur apud Pseudophocyliden, *νουθετικοῦ* carminis quod adhuc superest auctorem. (276)

Pag. 300. l. 11. Paroemia est *σὺ δὲ ᾠὸν χρυσοχοήσειν*, cuius enarrationem quae ab Harpocratione affertur, integravimus, et distinximus. Consule Paroemiographos. Eubuli vero versus e Glauco Comoedia allati corrupte et confuse huc usque lecti fuere. 349

Pag. 301. l. 2. 3. Xenagoras de insulis libros composuerat, adinstar Heraclidis et Philostephani, qui etiam in hoc opere laudantur. In eo opere autem docuerat *Χύτρους* Cypri civitatem a Chytro Aledri filio, Acamantis vero nepote, denominationem sumpsisse, quod hic indicare voluit Harpocration. Porro de festo Attico quod vocabatur *Χύτροι* nominatim consulendus Schol. Comici ad Acharnenses.

Pag. 301. l. 11. Deerat ante editionem nostram vox *σανίδι* hoc in loco, quam tamen Suidas ipse agnovit, et omnes manu exarati.

351 Pag. 302. l. 1. Quae hic laudatur Isaei oratio, sic inscribebatur *πρὸς Νικοκλέα περὶ χωρίου*. Inepte aliae editiones *περὶ θρίου* habebant.

Pag. 302. l. 2. Ultimus hic totius operis locus diligentiam nostram desiderabat. Solus enim Lil. Gregorius Gyraldus hactenus de Susurrone Mercurio, Venere et Cupidine tractavit, et unicum hunc auctoris nostri locum attigit. Nihil enim praeterea de Diis illis Susurronibus addidit. En igitur quae nos de iisdem legendo comperimus et annotavimus, ad huius loci il-
(277) lustrationem. Demosthenes in orat. contra Neaeram, ita loquutus est, *καὶ εἰσάγει αὐτὴν καὶ τὰ παιδία εἰς τὸ οἰκίδιον, ὃ ἦν αὐτῷ παρὰ τὸν ψιθυριστὴν Ἑρμῆν.* Ad haec Harpocration animadvertit Athenis quendam fuisse Mercurium sic vocatum et Venerem et Cupidinem *ψιθυριστάς*. Non solum ergo Mercurii Susurronis statua erecta erat, sed et Veneris et Amoris *ψιθύρων*, quod valde notandum ex Harpocratione, et ex Zopyro, qui retulerat Theseum omnia illa simulachra erigenda iussisse, quod Phaedra Hippolytum exosa in eius aures plurima insusurrasset, accusationis loco futura. Docet etiam nos Suidas quosdam alios auctores credidisse *ἀνθρωπινώτερον* dictum fuisse Mercurium illum *ψιθυριστήν*, ex eo quod homines in locum in quo erat erectus, convenirent, ut de silentio suppressis, et de his quae vulganda non erant, ad invicem agerent, et quasi per susurros et succrotillam voculam (ut Titinnius loqueretur) inter se confabularentur. Quid si dicamus nos de hoc Mercurio susurrone forte intelligenda illa, quae antiquitus dicere solebant, cum silentium imperabant, *Ἑρμῆς ἐπεισελήλυθεν?* Plutarchus *περὶ ἀδολεσχίας*: *καὶ καθάπερ ἐν συλλόγῳ τινὶ γένηται σιωπὴ, τὸν Ἑρμῆν ἐπεισεληλυθέναι λέγουσιν*, etc. quae verba non adhuc fuere intellecta. Certe paulo post ex Eustathio Homeri interprete docebimus Venerem ideo *ψίθυρον* dictam fuisse, quod quae illam precabantur mulieres, sibi adinvicem in aures insusurrarent, quibus susurris demonstrabant ita mysteria peragi debere cum silentio et veneratione. Allusit forte ad hunc morem
(278) Eumathius, quem vulgo Eustathium vocant, lib. 1. de Amor. Ὑσμίνου καὶ Ὑσμινίας, cum ita loquutus est: *ὁ δέ γε Σωσθένης δριμὺ καὶ αὐτὸς, καὶ κινήσας τὴν κεφαλὴν, ἐκεῖθεν εὐθὺς ἀφαρπάζει τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ φησὶ Διασίων καιρὸς, καὶ κατατρυφήσομεν τὰ Διάσια,*

ὅλοι γένομεθα τῆς ἑορτῆς, ὅλοι τῆς πανηγύρεως, Ζεὺς παρὰ τῇ τραπέζῃ, καὶ Διὸς Τράπεζα. ὅτι καὶ κήρυξ οὗτος Διὸς, τῇ χειρί με παραδεικνὺς, καὶ ὁ Κρατισθένης ἐγγύς μου παρακαθήμενος, πλήττει με σιγῇ τῇ χειρὶ, τῷ ποδὶ τὸν πόδα προσεπιθλίβει μου, καὶ σίγα φησί μοι τῷ ψιθυρίσματι. Cur enim ψιθυρίσματι? nisi dicamus allusisse eum ad morem illum in aurem insusurrandi, et silendi dum alicuius Dei mysteria peragebantur, 352
praesertim Mercurii, Veneris, et Cupidinis Ψιθύρων? Vis audire Eustath. de omnibus illis Diis? en tibi quid dicat ad Odyss. Υ. Ὅρα δὲ ὡς οὐ μόνον πολυλογεῖν ἀνοίκειον γυναιξὶν, αἷς κόσμον ἡ σιγὴ φέρει, ἀλλὰ καὶ ὁ ἄθρους γέλως, καὶ ἡ ἀκόλουθος εὐφροσύνη· χρὴ γὰρ ὡς τὰ πολλὰ ἡσύχως ἔχειν αὐτὰς, διὸ καὶ ψιθύρου Ἀφροδίτης κατὰ Παυσανίαν ἱερὸν ἦν Ἀθήνησιν, καὶ Ἔρωτος δὲ, οὗ καὶ Δημοσθένης φησὶ μέμνηται ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας. ἐκαλεῖτο δέ φασι ψίθυρος, διὰ τὸ τὰς εὐχομένας αὐτῇ πρὸς τὸ οὖς λέγειν, ὅπερ ἐδήλου μὲν χρῆναι μυστηριάζεσθαι τὰ τοιαῦτα. οὐκ ἦν δὲ ἀπεικὸς δηλοῦν καὶ τὸ δεῖν εἶναι ἀπέχειν τὸ τρανὲς τῶν φωνῶν, ὧν μέρος καὶ τὰ θρασέα γελοιαστικά. Ait ex Pausania loquutum esse Demosthenem in oratione contra Neaeram de Venere et Amore Susurrone, quod falsissimum est, meminit enim tantum Demosthenes in illa oratione Susurronis Mercurii, ut ex supra relatis apparet. In Pausaniae vero verba ab Eustathio laudata nondum incidere potui. Quare num Pausaniae vel Eustathio μνημονικὸν hoc ἁμάρτημα, vel potius haec incogitantia, (279)
tribuenda sit, amplius quaerendum censeo. Satis enim mihi iam fuerit si cum Sophocle,

τὰ μὲν διδακτὰ μανθάνω, τὰ δ' εὑρετὰ
ζητῶ, τὰ δ' εὐκτὰ παρὰ θεῶν ᾐτησάμην.

κάξ.

Atque haec sunt quae ad Harpocrationem animadvertenda iudicavimus. Plura et doctiora conferent eruditi, sed non meliori et candidiori literas iuvandi animo, imo nec breviori tempore. Praestitimus in hunc auctorem quae potuimus, et quae per aetatem et tempus licuit observare, contulimus. Favorem et benevolentiam non denega quisquis haec leges, si brevi derelicta ab Harpocratione vocabula in unum

collecta desideres a nobis, et veterum rhetorum orationes latine versas et notis illustratas, quas edemus procul dubio, si faxit Deus, ut qua felicitate et animi constantia hoc opus arduum absolvimus, eadem et maiori, eorum qui laboribus his nostris invidebunt, potius quam eos aemulabuntur, stultitiam et morositatem contemnere possimus.

Ἥδιον οὐδὲν, οὐδὲ μουσικώτερον
ἔστ' ἢ δύνασθαι λοιδορούμενον φέρειν·
ὁ λοιδορῶν γὰρ ἂν ὁ λοιδορούμενος
μὴ προσποιῆται, λοιδορεῖθ' ὁ λοιδορῶν.

HENRICI VALESII NOTAE ET ANIMADVERSIONES IN HARPOCRATIONEM ET PHILIPPI IACOBI MAUSSACI NOTAS.

EX BIBLIOTHECA GUILIELMI PROUSTEAU ANTECESSORIS AURELIANENSIS.

ILLUSTRISSIMO
VIRO
IOANNI ANTONIO
DE MESMES
COMITI DE AVAUX, DOMINO DE LONGEVAL, BAROCHES &c. AB INTIMIS REGI CHRISTIANISSIMO CONSILIIS ET LEGATO EXTRAORDINARIO AD FOEDERATAE BELGICAE ORDINES

S. P. D.

IACOBUS GRONOVIUS.

Iam officii, quod partim dulcedo familiaritatis cum Henrico Valesio exercitae, partim necessitas et communis inde commodi spes recipere me coegit, rationem persolveram, et ut hoc collectum alieno opere eruditionis instrumentum emendate ac nitide praela desereret, praesidiis omnibus advocatis effeceram; atque adeo nihil iam erat causae, quin et Harpocrationi et universae antiquitati in multis partibus, quarum honorem et intellectum depeculatae erant priorum seculorum sordes, labor Valesianus illucesceret. Sed quum vetustas omnis velut abominandi eventus praesagium iudicaverit, si quid incertis inchoaretur auspiciis; tum huic proventui, non modo ut honor debitus ei contingeret, sed ne quod ad iniqua de eo spolia petenda facinus concipi posset, cavendum videbatur, ut is, quippe postumus et in peregrina regione, velut ex commendatione mortui patris applicaretur ad asylum tale, quod iusta coniectura ab ipso electum iri adfirmaret. Hanc quoque mihi tra-

ditam personam quum decenter sustinere cuperem, iniecta contemplatione tam super auctorem, quam ipsum quoque foetum, sive etiam obstetricantem me et administrum, nihil elegantius fieri a me posse vel ad existimationem hominum vel ad veritatem meam fidemque iudicavi, quam si rationem huius prooemii ad Te conferrem, Illustrissime Memmi. Hoc clamare mihi manes Valesiani, hoc sine cunctatione imperare caerimonia dignitatis Tuae, hoc ipsa nominis Tui amore Musae celebratissimi urbanitas et splendor exigere videbantur. Etenim ut primum ista potestas mea facta est, et suo pondere, non auctoris nomine rem pendens, corpusculi huius lineamenta perspicere potui, animadverti has chartas non ostentatione ingenii, non scribendi quaesito nitore ad mala multa speciosis quibusdam involvenda pictas; sed institutam hic esse velut officinam refertam rebus non modo dignis, quae legantur ab iis, qui exactam doctae antiquitatis copiam amant, sed si verum volumus, vel maxime necessariis et minime cognitis, utpote perquam abstrusis. Quos enim vel penitissimae eruditionis angulos ab Valesio non penetratos, quos recessus ab eo non inspectos, quas arculas cuiuscunque generis scriptorum ab eo non reclusas hinc discimus, ut scripturae non intellectae portentosa monstra, quae ne adspicere quidem alii, nedum tangere ausi fuerunt, instar renati Herculis Alexicaci ad obsequium redigeret, et ex scabitudine nuperae ruditatis ad tranquillum transferret? Quot ille loca teterrima aggressus est, neque id violente sed leniter et exigua capacissimae solertiae particula adfusa mutans illis saporem, et ex atroci cruditate melleam teneritudinem producens? Si historiam spectemus, eam multis partibus hic liber illustrat: si fabularum scenas, in quibus ille verborum et dicteriorum nativus lepor discitur, hic obscurissima earum deridicula revelantur: si poetarum aut oratorum lusus ac delicias suavitate Graecae elegantiae conditas, earum plurima hic materia est; denique ne horridorum quidem Gram-

maticorum subterraneis siris caliginosiores canones deserunt. Possem hic satis densam enumerare seriem eorum, quae ab Valesio illustrata sunt partim in cognitione auctorum, partim in doctrina Graecae linguae, ad quae nuper adeuntes viros etiam perinsignes hallucinatos memini, quae tamen magnus ille heros ab aliquot annis in hos margines coniecta domi habuit. Possem hic recensere formulas tribunalis Graeci sicut ab Romanorum sapientium auditoriis adscitas, ita sagacissime comparatas, de quibus ne somniatum quidem hactenus fuit unquam. Et quam promptum in his subsidium exhibetur, ubi Geographiae ratio deducenda fuit? Quid si iam ipsum Harpocrationem adspexero? In eo enim quum haud dubie praeclarum doctrinae specimen prodiderit vestras Maussacus; tum is ipse, si Valesium parem accipiat, succumbit et tanquam in luctatione saepius quam ter abiicitur. Sed nimirum ornatissimo apparatu instructa praesentia et altitudo Valesianae mentis ita beabat scriptores eos, quos velut monumenta suarum lucubrationum constituens in fidem suam recipiebat. Sic venit ad Peiresciana Excerpta et altera Excerpta Legationum, sic eum sensit Ammianus, ita novissimus eius labor Historia Ecclesiastica, cuius tertium volumen glorior amoris ipsius munus a me possideri. Quae omnia quum sint tam magnifica, ut corroboratam viri doctissimi famam apud omnes bene formatas gentes ipsi conciliaverint; tum qualis futura fuisset haec opera, si tam locupletes et odoratos flosculos in fasciculum colligere, tam exquisita compositae penus fercula digerere ipsi et exponere, atque adeo tot comportatis undique et per omnem vitam subsidiis nunc ingenii perfectissimam polituram, nunc iudicii ultra communem modum exacti limam admovere licuisset? Et sane ad hanc cogitationem moveor periculo invidiae meae apud nonnullos, qui scriptum hoc ad consummatae existimationis gloriam Valesio taliturum negabunt, prave adspecturi indispensatam liberalitatem, nec debuisse omnia haec velut pericula chartis privatis illita in publicae

lucis conspectum committi. Quod forum etsi ut iniquum eiurare possem, tamen ut Te praesente superstite satisfaciam; fateor, inustus est mihi, qui de complexu illius eram, dolor eius temporis gravissimus, quum primarius iste Musarum satelles morte interceptus est, antequam multis aliis summis meritis fortunam publicam studiorum exaggeravisset, et non Observationes, non Libros de Critica, non Pollucis capita de republica Atheniensi, et ante omnia non Harpocrationem emendatum inter titulos suos eum numerare potuisse aegerrime tuli. Haec communis noxa, hoc amarum damnum est; sed cuius ingentia solatia vel in hac ipsa manus ultimae destitutione et inordinata coacervatione ipse hic talis Harpocratio nobis praebet. Videlicet Valesius noster utpote foro et iuris studio destinatus, eique operam daturus, aut ipse videns consilii et prudentiae maturus ephebus sibi hanc legem dixit, aut a doctissimis magistris accepit, non posse vel principia vel origines publici privatique Romanorum iuris percipi et intelligi, nisi Graecis notoriam perferentibus, utpote a quibus id adoptaverunt Romani Id quum sibi infixisset, in reliquiis, quae supersunt, oratorum Graeciae et inprimis in hoc Harpocrationis corpusculo, uti debuit, habitare proposuit. Qua ratione factum, ut de curriculo semel sumpto nihil decedentem, usu tractandoque cognita interius dos libelli istius Valesium adegerit, ut Harpocrationis volumen constitueret quasi sacrarium quoddam laborum, quos ad huius vitae quietem splendoremque meditabatur: Harpocration velut pugillar et iuveni et viro et ingravescenti aetati adhaesit perpetuum, ad auxilia quidem memoriae primum, deinde etiam gratiae ergo, quam Harpocrationi tribuens non dubitavit omnia sedulo facere, ut tantis tenebris obducto scripto opitularetur. Agnoscis, Sapientissime Legate, quam non nova, sed nulla via munita; non mutata, sed depravata sit docenti discendique ratio istius studiorum generis ab illis, qui quum ita Diis et Adiutrici Themidi invisi, ita ab legibus et aequo iure fugitivi

agerent, ut per rectum cursum summam illam tenere non possent, per tesqua et ambages foedissima situ ac ieiunissima stultitia obsitas illuc pervenire contenderunt, humilitati suae velificantes et alto vultu generosum laborem adspicere metuentes. Valesius iuris studiosus ostendit, quam sit illi circumeundum, quicunque veris et solidis applicare mentem velit, nedum illi vinculo et praesidi humanae coniunctionis. Ab Valesio nunc aperitur intimum artis nobilissimae secretum et certa mitigandi ratio, illustrisque et lata semita eundi per meram puramque eruditionem et illam adeo celebratam iuris peritiam, potius quam illam macram et omni lepore destitutam aberrationem, quae nunc omnes Academias obsidet, facitque ut de iure non tantum civili, sed etiam gentium disserant, qui non modo nullum librum extra illas tralaticii usus laceras reliquias legerunt, sed ne norunt quidem. Itaque qui mente laevus non est, Valesium ut mystagogum eligat; haec ipsa Valesiana nunquam ab illis oculos deiiciens habeat documento, ut illum furorem, qui nunc in his rebus versatur, vitet, meliora profectuum suorum praesidia muniat, et alacritati suae uberioribus paginis cursum praebeat. Quantum enim est videre velut oculis progressus et studendi methodum eius, cuius doctrinam ut seculi sui verissimum fulgorem deinde omnis agnovit ac salutavit orbis; quibus ille se immerserit libris; quomodo ille nihil sine excerpendo et annotando legerit; ut denique stylum verterit? Unde iam fit, ut quod indecenter factum nonnullis videri posset, id cedat vel insigni gloriae, vel summae utilitatis exemplo, neque sine ultimo modestiae meae praeiudicio abradere vel invertere quidquam potuerim in iis, quae non possunt non omnia placere sanis hominibus. Quod si forsan occursura sunt quaedam, quae ab iuvene potius quam ab robusto annotata videbuntur, si in quibusdam haesitatio aliqua apparebit, si mutata aliquando sententia et posterioris diei fortuna secundior, immo si quae iam ab aliis anticipata; quae etsi omnia se facile tueantur, tamen si

qua sunt talia, hic enimvero existimationis metus, haec illa Syrtis est, propter quam cogor Legationis Tuae, Nobilissime Comes, sanctissimam tesseram et inviolabile decus per tot populos terrasque circumlatum huic volumini praescribere, ut vel tanquam vecordes et conscelerati hinc abigantur, quicunque vitiandi et pulsandi animo accessuri sunt, vel tam augusti fastigii elogio conspecto in horrorem ac reverentiam perducti abluant prius se et benignitate adspergantur, malintque ad ea tantum adhaerescere quae usui esse possunt, reliqua ut nulla praeterire. Tua persona praetendatur illi velut infula, cuius venerationis obiectu et repagulo arceatur, si qua est tam effrenis et importuna natura, ne ab hac pulchritudine limis oculis spectata maculam aut ignominiam aliquam suscipi necessum sit. Etenim si ullum unquam pactorum caput, si vasa ulla, si denique homo quisquam civis Tuus iuste ad illud commune gentium fas et illam fidem publicam, qua coruscat paciferum munus Tuum, se contulit; quid de his liturariis dicemus, utique scriptis conceptisque in illa tum luce terrarum omnium, tum domicilio imperii Gallici Lutetia: et quidem ab illo, quem iudiciis suis exornavit universa Gallicana Ecclesia, quem favore suo dignatus est Primarius maximarum curarum adiutor Colbertus, quem denique beneficiarium suum aestimavit Christianissimus Ludovicus, cuius auctoritate vallatam caducei Tui religionem adoravere tot tempora, tot gentes? Hanc opportunitatem quum ab sanctimonia Legationis Tuae sumere haec adversaria possent, tum et de humanitate publica lenius augurans, et de dignitate huius materiae constantius iudicans, malo fateri, Illustrissime Domine, aliud et propius esse, quo cogitantem me de ipsius, si viveret, Valesii voluntate tetigit, praestrinxit et occupavit Splendidissimum Nomen Tuum. Videbam enim ultra annos quadraginta ipsum quasi in scuto suo insculptum gestavisse Henricum Memmium Patruum Tuum, velut imperatorem ac ducem suum, et recordabar, quanta aliquo-

ties pectoris exsultatione, referens mihi studiorum suorum ac vitae fata, quae satis moleste a primo fuerant, mulceretur ad commemorationem benefactoris sui, qui effecerat, ut praesidiis ingenii et assiduo studio bene munitus circumflueret quoque et abundaret praesidiis fortunae, idque tam prolixe, ut ne mortuus quidem congiarii annui praebitiones desineret, quo ne amissione tanti fautoris acumen ac laetitia Valesiani laboris teperet ac hebesceret. Quoties et quantopere credimus optimum virum his obscuritatibus inhaerentem, quum venisset condictus anni dies, velut scintilla beneficentiae Memmianae illustratum refectumque novasse vires suas et acrius intendisse nervos, ut erueret, quo nos et aeterna deinceps posteritas frueremur? Itaque quum haec ipsa, quae vides, magnam partem Gentilitiae Tuae Comitati accepta referri oporteat; tum suspicionem constituere licet Valesium quoque omnibus modis velle tam benefici ac tutelaris nominis haeredi reddi vicem, et optare, ut et ipse celebrare Liberalitatem adeo promptam ipsi paratamque ne post funus quidem desinat, quo ne punctum temporis ullum in aeternam posteritatem ab assidua eius commemoratione vacuum praetereat. Huius ego animi vicariam fidem exhibens, partim copia illa Graeca et Romana, quae hic elucet, adlectus, partim officio, quod ea et voluntate et fronte me praesentem absentemque semper excepit, qua filium pater fovere et complecti potest, expugnatus, iustissimam puto me elegisse formulam, ad quam in praefando adstringerer. Quid si deinde iuris sententiaeque sim meae, et hanc commentationem allegatione multa in sinum meum delatam mihi ut propriam vindicans, caput altius exserere me cupiisse confitear, et prorepere ad iustam ex domesticae gloriae memoria exultationem coner? Adeo enim his omnibus, quae Valesio obtigerunt, bonis non minor est haereditas sortis meae; quin eam tanto auctiorem et conspectiorem esse censeam, quod Claudius Memmius alter Patruus Tuus eandem in colloquio Monasteriensi stationem obiens,

quam Tu in Neomagensi implevisti, patrem meum, sed alienigenam, sed ignotum dignum iudicavit et familiaritate et liberalitate sua. Quod qui possim oblivisci videns quotidie et ante oculos habens illos tenerrimi favoris libellos, quibus non patrem meum modo amavisse, sed et lucubrationes eius Livianas tanti putasse se ostendit, ut et legeret et laudaret. Hunc ego patrem quum non nomine tantum exprimam, sed etiam vita aemuler, non poterit mihi esse invidiae, si gaudia etiam praeteritorum temporum quasi ruminari, et vel blanditos natali meo venustos dies laetissimae huius recordationis solennitate frequentare gestiam, vel ut ante in Valesio, sic nunc quoque in patre meo filius legitimum gratae testationis numerum apud Te implere et propagatae clientelae fidem instaurare coner. Id totum est, Magnifice Memmi, quod affectare potui. Eant igitur hae perscriptiones in Harpocrationem Valesianae, hoc copiosissimum diligentiae eius pensum ac dominium, haec solatia publica, et pacis, Domine, cuius sequester es, ornamentum, eat id, dico, sub titulum Tuum, et ad infinitam posteritatem cultum erga Te et gloriosos maiores Tuos et Valesianos manes meum consecratura canescat. Lugduni ad Rhenum a. d. x Cal. Februar. CIↃIↃCLXXXII.

HENRICI VALESII ANNOTATIONES. (1 ed. Gron.)

Pag. 1. *) *Λοιμοῦ.*] Scholia Aristoph. in Equit. ubi de εἰρεσιώνῃ· *οἱ μὲν γάρ φασιν, ὅτι λιμοῦ, οἱ δὲ ὅτι καὶ λοιμοῦ τὴν πᾶσαν κατασχόντος οἰκουμένην, χρωμένων τίνα ἂν τρόπον παύσαιτο τὸ δεινὸν, τὴν λύσιν ταύτην ὁ Πύθιος ἐμαντεύσατο, εἰ προηροσίαν ὑπὲρ ἁπάντων Ἀθηναῖοι θύσειαν. θυσάντων οὖν Ἀθηναίων τὸ δεινὸν ἐπαύσατο.* Suidas: *Προηροσίαι αἱ πρὸ ἀρότρου γινόμεναι θυσίαι περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι καρπῶν, ὥστε τελεσφορεῖσθαι. ἐγίνετο δὲ ὑπὸ Ἀθηναίων ὑπὲρ πάντων Ἑλλήνων ἑ ὀλυμπιάδι. Λυκοῦργός φησιν ἐν τῷ κατὰ Μενεσαίχμου· καὶ γὰρ νῦν πολλὰς καὶ μεγάλας ὑμῖν τιμὰς ὀφείλω καὶ ζητῶ παρὰ πᾶσιν Ἕλλησι μαντευομένοις τὸν Δία προηροσίαν ποιήσασθαι.* Leg. *τῇ Δηοῖ* ex Suida in *εἰρεσιώνη*.

Pag. 2. *Ὑπὲρ Εὐμαθοῦς εἰς ἐλευθερίαν ἀφαίρεσις.*] Eius orationis id est argumentum. Epigenes Eumathem, servum suum, qui mensam Athenis exercebat, in iudicio manumisit. Mortuo Epigene, Dionysius haeres Eumathem ducit in servitutem. Contra Xenocles eum asserit in libertatem. Agit inde Dionysius contra Xenoclem actione *ἐξαιρέσεως*, cuius actionis libellum hic refert Harpocratio. Pro Xenocle orationem Isaeus scripsit, cuius prooemium refert in Isaeo Dionysius Halic.

Pag. 3. *Ἐν τῷ παναθηναϊκῷ.*] Pag. 468.

Ἀγνίας, Ἰσαῖος.] Isaeus *περὶ Ἀγνίου κλήρου* p. 76.

Pag. 4. *Ὑπερίδης ἐν τῷ Δηλιακῷ.*] Locus Hyperidis extat apud Sopatrum in commentariis ad Hermogenem.

---

*) Edit. Maussac.

(2) *Δημοσθένης τέ καὶ Δεὶν.*] An forte *ἢ?* non affirmo tamen. Nam potuit uterque contra Theocrinem orationem scripsisse, ut adversus Leptinem et Aristogitonem plures peroraverunt. Libanius certe in Argum. ad eam contra Theocrinem notat, *τὸν δὲ λόγον οἱ πολλοὶ νομίζουσιν εἶναι Δεινάρχου, καίτοιγε οὐκ ἀπεοικότα τῶν τοῦ Δημοσθένους.* Dionysius Halic. in Dinarcho hanc orationem Dinarcho tribuit, et a quibusdam Demostheni assignari monet.

Pag. 5. *Ἀγρίους.*] Sic Attici loquuntur. Aristoph. *Νεφέλαις· κἂν μὲν ἴδωσι κομήτην ἄγριόν τινα τῶν λασίων τούτων, οἷόνπερ τὸν Ξενοφάντου.* Ubi Schol. *ἀγρίους δὲ καὶ καλοποδιώκτας ἐκάλουν τοὺς τὰς ἀπηγορευμένας πράξεις ποιοῦντας τοὺς παιδεραστάς.* Quae apud Suidam etiam leguntur. Vide Etymolog. in *ἄγριοι.*

Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Μειδίου.] Et *ἐν τῷ πρὸς Μακάρτατον.* Ubi idem oraculi responsum, quod Delphis Apollo responderat Atheniensibus, fusius refert.

Μηλοσφαγεῖν etc.] Hunc versum Aristophanes *παρῴδηκε* ex Plisthene Euripidis. Apud Ammonium enim in *βωμὸς* sic habetur; *παρὰ δὲ Εὐριπίδου ἐσχάρα ἀντὶ τοῦ βωμοῦ κεῖται ἐν Πλεισθένει· μηλοσφαγεῖται δαιμόνων ἐπ' ἐσχάραις.*

Pag. 6. *Ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους.*] Sed ibi legitur *Ἀργύριος. ἀλλὰ μετ' Εὐκλείδην ἄρχοντα, ὦ ἄνδρες δικασταί, πρῶτον μὲν Θρασύβουλον τὸν Κολυττέα ἅπαντες μέμνησθε δὶς δεθέντα* etc. *ἔπειτα Φιλεψιὸν τὸν Λαμπρέα, ἔπειτα Ἀργύριον τὸν Κολυττέα ἄνδρα χρηστὸν καὶ δημοτικὸν καὶ περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον πολλὰ σπουδάσαντα.* In MSS. tamen recte *ἀγύῤῥιος* legitur, cuius etiam meminit Aristophanes *ἐν Ἐκκλησ.* At vero Ulpianus *Ἀργύριον* legit, eumque esse ait, quem perstringit Aristophanes in Pluto, *Ἀργύριος δ' οὐχὶ διὰ τοῦτον πέρδεται,*
(3) *Φιλεψιὸς δ' οὐχ ἕνεκα σοῦ μύθους λέγει;* Sed lex metrica legi postulat *Ἀγύῤῥιος.* Apud Andocidem *περὶ μυστηρ.* p. 17. *Ἀργύριος* quidam dicitur. Suidas *Ἀγύῤῥιος* legit in Aristoph. Fuit Argyrius Callimedontis Carabi filius teste Herodico Cratetis discipulo. Philemon *ἐν Μετιόντι· Ἀργύριος δὲ παρατεθέντος καράβου, ὡς εἶδεν αὐτὸν, χαῖρε πάππα φίλτατε.* Sed lege *Ἀγύῤῥιος,* ut versus constet: (hic Agyrrius altero illo recentior est) et ita legit Eustathius *Ἰλ. χ* in fine versum hunc Philemonis laudans.

Ἐν τῷ ἀληθείας πρώτῳ.] Locum profert Suidas. *διὰ τοῦτο οὐδενὸς δεῖται οὔτε προσδέχεται οὐδενός τι, ἀλλ' ἄπειρος καὶ ἀδέητος.*

Ἀδελφὸν καλεῖν.] Photius in Lexico MS. apud Robertum Cottonum addit *πυκνῶς καὶ θεραπευτικῶς.*

Pag. 7. *Ἀδδηφάγους.*] L. *Ἀδηφ.* ex Pausania apud Eustath. *Ὀδ.* α p. 1394. et ex Lexico Photii. Aelianus lib. 13. de animal. cap. 9. *αδδηφάγων ἵππων τέτρωρον.*

Κατὰ τὸν ποιητήν.] *Ἰλιάδ.* ε.

Ἐν τῇ κωμῳδοτραγῳδίᾳ.] Suidas habet *ἐν τῷ κωμῳδοτραγῳδῷ*, qui titulus est Comoediae Alcaei Comici. Porro sic Strepsiades ad servum suum, *οἴ μοι*, ait, *τί γάρ μοι τὸν πότην ἧπτες λύχνον* apud Aristoph. in Nubibus. bibulum ellych. Pollux 274. Vide porro quae ad p. 53. Aeschinis notavi de *ἐντελοῦμίσθοις*. Adde Pollucem p. 38. Polybius legat. 57. *ἐπαγγελλόμενος δεκαναίαν δώσειν ἐντελῆ πεντηκοντηρικῶν πλοίων*· *ἀδδηφάγοι* etiam *ἵπποι ἀγώνισταὶ* dicuntur ab Isocrate in Archid. p. 252. de Alcaeo veteris comoediae poëta vide Suidam.

Ἀδράστειαν.] Vide Eustath. *Ἰλ.* β pag. 355.

Pag. 8. *Ἀδύνατοι Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου.*] pag. 19. Vide Plutarchum in Solone ad calcem: *καὶ νόμους αὐτὸς (ὁ Πεισίστρατος) ἑτέρους ἔγραψεν, ὧν ἐστι καὶ ὁ τοὺς πηρωθέντας ἐν πολέμῳ δημοσίᾳ τρέφεσθαι κελεύων· τοῦτο δέ φησιν Ἡρακλείδης καὶ πρότερον ἐπὶ Θερσίππῳ πηρωθέντι τοῦ Σόλωνος ψηφισαμένου μιμήσασθαι τὸν Πεισίστρατον.* Aristides in (4) Panath. ad finem: *μόνοι δ' ἁπάντων ἀνθρώπων τρία ταῦτ' ἐνομίσατε τοὺς μὲν* etc. *τοὺς δ' ἀδυνάτους τῶν πολιτῶν δημοσίᾳ τρέφειν.*

Pag. 9. *Ἀζηνία.*] *Ἀνεύθυνον δὲ καὶ ἀζήτητον καὶ ἀνεξέταστον οὐδέν ἐστι τῶν ἐν τῇ πόλει.* Suidas in *Ἀζηνιεύς*.

Ἀθηνόδωρος, Ἀθηναῖος τῷ γένει, στρατιώτης.] *Στρατηγός.* Is Berisadae Thraciae regi *κηδεστής*, id est, affinis erat. Mortuo Berisade cum Charidemus Orita dux Cersobleptae, bellum Berisadae liberis et Amadoco Thraciae regi inferret, Athenodorus pro Berisadae liberis pugnavit cum Simone ac Bianore Amadoci ducibus. Demosth. contra Aristocratem, ubi Simonem et Bianorem civitate fuisse donatos ait, Athenodorum autem civem natum: *ὁ δὲ γένει πολίτης Ἀθηνόδωρος.* Is tamen ab Aenea in Poliorc. cap. 24. *Ἀθηνόδωρος Ἴμβριος* dicitur.

Pag. 10. *Αἰγεῖον.*] Pausanias pag. 15.

Αἰγιλιεύς.] *Φράστορι Αἰγιλιεῖ* Dem. in Neaeram. At in orat. *πρὸς Τιμόθεον· Τιμοσθένης ὁ Αἰγιαλεὺς ἀφικνεῖται.* Scrib. *Αἰγιλιεύς*. Athenaeus lib. 14. *Φιλήμων ἐν τῷ περὶ Ἀττικῶν ὀνομάτων αἰγιλίδας φησὶν εἶναι τὰς καλλίστας ἰσχάδας. Αἴγιλα δ' εἶναι δῆμον τῆς Ἀττικῆς ἀπὸ Αἰγίλου τινὸς ἥρωος ὠνομασμένον.* Hesychius *αἰγιλία.* In Stephano *ἐθνικὸν Αἰγιαλεὺς* scribitur male.

Pag. 11. *Ἰδιωτικῆς.*] Dem. *κατὰ Κόνωνος αἰκίας* initio:

ἰδίαν ἔλαχον δίκην ἥδιστ' ἂν (supple nihilominus) *ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θανάτου κρίνας τουτονί.* Ab eà differt *τραύματος γραφή*, et diserte distinguit Demosth. *κατὰ Κόνωνος, εἰσὶ κακηγορίας δίκαι.* () *πάλιν αἰκίας εἰσί.* () *τραύματος πάλιν εἰσὶ γραφαὶ* () *τοῦ μὴ κατὰ μικρὸν ὑπάγεσθαι ἐκ μὲν λοιδορίας εἰς πληγάς, ἐκ δὲ πληγῶν εἰς τραύματα, ἐκ δὲ τραυμάτων εἰς θάνατον.*

(5) *Τιμοκράτους.*] *γρ. Ἀριστοκράτους.* Intelligit enim eum locum, *τοὺς ἀποκτείναντας ἐκεῖνον* (*τὸν Κότυν*) *Πύθωνα καὶ Ἡρακλείδην τοὺς Αἰνείους, πολίτας ἐποιήσατε ὡς εὐεργέτας, καὶ μὴν καὶ χρυσοῖς στεφάνοις ἐστεφανοῦτε. Αἰνείους*, id est, ex Aeno urbe oriundos. Itaque in Harpocr. Aenos coniunctim legendum est cum *τῷ Αἰνείους*. est enim explicatio. Aeneos Polybius et Livius p. 579. vocat. Suidas in *Ἀλωπεκόννησος* hunc locum refert, et *Ἀλωπεκοννησίοις κατῴκισεν* legit. Itemque in *Αἶνος*. Marcianus Heracl. *μετὰ τὴν Μαρώνειαν δὲ κεῖτ' Αἶνος πόλις Ἔχουσ' ἐποίκους ἐκ Μιτυλήνης Αἰολεῖς.*

Μιτυλήνης] *Μυτιλήνης* ex Nummis et Inscript.

Γυμνάσια.] De his gymnasiis Livius lib. 31. p. 576.

Pag. 12. *Ἀπὸ Ἀκάμαντος τοῦ Θησέως.*] *καὶ Ἀριάδνης.* Schol. Homeri *Ὀδ. λ*, ubi Demophontis frater ponitur, quod confirmat Eurip. Ione.

Ἀκαρεί.] Dem. *πρὸς Πολυκλέα Ἀπεκρίνατό μοι, ὅτι οὐδ' ἀκαρῆ δανείσοι. se ne teruncium quidem mihi daturum foenori.* Suidas habet *ἀκαρ.* male, ut docet Etymologus in *ἀκαρής*. Scholiastes Aristophanis in Pluto p. 26.

Ἄκριτος.] Sic in Midiana, *ἄκριτον ζητεῖν ἀποφεύγειν*, conari ut sine disquisitione absolvaris. Et contra Timocratem paulo ante quam Heliastarum sacramentum referat, *οὗτος γὰρ* (*ὁ νόμος*) *ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐκ ἐπὶ τοῖς κεκριμένοις καὶ ἠγωνισμένοις κεῖται, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς ἀκρίτοις.*

Ἀκτή.] Dinarchus *κατὰ Φιλοκλέους* p. 98. *Ἐν οἷς καὶ ἡ ἀκτὴ καὶ οἱ λιμένες εἰσὶ καὶ τὰ νεώρια.* Lycurgus *κατὰ Λεωκρ.* p. 134 et 138. Priscianus lib. 17. Hyperides *ἐν τῷ περὶ τοῦ ταρίχους· μετὰ ταῦτα ὕστερον ἦλθον ἀναθησομένη τὸ τάριχος.* Leg. *ἀναθησόμενοι.* Hanc Hyperidis orationem intelligit Athenaeus lib. 3, in fine *τοσαύτην δ' Ἀθηναῖοι σπουδὴν ἐποιοῦντο περὶ τὸ τάριχος, ὡς καὶ πολίτας ἀναγράψαι τοὺς Χαιρεφίλου τοῦ ταριχοπώλου υἱούς, ὥς φησιν Ἄλεξις ἐν Ἐπιδαύρῳ, οὕτως· τοὺς Χαιρεφίλου δ' υἱεῖς Ἀθηναίους ὅτι εἰσήγαγε τάριχος* etc. *μνημονεύει δ' αὐτῶν καὶ Ὑπερίδης ὁ ῥήτωρ.* Intelligit orationem Hyperidis quae inscribitur *ἡ ὑπὲρ Χαιρεφίλου ἀπολογία*, teste Harpocratione in *Παλληνεύς*.
(6)

Pag. 13. *Βασιλέως.*] Valerius Flaccus Argon. 1. *Proximus*

his Butes Actais dives ab oris. male in edit. Aldi *Attacis* legitur. et lib. 4. ait Phineus: *Iunctaque vestra meo quondam Cleopatra cubili Nomen ad Actaeae Calais Zetesque sororis Prosiliunt.*

Ἀλαιεύς.] Dem. πρὸς Εὐβουλίδην, Διοδώρῳ Ἀλαιεῖ.

Ἀλάστωρ.] Rectius Etymologici auctor in ἀλάστωρ. Ait enim Chrysippum philosophum scripsisse ea voce significari homicidam, ἀπὸ τῆς ἐλάσεως, τὸν ἄξιον τοῦ ἐλαύνεσθαι διὰ φόνον. ἢ ἀπὸ τοῦ ἀλᾶσθαι τὸ πλανᾶσθαι, ἢ ὁ ἄλαστα δρῶν. id est, ut ex Harpocratione explicare soleo, ὧν μηδέποτ᾽ ἄν τις ἐπιλάθοιτο. At vero Apollodorus deducebat ἀπὸ τοῦ ἀλιτεῖν, ὅ ἐστιν ἀλιτανεύτως ἀδικεῖν. Addit auctor Etym. μήποτε δέ ἐστιν ὁ διὰ μέγεθος τῶν πεπραγμένων αὐτῷ λιτῆς μὴ καταξιούμενος ἢ, ὁ τοιαῦτα τολμήσας πράττειν ὧν μή ἐστιν ἐπιλαβέσθαι. Lege ex Harpocr. ἐπιλαθέσθαι. Subiicit de vi vocis ἀλάστωρ Ζεὺς et δαιμόνων ἀλαστόρων, quos sic dici ait ἀπὸ τοῦ τοῖς τὰ ἄλαστα πάσχουσιν ἐπαμύνειν· ἢ ὁ τὰ ἀλαστὰ, τουτέστι τὰ χαλεπὰ τηρῶν. Μένανδρος· ὁ δ᾽ ἀλάστωρ ἐγὼ καὶ ζηλότυπος ἄνθρωπος. οὕτως εὗρον εἰς τὸ λεξικὸν τὸ ῥητορικόν. Idem in ἀλιστήσας, σχετλιάσας, δεινοπαθήσας, ἢ παρὰ τὸ λάζω, τὸ λαμβάνω, ὃ οὐκ ἄν τις θέλοι λαβεῖν. Idem Ἄλαστον, πένθος ἄλαστον καὶ ἄλαστα τὰ κακὰ, ἀνεπίλῃστά τινα ὄντα. ἢ παρὰ τὸ λάζω. λάζετο δ᾽ ἔγχος. γέγονεν ἄλαστα ὧν οὐκ ἄν τις λάβῃ. Adde Eustathium in Ὀδ. α pag. 1415 et Plutarchum de oraculorum defectu p. 418. Ἀλάστωρ autem subauditur δαίμων, ut in προστρόπαιος. Pausanias in Arcadicis de Alcmaeone matricida, ἡ Πυθία διδάσκει τὸν Ἐριφύλης ἀλάστορα εἰς ταύτην οἱ χώραν οὐ ξυνακολουθήσειν. Et in Corinthiacis, αὐτοῖς ὁ Μυρτίλου προστρόπαιος ἠκολούθησε. Sic Euripides dixit, πέφευγας τὸν ἐμὸν ἱκέσιον Δία teste Eustathio Ἰλ. ν 950. Idem in Ὀδ. π. postquam ἱκέτην vocem esse dixit communem et univocam tam supplici quam ei cui supplicatur, addit: τοιοῦτον καὶ ὁ προστρόπαιος. προστρόπαιός τε γὰρ Ζεὺς, ὡς ἐν ῥητορικῷ λεξικῷ, ᾧ ἄν τις φασι προστρέποιτο δεόμενος. καὶ προστρόπαιος ὁ ἱκέτης ὁ πρός τινα δεητικῶς τρεπόμενος. (7)

Pag. 14. *Τί δ᾽ Ἀλέξανδρον.*] Verba sunt Demosth. *Quid vero de Alexandro illo Thessalo*, ἡνίκ᾽ εἶχε μὲν αἰχμάλωτον δήσας τὸν Πελοπίδαν, ἐχθρὸς δ᾽ ὡς οὐδεὶς Θηβαίοις ἦν, ὑμῖν δ᾽ οἰκείως διέκειτο οὕτως, ὥστε παρ᾽ ὑμῶν στρατηγὸν αἰτεῖν, ἐβοηθεῖτε δὲ αὐτῷ, καὶ πάντα ἦν Ἀλέξανδρος. An vero idem sit Alexander, cuius in eadem oratione meminit infra, γράψας δὲ (Χαρίδημος) ὡς Ἀλεξάνδρου πρεσβευσαμένου πρὸς αὐτὸν, οὐχ ὑπεδέξατο, τοῖς λῃσταῖς φαίνεται τοῖς παρ᾽ ἐκείνου ταυτὰ πράττων? Videtur mihi esse Alexander Molossus, de

quo Aeschines contra Ctesiph. 83. et Demosth. πρὸς Πολυκλέα. Τῆνος μὲν καταληφθεῖσα, ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐξηνδραποδίσθη. et in ea περὶ Στεφάνου τῆς τριηραρχίας. ὅτε γὰρ τῇ ναυμαχίᾳ τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον ἐνικήθητε. Imo est Alexander Pheraeus ex Polyaeno lib. 6, ubi hanc cladem Atheniensium et Alexandri victoriam refert. Xenophon lib. 6. Alexandrum Pheraeum ait initio quidem fuisse hostem Atheniensium, ac mare infestum piraticis lembis habuisse.

Pag. 15. Ἀλιμούσιοι, Δημοσθένης ἐν τῇ πρὸς Εὐβουλίδην ἐφέσει.] Τοῦ γὰρ δήμου ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, πέντε καὶ τριάκοντα στάδια τοῦ ἄστεος ἀπέχοντος καὶ τῶν πλείστων ἐκεῖ οἰκούντων. Intelligit Alimusium pagum.

Pag. 16. Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Ἀριστοκράτους.] Sub finem 452.

Pag. 17. Ἀναξιμένης ἐν τετάρτῳ Φιλιππικῶν.] Vide Epistolam Philippi ad Senatum populumque Atheniensem, ubi
(8) ait eam se vi cepisse et abstulisse, non Atheniensibus, nec Peparethiis, sed Sostrato praedoni.

Ἀλόπη.] Demosthenes ἐν τῷ ἐπιταφίῳ λόγῳ· ἐμέμνηντο Ἱπποθοωντίδαι τῶν Ἀλόπης γάμων, ἐξ ὧν Ἱπποθόων ἔφυ, καὶ τὸν ἀρχηγὸν ᾔδεσαν.

Pag. 18. Ἰσαῖος διείλεκται ἐν τῷ πρὸς Διοκλέα.] Ἰσαῖος ἐν τῷ πρὸς Διοκλέα διείλεκται.

Τὸ παρ' Ὁμήρῳ. Θρώσκων.] Il. α. Eustathius ibi, φασὶ δ' οἱ παλαιοὶ, ὡς οἱ οὕτω συνεξευγμένοι ἵπποι Ἅμιπποι ἐκαλοῦντο· ἐν δὲ παλαιοῖς σχολίοις γέγραπται, ὅτι Δημήτριός φησι τεθεωρακέναι τινὰ μεταβαίνοντα, ὡς ὁ ποιητὴς λέγει, κατέχοντα τοὺς χαλινοὺς καὶ ἀνεμποδίστως τηροῦντα τὸν δρόμον τῶν ἵππων. Idem Eustath. in Odyss. ε pag. 1539 citat Pausaniam in lexico, qui sic ait, ἅμιπποι ἵπποι ἐξευγμένοι χωρὶς δίφρου, κληθέντες οὕτως, ἐπεί φησι ἐπὶ δύο κέλητας ἀνέβαινον, ὁ μὲν ἡνιοχῶν, ὁ δὲ ὁπλίτης. ἀπὸ τοίνυν τοῦ ἅμα ἀμφοτέρους καθέζεσθαι, εἰ καὶ ἰδίᾳ φησὶν ἑκατέρους, ἅμιπποι οἱ τοιοῦτοι ἐλέγοντο.

Pag. 19. Ἀμοργός.] Bochartus de coloniis Phoenicum pag. 449.

Ἀμφιγνοεῖν.] Dio orat. VII. Plato Politico et Isocrates περὶ τῆς ἀντιδόσεως p. 652. Ammonius in ἀγνοεῖν καὶ ἀμφαγνοεῖν διαφέρει. Leg. ἀμφιγνοεῖν. Legendum autem hic πρὸς Αἰσίωνα. Nam Aesion proprium nomen est apud Aristot. in Rhetor. Plutarchum in Demosth. Xenophon 6 ἑλλ. pag. 365. εἰ μή τις ἀμφιγνοηθεὶς διέφυγε. Procopius lib. 2. Gotth. pag. 234. ὑπὲρ ὧν ἄν τις εἰκότως ἀμφαγνοήσειε. Sed Agathias lib.

1 p. xx. *θαυμαζόντων δὲ τῶν Λουκανῶν καὶ ὅτου δὴ ἕνεκα ταῦτα δράσειεν ἀμφιγνοούντων.*

Παρὰ τὴν ἑστίαν.] *Περὶ τὴν ἑστίαν.*

Pag. 20. *Ἴωνες.*] Aliter has gentes recenset Aeschines *ἐν τῷ περὶ παραπρεσβ.* pag. 44.

Περῥαιβαῖοι.] *γρ. Περῥαιβοὶ* ex Suida, tamen Isocrates *Περῥεβαιοὶ* dixit.

Ἀμφίπολις.] De hac Thucyd. lib. 4. qui scribit Agonem *οἰκιστὴν*, qui eo Athenienses deduxit, urbem prius *ἐννέα ὁδοὺς* dictam vocasse *Ἀμφίπολιν ὅτι ἐπ' ἀμφότερα περιῤῥέοντος τοῦ Στρυμόνος διὰ τὸ περιέχειν αὐτὴν τείχει μακρῷ ἀπολαβὼν ἐκ ποταμοῦ ἐς ποταμὸν περιφανῆ ἐς θάλασσάν τε καὶ ἤπειρον ᾤκισεν.* Amphipolim primum ab Alexandro rege, qui *φιλέλλην* dictus est, captam esse ait Philippus in epistola ad populum Atheniensem, *ὅθεν καὶ τῶν αἰχμαλώτων Μήδων ἀπαρχὴν ἀνδριάντα χρυσοῦν ἀνέστησεν εἰς Δελφούς.* Hyginus fab. 59. *Demophoon die constituta cum non venisset, Phyllis eo die dicitur novies ad litus cucurrisse, quod ex ea Enneados Graece appellatur.* Leg. *ἐννέα ὁδούς.* Vide Diodorum lib. II. p. 117. et quae ibi notavi. Stephanus in *Ἀμφίπολις· ἐκαλεῖτο δὲ Κράδεμνα καὶ Ἀνάδραιμος.* (9)

Ληναίων] *ἴσ. Λινδίων.*

Pag. 21. *Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Διονυσοδώρου.*] Et *ἐν τῷ πρὸς Φορμίωνος παραγραφήν. ἐδάνεισα Φορμίωνι τούτῳ εἴκοσι μνᾶς ἀμφοτερόπλουν εἰς τὸν Πόντον ἐπὶ ἑτέρᾳ ὑποθήκῃ, καὶ συγγραφὴν ἐθέμην παρὰ Κίττῳ τῷ τραπεζίτῃ.* Cui opponitur *ἑτερόπλουν*, de quo Pollux et Demosth. ibidem. *καὶ γὰρ οἱ δανεισταὶ εἴχοντο αὐτοῦ οἱ τὰ ἑτερόπλοια δανείσαντες.* Demosth. in ea *κατὰ Διονυσοδώρου*, quem locum Harpocratio intelligit, sic ait: *Δανείζονται παρ' ὑμῶν ἐπὶ τῇ νηῒ τρισχιλίας δραχμὰς ἀμφοτερόπλουν, καὶ συγγραφὴν ἐγράψαντο ὑπὲρ τούτων. Ἀθήνηθεν* scilicet *εἰς Αἴγυπτον καὶ ἐξ Αἰγύπτου εἰς Ἀθήνας*, ut ibi dicitur. Ibidem ait Orator: *οἱ γὰρ ἐκ τῆς Αἰγύπτου δανείσαντες τούτοις ἑτερόπλουν τἀργύριον εἰς Ἀθήνας.*

Pag. 22. *Ἡρόδοτος ἐν πρώτῃ.*] Et lib. 4. pag. 275.

Ἀνάδικοι.] Demosth. adversus Boeotum de dote: *οὐκ ᾤμην δίκαιον εἶναι ταῦτα πάλιν ἀνάδικα γίνεσθαι.* Et supra; *οὐ μόνον τὴν δίκην ταύτην, περὶ ἧς νῦν δικάζομαι, ἀνάδικον ἐποίησεν.* Non valde differt *παλινδικία* apud Hesychium. Suidas: *παλινδικίαν δίκην τοῖς ἀδίκως καταδικασθεῖσι.* Suidas in *δίκην· καὶ δίκην γενέσθαι ἄδικον* (lege *ἀνάδικον*) *αἱ τοιαῦται δίκαι οὕτω λέγονται αἱ εἰς ἄκαιρον ἀποκαθιστάμεναι* (lege *ἀκέραιον* ex Hesychio in *ἀναδ.*) *ἤτοι διὰ πολιτικὴν αἰτίαν ἢ τῶν μαρτύρων ἁλόντων ψευδομαρτυριῶν.* Iulianus pro Ar- (10)

givis: ἄτοπον δὲ καὶ χρὴ νομίζειν τὸ τὴν δίκην αὖθις ἀνάδικον ποιεῖν.

Ὑπάρχῳ] ἱππάρχῳ.

Στραφεὶς] γραφεὶς. Locus est apud Isocr. p. 187 de Cyro.

Pag. 23. Δημοσθένης.] εἰ δὲ πρὸς δόξαν ἢ γένος ἀναίνῃ Φορμίωνα κηδεστήν. Sic Chion Epistola ad Matridem: τάλαντον προσετίθην τῇ προικί. καὶ μέχρι μὲν πολλοῦ ᾔνεσκο. ἐξεπολιορκήσαμεν δὲ αὐτὸν πάνυ ἀληθεῖ καὶ δικαίῳ λόγῳ.

Ἀνάκρισις.] Demosth. contra Theocrinem initio, εἰς τὴν ἀνάκρισιν καλούμενος. Et κατ' Ὀλυμπιοδώρου. καὶ ἐπειδὴ ἀνεκρίθησαν πρὸς τῷ ἄρχοντι αἱ ἀμφισβητήσεις, καὶ ἔδει ἀγωνίζεσθαι ἐν τῷ δικαστηρίῳ. Latini *Coniectionem causae* appellant, de qua Nonius et Asconius in Verrinam. Ibidem Demosth. καὶ μετὰ ταῦτα ὁ ἄρχων ἀνέκρινε πᾶσιν ἡμῖν τοῖς ἀμφισβητοῦσι καὶ ἀνακρίνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ δικαστήριον. Itemque in oratione contra Nicostratum de Arethusii mancipiis: ἀνακεκριμένου γὰρ ἤδη μου κατ' αὐτοῦ τὴν τῆς ψευδοκλητίας γραφὴν καὶ μέλλοντος εἰσιέναι εἰς τὸ δικαστήριον. Et supra eodem modo dixerat. Volfius utrobique vertit *actionem instituere*. Quid differant ἀνακρίνειν et ἀνακρίνεσθαι, notavi in notis ad εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν. Demosth. in eadem contra Nicostratum sub finem: οὗτοι γάρ με προυκαλέσαντο ὅτε ἡ πρώτη ἀνάκρισις ἦν. Vide pag. 9 legum Atticarum. Isaeus p. 49 et 72. Plato leg. 6 p. 766. Suidas δίκης ἀνάκρισις. οὐ πάσας δίκας κελεύουσιν οἱ νόμοι εἰσάγεσθαι, ἀλλ' ὅταν ὁ φεύγων ἀντιλέγῃ καὶ παραγράφηται λέγων εἰσαγώγιμον μὴ εἶναι αὐτὴν, πρότερον ἐπὶ τούτῳ γίνεται κρίσις ἥτις δίκης ἀνάκρισις λέγεται.

(11) Ἄνακτες.] Ita Isocrates in Euagora, ubi de illius liberis, sub finem. Eustathius in Ἰλιάδ. ν pag. 948.

Pag. 24. Ἀναξίβιος.] Huius meminit Xenophon lib. 4 Ἑλλην. in fine.

Ἀναποδιζόμενα.] Pollux lib. 2. ἀνεπόδιζον δὲ τὸν γραμματέα, Αἰσχίνης εἶπεν ὁ ῥήτωρ ἐπὶ τοῦ πάλιν ἀναγινώσκειν ἐποίουν. καὶ ἀναποδιζόμενα δὲ Ἀντιφῶν τὰ πάλιν ἐξεταζόμενα. Locus ille apud Aeschinem pag. 77 habetur.

Ἀνασείσας.] Procop. Goth. 1. σὺ δὲ τὸ Λιλύβαιον Ἀταλαρίχῳ ἐπανασείεις, pag. 169. Et in Ἀνεκδότοις pag. 22. ἅπαντα τῷ ἀνθρώπῳ ἐπανασείων. Et pag. 101. οἱ συκοφάνται κατηγορίαν ἐπανασείοντες.

Δημοσθένης κατὰ Ἀριστογείτονος.] In prima, τὴν κατὰ Δημοκλέους εἰσαγγελίαν ἀνασείσας, ποῖ ἔτρεψεν; *cum intentasset, minatus esset.* Est autem σεῖσαι τὸ συκοφαντῆσαι teste Suida, ἀπὸ τῶν τὰ ἀκρόδρυα σειόντων. Aristoph. Δαιτα-

λεῦσι· ἔσειον, ᾔτουν χρήματ', ἠπείλουν, ἐσυκοφάντουν πάλιν. Teleclides, *Πάντων δὲ τῶν ἄλλων λῷστοι σεῖσαι καὶ προσκαλέσαντας παύσασθαι δικῶν ἀλληλοφάγων.* Epistola Patrum Synodi Antioch. contra Paulum Samosatenum: *νῦν εἰς ὑπερβάλλοντα πλοῦτον ἐλήλακεν ἐξ ἀνομιῶν καὶ ἱεροσυλιῶν, καὶ ὧν αἰτεῖ καὶ σείει τοὺς ἀδελφοὺς, καταβραβεύων τοὺς ἀδικουμένους:* quae Interpres non intellexit: *καὶ ὑπισχνούμενος βοηθήσειν μισθοῦ.*

Ἀνασυντάξας --- Πολυεύκτου.] Subiicit Suidas: *ἀνασύνταξις διαγεγραμμένα τιμήματα ταῖς συμμορίαις, ὅταν δόξῃ τῷ δήμῳ χρῄζειν προσθήκης ἢ ἀφαιρέσεως, καὶ ἕλωνται τοὺς τοῦτο πράξοντας, τοῦτο ἀνασύνταξιν καλοῦσι.*

Ἀνατεί.] Aristoph. *Ἐκκλησιαζ.* p. 754. *ταῖς πρεσβυτέραις γυναιξὶν ἔστω τὸν νέον ἕλκειν ἀνὰ τὶ λαβομένας τοῦ παττάλου.* Lege *ἀνατὶ*, ut legit Schol. qui sic explicat *μὴ τιμωρουμένας ὑπὸ τῆς βίας.* id est, *liceat impune.* Sic in lib. XI legum Plato pag. 917. *ἀνατεὶ τυπτέτω.* et pag. 935. Sophocles in Antig. p. 233. *εἰ ταῦτ' ἀνατεὶ τῇδε κείσεται κράτη.* Secundam (12) producit. est enim ductum *ἀπὸ τῆς ἄτης*, quae primam syllabam habet longam. Idem Soph. in Oedip. Colon. 297. *κακῶν ἄνατος τῶνδ' ἀπηλλάχθαι χθονός.*

Τὰ χείλη τῶν ποταμῶν.] Tzetzes in Lycophrone p. 102, et Eustathius in Hom. *Ἰλ.* φ p. 1229. *ἄνδηρά εἰσι καὶ αἱ τῶν τάφρων ἀναβολαὶ ἤγουν τὸ ἀναβαλλόμενον χῶμα, δι' οὗ ὀχθώδης ἄνω ἡ τάφρος γίνεται.* Theophrastus lib. 7 in fine de sempervivo: *φύεται δὲ ἔν τε τοῖς ἀλοπέδοις* (lege *ἀλιπέδοις*) *τοῖς ἐπὶ τῶν τοίχων ἀνδήροις, καὶ οὐχ ἥκιστα ἐπὶ τῶν κεράμων,* Gaza *planis parietinis nascitur.*

Pag. 25. *Ἀνδραποδιστής.*] Aristoph. Θεσμοφορ. p. 310. *καὶ λωποδύτας καὶ βωμολόχους ἀνδραποδιστάς.* Et in Pluto p. 54. *κερδαίνειν βουλόμενός τις ἔμπορος ἥκων ἐκ Θετταλίας παρὰ πλείστων ἀνδραποδιστῶν.* quo loco manifeste distinguit *ἐμπόρους venaliciarios ἀπὸ τῶν ἀνδραποδιστῶν*, qui sunt *plagiarii.* Sic Scholiastes: *ἀνδραποδιστὴς οὐ μόνον τοὺς ἐλευθέρους δι' ἀπάτης ἀπάγων εἰς δουλείαν, ἀλλὰ καὶ ὁ τοὺς δούλους ἀπὸ τῶν δεσποτῶν ἀποσπῶν εἰς ἑαυτὸν ἐπὶ τῷ ἀπαγαγεῖν ἀλλαχοῦ καὶ διαπωλῆσαι. Ἀνδραποδίζεσθαι* eo sensu dicit Isocrates in Trapezit. pag. 712. Xenophon 420. 411. *ἀνδραποδιστὰς* pro *ἀνδραποδοκαπήλοις* dixit Artemidorus lib. 4, cap. 14.

Pag. 26. *Ἀνελοῦσα γάρ.*] *ἡ βουλή.* ex Demosth.

Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Ἀνδροτίωνος.] Non longe ab initio. *ὅτι τοίνυν οὐδ' αἴτιος ἄλλος ἐστὶν οὐδεὶς ἀνθρώπων* quam Androtio *τοῦ μὴ πεποιῆσθαι τὰς ναῦς, τοῦτο ὑμῖν σαφῶς*

ἐπιδείξω. ἀνελοῦσα etc. Recte ergo Volfius: *Senatus enim lege sublata istum sibi patronum creavit.*

Pag. 27. *Ἀνεσκευάσατο.--- ἀναστατωθῆναι.*] Gloss. vetus, *solum vertit ἀνάστατος γίνεται.* Demosth. *πρὸς Ἀπατούριον. οὐ πολλῷ δὲ χρόνῳ μετὰ ταῦτα τῆς τραπέζης ἀνασκευασθείσης καὶ*
(13) *τοῦ Ἡρακλείδου κατ' ἀρχὰς κεκρυμμένου, (τοῦ τραπεζίτου.)* Et *ἐν τῷ πρὸς Τιμόθεον* in fine: *ἡδέως δ' ἂν ἔγωγε πυθοίμην ὑμῶν, εἰ ὀργίζεσθε τοῖς ἀνασκευασμένοις τῶν τραπεζιτῶν.* Volfius, *mensariis qui conturbant. διὰ τούτους τοὺς ἄνδρας ἀνασκευάζονται αἱ τράπεζαι.* Sic dicuntur mensarii, qui solum vertunt et foro cedunt. Cicero pro Caecina initio *iam dissoluta argentaria* dixit de Fulcinio argentario, qui omnibus probe satisfecerat, nec mensam amplius exercebat. *ἀνασκευάζειν τὴν τράπεζαν* opponitur *τῷ κατασκευάζειν*, quo utitur Aeschines p. 19. et Isaeus *ἐν τῷ ὑπὲρ Εὐμαθοῦς· ἀνθ' ὧν ἐγὼ σωθεὶς ἐχρώμην αὐτῷ ἔτι μᾶλλον, καὶ κατασκευζομένῳ τὴν τράπεζαν προσεισευπόρισα* (Valesius duabus lineolis incluso illo *εισ*, et super diphthongi ε ac literam ι posito gemino η, videtur innuere se ibi legisse *προσηυπόρησα*) *ἀργυρίου. ἀνασκευασάμενοι* etiam dicuntur *qui vasa colligunt et aufugiunt*, Dionys. Halic. lib. 1 pag. 17. et 38. *κατασκευάζειν* Lysias p. 160. Etymologus, *ἀνάστατος ὁ καταλιπὼν τὴν οὐσίαν καὶ ἐπὶ τῆς ἀλλοτρίας ζῆν αἱρούμενος.*

Ἄνθεια --- Λυσία.] *Ἀντίαν* vocat Demosth. contra Neaeram, et cum Metanira, Phila, Isthmiade, Aristoclia, Stratola servas fuisse ait Nicaretae, et corpore quaestum fecisse: *Λυσίας γὰρ ὁ σοφιστὴς Μετανείρας ὢν ἐραστής, ἠβουλήθην πρὸς τοῖς ἄλλοις ἀναλώμασιν οἷς ἀνήλισκεν εἰς αὐτήν, καὶ μυῆσαι.* Mox Lysias *ὁ Κεφάλου* dicitur. Is est Rhetor. Meganira dicitur a Polluce lib. 7. *ἐν τῇ Λυσίου πρὸς Μεγάνειραν ἐπιστολῇ.* Sed *Μετάνειραν ἑταίραν* vocat Athen. lib. 3. 13. Apud Suidam in *ὁμοῦ* laudatur Lysias *ἐν τῇ πρὸς Μετάνειραν ἐπιστολῇ.* Sumpsit haec ex Athenaeo Harpocr. Is enim lib. 15. sic ait, *μήποτε δὲ δεῖ γράφειν ἀντὶ τῆς Ἀνθείας Ἄντειαν. οὐ γὰρ εὑρίσκομεν παρ' οὐδενὶ Ἄνθειαν ἀναγεγραμμένην ἑταίραν. ἀπὸ δὲ Ἀντείας καὶ ὅλον δρᾶμα ἐπιγραφόμενον Εὐνίκου ἢ Φιλυλλίου Ἄντειά ἐστιν.*

(14) *Ἀνθεμόκριτος --- Θραικίαις πύλαις.*] *γρ. Θριασίαις πύλαις.* Vide Hesychium. Vide Epistolam Philippi ad senatum populumque Atheniensem. *Μεγαρέων οὖν Ἀνθεμόκριτον ἀνελόντων ἐς τοῦτο ἐλήλυθεν ὁ δῆμος, ὥστε μυστηρίων μὲν εἴργειν αὐτούς. ὑπόμνημα δὲ τῆς ἀδικίας ἔστησαν ἀνδριάντα πρὸς τῶν πυλῶν.* Hanc *στήλην Ἀνθεμοκρίτου* vocat Pausanias Atticis p. 27. et *μνῆμα Ἀνθεμ.* in via sacra, quae ad Eleusinem du-

cebat. Plutarchus in Pericle sub finem, in decreto contra Megarenses illud ascriptum fuisse ait a Charino: *γράφει ψήφισμα κατ' αὐτῶν Χαρῖνος, ἄσπονδον μὲν εἶναι καὶ ἀκήρυκτον ἔχθραν, ὃς δ' ἂν ἐπιβῇ τῆς Ἀττικῆς Μεγαρέων, θανάτῳ ζημιοῦσθαι, τοὺς δὲ στρατηγοὺς, ὅταν ὀμνύωσι τὸν πατρικὸν ὅρκον, ἐπομνύειν, ὅτι καὶ δὶς ἀνὰ πᾶν ἔτος εἰς τὴν Μεγαρικὴν ἐμβαλοῦσι. ταφῆναι δ' Ἀνθεμόκριτον παρὰ τὰς Θριασίους πύλας, αἳ νῦν Δίπυλον ὀνομάζονται.* Dipyli meminit Cicero 5 de finibus initio, Livius libro 31 p. 576.

Pag. 28. *Ἀνίδρυτος---Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Ἀριστογείτονος.*] In prima, *οὐδὲ προσφοιτᾷ πρός τι τούτων τῶν ἐν τῇ πόλει κουρείων ἢ μυροπωλίων, ἢ τῶν ἄλλων ἐργαστηρίων οὐδὲ πρὸς ἕν, ἀλλ' ἄσπειστος, ἀνίδρυτος, ἄμικτος· οὐ χάριν, οὐ φιλίαν, οὐκ ἄλλο οὐδὲν ὧν ἄνθρωπος μέτριος γινώσκων.* Aristoph. in Lysistrata p. 887. *Τίμων τις ἦν ἀνίδρυτος.* Auctor Etymologici, *ἀίδρυτον κακὸν, τὸ κατάρατον, ὃ οὐκ ἄν τις αὐτῷ ἱδρύσαιτο.*

Pag. 29. *Ἀντιγενίδας.*] Hic primus *πλάσιν* seu *πλάσματα* in tibiarum cantu reperit, cum superiores simpliciter *ἀπλάστως* tibiis canerent. Theophrastus lib. 4. histor. Plant. XII cap. ubi multa de tibiis. Suidas: *Ἀντιγενίδας Σατύρου Θηβαῖος μουσικὸς αὐλῳδὸς Φιλοξένου*, etc. *ἔγραψε μέλη.* Thebani autem hac praecipue re gloriabantur tibicinum praestantia, adeo ut eorum urbe fere vastata, praeter arcis Cadmeae partem, ipsi reliqua instaurare parum studuerint, sed Mercurii statuam cum hac in basi subscriptione, *Ἑλλὰς μὲν Θήβας νι-* (15)
κᾶν προὔκρινεν ἐν αὐλοῖς, in foro studiose reposuerint. Dio in Euboico.

Ἀντιγραφεῖς, ὁ μὲν τῆς διοικήσεως] de quibus ibi pluribus loquitur Aeschin. pag. 56. Corrigendus est Pollux p. 899. haec enim verba, *δύο δὲ ἦσαν, ὁ μὲν τῆς βουλῆς, ὁ δὲ τῆς διοικήσεως*, coniungenda sunt cum superiori capite *περὶ ἀντιγραφ.*

Κατὰ γένους δόσιν.] *γρ. κατὰ γένος ἢ δόσιν.* Demosth. *κατ' Ὀλυμπιοδώρου. καὶ τὰς ἀμφισβητήσεις (τοῦ κλήρου τοῦ Κόνωνος* scilicet) *ἀντεγγραψάμεθα, et actionem de petitione haereditatis instituimus.* Pollux pag. 384. Isaeus p. 55 in fine et p. 77.

Δημοσθένης κατὰ Στεφάνου.] in prima, *ἀντιγέγραψαι ταῦτα. ἀληθῆ μεμαρτύρηκα* etc. tum exemplum *ἀντιγραφῆς* recitat huiusmodi: *Ἀπολλόδωρος Πασίωνος, Ἀχαρνεὺς, Στεφάνῳ Μενεκλέους Ἀχαρνεῖ ψευδομαρτυριῶν. τίμημα τάλαντον. τὰ ψευδῆ μου μεμαρτύρηκε Στέφανος, μαρτυρήσας τὰ ἐν τῷ γραμματείῳ γεγραμμένα. τἀληθῆ ἐμαρτύρησα τὰ ἐν τῷ γραμματείῳ γεγραμμένα. ταῦτα οὕτως αὐτὸς ἀντεγράψατο. Sic litem contestatus est.* Et in fine: *τίς οὖν ἡ παρὰ τοῖς ἄρχουσιν* (nota)

ἀντιγραφή. Haec verba Demosthenis intelligit Pollux pag. 390, quod notandum. Lysias κατὰ Παγκλέωνος, pag. 157 et 158. Plato initio Apologiae pag. 19. 27.

Pag. 30. Ἀντίθεσις] Quid sit ἀντίθεσις, anxie et erudite docet Theophrastus apud Dionysium Halicarnass. in Lysia. Locus Isocrat. est initio Panathen. Vide et Alexandrum Sophistam de figuris orationis.

Pag. 31. Ἀντωμοσία.] Isaeus p. 36. Isocrates de bigis initio. Lysias contra Pancleonem p. 158. Demosth. contra Macartatum initio.

Ἀνδοκίδης] ἐν τῷ περὶ τῶν μυστηρίων p. 6.

Ὅμηρος.] Ἰλ. λ initio.

(16) Δὲ μέγα.] Hodie legitur μέγα δέ. Sed Pindari Scholiastes Graecus et Eustathius eodem quo Harpocratio modo legit, itemque Schol. Comici initio Acharnens. Porro Aeschylus ἐπορθιάζειν dixit in Persis ad calcem: ἐπορθίαζε νῦν γόοις. Schol. ἐπεκτεταμένως θρήνει. Ita Aeschylus Agamemn. initio, et in Χοηφόροις. κατορθιάζων πολλά.

Ἕως ἐν τῷ ἄξονι] γρ. ὡς ἐν τῷ ἄξ. Sic enim legitur apud Demosth.

Pag. 32. Γεγραμμένοι καὶ ἅπαντα.] γεγραμμένοι κατὰ πάντα.

Ἰσοκράτης Φιλίππῳ.] p. 174. 204. et in Panath. p. 489.

Pag. 33. Κελαινῶν.] Μελαινῶν.

Ἀπεσχοινισμένος.] Ἀπεσχοινισμένος πᾶσι τοῖς ἐν τῇ πόλει δικαίοις, γνώσεσι τριῶν δικαστηρίων (sic in ea contra Timocratem versus finem) τῇ γραφῇ θεσμοθετῶν, ἑτέρᾳ πρακτόρων, τῇ τῆς βουλεύσεως, ἣν αὐτὸς διώκεις γραφῇ καὶ μονονοὺχ ἁλύσει σιδηρᾷ δεδεμένος. Etymol. ἀπεσχοινισμένος, διεστὼς, διεζευγμένος. Utitur Philo in libro, quod deterior meliori insidiari solet. Πότε δὲ τοὺς ἀσεβεῖς κακοδαιμονίζομεν, οὐχ ὅταν εὐσέβεια τῶν ἰδίων ὀργίων ἀποσχοινίσῃ.

Pag. 34. Ἀπίλλειν] Suidas in Εἴλλω.

Pag. 35. Βοιωτοί.] Φιλαρμάτους Θήβας Euripides Hercule Fur. Pindarus in oda Pythica in Hieronem: ὅπλα δ' ἀπ' Ἄργεος, ἅρμα Θηβαίων ἀπὸ γᾶς ἀγλαοκάρπου, Σικελίας δ' ὄχημα. Critias in Epigramm. Θήβη δ' ἁρματόεντα δίφρον συνεπήξατο πρώτη, apud Athenaeum lib. 1. cap. 22. Apollodorus lib. 2 de Laio Thebano, Χρύσιππον ἁρματοδρομεῖν διδάσκων.

Ἀπογραφή.] Sic ἀπογράφειν usurpat Demosthenes κατ' Εὐέργου. καὶ παρὼν μὲν πρὸς τῷ δικαστηρίῳ, ὅτε εἰσήγετο, οὐδαμοῦ ἠντιδίκησεν οὐδὲ ἀπεγράψατο διαδικασίαν πρὸς οὐδένα. Et mox: ὅτε δ' ἔξῃ Δημοχάρης, οὐκ ἀπεγράψατο δια-

διαδικασίαν πρὸς αὐτὸν ὁ Θεόφημος. Tamen melius est simpliciter accipere. Sic in *σύνδικοι.* Porro *διαδικασία δέ ἐστιν ὄνομα δίκης περὶ χρημάτων ἢ περὶ κτημάτων.* Ulpianus in Timocrateam. Hinc tot orationes Dinarchi *διαδικασία τοῦ πρὸς τὸν* inscribuntur. Demosthenis *πρὸς Μακάρτατον διαδικασία.* (17)

Δημοσθένης κατ' Ἀνδροτίωνος.] *τίνος οὖν ἕνεκα ἀφεὶς τὸ τὰ χωρία δημεύειν καὶ τὰς οἰκίας καὶ ταῦτ' ἀπογράφειν, ἔδεις καὶ ὕβριζες πολίτας ἀνθρώπους.* i. *describere*, non *proscribere*, ut Volfius vertit. Cyprianus epist. 65. *Caesariani quicunque prius confessi fuerant vel nunc confessi fuerint, confiscentur, et vincti in Caesarianas possessiones et descripti mittantur.* Paulus lib. 5. sent. tit. 12. *quoties sine auctoritate iudicati officiales alicuius bona occupant vel describunt, vel sub observatione esse faciunt.* Sic *ἀπογράφειν* usurpat Lysias *κατ' Ἐρατοσθένους* initio. Porro notandum est has descriptiones bonorum, quae publicabantur, recitari consuesse pro populo in ea concione, quae *κυρία* dicebatur, ut docet Pollux p. 398.

Οἱ ῥήτορες.] Demosth. contra Timocratem in fine.

Pag. 36. *Ἀποδιδόμενοι.*] Sic usurpat Demosth. *πρὸς Καλλικλέα* in fine. *κἂν μὲν ἐγὼ τῶν χωρίων ἀποστῶ, τούτοις ἀποδόμενος ἢ πρὸς ἕτερα χωρία ἀλλαξάμενος.*

Δημοσθένης κατὰ Ἀριστοκράτους.] in fine, ubi *περὶ τῶν ῥητόρων τῶν καταράτων καὶ θεοῖς ἐχθρῶν* loquitur, *οἳ τοσαύτην ὑπερβολὴν πεποίηνται τῆς αὐτῶν αἰσχροκερδίας, ὥστε τὰς τιμὰς καὶ τὰς παρ' ὑμῶν δωρεάς, ὥσπερ οἱ τὰ μικρὰ καὶ κομιδῇ φαῦλα ἀποκηρύττοντες, οὕτω πωλοῦσιν ἐπευωνίζοντες* civitatem nempe et alios honores. Eupolis *ταξιάρχαις·* *Οὐ θᾶττον αὐτὴν δεῦρό μοι τῶν τοξοτῶν ἀποκηρύξει τις, ἐὰν ἀλφάνῃ.* Suidas in *ἀλφάνει.* Dio orat. 65 de Gloria: *Καὶ τοὺς μὲν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς κηρυττομένους ἀθλίους ἅπαντας νομίζουσι. τοὺς δ' ἐν τῷ θεάτρῳ μακαρίους. καὶ τούτους μὲν κηρύττεσθαί φασιν, ἐκείνους δ' ἀποκηρύττεσθαι, δηλονότι παρὰ μίαν συλλαβὴν γινομένης τῆς διαφορᾶς.* (18)

Ἀπόκρισις.] Demosthenes contra Aphobum 3. *ἀποκρίσει δ' ἐπισκηψάμενος ἐνόμιζεν* etc. initio, quem locum Volfius asterisco notat.

Pag. 37. *Λυσίας κατὰ Ποσιδίππου.*] In initio item orationis *περὶ τραύματος ἐκ προνοίας*, quae est *ἀπαράσημος* et forte *κατὰ Ποσειδίππου* inscribenda est. Suidas in *διαλαχεῖν.*

Ἰσοκράτης παναθηναϊκῷ, καὶ πανηγυρικῷ.] Et in Euagora pag. 405. et alibi saepe. Locus in Panath. pag. 477.

Ἀπάληξις.] Demosth. *κατὰ Στεφάνου. τῷ μὲν υἱεῖ τῷ τούτου (Ἀριστολόχου) πολλῶν πραγμάτων ὄντων οὐ παρέστη*

πεποιηκότες, οὐδ' ἐβοηθήσατε, ἀλλ' Ἀπόληξις καὶ Σόλων καὶ πάντες ἄνθρωποι μᾶλλον βοηθοῦσι. Hic est Solon, cujus meminit Demosth. in sequenti oratione, ut legere memini. Ἀπόληξις etiam nomen est mulieris apud Demosth. πρὸς Μακάρτατον.

Τῷ πηλῷ.] Adde κατέπλαττον δὲ τῷ πηλῷ.

Οἱ Τιτᾶνες etc.] Vide quae notavi ad Arnobium.

Pag. 38. Ἴωνος.] Qui Apollinis ac Creusae filius fuit, teste Euripide in Ione. Porro Ἀπόλλων Πύθιος, ὃς πατρῷός ἐστι τῇ πόλει, memoratur a Demosth. pro Corona p. 124. Plato Euthyd. p. 302. Plutarchus in Demetrio, ubi scribit Demetrium Pythia Athenis celebrari iussisse, cum Aetoli omnes aditus templi Delphici occupassent. Erant Athenis non solum θεοὶ πατρῷοι, sed et μητρῷοι, ut est apud Xenophontem libro 2 rerum Graecarum pag. 474.

Ἐν τῷ κατ' Ἀριστοκράτους.] ἐκεῖνος (Χαρίδημος) ὡς ἀπόμισθος γέγονε παρὰ τοῦ Τιμοθέου. Utitur Polyaenus lib. 5 de Dionysio tyranno, Διονύσιος τοὺς πρεσβυτέρους τῶν στρατιωτῶν ἀπομίσθους ἐβούλετο ποιῆσαι. Aeneas in Poliorcet. Λεύκων ὁ Βοσπόρου τύραννος καὶ τῶν φρουρῶν τοὺς χρεω-
(19) φειλέτας διὰ κύβειας ἢ δι' ἄλλας ἀκολασίας ἀπομίσθους ἐποίει.

Pag. 39. Ἰσοκράτης Φιλίππῳ.] p. 208.

Δημοσθένης ὑπὲρ Κτησιφῶντος.] in prima contra Aristogit. τὸ τὴν βουλὴν τοὺς πεντακοσίους ἀπὸ τῆς ἀσθενοῦς ταυτησὶ κιγκλίδος τῶν ἀποῤῥήτων κυρίαν εἶναι, καὶ μὴ τοὺς ἰδιώτας ἐπεισιέναι. τὸ τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βουλήν, ὅταν ἐν τῇ βασιλείῳ στοᾷ καθεζομένη περισχοινίσηται, κατὰ πολλὴν ἡσυχίαν ἐφ' ἑαυτῆς εἶναι, καὶ ἅπαντας ἐκποδὼν ὑποχωρεῖν. τὸ τὰς ἀρχὰς ἁπάσας, ὅσας αἱ λαγχάνοντες ἄρχουσιν, ὑμῶν ἅμα τῷ τὸν ὑπηρέτην εἰπεῖν μεταστῆναι ἔξω, τοὺς νόμους κρατεῖν, ἐφ' οἷς εἰσεπέμφθησαν, καὶ μὴ τοὺς ἀσελγεστάτους βιάζεσθαι. Haec omnia τῇ εὐπειθείᾳ τῶν νόμων fieri ait.

Pag. 41. Ἀποστησάμενος, πρὸς σταθμόν.] πρὸς σταθμόν. Locus sic habet. τὸν ὑποδεξάμενον καὶ ἀποστησάμενον τὸν χαλκὸν τῶν οἰκετῶν τῶν ἡμετέρων, τοῦτον ἐξαιτεῖν. οὐ γὰρ δή που ἄνευ γε σταθμοῦ ἔμελλε οὔθ' ὁ ὑποτιθεὶς τὸν χαλκὸν παραδώσειν, οὐδ' αὖ ὁ πατὴρ ἔμελλε αὐτὸς οὔτ' οἴσειν τὸν χαλκὸν οὔτε στήσασθαι.

Ἀποστολεῖς.] Aesch. περὶ παραπρ. in fine, ἐξετασταὶ δὲ καὶ Ἀποστολεῖς γινόμενοι. Sic ἀποστολὴν usurpat Thucyd. lib. 8. p. 556.

Δημοσθένης, Φιλιππικοῖς.] ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους initio, οὐσης δὲ οὐδεμιᾶς ἔτι ἀποστροφῆς τοῦ μὴ τὰ χρήματα

ἔχειν ὑμᾶς. i. e. *nullam moram*. At pro *refugio* sumit Libanius 3 Declam. p. 281.

Ἀποτιμηταί.] Dem. in prima contra Onetorem crebro utitur. ἐγὼ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, μετὰ τὸ γεγράφθαι παρὰ τῷ ἄρχοντι ταύτην τὴν γυναῖκα ἀπολελοιπυῖαν καὶ τὸ φάσκειν Ὀνήτορα ἀντὶ τῆς προικὸς ἀποτετιμῆσθαι τὸ χωρίον. Nota divortia apud archontem fieri solere. Plutarchus Solone. Isaeus in quadam oratione apud Dionysium, ᾧ γὰρ ἃ μὲν ὑπῆρχεν ἔξω τῶν ἀποτιμηθέντων καταλελειτουργηκότι, δανειζομένῳ δ' οὐδεὶς ἂν ἔδωκεν ἐπ' αὐτοῖς ἔτι πλέον οὐδέν, ἀποδεδωκότι τὰς μισθώσεις ἔχειν ἐμοὶ προσῆκον ἀναμφισβητήτως, (20) οὗτοι τηλικαύτην δίκην λαχόντες καὶ σφέτερα αὐτῶν εἶναι φάσκοντες ἐκώλυσαν μὲν ἐξ αὐτῶν ποιήσασθαι τὴν ἐπισκευήν.

Pag. 43. Ἀποφοράν.] Demosthenes περὶ παραπρ. p. 234. Καὶ πάλιν ἐν τῷ δήμῳ γραφὰς ἀποίσειν, καὶ τοιαῦτα ἠπείλει mihi Aeschines. i. accusare. Utitur Aeschines saepissime, ut pag. 80. Vide in σύνδικοι. ἀναφορὰν usurpat Aeschines περὶ παραπρ. pag. 42, in initio. Lysias pag. 103. ἀνενεγκεῖν dixit. Nota. Et Demosthenes pro corona pag. 146, id est *receptum, retraitte*. Volsius, contra Timocratem initio pro eo quod Gallice dicemus *saufs son recours*, Budaeus.

Ἀποψηφίζονται. etc.] Sic usurpat Aeschines contra Timarchum pag. 20. Demosth. pag. 121. Sed Demosth. περὶ παραπρ. p. 228. ἀποψηφίσασθε Αἰσχίνου dixit, pro, *absolvite*, et Aeschines p. 81, et Demosth. pro corona p. 153.

Δημοσθένης ἐν τῇ πρὸς Εὐβουλίδην ἐφέσει.] Et pro corona p. 121.

Ἀπροβούλευτον.] Dio orat. 56. οἱ δὲ πολλοὶ τῶν δημαγωγῶν ἀπροβούλως τὰ ψηφίσματα οὐκ ὀκνοῦσιν εἰς τὸν δῆμον εἰσφέρειν. Leg. ἀπροβούλευτα.

Ἀπροστασίου.] Terentius Eunucho in fine, *Thais patri se commendavit in clientelam et fidem*. Isocrates in sociali pag. 337.

Κατὰ τῶν προστάτην μὴ νεμόντων μετοίκων.] Suidas in νέμειν προστάτην· τῶν γὰρ μετοίκων ἕκαστος μετὰ προστάτου τῶν ἀστῶν τινὸς τὰ πράγματα αὐτοῦ συνῴκει, καὶ τὸ μετοίκιον κατετίθει. καὶ τὸ ἔχειν προστάτην καλεῖται νέμειν προστάτην. Sic Dionysius Hal. lib. 2 pag. 84. ἐπιτρέψας ἑκάστῳ τῶν ἐκ τοῦ πλήθους ὃν αὐτὸς ἐβούλετο νέμειν προστάτην. ἔθος Ἑλληνικὸν καὶ ἀρχαῖον, ᾧ Θετταλοί τε μέχρι πολλοῦ χρώμενοι διετέλεσαν καὶ Ἀθηναῖοι καταρχὰς ἐπὶ τὰ κρείττω λαβών. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ὑπεροπτικῶς ἐχρῶντο τοῖς πελάταις. Mox, ἐκάλουν δὲ Ἀθηναῖοι θῆτας τοὺς πελάτας ἀπὸ τῆς (21) λατρείας. Θετταλοὶ δὲ πενέστας, ὀνειδίζοντες αὐτοῖς εὐθὺς

S 2

ἐν τῇ κλήσει τὴν τύχην. Quae falsa sunt. Non enim θῆτες Athenis, sed μέτοικοι προστάτην νέμειν necesse habebant.

Pag. 44. Ἀπρότων.] Hesychius in πάρνοπες. Idem videtur esse πρανῶ apud Hesychium, nisi melius πρανὼψ legatur.

Pag. 45. Ἀργαῖον καὶ Παυσανίαν.] Argaei, quem Athenienses, et Pausaniae, quem Thracum rex in regnum Macedoniae reducere tentabant, meminit Diodorus lib. 16. De Pausania etiam loquitur Aeschines περὶ παραπρ. initio. Suidas in Κάρανος.

Ἀργινοῦσαι.] Ulpianus in orationem Demosthenis contra Leptinem, ad illa ἀσθενοῦς ἡμῶν τῆς πόλεως οὔσης, ait: περὶ τὸ τέλος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ἐν Ἀργινούσαις, ἔστι δὲ τῆς Λέσβου χωρίον μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων Ἀθηναῖοι ἐπολέμησαν.

Λαβῆς.] Βλάβης.

Καὶ ἀργυρῖτις γῆ, καὶ χρυσῖτις, ἡ ἐργαζομένη χρυσόν, καὶ ἄργυρον.] Haec ponenda sunt a capite. Sic: Ἀργυρῖτις γῆ etc. et addendus locus Demosthenis in Exceptione adversus Pantaenetum. Xenophon in libello περὶ προσόδων initio, et pag. 539.

Pag. 46. Ἀργυλέων.] ἴσ. Ἀγρυλέων, quod idem est ac ἀγροιλέων, de quibus Harpocrat. Hesychius, Ἀγρύλη δῆμος τῆς Ἐρεχθηΐδος φυλῆς καὶ τῆς Ἀτταλίδος. Duo igitur pagi sic dicti fuere, et ad distinctionem alteri ὑπένερθεν, alteri καθύπερθεν.

Ἀριοβαρζάνης.] Demosth. contra Aristocr. in fine, Ἀριοβαρζάνην ἐκεῖνον οὐ μόνον αὐτὸν καὶ τοὺς υἱοὺς τρεῖς ὄντας πάντων ἠξίωσαν, ὅσων ἐβουλήθησαν, ἀλλὰ καὶ δύο Ἀβυδηνοὺς μισαθηναιοτάτους καὶ πονηροτάτους ἀνθρώπους προσέ-
(22) θηκαν αὐτῷ (supple cives) Φίλισκον καὶ Ἀγανόν. Idem ἐν τῷ περὶ Ῥοδίων ἐλευθερίας· ὑμεῖς ἐξεπέμψατε Τιμόθεόν ποτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, βοηθήσαντα Ἀριοβαρζάνει, προσγράψαντες τῷ ψηφίσματι, μὴ λύοντα τὰς σπονδὰς τὰς πρὸς βασιλέα. ἰδὼν δ' ἐκεῖνος τὸν μὲν Ἀριοβαρζάνην φανερῶς ἀφεστότα τοῦ βασιλέως, Σάμον etc. in v. Κυπρόθεμις· τῷ μὲν ἀπέγνω μὴ βοηθεῖν, τὸν δὲ προσκαθεζόμενος καὶ βοηθήσας ἠλευθέρωσε.

Pag. 46. 47. Ἀριστίων ... Πλαταιεύς.] Diserte Aeschines κατὰ Κτησιφῶντος pag. 73 Πλαταϊκὸν vocat Aristionem, Aristobuli Seplasiarii filium, quem Demosthenes ad Alexandrum misit, eiusque opera cum rege in gratiam rediit.

Pag. 47. Ἡφαιστίωνα.] γρ. Ἡφαιστίωνα.

Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Φιλίππου ἐπιτροπῆς.] Laudatur haec oratio a Polluce pag. 462. *ἐν δὲ τῷ Λυσίου πρὸς Φίλιππον ἐπιτροπῆς.* Sic lego. *ἐπιτροπικοὶ λόγοι* Lysiae memorantur ab Athenaeo.

Ἀρκυωρός.] Eustathius in *Ὀδ.* ε p. 1585.

Pag. 48. *Δάμιδος.*] *γρ. Λυγδάμιδος* ex Herodoto et Ptolemaeo Hephaest. filio lib. 7, et Polyaeno lib. 8.

Ἣν φησι Θεόπομπος φθινάδι νόσῳ.] Consentit Cicero 3 Tusculana in fine. Artemisiam tabe periisse refert hic Theopompus, ac Ptolemaeus Hephaest. f. *τῆς εἰς πολυμάθειαν καινῆς ἱστορίας* scribit Artemisiam post Mausoli obitum Dardanum quendam Abydenum iuvenem impatienter amasse, eique, quod eam contemneret, dormienti oculos effodisse, cumque vis amoris nec sic finem caperet, e Leucade praecipitem se dedisse, quo saltu amantes levari vulgo creditum erat. At illa eo saltu periit, ibique sepulta est.

Pag. 49. *Ἀρύμβας.*] Demosth. Olynth. 1, ubi res Philippi ordine sic numerat. n. cum infirmus esset et exiguis viribus, Amphipolin cepit, postea Pydnam, mox Potidaeam, (23)
dein Methonem, post Thessaliam invasit, et quum Pheras, Pagasas, Magnesiam et omnia suo arbitratu constituisset, in Thraciam est profectus, ubi reges alios ejecit, alios constituit. quo facto in morbum incidit, e quo recreatus Olynthon aggressus est. Praetermitto eius expeditionem in Illyriam, Paeonas et Arymbam et quo non? Ulpianus ait hunc Arymbam *θεῖον* fuisse Olympiadis Philippi uxoris.

Ἀρχαιρεσιάζειν.] Athen. lib. 5 de Antiocho: *πολλάκις δὲ καὶ τὴν βασιλικὴν ἀποθέμενος ἐσθῆτα, περιῄει κατὰ τὴν ἀγορὰν ἀρχαιρεσιάζων.* Etymol. *ἀρχαιρεσιάζειν τὸ πρὸς χάριν τοῖς πολλοῖς ζῆν.* Sic omnino Hesychius.

Pag. 50. *Πολιτικῶν.*] *γρ. πολιτικῶς.* Sic legitur hic locus in Philipp. 9. ubi de Lacedaemoniis loquitur, quos adeo fuisse simplices dicit in bello gerendo, *ὡς τέτταρας μῆνας ἢ πέντε τὴν ὡραίαν αὐτὴν στρατεύεσθαι, καὶ τοῦτον τὸν χρόνον ἐμβαλόντας καὶ κακώσαντας τὴν τῶν ἀντιπάλων χώραν ὁπλίταις καὶ πολιτικοῖς στρατεύμασι ἀναχωρεῖν ἐπ᾽ οἴκου πάλιν*, reliquosque cum eis Graecos. *οὕτω δὲ ἀρχ.* etc. quem locum imitatus est procul dubio Dionysius Halic. lib. 3. p. 175, ubi de bello loquitur, quod Latini cum Romanis gessere, *διὰ ταύτας τὰς αἰτίας συνέστη Ῥωμαίοις ὁ πρὸς τοὺς ὁμοεθνεῖς πόλεμος. προὔβη δὲ ἄχρι πενταετοῦς χρόνου πολιτικός τις γενόμενος καὶ ἀρχαϊκός. οὔτε γὰρ ἐκ παρατάξεως ὅλοις τοῖς στρατοπέδοις πρὸς ὅλα συμβαλοῦσι μεγάλη συμφορὰ καὶ φόνος ὁλοσχερὴς συνέβη, οὔτε πόλις αὐτῶν οὐδεμία πο-*

λέμῳ κρατηθεῖσα, κατασκαφῆς ἢ ἀνδραποδισμοῦ ἢ ἄλλης τινὸς ἀνηκέστου συμφορᾶς ἐπειράθη. ἀλλ' ἐμβαλόντες εἰς τὴν ἀλλήλων γῆν ὑπὸ τὴν ἀκμὴν τοῦ σίτου καὶ προνομεύσαντες ἀπῆγον ἐπ' οἴκων τὰς δυνάμεις διαμειβόμενοι τοὺς αἰχμαλώτους. Dio in Corinthiaca, *καὶ νόμιμον ἴσως καὶ πολιτικὸν*, *ciuile*.

Ἀρχὴ ἄνδρα δείκνυσι.] Ait usum esse Demosthenem in
(24) *προοιμίοις δημηγορ.* Ut ea esse Demosthenis dubium esse nemini debeat. Leguntur autem in prooemio 56.

Δέκα ἔτη.] Haec cum ita sint, quomodo excusari potest Diodorus Siculus, qui lib. 12 Archidami obitum refert anno 3 Olymp. 86, tribus annis ante initium belli Peloponnesiaci. Apud Suidam abest *δέκα*, rectene nil dico. Vide Suidam in *Βρασίδας*. Sed *τὸ δέκα* hic tueri oportet. nam prima pars belli Peloponnesiaci est decennium, quod terminatur Magistratu Alcaei ineunte, anno XI, quo induciae quinquennales inter Athenienses et Lacedaemonios pactae sunt. Thucyd. lib. 5. Diodorus lib. 12. Ultima pars dicebatur *Δεκελεικὸς πόλεμος*, etc. intelligitur postremum decennium a fine earum induciarum. Huius decennii meminit Xenophon et Isocrates.

Pag. 51. *Λυσικλεῖ.*] De hoc Lysicle Plutarchus in Pericle. Hesychius in *προβατοπώλης. οὕτω ἐκωμῳδεῖτο Λυσικλῆς γήμας Ἀσπασίαν τὴν πόρνην.* Et Scholiastes Comici ad illa ex Equitibus, *βέλτιστος ἀνὴρ μετὰ Λυσικλέα*, notat, *Λυσικλῆς ὡς προβατοκάπηλος διεβάλλετο.* Intelligit Hesychius locum Comici in Equitibus, *μετὰ τοῦτον (βυρσοπώλην Κλέωνα) αὖθις προβατοπώλης δεύτερος.* ubi Schol. *τὸν Καλλίαν λέγει καὶ τὴν πολιτείαν αὐτοῦ. τινὲς δὲ ὅτι Λυσικλέα λέγει, ὃς προβατοπώλης ἐλέγετο.* Plutarchus in Pericle: *Αἰσχίνης δέ φησι καὶ Λυσικλέα τὸν προβατοκάπηλον ἐξ ἀγεννοῦς καὶ ταπεινοῦ τὴν φύσιν Ἀθηναίων γενέσθαι, πρῶτον Ἀσπασίᾳ συνόντα μετὰ τὴν Περικλέους τελευτήν.* Idem mox: *δοκεῖ δὲ καὶ τὸν νόθον ἐκ ταύτης τεκνῶσαι, περὶ οὗ πεποίηκεν Εὔπολις ἐν δημοσίοις* (lege *δήμοις*) *αὐτὸν μὲν οὕτως ἐρωτῶντα· ὁ νόθος δέ μοι ζῇ; τὸν δὲ Πυῤῥωνίδην ἀποκρινόμενον· καὶ πάλαι γ' ἂν ἦν ἀνὴρ, εἰ μὴ τὸ τῆς πόρνης ὑπαῤῥώδει κακόν.* Postea Athenienses rogati a Pericle, qui Xanthippum et Paralum legitimos filios extulerat, ei concesserunt, ut eum naturalem filium in suum nomen ac suam fa-
(25) miliam adoptaret. Plutarchus, *συνεχώρησαν ἀπογράψασθαι τὸν νόθον εἰς τοὺς φράτορας ὄνομα θέμενον τὸ αὐτοῦ, καὶ τοῦτον μὲν ὕστερον ἐν Ἀργινούσαις καταναυμαχήσαντα Πελοποννησίους ἀπέκτεινεν ὁ δῆμος μετὰ τῶν συστρατηγῶν.* quod

etiam narrat Xenophon. Suidas: πορισταὶ, οἱ τοὺς πόρους ἐξηγούμενοι δημαγωγοὶ ἐπὶ τῷ ἑαυτῶν λυσιτελεῖ. Aristoteles 3 Rhet. καὶ οἱ μὲν λῃσταί, αὐτοὶ δ' αὑτοὺς ποριστὰς καλοῦσι. Dio orat. 55 de Socrate: Ἀνύτῳ διαλεγόμενος βυρσέων ἐμέμνητο καὶ σκυτοτόμων, εἰ δὲ Λυσικλεῖ διαλέγοιτο, προβάτων καὶ καπήλων.

Pag. 52. Ἀσυνθετώτατον, Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ παραπρεσβείας.] Hodie ἀσυνετώτατον legitur male. ὁ δὲ δῆμός ἐστιν ὄχλος ἀσταθμητότατον πρᾶγμα τῶν ἁπάντων καὶ ἀσυνετώτατον. quomodo et Procopius lib. 2. Gotth. pag. 282. ἀξυνετώτεροι γὰρ ἢ ἀσταθμητότεροι Ἐρούλων εἰσὶν ἀνθρώπων οὐδέ τινες, ex Demosthene, ut patet. Appianus lib. 3. Civilium in oratione Antonii ad Caesarem Octavianum: ὁ δὲ δῆμός ἐστιν ὥσπερ καὶ σὺ τῶν Ἑλληνικῶν ἀρτιδίδακτος ὢν ἔμαθες, ἀστάθμητον, ὥσπερ ἐν θαλάσσῃ κῦμα κινούμενον, ὁ μὲν ἦλθεν, ὁ δ' ἀπῆλθε. Basilius lib 1 de vita Theclae p. 70.

Pag. 53. Ἀτίμητος.] Sic Dem. κατ' Ἀφόβου πρώτῳ in fine: ἐὰν γὰρ ἀποφύγῃ οὗτος (ὃ μὴ γένοιτο) τὴν ἐπωβελίαν, ὀφλήσω μνᾶς ἑκατόν, καὶ τούτῳ μὲν ἐὰν καταψηφίσησθε, τιμητὸν οὐκ ἐκ τῶν ἑαυτοῦ χρημάτων (quae in administratione tutelae mihi eripuit) ἀλλ' ἐκ τῶν ἐμῶν ποιήσεται τὴν ἔκτισιν. ἐμοὶ δὲ ἀτίμητον τοῦτ' ἔστιν. ὥστε οὐ μόνον ἔσομαι τῶν πατρῴων ἐστερημένος, ἀλλὰ καὶ προσητιμωμένος, ἐὰν μὴ νῦν ὑμεῖς με ἐλεήσετε.

Αἰσχίνης κατὰ Κτησιφῶντος.] p. 79.

Δημοσθένης κατὰ Μειδίου.] ἵνα μὴ Μιδίας ἀτίμητον ἀγωνίσηται δέκα μνῶν δίκην. p. 397.

Ἐψηφίσαντο.] Demosth. περὶ παραπρεσβ. versus finem hoc decretum in Acropoli iuxta Minervam aeream (chirographum Valesii habet auream) in columna positum esse dicit. Verba notanda sunt, ἀλλ' ὅλης οὔσης ἱερᾶς τῆς ἀκροπόλεως ταυ- (26)
τησὶ καὶ πολλὴν εὐρυχωρίαν ἐχούσης, παρὰ τὴν χαλκῆν τὴν μεγάλην Ἀθηνᾶν ἐν δεξιᾷ ἕστηκεν (supple τὰ γράμματα κατ' Ἀρθμίου) ἣν (supple Ἀθηνᾶν) ἀριστεῖον ἡ πόλις τοῦ πρὸς τοὺς βαρβάρους πολέμου, δόντων Ἑλλήνων τὰ χρήματα ταῦτα, ἀνέθηκε. Auctor huius decreti contra Arthmium fuit Themistocles teste Plutarcho in eius vita. Sophocles in Electra, ὑφ' ἧς θανὼν ἄτιμος ὥστε δυσμενὴς ἐμασχαλίσθης.

Αὐτῶν καὶ γένους.] γρ. αὐτὸν καὶ γένος ex Dinarcho ἐν τῷ κατὰ Ἀριστογείτονος p. 96. et ex Demosthene ipso 3 Philippica intellexit Harpocratio. Et in orat. περὶ παραπρεσβ. atque etiam Aeschine ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος in fine.

Pag. 54. Οὕτω τις ἄν.] Vulg. ἂν οὑτωσί τις.

Τῶν Ἀθηναίων etc.] In vulgatis Demosthenis codicibus

legitur τοῦτ' ἔμελεν, εἰ τῶν Ἀθήνησι κοινῶν μὴ μεθ. ἔμ. ἀλλ' οὐ τοῦτο λέγει. ἀλλ' ἐν etc.

Διδῶ.] add. δίκας.

Δικάσασθαι.] add. ἀλλ' εὐαγὲς ἦν τὸ ἀποκτεῖναι.

Χελιδών.] γρ. χελιδόνος. Vide Graecos paroemiographos et Hesychium. Zenobius Vatic. πύθου χελιδόνος. διότι, inquit, ὀδυρτικὸν τὸ ζῶον. Suidas: πύθου χελιδόνος. παροιμία ἀπό τινος χελιδόνος θεολόγου καὶ τερατοσκόπου καὶ περὶ τελετῶν διειλεγμένου, ὡς Μνασέας ὁ Πατρεὺς ἐν περίπλῳ· οἱ δὲ ὅτι τὸ ἔαρ σημαίνει. Idem error in Etymologico.

Pag. 55. Θεόπομπος δ' ἐν τῇ εἰκοστῇ πέμπτῃ τῶν Φιλιππικῶν, ἐσκευωρῆσθαι λέγει τὰς πρὸς τὸν βάρβαρον συνθήκας.] id est, *confictae et commentitiae.* Theon Sophista περὶ τῆς τῶν νέων ἀγωγῆς· παρὰ δὲ Θεοπόμπου (ἐστὶ λαβεῖν) ἐκ τῆς πέμπτης καὶ εἰκοστῆς τῶν Φιλιππικῶν, ὅτι Ἑλληνικὸς ὅρκος καταψεύδεται ὃν Ἀθηναῖοί φασιν ὀμόσαι τοὺς Ἕλληνας πρὸ τῆς μάχης τῆς ἐν Πλαταιαῖς πρὸς τοὺς βαρβάρους, καὶ αἱ πρὸς βασιλέα Δαρεῖον Ἀθηναίων καὶ πρὸς Ἕλληνας συνθῆκαι. ἔτι δὲ καὶ τὴν
(27) ἐν Μαραθῶνι μάχην οὐχ ἅμα πάντες ὑμνοῦσι γεγενημένην καὶ ὅσα ἄλλα, φησίν, ἡ Ἀθηναίων πόλις ἀλαζονεύεται καὶ παρακρούεται τοὺς Ἕλληνας. Hae συνθῆκαι sunt, quarum meminit Isocrates in Panath. p. 484. Lycurgus contra Leocratem p. 140, et caeteri, quos ad Herodotum notavi. Factae vero sunt cum Artoxerxe, non cum Dario. Isocrates in Panegyr. pag. 127. 126. Scholiastes Hermogenis. Certe eas συνθήκας Thucydides non memorat, si memini, et Callisthenes apud Plutarch. in Cimone id quidem servatum fuisse a Rege Persarum ait, sed minime scripto comprehensum.

Αὐθέντης.] Sophocles in Oedipode tyranno initio: τοὺς αὐτοέντας vocat τοὺς φονέας Λαΐου. Eustath. in Ἰλ. ω. ὁ αὐθέντης οὐχ ὁ δεσπότης, ὥς φησιν Αἴλιος Διονύσιος, ἀλλ' αὐτοέντης καὶ αὐτοχειρίᾳ φονεύς, ὁ καὶ αὐτοφόντης.

Αὔλειος — Μένανδρος.] Menandri versus refert Stobaeus λόγῳ 193. τοὺς τῆς γαμετῆς ὅρους ὑπερβαίνεις γύναι διὰ τὴν αὐλάν. πέρας γὰρ αὔλειος θύρα ἐλευθέρᾳ γυναικὶ νενόμιστ' οἰκίας· τὸ δ' ἐπιδιώκειν εἴς τε τὴν ὁδὸν τρέχειν ἔτι λοιδορουμένην κυνὸς ἔστ' ἔργον Ῥόδη. Sic αὔλειος θύρα sumitur Herodiano lib. 2 initio: ubi Henr. Stephanus vertit *per atrii ianuam exportatum.* Melius *vestibuli* vertisset. Rursus infra eodem libro: ἢ ἐπὶ τῇ αὐλείῳ ἢ ἐπὶ ταῖς λοιπαῖς εἰσόδοις *atriensem ianuam* reddit. Philo lib. 2 legis allegor. ὥσπερ γὰρ ἐν ταῖς οἰκίαις τοῦ θαλάμου ἐκτὸς μέν ἐστιν ὁ ἀνδρών, ἐκτὸς δὲ ὁ αὐλών. καὶ ἡ αὔλειος ἐκτὸς μὲν τῆς αὐλῆς, εἴσω δὲ τοῦ πυλῶνος. Philo τὴν αὔλειον sumere solet non pro *ianua*, sed pro *atrio*, cum

alibi, tum in lib. 2 de specialibus legib. p. 620. *θηλείαις δὲ οἰκουρία καὶ ἔνδον μονὴ, παρθένοις μὲν εἴσω κλισιάδων τὴν μεσαύλιον ὅρον πεποιημέναις. τελείαις δὲ ἤδη γυναιξὶ τὴν αὔλιον.* ubi Philo alludit sine dubio ad locum Menandri. *Αὔλειοι δέ τ' ἔχειν οὐκ ἐθέλουσι θύραι.* Solon apud Demosth. *περὶ παραπρεσβ.* et Lysias in prima et Plato, Lysias p. 118.

Pag. 56. *Καὶ ἑτοίμους πᾶν.*] Hanc explicationem probo. (28)
Sic enim in fine orationis ait Demosth. *ἡ δ' ἀπ' αὐτῶν ἑτοιμότης, οὐδ' ἂν εἰπεῖν μὰ τοὺς θεοὺς δυναίμην, ὅση καὶ οἷα πρὸς τὸ ποιεῖν ὁτιοῦν ὑπάρχει.*

Αὐτόλυκος.] Autolycum Areopagitam laudat Aeschines contra Timarchum p. 16.

Pag. 57. *Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας.*] Locum Demosthenis in Excerptis adduxi et explicui. Est enim obscurior. Porro Agatharchides merito hanc fabulam deridet: *ἔτι δὲ τοὺς τὴν Ἀρκαδίαν οἰκοῦντας καὶ τὴν Ἀττικὴν γηγενεῖς τε εἶναι καὶ παρὰ φύσιν γεγονέναι.* Idem de Arcadibus dicit Xenoph. pag. 361. et Censorinus de die natali. Denique etiam vulgo creditum est, ut plerique Genealogi auctores sunt, quarundam gentium, quae ex adventitia stirpe non sint, Principes terrigenas esse, ut in Attica Thessaliaque, eosque *αὐτόχθονας* vocitari. At vero Athen. solos se indigenas esse contendunt, teste Isocrate in Panath. pag. 510.

Καὶ Ἥφαιστον.] Inclusit Valesius duabus lineolis.

Καὶ Αἰγινῆται, καὶ Θηβαῖοι.] Xenophon lib. 7 rerum Graecarum p. 618.

Ἀφαίρεσις.] Aeschines *κατὰ Τιμάρχου*, ubi de Pittalaco, quem Hegesander abducere in servitutem volebat. Sed Pittalacus Glaucum quendam supplex rogavit. *οὗτος αὐτὸν ἀφαιρεῖται εἰς ἐλευθερίαν.* *is eum asserit in libertatem.* Isocrates in Panath. p. 499. Demosthenes contra Neaeram. Phrynion, inquit, *παραλαβὼν νεανίσκους μεθ' ἑαυτοῦ καὶ ἐλθὼν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν τοῦ Στεφάνου, ἦγεν αὐτὴν* Neaeram. *ἀφαιρουμένου δὲ τοῦ Στεφάνου κατὰ τὸν νόμον εἰς ἐλευθερίαν, κατηγγύησεν αὐτὴν πρὸς τῷ πολεμάρχῳ.* Et mox: *Αἤτης Κειριάδης μαρτυρεῖ πολεμαρχοῦντος αὐτοῦ κατεγγυηθῆναι Νέαιραν (ὑπὸ Φρυνίωνος) καὶ ἐγγυητὰς γενέσθαι Νεαίρας Στέφανον Ἐροιάδην, Γλαυκέτην Κηφισιέα, Ἀριστοκρ. Φαληρέα.* Pergit Orator: *διεγγυηθεῖσα δὲ ὑπὸ Στεφάνου καὶ οὖσα παρὰ τούτῳ.* etc. Lysias (29)
p. 158. Isocrates in Trapezit. pag. 712. *ἀφαίρεσις* competit assertori in libertatem, *ἐξαίρεσις* vero assertori in servitutem.

Pag. 58. *Ὑπερείδης ἐν τῷ κατ' Ἀρισταγόρου.*] Eam orationem laudat Theon Sophista.

Ἀφωρεύς.] Huius meminit Dem. *κατ' Εὐέργου* et *πρὸς Κάλλιππον.*

Ἀφεὶς καὶ ἀπαλλάξας.] Utrumque usurpat promiscue Isocrat. in Trapezit. pag. 716. et seq.

Ἀφεὶς τὴν ὑπέραν, τὸν πόδα διώκει.] Meminit huius adagii Suidas in *ὑπέρα.* Anonymus Scholiastes in Odyss. ε ait *ὑπέρας* esse *τοὺς ἐκ τοῦ ἄκρου τῆς ὀθόνης ἐξημμένους κάλους ἢ τροχηλίας· τοὺς πόδας δὲ τοὺς κάτωθεν συνέχοντας τὴν ὀθόνην. ἢ τοὺς μεταγωγοὺς τοῦ κέρατος.* Eustathius in Odyss. ε pag. 1554.

Pag. 59. *Ἀφ' Ἑστίας, ἀπὸ τῆς οἰκίας.*] Phornutus de Diis, cap. de Vesta: *στρογγύλως δὲ πλάττεται καὶ κατὰ μέσους ἵδρυται τοὺς οἴκους.* et mox: *καὶ ἐν ταῖς θυσίαις οἱ Ἕλληνες ἀπὸ πρώτης τε αὐτῆς ἤρχοντο καὶ (κατὰ μέσους ἵδρυται τοὺς οἴκους) εἰς ἐσχάτην αὐτὴν κατέπαυον.*

Δῶ ἐνθήκην.] *δῷ εἰς ἐνθήκην.*

Ἀφοσιῶ.] Plato in epist. ad Dionis propinquos pag. 331 utitur verbo *ἀφοσιώσασθαι*, et in VI. *περὶ νόμων* pag. 752. Ac in Euthyphrone.

Pag. 60. *Ἡ γὰρ ὑπὸ τὴν* etc.] Eadem *αὐτολεξεὶ* leguntur in Scholiis ad Equites Arist. additurque *ἀπὸ τοῦ εἰσβάλλεσθαι βάδην. πρῶτον γὰρ εἰσέρχονται βάδην, εἶτα τοῦ δρόμου ἄρχονται.* Auctor Etymol. in *βαλβὶς ἡ ἀφετηρία. ἦσαν δὲ ξύλα δύο, ἀφ' ὧν σχοινία διετείνετο, ἀφ' ἧς βαλβῖδος ἐξέτρεχον οἱ ἀγωνιζόμενοι.* Philostratus lib. V initio, *βαλβῖδι ξεστῇ ἔοικε.* Moeris Atticista vetus Grammaticus: *βαλβῖδες αἱ ἐπὶ τῶν ἀφέσεων βάσεις ἐγ-*
(30) *κεχαραγμέναι, αἷς ἐπέβαινον οἱ δρομεῖς, ἵνα ἐξ ἴσου ἵστανται· διὸ καὶ οἱ κήρυκες ἐπὶ τῶν τρεχόντων, βαλβῖδ' ἀπόδος, θέτε πόδα παρά, καὶ νῦν ἔτι λέγουσιν. ἀττικόν. ὕσπληγξ δὲ κοινόν.* Aristoph. in Equitib. *ἄφες ἀπὸ βαλβῖδος ἐμέ τε καὶ τουτονὶ, ἵνα σ' εὐποιῶμεν ἐξίσου.* Schol. *βαλβὶς καλεῖται τὸ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ δρόμου ἐγκαρσίως ξύλον, ὃ καὶ ἀφετηρίαν καλοῦσι.* Aelius Dionysius apud Eustath. in *Ὀδ. α* p. 1404.

Βάραθρον.] Schol. Aristoph. in Plutum p. 46. *τὸ βάραθρον χάσμα τι φρεατῶδες καὶ σκοτεινὸν ἐν τῇ Ἀττικῇ, ἐς ὃ τοὺς κακούργους ἔβαλλον. ἐν δὲ τῷ χάσματι τούτῳ ὑπῆρχον ὄγκινοι, οἱ μὲν ἄνω, οἱ δὲ κάτω. ἐνταῦθα τὸν φρύγα τὸν μητρὸς τῶν θεῶν ἐνέβαλλον ὡς μεμηνότα, ἐπειδὴ προέλεγεν, ὅτι ἔρχεται ἡ μήτηρ εἰς ἐπιζήτησιν τῆς κόρης. ἡ δὲ θεὸς ὀργισθεῖσα, ἀκαρπίας ἔπεμψε τῇ χώρᾳ· καὶ γνόντες τὴν αἰτίαν διὰ χρησμῶν, τὸ μὲν χάσμα κατέχωσαν, τὴν δὲ θεὸν ἵλεων ταῖς θυσίαις ἐποίησαν.* Vide Suidam in *μητραγύρτης· ἐλθών τις εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐμύει τὰς γυναῖκας αὐτῶν τῇ μητρὶ τῶν θεῶν, ὡς κεῖνοι φασί. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἀπέκτειναν αὐτὸν ἐμβαλόντες εἰς βάραθρον κα-*

τῆ κεφαλῆς. λοιμοῦ δὲ γενομένου ἔλαβον χρησμὸν ἱλάσασθαι τὸν πεφονευμένον, καὶ διὰ τοῦτο ᾠκοδόμησαν βουλευτήριον, ἐν ᾧ ἀνεῖλον τὸν μητραγύρτην, καὶ περιφράττοντες αὐτὸ καθιέρωσαν τῇ μητρὶ τῶν θεῶν ἀναστήσαντες καὶ ἀνδριάντα τοῦ μητραγύρτου. ἐχρῶντο δὲ τῷ μητρῴῳ ἀρχείῳ καὶ νομοφυλακείῳ, καταχώσαντες καὶ τὸ βάραθρον. Habes unde dictum sit μητρῷον. Pollux etiam lib. 3. ἐλέγετο δέ τι καὶ μητρῷον Ἀθήνησι τὸ τῆς Φρυγίας θεοῦ ἱερόν, cuius meminit Pausanias Atticis pag. 2 in fine, ubi docet proximum illud fuisse curiae quingentorum. Eandem historiam memorat Iulianus initio hymni in matrem Deorum.

Ἀναγραφομένων.] ἀναγραφόμενα. Demosth. πρὸς Νικόστρατον in fine: ἡγούμην δὲ δεῖν τὴν ἀρχὴν ἢ τοὺς ᾑρημένους ὑπὸ τῆς βουλῆς γράφεσθαι, καὶ κατασημηναμένους τὰς βασάνους ὅτι εἴποιεν οἱ ἄνθρωποι παρέχειν εἰς τὸ δικαστήριον, ἵν' ἀκούσαντες ἐκ τούτων ψηφίσησθε, ὁποῖόν τι ὑμῖν ἐδόκει. Sic (31) etiam Antiphon in oratione veneficii contra Novercam initio. Eodem modo apud Romanos. Cicero pro Milone: *Nam tabellae quaestionis plures proferuntur, quae recitatae vobisque editae sunt illae ipsae, quas tum obsignatas esse dixi.*

Pag. 61. Ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος.] itemque p. 151.

Τὸν Δημοσθένην.] Vide Photium ubi de Demosthene loquitur.

Pag. 62. Προθέντος.] πραθέντος.

Βησσηΐς.] Straboni Βησαιεῖς δημόται dicuntur, et Βῆσα Atticae pagus cum simplici σ ad differentiam campi, qui in Locride dicitur Βῆσσα. Strabo lib. 9. Βήσσης pagi in Attica meminit Xenophon περὶ προσόδων p. 542. Isaeus περὶ Νικοστράτου κλήρου· Κτήσιος δὲ ὁ Βησαιεύς.

Οὔτε τὸ ὄνομα, οὔτε ἡ δίκη ἐλέγετο, ἀλλὰ καὶ ἐπ' ἄλλων.] Plato XI lib. de legibus pag. 914. Lysias pag. 158. Plato X. de legib. initio.

Βοηδρομία.] Βοηδρόμια.

Pag. 63. Βολεῶνες.] Ita Eustathius in Ὀδ. α pag. 1404. κοπρῶνας dixit Demosth. in prima contra Aristogit. οἷς μὲν ὑμεῖς τὰ μέγιστα ἐνεχειρίζετε στρατηγοῖς, ὅτι αὐτῷ ἀργύριον αἰτοῦντι οὐκ ἔδοσαν, οὐδὲ τῶν κοπρώνων ἂν ἐπιστάτας ἐλέσθαι φάσκων.

Pag. 64. Βουλεύσεως.] formulam διωμοσίας in actione βουλεύσεως vide apud Antiphont. in oratione de saltatore p. 128.

Ὅταν ἐγγεγραμμένος.] Sic utitur Demosth. contra Aristogitonem prima, qui aerarius erat inscriptus in acropoli, ut est in argumento Libanii. necdum deleto nomine seu debito

alios accusabat. Locum Demosth. vide in ἀπεσχοιν. Porro de hoc more ἐγγράφειν τοὺς ὀφείλοντας τῷ δήμῳ sic ibi Demosth. συνθῆκαι μὲν οἱ νόμοι, καθ' οὓς ἐγγράφονται πάντες οἱ ὀφλισκάνοντες. ὅροι δὲ (de his Harpocr.) ἡ σανὶς ἡ παρὰ τῇ θεῷ
(32) κειμένη. Et in fine eius orationis: ἔτι τοίνυν τρία ἐστὶ τὰ ὀφλήματα, ἃ ἐγγέγραπται καὶ ἐφ' οἷς ἐνδέδεικται. τὰ μὲν δὴ δύο ἐν ἀπογραφῇ πεποίηται, τὸ δ' ἓν οὐκ ἀπογέγραπται, ἀλλὰ βουλεύσεως τὸν Ἀλωπεκῆθεν Ἀρίστωνα διώκει, *falsae inscriptionis accusat*: ναί φησιν· ἀδίκως γάρ με γέγραφεν. *me inscripsit iniuria*. Et post: κἀκεῖνο σκέψασθε· ἂν ἕλῃ τὸν Ἀρίστωνα τῆς βουλεύσεως, τί ἔσται; ἐξαλειφθήσεται νὴ Δία, ὅδ' ἀντιγραφήσεται. ταῦτα γὰρ οἱ νόμοι λέγουσι. καλῶς. Et initio orat. τὸν ὀφείλοντα τῷ δημοσίῳ τοῦτον καὶ γεγραμμένον ἐν ἀκροπόλει. Et contra Theocrinem initio, ὥστε μήτ' ἐκτίσαι μήτ' εἰς ἀκρόπολιν ἀνενεχθῆναι.

Δείναρχος ἐν τῇ κατὰ Πιστίου.] Pistiae cuiusdam meminit Dinarchus κατὰ Δημοσθένους p. 86. contra quem orationem habuit. Apud Plutarchum ex Dinarcho haec oratio inscribitur κατὰ Παστίου. male. Apud Halicarnass. in Dinarchi δημοσίοις Εὐαγγελία κατὰ Πιστίου. ex quo loco confirmatur Mureti sententia lib. 1 cap. 18 Variarum Lect. adversus Victorium Var. Lect. lib. 38.

Pag. 65. *Ὅμηρος.*] Od. 1 versu 529. *Εἰ ἐτεόν γε σός εἰμι.*

Βουχέτα.] Hinc βουχέτιοι dicti in Indice lib. 6 Polyaeni. male apud Strabonem lib. 7 p. 324. βουχαίτιον dicitur.

Βρυτάδαι.] *Βρυτιάδαι* legitur hodie. ὡς γὰρ εἰσῆγεν ὁ φράστωρ εἰς τοὺς φράτορας τὸν παῖδα ἐν τῇ ἀσθενείᾳ, ὡς τὸν ἐκ τῆς θυγατρὸς τῆς Νεαίρας (nota profiteri necesse fuisse nomen patris matrisque) καὶ εἰς τοὺς Βρυτιάδας ὧν καὶ αὐτός ἐστιν ὁ φράστωρ γεννητής. Et post: τούτων ὑμῖν μάρτυρας τοὺς παρόντας Βρυτιαδῶν παρέξομαι. Hesychius βρυτίναι.

Καὶ ἔπειτα.] κ' ἔπειτα.

Pag. 66. *Καπνοδόκην.*] καπνοδόχην.

Εὔκηλοι.] εὔπολοι ex Etymolog. in βωμολόχοι. Ubi et ἐπὶ τοῖς βωμοῖς λοχῶντες, non ὑπὸ τοὺς β. legitur.

Δημοσθένης ἐν τῇ πρὸς Εὐβουλίδην ἐφέσει.] καὶ τῶν φρα-
(33) τόρων τοὺς οἰκείους οἷς τὴν γαμηλίαν εἰσήνεγκεν ὑπὲρ τῆς μητρὸς ὁ πατήρ. Latini sportulam nuptialem appellant. Sic Isaeus περὶ τοῦ Πύῤῥου κλήρου p. 42. et 64. Vide Pollucem p. 136. Mulier, quae a patre collocatur, simul atque traditur viro, transit in familiam viri. Est enim matrimonium omnium divinorum atque humanorum societas. Itaque Atheniensium iure mulieres νεογάμους in curiales mariti induci oportebat, ut refert Isaeus; tum curialibus pendebatur γαμηλία. Praeclare Eu-

ripides apud Stob. 195. *γυνὴ μὲν ἐξελθοῦσα πατρῴων δόμων οὐ τῶν τεκόντων ἐστὶν, ἀλλὰ τοῦ λέχους, τὸ δ' ἄρσεν ἕστηκ' ἐν δόμοις ἀεὶ γένος θεῶν πατρῴων καὶ τάφων τιμᾶ ὅρον.* Lego *τιμήορον.* Vide Pollucem pag. 402, qui fallitur. Puellae quidem inducebantur in Curiales teste Isaeo de Pyrrhi haered. in fine, sed pro eis non solvebatur *γαμηλία*, sed pro uxoribus a marito. Fallitur Petitus p. 154 legum Attic.

Pag. 67. *Περιθέμενος.*] L. *παραθέμενος.* Sic loquitur Athanasius in Apolog. 2 pag. 788. *ἀρκεῖ μόνον τὸν Ἀλεξάνδρου ἐπισκόπου Θεσσαλὸν παραθέσθαι.* Et Athenaeus lib. IX in fine: *παρέθετο ταῦτα καὶ Δωρόθεος.* Et lib. XI pag. 487 de lepasta loquens: *Νίκανδρος δ' ὁ Θυατειρηνὸς, κύλιξ φησὶ μείζων παρατιθέμενος Τηλεκλείδου ἐκ πρυτάνεων, καὶ μελιχρὸν οἶνον ἕλκειν ἐξ ἡδυπνόου λεπαστῆς.* id est: *Nicander Thyatirenus ait Lepastam esse calicem grandiorem, testem adducens Teleclidem in fabula Prytanes.* Pessime hic Dalechampius. Et pag. 489. *παρέθετο τὰ ἰαμβεῖα καὶ Δίδυμος.* Et lib. ult. pag. 680. *παρέθετο δ' αὐτοῦ τὴν λέξιν Παρθένιος ὁ τοῦ Διονυσίου ἐν τῷ ά τῶν παρὰ τοῖς ἱστορικοῖς λέξεων.* Ubi male Dalechampius, qui tamen alibi hanc vocem recte verterat. Sic apud Stephanum in *Δουλίχιον*, et *Δρυόπη*, et *Πασσαργάδαι.* Sed in *Ὕδη* corrigendus. Sic enim ait: *Λέανδρος δ' ὁ Νικάνωρ παρατίθησιν.* Lege *δ' ὃν Νικάνωρ.* Sic et Plutarch. in Aristidis vita sub finem (34)
de Cratero loquens.

Ἀρτεμίδωρος.] Ephesius ille, quem tantopere laudat Stephanus Ethnicographus, de quo notavi multa ex Marciano. Meminit et Xenophon pag. 241. Nicetas p. 152. *Γάνος τὸ ὄρος.* Et Scylax, *κατὰ δὲ τὴν χεῤῥόνησόν ἐστι Θρᾴκια τείχη τάδε. πρῶτον λευκὴ ἀκτή. Πειρίστασις. Ἡράκλεια. Γάνος. Γανίας νέον τεῖχος. Πέρινθος.*

Μάλιστα.] *μέγιστα* ex Suida.

Πίσσον.] Stephanus in *Μονόγισσα.* *νῦν δὲ τοὺς πλακώδεις καὶ μαλακώδεις λίθους γίσσα λέγομεν.*

Pag. 68. *Φιλόχορος δ' ἐν τῇ τετάρτῃ.*] Eius verba profert Suidas in *Ὀργεῶνες.* *περὶ δὲ τῶν ὀργεώνων γέγραφε καὶ Φιλόχορος. τοὺς δὲ φράτορας ἐπάναγκες δέχεσθαι καὶ τοὺς ὀργεῶνας καὶ τοὺς ὁμογάλακτας, οὓς γεννητὰς καλοῦμεν.*

Γερανία.] Meminit Thucyd. lib. I et Plutarchus in Cleomene. Etymol. *γεράνεια.*

Ἀνεπίμπρασαν.] *γρ. ἐνεπίμπρ.* p. 132.

Pag. 69. *Περιφράγματα.*] Ita omnino se habet. Vide quae notavimus de ostracismo in legibus Atticis. Scholiastes Comici in Acharnens. ad illud, *τὸ σχοινίον φεύγουσι,* notat, *ὑπὲρ τοῦ ἐξανάγκης αὐτοὺς εἰς τὰς ἐκκλησίας συνιέναι τοῦτο ἐμηχανοῦντο*

καὶ πολλὰ ἄλλα. ἀνεπετάννυσαν γὰρ τὰ γέῤῥα καὶ ἀπέκλειον τὰς ὁδοὺς τὰς μὴ φερούσας εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ τὰ ὤνια ἀνῄρουν ἐν ταῖς ἀγοραῖς, ὅπως μὴ περὶ ταῦτα διατρίβοιεν. Plato 6 leg. pag. 764.

Οἰκόπεδον.] Aeschines p. 29. Stephanus de Urbibus. Eustathius in Ἰλ. δ pag. 436. γήπεδον μέντοι τὸ ἐν πόλει προκείμενον οἰκίας, οἷον κηπίδιον. οἰκόπεδον δὲ οἰκίας καταῤῥιφείσης ἔδαφος. In Stephano, ex quo sumpsit, legitur προκείμενον τῆς οἰκίας κῆπον in V. γῆ.

Πλάτων ἐν πέμπτῳ νόμων.] p. 741.

Γλαῦκος.] Meminit Demosth. pro corona in calce et Pau-
(35) sanias Ἠλιακ. β'. pag. 246.

Pag. 70. Κνῶ.] a κνάπτω primum dicitur κναφεύς. κνάπτω autem a κνῶ deducitur.

Δείναρχος, Αἰσχίνης.] Lego ἐν συνηγορίᾳ Αἰσχίνῃ. Est autem vox Ionica teste Polluce 428. et carcerem subterraneum significat. Dinarchus Ionicis vocabulis utebatur crebro, ut notavi ad ἀπαλλάτρουν. Dicitur et γεργύρα, teste Etymol. et γεγύρα apud eundem. — Παρ' Ἡροδότῳ ἐν τρίτῃ.] pag. 218.

Γραμματεύς.] ὁ γραμματεὺς τῆς βουλῆς. p. 94. Suidas, κληρωτοὶ δὲ ἦσαν τὸν ἀριθμὸν τρεῖς γράφοντες τὰ δημόσια. οὐδενὸς δὲ ἦσαν κύριοι· ἀλλ' ἢ τοῦ γράφειν καὶ ἀναγνῶναι. Hos tres γραμματέας Pollux memorat lib. 8. Aeschines contra Ctesiph. pag. 77. Primus erat γραμματεὺς τῆς βουλῆς, et hic κληρωτὸς καθ' ἑκάστην πρυτανείαν ὑπὸ τῆς βουλῆς. De quo hic Harpocr. Eius officium erat custodire decreta et scripta omnia. Alter erat, cui legum custodia credita erat, et hic erat χειροτονητὸς ὑπὸ τῆς βουλῆς teste Polluce. Tertius erat scriba populi αἱρετὸς ὑπὸ τοῦ δήμου: de quo Pollux et Aeschines citati, et Thucydides VII. Porro verba illa Harpocrationis καὶ τὰ ἄλλα πάντα ἀντιγ. usque ad finem suspecta sunt. Pertinent enim ad ἀντιγραφέα τῆς βουλῆς teste Polluce, qui cum scriba confundendus non est, quod tamen fecit Suidas in γραμματεύς. In decretis senatus nomen scribae inserebatur. Aristoph. Θεσμοφορ. Τιμόκλεια ἐπεστάτει, Λύσιλλ' ἐγραμ. et in legibus nomen scribae populi, teste Andocide de mysteriis 13. Artemidorus cap. 31. lib. I ait γραμματέα visum in somnis aegro mortem portendere διὰ τὸ προάγειν τὸν γραμματέα, *quod praeire soleat.* Adde τῶν θανατουμένων necessario.

Pag. 71. Καῖον.] καίων. Etym. et Suidas.

(36) Συντῆκον.] σύντηκον. Etymol. et Suid. Idem videtur esse γυτάνιον et γυπάρειον, de quo Suidas.

Γύλιος.] Critias de Rep. Lacedaem. κώθων Λακωνικὸν ἔκπωμα ἐπιτηδειότατον εἰς στρατείαν καὶ εὐφορώτατον ἐν γυλίῳ. Dalechampius vertit, *quod facile in militum sporta feratur.*

Γύλων; ὄνομα κύριον.] Aeschines contra Ctesiph.

Pag. 72. Κατὰ Ανσιθέου.] εἰ γνήσιος. ex Suida.

Δάειρα.] Oceani filia, mater Eleusini. Pausanias in Atticis. Clemens in Protrept. Ἴμμαρος ὁ Εὐμόλπου καὶ Δαείρας οὐχὶ ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ Ἐλευσινίου. quae sic vertit Arnobius lib. 6. *Dairas et Immarnachus fratres pessimi in Eleusinis consepto quod civitati subiectum est.* Eustathius in Ἰλ. δέλτα. κατὰ τὸν ὅμοιον δὲ τρόπον καὶ Δάειρα κατὰ Αἴλιον Διονύσιον διὰ τοῦ ι γραφὲν πρός τινων, εἶτα συναιρεθὲν δισυλλάβως ὑπὸ Ἀττικῶν Δαῖρα ὀνομάζεται. ἦν δέ φησι μήτηρ Ἐλευσῖνος. Δάειρα etiam Proserpina dicitur teste Isacio Tzetze in Lycophronem et scholiaste Apollonii lib. 8. pag. 154. Eustathius Ἰλ. ζ pag. 684. Δάειραν Φερεκύδης ἱστορεῖ Στυγὸς ἀδελφήν. καὶ ἔοικεν οὕτως ἔχειν· ἐπὶ γὰρ ὑγρᾶς οὐσίας τάττουσιν οἱ παλαιοὶ τὴν Δάειραν· διὸ καὶ πολεμίαν τῇ Δήμητρι νομίζουσι· ὅταν γὰρ θύηται αὐτῇ, οὐ πάρεστιν ἡ τῆς Δήμητρος ἱέρεια· καὶ οὐδὲ τῶν τεθυμένων γεύσεσθαι αὐτὴν ὅσιον. φαύλως οὖν ὁ Φανόδημος Ἀφροδίτην νομίζει τὴν Δάειραν, καὶ τὴν αὐτὴν τῇ Δήμητρι λέγει. ἔτι δὲ φαυλότερον οἱ τὴν Ἥραν Δάειραν τῆς Δήμητρος ἀποδιδόντες. Δάειρα γάρ φασιν ἡ τοῦ ἀνδρὸς ἀδελφή. τινὲς δὲ φύλακα Περσεφόνης ὑπὸ Πλούτωνος ἀποδειχθῆναι φασὶ τὴν Δάειραν. Sane Servius in 4 Aeneid. p. 325 pro Iunone sumpsit. *Nam cum Eleusine Cereris sacrum fit, templum Iunonis clauditur. Item cum Iunoni Eleusine fit, templum Cereris clauditur, nec sacerdoti Iunonis licet gustare, unde Cereri sit libatum.*

Δημοσθένης.] In oratione pro corona. De hoc Meursius (37)
in Lection. Atticis.

Δαρείου.] De Darii huius aureo nomismate Herodotus lib. 4 sub finem.

Pag. 73. Δατός.] Zenobius δάτος ἀγαθῶν. πόλεως ὄνομα, ἣν ἀπῴκισαν Θάσιοι. ἐφ' ᾗ καὶ παροιμία ἐλέχθη, δάτος ἀγαθῶν, ὡς οὔσης καλλίστης· ἔστι δὲ καὶ χρύσεα μέταλλα καὶ ἐστὶν εὐδαίμων. Dicitur et θάσος ἀγαθῶν, teste Zenobio ac Suida. Strabo lib. 7 circa Strymonium sinum, *Datum urbs est ferax fructuum et auri et materiae.* ἀφ' οὗ καὶ παροιμία δάτον ἀγαθὸν (f. ἀγαθῶν) ὡς καὶ ἀγαθῶν ἀγαθίδες. Scylax in Thracia, Δάτον, inquit, πόλις Ἑλληνὶς, ἣν ᾤκισε Καλλίστρατος Ἀθηναῖος. De hoc Callistrato idem ait Isocrates ἐν συμμαχικῷ. Vide et Herodotum pag. 541. De auri metallis in Thaso loquitur Plutarch. in Cimonis vita.

Pag. 74. Αυσίας.] ἐν τῷ κατὰ Τίσιδος. Verba refert Dionysius Halic. in libro de Demosth. gravitate: οὐ δυναμένου δὲ βαδίζειν, ἐκόμισαν αὐτὸν εἰς τὸ δεῖγμα ἐν κλίνῃ. Erant et in aliis

urbibus digmata, ut Rhodi. Sic enim Polybius lib. 5. ἔστησαν ἐν τῷ τῶν Ῥοδίων δείγματι. et Aeneas Poliorc. cap. 30 digma generaliter usurpat pro cuiusvis emporii certo quodam loco.

Διῃτῶντο.] Supple αἱ κανηφόροι. Pausanias Atticis p. 19. Itaque lege τὰς ἑαυτῶν.

Ἰσοκράτης περὶ τῆς εἰρήνης.] Pag. 336.

Pag. 75. *Ἄνυτόν φησι.*] Singularis de hoc locus est apud Plutarch. in Coriolano: *Ἀθήνησι δὲ λέγεται πρῶτος ἀργύριον δοῦναι δικασταῖς Ἄνυτος ὁ Ἀνθεμίωνος προδοσίας περὶ Πύλου κρινόμενος ἐν τοῖς Πελοποννησιακοῖς ἤδη τελευτῶσιν.* Corrigendus Pollux 406. leg. ἥρως, non ἥρας, et συνδεκαζ. non δικ.

(38) *Δεκαδαρχία. Ἰσοκράτης.*] Ἐν πανηγυρικῷ pag. 123. alludit p. 121. δεκαρχίας vocat Xenophon lib. 3. Ἑλλην. p. 290. Isocr. in Philipp. 198. Suidas δεκαρχίας habet. Sed Etymol. δεκαδαρχ.

Ἰσοκράτης ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ.] Pag. 482.

Pag. 76. *Ἐν τῷ ἕκτῳ τῶν Φιλιππικῶν.*] Sexta Philippica est, si Olynthiacas tres et orationem de pace Philippicas appellas, ut debent meo quidem iudicio. Sic in Ἡγήσιππος orationem de Haloneso septimam vocat Philippicam eadem ratione. Et in σύμβολα et in βουχέτα. Intelligit enim eum locum. Ἐπὶ δὲ Ἀμβρακίαν στρατεύεται. τὰς δ' ἐν Κασσωπίᾳ (apud Iustinum lib. 8 *Cappadocia* pro *Cassopia* corrupte scribitur) τρεῖς πόλεις, Πανδοσίαν καὶ Βουχέταν καὶ Ἐλάτειαν (Ἐλάτρειαν legit Harpocratio. Dexippus apud Eusebium de Philippo Cassandri filio ἐν Ἐλάτρῳ. Porphyrius ἐν Ἐλατείᾳ.) Ἠλείων ἀποικίας κατακαύσας τὴν χώραν καὶ τὰς πόλεις βιασάμενος παρέδωκεν Ἀλεξάνδρῳ τῷ κηδεστῇ (*beau-frere.* Hunc locum in voce Ἀλέξανδρος Harpocratio intelligit laudans septimam Philippicam, εἰ γνήσιος ὁ λόγος inquit. Et huius Alexandri uxor erat Cleopatra Philippi filia teste Aeschine pag. 83. Livius Cleopatram vocat. Is est, qui in Italia mortuus. Aristoteles apud Ammonium. Erat autem Neoptolemi filius teste Pausania Atticis) τῷ ἑαυτοῦ δουλεύειν. Et in voce ἱερὰν τριήρη quartam Philippicam citat, quae revera quarta est, si tres Olynthiacas pro Philippicis numeres: sed prima hodie inscribitur, in qua haec verba leguntur. Et in μάστειρα laudatur octava Philippica, quae est περὶ τῶν ἐν Χεῤῥονήσῳ. Octava, si Olynthiacas tres et eam de pace numeres. Et sic citat Priscianus lib. 18.

Δημοσθένους δ' ἐν τῷ κατὰ Μέδοντος.] Haec oratio Demosthenis laudatur a Polluce lib. 8. hodie non extat.

Περὶ τῆς Φρυνίχου.] Ὑπὲρ τῆς Φρυνίχου.

(39) *Δεκατίδες.*] δεκι.

Περὶ τῶν τελῶν.] Scrib. ἀτελειῶν. Ea est oratio πρὸς Λεπτίνην, quae tota est de immunitatibus, unde et in argumento

sic inscribitur, ὑπόθεσις Λιβανίου τοῦ περὶ ἀτελείας πρὸς Λεπτίνην λόγου. In ea autem oratione legitur locus ille, quem intellexit Harpocratio. Ἀρχέβιον καὶ Ἡρακλείδην, οἳ Βυζάντιον παραδόντες Θρασυβούλῳ κυρίους ὑμᾶς ἐποίησαν τοῦ Ἑλλησπόντου, ὥστε τὴν δεκάτην ἀποδόσθαι, καὶ χρημάτων εὐπορήσαντας, Λακεδαιμονίους ἀναγκάσαι τοιαύτην, οἵαν ὑμῖν ἐδόκει, ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην.

Pag. 77. Ὁ αὐτὸς τῷ δεκατευτῇ.] Demosthenes κατ' Ἀριστοκράτους ad calcem.

Δεκελεικὸς, Πελοποννησιακὸς πόλεμος.] Utitur sic Demosthenes pro corona et ἐν τῇ πρὸς Εὐβουλίδην ἐφέσει.

Βασιλεύς.] στρατηγὸς leg.

Τῷ Σοφοκλεῖ ἐν Νιόβῃ.] Sophocles σακοδερμιστὴς dixerat in ea fabula, quod Aristarchus explicat ὄφιν σάκος ἔχων. Didymus vero σκώληκα. Sed Hesychius explicat χαλκοῦν ἔχων δέρμα, ὡσεὶ ἔλεγε χαλκιδερμιστής. τὰ γὰρ σάκη ἐπίχαλκα λέγει. Sic legendus est locus Hesychii.

Pag. 78. Δηλιασταί.] Philochorus in Tetrapoli apud Scholiastem Sophoclis in Oedip. Colon. ὅταν δὲ σημεῖα γένηται παραδεδομένα ἐν τοῖς ἱεροῖς, τότε ἀποστέλλουσι τὴν θεωρίαν οἱ ἐκ τοῦ γένους πύθιαι δὲ καὶ δηλιάδες ὁπότερα ἂν καθήκῃ αὐτοῖς. Leg. Πυθαισταί τε καὶ Δηλιασταί. Qui sint πυθαισταί, docet Strabo p. 404. vel lege πυθιάδα καὶ δηλιάδα. Sic Strabo p. 422. Aristides in Panath. p. 21.

Δήμαρχος.] Dem. πρὸς Λεωχάρην. συναγαγὼν τινὰς τῶν Ὀτρυνέων ὀλίγους καὶ τὸν δήμαρχον πείθει, ἐπειδὰν ἀνοιχθῇ τὸ γραμματεῖον, ἐγγράψαι αὐτόν. Quae deinde proxime sequuntur ascripsi ad διαδόσεις.

Ψῆφον αὐτοῖς ἐδίδοσαν.] τὴν ψῆφον διδόναι τοῖς δημόταις dicit Demosthenes ἐν τῇ πρὸς Εὐβουλίδην ἐφέσει, scilicet πρὸς τὰς διαψηφίσεις: et cum ait Eubulidem dedisse suffragia, δήμαρχον fuisse satis indicat. Certe eius pater δήμαρχος fuerat. (40)
ἀλλὰ μὴν καὶ διαψηφίσεις ἐξ ἀνάγκης ἐγένοντο τοῖς δημόταις ὀμόσασι καθ' ἱερῶν, ὅτ' ἀπώλετο αὐτοῖς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον δημαρχοῦντος τοῦ Ἀντιφίλου τοῦ πατρὸς τοῦ Εὐβουλίδου, καί τινας ἀπήλασαν αὐτῶν (s. δημοτῶν.) Et in fine, δημαρχῶν ὁ Εὐβουλίδου πατὴρ, ὥσπερ εἶπον, Ἀντίφιλος τεχνάζει βουλόμενος παρά τινων λαβεῖν ἀργύριον, καὶ ἔφη τὸ κοινὸν γραμματεῖον ἀπολωλέναι, ὥστε ἔπεισε διαψηφίσασθαι τοὺς Ἁλιμουσίους περὶ αὐτῶν, καὶ κατηγορῶν, δέκα τῶν πολιτῶν ἐξέβαλεν, οὓς ἅπαντας πλὴν ἑνὸς κατεδέξατο τὸ δικαστήριον. Erat enim ab his τῶν δήμων ἀποψηφίσεσι provocatio ad iudicem, ἔφεσις, quomodo inscribitur oratio, Demosthenis πρὸς Πολυκλέα. καὶ τοὺς δημάρχους καταλόγους ποιεῖσθαι τῶν δημοτῶν καὶ

ἀποφέρεσθαι ναύτας. De eo iureiurando vid. Aeschines in Timarch. xx. et Demosth. contra Eubulidem in fine, εἰ δὲ δεῖ τὴν δημαρχίαν λέγειν, δι' ἣν ὠργίζοντό μοί τινες, ἐν ᾗ διάφορος ἐγενόμην εἰσπράττων ὀφείλοντας πολλοὺς αὐτῶν μισθώσεις τεμένων καὶ ἕτερα, ἃ τῶν κοινῶν διηρπάκεισαν.

Pag. 79. Τὸ συναγορεύειν.] γρ. τῷ συναγορ. Suidas in συμφωνεῖν, et quae notavi ad Ammonium in V. διαπολιτεύεσθαι.

Pag. 80. Τὸ συμπολιτεύεσθαι.] τῷ διαπολιτεύεσθαι.

Διάγραμμα etc.] Sic omnino usurpavit eam vocem Demosthenes κατ' Εὐέργου. ἀπῄτουν αὐτὸν τὸ διάγραμμα τῶν σκευῶν. Et post: δεομένων τούτων ἁπάντων καὶ ἱκετευόντων καί τινα οὐ προσπεμπόντων, καὶ τὸ διάγραμμα τῶν σκευῶν ἀποδιδόντων. Theophemus enim erat τριήραρχος, et inter classes relatus, armamenta nautica reip. debebat. Item in ea περὶ συμμοριῶν, ait, τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τὰ νῦν ὀφειλόμενα τῶν σκευῶν ἐπὶ τὰς τριήρεις τιμήσαντας, ἅπαντα ἐκ τοῦ διαγράμματος νεῖμαι κελεύω. Pollux pag. 158.

(41) Διαγραφή.] Suidas, ἀγράφου μετάλλου δίκη· οἱ τὰ ἀργυρεῖα μέταλλα ἐργαζόμενοι, ὅπου βούλοιντο καινοῦ ἔργου ἄρξασθαι, φανερὸν ἐποιοῦντο τοῖς ἐπ' ἐκείνοις τεταγμένοις ὑπὸ τοῦ δήμου, καὶ ἀπεγράφοντο τοῦ τελεῖν ἕνεκα τῷ δήμῳ εἰκοστὴν καὶ τετάρτην τοῦ καινοῦ μετάλλου. Εἴ τις οὖν ἐδόκει λάθρα ἐργάζεσθαι μέταλλων, τὸν μὴ ἀπογραψάμενον ἐξῆν τῷ βουλομένῳ γράφεσθαι καὶ ἐλέγχειν.

Διαγράψασθαι.] Sic usurpat Demosthenes πρὸς Λεπτίνην. τί γὰρ εἵνεκα τούτου βέλτιων ἐσθ' ὁ νόμος, εἴ τις ἢ τετελεύτηκε τῶν γραψαμένων, πρὶν εἰσελθεῖν, ἢ πεισθεὶς ὑπὸ σοῦ, διεγράψατο, ἢ καὶ ὅλως ὑπὸ σοῦ παρεσκευάσθη, subornatus est.

Διαγράψαντος.] Sic contra Theocrinem initio. ἕως λαβὼν ἀργύριον οὗτος Theocrines εἴασε (supple τὴν φάσιν, quod praevaricari est.) διαγραφόντων καὶ καλούντων (optime in MS. Aug. εἴασε διαγραφῆναι καλούντων) εἰς ἀνάκρισιν τῶν ἀρχόντων. Et Demosthenes κατ' Ὀλυμπιοδώρου. διέγραψεν ὁ ἄρχων (cuius erat cognitio) Πυθόδοτος κατὰ τὸν νόμον τὸν τουτουῒ Ὀλυμπιοδώρου ἀμφισβήτησιν. Aristoph. Νεφέλαις, ὁπότε γράφοιτο τὴν δίκην ὁ γραμματεύς. Et mox, διαγέγραπταί μοι δίκη. Schol. κατέξυσται. ἀνῄρηται ἀπὸ τῆς τοῦ γραμματέως δέλτου, ὅπου αἱ δίκαι ἀνεγράφοντο καὶ αἱ εἰσαγωγαὶ τῶν δικῶν.

Pag. 81. Διαδόσεις.] Artemidorus lib. 2. cap. 31. ἐπιδόσεις δὲ δημοσίας ἐπιδοδόναι. Et mox: εὐφημοῦνται οἱ τὰς ἐπιδόσεις διαδιδόντες. διαδοῦναι pro distribuere ait Demosth. πρὸς Τιμόθεον, initio non semel. Hinc Diadotae qui annonam

distribuebant ministri. leg. 25. Cod. Theod. de erogat. milit. ann. et Dem. πρὸς Λεωχάρην. καὶ μετὰ ταῦτα ἧκε Παναθηναίων ὄντων τῶν μεγάλων τῇ διαδόσει πρὸς τὸ θεωρικὸν, *sub distributionem theatralis pecuniae.* καὶ ἐπειδὴ οἱ ἄλλοι δημόται ἐλάμβανον, ἠξίου καὶ αὐτῷ δίδοσθαι καὶ ἐγγραφῆναι εἰς τὸ γραμματεῖον ἐπὶ τὸ τοῦ Ἀρχιάδου ὄνομα. Aristides Panathen. pag. 6.

Δημοσθένης κατὰ Ἀφόβου.] in prima contra Aphobum. κατὰ διακοσίας δὲ καὶ τριακοσίας ὁμοῦ τι τάλαντον διακεχρημένον. *Ducenae porro et tricenae drachmae pluribus aliis datae simul talentum fere conficiunt.* Volfius. (42)

Διαθέμεθα.] Artemidor. lib. I. cap. 88. et Xenophon 4. Ἑλλην. pag. 309. Demosth. contra Phormion. initio. ἐπειδὰν διάθηται τὰ φορτία ἐφ' ἑτέρας νεὼς, ἔφη ἐκπλεύσεσθαι. Et in secunda Olynth. οὐδ' ὅσ' ἂν πορίσωσιν οὕτως, ὅπως ἂν δύνωνται, ταῦτ' ἔχοντες διαθέσθαι, κεκλεισμένων τῶν ἐμπορίων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ διὰ τὸν πόλεμον, quae Volfius vertit, *Neque etiam quae sic quaesita tenent, suo arbitratu collocare possunt.* Pessime. Verto: *neque ea, quae lucrati sunt, quomodocunque potuerunt, distrahere valentes.* ἔχοντες *ayans le moyen.* Supra dixit ἐώμενοι. Omnino sic intelligendus est hic locus, et sic Ulpianus explicavit, quem vide. Laertius in Zenone p. 437, ubi male interpres. Isocrates p. 95.

Διαιτηταί. Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Μειδίου.] τὴν μὲν δίαιταν ἀντιλαχὼν οὐκ ὤμοσεν, ἀλλ' εἴασε καθ' ἑαυτοῦ κυρίαν γενέσθαι καὶ ἀνώμοτος ἀπηνέχθη (πρὸς τοὺς δικαστὰς supple.) βουλόμενος δὲ τὸ μέλλον λαθεῖν (Midias supple) φυλάξας τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῶν διαιτητῶν τὴν τοῦ Θαργηλιῶνος ἢ τοῦ σκιροφοριῶνος γινομένην, εἰς ἣν ὁ μὲν ἦλθε τῶν διαιτητῶν, ὁ δ' οὐκ ἦλθε. Ibi Ulpianus: ἦσαν οἱ διαιτηταὶ τέσσαρες καὶ τεσσαράκοντα καθ' ἑκάστην φυλήν. οὗτοι δὲ ἐν τῷ σκιροφοριῶνι τὰς εὐθύνας ἐδίδοσαν. Ultimo mense anni, tumque novi creabantur iudices et arbitri. Plato 6. legum pag. 765. De Arbitris est singularis locus Demosth. κατ' Εὐέργου καὶ Μνησιβούλου initio: ἡ μὲν γὰρ δίαιτα ἐν Ἡλιαίᾳ ἦν, οἱ γὰρ τὴν Οἰνηΐδα καὶ τὴν Ἐρεχθηΐδα διαιτῶντες ἐνταῦθα κάθηνται. in Heliaea, in Heliastico foro.

Κλήρῳ.] Demosthenes contra Aphobum ψευδομαρτυριῶν in fine: τούτους μὲν ἀφῆκεν ἀκούσας αὐτῶν, ὅτι εἰ μεθ' ὅρκου ταῦτα διαιτήσουσι, καταγνώσονται τὴν ἐπιτροπήν. Volfius, *Se eum tutelae damnaturos:* an potius ἐπιτροπὴ pro δίαιτα hic sumitur teste Polluce, ἐπὶ τὸν κληρωτὸν δὲ διαιτητὴν ἐλθὼν, etc. Duplex fuit genus διαιτητῶν: alterum κληρωτῶν, de quibus hic Harpocr. et Pollux, alteri erant homines privati et (43)

communes amici, de quibus Demosth. in Neaeram initio et alibi.

Pag. 82. Ἐπιστρεψάντων.] ἐπιτρεψάντων. Ulpianus in Midianam, ad illa verba, πρὸς τὸ τῶν ἀρχόντων οἴκημα, notat, ἔδει γὰρ τὴν διαιτηθεῖσαν δίκην ὑπογραφῆναι ὑπὸ τῶν ἀρχόντων.

Εἰς καδίσκους καὶ σημηνάμενοι.] ἐχίνους vocat Pollux. Demosthenes κατ' Εὐέργου. ἐπειδὴ τοίνυν σοι τότε οὐ παρῆν ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ ἐχῖνοι πρότερον ἐσημάνθησαν. De arbitris loquitur. Et in oratione πρὸς Βοιωτὸν περὶ ὀνόματος. καὶ εἰ μισθὸς ἐπορίσθη τοῖς δικασταῖς, εἰσῆγον ἄν με δηλονότι, ταῦτα δ' εἰ μὴ σεσημασμένων ἤδη συνέβη τῶν ἐχίνων, κἂν μάρτυρας ὑμῖν παρεσχόμην.

Διαστατῶν.] διάστατον.

Ἀντιφῶν ἐν τῷ κατὰ Φιλίνου.] Huius Philini meminit Antiphon in oratione ὑπὲρ τοῦ χορευτοῦ p. 128.

Βορείου καὶ τοῦ Νοτίου.] Utriusque meminit Aeschines περὶ παραπρ. pag. 50. τὸ μακρὸν τεῖχος τὸ βόρειον Andocides περὶ εἰρήνης, p. 13, itemque τὸ μακρὸν τεῖχος τὸ νότιον memorat; at τὸ τεῖχος διὰ μέσου videtur mihi nil aliud esse, quam τὸ μακρὸν τεῖχος, quae et μακρὰ τείχη et σκέλη dicuntur ab antiquis auctoribus, duo scil. brachia, quibus oppidum ipsum coniunctum erat cum portu Piraeeo. cuius rei testis est certissimus Dio Chrysost. orat. 6. de tyrannide. καίτοι διακοσίων σταδίων εἶναι τὴν περίμετρον τῶν Ἀθηνῶν, τοῦ Πειραιέως συντιθεμένου καὶ τῶν διὰ μέσου τειχῶν πρὸς τὸν περίβολον τοῦ ἄστεος. οἰκεῖσθαι γὰρ πάλαι καὶ ταῦτα ξύμπαντα, ὥστε τὸ
(44) ἥμισυ ἔχειν Ἀθήνας Βαβυλῶνος. Locus illustris. Apparet ergo, cur τὸ διὰ μέσου τεῖχος dictum sit. erat enim medius is murus inter oppidum et portum. Quare errat more solito Meursius lib. 3. Attic. lect. Erant autem haec brachia longit. 90 stadiorum, teste Dione Chrysost. orat. 25. de genio.

Pag. 88. Πρὸς δὴ τοῦτο.] ἐν τούτῳ γάρ. Suidas in ποσειδεών et in διαμεμετρ. ὡς δὴ τούτῳ. Scaliger lib. I. Isag. Can. pag. 56. in Tabula Mensium Atticorum inter ποσειδεῶνος festa refert ὕδωρ διαμετρούμενον magno errore, quasi hic ἀγῶνες essent ludrica.

Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος.] pag. 77.

Διάμετρον.] Sic Diametrum accipe leg. ult. Cod. Th. de Navic. Hesychius. διάμετρος, τὸ διδόμενον εἰς ἀπουσίας λόγον τοῖς τοὺς σιτικοὺς καρποὺς μετροῦσι. ἀπουσία est *damnum, perte*. Glossae *intertrimentum*. Intelligo, cum cumulum (Auctarium Festo) dabant, nec ruplo aequabant. διάμετρον Plutarch. in Demetrio pro *dimenso* seu *annona militari* usur-

pat. Filio enim indignanti tot milites incassum interfici in obsidione Thebarum, respondisse ait Demetrium: *σὺ δὲ τί δυσχεραίνεις ἢ διάμετρον ὀφείλεις τοῖς ἀποθνήσκουσι.*

Διαμαρτυρία καὶ διαμαρτυρεῖν.] Demosth. κατὰ Κτησιφ. initio simpliciter usurpat pro *fraudis atque iniustitiae testes vocare. ἀλλὰ βοᾶν καὶ διαμαρτύρεσθαι καὶ δηλοῦν τουτοισί.* Et post: *ἐγὼ μὲν γὰρ προὔλεγον καὶ διεμαρτυρόμην.* Utitur eodem sensu Aeschines *κατὰ Κτησιφ.* Demosth. *κατ' Εὐέργου.*

Pag. 84. *Ἐγίνετο.*] Singularis in eam rem locus est Isaei p. 48. *καὶ ἐλάχομεν τὸ μέρος ἕκαστος. μελλόντων δ' ὑμῶν ἀντόμνυσθαι διεμαρτύρησε Λεωχάρης οὑτοσὶ μὴ ἐπ. εἶναι τὸν κλ. ἡμῖν. ἐπισκηψαμένων δ' ἡμῶν, ἡ μὲν λῆξις τοῦ κλήρου διεγράφη, ἡ δὲ τῶν ψευδομαρτυριῶν δίκη εἰσῄει.* Idem in oratione de Pyrrhi haereditate, p. 35. Pollux p. 384. *ἐπίσκηψις δὲ εἴ τις τὴν διαμαρτυρίαν ὡς ψευδῆ αἰτιῷτο.* Uterque vero, (45) tam reus quam actor, dicitur *διαμαρτυρεῖν*, ut apud Isaeum pag. 52. vers. 20. Lysias pag. 158. Isocrates adversus Callimachum p. 736, et 788, quod interpres non cepit.

Διαμαρτυρεῖν οὐσίαν.] F. *διαμαρτυρεῖν ἀπροστασίου.*

Ταῖς τοῦ Ἀποστασίου.] Leg. *Ταῖς τοῦ Ἀπροστ.*

Δείναρχος.] Dinarchi orationem sic concipit Dionysius Halicarn. *διαμαρτυρία ὡς οὐδὲ εἰσὶν ἐπίδικοι αἱ Ἀριστοφῶντος θυγατέρες.* Alteram vero orationem ita inscriptam fuisse testis est *κατὰ Ἡδύκης ἀποστασίου*, sed ex Harpocr. hoc loco legendum *Ἡδύλης.*

Pag. 85. *Μὴ ἐπίδικον.*] *διαμαρτυρία* creberrime occurrit apud Demosth. *πρὸς Λεωχάρην περὶ Ἀρχιάδου κλήρου*, ubi et formulam retulerat, sed deest. addit, *οὐκοῦν δήπου διαμεμαρτύρηκεν οὑτοσὶ μὴ ἐπίδικον εἶναι τὸν κλῆρον τὸν Ἀρχιάδου ὄντων αὐτῷ παίδων γνησίων κυρίως κατὰ τὸν θεσμόν.* Vide et corrige Pollucem p. 384. Isaeus pag. 35. et 39. et 48. et 50. initio.

Διασκευάσασθαι.] Demosthenes *ἐν τῷ πρὸς Ἄφοβον ψευδομαρτυριῶν. ἀλλὰ διασκευασάμενος τὴν οὐσίαν.* *re familiari distracta.*

Διασείστους.] *κύβους* seu *ἀστραγάλους* intellige, de quibus Pollux. Aeschines contra Timarchum.

Διαχειροτονία.] Vide in *Ἐπιψηφίζων* et ad Xenoph. Demosth. *κατὰ Νεαίρας* initio. *καὶ ἐξήνεγκε προβούλευμα εἰς τὸν δῆμον, λέγων διαχειροτονῆσαι τὸν δῆμον, εἴτε δοκῇ τὰ περιόντα χρήματα τῆς διοικήσεως στρατιωτικὰ εἶναι εἴτε θεωρικά.* Et in oratione *κατ' Εὐέργου. καὶ ἐπειδὴ ἐν τῷ διαχειροτονεῖν ἦν ἡ βουλὴ, πότερα δικαστηρίῳ παραδοίη (τὸν Θεόφημον) ἢ ζημιώσειε ταῖς πεντακοσίαις, ὅσου ἦν κυρία κατὰ τὸν νόμον.* Fiebat

autem διαχειροτονία hoc modo; cum duae sententiae coram populo propositae erant, praeco iussu τοῦ ἐπιστάτου clamabat ἀράτω τὰς χεῖρας, ὅτῳ ταῦτα δοκεῖ, ut notat Schol. Aeschyli in Supplicibus, Xenoph. lib. 1. in fine, Aeschines
(46) p. 16. 20. Xenoph. p. 231.

Διαψήφισις.] Suidas in ἔκλειψις. Ibi solenne iusiurandum praestabant δημόται, ψηφιεῖσθαι γνώμῃ τῇ δικαιοτάτῃ καὶ οὔτε χάριτος ἕνεκα οὔτε ἔχθρας, ut testatur Demosth. contra Eubulidem in fine, ubi eum accusat delevisse haec ex iureiurando. Iurabant autem hostiis caesis. Vide supra in δήμαρχος. Quod si ἐν διαψηφίσει reus insons erat iudicatus, dispuncta erat causa. Aeschin. p. 77. Aliud praeterea significat διαψήφισις apud Lysiam, in Ἐρατοσθένους p. 119. in fine, disquisitio scilicet atque suffragium, quo praeiudicabat Senatus aut populus, utrum is, qui postulabatur, caedis v. g. ut in ea Lysiae oratione, aut alterius criminis, reus esse videatur, quod διαψηφίζεσθαι vocat Xenophon lib. 1. Ἑλλην. in calce non semel. et lib. 2, ubi de Theramene. Fiebat autem haec διαψήφισις, de qua loquimur, pari modo, quo illa, quam Harpocratio memorat. Locabantur duae hydriae, clamabatque praeco ad populum aut senatum: *cuicunque videtur reus culpa haud vacare, in hanc hydriam calculum ferat. cui videtur culpa vacare, in hanc.* quod docet diserte Xenoph. lib. 1. in fine p. 263. Quod si pluribus visum esset reum iure delatum esse, non statim dispuncta erat causa, sed dies dabatur, quo accusator peroraret, reus causam diceret. Iudices deinde iurati sententiam pronunciabant. Xenophon ibidem. Hanc διαψήφισιν intellexit Cicero 1. de oratore, de Socrate: *ergo ille quoque damnatus est, neque solum primis sententiis, quibus tantum statuebant iudices, damnarent an absolverent; sed etiam illis quas iterum legibus ferre debebant.* Sigonius eodem refert locum Aeschinis pag. 77. male.

(47) Pag. 86. Διδάσκαλος etc.] Demosth. contra Midian. καὶ τὸν διδάσκαλον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διέφθειρε τοῦ χοροῦ, καὶ εἰ μὴ Τηλεφάνης ὁ αὐλητὴς ἀνδρῶν βέλτιστος περὶ ἐμὲ τότε ἐγένετο, καὶ τὸ πρᾶγμα αἰσθόμενος τὸν ἄνθρωπον ἀπελάσας αὐτὸς συγκροτεῖν καὶ διδάσκειν ᾤετο δεῖν τὸν χορὸν, οὐδ' ἂν ἠγωνισμεθα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀλλ' ἀδίδακτος ἂν εἰσῆλθεν ὁ χορός. Et longe post: Σαννίων ἔστι δήπου τις ὁ τοὺς τραγικοὺς χοροὺς διδάσκων, οὗτος ἀστρατείας ἑάλω καὶ κέχρηται συμφορᾷ.

Πεντακλέα.] hodie legitur Παντακλέα. An is est, quem Aristophanes in Βατράχ. notat ignaviae, et σκαιότατον vocat;

cuius etiam meminit Eupolis ἐν Χρυσογένει. Παντακλέης σκαιός. Scholiastes ad eum locum Ranarum: διαβάλλει τὸν Παντακλέα ὡς ἀμαθῆ ἐν τῷ ὁπλίζεσθαι, qui prius galeam capiti circumdabat, quam cristam imposuisset galeae. In Etymolog. post τραγῳδιῶν additur καὶ τοὺς μουσικούς.

Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς διδασκαλίαις.] Suidas in ὄνου σκιὰ laudat Aristotelem ἐν διδασκαλίαις, qui in eo opere dixerit aliquod drama ita inscriptum fuisse.

Ἐγγυηθεῖσα.] διεγγυηθεῖσα. Vide supra in ἀφαίρεσις. Utitur et Dionysius lib. x. pag. 633 et lib. xi. pag. 618 et 614, et Polybius 827. Isocrates in Trapezit. pag. 713.

Pag. 87. Ἰσοκράτης Ἀρεοπαγιτικῷ.] pag. 281. Scholia Aristophanis in Ranis ad finem ad illa, καὶ σκαριφισμοῖσι λήρων, ait, σκαρισμοῖς, λεπτολογίαις, σκιαγραφίαις. σκαριφεύειν γὰρ τὸ τοὺς ζωγράφους ὑποτυπῶσαι πρῶτον τοὺς γραφομένους καὶ σκαριφήσασθαι τὸ ἐπισ. etc. ut Harpocratio.

Διῆρξα.] Sic Dio in fragmentis libri 53. Pollux p. 895.

Pag. 88. Περὶ στρατιώτου.] ὑπέρ. Vide pag. 112. ἔτι πλείονας καὶ νόμους καὶ ἄλλας δικαιώσεις παρασχήσομαι. Thucydidis locus est in libro 8. οὔτε εἰ ὑπωπτεύοντο, δικαίωσις ἐγίνετο, ἀλλ' ἡσυχίαν εἶχεν ὁ δῆμος. Ubi Schol. ἀντὶ τοῦ κόλασις ἢ εἰς δίκην ἀπαγωγὴ ἤτοι κρίσις. Cicero 7 in Verrem, (48)
ἐδικαιώθησαν *inquit*, *hoc est*, *ut Siculi loquuntur*, *supplicio affecti ac necati sunt*. Plura Leopardus lib. 5 cap. 9, qui Harpocrat. nunquam legerat. Porro Isocrates in Archid. p. 329 δικαιώματα dicit pro δικαιολογίας. Artemidorus lib. v. cap. xi. Ἔδοξέ τις φεύγων γραφὴν ἀδικημάτων, τὰ γράμματα καὶ τὰ δικαιώματα ἀπολωλέναι.

Διοικεῖν.] γρ. διοικιεῖν. Suidas. Demosth. ἐν τῷ περὶ εἰρήνης. τὴν δὲ Θηβαίων πόλιν διοικιεῖν. Et ἐν τῷ περὶ παραπρ. οὓς ἀναγκάζονται τρέφειν διῳκισμένοι κατὰ κώμας, καὶ παρῃρημένοι τὰ ὅπλα (Φωκεῖς) Isocrates in Philipp. pag. 178. Eo sensu Plutarch. in Camillo ἐνιστάμενος νόμῳ διοικίζοντι τὴν πόλιν. Et mox τὸν περὶ τοῦ διοικισμοῦ νόμον vocat. Demosthenes in Philipp. I. p. 20. τὰς πολιτείας διασπᾶν pro eodem dicit. Demosth. ὑπὲρ τῶν Μεγαλοπολιτῶν in fine. οἶμαι τοίνυν ἔγωγε κἀκεῖνο ἐνθυμεῖσθαι δεῖν, ὅτι μὴ προσδεξαμένων μὲν ὑμῶν τοὺς Μεγαλοπολίτας, ἐὰν μὲν ἀναιρεθῶσιν καὶ διοικισθῶσιν ἰσχυροῖς Λακεδαιμονίοις εὐθὺς ἐστὶν εἶναι. Dicitur etiam ἐξοικίζειν, ut quidam Pythagoricus apud Stobaeum, et ἐξοικιζόμενος fabula Menandri apud Stobaeum serm. 175.

Διοπτεύων.] διοπτεύων τὴν ναῦν ait Demosth. hinc ἀδίοπος ἀφύλακτος teste Suida. δίοποι γὰρ ἐλέγοντο οἱ τῆς νεὼς φύλακες. In Glossis Hippocratis a Galeno scriptis δίοπτος.

Sed Aelius Dionysius in lexico, *δίοπος*, ait, *ὁ ναυφύλαξ ὡς ἐπισκοπῶν αὐτὴν καὶ ἐφορῶν, ἀπὸ τοῦ ὄπτω.* Eustath. Iliad. *β.*

Εἰς.] *πρός.*

Διότιμος.] Huius meminit Demosth. pro corona p. 116.

Διόφαντος.] Dem. *περὶ παραπρ.* in calce; *πολλοὶ μὲν γὰρ παρ' ὑμῖν ἐπὶ καιρῶν γεγόνασιν ἰσχυροί· Καλλίστρατος ἐκεῖνος, αὖθις Ἀριστοφῶν, Διόφαντος, τούτων ἕτεροι πρότερον. ἀλλὰ ποῦ τούτων ἕκαστος ἐπρώτευεν; ἐν τῷ δήμῳ· ἐν δὲ τοῖς δικαστηρίοις οὐδείς.*

(49) *Δοκιμασθείς.*] Sic Demosthenes in 1 contra Aphobum. *κἀκείνῳ* (Therippidae) *μὲν ἔδωκεν ἐκ τῶν ἐμῶν ἑβδομήκοντα μνᾶς καρπώσασθαι, ἕως ἂν ἐγὼ ἀνὴρ εἶναι δοκιμασθείην.* Et post: *ὁ δέ μοι δοκιμασθέντι παρέδοσαν*, tutores scilicet. Et in oratione *ὑπὲρ Φορμίωνος. δοκιμασθέντος Πασικλέους.* Et supra, *ἡνίκα Πασικλῆς ἀνὴρ γεγονὼς ἐκομίζετο τὸν λόγον τῆς ἐπιτροπῆς.* Sic et Lysias *κατὰ Διογείτονος* p. 193. Isocrates Areopag. p. 290. Sic *ἀνὴρ* sumitur ab Isaeo p. 58. Isocrates Panath. p. 472. Vide omnino quae notavi ad Arist. de Rep. Athen. Lysias in prooemio cuiusdam orationis, quod refert Dionysius in Isaeo; *οὐχ ἱκανόν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τοῖς ἐπιτρόποις ὅσα πράγματα διὰ τὴν ἐπιτροπὴν ἔχουσι, ἀλλὰ καὶ διασώζοντες τὰς τῶν φίλων οὐσίας συκοφαντοῦνται ὑπὸ τῶν ὀρφανῶν πολλοί, ὅπερ κἀμοὶ νῦν συμβέβηκεν· ἐγὼ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, καταλειφθεὶς ἐπίτροπος τῶν Ἱπποκράτους χρημάτων καὶ διαχειρίσας ὀρθῶς καὶ δικαίως τὴν οὐσίαν, καὶ παραδοὺς τοῖς υἱοῖς δοκιμασθεῖσι τὰ χρήματα, ὧν ἐπίτροπος κατελείφθην, συκοφαντοῦμαι νῦν ὑπ' αὐτῶν ἀδίκως.* Xenophon in Rep. Athen. *πρὸς δὲ τούτοις ἀρχὰς δοκιμάσαι καὶ διαδικάσαι καὶ ὀρφανοὺς δοκιμάσαι.* Isocrat. Areop. p. 290. *εἰς ἄνδρας δοκιμασθεῖεν* dicit. et in Panathen. p. 272. et de bigis p. 694.

Pag. 89. *Ἐν τῇ πρὸς Εὐβουλίδην ἐφέσει.*] Ita in oratione contra Eubulidem loquitur Demosth. *ἔτι τοίνυν ἀρχὰς ἔλαχε καὶ ἦρξε δοκιμασθείς.*

Ἐλέγετο δὲ καὶ ἐπὶ τῶν πολιτευομένων.] Et senatores probabantur. Sic Dem. contra Neaeram initio. *λαγχάνει βουλεύειν Ἀπολλόδωρος, δοκιμασθεὶς δὲ καὶ ὀμόσας τὸν νόμιμον ὅρκον.*

Οἱ στρατηγοί.] Unde *ἀποδοκιμάζειν τὸν χειροτονηθέντα στρατηγὸν* dixit Lysias *κατ' Ἀγοράτου* p. 126. De hac *στρατ. δοκιμασίᾳ* Lysias p. 138 sub finem.

Δρακοντίδης.] De hoc notavi ad fragmenta Aristot. de
(50) Rep. Athen. Eius meminit Libanius in legatione ad Iulianum p. 160. Lysias in oratione contra Eratosthenem p. 123.

Pag. 90. *Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας.*]

ἀντὶ δὲ τοῦ, τὴν Εὔβοιαν ἀντ' Ἀμφιπόλεως ἡμῖν παραδοθῆναι, ὁρμητήρια ἐφ' ἡμᾶς ἐν Εὐβοίᾳ Φίλιππος προσκατασκευάζεται καὶ Γεραστῷ (l. Γεραιστῷ) καὶ Μεγάροις ἐπιβουλεύων διατελεῖ, ἀντὶ δὲ τοῦ τὸν Ὠρωπὸν ὑμῖν ἀποδοθῆναι, περὶ Δρύμου καὶ τῆς πρὸς Πανάκτῳ χώρας μεθ' ὅπλων ἐξερχόμεθα.

Δημοσθένης κατ' Ἀριστοκράτους.] p. 447, ubi ait Iphicratem generum Cotys regis pro eo contra suos cives Athenienses pugnavisse, cumque eum liberasset, peteretque insuper Cotys, ut castella, quae Atheniensium erant, oppugnaret, Iphicrates iure id facere posse negavit. Offensus Cotys Charidemum Oritam ducem mercede conduxit, eiusque opera Atheniensium castella cepit, καὶ εἰς τοῦτο κατέστησε τὸν Ἰφικράτην ἀπορίας, ὥστε εἰσελθόντα εἰς Ἄντισσαν οἰκεῖν, καὶ πάλιν εἰς Δρῦν, cum Athenas redire nec honestum sibi nec tutum esse existimaret. Polyaenus lib. 2. de Ischolao. Ἰσχόλαος ὑπὸ Χαβρίου πολιορκούμενος ἐν Δρυΐ, μέλλοντος προσαγαγεῖν τοὺς κριούς. Scylax in Thracia, κατὰ ταῦτα ἐμπόρια ἐν τῇ ἠπείρῳ, Δρῦς, Ζώνη.

Νίσαν.] Νῆσσαν habet Suidas in voce Νῆσσαν ὄνομα κύριον. Δυσαύλης ὄνομα συνῴκησε τῇ Βαβοῖ, καὶ ἔσχε παῖδας Πρωτόν τε καὶ Νῆσσαν. In Δυσαύλης autem Νῆσαν habet.

Pag. 91. *Δωριεὺς, ὄνομα παγκρατιαστοῦ.*] Meursius in lect. Atticis.

Ἀποφευγέναι.] ἀποπεφ.

Pag. 92. *Ἐν τῷ κατὰ τῶν Ῥητόρων νόμου.*] Scrib. ὑπὲρ τοῦ κατὰ τῶν ῥητόρων νόμου. Sic enim Theon Sophista in progymnasm. καὶ παρὰ Λυσίᾳ, inquit, ἐν τῷ πρὸς Διοκλέα ὑπὲρ τοῦ κατὰ τῶν ῥητόρων νόμου. Lex enim erat Athenis, ut cum quis novam legem ferret, qua vetus abrogaretur, pro (51)
veteri lege quidam publice constitutus diceret.

Pag. 93. *Ἐπὶ τοῦ καθέζεσθαι.*] Etymolog. ἀντὶ τοῦ συγκαθίσαι rectius. Idem ἐδώλια habet, non ἐδωλίαι. addit ἐδωλιάσαι ἐστὶ τὸ οἱονεὶ συνθεῖναι ἔκ τινων ξύλων ἁπλῶς πρός τόπον τινα συντεθέντων, τὸ δ' ἰκριῶσαι τὰς ἐκ μακρῶν ξύλων συντιθεμένας στέγας ὑπὸ στέγαις ἑτέραις. ἑκατέροις δὲ αὐτῶν ἐχρήσαντο οἱ ῥήτορες. Male haec verba ad vocem ἐδωδὴ apponuntur, peius etiam ἐδωδητάσαι scribitur. Eadem habet Suidas.

Τῶν ἐν τῇ πόλει πάντων ἐθνῶν etc.] Verba sunt Demosth. contra Aristocr. Sic Iuvenalis Sat. 1. *Natio Comoeda.* Suidas in βαλαντιοτόμος (ex Eunapio, εἴτε βαλαντιοτόμος εἴη καὶ δοῦλος) χρημάτων τε μεγάλων ἐωνημένοι ἦγοντο μοιχοὶ, πορνοὶ, τοιχώρυχοι, βαλαντιοτόμοι, ἀνδραποδισταὶ, καὶ τὰ τοιαῦτα ἔθνη. In Harpocr. lege ex Suida, καὶ ἰδίως μέρος

τι τῆς πόλεως. Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Ἀριστοκράτους. εἴ τις ὑμᾶς ἔροιτο τί πονηρότατον νομίζετε etc. In fine δουλεύωσι. Meursius 3 Attic. Lect.

Ἔχει etc.] Adde locum ex Demosthene. οὐχὶ τὰς πόλεις καὶ τὰς πολιτείας αὐτῶν ἀφῄρηται, καὶ τετραδαρχίας etc. quae adduxi infra ad τετραρχία.

Ἐν δὲ τῷ ἐννάτῳ Φιλιππικῶν φησίν.] Et pro Ctesiph. p. 158. πολλοὶ πολλὰ καὶ δεινὰ πεπόνθασιν οὐ μόνον κατ' ἄνδρα, ἀλλὰ καὶ πόλεις ὅλαι καὶ ἔθνη. Sic apud Marcianum eum, qui Epitomen Artemidori confecit, πόλεις et ἔθνη semper distinguuntur. ἔθνη sunt *populi*, nam Cor. Tacitus 60 *Galliae populos* dicit. i. ἔθνη. Livius lib. 42 pag. 810. *omnes non gentes modo Graeciae, sed civitates etiam.*

Ἰσοκράτης Πανηγυρικῷ.] pag. 131.

Pag. 94. Εἰσαγγελιῶν.] Demosth. περὶ παραπρ. καὶ εἴγε τι τῶν προσηκόντων ἐγίνετο, ἐν εἰσαγγελίᾳ πάλαι ἂν ἦν. νῦν δὲ διὰ τὴν ὑμετέραν πρᾳότητα καὶ εὐήθειαν εὐθύνας δίδωσι.
(52) καὶ ταύτας ὁπηνίκα βούλεται. Et post; ἴστε δήπου πάλιν, ὅτε εἰσήγγειλεν Ὑπερίδης Φιλοκράτην, ὅτι παρελθὼν ἐγὼ δυσχεραίνειν ἔφην ἕν τι τῶν τῆς εἰσαγγελίας, εἰ μόνος Φιλοκράτης τοσούτων καὶ τοιούτων ἀδικημάτων αἴτιος γέγονεν, οἱ δ' ἐννέα τῶν πρέσβεων μηδενός. Hae εἰσαγγελίαι fiebant ἐν κυρίᾳ ἐκκλησίᾳ a quolibet Atheniensi. Pollux 398. Plura idem p. 388. Fiebant etiam εἰσαγγελίαι in senatu, teste Isocrate περὶ ἀντιδόσεως in fine, et in orat. de bigis initio. Demosth. pro corona 87. De secunda delationis specie in causis maletractationis Pollux 389. Demosthenes enim in orat. de Cherroneso p. 38. καὶ λέγουσιν οἱ νόμοι ταῦτα τοὺς ἀδικοῦντας εἰσαγγέλλειν.

Ἀναβολήν.] dilationem in iudicio, quae fit ex consensu litigantium, de qua vide in Pandectis. Usurpat Demosthenes κατὰ Ὀλυμπιοδώρου. Sic ἀναβάλλειν usurpat Dem. κατ' Εὐέργου *nonseant.*

Περὶ τοῦ αὐτοῦ κλήρου.] Lego Ἀγνίου. Locus est pag. 78, ubi γραφὴν pro εἰσαγγελίᾳ κακώσεως τοῦ παιδὸς ὀρφανοῦ sumit saepe et p. 79.

Εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν.] Demosth. πρὸς Κάλλιππον. ὅτι ἐγὼ μάρτυρας ἔχων ἠξίουν ἐμφανῆ καταστῆσαι τὰ χρήματα, ἢ τὸν κεκομισμένον, supple τὰ χρήματα. In ea autem πρὸς Νικόστρατον de mancipiis Arethusii, καὶ ἐγγράφει τῷ δημοσίῳ ἀπόκληρον ἐξ ἐμφανῶν καταστάσεως ἐπιβολὴν ἑξακοσίας καὶ ι δραχμὰς διὰ Λυκίδου τοῦ Μυλωθροῦ ποιησάμενος τὴν δίκην. Pro ἀπόκληρον lego ἀπρόσκλητον ex MS. August. Optime. Sequitur enim mox, ἀπρόσκλητόν μου δέκα δραχμῶν δίκην καταδικασάμενος ὡς ὀφείλοντα τῷ δημοσίῳ κλητῆρας ἐπιγραψάμε-

νος. Idem κατὰ Διονυσοδώρου βλάβης initio. ὑμῖν δὲ τοῖς Ἀθήνησι δανείσασιν οὐδέπω καὶ νῦν οὐδὲ τὰ χρήματα ἀποδίδωσιν, οὔτε τὸ ἐνέχυρον καθίστησιν εἰς τὸ ἐμφανὲς, nec pignus exhibet, τὴν ναῦν scilicet τὴν ὑποκειμένην ἡμῖν, ut mox ait, et supra dixerat, ὥστε δανεισάμενος παρ' ἡμῶν ἐπὶ τῇ νηΐ (53)
τρισχιλίας δραχμάς. Volfius vertit, ad navem. male. Verte oppignerata nave ter mille drachmas a nobis mutuatus esset sub usuris. Infra, ἔλεγον ὅτι βούλονται δανείσασθαι ἐπὶ τῇ νηΐ. Sic Isocrates in Trapezitico p. 724, quod nec Volfius cepit. Artemidorus cap. 28 lib. 2. πολλὰ γὰρ πορίσας τὰ χρέα ἀπέτισε τοῖς δανεισταῖς, τοῖς ἔχουσιν ὑποθήκην τὴν ναῦν. Philostratus pag. 599. Demosthenes adversus Phormionem pag. 691. τοῖς δανεισταῖς οὐ παρασχόντα τὰς ὑποθήκας.

Pag. 95. *Τὸν ἄρχοντα.*] Demosthenes in eadem contra Dionysodorum pro eodem dixit in fine ter et amplius, παρασχεῖν τὰ ὑποκείμενα ἐμφανῆ καὶ ἀνεπαφά, et παρέχειν ἐμφανῆ τὴν ναῦν. Sed et in eum, apud quem quid deposueris, haec actio competit teste Isaeo p. 54. quod not. ubi et Praetoris cognitionem fuisse ait. Sic et Isaeus ἐν τῷ ὑπὲρ Εὐμαθοῦς. τριηραρχοῦντος γάρ μου ἐπὶ Κηφισοδώρου (infra δόχου) ἄρχοντος καὶ λόγου ἀπαγγελθέντος πρὸς τοὺς ἰδίους, ὡς ἄρα τετελευτηκὼς εἴην ἐν τῇ ναυμαχίᾳ, οὔσης μοι παρακαταθήκης παρ' Εὐμαθεῖ τούτῳ, μεταπεμψάμενος τοὺς οἰκείους τε καὶ φίλους τοὺς ἐμοὺς Εὐμαθὴς ἐνεφάνισεν τὰ χρήματα, ἃ ἦν μοι παρ' αὐτῷ. Dionysius in Isaeo. ὡς ἐν τῇ λύσει τῇ πρὸς Ἀριστογείτονα καὶ Ἄρχιππον εὑρίσκεται πεποιηκὼς, ἐν ᾗ κλήρου τις ἀμφισβητῶν ἀδελφὸς ὢν τοῦ τελευτήσαντος προσκαλεῖται τὸν ἔχοντα τ' ἀφανῆ χρήματα εἰς ἐμφανῆ κατάστασιν. (Lego ἐν τῇ λήξει vel potius κλήσει.) ὁ δὲ τοῦ κλήρου κρατῶν παραγράφεται τὴν κλῆσιν δεδόσθαι λέγων ἑαυτῷ τὰ χρήματα κατὰ διαθήκας. Tum videntur fuisse διαιτητῶν ἄρχοντες. Demosth. in Midiam, καταλαμβάνει τοὺς ἄρχοντας ἐξιόντας καὶ τὸν Στράτωνα διαιτητὴν ἀπιόντα. Et postea in testimonio testium. ἐπιστάμεθα Μειδίαν, πείθοντα τόν τε Στράτωνα τὸν διαιτητὴν καὶ ὑμᾶς ὄντας ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις ἄρχοντας. etc. Possunt tamen esse ἐννέα ἄρχοντες. (54)

Εἰσεπόδιζον.] Lego ἐνεισιπόδιζον. ἀντὶ τοῦ ὕφαινον τοὺς γεισίποδας τοῦ etc. Vide supra in γεῖσσον. est autem γεῖσος *suggrunda*. Chrysost. homil. XI ad pop. Antioch. p. 148. supercilia oculorum comparat γείσῳ.

Ἥρωνος.] forte Κίρωνος. in ea enim oratione p. 64, 65 initio legitur εἰσελθὼν δὲ εἴσω (pro εἰς ἕω) κομίζειν οἷος ἦν. id est, *postridie diluculo*, (sic enim lex iubebat) *efferre paratus eram.*

Εἰσφρήσειν.] Demosth. ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Χεῤῥον. καὶ

τούτους εἰσφρήσεσθαι μᾶλλον, ἢ ἐκείνῳ παραδώσειν τὴν πόλιν, cui contrarium *ἐκφρησθέντων*, i. *ἐκβληθέντων*. Suidas.

Ἐκαλίστρουν.] Non legitur ea vox in vulgatis. Forte ubi legitur de ancillis *ἐν τῷ πύργῳ γὰρ ἦσαν οὗπερ διαιτῶνται*, leg. *ἐκαλίστρουν*.

Ἑκάτης νῆσος.] *Σῆμος ἐν β' Δηλιάδος. Ἐν τῇ τῆς Ἑκάτης φησὶ νήσῳ τῇ Ἴριδι θύουσι Δήλιοι τοὺς βασυνίας καλουμένους πλακοῦντας. ἐστὶ δὲ ἑφθὸν πύρινον σταῖς σὺν μέλιτι, καὶ τὰ καλούμενα κόκκωρα, ἰσχάς, καὶ κάρυα τρία.* Athenaeus lib. 14. Aliae sunt *αἱ ἑκατὸν νῆσοι* in Asia, de quibus Herodotus lib. 1. p. 63 et Strabo et Diodorus Siculus lib. 13 p. 198.

Τάχ' ἂν εἴη Δείναρχος.] *γρ. τάχ' ἂν εἴη Δεινάρχου.* Supple *ὁ λόγος κατ' Εὐέργου.* Dinarchum peregrinis usum esse vocabulis docet Libanius in Argumento orationis. *περὶ τῶν πρὸς Ἀλέξανδρον συνθηκῶν.*

Ψαμμητίχην.] *ψαμίτην* Suidas in *ψαμίτη*, at in *Ἑκάτης*, *ψαμμίτην*.

Pag. 96. *Ὁ τοῦ Ἀμφίονος.*] Forte *ὁ γοῦν Ἀπολλώνιος* etc. Infra in *πυανέψια.* Vel sane *Λυσιμαχίδης ὁ τοῦ Ἀμφίονος.* De quo in V. *Μαιμακτ.*

Μέγεθος.] *ποδῶν ἑκατὸν ἐκ πάσης πλευρᾶς.* Etym.

Ἔκδεια.] Demosth. contra Zenothemin in fine. *ὁ μὲν διὰ σοῦ τὴν γεγονυῖαν ἔνδειαν οὐκ ἀποδώσειν ἡμῖν οἴεται.* Et
(55) contra Apaturium. *ἵνα εἴ τις ἔνδεια γίγνοιτο, τὰ ἐλλείποντα ἐκ τῶν παίδων εἴη.* Leg. *ἔκδεια*. Suidas *ἔκδεια ἡ κεχρεωστημένη λοιπάς. ἔκδεια γάρ ἐστι τὸ μέρος καταβαλεῖν, ὧν ὀφείλει τις. ἔνδεια δὲ τὸ μηδὲν ὅλως καταβαλεῖν.* Priscianus lib. 18. *Ὑπερίδης ἐν τῷ κατὰ Πασικλέους.* Thucydides lib. 1. *ὅτι αἰτίαι ἄλλαι τε ἦσαν τῶν ἀποστάσεων τοῖς Ἀθηναίοις καὶ μέγισται αἱ τῶν φόρων καὶ νεῶν ἔκδειαι.* Sic legitur apud Constantinum in Excerptis *περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας.* Philo in legat. ad Caium p. 796. *εἰ γὰρ ἀφορία παντελὴς ἐπέσχε τὴν Ἰουδαίαν, οὐκ ἦσαν αἱ πλησιόχωροι τοσαῦται ἱκαναὶ χορηγεῖν τὰ ἐπιτήδεια, καὶ τὴν μιᾶς ἔκδειαν ἀναπληρῶσαι.*

Δημοσθένης ὑπὲρ Κτησιφῶντος.] p. 89.

Ἐκδικάσασθαι.] Lysias p. 142.

Δικάσασθαι.] *δικάζεσθαι* Etymol.

Ἔκδοσις.] Dem. *ἐν τῷ πρὸς Κάλλιππον. ἐκεῖνος γὰρ τετταράκοντα μνᾶς ἔκδοσιν ἐκδοὺς εἰς Θράκην Μεγακλείδῃ τῷ Ἐλευσινίῳ.* Mox: *βουλόμενος τὴν ἔκδοσιν κομίσασθαι.* Isocrates in Arreopagit. p. 289 eodem sensu. *ἀλλ' ὁμοίως ἐθάῤῥουν περὶ τῶν ἔξω διδομένων ὥσπερ περὶ τῶν ἔνδον ἀποκειμένων.* Sic *ἔνδον* usurpat Isaeus pag. 79 et Lysias pag. 146. 148.

Pag. 97. *Αἰσχίνης ἐν τῇ περὶ τῆς παραπρεσβείας ἀπολογίᾳ.*] *καὶ ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου* 12 et 17. *ἐν πόλει ἐκκλήτῳ.* Et *περὶ παραπρ.* 38. Quid autem sit *πόλις ἔκκλητος*, notavi ad calcem Xenoph. p. 280. Etymolog. *ἔκκλητος πόλις, ἣν ἂν ἐκκαλῆταί τις εἰς τὸ κρίνεσθαι δηλονότι τὴν πρώτην οὐ στέργων κρίσιν, ὡς πρὸς ἔχθραν κρίνασαν ἢ πρὸς χάριν. ἐξῆν δὲ τοῖς μὲν ξένοις ἐκκαλεῖσθαι πόλιν ἄλλην, τοῖς δὲ πολίταις οὐκέτι. καὶ δικαστήριον ἔκκλητον λέγουσι.* Hesychius *ἔκκλητοι δίκαι αἱ ἐπὶ ξένοις λεγόμεναι καὶ οὐκ ἐν τῇ πόλει.*

Ἐκλογεῖς.] Suidas.

Ἐκλάζετε. Δημοσθένης κατὰ Μειδίου.] In ea oratione non legi illud verbum; forte in fine, ubi legitur *ἐκροτεῖθ' ὅτι προὐβαλόμην αὐτὸν ἐν τῷ δήμῳ*, Harpocrat. legerat *ἐκλώζει*. Eadem habet Eustath. in *Ὀδ. δ* p. 1504, additque, *καὶ ἔστιν ἕτερον συριγμοῦ ὁ κλωγμὸς, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ περικλώζεσθαι καὶ περισυρίττεσθαι.* (56)

Δημοσθένης τε ἐν τῷ κατὰ Στεφάνου.] Et *ἐν τῷ πρὸς Λακρίτου παραγρ. πρὸς τοῖς δ' ἐξεμαρτύρησεν Εὐφίλητος.* Volfius: *praeter hos testati sunt, ex aliis audisse se eadem Euphiletus* etc.

Ἐκ περιουσίας.] Iulianus in Misopogone. *οἱ νόμοι φοβεροὶ διὰ τοὺς ἄρχοντας, ὥστε ὅστις ἄρχοντα ὕβρισεν, οὗτος ἐκ περιουσίας τοὺς νόμους κατεπάτησε.*

Pag. 98. *Ἐκπολεμῶσαι.*] Eo sensu usurpat Dionysius lib. 2. p. 89. *καὶ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ καὶ κατὰ τὴν Ἑλλάδα πραγμάτων ἐκπεπολεμωμένων.* id est, *εἰς πόλεμον καθεστώτων. bella moverent.* Et lib. 8 initio. *ἐκπολεμῶσαι τὰς πόλεις ἔγνω πρὸς ἀλλήλας.*

Ἡμένων.] *ἡνωμένων.*

Δημοσθένης κατ' Ἀριστοκράτους.] In fine: *εἶθ' ὃν ὁρᾶτε ἐκ προσαγωγῆς ὄνθ' ὑμῖν φίλον, καὶ ὅπως ἂν ὑμᾶς δύνασθαι νομίσῃ, οὕτω πρὸς ὑμᾶς εὐνοίας ἔχοντα.*

Ἐκφυλλοφορῆσαι.] Vid. Aeschines contra Timarchum p. 20. Etymol. *εἴ ποτέ τις τῶν πολιτῶν ἀδικεῖν ἐδόκει καὶ ἀνάξιος εἶναι τοῦ συνεδρίου τῶν πεντακοσίων, ἐσκόπει περὶ αὐτοῦ ἡ βουλὴ, εἰ χρὴ αὐτὸν μηκέτι βουλεύειν, ἀλλ' ἐλασθῆναι τοῦ συνεδρίου. ἀντὶ δὲ* etc. *ὥσπερ ὀστράκῳ ἐπὶ τοῦ ὀστρακισμοῦ, καὶ ἐλέγετο ἀπὸ τούτου ἐκφυλλοφορῆσαι. μετὰ δὲ τὸ ἁλῶναι κακουργοῦντα Ξενότιμον τὸν ὑπηρέτην ἐν τοῖς κυάμοις, οὕτως ἡ τῶν φύλλων ἐπενοήθη. ἐξῆν μέν τοι ἐν τῷ δικαστηρίῳ καταδέχεσθαι τοὺς ἐκφυλλοφορηθέντας, ὥς φησι Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας.* Huius Xenotimi meminit Isocr. contra Callimach. 736.

Ἐλαιοῦς.] *Δημοσθένης κατ' Ἀριστοκράτους.* Livius lib. 31 pag. 573. Est et Epiri oppidum *Elaeus* teste Ptolemaeo.

(57) Pag. 99. *Ἐλάτρεια.*] Stephan. *Ἐλάτεια, ἔστι καὶ Θεσπρωτίας, ἣν καὶ Ἐλάτρειάν φασι διὰ τοῦ ρ.* Strabo lib. 7. pag. 324.

Ἰσοκράτης Παναθηναϊκῷ.] pag. 472.

Ἑλεόθρεπτον.] Apium in palustribus provenit. Hinc Artemidor. lib. 5 cap. 8 *cum quidam, ait, Nemea vicisse se et coronatum esse somniasset, iisque ei esset de agro, in quo palus erat ingens, causam obtinuit eo, quod apio Nemeonicae coronentur.*

Pag. 100. *Σωτήρ.*] *Διὸς σωτῆρος* meminit Lysias *κατ' Εὐάνδρου δοκιμασίας* pag. 165. De ara Iovis Eleutherii vide Plutarch. in Aristide. Erat autem in foro, teste Xenoph. in Oeconom. p. 487. Strabo lib. 9 aedem Iovis Soteris cum porticibus in Piraeeo fuisse ait.

Ἐδίδοτο ἆθλον.] Videri potest deesse hic quippiam. Nam quid praemii loco daretur, non dicit. Sed Aristides *ἐν Ἐλευσινίῳ* nos id docet. *ἀγῶνα πρῶτον γενέσθαι γυμνικὸν ἐν Ἐλευσῖνι τῆς Ἀττικῆς, καὶ τὸ ἆθλον εἶναι τοῦ καρποῦ τοῦ φανέντος, πειρωμένων τῶν ἀνθρώπων, ὅσον εἰς ἰσχὺν ἐκ τῆς ἡμέρου τροφῆς ἐπέδοσαν.* Idem in Panath. p. 6.

Λυσίας.] *ἐν τῷ κατ' Ἐρατοσθένους* p. 118.

Ἕλιξος.] Meminit eius ut proditoris una cum caeteris Graeciae proditoribus Demosthenes pro corona. Ex eius maioribus fuisse videtur is Helixus Megarensis, cuius meminit Xenophon 1 *Ἑλλην.* p. 256.

Pag. 101. *Ἐμβεβλημένα -- Δημοσθένης ἐν τῷ -- ἐμβολάδας.*] Eustathius *Ὀδ.* α pag. 1405. *ὅσα ἐνῆν φυτὰ ἀκροδρύων γενναῖα ἐμβεβλημένα, καὶ τὰς ἀναδενδράδας ἐξέκοψε, καὶ φυτευτήρια ἐλαιῶν περιστοίχων κατέκλασεν οὕτω δεινῶς, ὡς οὐδ' ἂν οἱ πολέμιοι διαθεῖεν.* Ubi male Volfius vertit: *et plantaria olearum obiens ita confregit.* *περίστοιχοι ἐλαῖαι* sunt *in orbem digestae oleae.* Pollux pag. 62. *πάντα τὰ ἐμφυτευόμενα*

(58) *ἥμερα τοῖς ἀγρίοις ἐμβλήματα λέγεται.* Apud Athenaeum lib. 14 *ἐπεμβολάδας* legitur, *quae inoculato surculo satae.*

Ἔμβιος.] Etymol. *ἔμβιον τὸ στεῤῥόν τε καὶ πρέμνον. ἔμβιοί τε αἱ ῥίζαι αἱ εἰς βάθος δεικνούμεναι καὶ ἐμβεβηκυῖαι.* Et paulo post: *ἔμβιος καλεῖται ἡ σηπεδὼν τοῦ ξύλου· ἡ δὲ σηπεδὼν ἡ ποιότης ἐστὶν ἐν αὐτῷ, καὶ εἰ μὲν εὖ ἔχει, τοῦ ἐκφῦναι αἰτία γίνεται, εἰ δὲ κακῶς, τοῦ κατασαπῆναι.*

Μὴ δ' ἀποθάνοι.] Theophrastus lib. 1 de causis cap. 2. *καὶ ὅταν ἐμβιώσωσι, μεταφυτεύουσι,* de virgis palmarum tenerrimis.

Ἔμμηνοι δίκαι, αἴτε ἐμπορικαί.] Demosthenes seu potius Hegesippus ἐν τῷ περὶ Ἁλονήσου. καὶ ἐμπορικαὶ δίκαι οὐκ ἦσαν ὥσπερ νῦν ἀκριβεῖς αἱ κατὰ μῆνα ποιοῦσαι μηδὲν δεῖσθαι συμβόλων τοὺς τοσοῦτον ἀλλήλων ἀπέχοντας. Vide Pollucem. Demosth. πρὸς Ἀπατούριον. αἱ δὲ λήξεις τῶν δικῶν τοῖς ἐμπόροις ἔμμηνοὶ εἰσὶν ἀπὸ τοῦ βοηδρομιῶνος μέχρι τοῦ μουνυχιῶνος, ἵνα παραχρῆμα τῶν δικαίων τυχόντες ἀνάγωνται. Male *semestres* Volfius vertit. Esset enim ἕκμηνον, quo utitur Polybius legat. 67. Suidas in ἕκμην. Idem Suidas recte ἔμμηνα κατὰ μῆνα.

Pag. 102. *Ἔμπουσα.*] Scholiastes Comici emendandus est, qui ad Ranas p. 225 sic notat. ἔμπουσα φάντασμα δαιμονιῶδες ὑπὸ Ἑκάτης ἐπιπεμπόμενον καὶ φαινόμενον τοῖς δυστυχοῦσι (lege στοιχοῦσι, id est, viantibus) ὃ δοκεῖ πολλὰς μορφὰς ἀλλάσσειν. Et mox: δοκεῖ δὲ ταῖς μεσημβρίαις φαντάζεσθαι, ὅταν τοῖς κατοιχομένοις ἐναγίζουσιν. ἔνιοι δὲ αὐτὴν τῇ Ἑκάτῃ. ὡς Ἀριστοφάνης ἐν ταγηνισταῖς. Χθονίας Ἑκάτης etc. εἶτα ἐπιφέρει· τί καλεῖς τὴν ἔμπουσαν. Idem error apud Suidam in ἔμπουσα et Etymologum. Philostrat. lib. 2. cap. 2. ἐπορεύοντο γὰρ ἐν σελήνῃ λαμπρᾷ, φάσμα δὲ αὐτοῖς ἐμπούσης ἐνέπεσε τοδὶ γινομένη καὶ τοδὶ αὖ καὶ τὸ οὐδὲν εἶναι. ὁ δὲ Ἀπολλώνιος ξυνῆκε. Idem lib. 4 cap. 8 has Empusas ab aliis λαμίας
et μορμολυκίας dici ait, et carnis humanae appetentes esse. (59)
Artemidorus lib. 2. Ἑκάτην ἰδεῖν τριπρόσωπον ἑστῶσαν ἐπὶ βάσεως, ἀποδημίας σημαίνει. ἐνοδία γὰρ ἡ θεὸς καλεῖται. μονοπρόσωπον δὲ ἰδεῖν πονηρόν. κινουμένη δὲ ἡ θεὸς καὶ συναγτῶσα, κατὰ σχῆμα καὶ τὰς ὄψεις καὶ τὰ ὑπ' αὐτῆς κρατούμενα, σημαίνει τὰ ἀποτελέσματα. Mox de iis plura dicere ait nefas esse profanis.

Δημοσθένης κατ' Ἀριστογείτονος.] In 1 initio: τί πότ' ἐστι τὸ αἴτιον καὶ τὸ ποιοῦν τὴν βουλὴν συλλέγεσθαι, τὸν δῆμον εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀναβαίνειν, τὰ δικαστήρια πληροῦσθαι, τὰς ἕνας ἀρχὰς ταῖς νέαις ἑκούσας ὑπεξιέναι; *decedere.* Hinc ergo ἕνη καὶ νέα dicta est dies.

Ἔνδειξις.] Scholium ad illa Iosephi de Christo: καὶ αὐτὸν ἐνδείξει τῶν πρώτων, sic habet: ὅτι ἔνδειξίς ἐστι κατηγορίας ὄνομα κατὰ πλειόνων μὲν λαμβανομένη, μάλιστα δὲ κατὰ τῶν ὀφειλόντων τῷ δημοσίῳ καὶ πολιτεύεσθαι μελλόντων. In MS. Peiresciano.

Ἐνδεκάζοντας --- *Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Θεοκρίνου.*] οὐ γὰρ ὀλιγάκις ἑωράκατ' αὐτοὺς ἐπὶ μὲν τοῦ δικαστηρίου καὶ τοῦ βήματος ἐχθροὺς εἶναι φάσκοντας ἀλλήλοις, ἰδίᾳ δὲ ταῦτα πράττοντας καὶ μετέχοντας τῶν λημμάτων· καὶ ποτε μὲν λοιδορου-

μένους καὶ πλύνοντας αὐτοὺς τἀπόῤῥητα, μικρὸν δὲ διαλείποντας, τοῖς αὐτοῖς τούτοις συνενδεκατίζοντας καὶ τῶν αὐτῶν ἱερῶν κοινωνοῦντας.

Pag. 103. *Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Τιμοθέου.*] Lysias in orat. δημοσίων ἀδικημ. pag. 142. Locus vero Demosthenis allegatus sic habet: *πότερα γὰρ ἂν οἴεσθε ῥᾷον εἶναι τῷ πατρὶ δημευθέντων τῶν Ἀντιμάχου, ἐνεπισκήψασθαι ἐν τῇ οὐσίᾳ τῇ ἐκείνου ἐνοφειλόμενον αὐτῷ τοῦτο τὸ ἀργύριον, εἴπερ Ἀντιμάχῳ ἐδάνεισεν.* Et mox: *καὶ μὴν ἐνεπισκηψάμενός γε οὔτ' ἂν παρακαταβολῆς ἠπόρησεν, οὔτ' ἂν ἠπιστήθη ὑφ' ὑμῶν. πάντες γὰρ ἴστε τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν οὐ τῶν δημοσίων ἀδίκως ἐπιθυμοῦντα.* Volfius: *Enimvero si postulasset, non defuisset, unde ex*
(60) *sponso ageret.* Male. Vide in παρακαταβολή. Rectius Suidas. *ἐνεπισκήψασθαι καὶ ἐγγύην καταβαλεῖν. καταδικασθέντων τινων δημεύεσθαι τὰς οὐσίας, εἰ λέγοιεν τινὲς, ὡς εἴησαν δανεισταὶ τῶν δημευομένων, ἀπογράφεσθαι τούτους ἐκέλευον, πότε καὶ πόσον ἀργύριον ἐδάνεισαν, ὅπερ ἐλέγετο ἐνεπισκηψ. εἰ μέντοι γε παρίστων ἐγγυητὰς τοῦ μὴ ἂν διαψεύσασθαι περὶ τοῦ δανείσματος οἱ δανείσαντες, τοῦτο ἐγγύην καταβαλεῖν ἔλεγον.* Eadem Etymol. nisi quod *ἐνεπίσκημμα* et *ἐγγύης καταβολὴν* habet additque, *ἐξῆν δὲ τῇ γυναικὶ πρῶτον τὴν ὀφειλομένην προῖκα ζητεῖν, καὶ τῷ δανειστῇ τὸ ὄφλημα ἀποδεικνύντες, ὃ ἔλεγον, ἀπελάμβανον τὰ ὀφειλόμενα. ἐκαλεῖτο οὖν τοῦτο ἐνεπίσκημμα.*

Ἐνεσκευασμένην --- Δημοσθένης ἐν τῷ πρὸς Σπουδίαν.] Non legitur id verbum in ea oratione, sed nimirum transpositio hic facta est, et ad sequentem vocem haec sunt reiicienda.

Ἐντετιμᾶτο.] Adde post hanc vocem: *Δημοσθένης ἐν τῷ πρὸς Σπουδίαν.* Quae superiori voci perperam ascripta sunt. In ea enim sic legitur: *πῶς οὖν οὐδὲν ἔλαττον ἔχειν φήσει τις, εἰ τούτῳ μὲν ἐν ταῖς τετταράκοντα μναῖς ἀπετιμᾶτο* (MS. Aug. *ἐτιμᾶτο* recte) *τὰ χρυσία καὶ τὰ ἱμάτια τῶν χιλίων. Ἐμοὶ δὲ αἱ δέκα μναὶ χωρὶς προσαπεδίδοντο.* Et mox in responsione: *ὥστε εἰκότως ἐν ταῖς μ μναῖς ἀπετιμᾶτο* (optime in MS. Aug. *ἐνετιμᾶτο*, ut supra legendum est) *ταῦθ' ἅπερ ἀποτετίκει τῷ Λεωκράτει.* In aliis MSS. legitur *ἐναπετιμᾶτο* pessime. *Ἐντιμᾶσθαι* ergo dicuntur species, ut vestis, aurea vasa seu ornamenta, quae aestimantur, et pro dote traduntur viro, aestimata tanti ac tanti, puta duum talentum. Praeter Harpocr. Pollux lib 8. cap. 12 initio, *ἐντιμήσασθαί ἐστιν ὅταν τις προῖκα διδοὺς, τιμήσηταί τι ὁπόσου δεῖ.* Nec aliud videtur esse *ἐναπετίμησεν.* Demosthenes *πρὸς Νικόστρατον. τὸν δὲ Μάνην δανείσας ἀργύριον Ἀρχεπόλιδι τῷ Πειραιεῖ. ἐπειδὴ οὐχ οἷός τ' ἦν αὐτὸ ἀποδοῦναι ὁ Ἀρχέπολις οὔτε τὸν τόκον οὔτε τὸ ἀρχαῖον ἅπαν, ἐνα-*

κεκίμησεν αὐτῷ. Manem vero famulum *mutua pecunia Archepolidi data, cum Archepolis nec sortem neque usuras reddere posset, in aestimationem accepit* Arethusius, *a pris en payement.* (61)
Cum vero res aestimatae in dotem dantur, maritus earum periculum praestare tenetur, Leg. x. de iure dotium, et toto titulo res dicuntur, quae *εἴδη* Harpocratio vocat, id est *species*, et sic recte dicuntur. Nam Icti species semper auro et argento ac pecuniae plerumque opponunt. Priscianus lib. 18. Demosth. *ἐν τῷ πρὸς Σπουδίαν περὶ προικός.*

Ἀπετιμᾶτο.] *ἐναπετιμᾶτο.*

Ἀποτιμᾶσθαι.] *ἐναποτιμᾶσθαι.*

Pag. 104. *Δημητριάδα.*] Scholiastes Aristoph. in Nubes: *ταύτην (τὴν τριακάδα) καὶ Δημητριάδα προσηγόρευσαν.* Vulgo *δημιτριάδας* legitur.

Ἐνθρυπτά.] *Intrita.* Glossae, *ἐνθρύπτης intritio.* Apud Cornelium Celsum *Intrita ex vino, ex posca, ex aqua,* est panis intritus in vinum, etc. Phaedrus, *Intrito cibo plenam lagenam posuit.* Glossae *intritum ἐμβροχή.* Hesychius *ἔντριτον ἔμβρεκτον,* explicat. Haec Salmasius in Vopiscum in Aureliano p. 394, ubi arguit Hesychium, qui a Gallis *ἔμβρεκτον* dici ait. Sed *Γαλάται* in Hesychio sunt *Asiani Galatae.* Embractum Baianum Apicio lib. ix. Terentius, *tute intrivisti, tibimet exedendum est.* Donatus ad moretum seu alliatum moretarium refert, male, ut ait Salmasius. Imo recte. Apud Phaedrum existimo esse *Intritum cibum* quem consummatum vocamus. Apud Hesychium *ἔντριτον τὸ Διονυσίου ἔμβρωμα.* forte *ἔντριπτον τὸ Διονύσου βρῶμα.* Baccho enim id intritum ex vino offerebant; *une souppe trempée en vin.* *Ἔμβρωμα* vox usitata apud Eustathium. Iulianus in orat. contra imperitos canes p. 360. *σάρκες γάρ εἰσιν οὐδὲν ἧττον, κἂν μυριάκις αὐτὰς ἑψήσῃ, κἂν ὑποτρίμμασι μυρίοις τις αὐτὰς καρυκεύσῃ.* Idem in orat. ad Heraclium p. 420 *ὑποτρίμματα* pro *scitamentis* usurpat. Hesychius *ζαρτὸς ζωμὸς τριπτός.* *Tuoetum* Latini dicunt. Apuleius Milesia ult. *insuper fluctus libant intritum lacte confectum.* Athenaeus lib. 7. ex Erasistrato in Opsartytico ait *ὑπόσφαγμα* idem esse quod *ὑπότριμμα,* quod fit e carnibus coctis et sanguine et caseo et lacte et cumino et sale et silphio. Dalechampius *ὑπότριμμα intritum* vertit, ut et Cornarius apud Artemidorum cap. 74. lib. 1. Hipponax *σηπίας ὑπόσφαγμα.* *Sepiae intritum* explicat Athenaeus. Idem lib. 9 initio refert versus Antiphanis in Parasito, *θρυμματὶς τεταραγμένη.* Nicander in Alexipharmacis: (62)

Ἄλλο τε δὲ στρούθεια
Πολλάκι δὴ σφύρῃσιν ἅλις ἐναολλέα κόψας

Ὕδασιν ἐμβρέξαιο. Et mox:

Τῷ μέν τ' εὐβρεχέος ἀψινθίου ἄλγος ἀρήξει.
Εὔστυφον πόμα κεῖνο νεοτρίπτῳ ὑπὸ γλεύκει.

Scholiastes: *κελεύει οὖν ἐν γλεύκει βρέχειν ἀψίνθιον. τοῦτ' ἔστι μετὰ γλεύκους τὸν τοῦ ἀψινθίου ζωμόν.* Infra Nicander, *ὄξει δ' ἐμπίσαιο,* Schol. *τουτέστι βρέξον.* Item *ποτῷ ἐγκνήτεο ῥίζας.* Schol. *τουτέστι ἔντριπτε.*

Ἰσαῖος περὶ τοῦ Κίρωνος κλήρου.] Pag. 66.

Pag. 105. *Ἐν παραβύστῳ.*] Sic Demosth. *κατὰ Τιμοκράτους* usurpat non longe ab initio, pro quo proxime infra dicit *λάθρα.*

Ἐνσημαινόμενος --- Ἰσοκράτης.] Utitur Demosthenes in 2 contra Aphobum. Isocratis locus est in Philipp. initio 172. Utitur et in orat. contra Cochetem in fine. Sic Appianus lib. 2. Civilium in fine de Antonio, *ἀνεγίνωσκε τῷ μὲν προσώπῳ σοβαρῷ καὶ σκυθρωπῷ, τῇ φωνῇ δ' ἐνσημαινόμενος ἕκαστα καὶ ἐφιστάμενος, οἷς μάλιστα αὐτὸν ἐν τῷ ψηφίσματι ἐξεθείαζον.* Utitur et Xenoph. lib. 8. *Κυρουπ.* sub initium.

Ἐν φρεάττοι.] Photius in lexico habet: *Ἐς φρεάτου.*

Pag. 106. *Χρυσάσπιδας.*] Pag. 67 *ὅτι τὰς χρυσᾶς ἀσπίδας*
(63) *ἀνέθεμεν πρὸς τὸν καινὸν νεὼν πρὶν ἐξειργάσθαι.* Harpocrationem legisse apparet *πρὶν ἐξαράσασθαι,* rectius. Solebant autem Athenienses aureos clypeos in Apollinis Delphici templo consecrare. Plutarch. in Demetrio et Pausanias in Phocicis. *ἐξαρᾶσθαι* ergo est dedicare. *τελειοῦσθαι* dicit Athanasius in Apologia p. 682. *ἐπειδὰν δὲ καὶ περὶ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας κατειρήκασιν, ὡς δὴ συνάξεως ἐκεῖ γενομένης, πρὶν αὐτὴν τελειωθῆναι.* male Interpres *absolvere.* quanquam non male. Sic enim pag. 684 et 685.

Ἐξεγγύησις.] Demosth. *περὶ παραπρ.* de captivis Halensibus, *ἔνιοι δὲ τῶν ἑαλωκότων, οἵπερ ἦσαν ἐξηγγυημένοι, ἀπιστοῦντες, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, μὴ δυνήσεσθαι μετὰ ταῦτα πεῖσαι τὸν Φίλιππον, ἑαυτοὺς ἔφασαν βούλεσθαι λύσασθαι καὶ μηδεμίαν τούτου Φιλίππῳ χάριν ἔχειν.* Ita Andocides p. 8.

Ἀριστοκράτους.] γρ. *Τιμοκράτους.* Demosth. enim in ea oratione *ἐξεγγύησιν* usurpat. *κατὰ τὸν τούτου νόμον μὴ εἶναι διεγγύησιν αὐτοῖς, μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεγγυᾶν μηδένα.* Et paulo post: *τηνικαῦτα ποιεῖν τὴν ἐξεγγύησιν. per vades liberationem proponere,* Volfius. Isaeus alio sensu *ἐξεγγύην* dixit p. 46. Lysias p. 158.

Pag. 107. *Ἐν τῷ κατ' Ἀνδροτίωνος.*] in fine, *οὐδενὸς πώποτε ἐξητάσθης κατήγορος, οὐδ' ἀγανακτῶν ὤφθης.* quae verba repetit in ea contra Timocratem Androtionis socium et *συνθιασώτην,* versus finem. Sic Dionysius Halic. lib. 2 p. 84. *μετὰ τῶν ἐναντίων ἐξετάζεσθαι. Inter inimicos censeri* vertit Gelenius

recte, quem iniuria Sylburgius reprehendit. Sic enim et lib. 9. p. 590. εἰ δὲ μετὰ πάντων τε ἐξηταζόμην. Et lib. 4. p. 239.

Σκίρωνος.] Lege Κίρωνος. Extat in ea oratione p. 66. in fine.

Ὀνομαζόμενα.] νομιζόμενα.

Ἐξορχησάμενος.] ὁ πατὴρ ὁ σὸς ᾤχετο αὐτόθεν (ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου) αὐταῖς πέδαις ἐξορχησάμενος Διονυσίων τῇ πομπῇ. Ibi Ulpianus: κακῶς τῇ πομπῇ καὶ τῇ πανηγύρει χρησάμενος. (64) ἔθους γὰρ ὄντος ἀνίεσθαι τότε διὰ τὴν ἑορτὴν καὶ πάλιν ἐμβάλλεσθαι, διὰ τὸν δρασμὸν ἐνύβρισε τοῖς Διονυσίοις. Plutarchus πρὸς Κολώτην. Livius lib. 5. p. 144, ubi de lectisternio, quod primum Romae factum est: *Vinctis quoque dempta per eos dies vincula. Religioni deinde fuisse, quibus eam opem dii tulissent, vinciri.* Ἐξορχήσασθαι autem fere pro insultare et contemnere ac deridere: sic Athanasius in 2 contra Arianos saepe. Arrianus lib. 3 cap. 21. σὺ δ' ἐξαγγέλλεις τὰ μυστήρια καὶ ἐξορχῇ παρὰ καιρὸν, παρὰ τόπον.

Ἐξούλης.] Etymol. ἐξούλης. ὄνομα δίκης. οἱ δίκην νικήσαντες, ὥστε ἀπολαβεῖν χώραν ἢ οἰκίαν, ἔπειτα ἐμβατεύειν κωλυόμενοι ἢ ἐμβατεύσαντες ἐξελαυνόμενοι δίκην εἰσάγουσι πρὸς τοὺς ἐξελαύνοντας ἢ οὐκ ἐῶντας ἐμβατεύειν.

Pag. 108. Τῷ δημοσίῳ.] Andocides in oratione de mysteriis pag. 11.

Μόνος.] Μόνων.

Ἐξωμοσία --- Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ παραπρ.] Ubi Aeschinem, quem populus legatum creaverat, excusasse ab eo munere se dicit, cum morbum in causa esse fingeret. Vide Aeschinem περὶ παραπρ. p. 41, ex quo loco discimus eiurare aliquod ministerium licuisse per alterum, id est, per interpositam personam. Quod confirmat Scholiastes Comici ad illud ἐν Ἐκκλησιαζ. ἐξωμοσία δ' οὐκ ἔστιν. Notae. Ἐξωμοσία ἔνορκος παραίτησις δι' εὔλογον αἰτίαν. ἐξωμοσία, ὅταν τις φάσκῃ ἢ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἢ ὑπὲρ ἑτέρου ἐγκαλούμενος μὴ δεῖν εἰσάγεσθαι δίκην, εἶτα καὶ τὴν αἰτίαν, δι' ἣν οὐκ εἰσαγώγιμος ἡ δίκη. εἰ δοκεῖ κατὰ λόγον ἀξιοῦν, ἐδίδοτο αὐτῷ ἐξωμοσίᾳ χρῆσθαι, καὶ οὕτως διεγράφετο ἡ δίκη. καὶ ἐξωμόσατο ἀπηγόρευσε. καὶ ἐξωμόσασθαι πρᾶξίν τινα διὰ νόσον ἢ πρόφασιν ἑτέραν. Vide Pollucem.

Pag. 109. Αἰσχίνης κατὰ Τιμάρχου.] Et Demosth. contra Androtionem, ὅτι καὶ πρὸς τοὺς θεσμοθέτας ἴσθ' ὑμῖν ἐπαγγελία. Ubi et χιλίας δραχμὰς, siquis causa caderet, mulctam (65) fuisse accusatori propositam testis est.

Ἐπικτροκίλης.] Eustath. in Οδ. ε p. 1539.

Pag. 110. Ἐπαναφορά.] Hippodamus Pythagoraeus in lib. de Rep. apud Stobaeum serm. 141. τοῦ βουλευτικοῦ μέρεος

τὸ μέν ἐστι πρόεδρον, τὸ δὲ ἀρχοντικὸν, τὸ δὲ κοινοβουλευτικόν· πρόεδρον μὲν τὸ προσυνεδρεῦον καὶ τὸ προβουλευόμενον περὶ τῶν πραγμάτων, καὶ ὕστερον ἐπαναφέρον ἐπὶ τὰν βουλάν. Utitur et Polybius pag. 808.

Ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ.] Πρὸς Ἄφοβον ψευδομαρτυριῶν. οἶδ' οὖν ὅτι πάντες ἂν ὁμολογήσαιτε τοὺς ψευδομαρτυροῦντας ἢ κέρδεσι δι' ἀπορίαν ἐπαιρομένους, ἢ καὶ δι' ἑταιρίαν ἢ καὶ δι' ἔχθραν τῶν ἀντιδίκων ἐθέλειν ἄν τι τοιοῦτον ποιῆσαι. Sic et Lysias p. 154 ὑπὸ κέρδους ἐπαρθῆναι. Et Isocrates in Paneg. p. 123, et Thucydides lib. 3. p. 195.

Προέκρινε.] Lege προσέκρινε, id est *addixit, adiudicavit.* Verba Demosth. attuli in legibus Atticis. Προσδικάζειν dicit Dionysius lib. XI pag. 729. At ἐπιδικάζεσθαι usurpat Andocides p. 16. Idem error in Suida et Etym.

Προσαγορεύειν.] Pollux lib. 8. cap. 7. δόρυ ἐπὶ τῇ ἐκφορᾷ ἐπὶ τῶν βιαίως ἀποθανόντων ἐπεφέρετο. καὶ αἱ προθέσεις δὲ διὰ τοῦτο ἐγίγνοντο, ὡς ὡρᾶτο ὁ νεκρὸς, μή τι βιαίως πέπονθε. Ibidem quid sit προαγόρευσις declarat, unde apud Harpocrationem lego προαγορεύειν. εἴργοντο δὲ, ait Pollux, ἱερῶν καὶ ἀγορᾶς οἱ ἐν κατηγορίᾳ φόνων ἄχρι κρίσεως, καὶ τοῦτο προαγόρευσιν ἐκαλεῖτο. Vide Harpocr. in ἐφορία, Isocratem in Panegyr. p. 143. Idem error apud Suidam et Etymol.

Παρακαταθέμενον.] Lege παρακαθήμενον.

Pag. 111. Ἀντὶ τοῦ ἐνεκάλεσε.] Pollux lib. 8. cap. 6. ἐπίσκηψις δὲ, εἴτις τὴν διαμαρτυρίαν ὡς ψευδῆ αἰτιῷτο. Demosth. contra Aphobum 3. οὐδ' ᾗ τινι τούτων τῶν ψευδομαρ-
(66) τυριῶν ἐπεσκήψατο.

Τὸ σπάνιον.] Raro in eo significatu legi hanc vocem ait Harpocration. Usurpat tamen eo sensu Pollux lib. 8. cap. X. initio: φόνου δὲ ἐξῆν ἐπεξιέναι μέχρις ἀνεψιῶν, καὶ ἐν τῷ ὅρκῳ προσεπερωτᾶν, τίς προσήκων ἐστὶ τῷ τεθνεῶτι, κἂν οἰκέτης ᾖ, ἐπισκήπτει καὶ συγκεχώρηται. Antiphon hanc legem memorat ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἡρώδου φόνου. εἴπερ γὰρ καὶ μαρτυρεῖν ἔξεστι δούλῳ κατὰ τοῦ ἐλευθέρου τὸν φόνον, καὶ τῷ δεσπότῃ, ἂν δοκεῖ, ἐπεξελθεῖν ὑπὲρ τοῦ δούλου. Apud Antiph. vero nil frequentius occurrit hac voce ἐπισκήπτειν. Isaeus apud Pollucem lib. 8 cap. 6. Ἰσαῖος δὲ καὶ τὸ ἐπὶ φόνῳ προειπεῖν εἰς ἄρειον πάγον ἐπισκῆψαι ἔφη. εἰς ἄρειον πάγον αὐτῷ ἐπέσκημμαι. Sic loquitur Plato lib. 9 de legibus p. 871. ubi pessime vertit Interpres, et Lysias ἐν τῇ πρὸς Σίμωνα ἀπολογίᾳ περὶ τραύματος ἐκ προνοίας p. 99. Etymol. post ἐνετείλατο habet ἢ προεφασίσατο. ἔστι καὶ ἐπισκηψάμενον ἐπιβαρήσαντα, καὶ ἐπισκήψασθαι τὸ ἐπιβαρῆσαι καὶ ἐπισημειώσασθαι. Caetera ut hic. Heliodorus lib. 2 Aethiop. ἀλλ' ὦ γλυκεῖα, πρόσφθεγξαι τὰ τε-

λευταῖα καὶ εἰωθότα, ἐπίσκηψον εἴ τι καὶ κατὰ μικρὸν ἐμπνεῖς. id est *manda*, ut Latini dicunt. Suetonius in Vespasiano cap. 6. ibi Casaubonus. Apollodorus lib. 2 pag. 85.

Ἐξορκίζω.] Sic Demosth. κατ' Ἀφόβου δευτέρῳ. Aeschines κατὰ Κτησιφ. p. 72. *conjurer.*

Ἐπιβάτης.] Eustathius Ὀδ. β. 1447. *Ἀττικοὶ δὲ τοὺς ἐν ταῖς τριήρεσι κωπηλάτας ἐπικώπους λέγοντες, ἐπιβάτας καλοῦσι τοὺς μαχητάς.* Eadem habet Scholiastes anonymus.

Εὖγε ἐξεκολύμβησεν ἐπιβάτης, ὡς ἐξοίσων ἐπίγυον.] Sic Lysias pag. 106.

Ἐπιβλῆτας.] Eustathius in Ἰλ. ω. p. 1358. *ἐπιβλὴς ἐστὶ ξύλον συνέχον ἐπικεκλεισμένας τὰς θύρας ἐν τῷ ἀπὸ τοίχου εἰς τοῖχον.*

Pag. 112. *Τῇ Πανδώρᾳ.*] Pandora fuit Erechthei filia, (67) cuius meminit Suidas in *παρθένοι*, et in *προτόνιον*, ubi ait *ἱματίδιον ὃ ἱέρεια ἀμφιέννυται. ἐπιτίθεται δὲ ἀπὸ τῆς ἱερείας τῷ σφάττοντι. προτόνιον δὲ ἐκλήθη, ὅτι πρώτη Πανδώρα μετὰ τῶν ἀδελφῶν κατεσκεύασε τοῖς ἀνθρώποις τὴν ἐκ τῶν ἐρίων ἐσθῆτα.*

Ἐπιβολή.] Adde omnino Suidam in *ἐπιβολή*. Ubi post multa, quae huc non pertinent, ait, *ὅτι ἡ ὁριζομένη ζημία τοῖς ἁλοῦσιν ἐξημαρτηκέναι περὶ ὀρφανοὺς ἐπιτρόποις, ἢ καὶ ἄλλοις τισὶ τῶν τὰ δημόσια μὴ καλῶς διοικησάντων, ἢ τοῖς κατέχουσι τὰ ἀλλότρια, καὶ μὴ εἰς ἐμφανὲς καθιστᾶσιν, ἣν οἱ ἄρχοντες ζημίαν ὁρίζουσιν, ἐπιβολὴ καλεῖται, καὶ τὸ ῥῆμα ἐπιβάλλειν*, Scholia Comici in Vespis p. 486. *Ἐπιβολὴν δὲ ἐπιτίμιον, ζημίαν παρὰ τὸ ἐπιβάλλειν. ἄλλως, ἣν οἱ ἄρχοντες ζημίαν ὁρίζουσι τοῖς ἁλοῦσιν ἐξημαρτηκέναι περὶ ὀρφανοὺς ἐπιτρόποις ἢ καὶ ἄλλοις τισὶ τῶν τὰ δημόσια μὴ καλῶς διοικησάντων, ἢ τοῖς κατέχουσι τὰ ἀλλότρια καὶ μὴ εἰς τὸ ἐμφανὲς καθιστᾶσι, ἐπιβολὴ καλεῖται, καὶ τὸ ῥῆμα ἐπιβάλλειν.*

Ἐπιγνώμονας.] Demosthenes πρὸς *Πανταίνετον. κἂν μὲν ᾖ ταῦτ' ἀληθῆ, τὴν δίκην ἀτίμητον ὀφλεῖν αὐτῷ, ἐὰν δὲ ψευδῆ, τὸν βασανιστὴν Μνησικλέα ἐπιγνώμονα εἶναι τῆς τιμῆς τοῦ παιδός. ut quaesitor Mnesides aestimaret, quanti esset servus, de quo quaestio habita fuisset.* Sic et Plato de legibus 8 p. 846, et lib. 9. p. 867. Antiphon *διογνώμονας* dicit p. 110.

Ἐπίγυα.] *ἐπίγεια* mallem, ut *ἀπόγεια*. Subauditur utrobique *σχοινία*. Schol. Homeri Ἰλ. α *παρὰ πρυμνήσια* explicat *παρὰ τὰ ἀπόγεια σχοινία.*

Pag. 113. *Ἐπίπεμπτον.*] Xenophon *περὶ πόρων* pag. 538 et pag. 539. *ἐπίτριτον* de usuris usurpat, quibus convenit τὸ *ἐπί*. At in Musica *ἐπίτριτος* dicitur numerus, qui alterum numerum continet totum, et praeterea tertiam eius partem, ut 4 ad 3. Nicomachus in theolog. Arith. cap. de enneade.

(68) Ἐπὶ διετὲς ἡβῆσαι, Δημοσθένης.] Meminit Αἰσχίνης κατὰ Κτησιφ. pag. 67. προελθὼν ὁ κῆρυξ ἀνεῖπε, Δελφῶν ὅσοι ἐπὶ διετὲς ἡβῶσι καὶ δούλους καὶ ἐλευθέρους ἥκειν ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ἔχοντας ἅμας καὶ δικέλλας πρὸς τὸ θυτεῖον ἐκεῖ καλούμενον. Ridiculum esset capere haec de pueris 16 annos natis. Aelius Dionysius ait Atticos accentu gravi afficere huiusmodi nomina διέτης, τριέτης, etc.: prorsus ut εὐεργέτης teste Eustathio Ἰλ. β. Sic Hesiodus in 2 operum dixit, ἡ δὲ γυνὴ τέτορ' ἡβώη, πέμπτῳ δὲ γαμοῖτο. id est: *mulier autem annos 4 post pubertatem transegerit: quinto demum nubat.* Pubertas autem in feminis anno XIV incipit, ut notat Proclus ibidem, et Pollux in lib. 1 p. 17, ubi lege προσαριθμουμένων τῶν δ'. Ab anno igitur 18 dicebantur Ephebi: usque ad illum aetatis annum παῖδες, ut testatur Dio Chrys. pag. 272.

Pag. 114. Ἀλλ' οἱ Ἔφηβοι.] Reprehendit Didymum; idem enim est, ac si diceret, ἀλλ' ὦ Δίδυμε, quomodo Graeci loquuntur scriptores, cum aliquos reprehendunt. Harpocrationis sententiam confirmat Pollux pag. 17. ἐπιδιετὲς δὲ ἡβάσκων ὁ ἐξ ἐφήβων δύο ἔτη, *qui ante biennium excessit ex Ephebis.* Sic lego. At Censorinus cap. 14. de tertia autem aetate adulescentulorum tres gradus esse factos in Graecia, priusquam ad viros perveniatur, quod vocent annorum 14 παῖδα, μελλέφηβον autem 15, dein 16 ἔφηβον, tum 17 ἐξέφηβον. Hesychius ἔξηβον. Vide Ammonium in γέρων.

Ὃς κελεύει.] Supple ἀπὸ κοινοῦ, νόμος.

Ἄπαιδας.] γρ. παῖδας, ex Isaeo in oratione περὶ τοῦ Ἀριστάρχου κλήρου pag. 73.

Pag. 115. Ἐπίκληρον ἐπικληρῖτιν.] Pollux pag. 136.

Δημοσθένης ἐν τῇ πρὸς Πανταίνετον παραγραφῇ.] Imo in ea oratione Demosthenis id non legitur; sed in ea Aeschi-
(69) nis contra Timarchum p. 18. Sed et in Demosth. πρὸς Πανταίνετον id legitur in formula accusationis Pantaeneti. καταστήσας Ἀντιγένην τὸν ἑαυτοῦ οἰκέτην εἰς τὸ ἐργαστήριον τὸ ἐμὸν τὸ ἐπὶ Θρασύλλου, κύριον τῶν ἐμῶν. Volfius, *in officina mea quae est ad Thrasyllum.* Intelligit officinam metallicam: nam argenti fodinas ibi fuisse docet Aeschines. Ibidem, Ἀμφιτροπῆσιν ἐργαστήρια δύο ἐν τοῖς ἀργυρείοις, ἓν μὲν ἐν αὐλῶνι, ἕτερον δὲ ἐπὶ Θρασύλῳ. Sic Philostratus in Herode Attico: ἀνέθηκε δὲ Ἡρώδης Ἀθηναίοις καὶ τὸ ἐπὶ Ῥηγίλλῃ θέατρον.

Ἐπιθέτους ἑορτάς, Ἰσοκράτης Ἀρεοπαγιτικῷ, τὰς μὴ πατρίους.] Hesychius ἐπιθέατα τὰ πάτρια ἱερὰ παρ' Ἀθηναίοις. Lege τὰ μὴ π. Festus in *peregrina sacra* docet, quae ita dicantur a Romanis. Cicero 2 de legibus. *Novos vero deos et in his*

colendis nocturnas pervigilationes, sic Aristophanes facetissimus Poëta veteris comoediae vexat, ut apud eum Sabazius et alii quidam Dii peregrini iudicati e civitate eiiciantur. Locus Isocratis est pag. 288. Hesychius in θεοὶ et ἀγάλματα. Suidas in οἱ νῦν.

Pag. 116. Ἐπὶ κόῤῥης.] Eustath. in Ἰλ. ν pag. 947. κατὰ κόῤῥης καὶ ἐπὶ κόῤῥης δὲ κατὰ Αἴλιον Διονύσιον πληγὴ τυχὸν ἢ ῥάπισμα λέγεται τὸ εἰς σιαγόνα καὶ κρόταφον· κόῤῥην δέ φησι καὶ κόρσην Ἀττικοὶ τὴν ὅλην κεφαλὴν σὺν τῷ αὐχένι λέγουσι· διὸ καὶ προπηλακισμὸς ἰσχυρός φασι τὸ ἐπὶ κόῤῥης καὶ μείζων τοῦ κονδύλου.

Pag. 117. Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας.] ἀνὴρ, ὡς ἐγὼ τῶν πρεσβυτέρων ἀκούω, σπουδαῖος καὶ πολλὰ χρήσιμος τῇ πόλει καὶ τῶν ἐκ Πειραιῶς καταγαγόντων τὸν δῆμον, καὶ ἄλλως δημοτικός.

Χαλκοῦν.] γρ. χαλκοῦς ἐστάθη, *aerea statua donatus est.* Sic Graeci loqui amant. Demosth. περὶ τῆς συντάξεως. ἐκεῖνοι Θεμιστοκλέα τὸν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν στρατηγήσαντα καὶ Μιλτιάδην τὸν ἡγούμενον ἐν Μαραθῶνι καὶ πολλοὺς ἄλλους μὰ Δί' οὐ χαλκοῦς ἵστασαν οὐδ' ὑπερηγάπων. Latinus poëta, *Aureus esto*, dixit. Eadem porro verba leguntur etiam in oratione contra Aristocr. sub finem. Suidas ταλάντων χ' habet. (70)

Αἰσχίνης κατὰ Κτησιφῶντος.] Pag. 60. Sic etiam Demosthenes est locutus contra Theocrinem. καὶ τὴν μὲν ἀρχὴν, ἣν ἐκεῖνος ἄρχων ἐτελεύτησεν, ἱεροποιὸς ὢν, παρὰ τοὺς νόμους ἦρχεν οὗτος οὔτε λαβὼν οὔτ' ἐπιλαχών. Xenophon 342.

Pag. 118. Ἐπιμελητὴς τῶν μυστηρίων.] Alii erant ἐπιμεληταὶ in Panathenaicis ac Dionysiis unus in unaquaque tribu, de quibus Demosth. in Philipp. 1, et initio Midianae. καὶ κατηγοροῦντος τοῦ μὲν ἄρχοντος τῶν ἐπιμελητῶν τῆς φυλῆς etc. Et post: ἠνώχλησεν Midias ἢ προβαλλόμενος (Volfius, *lacessens*, male. Verte, *sese ipse ingerens et offerens*) καὶ κελεύων ἑαυτὸν εἰς τὰ Διονύσια χειροτονεῖν ἐπιμελητὴν (Regem autem curare mysteria docet Lysias κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβείας p. 102.) De his ἐπιμεληταῖς loquitur Antiphon in orat. ὑπὲρ τοῦ χορευτοῦ p. 128, ubi cum συλλέγειν τὴν φυλὴν dicit, intelligo τὸν χορὸν, ut supra dixit idem Antipho. Hi curatores ludorum dici possunt. Ludos enim duntaxat curabant, nil praeterea. Unde apparet error Sigonii lib. 4 de rep. Ath. cap. 2, qui omnem curam tribuum eos habuisse scribit. Suidas. ἐπιμεληταὶ ἐχειροτονοῦντο τῶν χορῶν, ὡς μὴ ἀτακτεῖν τοὺς χορευτὰς ἐν τοῖς θεάτροις. Pollux p. 396 de Archonte.

Ἐπιμελητὴς Ἐμπορίου.] Demosthenes κατὰ Θεοκρίνου initio: ταύτην μὲν τὴν φάσιν ἔδωκε μὲν οὑτοσὶ προσκαλεσάμενος

τὸν Μίκωνα, ἔλαβε δὲ ὁ γραμματεὺς ὁ τῶν τοῦ ἐμπορίου ἐπιμελητῶν Εὐθύφημος. ἐξέκειτο δὲ πολὺν χρόνον ἔμπροσθεν τοῦ συνεδρίου ἡ φάσις. Συνέδριον intellige τῶν ἀρχόντων ex sequentibus. Et post: κάλει δὲ καὶ τοὺς τοῦ ἐμπορίου ἐπιμελητὰς καὶ αὐτὸν τὸν Μίκωνα, οὗ ἔφηνε τὸ πλοῖον, cuius ratem indicavit. Dinarchus contra Ἀριστογ. pag. 95. ὅ τ' ἐμπορίου ἐπιμελητὴς λαχὼν ἀπεδοκιμάσθη ὑπὸ τῶν τότε δικαζόντων, ἄρ-
(71) χειν τὴν αὐτὴν ἀρχήν. Inter ψευδεπιγράφους δημοσίους τοῦ Δεινάρχου λόγους ab Halic. Dionysio recensetur iste, εἰ μία ἐμπορίου ἐπὶ μελέτῃ περὶ τῶν κατηγορηθέντων ἀπολογία. Lege εἰ μία ἐμπορίου ἐπιμελητῇ. Adde inscriptionem 6 Marmorum Arundell.

Ἐπιμηνία.] De ἐπιμήνοις Hesychius: ἐπίμηνοι οἱ ἱεροποιοί. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ θυσία τις ἐπιμηνία ἡ κατὰ μῆνα τῇ νουμηνίᾳ συντελουμένη. Athenaeus lib. 6 δειπν. Ἐν Κυνοσάργει μὲν οὖν ἐν τῷ Ἡρακλείῳ στήλη τίς ἐστιν, ἐν ᾗ ψήφισμα μὲν Ἀλκιβιάδου, γραμματεὺς δὲ Στέφανος Θουκυδίδου. λέγεται δὲ ἐν αὐτῷ περὶ τῆς προσηγορίας τῶν παρασίτων οὕτως. τὰ δὲ ἐπιμήνια θυέτω ὁ ἱερεὺς μετὰ τῶν παρασίτων. οἱ δὲ παράσιτοι ἔνα τὸν ἐκ τῶν νόθων καὶ τῶν τούτων παίδων κατὰ πάτρια. ὃς δ' ἂν μὴ θέλῃ παρασιτεῖν, εἰσαγέτω καὶ περὶ τούτων εἰς τὸ δικαστήριον. De Parasitorum Herculis collegio plura ibi Athenaeus ex Philochoro in Tetrapoli. Diodorus Sinopensis in Epiclero: τὸν Ἡρακλέα τιμῶσα λαμπρῶς ἡ πόλις, ἐν ἅπασι τοῖς δήμοις θυσίας ποιουμένη, εἰς τὰς θυσίας ταύτας παρασίτους τῷ θεῷ οὐ πώποτ' ἀπεκλήρωσεν, οὐδὲ παρέλαβεν εἰς ταῦτα τοὺς τυχόντας, ἀλλὰ κατέλεγεν ἐκ τῶν πολιτῶν δώδεκ' ἄνδρας ἐπιμελῶς ἐκλεξαμένη τοὺς ἐκ δυνατῶν γεγονότας, ἔχοντας οὐσίας, καλῶς βεβιωκότας.

Pag. 119. Δημοφῶν.] Scholiastes vetus in Panathenaicum Aristidis: διϊπετὲς παλλάδιον λέγει τὸ ἀπὸ Τροίας. ὁ γὰρ Δημοφῶν (male Δημόφιλος vulgo) παρὰ Διομήδους ἁρπάσας εἰς τὴν πόλιν ἤγαγεν, ὡς Λυσίας ἐν τῷ ὑπὲρ Σωκράτους πρὸς Πολυκράτην λόγῳ.

Παρὰ τὸ ἀμφοτέρων.] διὰ τὸ παρ' ἀμφοτ. ex Eustathio Ὀδ. α p. 1419, et Suida ex Pausania.

Τοὐπίπεμπτον.] Supple τῶν ψήφων. Etymologus τοὐπίπεμπτον. οἱ γὰρ μὴ καταλαβόντες τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων ἄτιμοι ἦσαν. οὕτως Ἀριστοφάνης.

Pag. 120. Ἤτοι τοιοῦτον.] ἤ τι τοιοῦτ.

Λαισπουδίου.] γρ. λαισποδίου. Ita Thucydides. Aristo-
(72) phanes in Avibus, Λαισποδίας εἰ τὴν φύσιν. (Lege λαισποδιάζει τὴν φύσιν. Sic enim Suidas λαισποδιάσθαι τὴν φ. velandarum varicum gratia, Quintilianus lib. XI pag. 690.) Schol.

ὅτι τὴν κνήμην εἶχε σαπρὰν Λαισποδίας, καὶ μέχρι τῶν κάτω περιεβάλλετο, καὶ οἱ βάρβαροι δὲ τὰ σκέλη περιβέβληνται. Λαισποδίας δὲ καὶ Δαμασίας ὡς κακόκνημοι διαβάλλονται. μνημονεύει δὲ αὐτῶν καὶ Εὔπολις ἐν δήμοις. ταδὶ δὲ τὰ δένδρα Λαισποδίας καὶ Δαμασίας (hinc corrige locum Eunapii in Libanio, quem in Excerptis notavi) αὐταῖσι ταῖς κνήμαισιν ἀκολουθοῦσί μοι. τοῦτον δὲ τὸν Λαισποδίαν καὶ στρατηγῆσαί φησι Θουκυδίδης ἐν τῇ ή. μέμνηται δὲ αὐτοῦ Φρύνιχος ἐν κωμασταῖς ὡς πολεμικοῦ γεγονότος. Φιλύριος (f. Φιλύλλιος) δὲ ἐν ταῖς πλυντηρίαις ὡς φιλοδίκου. ἔχει δὲ καὶ περὶ τὰς κνήμας τινὰς αἰτίας, ὥς φησι Στράτων (lege Στράττις) ἐν κινησίᾳ. διὸ καὶ κατὰ σκελῶν ἐφόρει τὸ ἱμάτιον, ὡς Θεόπομπος ἐν παισί. Δημήτριος δὲ καὶ πάντες τὸν Ἰξίονα λέγουσιν ἐν ταῖς Ἀττικαῖς λέξεσιν ὡμογλῶσσαν ἐξηγεῖσθαι (lego ἐξηγεῖται, et supra, ὃν πάντες Ἰξίονα λ. Fuit enim hic Demetrius cognominatus Ixion teste Laërtio in Demetrio) ὅτι Λαισποδίας ἐστὶν ὁ ἀκρατὴς περὶ τὰ ἀφροδίσια, ὥστε καὶ κτήνη σποδεῖν. Sic derivabat hoc nomen Demetrius. Vide Hesychium in Λαισποδίας. Dixerat prius Aristoph. οὗτος τί δρᾷς; ἐπ' ἀριστερὰ οὕτως ἀμπέχῃ. οὐ μεταβαλεῖς θοἰμάτιον εἰς τὰ ἐπιδέξιά. Loquitur Neptunus Triballo Deo.

Pag. 121. Ἐπιστάτης.] Suidas ἐπιστάτης. τῶν πρυτάνεων εἷς ὁ λαχὼν ἐπιστάτης ἐλέγετο. δὶς δὲ τὸν αὐτὸν ἐπιστατῆσαι οὐκ ἐξῆν. φυλάσσει δὲ τοῦ ἱεροῦ τὰς κλεῖς, ἐν ᾧ τὰ δημόσια χρήματα, ἔτι μὴν (τὰ γράμματα addit Telephus) καὶ τὴν δημοσίαν σφραγῖδα. ἐπειδὰν δὲ οἱ πρυτάνεις συναγάγωσι τὴν βουλὴν, ἢ τὸν δῆμον, ὁ ἐπιστάτης κληροῖ προέδρους ἐννέα (τῆς πόλεως Telephus addit) ἀπὸ φυλῆς ἑκάστης ἕνα, πλὴν τῆς πρυτανευούσης καὶ πάλιν ἐκ τῶν ἐννέα τούτων ἐπιστάτην ἕνα κληροῖ καὶ τὸ πρᾶγμα παραδίδωσι. αὐτὸς δὲ εἰσάγει τὴν δίκην, καὶ ἐπιμελεῖται κατὰ νόμον πάντα γενέσθαι, καὶ μηδὲν παραλειφθῆναι (73) πρὸς τὸ διδαχθῆναι τοὺς δικαστάς. Quae omnia sunt ex lexico Telephi Pergameni transscripta teste Eustathio in lib. ρ Odysseae, p. 1827. Γίνεται γάρ φησιν ἐπιστάτης Ἀθήνησιν ἐκ τῶν πρυτανέων εἷς, ὃς ἐπιστατεῖ νύκτα καὶ ἡμέραν μίαν· καὶ πλείω χρόνον οὐκ ἔξεστιν οὐδὲ δὶς τὸν αὐτὸν γενέσθαι.

Ἰσοκράτης Πανηγυρικῷ.] Pag. 145. Sed et pag. 128.

Ἐπιτελεοῦν etc.] Quae ante sacrificium offerebantur, dicebantur τὰ προτέλεια, ut docent Grammatici. Athenaeus lib. 9 ex Agathocle Cyziceno ait suem a Cretensibus sacram haberi, quod Iovi adhuc infanti mammam praebuisse credatur. Πραίσιοι δὲ καὶ ἱερὰ ῥέζουσιν ὗι, καὶ αὐτὴ προτελὴς αὐτοῖς ἡ θυσία νενόμισται. Latinis *praecidaneae hostiae* dicuntur. Ἐπιτελεώματα ergo sunt succidaneae hostiae. Vide Gellium lib. 4. cap. 6.

In excerptis θεολογουμένων τῆς ἀριθμητικῆς, in capite de ternario. τρὶς δὲ καὶ σπένδουσι καὶ τρὶς ἐπιθύουσιν οἱ τελεσθῆναι τὰς ἑαυτῶν εὐχὰς αἰτοῦντες.

Χωρίων.] Χωρίον.

Pag. 122. Ἐπιτροπὴ ... Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Ἀφόβου πρώτῳ.] Et Dem. ἐν τῷ ὑπὲρ Φορμίωνος. ἐπιτρέψας δὲ τῷ τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς πατρὶ καὶ τῷ συγκηδεστῇ τῷ ἑαυτοῦ etc. Et statim, λάβε μοι τὴν γνῶσιν (τῶν διαιτητῶν scilicet) τὴν γενομένην ἐν ἀκροπόλει. Supra εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς ἐλθὼν dixerat. Nam mos erat arbitros in templis Deorum fere arbitria pronunciare, ut notavi in oratione adversus Neaeram. Prima verba non sunt Harpocrationis, sed ex Suida huc translata. Apud Suidam προχειριζόμενος legitur. et hoc inter Polybiana fragmenta retulit Casaubonus. Ἐπιτροπὴ est deditio. Polyb. 697 et alibi. Spectat ad historiam, quae apud Livium p. 780.

Pag. 123. Ἐπιχάρης.] Alius est Epichares Atheniensis,
(74) cuius meminit idem contra Theocrinem in fine. Alius item Atheniensis improbus civis, quem perstringit Andocides περὶ μυστηρ. pag. 18.

Ἐπιχειροτονία.] Isaeus pag. 54. In decreto Timocratis apud Demosth. contra Timocr. εἶναι αὐτῷ ἢ ἄλλῳ ὑπὲρ ἐκείνου ἐγγυητὰς καταστῆσαι τοῦ ὀφλήματος, οὓς ἂν ὁ δῆμος χειροτονήσῃ, ἦ μὴν ἐκτίσειν τὸ ἀργύριον, ὃ ὦφλε. τοὺς δὲ προέδρους ἐπιχειροτονεῖν ἐπάναγκες, ὅταν τις καθεστάναι βούληται. Supple ἐγγυητάς. Et infra: ὁ δὲ (Τιμοκράτης) ἔγραψε τοῖς προέδροις ἐπάναγκες, ἐάν τις καθιστῇ, προσάγειν. (δέχεσθαι infra ait) cui pag. 473 ἀποχειροτονεῖν opponit de populo loquens. Populus ergo ἐχειροτόνει aut ἀπεχειρ. τοὺς ἐγγυητάς. i. e. probabat aut improbabat. Timocrates vero legem tulerat, ut omnino admitterentur.

Ἐπιψηφίζων.] Nicias apud Thucyd. lib. 6 καὶ σὺ πρύτανι, ταῦτα ἐπιψήφιζε. Ibi Schol. δευτέρας ψήφους τίθει. Male; hoc enim est ἀναψηφίζειν, quo utitur ibidem Nicias. εἰ ὀῤῥωδεῖς τὸ ἀναψηφίσαι. Ἐπιψηφίζειν eodem sensu Herodotus lib. 8 p. 482. Aeschines p. 38 et 40. et κατὰ Κτησιφῶντος initio, ubi προέδρων hoc munus fuisse innuit, et p. 62. et Dem. contra Androt. initio, οἱ προεδρεύοντες τῆς βουλῆς, καὶ ὁ ταῦτ' ἐπιψηφίζων ἐπιστάτης ἠρώτων καὶ διαχειροτονίαν ἐδίδοσαν, ὅτῳ δοκεῖ δωρεᾶς ἀξίως ἡ βουλὴ βεβουλευκέναι, καὶ ὅτῳ μή. Διαχειροτονίαν sententiae dicendae ius dedisse, vertit Volfius. Vide quae not. ad Xenoph. et Dem. contra Timocratem versus finem. ἢ πρόεδρος ταῦτ' ἐπεψήφισεν ἢ πρύτανις. Suidas in ψηφίσματα citat ex ve-

tari autore, ξυνήρεσε δὲ τὰ τοιάδε, εἰ ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς τῷ δογματι ἐπιψηφίσοιτο. ἀντὶ τοῦ ἀρέσθη. Hippodamus de Rep. apud Stobaeum 141. ἀρχοντικὸν δὲ τὸ ἤτοι ἄρχον ἢ γεγεναμένον ἀρχόν. κοινοβουλευτικὸν δὲ τὸ ἄλλο πλᾶθος τὸ παραδεχόμενον τὸ προσυνεδρευόμενον καὶ ἐπιψαφιζόμενον καὶ ἐπικυροῦν τὰ ἐπὶ κρίσει. Dionysius Hal. lib. 4 p. 242. In decreto Deliorum, quod legitur inter marmora Arundelliana, (75) ἐπεψήφισε. Male interpres, *sententias collegit*. Porro ἐπιψηφίζειν et ἐπιχειροτονεῖν, διαψήφισις et διαχειροτονία, hoc tantum distant, quo distat χειροτονία et ψῆφος; haec manuum extensione fiebat, illa calculis. Hinc Teles de exilio apud Stobaeum cap. 158. παρευδοκιμεῖσθαι οὖν ὑπὸ τῶν τοιούτων (ἀνδρῶν) καὶ χειροτονίᾳ καὶ ψήφῳ, οὐκ ὄνειδος; οὐ σόν γε, ἀλλὰ τῶν τούτους χειροτονούντων καὶ ψηφοφορούντων. ἐπιτελεῖν dicit Dionysius Halic. lib. 2 p. 87 et ψῆφον ἐπιφέρειν. Ultimus enim sententiam dicebat Rex proedrus, quo facto ὅ τι ἂν ἐδόκει τοῖς πλείοσι τοῦτο ἐνίκα, ut ibidem ait Dionysius. Andocides p. 131. Laërtius in Zenone p. 441.

Pag. 124. Ὃ ἐπράττοντο.] Aeschines κατὰ Τιμάρχου p. 26. Pollux p. 388.

Ὅτι καθ' ἑκάστην.] Ita Pollux p. 431. Suidas ἐπωβελία. πολλῶν εἰς χρήματα συκοφαντούντων τοὺς ἐπιεικεῖς καὶ ἀπράγμονας τῶν πολιτῶν καὶ μάλιστα τοῦτο πράττειν διαβαλλομένων τῶν περὶ τὸ ἐμπόριον συμβαλλόντων ἐπὶ ναυτικοῖς τόκοις, Ἀθηναῖοι ζημίαν ἔταξαν κατὰ τῶν ἐγκαλούντων ὀβολὸν ἐκτίνειν, εἰ μὴ καθ' ὧν ἐνεκάλουν, τούτους ἕλοιεν. ταύτην τὴν ζημίαν ἐπωβελίαν ὠνόμασαν. Eadem Etymol. qui addit, ἄλλως ἐπωβελία ἐστὶ ἐπιτίμιον τοῖς διώκουσί τινα χρηματικὴν δίκην. ἐλάμβανε δὲ τὴν ἐπωβελίαν ὁ φεύγων παρὰ τοῦ διώκοντος, εἰ τὴν δίκην ἀπέφευγε, λέγεται δὲ καὶ ὁ τόκος παρὰ τῷ Πλάτωνι νόμων ιά.

Προσαγορεύονται.] Προαγορεύονται. Aliter Plato in Republ. lib. 6 in fine.

Pag. 125. Δημοσθένης ἐν τῇ τοῦ Λυκ. παίδων ἐπιστολῇ.] Scribe, Δημοσθένης ἐν τῇ περὶ aut ὑπὲρ τῶν τοῦ Λυκ. Extat haec inter Demosthenis epistolas tertia, in qua legitur, ἵνα οἷός τε ὦ, τά τε ὀφειλόμενα εἰσπράξας καὶ τοὺς φίλους ἐρανίσας τὰ πρὸς ὑμᾶς διοικεῖν. Notat ergo Harpocr. hanc insolitam τοῦ ἐρανίζειν significationem in Demosth. nam ἐρανίζειν proprie est ἔρανον εἰσφέρειν. Antiphon in τετραλ. α (76) orat. 2. p. 105. Laërtius in Arcesilao pag. 279 aliique. ἐρανίζεσθαι autem *accipere* vetus autor apud Suidam in Γάϊος.

Ἐρανιστής.] Unde *κοινὸν ἐρανιστῶν* Polluci lib. 8. cap. 13. Qui autem non solvebat eranum, is *ἐκλιπεῖν τὴν φορὰν* dicebatur. Pollux ibid. Libanius declam. 38. *οὐκ ἠμπόρησεν ἐρανιστῶν.* Aristides in Panathen. pag. 6. b. de Herculis liberis, *καὶ τὴν προστασίαν, ἣν ἁπάντων ἀνθρώπων Ἡρακλῆς ἔσχε, ταύτην αὐτὴ τοῖς ἐκείνου παισὶν ὥσπερ τινὰ ἐράνου φορὰν διεσώσατο.* Vide Salmasium in lib. de usuris cap. 3. pag. 43.

Πρὸς Ἀριστοκράτην] Pollux pag. 430.

Ἔργα νέων.] Euripides in Melanippe apud Stob. 267. *παλαιὸς αἶνος· ἔργα μὲν νεωτέρων, βουλαὶ δ' ἔχουσι τῶν γεραιτέρων κράτος.* Strabo lib. 14 et Etymologus in *Πυγέλα* autor est Boëthium et eius *συστρατιώτας* Tarso eiectos ab Alexandro *κατατειχογράφαι, ἔργα νέων, βουλαὶ δὲ μέσων, πορδαὶ δὲ γερόντων.* At ille adscribi iussit renidens, *βρονταὶ δὲ γερόντων.*

Ἐργίσκη.] *Ergessum* vocat Livius lib. 31. p. 577. *Καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ Ἀλοννήσου. Σέῤῥιον τεῖχος καὶ Ἐργίσκη καὶ ἱερὸν ὄρος ἑάλω,* pacis tempore a Philippo. Demosth. *περὶ παραπρ. ἐν δὲ τούτῳ Δορίσκον, Θρᾴκην, τὰ ἐπὶ τειχῶν, ἱερὸν ὄρος, πάντα τὰ πράγματα ἐν εἰρήνῃ καὶ σπονδαῖς ᾕρει καὶ διῳκεῖτο ὁ Φίλιππος.* Ubi nota hoc *ἱερὸν ὄρος* esse in Thracia, a quo distingue alterum, quod ad Euxinum pontum porrigitur, ut monet Schol. Apollonii p. 114.

Ἐργοκλῆς.] Demosth. *περὶ παραπρ.* ubi multos ab Atheniensibus capite damnatos ait esse, qui longe minus quam Aeschines Reip. detrimenti attulerant: alios *ὅτι χρήματα πάμπολλα ὠφλήκασιν,* id est, *pecunia plurima esse multatos,* ut
(77) Ergophilum, Timomachum, Cephisodotum, et *τὸ παλαιόν ποτε* Ergoclem, Dionysium, aliosque multos, qui longe levius quam Aeschines offenderant. De Cephisodoto vide Harpocrat. Is videtur esse Ergocles, contra quem Lysias orationem scripsit, quemque ob peculatum ab Atheniensibus damnatum esse dicit in oratione contra Philocratem.

Pag. 126. *Ἐργόφιλος.*] Demosth. contra Aristocr. eius meminit, itemque Aristoteles in Rhetoricis.

Ἑρκεῖος Ζεύς.] Philochorus lib. 9 apud Dionys. Halic. in Dinarcho: *κύων εἰς τὸν τῆς Πολιάδος νεὼν εἰσελθοῦσα καὶ δῦσα εἰς τὸ Πανδρόσιον ἐπὶ τὸν βωμὸν ἀναβᾶσα τοῦ Ἑρκίου Διὸς τὴν ὑπὸ τῇ ἐλαίᾳ κατέκειτο. πάτριον δέ ἐστι τοῖς Ἀθηναίοις κύνα μὴ ἀναβαίνειν εἰς ἀκρόπολιν,* quod refert etiam Plutarchus in quaest. Rom. Plato Euthyd. pag. 302. *Ζεὺς δ' ἡμῖν πατρῷος οὐ καλεῖται. ἕρκειος δὲ καὶ φράτριος καὶ Ἀθηνᾷ φρατρίᾳ.* Leg. *αὐλῇ* ex Suida et Etymol.

Ἐν τῇ βουλῇ . . . τῆς πολιτείας.] Hinc Euxitheus apud Demosthenem contra Eubulidem probat se esse civem. *εἶτα Ἀπόλλωνος πατρῴου καὶ Διὸς Ἑρκίου γεννηταὶ, εἶτα οἷς ἠρία ταῦτα, εἶτα οἱ δημόται* testimonium mihi perhibent. Aristoph. *ἐν Δαναΐσι· μαρτύρομαι δὲ Ζηνὸς Ἑρκείου χύτρας, μεθ' ὧν ὁ βωμὸς οὗτος ἱδρύνθη ποτέ.* Festus, *Herceus Iupiter intra conseptum domus cuiusque colebatur, quem etiam deum penetralem appellabant.* Melius ergo in Harpocr. legetur *ἐν τῇ αὐλῇ.* Vide Pausaniam p. 51. Cicero 2 de nat. deor. *Dii penates sive a penu ducto nomine sive ab eo quod penitus insident, ex quo etiam penetrales a poëtis vocantur.* Athenaeus lib. 6.

Τὴν ἐν Ἀθήνῃσι νομοθεσίαν.] *Τῆς ἐν Ἀθήνῃσι νομοθεσίας.*

Ἑρμᾶς.] *Ἑρμᾶ.*

Παρὰ Ἀνακρέοντι.] Locus Anacreontis legitur apud Hesychium, *ἀσήμων ὑπὲρ ἑρμάτων φορεῦμαι.* Eustath. in *Ἰλ. ξ.* (78)
Διονύσιος δὲ λέγει καὶ ὅτι ἕρμα λέγεται καὶ ἡ ἐν θαλάσσῃ πέτρα.

Ἑρμαὶ, Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος.] Pag. 75. *τρεῖς λιθίνους Ἑρμᾶς στῆσαι ἐν τῇ στοᾷ τῇ τῶν Ἑρμῶν.*

Ποικίλης.] Erat haec porticus *ἐν τῇ ἀγορᾷ*, ut innuit Aeschines p. 76. Unde *Ἑρμῆς ἀγοραῖος* dicitur, qui erat ad Poecilen teste Luciano in Iove Tragoedo, Hesychio in *ἀγοραῖος*, Plutarcho in Demosthene, *Καλλιστράτου τοῦ Ἐμπέδου Ἀφιδναίου ῥήτορος δοκίμου καὶ ἀναθέντος τὸν βωμὸν τῷ Ἑρμῇ τῷ ἀγοραίῳ.* Erat autem ex aere opus affabre factum, cuius formam statuarii omnes fabrique aerarii quotidie cera ac pice exprimebant, ut docet Lucianus eo loco.

Pag. 127. *Ἀντ' εὐεργεσίης* etc.] Huius proverbii meminit Diogenianus, et contra ingratos usurpari ait. *φασὶ δὲ αὐτὴν ὑπὸ Μέσωνος τοῦ Μεγαρέως πεποιῆσθαι.* Meminit eius adagii Libanius in orat. funebri in Iuliam p. 285.

Ταῖς φυλαῖς.] Mendum est. Vide infra in *Πρὸς τῇ πυλίδι.*

Τρίκρατος.] Eustathius in Odyss. α pag. 1405.

Pag. 128. *Ἐροιάδαι.*] Demosthenes contra Neaeram in testimonio Aëtae Ciriadae. *καὶ ἐγγυητὰς γενέσθαι ἑταίρας Στέφανον Εὐροιάδην, Γλαυκέτην Κηφισιέα, Ἀριστοκράτην Φαληρέα.* Scrib. *Ἐροιάδην.* et infra *μάρτυρες Τιμόστρατος Κεφαλῆθεν, Ξάνθιππος Εὐριάδης.* Lege *Ἐροιάδης.* Sic enim Hesychius, et Stephanus, Laërtius in Platone p. 211.

Κέδρου.] *Κόδρου.*

Ἐσπαθᾶτο.] Demosth. *διὰ ταῦτ' ἐσπαθᾶτο ταῦτα, καὶ διὰ ταῦτ' ἐδημηγορεῖτο.*

Ἐσπαθᾶτο ἤτοι ἐλέγετο.] Haec et sequentia spuria sunt.

(79) Pag. 129. *Ἐσχατιά.*] Cicero pro Caecina. *Eius autem fundi extremam partem oleae directo ordine definiunt.* Aliud *ἐσχατιά* apud Aeschin. in Timarch. 18 et 19.

Ἑταιρείᾳ . . . Ἀνδοκίδης ἐν τῇ περὶ τῶν Μυστηρίων ἀπολογίᾳ.] Pag. 13 pro muliebri morbo.

Ἐτεοβουτάδαι.] Similiter *Ἐτεοκρῆτες* dicti. Strabo lib. x et Diodorus.

Βούτου.] Photius in lexico *ἀπὸ τῆς Βούτου γεγονότες. ἐκ δὲ τούτων* etc.

Τῆς Πολιάδος Ἀθηνᾶς.] Photius habet: *καθαρῶς δὲ ἦν Ἀττικὸν τὸ γένος καὶ γνήσιον. τὸ γὰρ ἐτεὸν τὸ ἀληθὲς δηλοῖ.*

Νομοθετήσας.] Non Zaleucus, licet et ipse Locris leges tulerit et luscus fuerit, teste Aeliano in lib. 13 *ποικ. ἱστορ.* cap. 24. et Heraclide in rep. Locrorum. Sed quidam Cases apud Locros, qui cum alter ei oculus fuisset effossus, legis autor fuisse dicitur, prodiisseque ex more in concionem laqueo cervici circumposito. Sic enim lex Zaleuci iubebat, cuius ipsa verba refert Stobaeus cap. 145.

Pag. 130. *Εὐανδρία.*] Artemidorus lib. 1 cap. 49 *ἰσχὺν καὶ εὐανδρείαν* coniungit, et alibi saepe. Pindarus Nem. ode 2. *Ἀχάρναι δὲ Παλαίφατον εὐάνορες.* Herodianus lib. 2 in oratione Severi ad suos milites: *ὧν καὶ πλήθει σύμπαντες καὶ καθ' ἕνα ἕκαστον ἐν ἀνδρείᾳ προὔχετε.* Lege *εὐανδρίᾳ*, ut et Schottus coniecerat. Athenaeus lib. 13. *ἐπαινῶ δὲ καὶ αὐτὸ τὸ κάλλος. καὶ γὰρ ἐν ταῖς εὐανδρίαις τοὺς καλλίστους ἐκκρίνουσι, καὶ τούτους πρωτοφορεῖν ἐπιτρέπουσι.* Forte *πτορθοφορεῖν.* Certe et senes ipsi qui venustissimi erant iudicati in Panathenaeis eligebantur, qui Minervae thallophori essent. Xenophon in Symposio.

Ἀνδοκίδης δ' ἐν τῷ κατ' Ἀλκιβιάδου.] Pag. 32, sed lo-

(80) cus corruptus est. Meminit Hesychius. *εὐανδρίας ἀγών. εὐανδρία πλῆθος νέων.* Xenophon 3 *ἀπομν.* initio. *οὐδὲ εὐανδρία ἐν ἄλλῃ πόλει ὁμοία τῇ ἐνθάδε συνάγεται.* Locum integrum ascribe pag. 445. Plato 950.

Εὔβουλος.] *Εὔβουλος Προβαλείσιος* Dem. in Neaeram. *Εὔβουλος ὁ Σπινθάρου* pago *Προβαλήσιος* dicitur a Plutarcho in Aeschine. is omnino qui advocatus in causa *παραπρ.* pro Aeschine *ἀνέβη*, ut ait Demosth. in fine illius orationis, populum scilicet precaturus, qui autoritate sua effecit, ne Aeschines causa caderet, teste ibidem Plutarcho. Alter eodem tempore in Republ. versatus est Eubulus Ana-

phlystius. Sed hic altero antiquior est paululum, cuius meminit hic Harpocr. et Plutarchus *ἐν πολιτικοῖς παραγγ.* qui hunc sit tantum *περὶ τὰς διοικήσεις* i. *pecuniae publicae administrationem πεπολιτεῦσθαι*, et nunquam aliis in rebus sese immiscuisse. (Hoc *προαίρεσις* dicitur, secta, Demostheni pro corona. *εἶτα καὶ πολλῶν προαιρέσεων οὐσῶν τῆς πολιτείας, τὴν περὶ τὰς Ἑλληνικὰς πράξεις εἱλόμην ἐγώ. τάξιν* etiam vocat Demosth. ib. et in *περὶ παραπρ.* initio. Alius etiam fuit eo tempore *Εὔβουλος Μνησιθέου Κύπριος* (*Κυθήριος* forte.) apud Demosth. pro corona pag. 108, ubi pro *ἄρχοντος Νεοκλέους* alii libri *Νικοκλ.*) et eum Demosthene eum *Ἀναφλύστιον* vocat, de quo vide locum Theopompi apud Athenaeum 4 ex x Philipp. *ὁ δὲ Θεόπομπος ἐν τῇ ι τῶν Φιλ. Εὔβουλόν φησι τὸν δημαγωγὸν Ἀθήνησι ἄσωτον γενέσθαι* his verbis: *ὁ δὲ τῶν Ἀθηναίων καὶ τὰς προσόδους καταμισθοφορῶν διατετέλεκε.* Et Ulpianus in primam Olynth. cuius verba attuli in V. *θεωρικά.* Eubuli Probalesii filius fuit Spintharus avo cognominis. *Σπίνθαρος ὁ Εὐβούλου* Demosth. *κατὰ Κόνωνος.* Libanius declam. 16. *εἰσῆλθον εἰς τὴν πολιτείαν μετ' Εὔβουλον καὶ Ἀριστοφῶντα* ait Demosth.

Εὔδικος.] *Μέχρι τούτου Λασθένης φίλος ὠνομάζετο Φιλίππου, ἕως προὔδωκεν Ὄλυνθον, μέχρι τούτου Τιμόλαος,* (81) *ἕως ἀπώλεσε Θήβας, μέχρι τούτου Εὔδικος καὶ Σῖμος οἱ Λαρισσαῖοι, ἕως Θετταλίαν ὑπὸ Φιλίππῳ ἐποίησαν.*

Add. *Εὐημερία.*] Photius. *Εὐημερίαν, τὴν εὐδαιμονίαν. Ἄλεξις Ὀλυνθίᾳ. Εὐημερία δέσποιναι καὶ μοῦσαι φίλαι. καὶ εὐημερήσαντο, Ὑπερίδης.*

Ἐρατοσθένης ἐν τῷ περὶ χρονογραφιῶν.] Huius operis meminit praeter Eusebium in Chronico, Dionysius Halicarn. lib. 1 p. 60. *ὁ δὲ χρόνος οὗτος ἀναμετρηθεὶς ταῖς Ἐρατοσθένους χρονογραφίαις κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος πίπτει τῆς ἑβδόμης Ὀλυμπιάδος, ὅτι δέ εἰσιν οἱ κανόνες ὑγιεῖς, οἷς Ἐρατοσθένης κέχρηται, καὶ πῶς ἄν τις ἀπευθύνοι τοὺς Ῥωμαίων χρόνους πρὸς τοὺς Ἑλληνικούς, ἐν ἑτέρῳ δεδήλωταί μοι.* Affert Catonis Porcii sententiam, qui 432 annis post Ilii excidium conditam esse Romam scripserat, id secundum Eratosthenis canones coincidit anno primo septimae Olymp. Ergo 408 annos ab Ilii excidio ad primam Olympiadem ponebat Eratosthenes.

Pag. 131. *Πλάτων.*] In Phaedro et Euthyphrone et Apologia Socratis. Suidas in *Φίλιστος.*

Εὐηνιώτατα.] Cui opponitur *ἀφηνιάζειν.* Arrianus lib. 4 cap. 7. *ταῦτα τί κωλύει διαλαβόντα ζῆν κούφως καὶ εὐηνίως.*

Pag. 132. *Εὐνίδαι.*] Hesychius: *Εὐνεῖδαι γένος ἀπὸ Εὐνήου κεκλημένον τοῦ Ἰάσονος υἱοῦ. οἱ δὲ γένος τι Ἀθήνησι κιθαριστῶν.* Id nomen varie corruptum legitur. Apud Pollucem lib. 8 p. 401. *οἱ δὲ περὶ τὰς πομπὰς ἐκ τοῦ Εὐοινείδων γένους.* Lege *Εὐνείδων.* Apud Athenaeum lib. 15 *Κρατῖνος ἐν Εὐνοίδαις* laudatur. Sed apud Ptolemaeum Hephaestionis f. et Stobaeum *λογ.* 170 rectius *Εὐνείδαις* legitur. Dicti enim sunt ab Euneo Iasonis et Hypsipyles filio, de quo Homerus *Ἰλ. κ* ad finem. et ita scribendum esse ait
(82) autor Etymol. cum sit *ἀπὸ τοῦ Εὐνέως.* Eustathius *Ὀδυσσ. λ.* pag. 1681. *Νείλεως οὐ γενικὴ Νείλεω, ὡς Μενέλεω. τούτου δὲ Νειλεῖδαι οἱ ἀπόγονοι, ὡς Εὐνεῖδαί φησιν οἱ τοῦ Εὔνεω.* Haec ex Artigrapho seu *τεχνικῷ* citat Eustathius. Charisius lib. 1. *Graeca nomina in us terminata, quae aut crescunt,* (l. *concrescunt*) *aut per os efferuntur, hanc o literam in i mutant, ut Melampus, Melampodis, Eunus, Ennois; Euplus, Euplois.* Infra tamen ait, *quae genitivo Graeco aut crescunt aut per us efferuntur.* Photius in lexico. *Εὐνεῖδαι γένος Ἀθήνησι μουσικὸν ἀπὸ Εὔνεω τοῦ Ἰάσονος καὶ Ὑψιπύλης.*

Ἱεραρχίας.] *Ἱερουργίας.* Suidas.

Ἀριγνώτη.] De hac Suidas. Porphyrius eam Pythagorae filiam a nonnullis dici memorat in lib. de vita Pythag.

Εὖ, ῥῆμα.] *Εὕρημα.*

Pag. 133. *Παμφιλίας.*] *Παμφυλίας.*

Εὐρυσάκους τοῦ Αἴαντος.] Et Tecmessae Teleutantis Phrygii filiae, ut canit Sophocles in Ajace Mastigoph. Ajax enim ex Lysidice Coroni filia Philium suscepit, ex Tecmessa autem captiva Eurysacem teste Isacio Tzetze in Lycophronem pag. 15. Philaeus autem et Eurysaces Athenas venerunt, sedemque ibi posuerunt. Eurysaces quidem Melitae, in quo pago eidem postea mortuo templum, quod *Εὐρυσάκειον* vocant, constitutum est. Phylaeus autem Braurone vixit. A Phylaeo Phylaidarum familia propagata est, teste Plutarcho in Solonis vita.

Εὐσύμβολος etc. . . . *Ἀντιφῶν πολιτικῷ.*] Apud Philostratum lib. 1 de vita Apollonii cap. xx. *ὑπὲρ τοῦ εὐξυμβούλου ἴσως καὶ τοῦ μὴ ἀηδὴς δοκεῖν.* Leg. *εὐξυμβόλου.* Sic lib. 2 cap. 14. *χρηστόν τε καὶ ξύμβουλον τοῖς ὑπηκόοις.*

Εὐώνυμοι.] Sive *εὐωνυμεῖς.* Aeschines *κατὰ Τιμάρχου* p. 13. Demosth. in Midiam, sub finem: *Διότιμον τὸν Εὐω-*
(83) *νυμέα.* Stephanus tamen ipsum pagum *Εὐώνυμον* dici quoque ait: *λέγεται καὶ ὁ δῆμος Εὐώνυμος* ab Euonymo Cephisi filio, seu Coeli et Terrae.

Pag. 134. *Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Χρυσίππου.*] Ea oratio est, quae *πρὸς Φορμίωνα* hodie inscribitur. Dicta est autem pro Chrysippo Atheniensi, ut est in oratione et argumento, et in MS. inscribitur *ὑπὲρ χρύ. πρὸς τὴν φορμίωνος παραγραφὴν ὑπὲρ δανείου λόγος.*

Ἐφέται.] Helladius: *Ἀρεοπαγῖται μὲν ἐκαλοῦντο οἱ τὸν ἑκούσιον φόνον κρίνοντες. οἱ δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις δικαστηρίοις κοινῶς ἐφέται.* Suidas et Etymol. *ἐφέται ἄνδρες ὑπὲρ ν' ἔτη γεγονότες καὶ ἄριστα βεβιωκέναι ὑπόληψιν ἔχοντες, οἳ τὰς φονικὰς καὶ ἐφ' αἵματος δίκας ἔκρινον. ἐκαλεῖτο δὲ αὐτῶν τὰ δικαστήρια ἐφετῶν.*

Ἐν φρεάτοις.] *Ἐν φρεατοῖ* Photius.

Ἐφ' ἱερόν.] Dem. *πρὸς Λεπτίνην. τούτων δ' ἁπάντων στήλας ἀντιγράφους ἐστήσαθ' ὑμεῖς τε κἀκεῖνος (Λεύκων) τὴν μὲν ἐν Βοσπόρῳ, τὴν δ' ἐν Πειραιεῖ, τὴν δ' ἐφ' ἱερῷ.* Et iterum *ἐν τῷ πρὸς Λακρίτου παραγραφήν.* Locus Demosth *πρὸς Πολυκλέα περὶ τοῦ ἐπιτριηρ.* est. *καὶ τοῦ στρατηγοῦ ἅμα Τιμομάχου πλεῖν προστάξαντος ἐφ' ἱερὸν ἐπὶ τὴν παραπομπὴν τοῦ σίτου.* Arrianus in Periplo Ponti Euxini, *Κατὰ τὸν Θράκιον Βόσπορον καὶ τὸ στόμα τοῦ Εὐξείνου πόντου ἐν τοῖς δεξιοῖς τοῖς τῆς Ἀσίας μέρεσιν, ἅπερ ἐστὶ τοῦ Βιθυνῶν, κεῖται χωρίον λεγόμενον Ἱερὸν, ἐν ᾧ ναός ἐστι Διὸς οὐρίου, τοῦτο τὸ χωρίον ἀφετήριον τῶν εἰς τὸν πόντον πλεόντων.* Polyb. I. 4 pag. 307. Scholiastes Apollonii lib. 2 pag. 114. Est et *ἱερὸν ὄρος* in Thracia, cuius meminit Xenophon lib. 7 Exped. Cyri pag. 402, et Demosth. in Philipp. 3. pag. 46, et in orat. de Haloneso pag. 33.

Ἐφορία.] Etymol. magnum. *ἀγορὰ ἐφορία. ἡ σύνοδος ἡ πρὸς τοῖς κοινοῖς ὅροις γινομένη τῶν ἀστυγειτόνων, οὗ οἱ ὅμοροι συνιόντες περὶ τῶν κοινῶν ἐβουλεύοντο.* Aristides alio sensu in encomio Romae, *ἐνταῦθα τείχη τε προὐβάλεσθε καὶ* (84) *πόλεις ἐφορίας.*

Δημοσθένης Φιλιππικοῖς.] Olynth. 3. *ἐφορμεῖν τοῖς ἑαυτοῦ καιροῖς.*

Ἐχῖνος.] Schol. Comici in Vespis pag. 533 ad illum versum, *ὁ ἐχῖνος οὖν ἔχων τιν' ἐπεμαρτύρετο,* notat, *ἄγγος τι χαλκοῦν ἢ ἐκ κεράμου, εἰς ὃ καθιᾶσιν οἱ διαιτηταὶ τὰ γραμματεῖα τῶν μαρτυριῶν, ἃ τινες ἐπεμαρτύρησαν καὶ κατασημηνάμενοι μετὰ ταῦτα, εἰ ἐγκληθείη ἡ δίαιτα, τοῖς δικασταῖς ἐπεδίδουν. τοῦ δὲ ἄγγους τούτου καὶ Δημοσθένης μνημονεύουσι καὶ Ἀριστοτέλης.* Porro *ἐμπήκτης* dicebatur minister publicus, qui tabellas a thesmophoro (f. thesmotheta) acceptas inculcabat, inducebatque in orificium cadi. Sic enim interpretor illud *πήσσει εἰς τὴν κανονίδα,* Hesychii in *ἐμ-*

πήκτῃ. Etymolog. *ἐμπήκτης ὁ θεσμοθέτης.* Idem, *Ἐχῖνος ἢ καδίσκος. ἀγγειά τινα τὰ μὲν ἐκ χαλκοῦ, τὰ δὲ ἐκ κεράμου, εἰς ἃ αἵ τε μαρτυρίαι καὶ αἱ προκλήσεις ἔγγραφοι ἐνεβάλοντο ὑπὸ τῶν δικαζομένων, καὶ κατεσημαίνοντο, ἵνα μηδεὶς κακουργήσῃ τὰ ἐμβαλλόμενα. κανονίδα* in Hesychio pessime explicuit Salmasius in Vopiscum p. 445.

Pag. 135. *Πέμπτῳ Φιλιππικῶν.*] *γρ. ἐννάτῳ.* Sic enim ibi de Philipp. *οὐχὶ Θηβαίων Ἐχῖνον ἀφῄρηται.* De qua multa Polybius lib. 9. Ulpianus. *Ἐχῖνος πόλις Θηβαίων μὲν ἄποικος, πλησίον δὲ Θετταλίας, ἀπὸ Ἐχίνου ἑνὸς τῶν Σπαρτῶν.* Marcianus Heracl. *Ἐχῖνος οὗ πόλις ἐστὶ τοῦ Σπαρτοῦ κτίσις Ἐχίονος.* Vide quae ibi notavi. Scylax in Maliensibus ponit.

Αὐτοῦ.] *Ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἀδικημάτων κατασκεδάσας.*

Κατέχει.] *γρ. καταχεῖ*, seu *καταχέει.* Ulpianus ibidem, *ἕωλα* pro obsoletis usurpat Demosth. in Midiam. *καὶ τἀδικήματα ἕωλα τὰ τούτων ὡς ὑμᾶς καὶ ψυχρὰ ἀφικνεῖται.* Vide Etymol.

(85) *Ξενοφῶν ἐν ἕκτῃ.*] *γρ. ἑβδόμῃ.* Locus est pag. 239. Hesychius *ζιραὶ χιτῶνες ἀνάκωλοι.* Glossae: *Replica, ἀνάκωλα.* Eustathius *Ἰλ. λ.* pag. 837.

Ἰσοκράτης περὶ τῆς ἀντιδόσεως, Ἀριστοτέλης τῶν κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν χρόνον ζωγράφων.] Photius: *Ἀριστοτέλης, κατὰ τὸν Ἰσοκράτους χρόνον ζωγράφον.*

Pag. 136. *Ἀδικοῦντας.*] Suidas et Etymol. habet *καθισταμένη, πρὸς ἣν ἐμηνύοντο οἱ ὀφείλοντες χρήματα τῇ πόλει, καὶ μὴ ἀποδεδωκότες*, praecipue peculatores, ut Demosth. ibi indicat. Sed et caeteri qui Remp. aliquo pacto violassent. Andocides *περὶ τῶν μυστηρίων* saepe, quae ipsa oratio est, quam Harpocratio hic *περὶ ἐνδείξεως* appellat. Delatus enim erat Andocides a Cephisio quodam, *ὁ ἐνδείξας ἐμὲ Κηφίσιος οὑτοσὶ* pag. 6 et per totam orationem. Sed alia est *περὶ τῆς ἐνδείξεως* ab ea, quam habemus *περὶ τῶν μυστηρίων.* Testis Plutarchus Andocide. *Δηλοῖ δὲ περὶ πάντων ἐν τοῖς λόγοις, οἷς συγγέγραφεν. οἱ μὲν γὰρ ἀπολογουμένου περὶ μυστηρίων εἰσὶν, οἱ δὲ καθόλου δεομένου* (lege *καθόδου*, ut ipse indicat Plutarchus eo loco.) *σώζεται δὲ αὐτοῦ καὶ ὁ περὶ τῆς ἐνδείξεως λόγος καὶ ἀπολογία πρὸς Φαίακα καὶ περὶ τῆς εἰρήνης.* De his *ζητηταῖς* Lysias p. 154.

Δημοσίᾳ.] *Δημόσια* Photius.

Αἰσχίνης κατὰ Κτησιφῶντος.] Pag. 54 et 56.

Αὐτόν.] *Αὐτῶν.*

Ἡγουμένη.] Sententias iudicum numerabant. Isaeus pag. 48.

'Ορφανῶν.] Aeschines contra Timarchum pag. 26. Demosth. ἐν τῷ πρὸς Λακρίτου παραγραφὴν in fine. ἀλλὰ τοῦ χρὴ δίκην λαβεῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, περὶ τῶν ἐμπορικῶν συμβολαίων; παρὰ ποίᾳ ἀρχῇ; ἢ ἐν τίνι χρόνῳ; παρὰ τοῖς ἕνδεκα; ἀλλὰ τοιχωρύχους καὶ κλέπτας καὶ τοὺς ἄλλους κακούργους τοὺς ἐπὶ θανάτῳ οὗτοι εἰσάγουσιν. ἀλλὰ παρὰ τῷ ἄρχοντι; οὐκοῦν ἐπικλήρων καὶ ὀρφανῶν καὶ τῶν τοκέων προστέτακται τῷ ἄρχοντι ἐπιμελεῖσθαι; ἀλλὰ νὴ Δία παρὰ τῷ βασιλεῖ; ἀλλ' οὐκ ἐσμὲν γυμνασίαρχοι, οὐδὲ ἀσεβείας οὐδένα γραφόμεθα. ἀλλ' ὁ πολέμαρχος εἰσάξει; ἀποστασίου γε καὶ ἀπροστασίου. οὐκοῦν ὑπόλοιπόν ἐστιν οἱ στρατηγοί. ἀλλὰ τοὺς τριηράρχους καθιστᾶσιν οὗτοι, εἰσάγοντες εἰς τὸ δικαστήριον, ἐμπορικὴν δὲ δίκην οὐδεμίαν ἂν εἰσάγουσι. Ulpianus ad illa in exordio Midianae. καὶ κατηγορήσων, ἐπειδή τις εἰσάγει, πάρειμι ὡς ὁρᾶτε. μετὰ γάρ, inquit, τὸ ἀποκληρωθῆναι τὸ δικαστήριον, ἐδίδοντο τοῖς θεσμοθέταις αἱ γραφαί. κἀκεῖνοι ἠρώτων λοιπὸν, βούλει κατηγορεῖν, ἢ μάρτυρας ἔχεις εἰς τὰς ἀποδείξεις ἑτοίμους; καὶ εἰ συνέφησεν, οὕτως ἤδη λοιπὸν εἰσήγετο. ἄρχοντες δὲ ἦσαν οἱ ἐν ἑκάστῳ δικαστηρίῳ τὰς κρίσεις εἰσάγοντες. Supra dixerat εἰσαγωγὴ γάρ ἐστιν Ἀθήνησιν ἀρχὴ τῶν τὰ ἐγκλήματα εἰσαγόντων. Idem longe post: ἔδει τὸν μέλλοντα κατηγορεῖν, εἰ πάντα ἕτοιμα ἔχει πρὸς τὸν ἀγῶνα ἐρωτᾶσθαι, εἰ δὲ συνέφησεν ἐκεῖνος, ὅρκον ἀπῃτεῖτο λοιπὸν ὑπὲρ τοῦ ἐπεξελθεῖν. ὁ μὲν οὖν ὀμόσας εἰσήγετο· εἰ δὲ ᾔτησέ τινα χρόνον ὑπὲρ τοῦ ἐπισκέψασθαι, ἔμενεν ἡ γραφή. ἐκαλεῖτο δὲ τὸ τοιοῦτον ὑπωμοσία, qua se excusabat, et advocationem petebat. Lysias p. 166. βασιλέα ἐπικλήρων καὶ ὀρφανῶν κύριον vocat. (86)

Pag. 137. Ὕβρεως.] Aristoph. in Vesp. p. 533. προσκαλοῦμαί σε, ὦ γέρων, ὕβρεως. Et mox: ὕβρις ἕως ἂν τὴν δίκην ἄρχων καλῇ.

Ἡγεμὼν Συμμορίας.] Demosth. ἐν τῷ περὶ τῆς συντάξεως. καὶ πρότερον μὲν κατὰ συμμορίας εἰσεφέρετε. νυνὶ δὲ πολιτεύετε κατὰ συμμορίας. ῥήτωρ ἡγεμὼν (supple συμμορ.) καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τούτῳ. καὶ οἱ βοηθησόμενοι μεθ' ἑκατέρων τριακόσιοι, οἱ δ' ἄλλοι προσνενέμησθε, οἱ μὲν ὡς τούτους, οἱ δ' ὡς ἐκείνους. Quae verba etiam in Olynth. 2 in fine leguntur. Verba Demosth. in orat. pro corona p. 112. πόσα χρήματα τοὺς ἡγεμόνας τῶν συμμοριῶν ἢ τοὺς δευτέρους καὶ τρίτους οἴεσθέ μοι διδόναι. Demosth. contra Midiam, ἡγεμὼν συμμορίας ὑμῖν ἐγενόμην ἐγὼ ἔτη δέκα. Tunc autem erat Demosthenes 32 natus annos, ut ibi ait. Est etiam ἡγεμὼν τοῦ χοροῦ apud Demosthenem in Midiam p. 393.

Δημοσθένους.] Περὶ Ἁλοννήσου. Vide argumentum Libanii.

(87) Pag. 138. *Θούκυδίδης ἐν ὀγδόῃ.*] Thucyd. lib. 8. *χείλη γάρ ἐστι τοῦ Πειραιῶς ἡ Ἠετιωνία καὶ παρ' αὐτὴν ὁ ἔσπλους ἐστίν.* Meminit et Demosth. contra Theocrinem in fine, ubi eandem narrat historiam, quam Thucydides, apud quem lege *χηλή* ex Polluce lib. 1, et Suida, apud quem *χηλαὶ οἱ ἔμπροσθεν τοῦ πρὸς θάλασσαν τείχους προβεβλημένοι λίθοι διὰ τὴν τῶν κυμάτων βίαν, μὴ τὸ τεῖχος βλάπτοιτο. παρὰ τὸ ἐοικέναι χηλῇ βοός.* Mox *χηλαὶ λιμένων αἱ ἐξοχαί.*

Οἱ δὲ χίλιοι.] Dinarch. p. 92. Maximus Tyr. serm. 39. *οὐ γὰρ τῷ κυάμῳ λαχόντες δικασταὶ χίλιοι ταῦτα ἐξετάζουσι.* Mox, *τοιαῦτα ἐν Ἡλιαίᾳ εὐθύνεται.* Stephanus, *Ἡλιαία. ἔστι δὲ τὸ μέγα δικαστήριον τὸ ἐκ τῶν δ ἠλισμένον δικαστηρίων, ἐκ πεντακοσίων καὶ πεντήκοντα, καὶ διακοσίων καὶ ἑκατόν.*

Pag. 139. *Ἡμιολιασμός.*] Isocrat. in Trapezit. pag. 715. Latini *sescuplum* aut *sesquiplum* dicunt. Concilio Laodicensi can. 4. *περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἱερατικοὺς δανείζειν καὶ τόκους καὶ τὰς λεγομένας ἡμιολίας λαμβάνειν.* *Sescupla* vertit Fernandus in Breviatione Canonum. In Cod. Moguntin. *sescupla,* i. summam capitis et dimidium summae. Marius Victorinus: *Hemiolia subsistit quae est sesquipli ratio.* Hemiolium dicunt numerum qui tantundem habeat quantum alius et dimidium amplius, ut si compares tres et duo.

Ἤπειρον.] Et ita sumitur *ἤπειρος* apud Herodotum lib. 4 pag. 254. in inscriptione, quam Darius ad Tearum amnem posuit. Et apud Xenoph. lib. 3 initio. Et Demosth. *πρὸς Πολυκλέα περὶ ἐπιτριηρ.* initio, *ᾤχοντο ἀπολιπόντες τὴν ναῦν οἱ μὲν εἰς τὴν ἤπειρον στρατευσόμενοι, οἱ δ' εἰς τὰς τῶν Θασίων καὶ Μαρωνειτῶν ναῦς.* Antiphon p. 124 et Isocrates Panegyr. p. 93 continens Asiae, et p. 123. *ἠπειρώτας* vocat Asiaticos regi Persarum obnoxios, et in ea oratione passim, et Lysias in orat. pro Aristophane, pag. 146.

(88) Pag. 140. *Ταύτας.*] *γρ. ταῦτα.* *Ἡράκλειον* enim templum est Herculis. Duo in Attica fuere, alterum Marathone, alterum in Cynosargi, ut scribit Herodotus lib. 6. p. 372, meminit Ctesias. Livius pag. 576. Laërtius pag. 211. Sed hoc loco *Ἡράκλεια* sunt Herculis festi dies, de quibus Demosth. pro corona, et *κατ' Αἰσχίνου περὶ παραπρ.* Itaque *ταύτας,* quod sequitur, ferri potest supplendo *ἑορτάς.* Aristoph. in Ranis, *ὁπόθ' Ἡράκλεια τὰ ἐν Διομείοις γίνεται.*

Ἡραῖον τεῖχος.] Herodotus lib. 4. p. 253. *Ἡραίου πόλιος τῆς παρὰ Περίνθῳ.* Demosth. Olynth. 3.

Ἠρία.] Isaeus *περὶ Ἀστυφίλου κλήρου* in fine, *τοὺς ἐχθίστους Ἀστυφίλου ἐπί τε τὰ μνήματα ἰέναι, καὶ ἐπὶ τὰ ἱερὰ*

ἐκείνου ποιήσετε. leg. ἠρία. Dinarchus contra Aristogit. εἰ τὰ ἱερὰ πατρῷά ἐστιν. Lege ἠρία, quod ex sequentibus manifesto probatur: τοσοῦτον δ' ἀπολέλοιπε τοῦ πατρὸς μνῆμά τι ἔχειν, ὦ Ἀθηναῖοι, δεῖξαι, ὥστ' οὐδ' ἐν Ἐρετρίᾳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τελευτήσαντος ἐκεῖ τὰ νομιζόμενα ἐποίησεν αὐτῷ. Demosth. contra Eubulidem. Dio Chrys. orat. 44 p. 509. ᾗ ἡμεῖς ἱδρύσεσθε καὶ ἄγαλμα, καὶ ἱερόν. Scribo ἠρίον.

Δημοσθένης.] Verba Dem. sunt: ἔπειτα λαμβάνει παῖδα διάκονον ὑδρίαν χαλκὴν ἀποφέροντα ἀλλοτρίαν ᾐτημένην πολλοῦ ἀξίαν, *commodato acceptam.* Utitur et Theophr. in charactere τῆς ἀπιστίας, et Lysias p. 174. initio, et 159 in fine. Sic enim lego.

Ἀπῶ, οὐδὲ λοπάδ' αἰτοῦμαι.] Αἰτῶν, οὐδὲ λοπάδ' αἰτούμενος.

Pag. 141. *Μυῤῥινά.*] Galenus lib. 9. de facult. simplic. Medic. Stephanus in *Λῆμνος* habet *Μύριναν*, et in *Μύρινα.*

Ἠϊών.] Thucyd. Ἠϊόνα τὸν ἐπὶ Στρυμόνι. Ibi Schol. Thucyd. lib. 1 p. 65 scribit, ὅτι δύο Ἠϊόνες εἰσὶν ἐν τῇ Θρᾴκῃ, ἡ μὲν λιμὴν τῆς Ἀμφιπόλεως, περὶ ἧς νῦν λέγει (sed et (89)
lib. 4 Ἠϊόνα ait Thucydides esse emporium 25 stad. distans ab Amphipoli.) ἡ δ' ἄλλη πόλις. *Λυκόφρων.* τὸν μὲν γὰρ Ἠϊὼν Στρυμόνος Βισαλτία.

Θουκυδίδης.] Lib. 4 initio.

Θέμενος --- Δημοσθένης.] Et Lycurgus κατὰ *Λεωκράτους* pag. 137. Aeneas in Poliorcet. pag. 9. πολλοὶ δὲ τῶν Χαλκιδέων δι' ἀγνοίας ἀπόλλυνται. οἱ γὰρ ἐκφοβηθέντες ἐτίθεντο φέροντες τὰ ὅπλα πρὸς τοὺς πολεμίους ὡς πρὸς φίλους. Plato eo sensu ὅπλων θέσεις dixit. Lysias κατὰ *Φίλωνος* p. 175 in fine. Leopardus lib. XI cap. 20. θέμενος τὰ ὅπλα, contrario sensu Xenophon lib. 2. *Ἑλλην.* p. 276 pro ἀποθέμενος et sic p. 277 et 783. Sic et Thucydides non semel. Ut lib. 4. interpres ἀποθέμενος explicat, eodemque libro p. 314. ἔθεντο τὰ ὅπλα pro περιέθεντο, ut schol. explicat. Et sic Herodotus p. 315. Sic Aristophanes Lysistrate pag. 846. θὲς ἐς τὸ πρόσθεν ὑπτίαν τὴν ἀσπίδα, ubi *colloca* significat *humi.* Libanius in Basilico. οὕτω θαῤῥῶν τε τὰ ὅπλα ἐτίθετο, *arma induebat*, καὶ τὸ ταῖς ἐλπίσι τέλος σύμφωνον ἐκομίζετο. Diodorus lib. 20 p. 770. θεμένους τὰ ὅπλα παραδοῦναι σφᾶς αὐτούς. θέσθαι τὰ ὅπλα pro *castra metari* usurpat Dionys. Halic. sicut et Xenophon.

Pag. 143. *Θερμάν.*] Θέρμην urbem Macedoniae commemorat Thucyd. lib. 1, ubi Scholiastes notat, ὅτι ἡ νῦν Θεσσαλονίκη πόλις πάλαι Θέρμα ἐκαλεῖτο.

Θερμοπύλαι.] Scylax in Meliensibus. *ἐνταῦθα Θερμοπύλαι, Τραχὶς, Οἴτη, Ἡράκλεια.*

Pag. 144. *Θέσθαι.*] Sic *θέσις* pro *hypotheca et oppignoratione* sumitur apud Demosth. *πρὸς Ἀπατούριον* initio, *τεθείσης τῆς νεὼς μ μνῶν, ὅσουπερ ἡ θέσις ἦν.* Etymol. *θέμενος ὁ λαβὼν τι σκεῦος εἰς ὑποθήκην.* Tamen et *θέμενος* dicitur *qui pecuniam apud argentarium deposuit:* et *θέμα depositum* apud Cebetem in Tabula.

(90)

Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τῶν ἀτελειῶν.] i. *πρὸς Λεπτίνην.* Utitur autem sic etiam in ea contra Timocratem. *ἔπειτα τοὺς μὲν τοῦ Σόλωνος νόμους τοὺς πάλαι δεδοκιμασμένους, οὓς οἱ πρόγονοι ἔθεντο, λύουσιν.*

Pag. 145. *Θέτης.*] Utitur Isaeus in oratione *ὑπὲρ τοῦ Ἀριστάρχου κλήρου.* Hesychius, *θέτης ὁ προθέμενός τι.* Ut autem Isaeus ea loco *πρατέρα ἢ θέτην* iungit, ita ex adverso in orat. *περὶ τοῦ Δικαιογ. κλήρου.* p. 48 *πριάμενον ἢ θέμενον* bis coniungit. Est autem *θέμενος creditor qui pignori accipit, ὑποθέμενος debitor qui obligat,* teste Ammonio et Harpocrat. in *θέσθαι.* De hac voce *πρατὴρ* vide Pollucem.

Ἐν τῷ περὶ τῶν ἀτελειῶν.] Videtur esse oratio *πρὸς Λεπτίνην,* in qua *περὶ ἀτελειῶν* controversia est. Ibi autem a Leucone Bospori *κυρίῳ,* (non enim tyrannum vocat, quia hospes erat Atheniensium et civitate atque immunitate donatus) Theudosiam emporium conditum esse scribit nihilo inferius Bosporo ipso. Leucon autem immunitate donarat Athenienses *καὶ πρώτους γεμίζεσθαι, primum frumentum auferre eis licere* pronunciaverat immunes a tricesima. Ait vero Demosthenes quotannis Athenis advehi e Bosporo, quod erat eorum horreum, 40 *σίτου μυριάδας.* Supple eleganter *μεδίμνων. μόδιον* usurpat Dinarchus.

Θεωρικά.] Libanius in Olynthiacam 1 argum. et Demosth. *ἐν τῷ περὶ τῆς συντάξεως δύο ὀβολοὺς* singulis distribui consuesse memorant, et Demosth. etiam pro corona non longe ab initio. Verba Libanii sunt. *οὐκ ὄντος τὸ παλαιὸν θεάτρου λιθίνου παρ' αὐτοῖς, ἀλλὰ ξυλίνων συμπηγνυμένων ἰκρίων, καὶ πάντων καταλαμβάνειν τὸν τόπον σπευδόντων πληγαί τε*
(91) *ἐγίνοντο, καί που καὶ τραύματα. τοῦτο κωλῦσαι βουληθέντες οἱ προεστῶτες τῶν Ἀθηναίων ὠνητοὺς ἐποιήσαντο τοὺς τόπους, καὶ ἕκαστον ἔδει διδόναι δύο ὀβολούς. ( ) ἵνα δὲ μὴ δοκῶσιν οἱ πένητες τῷ ἀναλώματι λυπεῖσθαι, ἐκ τοῦ δημοσίου λαμβάνειν ἕκαστον ἐτάχθη.* Sequitur, *τοὺς δύο ὀβολούς. ἐντεῦθεν μὲν οὖν τὸ ἔθος ἤρξατο. προῆλθε δὲ εἰς τοσοῦτον, ὥστε οὐκ εἰς τοῦτο μόνον ἐλάμβανον, ἀλλ' ἁπλῶς πάντα τὰ δημόσια χρήματα διενέμοντο.* Ulpianus in Olynth. 1 *πολλῶν*

θεωμένων καὶ στασιαζόντων διὰ τὸν τόπον καὶ ξένων καὶ πολιτῶν, καὶ τολοιπὸν τῶν πλουσίων ἀγοραζόντων τοὺς τόπους, βουλόμενος (ὁ Περικλῆς) ἀρέσαι τῷ δήμῳ καὶ τοῖς πένησιν, ἵνα ἔχωσι καὶ αὐτοὶ πόθεν ὠνεῖσθαι τόπους, ἔγραψε τὰ προσοδευόμενα χρήματα τῇ πόλει γενέσθαι πᾶσι θεωρικὰ τοῖς πολίταις. εἶτα ἐπιχειρήσαντος Ἀπολλοδώρου τινὸς (cuius meminit Demosth. contra Neaeram initio) πάλιν αὐτὰ ποιῆσαι στρατιωτικά, βουλόμενος Εὔβουλος ὁ πολιτευόμενος, δημαγωγὸς ὢν πλείονα εὔνοιαν ἐπισπάσασθαι τοῦ δήμου πρὸς ἑαυτόν, ἔγραψε νόμον τὸν κελεύοντα θανάτῳ ζημιοῦσθαι, εἴτις ἐπιχειροίη μεταποιεῖν τὰ θεωρικὰ στρατιωτικά. Isocrates de pace 347.

Ἀγύῤῥιος.] Huius meminit Plato comicus apud Plutarchum ἐν πολιτικοῖς παραγγέλμ. et Isocrates.

Pag. 146. Δραχμή.] Drachma Athenis lucar initio fuit, unde adagium, δραχμὴ χαλάζωσα. Notandum hic Philini nomen, quod, ni fallor, leges apud Hesychium.

Εὔβουλος.] Eubuli huius meminit Aeschines contra Ctesiphontem initio. Theophilus in Philaulo de quadam meretrice, ἣν ἥδιόν ἐστιν ἰδεῖν, ἢ τὸ θεωρικὸν ἔχουσιν ἡμῖν διανέμειν ἑκάστοτε.

Ἐπὶ τοῦ θεωρικοῦ.] Pollux p. 400 initio, ubi male interpres. Et Demosth. pro corona p. 115. Porro Demades hanc pecuniam reip. gluten esse dicebat. Plutarch. ἐν Πλατωνικ. ζητήμ. ὥς ἔλεγε Δημάδης, κολλὰν ὀνομάζων τὰ θεωρητικὰ τῆς δημοκρατίας.

Θεωροί.] Qui his praeerat, ἀρχιθέωρος dicebatur. Andocides περὶ μυστηρίων p 17. ἀρχιθέωρον εἰς Ἰσθμὸν καὶ Ὀλυμπίαζε. Meminit et Dinarchus. Autor Etymolog. Ἀρχιθέωρος ὁ ἡγούμενος τῶν θεωρῶν. θεωροὶ δὲ εἰσὶν οἱ τὴν θεωρίαν φέροντες τοῖς θεοῖς εἰς τοὺς Ἑλληνικοὺς ἀγῶνας, καὶ ὑπὲρ τῶν πατρίων θύοντες. Apud Heliodorum lib. 2 et 3 ἀρχιθέωρος τῶν Αἰνειάνων dicitur Theagenes. Latinis *legati* dicuntur. Sic Livius lib. 45 de ludis ab Aemilio indictis: *et legationes cum victimis*. In Graeco erat θεωρίαι. Curtius lib. 4. Carthaginiensium *legati tunc venerant* etc. id est, θεωροί. Polybius leg. 71. In Indice fabularum Aeschyli recensetur una hoc titulo, θεωροὶ ἢ Ἰσθμιασταί. Male in vulgatis editionibus Θεόδωροι ἢ Ἰσομοιασταὶ legitur. Nam Hesychius in Ἰαμβὶς sic citat, ut dixi. Ἰσθμιασταὶ dicitur ut Δηλιασταὶ et Πυθιασταί. In libro 2 Maccabaeorum cap. 4 et 5 de certamine quinquennali in urbe Tyro, ἀπέστειλεν Ἰάσων θεωρούς. Vetus interpres vertit *spectatores*, minus recte. Fuit et Nicias ἀρχιθέωρος missus in Delum ab Atheniensibus cum (92)

choro et victimis ad sacrum solemne. Plutarchus in Nicia. Idem in Demetrio ait decretum fuisse ab Atheniensibus, ut Antigonus et Demetrius Dii Servatores appellarentur, utque legati ad eos mittendi θεωροὶ dicerentur.

Pag. 147. *Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Ἀριστογείτονος.*] In prima sub finem. *ἀλλ' ἐφ' οἷς ὑμεῖς τὴν μιαρὰν Θεωρίδα τὴν Λημνίαν, τὴν φαρμακίδα, καὶ αὐτὴν καὶ τὸ γένος ἅπαν ἀπεκτείνατε. ταῦτα λαβὼν τὰ φάρμακα* (supple Aristogitonis frater) *καὶ τὰς ἐπῳδὰς παρὰ τῆς θεραπαίνης αὐτῆς, ἣ κατ' ἐκείνης* (*Θεωρίδος* supple) *τότ' ἐμήνυσεν, ἐξ ἧσπερ ὁ βάσκανος οὑτοσὶ πεπαιδοποίηται* (in praemium enim delationis civitate donata erat, ut puto) *μαγγανεύει καὶ φενακίζει καὶ τοὺς ἐπιλήπτους φησὶν ἰᾶσθαι αὐτὸς ὢν ἐπίληπτος πάσῃ πονηρίᾳ.*

(93) *Ἀνδοκίδης ἐν τῷ περὶ Μυστηρίων.*] Pag. 5.

Θησεῖον.] De quo Aristoph. *ἐν Ὥραις. εἴ μοι κράτιστόν ἐστιν εἰς τὸ Θησεῖον δραμεῖν, ἐκεῖ δὲ, ἕως ἂν εὕρωμεν πρᾶσιν, μένειν.* Laudat Pollux lib 7 cap. 2, et haec a servis dici testis est. Vide ergo Hesychium in *Θησεῖον.* Aristoph. in Equitibus in fine, *καθῆσθαί μοι δοκῶ εἰς τὸ Θησεῖον πλεούσαις ἢ ἐπὶ τῶν σεμνῶν θεῶν.* Schol. *ἐνταῦθα οἱ καταφεύγοντες τῶν οἰκετῶν ἀσυλίαν εἶχον.* Plutarchus in Theseo in fine. *καὶ κεῖται μὲν ἐν μέσῃ τῇ πόλει παρὰ τὸ νῦν γυμνάσιον. ἔστι δὲ φύξιον οἰκέταις καὶ πᾶσι τοῖς ταπεινοτέροις καὶ δεδιόσι κρείττονας.* Andocides p. 8 videtur locare iuxta Piraeeum, certe longe a foro. Lege *ἱκετῶν* ex Suida in *Θησεῖον.* Etymol. *Θησεῖον τέμενός ἐστι τῷ Θησεῖ. ὃ τοῖς οἰκέταις ἄσυλον ἦν. ἐλέγοντο δὲ δίκαι ἐνταῦθα. Φιλόχορος δὲ οὐ μόνον τοὺς οἰκέτας τοπαλαιόν φησι καταφεύγειν εἰς τὸ Θησεῖον, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὁπωσοῦν ἱκετεύοντας.* Plutarchus in Theseo, *καὶ ὅσα ὑπῆρχε τεμένη αὐτῷ τῆς πόλεως ἐξελούσης, ἅπαντα καθιέρωσε Ἡρακλεῖ, καὶ προσηγόρευσε ἀντὶ Θησείων Ἡράκλεια, ὡς ἱστορεῖ Φιλόχορος.* Idem ante Philochorum Euripides in Hercule Furente.

Pag. 148. *Πενιχρὰν κόρην ἣν Θῆσσαν ὀνομάζουσιν οἱ Ἀττικοί.*] Schol. Apollonii lib. 1 Argon. p. x. *καὶ τὰς πενιχρὰς γυναῖκας θήσσας λέγουσιν Ἀθηναῖοι.*

Ἐπάναγκες.] Demosthenes *πρὸς Λεωχάρην* in fine. Terentius Phormione actu 1. scena 2 et 5. Harpocr. supra in V. *Ἐπίδικος.* Diodorus lib. XII p. 83, qui pro illo *πέντε μνᾶς* habet *πεντακοσίας δραχμὰς*, eandemque legem a Charonda latam esse scribit.

Ἰσαῖος ἐν τῷ περὶ Ἀστυφίλου κλήρου.] Pag. 70.

Θίμβρων.] Huius meminit Plutarchus in Artoxerxis vita. Aristot. Polit. lib. 7 cap. 14. Xenophon lib. 3.

Pag. 149. *Θόρικος.*] Thucydides lib. 8. *μεταξὺ Θορίκου καὶ Πρασίων.* Herodotus lib. 4 p. 256. *ἀπὸ Θορίκου μέχρι Αναφλύστου δήμου.* Corrupte apud Demosth. contra Midiam, *Καλλισθένης Σφήττιος, Διόγνητος Θεώρισκος, Μνησίθεος Ἀλωπεκῆθεν.* Scribe *Θορίκιος.* Thoricios fuisse ex tribu Acamantide docet Dem. *περὶ τοῦ ὀνόματος.* (94)

Κατεδηδομένων.] *Κατεδηδεσμένων.*

Θυμοιτάδαι.] Stephanus *Θυματάδαι* habet.

Μετέθησαν.] *Μετέστησαν.*

Αἰσαντίδος.] *Αἰαντίδος.*

Ἀφνιδαῖοι.] Forte legendum est *Ἀφιδναῖοι.* Plutarchus in vitis Rhetorum, in vita Demosthenis initio, Callistratum illum oratorem *Ἀφιδναῖον* fuisse ait. *Ἀφίδναι δῆμος* Hesychio. Plutarcho in Theseo vicus, quem Castor et Pollux cepere. Vide Hesych. in *ἀσανέων. Ἀφιδναῖος* dicitur Callimachus polemarchus ab Herodoto. Decretum apud Demosthenem pro corona initio p. 34.

Pag. 150. *Τύτιον.*] Vide supra ad *ἐπιδίετες.*

Ζηνόβιον.] *Ζηνόθεμιν.*

Ἱέραξ.] Huius et Stratoclis Amphipolit. qui Atheniensibus ab Euboeensium defensione redeuntibus legati Amphipolim tradere polliciti sunt, si eo Athenienses navigare vellent, meminit Demosth. Olynth. 1 initio, ubi ait Athenienses id recusasse, et Libanius declam. 16.

Pag. 151. *Ἐπιόντα.*] *Ἐπανιόντα.*

Pag. 152. *Ἱερώνυμος Μεγαλοπολίτης.*] Quem Isocratis fuisse discipulum ibi Ulpianus annotat. Vide de hoc Hieronymo locum Demosthenis, quem adduxi ad vocem *μύριοι.*

Δημοσθένης δὲ ἐν τῷ κατὰ Κόνωνος.] *Οἱ παίζοντες οἷα ἄνθρωποι νέοι σφίσιν αὐτοῖς ἐπωνυμίαν πεποίηνται, καὶ καλοῦσι τοὺς μὲν ἰθυφάλλους, τοὺς δὲ αὐτοληκύθους. ἐρῶσι δ᾽ ἐκ τούτων ἑταιρῶν τινες:* quorum nonnulli puellas adamant. Infra: *ἰθύφαλλοί τινές ἐσμεν ἡμεῖς, συνηγμένοι καὶ ἐρῶντες.* Et in fine: *ἀκούω δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, Κάκχιόν τε τινὰ,* (95) *ὃς παρ᾽ ὑμῖν ἀπέθανε, καὶ Ἀριστοκράτην τὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς διεφθαρμένον, καὶ τοιούτους ἑτέρους καὶ Κόνωνα τουτονὶ ἑταίρους εἶναι μειράκια ὄντας καὶ τριβαλλοὺς ἐπωνυμίαν ἔχειν.* Vide omnino Hesychium in *τριβαλλοί.* Sequitur in Dem. *τούτους τά τε Ἑκαταῖα κατεσθίειν, καὶ τὰς ὄρνεις τὰς ἐκ τῶν χωρῶν, αἷς καθαίρουσιν, ὅταν εἰσιέναι μέλλωσι, συλλέγοντας ἑκάστοτε συνδειπνεῖν ἀλλήλοις.* Etymolog. *τριβαλλοὶ οἱ ἐν τοῖς βαλανείοις ἀναγώγως διατριβόμενοι, οἱ δὲ τοὺς εἰκαίως τοὺς βίους διατρίβοντας.*

Ἰκαριεύς.] Demosthenes *κατὰ Κόνωνος.*

Στέμματι ἐστεμμένος.] *Ἐρίῳ πεπλεγμένος.* Scholiastes Comici in Plutum p. 43. Aelianus lib. 4 de animal. cap. x.

Pag. 153. *Οὕτως.*] Scylax *τὸ δὲ αὐτὸ Ἀδρίας ἐστὶ καὶ Ἰόνιος.*

Ἵππαρχος.] Plutarch. in Nicia. *καὶ τὸ πέρας οὐδεὶς ἔτι τὸ παράπαν ἐξωστρακίσθη μετὰ Ὑπέρβολον, ἀλλ' ἔσχατος ἐκεῖνος. πρῶτος δ' Ἵππαρχος ὁ Χολαργεὺς συγγενὴς ὢν τοῦ τυράννου.*

Ἵππαρχος ὁ Χάρμου.] De quo Plutarchus in Nicia idem scribit, quod hic Androtion. Meminit et Zenobius in *Ἱππάρχου τειχίον.* Nisi alter is est Hipparchus, quod non puto. Sed manifeste Suidas in eodem adagio explicando, *Ἵππαρχος,* ait, *ὁ Πεισιστράτου.* Lycurgi verba sic hodie leguntur p. 147. *Ἵππαρχον γὰρ τὸν Τιμάρχου* etc. quae sunt recondita, et huc maxime faciunt. Scribe *τὸν Χάρμου* ex Harp. Hic opinor ipse Charmus est, cuius meminit Plat. in Solone initio. *λέγεται δὲ καὶ Πεισίστρατος ἐραστὴς Χάρμου γενέσθαι, καὶ τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἔρωτος ἐν Ἀκαδημίᾳ καθιερῶσαι.* Lactantius lib. 3 cap. 20. *Magnum Cicero audaxque consilium suscepisse Graeciam dicit, quod Cupidinum et Amorum simulacra in Gymnasiis consecrasset.* Athenaeus lib. 13 scribit non
(96) Pisistratum Charmi amatorem, sed Charmum ipsum polemarchum, qui Hippiam Pisistrati filium amabat, Amoris simulacrum in Academia dedicavisse. Verba hic omnino ascribe: simulque Pausaniam Atticis p. 23. Clemens Protreptico. *τὸν Ἔρωτα ἐτίμα πρότερον οὐδὲ εἷς, πρὶν ἢ Χάρμον μειράκιόν τι ἑλεῖν.* Leg. *ἐλεεῖν, καὶ βωμὸν ἱδρύσασθαι ἐν Ἀκαδημίᾳ.* Scaliger in Animadvers. Eusebianis pag. 13 hic *Χαρῖνον* legendum esse ait apud Clementem. Idem ad numerum Euseb. 789, ubi hunc Harpocrationis locum adducit, *Χαρῖνον* legit. Pessime. Quasi *Χάρμος* Graecum nomen non esset, a quo *Χαρμίδης* et *Ἐπίχαρμος* derivantur. Athenaeus lib. 13. *καὶ Χάρμου τοῦ πολεμαρχήσαντος θυγατέρα ἔλαβεν Ἱππίας περικαλλεστάτην οὖσαν. συνέβη δὲ ὥς φησι τὸν Χάρμον ἐραστὴν Ἱππίου γενέσθαι, καὶ τὸν πρὸς Ἀκαδημίᾳ Ἔρωτα ἱδρύσασθαι πρῶτον, ἐφ' ᾧ ἐπιγέγραπται,*

Ποικιλομήχαν' Ἔρως, σοὶ τόνδ' ἱδρύσατο βωμὸν
Χάρμος ἐπὶ σκιεροῖς τέρμασι γυμνασίου.

Charmus quoque tibicen laudatur ab Athenaeo lib. 8, et in Anthol. lib.

Ἐτυράννησεν.] *Ἐτυραννίησεν.* Sic Heraclides, ubi de ostracismo.

Pag. 154. *Ἰσαῖος ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἀπολλοδώρου.*] Pag. 61.

Ζευγῆτας.] *Ζευγίτας.* Vide Plutarchum in Solone, Aristotelem. Scholiastes Thucydidis lib. 3 pag. 183 *ζυγίτας* vo-

cat. Adde Plutarchum in comparatione Aristidis et Catonis.

Πολύφης.] Etiam Suidas *Πολυφῆς*. Sed lege *Κορυφῆς*. Cicero 3. de Nat. Deorum. *Quarta Iove nata et Coryphe Oceani filia, quam Arcades Coryphasiam nominant, et quadrigarum inventricem ferunt.* Arnobius lib. 4. *Desistetne et illa Minervam se dicere, cui Coryphasiae nomen vel ex Coryphae matris signo, vel quod ex vertice summo Iovis parmam ferens emicuit.* Etymologus in *Ἱππία*, *Κορυφῆς* habet. Stephanus in *Βάρκη* ait Barcaeos *ἱπποτροφίαν* a Neptuno, aurigandi artem a Minerva didicisse. Certe Neptunus *ἵππιος* dictus est, ut notat Eustathius in Odyss. α pag. 1392. (97)

Ἀπὸ Ἱπποδάμου.] De Hippodamo vide Hesychium omnino et Aristotelem libro secundo polit. cap. 6, Schol. Comici in Equitibus 306, ad istud, *ὁ δ' Ἱπποδάμου λείβεται θεώμενος*, notat. *οὗτος ἐν Πειραιεῖ κατῴκει, καὶ οἰκίαν εἶχεν, ἥνπερ ἀνῆκε δημοσίαν εἶναι, καὶ πρῶτος αὐτὸς τὸν Πειραιᾶ κατὰ τὰ Μηδικὰ συνήγαγεν. ἦν δὲ Ἀθηναῖος τίμιος, καὶ οἱ μὲν αὐτόν φασι Θούριον, οἱ δὲ Μιλήσιον εἶναι.* Apud Hesychium lege *εἰς Θουριακούς*. i. *Θουρίους*, ut loquitur Theophrastus apud Stobaeum aliique. Apud Stobaeum diserte *λόγῳ περὶ εὐδαιμονίας* 249 Hippodami Thurii ex libro de felicitate elegantissimum fragmentum affertur. *Διελεῖν* apud Hesychium est distinguere ac designare. Geometra apud Aristoph. in Avibus p. 589. *γεωμετρῆσαι βούλομαι τὸν ἀέρα ὑμῖν διελεῖν τε κατ' ἀγυιάς.* nam urbem in aëre nephelococcygiam condere volebant.

Pag. 155. *Ἴσα βαίνων Πυθοκλεῖ.*] Pythocles forte intelligendus est ille adolescens praeclarissimae indolis laudatissimus apud Epicureos. Plutarchus contra Epicureum Colotem. Laërtius. Sed nihil affirmo. Videtur obstare ratio temporis. De eo Pythocle, qui Epicureo antiquior videtur, multa Demost. *περὶ παραπρ.*

Ἐβάδιζε.] Addit Demosth. *ὑποπεπτωκὼς ἐκείνῳ*, ei se submittens adulatoris in morem. Sic et infra usurpat, *τοιούτοις ἐθελοντὴς ὑποπίπτει.*

Αἰσχίνης κατὰ Κτησιφῶντος. Ἕτερος etc.] In fine, ubi hic locus paulo aliter legitur. Intelligit autem Aeschines Leocratem, quem Lycurgus rhetor accusavit, ut patet ex oratione Lycurgi.

Εὔριπος.] *Ἕρμιππος*. Dionysius Halic. in Isaeo. *οὐδὲ γὰρ ὁ τοὺς Ἰσοκράτους μαθητὰς ἀναγράψας Ἕρμιππος, ἀκριβὴς ἐν τοῖς ἄλλοις γενόμενος, ὑπὲρ τοῦδε τοῦ ῥήτορος οὐδὲν εἴρηκεν, ἔξω δυοῖν τούτων, ὅτι διήκουσε μὲν Ἰσοκράτους, καθηγήσατο δὲ* (98)

Δημοσθένους, συνεγένετο δὲ τοῖς ἀρίστοις τῶν φιλοσόφων. Laudatur hic Hermippus ab Athenaeo et Diogene Laërtio. Hieronymus in prologo de Scriptor. Eccles. Hermippum Peripateticum de viris illustribus scripsisse dicit. Suidas in *Ἴστρος. Ἕρμιππος ἐν τῷ β τῶν διαπρεψάντων ἐν παιδείᾳ δούλων.* At vero autor Etymol. in *Ἀπάμεια. Ἕρμιππος ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν παιδείᾳ λαμψάντων.*

Μαθημάτων.] *Μαθητῶν.*

Παρ' Ἀθηναίοις.] *Ἴσως, παρὰ Θηβαίοις.* Proclivis lapsus est ab *Θηβαίοις* in *Ἀθηναίοις*, ut exemplis ostendit Scaliger ad numerum Eusebii 90, ubi bellum Amazonum contra Athenas anno ante Thesei exilium ponitur, male. Quibus adde locum Isacii Tzetzis in Lycophronem pag. 8. *ἔπεμψαν οἱ Ἀθηναῖοι θεοπρόπους εἰς Πυθώ.* Lege *οἱ Θηβαῖοι.* Loquitur enim de Athamante Thebarum rege.

Pag. 156. *Ἰσοδαίτης.*] Bacchi *ἐπώνυμον* ait esse Plutarchus in tract. de litera *εἶ.*

Ἰσοτελής.] Xenophon lib. 2 rerum Graec. p. 475, et in libro de Vectigalibus p. 540.

Καλύπτρῳ.] Scrib. *κολυττῷ.*

Ἰτεαῖος.] Demosth. *πρὸς τὴν Λακρίτου παραγραφήν. πρὸς τοῖσδε ἐξεμαρτύρησεν Ἀχράδης Μνησωνίδου Ἀχαρνεύς, Σώστρατος Φιλίππου Ἱστιαιόθεν, Φιλτιάδης Κτησίου Ξυπεταιών, Διονύσιος Ἑρμοκρατίδου Χολλίδης.* Lego *Ἰτεαιόθεν.* Iterum in eadem oratione *Ἱστιαιόθεν* male legitur. Androtion *Ἰταῖος* dixit *τρισυλλάβως*, teste Stephano.

Pag. 157. *Ἴων.*] Suidas in *Διθυραμβοδιδ.*

Πλέον ἐλάσσων τούτων τριῶν ἑνός, ἑκάστου.] Forte, *ἢ ἔλασσον τοῦ τῶν τριῶν ἑνός. Ἑκάστου* etc.

(99) *Ἄνδροκλος.*] F. *Ἄνδρος*, quae una ex Cycladibus, quam occupavit colonis Neleus. Velleius lib. 1. Certe *Ἄνδροκλος* nomen proprium est, quem cum Neleo iungit Plutarchus tract. de gloria Atheniensium, ac nescio an cum ipso Neleo sit profectus Athenis. Vide Pausaniam Achaicis initio. Strabo lib. 14 initio *γνήσιον Κόδρου υἱὸν* vocat *κτίστην Ἐφέσου* Androclum. Aelianus lib. 8 cap. 5 *ποικ. ἱστορ.* pro Androclo numerat *Χῖον.*

Ἀριστοφάνης ἐν Θεσμοφοριαζούσαις -- διεκίνουν Ἰωνικῶς.] Horatius, *motus doceri gaudet Ionicos matura virgo.* Plautus Poenulo. *Quippe ego qui probe Ionica perdidici, sed palliolatim amictus sic huic incessi ludibundus.* In Aristophane lego *διεκινοῦντ' ἰωνικῶς.* Suidas in *ἐμιτρώσατο* locum Aristophanis affert, et explicat *ζώναις διαζωσάμενοι ἁβρῶς περιεπάτουν.*

Pag. 158. *Καδίσκος, Ἰσαῖος ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἁγνίου κλήρου.*] Demosth. *πρὸς Μακάρτατον περὶ τοῦ Ἁγνίου κλήρου* hanc vocem saepe usurpat, *καδίσκων τεττάρων τεθέντων κατὰ τὸν νόμον.* Nota, tot cadiscos positos fuisse, quot essent qui disceptarent et haereditatem vindicarent. Erant autem quatuor in ea causa. Porro in ea oratione *δίσκος* semper scribitur, male. MS. Aug. semel habet *καδίσκος.* Verba Isaei pag. 77. leguntur. Vide et Lycurgum contra Leocrat. in fine.

Καθάρσιον.] Plutarchus in Phocione de prodigiis: *μύστην δὲ λούοντα χοιρίδιον ἐν καθαρῷ λιμένι* (lege *κανθάρου λιμένι*, ut docet Aristophanes in *Εἰρήνῃ*, eiusque Scholiastes ac Suidas) *κῆτος συνέλαβε.* Hesychius in *ἀφροδισία ἄγρα.*

Pag. 159. *Ἐνδεκάτῃ.*] *γρ. δεκάτῃ.* Locus aliter hodie legitur, hoc modo. *καὶ οὐδείς ἐστι τῶν τριηραρχεῖν δυναμένων, οὐδὲ τῶν εἰσφέρειν, ὅστις οὐκ ἠξίου τὰ καθήκοντα ἀφ' ἑαυτοῦ ποιεῖν.* Leg. *ἐφ' ἑαυτοῦ*, id est, *quantum in se est.* Sic Graeci loquuntur. Iulianus in orat. ad Heracl. *πῶς κυνιστέον*, initio, *δεῦρο πειραθῶμεν αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν διδάξαι.* (100)

Κάθετος.] Puto genus fuisse sacrificii. Sic apud Illyrios quaternos equos Neptuno iaciebant in mare nono quoque anno, teste Festo in *Hippius:* et Rhodii quotannis quadrigas Soli consecratas in mare iaciunt, quod is tali curriculo fertur circumvehi mundum, ut ait Festus in *October equus:* et Syracusis calicem floribus et favis ac thure et omni aromatum genere plenum iactabant in mare, ut scribit Polemo apud Athenaeum initio lib. XI. Apud Indos Rex aureum modium in flumen Indum demergere ait Philostrat. lib. 2 cap. 9. Caesareae Philippi victima quotannis iaciebatur in fontem, ex quo Iordanis oriri creditur. Eusebius lib. 7 hist. Legi apud Schol. Aristoph. arietem aut agnum in tempestatibus immolari suetum, ut venti cessent. Virg. p. 306 apud Macrobium. Virgilius. *Caedebant ventis et tempestatibus agnam.* Vide ibi Servium. Apud Appianum in Mithridat. *Ποσειδῶνι λευκῶν ἵππων αἷμα καθεὶς εἰς τὸ πέλαγος.*

Ἰσοκράτους ἐν τῷ Βουσίριδι, περὶ Λακεδαιμονίων.] Plato in Protagora de Lacedaemoniis loquens. *καὶ αὐτοὶ οὐδένα ἐῶσι τῶν νέων εἰς τὰς ἄλλας πόλεις ἐξιέναι, ὥσπερ οὐδὲ Κρῆτες, ἵνα μὴ ἀπομανθάνωσι ἃ αὐτοὶ διδάσκουσι.* Plutarchus in Lycurgi vita sub finem hanc legem Lycurgo attribuit autori. Nicolaus Damasc. de moribus gentium: *ξένοις δ' ἐμβιοῦν οὐκ ἔξεστιν ἐν Σπάρτῃ, οὔτε Σπαρτιάταις ξενιτεύειν.* Xenoph. de rep. Laced. Suidas in *διειρωνόξενοι*, *καὶ οὐκ ἐξῆν ξένῳ τινὶ ἀεὶ τῆς Σπάρτης ἐπιβαίνειν, ἀλλ' ὡρισμέναις ἡμέραις.*

Porro Isocratis locus exstat in Busiride pag. 444. Philostrat. lib. 6 cap. x.

Pag. 160. *Νόμους.*] *Μόνους.*

Ἰσοκράτης Πανηγυρικῷ.] Initio p. 83.

(101) *Κακοτεχνιῶν --- Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Τιμοθέου τίσεως.*] Dem. *ἐν τῷ κατὰ Στεφάνου ψευδομαρτυρ. παραδοῦναι παῖδα ἤθελον αὐτῷ γράμματ' ἐπιστάμενον βασανίζειν, ὃς παρῆν, ὅθ' ὡμολόγει ταῦθ' οὗτος, καὶ τὴν μαρτυρίαν γέγραφεν οὐδὲν ὑφ' ἡμῶν κελευσθεὶς κακοτεχνεῖν.* Et *πρὸς Ἀπατούριον* in fine: *εἴπερ μὴ κοινῶς μετὰ τούτου ἐκακοτέχνει. Mendacium una ambo commenti essent.* Sic *κακοτεχνεῖν* adversus Lacritum usurpat in fine orationis, pro *mala fide agere*, et alibi. Locus autem Demosthenis, quem intelligit Harpocr. legitur *ἐν τῷ πρὸς Τιμόθεον ὑπὲρ χρέους*, in fine. *φοβούμενος μὴ ἐξελέγξας τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκότα Αἰσχρίωνα* (libertum Timothei) *ἐπὶ αὐτὸν δὲ* (Timotheum, qui eum produceret) *τῶν κακοτεχνιῶν ἔλθοιμι κατὰ τὸν νόμον.*

Κακώσεως.]. Demosth. Philipp. x. *οὐδὲ γὰρ ἐν ταῖς ἰδίαις οἰκίαις ὁρῶ τὸν ἐν ἡλικίᾳ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους οὕτω διακείμενον, οὐδ' οὕτως ἀγνώμονα, οὐδ' ἄτοπον τῶν ὄντων οὐδένα, ὥστε εἰ μὴ ποιήσουσιν ἅπαντες, ὅσ' ἂν αὐτὸς, οὐ φάσκοντα ποιήσειν οὐδὲν οὐδ' αὐτόν. καὶ γὰρ ἂν τοῖς τῆς κακώσεως εἴη νόμοις οὕτως τότε ἔνοχος. δεῖ γὰρ οἶμαι τοῖς γονεῦσι τὸν ὡρισμένον ἐξ ἀμφοτέρων ἔρανον καὶ παρὰ τῆς φύσεως καὶ παρὰ τοῦ νόμου δικαίως φέρειν καὶ ἑκόντα ὑποτελεῖν.* Et in oratione contra Timocratem: *πολὺ γὰρ δήπου μᾶλλον οἱ προδιδόντες τι τῶν κοινῶν, ἢ οἱ τοὺς γονέας κακοῦντες ἢ οἱ μὴ καθαρὰς τὰς χεῖρας ἔχοντες. εἰσιόντες δὲ εἰς τὴν ἀγορὰν, ἀδικοῦσιν, οἷς ἅπασιν οἱ μὲν ὑπάρχοντες νόμοι δεσμὸν προλέγουσι.* Pro pupillis etiam licebat intendere hanc actionem Isaeo teste p. 79 initio. Vide et p. 78. Erat enim iudicium publicum, ut et tutelae. Pollux p. 385.

Ἐπικλήροις.] Isaeus p. 39.

Pag. 161. *Δημοσθένης ἐν τῇ περὶ τῆς ἑαυτοῦ καθόδου ἐπιστολῇ.*] Sic eam laudat et Priscianus libro xviii. Scholiastes Apoll. lib. 3 p. 168. *ἡ Καλαυρία δὲ ἱερά ἐστι Ποσειδῶνος, ὥς φησι Φιλοστέφανος. ἦν δὲ πρότερον μὲν Ἀπόλλωνος,*
(102) *ἡ δὲ Πυθὼ Ποσειδῶνος, καὶ ἀντήμειψαν ἤγουν κατήλλαξαν.* Plutarchus quaest. 19 rerum Graecarum *Εἰρήνην* prius dictam esse autor est; quo refero verba Hesychii in *πάσσιρος.* Fallitur porro Schol. Apoll. et pro Pytho Delum debuit dicere teste Strabone lib. 8 et Pausania in Corinth. p. 58. Consentit cum Schol. Apollonii Scholiastes Aeschyli initio Eumenidum. *τὴν Πυθὼ τὴν πρώην Ποσειδῶνος, ὑπὲρ ἧς Καλαυ-*

ρείαν ἐδέξατο. Καλλίμαχος. μέσφα Καλαυρείης ἦλθεν ἐς ἀντίδοσιν. Unde et Ἀμοιβεὺς Ποσειδῶν Delphis colebatur ob eam permutationem, ut scribit Schol. Lycophronis pag. 102.

Κανηφόροι---φέρειν τὰ κανᾶ.] Ovidius 2 fastorum de sacro terminali: *Stat puer et manibus lata canistra tenet.* Hinc ἐνῆρκται μὲν τὰ κανᾶ. Aeschines contra Ctesiph. p. 67. Volfius, *iam initiata sunt canistra.* Lambinus, *Canistrorum dies festus agi iam coeptus est.* Sed videtur mihi legendum ἐνῆρται aut ἐπῆρται. Sic αἴρειν κανᾶ in sacrificiis dixit Aristoph. ἐν Ὄρνισι. Locum vide apud Harpocrat. in χερνίβων. Et Sophocles in Electra, ἔπαιρε δή μοι σὺ παροῦσα θύματ' ὦ παροῦσά μοι πάγκαρπα. Euripides in Hercule Furente, ἐν κύκλῳ δὲ ἤδη κανοῦν εἵλικτο βωμοῦ.

Καρκίνος.] Theophrastus lib. 1 de causis cap. 13. σημεῖον δὲ καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ σίτου συμβαῖνον. ὃς ὑπὸ τοῦ χειμῶνος πιλούμενος ῥιζοῦται μᾶλλον· ὃ δὴ καρκινοῦσθαι λέγουσι.

Νῆψον.] Νίψον, *irriga.*

Pag. 162. Τῆς.] Τοῦ.

Τοῦ Ξενοκλέους υἱοῦ---Συντίθεται δὲ τούτοις καὶ Καρκίνος.] Carcinus tragicus filium habuit Xenoclem tragicum poëtam, qui nomen avi retulit, ut videtur. Meminit Schol. Comici in Nubes ad illum versum τῶν Καρκίνου τις δαιμόνων ἐφθέγξατο. Et in Vespis sub finem, ubi Carcinum ipsum Thoricii filium dicit, καὶ Καρκῖνος μέν τις ἦν ὁ Θορύκιου υἱός. Et in Εἰρήνῃ. Forte per iocum et deridiculum. Sic enim Aeschinem Selli filium facit. Ceterum haec Συντίθεται (103)
etc. verba sunt Lysiae, qui versus Carcini in illa oratione citabat.

> Νοῦ (ita lege pro οὐ) κεῖνος ἐξέστησε, τὰς γὰρ ἐμφύτους
> Ὀρθῶς παγεῖσας μὲν φρένας ..... Οὐδεὶς etc. καιρός,
> non καιρόν.

Καρκῖνος ille tragicus poëta, quem perstringit Aristophanes, Ἀερόπην fabulam docuit. Plutarchus in libello, utrum Athenienses armis an literis praestantiores fuerint. Ubi et Astydamantem poëtam tragicum memorat, qui Hectorem fabulam dederat. Male eo loco interpres Gallicus. Carcinum tragicum memorat Diodorus lib. 5, eumque Syracusis diu moratum esse ait. Carcini comici meminit Laërtius in Aeschine. Carcini meminit Aristoteles de poëtica et Ἀλόπης fabulae, et ita forte leg. in Plutarcho.

Καρποῦ δίκη--- ἀμφισβητεῖς.] Vide omnino Isaeum περὶ Ἀριστάρχου κλήρου pag. 74. Porro corrige Dionys. Halic. in Indice ἰδιωτικῶν λόγων γνησίων Dinarchi. πρὸς Ἀμεινοκράτην διαδικασία περὶ καρπῶν χωρίου. Lege περὶ χωρίου,

καρποῦ. Suidas auctius. *καρποῦ δίκη. οἱ ἀμφισβητοῦντες ὡς προσηκούσης αὐτοῖς λαγχάνουσι τοῖς διακρατοῦσι. εἶτα ἑλόντες λαγχάνουσι τῆς ἐπικαρπίας. τοῦτο καρποῦ δίκη καλεῖται. καὶ Λυσίας* etc. ut hic. Isocrates contra Callimachum pag. 751.

Pag. 163. *Καταδεδέσθαι.*] *Obligamentum magicum* Orosius lib. 4 cap. 13. *καταδέσεις* Plato usurpat eo sensu lib. XI de Legib. 933. Augustinus tract. 7 in Ioannem: *usque adeo fratres mei, ut illi ipsi, qui seducunt per ligaturas, per percantationes, per machinamenta inimici, misceant percantationibus suis nomen Christi.* Artemidorus lib. 1 cap. 79. *φαρμακείας καὶ καταδεσμούς.* Iustinus in dialogo cum Tryphone pag. 311. Isodorus lib. 8 Originum.

(104) *Κατὰ δήμους δικαστάς, Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους* etc.] Non reperi in ea oratione, sed vide omnino, quae pag. 16 legum Atticarum notavi. De his Pollux lib. 8 cap. 5 et 8 sectione 17. Idem Pollux lib. 9 cap. 7 de his loquitur. *ἐπὶ μὲν τοῖς τεσσαράκοντα τοῖς μετὰ τοὺς τριάκοντα προστᾶσιν Ἀθήνῃσι συνῆρξεν Εὐριπίδης.* Unde factum ait, ut si in iactu talorum 40 colligerent, eum numerum Euripidem vocarent. Eadem habet Eustath. in *Ἰλ. ψ.* pag. 1289. *ἑτέρα δὲ ἐκαλεῖτο Εὐριπίδης ἡ σημαίνουσα τὰ μ. ἐπειδὴ δοκεῖ ὁ Εὐριπίδης γενέσθαι εἷς τῶν ἐν Ἀθήναις μ προστάντων κατὰ τὴν κατάλυσιν τῶν λ.* Idem Pollux eorum quoque meminit lib. 8. Demosth. *πρὸς Πανταίνετον. ἡ μὲν αἰκία καὶ τὰ τῶν βιαίων πρὸς τοὺς τετταράκοντα λαγχάνεται.* Pollucis locus de his *μ* corruptissimus est lib. 8. Lege, *μετὰ τὴν τῶν λ' ὀλιγαρχίαν, μίσει τοῦ ἀριθμοῦ τῶν λ', μ' ἐγένοντο,* deinde scribe a capite *χίλιοι καὶ ς'.*

Καταδικασάμενος.] Sic Demosth. in 2 contra Onetorem in fine, et in orat. *κατ' Εὐέργου* initio, *οὐ μόνον ἐμοὶ ἀδίκως κατεδικάσατο.* Et in ea *πρὸς Νικόστρατον, ὁ Ἀρεθούσιος ἀπρόσκλητόν μου δέκα δραχμῶν δίκην καταδικασάμενος.* Corrigendus Isaeus p. 74.

Δημοσθένης ἐν ὀγδόῳ Φιλιππικῶν -- Λυκοῦργος ἐν τῷ κατὰ Λεωκράτους.] *Ἐν τῷ περὶ εἰρήνης* in fine. *καὶ Βυζαντίους κατάγειν τὰ πλοῖα.* Supple *παρακεχωρήκαμεν.* Et in oratione *περὶ τῶν ἐν χεῤῥονήσῳ,* quam hic designat Harpocrat. *καὶ Διοπείθης ἀδικεῖ κατάγων τὰ πλοῖα.* item *ἐν τῷ περὶ τῶν πρὸς Ἀλέξανδρον συνθηκῶν.* Sic Dionysius lib. 7 pag. 446. *ἀποπλέοντας οἴκαδε Ἀντιᾶται πειρατήριον στείλαντες κατήγαγον.* Livius in simili dixit *devehere* p. 153. Locus Lycurgi est initio orationis. *καταχθεὶς δὲ καὶ ἀφικόμενος εἰς Ῥόδον.* Polybius pag. 84. *τῶν Καρχηδονίων τοὺς πλέοντας ἐξ Ἰταλίας εἰς Λιβύην καὶ χορηγοῦντας τοῖς πολεμίοις καταγόντων ὡς αὐτούς.*

Et p. 275. Et Polyaenus lib. 1 de Polycrate. *Πολυκράτει Σαμίῳ καταθέντι τὴν Ἑλληνικὴν θάλατταν ἔδοξεν εἶναι στρατηγικὸν, εἰ κατάγοι κατὰ τῶν φίλων.* Lege, *καὶ τά.* Polyb. lib. 5 p. 434. *καὶ πλεύσαντες ὡς ἐπὶ Μαλέας ἐληΐζοντο καὶ κατῆγον τοὺς ἐμπόρους.* Casaub. *mercatores ad terram deducunt*, et p. 690 *τὰ κατηγμένα πλοῖα*, in quibus erant commeatus Romanorum quibus potiti erant Carthag. ut dicit p. 689. Hyginus in Poëtico Astronomico cap. de Delphino, *Navicularii spe praedae inducti navem avertere voluerunt.* Strabo lib. 4. *πραττόμενοι τοὺς ἀναπλέοντας καὶ τοὺς καταγομένους. vectigal ab adscendentibus et descendentibus exigentes.* *Ἀνάγειν* etiam Strabo saepe. Sic lib. 5. *εἰσπλεῖ καὶ ἀνάγεται μέχρι τῆς Ῥώμης, subvehitur.* Et lib. 17. *τελωνῶν τῶν καταγομένων καὶ ἀναγομένων, quae importantur et exportantur. εἰσαγωγεὺς* et *ἐξαγωγεὺς* eodem libro. *ἀνάγειν* Thucyd. saepe lib. 2. (105)

Pag. 64. *Λυσίας.*] *Ἐν ἀπολογίᾳ ὑπὲρ Μαντιθέου* p. 139, ex quo hunc locum corrige. Dicitur autem proprie *καταστῆσαι ἱππέας*, ut loquitur Andocides *περὶ εἰρήνης* p. 23. Aeschines p. 51. Sic Isocrat. in Areop. in fine, *τῶν δὲ περὶ τὸν πόλεμον οὕτω κατημελήκαμεν, ὥστε οὐδ' εἰς ἐξετάσεις ἰέναι τολμῶμεν, ἢν μὴ λαμβάνωμεν ἀργύριον.* Xenophon in Hipparchico initio et in fine creberrime.

Κατὰ τὴν ἀγορὰν ἀψευδεῖν.] Deest hic locus Demosth. in orat. contra Leptinem initio. *πῶς γὰρ οὐκ αἰσχρὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ μὲν τὴν ἀγορὰν ἀψευδεῖν νόμον γεγράφθαι.* Ad quem locum haec notabat Harpocratio.

Pag. 165. *Νενηκικὼς τὸ πρότερον ἔτι.*] *Νενικηκὼς τῷ πρότερον ἔτει.*

Ἐν τῷ κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβείας.] Pag. 106.

Ελλήθεια.] *Ελληθυῖα* Photius.

Θεωρίας καὶ τῶν Νυμφίων.] Photius *θεωρίας ἐλθόντων· κατεχεῖτο δὲ καὶ τῶν νυμφίων.*

Καταχειροτονία.] Eleganter Suidas in *κατεχειροτόνησαν αὐτοῦ ἀντὶ τοῦ κατεψηφίσαντο αὐτοῦ. καταχειροτονία δὲ ἀποχειροτονίας διαφέρει. καταχειροτονία μὲν γὰρ ἐγίνετο οὕτως. ἔλεγεν ὁ κήρυξ, ὅτῳ Μειδίας δοκεῖ ἀδικεῖν, αράτω τὴν χεῖρα. εἶτα οἱ θέλοντες ἐξέτεινον τὰς χεῖρας, καὶ ἐκαλεῖτο τοῦτο πρῶτον καταχειροτονία· ἀποχειροτονία δὲ οὕτως· ὅτῳ μὴ δοκεῖ ἀδικεῖν Μειδίας, ἀράτω τὴν χεῖρα· καὶ ἐξέτεινον τινὲς, καὶ ἐκαλεῖτο τοῦτο ἀποχειροτονία. λοιπὸν πάσας ἠρίθμουν τὰς χεῖρας, καὶ ἑώρα ὁ κήρυξ, ποῖαι πλείους εἰσὶ, πότερον τῶν φασκόντων αὐτὸν ἀδικεῖν, ἢ μή. καὶ ὅσαι ἂν ἦσαν πλείους εὑρεθεῖσαι, ἐκεῖ καὶ ἡ γνώμη ἐκράτει.* Sequitur exemplum: *ὁ δὲ οὔτε ἐψηφίζετο οὔτε κατεχειροτόνει καίπερ ἐπιστάτης ὤν.* (106)

Haec sunt inprimis bonae notae: non tamen ideo vera. Ritus enim ille proprie *διαχειροτονία* dicebatur, ut notavi ad vocem *διαχειρ.* Suidas in *ἐπίτακτοι*.

Pag. 166. *Δημοσθένει.*] Demosth. *περὶ παραπρ. καὶ τοῦτ', ἀφ' οὗ γέγονεν ἡ πόλις, οὐδεὶς πώποτέ φησι παθεῖν οὐδένας πρέσβεις, οὐδὲ Τιμαγόραν, οὗ θάνατον κατεχειροτόνησεν ὁ δῆμος. ἀλλ' οὗτοι πεπόνθασι.* Nempe quod *βουλὴ οὔτ' ἐπῄνεσε τούτους, οὔτ' εἰς πρυτανεῖον ἠξίωσε καλέσαι.* Utitur etiam Aeschines pag. 59 contra Ctesiph. ubi de Midiae colapho loquitur.

Καταψευδομαρτυρησάμενος.] *Καταψευδομαρτυρηθεὶς*, *falso testimonio oppressus* dicitur a Demosth. *πρὸς Ἀπατούριον* in fine, et *κατὰ Στεφάνου* initio.

Κατῳκοδόμησεν etc.] Item *περὶ Κίρωνος κλήρου* p. 66 in fine, *compegit in carcerem.* Aeschines contra Timarchum p. 29. Thucyd. lib. 3 de Corcyraeorum seditione. *οἱ δέ τινες καὶ περιοικοδομηθέντες ἐν τοῦ Διονύσου τῷ ἱερῷ ἀπέθανον.* Apollodorus lib. 2 p. 87. *τὴν ἑτέραν ἀνῳκοδόμησεν εἴσοδον* de specu *ἀμφιστόμου.* Suidas in *Ἀνάγυρος, ἐγκατῳκοδόμησε* dixit. Latini, *parietibus struxit*, ut notat Salmasius ad Capitolinum in Macrino, qui scribit de Macrino: *Vivos etiam homines parietibus inclusit et struxit.* Interpres Iuvenalis ad
(107) illum versum: *Sanguine adhuc vivo terram subitura sacerdos. Haec virginibus Vestae poena fuit decreta, si vitiatae fuissent, vivae parietibus struebantur.* Suidas in *ἐπλινθεύθησαν.*

Κέβρηνα, Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Ἀριστοκράτους.] Ubi ait Charidemum Oritam aere dirutum a Timotheo transisse in Asiam, ubi conductus est a Memnone et Mentore, Artabazi generis, *κηδεσταῖς*, fideque iis data et accepta, per fraudem *καταλαμβάνει Σκῆψιν καὶ Κέβρηνα καὶ Ἴλιον αὐτῶν*, dum Artabazus ab Autophradate captus in vinculis teneretur, sed dimissus postmodum Artabazus collectis viribus Charidemum obsedit, quod etiam narrat Aristoteles in lib. de re familiari. Charidemus Atheniensium opera, qui Cephisodotum ducem cum navalibus copiis in eius auxilium miserant, liberatus Cherronesum rediit, et per summam perfidiam Cotyi regi se tradidit, et Crithotem atque Eleunta, quae Atheniensium erant, vi cepit. Quo astu Charidemus Ilium ceperit per fraudem equi, refert Polyaenus lib. 3 in fine, additque, *ὥστε εἰ χρή τι καὶ παῖξαι, δεύτερον ἑάλω τὸ Ἴλιον πάλιν ἵππῳ καταστρατηγούμενον.* Plutarchus in Sertorio. Sed omnium diligentissime Ilii hanc *ἅλωσιν* narrat Aeneas Poliorcet. cap. 24. Memnon ille gener Artabazi is est, qui pro Dario adversus Magnum Alexandrum stetit, de quo Plutarchus in Alexandro

id ipsum testatur, et praeterea Artabazum regis Persarum ex filia nepotem fuisse ait.

Pag. 167. *Κειριάδης.*] Apud Demosth. contra Neaeram *Ἀήτης Κιριάδης μαρτυρεῖ.* Et supra *καί μοι κάλει Ἀήτην Κιριάδην.*

Ἰνόποδες.] *Ἰστόποδες.*

Κεραμεῖς.] Demosth. *πρὸς Λεπτίνην. Κηφισόδοτος ἐκ Κεραμέων καὶ Δεινίας Ἐρχιεὺς*, et contra Neaeram *Κτήσων ἐκ Κεραμέων.*

Pag. 168. *Κεραμεικὸς -- ὅτι δύο εἰσὶ* etc.] Haec omnia ad verbum leguntur in Schol. Comici ad Equites, et additur amplius. *εἰσὶ δὲ ἔνθεν καὶ ἔνθεν αἱ στῆλαι ἐπὶ τοῖς δημοσίᾳ τεθαμμένοις, ἔχουσαι ἐπιγραφάς, ποῦ ἕκαστος τέθαπται. ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ ἦσάν τε καὶ προειστήκεσαν αἱ πόρναι.* In Avibus ad illa, *ὁ κεραμεικὸς δέξεται νώ. δημοσίᾳ γὰρ ἵνα ταφῶμεν, φήσομεν* etc. *οἱ ἐν τῷ πολέμῳ ἀναιρούμενοι ἐν τῷ κεραμεικῷ ἐθάπτοντο, ὡς Μενεκλῆς καὶ Καλλίστρατος ἐν τοῖς περὶ Ἀθηνῶν συγγράμμασί φασι. βαδίζουσι δὲ ἔνθεν καὶ ἔ εἰσὶ στῆλαι ε. τ. δ. τ. εἰσὶ δὲ οὗτοι ὑπὸ τοῦ δήμου πεμφθέντες, οἷον ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ ὑπὲρ τῆς πόλεως τετελευτήκασι. ἔχουσι δὲ καὶ αἱ στῆλαι ἐ. κ. ἔ. ἀπέθανον.* (108)

Κερκίδας, Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος.] Pag. 164. *Κερκιδᾶς* legitur male. Tamen et *Κερκιδᾶς* scribitur apud Aelianum lib. 13 cap. 20, et Polybius lib. 2 *Κερκιδᾶν* Megalopolitam vocat Arati hospitem, p. 135. at p. 134 *Κερκίδᾳ* scribitur. P. 150 *Κερκίδας.*

Κέρκουρος.] Naves erant modicae. Memnon lib. 15. *Μιθριδάτης δὲ ἄλλον τε στρατὸν συχνὸν παρεσκευάζετο, καὶ τριήρεις μὲν υ. τῶν δὲ μικροτέρων νηῶν καὶ πεντηκοντόρων καὶ κερκούρων ἀριθμὸς ἦν οὐκ ὀλίγος.* Vide quae ad calcem Gellii notavi. Livius lib. 33 p. 609 cercuros inter leviora ponit navigia. Etymol. *κερκ. εἶδος πλοίου βραχέως.* Et mox: *τὸ μακρὰν ἔχον πρύμναν σκάφος.* Athenaeus lib. 5 de nave illa ingenti regis Hieronis. *ἐφόλκια δ' ἦσαν αὐτῇ τὸ μὲν πρῶτον κέρκυρος τρισχίλια τάλαντα δέχεσθαι δυνάμενος. πᾶς δ' ἦν οὗτος ἐπίκωπος, μεθ' ὃν χίλια πεντακ. βαστάζουσαι ἁλιάδες καὶ σκάφαι πλείους.*

Pag. 169. *Ἐς.*] Photius *εἰς.*

Πιθηκούσσας.] Photius *Πιθηκούσας.*

Ἀνδοῦλον.] Photius *Ἄνδουλον.*

Ἐπὶ τὸν ἄνδρα.] *Περί.*

Ἐπὶ Χεῤῥονήσου.] *Ὑπὲρ* ex Isocrate p. 524.

Κέφαλος.] Cuius meminit Aeschines *κατὰ Κτησιφ.* p. 77. (109)
Dinarchus contra Demosth. p. 89. Suidas *Κεφ. Ἀθηναῖος ῥή-*

τωρ καὶ δημαγωγὸς, ὃς πρῶτος προοίμια καὶ ἐπιλόγους συντέθεικε. γέγονε δὲ πρὸ τῆς ἀναρχίας οέ. Κέφαλός δὲ οὗτος ἔσχε θυγατέρα τὴν Οἴην. Quae falsa sunt. Antiphon enim in prooemiis laudatur. Ex Cephali rhetoris orationibus fragmentum refert Suidas in ἐπιτιμία.

Pag. 170. *Βαφήν.*] Etym. addit κλινῶν. Scrib. λινῶν.

Κῆπος.] γρ. κῆποι. Plinio *Cepoe* et Straboni 11. Diodoro 20 lib. In Tabula Peutingerorum supra Pontum Euxinum, *Phanagorium. Stratoclis Cepos, Hermonassa.*

Ibid. *Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος.*] Pag. 74.

Κῆπος.] Κῆποι.

Κηρυκεία.] Pollux p. 195. κηρυκεία τέλους τινὸς ὄνομα.

Κήρυκες.] Aeschines contra Ctesiph. Hesychius in κήρυκες. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ γένος ἰθαγενῶν ἀπὸ Κήρυκος τοῦ Ἑρμοῦ, (adde καὶ Πανδρόσου τῆς Κέκροπος ex Ptolemaeo apud Schol. Homeri Ἰλ. α) Φανίας. Is est Phanias Lesbius historicus de quo Plutarchus Solone et Them.

Κηττοί.] Πυθοδώρῳ ἐκ Κηδῶν, ait Dem. κατ' Εὐέργου καὶ Μνησιβ. initio. Suidas Εὔβουλος Κήττιος Ἀθηναῖος υἱὸς Εὐφράνορος κωμικός.

Κηφησιεύς.] Κηφισιεύς.

Pag. 171. *Κηφισόδοτος, Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος.*] P. 59. Is videtur esse Cephisodotus, qui Iphicrati et Cotyi regi adversus fuit, teste Demosth. κατ' Ἀριστοκρ. versus finem, ubi Charidemi gesta omnia accurate describit. μετὰ ταῦτα δὲ (i. post mortem Cotyis) πλευσάντων ὑμῶν οὐκ ἐπὶ τῆς Θρᾴκης τόπον οὐδένα, οὐδὲ χωρίον () ἀλλ' ἐπ' Ἀλωπεκόννησον, ἣ Χεῤῥονήσου μέν ἐστι καὶ ἦν ἡμετέρα, ἀκρωτήριον δ' ἀνέχον πρὸς τὴν Ἴμβρον ἀπωτάτω τῆς Θρᾴκης, λῃστῶν δ' ἦν μεστὴ καὶ καταποντιστῶν, ἐνταῦθα ἐλθόντων ἡμῶν καὶ πολιορκούντων
(110) τούτους, πορευθεὶς (Χαρίδημος) διὰ χεῤῥονήσου πάσης τῆς ὑμετέρας, ἡμῖν μὲν προσέβαλλεν, ἐβοήθει δὲ τοῖς λῃσταῖς καὶ καταποντισταῖς, καὶ πρότερον προσκαθήμενος, τὸν ὑμέτερον στρατηγὸν ἔπεισε καὶ ἠνάγκασε, μὴ τὰ βέλτισθ' ὑπὲρ ὑμῶν πράττειν, ἢ (supple πρότερον ἢ) αὐτὸς ὑπὸ τούτου ἐπείσθη, ὧν ὡμολογήκει καὶ ὑπέσχετό τι πράξειν. καὶ γράφει δὴ τὰς συνθήκας πρὸς Κηφισόδοτον, ἐφ' αἷς ὑμεῖς οὕτως ἠγανακτήσατε καὶ χαλεπῶς ἠνέγκατε, ὥστε ἀπεχειροτονήσατε μὲν τὸν στρατηγὸν, πέντε ταλάντοις δ' ἐζημιώσατε, τρεῖς δὲ μόνοι ψῆφοι διενέγκαντο μὴ θανάτου τιμῆσαι.

Λυσίου δύο λόγοι εἰσὶ πρὸς Κινησίαν.] Harum orationum fragmentum perquam elegans refert Athenaeus p. 551. Meminit huius Cinesiae et Lysias in Apologia δωροδοκίας.

Pag. 172. *Κέῤῥα.*] γρ. Κίῤῥα ex Suida et Photio. Scylax,

μετὰ δὲ Λοκρούς. εἰσὶ Φωκεῖς κατὰ τὸ Κούραιον πεδίον, καὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ Δελφοὶ πόλις. Lege *Κιῤῥαῖον.*

Κισθήνη.] Stephan. in *πασσάνδα.*

Δύο σσ.] *γρ. δύο στ.*

Κίσσας.] *γρ. κίστας* ex cod. Fed. Morelli, et Suida, et Photio.

Συνηγορία, Αἰσχίνης.] *Συνηγορία Αἰσχίνου* leg. Sic enim inscribitur ea oratio Dinarchi, teste Harpocr. in *πινάκια.* Utrobique *Αἰσχίνῃ* lege ex Dionysio Halicarn. sic inscriptae eiusdem rhetoris orationes a Dionysio ibidem memorantur plures, ut *συνηγορία Παρμένοντι ὑπὲρ ἀνδραπόδου βλάβης*, et *συνηγορία Ἡγελόχῳ ὑπὲρ Ἐπικλήρου*, item *Ἀγάθωνι συνηγορία. ὥσπερ καὶ αὐτὸς εἴρηκεν Ἀγάθων*, quae verba sunt ex initio orationis. Suidas in *κλιμάζει* eadem habet, quae Harpocr. Sed in *Κλιμακίζειν* ait, *μέμνηται Δείναρχος ἐν τῇ ὑπὲρ Αἰσχίνου ἰσηγορίᾳ* (leg. *συνηγορίᾳ*) *λέγων. οὗτος κλιμακίζει τοὺς νόμους. ἔστι δὲ οἷον παράγει καὶ διαστρέφει. ἴσως ἀπὸ τῆς κλίμακος εἰρημένου τοῦ ὀνόματος, ἥτις οὖσα ὄργανον βασανιστικὸν διαστρέφει* (111) *τὰ σώματα τῶν βασανιζομένων, καὶ Ἀριστοφάνης, βασάνιζε πάντα τρόπον, ἐν κλίμακι δήσας* etc. Posset etiam deduci *ἀπὸ τοῦ κλίμακος* et *κλιμακισμοῦ*, quod est genus *palaesmatis* teste Suida in *κλεῖμαξ* et Polluce. Hae *συνηγορίαι* dicebantur a *συνηγόροις*, i. *advocatis*, quos sibi amicos et magnae dignitatis homines plerumque rei ad id rogare solebant. Sic apud Isocratem contra Lochitem in fine. *εἰ δέ τις ἔχει τῶν παρόντων μοὶ συνειπεῖν, ἀναβὰς εἰς ὑμᾶς λεγέτω.* Aeschines *περὶ παραπρεσβ.* in fine, et contra Ctesiph. initio. Isaeus initio erat. Photius in lexico eadem habet, quae Suidas ad verbum.

Κληροῦχοι.] Strabo lib. 14 de Samo. *Ἀθηναῖοι δὲ πρότερον πέμψαντες στρατηγὸν Περικλέα καὶ σὺν αὐτῷ Σοφοκλέα ποιητὴν πολιορκίᾳ κακῶς διέθηκαν ἀπειθοῦντας τοὺς Σαμίους, ὕστερον δὲ καὶ κληρούχους ἔπεμψαν δισχιλίους ἐξ ἑαυτῶν, ὧν ἦν καὶ Νεοκλῆς ὁ Ἐπικούρου πατήρ.* Idem ait Heraclides in rep. Samiorum. Diodorus lib. 18 ait Samios exules postliminio reductos esse a Perdicca anno 2 Olymp. 114, 43 post exilium annis et amplius. Meminit Aeschines contra Timarchum p. 13. Zenobius in *Ἀττικὸς πάροικος.* Porro de hoc more ita scribit Libanius in argumento ad orationem Demosth. *περὶ τῶν ἐν χερσονήσῳ. Ἔθος δὲ ἦν τοῦτο παλαιὸν τοῖς Ἀθηναίοις, ὅσοι πένητες ἦσαν αὐτῶν καὶ ἀκτήμονες οἶκοι, τούτους πέμπειν ἐποίκους* (supra *κληρούχους* dixit) *εἰς τὰς ἔξω πόλεις τὰς ἑαυτῶν, καὶ ἐλάμβανον οἱ πεμπόμενοι ὅπλα τε τὰ τοῦ δημοσίου καὶ ἐφόδιον.* Dionysius in Dinarchi *ἰδιωτικοῖς ψευδεπιγράφοις. οὗτος ὁ λόγος εἴρηται ἐπὶ Ἀριστοδήμου ἄρχοντος, ὡς ἐξ αὐτοῦ τοῦ λό-*

γου γίνεται δῆλον. οἱ μὲν γὰρ εἰς Σάμον ἀποσταλέντες κληροῦχοι κατὰ τοῦτον τὸν ἄρχοντα ἀπεστάλησαν, ὡς Φιλόχορος ἐν ἐν ταῖς ἱστορίαις λέγει. Aristoteles 2 Rhetor. cap. 6 ὥσπερ Κυδίας περὶ τῆς Σάμου κληρουχίας ἐδημηγόρησεν etc.

Pag. 173. Τὰς Κληρουχίας.] Libanius Declam. 19. τὰς
(112) κληρουχίας ἀφίημι, τὰ τῶν στρατηγῶν ἴδια κέρδη, οἷς ἄλλοι δέδονται φόροι; quae sunt disiungenda, i. καὶ τὰ τῶν στρ. etc. adde Diodorum Siculum lib. 15. pag. 344, 348.

Κληρουχικά.] Κληρουχικὰ cum dicit dubium est, cum infra in κοινωνικῶν κοινωνικοὺς vocat. Locus Demosthenis sic habet. ἐὰν γὰρ τοῦτο ἀποδείξητε τὸ πλῆθος (ex 1200 si 2000 faciatis) ἡγοῦμαι τῶν ἐπικλήρων καὶ τῶν ὀρφανῶν καὶ τῶν κληρουχικῶν καὶ τῶν κοινωνικῶν (supple σωμάτων) καὶ εἴ τις ἀδύνατος, ἀφαιρεθέντων, ἔσεσθαι χίλια καὶ διακόσια ταῦτα ὑμῖν σώματα. ἐκ τοίνυν τούτων οἶμαι δεῖν ποιῆσαι συμμορίας εἴκοσιν, ὥσπερ νῦν εἰσίν.

Κλητῆρες.] Vide Demosth. pro corona pag. 320. Demosth. in Midiam de Strabone, πείσας τὸν πρυτανεύοντα δοῦναι τὴν ψῆφον παρὰ πάντας τοὺς νόμους, κλητῆρα οὐδ᾽ ὀντινοῦν ἐπιγραψάμενος, κατηγορῶν ἔρημον οὐδενὸς παρόντος ἐκβάλλει καὶ ἀτιμοῖ τὸν διαιτητήν. Ibi Ulpianus, ὁ γὰρ διδοὺς τὴν γραφὴν, ait, προσέγραφεν, ὅτι κατηγορῶ τοῦδε, καὶ προκαλοῦμαι τοῦτον διὰ τοῦ δεῖνος εἰς τὸ βουλευτήριον. Hinc ἀπρόσκλητος δίκη dicebatur *in qua nulli* κλητῆρες *adessent nec ascripti fuissent*, teste Hesychio. Vide quae ad Pollucem notavi. Etymologus post τὸ προσκλήσεως addit, ἵνα μὴ ἀπρόσκλητοι αἱ δίκαι εἰς τὰ δικαστήρια εἰσάγωνται, μηδὲ ἐκλείπῃ τὴν δίκην ὁ κατηγορούμενος. In accusatione Aeschinis contra Demosth. scriptum erat, τίμημα τάλαντα ν'. κλητῆρες Κτησισοφῶν () Κλέων. Demosthenes p. 99.

Pag. 174. Κλητεύεσθαι.] Latine *testimonium denunciare*. Sic loquitur Val. Max. lib. 8 cap. 1. ubi de Aemilio Scauro. Cicero in Verrem et Paulus ff. de testibus, *ne invito denuncietur*. Suidas in ἐκκλητεύεσθαι τῶν ἐγκαταλιπόντων μαρτυρίαν τὰ ὀνόματα ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἐκηρύσσοντο, ὅπερ ἐλέγοντο ἐκκλητευθῆναι καὶ ἐκκλητεύειν. Valerius Probus de notis, quanti ea res erit. *Hae pecuniae iudicium recuperatorium dabo, testibusque duntaxat X denunciandi potestatem dabo.*

(113) Προσποιητή.] Προσποιητός.

Ὃν γάρ.] γρ. οὐ γὰρ ex Scholiaste Aristoph. in Equitibus p. 312, apud quem haec omnia ad verbum leguntur, nisi quod abest τὸ γενέσθαι, (quod in autore nostro sequitur,) rectius, ut puto. Ab hoc vocabulo composuit Aristoph. κοβαλικεύειν et κοβαλικεύματα, in Equitibus.

Κόβαλοι.] Haec item ad verbum leguntur in scholiis ad Plutum p. 31 ad illa verba, *ὡς μόθων εἶ καὶ φύσει κόβαλος.*

Pag. 175. *Ἰσαῖος ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἀπολλοδώρου κλήρου.*] p. 59. Isocrates de pace p. 349.

Κοινωνικῶν.] Pollux pag. 409.

Φιλίνου.] Philino tribuit Athenaeus.

Φιλιεῖς.] Suidas *Φυλιεῖς* habet in voce *Κυρωνίδαι*: unde coniiciebam *Φλυεῖς.*

Pag. 176. *Κολωναΐτας.*] *Κολωνιάτας.* Schol. Sophoclis in Oedip. Coloneo.

Μισθοτούς.] *Μισθωτούς.*

Ἡφαίστειον.] Huius meminit Isocrates in Trapezit. ubi *Ἡφαιστήϊον* scribitur. Porro Hippius Colonus a templo Neptuni Hippii dictus esse perhibetur a Schol. Sophoclis. Is in argumento ad Oedip. Coloneum, *καὶ ἔστιν ἐν τῷ τεμένει τῶν σεμνῶν Ἐριννύων, ὅ ἐστιν ἐν τῷ καλουμένῳ Ἱππείῳ Κολωνῷ οὕτω κληθέντι, ἐπεὶ καὶ Ποσειδῶνός ἐστιν ἱερὸν Ἱππείου καὶ Προμηθέως, καὶ αὐτοῦ οἱ ὀρεωκόμοι ἵστανται.* Etymol. in *ἱππία.* Thucyd. lib. 8. *ἐς τὸν κολωνόν. ἔστι δὲ ἱερὸν Ποσειδῶνος ἔξω τῆς πόλεως ἀπέχον σταδίους μάλιστα δέκα.* Aristoph. *Νεφέλαις. νὴ τὸν Ποσειδῶ τουτονὶ τὸν Ἵππιον.* ubi, quae Schol. et Hesychius notant, aliena sunt. Nobiscum sentit Pausanias Atticis p. 23.

Δημοσθένης ἐν τοῖς.] Deest nomen aliquod, nempe titulus orationis. an forte *ἐν τῷ κατὰ Μειδίου.* Ibi enim legitur, *πάλιν Φιλόστρατον ἅπαντες ἴσμεν τὸν Κολωνῆθεν Χαβρίου κατηγοροῦντα, ὅτ' ἐκρίνετο τὴν περὶ Ὠρωποῦ κρίσιν θανάτου, καὶ πάντων τῶν κατηγόρων πικρότατον γιγνόμενον.* (114) in Pherecratis versu, quem autor paulo ante allegat, pro *ἐς Κολωνὸν, ἦ μὴν,* leg. *εἰς Κολ. ἤϊμην,* ut versus constet; id est *ἐπορευόμην*: unde *ἤϊσαν,* i. *ἐπορεύοντο* apud Etym. seu potius *ἤϊμεν,* Hesych. Porro *Ἵππειος* dictus est *Ποσειδῶν,* quod cum aliquando circa scopulos Coloni Attici obdormisset, et per somnum semen effudisset, equus repente Scyphius (alias Scaphius) extitit, qui et Scironites dictus est, ut ait Schol. Lycophronis pag. 123.

Τύραννοι.] *Τυῤῥηνοὶ* p. 251.

Pag. 177. *Κοροπλάθος.*] Huiusmodi fictores intelligit Demosthenes in Philippica 1 p. 17.

Κοτύλαιον ὄρος.] Nonnus lib. 13. *καὶ Κοτυλαῖον ἕδος.*

Ἀρχέμαχος.] Huius meminit Strabo lib. x.

Pag. 178. *Κότυς.*] Is primum amicus fuit Atheniensium, et se eis amicum maxime finxit, tunc, cum Miltocythes ab eo defecit; sed postquam eum superavit et omnes Thraciae urbes cepit, tum vero, ait Demosthenes, *ἠδίκει μεθύων, ἐπαρῴνει*

μάλιστα μὲν εἰς ἑαυτὸν, ἔπειτα δὲ καὶ εἰς ὑμᾶς. Hic est Cotys, qui ab Atheniensibus civitate donatus. *Et ego*, inquit, *illis civitatis meae ius dabo.* Valerius lib. 3 cap. 7.

Κραναλλίδαι, Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος.] Hodie apud Aeschinem legitur *ἀκραγαλλίδαι.* Hesychius *Κραναλίδαι τῶν Κρισαίων τύραννοι.* Sic leg. non *κρίσεων*, ut vulgo. Libanius in fine orationis in Aeschinem. *πάλιν Κιῤῥαῖοι, πάλιν Ἀκραγαλλίδαι.*

Κριθωτή.] Scylax Thracia. *ἐντὸς δὲ* (supple *τῆς χεῤῥονήσου*) *Αἰγοσποταμὸς, Κρῆσσα, Κρηθωτὴ, Πακτύη.*

Δημοσθένης ἐν τῷ πρὸς Φαίνιππον.] *Μετὰ Πολυεύκτου τοῦ Κριωέως*, et alibi. Vide Hesych. *Κριῶθεν*, qui locum Aristoph. intelligit in Avibus *Εὐελπίδης Θριῆθεν.* Schol. alteram
(115) lectionem *Κριῶθεν* agnoscit. Stephanus *κριῶνα* habet male.

Pag. 179. *Κτησίου Διός.*] Et Demosth. in oraculis Dodonaei Iovis.

Pag. 180. *Ἱππέως.*] *Ἱππίας.* Vide infra p. 232.

Κυδαθηναίων.] *Κυδαθηναί.*

Pag. 181. *Κυνίδαι.*] Ex hoc genere eligebantur sacerdotes Cynii Apollinis teste Hesychio in *κυνίδ.* Suidas, *Κυνήειος Ἀπόλλων Ἀθήνησιν οὕτω λεγόμενος. ὃν ἱδρύσατο Κύνις Ἀπόλλωνος καὶ Παρνηθείας νύμφης, ὡς Σωκράτης ἐν ιβ, θεμένης τῆς Λητοῦς τὰ βρέφη ὑπὸ κυνῶν ἁρπασθῆναι. τοῦ κυνζηθμοῦ γὰρ αἰσθομένους κύνας καὶ ποιμένας ἀνασῶσαι τῇ μητρί. ὀνομασθῆναι οὖν ἐν Ὑμηττῷ ἀπὸ τῶν κυνῶν. Κράτης ἐν τῷ περὶ τῶν Ἀθήνησι θυσιῶν οὕτω γράφει. τὸ δὲ Κυνήειόν ἐστιν Ἀπόλλωνος Κυνείου τὸ ἐκ τοῦ Θυνείου γινόμενον. τοῦτο δέ ἐστι τὸ Θυνεῖον ἀλήσιον, καὶ γίνεται πρόσοδος μεγάλη, ταύτην ἡ πόλις εἰς θυσίαν καταχωρίζει Ἀπόλλωνι τῷ Κυνείῳ. ἀλήσιον δημήτριον ὁ βασιλεύς.*

Ἱππῶναξ τε καὶ Ἑκαταῖος ἐν περιόδῳ Εὐρώπης.] In his libris non solum terrarum situs, sed etiam gentium mores et instituta tradebantur. Aristot. 1 Rhetor. *πρὸς μὲν τὴν νομοθεσίαν αἱ τῆς γῆς περίοδοι χρήσιμοι. ἐντεῦθεν γὰρ λαβεῖν ἐστι τοὺς τῶν ἐθνῶν νόμους.* Talis fuit Eudoxi liber *γῆς περίοδος*, teste Plutarcho in tractatu *ὅτι οὐδὲ ζῆν ἐστιν ἡδ. κατ' Ἐπίκ.* Locus autem Hipponactis, quem Harpocratio intelligit, hic est:

Ἑρμῆ, φίλ' Ἑρμῆ, Μαιαδεῦ Κυλλήνιε
Ἐπεύχομαί τοι, κάρτα γὰρ κακῶς ῥιγῶ.
Δὸς χλαῖναν Ἱππώνακτι καὶ κυπασίσκον
Καὶ συμβάλικα κἀσκέρικα καὶ χρυσοῦ
Στατῆρας ἑξήκοντα τοὐτέρου τοίχου.

apud Schol. Lycophronis.

Pag. 182. *Ὡς ἀπό.*] *γρ. οὓς ἀπό.* Sic enim apud Schol.

Aristoph. in Nubes p. 152. *Ἀπολλόδωρος δέ φησι πᾶσαν δημοσίαν γραφὴν καὶ νόμους κύρβιν καλεῖσθαι, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι λίθους ἱστάντες, τὸ δόξαν ἀναγράφοντες, οὓς μὲν ἀπὸ τῆς στάσεως στήλας, κύρβεις δὲ ἀπὸ τῆς εἰς ὕψος ἀναστάσεως ἐκάλουν, ὕστερον δὲ τὰ ξύλα λελευκωμένα γράφοντες ὁμοίως ἐκάλεσαν.* Quibus similia habet Schol. Apollonii lib. 4. Aelianus lib. 15 de animal. cap. IX. (116)

Κυρεῖον.] Xenophon p. 287.

Δημαίου.] *Δημέου.* Sic Libanius in legatione ad Iulianum, *Δημάδη τὸν Δημέου* vocat.

Καὶ τὸν δῆμον, ἢ τὴν βουλήν.] *Ἢ τὸν δῆμον, καὶ τὴν βουλήν.*

Προσγράφουσι.] *Προγράφουσι*, ex Polluce lib. 8, ubi haec fere ad verbum leguntur ex Aristotele. Demosth. *περὶ παραπρ. ὑμῖν δὲ πρῶτον μὲν περὶ πάντων τὴν βουλὴν ἀκοῦσαι καὶ προβουλεῦσαι δεῖ. καὶ τοῦθ' ὅταν ἢ κήρυξι καὶ πρεσβείαις προσγεγραμμένον* (lege *προγεγρ.*) *οὐκ ἀεί.* (Et *προγεγρ.* legit Ulpianus, qui ad eum locum notat *πρόγραμμά ἐστι τὸ προτιθέμενον τῆς ἐκκλησίας, ὥστε βουλεύσασθαι ἢ περὶ τοῦ* etc. *ἢ περὶ τοῦ* etc.) *εἶτ' ἐκκλησίαν ποιῆσαι, καὶ ταύτην ὅταν ἐκ τῶν νόμων καθήκῃ, εἶτα κρατῆσαι καὶ περιγενέσθαι δεῖ τοὺς τὰ βέλτιστα λέγοντας τῶν ( ) ἀντιλεγόντων.* Aeschines *περὶ παραπρ.* pag. 37. bis *προγράψαι ἐκκλησίαν* usurpat. Ulpianus ad 1 Philipp. initio, *προὐτίθετο, ἀντὶ τοῦ προεβάλλετο. τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ προεγράφετο. ἐπειδήπερ σανίδας τινὰς ἐνέγραφον τὸ πρᾶγμα ἐχούσας, περὶ οὗ ἡ σκέψις. καὶ προετίθεσαν τῆς ἐκκλησίας, ἵνα γνῶσι πάντες, περὶ τίνος ἐστὶν ἡ ἐκκλησία.* Isocrates de pace pag. 321. *πρῶτον μὲν περὶ ὧν οἱ πρυτάνεις προτιθέασι.*

Οἱ.] *Αἱ* Suidas.

Pag. 183. *Κωδία.*] *Κώδυα* Photius.

Pag. 184. *Προμηθείοις.*] Hyginus in Poëtico Astronomico cap. de Sagitta: *Prometheus autem consuetus insidiari venit ad Iovis ignem, quo deminuto et in ferulam coniecto, laetus, ut volare, non currere videretur, ferulam iactans, ne spiritus interclusus vaporibus extingueret in angustia lumen. Itaque homines adhuc plerumque, qui laetitiae fiunt nuncii, celerrime veniunt. Praeterea totum a* (f. *votiva*) *certatione ludorum cursoribus instituerunt ex Promethei consuetudine, ut currerent lampadem iactantes.* (117)

Θύοντες.] *Θέοντες.*

Κατανοήσαντος.] *Κατανοήσαντας αὐτούς.*

Λαμπτρεῖς.] *Χαβρίας Λαμπρεὺς* in oratione contra Neaeram, et in oratione *πρὸς Τιμόθεον* initio *παρὰ Ἀντιγένους Λαμπρέως*, et in ea *πρὸς Κάλλιππον*, quam laudat Harpocra-

tio hoc loco, legitur *ξένος μὲν ὢν Ἀριστόνῳ τῷ Δεκελεῖ καὶ Ἀρχεβιάδῃ τῷ Λαμπρεῖ.* Suidas etiam, *Λαμπραὶ*, ait, *δῆμος τῆς Ἐρεχθ.* etc. Hesychius, *Λαμπραὶ καθύπερθεν καὶ Λαμπραὶ ὑπένερθεν* etc. Hoc est: *Lamprae infernates et supernates.* Sic apud Plin. *Carentini supernates et infernates.*

Pag. 185. *Λεμβάδεια.*] *γρ. Λεβάδεια*, ut Photius: *ἐν ᾗ Διὸς μαντεῖον Τροφωνίου κατασκευάσαντος*, ut idem.

Ἀττικῆς.] *γρ. ἀκτῆς.* Strabo lib. x. Homerus *ἀκτὴν ἠπείροιο* vocat *Ὀδ. ω.*

Pag. 186. *Φασὶ πρὸς τῷ Ἀχέροντι.*] Pausanias Heliac. 152. Etymologus in *Ἀχερωίς.*

Ὁμήρῳ.] *Ἰλ. ν.*

Λευκονοιεύς.] *Δημοχάρης τε ὁ Λευκονοεὺς ὁ τὴν τηθίδα τὴν ἐμὴν ἔχων.* Et rursus in oratione adversus Lacritum ita perscriptum est, et in ea adversus Polyclem. Apud Plutarchum. in x Rhetor. *Δημοχάρης Λάχητος Λευκονοιεὺς*, et in Demetrio, *Δημοχάρης ὁ Λακωνεὺς*, corrupte.

Λέχαιον.] Isaeus p. 50. Andocides *περὶ εἰρήνης* p. 24. Plato in Menexeno p. 245.

Pag. 187. *Τελεσθέντες.*] *Τελειωθέντες* Suidas. Sic Plutarch. in Demosth. initio, et Apollodorus lib. 3 biblioth.

(118) *Καθ' Ἡγελόχου.*] Dionysius *Ἡγελόχῳ.*

Λιτή.] *Λητή.* Stephanus, *Λητὴ πόλις Μακεδ. ἀπὸ τοῦ πλησίον ἱδρυμένου Λητοῦς ἱεροῦ· ὡς Θεαγένης Μακεδονικοῖς. τὸ ἐθνικὸν Λητaῖος. οὕτω γὰρ ἱστορεῖται Νίκαρχος Λητaῖος τῶν Ἀλεξάνδρῳ συστρατευσαμένων ὁ διασημότατος.* Scribe *Νέαρχος*, quem tamen Arrianus in Indicis Cretem ait fuisse. Ptolemaeo *Λητὴ* in Mygdonide. In Arriani Indicis, *ἐκ δὲ Ἀμφιπόλεως ἦγον οἵδε, ἐκ Κρήτης μὲν Νέαρχος Ἀνδροτίμου, ὃς τὰ ἀμφὶ τῷ παράπλῳ ἀνέγραψε.* Leg. *Λήτης.* Non enim Creta in Macedonia aut Amphipoli. Lete Macedoniae oppidum a Plinio quoque memoratur.

Μαρσύας ὁ νεώτερος.] Huius quoque mentio est in voce *Γαληψός.* Duo Marsyae fuere, alter Periandri filius Pellaeus, frater Antigoni regis, una cum Alexandro rege educatus, teste Suida. Hic *Μακεδονικὰ* scripsit libris x, quorum quintus citatur ab Harpocr. in vocibus *Ἀριστίων* et *Μαργίτης*, septimus ab Athenaeo et Stephano. Scripsit etiam res Atticas et vitam Alexandri. Laudatur a Diodoro Siculo Marsyas dux Demetrii *ὁ τὰς Μακεδονικὰς πράξεις συνταξάμενος.* Alter fuit Marsyas Marsi filius, de quo Suidas. *Μαρσύας Μάρσου Ταβηνός.* Lege *Ταβιηνός.* 1. natus Tabiis in Galatia. Scripsit Antiquitatum libros et mythica et de patria sua. Laudatur ab Hesychio in *σκότιως*, *Μαρσύας ἐν τῇ Ἰάδι*, nisi Mnaseas ibi scribendum est.

quod non assero. Mnaseae ambo historici noti sunt. fuit et Mnaseas quidam Berytius, qui de arte Rhetorica scripsit, itemque de Atticis nominibus teste Suida. Alius Mnaseas cursor Libys dictus, de quo Pausanias Heliac. 2.

Pag. 188. *Δείναρχος Τυραννικῷ.*] Ἴσως. *Τυῤῥηνικῷ*, ut p. 242. *Πιρηνικὸς* dicitur a Dionysio Halicarn. inter *δημοσίους* Dinarchi *λόγους*. Frequenter *τυραννικὸν* occurrit pro *Τυῤῥηνικῷ*, ut apud Aristoph. Scholiasten, ubi de Coliade pro- (119) montorio Atticae. Apud Etymologum in *Σιντηΐδα Λῆμνον*.

Ἀρχή.] Est autem *ἀρχὴ κληρωτὴ* Etymol. Aeschines contra Timarchum pag. 20. Suidas in *εὐθύνη. κυρίως ἦν εἰσάγουσι λογισταὶ πρὸς τοὺς δόξαντας μὴ ὀρθῶς ἄρξαι τῆς πόλεως, ἢ πρεσβεῦσαι κακῶς, καὶ τὰ δικαστήρια μὲν οἱ λογισταὶ κληροῦσι, κατηγορεῖ δὲ ὁ βουλόμενος, καὶ τοῖς δικασταῖς ἐφεῖται τιμᾶσθαι τοῖς ἁλοῦσι.*

Ἀνδοκίδης ἐν τῷ περὶ τῶν Μυστηρίων.] p. 11. Lysias p. 150. qui rationem non reddiderat, tenebatur *ἀλογίου* iudicio. Suidas, *ἀλογίου δίκη, ἣν φεύγουσιν οἱ ἄρχοντες λόγον οὐ διδόντες τῶν τῆς ἀρχῆς διοικημάτων.* quae iisdem verbis leguntur in Etymolog.

Pag. 189. *Λόγου τυχεῖν.*] *Λόγου τυχεῖν* Demosth. *ἐν προοιμίοις δημηγορικοῖς* 22, et *κατ' Ἀριστοκράτους* bis initio, dixit pro eo, quod Gallice dicimus, *avoir audience. νῦν δ' ὑπὸ τῆς ἐνίων ἀσελγείας οὔτε παρελθεῖν, οὔτε εἰπεῖν, οὔτε λόγου τυχεῖν ἐστίν.* Sic et in procemio 27 usurpat, et 38, et *ἐν τῷ περὶ παραπρ.* initio, *ἐξέκλειον λόγου τυγχάνειν τοὺς ἄλλους.* Et longe post, *τὸ μὲν γὰρ ἐξαρχῆς ἄχρι τοῦ λόγου τυχεῖν Φίλιππον ὑπὲρ τῆς εἰρήνης, Κτησιφῶν καὶ Ἀριστόδημος τὴν ἀρχὴν πρώτην ἔφερον τοῦ φενακισμοῦ.* Sic et Aeschines *περὶ παραπρ.* initio. Demosthenis locus ex oratione pro corona initio sic habet: *οὐ γὰρ ἀφαιρεῖσθαι δεῖ τὸ προσελθεῖν τῷ δήμῳ καὶ λόγου τυχεῖν.* i. *neque vero est negandus cuiquam accessus ad populum et dicendi potestas.* Errat ergo Harpocratio.

Ἐπαίνου.] F. *εἰπεῖν.*

Λοιδίας, Αἰσχίνης ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας.] Pag. 45. ubi *Λυδίαν* scribitur vulgo, quomodo et apud Ptolemaeum, sed in Strabone lib. 7 in fine *Λουδίας*. Herodot. 7. *Λυδίας* p. 422. Plinio *Rhedias* male pro *Loedias*. Scylaci *Λυδίας*.

Ἐφίστασθαι --- ὑδρίαν ἔχων --- λουτρά.] Eustathius *Ἰλ.* (120) *ψ* pag. 1298 et Didymus. Demosth. *πρὸς Λεωχάρην. ἠῤῥώστησεν Ἀρχιάδης καὶ τελευτᾷ τὸν βίον ἀπόντος τοῦ Μειδυλίδου, ἄγαμος ὤν. τί τούτου σημεῖον; λουτροφόρος ἐφέστηκεν ἐπὶ τῷ τοῦ Ἀρχιάδου τάφῳ*, Pollux 391. Thucyd. lib. 2. *καὶ τῇ κρήνῃ τῇ νῦν μὲν τῶν τυράννων τοῦτο κελευσάντων ἐννεακρού-*

υφ καλουμένη, τὸ δὲ πάλαι φανερῶν τῶν πηγῶν οὐσῶν, Καλλιρόη ὠνομασμένη. ἐκείνη τε ἐγγὺς (τῆς ἀκροπόλεως scil.) οὔσῃ, τὰ πλεῖστου ἄξια ἐχρῶντο, καὶ νῦν ἔτι ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου πρό τε γαμικῶν καὶ ἐς ἄλλα τῶν ἱερῶν νομίζεται τῷ ὕδατι χρῆσθαι. Vitruvius lib. 8. p. 314. Statius 12 Thebaid. in fine: *Et quos Callirhoe novies errantibus undis Implicat.* Unicus porro in tota urbe erat hic fons teste Paus. in Attic. p. 10. Schol. Aeschyli ad illa ex Persis p. 135. καὶ χεροῖν Καλλιῤῥόου ἔψαυσα πηγῆς, notat, πηγή τις ἱερὰ, ἀφ' ἧς ἀνιμᾶτο νᾶμα ταῖς θυσίαις ἐπιχέεσθαι. Etymolog. ἐννεάκρουνος κρήνη Ἀθήνῃσι παρὰ τὸν Ἰλισσὸν ἡ πρότερον Καλλιρόη ἔσχεν. ἀφ' ἧς τὰ λουτρὰ ταῖς γαμουμέναις μετιᾶσι. Πολύζηλος δημοτυνδάρεω. ἥξει δὲ ἐννεάκρουνον ἔνυδρον τόπον. Pollux pag. 138. Hesychius in λιβύας. Porphyrius de antro Nympharum, ὅθεν καὶ τὰς γαμουμένας ἔθος ὡς ἂν εἰς γένεσιν συνεζευγμένας νύμφας τε καλεῖν καὶ λουτροῖς καταχεῖν ἐκ πηγῶν ἢ ναμάτων ἢ κρηνῶν ἀεννάων εἰλημμένης. Porro siticulosam fuisse Atticam, adeo ut aestate fontes deficere solerent, testatur Dio orat. 6. Valerius Flaccus 8 Argon. de coniugio Iasonis et Medeae:

Inde ubi sacrificas cum coniuge venit ad aras
Aesonides, unaque adeunt pariterque precari
Incipiunt, ignem Pollux undamque iugalem
Praetulit, ut dextrum pariter vertantur in orbem.

Nonnus lib. 3 Dionysiac. p. 88 et lib. 2. p. 60.

Λουσιεύς.] Et Demosth. in Midiam. Stephanus, Λουσία τῶν Ὑακίνθου θυγατέρων ἦν, αφ ἧς ὁ δημότης Λουσιεύς.

Pag. 190. Φιλόχορος.] Et Pausanias Atticis p. 22.

(121) Μή ποτ' οὖν γραπτέον καὶ παρ' Ἡροδότῳ ἐν τῇ ἑβδόμῃ, ἀντὶ τοῦ προβόλους δύο λυκοεργέας.] Athenaeus lib. xi habet: μήποτ' οὖν καὶ παρὰ Δημοσθένει (malim Ἡροδότῳ) γραπτέον λυκιοεργέας, ἵν' ἀκούηται τὰ ἐν Λυκίᾳ εἰργασμένα. Ex his supple hunc Harpocrationis locum. Athenaeus autem pro λυκοεργέας habet Λυκιεργέας. Hodie in Herodoti exemplaribus λυκιοεργ. extat.

Οὐ πάππος.] Haec falsa sunt.

Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τῶν ἀτελειῶν.] i. ἐν τῷ κατὰ Λεπτίνου. Λυσιμάχῳ δωρεὰν ἑνὶ τῶν τότε χρησίμων ἑκατὸν μὲν ἐν Εὐβοίᾳ πλέθρα γῆς πεφυτευμένης ἔδοσαν, (maiores nostri) ἑκατὸν δὲ ψιλῆς, ἔτι δὲ ἀργυρίου μνᾶς ἑκατὸν καὶ τέτταρας τῆς ἡμέρας δραχμὰς, καὶ τούτων ψήφισμά ἐστι Ἀλκιβιάδου, ἐν ᾧ ταῦτα γέγραπται. Meminit etiam Plutarchus in Aristide sub finem, qui idem dicit. Sed aliter Suidas in πλέθρον. ἐξέδωκεν ἡ πόλις Ἀθηναίων τὰς θυγατέρας Ἀριστείδου, καὶ Λυσιμάχῳ τῷ παιδὶ δύο δραχμὰς τῆς ἡμέρας ἐδίδου, καὶ γῆς πεφυτευμένης

ἐδωρήσατο ὀκτὼ πλέθρα, ἀρσίμης ἑκατὸν, horti 8 iugera, arvi centum.

Pag. 191. *Μαιμακτηριὼν --- ἀρχὴν δὲ λαμβάνοντος τοῦ χειμῶνος ἐν τούτῳ τῷ μηνί.*] Ulpianus in Olynth. 3. *χειμέριος οὗτος ὁ μήν.*

Μαλακίζομεν.] Theo in Arati Phaenomena ad illum *Ναύτῃ μαλκιόωντι κακώτερον*, explicat *ναρκοῦντι. μάλκη δέ ἐστιν ἡ ἐκ ψύχους χειρῶν καὶ ποδῶν ἐπανάστασις, ἃ καὶ χίμετλα λέγονται.*

Μαλακίομεν.] *Μαλκίομεν.* Suidas diserte sic ait, *μαλκίομεν, Δημοσθένης ἐν θ Φιλιππικῶν φησί.* Hesychius *μαλκίετον.* Hinc *ἀμαλκιεῖν μὴ ῥιγοῦν*, Etymol. Scholiastes in Nicandri Theriaca ait *μάλκην* a Nicandro sumi interdum pro *frigore*, interdum pro *torpore*: et exemplum affert ex Nicandro, *πνεύματος ἀργαλέοιο πόνοιό τε μαλκείοντα*, cum sc. pedes ac manus prae frigore rigescunt. *μάλκαι* igitur dicuntur *αἱ μαλακίαι καὶ δυσκινησίαι διὰ τὴν τοῦ κρίους ὑπερβολὴν*, ut idem scribit. (122)
Hinc Amalcium mare Hecataeus Oceanum septentrion. vocari dixerat, quod est congelatum mare, teste Solino cap. 22, et Plinio lib. 4 cap. 13. quorum tamen alter barbarum id nomen, alter gentis eius lingua dictum putavit, cum sit Graecum. *ἀμάλκιον*, ut *ἄξυλος ὕλη* et *ἄκνηστις*, pro *ὑπερμάλκιον.*

Αἰσχύλος Ἑλλαδίῳ etc.] Scribendum existimo *Αἰσχύλος, Ἐλαδίῳ κέκμηκε μαλακῶν ποδὶ* aut *πόδε. ἐλάδιον* diminutivum est *ἀπὸ τοῦ ἐλαίου.* Sic utitur Teles apud Stobaeum p. 237. An autem *μαλκίων* legendum in Aeschylo? Sic enim Hesychius in *μαλκίετον.* Forte ergo etiam supra *μαλκίομεν.* nihil certius.

Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Στεφάνου.] In 2 oratione, ubi ait: *λελευκωμένον τε γάρ ἐστι καὶ οἴκοθεν κατεσκευασμένον. καίτοι τοὺς μὲν τὰ πεπραγμένα μαρτυροῦντας προσήκει οἴκοθεν τὰς μαρτυρίας κατεσκευασμένας μαρτυρεῖν. τοὺς δὲ τὰς προκλήσεις μαρτυροῦντας, τοὺς ἀπὸ ταυτομάτου προστάντας καὶ ἐν μάλθῃ γεγραμμένους τὴν μαρτυρίαν, ἵν', εἴ τι προσγράψαι καὶ ἀπαλεῖψαι βουληθῇ, ῥάδιον ᾖ.* Nota. Festus in Maltha.

Pag. 192. *Τρόπην.*] *Τρόπιν.*

Μαντινέων διοικισμός.] Polybius lib. 4. p. 297. *Λακεδαιμόνιοι Μαντινεῖς φίλους ὄντας καὶ συμμάχους ἀναστάτους ποιήσαντες οὐκ ἔφασαν ἀδικεῖν ἐκ μιᾶς πόλεως εἰς πλείους αὐτοὺς διοικίσαντες.* Vide quae not. ad Diodorum.

Γραφῇ.] Scribe *παραγραφῇ.* Locus sic habet: *ἐπ' ἐργαστηρίῳ τε ἐν τοῖς ἔργοις ἐν Μαρωνείᾳ.* Autor argumenti. *Πανταίνετος παρὰ Τηλεμάρχου τινὸς ἐργαστήριον ἐν Μαρωνείᾳ μεταλλικὸν, τόπος δὲ οὗτος τῆς Ἀττικῆς.* Maronia autem Thraciae dicta est a Marone Euanthis filio, de quo Phi-

lostratus iunior in Heroicis, Homerus Odyss. ἰῶτα initio, ubi
(123) anonymus interpres, Ἴσμαρος, ait, πόλις τῆς Κικονίας, ἥτις νῦν Μαραθὼν λέγεται. Scribe Μαρώνεια. Vide Herodotum et Stephanum et Marcianum Heracl.

Pag. 193. Τί γὰρ ἂν ἄλλο τίς εἴποι.] Vulgati codices habent, τί γὰρ ἄλλο τις ἂν εἴποι.

Ἐν Πελλήνῃ μάστροι.] At Rhodiorum magistratum esse scribit Hesychius.

Πελληνίων.] Πελληνέων.

Ματρυλεῖον.] Μαστρυλεῖον Photius.

Ἡρακλείων.] Ἡρακλέων.

Διατρίβουσαι.] Photius, μαστροποὶ διατρίβουσιν ἑταίρας ἔχουσαι, καὶ δέχονται τοὺς βουλομένους. ἐκάλουν δὲ αὐτὰς καὶ μάστρυας εὐφήμως.

Καταφθαρεῖσθαι.] Suidas habet καταφθαρείς. Sic enim Ae. Portus emendavit, cum prius esset scriptum κατὰ τρεῖς.

Pag. 194. Μεθώνη.] De conditu Methonae, quae est in Thracia, vide Plutarchum in quaest. 11 rerum Graecarum. Porro Suidas sic habet, Μεθώνη πόλις μία τῶν Ἀλκυονίδων et caet. ut hic. Idem Suidas, Παλλήνη μία τῶν Ἀλκυονίδων. Alcyonides dicuntur filiae Alcyonei gigantis. Earum nomina refert Suidas in Ἀλκυονίδες ex Hegesandro.

Μεῖον καὶ Μειαγωγός.] Aristoph. in Ranis μειαγωγήσουσι τὴν τραγῳδίαν. Schol. μεῖον λέγουσι τοὺς ὑπὲρ τῶν υἱῶν εἰς τὰ Ἀπατούρια ὄϊς ὑπὸ τῶν πατέρων εἰσφερομένους, διὰ τὸ ἐπιφωνεῖν τοὺς φράτορας ἐπὶ τοῦ σταθμοῦ τοῦ ἱερείου μεῖον, μεῖον. ὅτι δὲ ἵσταντο, Ἀριστοφάνης δεδήλωκε ἐν δράμασι. τοῦτο δὲ κέκληται κουρεῖον ἀπὸ τῶν κούρων, ὑπὲρ ὧν ἐθύετο. μεῖον δὲ διὰ τὴν προειρημένην αἰτίαν, καὶ ἐπιζήμιόν τι τοῖς ἧττον εἰσάγουσιν ἀποδέδοκτο, καθάπερ αὐτός φησιν Ἀριστοφάνης, ἀλλ' εὔχομαι ἔγωγε ἑλκύσαι σε τὸν σφυγμὸν, ἵνα μή με προσπράττωσι γραῦν οἱ φράτορες. Notandum quod scribit hanc ovem dictam esse κουρεῖον, unde explicandus est
(124) Isaei locus περὶ Φιλοκτήμονος κλήρου. ἐπείσθη ὑπ' αὐτῆς τὸν πρεσβύτερον τοῖν παίδοιν εἰσάγειν εἰς τοὺς φράτορας ἐπὶ τῷ αὐτοῦ ὀνόματι. ἐπεὶ δὲ οὐδ' οὗτος οὐδ' οἱ φράτορες συνεδέξαντο, ἀλλ' ἀπηνέχθη τὸ κούριον. etc. Pollux lib. 8 περὶ φρατόρων. εἰς τούτους τούς τε κούρους καὶ τὰς κόρας εἰσῆγον. καὶ εἰς ἡλικίαν προελθόντων ἐν τῇ καλουμένῃ κουρεώτιδι ἡμέρᾳ ὑπὲρ μὲν τῶν ἀῤῥένων τὸ κόριον ἔθυον, ὑπὲρ δὲ τῶν θηλειῶν τὴν γαμηλίαν. Interpres vertit, coriandrum offerebant. Sed lege κούριον, vel potius κουρεῖον, ut Suidas in μειαγωγήσουσι. Quod autem in Harpocratione corrigo παρέστησε μεῖον, id non absque iudicio facio. Existimavi enim

ipsa esse verba Isaei. nam *παριστάναι* proprium in hac re vocabulum fuit teste Schol. Aristoph. ad locum supra cit. *ὅτι μεῖον τὸ ἱερεῖον ἔλεγον τὸ παριστάμενον ὑπὲρ τῶν εἰς τοὺς φράτορας εἰσφερομένων. μεῖον δὲ ἐκλήθη ἀπὸ τοῦ συμβαίνοντος. ἔδει γὰρ αὐτὸ* (*μὴ* adde) *ἔλαττον ἄγειν σταθμοῦ τινὸς ἀπὸ τοῦ ὡρισμένου διὰ τοὺς φιλοδοξοῦντας. οἱ δὲ φράτορες, ἵνα μείζους νέμωνται μερίδας, ἐπεφώνουν οὐκ ἐῶντες ἱστάναι διὰ τοῦ μεῖον εἶναι. Ἄλλως. ἐάν τις εἰσάγῃ εἰς τοὺς ἰδίους φράτορας υἱὸν ἐν ἡλικίᾳ γενόμενον, παρίστα αὐτοῖς ἐπὶ ὡρισμένῳ σταθμῷ ἱερεῖον, πρὸς ὃν ἔδει προσάγειν, καὶ οὐκ ἐξῆν μεῖον παρασχεῖν. ὅτε δὲ ἐντεθείη τὸ ἱερεῖον εἰς τὸν ζυγὸν, περιεστῶτες ἐβόων, μεῖον, μεῖον τοῦτο.* Duplex igitur sententia est, cur dictum sit *μεῖον*: prima et vulgatior, quam refert Eratosthenes: secunda est, dictum esse ex eo, quod vetitum erat adducere ovem maiorem certo quodam pondere, idque propter ambitionem quorundam, qui uter grandiorem afferret contendebant. Id sibi vult Pollux lib. 3 pag. 141. Apud Suidam leges Isaei verba, uti distinxi, nisi quod *παρέστη* habet. Etymolog. *κούρειον καλεῖται ἐν Ἀττικῇ τὸ ἱερεῖον τὸ θυόμενον, ἡνίκα ἐγράφοντο οἱ κοῦροι εἰς τοὺς φράτορας. τοῦτο δὲ καὶ μεῖον ἐλέγετο, καὶ μειαγωγὸς ὁ τοῦτο εἰσάγων. ἡ δὲ ἡμέρα, ἐν ᾗ ἐποιοῦντο, ἐλέγετο κουρεῶτις* Supra dixerat *προπαροξύνεται.*

Παρέστησε, Μεῖον.] *Παρέστησε Μεῖον.* (125)

Ἐπισκώπτοντα.] *Ἐπισκώπτοντες.*

Pag. 195. *Μελανωπὸς, Δημοσθένης κατ' Ἀνδροτίωνος.*] Et *κατὰ Τιμοκράτους* eundem Melanopum Androtionis *συμπρεσβευτὴν*, Lachetis viri probi filium pessimum vocat. Melanopi vero filius fuit Laches ab avi nomine sic dictus, qui a iudicibus condemnatus est, sed in Alexandri Macedonis gratiam, qui id petiverat literis, debitum ei condonatum est omne, ut narrat Demosth. Ep. 3, ubi et Mnesibulum Acharnensem pariter absolutum ait, quod bonus vir esset. Laches etiam is qui in auxilium missus est Leontinis una cum Chaereade, Melanopi f. dicitur a Thucydide lib. 3. Male apud Suidam *μελανωτός*.

Δημοσθένης Φιλιππικοῖς.] *Ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Χερρονήσῳ. ὑπὲρ δὲ τῶν μελινῶν καὶ τῶν ὀλυρῶν τῶν ἐν τοῖς Θρακίοις σιῤῥοῖς ἐν τῷ βαράθρῳ χειμάζειν.* Vide Harpocrat. in *βάραθρον*. Eadem verba repetit Demosthenes Philipp. X. Leg. *σιροῖς* ex Hesychio et Etymologo in *σιροὶ*, Varrone de re rust. lib. 1 cap. 57, Iuliano in epist. 53. *ὦ Ζεῦ πῶς μὲν καλῶς ἔχει, ἡμᾶς μὲν ἐν Θρᾴκῃ διάγειν καὶ τοῖς ἐνταῦθα σιροῖς ἐγχειμάζειν.* Dio orat. 1 Tarsica, *Μακεδόνας οἱ τέως μὲν τὰ*

ῥάκη περιηρημένοι (leg. περιεῤῥαμμένοι) καὶ ποιμένες ἀκούοντες, περὶ τῶν μελινῶν μαχόμενοι τοῖς Θρᾳξὶ τοὺς Ἕλληνας ἐκράτησαν. Et Artemidorus lib. 2 cap. 24. σιροὶ δὲ καὶ καπετοὶ καὶ καλεοὶ καὶ πάντα τὰ, ἐν οἷς θησαυρίζεται καὶ ἀποτίθεται τὰ σπέρματα. Sed in lib. 4 cap. 34. ὡς πίθοι οἶνον καὶ ἔλαιον, καὶ σωροὶ πυροὺς ἢ κριθάς. forte σιροί.

Pag. 196. *Μελίνη.*] *Μελίνας.* Pag. 224 *μελίνους* Photius.

Θεόφραστος δὲ ἐν ἑβδόμῳ περὶ φυτῶν.] In libro 8 historiae, ubi περὶ σιτώδων agit ex professo, in cap. 1 distinguit κέγχρον et μέλινον et σήσαμον. Item in cap. 3, ubi in-
(126) ter θερινὰ χέδροπα, id est, *aestiva legumina* ponit κέγχρον, μέλινον, σήσαμον et ἐρύσιμον.

Μελίτη.] De Melite Scholiastes Apollonii lib. 4 p. 195 et 196. Melitem hanc Aegei fluvii in Corcyra filiam esse dicit, quam Hercules in Scheria insula Phaeacum uxorem duxit, ex qua Hyllum filium habuit. Apollonius, Ὕλλον, ὃν εὐειδὴς Μελίτη τέκεν Ἡρακλῆϊ. Ab hac dictus est Athenis pagus *Μελίται.* Hesychius ἐν Μελίταις Ἡρακλῆς. Vide et Schol. Apollonii pag. 217. Pro *Δίου* forte *Διώμου*, Schol. Aristoph. in Ranis. Μελίτη δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἐν ᾗ ἐμυήθη Ἡρακλῆς τὰ μικρὰ μυστήρια. ἔστι δὲ ἐκεῖ καὶ Ἡρακλέους ἱερόν. ἐκλήθη δὲ ἀπὸ Μελίτης νύμφης, ᾗ ἐμίγη ὁ Ἡρακλῆς. παρὰ δὲ τὴν ὑπόνοιαν σκώπτει, ἐπειδὴ ἐν Μελίτῃ ἐστὶν ἐπιφανέστατον Ἡρακλέους ἱερὸν ἀλεξίκακον. Lege, Ἀλεξικάκου, ex Hesychio in ἐκ Μελίτης. τὸ δὲ τοῦ Ἡρακλέους ἄγαλμα ἔργον Ἐλάδου τοῦ Ἀργείου τοῦ διδασκάλου Φειδίου. ἡ δὲ ἵδρυσις ἐγένετο κατὰ τὸν μέγαν λοιμὸν, *pestem*, ὅθεν καὶ ἐπαύσατο ἡ νόσος πολλῶν ἀνθρώπων ἀπολλυμένων.

Μένδη.] Thucyd. lib. 4. πόλις ἐν τῇ Παλλήνῃ Ἐρετριέων ἀποικία. Eretrienses intellige, Euboeae Pausan. Heliacis 1 in fine.

Μενέλαος.] Demosthenes Philipp. 1. Οὐ γὰρ ἐχρῆν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταξιάρχους παρ' ὑμῶν, ἱππάρχους παρ' ὑμῶν, ἄρχοντας οἰκείους εἶναι, ἵν' ἦν ὡς ἀληθῶς τῆς πόλεως ἡ δύναμις, ἀλλ' εἰς μὲν Λῆμνον τὸν παρ' ὑμῶν ἵππαρχον δεῖ πλεῖν. τῶν δ' ὑπὲρ τῆς πόλεως κτημάτων ἀγωνιζομένων (an ἐχθρῶν intelligit?) Μενέλαον ἱππαρχεῖν. καὶ οὐ τὸν ἄνδρα μεμφόμενος ταῦτα λέγω, ἀλλ' ὑφ' ὑμῶν ἔδει κεχειροτονημένον εἶναι τοῦτον, ὅστις ἂν ᾖ. Eiusdem Menelai Hipparchi Atheniensium meminit Libanius declam. 16, et Iustinus lib. 7. Videtur stetisse a partibus Atheniensium, et equitatui eorum praefuisse. Demosth. Philipp. 1 pag. 17.

Μεσεγγύημα etc.] Sic usurpat Demosth. *πρὸς Βοίωτον περὶ τοῦ ὀνόματος* initio, *καὶ μεσεγγυησαμένης ἀργύριον*: *certam stipulata pecuniam*. Volfius. Antiphon *περὶ χορευτοῦ* in fine p. 132. ubi *μετεγγυησ.* legitur. *Μεσεγγύημα* dixit Isocrat. *Παναθηναϊκῷ* p. 466. Lysias *κατὰ Φιλοκράτους* p. 170. Glossae Nomicae *σεκουέστερ μεσεγγυητής*. Plura Suidas in *μεσεγγύημα*, ubi in malam partem sumi dicit de pecunia deposita apud sequestrem poenae nomine, quoties inter duos quidpiam contra bonos mores aut adversus remp. convenit. Idem *μεσεγγυοῦνται, ἐγγυηταὶ γίνονται ἢ ἐγγυηταὶ ποιοῦνται, ὡς καὶ Ἰσοκράτης ἐν τῷ κατὰ τῶν σοφιστῶν*. Locum intelligit, quem supra not. ubi pro *μεσεγγυημ.* lege *μεσεγγυηθέντων*. Sed non hunc locum intelligit Suidas, verum alterum, qui initio orationis contra Sophistas legitur pag. 574. *παρὰ τούτοις τὰ περὶ τῶν μαθητῶν μεσεγγυῶνται*, id est, *ab iis stipulantur*. Apud eos tanquam sequestres pecuniam deponi volunt. *μεσεγγύημα ταλάντων ὀκτακοσίων* dicit Appianus lib. 2 Civ. (127)

Pag. 197. *Ἰσαῖος δ' ἐν τῷ κατ' Ἐλπαγόρου.*] Vide supra in V. *ἰσοτελεῖς*, et infra in V. *πωλῆται*.

Καὶ Δημοφάνους.] Vide supra in *ἐπωνία*, ubi indicat inquilinos solvisse vectigal quintae eorum, quae vendebantur, quam legem reprobat Plato lib. 8 in fine.]

Ὁ δέ.] *Ἡ δέ.*

Pag. 198. *Πολίτας.*] Leg. *πωλήτας* ex Polluce.

Μετρονόμοι.] Pollux p. 213.

Pag. 199. *Μέταυλος, Λυσίας* etc.] *Basse cour.* differt *μέσαυλος* Schol. Apollonii lib. 3 p. 134. *μέσαυλον δὲ οἱ Ἀττικοὶ τὴν φέρουσαν εἴς τε τὴν ἀνδρωνῖτιν καὶ γυναικωνῖτιν*. Locus Lysiae: *ἀναμιμνησκόμενος δὲ, ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐψόφει ὁ μέσαυλος θύρα καὶ ἡ αὔλειος*. Lego, *ὁ μέτ. καὶ ἡ αὔλ. θύρα*. Heliodorus lib. 3 ad calcem. *ἐψόφει τε ἡ μέταυλος*: *perstrepebat ostium atrii*. Interpr. Eustath. *Ἰλ. λ* p. 862. (128)
Ἀττικοὶ μὲν τὴν μέσην θύραν μέσαυλόν φασι. μάλιστα μὲν οὖν τὴν μέσην δυοῖν αὐλαῖν, ὥς φησιν Αἴλιος Διονύσιος, ἣν καὶ μέταυλον αὐτός φησι.

Δημνείαις.] *Δημνίαις.*

Μητρῷον, Λυκοῦργος etc.] *Κοινὰ γράμματα τοῦ δήμου* in eo recondita fuisse ait Demosthenes, *ἐφ' οἷς ὁ δημόσιος τέτακται*, quorum minister publicus curam gerit; pro Ctesiph. Idem in orat. 1 contra Aristogit. in fine, ait iudices in *μητρῷον* se contulisse aliquando, ut leges inspicerent, si ita opus esset. Porro Lycurgi oratio contra Aristogitonem eiusdem est argumenti cum ea Demosth. in Aristogit. Unus

enim idemque Aristogiton ab utroque accusatus est. Lycurgus prior peroravit, ut testatur ipse Demosth. ibidem. Dinarchus pag. 90. *γράψας τὸ ψήφισμα καθ' ἑαυτοῦ παρὰ τὴν μητέρα τῶν θεῶν, ἣ πάντων τῶν ἐν τοῖς γράμμασι δικαίων φύλαξ τῇ πόλει καθέστηκε.* Alexis Comicus apud Stobaeum serm. 198.

Οὐκ ἠξίωσα καταλιπεῖν τὴν μητέρα,
Πρώτην δὲ σώζειν. τοῖς γὰρ ὀρθῶς εἰδόσι
Τὰ θεῖα μείζω μητρὸς οὐκ ἔστιν ποτέ.
Ὅθεν ὁ πρῶτος οὐκ ἀπαιδεύτως ἔχων
Ἱδρύσαθ' ἱερὸν μητρὸς οὐ δείξας σαφῶς
Ποίας. ἐάσας δ' ὑπονοεῖν εἰς τοὔνομα.

Erat autem *τὸ μητρῷον παρὰ τὸ βουλευτήριον* teste Aeschine contra Ctesiph. p. 59 et Pausania Atticis p. 2 fine.

Ἕως τοὺς Τριάκοντα, Μνᾶς.] *Αὐτοὺς τριάκοντα μνᾶς.*

Pag. 200. *Μόθων* etc.] Haec omnia ad verbum leguntur apud Scholiastem Comici in Plutum p. 31.

Περιστῆσαι.] *Παραστῆσαι* Schol.

Αἰσχρὰ ποιοῦντος.] *Αἰσχροποιοῦντος.* Schol. Arist.

Μόθωνας δὲ καὶ Δ. τ. π. τ. ἐλευθέροις παῖδας.] Incluait parenthesi.

(129) *Ἀνοήτους.*] *Ἀνόητος.* Schol.

Μοιροκλῆς.] Huius meminit Aristot. 3 rhetor. *καὶ Μοιροκλῆς οὐδὲν ἔφη πονηρότερον εἶναι, ὀνομάσας τινὰ τῶν ἐπιεικῶν. ἐκεῖνον μὲν γὰρ ἐπίτριτον τόκον πονηρεύεσθαι, αὐτὸν δὲ ἐπιδέκατον.* De metaphora loquitur ibi Arist. eiusque exemplum id affert. Myroclem oratorem cum Polyeucto, et Hyperide memorat Plutarchus in Demosth. Plura Meursius in Lect. Attic. Myrocles Mediolan. Episcopus Ambrosio dicitur orat. in Auxentium. Corruptum id nomen apud Athenaeum lib. 8. *Τιμοκλῆς ὁ κωμικὸς ἐν Δήλῳ διηγούμενος τοὺς παρ' Ἁρπάλου δωροδοκήσαντας γράφει οὕτως. Δημοσθένης τάλαντα πεντήκοντ' ἔχει, καὶ Μητροκλῆς εἴληφε χρυσίον πολύ.* Lege *Μοιροκλῆς. Εἴληφε καὶ Δήμων τε καὶ Καλλισθένης ὅ τ' ἐν λόγοισι δεινὸς Ὑπερίδης ἔχει.*

Μοιροδικῆσαι.] Suidas *μοιροδοκῆσαι.* Forte *μοιρολαχῆσαι.* Pollux p. 409.

Μουνυχία, Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος.] *Οὐχ ἱκετηρίαν ἔθηκε τριήραρχος οὐδεὶς πώποτε ὡς ἀδικούμενος παρ' ὑμῖν, οὐκ ἐν Μουνυχίᾳ ἐκαθέζετο, οὐχ ὑπὸ τῶν ἀποστολέων ἐδέθη.* Ulpianus, *Μουνύχιον τόπος περὶ τὸν Πειραιᾶ, ἔνθα ἐστὶν ἱερὸν Μουνυχίας Ἀρτέμιδος, κἀκεῖ ἔφευγον οἵτινες τῶν τριηραρχῶν ἠδικοῦντο, ἢ ναῦται, ἤ τινες τῶν ἐξεταζομένων ἐν Πειραιεῖ. ἐκλήθη δὲ Μουνύχιον, ὥς φησιν ὁ Διό-*

δωρος (Siculus) παραφέρων τὰ Ἑλλανίκου, λέγων, ὡς ὅτι Θρᾷκες ποτὲ στρατεύσαντες κατὰ τῶν οἰκούντων Ὀρχομενὸν τὸν Μινυαῖον τῆς Βοιωτίας ἐξέβαλον αὐτοὺς ἐκεῖθεν. οἱ δὲ ἐξαναστάντες ἦλθον εἰς Ἀθήνας ἐπὶ Μουνύχου βασιλέως, ὁ δὲ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς οἰκῆσαι τὸν τόπον τὸν περὶ τὴν Μουνυχίαν, ὅστις ἐπωνομάσθη παρ' αὐτῶν εἰς τιμὴν τοῦ βασιλέως. Lysias p. 127. καθίζουσιν ἐπὶ τὸν βωμὸν Μουνυχιάσι. Etymolog. habet Πανταχλέους non Παντευκλέους, ut hic sequitur.

Pag. 201. Πραξιδαμαντίοις.] F. Πραξιδίοις. Sic Timaeus Historicus Ὀλυμπιονίκας ἢ χρονικὰ πραξίδια scripserat teste Suida. An potes a Praxidamante? Is fuit vetus (130) auctor, qui de Musica scripsit. Itaque Aristoxenus Musicus sic librum inscripserat. Suidas in χιάζειν, Πραξιδάμας Δημόκριτον τὸν Χῖον καὶ Θεοξενίδην τὸν Σίφνιον πρώτους ἐπὶ χρώματος τάξαι τὴν ἰδίαν ποίησιν, ὡς Ἰσοκράτης ἐν τοῖς πρὸς Εἰδόθεον.

Γλαῦκος.] Glaucus Rheginus, qui de Poëtis volumen insigne composuit, de quo Stephanus et Plutarchus in Antiphonte. Glaucus Teius dicitur ab Aristot. lib. 3 rhetor. initio, quod e Teo Rhegium profectus erat.

Μόρων.] Non puto in XI Philippicis eam vocem legisse me. Sed ἐν τῷ περὶ τῆς συντάξεως dicit orator increpans Athenienses. νῦν δὲ οἱ πολλοὶ τοῦτο λέγουσι, ὡς Κερκύραν εἷλε Τιμόθεος, καὶ τὴν μόραν κατέκοψεν Ἰφικράτης. quae verba leguntur in oratione contra Aristocratem sub finem. Demosthenes postea in orationem περὶ συντάξεως retulit. Apud Dinarch. p. 89 μοίραν dicit, male.

Πεντηκοστύας.] Πεντηκοστῆρας Xenoph. p. 399.

Pag. 202. Μυρίοι ἐν μεγάλῃ πόλει.] Anno post bellum Leuctricum instituti a Lycomede Tegeate, ut scribit Diodorus lib. 15. Horum meminit Xenophon non semel, ut lib. 7. p. 374 τοὺς μυρίους τοὺς προστάτας Ἀρκάδων vocat.

Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου.] Demosthenis locus est initio orationis περὶ τῆς παραπρ. καὶ παραγγέλλων (ἀπαγγέλλων) μετὰ ταῦθ' ἥκων ἐξ Ἀρκαδίας τοὺς καλοὺς ἐκείνους καὶ μακροὺς λόγους, οὓς ἐν τοῖς μυρίοις ἐν μεγάλῃ πόλει πρὸς Ἱερώνυμον τὸν ὑπὲρ Φιλίππου λέγοντα, ὑπὲρ ὑμῶν ἔφη δεδημηγορηκέναι.

Μύρτανον, Δημοσθένης etc.] Ἵν' ἐχόντων τῶν Θρᾳκῶν τῶν ὑμετέρων συμμάχων τὰ χωρία ταῦθ', ἃ νῦν οὗτος διέσυρε (Aeschines scil.) τὸ Σέῤῥιον καὶ τὸ Μύρτιον καὶ τὴν Ἐργίσκην. In MSS. legitur Μυρτηνὸν et Μυρτηκὸν accentu in ultima. (131) Suidas habet Μυρτώνιον. Libanius declam. 16. Σέῤῥιον καὶ

Μυρτῖνον καὶ Γάνος καὶ Γανίδα χώραν. Est et *Μύρκινον* in Thracia teste Herodoto lib. 5 initio. Stephanus *Μύρκιννος.*

Μύρτις . . . Ἀργείους.] Myrtis quidam Argivus *μύστης* dicitur ab Athenaeo.

Μυσῶν λείαν.] Vide Pausaniam Atticis p. 3.

Pag. 203. *Ποιμέσιν.*] Huius fabulae meminit Suidas in *ξάνω*, et in *Ἀμφήμερον.* In ea narrabat Sophocles Protesilaum ab Hectore occisum teste Isacio in Lycophronem.

Pag. 204. *Ναύκληρος . . . ὡς ὁ αὐτὸς ῥήτωρ.*] Sic Isaeus pag. 53.

Pag. 205. *Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Ἀλκιβιάδην.*] Imo in oratione, quae inscribitur *δημοσίων ἀδικημάτων* pag. 142, ubi mercatorum iudices fuisse innuit. Suidas *ναυτοδίκαι ἄρχοντες ἐπὶ τοῖς ναυκλήροις δικάζοντες, καὶ τοῖς περὶ τὸ ἐμπόριον ἐργαζομένοις, ὡς καὶ ναυφύλακες ἄρχοντές τινες ἐπὶ τῆς τῶν νεῶν φυλακῆς.* An ergo apud Harpocr. legendum *πρὸς Ἀρχεβιάδην,* quae oratio Lysiae laudatur a Dionysio in Isaeo?

Γενοῖν.] *Ξένοιν* Photius absque *μή*, quod praecedit. Supple autem post hanc vocem *ἀστὸς* vel *Ἀθηναῖος.* Craterus (apud Schol. Comici in Avibus) in fabula quam inscripserat *Χείρονας. καὶ πρῶτα μὲν παρὰ ναυτοδικῶν ἀπάγω τρία κνώδαλα ἀναιδῆ, πισίαν, ὀσφρύωνα, διΐτρεφῆ.* Porro haec de peregrinis iudicia tantum Munychione mense fiebant. Schol. Comici in Avibus pag. 609, ad illa, *τοῦτο μὲν ἦρος αἰεὶ βλαστάνει καὶ συκοφαντεῖ,* sic notat: *τῷ γὰρ μουνυχιῶνι μηνὶ τοῦ ἔαρος αἱ πρὸς τοὺς ξένους δικάζονται δίκαι.* Item *ὕβρεως γραφαὶ* eo mense introducebantur. Aristoph. p. 591. *καλοῦμαι Πεισθέταιρον ὕβρεως εἰς τὸν μουνυχιῶνα μῆνα.* Ubi Schol.
(132) notat: *ἐς τὸν μαιμακτηριῶνα γάρ εἰσιν αἱ κρίσεις.* Suidas in *βάψας* Aristoph. locum aliter refert: *βάψας τὴν κώπην ἔπλευσας ἐλθὼν πρὸς τοὺς ναυτοδίκας.*

Νεαλὴς . . . ἀπὸ τῶν ἰχθύων.] Aliter usurpat Dio orat. XI Iliaca. *μέχρι μὲν ἤκμαζεν ὁ Ἀχιλλεὺς, καὶ νεαλὴς ὢν ἐμάχετο.* id est integer, *frais*, et Plato in Politico p. 265

Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος.] Pag. 155.

Pag. 206. *Νεώρια.*] Demosth. contra Androt. *Σάτυρος γὰρ ὁ τῶν νεωρίων ἐπιμελητής.* Aeschines contra Ctesiph. *ἐπὶ τοῦ θεωρικοῦ καὶ τῶν νεωρίων.* Dem. *ἐν τῷ κατ' Εὐέργου καὶ Μνησιβ.* initio. *Οἱ δὲ τῶν νεωρίων ἐπιμεληταὶ (παρέδωκαν τοὺς τὰ σκεύη ὀφείλοντας) ὀθόνια* scilicet, *στυππία* et *σχοινία, οἷς κατασκευάζεται τριήρης,* ut ibi dicit, *τοῖς τριηράρχοις τοῖς ἐκπλέουσι τότε καὶ τοῖς ἐπιμεληταῖς τοῖς ἐν ταῖς συμμορίαις.* Nota hos curatores classium, de quibus ibidem Dem. *ἔτυχον δὲ ἐγὼ μὲν τριηραρχῶν καὶ ἐπιμελητὴς ὢν τῆς συμμορίας.* Et

iterum non semel. Νεώσοικοι mille talentis aedificati sunt. Isocrates in Areopagit. 302.

Pag. 207. Νεών.] γρ. νέωσι. Suidas νεῶσι. Demosth. ait de Phocensibus. εἶχον γὰρ Ὀρχόμενον καὶ Κορώνειαν καὶ τὸ Τιλφωσσαῖον καὶ τοὺς ἐν Νέωσιν ἀπειλήφεσαν αὐτῶν (sup. Θηβαίων) καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διακοσίους ἀπεκτόνεσαν ἐπὶ Ἡδυλείῳ. In MSS. νεωσίναις. Forte quod librarius duplicem γραφὴν invenerat, νέωσιν scilicet et νεώαις. Itaque in Harpocr. nil muto, nisi forte νεώναις in Demosth. legas. Polybius leg. 63. παρεγένοντο πρέσβεις παρὰ μὲν Θεσπιέων οἱ περὶ Λασὺν καὶ Καλλίαν, παρὰ δὲ Νέωνος Ἰσμηνίας. Videtur tamen nomen esse proprium principis Thebanorum, de quo eadem p. 884 dicit, τοὺς περὶ τὸν Νέωνα καὶ Ἱππίαν ἐξέβαλον: et p. 885. κατηγορίαν ἐποιοῦντο τῶν περὶ τὸν Ἰσμηνίαν καὶ Νέωνα καὶ Δικέταν. Stephanus: Νέων πόλις Φωκίδος. Ἡρόδοτος η. τὸ ἐθνικὸν Νεώνιος, ὡς Ἐλεὼν Ἐλεώνιος, καὶ Νεωνία καὶ Νεωναῖος; a Neonae fit Νεωναῖος. Vide Pausaniam Phocicis p. 252. 276. qui contrarium narrat Demosth. (133) Nam Demosth. ait καὶ κακῶν ἰλιὰς περιειστήκει Θηβαίους. In Demosth. Volfius ἀπειληφ. receperant. Pugnabant autem Phocenses et Thebani διὰ τὴν παραποταμίαν γῆν, ut ait Ulpianus in eam περὶ παραπρ.

Νίκαια.] Demosth. Philipp. xi, quae est responsio ad Philippi epistolam: ὑποπτεύεται δὲ ὑπὸ τῶν Θηβαίων Νίκαιαν μὲν φρουρᾷ κατέχων. Aeschines κατὰ Κτησιφ. pag. 70. ἐπειδὴ Φίλιππος αὐτῶν (Θηβαίων) ἀφελόμενος Νίκαιαν, Θετταλοῖς παρέδωκε. Addit Suidas Βοττιαίων ἄποικος et caetera.

Νικάνωρ.] Aristoteles 2 Rhet. οἷον ἡ περὶ Δημοσθένους δίκη, καὶ τῶν ἀποκτεινάντων Νικάνορα, ἐπειδὴ γὰρ δικαίως ἐκρίθησαν ἀποθανεῖν. Meminit Dinarchus contra Demosth. p. 90 et 92. Balacrus Nicanoris f. memoratur ab Arriano lib. 2.

Ὑπερίδης.] Pro Ὑπερίδης forte Δείναρχος. Nam in Dinarchi contra Demosthenem oratione Nicanoris fit mentio non semel p. 90. An is vero sit Nicanor, qui Athenis praesidium Munychiae habuit, de quo Plutarchus Phocione, et Diodorus Siculus? Sed et Hyperides contra Demosth. cum Dinarcho peroravit. Plutarchus Hyperide, ἐπεὶ δὲ Δημοσθένης ὡς παρ' Ἁρπάλου δωροδοκήσας ἐκρίνετο, προχειρισθεὶς ἐξ ἁπάντων (μόνος γὰρ ἔμεινεν ἀδωροδόκητος) κατηγόρησεν αὐτοῦ..

Νίκη Ἀθηνᾶ.] Arrianus lib. 2 Dissertat. Epict. cap. 8. ἡ Ἀθηνᾶ Φειδίου ἅπαξ ἐκτείνασα τὴν χεῖρα καὶ τὴν νίκην ἐπ' αὐτῆς δεξαμένη ἕστηκε. Pausanias Atticis p. 15. Sophocles in Philoctete: Ἑρμῆς δ' ὁ πέμπων δόλιος ἡγήσαιτο νῷν,

νίκη τ' Ἀθηνᾶ πολιάς, ἣ σώζει μ' ἀεί. Schol. ἡ πολιοῦχος Ἀθηνᾶ νίκη καλεῖται ἐν τῇ Ἀττικῇ. Euripides Ione in fine: πολιοῦχος, i. praeses arcis, ut vocat Livius, lib. 45 p. 882. et lib. 31 p. 579. et 581. πόλις enim olim dicta, quae post acropolis, teste Thucydide in 2, Pausania Atticis. Philo
(134) de mundi fabrica p. 17, ubi de numero septen. disserit: οἱ μὲν ἄλλοι φιλόσοφοι τὸν ἀριθμὸν τοῦτον ἐξομοιοῦσι τῇ ἀμήτορι νίκῃ καὶ παρθένῳ. Causam affert Eustathius in Ἰλ. φ. ὁ Ζεὺς ἅμα γεννήσας αὐτὴν, νίκην ἐποίησε κατὰ Τιτάνων. διὸ καὶ Ἀθηνᾶ νίκη ἐπωνομάσθη. Sic Euripides. Pausanias Eliacis lib. 1 in fine.

Νοθεῖα.] Νόθια Photius. Demosth. contra Eubulidem, nothis haereditatem cernere non licuisse ait, sed eorum bona ad proximos agnatos devolvi: ἐξῆν δὲ δήπου, εἰ νόθος ἢ ξένος ἦν ἐγὼ, κληρονόμους εἶναι τῶν ἐμῶν ἁπάντων, supple τοὺς συγγενεῖς.

Pag. 208. Καὶ τό.] Καὶ εἰς τό.

Νομοφύλακες — διαφέρουσα τῶν θεσμοθετῶν.] Xenophon in Oeconom. p. 349. Suidas: οἱ νομοφύλακες τίνες; ἔδοξέ τισι τοὺς αὐτοὺς εἶναι τοῖς θεσμοθέταις· ἀλλ' οὐκ ἔστιν οὕτως. οἱ μὲν γὰρ θεσμοθέται κατὰ τὰ πάτρια ἐστεφανωμένοι ἐπὶ τὸν Ἄρειον ἀνέβαινον πάγον. οἱ δὲ νομοφύλακες στροφίοις λευκοῖς ἐχρῶντο, καὶ ἐν ταῖς θέαις ἐπὶ θρόνων ἐκάθηντο κατ' ἀντικρὺ τῶν θ' ἀρχόντων, καὶ τῇ Παλλάδι τὴν πομπὴν ἐκόσμουν, ὅτε κομίζοιτο τὸ ξόανον ἐπὶ τὴν θάλασσαν. ἠνάγκαζον δὲ τὰς ἀρχὰς χρῆσθαι τοῖς νόμοις, καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἐκάθηντο μετὰ τῶν προέδρων κωλύοντες ψηφίζειν, εἴ τι παράνομον αὐτοῖς εἶναι δόξειε καὶ ἀσύμφορον τῇ πόλει. De his Pollux lib. 8. νομοφύλακες μὲν ἐστεφάνωνται στροφίῳ λευκῷ· τὴν δὲ πομπὴν πέμπουσι τῷ θεῷ. (Lege τῇ θεῷ) τοῖς δὲ προέδροις ἐν ἐκκλησίαις συγκαθίζουσιν ἔνια διακωλύοντες ἐπιχειροτονεῖν, ὅσα μὴ συμφέρει.

Θεόπομπος ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ φησίν.] Et Thucyd. lib. 3. Livius pag. 699. De Mantia autem rhetore Aristot. lib. 2. rhetor. cap. 24. et Diodorus Siculus.

Νύμφαιον, Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντός φησι.] Pag. 74. Schol. Apollonii lib. 2. Argon. p. 75. Ἀνδροίτας ὁ Τενέδιος ἐν τῷ περίπλῳ τῆς Προποντίδος παριστορῶν, ὅτι Ἀμυκὸς μὲν καλεῖται τὸ χωρίον· ἔχει δὲ ἐκπύκνα καὶ νῦν· διέ-
(135) στηκε δὲ τοῦ Χαλκηδονίου Νυμφαίου σταδίους ε. Scylaci inter Scythas Θευδοσία, Κύταια, Νύμφεια.

Pag. 209. Τἄλλα.] Τάχα.

Δημοσθένης Φιλιππικοῖς.] Philipp. 1 pag. 17.

Ἀριστοφάνης Πλούτῳ.] Pag. 18.

Αὐτῷ.] Αὐτό.

Καλλίου.] Καλλικλέους Photius.

Ἰσοκράτης Φιλιππικῷ.] Pag. 204.

Ξηραλοιφεῖν.] Veteres post lavacrum ungebant se oleo. Schol. Lycophronis p. 59. χύτλος ἐλαιοδόχον ἀγγεῖον, ἐφ' οὗ εἶχον οἱ παλαιοὶ τὸ ἔλαιον, ὅπερ μετὰ τὸ λούσασθαι ἐχρίοντο. Maximus Tyr. serm. 37. οὐδεὶς ἂν εὔξαιτο εἷς εἶναι τῶν ἐν μέσῳ τῷ σταδίῳ κεκονιομένων. Et serm. 35. Eustathius Ἰλ. γ p. 382. *Aridam unctionem* possis vertere, exemplo Tertulliani, qui *aridam saginationem* dicit lib. de Pallio. *Studia palaestrae male senescentia et cassum laborantia et lutea unctio et pulverea volutatio et arida saginatio.* In libro de ieiunio *Xerophagias* vocat, quas ab athletis mutuati sunt Christiani. Sed et ξηραλοιφεῖν proprium fuit athletarum, qui antequam luctarentur ungi solebant, ut notum est, quod ξηραλοιφεῖν dicitur, ut notavi in legibus Atticis, ad distinctionem unctionum balnearium et convivalium. Martialis,

> *Qui non coenat et ungitur, Fabulle,*
> *Is vero mihi mortuus videtur.*

Κονίζεσθαι autem et κυλίζεσθαι ad volutationem pulveream et luteam unctionem spectant, de quibus ad Suetonium notavi; quibus adde Plutarchi locum ex lib. 2 Sympos. quaest. 4 apud Fabrum Agonist. lib. 2 p. 229, et autorem Etymologici in ἀκονιτί. ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἀθλητῶν τῶν εὐμαρῶς περιγινομένων, ὥστε μὴ κονίσασθαι, τουτέστι κόνιν ἐπιπάσασθαι. τοῖς γὰρ παλαίουσι λέγεται ἐκ τῆς βίας ἱδρῶτα γίνεσθαι, εἶτα κόνιν ταῖς χερσὶν ἀναλαμβάνειν. Et in ἀκόνιτον: κονιοῦσθαι γὰρ τὸ παλαίειν. Idem in ξηραλοιφεῖν τὸ ἐν ταῖς (136)
παλαίστραις γυμναζόμενον κόνει χρῆσθαι. Xenoph. in Convivio, ubi Antisthenes *se ob divitias gloriari* cum dixisset, Hermogenes interrogat, *an dives sit nummis.* Cui Antisth. *ne obolum quidem sibi esse* fatetur. quid ergo? γῆν πολλὴν κέκτησαι; Cui Antisth. ἴσως Αὐτολύκῳ ἱκανὴ ἐγκονίσασθαι. Athenaeus lib. 12 ex Timaeo de Sybaritarum deliciis: ἐν Κρότωνι δὲ σκάπτοντί τινι τῶν ἀθλούντων κόνιν ἐπιστάντες τινὲς Συβαριτῶν ἐθαύμαζον, λέγοντες, εἰ τηλικαύτην ἔχοντες πόλιν οἰκέτας οὐ κέκτηνται τοὺς σκάψοντας ἑαυτοῖς τὴν παλαίστραν. Eustath. Ἰλ. π. 764. ξηραλειφεῖν καὶ ξηραλοιφία τὸ ἄνευ λουτροῦ ἀλείφεσθαι· ἐπεὶ καὶ ξηρὸς ἱδρὼς, ὁ μὴ ὑπὸ λουτροῦ, ἀλλ' ὑπὸ γυμνασίων καὶ πόνων γινόμενος.

Φιάλαις.] γρ. νεφέλαις. Locus sic habet: ὅταν σὺ μέγας ὢν ἅρμ' ἐλαύνῃς πρὸς πόλιν ὥσπερ Μεγακλέης ξύστιδ' ἔχων. Ubi interpres, ξύστις λέγεται τὸ κροκωτὸν ἱμάτιον, ὃ οἱ ἡνίο-

χοι (supra ἀθληταὶ alter scholiastes dicit) φοροῦσι μέχρι νῦν κομπεύοντες. χρῶνται δὲ αὐτῷ καὶ οἱ τραγικοὶ βασιλεῖς.

Pag. 211. Τὸ Ὁμηρικόν φασιν. Ἡ ὁδὸν ἐληλέμενα.] Τλ. α. Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Φιλίππου.] Pollux lib. x. ἐν δὲ τῷ Λυσίου πρὸς Φίλιππον ἐπιτροπῆς.

Οἴηθεν.] Demosth. πρὸς Ἀπατούριον, Ἀριστοκλέα Οἴηθεν. Lysias ἐν τῇ ὑπὲρ τοῦ Ἐρατοσθένους φόνου ἀπολογίᾳ p. 87. Ἐρατοσθένης Οἴηθεν. Suidas Οἰῆθεν. Plutarchus in Pericle. τρέπεται πρὸς τὴν τῶν δημοσίων διανομὴν συμβουλεύσαντος αὐτῷ Δημωνίδου τοῦ Ἴηθεν, ὡς Ἀριστοτέλης ἱστόρηκε. Leg. Οἴηθεν. Sophocles in Oedip. Coloneo pag. 306. καλῶσι Οἰάτιδος ἐκ νομοῦ. Ubi Schol. Οἶα, inquit, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ὅθεν καὶ τὸ Οἴηθεν. Quam tamen interpretationem damnat Hesychius in Οἰάτιδος. Οἶα δῆμος Ἀττικὸς Etymol. in Ὄα. et Stephanus: Ὄα δῆμος τῆς Πανδιονίδος φυλῆς. Διονύσιος δὲ, ὁ τοῦ Τρύφωνός φησι τὸ πληθυντικὸν Ὄεις λέγεσθαι. ὁ δημότης Ὄαθεν. Δάμων Δαμωνίδου Ὄαθεν.

(137) Χάροπος.] Χαροποῦ Photius.

Pag. 212. Οἴκημα, ἀντὶ τοῦ δεσμωτήριον.] Demosth. contra Timocratem bis usurpat pro carcere: itemque κατὰ Διονυσοδώρου initio: καὶ καταθησόμενος εἰς τὸ οἴκημα.

Τυραννικῷ.] Τυῤῥηνικῷ.

Οἰνηΐς.] Demosth. ibidem. οὐκ ἐλάνθανεν Οἰνεΐδας, ὅτι Κάδμου μὲν Σεμέλη, τῆς δὲ υἱὸν ὄντα, ὃν οὐ πρέπον ἐστὶν ἐπὶ τοῦδε τοῦ τάφου ὀνομάζειν, τοῦ δὲ Οἰνεὺς γέγονεν, ὃς ἀρχηγὸς αὐτῶν ἐκαλεῖτο.

Pag. 213. Καλοῦνται δέ.] Haec deleantur.

Διόδωρος, οἱ.] Διόδωρος. Οἱ.

Ἑκαθέρωθεν.] Ἑκατέρωθεν.

Ἐξ Οἴου.] Demosth. πρὸς Μακάρτατον περὶ τοῦ Ἁγνίου κλήρου, initio: γένει οὖσα ἐγγυτάτω Ἁγνίᾳ τῷ ἐξοίου ἐπεδικάσατο τοῦ κλήρου τοῦ Ἁγνίου. Ubi Volfius errorem esse putavit: nam Hagnias erat Buseli filius. Et mox: Γλαῦκός τε ὁ ἐξοίου vertit *Glaucus Exoei filius.* infeliciter. Scribe utrobique ἐξ Οἴου. Et iterum post: Βούσελος γὰρ ἦν ἐξοίου. *Exoei filius*, vertit male Volfius. Huius Buseli filius erat Hagnias maior. uterque ex eodem pago Oeo. Hagnias autem minor, cuius de haereditate agitur, erat Polemonis fil. Hagniae nepos. Stephanus in ἀβρότονον: δύναται δὲ καὶ ἐξ ἀβροτόνου φάναι τὸ ἐθνικόν. πολλὰ γὰρ τοιαῦτα μάλιστα ἐν τοῖς δήμοις τῶν Ἀθηναίων, ὡς ἐξ Οἴου δημότης καὶ ἐκ Κηδῶν.

Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Ἀριστοκράτους.] Initio: καί τοι ταῦτα πάντα εἴρηκεν ἄντικρυς καὶ σαφῶς ὁ κείμενος νόμος.

Volfius. *Atqui haec omnia vetuit aperta et evidenter subscripta lex.*

Βουστροφηδόν.] Marius Victorinus lib. 1 cap. de versu: *Apud nos autem versus dictus est a versuris. i. a repetita scriptura ea ex parte, in quam desinit. Primis enim temporibus, sicut quidam asserunt, sic soliti erant scribere, ut cum a sinistra parte initium facere coepissent, et duxissent ad* (138)
dextram, sequentem versum a dextra parte inchoantes ad sinistram perducerent, quem morem ferunt custodire adhuc in suis literis (leg. *liris*) *rusticos. Hoc genus scripturae dicebant bustrophon* (leg. *βουστροφηδὸν*) *a boum versatione, unde adhuc in arando ubi desinit sulcus, et unde alter inchoatur, versura proprio vocabulo nuncupatur.*

Ἢ τὸν ἀπό.] Vocula ἢ deleatur.

Pag. 214. *Ἄνωθεν τῆς.*] Lege ἄνωθεν ἐκ τῆς. Pollux lib. 8 cap. x.

Ἢ ὀλίγον etc.] Il. ε.

Ἐν τετάρτῃ περὶ φυτῶν.] Cap. 13, ex quo scribe *εἶναι φησὶν τρίτος τῷ μεγέθει καὶ τῇ παχύτητι καὶ εὐσαρκίᾳ διαφέρων ὁ καλούμενος ὁλόσχοινος.* Gaza *Mariscum* vertit. Laërtius in Aristippo. Photius habet *φησίν.*

Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος.] Pag. 69.

Ὁμήρους.] Deest in Photio.

Κλήταρχος.] *Κλείταρχος.* Is res Alexandri scripserat, de quo Quintiliani judicium est. Laudatur a Curtio, Plinius non multum abfuisse scribit ab Theopompi aetate. (Videtur autem haec vox *Ὅμηρος* primum usurpari coepisse sub ea tempora, ut Harpocration innuit, nam vix eo sensu apud vetustiores usurpatam inveneris.) Aeneas in Poliorcetico, (vixit autem Aeneas regnante Alexandro,) cap. x. *πόλεως δὲ ὁμηρευομένης, ὅταν ἐπ᾽ αὐτὴν στρατιὰ γίνηται, τοὺς γονεῖς τῶν ὁμηρευόντων καὶ τοὺς ἐγγὺς τὰ γένη, μεθίστασθαι ἐκ τῆς πόλεως, ἄχρις ἂν ἡ πολιορκία παρέλθῃ.* Dicuntur et ἔμμηροι teste Hesychio, sed et ἔμπηροι. Demetrius Phalereus, *μετὰ τὴν ἐν Σικελίᾳ πληγὴν Λακεδαιμόνιοι τὰ ἡμῶν τείχη κατέβαλον, καὶ τὰς τριήρεις ἔλαβον ἐμπήρους.* Quae apud Hesychium corrupta leguntur in ἔμπηροι, et sic explicantur, *ὅπως μηκέτι θαλαττοκρατοῖντο οἱ Ἀθηναῖοι.* (sic lege, non *Πελοπον.*) *ἔμπηροι οὖν οἱ ἐν ὁμηρείᾳ ὄντες· τοὺς γὰρ ἐπὶ συμ-* (139)
βάσει διδομένους ὥσπερ ἐνέχυρα τῶν ὡμολογημένων ἔνθεν ὁμήρους λέγεσθαι. At Etymol. *ἔμμηροι οἱ ἐπὶ ἐνέχυρα διδόμενοι φύλακες. Δημήτριος ἐν Σικελοῖς. Λακεδαιμόνιοι θ᾽ ἡμῶν τά τε τείχη κατέβαλον καὶ οὓς ἔλαβον ἐμμήρους.* Lege καὶ ναῦς ἔλ.

Pag. 216. *Ὅμηρος. Ὡμήρησε.*] *Ὀδυσσείας δ.*

Ὁμηρίδαι, Ἰσοκράτης Ἑλένῃ.] Ita Strabo lib. 14. ἀμφισβητοῦσι δὲ καὶ Ὁμήρου Χῖοι μαρτύριον καὶ τοὺς Ὁμηρίδας καλουμένους, ἀπὸ δὲ τοῦ ἐκείνου γένους προχειριζόμενοι.

Ἀκουσίλαος.] De Acusilao historico loquitur Dionysius in Ep. ad Tuberonem περὶ Θουκυδ. ἰδιωμ. Ἀρχαῖοι μὲν οὖν συγγραφεῖς πολλοὶ καὶ κατὰ πολλοὺς τόπους ἐγένοντο πρὸ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ἐν οἷς ἐστιν Εὐγαίων τε ὁ Σάμιος καὶ Δηΐοχος ὁ Προικοννήσιος καὶ Εὔδημος ὁ Πάριος καὶ Δημοκλῆς ὁ Φυγαλεὺς, καὶ Ἑκαταῖος ὁ Μιλήσιος ὅ τε Ἀργεῖος Ἀκουσίλαος ὅ τε Λαμψακηνὸς Χάρων καὶ ὁ Χαλκηδόνιος Ἀμελησαγόρας. (Μελησαγόρας dicitur Hesychio in ἐπ' εὐρυγύῃ ἀγών. Hippocr. in Epistolis Ἀμέλησα.) Verum eos libros, qui Acusilai nomine ferebantur, Acusilai non esse plurimi crediderunt. Sic enim Suidas in συγγράφω scribit ex autore veteri: Ἑκαταῖος πρῶτος ἱστορίαν πεζῶς ἐξήνεγκε, συγγραφὴν δὲ Φερεκύδης. τὰ γὰρ Ἀκουσιλάου νοθεύεται. Quod confirmat etiam Dionysius in eodem libro: οὔτε γὰρ διασώζονται τῶν πλειόνων αἱ γραφαὶ μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων, οὔθ' αἱ διασωζόμεναι παρὰ πᾶσιν, ὡς ἐκείνων οὖσαι τῶν ἀνδρῶν, πιστεύονται, ἐν αἷς εἰσι αἵ τε Κάδμου τοῦ Μιλησίου καὶ Ἀρισταίου τοῦ Προικοννησίου καὶ τῶν παραπλησίων τούτοις. Acusilai Argivi meminit Strabo lib. x, ubi de Cabiris. Cicero 2 de Oratore, Iosephus. Optime Suidas in Ἀκουσίλαος.

Ἀτλαντιάδα.] γρ. ἀτλαντιάδαι. Sic Deucalioneiam scripserat et Φορωνίδα, teste Schol. Apollonii lib. 3, et Dionysio Halic. lib. 1. In eo libro Hellanicus de Atlante eiusque filiabus

(140) septem, quae Pleiades dictae sunt, narrabat. Una ex iis Electra ex Iove Iasium habuit et Dardanum, etc. Iasum vocat Dionysius lib. I. p. 49. Iam Atlas Promethei et Monoetii frater fuit, filius Iapeti et Clymenes Oceani filiae, ut ait schol. Aeschyli in Prometheo vincto p. 25. Isocratis locus est in fine illius orationis. Huius operis Hellanici meminit schol. Euripid. in Phoenissis p. 312. Ἑλλάνικος δὲ ἐν ἐπιγραφῇ Ἀτλαντίδος. Celaeno Atlantis filia ex Prometheo Lycum et Chimaereum suscepit. Electra ex Iove Eetionem et Dardanum. Steropa ex Hyperocho Oenomaum. Taygeta ex Iove Lacedaemonem. Maia ex eodem Iove Mercurium, ut scribit Isacius Tzetzes in Lycophronem 46. Aligone ex Neptuno Hyrieum. Meropa ex Sisypho mortali Glaucum, quae proinde obscura est. Didymus in Iliad. σ. φησὶ δὲ Ἑλλάνικος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ἀτλαντιάδων τὰς μὲν ἐξ θεοῖς συνελθεῖν. Ταϋγέτην Διὶ etc. ut supra.

Ἱεροποιΐαις.] Intelligo sacrificia quaedam, quae ab hac familia in urbe Chio publice peragebantur.

Pag. 216. Φερεκύδης ἐν τῷ κατ' Ἀθηνογένους.] Vide Dio-

nysium. Longinum περὶ ὕψους pag. 68, ubi Demosthenis et Hyperidis virtutes inter se comparat. ὁ δὲ Δημοσθένης ἀνηθοποίητος etc. ὅταν δὲ ἐγγίζειν θέλῃ τοῦ ἐπιχαροῦς εἶναι τότε πλέον ἀφίσταται· τό γε τοι ὑπὲρ Φρύνης ἢ Ἀθηνογένους λογίδιον ἐπιχειρήσας γράφειν, ἔτι μᾶλλον ἂν Ὑπερίδην συνέστησε.

Εἰσὶν ὁμοῦ.] Antiphanes in Philothebaeo, ὁμοῦ τι πρὸς τέλος δρόμου περῶν ἥξει κεκραγὼς apud Athenaeum lib. ult. Scholiastes Homeri in Ἰλ. ε p. 116. ἐγγὺς explicat, locumque Demosth. citat. Male ergo Volfius, *sunt omnino*. Verte, *praeter propter*, *a peu pres*. Vide Scholiastem Apollonii. In lib. 3 pag. 73 versum Menandri sic refert, ὁμοῦ δὲ τοῦ τίκτειν παρεγένεθ' ἡ κόρη. Plura habet Suidas in ὁμοῦ, quae sunt bonae notae, Dion. Halic. lib. 1 de Rhea Sylvia καὶ γὰρ ὁμοῦ τι τὴν (141) κόρην εἶναι τίκτειν. Porro Athenae hunc fere civium numerum habuere, ut notavi ad Herodotum p. 327, quibus adde Athenaeum lib. 6 in fine, qui ait. Κτησικλῆς δ' ἐν τρίτῃ χρονικῶν τῇ ἱ πρὸς ταῖς ρ' φησὶν Ὀλυμπιάδι Ἀθήνησιν ἐξετασμὸν γενέσθαι ὑπὸ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως τῶν κατοικούντων τὴν Ἀττικήν. καὶ εὑρεθῆναι Ἀθηναίους μὲν δισμυρίους πρὸς τοῖς χιλίοις, μετοίκους δὲ μυρίους, οἰκετῶν δὲ μυριάδας μ'.

Ὀνομάζων.] Dem. ἐν τῷ κατὰ Κόνωνος. κείμενος δὲ αὐτῶν ἤκουον πολλὰ καὶ δεινὰ λεγόντων. καὶ τὰ μὲν ἄλλα βλασφημίαν ἔχει τινὰ καὶ ὀνομάζειν ὀκνήσαιμ' ἂν ἐν ὑμῖν ἔνια.

Pag. 217. *Ἡμετέροις ἱεροῖς.*] Forte ἠρίοις. Sic saepissime peccarunt antiquarii, ut notavi ad decem Rhetores. Dicta videntur Oxythymia a thymo arbore infelici. Tzetzes Chil. v. hist. 23: περὶ καθάρματος. ἑπτάκις γὰρ ῥαπίσαντες ἐκεῖνον εἰς τὸ πότε σκίλλαις, συκαῖς, ἀγρίαις τε καὶ ἄλλοις τῶν ἀγρίων τέλος πυρὶ κατέκαιον ἐν ξύλοις τοῖς ἀγρίοις. Mox Hipponactis versus refert: λιμῷ γένηται ξηρόν. ἐν δὲ τῷ θύμῳ ὁ φαρμακὸς ἀχθεὶς ἑπτάκις ῥαπισθείη. Scholiastes quoque Sophoclis in Oedipode Coloneo. ὁ δὲ Φιλόχορος ἀκριβέστερόν φησι τὰ μήτε ἀμπέλινα μήτε σύκινα, ἀλλὰ τὰ ἀπὸ τῶν θύμων νηφάλια καλεῖσθαι. καὶ πρώτῃ φησὶν ὕλῃ πρὸς τὰς ἐμπύρους θυσίας ταύτῃ κεχρῆσθαι.

Ἑκαταῖός που, τά.] Ἴσ. Ἑκαταῖα, ὅπου τά.

Πρὸς τὸ τρόπαιον.] *Προστρόπαιον.* Et duo sunt versus sic scribendi,

Χρῆν οὖν ἐν ταῖς τριόδοις, κἂν τοῖσιν ὀξυθυμίοις
Προστρόπαιον τῆς πόλεως καίεσθαι ἀποτετριγότα.

Ὀπισθόδομος.] Demosth. contra Timocratem versus finem; καὶ οἱ ταμίαι, ἐφ' ὧν ὁ ὀπισθόδομος ἐνεπρήσθη, καὶ οἱ τῶν τῆς θεοῦ καὶ οἱ τῶν ἄλλων θεῶν, ἐν τῷ οἰκήματι τούτῳ ἦσαν, ἕως ἡ κρίσις αὐτοῖς ἐγίνετο. An intelligit conflagrationem templi antiqui Minervae, de qua Xenophon ε Ἑλλην. p. 259. Ita censeo. (142)

Ob hanc conflagrationem comprehensi sunt et capite damnati Hellenotamiae, de quo vide Antiphontem περὶ τοῦ Ἡρώδου φόνου p. 128. Sed de alia historia loquitur Antiphon. Varro lib. 4 de ling. lat. *Domus Graecum est, et ideo in aedibus sacris ante cellam, ubi sedes Dei sunt, Graeci dicunt πρόδομον, quod post ὀπισθόδομον.* Pollux lib. 1 initio. τὸ δὲ πρὸ αὐτοῦ σηκοῦ, πρόδομος, καὶ τὸ κατόπιν ὀπισθόδομος. Schol. Comici in Plutum, ὄπισθε τοῦ νεὼ τῆς πολιάδος Ἀθηνᾶς διπλοῦς τοῖχος ἔχων θύραν, ὅπου ἦν θησαυροφυλάκιον. μέσον δὲ ἐστὶ τῆς ἀκροπόλεως, ἔνθα ἦν ταμιεῖον, ὄπισθεν τοῦ τῆς Ἀθηνᾶς ναοῦ.

Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ Συντάξεως.] Verba Demosth. οἷον ἃ πρὸς τοὺς καταράτους Μεγαρέας ἐψηφίσασθε, ἀποτεμνομένους τὴν ὀργάδα, ἐξιέναι, κωλύειν, μὴ ἐπιτρέπειν.

Pag. 218. Ἐπολέμησεν Ἀθηνᾶ.] Ἐπολέμησαν Ἀθηναῖοι.

Ὁρᾶν.] Δρᾶν.

Ταῖς ἄλσεσι.] Τοῖς ἄλσεσι.

Ὀργεῶνας.] Ὀργεῶνας non legitur in Theoph. testamento apud Laërtium.

Αἰσχίνης ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας.] Ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος. Xenophon 7. ἀναβ. ζεύγη ἡμιονικὰ καὶ βοεικὰ dicit.

Pag. 219. Ὅμηρος.] Ἰλ. α. οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπῴχετο καὶ κύνας ἀργούς. Aristoph. autem in Rania, παντοδαπόν γ' οὖν γίνεται· τότε μὲν βοῦς, νυνὶ δ' ὀρεύς.

Ὅμηρος. Αἱμασιάς.] Ὀδ. ω.

Κεραυνῶνι.] Ἴσ. Κερκύονι. Vide Pollucem p. 861. Et ita Maussacus restituit in appendice ad notas suas in Harpocr. monitus a Salmasio. Etymol. ὅρος καὶ γεωργικὸν σκεῦος ὅ φασί τινες σχοινίον.

Pag. 220. Ὀῤῥοδεῖν.] Ὀῤῥωδεῖν. Caeterum non legi hanc vocem in prooemiis. Videtur intelligere locum prooemii 62 in
(143) fine. καὶ γὰρ ἂν ἡμέρα τῆς λίαν ἀῤῥωστίας (Harpocr. forte legerat ἀῤῥωδίας) ἀπηλλάγητε, ταύτῃ τούτους οὐδ' ὁρῶντες ἀνέξεσθε. νῦν δὲ δραχμῇ καὶ χόῃ καὶ τέτταρσιν ὀβολοῖς ὥσπερ ἀσθενοῦντα τὸν δῆμον διάγουσιν, ὁμοιότατα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς παρὰ τῶν ἰατρῶν σιτίοις διδόντες ὑμῖν. καὶ γὰρ ἐκεῖνα οὔτ' ἰσχὺν ἐντίθησιν οὔτ' ἀποθνήσκειν ἐᾷ.

Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους.] Initio: ὥστε τίθησι τουτονὶ τὸν νόμον Timocrates, δι' οὗ τῶν ἱερῶν μὲν χρημάτων τοὺς θεοὺς, τῶν ὁσίων δὲ τὴν πόλιν ἀποστερεῖ. Et longe post p. 472. ἐνταυθοῖ πάλιν τῶν μὲν ἱερῶν χρημάτων τὴν δεκαπλασίαν ἀφῄρηται (Timocrates) τῶν δὲ ὁσίων, ὁπόσων ἐν τῷ νόμῳ, διπλασιάζεται τὸ ἥμισυ. Nota hoc τίμημα ex lege fuisse contra peculatores, qui pecuniam sacram aut publicam intervertissent, contra hos decuplum, contra illos duplum. Et in eadem: τὰ

μὲν ἱερὰ τὰς δεκάτας τῆς θεοῦ καὶ τὰς πεντηκοστὰς τῶν ἄλλων θεῶν σεσυληκότες. Ὅσιον autem pro ἰδιωτικὸν et βέβηλον sumsit Aristophanes Λυσιστράτῃ. ὦ ποθεινὴ Εἰλήθυια, ἐπίσχες τοῦ τόκου, ἕως ἂν εἰς ὅσιον ἀπέλθῃ χωρίον. Suidas in ὅσιον. Idem in ὁσιωθῆναι ἡμέρας λέγουσι ἐπὶ θανάτῳ τινὸς, οἷον μὴ ἱερὰς, ἀλλὰ ὁσίας νομισθῆναι. Et supra: ὁσία ἡ ἐπὶ θανάτῳ ἡμέρα.

Σεσυληκότας.] γρ. σεσυληκότες.

Ἐγένετο.] γρ. ἐγίγνετο.

Pag. 221. Ὅτι διαμαρτάνει Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας, etc.] Πλαταιεῖς γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μόνοι τῶν Ἑλλήνων ὑμῖν ἐβοήθησαν Μαραθῶνάδε, ὅτε Δάτις ὁ βασιλέως Δαρείου στρατηγὸς ἀναχωρῶν ἐξ Ἐρετρίας, Εὔβοιαν ἐφ' ἑαυτῷ ποιησάμενος ἀπέβη εἰς τὴν χώραν πολλῇ δυνάμει καὶ ἐπόρθει. καὶ ἔτι καὶ νῦν τῆς ἀνδραγαθίας αὐτῶν ὑπομνήματα ἐν τῇ ποικίλῃ στοᾷ γραφὴ δεδήλωκεν. ὡς ἕκαστος γὰρ τάχους εἶχεν, εὐθὺς προσβοηθῶν γέγραπται, οἱ τὰς κύνας τὰς Βοιωτίας ἔχοντες. Volfius, *Canes illi Boeotiae habentes*, vertit. Scribe κυνᾶς *Galeas*. Vide Hesychium in κυνῆ Βοιωτία, et quae ibi notavi. Suidas in (144)
κυνέας, τὰς περικεφαλαίας ἤτοι τὰς ἀπὸ κυνείων δερμάτων γινομένας, ἢ ἀπὸ Κυνός τινος κατασκευάσαντος πρῶτον. Μέμνηται Δημοσθ. ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας οὕτω, οἱ τὰς σιωπὰς ἔχοντες. Lege Βοιωτίας ἔχ. Theophrastus lib. 8 Histor. Plant. cap. x de abiete, ἔχει δὲ πτέρυγας τὸ φύλλον καὶ ἐπ' ἔλαττον, ὥστε τὴν ὅλην μορφὴν εἶναι κυκλοειδῆ καὶ παρόμοιον μάλιστα ταῖς Βοιωτίαις κυνέαις. Demosthenis locum ex Suida et Hesychio correxit Leopardus lib. 16 cap. 12. Pollux lib. 1 cap. 10. κράνος βοιωτουργές.

Πλατεαίας.] Πλαταιέας.

Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τῶν Συμμοριῶν.] Locus Demosthenis ἐν τῷ περὶ συμμοριῶν aliter legitur. ἐπειδὴ τὸ τίμημά ἐστι τὸ τῆς χώρας ἑξακισχιλίων ταλάντων. Et rursus, Ἡμῖν δὲ τὸ τῆς χώρας τίμημα ὑπάρχον ἀφορμὴν ἑξακισχίλια τάλαντα ἀκούσεται. Quem locum intellexit Harpocratio. At mirum est eum in suis libris ἑπτακισχ. legisse cum bis hodie in nostris ἑξακισχ. legamus, et ab Ulpiano ita lectum esse palam sit ex eius scholiis.

Αὐθέντος ἐν τοῖς ἑξῆς τοῦ λόγου.] Nam 250 talentis minus erat, teste Polybio libro 2 in fine, quod notandum. Vide omnino Plutarchum in Aristide sub finem. Necesse autem erat censum profiteri Athenis, quod declarat Isaeus p. 61. Pollux in πωληταί. Sed Plutarchus non de censu, sed de tributo loquitur, quod ad 1200 talenta pervenit teste Andocide p. 23, et 28, ubi ab Alcibiade duplicatum ait esse. Polybii locus sic habet pag. 148. Τίς γὰρ ὑπὲρ Ἀθηναίων οὐχ ἱστόρηκε, διότι καθ' οὓς

καιροὺς μετὰ Θηβαίων εἰς τὸν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους ἀνέβαινον πόλεμον, καὶ μυρίους μὲν ἐξέπεμπον στρατιώτας, ἑκατὸν δ' ἐπλήρουν τριήρεις, ὅτι τότε κρίναντες ἀπὸ τῆς ἀξίας ποιεῖσθαι τὰς εἰς τὸν πόλεμον εἰσφορὰς, ἐτιμήσαντο τήν τε χώραν καὶ τὴν Ἀττικὴν ἅπασαν καὶ τὰς οἰκίας, ὁμοίως δὲ καὶ τὴν λοιπὴν οὐσίαν, ἀλλ' ὅμως τὸ σύμπαν τίμημα τῆς ἀξίας ἐνέλιπε τῶν
(145) ἑξακισχιλίων διακοσίοις καὶ πεντήκοντα ταλάντοις. Hoc autem loco συναρπάζει verbum elegans. Sic apud Schol. Hermogenis pag. 402. συναρπάζεται τῷ δοκεῖν ἐκ τῆς διακοπῆς ὁ ποιητικὸς ῥυθμός. i. *absconditur rhythmus poëticus*, cum interscinditur ita ut non appareat. Mox: ὅταν τοῖς ὀνόμασι συναρπασθῇ τὰ κῶλα. Basilius Epist. 401 de Sophistis, τῇ ἐρωτήσει τοῦ καθόλου τὸ πᾶν συναρπάζουσι. Lucianus in Iove Tragoedo p. 265. Origenes contra Celsum lib. 7 pag. 387. Sextus Empiricus passim.

Pag. 222. Ὅτι ξένους etc.] Suidas in Φωκίων. Libanius declam. 14. ἀκούομεν δὲ αὐτὸν καὶ πρὸς τὰς Ἀπολλοφάνους θυγατέρας ποιῆσαί τι παραπλήσιον. ἀφεῖναι γὰρ αὐτὰς Σατύρῳ τῷ τῆς κωμῳδίας ὑποκριτῇ τοῦ πατρὸς τῶν κορῶν ἀπεκτονότος αὐτῷ τὸν ἀδελφόν. De clementia Philippi loquitur. At idem declam. 16. τί μέγα Ἀριστοδήμῳ τὰς Ἀπολλοφάνους δοῦναι θυγατέρας. Memoria labitur. Vide Diodorum lib. 16 p. 451.

Ὅτι οἱ ἁλόντες etc.] Tria verba dicere damnati poterant in carceris limine, priusquam ad supplicium ducerentur. Graeci paroemiog. Zenobius et Suidas in εἴποις τὰ τρία παρὰ τῇ αὐλῇ. τοῖς ἐπὶ θάνατον ἀπαγομένοις τὴν παῤῥησίαν ταύτην ἐδίδουν, ὥστε τροφῆς καὶ οἴνου πληρωθεῖσι τρία λέγειν, ἃ βούλονται, μεθ' ἃ φιμωθέντες ἀπήγοντο πρὸς τὴν κόλασιν. τὸ δὲ νῦν ἀρχεῖον λεγόμενον αὐλὴ ἐκαλεῖτο, ὅπου ἀπήγοντο. Cuius rei illustre exemplum est in oratione Lysiae κατ' Ἀγοράτου p. 128.

Σόλων ἐν εἰκοστῇ πρώτῃ τῶν νόμων.] Isaeus p. 73.

Pag. 223. Ὅτι τὰ ἐπικηρυττόμενά τισι χρήματα.] Dio in Euboica ad finem. οὐκοῦν οὐδὲ κήρυκας ὠνίων, οὐδὲ κλοπῶν, ἢ δρασμῶν μήνυτρα προτιθέντας, ἐν ὁδοῖς καὶ ἐν ἀγορᾷ φθεγγομένους. Philostrat. cap. 17 lib. 6. εἰ μὴ ἐπὶ τραπεζῶν ἐκτεθείη τὸ ἀργύριον. Mos fuit in Graecia per praeconem edicere, ei qui hominem proscriptum occidisset, certam pecuniam prae-
(146) mio fore. Haec proprie dicebantur Ἐπικηρυκευόμενα χρήματα. Vide supra in Ἐπικεκηρυχέναι. Demosth. ἐν τῷ περὶ παραπρ. pag. 204. Καὶ διὰ ταῦτα τοὺς Θηβαίους τὰ χρήματα αὐτῷ ἐπικεκηρυχέναι, supple Philippo. Et p. 216. ὡς ἐπικεκήρυκται χρήματα αὐτῷ ἐν Θήβαις. Eam pecuniam aut in foro aut in templis super ara deponebant, quo libentius ad id praestandum plures accenderuntur, ubi caedes gratuita non esset, et

interfector praemium propositum auferre illico poterat. Aeneas Poliorcet. cap. x. *καὶ ὃς ἂν καταμηνύσῃ τινὰ ἐπιβουλεύσαντα, ἢ ὅτι τῶν προγεγραμμένων τις πρασσόμενος ἐξαγγείλῃ, ἀναγγέλθαι τε αὐτῷ ἀργύριον, καὶ τὸ ἀγγελθὲν προκεῖσθαι ἐν ἀγορᾷ, ἢ ἐπὶ βωμοῦ, ἢ ἐν ἱερῷ, ἵνα προχειρότερόν τις τολμήσῃ μηνύειν τι τῶν προγεγραμμένων. ἐπὶ δὲ μονάρχῳ ἢ στρατηγῷ ἢ φυγάδι δυναστεύοντι χρὴ καὶ τάδε προκηρύττεσθαι. ἐὰν δέ τι καὶ αὐτὸς πάθῃ ὁ ἀποκτείνας, τοῖς τέκνοις αὐτοῦ ἀποδίδοσθαι τὸ ἀγγελθὲν ἀργύριον. ἐὰν δὲ μὴ ᾖ τέκνα, τῷ ἐγγυτάτῳ γενομένῳ, καὶ ἐάν τις τῶν συνόντων τῷ φυγ. ἢ μον. ἢ στρατ. πράξῃ τι τῶν προκειμένων, ἀποδίδοσθαι καὶ κάθοδον αὐτῷ εἶναι.*

Ὅτι παιδὶ καὶ γυναικὶ etc. *Ἰσαῖος ἐν τῷ περὶ Ἀλεξάνδρου κλήρου.*] Dio Chrysost. *λόγῳ οδ. περὶ ἀπιστίας. οὐδὲ γυναικὶ παρ' Ἀθηναίοις συναλλάσσειν, πλὴν ἄχρι μεδίμνου κριθῶν ἔξεστι.* Sed verba Isaei leguntur in oratione *περὶ τοῦ Ἀριστάρχου κλήρου* p. 73. Eius legis meminit Schol. Arist. in *Ἐκκλησ.* Suidas in *ὅτι*, apud quem *ἐμβάλλειν* legitur male. Volfius *συμβάλλειν* legit, sed male vertit *conferre.*

Φιλιππίδου.] Philippidis comici. Hic enim Atheniensis fuit, et in rep. versatus est, teste Athenaeo et Suida. Contra hunc Philippidem comicum extabat oratio Hyperidis. Aelian. lib. x var. hist. cap. 6. Athenaeus lib. 12. Hic est Philippides, quem Lysimachus adamavit. Plutarch. in Demetrio.

Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος.] Pag. 160.

Pag. 224. *Ἑλοῦσι.*] Volfius legit *ἁλοῦσι* male. nam *ἑλοῦσι* (147) supple *τὴν τρίτην ἐξούλης.* Suidas Harpocrationem exscripsit ad verbum. sed praeterea habet: *οὐσίας δίκη. οὐσίας εἰσάγουσι δίκην πρὸς τοὺς ἑαλωκότας ἐν προτέρᾳ δίκῃ χρέους ἢ καρποῦ, ὥστε ἀπολαμβάνειν αὐτοὺς ἐξ ὅλης τῆς οὐσίας, ἃ κατεδίκασαν.*

Δημοσθένης ἐν τῷ πρὸς Ἀπατούριον.] *Οἰκοῦντος γὰρ αὐτοῦ (Παρμένοντος) ἐν Ὀφρυνίῳ διὰ τὴν οἴκοθεν φυγὴν, ὅτε ὁ σεισμὸς ἐγένετο ὁ περὶ χεῤῥόνησον, συμπεσούσης αὐτῷ τῆς οἰκίας, ἀπώλοντο ἡ γυνὴ καὶ οἱ παῖδες.* Dionysius Halic. lib. 1 *Ὀφρύνιον* vocat et Xenoph. p. 249.

Pag. 225. *Φερέων.*] *Φεραίων.*

Ὡς Διόδωρος.] *Οὓς Διόδ.*

Παιανιέαν.] *Παιανιέων*, bis.

Ἴστρος ἐν ἀτάκτῳ.] Miscellaneorum libri sic dicuntur. Sic Philetas *ἐν ἀτάκτοις γλώσσαις* laudatur a Scholiaste Apollonii lib. 4 pag. 211 et Athenaeo. Item Aristoteles teste Laertio *ἄτακτα* scripserat. *Ἴστρος ἐν τρίτῳ ἀτάκτων* laudatur a Suida in *ταυροπόλαν.* *Ἐν πρώτῃ ἀτάκτων* laudatur a schol. So-

phoclis in Oedip. Coloneo pag. 306. Euphorion Chalcidensis *ἄτακτα* scripserat, *ἔχει δὲ παμμιγεῖς ἱστορίας* Suida teste.

Pag. 226. *Τὴν ἀρχήν.*] Suidas *ἀρχήν τινα ἄρχειν.*

Pag. 227. *Πρὸς τοῖχον* etc.] Theophrastus cap. 2. lib. 8 hist. plant. *καὶ ἐκ χειμερινῶν καὶ παλινσκίων τόπων ἢ ἐκ τῶν εὐηλίων καὶ εὐδιηνῶν.*

Παλίμβολον.] Eustathius in *Ὀδ. α* pag. 1405.

Πολλάκις ἐμπολῇ.] *Πολλάκις ἐπ' ἐμπολῇ* Photius.

Παμβωτάδαι.] *Παμβῶται* Suidas.

Pag. 228. *Δημοσθένης κατὰ Κόνωνος. Ἐξῆλθον ἔτος τουτὶ τρίτον εἰς Πάνακτον φρουρᾶς ἡμῖν προγραφείσης.*

(148) *Ψηφώδεσιν.*] An *Ψοφοδεεῖ*? Sic Suidas in *ὄνος λύρας, Μένανδρος ψοφοδεεῖ. ὄνος λύρας ἤκουε καὶ σάλπιγγος ὗς.* Est autem *ψοφοδεής*, teste Hesychio, *is qui ad quemvis strepitum contremiscit*, qua voce utitur Plutarchus *περὶ τοῦ ὅτι μάλιστα τοῖς ἡγεμόσι δεῖ τοὺς φιλοσόφους διαλέγεσθαι.* Quintilianus lib. x cap. 1 inter Menandri fabulas *Psophodea* recenset. *Nisi forte aut illa mala iudicia, quae Epitrepontes, epicléros, lochos habent, aut meditationes in Psephoda, et nomothete hypobolimaeo non omnibus oratoriis numeris sunt absolutae.* Suidas: *πανδαισία ἐστὶν, ὅταν δεῖπνον ἕκαστος αὐτῷ κομίζων κατατιθῆται, καὶ πάντες πάντων μετέχωσι.* Vetus editio Rom. sic habebat: nisi quod *Sophodè enomothete.* An *ψωφιδιεῖ*?

Πάνδεια.] *Πάνδια* Demosth. contra Midiam.

Pag. 229. *Τὸν παλαιόν.*] *Τὸ παλαιόν.*

Παραγραφή.] Dem. contra Midiam. *οὑτοσὶ διαιτῶν ὑμῖν ὁ Στράτων, ἐπειδή ποθ' ἧκεν ἡ κυρία, πάντα δ' ἤδη διεξεληλύθει τὰ ἐκ τῶν νόμων, ὑπωμοσίαι καὶ παραγραφαὶ καὶ οὐδὲν ἔθ' ὑπόλοιπον* () *κατεδιῄτησεν, Midiam condemnavit.* Et post: *ἤδη τὸν Στράτωνα καταλαμβάνει ἀπιόντα καὶ τὴν ἔρημον δεδωκότα.* An *δεδιῃτηκότα*? Et statim: *τὸ μὲν οὖν πρῶτον οἷος ἦν πείθειν αὐτὸν, τὴν δίκην, ἣν καταδεδιῃτήκει, ταύτην ἀποδεδιῃτημένην ἀποφαίνειν.* Et in testimonio Dionysii apud eundem ibidem: *ἔπειθεν ὑμᾶς διδοὺς κέρματα, τὸν μὲν Ἀρίσταρχον ἀθῷον ἀφεῖναι, Δημοσθένει τὴν γραφὴν τοῦ φόνου παραγράψασθαι.* De *παραγραφῇ* optime Suidas, qui notat exceptionem opponi consuesse, si res iam prius iudicata esset, vel si nullus esset magistratus, qui eam introduceret causam, vel si de ea re nulla lex esset: *ἐστὶ παραγραφὴ καὶ ἐπ' ἐκείνῃ τῇ δίκῃ, περὶ ἧς οὐδὲν ὥρισται παρὰ τοῖς νόμοις οὐδὲ ἐστὶν αὐτὴν ὁ εἰσάξων ὥσπερ καὶ τὰς ἄλλας δίκας.*

Pag. 230. *Ἰσοκράτης ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀντιδόσεως.*] P. 634.

Παρέγραψα.] Sic *παραγράφειν* usurpat Iulianus ad Themistium Ep. Sic videtur sumpsisse Demosth. *κατὰ Ἀνδροτ. καὶ*

περὶ μὲν τῶν νόμων, οὓς παρεγραψάμεθα. i. *quas in medium attulimus.* Et contra Aristocratem. ὁ μὲν νόμος ἐστὶν οὗτος (149) Δράκοντος, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ οἱ ἄλλοι, ὅσους ἐκ τῶν φονικῶν νόμων παρεγραψάμην. Et post: οὐ τοίνυν μόνον τούτους τοὺς νόμους, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παραβέβηκεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλους πολλοὺς, οὓς οὐ παραγεγράμμεθα διὰ τὸ πλῆθος. Sumitur et pro expungere, delere. Polybius lib. 9 p. 564. Casaub. ad Athenaeum. Ibi ego not.

Παραγεγραμμένου, ὅ ἐστι περιγεγραμμένου.] Suidas παραγεγραμμένον ὅπερ ἐστὶν ὡρισμένον. Porro Dionysius περιγράφειν pro *terminare* crebro usurpat, ut περὶ Δημοσθ. λέξεως, ἐγὼ δὲ τῇδέ πῃ περιγράψας τὸν ὑπὲρ τούτων λόγον ἐπὶ τὸ παραλειπόμενον ἐλεύσομαι μέρος.

Παραγγελία.] Add. Δημοσθένης περὶ παραπρεσβ. in quo imitatur Andocidem περὶ μυστηρ. initio, et Lysiam. Vide Clementem 6 Stromat. Demosth. in prooemio 64. οἵ τε χρηστοὶ μὲν ὑμῶν καὶ δικαίως ἄρχοντες, μὴ πάνυ δ' οἷοί τ' ἐνοχλεῖν καὶ παραγγέλλειν, οὐκ ἀπηλαύνοντο τῶν τιμῶν. Et ipso initio orationis περὶ τῆς παραπρ. ὅση μὲν, inquit, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σπουδὴ περὶ τουτονὶ τὸν ἀγῶνα καὶ παραγγελία γέγονε, σχεδὸν οἶμαι πάντας ὑμᾶς ᾐσθῆσθαι. quem locum intelligit Harpocr. Idem contra Midiam initio. Ὅσῳ γὰρ πλείοσιν οὗτος ἠνώχληκε καὶ παρήγγειλεν παράταξιν. Sic usurpat Demosth. πρὸς Λεωχάρην initio, Plutarch. in Cimone fine: καὶ μὴ περιϊδεῖν πένητας ἀνθρώπους καὶ ἀσθενεῖς καὶ καταστασιασθέντας ὑπὸ παρατάξεως ἀδίκου. ἡμεῖς μὲν γὰρ καὶ ταῖς ἀληθείαις πιστεύοντες εἰσεληλύθαμεν καὶ ἀγαπῶντες, ἄν τις ὑμῶν ἐᾷ, τῶν νόμων τυγχάνειν. οὗτοι δὲ ταῖς παρασκευαῖς καὶ τοῖς ἀναλώμασιν ἰσχυριζόμενοι διατετελέκασι. Sic et Dionysius usurpat lib. 7 pag. 463, et alibi non semel. Idem lib. XI in fine, παραγγέλλειν τὴν ἀρχὴν dicit, quod est *ambire magistratum.* εἰς τὴν ἀρχὴν diceret Appianus.

Παράκλησις --- ἀντὶ τῆς δεήσεως.] Demosth. ἐν τῷ περὶ παραπρ. initio: αἱ δὲ τῶν παρακλήτων (advocatorum) αὗται δεήσεις καὶ σπουδαὶ τῶν ἰδίων πλεονεξιῶν ἕνεκα γίγνονται. Sed pro corona p. 124. οἱ μὲν οὖν ἐκ παρακλήσεως συγκαθήμενοι (150) οὐκ εἴων με λέγειν. Dionysius lib. X pag. 681. συμπαραγγέλλοντας vocat *competitores.* At lib. XI pag. 717. τῶν τὰ δίκαια λεγόντων παράκλητοι, *advocati in iusta causa.*

Pag. 281. Πάραλοι.] Scrib. παράλιοι. Aeschin. contra Ctesiph. Hesych. in παράλιοι, et παραλίτης. Tamen Thucyd. lib. 8 παράλους vocat, nisi mendosus codex est, et Plutarchus Lysandro; quare recte hic scriptum est. Demosth. πρὸς Τιμόθεον, μεταπεμψάμενος τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν εἰς τὸ Πάραλιον.

Schol. Comici in Avibus ad illa, *κλητῆρ' ἄγουσ' ἔσωθεν ἡ Σαλαμινία*, notat, *δύο εἰσὶ νῆες ὑπηρετίδες παρ' Ἀθηναίοις, ἡ Πάραλος καὶ ἡ Σαλαμινία. ὧν ἡ μὲν Σαλαμινία τοὺς ἐκκαλουμένους εἰς κρίσιν ἦγεν, ἡ δὲ Πάραλος τὰς θεωρίας ἀπῆγεν, τουτέστι τὰ εἰς θυσίας πεμπόμενα.* Sed et *τῇ Παράλῳ* ad abducendos reos utebantur. Vide in *πινάκιον*. Parali Herois meminit Euripides *ἐν Ἱκετίσι*.

Pag. 232. *Κατὰ μεταφοράν.*] Similiter Ulpianus ad illa Demosth. in Timocratem, *ἐν παραβύστῳ*, ait, *ἀντὶ τοῦ λάθρα, ἐκ μεταφορᾶς ἀπὸ τῶν παραπληρωμάτων τῶν ἐμβαλλομένων ἐν ταῖς οἰκοδομίαις βῦσαι τὸ στόμα τῶν ῥητόρων.* Quibus verbis indicat locum Aristoph. in Pluto p. 41. *τὸ στόμ' ἐπιβύσας κέρμασι τῶν ῥητόρων.* Quod vero ait Ulp. *ἐν ταῖς οἰκοδομίαις*, satis clarum est. Plato de Legibus p. 902. *οὐδὲ γὰρ ἄνευ τῶν σμικρῶν τοὺς μεγάλους φασὶν οἱ λιθολόγοι λίθους εὖ κεῖσθαι.* Arist. *Εἰρήνῃ* p. 670. *χρυσίῳ τῶν ταῦτα ποιούντων ἐβύουν τὸ στόμα.* Schol. *ἐπλήρουν, ἔφρασσον.* Suidas *πλήρωμα ὁ τῶν νηῶν φορτός.* Unde *παραπλήρωμα* est onus, quod adiicitur onerandae navi, quando scilicet merces omnes in navem illatae non efficiunt totum pondus, quantum navis ipsa requirit. Aliter Apollonius Dyscolus *περὶ παραπληρωματικῶν συνδέσεων. ἀπείκασε δὲ καὶ τινὰς αὐτῶν ὁ Τρύφων ταῖς καλουμέναις στοίβαις· ὃν γὰρ τρόπον φησὶ εἰς τὰς συνθέσεις τῶν ἀμφορέων* (Hesy-
(151) chius *ἀμφορέων, φορτίων*) *εὐχρήστει ἡ τῶν στοιβῶν παρένθεσις ὑπὲρ τοῦ μὴ καταθραύεσθαι τοὺς ἀμφορεῖς* (Gallis *estouppe*), *τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον ὑπὲρ τοῦ τὰ τῆς φράσεως μὴ τραχύνεσθαι, ἥδε ἡ σύνταξις τῶν μορίων παραλαμβάνεται.* Servius in Virg. *Metaphora*, inquit, *a navibus, in quibus stuppa interponitur vasis, quam stipam dicunt, an στοιβήν*; Hesychius, *στοιβὴ σύνθεσις* et *ἐστοιβασμένη συγκειμένη σύνθεσις.*

Ῥήτορες καὶ Ὑπερίδης etc.] Vide Pollucem lib. 8. p. 384, quae omnino illustria sunt. Et Demosthenes *πρὸς Μακάρτατον* initio, *περὶ τοῦ Ἁγνίου κλήρου, καὶ ἐπιδημῶν*, ait, *τότε Θεόπομπος ὁ τουτουὶ πατὴρ Μακαρτάτου, καὶ τοῦ κήρυκος κηρύττοντος, εἴ τις ἀμφισβητεῖν ἢ παρακαταβάλλειν βούλεται τοῦ κλήρου τοῦ Ἁγνίου ἢ κατὰ γένος ἢ κατὰ διαθήκας, οὐκ ἐτόλμησε παρακαταβαλεῖν, ἀλλ' αὐτὸς ἑαυτῷ ἐδίκασεν, ὅτι οὐδαμόθεν αὐτῷ προσήκεν οὐδὲν τοῦ κλήρου τοῦ Ἁγνίου. Sacramento contendere* vertit Volfius. Melius, *sponsione ac depositione pignoris.* Dicitur autem *παρακαταβάλλειν τοῦ κλήρου πρὸς τῷ ἄρχοντι* Demosthen. *πρὸς Λεωχάρη* non semel. Isaeus *περὶ τοῦ Νικοστράτου κλήρου* p. 43 et p. 76 et 52. In omnibus autem causis sacramento contendebant, praeterquam in actione *ὕβρεως* et *αἰκίας*, ut ait Isocrates initio orationis contra Lochitem, quo loco *παρακατα-*

βολὴν late sumit pro omni pecunia quae a litigantibus deponitur, et τὰ πρυτανεῖα comprehendit.

Pag. 233. *Μέν.*] In vulg. με. Suidas μέν με.

Πολλάς.] Dele. abest enim ab vulg. et a Suida, apud quem legitur ἐπειδὴ θᾶττον ἂν εἵλετο τὰς παρακαταβολάς.

Παραβάλλοιτο.] *Περιβάλλειν* usurpat p. 67 initio.

Λαμβάνουσι etc.] Eadem verba habet Hesychius in εὐθῦναι, ex quo scrib. δύο ἑκάτερος, pro ἑκατέρους, quod mox sequitur.

Παρεῖαι.] Oratio Hyperidis contra Demadem laudatur in ὀξυθύμια. Erat autem plena maledictorum ac conviciorum te- (152) ste Plutarcho ἐν πολιτικοῖς παραγγέλμασι. αἱ δὲ λοιδορίαι τοῖς πολιτικοῖς ἥκιστα πρέπουσι. ὅρα δὲ τὰ πρὸς Αἰσχίνην ὑπὸ Δημοσθένους εἰρημένα, καὶ τὰ πρὸς τοῦτον ὑπ' Αἰσχίνου, καὶ πάλιν ἃ πρὸς Δημάδην γέγραφεν Ὑπερίδης.

Pag. 234. *Λοιδωρίας.*] *Λοιδορίας.*

Παρασκήνια, Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Μειδίου.] Initio; τὰ παρασκήνια φράττων, προσαλῶν. Ulpianus: τουτέστιν ἀποφράττων τὰς ἐπὶ τῆς σκηνῆς εἰσόδους, ἵνα ὁ χορὸς ἀναγκάζηται περιϊέναι διὰ τῆς ἔξωθεν εἰσόδου, καὶ οὕτω βραδύνοντος ἐκείνου συμβαίνῃ καταγελᾶσθαι τὸν Δημοσθένην. Suidas: Σκηνή ἐστιν ἡ μέση θύρα τοῦ θεάτρου. παρασκήνια δὲ τὰ ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς μέσης θύρας. Etymol. παρασκηναὶ εἰς τὴν σκηνὴν ἄγουσαι εἴσοδοι. σκηνὴ δέ ἐστι ἡ νῦν θυμέλη λεγομένη. Idem in σκηνή.

Παράσημα.] Arist. in Acharn. ἀλλ' ἀνδράρια μοχθηρά, παρακεκομμένα ἄτιμα καὶ παράσημα καὶ παράξενα. Opponitur ἀργύριον δόκιμον, quod usurpat Demosth. adversus Lacritum.

Ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ κατ' Ἀριστοκράτους.] Imo κατὰ Τιμοκράτους in fine. δεῖν δὴ τοὺς δικαστὰς πολλῷ μᾶλλον, εἴ τις, ὃ τῆς πόλεώς ἐστι νόμισμα, τοῦτο διαφθείρει καὶ παράσημον εἰσφέρει, μισεῖν καὶ κολάζειν ἢ εἴ τις ἐκεῖνο, ὃ τῶν ἰδιωτῶν ἐστι.

Παράστασις.] *Διάστασιν* vocat Pollux p. 408. Sed legendum ibi est πάραστασιν ex eodem pag. 385 et 386. Isaeus p. 39. Andocides p. 16 initio. Suidas, παραστησόμεθα αὐτὸν εἰς κρίσιν. Πλάτων πολιτ. ὀγδόῳ, ἀντὶ τοῦ καταστήσομεν αὐτὸν εἰς κρίσιν. τὸ μὲν γὰρ ἔγκλημα ἀντωμοσία καλεῖται. ὁ δὲ εἰσκαλῶν, γράψας εἰς σανίδιον καὶ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπίσημον, μεθ' ὑπηρέτου τῷ ἐγκαλουμένῳ ἐπιδίδωσι. Hoc est, *edere libellum actionis*. Porro δίθυρον γρ. quid sit not. ad Hesychium. Sunt et τὰ δίθυρα *valvae* apud Polybium 884, ubi Casaubonus *tribunalia* vertit. Suidas in ἀντωμοσία, παράστασις δὲ, ait, ἡ διδομένη ἴσως τῷ γραμματιδίῳ, ἐν ᾧ ἔγκλημα γέγραπται, ὅπως

(153) ἐγγραφῇ εἰς τὰ ἐγκλήματα. Etymologus: παρακατάστασις ἀργυρίδιόν ἐστι παρακαταβαλλόμενον ἐν τοῖς διαιτηταῖς ὑπὸ τῶν δικαζομένων. λέγεται καὶ παρακαταβολὴ, καὶ παρακαταβάλλειν τὸ πρᾶγμα.

Παραφρυκτωρεῖν.] Utitur et Lysias κατὰ Ἀγοράτου pag. 130 in fine, quem locum laudat etiam Suidas in παραφρυκτωρ. et in φρυκτός. Etymolog. παραφυλακτωρευόμενοι περὶ τὰς φυλακάς. φρυκτοὺς ἀνατείνοντες ἐπὶ τῷ συμφέροντι τῶν πολεμίων.

Pag. 236. *Παρελθεῖν -- Δημοσθένης.*] Initio: ὅτι τὰς αἰτίας καὶ τὰς διαβολὰς, αἷς ἐκ τοῦ πρότερος λέγειν ὁ διώκων ἰσχύει, οὐκ ἔνι τῷ φεύγοντι παρελθεῖν. *Evitare* rectius vertit Volfius. Recte Ulpianus, προσφορῶς εἶπε τὸ παρελθεῖν, ὡς ἐπὶ δρομέων λαβών. οὐ γὰρ ὁ προδραμὼν καὶ φθάσας νικῆσαι δίκαιος, ἀλλ' ὁ δεύτερος ἐπελθὼν καὶ παρελθεῖν δυνάμενος. εἴη δ' ἂν οὗτος ὁ φεύγων. Aristoph. in Equitibus, ἢν δ' ἀναιδείᾳ παρέλθῃς (i. νικᾷς), ἡμέτερος ὁ πυραμοῦς. Dionysius Halic. in proemio historiae suae, οὔτε παρελθεῖν τὸν ὑπὲρ αὐτῶν λόγον ἐβουλήθην, ubi *praeterire* significat.

Περιουσία.] Add. ἤτοι Suid. et Photius.

Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ συντάξεως.] Semel in ea oratione legitur παρουσία. χωρὶς δὲ τούτων πολλὰ τῶν πραγμάτων τὴν ὑμετέραν ποθεῖ παρουσίαν. Ubi tamen recte Volfius vertit, *Praeterea multae res vestram praesentiam desiderant*, quod confirmat τὸ ποθεῖ. In prooemio autem eiusdem orationis legitur, ἀλλ' ὡς ἑκάτεροι χρείας καὶ περιουσίας ἔχουσι. Num ergo hunc locum intellexit Harpocratio? Dinarchi oratio in indice Dionysii Hal.

Εὐπαθῆ.] Ἀπαθῆ Photius.

Pag. 237. *Τραπεζίτου.*] Δημοσθ. κατ' Ἀφόβου πρώτῳ, et ὑπὲρ Φορμίωνος, de eo multa habet, et Isocrates.

Παταικίων.] Aeschines p. 76. μὴ οὖν ἡμῖν ὡς Παταικίωνος ἄμεινον πεπολίτευσαι, διέξιθι. Suidas: Παταικίων, ἀνὴρ ἀπὸ
(154) συκοφαντίας τὸν βίον ποιούμενος, καὶ προσκρούειν ἐπιτηδεύων τοῖς εὐδοκιμοῦσι τῶν νέων. διεβάλλετο δὲ καὶ ὡς κλέπτης καὶ τοιχώρυχος. Dio Chrysost. orat. 52. καὶ οἱ λόγοι οὐ μόνον ἀσχημονέστερον ἥρωϊ πρέποντες, ἀλλ' οὐδ' Εὐρυβάτου ἢ Παταικίωνος. Plutarch. in lib. de legendis poëtis: κρείττονα μοῖραν ἕξει Παταικίων ὁ κλέπτης ἀποθανὼν ἢ Ἐπαμινώνδας.

Πεδάριτος.] *Παιδάρετος* vocatur ab Isocrate et Plutarcho in Apophthegm. Lacedaemoniorum, ubi et mater eius Teleutia nominatur. Suidas παιδάρετος. Caetera ut Harpocr. Thucyd. lib. 8 *Πεδάριτος*. Plutarch. in Lycurgo *Παιδάρετον* vocat.

Φιλιππικοῖς.] Olynth. 2. Ibi Ulpianus. Sed in respon-

sione ad Philippi epistolam, ubi fere eadem repetit, habet: *τοὺς δὲ περὶ αὐτὸν ὄντας ἑταίρους καὶ τοὺς τῶν ξένων ἡγεμόνας εὑρήσετε δόξαν μὲν ἔχοντας ἐπ' ἀνδρείᾳ, περιδεῶς δὲ μᾶλλον τῶν ἀδόξων ζῶντας.* Corruptum id nomen apud Arrianum lib. 6 p. 137. *καὶ τῶν Ἀσσετέρων τὰς τάξεις.* Lege *πεζεταίρων.*

Pag. 238. *Ἀφαιρεθέντος.*] *Ἀφερηθέντος* Photius.

Παιπάλης.] *Πετάλης* Photius.

Ὅμηρος.] *Ἰλιάδ. κ.* Et alibi, *ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνεν,* quem versum citat Etymologus in *ἄλφιτα.*

Pag. 239. *Πεπάρηθος.*] Vide epistolam Philippi ad populum Athen. Ulpianus in orationem pro corona: *νῆσός ἐστι πρὸς τῷ Αἰγαίῳ πελάγει πρὸ τῆς Θετταλίας. ταύτην ἐπόρθησεν Ἄλκιμος ναύαρχος τοῦ Φιλίππου.*

Οἵπερ.] *Παρά.*

Περὶ τοῦ ἐπιτριηραρχήματος.] *Εὐκτήμονα τὸν πεντηκόνταρχον.* Volf. ubique vertit *Semicenturionem* pessime. Nam et Poll. sic explicat, ut Harp. Xenoph. etiam in lib. de Rep. Ath. initio.

Pag. 240. *Πεντηκοστὴ καὶ πεντηκοντεύεσθαι καὶ πεντηκοστολόγοι.*] Demosth. *πρὸς Φορμίωνα* initio, *λάβε δὲ καὶ τὴν τῶν πεντηκοστολόγων ἀπογραφήν.* Lysias pag. 148, Demosth. (155) contra Neaeram de Xenoclide Poëta: *ἐωνημένος τὴν πεντηκοστὴν τοῦ σίτου ἐν εἰρήνῃ, καὶ δέον αὐτὸν καταβάλλειν τὰς καταβολὰς εἰς τὸ βουλευτήριον.* Apud Harpocr. lego *πεντηκοστεύεσθαι* ex Etymol.

Περγασή.] Forte *Περγασαί.* nam Aristoph. in Equit. *πρὶν γὰρ εἶναι Περγασῆσιν, ἔνεον ἐν ταῖς ἐμβάσι, natabam in calceis.*

Ὄνου σκιᾶς.] Apuleius lib. 9 ad calcem. Aristophanes, et Photius, ubi de Demosthene.

Pag. 241. *Περιθοῖδαι.*] Apostolius ex Suida in *Περιθοῖδαι,* ut existimo, scribit in proverbio *Πειρίθου καὶ Θησέως φιλοξενία. νόμος δὲ ἦν Ἀθήνησι ξένους εἰσδέχεσθαι τοὺς βουλομένους τῶν Ἑλλήνων. Θεσσαλοὺς δὲ ἐξαιρέτως ὑπεδέχοντο διὰ τὴν Πειρίθου καὶ Θησέως φιλοξενίαν. τούτοις δὲ καὶ χώραν ἐμέρισαν, ἣν ἐκάλεσαν Περιθοΐδα ἀπὸ Πειρίθου τοῦ Ἰξίωνος, ὅθεν καὶ Περιθοῖδαι δῆμος τῆς Οἰνηΐδος φυλῆς. Ἔφορος ἱστορεῖ ἐν τρίτῃ.*

Περίλλος.] *Περίλαος* Megarensis scribitur semper apud Demosth. *περὶ παραπρ.* et pro corona.

Ἡ καταβολή.] *γρ. ἢ.* Extant haec verba in orat. 9. Philipp. Chrysostomus homil. 26. in 2 ad Corinth. p. 738.

Τῷ δήμῳ περί.] *Παρὰ τοῦ δήμου.*

Pag. 242. *Τοῦ Δάμωνος.*] Deest *ἑταῖροι,* aut quid simile.

Ποιήσουσιν.] *Ποιοῦσιν.* Theophrastus in charactere *τῆς λογοποιΐας. πολλάκις γὰρ αὐτῶν οἱ μὲν ἐν τοῖς βαλανείοις περιστάσεις ποιούμενοι τὰ ἱμάτια ἀποβεβλήκασιν.*

Τὸ περίστατον μετεποίησαν.] *Τῷ, περίστατόν με ἐποίησαν.* Sic Maussacus restituit in Appendice.

Περιστοιχίζεται.] Himerius in declamatione contra Philippum, *πανταχόθεν ἡμᾶς περιστοιχιζόμενος, κατὰ τοὺς δει-*
(156) *νοὺς τῶν θηρατῶν, οἳ τοσοῦτον φείδονται τῶν θηρίων χρόνον, ὅσον ἔτι παρασκευάζονται.* Demosth. locus est in Philipp. 4. Etymolog. *στοῖχοι δὲ εἰσὶ αἱ λεγόμεναι στάλικες, ἀφ' ὧν τὰ δίκτυα καθίεται.*

Pag. 243. *Μήποτε.*] Dissentit dubitabundus a Didymo. Confirmat Harpocrationis coniecturam locus Aristoph. in Acharn. p. 418. *καὶ περὶ τὸ χωρίον ἅπαν ἐλάιδας ἐν κύκλῳ, ὥστ' ἀλείφεσθαι σ' ἀπ' αὐτῶν κἀμὲ ταῖς νουμηνίαις*: quae sunt *στοιχάδες ἐλαῖαι.* Vide Pollucem p. 234, Theophrastus in lib. 3 cap. 6 ait, in omnibus quidem arboribus germinationes esse manifestas, maxime autem in abiete piceaque *διὰ τὸ στοιχεῖν τὰ γόνατα καὶ ἐξ ἴσου τοὺς ὄζους ἔχειν*: *quoniam genicula in versus rectos porriguntur*, Gaza vertit.

Περιφοριῶσθαι.] *Πεφοριῶσθαι* bis.

Ἀποκεκλιμένου.] *Ἀνακεκλιμένου* Photius.

Pag. 244. *Πηγαί.*] Meminit Thucydides lib. 1. Plinio aliisque *Pagae.*

Πήληξ, Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος.] Et *περὶ παραπρ.* p. 42. Stephan. in *Εὐπυρίδαι δῆμος τῆς Λεοντ. φυλῆς. τρικώμους δὲ τούτους ἐκάλουν Εὐπυρίδος, Κεκροπίδος, Πήληκος.*

Κληρονόμων.] *γρ. κληρούντων.* Demosthenis verba retuli inter leges Atticas. Idem error apud Suidam. Videndus Hesychius in *χαλκοῦν.* Plato 6 de legibus pag. 753.

Τὰ ἐνταῦθα.] Demosth. *ἐν τῷ περὶ χεῤῥονήσου*: *ταῦτα πάντα κωλῦσαι δύναιτ' ἄν, καὶ λέγουσιν οἱ νόμοι ταῦτα τοὺς ἀδικοῦντας εἰσαγγέλλειν.* Et paulo post: *ἐπὶ δ' ἡμᾶς αὐτοὺς ψήφισμα, εἰσαγγελία, πάραλος. ταῦτ' ἐστὶν ἱκανά.* Sic Paralum Ath. misere, ut Alcibiadem arcesserent ad causam Athenis dicendam. Thucyd. et Suidas in *πάραλος.* Isocrates in Panegyr. p. 125.

Πιτθεύς.] Demosth. *κατὰ Κόνωνος. Χαιρήτιος Χαιρημέ-*
(157) *νους Πιτθεύς.* Proclus in Hesiodi lib. 2 operum et dierum p. 101 ex Plutarcho scribit: *τὸν δὲ τῶν Πιθέων δῆμον διὰ τοῦτο οὕτως ὀνομάσαι, διότι τῶν πίθων ἐπενοήσαντο τὴν πλάσιν.*

Pag. 245. *Λυσίας.*] Vide omnino Pollucem p. 328, ubi *Ἰσαῖος* scribitur locusque adducitur. *ὑπερβαλέσθαι* autem usurpat Andocides p. 17 *περὶ μυστηρ.* Etymolog. *πλειστηριάσαντες*

ait τὸ πλείονος πωλῆσαι τιμῆς, ὃ τις ὠνήσαιτο. Sic et Hesychius.

Λαχοῦσιν.] Vide in ἄλογοι.

Μειδίου.] Ἔρανον, ὃν συλλέγουσι καὶ οὗ πληρωταὶ γίγνονταί τινες. Et in prima contra Aristogitonem. Lysias κατ' Αἰσχίνου τοῦ Σωκρατικοῦ apud Athen. lib. 13. ἀλλὰ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐκ εἰς ἐμὲ μόνον τοιοῦτός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλους ἅπαντας τοὺς αὐτῷ κεχρημένους. ὅσους δ' ἐράνους συνείλεκται, τὰς μὲν ὑπολοίπους φορὰς οὐ κατατίθησιν, ἀλλὰ περὶ τοῦτον τὸν κάπηλον ὡς περὶ στήλην διαφθείρονται. Quae ultima pessime Casaubonus explicat de caupone vicino, cui multas προπόσεις debebat Aeschines. At τοῦτον τὸν κάπηλον ipsummet Aeschinem appellat, id est, veteratorem.

Πλινθεῖον.] Pollux p. 602.

Ἀθηναίοις.] Varinus in lexico addit, ἣν ἐπὶ Ἀγλαύρῳ τῇ Κέκροπος θυγατρὶ ἄγουσι.

Πλωθεύς.] Isaeus περὶ τοῦ Δικαιογ. κλήρου p. 48. Πλωθιεύς.

Pag. 246. *Ἰσοκράτης τε ἐν τῷ πανηγυρικῷ.*] P. 130.

Πολέμαρχος.] De Polemarcho vide Herodotum lib. 6 p. 370, 371. Notat Scholiastes Aristophanis et ex eo Suidas, Polemarchum Aetolorum claves penes se habuisse, et portas urbis clausisse, atque ad portas ἐπὶ τῶν πυλώνων habitasse. Sed fallitur, inductus ex loco Polybii lib. 4 pag. 287, ubi de Cynaethensium Arcadum Polemarcho loquitur Polybius, non vero de Aetolorum. Mirum est in eundem errorem incidisse Casaubonum ad cap. 18 Aeneae Poliorcet.

Pag. 247. *Ὁ Πολέμαρχος. εἰκότως.*] Sic et Demosth. (158) contra Zenothemin in fine. εἰ μὴ γὰρ δι' ὑμῶν ἔρημος ἐγίγνετο ἡ δίκη, ἅμα ἂν αὐτὸν προσεκάλου καὶ κατηγγύας πρὸς τὸν πολέμαρχον. Erat enim Zenothemis Massiliensis. Item in 2 contra Stephanum in fine: οὐκοῦν εἴπερ ἐβούλετο ὀρθῶς διαπράττεσθαι, αὐτὸν λαχεῖν ἔδει τῆς ἐπικλήρου, εἴτε κατὰ δόσιν αὐτῷ προσῆκε, εἴτε κατὰ γένος, εἰ μὲν ὡς ὑπὲρ ἀστῆς, πρὸς τὸν ἄρχοντα, εἰ δὲ ὡς ὑπὲρ ξένης, πρὸς τὸν πολέμαρχον, καὶ τότε εἴπερ τι λέγειν εἶχε δίκαιον, πείσαντα ὑμῶν τοὺς λαχόντας (supp. δίκαιος) μετὰ τῶν νόμων καὶ τῆς ψήφου κύριον εἶναι. Isocrates Trapezit. 712.

Ἀνδροτίων, ἄλλα.] Ἀνδροτίων ἄλλα. Hic Androtion in concione pro populo, qui pecunia carebat, trium rerum optionem esse dixit, ἢ τὰ πομπεῖα κατακόπτειν, ἢ πάλιν εἰσφέρειν, ἢ τοὺς ὀφείλοντας εἰσπράττειν. Tertium populus elegit, ut narrat Demosthenes contra Timocratem versus finem: ubi et ab Androtione vasa sacra confecta esse dicit, seu phialas,

quibus nomen suum inscripsit, *Ἀνδροτίωνος ἐπιμελουμένου ἐποιήθησαν*, conflatis coronis aureis, in quibus magnifici erant tituli, ut, *Conon ex manubiis Lacedaemoniorum. τὰ πομπεῖα ὡς ἐπεσκευάκασι, καὶ τὴν τῶν στεφάνων καθαίρεσιν.* Demosth. ib. illud sibi obiici praevidens Androtionem virum esse clarum, et de rep. bene meritum, ait: *ἀλλ' Ἀνδροτίων ὑμῖν πομπείων ἐπισκευαστής. Ἀνδροτίων;* respondet: *ὦ γῆ καὶ θεοί. πομπεῖα* etiam vocat eiusmodi vasa Andocides *κατ' Ἀλκιβιάδου*, ubi inter ea *χέρνιβας* et *θυμιατήρια* recenset.

Pag. 248. *Καὶ πόρος, πέρας,* --- etc. usque ad *ὑδατικοῦ πόρου.*] Haec inclusa sunt parenthesi, et adscriptum: Dele his notis () inclusa.

Δημοσθένης ὑπὲρ Κτησιφῶντος. Pag. 92.

Pag. 249. *Δημοσθένης μνημονεύει ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς.*] Philipp. prima p. 17.

(159) Pag. 250. *Δημοσθένης ὑπὲρ Κτησιφῶντος.*] Pag. 111. *δεῖ δὲ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐγχειρεῖν μὲν ἅπασιν ἀεὶ τοῖς καλοῖς, τὴν ἀγαθὴν προβαλλομένους ἐλπίδα, φέρειν δ' ὅ τι ἂν ὁ θεὸς διδῷ, γενναίως.*

Ἄπιστον.] *Πρὸς τὸν Φίλιππον.* in oratione *περὶ παραπρ.* non longe ab initio.

Φυλάγορος· οὕτω.] *γρ. πυλαγόρας.* Sic scribitur semper apud Aesch. Demosth. Harpocr. *πυλαγόρας οὗτος,* sic legitur p. 125 et similiter p. 161.

Ἐν δὲ τῷ κατὰ Μειδίου.] Initio.

Δὴ βλέπειν.] *γρ. δὲ, ἢ βλέπειν* etc. Locus Demosthenis est in Philipp. 1, ubi Athenienses bellum cum Philippo gerere ait, prorsus ut barbari et imperiti pugiles pugnant. Hesychio *προσβολαὶ* dicuntur. Eadem metaphora dixit Polyb. lib. 2 p. 150. *ὥστε παραπλήσιον εἶναι τὸ σύμπαν σχῆμα τῆς στρατοπεδείας τῆς τῶν ἀγαθῶν ὁπλομάχων προβολῆς.* Casaub. *ut castrametationis eius universa forma similis esset peritorum campidoctorum positioni.* Male. verto, *gladiatorum, scuto se tegentium.* Schol. Hermogenis *περὶ ἰδεῶν* cap. *περὶ σεμνότητος* p. 391 notat *προβαλλομένους ἐλπίδας. τοῦτο ἐκ μεταφορᾶς εἴρηται τῶν τὴν ἀσπίδα προβαλλομένων καὶ ἑτοίμων μάχεσθαι, ἢ τῶν προτεινόντων τὰς χεῖρας ἐπὶ τῷ πλῆξαι.* Heliodorus lib. x de Theagene ad luctam descendente, *καὶ ἅμα κόνιν ἀνελόμενος* etc. *προβάλλει τε ἐκτάδην τὼ χεῖρε, καὶ τοῖν ποδοῖν τὴν βάσιν εἰς τὸ ἑδραῖον διερεισάμενος.* Vetus Scholiastes in arg. ad od. 7. Olymp. Pindari scribit Damagetum pancratiastem et Dorieum pugilem Diagorae fil. *ἵστασθαι προβεβλημένους* in statuis a Diagora dedicatis. Hinc illa Chrysippi *προβολή.* Cicero lib. 13 ad Atticum, ep. xx. Hesychius

in προτιβάλλεται. Herodianus lib. 7 in fine, τότε δὲ οἱ στρατιῶται πληγέντες, καὶ πῶς ἀπροσδοκήτως προβαλεῖν οὐ δυνηθέντες. Gellius lib. 13. cap. 26.

Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τῶν πρὸς Ἀλέξανδρον συνθηκῶν.] (160)
Hodie legitur προσβολάς. ἕως γὰρ ἂν ἐξῇ τῶν κατὰ θάλατταν καὶ μόνων ἀναμφισβητήτως εἶναι κυρίοις, τοῖς γε κατὰ γῆν πρὸς τῇ ὑπαρχούσῃ δυνάμει ἐστι προσβολὰς ἑτέρας εὑρέσθαι. Aeschines κατὰ Κτησιφ. p. 79. τί προβαλλόμενος ὑπὲρ τοῦ δήμου πεπολίτευσαι; *quae dum remp. gereres, munimenta urbi comparasti*, Volfius. Et Demosth. pro corona p. 166. Isocrates Philipp. p. 210.

Pag. 251. *Παρὰ δ' Αἰσχίνῃ ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας.*] Τῶν δὲ συκοφαντῶν ὡς κακούργων δημοσίᾳ προβολὰς ποιούμεθα. Vide Pollucem.

Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου.] Non longe ab initio, ubi et ἡ βουλὴ ταῦτα προβεβούλευκει, et huiusmodi προβουλεύματα interdum in concione pro populo recitari consuesse dicit. Senatusconsultum, quo patres autores fiebant, sic vocat Dionysius Halic. passim.

Τυῤῥηνῶν.] Τριήρων, ut supra p. 176.

Τροπικῶν.] Τροπικῶς. Sic Suidas in ἡμπόλημα et κάλως.

Πρόβολοι.] Demosth. ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν χεῤῥον. et in x Philipp. in fine: ἀλλ' ἀνάγκη τούτοις ὥσπερ προβόλοις προσπταίοντας ὑστερίζειν ἐκείνων. At in 1 contra Aristogit. in fine: μὴ δὴ πρὸς οὓς αὐτὸς ἔχωσας λιμένας, καὶ προβόλων ἐνέπλησας, πρὸς τούτους προσορμίζου. Προβολὰς appellat Polybius lib. 1 pag. 55. καθώρμησαν πρός τι πολισμάτιον ἀλίμενον μὲν, σάλους δὲ ἔχον καὶ προβολὰς περικλειούσας ἐκ τῆς γῆς εὐφυεῖς. *Promontoria* Casaub. In epistola Plinii ad Lupercum. Legitur προσβολὴ in supra allato Demosth. loco. Utitur Aristides in Panath. p. 7, et Libanius in Basilico. Heliodorus lib. 8 in fine: τῷ προβόλῳ τῆς ὄχθης ἀποκρύψαντες. Procopius lib. 4 de fabricia Iustiniani: πρὸς δὲ θάλασσαν προβόλους τεκτηνάμενοι βραχεῖς, οὕσπερ καλεῖν νενομίκασι μώλους. id est, *moles*. Et iterum infra. Homerus Ἰλ. β. προβλῆτι σκοπέλῳ.

Ἐκληροῦντο τῶν.] Ὑπὸ inserendum. (161)

Πρόεδροι.] Ulpianus in Midianam, οἱ γὰρ πρόεδροι, ait, ἦσαν οἱ διὰ τοῦ κήρυκος λέγοντες τῷ δήμῳ. δοκεῖ ὑμῖν περὶ τούτου βουλεύσασθαι, καὶ χωρὶς ἐκείνων περὶ οὐδενὸς ὁ δῆμος ἐσκέπτετο. Itaque dicebantur προθέσθαι τὴν σκέψιν, ut proxime dixerat Ulpianus: at Xenophon προθεῖναι τὴν διαψήφισιν.

Pag. 252. *Προηροσία.*] Libanius declam. 19. καὶ τὴν προηροσίαν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος θύετε. Aristides in fine Panath.

Προθεσμίας νόμος.] Aeschines in Timarch. p. 11. καὶ

ἔστω ταῦτα ἄκυρα, ὥσπερ τὰ ἐπὶ τῶν τριάκοντα, ἢ τὰ πρὸ Εὐκλείδου, ἢ εἴ τις ἄλλη πώποτε τοιαύτη ἐγένετο προθεσμία. Volfius, *si quod aliud huiusmodi praefinitum tempus exstitit.* Utitur eodem verbo Demosth. pro corona p. 119.

Πρόκλησις.] Aeschines περὶ παραπρ. p. 47. Dem. contra Neaeram in fine exemplum ac formulam προκλήσεως refert, additque in fine formulae, καὶ εἴτι ἐκ τῶν βασάνων βλαφθείησαν αἱ ἄνθρωποι, ἀποτίνειν ὅ τι βλαβείησαν. προομόσαι id ipsum vocat Demosth. in 3 contra Aphobum in fine. Solebant autem Iurisperitum adire litigantes, qui hos libellos componeret, ut indicat Dio in Euboica p. 123.

Pag. 253. *Κάγχρυς.*] γρ. κάχρυς. Sic enim scribit Hesychius. Pollux tamen et Schol. Aristoph. in Equitibus ad κυρηβίων, ἔνθα, ait, αἱ κάγχρυς φρύγονται. κάγχρυς δέ εἰσιν αἱ λελεπισμέναι κριθαὶ, ἀφ' ὧν ἡ πτισάνη. Sunt autem κάχρυς κατηριγμέναι nil aliud quam λελεπισμέναι *decorticatae.* Hesychius in ἐρικτὰ et κατερικτά: *orge monde* vocamus. Aliter Galenus in glossis Hippocratis, quid sint ἄλφιτα προτώνια explicat. Eundem vide in ἐρικίδες.

Προμετρητὴς etc.] Pollux p. 213.

Πρόνοια.] Dem. contra Aristogit. 1. καὶ Προνοίας Ἀθηνᾶς ὡς μεγάλης καὶ ἀγαθῆς θεοῦ καὶ παρὰ τῷ Ἀπόλλωνι ἐν
(162) Δελφοῖς κάλλιστος καὶ μέγιστος νεὼς εὐθὺς εἰσιόντι εἰς τὸ ἱερὸν, ὃς ὢν θεὸς καὶ μάντις, κατ' ἀμφότερα εἶδε τὸ βέλτιστον· ἀλλ' οὐκ Ἀπονοίας καὶ Ἀναιδείας, supple εἰσὶ βωμοί. Aeschylus initio Eumenid. Παλλὰς προναία. Callimachus χ' ἡ Παλλὰς, Δελφοί νιν ὅθ' ἱδρύοντο προναίην. Citat eo loco Scholiastes Aeschinem.

Pag. 254. *Προπεπωκότες.*] Demosthenes in ea περὶ παραπρεσβ. p. 218. μετὰ ταῦτα ἐν θυσίᾳ καὶ δείπνῳ τινὶ πίνων καὶ φιλανθρωπευόμενος πρὸς αὐτοὺς (Θηβαίους scil. qui eius munera respuerant) ὁ Φίλιππος ἄλλα τε δὴ πολλὰ οἷον αἰχμάλωτα καὶ τὰ τοιαῦτα καὶ τελευτῶν ἐκπώματα ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ προὔπινεν αὐτοῖς. Sic in suo codice legi Opsopaeus notat, non προὔτεινεν. Optime, et hunc locum illustrat, nam Graeci sic solebant inter bibendum propinare huiusmodi munera, interdum coronare etiam tot talentis, ut ex Athenaeo patet aliisque. Vide Harpocrationem in στεφανοῦν. Quin et Diodorus Siculus id explicat, cuius verba habet Faber 2 Agonist. pag. 315. Et omnino sic legit Ulpianus, qui ad eum locum notat, πολλάκις δέ φασι ταῦτα τὰ ποτήρια χαρίζεσθαι τὸν βασιλέα οἷς προπίνοι. τοῦτο γὰρ ἦν τὸ προπίνειν. Exemplum insigne apud Plutarchum in Alexandro, ubi de Aristone Paeoniensi. Haec verba porro de Prusia non videntur esse Harpo-

crationis, sed Suidae, qui locos ex auctoribus affert innominatis. Sic et in *ἐπιτροπή* prima verba sunt Harpocrat.

Λέγεται προπεπωκέναι.] *Λέγεται, προπεπωκέναι δὲ* quod addit Suidas.

Με λεύσσεις.] *γρ. μὲν λεύσεις.*

Προπύλαια, ταῦτα.] *Προπύλαια ταῦτα.* Scholiastes Hermogenis p. 402 ad cap. *περὶ ἐπιμελείας καὶ κάλλους* ait, *ἐνάργειαν* fieri *κατ' ἔννοιαν καὶ κατὰ λέξιν*, ex doctrina Tiberii Grammatici. *κατὰ δὲ λέξιν ποιεῖ ἐνάργειαν τὰ πληκτικὰ τῶν ὀνομάτων καὶ τὰ σημαντικά. οἷον, ὁρᾶτε ὦ ἄνδρες. κατὰ ἄλλους δὲ καὶ τὰ δεικτικὰ σχήματα ἐναργῆ. οἷον, προπύλαια* (163) *ταῦτα.*

Pag. 255. *Τῶν προπυλαίων τῆς Ἀκροπόλεως.*] Plutarchus in Pericle.

Πρόσκλησις.] Xenophon pag. 442. *καὶ προεκαλέσατο εἰς δίκην δημοσίαν, ἐν ᾗ αὐτὸν ἔδει κριθῆναι, ὅ τι δεῖ παθεῖν ἢ ἀποτίσαι.* Suidas: *προσκλήσεις, πρὸς ἃς καλεῖ τις εἰς δικαστήριον ἢ βουλὴν κλητῆρας ἔχων. πρόκλησις δὲ χωρὶς τοῦ σ καὶ προκαλεῖσθαι ἐπὶ διαιτητήν.* Thucydides libro primo pag. 25 et 28.

Προστάτης.] Isocrates *συμμαχικῷ* p. 337. Dem. in 1 contra Aristog.

Pag. 256. *Ὁμολογουμένη προστασία.*] Possit explicari ex iis, quae in eadem oratione dixit supra Demosth. *πῶς οὐ φανερὸν, ὅτι προστάντες τοῦ πράγματος τὰ γνωσθέντα ὑφ' ὑμῶν ἀποστερῆσαί με ζητοῦσι.* Sed *προστασία* omnino est *collusio*, ut recte vertit Volfius. Colludebant enim Aphobus una atque Onetor, et conspirabant adversus Demosth.

Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Εὐέργου.] *Προσελθὼν αὐτῷ, πρῶτον μὲν ἀπῄτουν τὰ σκεύη, ὡς δὲ οὐκ ἀπεδίδου, ὕστερον αὐτῷ περιτυχὼν περὶ τὸν Ἑρμῆν τὸν πρὸς τῇ πυλίδι, προσεκαλεσάμην πρός τε τοὺς ἀποστολέας καὶ τοὺς τοῦ νεωρίου ἐπιμελητάς. οὗτοι γὰρ εἰσῆγον τότε τὰς διαδικασίας εἰς τὸ δικαστήριον περὶ τῶν σκευῶν.* Quin et Isaeus p. 53. *τῆς ἐν Κεραμεικῷ συνοικίας τῆς παρὰ τὴν πυλίδα.* Erat haec portula non procul ab acta, teste Lycurgo p. 138.

Ἀρξάμενοι --- etc. usque ad *πειθόμενοι.* incl.] Integrum distichum,

Ἀρξάμενοι πρῶτοι τειχίζειν οἵδ' ἀνέθηκαν,
Βουλῆς καὶ δήμου δόγματι πειθόμενοι.

Nam et *οἵδ'* legendum, non *οἱ δ'*. Id est, hi quorum nomina infra scripta sunt.

Προστιμήματα.] Herodianus in libello *περὶ ἀριθμῶν.* (164)

ἀλλὰ καὶ παρὰ Σόλωνι τῷ τοὺς Ἀθηναίων νόμους γράψαντι τὰ ἐπ' ἀργυρίου προστιμήματα τούτοις ὁρῶ γράμμασι σεσημασμένα.

Pag. 257. *Ὅσα τε οὖν αὐτὸς τὸ τοιοῦτον προστρόπαιον.*] γρ. *ἐάσετε οὖν αὐτὸν τοιοῦτον προστρόπαιον, μὴ γὰρ δὴ τῆς πόλεως, ὥστε ἐν ὑμῖν ἀναστρέφεσθαι.* Volfius addidit *ἐμοῦ προστροπ.* male. Potius *ἑαυτοῦ.* Sic *φονεὺς, τοῦ ἀποθανόντος προστρόπαιον* dicitur apud Antiph. p. 114 et 116 initio, et p. 112 in fine. Plato 9 de legibus p. 866. *τοῦ παθόντος προστρεπομένου τὴν πάθην.* Valerius 1 Argon. *Et nostras nequeat praecurrere diras: ἐμὸν προστρόπαιον.* Credebant enim veteres, ut idem canit lib. 3, *quisque suos sontes inimicaque pectora poenis Implicat, et varia meritos formidine pulsant.* Polybius in excerptis p. 117. Xenophon lib. 8. Cyrop. p. 236.

Προτέλεια.] Sic *προτέλεια γάμων* Plato 6 legum, pag. 774. Plato Comicus in Phaone: *εἰ γὰρ Φάωνα δεῖσθ' ἰδεῖν, προτέλεια δεῖ ὑμᾶς ποιῆσαι πολλὰ πρότερον τοιαδί. πρῶτα μὲν ἐμοὶ γὰρ κουροτρόφῳ προθύεται πλακοῦς ἐνόρχης* etc. quo loco *κουροτρόφος* est Tellus, quae eo cognomine culta est Athenis teste Suida, seu potius Vesta, teste auctore Etymologici.

Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου.] Pag. 11. Sophocles tamen in Oedip. Coloneo *προφέρτατον* pro filio natu maximo usurpavit pag. 320. *ὅταν εἰς τέλος τοῦ ζῆν ἀφίκῃ, τῷ προφερτάτῳ μόνῳ σήμαινε.* Et ita sumit Plato in Euthydemo initio. Sic *προπόλιος* qui ante aetatem praemature canescit, teste Aelio Dionysio apud Eustathium *Ἰλ. ψ* pag. 1330.

Προχειροτονία, etc.] Dem. contra Timocratem initio. *μετὰ ταῦτα ἐμήνυσεν Εὐκτήμων, ἔχειν Ἀρχέβιον καὶ Λυσιθεί-*
(165) *δην τριηραρχήσαντας χρήματα Ναυκρατιτικὰ, τίμημα τάλαντα ἐννέα καὶ τριάκοντα μνᾶς. προσῆλθε τῇ βουλῇ. προβούλευμα ἐγράφη. μετὰ ταῦτα γενομένης ἐκκλησίας προυχειροτόνησεν ὁ δῆμος. ἀναστὰς Εὐκτήμων ἔλεγε ἄλλα τε πολλὰ* etc.

Pag. 258. *Προσχαιρητήρια.*] Dicitur etiam *προχαριστήρια.* Suidas: *προχαριστηρια, ἡμέρα ἐν ᾗ ἐν τῇ ἀρχῇ πάντες ἀρχομένων καρπῶν φύεσθαι, λήγοντος ἤδη τοῦ χειμῶνος, ἔθυον τῇ Ἀθηνᾷ. τῇ δὲ θυσίᾳ ὄνομα προχαριστήρια. Λυκοῦργος ἐν τῷ περὶ τῆς ἱερωσύνης. τὴν τοίνυν ἀρχαιοτάτην θυσίαν διὰ τὴν ἄνοδον τῆς θεοῦ, ὀνομασθεῖσαν δὲ προχαριστήρια διὰ τὴν βλάστησιν τῶν καρπῶν τῶν φυομένων.* Hesychius in *ἄνοδος.*

Ἀπιέναι.] *Ἀνιέναι.*

Πρυτανεῖα.] Dem. *κατ' Εὐέργου· ἐξέτινον πολλῶν παρόντων μαρτύρων χιλίας μὲν καὶ ἑκατὸν δραχμὰς καὶ τρεῖς καὶ δύο ὀβολὼ τὴν ἐπωβελίαν, τριάκοντα δὲ τὰ πρυτανεῖα.* Infra tamen semper habet *χιλίας τριακοσίας δεκατρεῖς δύο ὀβολώ:*

ter et amplius sic vocat. Porro haec verba Harpocrationis *αὐτολεξεὶ* leguntur in Scholiis Aristophanis ad Nubes p. 188. Vide omnino Pollucem p. 385, qui eum locum Demosth. optime explicat. Ait enim eos, qui litigarent de re, cuius pretium intra mille drachmas staret, tres duntaxat drachmas deposuisse; quod si lis mille drachmas superaret, 30. Sic intellige Isocrat. in orat. contra Callimachum: *δεινὸν οὖν ἡγησάμην, εἰ τῶν νόμων οὕτως ἐχόντων ἐγὼ περιόψομαι τὸν μὲν συκοφάντην ἐν λ΄ δραχμαῖς κινδυνεύοντα.* Idem infra, *πάλιν τὴν αὐτὴν δίκην ἐγράψατο, ὡς ἐν τοῖς πρυτανείοις μόνον κινδυνεύσων*, pro eodem dixit. *Πρυτανεῖα* dicit Xenoph. de rep. Athen. 404. In levibus autem causis sacramentum non deponebant, eaeque causae *ἄνευ πρυτανειῶν* dicebantur, teste Hesychio.

Δευτέρῳ.] Forte *ἐννάτῳ.* In 9 enim legitur sub finem, ubi de Oritis: *χορηγὸν ἔχοντες Φίλιππον, καὶ πρυτανευόμενοι παρ' ἐκείνου.* Sic Isocrates in Panegyr. p. 128.

Pag. 259. *Πενταχοσίων.*] Ita obtinuit, cum x tribus essent, sed postquam duae tribus accessere, Antigonis et Demetrias, tum primum Senatus non quingentorum hominum, ut prius, sed sexcentorum factus est, cum singulae tribus quinquaginta homines conferrent, ut refert Plutarchus in Demetrio, et Stephanus in *Βερενικίδαι, δῆμος τῆς Πτολεμαΐδος, δέκα γὰρ φυλὰς ἔχοντες Ἀθηναῖοι προσέθεσαν δύο, Ἀντιγονίδα καὶ Δημητριάδα καλοῦντες, ὕστερον δὲ Πτολεμαΐδα καὶ Ἀτταλίδα, ὅθεν καὶ τὴν βουλὴν πεντακοσίων οὖσαν ἑξακοσίων ἐποίησαν, ἑκάστη γὰρ φυλὴ ν΄ εἶχεν, οἳ κατὰ μῆνα ἐπρυτάνευον*: tumque demum prytania unius mensis fuit spatium, ut Ammonius dicit, et diserte Pollux p. 405. Hic autem Senatus initio 400 duntaxat viros habuit. Nam Solon, qui primus eum constituit, ex singulis tribubus (erant autem tum temporis tantum quatuor) centum homines elegit. Plutarchus in Solone: *συστησάμενος δὲ τὴν ἐν Ἀρειοπάγῳ βουλὴν ἐκ τῶν κατ' ἐνιαυτὸν ἀρχόντων, ἧς διὰ τὸ ἄρξαι καὶ αὐτὸς μετεῖχεν, ἔτι δ' ὁρῶν τὸν δῆμον οἰδοῦντα καὶ θρασυνόμενον τῇ τῶν χρεῶν ἀφέσει, δευτέραν προσκατένειμε βουλὴν ἀπὸ φυλῆς ἑκάστης, τεττάρων οὐσῶν ρ΄ ἄνδρας ἐπιλεξάμενος, οὓς προβουλεύειν ἔταξε τοῦ δήμου, καὶ μηδὲν ἐᾷν ἀπροβούλευτον εἰς ἐκκλησίαν εἰσφέρεσθαι. τὴν δ' ἄνω βουλὴν ἐπίσκοπον πάντων καὶ φύλακα τῶν νόμων ἐκάθισεν*, Areopagum scilicet, *οἰόμενος ἐπὶ δυσὶ βουλαῖς ὥσπερ ἀγκύραις ὁρμοῦσαν ἧττον ἐν σάλῳ τὴν πόλιν ἔσεσθαι, καὶ μᾶλλον ἀτρεμοῦντα τὸν δῆμον παρέξειν.* Nota Areopagum dici *τὴν ἄνω βουλήν.* Sic etiam Heliodorus lib. 1 Aethiop. *Ἀρίστιππος τὸ μὲν γένος Ἀθηναῖος, βουλῆς δὲ τῆς ἄνω.* Idem (166)

Plutarchus in Cimone: Ἐφιάλτου προεστῶτος ἀφείλοντο τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς τὰς κρίσεις πλὴν ὀλίγων ἁπάσας. Mox: τοῦ Κίμωνος πειρωμένου πάλιν ἄνω τὰς δίκας ἀνακαλεῖσθαι. Dio in orat. 50. καὶ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις οὐδεὶς πώποτε ἐγένετο οὕτω θρασὺς δημαγωγὸς, ὥστε τὸν Ἄρειον πάγον ἢ τὴν βουλὴν τοὺς ἑξακοσίους ἀτιμότερον τοῦ δήμου νομίζειν. Sextus advers. Mathem. cap. x. ἡ βουλὴ οἱ ἑξακόσιοι.

(167) Διαπιστοῦντες --- etc. usque ad εἶναι.] Haec sunt insititia et aliena. Locus autem Aeschinis, quem Harpocr. intelligit, sic habet.

Οἱ Πρυτάνεις.] Rhodiorum, ut puto. Nam fragmentum videtur ex historia Polybii, et quidem ex libro eius 13, in cuius excerptis legitur. ὁ δὲ Φίλιππος Ἡρακλείδῃ μὲν καθάπερ ὑπόθεσιν δοὺς ἐπέταξε φροντίζειν, πῶς ἂν κακοποιήσῃ καὶ διαφθείρῃ τὰς τῶν Ῥοδίων νῆας. εἰς δὲ τὴν Κρήτην πρεσβευτὰς ἐξαπέστειλε τοὺς ἐρεθιοῦντας καὶ παρορμήσοντας ἐπὶ τὸν κατὰ τῶν Ῥοδίων πόλεμον. Tum deinde multa de Heraclide, ut patriam suam Tarentum prodiderit Rom. et alia de eius audacia subiicit. A quibus non longe aberant haec, quae refert Suidas in ἀναδέξασθαι. Πάνυ γὰρ βουληθῆναι τὸν Φίλιππον ἀναδέξασθαι καὶ καταφανῆ γενέσθαι Ῥοδίοις τὴν ἐν τούτοις αὐτοῦ προαίρεσιν. ἢ και τὸν Ἡρακλείδην ἀπέλυσε τῆς ὑποψίας. Ex hoc Polybiano lib. 13 fragmento patet recte a nobis in Harp. emendatum Κρητικά. Philippus enim societatem cum Cretensibus fecerat, ut discimus ex prologo lib. 29 Trogi Pompeii, ex Plutarcho in Arato versus finem, et Polybio lib. 4. De hoc Heraclide Livius lib. 30, 31, maxime 32 pag. 590.

Κριτικά.] Ἴσ. Κρητικά. is vero est Heraclides architectus, qui Philippo Persei patri pollicitus erat navale Rhodiorum se incensurum, de quo multa Polyaenus lib. 5.

Πύγελα.] Ita Strabo lib. 14. Suidas. Πύγελα τόπος ὁ παρ᾽ ἡμῖν λεγόμενος φύγελλα, ὅθεν ἔστι περαιώσασθαι τὸν πρὸς Κρήτην κατάγοντα πορθμόν. Sed Mela *Phygela* facit. *Pygela* Livius 692.

Pag. 260. Πτώματα ἐλαιῶν.] *Caducam oleam* Latini dicunt. Plin. lib. 17 initio *caducos fructus*, quos pendentibus opponit.

(168) Ὑπερίδης πρὸς Ἀπελλαῖον.] Eius orationis meminit Pollux lib. 3. καὶ παρ᾽ Ὑπερίδῃ. ἐξέδωκε τὴν πρόγονον τὴν αὐτοῦ, ἐν τῷ πρὸς Ἀπελλαῖον περὶ θησαυροῦ.

Πυκνί.] Suidas habet πυκνί. τῶν Ἀθηναίων ἐκκλησία οὕτως ἐκαλεῖτο. Κλείδημος δέ φησι πύκνα ὀνομασθῆναι διὰ τὸ etc. Idem, πνὺξ, inquit, ἔδει, ἀλλὰ μεταθέσει στοιχείου

Ἀριστοφάνης πυκνὸς λέγει τὴν γενικήν. Mox, πνὺξ πυκνὸς πυκνὶ καὶ καθ' ὑπερβιβασμὸν πυκνί. Sic ergo legendum in Harpocr. At Maussacus, qui hoc non vidit, ut ordinem alphab. servet, πυκνὶ post πλωθεὺς collocandum esse censuit in appendice. Etymolog. in πνὺξ, ἡ γενικὴ πυκνός. διὰ δὲ εὐφωνίαν πυκνός. Eadem habet Stephanus Byzantius in πνύξ.

Πνύκα.] Videtur ex serie literarum legendum esse Πύκνα, et sic Hesychius appellat in πυκνάπτερα. ubi tamen allusio Comici potius esse videtur, qui πυκνὰ πτερὰ in concione videre se dicebat. Thucyd. lib. 8 sub finem. οἱ Ἀθηναῖοι ναῦς τε εἴκοσιν ὅμως ἐπλήρουν, καὶ ἐκκλησίαν συνέλεγον μίαν μὲν εὐθὺς πρῶτον εἰς τὴν Πύκνα καλουμένην, οὗπερ καὶ ἄλλοτε εἰώθεσαν. Sed vide omnino Stephanum de Urbibus, cuius verba sunt corrupta et mutila, et in MSS. Demosth. Πυκνὶ legitur argumento orationis pro corona. Utitur et Aeschines contra Ctesiph. p. 80, οὐ Πύκνα προσιὼν ἀπήνεγκα τὴν γραφήν. Nota. ἀπήνεγκα. Aristoph. in Equitibus initio, δῆμος Πυκνίτης. et iterum, καὶ τῆς Πυκνός. Ubi Schol. μετάθεσις, inquit, ἐστὶ τῶν στοιχείων. εἰ γὰρ Πνύξ ἐστιν, ἔδει Πνυκὸς, ἔτι δὲ Πνυκί. Et in Ἐκκλησιαζ. ἐν ταῖς φυγαῖς μετ' ἀνδρὸς ᾤκησα ἐν Πυκνί. Et mox 732. εἰς τὴν Πύκνα ἥξειν ἄντικρυς bis ait.

Pag. 261. Πύῤῥα.] Thucyd. lib. 3. Πύῤῥαν καὶ Ἔρεσον καὶ Ἄντισσην urbes in Lesbo memorat, quibus adde Methymnam et Mitylenem. Erat enim Lesbos Pentapolis. Schol. Lycophronis pag. 170.

Πωληταὶ καὶ πωλητήριον.] An vero diversi sunt ab his πωληταὶ et πωλητήριον τῶν μετοίκων, ubi inquilini, qui pensionem τὸ μετοίκιον non solverant, publice vendebantur, de quibus Dem. in 1 contra Aristog. cuius verba citat Suidas in μέτοικοι non laudato autore. Ζωβίαν ὑποδεξαμένην Ἀριστογείτονα φυγόντα καὶ ἀξιοῦσαν εὐπαθεῖν, ὅτι ἴσχυεν, ἐπὶ τὸ τοῦ μετοικίου πωλητήριον ἤγαγε, καὶ τὴν ἀδελφὴν ἐπ' ἐξαγωγῇ πέπρακε. καὶ αὖθις. τοῦτον δὲ ἐπίπρασκον τὸ μετοίκιον ἀποτονοῦντα θεῖναι, quae ultima sunt ex Laërtio in Xenocrate, ubi ἀπονοῦντα. Lege ἀτονοῦντα. Sic Origenes lib. v. contra Celsum 271. Suidas in πωληταί. οὗτοι τῶν ὀφειλόντων τῷ δημοσίῳ κατὰ προθεσμίαν, καὶ μὴ ἀποδιδόντων ἐπίπρασκον τὰς οὐσίας· ὑπέκειντο δὲ τοῖς πωληταῖς καὶ ὅσοι τὸ διαγραφὲν ἀργύριον ἐν πολέμῳ μὴ εἰσέφερον. ἔτι καὶ οἱ ξενίας ἁλόντες. καὶ ὁ μέτοικος προστάτην οὐκ ἔχων, καὶ ὁ ἀποστασίου γραφείς. τούτων γὰρ τὰς οὐσίας πωλοῦντες παρακατέβαλλον εἰς τὸ δημόσιον.

Pag. 262. Πῶλας.] Suidas πωλάς.

Τὸ παρέχειν ἑαυτὴν τοῖς βουλομένοις, ὅθεν καὶ τὸ πορ-

νεύειν, ὅπερ ἐστὶ περνάναι.] F. τὸ περνάναι, ὅθεν καὶ τὸ πορνεύειν, ὅπερ ἐστὶ παρέχειν, etc. (Sic in margine. Sed in primis paginis scripsit.) Lego ὅπερ ἐστὶ περνάναι ὅθεν καὶ τὸ πορνεύειν. Sic enim deducit τὸ πορν. ἀπὸ τοῦ περνάναι, quod est πωλεῖν seu πιπράσκεσθαι, ut usurpat Aristoph. in Equit. Scholiastes Lycophronis pag. 54. Suidas πέρναται πιπράσκεται. ἔνθεν καὶ πόρνη ἡ πωλοῦσα τὴν μῖξιν. Hipponax. καὶ μὴν καλύπτει μῶν χαράδριον περνᾶς apud Suidam in χαράδριος. Ita Etymologus in πορνή.

Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου.] Καὶ ἐπιστολὰς ἔπεμψεν ὁ Φίλιππος. δύο καλούσας ὑμᾶς, οὐχ ἵν' ἐξέλθητε. πώμαλα. Ulpianus, ὄνομα δέ ἐστιν ὑφὲν ἀναγινωσκόμενον. ὡς μὲν τινές φασι Σικελῶν κομισάντων τῶν ἐκεῖθεν φυγάδων. ἰσοδυναμεῖ δὲ τῷ κατ' οὐδένα τρόπον. οὐδ' ὅλως. Aristoph. ἐν Πλούτῳ scena 2. ait Plutus, ὦ τᾶν ἀπαλλάχθητον ἀπ' ἐμοῦ. Chremylus resp. πώμαλα. Ubi Scholiastes, οὐδαμῶς. ἔστι δὲ Ἀττικὸν καὶ ἐπίῤῥημα ἀρνήσεως.

(170)

Pag. 263. Ῥαΐσας --- Δημοσθένης Φιλιππικοῖς.] Non memini legere apud Demosth. Imo in prima Olynth. ubi historiam ὡς ἐν συντόμῳ Philippi scribit. ἠσθένησε πάλιν, ῥαΐσας οὐκ ἐπὶ τὸ ῥᾳθυμεῖν ἀπέκλινε, ἀλλ' εὐθὺς τοῖς Ὀλυνθίοις ἐπεχείρησε. Ulpianus notat, οὐ τὸ ὑγιάνας σημαίνει, ἀλλὰ κουφότερον ἔχων ἐκ τοῦ νοσήματος. Eustathius Ὀδυσσ. δ pag. 1509. λέγεται δὲ καὶ ῥάων ὁ ἐκ νόσου ὑγιής. καὶ ῥαΐζειν τὸ ἀπὸ νόσου ἀνασφάλλειν.

Ῥάως.] Ῥᾷον Suidas.

Pag. 264. Ῥοδογούνη.] De qua Dio Chrysost. orat. 64 et Philostratus in imaginibus lib. 1.

Ῥόθιον.] Suidas in ῥόθιον. Ὑπερίδης τῷ ῥοθίῳ ἐπὶ τῆς εἰρεσίας χρῆται συντονωτάτης. φησὶ οὖν. τὸ μὲν οὖν ἐλαυνόντων πλῆθος καὶ τὸν τοῦ ῥοθίου ψόφον καὶ τὸ μέγεθος τοῦ σκάφους ἐκπεπληγμένοι δεινῶς ἦσαν.

Ῥυτά.] Ulpianus: ῥυτὰ δὲ ἐπιμήκη ποτήρια κερατοειδῆ, ἄνω μὲν εὐρυνόμενα, εἰς ὀξὺ δὲ λήγοντα. Eorum formam ex vett. nummis proponit Salmasius tomo 2 in Solinum. Athenaeus illud poculum solis heroibus competere scribit ob capacitatem lib. xx.

Pag. 266. Σεσημασμένῳ.] Suidas in συσσημαίνεσθαι.

Σηκός.] Σηκὸς plura significat, ut *stabulum*: hinc σηκηκόρος apud Pollucem p. 361 ὁ τὰς μάνδρας καθαίρων. Significat et *adytum templi*. Sed hoc loco apud Lysiam pro *stipite sacrae olivae* sumitur. Suidas in μορίαι. τῆς δὲ μορίας ἐκείνης ὁ στέλεχος σηκὸς ἐκαλεῖτο. Ante dixerat: μορίαι ἐλαῖαι ἱεραὶ τῆς Ἀθηνᾶς, ἐξ ὧν τὸ ἔλαιον ἔπαθλον ἐδίδοτο τοῖς νικῶσι

τὰ Παναθήναια. ἦσαν δὲ πρῶτον ιβ' τὸν ἀριθμὸν αἱ μεταφυτευθεῖσαι ἐκ τῆς ἀκροπόλεως εἰς Ἀκαδημίαν.

Τῆς εὐσεβείας.] Τῆς ἀσεβ.

Σηράγγιον.] Ἐν τῷ σηραγγείῳ apud Isaeum p. 54. unde (171)
corrige Hesych. in σηράγγων βαλανεῖον.

Σημεῖα.] Xenophon lib. de Vectigalib. p. 540.

Pag. 267. Δημοσθένης ὑπὲρ Κτησιφῶντος.] Et contra Neaeram: Σιμὸς ὁ Θετταλός. Et in fine rursus: Σιμὸς ὁ Λαρισσαῖος.

Σίμων.] Demosth. Simonem et Bianorem memorat Thracas: est et Simon quidam, quem perstringit Aristoph.

Σίμυλος.] Σιμύλος. Suidas in τερτύλος.

Δημοσθένης ὑπὲρ Κτησιφῶντος.] Imo κατ' Ἀνδροτίωνος et κατὰ Νεαίρας in fine.

Κατασχημενῆσαι.] Κατασχημονῆσαι.

Ἀριστοφάνης Τελμισεῦσιν.] Et in Pluto, ἡ μὲν σιπύη μεστὴ 'στι λευκῶν ἀλφίτων. Scholiastes, σιπύη δὲ ἡ ἀρτοθήκη.

Pag. 268. Σῖτος.] Dicitur et σίτησις. Demosth. contra Theocrinem, ubi ait eum accusasse patrem suum παρανόμων, quod decretum tulisset, ἐν ᾧ τὴν σίτησιν ἔγραψε Χαριδήμῳ πατὴρ τῷ Ἰσομάχου υἱῷ. Dicebat enim Theocrines puero insidias strui hoc decreto: λέγων ὡς ἐὰν ἐπανέλθῃ εἰς πατρῷον οἶκον ὁ παῖς, ἀπολωλεκὼς ἔσται τὴν οὐσίαν ἅπασαν, ἣν Αἰσχύλος ὁ ποιησάμενος αὐτὸν υἱὸν, ἔδωκε αὐτῷ, ψευδόμενος. οὐδενὶ γὰρ πώποτε τοῦτο τῶν εἰσποιηθέντων συνέβη. Vide supra in ὅτι οἱ ποιητοί. Patrem suum, intellige omnino patrem Epicharis accusatoris, cui Demosthenes hanc orationem scripsit. Isaeus p. 36. δίκην σίτου ἢ τῆς προικὸς etc. Porro ἓν ἀνθ' ἑνὸς dicunt Grammatici, i. simpliciter et absolute. Eustathius Ὀδ. α 1393. Sic Suidas in κάπηλος. ἓν ἀνθ' ἑνός τινες οἴονται εἶναι οἰνοπώλην etc. Athenaeus lib. ult. Τιμαχίδας δὲ καὶ Σιμμίας οἱ Ῥόδιοι ἀποδιδόασιν ἓν ἀνθ' ἑνὸς Ἴσθμιον στέφανον. Dalech. uno ore.

Ἐν τῷ ἐκ τοῦ Σόλωνος.] Dele ἐν τῷ.

Κατὰ τοῦ.] Καὶ δεκάτου. Suidas legit: ἐν τῷ τοῦ Σό- (172)
λωνος πρώην κατὰ τοῦ ἄξ.

Σιτοφύλακες.] Demosth. πρὸς Λεπτίνην, αἱ τοίνυν παρ' ἐκείνου (Leuconis Bospori domini) δεῦρ' ἀφικνούμεναι σίτου μυριάδες, supple μεδίμνων, περὶ τετταράκοντά εἰσι. καὶ τοῦτο ἐκ τῆς παρὰ σιτοφύλαξιν ἀπογραφῆς ἄν τις ἴδοι. Et Lysias ἐν τῷ κατὰ σιτοπωλῶν p. 156 in fine. Lego autem in Harpocr. πεντεκαίδεκα. δέκα μὲν etc.

Σκαμβωνίδαι.] Κοινὸν Σκαμβωνιδῶν. Nummus Hadriani teste Goltzio in Thes.

Σκαφηφόροι.] Pollux lib. 3 cap. 4 Aelianus lib. 6 Var. hist. cap. 1. Ammonius in *ἰσοτελής*. Suidas in *ἀσκοφορεῖν, ἐν ταῖς Διονυσιακαῖς πομπαῖς τὰ μὲν ὑπὸ τῶν ἀστῶν ἐπράττετο, τὰ δὲ τοῖς μετοίκοις ποιεῖν ὑπὸ τῶν νομοθετησάντων προσετέτακτο. οἱ μὲν οὖν μέτοικοι χιτῶνας ἐνεδύοντο χρῶμα ἔχοντας φοινικοῦν, καὶ σκάφος ἔφερον, ὅθεν σκαφοφόροι προσηγορεύοντο. οἱ δὲ ἀστοὶ ἐσθῆτα εἶχον, ἣν ἐβούλοντο, καὶ ἀσκοὺς ἐπ' ὤμων ἔφερον, ὅθεν ἀσκοφόροι ἐκαλοῦντο.* Vide quae notavi ad Castellanum in *κανηφόρια* de Sciadophoris et Diphrophoris. Eadem quae Suidas, habet Etymologus in *ἀσκοφορεῖν*, nisi quod *τὰς σκάφας* rectius legit, non *σκάφος*. Athenaeus lib. 8. pag. 335. *ταύτῃ οὖν ὅταν θύουσιν αἱ Δηλιάδες, προσφέρουσιν αὐτῇ σκάφας πάντων πλήρεις ἀγαθῶν. Μέτοικοι* servorum et ancillarum loco erant. Nam servis non licebat in pompa adesse etc. Isaeus p. 55. Suidas in *Συστομύτρος*.

Σκαφηφόρων ἔφηβοι.] *Σκαφηφόρων, ἔφηβοι.*

Pag. 269. *Αὐτοὺς μὲν σκάφας φέρειν.*] Xenophon *περὶ προσόδων* pag. 538.

Ὑδρεῖα.] Quod proprium ancillarum, teste Homero *Ἰλ. ζ. Καί κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηΐδος ἢ Ὑπερείης.* Et Herodoto in 3 p. 166. Catullus in carmine de nuptiis Pelei p. 47. *Quae tibi iucundo famularer serva labore, Candida permulcens*
(173) *liquidis vestigia lymphis.*

Σκαφίον.] Meminit et Arist. in Avibus, *σὺ κοψύχῳ γε σκάφιον ἀποτετιλμένῳ.* Supple *ἔοικας.* Schol. *δύο δὲ εἴδη κουρᾶς, σκάφιον καὶ κῆπος. τὸ μὲν οὖν σκάφιον τὸ ἐν χρῷ. ὁ δὲ κῆπος τὸ πρὸ μετώπου κεκοσμῆσθαι.* Hinc chorus mulierum in *θεσμοφ.* pag. 811 ait ei mulieri, quae bonum Imperatorem aut gubernatorem navis genuisset, primas sedes in Theseorum et Scirorum festis dari oportere, contra illam quae malum Imp. *ὑστέραν αὐτὴν καθῆσθαι σκάφιον ἀποκεκαρμένην.*

Ὡς εἰς.] *Ὡσεί.*

Ἐν Σκηναῖς.] In casis. Iuvenalis sat. 6. *Mense quidem brumae, quo iam mercator Iason Clausus et armatis obstat casa candida natis.* Vetus Schol. *Romae in porticu Traianarum thermarum tempore Saturnaliorum sigillaria sunt, tunc mercatores casas de linteis faciunt* etc. Plura Casaubonus ad Theophrasti characteres p. 349. Iuven. sat. 7. *Institor hibernae tegetis niveique Cadurci.* Schol. *Cadurcum quidam cucullum dicunt* etc. *alii tabernaculum aut tentorium, quibus merces suas protegere consueverunt.* Etymol. in *σκευή. οἱ δὲ εἶδος κόσμου γυναικείου. οἱ δὲ σκεῦός τι οὕτω καλούμενον. οἱ δὲ τὴν νῦν δελφικὴν καλουμένην.* Sic Theodorus Mopsuest. patrem

Aëtii haeretici ait aurificem fuisse papilionarium, qui vile tabernaculum ex pilis confectum circumferret. Nicetas lib. 5 orthodoxae fidei c. 30.

Pag. 271. *Σκιράφια.*] Isocrates Areop. pag. 195.

Σκίρωνι.] *Ἐν Σκίρῳ.*

Σμικυθίων.] A quo Miltocythem Thracem, qui longe antea a Coty rege desciverat, proditum esse ac traditum Charidemo Oritae post Cotyis mortem narrat Demosth. ad calcem eius orat. Charidemus Miltocythem tradidit Cardianis. (nam se invicem occidere Thraces nefas habent.) Cardiani in Athe- (174) niensium odium Miltocythem cum filio trucidarunt.

Σπαρτωλὸς, Ἀντιφῶν ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ ἐπιτροπικὸς Τιμοκράτους.] Meminit Xenophon *Ἑλλην.* lib. 5 pag. 328. Isaeus p. 50.

Pag. 272. *Περὶ τῆς μεταστάσεως.*] i. de mutatione status reip. cum a populari statu in oligarchiam 400 virorum mutata est Ath. resp. quam mutationem adiuvit ac persuasit maxime Antiphon, ut testis est Thucyd. lib. ult. Postea vero pulsis 400 ipse in ius vocatus ob eam causam una cum Archept. capite damnatus est, ut refert Plutarch. in eius vita. Tunc ergo videtur Antiphon causam dixisse *περὶ τῆς μεταστάσεως ἀπολογίαν.* Errat autem Harpocr. Aliud enim sunt *στασιῶται.* nempe *earundem partium homines in civilibus discidiis.* Sic apud Herodotum in 1. Hesychium. Inter Antiphontis vero et Archeptolemi accusatores fuit Theramenes teste Lysia *κατ' Ἐρατοσθ.* p. 122. Idem Lysias contra Nicomachum *μετάστασιν* eo sensu, quem diximus, usurpat. et Isocrates contra Callimach. 745. Aristides in Panath. p. 17.

Ὁ στασιώτης.] *ὦ* vel *οὐ στασιώτης.*

Θυέστου.] *Θεστίου*, ex Suida et Photio.

Pag. 273. *Στειριεύς.*] *Στιριεὺς* Photius. Lysias p. 140. *τοῦ σεμνοῦ Στειριέως*, id est Thrasybuli, de quo adde, quae not. ad Diodorum.

Αἰσχίνης ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας.] Pag. 60. Dem. in Midiam de Stratone quodam, *οὗτος μέντοι πολίτης ὢν ἐστρατευμένος ἁπάσας τὰς ἐν ἡλικίᾳ στρατείας.* Libanius declam. 16 p. 447. *στρατευσάμενός τις τὰς ἐφ' ἡλικίαν στρατείας ἀφεῖται τοῦ λοιποῦ τῶν καταλόγων.*

Pag. 274. *Προσγράφουσι.*] *Προγράφουσι.*

Ἐπωνύμου.] Vide in *ἐπώνυμοι.*

Στρατηγοί.] Horum munus describit Demosth. *ἐν τῷ περὶ* (175) *ὀνόματος πρὸς Βοιωτόν. τίνα δ' οἱ στρατηγοὶ τρόπον ἐγγράψουσιν, ἐὰν εἰς συμμορίαν ἐγγράφωσιν, ἢ ἐὰν τριήραρχον καθιστῶσι, ἢ ἂν στρατεία τις ᾖ, τῷ δῆλον ἔσται, πότερός ἐσθ' ὁ*

κατειλεγμένος; τί δὲ ἂν ἄλλη τις ἀρχὴ καθιστῇ λειτουργεῖν, οἷον ἄρχων, βασιλεὺς, ἀθλοθέται; τί σημεῖον ἔσται, πότερον καθιστᾶσι; Sed et permutationes facultatum iidem curabant, teste Dem. πρὸς Φαίνιππον initio, ἐποίουν οἱ στρατηγοὶ τοῖς τριακοσίοις τὰς ἀντιδόσεις. Creabantur autem στρατηγοὶ ex censu πεντακοσιομεδ. Eupolis apud Stob. serm. 141.

Καὶ μὴν ἐγὼ πολλῶν παρόντων οὐκ ἔχω τί λέξω.
Οὕτω σφόδρ' ἀλγῶ τὴν πολιτείαν ὁρῶν παρ' ἡμῖν.
Ἡμεῖς γὰρ οὐχ οὕτω τέως ᾠκοῦμεν, ὦ γέροντες,
Ἀλλ' ἦσαν ἡμῖν τῇ πόλει πρῶτον μὲν οἱ στρατηγοὶ
Ἐκ τῶν μεγίστων οἰκιῶν, πλούτῳ γένει τε πρῶτοι,
Οἷς ὡσπερεὶ θεοῖσιν ηὐχόμεσθα. καὶ γὰρ ἦσαν.
Ὥστ' ἀσφαλῶς ἐπράττομεν. νυνὶ δ' ὅποι τύχοιμεν,
Στρατευόμεσθ' αἱρούμενοι καθάρματα στρατηγούς.

Erant autem χειροτονητοὶ, ex Isocrate de pace, et sexcentis aliis. Optime Tzetzes Chiliad. Plato 6 legum 755.

Στράβαξ.] Demosth. adversus Leptinem.

Στρομβιχίδης.] Στρομβιχίδης Διοτίμου ναύαρχος Ἀθηναίων. Thucyd. 8. Alter Strombichides apud Lysiam in orat. in Nicomachum p. 172.

Pag. 275. Στρούθης.] Huius meminit Xenophon lib. 4 Ἑλλην. ad calcem.

Στρομφίδες.] γρ. στροφάδες.

Τυραννικῷ.] Τυῤῥηνικῷ.

Στρύμη.] De Stryma eadem ait Herodotus lib. 7. p. 417.

Τριηραρχήματος.] Ἐπιτριηραρχήματος. Locus sic habet: ὁ δὲ στρατηγὸς Τιμόμαχος ἀφικομένων ὡς αὐτὸν πρέσβεων Μα-
(176) ρωνειτῶν, καὶ δεομένων, αὐτοῖς τὰ πλοῖα παραπέμψαι (conduire) τὰ σιτηγὰ, προσέταξεν ἡμῖν τοῖς τριηράρχοις, ἀναδησαμένοις τὰ πλοῖα (τὰ σιτηγὰ) ἕλκειν εἰς Μαρώνειαν. Et mox: παρέπεμπε πάλιν ὁ Τιμόμαχος μετὰ τῶν Θασίων εἰς τὴν Στρύμην σῖτον καὶ πελταστὰς ὡς παραληψόμενος αὐτὸς τὸ χωρίον. παραταξαμένων δὲ τῶν Μαρωνειτῶν ἡμῖν ταῖς ναυσὶν, ὑπὲρ τοῦ χωρίου τούτου καὶ μελλόντων ναυμαχήσειν.

Τῶν Θασίων πρὸς Μαρωνῆτας.] Philippus in epist. ad sen. pop. que Athen. καὶ λογίζεσθ' ὡς ἄλογόν ἐστιν Ἀθηναίους Θασίους μὲν καὶ Μαρωνείτας ἀναγκάσαι περὶ Στρύμης διακριθῆναι λόγοις. Satis indicat Demosth. in suprad. oratione, Strymen tunc obsessam fuisse a Maronitis. Addit enim, καὶ περικαθημένων κύκλῳ τὸ τεῖχος καὶ ξένων μισθοφόρων καὶ βαρβάρων προσοίκων.

Μαρωνῆτας.] Scr. Μαρωνείτας. Sic enim scribitur id nomen in oratione περὶ τῶν πρὸς Ἀλέξανδρον συνθηκῶν, quam Hyperidis esse putat Libanius: Ulpianus Hegesippi

Crobyli, eius, qui Timarcho familiaris fuit, cuius et VII Philippicam esse habitam scribit. *Μαρωνίτας* vocat Polybius semper in Excerptis legationum.

Ἀκοντίῳ.] *Ἀκοντίου.* Schol. *στυράκιον. ὁ καλούμενος σαυρωτὴρ τῶν δοράτων.*

Στρωτὴρ etc.] Gallice *solives*, quasi *sublicae*. Pro *δουροδόκων* Etymolog. *δορόκων*. Lege *δοροδόκων*, non *δουροδόκων*. Suidas habet tantum *δοκῶν*. Polybius lib. 5 pag. 430 inter munera Rhodiis data ab Antigono recenset *στρωτῆρας*. Apud Suidam in *Λυκοῦργος, πρὸς Ἰσχυρίαν* dicitur haec oratio: an is est improbus calumniator tempore 30 tyrannorum, qui Aeschylides Lysiae dicitur *κατ' Ἐρατοσθ.* p. 121? *Asseres* apud Polybium vertit Casaub. Etymolog. praeterea addit *ἢ τὰ εἰς ὀροφὰς πεποιημένα, ἄλλοι δὲ πλέγμα ἀπὸ ῥάβδων εἰς ὄροφον πεποιημένον.* Legendum autem puto *δουροδόχων* aut *δοροδόχων*. Suidas *δοροδόκος τὸ ὑποδεχόμενον τῆς οἰκίας τὸν ὄροφον.* leg. *δοροδόχος.* Glossae, *lacunar*, *ὀρόφωμα οὐροδόχιον*, leg. *δουροδόχον*. *Asserculi στρωτῆρες* in Glossis cap. (177) de habitatione. Festus, *Asseres dicti, quod assideant parieti trabibusque.* Arrianus rerum Indicarum p. 189 in fine. Libanius in ep. ad Basilium: *στρωτήρων δέομαι. κάμακας δ' ἂν ἢ χάρακας ἄλλος εἶπε σοφιστής.*

Pag. 276. *Σύλας --- Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τοῦ Στεφάνου τῆς τριηραρχίας.*] Dem. *περὶ ἐπιτριηραρχ. πάλιν κατάγουσι τὰ πλοῖα καὶ ἀναγκάζουσι τὸν σῖτον ἐξαιρεῖσθαι.* Pollux pag. 425. Etymol. *ἐξαίρεσις τόπος τις Ἀθήνησι, ἔνθα ὑπεξαιρούμενοι τὰ φορτία ἀπετίθεντο.* Locus autem ille ex oratione *περὶ Στεφάνου τῆς τριηραρχ.* sic habet: *καὶ μόνοις ὑμῖν οὐδαμόσε ἔστιν ἄνευ κηρυκείου βαδίσαι διὰ τὰς ὑπὸ τούτων ἀνδροληψίας καὶ σύλας κατεσκευασμένας.* De trierarchis loquitur, de quibus dixerat: *ἐπειδὰν γάρ τις μισθωσάμενος τριηραρχίαν ἐκπλεύσῃ, πάντας ἀνθρώπους ἄγει καὶ φέρει.*

Ἐξελόμενος ὁπόταν μὴ συλαιῶσιν Ἀθηναίοις.] Lege, ut in vulgatis est, *ἐξελόμενοι ὅπου ἂν μὴ σύλα ὦσιν Ἀθηναίοις.* Verba sunt syngraphae, quae Volfius vertit: *si exoneraverint, ubi Atheniensibus pignora capere non licet.* Forte melius sic: *si a praedonibus spolientur* etc. Sed tamen optime Volfius. Nam Demosth. in eadem infra pro *exonerare* usurpat bis: *ἐπεσκοποῦμεν, εἴ τι ἐξαιροῦνταί ποτε ἐκ τοῦ πλοίου ἢ πεντηκοστεύονται.* Et mox: *οὐδ' ὁτιοῦν εὑρίσκομεν, οὔτε ἐξῃρημένον, οὔτε πεντηκοστευόμενον.*

Σύλας.] Sic *συλᾶσθαι* Demosthenes *περὶ τῶν ἐν χεῤῥονήσῳ. ἀλλ' ὠνούμενοι μὴ ἀδικεῖσθαι τοὺς παρ' αὐτὸν ἐμπλέοντας ἐμπόρους μηδὲν συλᾶσθαι· παραπέμπεσθαι δὲ τὰ πλοῖα τὰ*

ἑαυτῶν τὰ τοιαῦτα. φασὶ δ' εὐνοίᾳ διδόναι. Chii et Erythraei ducibus Atheniensium pecuniam dabant, ut tuto commeare ad se navigia mercatorum sinerent. *καὶ τοῦτο τοὔνομα ἔχει τὰ λήμματα ταῦτα.* Sic Polybius ut notavi pag. 746 *τὰ ῥύσια διδόναι κατὰ τῶν Αἰτωλῶν* dixit. Vide quae notavi in Excer-
(178) ptis Gallici Polybii p. 746. Idem legat. 123. *ᾐτοῦντο ῥύσια τοὺς Ἀχαιοὺς οἱ Δήλιοι κατὰ τῶν Ἀθηναίων.* Livius pag. 733, *si quae pecuniae debentur, earum exactio esto* et caet. eleganter. Contra in Latino foedere apud Festum in nanciscor: *pecuniam qui nactus est habeto I. τὰ σῦλα διδόναι lettres en prise.* Etymologus *ῥύσια ἐνέχυρα τὰ ἀντὶ τινῶν ἑλκόμενα, ἅπερ ἀντὶ τῶν ἡρπασμένων ἁρπάζονται.* Sic *συλωμένους* dicit Isocrates in Nicocle pag. 65. Aristot. 2 Rhetor. *συλῶντες Καρχηδονίους.* Quod et Olynthiac. 2 in fine dicit, *τὰ δὲ λήμματα τῶν ἐφεστηκότων καὶ τῶν στρατιωτῶν Λάμψακος, Σίγειον πλοῖα ἃ συλῶσι.* Et pro Ctesiphonte p. 123. In argumento in orationem contra Timocratem: *πολέμου τυγχάνοντος Ἀθηναίοις πρὸς βασιλέα κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον ἐγράφη ψήφισμα πλοῖα σῦλα πολεμίων εἶναι, καὶ γίνεσθαι τὰ τιμήματα τῶν ἁλόντων δημόσια. estre de bonne prise.* Corrige Lysiam pag. 173. *σκῦλα ποιουμένους.* Lege *σῦλα* Apud Suidam in *Σύλας* pro *συλλήψεις* lege *συλήσεις.* Tamen nil temere. Sed et Servius in 2 Aeneidos scribit in Fuldensibus membranis, *σύλαι enim Graece aut furta aut spolia dicuntur.* In Etymologico *σύλαι* scribitur.

Ὑπὸ Φασηλιτῶν ὥσπερ.] *Ὑπὸ τούτων Φασηλιτῶν ὄντων ὥσπερ.*

Θέλωσιν.] *Ἐθέλωσιν.*

Τις ἔχοι ἄλλο.] *Ἄλλο τις ἔχοι.*

Τῷ τοιούτῳ.] *Τοῖς τοιούτοις.*

Ἀναιροῦνται τά.] *Ἀφαιροῦνται βίᾳ τά.*

Σύμβολα.] Antiphon *περὶ τοῦ Ἡρώδου φόνου* pag. 124. Dionysius in excerptis legationum initio, *σύμβολα ποιησαμένους πρὸς ἀλλήλους.* Mox: *ἀξιώσαντες μήτε σύμβολα ποιεῖσθαι πρὸς τοὺς Ῥωμαίους.* Quae Sylburgius non intellexit, qui *συμβόλαια* rectius dici annotat. Sed fallitur. Nam *σύμβολα*
(179) eo loci sunt pacta et leges, quibus populi amici ac foederati controversias, si quae orirentur, dirimere sanxerunt, quod declarat locus integer: *ἡ δὲ βουλὴ* ( ) *ἀπέστειλε τοὺς ἀξιώσοντας αὐτοὺς μηδὲν εἰς τοὺς ὑπηκόους τῆς τῶν Ῥωμαίων ἡγεμονίας παρανομεῖν, ἀλλὰ καὶ διδόναι τὰ δίκαια καὶ λαμβάνειν.* [*καὶ*] *εἴγε διαφέρωνται πρὸς ἀλλήλους, μὴ δι' ὅπλων, ἀλλὰ διὰ λόγων, σύμβολα ποιησαμένους πρὸς αὐτοὺς, καὶ τὸ λοιπὸν εἰρήνην ἄγειν.* Dele [*καὶ,*] sensum enim turbat. Polybius

legatione 46. τοῦ γὰρ Φιλίππου συγκλεισθέντος εἰς τὴν κατὰ τὸ σύμβολον δικαιοδοσίαν πρὸς τοὺς ἀστυγείτονας. Casaubonus, *ex formula foederis*, pessime. sequitur enim: οἱ μὲν περὶ χώρας, οἱ δὲ περὶ σωμάτων, οἱ δὲ περὶ θρεμμάτων ἧκον ἀμφισβητοῦντες. ἔνιοι δὲ περὶ συμβολαίων καὶ τῶν εἰς αὐτοὺς ἀδικημάτων. τινὲς μὲν οὖν φάσκοντες μὴ δύνασθαι τυχεῖν τοῦ δικαίου κατὰ τὸ σύμβολον (*secundum pacta* Casaubonus) διὰ τὸ τὸν Φίλιππον ἐγκόπτειν τῇ δικαιοδοσίᾳ. τινὲς δ' ἐγκαλοῦντες τοῖς κρίμασιν ὡς παραβεβραβευμένοι διαφθείραντος τοῦ Φιλίππου τοὺς δικαστάς. Sic legatione 123. Livius p. 755 *formulam iuris exequendi* vertit, Festus *Reciperationem*, quem vide.

Συμμορία.] Porro hoc munus personale non erat, sed indictum possessionibus, neque pupilli ab eo liberi nec immunes erant, ut testis est Demosth. in 1 contra Aphobum: εἰς γὰρ τὴν συμμορίαν ὑπὲρ ἐμοῦ συνετάξαντο (supple οἱ ἐμοὶ ἐπίτροποι) κατὰ τὰς πέντε καὶ εἴκοσι μνᾶς, πεντακοσίας δραχμὰς εἰσφέρειν, ὅσονπερ Τιμόθεος ὁ Κόνωνος καὶ οἱ τὰ μέγιστα κεκτημένοι τιμήματα, εἰσέφερον. Unde et ἡγεμὼν συμμορίας factus est Demosth. tum adhuc pupillus, ut ipse testatur 2 contra Aphobum. Contra Lysias p. 295.

Pag. 277. Χιλίων καὶ διακοσίων.] Dem. in Midiam, τηνικαῦτα δὲ τοῦ πράγματος (τοῦ λειτουργεῖν) ἧπται, ὅτε πρῶτον μὲν διακοσίους χιλίους πεποιήκατε συντελεῖς ὑμεῖς. Hanc orationem Demosth. 32 natus annos recitasse se ipse ibi dicit.

Συμμορίας ὥσπερ εἴκοσι ναῦς εἰσι σώματα ἑξήκοντα ἑκάστην ἔχουσαν.] Scribe συμμορίας εἴκοσιν, ὥσπερ νῦν εἰσιν. ἑξήκ. σώμ. ἔχ. ἑκάστην, ut legitur in Demosth. oratione. Erant enim xx classes Atheniensium, ut ex Hyperidis loco patet, etiam post illam Dem. legem, qua cautum est, ut viri 300 triremes instruerent. Ea lex Demosth. refertur in oratione pro corona 113. Vide Dinarchum contra Demosth. p. 85. Isaeum p. 61 et. 56. Classes Romanas Dionysius Hal. vocat συμμορίας p. 222 lib. 4. (180)

Οἱ δημοποίητοι.] Ulpianus ad 2 Dem. Olynth. δέκα οὐσῶν φυλῶν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις καὶ εἰς ι ὥσπερ μεμερισμένης τῆς πόλεως, ἀνάγκην εἶχεν, ὥσπερ ἑκάστη φυλὴ ἀπὸ πάσης προβάλλεσθαι τοὺς πλουσιωτέρους αὐτῆς ἑκατὸν εἴκοσι ἄνδρας τοὺς λειτουργοῦντας, εἶτα οἱ ἑκατὸν εἴκοσι οὗτοι ἐμερίζοντο ἑαυτοὺς εἰς β μερίδας, ἵνα ἑξήκοντα αὐτῶν ἄνδρες ἔσωνται οἱ πάνυ πλούσιοι, οἱ δ' ἄλλοι ἑξήκοντα ἧττον πλούσιοι. ἐποίουν δὲ τοῦτο, ἵνα μή, ἐὰν ἐξαίφνης πόλεμος αὐτοὺς ἐπείξῃ, καὶ τύχῃ πρὸς τὸ παρὸν μὴ ἔχειν χρήματα τοὺς ἧττον πλουσίους. εἰσέφερον γὰρ οἱ πλουσιώτεροι ὑπὲρ αὐτῶν καὶ προετέλουν, καὶ ἐδέχοντο (*recipiebant*) ταῦτα ὕστερον κατὰ

σχολήν. Et mox: ἐμέριζον οὖν αὐτοὺς ἀπὸ ἑξακοσίων ἀνδρῶν, ὅ ἐστιν ἀπὸ ι συμμοριῶν. πάλιν δὲ ἑκατέραν τῶν δύο μερίδων τούτων ἔτεμνον εἰς δύο, ὅ ἐστιν εἰς τριακοσίους μὲν ἄνδρας, κατὰ ε δὲ συμμορίας. οὗτοι δὲ ἦσαν οἱ τριακόσιοι οἱ πάνυ πλούσιοι, οἵτινες προεισέφερόν τε τῶν ἄλλων, καὶ εἶχον αὐτοὺς ὑπακούοντας εἰς πάντα, ὥστε συμβαίνειν εἰς β (lego δ) μερίδας εἶναι τοὺς πάντας. εἴ γε οἱ τῶν ἑκατέρωθεν ἦσαν ὥσπερ ἡνωμένοι τοῖς ἑκατέρωθεν τριακοσίοις τοῖς πλουσιωτάτοις. εἶχε δὲ ἑκάστη μερὶς τῶν τεσσάρων καὶ ἴδιον στρατηγὸν καὶ ἴδιον ῥήτορα. ὅμως δὲ πάλιν τῶν δευτέρων καὶ οἱ ῥήτορες καὶ οἱ στρατηγοὶ ὑπεῖκον ταῖς προτέραις. Haec falsa esse existimo. Sunt enim desumpta ex Demosthenis loco male intellecto, ut ad ἡγεμὼν notavi. Porro quod ait Harpocr. οἱ δημοποίητοι etc. etiam Pollux lib. 8 cap. 13. καὶ τὸ
(181) παρ' Ὑπερίδῃ μετοικικῆς συμμορίας. Xenoph. de rep. Ath. καὶ τριήραρχοι καθίστανται τετρακόσιοι ἑκάστου ἐνιαυτοῦ.

Pag. 278. *Ναυσινίκου.*] Meminit Demosth. κατὰ Ἀνδροτ. ὑμῖν παρὰ τὰς εἰσφορὰς τὰς ἀπὸ Ναυσινίκου παρίσως τάλαντα τριακόσια ἢ μικρῷ πλείω ἐλλείμματα τέτταρα καὶ δέκα ἐστὶ τάλαντα. εἰσφοραὶ enim proprie sunt ἐν τοῖς τριακοσίοις, ut ait Isaeus p. 56.

Καταστάσεως τῶν νῦν.] γρ. υ. id est, *quadringentorum.* Locus Isocratis est p. 299. Porro ante oligarchiam 400 constituti sunt decemviri cum summa potestate legibus scribendis, ut ait Thucyd. qui πρόβουλοι sunt dicti, quibus postea additi sunt viginti viri. Sic 30 omnes fuerunt συγγραφεῖς, ut scripsit Philochorus et Androtio in Atticis. At Thucyd. horum xx virorum non meminit, sed x virorum duntaxat. Rem vero ita actam esse Suidas docet: πρόβουλοι πρὸς τοῖς οὖσι ι ἡρέθησαν ἄλλοι κ' εἰσηγησόμενοι τὰ δοκοῦντα τῇ πολιτείᾳ συνοίσειν, μετὰ τὴν ἐν Σικελίᾳ συμφοράν. Sic legendus locus ille sane illustris, quum vulgo habeatur οὖσι διηρέθησαν. Ex his κ προβούλοις unus fuit Agno pater Theramenis teste Lysia in orat. contra Eratosthenem p. 122. πείσας ἡμᾶς τὴν ἐπὶ τῶν υ πολιτείαν ἑλέσθαι, καὶ ὁ μὲν πατὴρ αὐτοῦ τῶν προβούλων ὢν ταῦτ' ἔπραττε etc. Alter Sophocles teste Aristotele 3 Rhetor. cap. 18. Sed vide, num Thucyd. eos nominet. Etymol. addit συγγραφεῖς. ἄνδρας ᾑροῦντο, ἵνα συγγράψωσι τοὺς μετέχοντας τῆς τῶν υ ἀρχῆς, καὶ τῆς τῶν λ'. ἐκαλοῦντο δὲ οἱ αὐτοὶ καὶ καταλογεῖς. Quod falsum est: alii enim sunt καταλογεῖς, de quibus Suidas in καταλογεύς.

Προβούλων.] Confundit Harpocration decem ξυγγραφεῖς, quorum meminit Thucydides, qui priores ante quadringentos electi sunt, cum 30 illis ξυγγραφεῦσι, quorum

meminisse Androtionem dicit aliosque. nam 30 illi ξυγγραφεῖς ii sunt, qui postea 30 tyranni evaserunt, et cum ξυγγραφεῖς τ' νόμων electi essent, nullam tamen legem tulerunt, teste Xenophonte lib. 2. (182)

Σύνδικοι.] Dem. κατ' Ἀριστοκράτους in fine, ὑμεῖς δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς τὰ μέγιστα ἀδικοῦντας καὶ φανερῶς ἐξελεγχομένους, ἂν ἓν ἢ δύο ἀστεῖα εἴπωσι, καὶ παρὰ τῶν φυλετῶν τινες ᾑρημένοι σύνδικοι δεηθῶσιν, ἀφίετε. Nil aliud hic sunt quam συνήγοροι, *advocati*. De his συνδίκοις loquitur et Lysias ἐν ἀπολογίᾳ ὑπὲρ Μαντιθέου pag. 139, et in orat. ὑπὲρ Ἀριστοφ. χρημ. p. 147, et περὶ δημεύσεως τοῦ Νικίου ἀδελφιδοῦ in fine p. 144, et δημοσίων ἀδικ. p. 142, in quibus de descriptis et publicatis bonis agit.

Θεσμοθέταις, γραφάς.] Θεσμοθέταις γραφάς.

Γραφὰς γραφόμενος . . . ἀπογραφὰς ἀπογράφων.] Sic et Lysias κατ' Ἀγοράτου p. 130. περὶ δὲ συκοφαντίας, ὅσας οὗτος ἢ δίκας ἰδίας συκοφαντῶν ἐδικάζετο, ἢ γραφὰς ὅσας ἐγράφετο, ἢ ἀπογραφὰς ἀπέγραφεν: et tota oratione ἀπογράφειν dicit de delatore, qui nomen alicuius defert.

Συνήγοροι.] Demosth. κατὰ Τιμοκράτους initio, ᾔδει γὰρ ἐκεῖνο (ὁ νομοθέτης) ὅτι τὰς ἄλλας, ἃς γέγραφεν αὐτῶν (τῶν νόμων) φυλακὰς ἔστι πολλαχοῦ διακρούσασθαι, τοὺς συνηγόρους, οὓς χειροτονεῖτε, δύναιτ' ἂν πεῖσαί τις σιωπᾶν. Et tandem post: τίς οὖν μόνη φυλακὴ καὶ δικαία καὶ βέβαιος τῶν νόμων, ὑμεῖς οἱ πολλοί. δικασταὶ scilicet. Et Aristoph. in Equit. Sic et κατήγοροι sortito eligebantur teste Dinarcho κατὰ Δημοσθ. p. 86 et 87 et 93 in fine. Vide quae not. ad Aristotelem in rep. Athen.

Οἴκησις.] Forte διοίκησις.

Καὶ μίαν σύνταξιν etc.] Haec Demosthenis verba leguntur in Olynthiaca 1 initio. Isocrat. in Panath. p. 507. συντάξεις καὶ φόρους ὑποτελεῖν. Quinto quoque anno fiebant ut plurimum hae τάξεις τοῦ φόρου teste Xenoph. de rep. Ath. in fine.

Pag. 280. *Συντελεῖς.*] Latinis *contributi*. Graecis etiam ὁμοτελεῖς. Imo *contributi* προσνεμόμενοι et συμπολιτευόμενοι. συντελεῖν ait Isocrates in Plataeico initio p. 587, quod πολιτείας κοινωνεῖν p. seq. dicit. Etymol. in συντελής. ὅτι οἱ τριηραρχοῦντες νεῶς μιᾶς ἅμα ἐπεμελοῦντο, συντελεῖς ἐλέγοντο. (183)

Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος.] Pag. 113 et 130 et contra Leptinen initio.

Σφιττός.] Σφηττός, ex Suida, bis.

Ταυρέας.] Demosth. in epist. 3 ad senat. populumque Ath. pro Lycurgi liberis, qui vincti in carcere fuerant ob

patris factum: quod iniquum esse probat Demosth. primo patris Lycurgi in remp. merita recensens, deinde quod ob delictum patris iniquum sit plecti liberos, *πᾶσι γὰρ πάντων τῶν ἁμαρτημάτων ὅρος ἐστὶ τελευτή.* Secundo, quod ipsi accusatori Moerocli, cum in custodia esset cum Taurea, Pataco et Aristogitone, hanc gratiam populus fecit, non modo ut vinctus non esset, sed et *δημηγορεῖν orationem habere* permisit. Alius est Taureas, de quo Demosth. in Midiam de Alcibiade, *Ταυρέαν ἐπάταξε χορηγοῦντα ἐπὶ κόῤῥης. ἀλλὰ χορηγῶν γε χορηγοῦντα τοῦτ' ἐποίησεν. εἶρξεν Ἀγάθαρχον τὸν γραφέα, λαβών γέ τι πλημμελοῦντα, ὥς φασι.*

Καὶ τὰς νίκας.] Demosth. in oratione contra Androtionem in fine: *τὴν μὲν γὰρ θεὸν τοὺς στεφάνους σεσυλήκασι.* Hi in Parthenone erant, cuius ibi meminit Demosth. et in ea contra Timocratem, *ἵν' ὥσπερ οἱ τὰ ἀκρωτήρια τῆς νίκης περικόψαντες ἀπώλοντο αὐτοὶ ὑφ' αὑτῶν.* Ubi Ulpianus, *οἱονεὶ τὰ πτερά. οὕτω γὰρ γράφεται ἡ νίκη. τινὲς δὲ ἐξηγοῦνται νίκης Ἀθηνᾶς ἄγαλμα εἶναι ἐν τῇ ἀκροπόλει. ταύτης τὰς πτέρυγας χρυσᾶς οὔσας ἐπεχείρησάν τινες κακοῦργοι ἀφελέσθαι.* Vide Harpocr. in *νίκη*: et nota incogitantiam. Dem. contra Timocratem de Glauceta: *ἔπειτα ταμιεύσας, ἐν ἀκροπόλει τὰ*
(184) *ἀριστεῖα τῆς πόλεως, ἃ ἔλαβεν ἀπὸ τῶν βαρβάρων, ὑφηρημένος ἐξ ἀκροπόλεως τόν τε δίφρον τὸν ἀργυρόποδα καὶ τὸν ἀκινάκην τὸν Μαρδονίου, ὃς ἦγε τριακοσίους δαρεικούς.* Ad quae Ulpianus: *ἐπὶ τούτου ἐκαθέζετο ὁ Ξέρξης ἐν ἀγγαλέῳ* (lege *Αἰγαλέῳ*) *ὄρει τῆς Ἀττικῆς θεωρῶν τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν. Νῖκαι* vero sunt, quas Cicero *Victoriolas* vocat 3 de nat. Deorum. Schol. Aristoph. in Ranas actu 2 in fine, *τῷ προτέρῳ ἔτει ἐπὶ Ἀντιγένους, ἀλλὰ νικᾷ φησι χρυσοῦν νόμισμα κοπῆναι καὶ Φιλόχορος ὁμοίως, τὸ ἐκ τῶν χρυσῶν νικῶν.* Et mox, *ἐπὶ γὰρ Καλλίου*, inquit, *χαλκοῦν νόμισμα ἐκόπη.* De victoriolis autem illis ad Ammianum notavi multa. Meminit Plutarchus in Lycurgo rhetore, qui fuit *ταμίας τῶν δημοσίων χρημάτων, quaestor aerarii.* Magna dignitas Athenis haec fuit, penes quam erat annulus publicus, unde apud Aristoph. in Equit. populus iratus Cleoni, *καὶ νῦν*, ait, *ἀπόδος τὸν δακτύλιον, ὡς οὐκ ἔτι ἐμοὶ ταμιεύσεις.* Porro videtur fuisse decretum ab Athen. ut aereo numismate uterentur: id decretum proposuerat Dionysius, qui Chalcus ideo dictus est, teste Athenaeo lib. 15, cuius Dionysii Chalci meminit Plutarchus in Nicia. Quod decretum paulo post abrogarunt, ut obiicit Aristoph. in *Ἐκκλησιαζ.* p. 748. Andocides *περὶ μυστηρ.* p. 17. *ταμίαν ἐν πόλει τῶν ἱερῶν χρημάτων* fuisse se dicit. Sic penes *στρατηγὸν* Achaeorum erat *δημοσία σφρα-*

γὶς teste Polybio lib. 4 p. 277. Plutarcho in Arato. Meminit et Demosth. contra Androt. in fine, quem ταμίαν et ἀντιγραφέα fuisse ait, et habuisse curam τῶν παλαιῶν στεφάνων χρυσῶν καὶ ἀναθημάτων τῇ θεῷ, et exegisse publicas functiones: ubi ἀντιγραφεὺς τῶν εἰσενεγκόντων dicitur. Is Androtion populo persuasit conflandas esse eas sacras coronas, quippe quae ob vetustatem defluerent, et loco nobilium illarum inscriptionum Κόνων ἀπὸ τῆς ναυμαχίας τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους et Εὐβοεῖς ἐλευθερωθέντες ἐστεφάνωσαν τὸν δῆμον, is inscribi recenter conflatis phialis iussit nomen suum, Ἀνδροτίωνος ἐπιμελουμένου ἐποιήθησαν. Pollux (185)
lib. 8 de his loquitur, additque, εἶχον δ' ἐξουσίαν καὶ ζημίαν ἀφελεῖν, εἰ ἀδίκως ὑπὸ τῶν ἀρχόντων ἐπιβληθείη. Quod testatur et Lysias p. 113. Suidas: εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι ταμίαι ἄρχοντες χειροτονητοὶ ἐπὶ τὰς ἱερὰς καὶ δημοσίας τριήρεις. ὁ μὲν ἐπὶ τὴν πάραλον, ὁ δὲ ἐπὶ τὴν τοῦ Ἄμμωνος. Nam alteri erant κληρωτοὶ, ut idem dicit supra, et Pollux.

Pag. 281. Σίμων.] Σιμωνίδης.

Πλείω.] Πλοίῳ Photius.

Τετρακόσιοι.] Quatuor menses duntaxat imperium tenuisse ait Aristoteles teste Harpocratione. Constituti sunt anno 1 Olympiadis 92, pulsi anno 2 teste Diodoro Siculo lib. 13, caesi ἐπὶ Θεοπόμπου ἄρχοντος teste Plutarcho in Antiphonte, quod consentit plane cum Diodoro Siculo. Olympiadis autem 93 anno 3 praetore Callia constituti sunt 30 tyranni teste Diodoro. Ergo vera Maussaci emendatio seu potius Suidae lectio.

Πρὸς ἑπτὰ κατέστησαν τῶν.] Ἑπτὰ ἐτῶν, aut potius ἑπτὰ ἔτη κατεστήσαντο πρὸ τῶν etc. πρὸ ἑπτὰ ἐτῶν Photius.

Pag. 282. Τετραρχία, Δημοσθένης Φιλιππικοῖς.] Philipp. 2 de Thessalis: προσδοκᾶν τὴν καθεστῶσαν νῦν δεκαδαρχίαν ἔσεσθαι παρ' αὐτοῖς. Vide supra in δεκαδαρχία. At in Philipp. 9, ut quidem vocaret Harpocratio: καὶ τετραδαρχίας κατέστησε παρ' αὐτοῖς, ἵνα μὴ μόνον κατὰ πόλεις, ἀλλὰ καὶ κατὰ ἔθνη δουλεύωσι.

Ἀλευάτου Πύῤῥου.] Sic diserte Suidas. γρ. Ἀλεύα τοῦ Πύῤῥου. *post Aleuam Pyrrhi filium.* Hic Aleuas Thessalorum Rex fuit, de quo Plutarchus περὶ φιλαδελφίας ad calcem, ubi oraculum refertur quoddam huiusmodi: τὸν φάσκω τὸν πυῤῥὸν, ὃν Ἀρχεδίκη τέκε παῖδα. Vertendum est, *sub Aleua qui rufus dictus est.* Rationem huius cognomenti pete ex Plut. cit. De Aleua Theocritus eidyll. 16. Vid. Ulpianum in Demosthenis Philippicas, in Olynth. 1. Ἀλεύας ἀπόγονός (186)
τις τοῦ Ἡρακλέος Θετταλὸς ἐτυράννησε Θετταλῶν, εἶτα καὶ οἱ

τούτου παῖδες. μὴ φέροντες οὖν τὴν τυραννίδα οἱ Θετταλοὶ, καὶ ἀποροῦντες τί δεῖ ποιεῖν, μετεπέμψαντο εἰς συμμαχίαν τὸν Φίλιππον. εἶτα ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐξέβαλε τοὺς Ἀλευάδας ἐκ τῆς τυραννίδος. Maussac. in Append. *Ἀλεύου τοῦ Πύῤῥας.* De hac Archedice, cuius mentio fit in oraculo, vetus est epigramma, quod refert Isidorus Pelusiota lib. 3 ep. 224. *Ἀρχεδίκη πατρὸς, ἀνδρὸς, ἀδελφῶν τ' οὖσα τυράννων, Παίδων τ' οὐκ ἤρθη νοῦν ἐς ἀτασθαλίην.* Vide Thucydidem lib. 6, ubi integrum epigramma legitur. Simonidis esse dicit Aristoteles lib. 1 Rhetor. cap. 9, ut docet Casaubonus epistola ad Rittershusium. Sed fallor. Thucydides enim de Archedice loquitur Hippiae filia, ut didici ex ipso Thucydide. Aleuas etiam dictus est Argi *τοῦ πανόπτου* filius, teste Schol. Aeschyli pag. 37. in Prometh. vincto. Aleuadarum familia diu stetit usque ad tempora Philippi Macedonis; at Scopadarum cito extincta est. Phavorinus apud Stobaeum serm. 103. *ἄνθρωπος ἐὼν μηδέποτε φῇς, ὅ τι γίνεται αὔριον, μηδ' ἄνδρ' ἰδὼν ὄλβιον, ὅσσον χρόνον ἔσσεται, ἀλλὰ μηδὲ οἶκον, ὥσπερ ἐν μέλει ὁ ποιητὴς διεξέρχεται τὴν τῶν Σκοπαδῶν ἀθρόαν ἀπώλειαν.* Simonidem melicum intelligit, cuius versus a Stobaeo ibidem relati sunt. Athenaeus lib. x ex Phania, *Σκόπαν Κρέοντος μὲν υἱὸν, Σκόπα δὲ τοῦ παλαιοῦ υἱωνόν.* De vetere Scopa vide Herodotum. De Aleua Suidas: *Ἀλευάδαι οἱ ἐν Λαρίσσῃ τῆς Θετταλίας εὐγενέστατοι ἀπὸ Ἀλεύου βασιλέως τὸ γένος ἔχοντες.* Horum historiam scripserat Ephorus iunior, qui sub Galieno vixit, teste Suida: *Ἔφορος Κυμαῖος ἱστορικὸς ὁ νεώτερος ἔγραψε τὰς Γαληνοῦ* (lege *Γαλιηνοῦ*) *ἱστορίας ἐν βιβλίοις κζ'. Κορινθιακὰ, περὶ τῶν Ἀλευάδων.* Reges Thessalorum *ταγοὶ* proprie dicebantur, et ab iis tempora numerabant. *ἐπὶ Ἀλεύα* Arist. Sic *ἐπὶ Σκόπα* Xenophon 6 *Ἑλλην.*
(187) initio. Clemens 1 Stromat. *Εὐφορίων δὲ ἐν τῷ περὶ Ἀλιαδων.* Lege *Ἀλευάδων.* Aelianus lib. 8 animalium cap. XI.

Τετρυπημένοι.] Pag. 16. *τετρυπημένη.* Idem error in Suida.

Τιμάρχου.] Ulpianus in Timocratem: *αἱ ψῆφοι δὲ ποτὲ μὲν τετρημέναι καὶ ἄτρητοι, ποτὲ δὲ μέλαιναι καὶ λευκαί. αἱ μὲν τετρημέναι καὶ μέλαιναι ἦσαν καταψηφιζόμεναι. φασὶ δέ τινες τῶν ἐξηγησαμένων, ὅτι ἀπὸ χοιρείων ὀστῶν αὗται ἐγίνοντο. αἱ δὲ λευκαὶ καὶ ἄτρητοι ἦσαν αἱ σώζουσαι.* Mox infra, *τετρυπημέναι καὶ ἄτρυτοι* scribitur apud eundem. Schol. Comici in Vespis.

Pag. 283. *Ἐλέγεται.*] *Ἐλέγχεται.* Bhotius *ἐκδελέγετο.*

Δημοσθένης ὑπὲρ Κτησιφῶντος.] Et Philipp. 9. *ἂν δὲ λήγειν καὶ τετυφῶσθαι δοκῶ.* Et *περὶ παραπρ. ἐγὼ δὲ μαίνο-*

μαι καὶ τετύφωμαι νῦν κατηγορῶν αὐτοῦ, et alibi saepe. Quin et contra Aristocratem p. 448. absolute usurpat et adverbialiter, ἁπλῶς καὶ κομιδῇ τετυφωμένως. Polybius lib. 3 p. 232. ἀγνοεῖ καὶ τετύφωται.

Τηλεφάνης, αὐλητής.] De quo fuse Leopardus lib. 12. cap. IX.

Πρὸς Πυθόδημον.] Ὑπὲρ ἀποστασίου inscripta erat haec oratio teste Polluce p. 329.

Καταστήσεσθαι.] *Καταστήσασθαι* Suidas.

Pag. 284. *Οἷον Κεφάλαιον.*] Ἴσ. ἐπικεφάλ. Sic Isaeus pag. 61.

Περὶ τῶν δήμων δηλοῖ.] Addit Etymolog. τὸ δὲ Τιτακίδαι καὶ Θυργωνίδαι φρατρίαι τινες καὶ γένη ἄδοξα. εἰς γὰρ εὐτέλειαν ἐκωμῳδοῦντο, οὐχὶ δὲ δῆμοι, ὥς τινες οἴονται.

Τὰ σχοινία.] Pollux p. 361.

Pag. 285. *Τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας.*] *Χωρὶς οἰκεῖν* dicuntur etiam, qui iudicio familiae herciscundae cum fratribus experti sunt, et divisa haereditate seorsum habitant. Sic Dem. κατὰ Εὐέργου, ἠρόμην αὐτὸν, πότερα μεμερισμένος εἴη πρὸς τὸν ἀδελφὸν, ἢ κοινὴ οὐσία εἴη αὐτοῖς. ἀποκριναμένου (188) δέ μοι Εὐέργου ὅτι νενεμημένος εἴη καὶ χωρὶς οἰκοίη ὁ Θεόφημος, αὐτὸς δὲ παρὰ τῷ πατρί. Huic opponitur ἀνέμητος οὐσία. Aeschines contra Timarch. p. 18. Lysias κατὰ Διογείτονος, ἀδελφοὶ ἦσαν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, Διόδοτος καὶ Διογείτων, καὶ τὴν μὲν ἀφανῆ οὐσίαν ἐνείμαντο, τῆς δὲ φανερᾶς ἐκοινώνουν. Tamen aliquando fratres, qui patrimonium non diviserant, seorsum habitabant. Sic Demosth. πρὸς Λεωχάρην initio, καὶ γίγνεται αὐτῷ (Μειδυλίδῃ Archiadae fratri) θυγάτηρ, ᾗ ὄνομα Κλειτομάχη, ἣν ἠβουλήθη μὲν ἐκεῖνος ἀγάμῳ τῷ Ἀρχιάδῃ τῷ ἀδελφῷ ὄντι τῷ ἑαυτοῦ ἐκδοῦναι, ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἀρχιάδης οὐκ ἔφη προαιρεῖσθαι γαμεῖν, ἀλλὰ καὶ τὴν οὐσίαν ἀνέμητον διὰ ταῦτα συγχωρήσας εἶναι, ᾤκει καθ' αὑτὸν ἐν τῇ Σαλαμῖνι. Aliquando fratres τὴν ἀφανῆ οὐσίαν inter se dividebant, φανερὰν indivisam relinquebant, quod memini me legere apud Lysiam. Divisa haereditate iurabat uterque se divisionem eam ratam habiturum, teste Isaeo περὶ Δικαιογένους κλήρου initio: de fratribus qui patrimonium non dividunt, Dio orat. 38 ad Nicomed. p. 481. Alii sunt χωρὶς οἰκοῦντες, de quibus Demosthenes Philipp. 1. καὶ τριηράρχους καθίσταμεν, καὶ τούτοις ἀντιδόσεις ποιούμεθα, καὶ περὶ χρημάτων πόρου σκοποῦμεν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐμβαίνειν τοὺς μετοίκους ἔδοξε καὶ τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας. εἶτ' αὐτοὺς πάλιν ἀντεμβιβάζειν. Volfius *libertinos* vertit, qui suam ipsi rem familiarem administrant. An potius sunt rustici, qui rure

habitant, χωρῖται, Hesychio, Dionysio lib. 1 p. 68. an potius ξένοι, qui οἰκοῦντες Ἀθήνησιν, de quibus Demosthenes contra Leptinem, qui scripserat legem μηδένα ξένον εἶναι ἀτελῆ, μὴ διορίζων τῶν οἰκούντων Ἀθήνησι, quod reprehendit eo loco.

Προσκεῖσθαι.] Supple τῶν δεσποτῶν, id est, sed etiamsi abessent ea verba τῶν δεσποτῶν in loco Demosthenis. Certe
(189) hodie in Philipp. 1 Dem. ubi haec habentur, τῶν δεσποτῶν abest, et recte quidem. Sic ἐν τῷ κατ' Εὐέργου in fine: ἀφεῖτο γὰρ ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ ἐλευθέρα καὶ χωρὶς ᾤκει καὶ ἄνδρα ἔσχε.

Pag. 286. Τριηραρχήματος.] Ἐπιτριηραρχ. quae oratio etiam πρὸς Πολυκλέα inscribitur. In ea sic legitur, οὔτε γὰρ τῷ τριηραρχήματι, οὔτε τοῖς ἐπιβάταις καὶ τῇ ὑπηρεσίᾳ χρήσοιτο, versus finem. Pollux lib. 1 p. 34.

Ἐν τῷ.] Add. ὑπὲρ τῶν. νυνὶ γάρ φασιν ἐκεῖνοι δεῖν Ἠλείους μὲν τῆς Τριφυλίας τινα κομίσασθαι, Φλιασίους δὲ τὸ Τρικάρανον.

Προκλείδης.] Etymol. προκλείδης habet, quod est πατροκλείδης.

Τοῦ τρικεφάλου Ἑρμοῦ.] Hesychius in Ἑρμῆς τρικέφαλος, et Lycophron in Cassandra p. 99. τρικέφαλος φαιδρὸς θεός, ubi Tzetzes rationem cognomenti affert. Eustathius Ἰλ. ω ex veteri scriptore sic refert: Ἑρμῆς τετρακέφαλος ἐν Κεραμεικῷ Τελεσαρχίδου ἔργον, ᾧ ἐπεγέγραπτο, Ἑρμῆ τετρακέφαλε, καλὸν Τελεσαρχίδου ἔργον Πάνθ' ὁράας· καὶ ἡ τετρὰς φασιν ἱερὰ τοῦ θεοῦ. Idem in Ὀδ. δ. pag. 1504 τρικέφαλον Ἑρμῆν memorat.

Pag. 287. Τριπτῆρα. Ἰσαῖος ἐν τῷ κατὰ Διοκλέους.] Vide Pollucem p. 361. Theon Sophista, τὰ Ἰσαίου ἐν τῷ κατὰ Διοκλέους ὕβρεως.

Πιθάκνη.] Demosth. in 1 adversus Onetorem: καὶ τὰ σκεύη γεωργικὰ πάντα (supple ᾤχετο λαβὼν) πλὴν πιθακνῶν. Glossae: *tolus*, τριπτήρ. τριπτῆρα pro *praelo* sumit Nicander in Alexipharm.: ὥσπερ νοττεύουσαν ὑπὸ τριπτῆρσιν ἐλαίην. Scholiast. τριπτ. κατασκεύασμά τι ἐν ᾧ τὰς σταφυλὰς ἀποθλίβουσι.

Τριτημόριον.] Suidas post verba autoris nostri haec amplius habet, θαυμάζω μὲν οὖν ἔγωγε, πῶς τεταρτημόριον εἰσὶ δύο χαλκοῖ, τριτημόριον δὲ ἕξ. εἰ μὴ ἄρα ἐκεῖνο μὲν κυρίως ὠνομάσθη τέταρτον μέρος τοῦ ὀβολοῦ. τὸ δὲ τριτημόριον, ὡς
(190) ἀπὸ δ' μερῶν ὄντων, ἀνὰ δύο χαλκοὺς τρία ἔχων μέρη ϛ' χαλκοῦς συνάγει. Vide Pollucem p. 432.

Γενέσθαι.] Γεγενῆσθαι.

Τριττύς.] Plato Polit. lib. 5 p. 475. *καὶ μὴν φιλοτίμους γε, ὡς ἐγᾦμαι, καθορᾷς, ὅτι, ἂν μὴ στρατηγῆσαι δύνωνται, τριτταρχοῦσι.* Melius forte dixisset *φυλαρχῆσαι.*

Pag. 288. *Ὑακινθίδαις.*] *γρ. ὑακινθίδες.* Diodorus lib. 17, *Φωκίων μὲν χρηστὸς ἔφη δεῖν τοὺς ἐξαιτησομένους μιμήσασθαι τὰς Λέω κόρας καὶ τὰς Ὑακινθίδας, καὶ τὸν θάνατον ἑκουσίως ὑπομεῖναι ἕνεκα τοῦ μηδὲν ἀνήκεστον παθεῖν τὴν πατρίδα.* Demosthenes *ἐν τῷ ἐπιταφίῳ λόγῳ, ᾔδεσαν ἅπαντες Ἐρεχθεῖδαι τὸν ἐπώνυμον αὐτῶν Ἐρεχθέα ἕνεκα τοῦ σῶσαι τὴν χώραν τὰς αὐτοῦ παῖδας, ἃς Ὑακινθίδας καλοῦσιν, εἰς προῦπτον θάνατον δόντα ἀναλῶσαι.* Male ergo Harpocration. Hae *κατ' ἐξοχὴν παρθένοι* dicebantur ab Atheniensibus. Autor Suidas in *παρθένιοι. ὑπὸ δὲ Ἀθηναίων Ἐρεχθέως θυγατέρες.* Mox: *παρθένοι. τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας οὕτως ἔλεγον καὶ ἐτίμων. ἦσαν δὲ ἀριθμὸν ἕξ. ἦν δὲ πρεσβυτάτη μὲν Πρωτογένεια, β δὲ Πανδώρα, γ Πρόκρις, τετάρτη Κρέουσα, ε Ὠρείθυια, ἕκτη Χθονία. τούτων λέγεται Πρωτογένεια καὶ Πανδώρα δοῦναι ἑαυτὰς σφαγῆναι ὑπὲρ τῆς χώρας, στρατιᾶς ἐλθούσης ἐκ Βοιωτίας. ἐσφαγίσθησαν δὲ ἐν τῷ Ὑακίνθῳ καλουμένῳ πάγῳ ὑπὲρ τῶν Σφενδονίων. διὸ καὶ οὕτω καλοῦνται παρθένοι Ὑακινθίδες, καθάπερ μαρτυρεῖ Φανόδημος ἐν τῇ πέμπτῃ Ἀτθίδι μεμνημένος τῆς τιμῆς αὐτῶν, καὶ Φρύνιχος μονοτρόπῳ.* Idem Suidas in *Ὑακινθίδες* (sic enim scribit) eadem habet quae Harpocr. Cicero pro Sextio p. 657. *mortem, quam etiam virgines Athenis regis, opinor, Erechthei filia pro patria contemsisse dicuntur. Ego vir Cons.* etc. Euripides in Erechtheo vocat *ζεῦγος τριπάρθενον* teste Hesychio. Hyginus fab. 46. *Erechtheus Pandionis f. habuit filias IV, quae inter se coniurarunt,* etc. ubi *Otioniam* vocat, quae se sponte immolandam obtulit: qua immolata caeterae se interfecere. Sed in fabula 238 *Colophoniam* eam vocat, ubi (191) et id legitur: *Hyacinthus Spartantidem filiam ex responso occidit pro Atheniensibus.* Sed legendum est *Chthoniam.* Procridis porro Erechthei filiae meminit Hyginus fab. 253. *Procris cum Erechtheo patre, ex quo natus est Aglaurus.* Theon in Arati Phaenomena: *Εὐριπίδης οὖν ἐν Ἐρεχθεῖ τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας Ὑάδας φησὶν γενέσθαι τρεῖς οὔσας.*

Ἐργάνη.] Artemidor. lib. 2.

Ὑπερήμεροι.] Demosth. contra Midiam: *δίκην δὲ τούτῳ λαχὼν ὕστερον τῆς κακηγορίας, εἷλον ἐρήμην, οὐ γὰρ ἀπήντα. λαβὼν δὲ ὑπερήμερον καὶ ἔχων, οὐδενὸς ἡψάμην πώποτε τῶν τούτου. ἀλλὰ λαχὼν ἐξούλης πάλιν, οὐδέπω καὶ τήμερον εἰσελθεῖν δεδύνημαι.*

Pag. 289. Ὑπερημερία.] Sic utitur Demosth. πρὸς Ὀνήτορα, et πρὸς Ἀπατούριον initio, et in oratione κατ' Εὐέργου. μελλούσης μοι ἤδη ἐξήκειν τῆς ὑπερημερίας. Et mox: ἐδεόμην δ' αὐτοῦ ἀναβαλέσθαι τὴν ὑπερημερίαν. Etym. ὑπερήμεροι, οἱ ἐν ταῖς καταδίκαις πρὸς ἔκτισιν ἡμέραν λαβόντες, καὶ μὴ διαλυσάμενοι.

Ὑπὸ γῆν οἰκοῦντες.] Nil aliud sunt, quam Antipodes. Cleomedes libro 1. Τρωγλοδύται quidem Straboni lib. 2 dicuntur ἐν φωλεοῖς οἰκοῦντες διὰ τὰ ψύχη. Sed Philostr. lib. 3 cap. 14 Pygmaeos ὑπὸ γῆν οἰκοῦντας memorat.

Κατουδέους.] Κατουδαίους ex Suida scrib. Homerus hymno in Mercurium κατουδαίῳ ἐνὶ βόθρῳ, *in subterraneo specu*. Diomedes lib. 3. *Exegetici poëmatis species sunt tres. * Historice, qua narrationes et genealogiae componuntur, ut est Hesiodi* γυναικῶν κατάλογος. Scripsit et virorum catalogum. Unde Hesiodus ἐν καταλόγοις citatur ab Schol. Homeri Ἰλ. β de Nestore et Periclymeno.

(192) Ἐν λόγῳ.] Hinc ὑπολογίζεσθαι pro *rationem habere* apud Dionys. Hal. lib. XI p. 669. τὸν δὲ τῶν γεωργῶν ὄλεθρον οὐχ ὑπολογιούμεθα. Et Demosth. pro corona p. 111.

Βουλή.] Βουλῇ Suidas.

Pag. 290. Ὑποφόνια.] Nota. meminit Pollux. Xiphilinus in Caracallo: οὐ κατ' ἐκεῖνο μόνον, ὅτι ἐπὶ μεγίστῳ τῶν ἀνθρώπων κακῷ τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα τῆς τοῦ ἀδελφοῦ σφαγῆς ὑποφόνια τοῖς στρατιώταις ἐδεδώκει. Philostratus quoque iunior lib. 1. Imaginum, in Pyrrho seu Mysis: καταθεὶς δὲ τὰ ὑποφόνια καθαρὸς ἥκειν. Eustathius Ἰλ. σ p. 1158. ἐλέγετο τὰ τοιαῦτα χρήματα ὑποφόνια διδόμενα τοῖς φόνου κατηγοροῦσι, ἵνα μὴ ἐπεξέλθωσι. ἦν γὰρ παλαιὸν ἔθος καὶ τὸ ποινὴν δίδοσθαι ὑπὲρ φόνου, καὶ μὴ ἀνάγκην εἶναι φεύγειν ἀεὶ τὴν πατρίδα τὸν πεφονευκότα. Ita et Didymus in Ἰλ. σ. ποινῆς τῆς καλουμένης παρ' Ἀττικοῖς ὑποφόνια. Et Il. ι p. 779.

Ὑπωμοσία.] Vide Demosth. pro corona pag. 112, ubi *praevaricari* vertit Volfius. Et contra Theocrinem: τὸν μὲν Δημοσθένην τις ὑπωμόσατο καλουμένης τῆς γραφῆς, ὡς νοσοῦντα, τὸν περιϊόντα καὶ λοιδορούμενον Αἰσχίνῃ. τοῦτον δ' οὗτος τὸν ἐχθρὸν εἴασε, καὶ οὔτε τότε ἀνθυπωμόσατο, οὔθ' ὕστερον ἐπήγγελκεν. Aristoph. Pluto p. 75. ἵν' ἐπομνύμενον παύσω σε τῆς ἐκκλησίας. Schol. ἀντὶ τοῦ ἐκκαλούμενον. ἐπωμοσία δέ ἐστιν, ἣν ἐπιδίδωσι ὁ βουλόμενος ἀντειπεῖν ψηφίσματι εἰσφερομένῳ. καλοῦνται δὲ εἰς δικαστήριον πολλάκις, (quae ὑπωμοσία dicitur a Polluce p. 389 et Xenoph. in fine lib. 1 Ἑλλην.) ἄλλως. ἐπωμοσία ἐστὶν ἀπόδοσις αἰτίας, δι' ἣν οὐχ ὑπαντᾷ τις πρὸς τὴν δίκην. Ὑπερίδης. καὶ ἐμοὶ μὲν

συμβάσης ἀῤῥωστίας καὶ ὑπομοσθείσης ταύτης τῆς γραφῆς ἀνεβλήθη ὁ ἀγών. Σαλούστιος δέ φησιν, ὡς μέλλοντες εἴς τινα δημοτικὴν ἀποστέλλεσθαι χρείαν παρὰ τοῦ δήμου, πολλάκις ἐπώμνυον τὸ μὴ δύνασθαι αὐτὸ ποιεῖν, ἵνα μὴ συκοφαντῶσιν οἴκοι μένοντες. At hoc est ἐξωμοσία, non ἐπωμοσία.

Φαλάγγια.] Demosth. in 1 contra Aristogit. in fine: οὐδὲ γὰρ ὁρᾶτε. οὐδένα ὑμῶν ἴσως ἔχις ἔδακεν, οὔτε φαλάγγιον, μήτε δάκοι ποτε. ἀλλ' ὅμως πάντα τὰ τοιαῦτα, ἐπὰν ἴδητε, εὐθὺς ἀποκτενεῖτε. Sic igitur et sycophantis ac delatoribus facere oportet, non expectare, ut ab eis mordeantur. De phalangiis vide Scholiastem in Nicandri Theriaca. Nicander multa phalangiorum genera recenset: 1 ῥώξ. 2 ἀστέριον. 3 κυάνεον. 4 ἀγρώστης. 5 δύσδηρι. 6 μύρμηκα seu μυρμήκιον. 7 quod inter legumina reperiri ait. Plato Comicus, ἐοίκασιν ἡμῖν ὁ νόμοι τοῖσι λεπτοῖς ἀραχνίοις, ἃ τοῖσι τοίχοις ἡ φάλαγξ ὑφαίνει. citat Aelius Dionysius apud Eustathium Ἰλ. ν pag. 924. (193)

Pag. 291. Φαρμακὸς etc.] Aristoph. in Ranis actu 2 in fine,

Καὶ ξένοις καὶ Πυῤῥίαις
Καὶ πονηροῖς κἀκ πονηρῶν εἰς ἅπαντα χρώμεθα
Ὑστάτοις ἀφιγμένοισιν, οἷσιν ἡ πόλις προτοῦ
Οὐδὲ φαρμακοῖσιν εἰκῆ ῥᾳδίως ἐχρήσατ' ἄν.

Pessime interpres: *quibus antehac civitas ne quidem usa fuisset temere ac facile pro unguentariis.* Scholiastes Graecus: φαρμακοῖσι δὲ τοῖς λεγομένοις καθάρμασι. Aristoph. in Equitibus de his sic loquitur. Chorus: εἰ τοὺς δὲ ἐπίτηδες ὥσπερ δημοσίους τρέφεις ἐν τῇ πνυκὶ, κᾆθ' ὅταν μή σοι τύχῃ ὄψον ὂν, τούτων, ὃς ἂν ᾖ παχὺς, θύσας ἐπιδειπνεῖς. Schol. δημοσίους δὲ τοὺς λεγομένους φαρμακοὺς etc. Verba Lysiae in orat. κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβ. leguntur p. 106 in fine. Latini *piaculum* dicunt. Sic Livius saepe, nominatim lib. x sub finem de Decio. Idem p. 530 *sacrum piaculare fieri*, et 531. Servius ad illud 3 Aeneid. *Auri sacra fames*, insigne exemplum huiusmodi φαρμάκων apud Massilienses refert. Hinc *piacularis porta* Festo.

Ἀποτιμήματα.] Ἀπομιμήματα ex Etym.

Pag. 292. Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Στεφάνου.] Aristoph. (194) Θεσμοφ. p. 795. ἀλλ' ἢ πεφάρμαχθε, ἢ κακόν τι μέγα πεπόνθατ' ἄλλο. *Incantatae estis.* Plutarchus πρὸς Κολώτην. εἰ γὰρ οὐ κραιπαλῶντες οὐδὲ φαρμακῶντες ἄνθρωποι καὶ παρακόπτοντες, ἀλλὰ νήφοντες καὶ ὑγιαίνοντες.

Φασκώλιον, ἱμάτιον, φορεῖον.] Scribendum existimo *φάσκωλον ἱματιοφορεῖον*, vel *ἱματίων φορεῖον*. Thomas Magister: *φάσκαλος ὁ ἐκ δέρματος ὁ λεγόμενος ἰδιωτικῶς τζαμανδᾶς, ἐν ᾧ τὰ ἱμάτια φέρομεν.* Ammonius: *φάσκαλος φασκωλίου διαφέρει. φάσκαλος μὲν γάρ ἐστιν ἱματιοφορία.* Melius *φάσκωλος* ex Polluce, Hesychio, Etymologo, qui et *φάσκωλον* in neutro genere dici notat. Deinde scribo *φασκώλιον δὲ πήρα τις. φάσκαλος* tamen dici potest et Dorice *φάσκωλος*. Sic *θᾶκος θῶκος*, sedes: *φειδαλὸς φειδωλὸς*, ut memini notari a Schol. Aristoph. *φασκώλιον* vero Latine *pasceolus*, id est *sacculus ex aluta*, teste Nonio Marcello. Pollux p. 344.

Φαῦλος, Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Ἀριστοκράτους.] *γρ. Φάϋλλος*. Strabo lib. 9, et Pausanias in Phocicis. Diodorus lib. 16. Onomarchi meminit Demosth. *περὶ παραπρ.* in fine. Verba Demosth. *κατ' Ἀριστοκράτους* sunt: *φέρ' ἐὰν δὴ καὶ Μενέστρατος ἡμᾶς ὁ Ἐρετριεὺς ἀξιοῖ ταῦτα καὶ αὐτῷ ψηφίσασθαι, ἢ Φάϋλος ὁ Φωκεὺς, ἤ τις ἄλλος δυνάστης.* Melius scribitur *Φάϋλος* quam *Φάϋλλος*. Sic apud Polybium lib. 5 p. 415. *Φαῦλον ἐπὶ πάντων καταστήσας.* Sic *Θρασύλος* scrib. apud Xenoph. lib. 1 rerum Graec. qui aliis *Θράσυλλος*. Eusebius *Φάϋλλον* vocat lib. 18 de Evang. praep. et Theopompus apud Athenaeum.

Ἰσαῖος ἐν τῷ περὶ τοῦ Κήρωνος κλήρου.] Pag. 66.

Pag. 293. *Φελλέτας.*] *Φελλεάτας* habet Scholiast. Aristoph. Vide Plato in Critia p. 111.

Φυγαιεῦσι.] *Φηγαιεῦσι* Hesychius.

Φιγούσιον.] *Φηγούσιον* Photius.

(195) *Περὶ τοῦ βατράχων φόνου.*] Lego *ὑπὲρ τοῦ Βατράχου φόνου*. Sic Lysias *ὑπὲρ τοῦ Ἐρατοσθένους φόνου* orationem scripsit. Batrachus et Aeschylides delatores et calumniatores improbissimi, qui multos cives sub 30 tyrannis interemerant, memorantur a Lysia *ἐν τῷ κατ' Ἐρατοσθένους* p. 121, et *ἐν τῷ κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβείας*.

Φθόην.] Exstat hodie is locus in 3 Epist. Demosth. quae est pro Lycurgi liberis. In ea sic de Pythea oratore loquitur: *καὶ μὴν οὐδὲ τὸν Πυθέαν παραλείψω τὸν μέχρι τῆς παρόδου δημοτικόν. μετὰ ταῦτα δ' ἕτοιμον εἰς τὰ καθ' ὑμῶν πάντα. τίς γὰρ οὐκ οἶδε τοῦτον, ὅτε μὲν τὴν ὑπὲρ ὑμῶν τάξιν ἔχων εἰς τὸ πολιτεύεσθαι παρῄει ὡς δοῦλον ἐλαυνόμενον καὶ γραφὴν ξενίας φεύγοντα.* (Dinarchus eum accusavit. eius oratio *κατὰ Πυθέου ξενίας* laudatur ab Athenaeo et Harpocr. p. 92 et Dionysio inter *δημοσίους*. Ab Harp. dicitur *εἰσαγγελία* p. 40 et sic Dionysius ib. *κατὰ Πασικλέους εἰσαγγελία ξενίας*) *καὶ μικροῦ πραθέντα ὑπὸ τούτων, οἷς νῦν ὑπηρε-*

τῶν τοὺς κατ' ἐμοῦ λόγους ἔγραφεν. ἐπειδὴ δ' ἃ κατηγόρει τότε τῶν ἄλλων, νῦν αὐτὸς πράττει, εὐπορούντα μὲν οὕτως ὥστε δύ' ἔχειν ἑταίρας αἳ μέχρι φθόης (Dionysius in Isaeo citat Pythiam ἐν τῇ Δημοσθένους κατηγορίᾳ) καλῶς ποιοῦσαι προπεπόμφασιν αὐτόν. Ex his patet has Demosthenis epistolas non esse spurias ac supposititias. Sed et Plutarchus in Lycurgi Rhetoris vita huius Demosthenis Epistolarum meminit, et Aeschines Ep. 12, ubi testatur etiam Athenienses absolvisse huius Lycurgi liberos, quod et Plutarchus scribit. At in Καλαύρεια Harpocr. citat epistolam Demosthenis περὶ τῆς ἑαυτοῦ καθόδου. ea est secunda, in qua ad finem Calaureae etiam meminit. Utriusque epistolae meminit Hermogenes p. 354.

Ἰσοκράτης Αἰγινητικῷ.] Pag. 762.

Δημοσθένης ὑπὲρ Κτησιφῶντος.] In fine. Aeschines p. 76.

Φιλοσοφεῖν.] Dem. κατ' Ὀλυμπιοδώρου sub finem: ἀλλ' (196)
οὕτω πεφιλοσόφηκεν. *Sed operam dedit et studuit maxime, ut* etc. Isocrates panegyr. initio.

Ἐνεβάλλοντο.] Adde ἀστράγαλοι ex Etymol. Deest etiam in Suida haec vox. Sed apud eum Diphili versus integrior legitur sic: Δίφιλος δέ φησιν, ἕλκ' εἰς μέσον τὸν φιμὸν, ὡς ἂν ἐμβάλῃ. *Phimus* igitur turricula est seu pyrgus, crebris intus gradibus excisus, ex quibus fundebantur tali. Horatius: *Mitteret in phimum talos.* Ea turricula statuebatur in media parte alveoli. Vetus Epigramma, quod profert Salmasius ad Vopiscum in Proculo, de Tabula:

In parte alveoli pyrgus velut urna resedit,
Qui vomit internis tesserulas gradibus.

Urnam iudicialem intelligit. Κημὸς igitur hic pro urna ponitur, cum tamen proprie sit infundibulum urnae, teste Hesychio et Polluce, ut in truncis, quos vocant, in ecclesiis videmus. Orificium est patens in superiori parte et in angustias desinens paulatim ac rimam, qua stipes transmittuntur. Tale colum vel infundibulum erat in urnis iudicum Athenis, qui σχοινικὸς ἠθμὸς dicebatur, quod ex virgis textum esset, teste Hesychio, de quo Casaubonus ad Athenaeum. Tale etiam fuit in pyrgo aleatorum. A quo distinguendum est ψηφόβολον, de quo praeter Suidam et Ioannem Antiochenum a Salmasio ibi citatos loquitur Cedrenus p. 103. id est *fritillus*, seu *pyxis cornea.* Male Salmasius pag. 469 ait ψηφόβολον esse κημὸν seu φιμὸν pyrgi. Male item fritillum et cornetum cum pyrgo confudit. E fritillo enim talos in pyrgum iaciebant, ut apparet in Calendario veteri apud D. Peirez. ad mensem Ianuarium pictus est aleator e fritillo talos mittens in pyrgum. Pyrgus ipse

est in margine tabulae, turris formam referens, ut notavit
(197) narravitque mihi testis oculatus I. Sirmondus. Seneca in ludo:

Nam quoties missurus erat resonante fritillo,
Utraque subducto fugiebat tessera fundo.

Claudii ineptiam et stuporem ridet, qui ex fritillo volens coniicere talos in pyrgum a pyrgo aberrabat. Fundus enim de fritillo seu cornu dicitur. Vetus cento de alea Salmasii: *Terna tibi haec primum fundo volvuntur in imo.*

Φλυεῖα.] Demosth. pro corona, *Δημοκράτης φλυεύς.*

Φορβαντεῖον.] Andocides pag. x initio: *περικόψειν τὸν Ἑρμῆν τὸν παρὰ τὸν Φορβάντιον.* lege: *τὸ Φορβαντεῖον.* Hic Phorbas Rex fuit Curetum, qui Euboeam habitabant. Euboeam enim initio habuere Curetes, ut Archemachus Euboeensis scribit apud Strabonem. Cum ergo inter Athenienses et Euboeos motum esset bellum, Xuthus Erechtheo suppetias tulit, cumque praecipuus autor fuisset victoriae, Creusam Erechthei filiam in praemium accepit, ut ait Euripides in Ione sub initium, *ἣν ταῖς Ἀθήναις τοῖς τε Χαλκοδοντίδαις, οἳ γῆν ἔχουσ' Εὐβοΐδα, πολέμιος κλύδων, ὃν συμπονήσας καὶ συνεξελὼν δορὶ, γάμων Κρεούσης ἀξίωμ' ἐδέξατο.* Huius Phorbantis, qui ex Acarnania in Eleusina irrupit, meminit Eustathius *Ἰλ. σ* p. 1156.

Φρατρίζειν.] *Φρατριάζειν* Eustathius *Ἰλ. ι* pag. 735. *φρατριάζειν* dicit Demosth. *πρὸς Μακάρτατον* initio: ubi et *Διὸς Φρατρίου* meminit, et alia memorat, quae operae pretium est legere. Sed in MS. Aug. optimae notae legitur *ἐφράτριζεν,* non vero *ἐφρατρίαζεν.* Dionysius Halic. lib. 2. pag. 93. *καθωσίωτό τις, ὥσπερ ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς πρυτανείοις ἑστία κοινὴ τῶν φρατριῶν.* Stephanus tamen *φρατριάζειν* Atticum esse ait.

(198) *Φατρίαρχος.*] *Περὶ τῶν φρατόρων ὡς εἵλοντό με φρατρίαρχον.* Demosth. *ἐν τῇ πρὸς Εὐβουλίδην ἐφέσει.* Et infra: *ἀλλὰ μὴν ὁ πατὴρ αὐτὸς ζῶν, ὀμόσας τὸν νόμιμον τοῖς φράτορσιν ὅρκον, εἰσήγαγέ με ἀστὸν ἐξ ἀστῆς ἐγγυητῆς αὐτῷ γεγενημένον εἰδώς.* Nota hoc sacramentum. Supra dixerat, *ὡς εἰσήχθην εἰς τοὺς φράτορας, ὡς ἐνεγράφην εἰς τοὺς δημότας.* Simile iusiurandum apud *γεννητὰς* aliquando praestitum esse testatur Demosth. contra Neaeram. Locum not. ad Pollucem. Porro et notum est ex Polluce, prius induci in curiales oportebat, quam inscribi inter tribules. Unde Demosth. *πρὸς Λεωχάρην,* graviter reprehendit Leocharem, *ὁ νῦν διαμεμαρτυρηκὼς πρότερον εἰς τοὺς δημότας ἢ εἰς τοὺς φράτορας ἐνεγράφη.* Utrumque enim dicitur et *εἰσάγειν* et *ἐγγράφειν εἰς τοὺς φράτορας.* Demosth. *πρὸς Λεωχάρην* supra. *τηνικαῦτα πείσας ἕνα τῶν φρατόρων, ἐνέγραψεν εἰς τὸ φρατορικὸν γραμματεῖον.* Suidas: *ἐγράφοντο δὲ πατρόθεν εἰς τοὺς φράτορας τῇ τῶν Ἀπατουρίων ἑορ-*

τῇ. Mox: τὸ δὲ γράφεσθαι εἰς τοὺς φράτορας, σημεῖον εἶχον τῆς συγγενείας.

Pag. 295. Ὑπάρχῳ.] Scribe ἱππάρχῳ ex Etymol.

Φυλή.] Aeschines contra Ctesiphontem. Hesychius, φυλὴ τόπος τῆς Ἀττικῆς οὕτω λεγόμενος. Demosth. περὶ στεφ. Etym. Φυλάσιοι ἐκ τοῦ δήμου τῆς Φυλῆς.

Νομίζει εἶναι τόπον τὴν φυλήν.] Leg. νομίζετ' εἶναι τὸν τόπον φυλήν. Ita Schol. Aristoph. in Acharnens. Φυλὴ ὄνομα δήμου, καὶ Μένανδρος δυσκόλῳ νομίζετ' εἶναι τὸν τόπον φυλήν. Hos autem *vicos* et *pagos* et *castella* Livius vocat pag. 579 lib. 31.

Pag. 296. Ἀθηνᾶ.] Eustath. p. 1437.

Χαρικλῆς.] Is ut videtur, cuius meminit Isocrates ἐν τῷ περὶ ζεύγους, et Andocides περὶ μυστηρίων p. 14.

Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Ἀνδροτίωνος.] In fine.

Καὶ χερνίβων καὶ κανῶν etc.] Ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι δεῖν τὸν (199)
εἰς ἱερὰ εἰσιόντα καὶ χ. καὶ κ. ἀψόμενον, καὶ τῆς πρὸς τοὺς θεοὺς ἐπιμελείας προστάτην ἐσόμενον οὐχὶ προειρημένων ἡμερῶν ἀριθμὸν ἁγνεύειν μόνον, ἀλλὰ τὸν βίον ὅλον ἡγνευκέναι. Quae repetit rursus ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους. Nonius Marcellus: *Polubrum quod Graeci* χέρνιβα, *nos trullum vocamus.* Dicitur et χερνίβια. Nam in Lysia et Andocide legi p. 31.

Pag. 297. Χίλια σοφὰ ὄντα.] Lege, χιλίας ὀφείλοντα, *qui mille drachmis multatus est.* Confirmat Hesychius, apud quem χιλιοῦσθαι seu potius χιλιωθῆναι, χιλίας δραχμὰς ζημιωθῆναι.

Κεχιλιῶσαι.] Κεχιλιῶσθαι. Sic enim Pollux lib. 8. cap. 5 in fine et Hesychius. Autor Etymol. ἐχιλιώθη. χίλια ἐζημιώθη. Leopardus Emend. lib. 16 cap. xx ὄφλοντα in Suida corrigit.

Χλῆδον.] Χλῖδον hodie scribitur hic et infra. ἵνα δὲ εἰδῆτε, ὅτι καὶ εἰς τὴν ὁδὸν χλῖδον ἐμβεβλήκασι, καὶ τὴν αἱμασίαν προαγαγόντες στενωτέραν τὴν ὁδὸν πεποιήκασι. Sed in MS. Aug. legitur χλῆδον. Sequitur paulo post, Αὐτοὶ τὴν αἱμασίαν προαγαγόντες καὶ τὴν ὁδὸν ἀνακεχωκότες, ἑτέροις βλάβης δικάζονται καὶ ταύτην χιλίων δραχμῶν ἀτίμητον. Notat Suidas χιλιῶν δραχμῶν. οὕτως οἱ Ἀττικοὶ περισπῶσι. Porro Suidas, qui ab Harpocr. habet, χλῖδος tamen legit. At Etymolog. χλῆδος et Hesychius.

Pag. 298. Χολαργία.] Scribe χόλαργοι ex Dionysio Tryphonis filio, aut χόλαργος ex Didymo et Diodoro, ut ait Stephanus.

Pag. 299. Χολεῖδαι.] Μίκωνα Χολλίδην Demosth. κατὰ Θεοκρίνου initio, et in ea κατὰ Κόνωνος Εὔξιθεον τουτονὶ τὸν Χολλίδην perscriptum est. Sic apud Arist. in Acharn. Δικαιόπολις καλεῖ σε Χολλίδης ἐγώ. Ubi scholia, δῆμος τῆς Αἰγηΐδος

φυλῆς. Stephanus: *Χολλίδαι· δῆμος τῆς Λεοντίδος φυλῆς. Διογένης δ' ὁ Λαερτιεὺς ἐν β' φιλοσόφου ἱστορίας χολλιδεύς φησι.* Locus Laërtii est in Platone p. 211.

Ἠπατημένοι.] *Ἐξηπατημένοι.*

Ἑαυτούς.] *Ἑαυτοῖς.*

(200) *Ἄλλο δ' οὐδέν.*] In vulgatis: *ἀλλ' οὐδ' ἐλπίδα ἔχοντες ὑπὸ τούτου.* Sed in MS. legitur *ἄλλο δ' οὐδὲν ἐλπίδας.* Forte: *ἄλλο δ' οὐδὲν οὐδ' ἐλπίδας*, absque *τῷ ἔχοντες ὑπὸ τούτου*, quae absunt a MS.

Χρυσὶς --- Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Ἀνδροτίωνος.] *Οὐκ ἀμφορίσκοι δύο, οὐδὲ χρυσίδες τέτταρες.* in fine.

Παρ' Αἰσχίνῃ, Ἀποφοιτήσας.] Forte *παρ' Αἰσχίνῃ ἀποφοιτήσας* etc. verba sunt Dinarchi.

Χρυσοχοεῖν.] *Χρυσοχοεῖον ἐν τῇ ἀγορᾷ, aurificina. boutique d'orfevre.* Demosth. contra Midiam initio.

Pag. 300. *Τί δαί.*] *γρ. τί δέ; ἦ δ' ὃς ὁ Θρασύμαχος.*

Χρυσοχοεῖ, εἰς τούςδε.] *Χρυσοχοήσαντας οἴει τούςδε* etc.

Ἀναλαμβάνοντες.] *γρ. ἀναλαβόντες* ex Suida.

Καὶ σύ.] *γρ. καὶ σῖτον* recte legit Erasmus. sic *ἐπισιτισμὸν ἡμερῶν μ* Philippus in Epist. apud Demosthenem pro corona. Potest legi *καὶ σιτί' ἐπί.* Sic Aristoph. *Εἰρήνῃ* 843. *οὐ γὰρ ἦν ἔχοντας ἥκειν σιτί' ἡμερῶν τριῶν.*

Pag. 301. *Ψευδεγγραφή.*] De *ψευδεγγραφῇ* Pollux p. 386, ubi addit, *κατὰ δὲ τούτου ἦν καὶ ἐπιβουλεύσεως γραφή.* Lege *βουλεύσεως γραφή*, de qua Harpocr. sed quid differt actio *ψευδεγγραφῆς* a *βουλεύσεως* actione? Sane nullum discrimen notat Harpocratio: sed Suidas in *ψευδὴς ἐγγραφὴ* ait, *ζητήσει δ' ἄν τις τίνι διαφέρει ψευδεγγραφὴ βουλεύσεως; καὶ γὰρ διαφέροντα τίθησιν ὁ Λυκοῦργος. τάχα οὖν ψευδεγγ. μὲν ἐλάγχανον, οἱ μὴ ὀφείλοντες μὲν, ἐγγραφέντες δὲ ψευδῶς. βουλεύσεως δὲ οἱ πάλαι μὲν ὠφληκότες, ἀποδόντες δὲ καὶ αὖθις κατ' ἐπιβουλὴν ψευδῶς ἐγγραφέντες.*

Ψευδοκλησία.] Athenaeus lib. 6. *Θεόπομπός φησι πλήρεις εἶναι τὰς Ἀθήνας διονυσοκολάκων καὶ ναυτῶν καὶ λωποδυτῶν, ἔτι δὲ ψευδομαρτύρων καὶ συκοφαντῶν καὶ ψευδοκλητήρων.*

HENRICI VALESII
NOTAE
IN
MAUSSACI DISSERTATIONEM CRITICAM.

Pag. 307. *Hyperidis orationum hypotheses confecit, de eo quod ementita sit Herodoti historia, de agminum ordinibus qui apud Xenophontem περὶ τάξεων.*] Eius meminit Sopater in comment. in Hermogenem p. 216, ubi de amplificatione disserit, quae primo a quantitate sumitur, postea a relatione secundum Hermogenem: *Ἁρποκρατίων δὲ ἀδιάφορον εἶναι βούλεται τὴν τάξιν.* Idem laudatur pag. 367, ubi quid sit *ἐπενθύμημα* disserit. Priorem Sopatri locum Meursius notavit lib. 6 Att. lect. cap. 2. Libanius etiam meminit cuiusdam Harpocrationis Grammatici viri doctissimi p. 355 ad Aristaenetum, et 358 Alexandrinos. Et hic est autor huius Lexici, ut patet ex V. *ἀνακαλυπτήρια.* Nam *παρ' ἡμῖν*, id est, apud Alexandrinos.

Pag. 308. *Alius est Harpocration Naucratites.*] Harpocrationis etiam *ἐν Βουβάστῳ* presbyteri Meletiani meminit Athanasius pag. 789 in apolog. 2.

Pag. 318. *Plutarchus in Alexandro μυστικὰ λίκνα.*] Ubi *περὶ Ὀλυμπιάδος ὀργιαζούσης: ὄφεις μεγάλους ἐκ τοῦ κίττου καὶ τῶν μυστικῶν λίκνων παραδυομένους*, ubi *κίττον hederam* cum vanno iungit.

Pag. 320. *Videtur ille post verbum γράφουσι interpunxisse, et deinde a capite novo plane sensu legisse.*] Ita malo. (202)
Catullus: *Pars occulta cavis celebrabant orgia cistis.* Valerius Fl. 2. *Aeraque circum Tympanaque et plenas tacita formidine cistas.* Sed si cistae sunt *κανᾶ*, non potest congruere Aeschini. nam canephori in Bacchanalibus erant feminae, teste Aristophane. *κιττοφόρος* dicitur Aeschines a Libanio in vituperatione Aeschinis. Nonnus lib. 9 de Mystide Bacchi gerula et custode:

Καὶ φιάλας γυμνοῖσιν ἐπὶ στέρνοισι καθάψαι
Χαλκείας ἐνόησε καὶ ἐξῆ δέρματα νεβρῶν
Καὶ τελετῆς ζαθέης ἐγκύμονα μύστιδα κίστην.

Pag. 324. *Harpocrationis περὶ φυσικῶν δυνάμεων librum.*] Citatur hic autor a Salmasio in Solinum.

Pag. 330. *Philo γραμματικὴ ἱστορίας τὰς παρὰ ποιηταῖς.*] Idem Philo in lib. de Cherubim, *γραμματικὴ μὲν ποιητικὴν ἐρευνῶσα καὶ παλαιῶν πράξεων ἱστορίας μεταδιώκουσα.*

Pag. 353. *Clidemus, et Anticlides, ab Athenaeo et Harpocratione, ἐν ἐξηγητικοῖς laudantur saepissime.*] *Ἐξηγητικὰ* Clidemi et Anticlidis nullatenus grammatica erant, sed de rebus sacris, ut notavi infra pag. 175. Proclus in Hesiodum pag. 178. *τὴν ιθ' καὶ ιη τὰ πάτρια τῶν Ἀθηναίων καθαρμοῖς ἀποδίδωσι καὶ ἀποτροπαῖς, ὡς Φιλόχορος λέγει καὶ .... ἀμφότεροι ἐξηγηταὶ τῶν πατρίων ἄνδρες.* Sic Hesiodus teste Pausania in Boeoticis scripsit *ἐξηγητικὸν ἐπὶ τέρασι.*

Pag. 359. *Aeschyli.*] Eustathius in *Ὀδ. υ*, ubi et Plutarchum de fluminibus citat.

Pag. 362. *Orion autor apud Etymologum V. ἄκος.*] Et Eustath. *Ἰλ. φ* p. 1254.

Pag. 368. *Nicostratum.*] Suidas in *Νικόστρατος Μακεδών. ῥήτωρ. ἐτάχθη δὲ ἐν τοῖς κριθεῖσι δευτέροις δέκα ῥήτορσι*
(203) etc. Hi decem posteriores Rhetores sunt Nicostratus, Dio Chrysostomus, Aristides, Polemo Aristidae magister, et alter Polemo Rhetor, qui sub Commodo vixit. Eiusdem meminit Hermogenes. Itaque diversus videtur ab eo, qui Papinianum consuluit.

Pag. 373. *Σουΐδας quidam laudatur ἐν πρώτῳ Θεσσαλικῶν.*] Strabo lib. 7 in fine Suidam in opere, quod *Θεσσαλικὰ* dicitur, laudat. Licet enim eius opus non nominet, tamen colligitur facile, cum ibi Strabo Thessaliam describat.

Pag. 377. *Κριτικὴ quae propria ac praecipua Grammaticae pars est ἰδιαίτερον μέρος τῆς γραμματικῆς.*] Eustath. *Ἰλ. ι* p. 773. *Ἡρακλείδης δέ φησιν, ὡς τῶν τινες κριτικῶν, ὅ ἐστιν ἀκριβεστέρων γραμματικῶν, ὧν ἐστι καὶ Τισίας.*

Pag. 385. *De historicis quae quisque composuerit.*] Artis Grammaticae duae partes a Graecis ponuntur, *ἐξηγητική*, quae enarrat: et *ὁριστική*, quae definit. Varro: Ars Grammatica, quae a nobis literatura dicitur, scientia est, quae a poëtis, historicis oratoribusque dicuntur ex parte maiore. Eius praecipua sunt officia quatuor, ut ipsi placet, scribere, legere, intelligere, probare. Ut Aristoni placet, Grammatice est scientia poëtas et historicos intelligere, formam proprie loquendi ad rationem et consuetudinem dirigens. Haec ex Mario Victorino.

Pag. 389. *Ἐπίουροι.*] Etymologus *βλήτρωσι. σημαίνει δὲ τοὺς κατὰ τὰς ἁρμονίας γόμφους τοὺς πιούρους.* i. *ἐπιούρους.*

Pag. 391. *Ῥοδανὸς ποταμὸς* etc.] Idem fere Appianus lib. 10.

Pag. 396. *Criticos.*] Sed et Dio orat. 53 de Homero, Criticos prius dictos esse ait, qui postea Grammatici sunt appellati. Grammaticam autem et Criticam ab Aristotele sumpsisse exordium: *οἱ δὲ αὐτὸ τοῦτο τὴν διάνοιαν ἐξηγούμενοι, οὐ μόνον Ἀρίσταρχος καὶ Κράτης καὶ ἕτεροι πλείους τῶν ὕστερον* (204) *γραμματικῶν κληθέντων, πρότερον δὲ κριτικῶν. καὶ δὴ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης, ἀφ' οὗ φασι τὴν κριτικήν τε καὶ γραμματικὴν ἀρχὴν λαβεῖν.*

Pag. 397. *Πέντε Κριταί.*] De his *κριταῖς* est illustris locus apud Aeschinem *κατὰ Κτησιφ.* in fine, p. 81. *καὶ τοὺς μὲν κριτὰς τοὺς τῶν Διονυσίων, ἐὰν μὴ δικαίως τοὺς ἐγκυκλίους χοροὺς κρίνωσι, ζημιοῦτε. αὐτοὶ δὲ οὐ κυκλίων χορῶν κριταὶ καθεστηκότες, ἀλλὰ νόμων καὶ πολιτείας* etc. Male Volfius *ordinarios ritus* vertit. Lambinus vero, *choros in orbem circumductos et tralatitios et communes.* Demosth. initio eius contra Midiam: *ἐπειδὴ δὲ τούς τε κριτὰς διαφθείραντος τούτου τότε καὶ διὰ τοῦτο τῆς φυλῆς ἀδίκως ἀφαιρεθείσης τὸν τρίποδα, καὶ αὐτὸς πληγὰς εἰληφώς.* De iudicibus his Bacchanalium loquitur: nam *χορηγὸς* electus erat in Pandionide tribu Demosthenes ad Dionysia. Meminit et postea apertius. Antequam vero in certamen descenderent, mos erat diis sacrificare thure, ut indicat Aristoph. in Ranis p. 253, ubi Bacchus iudex electus inter Aeschylum et Euripidem: *ἴθι νῦν λιβανωτὸν δεῦρό τις καὶ πῦρ δότω, ὅπως ἂν εὔξωμαι πρὸ τῶν σοφισμάτων ἀγῶνα κρῖναι τονδὶ μουσικώτατα.* Schol. Comici in Avibus p. 562. *ἔκρινον οἱ κριταὶ τοὺς κωμικοὺς, οἱ δὲ λαμβάνοντες τὰς ε ψήφους εὐδαιμόνουν.* Lege ergo, *οἱ ε κριταί.* Hi et *ῥαβδοῦχοι* dicti, ut notat idem Schol. ad *Εἰρήνην*, pag. 677, et Suidas. Sophocles Trachiniis p. 349. *μόνα δ' εὔλεκτρος ἐν μέσῳ Κύπρις ῥαβδονόμει ξυνοῦσα.* Loquitur de Acheloo et Hercule certantibus, uter Deianiram coniugem haberet. Plutarchus in Cimone iudices tragoedis sortiri praetorem scribit. Iurati autem sententiam ferebant teste Dione in orat. 52 pag. 549, et Plutarcho ibidem: ubi etiam ut insolitum notat, decem fuisse iudices ab Aphepsione magistratu lectos.

HENRICI VALESII
NOTAE
IN
NOTAS MAUSSACI.

Pag. 6. Ἄμα.] Et in μοχθηρόν. καὶ φησὶν οὕτως Ἀντιφῶν ἐν προοιμίοις καὶ ἐπιλόγοις, ubi et παλαιότατον τῶν ῥητόρων vocat.

Pag. 8. Abari.] Nonnus lib. XI Dionys.

Ἔκλυες αὐτὸν Ἄβαριν, (leg. αὖ τὸν) ὃν εἰς δρόμον ἠεροφοίτην
Ἱπταμένῳ πόμπευεν ἀλήμονι Φοῖβος ὀϊστῷ.

Malchus.] Sed longe plura Iamblichus ex Malcho, qui etiam αἰθροβάτην dictum esse scribit, ut Empedoclem ἀλεξάνεμον, Epimenidem καθαρτήν. De eo plura Suidas συνεγράψατο δὲ χρησμοὺς τοὺς καλουμένους σκυθίνους. De hoc vide Scaligerum ad numerum Eusebii 1454, ubi locum Firmici affert de Palladio. Simulacrum est ex ossibus Pelopis factum, hoc Abaris Scytha fecisse perhibetur. Schol. Aristoph. in Equitibus: ὅτε δὴ καὶ Ἄβαρίν φασι τὸν Ὑπερβόρειον ἐλθόντα θεωρὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα Ἀπόλλωνι θητεῦσαι, καὶ οὕτω συγγράψαι τοὺς χρησμοὺς τοὺς νῦν προσαγορευομένους Ἀβάριδος. Sic emendat Scaliger pro βάριδας, quod nihili est. Eusebius Olymp. 54 anno 2. *Abaris de Scythia venit in Graeciam. Lydorum nonus Croesus ann.* XV. Numero Euseb. 1454. Apud eundem Olymp. 82 anno 4. *Abaris Hyperboranus hariolus agnoscitur*, quod ineptissimum est. Porro cum ex Porphyrio et Iamblicho
(206) constet Pythagoram Abaridi Hyperborei Apollinis sacerdoti aureum femur suum ostendisse, sequitur, ut eodem tempore vixerint Olymp. 54 anno 2. Hic sagittae insidens orbem peragrasse dicitur, quam sagittam Apollo in Hyperboreo monte defoderat, cum Cyclopas interfecisset, qui fulmen Iovi fecerant, quo Aesculapius erat interfectus. Sed postquam Iupiter igno-

visset filio, sagitta ipsa vento ad Apollinem perlata cum frugibus, quae eo tempore nascebantur, teste Hygino in Poëtico Astronom. Proclus in Timaeum pag. 141 citat Pythagoram *ἐν τῷ πρὸς Ἄβαρον λόγῳ*: ubi scribendum est *Ἄβαριν*.

Pag. 9. *Ἀκροκόμας.*] *Ἀβροκόμας* Suidas ex Harpocr.

Pag. 10. Pro *Δεινάρχῳ* habebant *Δημάρχῳ.*] *Δεινάρχῳ* leg. est. Is orationem habuit, quae *κατ' Ἀγασικλέους εἰσαγγεγελία ξενίας* inscribitur a Dionysio inter *δημοσίους λόγους γνησίους* Dinarchi, quanquam *κατὰ Πισικλέους* ibi legitur male.

Ἄγλαυρος maluimus quam Ἄγραυλος.] *Ἀγλαύροις καὶ ἀγραύλοις κατὰ μετάθεσιν τῶν στοιχείων* ait Scholiastes Nicandri in Theriaca. Sed *Ἄγλαυρος* rectius scribi docent Stephani verba: *τρεῖς δὲ ἦσαν ἀπὸ τῶν αὐξόντων τοὺς καρποὺς ὠνομασμέναι, Πάνδροσος, Ἔρση, Ἄγραυλος.* Leg. *Ἄγλαυρος.*

Ἐστὶ δὲ καὶ ἐπώνυμον Ἀθηνᾶς.] Apud Herodotum lib. 8 p. 479. *τὸ ἱρὸν τῆς Κέκροπος θυγατρὸς Ἀγλαύρου.* Euripides Ione numero εεε ii. *ἵνα χοροὺς στείβουσι ποδοῖν Ἀγραύλου κόραι τρίγονοι.* Sic Hesychius. *Ὑακινθίδες ἐπώνυμοι Ἀπόλλωνος ἀπὸ Ὑακίνθου.* Nam Apollo Hyacinthus dicitur Tarenti, quae est colonia Lacedaemoniorum, teste Polybio lib. 8 p. 533. In Euripidis loco citato *Ἀγραύλου κόραι* sunt filiae Cecropis. Nam ut ait Apollodorus lib. 3. biblioth. Cecrops Agraulum (sic scribit) Actaei, qui primus Atticae regnavit, filiam uxorem sortitus est, e qua Agraulum, Ersem ac Pandrosum suscepit.

Pag. 11. *Τῆς Ἀθηνᾶς.*] *Ἀθηναίων* corrupte legitur apud Ulpianum, quae emendatio obvia erat. Volfius vertit pessime, *victima porro fuit Agraulos Atheniensibus.* (207)

Pag. 12. *Ἀγραύλη.*] Sic apud Plutarchum in Alcibiade et in Themistocle: *Λεωβότης ἦν Ἀλκμαίωνος Ἀγραύληθεν*, at in Antiphonte *Ἀγρύληθεν.*

Pag. 13. *Ὁλόκληρα.*] Sic apud Schol. Comici in Vespis 533, ad illa *ἀλλ' οὖν σὺ μέμνησ' αὐτὸς ἃ 'ν ἀπεκρίνατο*, notat, *ἃ 'ν τὸ ἐντελὲς ἃ ἄν.* Suidas in *ἐὰν* ait, interpretes Thucydidis scribere *ἐὰν ὁλοκλήρως* scribi, cum praecedit *ἤ*, ut *ἢ ἐὰν*, alias *συνῃρημένως* efferri, i. *ἄν.*

Δ, Ο, στοιχεῖα non sunt *ὁλόκληρα*, ut A et B.] Haec plane non intelligo. Sumpsit autem Maussacus ex Ammonio Grammatico in V. *γράμμα*, sed non intellexit quid sibi vellet Ammonius. Ait enim Ammonius eo loco differre *γράμμα* et *στοιχεῖον. γράμμα* enim esse *typum ac formam. στοιχεῖον* autem esse *ἐκφώνησιν καὶ φθόγγον*, id est, sonum, quo illi typi ac formae efferuntur, ac pronunciantur; ut in trigono *γράμμα Δ*, at *στοιχεῖον* est *δέλτα.* Addit Ammonius: *τὸ δὲ στοιχεῖον τὸ ὁλόκλη-*

ϱον, οἷον α β καὶ τὰ λοιπὰ στοιχεῖα καταχρηστικῶς γράμματα. id est: *integrum etiam Alphabetum 24 literarum, ut α, β, et caeterarum abusive vocari* γράμματα, id est, *literas.* Scribe igitur in Graeco ἄλφα, βῆτα. Nam si α et β scribas, non procedit, quod ait Ammonius, cum α et β et Δ et C sint vere γράμματα. At vero ἄλφα, βῆτα, γάμμα etc. proprie στοιχεῖα, non γράμματα, nisi improprie. Eundem locum restituimus ut ibi vide. Diogenes Laërtius in Zenone p. 471. τῆς δὲ λέξεως στοιχεῖά ἐστι τὰ εἰκοσιτέσσαρα γράμματα. τριχῶς δὲ λέγεται (supple στοιχεῖον.) τὸ γράμμα, ὅ τε χαρακτὴρ τοῦ στοιχείου, καὶ τὸ ὄνομα, οἷον α. Lege ἄλφα: hoc enim ὄνομα indeclinabile. Non
(208) pudet nos haec tractare, quae Stoicos philosophos gravissimos viros in scriptis suis tractare non puduit. Adde Boëtium in librum de interpretatione pag. 297, ubi discrimen affert inter elementum et literam. Dionysius Halic. περὶ Δημοσθ. δεινότητος sub finem: οἷόν τι γίνεται καὶ περὶ τὰς ἄλλας τέχνας, μάλιστα δὲ περὶ τὴν καλουμένην γραμματικήν. ἱκανὴ γὰρ αὕτη καὶ τὰς ἄλλας τεκμηριῶσαι φανερωτάτη πασῶν οὖσα καὶ θαυμασιωτάτη. ταύτην γὰρ ὅταν ἐκμάθωμεν, πρῶτον μὲν τὰ ὀνόματα τῶν στοιχείων τῆς φωνῆς ἀναλαμβάνομεν, ἃ καλεῖται γράμματα. ἔπειτα τύπους τε αὐτῶν καὶ δυνάμεις. Et hic dissentit ab Ammonio. Cum Ammonio facit Priscianus lib. 1. *Hoc ergo interest inter elementa et literas, quod elementa proprie dicuntur ipsae pronunciationes; notae earum, literae. Abusive tamen et elementa pro literis, et literae pro elementis vocantur.* Mox: *Sunt igitur figurae literarum, quibus nos utimur,* 23. *Ipsae vero pronunciationes earum multo ampliores,* etc. Eadem habet Diomedes lib. 2 initio.

Pag. 14. Ἰδίως Διευχίδας.] Dele ἰδίως. Nam ἰδίως εὐτυχ. corrupte scriptum erat pro ὁ Διευχ. Quae sequuntur, verba sunt Dieuchidae. ἐν δὲ τῷ ἱερῷ (sic lego, non ἰατρῷ. nam saepe haec duo a librariis confusa animadverti) τούτῳ διαμένει, καὶ ἔτι καὶ νῦν ἐστιν ἀγυιεὺς etc. Nihil certius. Sequitur καὶ οὕτω καταμηνύει, ὅτι Δωριέων εἰσὶ τὰ Ἑλλήνων. τούτοις γὰρ ἐπὶ στρατιᾶς φάσματός οἱ Δωριεῖς μιμούμενοι τὰς ἀγυιὰς ἱστᾶσι καὶ νῦν ἔτι τῷ Ἀπόλλωνι, quae sunt mendosissima, postea addit quaedam plane eadem, quae hic ab Harpocratione dicuntur. Et Suidas ex eo Scholiaste accepit. Pausanias Heliac. p. 159. De Agyieo Apolline Eustathius in Iliad. β initio, ubi addit, ἔφη δέ τις καὶ Ἀγυιάτιδας θεραπαίνας τοὺς πρὸ τῶν θυρῶν βωμούς, οἳ πρὸς χάριν Ἀπόλλωνος Ἀγυιέως ἵδρυντο. Lege Ἀγυιάτιδας θεράπνας. Vide Stephanum Byzantium in ἀγυιά.

(209) Pag. 15. De Agyrrio.] De hoc Aristoph. in Ἐκκλησιαζούσαις: Ἀγύῤῥιος γοῦν τὸν Προνόμου πώγων' ἔχων λέληθε, καὶ

τὸ πρότερον ἦν οὗτος γυνή· νυνὶ δ' ὁρᾷς, πράττει τὰ μέγιστα ἐν τῇ πόλει. Schol. Ἀγύῤῥιος στρατηγὸς θηλυδριώδης, ἄρξας ἐν Λήμνῳ, καὶ τὸν μισθὸν τῶν ποιητῶν συνέτεμε, καὶ πρῶτος ἐκκλησιαστικὸν δέδωκε. Quae ultima mirifice faciunt ad explicationem Harpocr. in θεωρικά. De hoc Plato Comicus: λαβοῦ, λαβοῦ τῆς χειρὸς ὡς τάχιστά μου. μέλλω στρατηγὸν χειροτονεῖν Ἀγύῤῥιον, et quae sequuntur: προσίστατάί μου πρὸς τὸ βῆμα μαντίλη, καὶ βόσκει δυσώδη κεφαλὴν αἰσχίστην νόσον. Item Aristoph. in Ἐκκλησιαζούσαις: ἐκκλησίαισιν ἦν ὅτ' οὐκ ἐχρώμεθα οὐδὲν τὸ παράπαν, ἀλλὰ τόν γ' Ἀγύῤῥιον πονηρὸν ἡγούμεσθα. νῦν δὲ χρωμένων, ὁ μὲν λαβὼν ἀργύριόν ὑπερεπήνεσεν, (suppl. Agyrrium) ὁ δ' οὐ λαβὼν ἀργύριον εἶναι θανάτου φησ' ἀξίους τοὺς μισθοφορεῖν ζητοῦντας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Verba Platonis Comici sumpsimus e Plutarcho.

Ἀδελφίζειν.] Schol. Hermogenis 406. illud ἀδελφίζειν Isocratis explicat ἀδελφὰ φρονεῖν. minus recte. Isocratis locus est p. 770. *Abare* autem dictum videtur ἀπὸ τοῦ ἀπφά, quae Attice sororem denotat. Sorores enim solae sic se compellabant ἀπφὰ teste Eustathio in ε Ἰλ. pag. 565. unde ἀπφίον ὑποκοριστικῶς ἡ ἐρωμένη, quae repetit in Ἰλ. ξ pag. 971.

Pag. 16. Ἀδικίου actio.] Recte autor Etymologici. Haec actio tum competebat, cum nulla alia erat, qua ius suum actor recuperare posset. In libello actionum fere omnium ita scrib. ex Demosth. et aliis, ἀδικεῖ με ὁ δεῖνα etc. Itaque apud Lysiam ita concipere soleo titulum, qui hodie vulgo legitur Λυσίου δημοσίων ἀδικημάτων. Lego, inquam, ego πρὸς τὸ δημόσιον ἀδικίου. Etymolog. ἀδικίου ὄνομα δίκης κατὰ τῶν ὁπωσοῦν ἀδικούντων. τῆς δὲ δίκης τὸ τίμημα ἀργύριόν ἐστιν ἀποτιννύμενον ἁπλοῦν. Imo δημοσίων ἀδικημάτων δίκη occurrit apud Pollucem pag. 308. Libanium in oratione, nomine Demosthenis (210) in Aeschinem Pylagoram δημοσίων ἀδικημάτων, et apud commentatores Hermogenis omnibus paginis occurrit. Artemidorus lib. 1 cap. 5. ἑάλω φεύγων δημοσίων ἀδικημάτων. male Cornarius *ob publica delicta.* Eodem sensu fortassis Isocrates in panegyrico κοινὰ ἁμαρτήματα dicit pag. 109.

Pag. 17. Ἕως inquit δεῦρο. τὸ ἀεὶ etc.] Vide Hesychium Aristoph. Λυσιστράτῃ p. 905. εἷς μὲν λόγος μοι δεῦρ' ἀεὶ περαίνεται. Sophocles in Oedip. Coloneo p. 322. Nuncius, ὡς λελοιπότα κεῖνον τὸν αἰεὶ βίοτον ἐξεπίστασο. *Scias Oedipodem mortuum esse.* ἀεὶ pro ἕως sumit seu τέως. Thucydidis locus in prooemio, quem intelligit Harpocratio; is est, χαλεπὸν τὴν ἀκρίβειαν αὐτὴν τῶν λεχθέντων διαμνημονεῦσαι ἦν ἐμοί τε ὧν αὐτὸς ἤκουσα, καὶ τοῖς ἄλλοθέν ποθεν ἐμοὶ ἀπαγγέλλουσι. ὡς δ' ἂν ἐδόκουν ἐμοὶ ἕκαστοι περὶ τῶν ἀεὶ παρόντων τὰ δέοντα

μάλιστα εἰπεῖν ἐχομένῳ, ὅτι ἐγγύτατα τῆς ξυμπάσης γνώμης τῶν ἀληθῶς λεχθέντων οὕτως εἴρηκα.

Pag. 18. Oratione secunda.] Libro 2. In his libris providentiam sustulerat Antipho teste Origene lib. 4 contra Celsum: κἂν Ἀντιφῶν ἄλλος ῥήτωρ νομιζόμενος εἶναι, καὶ τὴν πρόνοιαν ἀναιρῶν ἐν τοῖς ἐπιγεγραμμένοις περὶ ἀληθείας.

Εὐεστή.] Εὐεστὼ vox est a Democrito cusa, qui librum eo nomine ediderat teste Laërtio. Melius autem legas hoc loco ἀειεστώ. Ἀντιφῶν ἐν ἀληθείας β. etc. usque ad Διογενιανῷ.

Pag. 19. Ἀζηνία.] In fine vocabuli Ἀζηνία addit Suidas, καὶ Ἀζηνιεῖς, καὶ Ἑρχιεῖς, καὶ Ἁλιεῖς, καὶ πάντα τὰ ὅμοια δασέως φασὶ φθέγγεσθαι τοὺς Ἀττικοὺς τοὺς παλαιοὺς Πολέμων ἐν τοῖς πρὸς Ἀδαῖον καὶ Ἀντίγονον.

Pag. 20. Τὰ δὲ ἄρβηλα.] Ἄρβηλος quidam memoratur a
(211) Ptolemaeo filio Hephaestionis, Patrocli frater, Herculis amasius, a Theseo occisus, cum ei Herculis conflagrationem retulisset. Stephanus de Abdera: ἡ μὲν Θρᾴκης ἀπὸ Ἀβδήρου τοῦ Ἀρβήλου. Imo non legitur in Stephano Ἀρβήλου in hoc loco, sed in Ἄρβηλα.

Pag. 21. Ἐπιτροπῆς.] Ἐπιτροπὴ est arbitrium apud διαιτητὰς, teste Polluce lib. 8. ἐπιτροπὴ est actio tutelae, ut idem testatur, quam Demosthenes contra tutores suos intendit, ut testatur ipse in Midiam et Plutarchus.

Ἀμενῆ.] Εὐμενῆ. Verba sunt Polybii sine dubio, ut declarat illud κατανεύειν vox Polybii propria. Errat autem Maussacus graviter hoc loco.

Pag. 22. Ἄκη.] Athenaeus lib. 7 pag. 297. Νικάνωρ δὲ ὁ Κυρηναῖος ἐν ταῖς μετονομασίαις τὸν Μελικέρτην φησὶ Γλαῦκον μετονομασθῆναι. Citatur et a Stephano in Πάρος. Porro Nicanor, qui hic laudatur περὶ μετονομασιῶν, (sic enim lego,) non ignotus est scriptor. Stephanus in Ὕδη: Λέανδρος δ' ὁ Νικάνωρ ἐν μετονομασίαις τὴν αὐτὴν καὶ Ὕδην Σάρδεις φησί. Schol. Apollonii p. 185 ed. H. Steph. Νικάνωρ δὲ τούτοις συμφωνεῖ καὶ Ἀρχέμαχος ἐν ταῖς μετωνυμίαις (lege meo periculo μετονομασίαις) καὶ Ξεναγόρας ἐν πρώτῳ χρόνων. Sic Callimachus scripserat κτίσεις νήσων καὶ πόλεων καὶ μετονομασίας teste Suida, item περὶ μετονομασίας ἰχθύων. Verba Demosth. in oratione πρὸς Κάλλιππον haec sunt, quae Harpocr. intellexit: ἐκεῖνος γὰρ τετταράκοντα μνᾶς ἔκδοσιν ἐκδοὺς εἰς Θρᾴκην Μεγακλείδῃ τῷ Ἐλευσινίῳ καὶ Θρασύλλῳ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. Pro εἰς Θρᾴκην lege εἰς ἄκην ex Harpocr. non enim foeneratus esset εἰς Θρᾴκην, sed εἴς τινα τῆς Θρᾴκης πόλιν. Assignandus enim est locus certus, in quo solvatur pecunia cum usuris: alioqui, cum Thracia tam vasta sit, incertus erit cre-

ditor, quo in emporio pecuniam suam recepturus sit. Ideo in omnibus contractibus nauticis apud Demosthenem aliosque semper locus certus assignatur.

"Ακτια.] Actium terrae Anactoriae, i. Epiri memorat Thucyd. lib. 1, ubi Apollinis templum fuerit ad fauces sinus Ambracii, et Polybius lib. 4 pag. 327 *κατὰ τὸ τῶν 'Ακαρνάνων ἱερὸν καλούμενον "Ακτιον* ait Ambracicum sinum esse arctissimum. Apollinis Actii templum ab Argonautis positum esse ait Hyginus in Poëtico Astronomico. (212)

Actiaque iliacis celebramus littora ludis.] Vide Strabonem lib. 7.

In Aeschinis fratrem Philocarem.] Philochares et Aphobetus fratres Aeschinis. Demosth. ib.

Pag. 23. Eustath. *'Ιλ. σ.* p. 116.

'Αλάβαστον sine *ρ.*] Etymol. *ἀλάβαστρον, λήκυθος λιθίνη πρὸς μύρων ἀπόθεσιν. λαμβάνει δὲ τὸ ρ ἀλάβαστος οὖσα.*

Pag. 24. *'Αλέας.*] Demosth. in Philipp. X, quae est responsio ad Philippi epistolam, initio: *ἐπειδὴ γὰρ Φαρσαλίοις "Αλον παρέδωκε.* Nam, ut testatur Demosth. *περὶ τῆς παραπρ.* sub initium, Halem evertit Philippus et Halenses eiecit, *ὥστε ἐξελήλαται καὶ ἀνάστατος αὐτῶν ἡ πόλις γέγονεν.* In Volfii MSS. codicibus rectius erat *ἀνάσπαστος.* Neque enim verum est, Halum eversam fuisse, cum tradita sit Pharsaliis. *ἀνάσπαστος* autem recte dicitur, quia eius incolae omnes abducti et in servitutem redacti. Sic Eretrienses *ἀνασπάστους* vocat Herodotus p. 410, Halum autem obsedit Parmenio dux Philippi teste Demosth. *περὶ παραπρ.* Dionysius Halic. lib. 1 p. 34. inter Herculis arcana magnum hoc fuisse et admirandum, *τὸ δὴ τοὺς ἀνασπάστους ἐκ τῶν κεκρατημένων πόλεων τέως μὲν ἐπάγεσθαι εἰς τὰς στρατειὰς, καὶ ἐπειδὰν προθύμως τοὺς πολέμους συνδιηνέγκαιεν, εἰς τὰ δορίκτητα κατοικίζειν.* Sic Cares *ἀνάσπαστοι* dicti sunt, quod a Persis erant translati in Persidem, teste Arriano: et Eretrienses *ἀνάσπαστοι* dicuntur a Strabone et Herodoto. *ἀναστῆσαι* uno verbo (213) transducere, seu abducere. Suidas *ἀνέστησαν, μετῴκισαν. νεμεσᾷ δὲ καὶ ἀγανακτεῖ ὁ Καῖσαρ, ὅτι μὴ ἀνέστησαν ἅπαξ ἅπαντας Σαβείρους τε καὶ 'Αλβανούς. "Αλος* urbs Thessaliae *ἀπὸ τῆς 'Αθάμαντος ἄλης περὶ τοὺς τόπους γενομένης ἐκείνους, καὶ ὑπ' αὐτοῦ κτισθεῖσα. λέγεται καὶ ἀρσενικῶς. Μεθόδιος,* ait Etym. Sic Appianus in Mithridâtico de Chiis, et iterum de Cappadocibus transductis in alias regiones *ἀνασπάστους* usurpat.

Φιλέλληνα etc.] Hausit ex Herodoto lib. 8. in fine. Idem Lycurgus narrat contra Leocratem pag. 140. *οὕτω γ' οὖν ἐφίλουν τὴν πατρίδα πάντες, ὥστε τὸν παρὰ Ξέρξου πρεσβευτὴν*

Ἀλέξανδρον φίλον ὄντα αὐτοῖς πρότερον, ὅτι γῆν καὶ ὕδωρ ᾔτησεν, μικροῦ δεῖν κατέλευσαν. Notum est autem, quid Lacedaemonii his legatis a Xerxe fecerint, qui terram et aquam petituri venerant. Eos enim in puteum coniecerunt ac superiecta humo obruerunt, referre Xerxi mandantes, habere eum a Lacedaemoniis terram aquamque, quam postulaverat. Refert Herodotus et Polybius lib. 9 p. 570.

Pag. 25. Ἁλὸς πεδίον.] Xenoph. lib. 2 pag. 279 locum esse ait iuxta Piraeeum.

Pag. 26. Restituimus nos μητρός.] Vide Andocidem ἐν τῷ κατ' Ἀλκιβιάδου p. 31. Megacles erat avus maternus magni Alcibiadis. Nam Alcibiades fuit Dinomachae f. Dinomacha Megaclis f. teste Plutarcho in Alcib. Megacles filius Clisthenis eius, qui remp. Atheniensium ordinavit. Isocrates in oratione de bigis, καὶ τὸ τελευταῖον Ἀλκιβιάδης καὶ Κλεισθένης ὁ μὲν πρὸς πατρὸς, ὁ δὲ πρὸς μητρὸς ὢν πρόπαππος τοῦ πατρὸς τοὐμοῦ στρατηγήσαντες τῆς φυγῆς κατήγαγον τὸν δῆμον, καὶ τοὺς τυράννους ἐξέβαλον etc. Et haec de materna origine ex Herodoto et aliis:

(214) Alcmaeonis filius
Megacles Magnus, eius filii
Clisthenes, et Hippocrates,
Clisthenis Megacles, huius Agarista,
huius Dinomache, huius Pericles.
huius Alcibiades.

Paternum autem genus sic habet:
Alcibiades Magnus, eius filii
Clinias, et Axiochus,
huius Alcibiades. huius Clinias.

Ex quibus apparet longe falli Demosthenem (seu quis alius auctor est) orat. in Midiam, cum Alcibiadem illum Cliniae f. paterna origine Alcmaeonidem fuisse ait, πρὸς δὲ μητρὸς Ἱππονίκου. Duplex error est, non enim ex paterna sed ex matris origine Alcmaeonides fuit, ut certissimum est. Megacles enim magnus erat Alcmaeonis f. ex Herodoto et Plutarcho in Pericle, quod clarissime docet Isocrates. Illud etiam falsum est, maternum Alcibiadis genus ex Hipponico fuisse. Nullus enim Hipponicus comparet in eo stemmate. Quid ergo Demosthenem induxit? Nimirum Alcibiadis illius filius ac nepos tum vivebat, cum Demosthenes eam orationem habuit. Ii materna origine ex Hipponici domo erant oriundi. Nam Alcibiades Cliniae f. Hipparetem Hipponici filiam uxorem habuit teste Plutarcho in Alcibiade et Andocide. Putavit ergo Demosthenes etiam patrem ex ea domo fuisse. De-

mosthenis errorem secutus est Libanius declamat. 9 pag. 352. Nec minor est Meursii error, qui lib. 6 lect. Att. cap. 12 totam seriem paterni generis Alcibiadis miscuit. Locus est Platonis in Euthydemo initio de Clinia: *ἔστι δὲ οὗτος Ἀξιόχου μὲν υἱὸς τοῦ Ἀλκιβιάδου τοῦ παλαιοῦ, αὐτανεψιὸς δὲ τοῦ νῦν ὄντος Ἀλκιβιάδου.* Hunc locum mendosum esse existimat (215)
Meursius et corrigere aggreditur, sed frustra est, cum locus sit integer. Loquitur enim Plato de pulcro illo Clinia fratre patrueli Alcibiadis, qui Clinias filius fuit Axiochi, ut praeter Platonem fidem facit Aeschines in Axiocho. At Meursius magno errore hunc Cliniam Alcibiadis patrem facit. Atqui Clinias Alcibiadis pater in praelio ad Coroneam occubuerat teste Platone in 1 Alcibiade et Isocrate et Plutarcho et Sopatro in divisione controv. pag. 290. Clinias autem Axiochi f. vixit post bellum Peloponnesiacum, ut patet ex illo Aeschinis dialogo. Quod spectat ad Alcibiadem magnum Alcibiadis avum, firmat nostram sententiam primo Herodotus lib. 8, qui Cliniam Alcibiadis filium in praelio ad Artemisium fortiter egisse scribit. Fuit autem hic Clinias Alcibiadis nostri pater ex Plutarcho et Sopatro locis citatis. Accedit Plato in Euthydemo loco cit. Deinde Andocides in orat. in Alcibiadem: *καὶ γὰρ ὁ τῆς μητρὸς πατὴρ Μεγακλῆς καὶ ὁ πάππος Ἀλκιβιάδης ἐξωστρακίσθησαν ἀμφότεροι.* Ex quibus corrigendus Harpocratio et *πάππος* legendum non *πρόπαππος*, et sic de caeteris: Fuit porro alter Clinias Alcibiadis frater minor natu, de quo loquitur Plato in Protagora.

Pag. 27. *Ἔστι δὲ Φηγούσιος Ἀλκιβιάδου ξένος.*] Haec sine dubio mendosa sunt. *Φηγούσιος Ἀλκιβιάδης* quidam dicitur ab Andocide *ἐν τῷ περὶ τῶν μυστηρίων* pag. 10. An is, cuius meminit Xenophon *ι Ἑλλην.* p. 254. sed non potest. Porro illa verba, *Ἀλκιβιάδου ξένος*, ni fallor, sunt ex oratione Aeschinis *περὶ παραπρ.* in fine p. 60. *καὶ τῶν Ἀλκιβιάδου ξένων τὴν εἰς Φλιοῦντα παραπομπήν.*

Ἄλκιμος.] *Καὶ ὁ στρατηγὸς Ἄλκιμος ἀνάγεσθαι κελεύει τὴν ναῦν.* In fine autem *καὶ ὡς ἡ ναῦς ἡ στρατηγὶς κατεσκευάσθη Ἀλκιμάχῳ.*

Pag. 28. *Ἄλογοι ἐρανισταὶ, ἐρανιστὴς, ἐρανίζοντες.*] *Εἰς τὸν ἔρανον ἐκφερομένων* ait Harpocr. Verte, *quae in eranum* (216)
inferuntur. Sic Eranum usurpat Plinius lib. x epist. pag. 150, quem vide: hunc enim collationum morem unice declarat. Lysias *κατὰ Αὐτοκράτους. τετύχηται δέ μοι καὶ εἰκόσιμνος ἔρανος* pag. 430 apud Pollucem. Aeschines pag. 84, *ὥσπερ ἐκ τῶν ἐράνων τὰ περιόντα νειμάμενοι*, quod not. Autor Etymolog. *ἄλογοι οἱ μήπω ἀνῃρημένοι τὸν ἔρανον ἐρανισταί.*

οἱ μὴ καταθέμενοι τοῦ ἐράνου τὴν καταβολήν. οἷς οὐδεὶς ἐστι λόγος πρὸς τὸ μὴ ὀφείλειν. Libanius declam. 19. καὶ ὥσπερ ἐν ταῖς τῶν ἐράνων εἰσφοραῖς ἔρανον ἐποιοῦντο τῶν σωμάτων, κόπτοντες αὐτὰ καὶ διαιροῦντες. Apud Antiphanem comicum in κνοίθιδι ἢ γάστρωνι griphus est huiusmodi: τί ἐστιν ὅ τι φέρων τις μὴ φέρει. qui sic solvitur: φέρομεν γὰρ ἔρανόν τινα Ἄνθρωποι δέκ'. οὐ φέρει δὲ τούτων τὴν φορὰν οὐδὲ εἷς. σαφῶς οὖν ὅτι φέρων τις μὴ φέρει. Lycurgus contra Leocratem p. 135.

Stipites.] Stipes.

Pag. 29. *Μένανδρον.*] Lego *μὲν ἄνδρα.* Sic Maussacus in Appendice.

Κερκύων.] Item Choerilus Ath. teste Pausania in Atticis, *Χοιρίλῳ δὲ Ἀθηναίῳ δρᾶμα ποιήσαντι Ἀλόπην.*

Ita etiam Harpocration hoc loco etc.] Ita et Diogenes Laërtius, ut memini.

Pag. 31. *Ἀμαδόκῳ.*] Amadoci a Seuthe Thracio, qui dux copiarum Amadoci erat, occisi meminit Aristot. lib. 5 cap. x. Xenophon lib. 4 *Ἑλλην.* p. 316. Amadocum vocat Odrysarum regem. Idem lib. 5 *Κύρου ἀναβ.* *Μηδόκον* eundem vocat: et Diod. Siculus lib. 13 in fine *Μήδοκον καὶ Σεύθην* Thracum reges appellat, ubi pugnam ad Aegos potamon describit, et lib. 14 pag. 308. Livius 759 *Amodocum* Thraciae quendam regulum vocat, sed ibi lego *Amadocum.* In nominibus autem barbaris observavi saepe A literam initio
(217) praeponi, interdum omitti solere. Toto 7 libro Xenoph. *Κύρου ἀναβ.* *Μήδοκος* dicitur, item apud Dionysium Halic. *περὶ ἑρμηνείας* cap. *περὶ τῶν ἐν πράγμασι χαρίτων. ἐπὶ δὲ τῶν Θρᾳκῶν ἕτερος, ὅτι Μηδόκης ὁ βασιλεὺς βοῦν ἔφερεν ὅλον ἐν γνάθῳ.* Duplex autem Amadocus: alter Cotyis filius, Berisadae et Cersobleptis frater, de quo Demosth. in Aristo. alter Amadoci huius f.

Pag. 32. *Ἀμαζόνειον.*] Sic Suidas et Plutarch. Theseo. Diodorus Siculus lib. 4 vocat *Ἀμαζονεῖον.* Erat in *Ἀμαζονὶς στήλη*, cuius meminit Plato in Axiocho initio.

Pag. 33. *Ἄμιπποι.*] *Ἄμφιπποι* dicuntur in vetere lexico vocum militarium, quod ad calcem Ammonii adiicitur, *οἱ ἐπὶ δυοῖν ἀστρώτοιν ἵπποιν συνδεδεμένοιν ὀχούμενοι, οἳ καὶ μεταπηδῶσιν ἀπ' ἄλλου ἐπ' ἄλλον, ὅταν ἡ χρεία καλῇ.* Livius lib. 23 sic describit. *Numidae in dextro locati cornu, sed quibus desultorum in modum binos trahentibus equos inter acerrimam saepe pugnam in recentem equum ex fesso transultare mos erat* p. 367. Suidas in *ἀλίβυες ζευγνῦται. ὅτι κατὰ τὸ παλαιὸν ἐλέγοντο δυο ἵπποι συνεζευγμένοι τῷ τραχήλῳ ἅμιπποι. ἦν δὲ ἐπὶ*

μὲν τοῦ ἑτέρου ἡνίοχος, ἐπὶ δὲ τοῦ ἑτέρου ὁπλίτης. καὶ νῦν δὲ χρῶνται περὶ ἀρχῆς Ἄλιβυες οἱ προσαγορευόμενοι ζευγνῖται. quae repetit Suidas in *ἅμιπποι*. Eademque habet Eustathius quae Suidas, in Ὀδ. ε pag. 1534 ex Pausaniae lexico. Apud Aelianum in Tacticis Amphippi dicuntur barbari, qui Danubii ripas accolunt, quod ex equo in equum transiliunt.

Πρόδρομοι.] *Πρόδρομοι* hoc loco sunt ferentarii seu levis armatura. *ἔκδρομοι* dicuntur a Xenophonte lib. 4 Ἑλλην. pag. 310, qui hostes persequebantur adiunctis equitibus, ut ibi docet Xenophon. unde *ἅμιπποι* dicti. Xenophon lib. 2. p. 279.

Pag. 34. *Ἱμεραίου.*] Sic scribitur illud nomen apud Plutarchum in x rhetorum vitis, ubi de Demosthene. Frater erat Demetrii Phalerei teste Athenaeo. (218)

Pag. 35. *Ἀμμωνίς.*] Add. *ἐπειδὴ τῷ Ἄμμωνι δι' αὐτῆς τὰς θυσίας ἔπεμπον. τούτων δὲ τῶν ἱερῶν τριήρων αὐτὴ ἡ πόλις ἐπεμελεῖτο, καὶ χρήματα ἐδίδου τοῖς ταμίαις, ὥστε αὐτῶν ἐπιμελεῖσθαι, καὶ παρέχειν ταχυναυτούσας. καὶ τιμὴ ἦν τὸ τούτων τινὸς ἐπιμεληθῆναι.* Etymolog. in *πάραλος ἱερὰ τριήρης, ὥσπερ καὶ Σαλαμινία καὶ Ἀντιγονὶς καὶ Δημητριάς* etc. In his navibus navigabant, qui dicebantur *θεωροί*. Plinius lib. 35 cap. x de Protogene: *Athenis fecit nobilem Paralum et Ammonida*, male vulgo *Hemionida*. Huius Parali, quam pinxerat Athenis Protogenes, meminit Cicero lib. 4 in Verrem.

Πισσούθνου.] Pissuthnes filius Hystaspi Sardium praetor erat. Thucyd. lib. 1. Polyaenus lib. 3 *στρατηγ. Πάχης*, inquit, *Νότιον (τῶν Κολοφωνίων) πολιορκῶν, Ἱππίαν στρατηγὸν Πισσούθνου, κοινολογησόμενον προεξελθεῖν ἔξω τοῦ τείχους ἠξίωσε, συνθέμενος ἀβλαβῆ καὶ ζῶντα ἀποπέμψειν. ἐπεὶ δὲ προῆλθε, φυλακὴν αὐτῷ περιστήσας, τὸ Νότιον κατὰ κράτος ἐξεῖλε, καὶ τότε Ἱππίαν ἐς τὴν πόλιν ζῶντα εἰσήγαγεν, ὡς ὑπέσχετο, καὶ μετὰ τοῦτο κατηκόντισεν.*

Ἀμόργης.] De Amorge vide diligenter orationem Andocidis *περὶ τῆς πρὸς Λακεδ. εἰρήνης* p. 25, in fine.

Pag. 36. *Δρομιάφιον.*] *Δρομιάμφιον* lege. Sic Poëta quidam, Callimachus forte, in hexametro posuerat metri causa transponens compositum *ἀμφιδρόμια*. Sic pro *φιλοχωρεῖν χωροφιλεῖν* dixit Demosth. rhythmi ac numerorum gratia: erat enim eo loco numerosius, ut notat Dionysius Halic.

Pag. 37. Pausanias in Heliacis.] Heliac. 2. Sed et Dionysius Halic. in Isaeo: *Ἀναξιμένην δὲ τὸν Λαμψακηνὸν ἐν ἁπάσαις ταῖς ἰδέαις τῶν λόγων τετράγωνόν τινα εἶναι βουλόμενον, καὶ γὰρ ἱστορίας γέγραφε, καὶ περὶ τοῦ ποιητοῦ συντάξεις* (219) *καταλέλοιπε, καὶ τέχνας ἐξενήνοχε. ἧπται δὲ καὶ συμβουλευτ-*

κῶν καὶ δικανικῶν ἀγώνων. οὐ μέντοι τέλειόν γε ἐν ουδεμιᾷ τούτων τῶν ἰδεῶν, ἀλλ' ἀσθενῆ καὶ ἀπίθανον ὄντα ἐν ἁπάσαις θεωρῶν. Anaximenes Rhetor inter viros illustres, quos tulit Lampsacus, refertur a Strabone lib. 3. At Anaximenis historici nulla mentio, nisi apud Diogenem.

Pag. 38. *Ἀνδραίμων.*] Apollodorus lib. 1 bibliothecae. *Οἰνεὺς δὲ βασιλεύων Καλυδῶνος γήμας Ἀλθαίαν τὴν Θεστίου γεννᾷ Τοξέα καὶ Θυρέα καὶ Κλύμενον καὶ θυγατέρα Γόργην, ἣν Ἀνδραίμων ἔγημεν.* Idem paulo post scribit Andraemonem Oeneo socero successorem regni fuisse. Aristoteles in Peplo.

Pag. 39. Lexicon quoddam rhetoricum.] Idem lexicon rhet. laudat. in *ἀλάστωρ* et in *ἀσφάραγος*, in *βάκηλις*.

Pag. 40. Ire redhibitionis causa scilicet, *ἀναγωγὴ redhibitio* est Platoni 11 de legibus.] In pignoribus quoque locum habebat redhibitio, ut patet ex Lysia pag. 111. *Ἀνάγειν* in eo sensu usurpat Lysias in oratione *πρὸς τοὺς συνουσιαστὰς κακολογιῶν* p. 111. Plato lib. XI de leg. p. 916 et 915.

Male apud Suidam legi *ἐναγωγὴ* pro *ἀναγωγή*.] Verba Suidae in *ἐναγωγὴ* illustria sunt: *ἐναγωγὴ οἰκέτου, τοῦ πραθέντος οἰκέτου, εἴ τι ἔχει νόσημα, ὃ μὴ προεῖπεν ὁ πωλῶν, ἐφίησιν ὁ νόμος τῷ ὠνησαμένῳ διακρίνεσθαι πρὸς τὸν πεπραχότα πρότερον ἀπογραψαμένῳ πρὸς τὰς ἀρχὰς τὴν αἰτίαν.* Igitur *μηνύειν* nil aliud est apud Harpocrat. quam *ἀπογράφειν πρὸς τὸν ἄρχοντα τὴν αἰτίαν.*

Ἀναγεῖς maluimus ut responderet *τῷ ἐναγεῖς*.] Livius pag. 58. *Proficiscentibus deinde indignatio oborta, se ut consceleratos contaminatosque ab ludis, festis diebus, coetu quo-*
(220) *dammodo hominum deorumque abactos esse.* Aeschinis porro locus in oratione contra Ctesiph. is est pag. 67 edit. Aldinae. *ἀρχὴν δέ γε ἔφη, ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, εἰ ἐσωφρονεῖτε, οὐδ' ἂν ὠνομάζετο τοὔνομα τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων ἐν ταῖσδε ταῖς ἡμέραις, ἀλλ' ὡς ἐναγεῖς ἐξήγετε ἐκ τοῦ ἱεροῦ.* Leg. *ἀναγεῖς* ex Harp. certe *ἐναγεῖς* tolerari non potest: id enim tantum admisisse Athenienses dicebantur, quod clypeos in aede, quae nondum dedicata fuerat, consecraverant, ob quod unicum admissum quis *ἐναγεῖς* vocaret Athenienses? *ἐναγεῖς* vero pag. 66 sacros et detestabiles vocat Aeschines. Idem Livius pag. 109. *An esse ulla maior aut insignior contumelia potest, quam partem civitatis velut contaminatam indignam connubio haberi?*

Pag. 41. Proprium est *ἀνάκαιον*.] Ex Etymologico sumpsit haec Maussacus in *ἀνάκαιον*. Locus Xenoph. est p. 331.

Ἀνώγεον sine diphthongo maluisset Coprogenius magister etc.] Ex Suida in *ἀνώγεον*. Sic sane Athanasius in dispu-

tatione de Nicaeno concilio contra Arium p. 129. *λέγε μοι ἄνθρωπε, ὅπερ ἐπερωτῶ. ἀρχιτέκτων λαβὼν κάλαμον μέτρα τίθησιν, εἶτα διαγράφει ἀνώγεα καὶ κατώγεα, διώροφα καὶ τριώροφα, ἐὰν φθάσῃ περὶ τὴν πρώτην ὀροφὴν, γινώσκει, ὅτι περὶ τὴν δευτέραν ἀσχολεῖσθαι δεῖ. ἐπὰν δὲ τὴν δευτέραν στέγην συντελέσῃ, νοεῖ, ὅτι ἐγγύς ἐστι πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ κτίσματος. ἡνίκα δ' ἂν προστοιβασθῆναι γένηται τὴν τρίτην ὀροφὴν ὡς πρὸ δύο ἢ τριῶν δόμων, ἀσφαλῶς ἐπίσταται, ὅτι ἤγγικε τὸ συμπέρασμα τῆς οἰκοδομῆς.*

Τῶν ἀπελευθέρων τοὺς ἀφισταμένους.] *Ἰσαῖος ἐν τῷ πρὸς Ἑρμιόνα περὶ ἐγγύης. Ἑρμοκράτην δὲ εἰς τὸ ἀνάκαιον ἐνέβαλε φάσκων ἀπελεύθερον εἶναι, καὶ οὐ πρότερον ἀφῆκε, πρὶν λ' δραχμὰς ἐπράξατο.*

Pag. 42. *Πεσσῶν.*] Non solum de calculis, sed etiam de talis dixit Alexis in *φιλοτραγῳδῷ* apud Stobaeum 254. *στέρ- (221)
γειν τἀμπεσόντα, καὶ θέσθαι πρέπει σοφὸν κυβευτὴν, ἀλλὰ μὴ στένειν τύχην.* Hinc proverbium: *τὸ παρὸν εὖ θέσθαι*: *se servir bien de sa chance.* quo utitur Plato in Gorgia teste Hesych. in *τὸ παρόν*. Cicero *calculum reducere, ut in 12 solet scriptis,* dixit, quod est *ἀναθέσθαι*, ut notat elegantissimus Muretus lib. 2 cap. 13 var. ubi verba Platonis in Hipparcho profert, confertque cum verbis Ciceronis. Idem Plato 1 *πολιτειῶν. ἀλλὰ μεταθώμεθα. κινδυνεύομεν γὰρ οὐκ ὀρθῶς τὸν φίλον καὶ ἐχθρὸν θέσθαι.* Apud Stobaeum vero serm. 278 inter Socratis dicta illud recensetur, *πεττείᾳ τινι ἔοικεν ὁ βίος, καὶ δεῖ ὥσπερ ψῆφόν τινα τίθεσθαι τὸ συμβαῖνον. οὐ γάρ ἐστιν ἄνωθεν βαλεῖν οὐδὲ θέσθαι τὴν ψῆφον.* Alias *ἀναθέσθαι τὴν ψῆφον* legitur. Plutarch. in Romulo initio de aedituo Herculis: *προὔθετο πρὸς τὸν θεὸν διακυβεύειν.* Mox: *τὰς μὲν ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ τιθεὶς, τὰς δ' ὑπὲρ αὐτοῦ ψήφους ἀνεφάνη νικώμενος.* Narrat Plutarchus in Pyrrho sub finem, Antigonum Gonatam dicere solitum de Pyrrho, malo et imprudenti aleatori simillimum sibi videri, fausto quidem, sed qui felici iactu suo male utatur. Sed *εὖ χρῆσθαι* dicit id ibi Plutarchus. Xenophon 4. *ἀπομν.* initio, *μετατίθεσθαι τὰ εἰρημένα* dicit eadem translatione. Philo in legatione ad Caium initio: *ὑπαλλαττόμεθα γὰρ καθάπερ ἐν ταῖς πεττείαις τὰς πράξεις μετατιθέντες, οἰόμενοι τὰ μὲν τυχηρὰ μονιμώτερα εἶναι τῶν φύσει, τὰ δὲ κατὰ φύσιν ἀβεβαιότερα τῶν τυχηρῶν.*

Pag. 43. *Παρασχεῖν.*] *Παρασχεῖν* usurpat Aristoph. in Lysistrata non semel eo sensu p. 850. *κακῶς παρέξω, καὶ οὐχὶ προσκινήσομαι.* Vertit Florens Christ. *dabo hoc maligne nec me habebit mobilem.* *προσκινεῖσθαι* eodem sensu usurpat in *Θεσμοφορ.* Ovidius, *quod socio motu femina virque iuvant.*

Et in *Λυσιστρ.* pag. 844. *ἐὰν δὲ τύπτωσιν* Viri, *παρέχειν χρὴ κακῶς.* Et Artemidorus cap. 80. lib. 1.

(222) Pag. 44. *Ῥαπιζομένην.*] Scribe *ῥαπιζομένην.* Sic enim laudatur a Stobaeo, si memini, et Polluce pag. 337, et Suida in *ἀμφορεαφόρους* et in *ἀνέσπακε* et in *μυιοδόκον*, et Athenaeo et Polluce lib. 7 cap. 13.

Θεώρετρα.] Meursius in Glossario voce *θεώρετρα.* Eustath. *Ἰλ. λ* pag. 881 ex Pausaniae lexico, *προτέλεια ἡ πρὸ τῶν γάμων θέα, ἴσως τὰ λεγόμενα θεώρετρα.*

Λυσίου.] Add. *καὶ ὁ περὶ τῆς ἀμβλώσεως.* Suidas *ζεῦγος ἡμιονικὸν ἢ βοϊκόν. ζεύξαντες τὴν λεγομένην κλινίδα, ἥ ἐστιν ὁμοία διέδρῳ, τὴν τῆς νύμφης μέθοδον ποιοῦνται. παραλαβόντες δὲ αὐτὴν ἐκ τῆς πατρῴας ἑστίας* (hinc Pythagorici dicebant virum sic debere tractare uxorem, quasi supplicem ab ara et foco deductam, teste Aristotele lib. 3 de re famil. cap. 4.) *ἐπὶ τὴν ἅμαξαν ἄγουσιν εἰς τὰ τοῦ γαμοῦντος ἑσπέρας ἱκανῆς. κάθηνται δὲ τρεῖς ἐπὶ ἁμάξης. μέση μὲν ἡ νύμφη,* (Eustathius in *Ἰλ. λ* p. 833 ex Pausaniae lexico.) *ἑκατέρωθεν δὲ ὅ τε νυμφίος καὶ ὁ πάροχος. οὗτος δέ ἐστι φίλος ἢ συγγενὴς ὅτι μάλιστα τιμώμενος καὶ ἀγαπώμενος. ἐπειδὴ δὲ ἡ ἅμαξα ὄχημα ἐλέγετο, ὁ ἐκ τρίτου παροχούμενος πάροχος ἐκλήθη. καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς συνηθείας, κἂν πεζοὶ μετίωσί τινες κόρην, ὁ τρίτος πάροχος λέγεται συμπαρών.* Autor Etymologici in *ἁρμάτειον μέλος. οἱ δὲ, ὅτι τὸ παλαιὸν τὰς παρθένους γαμουμένας ἐπὶ ὀχήματος ἦγον, ὅθεν καὶ παρόχους τοὺς παρανύμφους ἐκάλουν.* De hoc autem ritu sponsam abducendi ab ara Vestae seu foco vide Pollucem.

Pag. 45. *Ἔχειν αὐτὴν δεῖ.*] Add. *ἐν θατέρῳ δὲ, εἰ τὸ ἔτι ἐγκυούμενον ἄνθρωπός ἐστι, καὶ εἰ ἀνεύθυνα τὰ τῶν ἀμβλώσεων ταῖς γυναιξί. Λυσίου μὲν οὔ φασιν εἶναι τούτους τοὺς λόγους.* Quaerebatur in ea oratione, utrum foetus, qui in utero gestatur, homo sit. Si enim hominem esse constat, rea est mulier, quae partum medicamentis abegit, homicidii. In quam sententiam sancti Patres eunt omnes. D. Hieronymus. Plutar-
(223) chus in Timoleonte, *εἶναι γὰρ ἱερὰν τῆς Κόρης τὴν Σικελίαν, ἐπεὶ καὶ τὰ περὶ τὴν ἁρπαγὴν αὐτόθι μυθολογοῦσι γενέσθαι, καὶ τὴν νῆσον ἐν τοῖς γάμοις ἀνακαλυπτήριον αὐτῇ δοθῆναι.* Diodorus Siculus lib. 5 initio. *ἔνιοι δὲ τῶν ποιητῶν μυθολογοῦσι κατὰ τὸν τοῦ Πλούτωνος καὶ Περσεφόνης γάμον ὑπὸ Διὸς ἀνακάλυπτρα τῇ νύμφῃ δοθῆναι ταύτην τὴν νῆσον.* Eodem sensu *ὀπτήρια* dicit Callimachus in hymno, pariter *ἐπαύλια.* Suidas et Etymol. *καλεῖται δ' ἐπαύλια καὶ τὰ μετὰ τὴν ἐχομένην ἡμέραν τῶν γάμων παρὰ τοῦ τῆς νύμφης πατρὸς δῶρα φερόμενα τῷ νυμφίῳ καὶ τῇ νύμφῃ ἐν πομπῆς σχήματι. παῖς γὰρ ἡγεῖται χλανίδα λευκὴν ἔχων καὶ λαμπάδα καιομένην. ἔπειτα*

μετὰ τοῦτον κανηφόρος, εἶθ᾽ αἱ λοιπαὶ ἀκολουθοῦσιν ἐφεξῆς φέρουσαι χρυσία λεκανίδος σμήγματα, φορεῖα, κτένας, κοίτας (*κίστας*) *ἀλαβάστρους, σανδάλια, θήκας, μυράλειπτρα,* (*μύρα, νίτρα* habet Eustathius *Ἰλ. ω*, ubi haec omnia ad verbum leguntur ex Pausaniae lexico) *ἐνίοτε δὲ καὶ τὴν προῖκα ἅμα τῷ νυμφίῳ φέρουσιν, οἱ δέ φασιν ἐπαύλια τὴν δευτέραν μετὰ τοὺς γάμους ἡμέραν καλεῖσθαι, ἐν ᾗ πρῶτον ἐπαυλίζεται τῷ νυμφίῳ ἡ νύμφη.* Sed quomodo deduceretur sponsa, videndus Suidas in *ζεῦγος ἡμιονικόν.*

Tritopatreus.] Fuere et quidam tritopatres dicti, qui Athenis colebantur, de quibus docte Suidas in *τριτοπάτορες. Δήμων ἐν τῇ Ἀτθίδι φησὶ ἀνέμους εἶναι τοὺς τριτοπάτορας. Φιλόχορος δὲ τοὺς τριτοπατρεῖς πάντων γεγονέναι πρώτους. τὴν μὲν γὰρ γῆν καὶ τὸν ἥλιόν φησιν, ὃν καὶ Ἀπόλλωνα καλεῖ, γονεῖς αὐτῶν ἠπίσταντο τότε οἱ ἄνθρωποι, τοὺς δὲ ἐκ τούτων τρίτους πατέρας. Φανόδημος δὲ ἐν ἕκτῳ φησὶν, ὅτι μόνοι οἱ Ἀθηναῖοι θύουσί τε καὶ εὔχονται αὐτοῖς ὑπὲρ γενέσεως παίδων, ὅταν γαμεῖν μέλλωσι. ἐν δὲ τῷ Ὀρφέως φυσικῷ ὀνομάζεσθαι τοὺς τριτοπάτορας Ἀμαλκείδην καὶ Πρωτοκλέα καὶ Πρωτοκλέοντα θυρωροὺς καὶ φύλακας ὄντας τῶν ἀνέμων. ὁ δὲ ἐξηγητικὸν ποιήσας οὐρανοῦ καὶ γῆς φησιν αὐτοὺς εἶναι παῖδας. ὀνόματα δὲ αὐτοῖς Κόττον, Βριάρεον καὶ Γύγην.* Hesychius, *τριπατρεῖς οἱ πρῶτοι γεννώμενοι.* Idem in *τριτοπάτορες, ἀνέμους ἐξ οὐρανοῦ καὶ γῆς γενομένους καὶ γενέσεως ἀρχηγοὺς, οἱ δὲ τοὺς προπατέρας.* (224) Forte *προπάππους* ex Polluce. Hesiodus in Theogonia vers. 147.

Ἄλλοι δ᾽ αὖ γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἐξεγένοντο
Τρεῖς παῖδες μεγάλοι καὶ ὄμβριμοι οὐκ ὀνομαστοὶ,
Κόττος τε Βριάρεώς τε Γύγης θ᾽ ὑπερήφανα τέκνα
Τῶν ἑκατὸν μὲν χεῖρες ἀπ᾽ ὤμων ἀΐσσοντο
Ἄπλαστοι, κεφαλαὶ δὲ ἑκάστῳ πεντήκοντα.

Sed Apollodorus initio biblioth. *οὐρανὸς πρῶτος τοῦ παντὸς ἐδυνάστευσε κόσμου, γήμας δὲ γῆν ἐτέκνωσε πρώτους τοὺς ἑκατόγχειρας προσαγορευθέντας Βριάρεων, Γύην, Κοῖον.* Schol. Aeschyli in Prometheo Vincto p. 25 ait, cum decennali iam bello cum diis bellum gessissent Titanes, essetque utrinque aequa victoria, *ὁ Ζεὺς συνεργοὺς πρὸς τὴν μάχην λαβὼν τοὺς τρεῖς μονοφθάλμους κύκλωπας τὸν Βρόντην, τὸν Στερόπην καὶ τὸν Ἄργον, καὶ τοὺς τρεῖς ἑκατόγχειρας τὸν Κοῖον, τὸν Βριάρεων καὶ τὸν Γύγην, οἵτινες καὶ οὗτοι παῖδες οὐρανοῦ καὶ γῆς ἐχρημάτιζον, καὶ νέκταρ κεράσας ηὔφρανε καὶ πρὸς τὴν μάχην προσέτρεψε.* Sic et Palaephatus. Hos *primigenios* vocare possis ex Censorino.

Anactes.] Anactes et Anaces confundit Maussacus. unde

facile est contra eum argumento ad hominem probare Pollucem et Castorem esse Anactes. Nam ut autor est Plutarchus Theseo, Anaces dicti sunt Castor et Pollux, ubi etiam nominis originem affert. Aelianus lib. 4 Var. Hist. diserte *ἄνακτας* appellatos esse a Menestheo *καὶ Σωτῆρας* narrat. *ἄναξ* etiam epitheton fuit Apollinis, ut ex hymnis apparet in eum conscriptis et omnibus diis commune apud poëtas.

Pag. 46. *Διοσκούρων.*] *Διόσκουροι* etiam *λευκόπωλοι* dicti sunt Zethus et Amphion, teste Schol. Homeri *'Οδ. τ.*

(225) Pag. 47. *"Ανωθεν ἐκ τοῦ* etc.] Sensus est: *c'est ce meschant homme, qui court de la hault devers le temple des Dioscores.* Ibi enim habitabat Pasio, de quo supra dixerat proxime ante haec verba: *μεθ' ἡμέραν εἶ οὐ σώφρων, τὴν δὲ νύκτα, ἐφ' οἷς θάνατος ἡ ζημία, ταῦτα ποιεῖς.* id est, *grassaris, latrocinaris:* deinde ut eum demonstret auditoribus, subiicit *πονηρὸς οὗτος.* Hic ille est malus homo, de quo fortasse audivistis, qui ex templo Dioscurorum, ad quod habitat, noctu grassatur.

Pag. 48. *'Ανακείῳ.*] Ita Hesychius in *Πολυγνώτου.* Sed Pausanias in Atticis p. 12 *Διοσκούρων ἱερὸν* vocat, i. *Castoris et Pollucis*, ut ibidem indicat clarissime, cum de Polygnoti pictura loquitur. Ruit ergo argumentum Maussaci, quod hoc ariete insuper evertemus. *'Ανακεῖον* est templum *Διοσκούρων 'Ανάκων.* sic enim requirit analogia. At Dioscuri Anaces sunt Castor et Pollux, ut docet Plutarchus in Theseo. *καὶ τιμὰς ἰσοθέους ἔσχον "Ανακες προσαγορευθέντες, ἢ διὰ τὰς γενομένας ἀνοχὰς, ἢ διὰ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ κηδεμονίαν τοῦ μηδένα κακῶς παθεῖν, στρατείας τοσαύτης ἔνδον οὔσης. ἀνακῶς γὰρ ἔχειν τοὺς ἐπιμελομένους ἢ φυλάττοντας ὁτιοῦν, καὶ διὰ τοῦτο τοὺς βασιλεῖς ἴσως ἄνακτας καλοῦσι.* Et Aelianus lib. 4 *ποικ.* cap. 5. *καὶ Μενεσθεὺς δὲ ὁ Πετεῶς περὶ τοὺς Τυνδαρίδας οὐκ ἐγένετο ἀχάριστος. ἐκβάλλοντες γὰρ ἐκεῖνοι τοὺς Θησέως υἱοὺς καὶ τὴν μητέρα Θησέως Αἴθραν αἰχμάλωτον λαβόντες, ἔδωκαν τὴν βασιλείαν τῷ Μενεσθεῖ. διὰ ταῦτα πρῶτος ὁ Μενεσθεὺς "Ανακτάς τε καὶ Σωτῆρας ὠνόμασε.* Quomodo Dioscori Castor et Pollux pingerentur, docet Aelianus apud Suidam in *Διόσκουροι.* Locus est elegans. Dioscuri simpliciter Castor et Pollux intelliguntur. Varro lib. 4 de L. L. et Aelius Dionysius, ac Pausanias Lexicographi apud Eustath. in *'Ιλ. α* sub finem p. 1425.

Pag. 49. Le Prince.] Immo *Monseigneur.*

Αὐτοσχεδιαστί.] Improprie loquitur. Nam *αὐτοσχεδιαστὶ*
(226) aliud est. Sed *αὐτοσχεδίως* potius dicere debuit, ut Schol. Aristoph. in Ranas, 226. *καὶ ἄλλα ἄττα τῶν αὐτοσχεδίως συντιθέντων οὐκ ἀνεκτῶς τερατεύονται.* i. *falso comminiscuntur.*

Dionysius in prooemio hist. *οἱ μὲν προαιρούμενοι τὰς κρατίστας ὑποθέσεις, εἰκῇ δὲ καὶ ῥαθύμως αὐτὰς συντιθέντες ἐκ τῶν ἐπιτυχόντων ἀκουσμάτων, οὐδένα ὑπὲρ τῆς προαιρέσεως ἔπαινον κομίζονται. οὐ γὰρ ἀξιοῦμεν αὐτοσχεδίους οὐδὲ ῥαθύμους εἶναι τὰς περί τε πόλεων ἐνδόξων καὶ ἀνδρῶν ἐν δυναστείᾳ γεγονότων ἀναγραφομένας ἱστορίας.* Interpres *ex tempore* vertit, male. Vertendum erat, *temere.* Sic *σχεδιάζειν* sumit pro *temere confingere* idem Dionysius p. 6 et 211 lib. 4, et Diodorus Siculus non semel, Athenaeus etiam, Polybius lib. 12 p. 655, et *αὐτοσχεδιάζειν* p. 654.

Pag. 50. *Ἐπεστράτει.*] Retinuit errorem, qui est in H. Steph. editione. Atqui legendum *ἐπεστάτει.*

Καρτερός.] Schol. Comici in Ranas p. 227. *Ἀθηναῖοι τοῦ Διαγόρου ὡς χλευάζοντος τοὺς θεοὺς κατεψηφισμένοι, ἀνεκήρυξαν τῷ μὲν ἀναιρήσαντι ἀργυρίου τάλαντον, τῷ δὲ ζῶντα κομίσαντι δύο. ἐπεῖθον δὲ καὶ τοὺς ἄλλους Πελοποννησίους, ὡς ἱστορεῖ Καρτερὸς ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν ψηφισμάτων.* Plutarchus in Aristide sub finem Craterum Macedonem appellat.

Pag. 51. *Μυεῖσθαι* et *ἐποπτεύειν*, Mystae et Epoptae.] Himerius Sophista, *οὐ μιμησάμενος τὸν μυστικὸν νόμον, ὃς ἐπόπτῃ τε καὶ μύστῃ μερίζει τὸν χρόνον. ἀλλὰ τὸν αὐτὸν ἐν ταυτῷ μύστην τε ὁμοῦ καὶ προφήτην τῆς ἱερᾶς τελετῆς τῶν ἐν σοὶ λόγων δεξάμενος.*

Pag. 52. *Ἀνεχαίτισεν.*] Dionysius Halic. lib. 5. pag. 289. *καὶ οἱ ἵπποι αὐτῶν ἐμπλέξαντες τὰ στήθη τῇ ῥύμῃ τῆς φορᾶς ἐπὶ τοῖς ὀπισθίοις ἀνίστανται ποσὶ, καὶ τοὺς ἐπιβάτας ἀναχαιτίσαντες ἀποσείουσι.* Gelenius, *sublataque cervice sessores excutiunt.*

Pag. 53. Athenaeo, lib. 13. Dipnos.] Pag. 586. *Λυσίας* (227)
ἐν τῷ πρὸς Λαΐδα, εἰ γνήσιος ὁ λόγος, τούτων μνημονεύει. Φιλύρα γέ τοι ἐπαύσατο πορνευομένη ἔτι νέα οὖσα καὶ Σκιώνη καὶ Ἱππάφεσις καὶ Θεόκλεια καὶ Ψαμάθη καὶ Λαγίσκα καὶ Ἄνθεια. μήποτε δὲ δεῖ γράφειν Ἄντειαν, et caetera, quae ad textum Harpocr. adscripsi, quod confirmat Athenaeus ex orat. in Neaeram.

Θρακίαις πύλαις, nam ita restituimus, cum antea legeretur *Θρασείαις.*] Sed legendum est *Θριασίαις πύλαις*, quarum meminit Hesychius. Thucyd. lib. 2 ad Eleusinem versas fuisse testatur et Plutarchus Themist. quod hic optime quadrat. At *Θρᾳκίαι πύλαι*, quarum meminit etiam Polyaenus lib. 4, ubi de Lysimacho, nil ad hunc locum. Porro decretum contra Megareas sic refert Schol. Arist. in Ranas p. 273. Postquam enim retulit Timocreontis Rhodii scholium, *ὤφελες, ὦ τυφλὲ πλοῦτε, μήτ' ἐν γῇ, μήτ' ἐν θαλάττῃ, μήτ' ἐν ἠπείρῳ φανήμεναι,*

etc. addit, *τούτοις ἔοικε τὰ ὑπὸ Περικλέους εἰσηγηθέντα. ἔγραψε γὰρ ψήφισμα τοιοῦτον, ὁ Περικλῆς Μεγαρέας μήτ' ἀγορᾶς μήτε θαλάττης μήτ' ἠπείρου μετέχειν.* Sed et quod alicubi lego, scriptum erat Megarenses a mysteriis arceri, ut notavi ad Harpocr. hoc loco. Sed et alibi legi notatum sic fere. Quanti vero mysteria fecerint Athenienses, patet ex decreto adversus Megarenses. Sed haec nota Schol. potius conveniret ad illa ex Acharnens. ubi etiam repetitur inferius scholion, ubi ait Dicaeop. *ἐντεῦθεν ὀργῇ Περικλέης ὁ Ὀλύμπιος ἤστραπτεν, ἐβρόντα, συνεκύκα τὴν Ἑλλάδα, ἐτίθει νόμους ὥσπερ σκολιὰ γεγραμμένους, ὡς χρὴ Μεγαρέας μήτ' ἐν γῇ, μήτ' ἐν ἀγορᾷ, μήτ' ἐν θαλάττῃ, μήτ' ἐν ἠπείρῳ μένειν.* Nota *νόμους.* mox *ψήφισμα* appellat rectius. sed eo loco ad *νόμους μουσικοὺς* alludit, quod non animadvertit Schol. In Scholiis ad *Εἰρήνην* p. 667. *ἐπεὶ ψήφισμα περὶ τῶν Μεγαρέων ὁ Περικλῆς ἔγραψε, μήτε γῆς, μήτε λιμένων Ἀττικῶν αὐτοὺς ἐπιβαίνειν. εἰ δὲ μὴ, τὸν ληφθέντα ἀγώγιμον εἶναι.*

(228) *Ἀντιγραφεῖς.*] Aristoph. Equitibus in fine: *ὅπως γένωμαί σοι φανὸς ὑπογραφεὺς δικῶν.* Schol. *ἐπὶ δήμου δὲ ὑπογραφεὺς ἐλέγετο, ὁ δὲ τοῦ βουλευτηρίου ἀντιγραφεύς. δημοσίου δὲ γενομένου ἔγραφον ἀμφότεροι τὰ λεγόμενα.*

Pag. 54. De qua videndus Suidas.] Suidas nil habet, nisi ex Harpocrat. Porro *ἀντιγραφὴ* secundo sensu parum ab *ἀντωμοσία* differre videtur. Suidas: *ἀντωμοσία γραφὴ κατά τινος ἔνορκος, περὶ ὧν ἠδικῆσθαί φησι. διωμοσία δὲ ὁ ἑκατέρωθεν γινόμενος ὅρκος ὑπὸ τῶν διαδικαζομένων.*

Ἀντίθεσις.] Aliter *ἀντίθεσιν* sumit Ulpianus ubique, ut legenti patebit, qui etiam aetate posterior fuit Harpocratione, et Christianus: nam in secundam Olynth. laudat Theologi prooemium in Basilium. Sed in Ulpiani scholiis multa a recentioribus sunt temere assuta, quale et hoc esse existimo. Ulpiani Rhetoris meminit Eunapius, et Sozomenus, aut quis alius in Hist. Eccles.

Φιλέως.] Delendum *Φιλέως.* Nam eo loco sic scribitur, *ὁ μέν γε ὑπὸ γνωρίμου καὶ τούτου μεθύοντος ἐναντίον ἓξ ἢ ἑπτὰ ἀνθρώπων ἐπλήγη καὶ τούτων γνωρίμων.* De Enaeone loquitur, qui in convivio a Boeoto quodam percussus fuerat, et iratus ob iniuriam acceptam eum interfecerat. Confert ergo sibi illatam iniuriam Demosth. *ἐγὼ δὲ ὑπ' ἐχθροῦ νήφοντος, ἕωθεν, ὕβρει οὐκ οἴνῳ τοῦτο ποιοῦντος, ἐναντίον πολλῶν καὶ ξένων καὶ πολιτῶν ὑβριζόμην, καὶ ταῦτ' ἐν ἱερῷ, καὶ οἷ πολλή μοι ἦν ἀνάγκη βαδίζειν χορηγοῦντι.* In quibus esse antithesim notat etiam Ulpianus eo loco. Post *γνωρίμων* omisi haec, quae necessaria sunt, *οἱ τὸν μὲν κακιεῖν οἷς ἔπραξε, τὸν δ' ἐπαινέσα-*

σθαι, μετὰ ταῦτα ἀνασχόμενον καὶ κατασχόνθ' ἑαυτὸν ἔμελλον, καὶ ταῦτ' εἰς οἰκίαν ἐλθὼν ἐπὶ δεῖπνον, οἷ μηδὲ βαδίζειν ἐξῆν αὐτῷ.

Pag. 55. Ἀντίπατρος Ἰολάου παῖς restituimus.] Sed et Antipatri filius fuit Iolaus, avo cognominis, is qui venenum (229)
Alexandro propinavit, cum esset regis pincerna ἀρχιοινοχόος, ut ait Plutarch. Dio in orat. 64 de fortuna, τίς γὰρ ἤλπισεν, ὅτι τὸν Ἡρακλέα ἀποκτενεῖ χιτὼν καὶ γυνή; ὅτι τὸν Ἀλέξανδρον δοῦλος καὶ κύλιξ; Male Casaubonus Ἰόλαος legit. Recte enim δοῦλος, id est, *minister regius*, de Iolao dicitur, cuius nomen taceri maiorem ἔμφασιν habet, ut χιτὼν καὶ γυνή, non Deianiram dicit. Sed obiter monemus eo loci gravius subesse mendum: τίς ἂν ἤλπισεν Ἰνδῶν ἄρξειν ὀρέα, Λυδῶν βασιλεύσειν ποιμένα; Lege ἄρξειν κουρέα ex Helladio Besantin. et Diodoro et Libanio in orat. ad Antioch.

Suidas.] In Ἀντίπατρος.

Pag. 56. Ῥαμνούσιοι καλοί.] Ὁ Δῆμος Pyrilampis filius, καλὸς dictus Aristoph. in Vespis, Hesychio, aliisque videtur fuisse Rhamnusius. Nam Pyrilampes Antiphontis filius dicitur a Plutarcho lib. de daemonio Socratis. Est et Pyrilampes Antiphontis pater apud Platonem in Parmenide initio. Plures fuere Antiphontes, ut notavi ad Xenoph. p. 274.

Pag. 57. Stephanus voce ἀγκών.] Et Etymologus in ἀντρών.

Pag. 58. Ἄξονες et Κύρβεις.] Etymol. ἄξονες ξύλα ἦν τετράγωνα ἀπὸ τοῦ ἐδάφους μέχρι τοῦ ὀρόφου διήκοντα, καὶ διά τινος περόνης στρεφόμενα, ἐφ' ὧν οἱ Σόλωνος νόμοι ἐπεγράφοντο τοῖς τῶν ἁμαξῶν ἄξοσιν ὁμοίως κώδιξι στρεφόμενοι. At κύρβεις sunt, quos *libros sacrorum* vocat Varro lib. 4 de ling. lat. *Athenis in libris sacrorum scriptum est κάπρῳ καὶ πόρκῳ.* Vide orat. Lysiae contra Nicomachum scribam, et quae ibi notavi.

Polemonis.] Ἐν τοῖς πρὸς Ἐρατοσθένην, i. *adversus Eratosthenem.* Hic Polemon libros scripserat adversus plurimos autores, ut ex Athenaeo et Suida discimus, πρὸς Τίμαιον, qui (230)
liber laudatur a Schol. Soph. in Oedip. Colon. p. 274. idem πρὸς Ἐρατοσθ. scripserat. Unde corrigendus est idem schol. p. 288. Πολέμων ἐν τοῖς περὶ Ἐρατοσθένην. Lege πρός. Hic Polemo Eratosthenem in suis libris passim lacerabat, quanquam non ita εὐκαταφρόνητος est Eratosthenes, ut Polemo vult, qui eum ne Athenas quidem venisse asserebat teste Strabone lib. 1. Intelligit autem Strabo libros Polemonis περὶ τῆς Ἀθήνησιν Ἐρατοσθένους ἐπιδημίας, qui laudantur ab interprete Aristoph. in Avibus initio. Ex hoc maledicendi et re-

prehendendi morbo *στηλοκόπος* dictus esse Polemo mihi videtur, quod omnes scriptores proscriberet, *ἐστηλίτευε.* Certe haec ratio probabilior est, quam ea, quae a Casaubono affertur in notis ad Athenaeum, quod scilicet Polemo studiosus erat in colligendis publicis monumentis et inscriptionibus, quae erant in acropoli. Is Polemo Eratosth. reprehenderat, quod *κύρβεις τριγώνους* esse dixerat, *ἄξονας τετραγώνους.* Suidas in *κύρβεις. Ἐρατοσθένης δὲ τριγώνους αὐτάς φησιν εἶναι, Ἀριστοφάνης δὲ ὁμοίας εἶναί φησι τοῖς ἄξοσι, πλὴν ὅτι οἱ μὲν ἄξονες νόμους, αἱ δὲ κύρβεις οὐσίας* (leg. *θυσίας.* sic et supra emendo) *εἶχον. ἀμφοτέρων δὲ τὸ κατασκεύασμα τοιοῦτον. πλινθίων τι μέγα ἀνδρόμηκες ἡρμοσμένα ἔχον τετράγωνα ξύλα τὰς πλευρὰς πλατείας ἔχοντα καὶ γραμμάτων πλήρεις, ἑκατέρωθεν δὲ κνώδοντας, ὥστε κινεῖσθαι καὶ μεταστρέφεσθαι ὑπὸ τῶν ἀναγινωσκόντων.* Quibus verbis lucem accipiunt illa Polemonis: *ποιοῦσι δὲ φαντασίαν τρίγωνον.* Plutarchus Solone: *ἰσχὺν δὲ τοῖς νόμοις πᾶσιν εἰς ἑκατὸν ἐνιαυτοὺς ἔδωκε, καὶ κατεγράφησαν εἰς ξυλίνους ἄξονας ἐν πλαισίοις περιέχουσι στρεφομένους, ὧν ἔτι καθ' ἡμᾶς ἐν πρυτανείῳ λείψανα μικρὰ διεσώζετο. καὶ προσηγορεύθησαν, ὥς Ἀριστοτέλης φησὶ, κύρβεις* etc. *ἔνιοι δέ φασιν ἰδίως, ἐν οἷς ἱερὰ καὶ θυσίαι περιέχονται, κύρβεις, ἄξονας δὲ τοὺς ἄλλους.* Errat Maussacus, non enim dicit
(231) Polemo *τοὺς ἄξονας* in prytaneo propositos, sed sua aetate quasdam axonum reliquias ibi asservari, ut Plutarchus. Certum enim est olim in porticu propositas. Isocrates in Areopagit. p. 292. Pausanias p. 12 cum Plutarcho sentit.

Demosth. in orat. contra Cononem.] Et contra Androtionem saepius.

Deductio.] Abductio.

Pag. 59. *Ἔνδειξις* --- Pollux.] *Ἔνδειξις μὲν ὄνομά ἐστι δίκης κατὰ τῶν ὀφειλόντων τῇ πόλει, πολιτεύεσθαι δὲ διεγχειρούντων* ait. Ulpianus in Androtionianam: *λέγεται δὲ ἔνδειξις καὶ κατὰ τῶν ἀνδροφόνων, ὅταν κατίωσιν ὅπου μὴ ἔξεστι, ὥς φησι ἐν τῷ κατ' Ἀριστοκράτους, καὶ τοὺς φεύγοντας ἐνδεικνύντων. Γίνεται ἔνδειξις καὶ κατὰ προδοτῶν, τοῦτο δὲ εἴρηται ἐν τῷ ἐννάτῳ τῶν Φιλιππ. ἐνιαυτῷ δὲ πρότερον τῆς ἁλώσεως ἐνέδειξε indicavit τὸν Φιλιστίδην.* Suidas: *ἀπαγωγὴ μήνυσις ἔγγραφος διδομένη τῷ ἄρχοντι περὶ τοῦ δεῖν ἀπαχθῆναι τὸν δεῖνα.* De *ἐνδείξεως* actione optime Suidas, *ἔνδειξις ἐάν τις ἄτιμος ὢν ἢ ὠφληκὼς τῷ δημοσίῳ καὶ μὴ ἐκτετικὼς ἄρχειν ἢ δικάζειν ἐπιχειροίη, τοῦτον ἐνδείκνυσιν ὁ βουλόμενος τῶν πολιτῶν, ὁμοίως καὶ τὸν ἀντιποιούμενον πράξεων ἢ τόπων ἀπηγορευμένων τοῖς τόποις, οἷον τὸν ἠταιρηκότα τῆς ἀγορᾶς καὶ τοῦ λέγειν ἐν τῷ δήμῳ. ἔτι τὸν κακῶς λέγοντα τοὺς τετελευτηκότας ἀδίκως. ἐκει-*

τα τοῖς ἁλοῦσι τούτων τινὸς τιμῶσιν οἱ δικασταὶ, τί χρὴ παθεῖν ἢ ἀποτίσαι.

Ἀπατούρια.] Historiam hanc intelligit Nonnus lib. 27 Dionys. p. 716, ubi Iuppiter Palladem hortatur, ut Baccho favere adversus Indos velit:

Αἰγίδα σεῖο τίνασσε προασπίζουσα Λυαίου
Σεῖο κασιγνήτου μελαναιγίδος, ὃς σέο πάτρην
Ῥύσεται ἐξελάσας Βοιώτιον ἡγεμονῆα,
Καὶ μέλος ἀείσει ζωάγριον ἀστὸς Ἐλευθοῦς
Πιστὸν ἀνευάζων Ἀπατούριον υἷα Θυώνης.

Vide sis Castellanum de festis Graecorum.

Pag. 60. *Περὶ Οἰνόης.*] Etymolog. in *κουρεῶτις, περὶ* (232) *τῆς Οἰνόης καὶ Μελαίνης* habet. Mirum autem est Pausaniam in Boeoticis pag. 227, ubi originem illius Xanthi refert, ab Andropompo occisum esse dicere. Fuit vero Andropompus Melanthi pater, ut idem in Atticis scribit. Fallitur autem Maussacus, qui *Κελαινῶν* correxit, cum *Μελαινῶν* legi debeat ex Etymologo et Polyaeno. Stephanus, *Μελαινεῖς δῆμος τῆς Ἀντιοχίδος φυλῆς. Καλλίμαχος δὲ Μελαινάς φησι τὸν δῆμον κεκλῆσθαι. ὁ δημότης Μελαινεύς. τὰ τοπικὰ ἐκ Μελαινῶν.*

Ἀπηλοημένος.] Sisenna hist. lib. 3 apud Nonium in Adesum: *Iisdem temporibus Aesernini duplici fossa valloque circundati, frumento adeso, quod ex areis in oppidum portatum est.* *Ἀλοᾶν* igitur est *in area frumentum triturare*, quod fiebat silicibus olim apud Graecos et Rom. unde Poëta: *et torrere parant flammis et frangere saxo*: et ab Aeschine *περὶ παραπρεσβείας* p. 46. *αὐτῶν τοὺς ὁμήρους λαβόντες Φωκεῖς κατηλόησαν*, id est, *obtriverunt*. Plutarchus in libello de fortibus mulierum gestis, a Thessalis id factum in obsidibus Phocensium scribit. male Volfius vertit, *occiderunt*, quasi ab *ἀλοιᾶν*, non ab *ἀλοᾶν*. Vide Xenoph. Oeconom. in fine p. 503. Augustinus de gestis Pelagii: *cum videamus exempli gratia et sine tribulis areas triturari, quamvis adiuvent si adsint.* Suidas in *ἀτιμώρητος* ex Aeliano refert, *οὐ μὴν ἀτιμωρήτους ἐγένετο μεῖναι τοὺς παῖδας τοὺς ἀλοηθέντας, ἑτεραλκὴς γὰρ ἡ νίκη γενομένη τῶν πλησίον ἦν.* Ad illam quam dixi historiam alludit Zonaras tomo 2 de Pyrrhi elefantis: *καὶ τοῖς ποσὶ δὲ οὐ μείους κατηλόων συμπατουμένους.*

Pag. 61. Vera sedes verbi *ἀπίλλειν.*] Imo recte Aldus in editione sua hoc verbum posuerat ante vocem *ἀπειπεῖν*, nec loco movere debuerat Maussacus, sed potius *ἀπείλλειν* emendare: est enim verbum compositum *ἀπὸ τοῦ εἴλλειν.* Vide Suidam.

(233) *Ὑποδέδενται.*] *Ἐπειδὰν δὲ συλλέγωσι, καὶ μετ' ἀλλήλων γένωνται, κακῶν καὶ αἰσχρῶν οὐδὲν ἐλλείπουσι.*

Equestre hoc certamen.] Etymol. *ἀποβατικὸς, ἀγῶνος ὄνομα, ἐν ᾧ οἱ ἔμπειροι τοῦ ἐλαύνειν ἅρματα ἅμα θεόντων τῶν ἵππων ἀπέβαινον διὰ τοῦ τροχοῦ ἐπὶ τὸ δίφρον, καὶ πάλιν κατέβαινον ἀπταίστως, καὶ ἦν τὸ ἀγώνισμα πεζοῦ ἅμα καὶ ἱππέων. καλεῖται δὲ ἀποβατικὸς ἡνίοχος ὁ εἰς τοῦτο δηλονότι τὸ ἀγώνισμα ἐπιτήδειος.* Lege omnino *ἀνέβαινον.* Sed et Dionysius lib. 7 in fine, ubi ludos Circenses, qui magni dicuntur, fuse describit: post pompam, inquit, certamina inchoabant. Primus locus erat quadrigis, bigis, et singulari equo, ut olim fiebat in Olympico agone, suoque etiam tempore factum ait Dionysius. Addit deinde duo veterum Graecorum instituta adhuc a Romanis observari studiose, alterum ex illis sunt trigae, quarum usus desitus est in Graecia: Heroicis vero temporibus usitatissimae fuere, iisque Graecos in praeliis utentes Homerus inducit, *δυσὶ γὰρ ἵπποις ἐζευγμένοις, ὃν τρόπον ζεύγνυνται συνωρὶς, τρίτος παρείπετο σειραῖος, ὃν ἀπὸ τοῦ παρηωρῆσθαι καὶ συνεζεῦχθαι* (lego *μὴ συνεζεῦχθαι*) *παρήωρον ἐκάλουν οἱ παλαιοί.* Alterum ex illis institutis est vectorum, qui *παραβάται* vulgo, *ἀποβάται* ab Athen. dicuntur, *ἕτερον δὲ παρ' ὀλίγαις ἔτι φυλαττόμενον πόλεσιν Ἑλληνίσιν ἐν ἱερουργίαις τισὶν ἀρχαϊκαῖς ὁ τῶν παρεμβεβηκότων τοῖς ἅρμασι δρόμος. ὅταν γὰρ τέλος αἱ τῶν ἱππέων* (alii *ἵππων*) *ἅμιλλαι λάβωνται, ἀποπηδῶντες ἀπὸ τῶν ἁρμάτων οἱ παροχούμενοι τοῖς ἡνιόχοις, οὓς οἱ ποιηταὶ μὲν παραβάτας, Ἀθηναῖοι δὲ ἀποβάτας καλοῦσι, τὸν σταδιαῖον ἁμιλλῶνται δρόμον αὐτοὶ πρὸς ἀλλήλους.* Cum hoc insigni loco comparandus est locus Livii lib 44. *Mos erat tum nondum hac effusione circi inducta bestiis omnium gentium circum complendi, varia spectaculorum conquirere genera, nec semel quidrigis, semel desultore misso, vix unius horae tempus*
(234) *utrumque circulum complebat. Desultor* ad verbum est, qui *ἀποβάτης* Dionysio, sed *desultor* apud Rom. dupliciter sumitur, tam pro *ἀποβάτης*, de quo diximus, quam pro *μεταβάτης*, qui scilicet binos aut ternos aut quaternos equos transilit. Ut Florus de Teutobocho. Isidorus lib. 18 de Circo: *Desultores nominati, quod olim, prout quisque ad finem cursus venerat, desiliebat et currebat:* is est *ἀποβάτης*. *Sive quod de equo in equum transiliebat*: is est *μεταβάτης*: de quibus Livii locus intelligi potest. Hyginus: *unde et Romani institutum servant, cum desultorem mittunt* (vide Cassiod. lib. 3. ep. 51) *unus duos equos habet et pileum in capite, de equo in equum transilit, quod ille* (Pollux) *sua et fratris vice fungatur.* Vetus Epigramma: *Castoribus simpli rite dicantur equi.* Simpli equi

sunt desultorii (seu singulares) Graecis *κέλητες*, Latinis etiam *sellarii*, teste Suida. Vide Harpocr. in *ἅμιππος*. Singulatores tamen seu singulares equites differunt a desultoribus. Glossae: *singulator κέλης*, et ita apud Dionysium, hic, et Isidorum loco cit. distinguuntur. *κέλητες* tamen, cum de equis dicitur, tam de desultoriis quam de singularibus dicitur. Sed et de desultore *κελητίζειν* dixit Homerus *Ἰλ.* o et ibi Eustathius. Aliud sunt *ἀναβάται*, quorum meminit Pausanias Eliac. 1, ubi *τὸν κάλπης δρόμον* explanat. Plutarchus in Phocione: *Φωκίων δὲ τῷ υἱῷ βουλομένῳ ἀγωνίσασθαι Παναθηναίοις, ἀποβάτην, ἐφῆκεν* etc.

Pag. 62. *Ἀποδέκτας.*] Contra est Pollux p. 399, cui consentit Schol. Comici in Vespas. *κωλακρέτης δὲ καλεῖται ὁ κατέχων τὰ χρήματα τῆς πόλεως, ὁ ταμίας τοῦ δικαστικοῦ μισθοῦ καὶ τῶν εἰς θεοὺς ἀναλωμάτων. νόμος δὲ ἦν τὰ ὑπολειπόμενα τῆς θυσίας τοὺς ἱερέας λαμβάνειν, οἷον δέρματά εἰσι καὶ κωλαί.* Ubi vides originem *τῶν κωλακρετῶν* ac derivationem nominis dari. Sane Colacretes dispensatores fuisse *δικαστικοῦ μισθοῦ* (235) docet Aristoph. p. 483 in illo versu, *πλὴν κωλακρέτου γάλα πίνειν*, i. *τριώβολον δικαστικόν*. et in Avibus p. 611. *τὴν λοιδορίαν, τὸν κωλακρέτην, τὰ τριώβολα.* Ubi Schol. *τὸν ταμίαν τῶν πολιτικῶν χρημάτων. Ἀριστοφάνης ὁ γραμματικὸς τούτους ταμίας εἶναί φησι τοῦ δικαστικοῦ μισθοῦ.* (Sic Hesychius,) *οὐ μόνον δὲ τούτου τὴν ἐπιμέλειαν ἐποιοῦντο, ὥς φησι, ἀλλὰ καὶ τὰ εἰς θεοὺς ἀναλισκόμενα διὰ τούτων ἀνηλίσκετο. ὡς Ἀνδροτίων γράφει οὕτως. τοῖς δὲ ἰοῦσι* etc. ut supra Maussacus retulit hac pagina, quibus adde: *ταμίαι δὲ ἦσαν καὶ προεστῶτες τῆς δημοσίας σιτήσεως.* Quae tamen ultima non puto esse Androtionis. Suidas, *ἀποδέκται. ἄρχοντές κληρωτοὶ δέκα τὸν ἀριθμὸν κατὰ φυλήν, οἵ τινες παρελάμβανον καὶ ἀπεδέχοντο* (hinc nomen) *τὰ γραμματεῖα τῶν ὀφειλόντων τῷ δημοσίῳ. εἶτα ἐζήτουν τὰ ὀφειλόμενα, καὶ τὰ ἀποδιδόμενα χρήματα σὺν τῇ βουλῇ ἐμέριζον, εἰς ἃ χρὴ ἀναλίσκειν, καὶ γενομένης τῆς καταβολῆς τῶν ὀφειλομένων χρημάτων ἀπήλειφον τὰ γραμματεῖα δημόσια*, quae apud Etymol. quoque leguntur.

Ἀπὸ τῶν κωλῶν.] Ea est sententia Florentis Christiani in notis ad Aristoph. Vespas, ex quo Maussacus haec ad verbum transcripsit tacito autoris nomine. Sunt autem haec verissima. Nam et Aristoph. in *Νεφέλαις* p. 113. *οὐκοῦν τὰ νομιζόμενα σὺ τούτων λαμβάνεις.* Scholiastes notat: *τὸ δέρμα καὶ τὰς κωλάς, ἐπειδὴ νόμος ἦν τὰ ὑπολειπόμενα τῆς θυσίας τὸν ἱερέα λαμβάνειν. ἄλλως. τὰ ἔθιμα τῶν παρεχομένων τοῖς ἱερεῦσι δέρματα καὶ κῶλα.* Etymolog. *κολακρέται οἱ τῶν ἀργυρίων ταμίαι, οἳ τὸ τριηραρχεῖν ἔταττον.*

Νῦν ut docuerat Heraclides.] *Νῦν* pro *tunc* usurpat Demosth. pro corona non longe ab initio et pag. 139.

Pag. 63. *Λυμαινόμενος*.] "Ισ. λειαινόμενος Non placet. Omnino scribe *ἀπολυμαινόμενος*, quo utitur Schol. Apollonii. Sed omnino nil mutandum est. *Ἀποψῶν καὶ λυμαινόμενος*
(236) eleganter Graeci dicunt, praepositionem *ἀπὸ* reticentes in secundo verbo, quae *ἀπὸ κοινοῦ* subaudienda est. Ita Sophocles in Antig. pag. 235. *καὶ ξυμμετίσχω καὶ φέρω τῆς αἰτίας*, supple *ξυμφέρω*. Vide Etymolog. in *ἀπολυμαίνω*. Tamen *λυμαίνεσθαι* recte habet: et *καθαίρειν* explicat Hesych. Homerus *δαιτῶν ἀπὸ λυμαντῆρα*. Etymol. in *λυμαντήρ*. *ἡ ἀπό παρέλκει. λυμαντῆρα τὸν καθαρτῆρα τῶν δαιτῶν, ἢ ἐκ τῶν σκυβάλων τὰ βρώσιμα ἀποκαθαίροντα*.

Pag. 64. *Ὁ Πατρῷος*.] *Ζεὺς πατρῷος* a Graecis cultus teste Dione in Olympica orat. Fuit et *Ζεὺς πατρῷος* Athen. ut testis est Schol. Comici ad Nubes versus finem. (Imo Plato Euthyd. pag. 302 nullum Athen. Iovem *πατρῷον* esse diserte affirmat:) ubi et de Apolline *πατρῴῳ* loquitur. Is videtur esse Apollo, de quo Cicero 3 de nat. Deor. *Vulcani item complures, primus Coelo natus, ex quo Minerva Apollinem eum, cuius in tutela Athenas Antiqui historici esse voluerunt.* Mox: *Apollinum antiquissimus is, quem paulo ante ex Vulcano natum esse dixi, custodem Athenarum.* Sic et Bacchus is, quem Athenienses in mysteriis celebrabant, alius est ab eo Baccho, qui Thebis colebatur. Nam Arrianus lib. 2 de gestis Alexandri, *καθάπερ καὶ Ἀθηναῖοι Διόνυσον τὸν Διὸς καὶ Κόρης σέβουσιν ἄλλον τοῦτον Διόνυσον, καὶ ὁ ἴακχος ὁ μυστικὸς τούτῳ τῷ Διονύσῳ οὐχὶ τῷ Θηβαίῳ ἐπᾴδεται.* Idem testatur Nonnus in Dionys. lib. v, ubi hunc Iovis in draconem versi et Proserpinae f. Zagreum vocat, quem Titanes discerpserunt, ut idem canit lib. vi. Caeterum Athenienses et hunc Zagreum colebant, et Bacchum Semele natum, et tertium Iacchum Baccho et Aura genitum, ut canit idem Nonnus lib. ult. Dionys. in fine. De eo et Cicero dicit: *Dionysos multos habemus, primum e Iove et Proserpina natum.* Erat et Mercurius *πατρῷος* Athe-
(237) nis. Nam Hermes Andocidis *πατρῷος* dicitur a Lysia in orat. contra Andocidem.

Euthyphr.] Euthydemo 302.

Ἀπόμισθοι.] Dicuntur et *ἔκμισθοι* Hesychio, cui contrarium *ἔμμισθοι* Suidae.

Pag. 65. *Ἀπὸ μισθωμάτων ἔθυον*.] Pag. 283. Dionysius Halicarn. de Romulo lib. 2 p. 82. *διελὼν τὴν γῆν εἰς τριάκοντα κλήρους ἴσους, ἑκάστῃ φράτρᾳ κλῆρον ἀπέδωκε ἕνα, ἐξελὼν τὴν ἀρκοῦσαν εἰς ἱερὰ καὶ τεμένη, τινὰ καὶ τῷ κοινῷ γῆν κατα-*

λιπῶν. *Templorum vectigalia* Tertullianus in Apologet. et de Idololat. appellat. Idem Dionysius lib. 3 p. 170. χωρὶς τῶν ἱερῶν κτημάτων, ἐξ ὧν αἱ θυσίαι τοῖς θεοῖς ἐγίνοντο, apud Albanos scilicet. Censorinus de die natali initio: *Itaque cum perceperant fruges, antequam vescerentur, diis libare instituerant, et cum agros atque urbes deorum munere possiderent, partem quandam templis sacellisque, ubi eos colerent, dicaverunt: quidam etiam pro caetera bona corporis valetudine crinem Deo sacrum pascebant.* Aristides Panathen. initio: χῶρός τις ἀνθρώπων ἴδιος ἐκ πάσης γῆς ἐξῃρημένος, ὥσπερ οἱ τῶν τεμενῶν ὅροι. Meminere et scriptores de limitibus agrorum.

Excedamus.] Falli videtur Didymus, qui ἀπὸ μισθωμάτων interpretatus est ex vectigalibus templorum. Neque enim merito reprehenderentur Athenienses ab Isocrate, quod ex reditibus templorum sacrificarent, quippe cum id recte fieri possit. Malim interpretari *ex locatione.* Videtur enim moris fuisse, ut Magistratus hostias et sumptum omnem sacrificii locarent ei, qui minoris licitatus esset, quod vocamus *donné au rabais:* quod fieri in sanctissimis templis merito indignatur Isocrates, cum in festis peregrinorum deorum et sacrificia et epula magnificentissima fierent.

Pag. 66. Ἀπόῤῥητα.] Sic in Θεσμοφ. p. 770. κἂν θεσμοφόροιν μέλλουσι περὶ μοῦ τήμερον ἐκκλησιάζειν. i. ἐν θεσμοφορίοις. Ἀπόῤῥητα aliquando pro arcanis Senatus consiliis, ut in Midiana: *Μειδίας Ἀναγυῤῥάσιος προβέβληται Πλουτάρχῳ Προξενεῖ, τὰ ἀπόῤῥητα εἶδεν. ἡ πόλις αὐτὸν οὐ χωρεῖ.* Aristoph. Ἐκκλησιαζ. κοὔτ' ἀπόῤῥητ' ἔφη ἐκ θεσμοφόροιν (i. φορίων) ἑκάστοτ' αὐτὰς ἐκφέρειν, σὲ δὲ κἀμὲ βουλεύοντε (Senatores) τοῦτο δρᾷν ἀεί. Andocides p. 21 non semel. (238)

Suidam.] Quae habet Suidas, sumpsit ab Ulpiano in Olynthiacam 2 de dolo Philippi: καὶ τὸ τρυλλούμενόν ποτε ἀπόῤῥητον ἐκεῖνο κατασκευάσειν. Sed minime pertinent ad hunc Harpocr. locum, qui ἀπόῤῥητα intelligit convicia, quae iacere in alterum legibus interdictum esset. Ea quae fuerint, docet Lysias ἐν τῷ κατὰ Θεομνήστου. Aliud longe ac diversum significat apud Aristoph. in Ranis pag. 229. ἢ προδίδωσι φρούριον, ἢ ναῦς, ἢ τὰ 'πόῤῥητ' ἀποπέμπει ἐξ Αἰγίνης Θωρυκίων ὢν εἰκοστολόγος, κακοδαίμων. Scholiastes: ἀπόῤῥητα δὲ ἔλεγον τὰ ἀπειρημένα ἐξάγεσθαι. ἐν γοῦν τούτοις ἐπιφέρει (Aristoph. sequenti versu subiicit,) ἀσκώματα καὶ λίνα καὶ πίτταν, δῆλον ὅτι etc. Idem εἰκοστολόγος explicat τὰ εἰκοστὰ ἐν τῇ κρίσει συνάγων. Et in Equitibus: νὴ Δί' ἐξαγαγών γε τἀπόῤῥητα ἅμ'. ἄρτον καὶ κρέας καὶ τέμαχος. Respondet allan-

topola Cleoni, qui eum prius accusaverat: *τουτονὶ τὸν ἄνδρα ἐγὼ δείκνυμι, καί φημ' ἐξάγειν ταῖσι Πελοποννησίων τριήρεσι ζωμεύματα.* Ludit. pro *ὑποζώματα* ait Schol. *ἀπείρητο δὲ ἀπὸ Ἀθηναίων ἐξάγειν ξύλα καὶ πίτταν.*

Pag. 68. Hoc tantum scio *ἀποστασίου δίκην.*] Imo, intellige *πρὸς Ξενοφῶντα ἀποστασίου ἀπολογία.* Sic enim apud Dionys. Halic. inscribitur.

Servi.] Servi, qui absentibus dominis aufugerant. ac se pro liberis hominibus gerebant, *ἀφίστασθαι εἰς ἐλευθερίαν* dicuntur Dioni.

(239) Pag 69. Ex Valerio lib. 2 cap. 6.] Imo cap. 1, cuius verba sunt: *Age quid illud institutum Athenarum quam memorabile, quod convictus a patrono libertus ingratus iure libertatis exuitur.* In quo autem consisteret illud officium libertorum, docet Plato XI de legibus pag. 915.

Pag. 71. *Δίκας τε.*] Lege *δίκας τάς τε.*

Pag. 72. *Ἀποτίμημα.*] De locatione praediorum pupillarium locus est illustrissimus apud Isaeum p. 54, ubi et *ἀποτίμημα* explicat quid sit. Exscribe omnino. Quo refero haec ex Isaeo: *ᾧ γὰρ ἃ μὲν ὑπῆρχεν ἔξω τῶν ἀποτιμηθέντων καταλελειτουργηκότα, δανειζομένῳ δ' οὐδεὶς ἂν ἔδωκεν ἐπ' αὐτοῖς ἔτι πλέον οὐδέν. ἀποδεδωκότι τὰς μισθώσεις ἔχειν ἐμοὶ προσῆκον ἀναμφισβητήτως. οὗτοι τηλικαύτην δίκην λαχόντες, καὶ σφέτερα αὐτῶν εἶναι φάσκοντες ἐκώλυσαν μὲν ἐξ αὐτῶν ποιήσασθαι τὴν ἐπισκευήν.* Citat Dionysius in Isaeo. Pollux lib. 8 de officio archontis: *ἐπιμελεῖται δὲ καὶ τῶν γυναικῶν, αἳ ἂν φανῶσι ἀπ' ἀνδρὸς τελευτῆς κύειν, καὶ τοὺς οἴκους ἐκμισθοῦν τῶν ὀρφανῶν.* Sigonius lib. 4 de rep. Athen. cap. 3 sic ea vertit: *idem curator erat mulierum, quae post mariti mortem praegnantes esse viderentur, et domos pupillorum exhaurire.* Magno errore.

Προῖκα ἐπιδιδόναι.] *Προῖκ' ἐπιδοῦναι*, Demosth. contra Spudiam in fine.

Pag. 74. *Ἔθος καὶ νόμος ἄγραφος.*] Artemidorus lib. 4 cap. 8. *τῶν ὄντων ἃ μὲν φύσει ἐστὶ, ἃ δὲ νενόμισται. τὰ μὲν οὖν φύσει δεῖ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχειν. τῶν δὲ νενομισμένων*, etc. est *τὸ ἔθος. ἔστι δὲ ὡς ἡ φήμη λέγει, νόμος ἄγραφος.* Demosth. pro Ctesiph. Hierocles in tractatu, quales erga patriam esse oportet apud Stob. cap. 157. *οὐδὲν δ' ἧττον τῶν νόμων καὶ τὰ ἔθη φυλακτέον τά γε ὄντως πάτρια καὶ τάχα που πρεσβύτερα καὶ τῶν νόμων αὐτῶν. τὰ δὲ χθιζὰ καὶ πρωϊζὰ τὰ νῦν εἰς ἅπασαν εἰσηγμένα πόλιν οὔτε πάτρια ἡγητέον, καὶ τάχ'*
(240) *οὐδ' ἔθη τὸ σύνολον. εἶτα τὸ μὲν ἔθος ἄγραφός τις εἶναι βούλεται νόμος καλὸν ἐπιγεγραμμένος νομοθέτην τὴν τῶν χρωμέ-*

νων ἁπάντων εὐαρέστησιν, ἴσως δέ που καὶ τοῖς φύσει δικαίοις ἐγγὺς βάλλων. Concise et praeclare vetus Schol. Sophoclis in Aiace Mastigoph. p. 21 edit. H. Steph. *νόμος ἐστὶν ἔγγραφος συνήθεια. συνήθεια δὲ ὁ ἄγραφος νόμος.* Erant autem apud Athenienses *νόμοι ἄγραφοι, καθ' οὓς εἰσηγοῦντο Εὐμολπίδαι*, quorum autor ignorabatur. Erant autem de impietate, ut docet Lysias *κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβείας* pag. 103. Erant et *νόμοι πάτριοι*, quorum meminit Andocides *περὶ μυστηρίων* pag. 15, ubi eos conscriptos fuisse in pilis docere videtur. Eorum meminit Demosth. saepissime. Erant et *νόμοι βασιλικοὶ*, quorum meminit Xenophon in Oeconomico pag. 499 editionis H. Steph. quibus non solum in maleficos poenae intendebantur, sed et benefactis spondebantur praemia a Diis et hominibus. Easdem puto esse cum illis sacris Eumolpidarum legibus, *καὶ βασιλεὺς* mysteriis praeerat. Adde omnino Platonem lib. 7 legum pag. 793.

Pag. 75. Pignora tradere solitum.] Si ita convenisset; alias non fiebat. Maioris tamen cautionis gratia aliquando a viris dos numerata in praediis collocabatur. Cicero pro Caecinna initio: *cum uteretur dote uxoris numerata, quo uxori esset res cautior, curavit, ut in eo fundo dos collocaretur.*

Pag. 76. Marito committebat.] Sic Demosth. contra Onetorem prima, *ἀλλὰ τῶν τοιούτων ἕνεκα καὶ γάμους ποιοῦμεν καὶ ἀναγκαίους παρακαλοῦμεν, ὅτι οὐ πάρεργον, ἀλλ' ἀδελφῶν καὶ θυγατέρων βίους ἐγχειρίζομεν.* Ante dixit: *οὐδ' ἂν εἷς πρὸς οὐδένα, τοιοῦτον συνάλλαγμα ποιούμενος, ἀμαρτύρως ἂν ἔπραξεν.* Et post *ἐγχειρίζομεν* addit, *ὑπὲρ ὧν τὰς ἀσφαλείας μάλιστα σκοποῦμεν.* Coniunge cum eo loco et Plutarchi locum 4 Sympos. cap. 8.

Pag. 77. *Τὴν ἐλευθέραν.*] Lego *τῶν ἐλευθέρων*, vel po- (241)
tius *τοῖς ἐλευθέροις*, si cum *συνηριστηκότες* coniungas; quod si cum *δοῦλοι, τῶν ἐλευθέρων* legi potest. id est, servi, qui cum ingenuis strenue se in praelio gessere, nec tamen una cum ingenuis sepulti sunt. Nam in pugna ad Marathonem (in qua tum primum Athenienses servorum opera in bellis usi sunt) una cum Atheniensibus pugnavere Plataeenses ac servi. Post victoriam Athenienses id antiquissimum habuerunt, ut suos cives, qui in bello ceciderant, sepelirent; sepultique sunt per tribus, ac singulis tribubus separata sunt monimenta, in quae tribules inlati fuere. Sepulti sunt seorsum in Marathone Plataeenses, ac seorsim servi; qui egregiam operam navaverant, ut docet Pausanias Atticis p. 24. In bello etiam Aeginactico servi Ath. pugnarunt, et seorsum sepulti sunt. Pausanias pag. 22 initio. In praelio etiam navali ad Arginusas servi

conscripti pugnaverunt, ut testis est Scholiastes Aristoph. in Ranis initio. Suidas in *οἴμοι κακοδαίμων. τί γὰρ ἐγὼ οὐκ ἐναυμάχουν;* Etymol. *ἀπόταφον τὸν χωρὶς ταφέντα καὶ ἀλλαχῆ τοῦ τῶν ἄλλων νεκρῶν τάφου. οἱ δὲ τὸν ἀπεστερημένον τῶν προγονικῶν τάφων.* Quin et post pugnam ad Chaeroneam decretum scripsere Ath. *τοὺς συμπολεμήσαντας οἰκέτας ἐλευθέρους εἶναι*, teste Dione orat. 15. Plutarcho in Hyperide.

Pag. 78. *Ἀπόφασιν.*] *Ἀπόφανσιν* vulgati libri habent semper. *ἀπογραφὴν* vocat Libanius in argumento, et Demosth. ipse, *ἀπεγραψάμην πρὸς τοὺς στρατηγοὺς ταύτην τὴν ἀπογραφὴν*, qui et *ἀπογράφειν* bis usurpat in ea oratione pro *ἀποφαίνειν.*

Pag. 79. *Ἀποφοραῖς.*] Graeci villas suas servis locabant, ut docet Plato 7 legum pag. 806. Ammonius: *ἀποφορὰ μὲν γάρ ἐστι τὰ ὑπὸ τῶν δούλων τοῖς δεσπόταις παρεχόμενα*
(242) *χρήματα, ἣν καὶ ἀναφορὰν καλοῦσι.* Et mox: *ἀποφορὰ μὲν γάρ ἐστιν ὁ νῦν καλούμενος φόρος.* Teles vetus autor *περὶ αὐταρκείας* apud Stobaeum sermone 37. *ὥσπερ οἰκέτης τὸν κύριον, ἐφ' ἱερὸν καθίσας, δικαιολογεῖται, τί μοι μάχῃ; μή τί σοι κέκλοφα; οὐκ ἂν τὸ προσταττόμενον ὑπὸ σοῦ ποιῶ; οὐ τὴν ἀποφορὰν εὐτάκτως σοὶ φέρω;* Locus illustris: nam *εὐτάκτως* intervalla certa pensionum denotat, *τὸ διάστημα*, Galli *terminos* vocamus inquilinorum et colonorum pensiones. Andocides *περὶ μυστηρίων* p. 7. *ἔφη γὰρ εἶναι μὲν ἀνδράποδόν οἱ ἐπὶ Λαυρείῳ, δεῖν δὲ κομίσασθαι ἀποφοράν.* Eo etiam refer illa Teletis verba apud Stobaeum 235. *οἰκέται μὲν οἱ τυχόντες αὐτοὺς τρέφουσι, καὶ μισθὸν τελοῦσι τοῖς κυρίοις. ἐλεύθερος δὲ ἀνὴρ αὑτὸν τρέφειν οὐ δυνήσεται.* Xenophon de rep. Athen. *ὅπου γὰρ ναυτικὴ δύναμίς ἐστιν ἀπὸ χρημάτων, ἀνάγκη τοῖς ἀνδραπόδοις δουλεύειν, ἵνα λαμβάνων μὲν πράττῃ τὰς ἀποφοράς.* Paulus lib. 3 sentent. tit. 8 de usufructu: *uxores vero eorum, qui mercedes praestare consuevere, neque instructionis neque instrumenti appellatione continentur.* Addit Suidas: *καὶ ἀποφορὴ παρὰ Ἡροδότῳ ἡ τελουμένη παρὰ τῶν δούλων τοῖς δεσπόταις.* Aeschines p. 18. Artemidorus cap. 78 lib. 1, et lib. 3 cap. 41. Myron Prienensis lib. 2 Messeniacorum de Elotibus loquens, *καὶ παραδόντες αὐτοῖς τὴν χώραν, ἔταξαν μοῖραν ἣν αὐτοῖς ἀνοίσουσιν ἀεί.* Laërtius in Cleanthe: *καὶ ἐκέλευεν ὀβολὸν φέρειν ἀποφορᾶς.* Quod autem ait Ammonius, eam dici vulgo *ἀναφορὰν*, testis sit Artemidorus lib. 1 cap. 33. *δούλῳ δὲ ἐλευθερίαν προαγορεύει τὸ μηδένα ἔχειν ὀδόντα. ἢ γὰρ οὐ διδοὺς ἀναφορὰν ὥσπερ τοῖς ὀδοῦσι τροφὴν, ἢ οὐ λαμβάνων παρ' ἄλλου τροφὰς, ὥσπερ οὐδὲ ὑπὸ τῶν ὀδόντων*

τιφερόμενος, πάντως ἔσται ἐλεύθερος. Menander apud Suidam in Ἀμφορεαφόρος.

Pag. 80. Manuscripti Ἀρχεστράτου.] Sic MS. Vaticanus, teste Meursio lib. 3 lect. Att. Dionysius Halic. vocat πρὸς Ἀρχέστρατον, ut idem notat.

Illud absolvere, sive ἀφεῖναι.] Imo et probare. Sic (243) ἀποψηφίσασθαι νόμον pro probare legem a Leptine latam dixit Demosth. contra Leptinem in fine: cui opponit καταψηφίσασθαι ibidem. Est autem haec oratio habita ἐν δικαστηρίῳ. Pro absolvere usurpat Demosth. ἐν τῷ κατὰ Μειδίου in fine.

Pag. 81. Ἀποψηφίσασθαι condemnare.] Sic Dem. contra Neaeram, εἰδότες οἶμαι οἱ γεννηταὶ etc. ἀποψηφίζονται τοῦ παιδὸς, καὶ οὐκ ἐνέγραφον αὐτὸν εἰς σφᾶς αὐτούς. Suidas in ἀπεψηφίσατο. ἐπὶ τοῖς δήμοις ἀποψηφίσεις ἐγίνοντο τῶν γεγραμμένων μὲν εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον. οὐκ ὄντων δὲ ἀστῶν, ἀλλὰ παρεγγεγραμμένων εἰς τὴν πολιτείαν, καὶ οὗτοι ἐλέγοντο ἀπεψηφισμένοι. ἐπειδὴ ψήφου περὶ αὐτῶν ἐπαχθείσης οὐκέτι μετεῖχον τῆς πολιτείας. Ὑπερίδης ἐν τῷ πρὸς Ἀριστογείτονα. ὅπως πρῶτον μὲν μυριάδας πλείους ἢ δεκαπέντε τοὺς ἐκ τῶν ἔργων τῶν ἀργυρείων καὶ τοὺς κατὰ τὴν ἄλλην χώραν. ἔπειτα τοὺς ὀφείλοντας τῷ δημοσίῳ καὶ τοὺς ἀτίμους καὶ τοὺς ἀπεψηφισμένους καὶ τοὺς ἀποίκους.

Τὸ ἀπρότων.] Autor Etymologici magni: ἀβρότων κοχλίων εἶδος, οἱ δὲ ἀκρίδων, αἵ τινες πολλαὶ γενόμεναι τοὺς καρποὺς διαφθείρουσιν, οἱ δὲ μελιττῶν. οἱ δὲ ἀπρότων φασὶν, ὅ ἐστιν ἀντὶ λῃστῶν.

Pag. 82. Περὶ τῆς ἀποδόσεως.] Lege περὶ τῆς ἀπολ. id est, ἀπολογίας. quomodo ad Harpocr. laudatur alicubi, et a commentatore Hermogenis.

Ἀργὰς sed Ἀγράς.] Eustathius Ἰλιαδ. β p. 183. ἐν τῷ Παυσανίου λεξικῷ φέρεται· Ἀργειφόντης ὁ ὀφιοκτόνος. ἄργην γάρ φησιν ἔνιοι τὸν ὄφιν καλοῦσι.

Pag. 84. Περὶ τοῦ Ἐρατοσθένους Ἑρμοῦ.] Eratosthenes librum composuerat carmine, qui Ἑρμῆς dicebatur. laudat Pollux aliique. Plutarchus in libro, quod etiam mulier erudienda sit, apud Stobaeum 235. Ἀρχύτας (non ille Pythagoraeus) ἀναγνοὺς τὸν Ἐρατοσθένους Ἑρμῆν, τοῦτον ἐπήνεγκε (244) τὸν στίχον, χρειὼ πάντ' ἐδίδαξε. τί δ' οὐ χρειώ κεν ἀνεύροι; καὶ τοῦτο, ὀρθοῦσι καὶ μᾶλλον ἐπωδίνουσι μέριμναι. Historiam omnem Mercurii complexus erat hoc carmine, teste Didymo in Ἰλ. ω initio.

Pag. 85. Demosthenem in orat. contra Aristocratem.] Dem. contra Aristocr. Φίλιππος οὑτοσὶ, εἰ τόθ' ὅτ' Ἀργαῖον

κατάγοντας. λαβὼν τῶν ὑμετέρων τινὰς πολιτῶν, ἀφῆκε μὲν αὐτοὺς, ἀπέδωκε δὲ πάντα, ὅσα ἀπώλεσαν, αὐτοῖς.

Pag. 86. Ἐπ' ἀστράβῃ ὀχούμενος.] Sed et Helladius Bezantinous in χρηστομαθ. apud Photium, ubi quid sit ἀστράβη explicat, ait ἀστράβην non tantum esse mulam singularem, qua vehimur, sed etiam τὸ κατασκεύασμα, ὡς Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Μειδίου λόγῳ. ἐπ' ἀστράβης ὀχούμενος ἀργυρᾶς. Alteram tamen lectionem agnoscit Macrobius. Erat porro ἀστράβη beatiorum hominum, ut indicat Lysias p. 159. Etymologus, ἀστράβη ἐπὶ σκεύους εἴρηται ξυλίνου etc. ut Hesychius. Glossae, *astraba:* σανὶς, ὑποπόδιον. Isidorus in Gloss. *Astraba, tabella, in qua pedes requiescunt.* Demosthenis ἀστράβην memorat Oribasius de machinam. cap. 4. Eustath. in Ὀδυσσ. α p. 1410. ἀστράβη, ὃ σημαίνει σέλλαν καὶ σαγμάριον.

Pag. 88. Γραμματίδια dixerit.] Suidas γραμματεῖον et γραμματίδιον τὸ συμβόλαιον explicat, itemque in συμβόλαιον. Etymol. γραμματεῖον ait esse τὴν μικρὰν δέλτον. Sic saepissime Demosth. Theophrastus in charactere τῆς μικρολογίας usurpat τὰς ἀργυροθήκας pro loculis. At vero γραμματεῖα pro loculis nusquam legi, neque apud Atticos, neque porro apud alios, nisi Grammaticos. Porro quid sibi vult apud Harpocr. τὰ δὲ ἄλλα, μαρτύρια. An vult dicere, τὰ δ' ἄλλα, ἐν οἷς μόνον γράφουσι, μαρτύρια καλοῦνται? An verba sunt epitomastae, qui notabat; quae sequuntur, sunt testimonia ex variis autoribus petita?

(245) Pag. 89. Τόπος περὶ τὸν Ελλισσόν.] Hunc locum ita correxit Casaub. in not. ad Theophrasti charact. Autor Etymol. Ἄρδιττος τόπος ἐστὶν Ἀθήνησιν ἀπὸ Ἀρδίττου τινὸς ἥρωος, ὃς στασιάζοντας τοὺς Ἀθηναίους κατήπειγεν ὅρκοις ὁμονοεῖν. ἐν τούτῳ οὖν τῷ χωρίῳ ὤμνυον οἱ δικασταὶ τὸν δικαστικὸν ὅρκον καὶ ἀρδίττους τοὺς ἐπιόρκους.

Pag. 90. Ἀρίστυλλος.] Hic est, qui perstringitur ab Aristoph. in Pluto, ut mollis et ἀῤῥητοποιὸς, de cuius ore impuro rursus loquitur in Ἐκκλησιαζ. p. 743.

Pag. 91. Ex myracillio, *a iuventute.*] Imperite Maussacus haec vertit. Nam μειρακύλλιον est ὑποκοριστικῶς pro μειράκιον, *adolescentulus.* Demosth. adversus Midiam. ἡνίκα τὰς δίκας ἔλαχον τῶν πατρῴων τοῖς ἐπιτρόποις μειρακύλλιον ὢν κομιδῇ. Et contra Aristocr. in fine: ὁ δὲ Κερσοβλέπτης ὁ νυνὶ βασιλεύων μειρακύλλιον ἦν. Et alibi saepissime legitur. Sed hunc errorem deprehendit et emendavit Maussacus in Appendice ad notas Harpocrat. ubi et locum Aeschinis de Aristione laudat.

Ανδίας παρὰ Ὕλλῳ πλησίον.] Lege *Εὐβοίας παράλιον* ex Harpocr. in *αἰθιόπ.* Lucianus in δὶς *κατηγορ.* p. 284. *εἰς τὸ Αἰθιόπειον* dicit, locum Athenis innuens.

Pag. 92. Etymol.] In v. *σκολιά.*

Ἀσπονδοποιοῦ.] Lege *ἀσπιδοποιοῦ* ex Polluce pag. . . Caeterum hic errat Maussacus. Neque enim dicit Pollux Lysiam scripsisse decreta. Porro Lysias officinam scutariam, seu mavis, clypeariam alebat; unde *ἐν τῷ κατ' Ἐρατοσθ.* 700 clypeos sibi a 30 tyrannis ereptos esse dicit per vim atque iniuriam, tum, cum fratrem polemarchum indemnatum occiderunt, domum utriusque exhausere. Legendum autem hoc loco, Craterus decretorum autor. Is enim inter caetera retulerat et decretum Atheniensium, quo virgines, antequam nuberent, *ἀρκτεύειν* iubebantur. Eius decreti meminit Suidas in *ἄρκτος.* Postquam enim ursam mansuem Dianae sacram in- (246) terfectam esse a iuvenibus quibusdam retulit, ob idque iratam Deam Atheniensibus luem immisisse (hanc historiam refert Eustathius in 2 Iliad. p. 881 ex Pausaniae lexico. sit Embarum quendam (ut videtur) Thessalum Munychiae Dianae templum posuisse, in quo cum ursa quaedam ab Athen. esset occisa, Deam Atheniensibus pestem immisisse; qua tum demum liberatum iri oraculo responsum est, si Dianae quis filiam immolaret. Embarus facturum se id recepit, modo sacerdotium Dianae sibi ac posteris perpetuum traderetur. Itaque cum filiam ornasset, eam quidem in adyto occultavit, capram vero ornatam eius loco mactavit. Unde adagium *ἔμβαρος εἶ*) subiicit tandem iussum oraculi, *καὶ ἐψηφίσαντο οἱ Ἀθηναῖοι μὴ πρότερον συνοικίζεσθαι ἀνδρὶ παρθένον, εἰ μὴ ἀρκτεύσειε τῇ θεῷ.* Verba habet Castellanus in *βραυρωνία.* Etymologus: *δεκατεύειν λέγεται καὶ τὸ ἀρκτεύειν, ἐπειδὴ ἐθεράπευον τὴν Ἄρτεμιν αἱ παρθένοι περὶ τὸν δεκαετῆ χρόνον οὖσαι.*

Pag. 93. *Ἀρκτοῦρος.*] Schol. Apollonii lib. 2 pag. 117. *ἔστι δὲ ὁ ἀρκτοῦρος ἀστὴρ ἐπὶ τῆς ζώνης τοῦ ἀρκτοφύλακος.* At Proclus in Hesiodi operum 2 p. 128 ait, *Ἀρκτοῦρος ὁ τοῦ ἀρκτοφύλακος ἀστὴρ, ὁ μεταξὺ τῶν σκελῶν αὐτοῦ ἀνατέλλων. ὁ δὲ αὐτὸς ἀρκτοφύλαξ καλεῖται καὶ βοώτης.*

Pag. 94. *Ἀρχοί.*] Imo *ταγοὶ* teste Xenoph. non semel. Dionysius Halic. lib. 5 in fine. *Θετταλοὶ μὲν γὰρ ἀρχοὺς, Λακεδαιμόνιοι ἁρμοστὰς καλοῦντες.* etc. *ταγοὶ* apud Thessalos teste Homero *Ἰλ. ψ.*

Pag. 95. *Ἐπισκόποις* sive *φύλαξι.*] Vide Harpocr. in *ἐπίσκοποι.* Aristoph. in Avibus p. 590. *ἐπίσκοπος ἥκω δεῦρο τῷ κυάμῳ λαχὼν εἰς τὰς νεφελοκοκκυγίας.* Schol. *πλάττει και-*

νὴν ἀρχήν. οὐ γὰρ ἦν Ἀθήνησι. ἄλλως. οἱ παρ' Ἀθηναίων
(247) εἰς τὰς ὑπηκόους πόλεις ἐπισκέψασθαι τὰ παρ' ἑκάστοις πεμπόμενοι, ἐπίσκοποι καὶ φύλακες ἐκαλοῦντο, οὓς οἱ Λάκωνες ἁρμοστὰς ἔλεγον. Quod ad φύλακας attinet, non alienum est, quod scribit Plutarchus in Solone: ἃ δ' οὖν οἱ νεώτεροι τοὺς Ἀθηναίους λέγουσι τὰς τῶν πραγμάτων δυσχερείας ὀνόμασι χρηστοῖς καὶ φιλανθρώποις ἐπικαλύπτοντας ἀστείως ὑποκορίζεσθαι, τὰς μὲν πόρνας ἑταίρας, τοὺς δὲ φόρους συντάξεις, φυλακὰς δὲ τὰς φρουρὰς τῶν πόλεων, οἴκημα δὲ τὸ δεσμωτήριον καλοῦντας.

Pag. 96. Altera de qua Demosthenes.] Haec Artemisia in funere mariti agones celebravit Olymp. 103, quibus certavit Isocrates, et de laudibus Mausoli orationem habuit. Gellius. Plutarchus in eius vita. De serie generis Ecatomni Strabo lib. 14 sic scribit: *Ecatomno Cariae regulo filii tres fuere, Mausolus, Idrieus et Pexodarus: filiae duae, Artemisia atque Ada. Mausolo natu maximo soror Artemisia nupsit, ac defuncto viro absque liberis, ipsa ex testamento regnum tenuit: paulo post prae dolore, quem ex viri fratrisque obitu conceperat, contabuit. Cui successit Idrieus, qui sororem Adam in matrimonio habebat. Is moriens Adae regnum testamento reliquit. Sed Pexodarus statim eam eiecit, ac Persam quendam satrapam vocavit. Is ubi accessit, accepta in matrimonium Ada Pexodari f. quam ex Aphneide quadam muliere susceperat Pexodarus, res Cariae pro imperio administrabat. Verum Ada Hecatomni f. non multo post ope Alexandri magni, qui in Persas erat profectus, in totius Cariae regnum restituta est.* Haec Strabo. Hic Satrapes Persa Pexodari gener. Orontobates dicebatur, teste Arriano lib. 1, ubi et licuisse scribit ex moribus institutisque Cariae sorores in matrimonio habere. Plutarchus in Alexandro initio, Pexodorum eum Cariae dynastam appellat, cuius filiam, Adam
(248) scilicet, Philippus Macedo ab Pexodoro petierat, ut Aridaeo fratri uxor esset. Itaque apud Isocratem in Philipp. p. 201 per fratrem Idrici Mausolum intelligo. Porro notandum Isocratem, qui in funere Mausoli orationem habuisse dicitur, non esse Isocratem Ath. rhetorem, sed Apolloniatem eius discipulum, teste Suida in Ἰσοκράτης et in Θεοδέκτης. Vide Gellium lib. x cap. 18. Haec est series regum Cariae. Lygdamis, Artemisia Lygdamidis f. Pisindelis Artemisiae f. Lygdamis Pisindelidis f. a quo Herodotus pulsus in exilium, qui cum tandem in patriam redisset, Lygdamidem tyrannide eiecit, teste Suida in Ἡρόδοτος. Mox Ecatomnus etc.

Pag. 97. Ἀρχαίως.] Scholiastes Aeschyli in Prometh.

vincto p. 23. ἀρχαῖα λέγονται τὰ μωρὰ, διότι οἱ ἀρχαῖοι τοιοῦτοι ἦσαν ἁπλούστατοι καὶ εὐήθεις, ἢ ὅτι οἱ γέροντες οἱ ἔξωροι τοιοῦτοί εἰσι. Primum rectius est. Vide Etymol. in ἀρχαίως. Sic Dio in orat. 12 Olympica, ἀλλ' ἤ που σφόδρα γελοῖοι καὶ ἀρχαῖοι δόξωμεν εἶναι.

Pag. 98. Aristotele etc.] Imo locus Aristotelis est in lib. 5 Moralium Nicomachiorum, quem vide.

Pag. 100. Praebuit hoc forte.] Imo prior Aristoteles Isocratis famae obtrectaverat, ut docet Dionysius in eius vita, ut in hoc etiam a magistro Platone discederet, cuius Platonis aut Socratis illustre iudicium de ingenio atque indole Isocratis extat. Sed Cephisodorus discipulus apologiam conscripsit, quam mirabilem esse praedicat Dionysius Halicarn. in Isocratis vita, quem omnino vide. Sunt enim praeclara. Quin et Cephisodorum vocat, sicut et Themistius pag. 105. Athenaeus autem lib. 2 Cephisodotum nominat, et 4 libros κατὰ Ἀριστοτέλους scripsisse ait, sed lib. 8 eum Cephisodorum vocat.

Pag. 101. Σημεῖα etc.] Ex Ammonio habet haec. De (249)
Antiphonte illo technicographo loquitur Hermogenes. σημεῖα pro sigillis apud Aristoph. in Vespis, κόγχῃ τοῖς σημείοισιν ἐπούσῃ. Apud eundem in Equitibus sumitur pro effigie, quae est in signo. Locum notavi ad ταμίαι.

Pag. 103. Κολάζοντος.] Σχολάζοντος. et sic coniicit Maussacus in Appendice. Caeterum eius dialogi, qui inscribebatur Ἀσπασία, argumentum refert Cicero lib. 1 Rhetor. locum adscribe.

Pag. 104. Ἄστιχθον.] Etymol. ἄστικτον, οὕτως οἱ Ἀττικοὶ ἐκάλουν τὸ ἐλεύθερον χωρίον καὶ μὴ ὑποκείμενον χρήστῃ. εἴρηται δὲ, ὅτι τοῖς ὑποκειμένοις χρέεσι χωρίοις εἰώθασιν ἐγκαταπηγνύειν στήλην, ἣν ἐκάλουν ὅρον, ἐν ᾗ ἐκεχάρακτο τὸ χρέος καὶ ὁ χρήστης, ἵνα μὴ πλανηθεὶς ἕτερος ὡς ἐπὶ καθαρῷ αὐτῷ δανείσῃ. Et in ὅρος: σανίδιον ἐπιτιθέμενον ταῖς οἰκίαις καὶ τοῖς χωρίοις ἐκείνοις πηγνύμενον τοῖς ἐνεχυριαζομένοις, πρὸς ἃ ὀφείλουσιν οἱ δεσπόται. Solon apud Plutarch. et Aristidem rhetorem gloriatur, ὅρους ἀνεῖλον πανταχοῦ πεπηγότας.

Pag. 105. Ἀστυνόμοι.] Strabo lib. 15 de Indis, τῶν δ' ἀρχόντων οἱ μέν εἰσιν ἀγορανόμοι, οἱ δ' ἀστυνόμοι, et utrorumque munus describit, inter caetera ἀστυνόμοις μέτρων μέλει καὶ τῶν ὡραίων, ὅπως ἀπὸ συσσήμου πωλοῖντο. Vide Platonem de legibus 6 p. 763, 779. Aristotelem Polit. 7 et leg. unicam D. de via publica lib. 43. Porro ἀστυνόμοι erant plebeii magistratus et viles, nec eundem bis ἀστυνόμον esse licebat. Demosth. in 64 prooemio: δεινότατοι γάρ ἐστ' ἀφε-

λέσθαι, ὅσα ὑμῖν ὑπάρχει καὶ νόμους περὶ τούτων θεῖναι, ἄν τις ἀστυνομήσῃ δὶς, ἢ τὰ τοιαῦτα; στρατηγεῖν δ' ἀεὶ τοὺς αὐτοὺς ἐᾶν, καὶ τὸ μὲν τοὺς ἐπὶ πράξεων ὄντας, ἴσως ἔχει πρόφασιν. τὸ δὲ, τοὺς ἄλλους, οἳ ποιοῦσι μὲν οὐδὲν, χώραν δ' ἀτέλεστον ἔχουσιν, αὕτη τετελεσμένη μωρία. Dionysius lib. 6 post discessionem plebis in sacrum montem, creatos esse trib. plebis ait p. 411. post creatis trib. plebeii ἐδεήθησαν ἔτι
(250) τῆς βουλῆς ἐπιτρέψαι σφίσι ἄνδρας ἐκ τῶν δημοτικῶν δύο καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἀποδεικνύναι, τοὺς ὑπηρετήσοντας τοῖς δημάρχοις, ὅσων ἂν δέωνται καὶ δίκας ἃς ἂν ἐπιτρέψωνται κρινοῦντας, ἱερῶν τε καὶ δημοσίων τόπων καὶ κατ' ἀγορὰν εὐετηρίας ἐπιμελησομένους. Mox: ἀποδεικνύουσιν ἄνδρας, οὓς ὑπηρέτας τῶν δημάρχων καὶ συνάρχοντας καὶ δικαστὰς ἐκάλουν. νῦν μέν τοι κατὰ τὴν ἐπιχώριον γλῶτταν ἀφ' ἑνὸς ὧν πράττουσιν ἔργων, ἱερῶν τόπων ἐπιμεληταὶ καλοῦνται, καὶ τὴν ἐξουσίαν ὑπηρετικὴν ἑτέρων ἔχουσιν ὡς πρότερον. ἐπιτέτραπται δὲ αὐτοῖς πολλὰ καὶ μεγάλα καὶ σχεδὸν ἐοίκασί πως κατὰ τὰ πλεῖστα τοῖς παρ' Ἕλλησιν ἀγορανόμοις. De Agoranomis Lysias p. 156, in fine. Artemidorus lib. 2. cap. 31. ἀγορανομεῖν δὲ τοῖς ἐπὶ ἰατρικὴν ὁρμῶσι συμφέρει, καὶ μάλιστα τοῖς διαιτωμένοις, διὰ τὸ τροφῆς τὸν ἀγορανόμον προνοεῖσθαι.

Pag. 106. Sed et praeterea.] Ibidem ait: ἔστι δ' ἀγορανόμος ὁ ἐπόπτης τῶν ὠνίων τῆς ἀγορᾶς.

Ἀστυνόμος qui logista.] Schol. Aristoph. in Acharn. ad illud, ἀγορανόμους δὲ τῆς ἀγορᾶς καθίσταμαι τρεῖς τοὺς λαχόντας, τοὺς δ' ἱμάντας ἐκ λεπρῶν, ait, ἀγορανόμους δὲ οὓς λογιστὰς καλοῦμεν.

Pag. 109. Ὁμολογίαι γὰρ αἱ συνθῆκαι.] Imo ὁμολογίαι sunt pacta nuda scriptis non comprehensa: at συνθῆκαι sunt conventiones scripto comprehensae, quae et deponi apud sequestrem solebant, ut testatur Demosth. non semel. Sic ὁμολογηθέντα et γραφέντα distinguit Isaeus p. 48 in fine. ὁμολογίαι ex legibus Atticis p. 28, quod in 12 tabulas translatum. Sic enim Cicero 3 de officiis 16. *Nam cum ex* XII *tabb. satis esset cautum ea praestari, quae essent lingua nuncupata, quae qui inficiatus esset, dupli poenam subiret, a Iureconsultis etiam reticentiae poena est constituta.* τὰ ὁμολογηθέντα. Tamen συνθήκας, ὁμολογίας et ὑποσχέσεις pro eodem sumit Dio-
(251) nysius Halic. lib. 2 p. 106, ubi de Tarpeia. Ὁμολογίας et συνθήκας pro una eademque re usurpat Isocrates in Panegyr. in fine p. 150.

Pag. 111. Ἀτεχνῶς.] Schol. Aristoph. in Plutum de hac voce ait, ὁ γὰρ τόνος διαστέλλει τὸ σημαινόμενον. Et mox:

ἐὰν δέ τις παρὰ τὴν τέχνην λέγῃ ἢ πράττῃ τι, οὐκ ἔστι περισπωμένως, ἀλλὰ βαρυτόνως. ἀτέχνως ποιεῖς.

Pag. 113. *Χιωνίπου.*] Etymol. in ἄττα. χρονικὸν αὐτὸ παραλαμβάνει. Etymol. ἄσσ' ἐθέλησθα. φησὶν Ἀρίσταρχος τρία σημαίνειν τὴν λέξιν, τινά, ἅτινα, ὅσσα, καὶ ἀεὶ ψιλοῦται. δασύνεται δὲ, ὅτε δηλοῖ τὸ ἅτινα. καὶ ἔστι κατὰ Ἡρωδιανὸν δύο μέρη λόγου, τὸ α ἄρθρον, καὶ τὸ σα, ὅ ἐστι Μεγαρικὸν, δηλοῦν τὸ τινὰ, καὶ ἡ παραλήγουσα, φησὶ, δασύνεται. Idem habet Eustathius in scholiis ad illud acroteleutium ex Homeri Il. α pag. 148.

Pag. 114. *Πηνίκ' ἄττα.*] Sic idem Aristoph. in Avibus p. 610, ubi Prometheus dicit ἀπόλωλεν ὁ Ζεύς. Pisthetaerus πηνίκ' ἄττ' ἀπώλετο. Prometheus: ἐξ οὗπερ ὑμεῖς ᾠκίσατε τὸν ἀέρα. Ubi Scholiastes notat, ὅτι οὐκ Ἀττικὸν τὸ, πηνίκ' ἄττ' ἀπώλετο, οὐδ' ἀρχαϊκὸν, οὐδ' ἀκριβές. ἔστι δὲ ἀντὶ τοῦ πότε δῆτα. παρέλκει δὲ τὸ ἄττα νῦν. ἀλόγως γὰρ κεῖσαι. οὔτε γὰρ τὸ, τινα, σημαίνει, οὔτε τὸ, ἅτινα. οὐδὲν γὰρ τούτων ἁρμόζει τῷ πηνίκα. Vide Ammonium in ἄττα. Suidas in ἄσσα, ὅτε σημαίνει ὅσα καὶ ἅτινα, δασύνεται, τῶν ἅσσα θυμῷ καὶ διὰ μνήμης ἔχω. ὅτε δὲ τό τινα, ψιλοῦται. ἄσσα γελωτοποιεῖν. Sic Ammonius et in indice eorum verborum, quae accentu variant significata.

Ut habent vulgo Demosthenis.] Locus Demosth. pag. 156. καὶ βοῶν εὐοῖ σαβοῖ καὶ ἐπορχούμενος ὕης ἄττης. Quid sit ἄττης, omnes sciunt; sed quid ὕης, non ita vulgo notum est. Suidas ex vetere Grammatico, ὕης, ὕου, ἐπίθετον Διονύσου, ὡς Κλείδημος. ἐπειδή φησιν ἐπιτελοῦμεν τὰς θυσίας αὐτῷ, καθ' ὃν ὁ θεὸς ὕει χρόνον. ὁ δὲ Φερεκύδης τὴν Σεμέλην ὕην λέγεσθαι, καὶ τὰς τοῦ Διονύσου τροφοὺς ὑάδας. Ἀριστοφάνης δὲ συγκαταλέγει ξενικοῖς θεοῖς τὸν ὕην. Hesychius: ὑεὺς σαβάζιος. ὕη Σεμέλη ἀπὸ τῆς ὑήσεως καὶ υἱὲ δειλέ. ὑὸς Ζεὺς ὄμβριος. Quin etiam hoc loco ἄτης est epithetum Bacchi. Etymolog. ἄτης ὁ Διόνυσος ἐπιθετικῶς ἀπὸ τῆς γενομένης ἐκ τῶν Τιτάνων εἰς αὐτὸν ἄτης καὶ φθορᾶς. Male ergo Harpocrat. Eadem, quae Suidas, habet Etymologus in ὕης, additque ἢ ὅτι ὕσεν ὁ θεὸς ἐπὶ τὴν γέννησιν αὐτοῦ. Eustathius in ἀσπιδοποιΐᾳ Ἰλ. σ p. 1155 hyadas a Baccho, qui hyes est, deducit. ὕης γὰρ ἐπίκλησις τοῦ σαβαζίου. Theon in Aratum. ὕης δὲ ὁ Διόνυσος. Εὐφορίων. ὕῃ ταυροκέρωτι Διωνύσῳ κοτέουσα. Meminit et Arati interpres, qui hyadas a Baccho, qui hyes est, dictas ait. Clemens tamen in Protreptico pag. 6, δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἀπεικότως τὸν Διόνυσόν τινες ἄττιν προσαγορεύεσθαι θέλουσι αἰδοίων ἐστερημένον. (252)

Pag. 115. *Νεάνθης ὁ Κυζικηνὸς ἐν δευτέρῳ περὶ τελετῆς.*] Apud Etymolog. in *βριτόμαρτις*, *Νεάνθης ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τελετῶν*.

Pag. 116. *Ἀττικὰ γράμματα* adeo.] Dionysius Halic. in ep. ad Aelium Tuberonem de antiquissimis historicis, Cadmo Milesio et Democle Phygelensi et Eudemo Pario et aliis loquens, *ὁμοίας*, inquit, *ἔσχον ἅπαντες ὡς ἐπιτοπολὺ προαιρέσεις οἵ τε τὴν Ἰάδα προελόμενοι διάλεκτον τήν γε τοῖς τότε χρόνοις μάλιστα ἀνθοῦσαν καὶ οἱ τὴν ἀρχαίαν Ἀτθίδα μικράς τινας ἔχουσαν διαφορὰς πρὸς τὴν Ἰάδα.* Ubi non de literis loquitur, sed de dictione. Iones *γέμμα* dicebant, non *γάμμα*, et *μῶ*, non *μῦ* teste Eustathio *Ἰλ. γ.*

Ἀττικὰ γράμματα, etc.] *Ἀττικοῖς γράμμασι* pro *παλαιοῖς* dixit Pausanias Atticis pag. 2, quibus usi Attici iam inde a Cecrope ad Euclidem magistratum, ut infra notat Suidas et Scholiastes Euripidis in Phoenissis. Euclide autem magistra-
(253) tu coeperunt Athenienses Ionicis uti literis, quod eis suasisse dicitur Archinus Ath. Is est Archinus ex pago Coela oriundus, unus ex principibus, qui Phylam castellum occupavere, ac populum in urbem reduxere. Eius meminit Demosth. *περὶ παραπρ.* et contra Timocratem, Aeschines contra Ctesiph. et Andocides de mysteriis, et Plutarchus in libro, utrum Athen. armis an literis praest. Ionicae autem literae sunt illae vulgares, quibus hodie utimur 24 teste Plinio lib. 7, non minusculae illae, quibus vulgo utimur: (eae enim non ita antiquae,) sed capitales ut in columnis. Atticae quae aut quot fuerint, nemo affirmare potest. Errant enim, qui 16 duntaxat fuisse putant a Cadmo inventas: non enim confundenda sunt *Καδμεῖα γράμματα* cum Atticis: fuerunt enim minimum 18, quas Aristoteles apud Plinium lib. citato memorat. Zetzes in Chil. 16 literas primo, deinde 19, tum 24 factas ait. 16 sunt illae Phoeniciae, 19 seu 18 Atticae, addito Z et *φ*, et si 19 vis, *η*: quod et aspirationis et literae fungitur vicem. Fallor tamen. *η* longum a Simonide inventum est. aut *θ* igitur aut *χ* a Palamede inventae. In columna Herodis Attici, quae in hortis Farnesianis est literis Atticis scripta, hae sunt literae: A Λ D E H. Pro aspiratione H est positum O I K L M N O Π R S T V † quod est xi. Quibus adde B, quod constat in usu fuisse. Porro Athenienses etiam ante Euclidis magistratum, qui est annus 2 Olymp. 94, Ionicis literis usos esse comperio. Euripides enim, quem tribus annis ante Euclidis magistratum fato cessisse constat, in fabula Theseo hominem inducit literarum expertem, qui Thesei nomen his prorsus literis Θ H C E V C expressum fuisse dicit. Callias quoque Atheniensis comicus

Strattide paulo antiquior in Grammatico sive Grammatica Ionicum alphabetum 24 literarum exponit, ut patet ex fragmento illius fabulae, quod refert Athenaeus lib. x in fine, qui (254) eum Calliam Euripide anteriorem et Sophocle esse scribit. Igitur literae Ionicae ab Atheniensibus in privatum usum receptae, et a Grammaticis expositae etiam ante Euclidis magistratum videntur, sed publice nondum admissae erant. Decreta enim ac leges et foedera Atticis literis adhuc scribebantur, donec Archinus magistratu Euclide Atheniensibus persuasit ut Ionicis literis publice etiam in actis uterentur.

Pag. 117. *Ἀρχίνου δ' etc.*] Scribe, ut legitur in vulgatis Suidae libris, *Ἀρχίνους ὁ Ἀθηναίου ἐπὶ ἄρχ. Εὐκλείδου. τοὺς δὲ Βαβυλωνίους.* Emendo *τοὺς δὲ Σαμίους.* Andronis haec verba sunt; et ni ita legamus, nullus est sensus. *Βαβυλωνίους* tamen retinet Apostolius, qui ex Suida *αὐτολεξεὶ* haec descripsit. In quo legitur *Ἀρχῖνος*, non vero *Ἀρχίνους*. *Ἀρχίνος* quis fuerit alibi notavi. *τοὺς δὲ Βαβυλωνίους* rectum est; id est, comoediam, quae dicitur Babylonii, docuit Aristophanes. ex ea comoedia sunt illa verba *Σαμίων ὁ δῆμος*, ad quae Suidas commentatur. Aliter eum versum explicat Plutarchus in Pericle.

Καὶ ἐπὶ Εὐκλέους.] *Κα* in vulgatis, sed in Apostolio *καὶ ἐπικλέους κ* legitur.

Aristogiton.] Pollux p. 241. *Ἀριστογείτων δὲ ὁ Κυδιμάχου κύων διὰ τὴν τόλμαν ἐκαλεῖτο.* Et *κύων* diserte appellatur a Demosthene in oratione contra Aristogit. Hic est, cuius meminit Plutarchus in Phocione initio, quique Hyperidem accusavit *παρανόμων*, teste Demosth. et Plutarcho in Hyperide. Contra hunc Aristogit. extat oratio Dinarchi, qui aurum ab Harpalo acceperat, ubi et Cydimachi filius dicitur.

Pag. 118. *Περὶ αὐτοληκύθων.*] Laërtius in Zenone pag. 442. *ποιήσας δέ ποτε καῖλον ἐπίθημα τῇ ληκύθῳ περιέφερε νόμισμα λύσιν ἑτοίμην τῶν ἀναγκαίων ἵν' ἔχοι Κράτης ὁ διδάσκαλος.* (255) Latini simpliciter ampullam vertunt, ut videre est multis exemplis apud Victorium cap. ult. lib. 1 Var. ubi oleariam intellige, quod tamen Victorius non vidit. Huiusmodi ampullae, sed fictilis exemplum proponit Laur. Pignorius in libello de servis pag. 46. Etymol. *Γοῦτος ληκύθου εἶδος.* Latinum est. *Guttum ληκύθιον παρὰ Ἰουβεναλίῳ* in Glossario. Etymologus: *αὐτολήκυθος ὁ πένης ἀπὸ τοῦ ἑαυτοῖς τὰς ληκύθους φέρειν εἰς τὰ βαλανεῖα, οἱ δὲ, ἄσωτοι. παρὰ τὰς συμβολὰς ἐν τῇ ληκύθῳ ἔχειν καὶ περιφέρειν εἰς τὰ συμπόσια, ἢ ὡς αὐτὸ τὸ λήκυθον μόνον ἔχοντες.*

Pag. 120. *Αὐτοληκύθου.*] Eodem sensu *μονολήκυθος*

quidam dicitur in epigrammate Posidippi apud Athenaeum lib. x initio. Polyaenus lib. 8 de Scipione: *προσέταξε δὲ ἀποπέμψασθαι καινὰς τραπέζας, ἐκπώματα καὶ σκεύη πάντα, πλὴν χύτρας καὶ ὀβελίσκου καὶ ποτηρίου. ἀργυροῦν δὲ ἔκπωμα μὴ ἔχειν πλέον δικοτύλου, καὶ λούεσθαι μηδένα. τῶν δὲ ἀλειφομένων ἕκαστον τρίβειν ἑαυτὸν, τὰ γὰρ ὑποζύγια δεῖσθαι τῶν τριβόντων.* Lecythum veteres zonae appensam gestabant. Vetus autor apud Suidam in *ληκυθεῖον. εἶχε δὲ καὶ ἐν τῇ ζώνῃ ληκύθιον παρηρτημένον, ἐν ᾧ τὸ φάρμακον ἦν τὸ θανάσιμον.* Describit Apuleius in Floridis, quam magno quoque inceptu praedicavit fabricatam semet ipsi ampullam oleariam, quam gestabat lenticulari forma, tereti ambitu, pressula rotunditate. Erant et argenteae teste Athenaeo.

Ὁ κατ' Αὐτολύκου.] Meminit huius orationis Plutarchus in Lycurgi rhetoris vita, sed quia locus corruptus est, hic proponam: *εἶπε δὲ καὶ περὶ ἱερῶν πολλάκις.* (Suidas, *περὶ ἱερείας* et *περὶ ἱερωσύνης* enumerat) *γραψάμενος Αὐτόλυκον τὸν Ἀρεοπαγίτην καὶ Λυσικλέα τὸν στρατηγὸν,* (fragmentum eius orationis profert Diodorus Siculus,) *καὶ Δημάδη τὸν Δημέου*
(256) *καὶ Μενέσαιχμον καὶ πάντας εἷλε. ἔκρινε δὲ καὶ Δίφιλον.* Mox: *ὁ δὲ εὐθύνας Ἀριστογείτονα καὶ Κλεωκράτην, καὶ Αὐτόλυκον δουλείας.* lege, *ὁ δὲ εὐθύνας Ἀριστογείτονα* (sunt enim eiusdem argumenti, cum eis orationibus quae habemus Demosth. contra Aristogit. *ἐνδείξεως*) *καὶ Λεωκράτην καὶ Αὐτόλυκον δειλίας.* Actio sic dicta. En ut argumentum idem fere sit omnino cum contra Autolycum et Leocratem, quod autor prologi dixit.

Αὐτόλυκον Σατυρικόν.] Autolycus, quo nomine dramata fuere Eupolidis et Euripidis, non est ille, contra quem scripsit Lycurgus: nam longe recentior est Lycurgus his poëtis. Sed est ille Autolycus Mercurii filius furacissimus furis patris filius, et Diomedes Grammaticus in satyrico dramate personas ridiculas fuisse ait Autolycum et Burrhiam. Autolycus autem is, cuius nomine Eupolis comoediam scripsit, est Autolycus pancratiasta, teste Athenaeo lib. 5, magistratu Athenis Aristione, qui est ann. 4 Olymp. 89. Diomedes lib. 3. *In satyrica fere satyrorum personae inducuntur, aut si quae sunt similes satyris, Autolycus, Burris.* Casaubonus *Busiris* legebat. Ego *Burrias, Πυῤῥίας.* Terentius Scaurus de orthogr. *Graeci πυῤῥίαν, nostri Burrhiam.* De Euripidis Autolyco Tzetzes Chil. 8 hist. 22, ubi postquam de eius furtis dixit, *ἐν Αὐτολύκῳ* ait dramati *σατυρικῷ τὰ πάντα ὁ Εὐριπίδης ἀκριβῶς τὰ περὶ τούτου γράφει.*

Pag. 121. *Ὀδῷ.* Lege *οὐδῷ.* Sic Pollux.

Δι' ἑτέρου.] Sic legitur apud Suidam.

Pag. 123. *Αὐτοδικεῖν.*] Ita Suidas. *αὐτοδικεῖν, ὅταν αὐτός δι' ἑαυτοῦ τις δικάζηται, καὶ αὐτομαχῇ, καὶ αὐτοδοκεῖν Δείναρχος* etc. ut Harpocr.

Αὐτοκλέους.] Autocles Tolmaei filius memoratur a Plutarcho in Nicia et a Xenoph.

Ὁ τὴν Δαναΐδα πεποιηκώς.] Clemens Alexandr. strom. (257)
4. *τὰ ὅμοια λέγει καὶ ὁ τὴν Δαναΐδα πεποιηκὼς ἐπὶ τῶν Δαναοῦ θυγατέρων ὧδε,*

Καὶ τότ' ἄρ' ὡπλίζοντο θοῶς Δαναοῖο θύγατρες
Πρόσθεν εὐῤῥεῖος ποταμοῦ Νείλοιο ἄνακτος.

Unde patet poëma Epicum fuisse de expeditione Danai.

Pag. 124. *Ἀφανῆ καὶ φανερὰν οὐσίαν.*] Arist. in *Ἐκκλησιαζ.* p. 741. *ἀργύριον δὲ καὶ δαρεικοὺς ἀφανῆ πλοῦτον.* Suidas in *οὐσία φανερὰ καὶ ἀφανής. Λυσίας ἐν τῷ ὑπὲρ Φερενίκου,* (an ea *πρὸς Ἱπποθέρσην* vocatur hic?) *εἰ μὲν γὰρ ἀγροὺς κατέλιπεν Ἀνδροκλείδης, ἢ ἄλλην φανερὰν οὐσίαν, ἐξῆν ἂν εἰπεῖν τῷ βουλομένῳ, ὅτι οὐδὲν μὲν ψεύδεται, αὐτῷ δὲ δέδοται. περὶ ἀργυρίου καὶ χρυσίου καὶ ἄλλης ἀφανοῦς οὐσίας δῆλον, ὅτι ὅστις ἔχων αὐτὰ φαίνεται, τούτῳ δέδωκεν.*

Pag. 125. Isaeus.] Et Demosthenes in 2 Philipp. quae est de Paro, ubi de illo histrione *ὑποκριτῇ* Neoptolemo proditore ac transfuga loquitur, *ἣν ἐνθάδε ἐκέκτητο φανερὰν οὐσίαν, ταύτην ἐξαργυρίσας πρὸς ἐκεῖνον ἀπάγων ᾤχετο.* Et in prima contra Aphobum. *ἢ τὴν μὲν φανερὰν οὐσίαν, ἣν καὶ ὑμῶν πολλοὶ συνῄδεσαν, ὅτι κατελείφθη, μετὰ τῶν συνεπιτρόπων οὕτως αἰσχρῶς διήρπασεν.* Et *ἐν τῷ κατ' Ὀλυμπιοδώρου βλάβης. Κόνωνος τὴν φανερὰν οὐσίαν* bis eadem pag. vocat, ubi *manifestas facultates* vertit Volfius. Non male. Siquidem in haeredit. Cononis erant domus et mancipia *σαγχυφάνται* et *φαρμακοτρίβαι.* Sic *ἀργύριον δὲ εἴ τι κατέλιπεν ὁ Κόνων φανερὸν ἐπὶ τῇ τραπέζῃ τοῦ Ἡρακλείδου.* Ib. vide quae not. ad Xenoph. et Demosth. *κατὰ Διονυσοδώρου* initio. *λαβὼν γὰρ ἀργύριον φανερὸν καὶ ὁμολογούμενον, ἐν γραμματιδίῳ δυοῖν χαλκοῖν ὠνημένῳ καὶ βιβλιδίῳ μικρῷ πάνυ τὴν ὁμολογίαν καταλέλοιπε τοῦ δίκαια ποιήσειν.* id est, *il a laissé sa promesse.* Hinc forte in 12, *Aeris confessi.* Isocr. in Trapezit. *φανερὰ χρήματα* usurpat initio, opponitque *τοῖς κειμένοις,* depositis (258)
apud mensarium.

Σώματα, qua *δοῦλα* vel *οἰκετικὰ σώματα.*] Sic *ἐλεύθερα σώματα* dixit Aeneas in Poliorcet. pag. 8, et Polybius saepissime. Phlegon in lib. de admirandis, *ἵνα καὶ τῶν σωμάτων τινὰ τῶν ἱστορούντων τὰ κατὰ μέρος ἐξαποστείλω σοι,* Artemidorus cap. 50 lib. 1. Hinc *σωματέμποροι* venaliciarii Artemi-

doro lib. 3 cap. 17, et σωματεμπορεῖν Strabo lib. 14 mancipia vendere.

Pag. 126. Ἐνθήκην.] Sic ἐντιθέναι χρήματα εἰς ναῦν dixit Dem. contra Zenothemidem initio, et alibi contra Phormion. παρεντίθεσθαι. Artemidorus lib. 2 cap. 23. τροπὶς, inquit, σημαίνει τὴν ἐνθήκην τῆς νεώς. Idem cap. 73. μετὰ γὰρ τοῦ ὅλου οἴκου καὶ τῆς ἐνθήκης τῆς ἰδίας ἀποδημήσει. Cornarius vertit: *cum omni instrumento domestico*, recte. Sic in cap. de Vesta, τὴν ἐνθήκην τῆς πόλεως: et lib. 4 cap. 29. ἔτυχε δὲ ὢν μυροπώλης. ἀπώλεσε τὴν ἐνθήκην, suas merces.

Pag. 127. Ἀφορμὴ ad solos Atticos.] Sic Xenoph. de Vectigalibus pag. 538.

Unde erudite Harpocration ἀφορμὴ, etc.] Utitur autem ἀφορμῇ eo sensu saepe Demosth. ὑπὲρ Φορμίωνος et ἐν τῷ κατὰ Στεφάνου, καὶ τὰ χρήματα ἀποστερεῖν ἐνεχείρησεν, ἃ τῆς τραπέζης εἶχεν ἀφορμήν. *Traiectitia pecunia* dicitur Latine, quae datur τοῖς ἀφορμοῦσι. i. *solventibus e portu* εἰς ἐνθήκην, i. εἰς ἐμβολήν. Isocrates p. 589. Hinc παρενθήκη, de qua Hesychius in ἐπιβατικά.

Phrynich.] Hic ille est Phyrnichus, qui σοφιστικὴν παρασκευὴν scripserat, quod Lexicon fuisse docet Photius in bibliotheca, quem omnino consule. Schol. Aristoph. in Εἰρήνῃ pag. 648. μέμνηται Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ ια καὶ Φρύνιχος ἐν τῇ σοφιστικῇ παρασκευῇ. Dionysius Halic. lib. 5 p. 330. εἰς
(259) ἅπαντα γὰρ ταῦτα (σπείρειν scilicet, φυτεύειν, πλεῖν,) δεομένης τῆς ἀφορμῆς μηδένα τῶν εὐπόρων τὰ ἑαυτοῦ χρήματα προήσεσθαι.

Pag. 128. Apud Aeschinem in oratione contra Ctesiphontem.] Et apud Demosth. κατ' Εὐέργου in fine.

In contextu.] Ex Suida.

Pag. 129. Isocrates in Panath.] In calce. Himerius sophista in poliarchico, διόπερ οἶμαι δεῖν, ὡς οἱ τοὺς ἐν τοῖς σταδίοις νικηφόρους ἀνακηρύττοντες ἓν καὶ ταυτὸν συνθεῖναι γνώρισμα, εἶθ' οὕτως ταύτῃ καὶ πρὸς τὸν νόμον ἀφοσιώσασθαι. Et Libanius in βασιλικῷ, πρεσβείαις μὲν καὶ δώροις πρὸς τὰς σπονδὰς ἀφοσιούμενοι. Et iterum: οὐ γὰρ ὅσον ἀφοσιώσασθαι τὴν ἔξοδον ἐποιήσαντο. Utitur Isaeus p. 61. Iulianus in Misopog. initio, et Chrysostomus homilia XLI in Genesin pag. 587. ἵνα μὴ νομισθῇ ἁπλῶς ἀφοσιώσει προτρέπεσθαι. et in hom. XLIII. p. 615.

Pag. 130. Aristagora: haec una erat ex tribus amicis.] Ex Plutarcho in Hyperide. Apud Theonem sophistam: ἔτι δὲ καὶ Λυκούργου κατὰ μόσχου (an μοιχοῦ?) ἐν τῷ κατὰ Λυκόφρονος καὶ Ὑπερίδου κατὰ τὴν (scribe τῶν) ἑταίρων ἐν τῇ

κατ' Ἀρισταγόρου. Vide Hyperidem in *δωροξενία.* Meursius lib. 3 Attic. lect. *κατὰ τῶν ἑταιρῶν* legit.

Apud Antiphontem.] Antiphontis verba refert Stobaeus sine dubio e libris de veritate *λόγῳ* 78. *ἔστι δέ τις λόγος, ὡς ἄρα ἰδὼν ἀνὴρ ἄνδρα ἕτερον ἀργύριον ἀναιρούμενον πολὺ, ἐδεῖτό οἱ δανεῖσαι ἐπὶ τόκῳ. ὁ δ' οὐκ ἠθέλησεν. ἀλλ' ἦν οἷος ἀπιστεῖν τε καὶ ὠφελεῖν μηδένα. φέρων δ' ἀπέθετό ποι δή. καί τις καταμαθὼν τοῦτο ποιοῦντα ὑφείλετο. ὑστέρῳ δὲ χρόνῳ ἐλθὼν οὐχ εὕρισκε τὰ χρήματα ὁ καταθέμενος. περιαλγῶν οὖν τῇ συμφορᾷ τά τε ἄλλα καὶ ὅτι οὐκ ἔχρησε τῷ δεομένῳ, ὃ ἂν αὐτῷ καὶ σῶον ἦν καὶ ἕτερον προσέφερεν. ἀπαντήσας δὲ τῷ ἀνδρὶ τῷ τότε δανειζομένῳ ἀπωλοφύρετο τὴν συμφορὰν, ὅτι ἐξήμαρτε, καὶ ὅτι οἱ μεταμέλει οὐ χαρισαμένῳ, ἀλλ' ἀχαριστήσαντι.* Non est ergo (260)
ingratus: neque enim alteri obligatus erat ullo necessitudinis vinculo, sed avarus, qui ad benefaciendum lentus est et tenax, quos homines *ingratos* Gallice vocamus. Lepida porro historia Antiph. qui addit eum hominem consilium id dedisse avaro, ut in eo loco lapidem deponeret, bonoque animo esset, neque argentum periisse existimaret: prorsus enim cum salvum esset argentum, nunquam eo usum fuisse, nec si adhuc salvum esset, usurum. Itaque argento te esse privatum noli aestimare.

Pag. 133 *Πεισιανάκτειος.*] Apud Plutarchum in vita Cimonis, *ἐν τῇ Πλησιανακτίῳ μὲν τότε καλουμένῃ, ποικίλῃ δὲ νῦν στοᾷ.*

Romanus.] Atheniensis.

Pag. 134. *Βαθὼ τὴν Δημώ. - - Βαρὼ καὶ Δημώ.*] Lege ubique *Βαυβὼ τὴν Δηώ.* Clemens Alex. in Protrept. *ξενίσασα ἡ Βαυβὼ τὴν Δηὼ ὀρέγει. κυκεῶνα αὐτῇ.* Hesychius: *Βαυμὼ τιθήνη Δήμητρος.* Lege *Βαυβὼ*, ut ex serie literarum patet. Orpheus etiam nutricem Cereris vocat:

--- *παῖς δ' ἦεν Ἴακχος*
Χειρί τέ μιν ῥίπτεσκε γελῶν Βαυβοῦς ὑπὸ κόλποις.

Hanc et Dysaulem *γηγενεῖς* facit Clemens Alex. Haec Maussacus in Appendice, sed fallitur cum locum Menandri rhetoris sollicitat ex capite *περὶ μυθικῶν. ἢ ὅτι ἡ Δημήτηρ παρὰ Κελεῷ ἐπεξενώθη. Βαυβῷ* legi vult. male. quid enim? Nonne apud Celeum Eleusinis regem Ceres divertit, eiusque filio Triptolemo currum et fruges donavit? Apollodorus testis est aliique.

Confirmationem.] *Cautionem* Latine dixeris. Graeci *βεβαιοῦν.* Demosth. *κατὰ Διονυσοδώρου βλάβης*, initio: *τῷ οὖν ποτε πιστεύοντες καὶ τί λαβόντες τὸ βέβαιον.* Affine est, quod notat Casaub. ad Theoph. pag. 258. Locus est insignis apud

Isaeum περὶ τοῦ Δικαιογένους κλήρου pag. 48, et Pollucem lib. 8, ubi de πωλήταις.

(261) Mulctam aut condemnationem.] Imo precium ex Polluce et Isaeo p. 48.

Pag. 135. *Quando te in iure conspicio, postulo ut auctor fias.*] Aliter Sigonius de iudiciis lib. 1 cap. 21. Haec enim verba fuisse petitoris ad possessorem dicit. Unde Caius ff. de rei vindic. *qui petitorio iudicio utitur, ne frustra experiatur, requirere debet, an is, cum quo instituit actionem, possessor sit, vel dolo desiit possidere.* Cicero pro Caecina: *Actio est in actorem praesentem. Quando te in iure conspicio, postulo anne sies auctor.* Vide Raevardum libro singulari pro-tribunalium cap. 5.

Pag. 137. Ergo cum Lysias laudatur.] Falsum est, nec id sequitur. δύο λόγοι, quos Harpocration laudat, hoc loco erant δύο λόγοι βεβαιώσεως, qui sic inscrib. ut βιαίων alii, alii aliter atque aliter: ut ἐνδείξεως.

Εἰ γνήσιος ὁ λόγος.] *Καὶ Ναΐδος τῆς ἑταίρας μέμνηται καὶ ἐν τῷ πρὸς Μέδοντα ψευδομαρτυριῶν.*

Pag. 139. Auxilium tulit.] In eo bello contra Eleusinios, ut docet Pausanias Achaicis initio, erudite. Non tamen Eumolpus dux erat Eleusiniorum, ut Philochorus hoc loco; et Lycurgus contra Leocratem p. 143 et alii dixere; sed Immaradus Eumolpi filius, si credimus Pausaniae in Atticis pag. 3 et 19, quem in pugna occidit Erechtheus. Sed Eumolpum cum Thracibus in Atticam irrupisse docet praeter Lycurgum et Euripidem, quem Lycurgus laudat in Erechtheo, Philochorus et Isocrates in Panegyr. et in Panathen. testatur. Plato in Menexeno. Strabo lib. 8. *Ἴων δὲ ὁ Ξούθου τοὺς μετ' Εὐμόλπου νικήσας Θρᾷκας, οὕτως ηὐδοκίμησεν, ὥστ' ἐπέτρεψαν Ἀθηναῖοι αὐτῷ τὴν πολιτείαν.* Ubi nota Ioni tribui quae Xutho alii tribuunt, Suidas scilicet et Etymol. Straboni consentit Pausanias Achaicis initio et Philochorus hoc loco, quem tamen
(262) non sequor in eo, quod regnante Erechtheo id accidisse refert. Qui enim potuit, cum Xuthus Ionis pater post Erechthei mortem, cum arbiter a regiis liberis electus esset, et Cecropi ut natu maximo regnum addixisset, a caeteris Erechthei liberis agro Attico sit expulsus, ut scribit Pausanias in Achaicorum initio, ubi et Ionem Atheniensibus auxilium tulisse post Erechthei mortem satis clare memorat. De hoc bello vide amplius Pausaniam Corinth. pag. 44. Hyginum fab. 46. Demaratus lib. 3 τραγῳδουμένων apud Stob. serm. 157. *Ἀθηναίων πρὸς Εὔμολπον τῶν Θρᾳκῶν βασιλέα τὸν πόλεμον ἐχόντων, Ἐρεχθεὺς ὁ τῆς Ἀττικῆς προϊστάμενος χρησμὸν ἔλαβεν, ὅτι νικήσῃ τοὺς*

ἐχθροὺς, ἐὰν μὲν πρεσβυτάτην τῶν θυγατέρων Περσεφόνην θύσῃ. παραγενόμενος δ' εἰς Ἀθήνας Θρασυθέα τῇ γυναικὶ τὴν πυθόχρηστον μαντείαν ἀπήγγειλεν. εἶθ' οὕτω τὴν κόρην προσαγαγὼν τοῖς βωμοῖς ἀνεῖλε, καὶ συμβαλὼν τὸν πόλεμον, ἐγκρατὴς ἐγένετο τῆς νίκης. Lege *Πραξιθέα τῇ γυναικὶ* ex Lycurgo contra Leocratem pag. 143, quae erat Cephisi filia. Fragmenta ex tragoedia Euripidis Erechtheo multa sunt apud Stobaeum. Unum obiter emendare visum est, quod refert cap. 172. *Θρῄκιον πεάταν πρὸς Ἀθηνᾶν περὶ κίοσιν ἐγκρεμάσας θαλάμοις.* Lege *πέλταν.*

Pag. 141. Plutarchus.] Et Diodorus Siculus lib. 14 initio de eodem Theramene.

Male cohaerebant.] Artemidorus lib. 2. *ἑστία σημαίνει πόλεως τὴν βουλὴν καὶ τὴν ἐνθήκην τῶν προσόδων.*

Comici autem e Thesmophoriazusais.] Pag. 809. *ἀλλ' Εὐβούλης τῶν πέρυσί τις βουλευτής ἐστιν ἀμείνων, παραδοὺς ἑτέρῳ τὴν βουλείαν. οὐδ' αὐτὸς τοῦτόγε φήσεις.* Chorus mulierum vult probare viris feminas praestare. *Nam ex superioris anni senatoribus quis melior est Eubule, ne tu quidem, qui dignitatem ac locum senatoris alteri ex more cessisti, id ausis dicere.* (263) Itaque cum haec Chorus diceret, oculos coniiciebat in quendam senatorem, qui spectator aderat. Est igitur *βουλεία τὸ βουλεύειν*, senatoria dignitas, quae Athenis annua erat, ut nemo nescit. *βουλεύειν* senatorem esse dixit Antiph. *περὶ χορευτοῦ* p. 131, ubi addit, *καὶ ἐν αὐτῷ βουλευτηρίῳ Διὸς βουλαίου καὶ Ἀθηνᾶς βουλαίας ἱερόν ἐστι καὶ εἰσιόντες οἱ βουλευταὶ προσεύχονται. παραδοῦναι* proprie dicitur de eo, qui magistratu decedit, et successori tradit, ut eadem pag. Antiphon non semel. Etymologus, *βουλεία ὁ χρόνος τοῦ βουλεύειν, ὥσπερ στρατηγεία ἐστὶ ὅπου στρατηγεῖ.* Sic Cratinus *Θρᾴτταις. τὴν πέρυσι βουλὴν ἐφεστώς.* Priscianus 18.

Ex Philochoro.] *Φιλόχορος* legitur in Etymolog. et amplius, *διὰ τὸ τὴν Λητὼ ἤτοι Θέμιν.* Et mox: *μέμνηται δὲ τοῦ ἐθνικοῦ Καλλίμαχος, οἷον· ἐξ ἄλοτ οὐδ' ἴκην ἀνέρα βουχέτιον ἕλκειν.* Vox *ἕλκειν* videtur glossema esse praecedentis *ἴκειν.* Apud Suidam quoque *Φιλόχορος* legitur in *Βούχετα*, et in voce *θέμις.* Idem Suidas utrobique habet *οὐδέτερ. καὶ πληθυντ.* rectius.

Pag. 142. *Βοώνην* illum] Pollux corrigendus pag. 404. *καὶ βοῶν ὑπηρεσιῶν ὀνόματα.* Lege *καὶ τειχοποιοί τε καὶ ἱεροποιοὶ καὶ βοῶναι, ὑπηρεσιῶν ὀνόματα.* Magna autem ea curatio habebatur, nec summi magistratus eam dedignabantur. Libanius declam. 8. *ἐπειδὰν γὰρ ἀπηλλάγημεν ἐκ τῶν ἐκκλησιῶν*

καὶ τῆς ἀγορᾶς, ἰδόντες τὸν μὲν στρατηγὸν ᾑρημένον, τὸν δὲ πρεσβευτὴν κεχειροτονημένον, τὸν δὲ σιτώνην, τὸν δὲ βοώνην.

Butem.] Butes Pandionis filius, Erechthei frater. Gemini enim fuisse dicuntur Erechtheus et Butes. Mortuo Pandione Erechtheus regnum patris suscepit, Butes sacerdotium Minervae et Neptuni Erichthonii sortitus est, teste Apollodoro lib. 3.

Pag. 143. Γάψηλος.] Γαμψηλὸς tamen agnoscit Hesychius, ut et γαληψός.

(264) Ἡ Σύμη.] Diodorus Siculus lib. 12 ἐν αἷς ἦσαν ἀξιολογώταται Σύμη καὶ Γαληψὸς, ἀμφότεραι Θασίων ἄποικοι. Lege Οἰσύμη ex Thucydide. Galipsus dicitur a Livio lib. 44 in calce, ubi de Persei fuga. At apud Plutarchum in Aemilio Paulo ἐν ἀλήψῳ legitur male, in editione H. Stephani, sed Xylandri editio recte habet.

Pag. 144. Θάσος.] Conon narrat. 36 apud Photium: ὡς ἀπὸ Θάσου τοῦ Κάδμου ἀδελφοῦ Θάσος ἡ νῆσος ὠνομάσθη. Sed errat Maussacus cum Scaligero, ut ad eum Herodoti locum notavi.

Pag. 146. Γεννηταί.] Etymol. γεννῆται ἀπὸ γένους, σύστημα ἐκ λ' ἀνδρῶν συνεστὸς, οὗ οἱ μετέχοντες ἐκαλοῦντο γεννῆται, οὐ κατὰ γένος ἀλλήλοις προσήκοντες, οὐδὲ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ αἵματος, ἀλλ' ὥσπερ οἱ δημόται καὶ οἱ φράτορες νόμων κοινωνίαν τινὰ ἔχοντες, οὕτω καὶ οἱ γεννῆται συγγενικῶν ὀργίων ἢ θεῶν, ἀφ' ὧν ὀργεῶνες ὠνομάσθησαν. ἢ οἱ ταυτοῦ γένους μετέχοντες ἢ ἀπ' ἀρχῆς κοινὰ ἱερὰ ἔχοντες. οἱ δὲ ὁμογάλακτας φράτορας συγγενεῖς καὶ γεννήτας. Lege νόμῳ κοινωνίαν ex Eustathio Iliad. β p. 239, ubi φρατρίαν et τριττὺν ait idem esse, idque saepe repetit Isocrates pag. 349 in orat. sociali.

Pag. 146. Quo possit a priori probari.] Atqui haec Maussaci demonstratio a priori nequaquam esse potest: neque enim causam ullam, propter quam annus Atticus 360 dierum olim ante Solonem fuerit, hic adfert. Imo hoc ita se habere supponit, et plane a posteriori argumentatur. Porro hunc Suidae locum de anno prisco Atticorum lunari intelligendum esse recte docuit D. Petavius lib. 1 de doctrina temporum, et lib. 4 Uranologii, quo tempore rudes adhuc et imperiti homines lunarem mensem 30 diebus integris definiebant, annum autem proinde diebus 360. alternis autem annis mensem intercalabant, donec a doctioribus viris et usu magistro edocti ac con-
(265) victi, menses diligentius ad lunae motum instituerunt auctore Athenis Solone, ut docet Plutarchus et Laertius, et menses alternis plenos et cavos assumpserunt, annum autem dierum 354. Sed et alio modo idem Petavius huic et aliis locis oc-

currit, ut de anno naturali, non de civili hi autores loqui intelligantur. Licet enim menses eorum annique simplices ad lunam directi atque dimensi essent, nihilominus tacite etiam solares observabant, quos cum civilibus annis mixtos atque implicitos habebant, in eum finem, ut ad eosdem tempestatum cardines solstitia nempe et aequinoctia, festa et sacrificia semper redirent, quod intercalationibus et periodis quibusdam assequebantur, de quo vide Geminum in Isagoge, cuius locum recte mihi emendasse videor. Vide et Seldenum ad Marmora Arundelliana. Annus autem ille solaris reconditus dies habebat 360 cum appendice dierum 5 ex Aegyptiorum instituto, quos Graeci imitati sunt. Plerumque antea neglectis his dierum 5 appendicibus rotundiorem numerum 360 dierum pro anno naturali solis scriptores usurpant, vulgi, ut solet, usum et facilitatem eius numeri libenter secuti.

Pag. 147. Adi Suidam.] Eustathius Ἰλιάδ. β etiam ea dicit, quae Suidas. Locum profert Pantinus in notis ad Apostolii adagia, et Suidas in φατρία, ἡ φυλὴ διῄρηται εἰς δ′ κατὰ τὰς δ′ ὥρας τοῦ ἐνιαυτοῦ. ἑκάστη δὲ διαίρεσις εἰς γ′. ὡς γίνεσθαι ιβ′ κατὰ τοὺς ιβ′ μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ, καλεῖσθαι δὲ τριττύας καὶ φατριάς.

Nullus dubito quin pro γεραιαί.] Etymol. γεραῖραι παρὰ Ἀθηναίοις γυναῖκές τινες ἱεραί, ἃς βασιλεὺς καθίστησιν ἰσαρίθμους τοῖς βωμοῖς τοῦ Διονύσου παρὰ τὸ γεραίρειν τὸν θεόν. οὕτω Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασεύς. Graeca vox est γεγαρὸς ἰδεῖν καὶ μεγαλοπρεπὴς, Basilio ep. 86.

Eximius est hic locus.] Pollux p. 349. πολλὰ δ᾽ ἂν καὶ (266)
ἄλλα εἴη μέταλλα, ὥσπερ τὰ ἐν Σάμῳ τὰ καλούμενα γεωφάνεια, ὑπὲρ ὧν ὁ Δείναρχος λέγει, καὶ τὰ ἐν Ἰσύρῳ τοῦ θείου· lege Νισύρῳ. Orationem Dinarchi intelligit, quae inscribitur κατὰ Πολυεύκτου περὶ τοῦ γεωφανίου teste Dionys. Halicarn. apud quem τεωφανίου scribitur male.

Pag: 148. Res Mandrobuli in peius.] Eo sensu utitur Zonaras in rebus Basilii et Constantini filiorum Romani Iunioris, ὅτι αὐτῷ αἱ ἐλπίδες ὑπέῤῥεον καὶ τὸ τῆς παροιμίας ἐπὶ τὰ μανδραβόλου ἐχώρουν.

Pag. 150. *Γεωφάνιον.*] Verbum ipsum γεωφάνιον γῆς μέταλλα fuisse indicat. Itaque γεωφάνιον ἐν Σάμῳ, terrae Samiae metalla fuere. Optima ad figlinum opus terra Samia. Lucillius: *testam sumit homo Samiam.* Vide Pollucem p. 349. De terra Samia Plinius lib. 35 cap. 16. Dioscorides. Etymologus: Γεωφανεῖον χωρίον ἐστὶν, ἐν ᾧ γῆς εἶναι μέταλλον. ἡ δὲ γῆ ἦν ξανθοτέρα πεποιημένη τοῖς ζωγράφοις εἰς τὰς γραφάς.

τάχα δὲ ἡ μίλτος ἐστίν. ἡ μέταλλον etc. ut Hesychius. Nicander in Alexipharmacis:

Καὶ δὲ σὺ δραχμάων πισύρων βάρος αἴνυσο γαίης
Παρθενίης, ἣν φυλλὶς ὑπὸ κνημοῖσιν ἀνῆκεν
Ἰμβρασίδος γαίης χιονώδεος· ἥν τε κεράστης
Ἀμνὸς χησιάδεσσι νέον σημήνατο νύμφαις.

Ubi Scholiastes notat: *παρθενία οὐχ ἡ ὅλη Σάμος, ἀλλά τις ἐν αὐτῇ εὑρεθεῖσα γῆ. φυλλὶς δὲ τὸ καλούμενον γεώφάνιον ἐν Σάμῳ.* Addit Nicander: *Κερκέτεω νιφόεντος ὑπὸ σχοινώδεσιν ὄχθαις*, qui mons est Sami teste Plinio. Sed et Scholiastes alius, *τὸν Σάμιον ἀστέρα λέγει*, ait, *ὃν δοκεῖ κριὸς ἐν Σάμῳ εὑρηκέναι.* Quae ibi sequuntur, sunt malae notae et falsa pleraque. *Ἀστὴρ* est genus terrae Samiae teste Dioscoride lib. 5, et Theophrasto in lib. de lapidibus, ubi venulam extremam terrae Samiae sic ait dici, eius autem terrae nullum ad picturam esse usum, sed tantum fullonibus ad vestes abluendas.
(267) *τῶν δὲ μεταλλευτῶν τὰ ἐν τοῖς γεωφανίοις ἔτι λοιπὰ* etc. ubi a milto etiam distinguit.

Pag. 151. *Ὃν αὐτὸς εἶπε Λυσίας.*] Sic Dionysius in Dinarcho inter eius *ἰδιωτικοὺς λόγους* primum recenset, *κατὰ Προξένου βλάβης, ὃν αὐτὸς εἶπε ὑπὲρ αὐτοῦ.* Porro quae sit *ῥητορικὴ γραφή*, vide Harpocr. Suidas in *Δημάδης, οὗτος κατέλυσε τὰ δικαστήρια καὶ τοὺς ῥητορικοὺς ἀγῶνας.*

Pag. 152. *Ἀργυρᾶς δραχμὰς ὀκτώ.*] Apud Schol. Comici in *Ἐκκλησιαζ.* 741. ubi haec ad verbum leguntur, scriptum est diserte, *δραχμὰς ἀργυρίου εἴκοσι.* Item apud eundem p. 745 eadem *αὐτολεξεὶ* leguntur, quae Harpocr. dixit in *αἰκίας.*

Pag. 153. Decemviros.] Diodorus Siculus lib. 14, et Cornelius Nepos in Thrasybulo decem praetores appellat.

Οἱ δ' ἄρα μετὰ τοὺς τριάκοντα.] Lege *μετὰ τῶν τριάκοντα.* Haec videntur esse Harpocrationis verba, non ipsius Lysiae. Vide Harpocrat. in *μόλπις*, ubi haec leguntur. Quare interpretationem Harpocr. non probo: potius enim Lysias intellexit *τοὺς δέκα τοὺς ἐν Πειραιεῖ*, de quibus ad Xenophont. lib. 2 notamus multa. At illi *δέκα μετὰ τοὺς τριάκοντα κατασταντες* non imperarunt in Piraeeo. qui enim possent? cum Piraeeus eo tempore, quo creati sunt, ab exulibus teneretur, ut clare docet Xenophon, et Isocrates in exceptione adversus Callimachum, et Iustinus. Postquam vero e Piraeeo exules in urbem reversi sunt, visum est iniuriarum memoriam omnem abolere, perlatoque eo decreto viginti viros elegere, quibus resp. mandata est, donec leges ferrentur, ut scribit Andocides *περὶ τῶν μυστηρίων* p. 11 in fine. Quod si in Andoc. decem scriberetur, eos esse putarem, qui post 30 tyrannorum fugam

creati sunt; inter quos fuit Phidon, qui ex 30 tyrannis unus fuerat, solusque cum Eratosthene collega a populo non erat (268) e civitate pulsus: itemque Hippocles et Epichares quidam Lamprensis, ut refert Lysias ἐν τῷ κατ' Ἐρατοσθένους p. 121, ubi de eorum improbitate et perfidia paria, quae et Iustinus scribit. Inter eos etiam fuit Rhinon teste Isocrate. Nam Molpis quidem meo iudicio ex iis non fuit. Expulsi autem esse videntur οἱ δεκαδοῦχοι post reditum Thrasybuli et sociorum e Piraeeo in urbem, atque eorum loco creati viginti magistratus teste Andocide, de quibus Pollux lib. 8 pag. 404, ubi lege a capite, οἱ εἴκοσι. τούτους εἵλοντο μετὰ τῶν (leg. τοὺς) τριάκοντα τῆς πολιτείας καὶ τῶν νόμων ἐπιμελητῶν (leg. ἐπιμελητὰς) ἀριστίνδην ἐπιλεξάμενοι. At Postellus et Sigonius et Meursius lib. 2 Attic. lect. cap. 5 ad γυναικοκόσμους ea Pollucis verba retulere perperam.

Pag. 158. Caveant ne cum Scaligero hos δέκα ἄρχοντας confundant.] Sed Scaliger eo loco nequaquam eos confundit, sed tantum ait, se hunc Aeliani locum non intelligere; nam IX tantum erant Athen. magistratus, non X. Ex his verbis nemo conficere potest, hos duos magistratus ab eo confusos. Fallitur autem ipse Maussacus, qui Aeliani locum de illis X intelligit, qui post 30 tyrannos creati sunt. Ait enim Aelianus: ὕστερον δέκα τῶν πολιτῶν καθ' ἕκαστον ἔτος ἦρχον, quod de X illis dici non potest, qui ne uno quidem anno integro praefuerunt, ut supra ostendimus. Igitur in Aeliano legendum est ἐννέα.

Pag. 155. In Lysistrata.] Pag. 877.

ἑπτὰ μὲν ἔτη γεγῶσα
εὐθὺς ἠῤῥηφόρουν.
εἶτ' ἀλετρὶς ἡ δεκέτις
οὖσα τἀρχηγέτις
καταχ. κροκ. ἄρκτος ἡ βρ.
κἀκανηφόρουν ποτ' οὖσα
παῖς καλὴ ἔχουσα ἰσχάδων ὁρμαθόν.

Pag. 156. *Iunxit Aristides Milesia crimina.*] Hoc opus (269) vertit Sisenna, teste Ovidio eo loco. *Vertit Aristidem Sisenna, nec obfuit illi Historiae turpes inseruisse iocos.* Fuit enim facetiis deditus, ut ait Cicero in Bruto. Sisenna in Milesiacis laudatur a Sosipatro Charisio lib. 2. Instit. Grammat. non semel. Sisenna Milesiarum 13. *nisi cominus excidisset: quanti dantur? tanti, inquit Olympias; simul haec dicens savium dedit, ut scilicet subsonaret quanti pretii.*

Pag. 159. Servorum alii publici, alii privati.] Ulpianus ad Olynth. 2. δούλους εἶχον δημοσίους οἱ Ἀθηναῖοι ἀπὸ αἰχμα-

λώτων ποιήσαντες, καὶ ἐδίδασκον τούτους γράμματα, καὶ ἐξέπεμπον αὐτοὺς ἐν τοῖς πολέμοις μετὰ τῶν ταμιῶν καὶ τῶν στρατηγῶν, ἵνα ἀπογράφοιεν τὰ ἀναλισκόμενα. οὐκ ἀκαίρως δὲ τοῦτο ἐποίουν, ἀλλ' ἵνα διὰ τοῦ δύνασθαι τούτους τύπτειν ὡς δούλους, ἔχωσι μανθάνειν τὸ ἀληθές. αἰσχρὸν γὰρ ἐνομίζετο παρ' Ἀθηναίοις ἐλευθέρους τύπτειν. Hi ταμίαι una cum Imp. mittebantur, et in reddendis rationibus, cum Imperator rationes reddebat, interrogabantur, ut est in ea contra Timotheum initio. Aristoph. in Vespis p. 499. ἄκουσον ὦ δαιμόνι' ἐμοῦ τῶν μαρτύρων, ἀνάβηθι τυρόκνηστι καὶ λέξον μέγα, σὺ γὰρ ταμιεύουσα ἔτυχες. ubi iocatur Comicus argute, et ἐχαρακτήρισε τὰς ἐν ταῖς εὐθύναις τῶν ἀρχόντων ἀπολογίας, ut ait Schol. Hi vero ταμίαι longe differunt a ταμίαις τῆς θεοῦ, id est, Palladis, de quibus Pollux et Harpocr. De servis publicis Etymologus ex lexico Rhetorico, δημόσιος ὁ τῆς πόλεως δοῦλος, ὃς ὑπηρετεῖ τοῖς δικαστηρίοις καὶ τοῖς κοινοῖς ἔργοις, ἐκ τοῦ ῥητορικοῦ.

Pag. 163. Ἀνάγκη.] Demosth. πρὸς Μακάρτατον initio. καὶ ἐπειδὴ ἦγεν ὁ ἄρχων εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ἔδει ἀγωνίζεσθαι, τά τε ἄλλα ἦν αὐτοῖς παρεσκευασμένα εἰς τὸν ἀγῶνα, καὶ τὸ ὕδωρ, πρὸς ὃ ἔδει ἀγωνίζεσθαι, τετραπλάσιον ἡμῶν ἔλαβον. ἐξ ἀνάγκης γὰρ ἦν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τῷ ἄρχοντι ἀμφορέα ἑκάστῳ
(270) ἐγχέαι τῶν ἀμφισβητούντων καὶ τρεῖς χόας τῷ ὑστέρῳ λόγῳ: id est, mihi, qui pro Philomache uxore mea orabam. pessime Volfius: *necesse enim Iudices habebat praetor*. Nam si hoc necesse fuit, cur se in eo circumventum queritur maritus Philomachae, et indignitatem atque ambitum adversariorum obiicit?

Pag. 164. Platone in Theaet.] Pag. 172.

Μεμετρημένης τῆς ἡμέρας.] Xenoph. lib. 1 Ἑλλ. in fine: κρινέσθωσαν οἱ ἄνδρες καθ' ἕνα ἕκαστον διῃρημένης τῆς ἡμέρας τριῶν, μερῶν ἑνὸς μὲν, ἐν ᾧ ξυλλέγεσθαι ἡμᾶς δεῖ καὶ διαψηφίζεσθαι, ἐάν τε ἀδικεῖν δοκῶσι, ἐάν τε μή· ἑτέρου δὲ, ἐν ᾧ κατηγορῆσαι, ἑτέρου δὲ ἐν ᾧ ἀπολογήσασθαι. Ecce διαμεμετρημένη ἡμέρα, nec tamen πρὸς ὕδωρ hoc iudicium habitum est. Fere omnes causae ad clepsydram orabantur. Isocrates περὶ ἀντιδόσ. Demosth. in πρὸς Εὐβουλίδην ἐφέσει, et in κατὰ Κόνωνος ὕβρεως. Lysias κατὰ Παγκλέωνος. Isocrates πρὸς Καλλίμαχον παραγραφῇ. Isaeus in κληρικοῖς passim.

Pag. 166. Qui tympano probabant.] Optime. Nam Aristoph. in Avibus p. 580. φύλακας καταστῆσαι, τὸ πῦρ ἔγκρυπτ' ἀεί, κωδωνοφορῶν περίτρεχε, καὶ κάθευδ' ἐκεῖ. Schol. οἱ περίπολοι τὰς φυλακὰς περισκοποῦντες ἐρχόμενοι ἐπὶ τοὺς φύλακας κώδωνας εἶχον, καὶ διὰ τούτων ἐψόφουν πειράζοντες τὸν καθεύ-

δοντα, καὶ ἵνα οἱ φυλάττοντες ἀντιφθέγγωνται. μήποτε δὲ παρακωμῳδεῖ τὸν Εὐριπίδην, Παλαμήδην οὐ πρὸ πολλοῦ δεδιδαγμένον. Quae huc mirifice faciunt. Item Aristoph. in Avibus p. 596. οὐ νῦν ἅπαντ' ἐκεῖνα πεπύλωται πύλαις, καὶ βεβαλάνωται, καὶ φυλάττεται κύκλῳ, ἐφοδεύεται, κωδωνοφορεῖται πανταχῇ, φυλακαὶ καθεστήκασι καὶ φρυκτωρίαι ἐν τοῖσι πύργοις. Porro Euripideae fabulae Palamedis luculentum fragmentum est apud Stobaeum serm. 211.

Τὰ τῆς γε λήθης φάρμακ' ὀρθώσας μόνον
Ἄφωνα καὶ φωνοῦντα συλλαβὰς τιθεὶς
Ἐξεῦρον ἀνθρώποισι γράμματ' εἰδέναι· (271)
Ὥστ' οὐ παρόντα, ποντίας ὑπὲρ πλακὸς
Τἀκεῖ κατ' οἴκους πάντ' ἐπίστασθαι καλῶς,
Παισί τ' ἀποθνήσκοντα γραμμάτων μέτρον
Γράψαντας εἰπεῖν, τὸν λαβόντα δ' εἰδέναι,
Ἃ δ' εἰς ἔριν πίπτουσιν ἀνθρώποις κακὰ
Δέλτος διαιρεῖ, κοὐκ ἐᾷ ψευδῆ λέγειν.

In quibus versibus illa ποντίας ὑπὲρ πλακὸς eo spectant, quod Palamedes fingitur a tragicis per tabulas scriptas et in mare proiectas Nauplio significasse omnia, quae vellet, cum secundus ventus tabulas ad Nauplium deferret, ut memorat Schol. Aristoph. et Suidas. Sane Plinius in 7 tradit, signi dationem, tesseras et vigilias Palamedem invenisse bello Troiano. κώδωνες autem non sunt tympana, sed tintinnabula, ut in historia Iovis Tonantis apud Dionem et Suetonium Augusto. In descriptione pompae triumphalis apud Zonaram tomo 2 ex Dione: καὶ κώδων ἀπήρτητο καὶ μάστιξ τοῦ ἅρματος. Mox: τοὺς γὰρ ἐπί τινι ἀτοπήματι καταδικασθέντας θανεῖν νενόμιστο κωδωνοφορεῖν, ἵνα μηδεὶς βαδίζουσιν αὐτοῖς ἐγχριπτόμενος μιάσματος ἀναπίμπληται. Inter instrumenta carnificis tintinnabula Plautus memorat. *Extra portam Metiam currendum est prius. Lanios inde accersam duo cum tintinnabulis.* Parthenius Erotic. cap. 7 ex Phania Eresio: προσέταξεν αὐτῷ Ἱπποκρῖνος ἀπό τινος ἐρυμνοῦ χωρίου, ὃ μάλιστα ἐφρουρεῖτο ὑπὸ τοῦ τῶν Ἡρακλεωτῶν τυράννου, τὸν κώδωνα κατακομίσαι.

Ψοφώδεις.] Ψοφοδεεῖς leg.

Pag. 167. Πρυτανεῦσι.] Πρυτάνεσι.

Κατὰ γένος.] Sic in orat. περὶ Ἀστυφίλου κλήρου p. 68, et κατ' ἀγχιστείαν pag. 47. Dionysius Hal. lib. 4 pag. 238. καὶ τὰ μὲν ὅταν τι πάθωσιν οἱ κύριοι, τοὺς κατὰ γένος ἢ κατὰ διαθήκην διαδόχους προσήκει λαμβάνειν. Isocrates in Aeginet.
p. 764. ἡ μὲν κατὰ γένος ἀμφισβητοῦσα. Sed pag. 775. τοῖς (272)
κατὰ δόσιν ἀμφισβητοῦσι. et 777.

Pag. 168. *Διαθήκας.*] Ita in argumento Isaeanae orationis *περὶ τοῦ Νικοστράτου κλήρου. φάσκοντα κληρονόμον εἶναι αὐτοῦ κατὰ δόσιν, ὅ ἐστι κατὰ διαθήκας.* Et Isaeus in ea oratione p. 43. *οἱ κατὰ τὴν δόσιν τοῦ Νικοστράτου ἀμφισβητοῦντες.* Et infra: *κατὰ δόσιν προσεποιήσαντο τῶν Νικοστράτου.* Rursus infra: *ἑαυτῷ δὲ κατὰ δόσιν παρακατέβαλε.* Mox: *ὅστις κατὰ δόσιν χρημάτων ἀμφισβητῶν.* Vide testamentum Epicuri apud Laërtium p. 717, ubi has donationes in metroo recondı fuisse solitas testatur maioris securitatis causa, ut Romani in templis testamenta sua condebant, credebantque custodiae templorum, quod de Antonio dicitur. Ut autem coram praetore huiusmodi donationes ac testamenta fiebant, sic etiam coram praetore revocabantur, si donatorem testatoremque facti postea poenituisset. Naturale enim est, ut unumquodque eo modo dissolvatur, quo contractum est, ut in Iure dicitur: idque fiebat, quo solennior esset aut donatio, aut revocatio; quam in rem insignis est Isaei locus *περὶ Φιλοκτήμονος κλήρου* pag. 54. Neque vero donationes solum ac testamenta interventu magistratuum fiebant, sed et venditiones emptionesque, et manumissiones, et foenebris pecuniae dationes, et caeterae obligationes interventu magistratuum fieri solebant apud Graecos, quo scilicet solemniores essent ac firmiores eiusmodi contractus, in quibus magistratus aut civitas testis intervenisset, idque usitatum fuisse apud Rhodios docet Dio in Rhodiaca pag. 326, qui locus est insignis. *Διὰ τῆς πόλεως*, et *διὰ τῶν τῆς πόλεως γραμμάτων* Dio dicit, quod Attici dicebant *διὰ τῆς ἀρχῆς.*

Pag. 169. *Δρομοκήρυκες.*] Aeneas Poliorcet. cap. 22. initio:
(273) *περὶ δὲ τὸ στρατήγιον σκηνοῦν καὶ διατελεῖν ἀεὶ τὸν σαλπιγκτὴν καὶ τοὺς δρομοκήρυκας, ἵν' ἐάν τι δέῃ σημῆναι ἢ παραγγεῖλαι, ἐξ ἑτοίμου ὑπάρχωσι.* Et cap. eod. in fine: *ὁ δὲ στρατηγὸς τὸ ἐμφανιζόμενον αὐτῷ τοῖς ἄλλοις φύλαξι δηλούτω σάλπιγγι ἢ τοῖς δρομοκήρυξι.* Non probo quod ait Harpocr. *δρομ.* esse *ἡμεροδρ.* Livius lib. 31 hemerodromos ait esse speculatores p. 576. Fallitur. hos enim *ἡμεροσκόπους* Graeci vocant. Aeneas pag. 7. ubi *ἡμεροσκοπεῖα* speculae. Sic Polyaenus lib. 5 de Eudocimo: *Εὐδόκιμος ὁρῶν τοὺς στρατιώτας στασιάζοντας, καταπαῦσαι τὴν στάσιν οὐ δυνάμενος, ἤδη δὲ καὶ ἐπ' ἀλλήλους ὁρμώντων, δρομοκήρυξι προσέταττε κηρύττειν, ὡς ἥκοιεν οἱ πολέμιοι διαρπασόμενοι τὸν χάρακα.* Locus illustris, qui explicat munus *τῶν δρομοκηρύκων.* Pollux p. 168. *παρὰ δὲ Αἰσχίνῃ τῷ ῥήτορι δρομοκήρυκες.* Zonaras tomo 2 pro tabellariis p. 31 et 88.

Δικαιώματα laudat etiam Diogenes Laërtius.] Et Ammo-

nius voce νῆες. ubi δικαιώματα πολέμων recte legitur, male Casaubonus ad Laërtium legit πόλεων ex Eustathio, cum Eustathius ex Ammonio emendandus potius fuerit. δικαιώματα πολέμων sunt iura bellorum. In eo libro princeps Philosophorum de iustis bellis disserebat, ob quas causas indici soleant, quibus legibus bellum geratur. Bellum enim suas leges suaque iura habet certa, unde iustum bellum et iusti hostes dicuntur, postquam legitime a legatis indictum est bellum, rebus prius repetitis. Alioqui non iam bellum, sed latrocinium dicitur ab autoribus. Graece λῃστρικὴ ἔφοδος. Causae autem, propter quas bellum indicitur, ut plurimum sunt arcessitae bellandi occasiones et conquisiti praetextus, quae eleganter δικαιώματα πολέμων Aristoteles appellat, ut ex eo fragmento, quod profert Ammonius, satis apparet. Illud enim fragmentum totum est de bello, quod Alexander Molossus in Italia gessit, de quo Livius. Livius lib. 5 p. 152. *Sunt et belli sicut pacis iura*, (quae Livii verba imitatus est Plutarchus in (274) Camillo eandem narrans historiam, χαλεπὸν μέν ἐστι πόλεμος καὶ διὰ πολλῆς ἀδικίας καὶ βιαίων περαινόμενος ἔργων, εἰσὶ δὲ καὶ πολέμων ὅμως τινὲς νόμοι.) *iusteque ea non minus quam fortiter didicimus gerere.* De iure autem belli, et iustis causis bellorum gerendorum praeclare M. Tullius in 1 de officiis. Idem lib. 3. *cum iusto enim et legitimo hoste res gerebatur, adversus quem et totum ius feciale et multa iura communia.* Plutarchus in Catone Cens. et in quaest. Rom. 39. *ideo adhibitum sacramentum militare; ante enim quam miles sacramentum dixisset, nefas ei fuit ferire hostem.* Praeter Cicer. et Plutarch. citatos Diodorus lib. 12. Livius lib. 4. et 8.

Pag. 170. Ut δωροξενία etc.] Fallitur. δώρων enim ea γραφὴ dicitur, teste Polluce p. 396, Dinarcho pag. 95, contra Aristogitonem.

Pag. 171. Demosthenes orat. adversus Boeotum.] Et rursus in eadem oratione: ἐτόλμα τοίνυν πρὸς τῷ διαιτητῇ πρᾶγμα ἀναιδέστατον λέγειν, ὡς ὁ πατὴρ αὐτοῦ δεκάτην ἐποίησεν ὥσπερ ἐμοῦ. καὶ τοὔνομα τοῦτο ἔθετο αὐτῷ. et in oratione contra eundem Boeotum de materna dote, φησὶ τὸν πατέρα μου δεκάτην ὑπὲρ αὐτοῦ ἑστιᾶσαι. Et Eubulus Ἀγκυλίωνι apud Athenaeum lib. 15.

Εἶεν γυναῖκες νῦν ὅμως τὴν νύχθ᾽ ὅλην
Ἐν τῇ δεκάτῃ τοῦ παιδίου χορεύσετε.

Aristoph. in Avibus p. 585.

Οὐκ ἄρτι θύω τὴν δεκάτην αὐτῆς ἐγὼ
Καὶ τοὔνομ᾽ ὥσπερ παιδίῳ νῦν δὴ θέμην.

Proclus quoque in Timaeum Platonis, καὶ τοῖς τεθνηκόσιν ἔνατα ποιοῦσι, καὶ τοῖς γεννωμένοις ὁμοίως τὰ ὀνόματα τίθενταί τινες ἐν τῇ ἐνάτῃ.

Pag. 172. Haec habet auctor noster ex Athenaeo lib. 5
(275) dipnosoph.] Pag. 210, sed Daimachi locus non citatur ab Athenaeo. Athenaeus lib. 4 pag. 183. Μεγασθένης δὲ ἐν τῇ β' τῶν ἰνδικῶν τοῖς ἰνδοῖς φησὶν ἐν τῷ δείπνῳ παρατίθεσθαι ἑκάστῳ τράπεζαν. ταύτην δ' εἶναι ὁμοίαν ταῖς ἐγγυθήκαις.

Iurisconsulti.] Plinius in lib. v ep. ad Tranquillum.

Ἀποκαταστατικήν.] Alio sensu ἀποκαταστῆσαι usurpat Laërtius de Xenocrate redempto a Demetrio Phalereo, qui eum in pristinam libertatem restituit.

Pag. 173. Τὸν ἀνακρίνοντα.] Ὁ ἀνακρίνων est praetor, qui cognoscit, antequam causa in iudicium introducatur, sive quis alius magistratus, penes quem est iurisdictio seu ἡγεμονία τοῦ δικαστηρίου. At vero ἀνακρινόμενος est actor qui causam coniicit apud magistratum, priusquam in iudicium introducatur. Demosth. πρὸς Νικόστρατον. εἰ ἀνακρινοίμην κατὰ τῶν οἰκείων τῶν ἀδικούντων με, τὰς δίκας, ἃς εἰλήχειν αὐτοῖς. Et mox: ἀνακεκριμένου γὰρ ἤδη μου κατ' αὐτοῦ τὴν τῆς ψευδοκλ. γραφήν.

Ἐλλιστρεῖν.] Intelligit ergo hunc locum, qui in ea oratione legitur: ἀκούσαντες δ' οἱ θεράποντες τῶν γειτόνων τῆς κραυγῆς καὶ ὁρῶντες τὴν οἰκίαν πορθουμένην τὴν ἐμήν, οἱ μὲν ἀπὸ τῶν τεγῶν τῶν ἑαυτῶν ἐκάλουν τοὺς παριόντας. οἱ δὲ καὶ εἰς τὴν ἑτέραν ὁδὸν ἐλθόντες καὶ ἰδόντες Ἁγνόφιλον παριόντα ἐκέλευσαν παραγενέσθαι. Harpocration legit ἐκαλλίστρουν, non ἐκάλουν. Etymologus in ἐλαστρῶ. ὡς ἀπὸ τοῦ βοῶ βοάζω, βοαστής, βοαστρῶ καὶ βωστρῶ, καὶ καλῶ, καλίζω, καλιστής, καλιστρῶ, οὕτω ἐλῶ, ἐλάζω, ἐλαστής, ἐλαστρῶ. Eustathius Ἰλ. σ pag. 1161.

Ἑκάτομνος.] Ecatomnum Cariae dynastam memorat Diodorus lib. 14 in fine, quem Artaxerxes adversus Euagoram Cyprium arma movere iussit. De Idrieo Arrianus de gestis Alexandri.

Pag 174. De Hellanodicis.] Scaliger affert hos versus Tzetzis in Chiliad. ἦσαν ἑλλανοδίκαι δὲ ἐκ τῶν Ἀμφικτυόνων,
(276) οἱ Αἰτωλοὶ δὲ μάλιστα καὶ σὺν αὐτοῖς Ἠλεῖοι. De Aetolis deinde subiicit caussas ex Scholiaste Pindari. Scaliger ait falli Tzetzem, cum Amphictyones Pythiorum, non Olymp. arbitri fuerint. Sed respondeo ἀμφικτύονας hic generaliter accipi a Tzetze pro conterminis ac finitimis populis. Porro Hellanodicas decem fuisse Philostratus lib. 3 de vita Apollonii cap. 9. καὶ τοὺς ἑλλανοδίκας, οὓς προΐστανται Ἠλεῖοι τῶν Ὀλυμπίων

δέκα ὄντας, κλήρῳ ξυγχωροῦντες τὴν αἵρεσιν. Libro autem 6 cap. 5 qui aetate provectior esset, eum primum inter Hellanodicas ait fuisse, primumque incessisse. Adde Pausaniam Heliac. 1 Etymolog. Ἑλλανοδίκαι ἄρχοντες Ἠλεῖοι διέποντες τὸν ἀγῶνα τὸν Ὀλυμπιακόν. ἐκλήθησαν δὲ, ὅτι παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἐδίκαζον τοῖς τε ἀθληταῖς καὶ τοῖς ἄλλοις ἀγωνισταῖς. ἐκαθίζοντο γὰρ ἐν τῷ ἀγῶνι πορφυρίδα περιβεβλημένοι. ἦσαν οὗτοι τὸ μὲν πάλαι θ', εἶτα δύο καὶ τὸ τελευταῖον ή. Argumentum porro orationis Hyperidis ad Eleos pro Callippo refert Plutarchus in Hyperide: ἐπέμφθη δὲ καὶ πρὸς Ἠλείους ἀπολογησόμενος ὑπὲρ Καλλίππου τοῦ ἀθλητοῦ ἔχοντος αἰτίαν φθεῖραι τὸν ἀγῶνα, καὶ ἐνίκησε. Et Pausanias Eliac. lego autem hic, Ὑπερίδης ἐν τῷ κατὰ Ἀρχεστράτου. Sic Apsines in cap. περὶ τελικῶν· κινήσει δὲ ἔλεον κἂν ὑποδεικνύωμεν τὸ πάθος τὸ συμβεβηκὸς περί τινας τῶν οἰκείων τοῦ κρινομένου ἢ τοῦ τεθνεῶτος, ὡς Ὑπερείδης ἐν τῷ κατὰ Ἀρχεστράτου ἐπέξεισι. λέγει γάρ που τὰ συμβεβηκότα τῇ τοῦ Ὀνείδου μητρί. καὶ ὁ Λυσίας ἐν τῷ ὑπὲρ Ἀχιλλείδου τὸ πάθος τὸ τῇ ἀδελφῇ συμβὰν αὐτοῦ. λέγει γὰρ ὡς ἀκρατὴς λύπης γενηθεῖσα αὐτὴν ἀπέκτεινε.

Pag. 175. Quae in animadvers. ad Euseb. Chron. Ioseph. Scaliger observavit.] Numero Eusebii 1241.

Ἐν φρεάττοι.] Ἐν φρεάτοι habet Helladius Besantinous, quem vide de 4 iudiciorum et fororum Athenis differentia: et Aelianum lib. 6. ἐν φρεατοῖ habet Etymolog. item ἐν ἕκτῳ καὶ δεκάτῳ νόμων.

Iurisconsulti.] Non probo, licet Suidas, ἐξηγηταὶ, dicat, (277)
οἱ τοὺς νόμους τοῖς ἀγνοοῦσιν ὑποδεικνύοντες, καὶ διδάσκοντες περὶ τοῦ ἀδικήματος, οὗ ἕκαστος γράφεται. At nunquam eo sensu usurpatur ea vox apud Ath. sed tantum de Interpretibus religionum accipitur, ut notavi ad leges Atticas. Rectius Suidas ex alio meliore Grammatico subdit: ἐξηγηταὶ τρεῖς γίνονται πυθόχρηστοι, οἷς μέλλει (lege μέλει) καθαίρειν τοὺς ἄγει τινὶ ἐνισχηθέντας, καὶ οἱ ἐξηγούμενοι τὰ πάτρια. Νομιζόμενα autem lego hic apud Harpocr. Idem error apud Suidam. Locus Platonis est initio Euthyphronis. ἐξηγηταὶ proprie sunt, qui patrias consuetudines et instituta demonstrant, ubi nullae scriptae ea de re leges sunt. Plato 8 leg. pag. 845. Lycurgus contra Lycophronem: οὐ γὰρ ὅσων τοὺς γεγραμμένους, δι' ὧν ἡ δημοκρατία σώζεται, παραβαίνειν, ἑτέρων δὲ μοχθηρῶν ἐξηγητὴν ἐπῶν καὶ νομοθέτην γενόμενον ἀτιμώρητον ἀφεῖναι. Suidas in μοχθηρία. Andocides pag. 15. Pollux lib. 8 cap. x. ἀνίστατο δὲ τὰ δικαστήρια, εἰ γένοιτο διοσημεῖα. ἐξηγηταὶ δὲ ἐκαλοῦντο οἱ τὰ περὶ τῶν διοσημείων καὶ τῶν ἄλλων ἱερῶν δικάζοντες. Sic Hesychius. Sic usurpat Plato 6 de legibus

pag. 759 et lib. 9 passim. Eorum usus praecipue in procurationibus et expiationibus et lustrationibus homicidarum et caeteris piaculis. Hinc ἐξηγητικοὶ libri Rituales dicuntur. Clidemus ἐξηγητικὸν scripsisse dicitur ab Atheneeo lib. 9 in fine, ubi et locus ex eo libro adducitur, περὶ ἐναγισμῶν de parentalibus. Anticlides quoque ἐξηγητικὸν scripserat teste Athenaeo lib. xi, qui liber erat de religionibus, ut ex fragmento quod profert Athenaeus, coniicere licet: docet enim eo loci Anticlides, quo modo Iovis Ctesii sigilla constituenda sint. Apud Plutarchum in Nicia Αὐτοκλείδης male exaratur: ἄλλως τε καὶ τῶν περὶ ἥλιον καὶ σελήνην (supple ἐπικρύψεων) ἐπὶ
(278) γ′ ἡμέρας ἐποιοῦντο τὴν φυλακὴν, ὡς Ἀντικλείδης διέγραψεν ἐν τοῖς ἐξηγητικοῖς. Proclus in Hesiodi dies p. 178.

Pag 176. Ἐπώμοτος etc.] Porro longe ab Harpocr. dissentit Suidas, Hesychius, et quem ad verbum exscribit Zenobius in proverbiis, Pollux 179: ὁρκίσαι, inquit, δὲ καὶ ὅρκους ἐπαγαγεῖν, δοῦναι, λαβεῖν, ἀπολαβεῖν. Κατώμοτος videtur fuisse species iurisiurandi per nomen deorum. Sic Aristoph. Ἐκκλησιαζ. ἀνὴρ ὢν τῷ θεῷ κατώμοσας, p. 728. Et alibi legitur sic, κατὰ τῶν ἱερῶν τῶν τελείων ὀμνύναι. Ἀπομόσασθαι est deierare apud Andocidem p. 16. Suidas in νὴ τὴν ἱερὰν κεφαλήν. τὸ νή κατωμοτικόν ἐστιν ἐπίῤῥημα, τουτέστι μεθ᾽ ὅρκου βεβαιωτικόν. ὥσπερ τὸ μά ἀπωμοτικὸν μεθ᾽ ὅρκου ἀρνητικόν. Idem ait in μά. Non assentior Harpocrationi in iis, quae de ἐπάκτῳ ὅρκῳ dicit. Nam Isocratis verba aliud suadent, ὅρκον ἐπακτὸν προσδέχου διὰ δύο προφάσεις, ἢ σαυτὸν αἰτίας αἰσχρᾶς ἀπολύων, ἢ φίλους ἐκ μεγάλων κινδύνων διασώζων. id est: *iusiurandum delatum omnino suscipe in duobus casibus*; quod quidem iusiurandum Icti exactum appellant seu delatum, D. de iureiur. Graeci διδόναι ὅρκον dicunt. Antiphanes apud Stob. λόγ. 112. ὁ διδοὺς τὸν ὅρκον τῷ πονηρῷ μαίνεται. Hesychius: ἐπακτὸς ὅρκος, ἐφ᾽ ὃν ἕτερος ἄγει, οὐκ αὐθαίρετος: quae ad verbum leguntur in Zenobii adagiis. In Harpocr. τὸν προτεινόμενον, supple ὅρκον. Hoc est, quod Latini dicunt *verbis conceptis iurare*. Gellius, *Censor*, inquit, *agebat de uxoribus solenne iusiurandum. Verba ita erant concepta: et tu ex animi tui sententia uxorem habes.* Festus in praeiurationes. Notavi ad Livium lib. 3. Livius lib. 7 initio: *super lectum stans ferro intento, nisi in quae ipse concepisset verba, iuraret se patris eius accusandi causa concilium plebis nunquam habiturum, se eum extemplo transfixurum minatur. Pavidus tribunus etc. adiurat in quae ada-*
(279) *ctus est verba.* Aeschylus in Eumenid. p. 286. ἀλλ᾽ ὅρκον οὐ δέξαιτ᾽ ἂν, οὐ δοῦναι θέλει. Aristoteles 1 Rhet. in fine. Glos-

sarium: *abnutivum*, *ἀπωμοτικόν*. *Adnutivum κατωμοτικόν*. Iusiurandum itaque apud Graecos, si Grammaticis credimus, duplex omnino fuit, voluntarium et involuntarium; *ἑκούσιος καὶ ἐπακτός*. *ἑκούσιος* in duas species subdividitur, *ἀπωμοτικὸν* et *κατωμ.* abnutivum et adnutivum, seu affirmativum et negativum. Etymol. *Ἐπακτὸς* etc. ut Harpocr, *αἱρεῖται. ἄλλοι δὲ τοὐναντίον, ὁ ἀλλαχόθεν ἐπιφερόμενος, ἀλλ' οὐκ αὐθαίρετος. εἰσὶ δὲ ὅρκου.* etc. ut Harpocr. Iurisiurandi delati exemplum insigne est apud Euripidem in Medea, ubi Medea Aegeo ait: *ὄμνυ πέδον γῆς* etc. Eustathius *Ἰλ. α* pag. 92, et Suidas: *ἀπωμοτικὸν μὲν τὸ μὰ (τὸν Δία.) κατωμοτικὸν δὲ τὸ νή*. Seneca in prooemio lib. 3 controvers. *Iura, sed ego iusiurandum dabo. Iura per patris cineres, qui inconditi sunt.* Mox: *deferre et facere conditionem* dicit. Chrysostomus homilia XVI *ὅρκον ἐπαναγαγεῖν* dicit, iuramentum deferre.

Pag. 177. Haec amplius habuit, etc.] *Ἐπιγραφέων πέρι* vide Pollucem lib. 8. Sed et Demosthenes, ni fallor, eorum meminit in ea contra Euergum. Vide in *διαγραφεύς*. Isocrates in Trapezitico, *πρὸς δὲ τούτοις εἰσφορᾶς ἡμῖν προσταχθείσης, καὶ ἑτέρων ἐπιγραφέων γενομένων, ἐγὼ πλεῖστον εἰσήνεγκα τῶν ξένων αὐτός τε καὶ οἱ ἐμοί. καὶ ἐμαυτῷ μὲν ἐπεγραψάμην εἰσφορὰν μεγίστην, ὑπὲρ δὲ Πασίωνος ἐδεόμην τῶν συνεπιγραφέων, λέγων ὅτι τοῖς ἐμοῖς τυγχάνει χρήμασι χρώμενος.* Lysias pag. 148. *ἀπογραφέντος*. Lege *ἐπιγραφέντος*. Quae hic Harpocr. dicit, ea apud Suidam quoque leguntur, sed non ut hic confuse et simul, *ἐπιγραφομένῳ, ἰδιοπεποιημένῳ, οἰκειουμένῳ*. Mox: *ἐπιγράφων ἀντὶ τοῦ βεβαιῶν*. Ex illo Isocratis loco colligo *μετοίκους* tributa et illationes solvisse. Isocrat. ibid. pag. 727. *ἀπεγράψατο μὲν ἐν τοῖς τιμήμασι τοῦτον ὡς δοῦλον μετὰ τῶν οἰκετῶν τῶν ἄλλων*. Leg. *ἐπεγράψ*. Isaeus pag. 61. (280)

Pag. 178. *Ἐπίκληρον* enim apud Atticos fuisse pauperem virginem.] Non hoc vult Harpocr. neque Demosth. nam *ἐπίκληρος* dicitur virgo, cui neque pater, neque frater germanus, neque avus paternus erat superstes, ut ad titulum *περὶ ἐπικλήρων* notavi. Ex his feminis aliae necessario erant inter *θήσσας*, aliae inter ditiores familias, *τὰς λειτουργούσας οἰκίας*, ut vocat Demosthenes *πρὸς Φαίνιππον*: nam mariti, utpote *κύριοι*, pro feminis *ἐλειτούργουν*, ut docet Isaeus, pag. 57. initio. *πατροῦχον παρθένον* vocat Herodotus lib. 6 pag. 352.

Pag. 179. Lavinia virgo, dotalis dicta *ἐπικλήρους*.] *Ἐπίκληρος* ea Lavinia dicitur a Dionysio lib. 1 pag. 51. *ἐπικλήρου τῆς Λαβινίας γενομένης μετὰ τὸν Λατίνου θάνατον.*

Sic et Ioannina unica Belisarii filia *ἐπίκληρος* dicitur a Procopio in *ἀνεκδότοις* pag. 24.

Ἐπικεκηρυχέναι.] Exemplum huius *ἐπικηρύξεως* extat apud Herodotum lib. 7 pag. 454. Dionysius Halic. *ἐπικηρύττειν* usurpat pro eo, quod *proscribere* Latini dicunt, p. 547 lib. 8. *τῶν ἐπικηρυχθέντων ὑπὸ Σύλλα πατέρων.* Sed hoc praeconis voce fiebat; proscriptio autem in tabula, unde stilus proscriptionis dicitur. Demosth. *ἐν τῷ περὶ παραπρεσβ. καὶ διὰ ταῦτα τοὺς Θηβαίους τὰ χρήματα αὐτῷ* Philippo *ἐπικεκηρυχέναι.* Ad quem locum sine dubio haec commentatur Harpocratio. Et multo post: *ὡς ἐπικεκηρύχθαι χρήματα αὐτῷ ἐν Θήβαις.* Pollux lib. 4 cap. 12. *ἐπικηρύττειν χρήματά τινι καὶ ἀντεπικηρύττειν.* Quod interpres male, ut caetera, sic vertit: *alicui bona per praeconem addicere et abnegare.* Lysias *κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβείας* pag. 104. *καὶ μὴ οὓς μὲν ἔχετε ἀδικοῦντας ἀφίετε, τοὺς δὲ φεύγοντας ζητεῖτε συλλαμβάνειν ἐπικηρύττοντες τάλαντον ἀργυρίου δώσειν τῷ ἀπάγοντι ἢ
(281) ἀποκτείναντι,* Loquitur de Diagora Melio, de quo supra proxime dixerat, *οὗτος Διαγόρου τοῦ Μηλίου ἀσεβέστερος* etc. quem locum non protulit Leopardus lib. x. Thucyd. lib. 8. *τῶν δὲ διαφυγόντων θάνατον διαγνόντες ἐπανεῖπον ἀργύριον τῷ ἀποκτείναντι.* Nymphodorus in Asiae paraplo: *ὃς ἀφελόμενος αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν λαμβάνει παρὰ τῶν Χίων τὰ ἐπικηρυχθέντα χρήματα* apud Athenaeum lib. 6.

Pag. 181. *Ἄναξ ὑπήνης Ἐπίκρατες σακεσφόρε,*] Hic versus legitur apud Schol. Comici, loco proxime infra laudato. Suidas in *πώγων* ad illum versum Comici verba Scholiastae refert, et in *Ἐπικράτης*. Eiusdem Epicratis Sacesphori mentio fit in epistolis Socraticis ep. 13.

Pag. 182. *Ἀλλ' ἔοικεν οὐχ ἡ δωροδοκία* etc.] Miror autem id dici a Plutarcho, cum Demosthenes *περὶ παραπρ.* ad finem, hunc Epicratem una cum caeteris legatis capite damnatum esse scribat ab Ath. *ἐπειδὴ παρὰ τὰ γράμματά φησιν ἐπρέσβευσαν ἐκεῖνοι καὶ τὸ ψήφισμα, καὶ τοῦτ' ἔστι τῶν ἐγκλημάτων τὸ πρῶτον.* Secundum caput, *καὶ ἠλέγχθησάν τινες αὐτῶν ἐν τῇ βουλῇ οὐ τἀληθῆ ἀπαγγέλλοντες, καὶ καταψευδόμενοι τῶν συμμάχων, καὶ δῶρα λαμβάνοντες.* Postea addit: *ὑπομενεῖτε τὸν μὲν εὐεργέτην τοῦ δήμου καὶ τὸν ἐκ Πειραιῶς Ἐπικράτην ἐκπεσεῖν καὶ κολασθῆναι:* urbe pulsum esse. Extat oratio Lysiae *κατὰ Ἐπικράτους καὶ τῶν συμπρεσβευτῶν,* ipseque de altero Epicrate loquitur. Persicam eius legationem memorat Plutarch. in Hyperide. *δόξας δὲ κεκοινωνηκέναι τῶν Περσικῶν χρημάτων Ἐφιάλτῃ.* Pausanias p. 70. Plato Comicus *ἐν πρέσβεσι. κατέλαβον Ἐπικράτης τε καὶ Φορμήσιος*

παρὰ τοῦ βασιλέως πλεῖστα δωροδοκήματα, ὀξύβαφα χρυσᾶ, καὶ πινακίσκους ἀργυροῦς. Refert Athenaeus lib. 6 p. 229. Idem p. 251. Ἐπικράτης δ' ὁ Ἀθηναῖος πρὸς βασιλέα πρεσβεύσας, ὥς φησιν Ἡγήσανδρος, καὶ πολλὰ δῶρα παρ' ἐκείνου λαβὼν, οὐκ ᾐσχύνετο κολακεύων οὕτως φανερῶς τὸν βασιλέα, ὥστε εἰπεῖν δεῖν κατ' ἐνιαυτὸν οὐκ ἐννέα ἄρχοντας, ἀλλ' ἐννέα (282)
πρέσβεις αἱρεῖσθαι πρὸς τὸν βασιλέα. θαυμάζω δ' ἔγωγε τῶν Ἀθηναίων, πῶς τοῦτον μὲν ἄκριτον εἴασαν, Δημάδην δὲ ί ταλάντοις ἐζημίωσαν, ὅτι θεὸν εἰσηγήσατο Ἀλέξανδρον. καὶ Εὐαγόραν δὲ ἀπέκτειναν, ὅτι πρεσβεύων ὡς βασιλέα προσεκύνησεν αὐτόν. lege Τιμαγόραν ex Plutarcho et Xenophonte et Athenaeo ipso.

A barba et genarum pilis eminentioribus.] Male ergo Scaliger vertit, σάκος manticam reddens, quasi σάκκος legeretur, quod postea in appendice ad has notas animadvertit Maussacus.

Pag. 188. Ἀγαμέμνων δὲ δυσχεράνας δίκην τὸν ἁρπάσαντα ἀναιρεῖ.] Emendo: τοῦ δὲ Ἀγαμέμνονος δυσχεράναντος κρίσιν αὐτὸς ὑποσχεῖ.

In litera K puto addendum drama quod vocabatur Κυρίαι: hoc ex Hesychio didici in voce ἀποστίβης.] Sed legendum ibi Σκύριαι: quam fabulam laudat Plutarchus in tract. quomodo dignoscendus ab adulatore sit amicus: sic dicta, ut ex Plutarcho eo loco docemur, a Scyriis seu Scyriadibus, ut Sidonius ait, puellis, inter quas latuit Achilles, et ab Ulysse tandem deprehensus est. Vidit hoc in Appendice sua Maussacus, qui verba sua hic uncino inclusa deleri postulat, atque horum loco adscribi: *In litera ξ, in cuius laterculo nullum relatum est, adscribe* ξοανηφόροι. *Schol. Aeschyli ad Septem theban.* εἴρηται δὲ καὶ ἐν ξοανηφόροις Σοφοκλέους, ὡς οἱ θεοὶ ἀπὸ τῆς Ἰλίου φέρουσιν ἐπὶ τῶν ὤμων τὰ ἑαυτῶν ξόανα, 84, *ubi et ratio tituli indicatur satis.* Addo ego etiam κωφοὺς fabulam scriptam esse a Sophocle, ut refert Scholiastes Nicandri in Theriacis, ubi ait in ea fabula Sophoclis referri, quemadmodum olim homines a Iove iuventutis, ἀγηρασίας, poculum cum accepissent, id asino ad vehendum imposuere; at ille siti pressus cum ad fontem deflexisset, quem serpens ser- (283)
vabat, id poculum pro haurienda aqua dedit, unde serpentes senectutis exuvias quotannis exuunt.

Pag. 186. Sophocles in fabula dicta Λαρισσαῖοι.] Σοφοκλῆς ἐν Λαρισσαίοις laudatur ab Hesychio in voce ὡς: in qua quidem voce ac in sequenti Orion, Hesychius breviatorum scelestas manus effugit, cum in reliquis vocibus foede truncatus ac mutilatus fuerit. Sophocles in Larissaeis laudatur

etiam a Stobaeo 279, et ab Athenaeo, ut notat Casaubonus. Quare nil hic novum affert Maussacus, nisi loci Stephani emendationem.

Πρὸς τοὺς καιρούς.] Lamprias in indice librorum patris sui Plutarchi recenset hunc, qui iniuria temporis periit, *περὶ Θεοφράστου πρὸς τοὺς καιρούς.* Male hi, qui substituunt *πρὸς Θεόφραστον περὶ τοῦ καιροῦ.* Equidem *πρὸς Θεόφραστον* malim, id est, *adversus Theophrastum.* vel potius *κατὰ*, nisi forte *ὑπέρ.* At Theophrastum in secundo *περὶ καιρῶν* laudat Suidas in *κυψελιδῶν*, et ex eo opere elegans fragmentum profert.

Libros Politicorum *πρὸς τοὺς καιρούς.*] i. e. de administratione reip. quae pro temporum ratione mutatur. Sic *πολιτεύεσθαι πρὸς τοὺς καιροὺς* dicunt Graeci, quod Latine est *servire tempori.* Sic Strabo lib. 13 de Philetaero, *ἀπέστησε τὸ χωρίον, καὶ πρὸς τοὺς καιροὺς ἐπολιτεύετο.* Hoc Theophr. opus intellexit Cicero lib. 5 de finibus his verbis: *omnium fere civitatum non Graeciae solum, sed etiam Barbariae ab Aristotele mores, instituta, disciplinas; a Theophrasto leges etiam cognovimus. Quumque uterque eorum docuisset, qualem in rep. principem esse conveniret, pluribus etiam cum scripsisset, qui esset optimus reip. status, hoc amplius Theophrastus, quae essent in rep. inclinationes rerum et momenta temporum, quibus esset moderandum, utcunque res postularet.* Dionysius
(284) Halic. lib. 5 hist. p. 336, ubi de Aesymnetis: *οἱ γὰρ Αἰσυμνῆται καλούμενοι παρ' Ἕλλησι τὸ ἀρχαῖον, ὡς ἐν τοῖς περὶ βασιλείας ἱστορεῖ Θεόφραστος, αἱρετοί τινες ἦσαν τύραννοι. ᾑροῦντο δὲ αὐτοὺς κατὰ καιροὺς αἱ πόλεις οὔτε εἰς ἀόριστον χρόνον οὔτε συνεχῶς, ἀλλὰ πρὸς τοὺς καιρούς, ὁπότε δόξειε συμφέρειν καὶ εἰς πόσον χρόνον.* Polybius p. 797. *ἵνα βλέποντες πρὸς τοὺς καιροὺς βουλεύωνται.* Suidas in *δεξιὸς* de Theramene *καθομιλῶν πρὸς τοὺς καιρούς.* Et Lucianus. Dio lib. 48 p. 374. *τοὺς αὐτοὺς ποτὲ μὲν ἐχθρούς, ποτὲ δὲ ἐπιτηδείους σφίσι πρὸς τοὺς καιροὺς ἡγουμένων.* Graeci etiam dicunt pro eodem *πρὸς τὴν ὑπόθεσιν.* Sic Plutarchus in Aristidis vita sub finem. *καθόλου δὲ Θεόφραστος* (in libro *πρὸς τοὺς καιρούς*, ut puto) *φησὶ τὸν ἄνδρα τοῦτον περὶ τὰ οἰκεῖα καὶ τοὺς πολίτας ἄκρως ὄντα δίκαιον ἐν τοῖς οἰκείοις πολλὰ πρᾶξαι πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τῆς πατρίδος, ὡς συχνῆς ἀδικίας δεομένην.*

Pag. 185. Male habebant praecedentes etc.] *Ἐπιψηφίζειν* dupliciter sumitur: primo, pro eo quod Latine dicitur, *sententias perrogare,* ut Livius lib. 29 p. 530. Suetonius Aug. cap. 35. sic *ἐπιψ.* sumit Dio lib. 54 p. 531, et 539. Et At-

tici. Plato in Gorgia p. 474, et Thucydides, ut notavi ad textum Harpocr. et Xenoph. 6 ἀναβ. initio. Secundo pro eo quod est *ratum facere approbare.*

Ἀντὶ, εὐποιεῖ.] *Ἀντευποιεῖ* rectum est. Sic loquitur Isaeus περὶ Ἀπολλοδώρου κλήρου, initio.

Quae ad Demosthenem.] Verba Demosth. leguntur non longe ab initio orationis contra Boeotum de nomine. Ibi ea quaere. Porro ἔρανος munus quoddam fuit et onus. Schol. Aristoph. ad illa ex Acharn.

Οἷς ὑπὲρ ἐράνου τε καὶ χρεῶν πρώην ποτὲ
Ἅπαντες, ἐξίστω, παρῄνουν οἱ φίλοι,

notat, ἔθος εἶχον τέλεσμά τι εἰς τὸ κοινὸν διδόναι, ὅπερ οἱ μὴ διδόντες καὶ ἄτιμοι ἐνομίζοντο, καὶ μετὰ βίας ἀπῃτοῦντο. Sic (285)
apud nos Eleemosyna, quae publice ab omnibus exigitur civibus pro alimonia pauperum, vocari optime posset ἔρανος. Teles in lib. de comparatione divitiarum et virtutis apud Stobaeum serm. 233. ἔτι πρὸς τούτοις ὃ μάλιστα τῇ πόλει προσιέναι δοκεῖ, τὸ δοῦναι χάριν, οὐχ ἁπλοῦν ἐστιν, ἀλλ' ἔχει συμφορὰς πλείονας. ἔστι μὲν οὐδὲ εὐπρεπὴς ἡ χάρις ἡ δι' ἀργυρίου δοθεῖσα, ἐράνῳ δ' ἔοικεν, id est, eleemosynae. οἱ δ' ἄνευ χρημάτων ἀπ' εὐνοίας ἐπιδεικνύμενοι καὶ βοηθοῦντες ἐλευθέριον τὴν εὐεργεσίαν ἔχουσι (παρέχουσι forte) καὶ τοῖς τυγχάνουσι κεχαρισμένην. Duplex fuit ἔρανος, alter voluntarius, cum amicus amico, qui in calamitatem inciderat, sponte aliquantum pecuniae erogabat erani titulo, i. ea lege, ut sibi quoque, si in calamitatem forte incideret, redderetur. Sic sumit Demosth. in epist. et Isocrates in Helena pag. 414, et alii. Alter fuit onus quoddam sodalitii. Sic apud Antiochenos teste Libanio contra Florentium, ubi de cauponibus et dardanariis, τούτοις οὐκ ἂν προσθείην τὴν εἰς τοὺς πτωχοὺς ἐπικουρίαν μηνὸς ἑκάστου γιγνομένην πολλάκις. De qua etiam intellige Marcianum leg. 1 de Corporibus, sed permittitur tenuioribus stipem menstruam conferre, dum tantum semel in mense coëant. Iunge epistolam Traiani lib. x epist. Plinii. Apud veteres olim Christianos menstrua die modicam unusquisque stipem pro arbitrio ac facultatibus suis conferebat egenis alendis, teste Tertull. in Apolog. cap. 39, eamque intelligit Libanius. Ἐρανάρχης apud Artemidorum lib. 1 cap. 18 est, qui eranum seu symbolam colligit, et cap. 37, et lib. 2 cap. 38. Laërtius in Diogene pag. 403. ἐξ ἐράνου εὐωχίαν εἰσφέρειν Chrysostomus dicit in Homil. xi ad pop. Antioch. pag. 153, id est, ex symbolis convivari, idque proprium esse docet tenuiorum, qui sodalitia φρατρίας inter se contraxerant.

Pag. 186. *ἐ, γράψας.*] Imo ἐγγράψας legendum est. nam (286)

quinque duntaxat columnas ab Hipparcho fuisse erectas falsum est, et diserte refellit Plato in Hipparcho sub finem. Ait enim fere per omnes Atticae pagos huiusmodi columnas ab Hipparcho esse erectas, in quibus versus gnomicos inscripserat, quos ibi refert Plato, inter quos est ille: *μνῆμα τόδ' Ἱππάρχου, στεῖχε δίκαια φρονῶν*, qui legitur etiam apud Stobaeum; et alter, *μνῆμα τόδ' Ἱππάρχου, μὴ φίλον ἐξαπάτα.*

Inter Hipponactis Iambicos versus etc.] At Hipponax longe ante Hermiam vixit auctore Plinio lib. 36 cap. 5. Hipponactis poetae aetate, quem certum est 60 Olymp. vixisse. Diphilus autem comicus in Sappho Hipponactem ei aequalem eiusque amatorem et Anacreontem rivalem facit teste Athenaeo lib. 13. Vixit autem Sappho Alyattis Lydi temporibus. Eusebius Olymp. 23 Hipponactem floruisse scribit. Proclus lib. 1 Chrestom. Darii vixisse temporibus prodit.

Παιᾶνες illi sine dubio adinstar libellorum famosorum erant.] Errat. Paeanes sunt, qui in honorem deorum componebantur: unde cum Aristoteles in honorem Hermiae paeana composuisset, venit in capitis periculum. Diogenes Laërtius. Athenaeus lib. 15. Paeana tamen in honorem clarorum hominum componi solitum esse refert Proclus *ἐν χρηστομαθ.* Hunc suum errorem animadvertit Maussacus in appendice. Quod autem Harpocratio dixit *τρίπρατος*, intellige *veterator*. Hesychius *παλίμβολος τρίπρατος.* et in Glossario veteri dicitur *veterator.* et leg. 36. ff. de aedilitio edicto, praecipiunt aediles, ne veterator pro novicio veneat, qualem Eutropium eunuchum describit Claudianus.

Pag. 187. *Ἐσχάρας.*] Plutarch. in M. Catone Censorio
(287) initio de Manio Curio, cui ad focum sedenti etc. *πρὸς ἐσχάρᾳ καθήμενον αὐτὸν εὑρόντες.* Porphyrius de antro Nympharum in Odyssea. *τοῖς μὲν Ὀλυμπίοις θεοῖς ναούς τε καὶ ἕδη καὶ βωμοὺς ἱδρύσαντο, χθονίοις δὲ καὶ ἥρωσιν ἐσχάρας, ὑποχθονίοις δὲ βόθρους καὶ μέγαρα.* Aristoph. Schol. in Acharnenses *ἐσχάραν τὴν νῦν λεγομένην ἀρούλαν.* Vide Ammonium, Pausaniam pag. 230, 125 Heliac. *ἐσχάρα* proprie focus est, qui ab altari et ara differt. Varro apud Servium ecloga 5 pag. 28, et pag. 284. Stephanus in *βωμοὶ* hanc assignat differentiam, quod *βωμὸς* sit *οἰκοδομητὸς*, structilis, *ἐσχάρα* vero *σκαπτὴ*, id est fossilis, seu aggestitia. Plutarchus in Marcello *ἑλκόμενος πρὸς ἄλειμμα καὶ λουτρὸν ἐν ταῖς ἐσχάραις ἔγραφεν σχήματα τῶν γεωμετρ.* Sed nil novi hic significat.

De Euenis.] De Euenis ne verbulum quidem Scaliger in notis ad Eusebium dixit. Forte Lilium Gyraldum Maussacus voluit dicere. Tamen in prima parte Chronici Eusebii pag.

44. legitur Εὔηνος ἐλεγείας ποιητὴς ἐγνωρίζετο. Ἐμπεδοκλῆς καὶ Παρμενίδης φυσικοὶ φιλόσοφοι ἐγνωρίζοντο, paulo ante Socratis aetatem; sed in Latina Hieronymi versione haec omissa sunt. Fuit autem Euenus lascivi carminis poeta, ut docet Arrianus in disputationib. Epicteti lib. 4 cap. 9. ἀντὶ Χρυσίππου καὶ Ζήνωνος Ἀριστείδην γινώσκεις καὶ Εὔηνον.

Anaximenem.] Hic est Anaximenes rhetor, de quo Plutarchus in x rhetorum vitis, ubi de Demosthene. Ibi enim de Archia loquens ait, ὃς παρέβαλεν Ἀναξιμένει τῷ ῥήτορι. Et Lucianus in dialogo, qui Herodotus seu Aetion dicitur, ἅπερ ὕστερον κατανοήσαντες ἐπίτομόν τινα ταύτην ὁδὸν εἰς γνῶσιν, Ἱππίας ὁ ἐπιχώριος αὐτῶν σοφιστὴς καὶ Πρόδικος ὁ Κεῖος καὶ Ἀναξιμένης ὁ Χῖος καὶ Πῶλος ὁ Ἀκραγαντῖνος καὶ ἄλλοι συχνοὶ, λόγους ἔλεγον ἀεὶ καὶ αὐτοὶ πρὸς τὴν πανήγυριν, ἀφ' ὧν γνώριμοι ἐν βραχεῖ ἐγίγνοντο. Sed hunc eundem cum Lampsaceno facit Pausanias Heliac. β p. 153, ubi eum σοφιστὴν vocat, et οὐ μὴν οὐδὲ εἰπεῖν τις αὐτοσχεδίως Ἀναξιμένους πρότερός ἐστιν εὑρηκώς. Anaximenes rhetor quidam, qui ex tempore dicebat, memoratur a Plutarcho in apophthegm. in Antigono. Nota autem supra apud Plutarchum παρέβαλεν, quo utitur Diogenes in vita. (288)

Εὐθείας.] Memoratur a Polluce lib. x cap. 24. Λυσίου λόγος ὑπὲρ τῶν δημιοπράτων πρὸς Εὐθείαν. Εὐθίας etiam inscribebatur dialogus Platonici teste Laërtio. Sed ad rem! De hoc Euthia locutus erat Hyperides in orat. pro Phryne. Syrianus et Sopater in commentario in Hermogenem de statibus p. 45. Ὑπερίδης δὲ ἐν τῷ ὑπὲρ Φρύνης τῆς ἑταίρας ἐξισάζοντος αὐτῷ τοῦ, ὅτι καὶ Εὐθίας ὁ κατήγορος αὐτῆς ἔγνω αὐτὴν, ὥσπερ καὶ ὁ συνηγορῶν Ὑπερίδης, εὗρε μικρὰν διαφορὰν, τὸν μὲν ὅπως σωθήσεται, ἐκ παντὸς τρόπου ζητεῖν, τὸν δὲ ὅπως ἀπολέσειεν. Meminit et Syrianus p. 169, ubi, Ὑπερίδης ἐν τῷ ὑπὲρ Φρύνης τῆς ἑταίρας λόγῳ ἐλεινολογίας τε πλήθει καὶ τῇ περιῤῥήξει τῆς αἰσθήτως (leg. ἐσθῆτος) διασώσας ἐκ τῆς Εὐθίου κατηγορίας τὴν ἄνθρωπον.

De hac Antiphontis oratione.] Εὐόφθαλμος usurpatur ab Arist. in Εἰρήνῃ p. 666. Imo, ut inspecto libro didici, ibi εὐπρόσωπος legitur. Contrarium ἐξόφθαλμος usurpatur a Polybio lib. 1 pag. 9, pro eo quod absurdum est ac minime speciosum: *ou il n'y a ny raison ny apparence.* ad quem locum Casaubonus adducit Arist. locum in 2 Polit. οὐκ ἔστιν ἀσφαλὲς τὸ νομοθετεῖν, ἀλλ' εὐόφθαλμον ἀκοῦσαι μόνον.

Pag. 188. Murus.] Τεῖχος hoc loco non est simpliciter murus, ut interpres accepit in fine huius annotationis, sed castrum potius. Sic σέῤῥιον τεῖχος apud Demosthenem pro co-

rona: et quod ἡραῖον τεῖχος hic dicitur, Herodoto lib. 4 pag. 253 dicitur πόλις παρὰ Περίνθῳ. Sic apud Xenophontem
(289) lib. 1 et 2, ubi de Alcibiade, τὰ τείχη saepe sic usurpat, et Herodot. lib. 6 pag. 344. Videtur proprie de Thraciae locis id usurpari, teste Demosthene in Philipp. et περὶ παραπρ. Livius lib. 31 p. 573 Doriscon et Serrium *castella* vocat, id est τείχη. Et Scylax in Thraciae situ.

Heraeum Samium etc.] Errat. Nos ad Hesychium explicamus Ἡραῖον templum Iunonis Sami. Hunc suum errorem animadvertit ex Hesychio castigavitque Maussacus in Appendice.

Pag. 189. Οὐδὲ λωπάδ' αἰτοῦμαι.] Οὐ λοπάδ' αἰτούμενος corrigit in Appendice Maussacus. Porro χρῆσθαι eleganter ait Harpocration: nam qui commodato quid accipiunt, usum duntaxat eius habent; at qui mutuo accipiunt, eo etiam abuti possunt, unde κατακεχρῆσθαι dicitur qui mutuo accipit. Lysias p. 146. Legendum autem est: οὐδὲ λοπάδ' αἰτούμενος ex Suida in αἰτήσασθαι. τὸ χρήσασθαι. ἀνδρὸς (leg. Μένανδρος) τιτθῇ. ἣν ἄν τις ὑμῶν παιδίον ᾐτήσατο ἢ κέχρηκεν ἄνδρες γλυκύτατοι. Μένανδρος ὕμνιδι. οὐ πῦρ γὰρ αἰτῶν οὐδὲ λοπάδ' αἰτ. Idem in αἰτούμενος sic legit, additque, τὸ μὲν αἰτῶν εἰσαεὶ ἔξων. τὸ δὲ αἰτούμενος λαβὼν αὖθις ἀποδώσων.

Pag. 190. Κτίσεων.] Latine, originum autores. Sic in Iustini prologis toties *origines urbium* dicuntur. Vide quae in calce Salustii not.

Suidas.] Suidas sumpsit ex Scholiaste Aristoph. qui in Acharnensibus p. 371 ait: Θέογνις δὲ οὗτος τραγῳδίας ποιητὴς πάνυ ψυχρὸς ἐκ τῶν τριάκοντα, ὃς καὶ Χίων ἐλέγετο. Et alibi Aristophanes hominem frigidum poëtam perstringens ait, eo fabulam docente nivem de coelo plurimam cecidisse. Huius Theognidis versus laudantur ab Aristotele de nobilitate apud Stobaeum serm. 218. Θέογνις δ' ὁ ποιητὴς ὁ ποιήσας. ὡς τὴν μὲν εὐγένειαν αἰνοῦσι βροτοὶ, μᾶλλον δὲ κηδεύουσι τοῖσι πλου-
(290) σίοις. *Laudant homines quidem nobilitatem, sed affinitatem divitum eligunt;* quos versus Stobaeum serm. 234 Euripidi in Thyeste attribuit, et versum hunc praeponit: πλούτου δ' ἀποῤῥυέντος ἀσθενεῖς γάμοι.

Pag. 191. Ἦλθον μὲν γάρ. ᾧ μὴ ἐπιστήσας Πλάτων.] Lege ἦλθον μὲν γάρ ποτε ἔφασκε εἰς Σικελίαν. ᾧ vel ὃ μὴ ἐπιστήσας Πλάτων τῶν ἐν Σικελίᾳ Μεγάρων αὐτὸν ἔφασκεν γεγονέναι, κατακολ. etc. Porro recte Eusebius in Chronico Olymp. 58 Theognidem claruisse scribit, cui subscribit Suidas in Φερεκύδης.

Phileas.] Phileas Atheniensis inter autores περίπλων

seu *περιηγήσεων* ac *περιόδων* laudatur a Marciano in epitome 2 lib. Artemidori, initio; et a Macrobio 5 Saturn. Schol. Sophoclis in Aiace mastig. p. 51. *δύο εἰσὶ Βόσποροι, ὁ μὲν κατὰ τὴν Προποντίδα, ὁ δὲ Θρᾳκικὸς, ὥς φησι Φιλέας.* At Pytheas Massiliensis Plinio celebratus, hic *περίπλουν* scripserat, ut autor est Marcianus in epitome 2 librorum Artemidori Ephesii Geogr. Elegans porro descriptio saltus Thermopylarum apud Livium lib. 36 p. 675.

Pag. 192. *Εὐριπίδης ἐν τῷ πρὸς Ὑγιαίνοντα.*] Forte Hyperides eam orationem Euripidi scripserat.

Φιλῖνος δ' ἐν τῇ πρὸς Σοφοκλέους καὶ Εὐριπίδου εἰκόνας.] Lycurgus rhetor decreti autor fuit, ut Aeschyli, Sophoclis et Euripidis statuae ex aere dedicarentur. Plutarchus Lycurgo: *εἰσήνεγκε δὲ καὶ νόμους τὸν περὶ τῶν κωμῳδῶν ἀγῶνα τοῖς χύτροις ἐπιτελεῖν ἐφάμιλλον ἐν τῷ θεάτρῳ, καὶ τὸν νικήσαντα εἰς ἄστυ καταλέγεσθαι* (f. *κατιέναι*, supple *τὸ δρᾶμα*) *πρότερον οὐκ ἐξόν. Ἀναλαμβάνων τὸν ἀγῶνα ἐκλελοιπότα. τὸν δὲ ὡς χαλκᾶς εἰκόνας ἀναθεῖναι τῶν ποιητῶν Αἰσχύλου, Σοφοκλέους, Εὐριπίδου, καὶ τὰς τραγῳδίας αὐτῶν ἐν κοινῷ γραψαμένους φυλάττειν, καὶ τὸν τῆς πόλεως γραμματέα παραναγινώσκειν τοῖς ὑποκρινομένοις. οὐκ ἐξεῖναι γὰρ αὐτὰς ὑποκρίνεσθαι.* Dele *οὐκ*. Vide in vita Aeschyli. Antiphon hunc Phi- (291)
linum aetate praecessit. Quare id falsum est, quod Maussacus putat, nempe Antiphontem contra illum orationem composuisse. Contra hoc Lycurgi decretum Philinus, ut coniicio, orationem scripserat.

Ἀμμώνιος ἐν τετάρτῳ περὶ βωμῶν.] Schol. Hermogenis p. 407. *περὶ τῆς περιστερᾶς, ὅτι ἐπὶ Θεμιστοκλέους τριήρους ἐφάνη καθεζομένη, ὅθεν καὶ μετὰ τὴν νίκην Ἀπάρχου Ἀφροδίτης ἱερὸν ἱδρύσατο ἐν Πειραιεῖ, ὡς Ἀμμώνιος ὁ Λαμπρεὺς ἐν τῷ περὶ βωμῶν φησι.* Ad rem. Notandus est Etymologici locus in *Σκιαί. τὸ ᾠδεῖον ἐκαλεῖτο τῶν Λακεδαιμονίων παρὰ τὴν ἀρχαίαν φωνήν. οἶκος γάρ ἐστι στρογγύλος. τοὺς δὲ τοιούτους διὰ τὸ τὴν ὀροφὴν ἔχειν μίμημα τῶν σκιαδείων, σκιάδας οἱ πάλαι προσηγόρευσαν, ἐπεὶ δὲ μετωνόμασται σκιάδης, καὶ τὸ πολὺ πλῆθος τῶν Ἑλλήνων θολιὰς ἐκάλουν αὐτὰς, καὶ τοὺς οἴκους τοὺς περιφερεῖς οἱ μὲν θόλους, οἱ δὲ θολιὰς προσαγορεύουσι.* Servius in lib. 9 Aeneid. pag. 578. Hic notandus Paulinus in epist. ad Alethium. Philostratus lib. 1 cap. 18 de vita Apollonii: *ἀνδρῶνι, οὗ τὸν ὄροφον ἐς θόλον ἀνῆχθαι σχῆμα οὐρανῷ τινι εἰκασμένον, σαπφειρίνῃ δὲ αὐτὸν κατηρέφθαι λίθῳ. κυανωτάτη δὲ λίθος καὶ οὐρανία ἰδεῖν.*

Pag. 193. *Huic margini adscripsit Valesius, quae referenda erant ad Harpocrationis pag.* 149. *in hunc modum.* - - -

Θριπηδέστατον.] Lege *θριπήδεστον* ex Suida, qui *κατεδηδεσμένων* habet, et *κατὰ Δημάρατον*. Sed et sigilla antiquorum *θριπήδεστα* dicebantur. Male apud Ammonium et Suidam *θριπηδέστατα*. Aristoph. tamen Θεσμοφ. *νῦν δ' οὗτος αὐτοὺς ἐδίδαξε θριπηδέστατα*. Itaque *θριπηδέστατον* retineo, sed *κατεδηδεσμένων* malo. Suidas *κατεδηδεσμένος, καταβεβρωμένος*. Sed locum Aristoph. quaere in libro. Puto enim *θριπήδεστ' ἔχειν, σφραγίδια ἐξάψαμεν*. Sic enim Suidas citat in *λακωνικαί*. Etymolog. *θριπήδεστα* habet, et Hesychius. Theophrastus in principio lib. v hist. plant. *θριπηδέστατα. πλὴν*,
(292) ait, *ὑπὸ τὸν φλοιὸν ὑποδυόμενοι σκώληκες ἐπιπολῆς ἐγγράφουσι τὸ στέλεχος, οἷς καὶ σφραγῖσι χρῶνταί τινες. ὡραῖον δὲ τμηθὲν τὸ δρύϊνον, ἄσαπές τε καὶ ἀθριπηδέστατον γίνεται.* Sed lib. 9 cap. 13 *θριπηδέστους* dicit. Eustathius Odyss. α pag. 1403, ubi de ἔδω disserit, ait Pausaniam in lexico notare, *ἀπηδέσθη* et *κατηδέσθαι* dictum esse a Platone comico. *ὁ δ' αὐτὸς λέγει, ὅτι θριπήδεστα ξυλήφια τὰ ὑπὸ θριπῶν βεβρωμένα, οἷς ἐχρῶντο, φησὶν, οἱ σφόδρα οἰκονομικοὶ ἀντὶ γλυπτῶν σφραγίδων. τινὲς δὲ αὐτὰ πεντασυλλάβως θριπηδέστατα εἶπον.*

Pag. 194. Schol. Aristophan. ad Plutum.] Eius verba sunt pag. 67 *μετὰ δὲ τὸ χαρίσασθαι τὴν δημοκρατίαν τοῖς Ἀθηναίοις τὸν Θησέα, Λύκος τις συκοφαντήσας ἐποίησεν ἐξοστρακισθῆναι τὸν ἥρωα. ὁ δὲ παραγενόμενος ἐς Σκῦρον, διῆγεν παρὰ Λυκομήδους* etc. Sed proprie ὀστρακισμὸς is non fuit; nondum enim lex erat lata de testarum suffragiis. Alioqui vel unum nobis Ath. proferant, qui post Theseum his testarum suffragiis expulsus sit usque ad tempora Pisistrati, tanto intervallo ac spatio temporis. Verba Suidae in *ἀρχὴ Σκυρία* translata sunt ex Pausaniae lexico, teste Eustathio Ἰλ. ι pag. 782.

Κατακριμνυσθείη.] *Κατακρημνισθείη* Eustathius, et addit, *ὡς καὶ Λυκόφρων ἱστορεῖ.*

Pag. 197. *Ἴσα βαίνειν τινί.*] Utitur Longinus *περὶ ὕψους* in fine.

Νικᾷ δ' Ὀρέστης.] Elegans est Antiphontis locus in oratione *περὶ τοῦ Ἡρώδου φόνου* p. 121 sub finem. Et Aristoteles sectione 29 problem. causam eius rei inquirit. Idem apud Romanos obtinuit, ut docet Plut. in Mario, et in Catone Uticensi. Sed vide P. Fabrum in tract. de Regulis Iuris.

Aeschines Ischandri tragici hypocritae tritagonistes.] Demosth. *ἐν τῷ περὶ παραπρ.* initio, de Aeschine: *καὶ ἔχων Ἴσχανδρον τὸν Νεοπτολέμου δευτεραγωνιστήν.* Eius iterum in fine
(293) meminit, ubi ait Aeschinem eum ex Arcadia Athenas adduxisse urbis amantissimum. Ibidem de Aeschinis vita: *τὰ τε-*

λευταῖα δὲ ἔναγχος ἐν χορηγίοις ἀλλοτρίοις ἐπὶ τῷ τριταγωνιστὴν ἀγαπητῶς παρατρεφόμενον. Et postea: τοῦτο δὲ τὸ δρᾶμα, (Euripidis Phoenicem) οὐδὲ πώποτε οὔτε Θεόδωρος οὔτ' Ἀριστόδημος ὑπεκρίναντο, οἷς οὗτος τὰ τρίτα λέγων διετέλεσε. Et post: ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ', ὅτι ἐν πᾶσι τοῖς δράμασι, τοῖς τραγικοῖς ἐξαίρετόν ἐστιν ὥσπερ γέρας τι τοῖς τριταγωνισταῖς τὸ τοὺς τυράννους καὶ τοὺς τὰ σκῆπτρα ἔχοντας ἐξιέναι. Quod confirmat Plutarch. ἐν πολιτικοῖς παραγγ. ἄτοπον γάρ ἐστι τὸν ἐν τραγῳδίᾳ πρωταγωνιστὴν Θεόδωρον ἢ Πῶλον ὄντα μισθωτῷ τῷ τὰ τρία λέγοντι πολλάκις ἕπεσθαι καὶ προσδιαλέγεσθαι ταπεινῶς, ἂν ἐκεῖνος ἔχῃ τὸ διάδημα καὶ τὸ σκῆπτρον. Lego τρίτα λεγ. Teles περὶ αὐταρκείας apud Stobaeum serm. 27. δεῖ ὥσπερ τὸν ἀγαθὸν ὑποκριτὴν, ὅ τι ἂν ὁ ποιητὴς περιθῇ πρόσωπον, τοῦτο ἀγωνίζεσθαι καλῶς. οὕτω καὶ τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα ὅ τι ἂν περιθῇ ἡ τύχη. καὶ γὰρ αὕτη, φησὶν ὁ Βίων, ὥσπερ ποιήτρια, ὁτὲ μὲν πρωτολόγου, ὁτὲ δ' ὑστερολόγου περιτίθησι πρόσωπον, καὶ ὁτὲ μὲν βασιλέως, ὁτὲ δὲ ἀλήτου. Menander apud Stob. 252. πράττει δ' ὁ κόλαξ ἄριστα πάντων, δεύτερα ὁ συκοφάντης, ὁ κακοήθης τρίτα λέγει. Latini *secundas et tertias agere* dicunt, in quo subaudiendum *partes*. Horatius: *partes tractare secundas*. Scaliger in Festum Salva res est. Hinc et *partes* simpliciter aliquando dicuntur a Latinis. Livius lib. 3 pag. 76. *Hernicos ad partes paratos, fabulam compositam Volsci belli.* Egregia metaphora a partibus actorum in fabula ducta. Sic et de his partibus Iuvenalis dixit: *Ecce iterum Crispinus, et est mihi saepe vocandus Ad partes.* id est, saepe in hoc theatrum producendus, ubi partes suas agat. et ita vetus Schol. explicat. Metaphoram facit a comoedia, qua Scenici ad partes suas solent vocari. in eam rem singularis est locus Pollucis lib. 4 p. 193. Ἕρμων ἦν κωμῳδίας (294) ὑποκριτής· λαχὼν δὲ μετὰ πολλούς. Nota, et mox: εἰσηγήσατο τῇ σάλπιγγι ἀγωνιστὰς ἀνακαλεῖν. Dio lib. 61 de Nerone, qui tragoedias actitabat: παρῆλθέ τε καὶ αὐτὸς ὁ Νέρων ἐς τὸ θέατρον ὀνομαστὶ ὑπὸ τοῦ Γαλλίωνος ἐσκηρυχθείς. Plutarchus in comparatione Pompeii et Agesilai, οὐδὲ ὑπὸ κήρυκος ἐκαλεῖτο μάχεσθαι κατιὼν, ἢ λιπεῖν ἑτέρῳ τὸν στέφανον. Cicero de Divinatione in Verrem: *ut in actoribus Graecis fieri viderunt: saepe illum, qui est secundarum, aut tertiarum partium, cum possit aliquanto clarius dicere, quam ipse primarum, multum summittere, ut ille princeps quam maxime excellat.* Hinc *secundas agere* pro *assentari* Latini dicunt, quamquam et alia ratio reddi potest. quod scilicet fere in omnibus mimis, quod genus dramatis est, secundarum partium actor Parasitus inducebatur, ut docet Festus in Salva res. Tres duntaxat

actores in scenam prodibant, qui et sorte poetis in Bacchanalibus aut Panath. aut Lenaeis inter se certaturis dividebantur, quae *νέμησις ὑποκριτῶν* dicebatur. Hesychius, *οἱ ποιηταὶ ἐλάμβανον τρεῖς ὑποκριτὰς κλήρῳ νεμηθέντας, ὑποκρινομένους τὰ δράματα, ὧν ὁ νικήσας εἰς τοὐπιὸν ἀκρίτως παρελάμβανεν.* Lege *εἰς τὸ πιεῖν ἄκρατον παρ.* Erant hi actores homines non indocti, et ipsi etiam poetae aliquando evadebant, ut Crates, qui Cratini primus actor fuerat, postea fabulas docuit, teste Schol. Comici ad Equites et in Ranis. Euripidis actor eum adiuvisse dicitur in tragoediis conscribendis, nomine Cephisophon: unde Bacchus ei dicit, *ταυτὶ πότερ᾽ αὐτὸς εὗρες ἢ Κηφισοφῶν;* Vide omnino Aristotelem politic. 7 in fine, ubi ait Theodorum tragoediarum actorem nunquam permisisse, ut ullus vel ex vilissimis ac deterrimis actoribus ageret ante se, quasi maxime faveant auditores iis, quos
(295) primos audierunt, i. *πρωταγωνιστὴς* erat. Suidas in *νεμήσεις ὑποκρ.* habet *εἰς τοὐπιὸν ἄκριτος παραλαμβάνεται.* Vertit interpres: *deinceps sine iudicio ad fabulas agendas assumebatur.* Idem in *Σοφοκλῆς Σωφίλου. οὗτος πρῶτος τρισὶν ἐχρήσατο ὑποκριταῖς, καὶ τῷ καλουμένῳ τριταγωνιστῇ, καὶ πρῶτος τὸν χορὸν ἐκ ιέ εἰσήγαγε νέων, πρότερον ιβ́ εἰσιόντων.* Ovidius 3 de Ponto elegia 1.

Tu debes vincere amicos,
Uxor, et ad partes prima venire meas.
Magna tibi imposita est nostris persona libellis.

Quarta persona dicebatur *κωφὸν πρόσωπον*, de qua Horatius, *neu quarta loqui persona laboret.* et Diomedes Grammaticus.

Pag. 198. *Δημοχάρης δὲ ὁ ἀδελφιδοῦς Δημοσθένους.*] Suidas in *Δημοχάρης ἀδελφιδοῦς Δημοσθένους, περὶ οὗ Τίμαιός φησιν, ἡταιρηκέναι μὲν τοῖς ἄνω μέρεσι τοῦ σώματος. οὐκ εἶναι δὲ ἄξιον τὸ ἱερὸν πῦρ φυσᾷν. ὑπερβεβηκέναι δὲ τοῖς ἐπιτηδεύμασι τὰ Βότρυος ὑπομνήματα καὶ Φιλαίνιδος καὶ τῶν ἄλλων ἀναισχυντογράφων.* Suidas hinc proverbium refert: *ᾧ τὸ ἱερὸν πῦρ οὐκ ἔξεστι φυσῆσαι*, ubi sic scribit, *Τίμαιος ἐν λ̄ν ἱστοριῶν ἱστορεῖ, ὡς οἱ περὶ Δημοκλείδην* (lego *Τιμοκλείδην*, is est poeta comicus, quo teste usus erat Timaeus teste Polybio) *κατὰ Δημοχάρους εἶπον, ὅτι μόνῳ αὐτῷ πάντων Ἀθηναίων οὐκ ἔξεστι τὸ ἱερὸν πῦρ φυσῆσαι, ὡς μὴ καθαρεύοντι τοῖς ἄνω μέρεσι. Δοῦρις δὲ ἐν τῇ ι̅ Πυθέαν κατὰ Δημοσθένους, τὸ ὅμοιον εἰπεῖν.* Apud Diogenianum in voce *ψεκὰς*, hoc proverbium latet, sed temere confusum et interpolatum. Lege igitur a capite: *ᾧ τὸ ἱερὸν πῦρ οὐκ ἔξ. φ. ὡς μὴ καθαρεύοντι.* Erat autem Athenis *πῦρ ἄσβεστον*, cuius curam gerebant mulieres viduae, eumque sacrum lychnum extinctum

esse perhibent Mithridatici belli temporibus, cum Aristion tyrannus urbem teneret. Plutarchus in Numa. Hunc probris laceraverat Timaeus teste Polybio lib. 12, cum tamen Demochares στρατηγὸς ab Ath. creatus sit. Polybius apud Suidam (296)
in Δημοχ. Sed et hic Demochares Lachetis filius post obitum Demosthenis decretum scripsit, ut statua Demostheni poneretur. Decretum integrum refert Plutarchus in x rhetorum vitis. Δημοχάρης Δημοσθένους ἀδελφιδοῦς dicitur etiam ab Aeliano lib. 3 ποικ. cap. 8, et Plutarcho in x rhetorum vitis, ubi de Aeschine.

Vetus ennarator Comici ad Pacem, et Suidas ex eo.] Eius haec verba sunt: ἔγραψε δὲ καὶ κωμῳδίας καὶ ἐπιγράμματα καὶ παιᾶνας καὶ ὕμνους καὶ σκολιὰ καὶ ἐλεγεῖα καὶ καταλογάδην τὸν πρεσβευτικὸν λεγόμενον, ὃν νόθον ἀξιοῦσί τινες εἶναι οὐχὶ αὐτοῦ. An intelligit τὸν τριαγμόν? Paulo post: υἱὸς δὲ ἦν Ὀρθομένους (sic scribe apud Harpocr.) ἐπίκλησιν δὲ Ξούθου. Porro not. Callimachum alteri triagmum tribuisse, Epigeni s. Suidas in Ὀρφεὺς ἔγραψε τριασμοὺς, (Volfius τριαγμοὺς) λέγονται δὲ εἶναι Ἴωνος τοῦ τραγικοῦ.

Comici ennarator ad Acharnens.] Pag. 371 ad illa Aristoph. ubi praeco Atheniensibus ait, πάριθ' εἰς τὸ πρόσθεν, πάριθ', ὡς ἂν εὐθὺς γένοιτε τοῦ καθάρματος, notat, εἰώθασιν οἱ Ἀθηναῖοι σφάζειν δέλφακα καὶ ῥαίνειν τὰς καθέδρας τῷ αἵματι αὐτοῦ εἰς τιμὴν Δήμητρος. Aristoph. in Ἐκκλησιαζούσαις ad hunc morem alludit. Nam Praxagora feminarum caeterarum Prytanis convocata concione, ait: ὁ περιστίαρχος, περιφέρειν χρὴ τὴν γαλῆν. Multa de περιστιάρχοις Suidas in περιστίαρχοι. De his χοιριδίοις notavi multa ad 1 Herodoti.

Pag. 199. Τὰς πατρίους.] Adde εὐχάς.

Qui Σάκας fuit denominatus.] Apud Schol. Comici in Vespas p. 518, et Suidam.

Ἡμεῖς γὰρ etc.] Hi duo versus leguntur apud Arist. in Avibus initio.

Pag. 200. Sacadas.] Sacadam hunc poetam Argivum (297)
una cum Pronomo floruisse post bellum Leuctricum ait Pausan. Messen. p. 107.

Melitonem hunc.] Μελάνθιος quidam περὶ μυστηρίων scripsisse dicitur a Schol. Comici ad Plutum pag. 85. Eundem esse cum Melitone nolim affirmare. Melanthes dicitur in Scholiis ad Aves p. 592. ὥς φησι Μελάνθης ἐν τῷ περὶ μυστηρίων. Athenaeus lib. 7 in fine: Μελάνθιος δ' ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Ἐλευσῖνι μυστηρίων.

Ad Vespas.] Pag. 518 laudat versus Theopompi in Τισαμένῳ, in quibus non tantum ξένον vocarat Ἀκέστορα, sed My-

sum, id est, servum. Verba sunt: τὸν δὲ Μυσὸν ἀκέστερον (sic etiam vocat Aristoph. in Vespis) ἀναπέπεικεν ἀκολουθεῖν, οἴ μοι ὡς, ὦ πολῖται, δεινὰ πάσχω. τίς πολίτης δ' ἐστὶ πλὴν ἄρα Σάκας ὁ Μυσὸς καὶ τὸ Καλλίου νόθον; In Scholiis autem ad Aves initio sic ait: Θεόπομπος δὲ καὶ τὸν πατέρα αὐτοῦ Σάκα προσηγόρευσεν Τισαμενόν. ὁ δὲ αὐτὸς καὶ Μυσὸν ἐκάλεσε. sed legendum Τισαμένῳ. Sequitur, εἰς δὲ τὴν ποίησιν αὐτὸν κεχλευάσι Καλλίας μὲν ἐν πεδηταῖς καὶ σάκον οἱ χοροὶ μισοῦσι. Κρατῖνος ἐν Κλεοβούλοις. Lege Κλεοβουλίναις.

Pag. 201. Νεωνήτων.] Demosth. locus in fine κατὰ Στεφαν. sic habet: οὐκ ὤκνησε τὴν δέσποιναν γῆμαι, καὶ ἡ τὰ καταχύσματα αὐτοῦ κατέχεε τόθ', ἡνίκα ἐωνήθη ταύτῃ συνοικεῖν. Schol. Comici p. 78 ad illa ex Pluto, κομίσω καταχύσματα ὥσπερ νεωνήτοισιν, notat: τῶν γὰρ νεωνήτων δούλων τῶν πρῶτον εἰσιόντων εἰς τὴν οἰκίαν, ἢ ἁπλῶς τῶν ἐφ' ὧν οἰωνίζεσθαί τι ἀγαθὸν ἐβούλοντο, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ νυμφίου περὶ τὴν ἑστίαν τὰ τραγήματα κατέχεον, εἰς σημεῖον εὐπορίας, ὡς καὶ Θεόπομπός φησιν ἐν Ἡδυχάρει. φέρε σὺ etc. ut infra, σύγκειται δὲ τὰ καταχύσματα ἀπὸ τῶν φοινίκων, κολλύβων, τρωγαλίων, ἰσχάδων καὶ καρύων, ἅπερ ἥρπαζον οἱ σύνδουλοι. κυρίως δὲ ἐλέγοντο, ὅταν δούλους ἠγόραζον. ἔφερον γὰρ αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἑστίαν, καὶ καθίζοντες κατὰ τῆς κεφαλῆς κατέχεον κόλ-
(298) λυβα καὶ ἰσχάδας καὶ φοίνικας καὶ τρωγάλια ἄλλα καὶ τραγήματα, καὶ οἱ σύνδουλοι ταῦτα ἥρπαζον. Hoc indicat mox Aristoph. p. 81. ἔνδον γε παρὰ τὴν ἑστίαν, ὥσπερ νόμος. οὐ γὰρ πρεπῶδές ἐστι τῷ διδασκάλῳ ἰσχάδια καὶ τρωγάλια τοῖς θεωμένοις προβαλόντα etc. Girardus huc refert Virgilii illud: *tibi ducitur uxor: sparge marite nuces.* Schol. Hermogenis pag. 405. καταχύσματα ἐκάλουν οἱ Ἀττικοὶ τὰ τραγήματα, ἃ τοῖς νεωνήτοις ἀνδραπόδοις ἐπέχεον αἱ δέσποιναι πρὸς τῇ ἑστίᾳ καθεζομένοις εὔκαρπον αὐτοῖς τὴν κτῆσιν καὶ ὀνήσιμον ἐπευχόμενοι γενέσθαι. Timocles in Dionyso:

Ὁ δὲ Ἀχαρνικὸς Τηλέμαχος ἔτι δημηγορεῖ.
Οὗτος δ' ἔοικε τοῖς νεωνήτοις Σύροις.
Πῶς ἢ τί πράττων; βούλομαι γὰρ εἰδέναι.
Θανατηγὸν καλὴν χύτραν φέρει.

Refert Athenaeus lib. 9 sub finem, qui addit, δῆλον, ὅτι Τηλέμαχος κυάμων χύτρας ἀεὶ σιτούμενος. Alexis ἐν ὁμοίᾳ. οὐδὲ φιλόδειπνός εἰμι, μὰ τὸν Ἀσκληπιόν. τραγήμασιν δὲ χαίρω μᾶλλον. εὖ πάνυ. τραγήματα αἰσθάνομαι γάρ, ὅ τι νομίζεται τοῖς νυμφίοις μετιοῦσι τὴν νύμφην λέγεις παρέχειν ἄμητας καὶ λαγῶα καὶ κόχλας. τούτοισι χαίρω, τοῖς δὲ κεκαρυκευμένοις ὄψοισι καὶ ζώμοισιν ἥδομαι, ὦ θεοί, apud Athenaeum lib. 14.

Pag. 202. Αἰσχίνης ὁ Σαρδιανός.] Est et Aeschines hi-

storicus laudatus ab Eusebio et Hieronymo de expositione locorum Hebraicorum. Pro *Κάνδουλον* malim *Κάνδωλον* ex Hesychio. Vide Parrhasii epistolas. Aeschrion autem non male hic convenit. Aeschrion enim de Pithecusis insulis multa dixerat teste Schol. Lycophronis pag. 113. *μέμνηται δὲ καὶ αὐτῶν καὶ Αἰσχρίων ἐν ἑβδόμῳ Ἐφεσίδος.* Sunt autem Pithecusae a Cercopibus dictae teste Ovidio in Metamorph.

Ad Nubes.] Pag. 153, ubi Sophoclis versum ex Aiace mastigophoro profert: *ἢ τοὐπίτριπτον κίναδος ἐξήρου μ' ὅπου.*

Κινησίας.] Lysias p. 154 multa de hoc Cinesia. (299)

Pag. 203. *Ἐν ἑβδόμῳ.*] Apud Scholiastem Aristoph. p. 312 legitur *ἐν δευτέρῳ*, itemque *αὐτορχούμενον.* male. Plutarchus in tract. *πότερα τῶν ζώων φρονιμώτερα, ὁ δὲ ὦτος αὖ πάλιν ἁλίσκεται γοητευόμενος ὀρχουμένων ἐν ὄψει μεθ' ἡδονῆς ἅμα ῥυθμῷ γλιχόμενος τοὺς ὤμους εὖ διαφέρειν.* Suidas in *ὦτος.* Idem Plutarchus de discrimine adulatoris et amici, *ὁ πίθηκος ὡς ἔοικε μιμεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον ἐπιχειρῶν, ἁλίσκεται συγκινούμενος καὶ συνορχούμενος.*

Pag. 204. *Καλεῖται δὲ* etc.] Consentit Aelius Dionysius apud Eustathium in *Ἰλ. σ* p. 1167. *κόρδαξ* Magnetum saltatio propria et *ἐπιχώριος* teste Paus. Heliacon 2 p. 157. Etymolog. autor in *σίκιννις. σατυρικὴ ὄρχησις· ἐμμέλεια δὲ τραγική. κόρδαξ δὲ κωμική, ὡς Ἀριστόξενος ἐν πρώτῳ περὶ τραγικῆς ὀρχήσεως.* De *ἐμμελείᾳ* Plato 7 legum p. 816. Videntur autem nudi saltasse cordaces, quod ex Libanio collegisse mihi videor in orat. pro saltatoribus p. 497. *καὶ μὴν ὑπέρ γε τραγῳδίας καὶ κωμῳδίας Πλάτωνι μαχόμενος, καὶ τὰς ὀρχήσεις αὐτῶν ὡς ἀναγκαίας ἐπαινεῖς. ἐν δὲ ταύταις ἔνι δήπου καὶ τὸ κορδακίζειν εἶναι. εἶτα οὐ δεινὸν κόρδακι μὲν εἶναι τόπον ἐν θεάτρῳ, καὶ μὴ ἔχειν αἰτίαν, ὡς διαφθείρει τοὺς παρόντας, περὶ δὲ ὀρχήσεως, ἐν ᾗ πλείστη σπουδὴ μὴ παραγυμνοῦσθαι, μηδαμῇ δοξάζειν τε αὐτὸν τὰ χείρω* etc. De sicinni Gellius lib. xx cap. 2, ubi turpi errore siticines cum sicinnistis saltatoribus confudit Atteius Capito. Sed fallor; et docte Capito, quod plane confirmat Dionysius Hal. lib. 7. *εἶδον δὲ καὶ ἐν ἀνδρῶν ἐπισήμων ταφαῖς, ἅμα ταῖς ἄλλαις πομπαῖς, προηγουμένους τῆς κλίνης τοὺς σατυριστὰς χοροὺς κινουμένους τὴν σίκιννιν ὄρχησιν. μάλιστα δὲ ἐν τοῖς εὐδαιμόνων κήδεσι.* Casaubonus ad Suetonium. Glossae, *σατυριστής, ludio.*

Pag. 205. De Ctesio Iove.] Suidas, *Ζεὺς κτήσιος, ὃν καὶ ἐν τοῖς ταμιείοις ἵδρυντο ὡς πλουτοδότην.* Athenaeus de *καδίσκῳ* poculo sic ait lib. xi. *ἀγγεῖον δὲ ἐστιν, ἐν ᾧ τοὺς κτησίους Δίας ἐγκαθιδρύουσι.* Mox cerimoniam omnem subiicit ex Anticlide in *ἐξηγητικῷ*, ni fallor, quod opus de rebus (300)

divinis fuit: verba in excerptis ex Athenaeo retuli. Sciendum est veteres in statuendis deorum familiarium simulacris usos esse vasis et ollis, quae basis vicem praestarent. Docet id Schol. Aristoph. ex quo fragmentum protuli ad Harpocr. in *ἕρκειος*. Omnino locum inquire. elegans est. Vide omnino Isaeum de Ctesio Iove, a quo *ὑγίειαν* et *κτῆσιν ἀγαθὴν* precabantur. Unde *κτήσιος* dicitur p. 64. Meminit et Antiphon pag. 101. Aristoph. in Avibus:

Κανοῦν δ' ἔχοντες καὶ χύτραν καὶ μυῤῥίνας
Πλανώμεθα ζητοῦντες τόπον ἀπράγμονα.

Ad quae Suidas ex vetere Scholiaste notat haec: *τὰ πρὸς θυσίαν κομίζουσιν, ἵνα οἰκήσαντες ἐπὶ τῇ ἱδρύσει θύσωσι. χύτραις γὰρ ἵδρυον.* Dio Chrysost. orat. 1 Iovem ideo ait vocari *κτήσιον, ἅτε δοτῆρα πλούτου καὶ κτήσεως.* Dionysius lib. 1 Deos penates a Graecis scriptoribus dici scribit partim *κτησίους*, partim *ἑρκίους, πατρῴους, μυχίους.* Sed lib. 8 p. 513 lares vocat *θεοὺς κτησίους.* Inde est, quod in cella penuaria statuebatur eius simulacrum; nam in cella reposita sunt utensilia, *ἡ κτῆσις.* Aristoph. in *Εἰρήνῃ* p. 693. *τί δ' ἄλλο γε ἢ χύτραις ἱδρυτέον.* supple *τὴν Εἰρήνην.* Respondet chorus: *χύτραισιν, ὥσπερ μεμφόμενον Ἑρμίδιον;* Ad haec notat Scholiastes: *ὁτὲ μὲν ταῖς χύτραις ὄσπρια ἧψων, ὁτὲ δὲ ἄλλο τι πολυτελέστερον ἱερεῖον, καὶ οὕτως ἵδρυον. καὶ πρὸς τὸ θυόμενον ἔλεγον βοῒ ἱδρύεσθαι ἢ αἰγὶ ἢ προβάτῳ, ἢ οἷον ἂν ᾖ τὸ ἱερεῖον, ὥσπερ ἐν Πλούτῳ, τὰς χύτρας, αἷς τὸν θεὸν ἱδρυσόμεθα, λαβοῦσα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρε.* Aristoph. in *Εἰρήνῃ* pag. 705. *οἱ μὲν νέφος ἐχθρὸν ἀπωσάμενοι πολέμοιο εἰρήνην εἵλοντο καὶ ἱδρύσανθ' ἱερείῳ.* In iisdem scholiis ex alio Scholiaste scribitur, *ἄλλως. ἔθος εἶχον Ἑρμᾶς ἱδρύοντες πρὸ*
(301) *τῶν θυρῶν καὶ ἄλλα τινὰ ἀγάλματα ὑπὲρ τοῦ μὴ βραδύνειν τὴν ἀνάστασιν χύτραις ἀθάρας ἱδρύεσθαι καὶ ἄλλοις τισίν.* Porro Hyperides *πρὸς Ἀπελλαῖον*, qui hic laudatur, citatur a Polluce pag. 134. *πρὸς Ἀπ. περὶ θησαυροῦ.* Suidas in *κανοῦν.*

Κύκλους.] Schol. Aristoph. in Equites pag. 295. *ὁ δὲ κύκλος Ἀθήνησίν ἐστι καθάπερ μάκελλος, ἐκ τῆς κατασκευῆς τὴν προσηγορίαν λαβὼν, ἔνθα δὴ πιπράσκεται χωρὶς κρεῶν τὰ ἄλλα ὤνια, ἐξαιρέτως δὲ οἱ ἰχθύες.* Melius Pollux lib. x cap. 2 *ἵνα δ' ἐπιπράσκετο τὰ σκεύη, τῆς ἀγορᾶς τὸ μέρος τοῦτο ὠνόμαζον κύκλον, ὡς Ἄλεξις ὑποδηλοῦν ἔοικεν ἐν καλασίριδι. πῇ δέ με ἄγεις ἐν τῷ κύκλῳ;* Aelianus lib. 2 cap. 1 var. hist. *ἔτι δὲ ἐκείνου τοῦ ἐν τοῖς κύκλοις κηρύττοντος. ἔτι δὲ ἐκείνου τοῦ σκηνοῤῥάφου.*

Pag. 206. *Ἀγαθήν γε Κωδίαν.*] Zonaras in Tarquinio Superbo: *εἰς δὲ κῆπον εἰσαγαγὼν αὐτὸν, ἐν ᾧ μήκωνες ἦσαν,*

τὰς κωδίας αὐτῶν τὰς ὑπερεχούσας ῥάβδῳ κατέκλασε. Isacius Tzetzes in Lycophronem pag. 2 κωδείαν vocat sic dictam, quod κώματι καὶ ὕπνῳ δείῃ τοὺς ταύτην φαγόντας.

Pag. 207. Habet haec ex Athenaeo.] Αὐλοτρύπην vocat Strattis Isocratem, quia eius pater multos tibiarum artifices alebat. Plutarchus in Isocrate. Ἰσοκράτης Θεοδώρου μὲν ἦν παῖς, τοῦ Ἀρχιέως, τῶν μετρίων πολιτῶν θεράποντας αὐλοποιοὺς κεκτημένου καὶ εὐπορήσαντος ἀπὸ τούτων, ὡς καὶ χορηγῆσαι καὶ παιδεῦσαι τοὺς υἱοὺς, ὅθεν εἰς τοὺς αὐλοὺς κεκωμῴδηται ὑπ' Ἀριστοφάνους καὶ Στράττιδος. Hunc locum intelligit. Atqui mirum est, quod Hesychius Illustris refert, Φίλισκον τὸν Μιλήσιον ῥήτορα πρότερον αὐλητὴν ὄντα παραδοξότατον Ἰσοκράτης ὁ ῥήτωρ αὐλοτρύπην ἐκάλει. *Tibiarum foratorem.* παράδοξον i. *celebrem*, ut Fortunatianus ait, Olympionicas et caeteros victores certaminum nominari paradoxos, magis ex consuetudine vulgi, quam ex ratione. Idem habet Suidas.

Δημότης.] Sed ludit ibi Comicus, et ea dici ab Acharnensibus fingit Dicaeopolidi, qui ab eis lapidibus petitus minabatur se illorum liberos occisurum gladio, cumque Acharnenses peterent ab eo, quinam hi essent, ostendit Dicaeopolis cophinum plenum carbonibus. Erant vero Acharnenses plerique carbonarii: unde orant Dicaeopolidem, ut parcat cophino, quem δημότην vocant et ἥλικα, id est, *coaetaneum suum.* Longe commodior esset locus ex Amphide comico; quem laudat Athenaeus lib. 1. cap. 24. οἴνου πολίτης ὢν κρατίστου στρυφνὸς εἶ. Alloquitur virum quendam Acanthium. (302)

Pag. 208. Λεσχηνόριον.] Περὶ Λεσχηνορίου Ἀπόλλωνος Plutarchus tractatu de particula εἶ. Quid autem λέσχαι, vide Petavium ad Themistium. Etymolog. in ἀδολεσχία. κατὰ τὸ παλαιὸν ἔθος ἐν τῷ χειμῶνι τόπον εἶχον ἀποκεχωρισμένον, ἐν ᾧ πυρκαϊὰς ποιοῦντες ἐν αὐτῷ καθεζόμενοι διημέρευον ἀδολεσχοῦντες καὶ φλυαροῦντες.

Ἐπίλλαξε.] Leg. ἀπήλλαξε, ex Suida, apud quem haec omnia ad verbum leguntur.

Leocorium.] Demosthenes ἐν ἐπιταφίῳ λόγῳ, εἰ γνήσιος. ἠκηκόεσαν οἱ Λεοντίδαι μυθολογουμένας τὰς Λέω κόρας (male Volfius *Leocoras a Poetis celebratas* vertit) ὡς αὑτὰς ἔδοσαν σφάγιον τοῖς πολίταις ὑπὲρ τῆς χώρας. Suidas: λεωκόριον ἡρῷον ἐν μέσῳ τῷ κεραμικῷ. Λεὼς γὰρ ὁ Ὀρφέως υἱὸν μὲν ἔσχε Κύλανθον, θυγατέρας δὲ τρεῖς, Φασιθέαν, Θεόπην, Εὐβούλην, ἃς ὑπὲρ τῆς χώρας σφαγισθείσας ἔτι παρθένους ἐτίμησαν Ἀθηναῖοι τῷ ἡρῴῳ. Aelianus lib. XII ποικ. cap. 26 Praxitheam appellat, quam Suidas Phasitheam. Huius Leo filias

memorat Aristides in Panath. p. 8. b Libanius declam. 13 ὑπὲρ τῆς κοινῆς δόξης ἐπέδωκεν, ὡς ὁ *Λεὼς* τὰς θυγατέρας, ὡς ὁ *Κόδρος* αὑτόν. Clemens Alexandr. in Protreptico. Leopardus lib. 19 cap. penult. et Greg. Naz. in carmine de virtute pag. 215.

(303) Pag. 209. *Καὶ πρὸς τὸν βωμὸν ἄγοντες.*] Cicero pro C. Balbo: *Athenis aiunt, cum quidam apud eos, qui sancte graviterque vixisset, et testimonium publice dixisset, et ut mos Graecorum est, iurandi causa ad aras accederet.* Locus Dem. sic legitur: ἐποίησαν μὲν ἔξω μέσων νύκτων τὴν ὥραν, οὔτε τὰς μαρτυρίας ἀναγινώσκειν ἐθέλοντες, οὔτε ἀντίγραφα διδόναι. τῶν τε παρόντων ἡμῖν καθ' ἕνα οὑτωσὶ πρὸς τὸν βωμὸν ἄγοντες, καὶ ἐξορκίζοντες, καὶ γράφοντες μαρτυρίας, οὐδὲν πρὸς τὸ πρᾶγμα. Melius Harpocr. ἐξορκοῦντες. Nam ὁρκῶσαι dicitur et ἐξορκῶσαι Atticis, iusiurandum adigere, ut notavi in Xenoph. At ἐξορκίζειν est plane Christianorum, qui daemonia adiurabant. In sacramento τῶν γεραίρων apud Dem. in Neaeram est ἐξορκοῦν, et apud Pollucem. Videntur autem etiam, qui testimonium perhibebant, ascendisse suggestum aliquem. Hinc apud oratores ἀνάβηθι toties usurpatur, et Iudices, cum testimonium remittebant, κατάβα, κατάβα, clamabant, ut ait Aristoph. in Vespis p. 500, ubi Scholiastes notat hunc morem: et in Equitibus, τὸ ἀναβαίνειν, ait esse εἰσιέναι εἰς τὸ λόγιον. Idem Arist. in *Εἰρήνῃ* pag. 671. τίς κρατεῖ νῦν τοῦ λίθου τοῦ ἐν τῇ πνυκί; Respondet Trygaeus: Ὑπέρβολος νῦν τοῦτ' ἔχει τὸ χωρίον. i. βῆμα. erat enim δημαγωγὸς Hyperbolus post Cleonem. Et in Concionantibus, δεῖ σε καταλαβεῖν ἕδρας ὑπὸ τῷ λίθῳ τῶν πρυτάνεων κατ' ἀντικρύ. Schol. τῷ βήματι. Porro ἐξορκίζειν rectum est, teste Polluce, et utitur Aeschines contra Timarchum, ubi sacramentum refert usitatum in foro Palladio, et περὶ παραπρ. p. 40. Porro etiam βῆμα erat ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ut docet Isaeus pag. 48 in fine, quo ascendebant dicturi, et pag. 65. De hoc lapide locum attuli ex Plutarcho in legibus Atticis, ubi de 9 magistratibus.

Pag. 211. *Λογογράφος καὶ λογοποιός.*] Dionysius Halic.
(304) lib. 1 pag. 59. παλαιὸς μὲν οὖν οὔτε συγγραφεὺς οὔτε λογογράφος ἐστὶ Ῥωμαίων οὐδὲ εἷς, *nec fabularum, nec historiae scriptor*, vertit Gelenius. Libanius in βασιλικῷ initio: ταῦτα πάντα καὶ ἔτι πλείω, λογογράφοις τε καὶ ποιηταῖς ἱκανῶς ὕμνηται πάλαι. Theon Sophista: ἀλλ' ἵνα ἡμεῖς εἰδῶμεν, ὅτι πάνυ ἐστὶν ἀναγκαῖον ἡ τῶν γυμνασμάτων ἄσκησις, οὐ μόνον τοῖς μέλλουσι ῥητορεύειν, ἀλλὰ καὶ εἴ τις ἢ ποιητῶν ἢ λογοποιῶν ἢ ἄλλων τινῶν λόγων δύναμιν ἐθέλοι μεταχειρίζεσθαι. Idem ca-

pite περὶ μύθου. προσαγορεύουσι δὲ αὐτοὺς τῶν μὲν παλαιῶν οἱ ποιηταὶ μᾶλλον αἴνους, οἱ δὲ μύθους. πλεονάζουσι δὲ μάλιστα οἱ καταλογάδην συγγεγραφότες τὸ λόγους, ἀλλὰ μὴ μύθους καλεῖν, ὅθεν λέγουσι καὶ τὸν Αἴσωπον λογοποιόν. Πλάτων δὲ ἐν διαλόγῳ τῷ περὶ ψυχῆς πῇ μὲν μῦθον, πῇ δὲ λόγον ὀνομάζει. εἴρηται δὴ μῦθος οἷον λόγος τὶς ὢν ἔπει, καὶ μυθεῖσθαι, τὸ λέγειν ἐκάλουν οἱ παλαιοί. αἶνος δὲ ὅτι καὶ παραίνεσίν τινα περιέχει. ἀναφέρεται γὰρ ὅλον τὸ πρᾶγμα εἰς χρησίμην ὑποθήκην. νῦν μέντοι καὶ τὰ αἰνίγματα αἴνους τινὲς καλοῦσι. Isocrates in Philippo p. 204.

Ὁ τοὺς δικανικούς.] Sic apud Demosth. contra Theocrinem: ἀλλὰ διοικησαμένου πρὸς Κτησικλέα τὸν λογογράφον, ὃς ἦν ἐπὶ τοῖς τῶν ἀντιδίκων πράγμασι, qui ab adversa parte stabat. Et περὶ παραπρ. λογογράφους τοίνυν καὶ σοφιστὰς ἀποκαλῶν τοὺς ἄλλους καὶ ὑβρίζειν πειρώμενος. Plato in Phaedro pag. 257.

Demosthenes in Philipp. 4.] Et κατὰ Τιμοκράτους initio, κατὰ τὴν ἀγορὰν λογοποιοὺς καθίεσαν, *rumigerulos*. Sic et Isocrates in Philippico initio. Μῦθος et λόγος confundi solent, nam μῦθος nil aliud est quam παλαιὸς λόγος. Sic μύθους Περσικοὺς vocat Isocrates in Panegyr. p. 143.

Pag. 212. Ex Athenaeo lib. 11 dipnosoph.] Nisi quod Athenaeus clarius et uberius loquitur.

Pag. 213. Μέλλομεν καὶ μαλακιζόμεθα.] Sic loquitur (305) Gregor. Nazianz. in oratione 9 pag. 152, hunc Demosthenis locum in mente habens.

Ὄρον φρίττειν.] An intelligit extremas corporis partes? an ὄῤῥον scribendum est? unde ὀῤῥωδεῖν. Ammonius. Eustathius Ἰλ. μ pag. 906 ex Philopono: ὄρος δὲ οὐ μόνον γῆς ὑψηλὸν ἐπανάστημα, ἀλλὰ καὶ ὁ περὶ τοὺς γλουτοὺς τόπος, ὅντινες ταῦρόν φασι. Subdit locum Erennii Philonis, qui apud Ammonium iisdem legitur verbis fere. Athenaeus lib. 13 initio, de cinaedis, ξυρουμένους τὴν ὑπήνην καὶ τὸν ὄῤῥον. Male Dalech. *pudendo et mento*. Hesychius in λάσταρνοι, οἱ περὶ τὸν ὄῤῥον δασεῖς. i. τὸν πρωκτόν. Schol. Comici in Plutum p. 13. Ὀῤῥωδῶ πάνυ, τουτέστι φοβοῦμαι, ἀπὸ τῆς ὄῤῥου, ὅ ἐστι μεσοπύγιον τῆς περιστερᾶς. ἔστι γὰρ τρομερὸν τὸ μέρος, καὶ κυρίως μὲν ἐπὶ τοῦ τῶν ἀλόγων δέους. πεποίηται δὲ παρὰ τὸ σείοντα τὴν οὐρὰν δηλοῦν τὸ δέος, ἢ παρὰ τὸ ἐγκρύπτειν τούτῳ τῷ μέρει τὰ αἰδοῖα κατὰ τὴν τοῦ δέους διάθεσιν, ἢ ὅτι τῶν φοβουμένων εἴωθεν ὁ ὄῤῥος ἤτοι ὁ πρωκτὸς ἱδροῦν. Ὄῤῥος δέ ἐστιν τὸ ἐπάνω τῆς πυγῆς ὀστοῦν, ἐξ οὗ ἡ οὐρὰ τῶν ζώων φύεται. Hesychius in τράμος, ubi et ὄρος legitur male. Schol. Comici in Ranas ad illa: ἐγὼ δὲ τἀλγεῖν ἄρχομαι τὸν ὄῤῥον, notat:

ὄῤῥον δὲ τὸν λεγόμενον ταῦρον, τὸ μεταξὺ τῶν διδύμων. Καλλίστρατος τὴν ὀσφὺν καὶ τὸ ἱερὸν ὀστοῦν. Δίδυμος δὲ τὴν τράμιν. (Lege τράμιν) οὐχ ὥς τινες τὸ ἰσχίον. In loco Aeschyli forte: ἐλαδίῳ κεκμηότι μαλκιῶν ποδί. Athenaeus in lib. 12 in fine, pedes unguento ungi et oleo solitos docet ex comicis. Ἀντιφάνης δὲ ἐν μὲν Ἀλκήστιδι ἐλαίῳ τινὰ ποιεῖ χριόμενον τοὺς πόδας et caetera. ἐλάδιον autem antepenultima longa ponitur a Machone apud Athenaeum lib. 13 pag. 582. An forte ἔλα δὲ κεκμηότι μαλκιῶν ποδί? vel ἐλᾷ. Themistius orat. 13 initio τρέμοντα καὶ μαλακίοντα. Leg. μαλκ. κεκμηῶτι ἰωνικόν ἐστιν ταὐτὸν ὂν τῷ κεκμηκότι. Eustath. Ἰλ. ζ p. 641. Hesiodus operum lib. 2. λυγρὸν μαλκιόωντες. Sic enim Isocrates Grammaticus (cuius meminit Polybius) legebat teste Proclo p. 123.

(306) Pag. 214. De Poëmate autem Homeri quod Μαργίτης inscribebatur.] Plato in Alcibiade 2 ex eo poëmate hoc carmen adducit de Margite. πολλὰ μὲν ἠπίστατο ἔργα, κακῶς δ' ἠπίστατο πάντα. Alii id poëma Pigreti cuidam tribuunt. Suidas in Πίγρης, Κὰρ ἀπὸ Ἁλικαρνασσοῦ, ἀδελφὸς Ἀρτεμισίας τῆς ἐν τοῖς πολέμοις διαφανοῦς Μαυσώλου γυναικὸς (falsum ex Strabone) ὃς τῇ Ἰλιάδι παρενέβαλε κατὰ στίχον ἐλέγειον. οὕτω γράψας, μῆνιν ἄειδε etc. Μοῦσα, σὺ γὰρ πάσης πείρατ' ἔχεις σοφίης. ἔγραψε δὲ καὶ τὸν εἰς Ὅμηρον ἀναφερόμενον Μαργίτην καὶ βατραχομυομαχίαν. Plutarch. περὶ Ἡροδότου κακοηθείας in fine: ὥσπερ βατραχομυομαχίας γενομένης Πίγρης ὁ Ἀρτεμισίας ἐν ἔπεσι παίζων καὶ φλυαρῶν ἔγραψε, σιωπῇ διαγωνίσασθαι συνθεμένων, ἵνα λάθωσι τοὺς ἄλλους. Sic et Timolaus quidam singulis Iliadis versibus singulos heroicos inseruit, teste Suida. Teles περὶ ἀπαθείας apud Stob. 254. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τούτων εἴ τις οὕτως οἴοιτο, Μαργίτης. Marius Victorinus lib. 1 de teliambo seu μειούρῳ carmine Andronici ait: *non absurde Choriambicam clausulam idem affectasse in eiusmodi modulatione dicetur, ea videlicet contemplatione, qua viderit Homerum fontem atque originem metricae disciplinae, non tantum in duobus opusculis Iliados et Odysseae, his versibus Teliambis frequenter usum, sed et in eo carmine, cui Margitae nomen est, eundem herois hexametris trimetros iambicos tanquam pares numero miscuisse viderit, qua ratione id in opere suo Livius.* Idem lib. 3 de Iambicis. *Hoc genere versuum, ut supra diximus, primus usus est Homerus in Margite suo, nec tamen totum carmen ita digestum perfecit: nam duobus pluribusve hexametris antepositis istum subiiciens copulavit: (beneficia pro re colere sapientis viri est) quod postea Archilochus interpolando composuit.* Dio orat. 53 ait, poëma illud

(307) ab Homero adolescente compositum videri, qui indolis ad

poësim suae periculum facere vellet. Idem orat. 67 de gloria: πολύ γ' ἂν εἴη τοῦ Μαργίτου κωφότερος, ἀγνοοῦντος, ὅτι χρὴ γήμαντα χρῆσθαι τῇ γυναικί. Leg. ὅ τι χρή. *quomodo uxore utendum esset*. Hinc ergo Margites Alexander est vocatus, quod in Venerem segnior haberetur. Nota historia Philippi, qui ad tentandum iuvenis ardorem meretrices ei submisit. Tzetzes hist. 4 chil. 4. ἄκουε τὸν Μαργίτην, εἰς ὃν Ὅμηρος ἡρωιάμβους γράφει. οὗτος ὢν γέρων ἐξανηρῶ εἰς αὐτὸν ἐγκυμονήσας βρέφος ἐκ τῆς γαστρὸς ἐγεννήνει. ἄρ' ὁ πατὴρ ἢ μήτηρ.

Pag. 215. Ἰωνίας ἀπὸ Φωκαίας πόλεως, Ἴωνες ὄντες.] Agathias lib. 1 de Massilia, ταύτην γὰρ δὴ πάλαι Φωκαεῖς ἐξ Ἀσίας ὑπὸ Μήδων ἀναστάντες κατῴκισαν Δαρείου τοῦ Ὑστάσπεω Περσῶν βασιλεύοντος. Fallitur Agathias. Cyrum enim debuit dicere. Addit: καὶ νῦν ἐξ Ἑλληνίδος ἐστὶ βαρβαρική.

Pag. 216. *Rhoda* etc.] Eadem est Rhode et Rhodanusia, non enim ait Dionysius Heracleota Phocaeos condidisse Rhodanusiam, sed tantum ait Phocaeos, qui Massiliam condidere, κατεσχηκέναι Rhodanusiam, quod non intellexit Maussacus. Strabo lib. 14 de Rhodiis, καὶ μέχρι Ἰβηρίας ἔπλευσαν, κἀκεῖ μὲν τὴν Ῥόδην ἔκτισαν, ἣν ὕστερον Μασσαλιῶται κατέσχον. Agathe vero, quam cum Rhoda iungit Plinius, Straboni libro 4 κτίσμα Μασσαλιωτῶν.

Masterea et Zetetae.] Μαστεύειν enim est ζητεῖν apud Poëtas. Apoll. 1 Argon. in fine: μήποτε μαστεύοντες ἀπολλήξειν καμάτοιο. Schol. ζητοῦντες, ἐξ οὗ καὶ μαστὺς ἡ ζήτησις. Καλλίμαχος. μαστύος ἄλλοτ' ἔκαμνον ἀλητοί. ὅθεν καὶ μαστοὶ (mammae) καλοῦνται διὰ τὸ ἀναγκαίως ζητεῖσθαι ὑπὸ τῶν παίδων. Certe Sophocles in Oedip. Coloneo μαστῆρας vocat ζητητὰς pag. 287, καὶ κρέοντα πεμπόντων ἐμοῦ μαστῆρα. Idem in Trachiniis p. 357. πάρεστι μαστὴρ πατρὸς ὡς πρὶν ᾤχετο, *quaerens patrem*. At Suidas μαστοὺς ideo dici ait, quasi μεστοὺς, διὰ τὸ μεστοὺς εἶναι γάλακτος. μαστεύειν et μαστευτὰς (308)
Xenoph. in ἀπομν. dicit.

Ποιητῶν.] Καὶ συγγραφέων. Laudatur a Laertio in Epimenide.

Pag. 217. Macedoniae.] Eius meminit Dem. πρὸς Πολυκλέα sub finem: ἀφικνεῖται ἐκ Μεθώνης τῆς Μακεδονίας ὑπηρετικὸν (navicula) εἰς Θάσον, ἄγον ἄνδρα καὶ ἐπιστολὴν παρὰ Καλλιστράτου. Et Scylax. Est et Methone in Magnesia, de qua Solinus. Scylax μοθώνη.

Legendum esse μνᾶς ἐζημίωσαν.] Sed praeterea leg. Μίκων. Ita enim dictus est is pictor, ut docuit Meursius lib. 1 cap. 12 Attic. lect. Hic Micon post Marathoniam pugnam

cum Persarum corpora proceriora pinxisset quam Atheniensium, 30 minis ab Atheniensibus multatus est. Sopater in divisione quaest. seu controversiarum p. 340. *μετὰ Μαραθῶνα Μίκων ὁ ζωγράφος τοὺς βαρβάρους γράψας μείζους τῶν Ἑλλήνων, κρίνεται.* quem locum non notavit Meursius. Varro lib. 8 de lingua lat. Mycon dicitur pag. 115. Tzetzes hist. 129. *ὁ δὲ ζωγράφος ἔγραψε Πολύγνωτος ἢ Νίκων ἐν τῇ ποικίλῃ τῇ στοᾷ*, de Xanthippi cane. Item chil. 12 hist. 427. Plinius lib. 35 cap. 6 et 9 et lib. 33 cap. ultimo. Aelianus lib 4 cap. 50 Niconem vocat, et lib. 7 cap. 38.

Pag. 213. *Βαΐούλους.*] Verba eius sunt pag. 33. *πωλοδάμνειν ἐπὶ τῶν ἀλόγων λέγεται κυρίως. ἐπὶ δὲ ἀνθρώπων τὸ παιδαγωγεῖν καὶ παιδοτριβεῖν, ἀφ' ὧν παιδαγωγὸς καὶ παιδοτρίβης ὁ λεγόμενος βαΐυλος.* Haec autem sumpsisse videtur Maussacus a Laur. Pignorio de servis pag. 192. Cedrenus pag. 281. *τῷ λς' ἔτει Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχον πραιπόσιτον καὶ πατρίκιον καὶ βαΐουλον αὐτοῦ παπᾶν ἐποίησε.* i. paedagogum. Et lib. 23. hist. Misc. *Ioannem baiulum suum.* Papias in vocabulario: *Baiulus, portitor, gerulus, nutritor.*

(309) Glaucus Rheginus.] Qui tempore Democriti vixit, ut ait Laertius in Democrito.

Μοῖραι ς' ὠνομασμέναι.] Ita ex Cod. Vaticano legit Meursius lib. 1 Attic. cap. 18, quod Xenophon confirmat in tract. de rep. Lacedaemon. p. 399. Sed fallitur idem Meursius eo loco, dum moras et *λόχους* Lacedaemoniorum confundit, quos tamen distinguit Polyaenus lib. 2 de Epaminonda. *Λακεδαιμόνιοι μὲν οὖν κατὰ λόχους καὶ μόρας ἐνωμοτίας καὶ συσσίτια στρατοπεδεύοντες ἔμαθον τὸ πλῆθος τῶν ὀλωλότων.* Et recte. Morae enim 6 omnino fuere. At *λόχοι* in unaquaque mora 4 duntaxat, quod docet diserte Xenophon: *ἑκάστη δὲ τῶν πολιτικῶν μορῶν ἔχει πολέμαρχον ἕνα, λοχαγοὺς τέτταρας.* Apud Aristoph. in Lysistrata pag. 864 Spartana mulier, *γνώσεσθ' ὅτι καὶ παρ' ὑμῖν εἰσὶ λόχοι τέσσαρες μαχίμων γυναικῶν ἔνδον ἐξωπλισμένων.* Ad quae verba respexit Hesychius, cum ait: *λόχοι Λακεδαιμονίων φησὶν Ἀριστοφάνης τέτταρες. πέντε γὰρ εἰσὶν ὥς φησιν Ἀριστοτέλης.* Scholiastes Aristoph. in Acharnenses pag. 422. *παρὰ δὲ Λακεδαιμονίοις ὑπῆρχον τέσσαρες λόχοι, οἷς ἐκέχρητο ὁ βασιλεὺς, ὥς φησιν ἀλλαχοῦ Ἀριστοφάνης. γνώσεσθ' ὅτι καὶ π. υ. ε. λ. τ. μ. ἀνδρῶν ε. ἐξ.* quae etiam in lexico Suidae leguntur v. *λόχος.* Sed et Nic. Cragius *μόρας* et *λόχους* distinguit lib. 4 de rep. Lacedaem. Corrige Xenoph. in 6 *Ἑλλην.* pag. 349. *ἐξέπεμπον δὲ καὶ ἀπὸ τῶν ἔξω μορῶν, μέχρι τῆς αὐτῆς ἡλικίας.* Lege *ἐξ μορῶν.* Tamen nil affirmo mutandum. Inter *λόχους Λακωνικοὺς* unus fuit

Pitanates dictus, cuius meminit Herodianus lib. 4. Sed Hesychius commentum esse dicit. Erat et *σκιρίτης λόχος*, de quo Meursius loc. cit. Suidae *σκιωρίτης*. Equitatus vero Laced. in *οὐλαμοὺς* 30 dividebatur, teste Plutarcho in Lycurgo sub finem. Xenophon lib. 7 pag. 372. *τῶν ιβ' λόχων τρεῖς.*

Pag. 219. Interpres Comici.] Interpres Comici huius (310) emendationis non meminit, sed *Λαῒς* in eo versu tantum agnoscit; docte tamen et acute dubium movet, aitque Aristophanem dicere ea, quae rationi temporum nequeunt convenire: quippe cum eo tempore, quo Plutum fabulam dabat, non potuerit Lais esse valde celebris, quippe quae a Nicia Imperatore capta sit in Sicilia septennis. Certe verba eius Scholiastae obscura sunt: *ὅτι Ἀριστοφάνης οὐ λέγει σύμφωνα κατὰ τοὺς χρόνους* etc. p. 19. Fuit et alia Lais junior Damasandrae filia teste Athenaeo lib. 13 de Alcibiade: *ἑτέρας δὲ δύο ἑταίρας ἐπήγετο ἀεὶ ὁ Ἀλκιβιάδης Δαμασάνδραν τὴν Λαΐδος τῆς νεωτέρας μητέρα καὶ Θεοδότην.* Plutarchus in Alcibiade Timandram vocat, eiusque filiam dici Corinthiam Laidem, quae ex Hyccaris Siciliae revera erat. Porro verba Lysiae refert Athenaeus lib. 13. *Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Φιλωνίδου. ἐστὶν οὖν γυνὴ ἑταίρα Ναῒς ὄνομα, ἧς Ἀρχίας κύριός ἐστιν, ὁ δ' Ὑμέναιος ἐπιτήδειος, ὁ Φιλωνίδης δ' ἐρᾷν φησι.*

Pag. 222. Nahnio.] An vero *νάννιον* reponendum sit apud Dem. initio orationis contra Boeotum de nomine: *Μνησικλέα τε, ὃν ἴσως γινώσκετε πάντες καὶ Μενεκλέα τὸν τὴν Νῖνον ἑλόντα ἐκεῖνον.* Sed nil nos cogit, cum *Νινον* in eadem oratione aut proxime sequenti eam appellet, ut scio me legisse. Quin et Ulpianus ad illa Demosth. in fine *περὶ τῆς παραπρεσβ. τὸν δὲ Ἀτρομήτου τοῦ γραμματιστοῦ καὶ Γλαυκοθέας τῆς τοὺς θιάσους συναγούσης, ἐφ' οἷς ἑτέρα τέθνηκεν ἱέρεια, τοῦτον ὑμεῖς λαβόντες* etc. *ἐφ' οἷς* ait Ulp. *φαρμάκοις, καὶ ἄλλη ἱέρεια τέθνηκεν, λέγει δὲ τὴν Νῖνον λεγομένην, κατηγόρησε δὲ ταύτης Μενεκλῆς, ὡς φίλτρα ποιούσης τοῖς νέοις. ὃ δὲ λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν. οἱ Ἀθηναῖοι ἐξαρχῆς γέλωτα εἶναι καὶ ὕβριν κατὰ τῶν ὄντως μυστηρίων τὰ τελούμενα ταῦτα νομίζοντες τὴν ἱέρειαν ἀπέκτειναν. μετὰ δὲ τοῦτο τοῦ θεοῦ χρήσαντος ἐᾶσαι γενέσθαι, τὴν Αἰσχίνου μητέρα μυεῖν ἐπέτρεψαν.* Talis etiam fuit Theoris. Dionysius Halic. in Dinarcho inter *ψευδεπιγρ. λόγους δημοσίους* Dinarchi recenset hunc: *κατὰ Μενεκλέους* (311) *ἀπαγωγῆς, καὶ οὗτος εἴρηται παιδὸς ὄντος ἔτι Δεινάρχου. ὁ μὲν γὰρ κρινόμενός ἐστι Μενεκλῆς ὁ τὴν ἱέρειαν Νίνου ἔχων.* (lege *Νῖνον ἑλών.*) *ὁ δὲ κατηγορῶν υἱὸς τῆς Νίνου. ἔστι δὲ ταῦτα πρεσβύτερα τῆς Δεινάρχου ἀκμῆς. ὁ μὲν γὰρ Δημοσθένους περὶ ὀνόματος λόγος, ἐν ᾧ τούτων μέμνηται κατὰ Θεσσαλὸν ἢ Ἀπολ-*

λόδωρον ἄρχοντα τετέλεσται, ὡς ἐν τοῖς περὶ Δημοσθένους δεδηλώκαμεν.

Atticismorum collectores.] Suidas in Πακατὸς ait eum scripsisse περὶ Ἀττικισμοῦ. Hi autores Atticistae dicebantur, unde Εἰρηναῖος ὁ ἀττικιστὴς laudatur ab Etymol. in ὑπηρέσιον. Is ipse est Pacatus, qui Εἰρηναῖος dicebatur, teste Suida ibidem. Apud Schol. Hermogenis pag. 396. οἱ ἀττικισταὶ παντελῶς ἀποτρέπουσι τοῦ ὀνοματοποιεῖν.

Pag. 223. Αὐτῶν Ναυκλάρων.] Leg. ἀντὶ τῶν Ναυκλαρίων. (Sic Leopardus lib. 7, nisi quod ναυκρ.) Nam ναυκλαρίων quidem legitur apud Schol. Comici in Nubes, non ut edidit Maussacus ναυκλάρων. Addit ille interpres: Δημήτριος δὲ ὁ Φαληρεὺς οὕτω φησί. καὶ δημάρχους οἱ περὶ Σόλωνα καθίσταντο ἐν πολλῇ σπουδῇ, ἵνα οἱ κατὰ δῆμον ἄρχοντες διδῶσι καὶ λαμβάνωσι τὰ δίκαια παρ' ἀλλήλων. ἔδει οὖν τὸν δήμαρχον ἀγαγεῖν εἰς τοὺς οἴκους, τοὺς ἐνεχυριαζομένους. Supra dixerat, οἱ δὲ δήμαρχοι οὗτοι τὰς ὑπογραφὰς ἐποιοῦντο τῶν ἐν ἑκάστῳ δήμῳ χρεῶν, καὶ τὰ ληξιαρχικὰ γραμματεῖα παρ' αὐτοῖς ἦν, συνῆγόν τε τοὺς δήμους, ὅτε δέοι, καὶ ψῆφον αὐτοῖς ἐπεδίδοσαν καὶ ἐνεχυρίαζον. Apud Suidam pro χρεῶν legitur χωρίων.

Οἱ πρότερον Ναύκλαροι --- etc. usque ad καταστήσαντος ἀντὶ Ναυκλάρων. inclus.] Haec parentheseos notis inclusit Valesius.

Pag. 224. Νεβρίδας.] Euripides in Helena: μέγα τι δύνανται νεβρῶν παμποίκιλοι στολίδες etc. num. γγγ. Tacitus
(312) lib. xi in fine: *et feminae pellibus accinctae assultabant, ut sacrificantes vel insanientes bacchae.* Eusebius in chronico: κατὰ Ἀμφικτύονα τὸν Δευκαλίωνος υἱὸν τινές φασι Διόνυσον εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐλθόντα ξενωθῆναι Σημάχῳ καὶ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ νεβρίδα δωρήσασθαι. ἕτερος δ' ἦν τοῦ ἐκ Σεμέλης οὗτος. Ab hoc Semacho dicti sunt Semachidae, de quibus Hesychius, et Stephanus, ut notavit ad Eusebium Scaliger: Σημαχίδαι δῆμος Ἀττικὸς ἀπὸ Σημάχου, οὗ καὶ ταῖς θυγατράσιν ἐπεξενώθη Διόνυσος, ἀφ' ὧν αἱ ἱέρειαι αὐτοῦ. Hae sacerdotes γεραραὶ dictae. Aliter Arnobius lib. 5. *Eleusinia illa mysteria, cuius memoriam continent? Nonne illius erroris, quo in filiae conquisitione Ceres fessa, oras ut venit ad Atticas, triticeas attulit fruges, Nebridarum familiam pellicula cohonestavit hinnulae.*

Pag. 227. Isthmiam.] Imo Isthmiadem. Sic enim apud Demosth. contra Neaeram.

Cassii.] Leg. *Carisii.* Sic enim apud Demosth. scribitur. Sed Demosth. non dicit Isthmiadem fuisse Carisii servam, sed

ancillam Nicaretae, quae Nicarete erat Carisii liberta, Hippiae coqui uxor. In Athenaeo legitur *Κασίου*.

Leander.] Hic Leander citatur ab Etymologo.

Pag. 228. Contra eum.] Non contra hunc Craterum, sed contra Craterum illum Alexandri successorem nobilissimum Alexis Paeana conscripserat.

Pag. 229. *Οἰκέως.*] *Παρὰ δὲ Σόλωνι ἐν τοῖς ἄξοσιν οἰκεὺς κέκληται ὁ οἰκότριψ*, ut Ammonius ait: *οἰκῆος* poeticum est, ut Homerus *οἰκῆας* vocat. *Οἰκότριψ* est *verna*, quem sic describit Sophocles in Oedip. tyr. pag. 197. *ἦν δοῦλος οὐκ ὠνητὸς, ἀλλ' οἴκοι τραφείς.*

Pag. 230. *Μεταγένης Αὔραις.*] Suidas in *Μεταγένης*, *αὔρας* inter eius fabulas recenset.

Pag. 231. *Οἰσύμην*, male hodie est *Σερμύλην.*] Imo recte *Σερμύλην* apud Herodotum legitur lib. 7 p. 421. seu *Σερμυλίην*. Nam Stephanus de Urbibus, *Σερμυλίαν* urbem ait esse circa montem Atho, et Hecataeum autorem laudat. De Oesyma Plinius lib. 4 in Thracia. *A meridie Aegeum mare, cuius in ora a Strymone Apollonia, Oesyma, Neapolis* (huius meminit Livius lib. 38.). Athenaeus lib. 1 cap. 24, ubi de Biblino vino. *Ἀρμενίδας δὲ τῆς Θράκης φησὶν εἶναι χώραν τὴν Βιβλίαν, ἣν αὖθις Τισάρην καὶ Οἰσύμην προσαγορευθῆναι.* (313)

Ἑκαταῖα.] Etymolog. *ὀξυθύμια τὰ καθάρματα τῶν νεκρῶν, ἃ δὴ καὶ ἑκαταῖα λέγονται, ἢ τὰ τῶν οἰκιῶν καθάρματα τὰ ἐν ταῖς τριόδοις τιθέμενα.* Sic legendum conieceram antea, nunc affirmo haud aliter legi posse. Porro de more purgamenta abiiciendi eleganter Schol. Aeschyli in *Χοηφόροις* pag. 232. ed. Henr. Steph. ad illum, *τάδ' ἐσχέουσα γάποτον χύσιν στείχω, καθάρμαθ' ὅστις ἐκπέμψας, πάλιν*, sic notat: *τοῦτο πρὸς τὸ παρ' Ἀθηναίοις ἔθος, ὅτι καθαίροντες οἰκίαν ὀστρακίνῳ θυμιατηρίῳ, ῥίψαντες ἐν ταῖς τριόδοις τὸ ὄστρακον ἀμεταστρεπτεὶ ἀνεχώρουν.* Nota *ἀμεταστρεπτεί.* Sic qui Eumenidibus sacrificabant, expleto sacrificio abibant, nec respiciebant post se, apud Sophocl. Hinc chorus Athen. Oedipodi, quomodo sit illi sacrificandum, praecipiens,

Αἴτει σύ γ' αὐτὸς κ' εἴτις ἄλλος ἀντί σου
Ἄπυστα φωνῶν μήτε μηκύνων βοήν.
Ἔπειτ' ἀφέρπειν ἄστροφος.

Ovidius in fastis lib. 6. *Sic ubi libavit* (strigibus scilicet) *prosecta sub aethere ponit, Quique adsint sacris respicere illa vetat.* Post *πάλιν* adde: *δικοῦσα τεῦχος ἀστρόφοισιν ὄμμασι.* Suidas: *ὀξυθύμια ὅσα καθαίροντες τὰς οἰκίας Ἀθηναῖοι νύκτωρ ἔθος εἶχον ἐν τριόδοις τιθέναι.*

Pag. 232. *Πρὸς τὸ τρόπαιον τῆς πόλεως.*] An προστρόπαιον? Porro ὀξυθύμια usurpat Pollux lib. 5 cap. 46. *τῶν ἐν*
(314) *ταῖς τριόδοις καθαρμάτων ἐκβλητότερος. κοπρίων ἐκβλητότερος. εἰ χρὴ καθ' Ἡράκλειτον λέγειν, τῶν ὀξυθυμίων ἀτιμότερος.* Omnino *προστρόπαιον τῆς πόλεως* leg. et λεως una est syllaba. Sunt trochaici versus. Vide in *προστρόπ.* Gallice *a la voirie.*

Theoph. Charact.] Pag. 301.

Τὴν ὀργάδα.] Ὀργάδα pro pascuis sumit Dionys. lib. 1 pag. 66. Etymologus item. Helladius Besantinous lib. 3. *ὅτι ὀργὰς μὲν κοινῶς φησι πᾶσα ἡ γῆ, ὅση ἐπιτηδεία πρὸς καρπῶν γονάς. ὀργάδα δὲ ἰδίως ἐκάλουν οἱ Ἀθηναῖοι τὴν ταῖν θεαῖν ἀνειμένην τῆς Ἀττικῆς μεταξὺ καὶ τῆς Μεγαρίδος.* In eum locum proiiciebantur sacrilegi et proditores, quos in agro Attico sepeliri ius non erat. Teles quidam in libro de exilio apud Stobaeum serm. 158. *οὐκ ἀηδῶς γάρ τις τῶν Ἀττικῶν φυγάδων λοιδορουμένου τινὸς αὐτῷ καὶ λέγοντος, ἀλλ' οὐδὲ ταφήσῃ ἐν τῇ ἰδίᾳ, ἀλλ' ὥσπερ οἱ ἀσεβεῖς Ἀθηναίων ἐν τῇ Μεγαρικῇ, ὥσπερ μὲν οὖν, ἔφη, οἱ εὐσεβεῖς Μεγαρέων ἐν τῇ Μεγαρικῇ.* Plutarchus in Phocione ad finem. Mirum est Schol. Apollonii lib. 1 pag. 44 contra omnes sentire: *ὄργια*, inquit, *τὰ μυστήρια παρὰ τὸ εἴργειν τοὺς ἀμυήτους ἢ τὰ ἐν ὀργάσι γινόμενα· ὀργάδες δὲ οἱ σύμφυτοι τόποι καὶ ὑγροί*, cui consentit Pollux lib. 1. *πεδία, ἄρουραι ἐγράσιμοι, ὀργάδες* etc. et Suidas: *ὀργὰς ἡ εὔγειος καὶ σύμφυτος καὶ λιπαρὰ καὶ ἀκμαία γῆ.*

Καὶ ὀργᾶν ἐν αὐτῇ.] Thucydides lib. 1 in fine et ibi Scholiastes, Plutarchus in Pericle.

Ἐν τῇ λυδῇ γενεᾷ.] *Ἀντίμαχος ἐν Λύδῃ* simpliciter, absque *γενεᾷ* (quod forte ad versum ipsum pertinet) laudatur ab Schol. Apollonii et aliis pluribus. Plutarchus in consol. ad Apollonium, ait Lyden fuisse Antimachi coniugem, quam ipse efflictim amabat. Ea cum mortem obisset, elegiam scripsit Antimachus, quam Lyden vocavit, in qua se ipse conso-
(315) labatur exemplo Regum ac Principum, quorum casus atque infortunia ibi recensebat, ut lenire dolorem suum ita posset. Ovidius 1 Tristium elegia 5.

Nec tantum Clario Lyde est dilecta poëtae,
Nec tantum Coo Battis amata suo.

Vetus Epigramma in Anthologia nondum editum, quod nuper legere memini . . . Hesychius, *Κάβαρνοι οἱ τῆς Δήμητρος ἱερεῖς, ὡς Πάριοι.* Pro *Ἀβακλέας* in Antimachi versu Bochartus legit *ἀγακλέας* pag. 447 de coloniis Phoenicum, ubi etiam Parum insulam dictam esse Cabarnem notat a Cabarno quodam, qui filiae Proserpinae raptum Cereri indicavit. Huius ergo Cabarni posteros Ceres sacerdotio honoravit, ipsumque

primum sacerdotem constituit. Id narrabat Antimachus in ea elegia, Cereris se exemplo consolans, quae filiam amiserat. Itaque legendum videtur *γέννων Καβάρνου.* poëtice enim *γέννα* dicitur pro *γενεά.* Lycophron: *Ἄρνης παλαιᾶς γέννα τερμίνθου πρόμοι.*

Pag. 233. Verba Aeschyli etc.] Teste Suida, qui addit: *περὶ δὲ τῶν ὀργεώνων γέγραφε καὶ Φιλόχορος, τοὺς δὲ φράτορας ἐπάναγκες δέχεσθαι καὶ τοὺς ὀργεῶνας καὶ τοὺς ὁμογάλακτας, οὓς γεννήτας καλοῦμεν.* Etymologus: *ὀργεῶνες σύνταγμά τι ἀνδρῶν, ὡς τῶν γεννητῶν καὶ τῶν φρατόρων, ἀπὸ τοῦ κοινῇ ὀργιάζειν καὶ θύειν τοῖς θεοῖς.*

Ὅρος.] In his titulis seu *ὅροις* ascriptum erat, quot talentis oppigneratum esset *χωρίον* seu *οἰκία*, idque *ὁρίζειν* dicebatur. *ὅρους τιθέναι* ut Demosth. testatur in 2 contra Onetorem, et *στῆσαι* ibidem. Latini *libellos* vocant. Seneca in lib. 4 de beneficiis cap. XII. *et suspensum amici bonis libellum deiicio, creditoribus eius me obligaturus.* Sic Cicero in oratione pro Quinctio: *libellos Alfenus procurator P. Quinctii deiicit.* *κατασπᾶν ὅρους* dixit Demosthenes adversus Timotheum.

Pag. 234. Quia in ea *περὶ τοῦ καθόδου ἀδείας.*] *Ἄδειαν* sibi a populo dari petit, aut confirmari potius, cum iam data esset, ut idem in fine orationis memorat.

Κατὰ Δημαίου.] Vide p. 233. Pollux lib. x initio, *Ὑπερίδης ἐν τῷ πρὸς Δημαίαν.*

Pag. 236. De venere vulgivaga.] Contra has leges, qui- (316)
bus scortatio publice permittebatur, invehitur Dio in Euboica sub finem. Graviter sane. *ὦ σοφοὶ νομοθέται, καὶ ἄρχοντες οἱ παραδεξάμενοι τὰ τοιαῦτα ἀπαρχῆς, ὡς δή τι θαυμαστὸν εὑρήκατε ταῖς πόλεσιν ὑμεῖς σωφροσύνης φάρμακον, ὅπως ὑμῖν [μὴ] τὰ φανερὰ ταῦτα καὶ ἄκλειστα οἰκήματα τὰς κεκλεισμένας οἰκίας καὶ τοὺς ἔνδοθεν θαλάμους ἀναπετάσῃ.* Ubi negativa particula expungi debet, ut sequentia demonstant, *καὶ τοὺς ἔξω καὶ φανερῶς ἀσελγαίνοντας ἀπὸ μικρᾶς δαπάνης, ἐπὶ τὰς ἐλευθέρας καὶ σεμνὰς τρέψῃ γυναῖκας μετὰ πολλῶν χρημάτων τε καὶ δώρων.*

Pag. 237. *Ὀρεσταυτοκλείδης.*] Orestes ille, qui fabulae huic titulum dedit, non erat Agamemnonis ille filius, Electrae frater, sed quidam grassator nocturnus, qui furiosum se simulans, noctu viatores spoliabat, ut memorat Schol. Aristoph. in Acharnens. et in Avibus p. 575, et iterum p. 609 ad illa: *εἰ γὰρ ἐντύχοι τις ἥρωϊ τῶν βροτῶν νύκτωρ Ὀρέστῃ, γυμνὸς ὢν πληγεὶς ὑπ' αὐτοῦ*, notat: *χαριέντως δὲ τοῦτο, ὅτι σκότους Ὀρέστης ὁ Τιμοκράτους λωποδυτεῖ τοὺς προστυγχάνοντας. ἥρωα δ'*

αὐτὸν φησι διὰ τὴν ὁμωνυμίαν τὴν πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονος Ὀρέστην. ἥρωες δὲ δύσοργοι καὶ χαλεποὶ τοῖς ἐμπελάζουσι γίνονται, καθάπερ Μένανδρος ἐν συνερίθοις, ὅτι ἀγαθὸν γάμον χειμῶνος ὁ θεὸς δίδωσιν, οὐδ' ἥρωες κ' εἰς τοῦτο δύνανται, ἀλλ' ἀποπλήκτους μὲν ποιεῖν δύνανται. τὸ δὲ ὠφελὲς οὐ κέκτηνται. διό μοι δοκοῦσι καὶ οἱ τὰ ἡρῷα παριόντες σιγὴν ἔχειν, ὡς Μυρτίλος ἐν τῇ ξανοπάσῃ (f. τιτανοπάσῃ) φησί. Idem ait Hesychius in κρείττονες. Suidas in οὐκ εἰμὶ τούτων τῶν ἡρώων.
(317) Sophocles in Oedipode Coloneo pag. 235 transeuntes Eumenidum ante fanum prae metu silere ait: καὶ παραμειβόμεσθ' ἀδέρκτως, ἀφώνως, ἀλόγως. Videtur autem Orestes iste id cognomentum habuisse ex eo, quod furere simulabat, ut Agamemnonis filius furiis agitatus Orestes, neque enim id eius proprium nomen fuisse crediderim. Ac forte verum eius nomen fuit Autoclides, unde fabulae titulus Orestautoclides. Μυρτίλος in Lesbicis citatur a Schol. Apollonii pag. 26. Sic Diocles quidam Φιλεὸς cognominatus esse Orestes dicitur ab Isaeo περὶ Κίρωνος κλήρου initio: ubi Φιλιέα lego ex Harpocr. Themistius pag. 389. Διοκλῆς ὁ λωποδύτης.

Pag. 238. Saepissime Comici fabularum nomina composita ex diversis nominibus fingebant.] Στράττις ἀνθρωπαρέστην. Caecilius in Duloreste laudatur a Nonio et aliis, nisi in his ῥαίστην scribendum, pro eo qui occidit, ut λυκοραίστης dicitur.

Παράβυστον.] Sed et ideo illud forum παράβυστον Athenis dictum, quod in remota ac secreta urbis parte erat positum, teste Pausania Att. pag. 20. τὸ μὲν οὖν καλούμενον παράβυστον καὶ τρίγωνον. τὸ μὲν ἐν ἀφανεῖ πόλεως ὂν καὶ ἐπ' ἐλαχίστοις συνιόντων ἐπ' αὐτό, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ σχήματος ἔχει τὰ ὀνόματα. Non recte Etymol. ἦν δὲ καὶ παράβυστον δικαστήριον, ὃ λάθρα ἔκρινε.

Pag. 239. Πρυτανεῖα.] Falsum. Imposuit Suidas ei in παρακαταβολή.

Pag. 240. Verba Pluti.] Pag. 73. εἶδος δὲ ὄφεως ὁ παρείας, παρὰ τῷ ἐπῆρθαι τὰς παρειάς, φασὶ δὲ αὐτὸν μὴ δάκνειν ἢ καὶ δάκνοντα μὴ λυπεῖν. μέμνηται δὲ αὐτοῦ καὶ Δημοσθένης, τοὺς ὄφεις τοὺς παρείας φάσκων, καὶ Λυκοῦργος ἐν τῷ κατὰ Δημάδου λόγῳ. ἔστι δὲ τὸ τοιοῦτον εἶδος καὶ ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ. τὸ δὲ τοιοῦτον εἶδος εὑρίσκεται ἐν τοῖς ἱεροῖς τοῦ Διονύσου. Etymol. in παρείας, παρὰ τὸ πεφυσιωμένας ἔχειν τὰς γνάθους ἤγουν τὰς παρειάς, αἳ καὶ φοῦγναι λέγονται, οὗ τὸ δῆγμα βλάβης ἀλλότριον.
(318)

Pag. 241. Πέλανον.] Caeterum Euripides proprie locutus est: nam ut notat Schol. Aeschyli in Persis 135 pag. πέ-

λανος κυρίως ὁ πεπηγὼς ῥύπος λέγεται. ἄλλως ὁ ἀφρὸς ὁ γινόμενος ἐν τῇ χύτρᾳ.

Pag. 242. Aristotelis verbis.] Aristotelis sententiam magis probo: quidni? Nam Artemidorus lib. 1. cap. 56. si rhetor aut operarius somniaverit se *ἐφηβεύειν ephebum esse*, otium et cessationem *in annum* ait portendi. *χρὴ γὰρ τὸν ἔφηβον ἐν τῇ χλαμύδι τὴν δεξιὰν ἐνειλημμένην ἔχειν διὰ τὸ ἀργὴν εἶναι, καὶ πρὸς ἔργα καὶ πρὸς λόγους τὴν χεῖρα. πρὸς ἐνιαυτὸν δὲ εἶπον διὰ τὸν τῆς ἐφηβίας χρόνον, ὃν πρὸς τὸν τόπον ἐξετάζειν χρή.* Nimirum alibi anno tantum, alibi biennio ephebi manebant. Priore igitur anno exercebantur, altero militabant inter *περιπόλους*. Subiicit Artemidorus: *νόμῳ γὰρ ἡ χλαμὺς περιτίθεται· καὶ εἰ μὲν ἡ χλαμὺς εἴη λευκὴ, ἐλευθέραν ὁ ἰδὼν γαμήσει. εἰ δὲ πορφυρᾶ, εὐεργεστέραν ἑαυτοῦ.* Item ait: *ἔνδημον γὰρ χρὴ εἶναι τὸν ἔφηβον.* et in fine: *οὐ γὰρ ὑπερόριοι οἱ ἔφηβοι ἀγωνίζονται. Περιπολάρχου* meminit Hesychius in *κωδωνίζειν*, et Thucyd. lib. 8 in fine: *περιπολεῖα* Dionysius Halic. lib. 9 pag. 612 vocat castella, in quae se recipiebant *περίπολοι τῆς χώρας τῶν Ῥωμαίων.* Strabo, ubi de Cyrene.

Pag. 243. *Τετταράκοντα ἐτῶν.*] Aliter apud Lacedaemonios: apud illos enim militia solvebantur sexagenarii; seu potius duodesexagenarii: *οἱ τετταράκοντα ἀφ' ἥβης.* Xenoph. lib. 5 *Ἑλλην.* pag. 332. Huius enim aetatis extra patriam *εἰς ὑπερόριον στρατείαν* proficisci non cogebantur, ut Xenophon ibi memorat. Vide et lib. 6 p. 349.

Καὶ ὤμνυον ἐν Ἀγραύλου.] Plutarchus in Alcibiade: *συνεβούλευεν ἀντέχεσθαι τῆς γῆς τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ τὸν ἐν* (319)
Ἀγραύλῳ προβαλλόμενος ἀεὶ τοῖς ἐφήβοις ὅρκον ἔργῳ βεβαιοῦν. Scribe *Ἀγραύλου*, ex Demosth. et Polluce. Male interpres: *ὀμνύουσι γὰρ ὅροις χρήσασθαι τῆς Ἀττικῆς, πυροῖς, κριθαῖς, ἀμπέλοις, ἐλαίοις.* Quod not. Nec enim in sacramento illo quidquam eorum legitur. Aristoph. in Avibus p. 597. *οὐκοῦν δῆτα περιπόλους ἐχρῆν πέμψαι κατ' αὐτὸν εὐθύς;* ad eum corripiendum, retrahendum.

Hinc intelligenda illa Philochori.] Ex Ulpiano ad illud Demosth. *περὶ παραπρ.* in fine: *ἀναγινώσκων καὶ τὸν ἐν τῷ τῆς Ἀγραύλου τῶν ἐφήβων ὅρκον.* Ulpianus: *ἔστι μὲν μία τῶν Κέκροπος θυγατέρων ἡ Ἄγραυλος. ἐν δὲ τῷ τεμένει αὐτῆς, οἱ ἐξιόντες εἰς τοὺς ἐφήβους ἐκ παίδων μετὰ πανοπλιῶν ὤμνυον ὑπερμαχεῖν ἄχρι θανάτου τῆς θρεψαμένης. ἡ δὲ ἱστορία αὕτη. Ἄγραυλος καὶ Ἕρση καὶ Πάνδροσος θυγατέρες Κέκροπος, ὥς φησιν ὁ Φιλόχορος. λέγουσι δὲ, ὅτι πολέμου συμβάντος παρ' Ἀθηναίοις, ὅτε Εὔμολπος ἐστράτευε κατ' Ἐρεχθέως, καὶ μηκυνομένου τούτου ἔχρησεν ὁ Ἀπόλλων ἀπαλλαγήσεσθαι, ἐάν τις*

ἀνέλῃ αὐτὴν ὑπὲρ τῆς πόλεως. ἡ τοίνυν etc. Falsum est Agraulum se pro patria devovisse in bello Thracico regnante Erechtheo. Primum enim usque ad Erechtheum vitam producere non potuit. Deinde certum ex Lycurgo contra Leocratem et Euripide et Apollodoro et aliis, quos ad v. Ὑακινθίδες laudamus, ipsas Erechthei et Praxitheae filias se devovisse pro patria, quibus consentit autor παραλλήλων Ἑλληνικῶν καὶ Ῥωμαϊκῶν, qui ex Euripidis Erechtheo idem scribit. Accedit quod Agraulus una cum Herse praecipitem se ex Acropoli dedisse dicitur immisso protinus a Minerva furore, eo quod cistam sibi a Pallade commendatam, in qua occultus erat Erichthonius, contra interdictum Palladis aperuerant, ut narrat Apollodorus lib. 3, ac caeteri mythographi, ex quo apparet Aglaurum puero adhuc, adeo non reg-
(320) nante Erichthonio decessisse. Quod si ita est, quomodo regnante Erechtheo post tot annos, rursus ex arce se praecipitare potuit? Hyginus Hersem, Pandroson et Aglauron Erechthei filias vocat fab. 166 et in Poëtico Astronomico, cap. de Heniocho.

Pag. 244. Non enim, ut vulgo existimant.] Probo Maussaci sententiam. Nam et in *Λυσιστράτῃ* pag. 863 Stratonice iurat per Pandrosum Agrauli sororem. εἶτ᾽ ἄρα νὴ τὴν *Πάνδροσον*.

Περιπολεῖν cogebatur.] Sic apud Terentium Eunucho Chaereas Ephebus Atheniensis, custos in Piraeeo fuisse publice dicitur, actu 2, scena 3. *Miror quid ex Piraeeo abierit. Nam ibi custos publice est.*

Τερθρεία.] Aeschines pag. 50, et Etymolog. Suidas in τερθρεία. τερθρείαν φασὶ καὶ τὴν ἐν τοῖς μέρεσι καλουμένην μάχην. οἱ δὲ, ὅτι ἔθος ἦν τοὺς ἐφήβους μετὰ τὸ γενέσθαι περιπόλους τῆς χώρας στρατεύεσθαι μὲν, εἰ συμβαίη πόλεμος, μὴ μέντοι μετὰ τῶν ἄλλων, ἀλλ᾽ ἰδίᾳ ἐν μέρεσι τοῖς ἀκινδύνοις τῆς μάχης. διὸ τὴν στρατιὰν καλεῖσθαι τὴν ἐν τοῖς μέρεσι. Porro ephebi chlamyde erant induti. Teles libro de collatione divitiarum et virtutis apud Stob. serm. 237. καὶ παῖς μὲν ὢν ἐπιθυμεῖ ἔφηβος γενέσθαι. ἔφηβος δὲ γενόμενος ζητεῖ πάλιν τὸ χλαμύδιον ἀποθέσθαι. mox: πρεσβύτης γέγονε, πάλιν ἐπιθυμεῖ τὰ ἐν νεότητι. ἡ νεότης μοι φίλον ἀεὶ, τὸ δὲ γῆρας βαρύτερον *Αἴτνης*. Quod imitatus videtur Cicero in Catone. Xenophon περὶ πόρων pag. 542. εἰκὸς αὐτοὺς ἀπόλλυσθαι καὶ ὑπὸ ἱππέων καὶ περιπόλων. mox: οἵ τε φρουρεῖν ἐν τοῖς φρουρίοις, οἵ τε πελτάζειν καὶ περιπολεῖν τὴν χώραν πάντα ταῦτα μᾶλλον ἂν πράσσοιεν. Porro στρατείαν ἐν τοῖς μέρεσι malim intelligere ἐν τοῖς μέρεσι τῆς χώρας, ut indicat Plato 6

leg. pag. 760. Locus illustris est, et observatio Attici ritus. De Epheborum chlamyde est Heliodori locus lib. 1, ubi Cnemon Atheniensis, *ἐτύγχανον μὲν*, ait, *ἐφηβεύων. ᾄσας δὲ τὸν εἰωθότα παιᾶνα τῇ θεῷ, καὶ τὰ νενομισμένα προπομπεύσας, ὡς εἶχον στολῆς, αὐτῇ χλαμύδι καὶ αὐτοῖς στεφάνοις ἔρχομαι οἴκαδε ὡς ἐμαυτόν.* Et initio lib. 3 pompas sacrificii Thessalorum describens: *ὁ μὲν οὖν ἀριθμὸς τοὺς ἐφήβους εἰς ν' συνέταττεν.* Mox: *κρηπὶς μὲν αὐτοῖς ἱμάντι φοινικῷ διάπλοκος ὑπὲρ ἀστράγαλον ἐσφίγγετο. χλαμὺς δὲ λευκὴ περόνῃ χρυσῇ πρὸς τοῖς στέρνοις ἐσφήκωτο, τὴν εἰς ἄκρον πέζαν κυανῇ τῇ βαφῇ κεκυκλωμένη.* Epheborum autem Atheniensium vestitus erat chlamys pulla, idque ob poenam Coprei nuncii, qui ab Eurystheo missus, ut Heraclidas ab Athen. repeteret, cum eos supplices ab ara per vim abstraheret, ab Atheniensibus erat occisus. Sed longe postea Herodes Atticus nigras chlamydes abolevit, earumque loco albas gestari instituit, ut docet Philostratus in Herode. Suidae locum, ubi ait *ἐν μέρεσι τοῖς ἀκινδύνοις*, sic interpretor, *in stationibus minus periculosis*, ut loquiter Seneca de tranquillitate animi capite 3. *Neque enim solus ille militat qui in acie stat, sed et qui portas tuetur, et statione minus periculosa, non otiosa tamen fungitur, vigiliasque servat et armamentario praeest, quae ministeria quamvis incruenta sint, in numerum stipendiorum veniunt.* (321)

Pag. 245. *Περιφοριῶσθαι* nos restituimus pro *πεφοριῶσθαι.*] Etymologus *πεφωριῶσθαι τὸν ὀφθαλμὸν πεπαχύνθαι.*

Pag. 246. *Ποδοκάκκην, ποδοστράβην.*] Idem esse ait Ulpianus in Dem. ut memini legere, nec fallor. Item interpres Aristoph. in Equitibus pag. 309 ad haec: *οἷόν σε δήσω τῷ ξύλῳ.* (in nervo,) notat, *εἶδος δὲ δεσμοῦ* (male vulgo *δεσμωτηρίου*) *τὸ ξύλον, ἣν ποδοκάκην λέγουσι καὶ ποδοστράβην. κάκκη* Attice pro *κακία.* Aristoph. in *Εἰρήνῃ· ἀπὸ μὲν κάκκης τὴν ῥῖν' ἀπέχων.* Ubi tamen pro merda sumitur, unde *κακκᾷν* apud Aristoph. Porro aliud est *ξύλον τετρημένον*, quod cervici induebatur, de quo idem Comicus in *Λυσιστράτῃ* p. 879. (322) *ἀλλὰ τούτων χρῆν ἁπασῶν ἐς τετρημένον ξύλον Ἐγκαθαρμόσαι λαβόντας τουτονὶ τὸν αὐχένα. Δίκρουν ξύλον* dicitur a quodam comico apud Athenaeum lib. . . . Suidas *ποδοκάκκη ξύλον, εἰς ὃ ἐν εἱρκτῇ τοὺς πόδας ἐμβάλλοντες συνέχουσι, ὃ παρὰ Ῥωμαίοις κίππος καλεῖται. λέγεται καὶ ποδοστράβη.*

Licet a Suida retineantur.] Imo ex Suida huc inculcata sunt, ut et alia multa. Nam Suidas in explicatione alicuius vocis primum ex alio Grammatico, si qua habet, referre solet; postea vero verba Harpocr. plerumque decurtata: ut in hac voce *πόρος* haec omnia habet quae hic leguntur; dein-

de a capite πόριος etc. ut Harpocr. usque ad illa καὶ πόρος.

Pag. 248. In Philippicis Demosthenis Polystratus.] Philipp. 1. ὅτι καὶ πρότερον πότ' ἀκούω ξενικὸν τρέφειν ἐν Κορίνθῳ τὴν πόλιν, οὗ Πολύστρατος ἡγεῖτο καὶ Ἰφικράτης καὶ Χαβρίας καὶ ἄλλοι τινες καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς συστρατεύεσθαι. καὶ οἶδ' ἀκούων, ὅτι Λακεδαιμονίους παραταττόμενοι μεθ' ὑμῶν ἐνίκων οὗτοι οἱ ξένοι καὶ ὑμεῖς μετ' ἐκείνων. Ξένοι sunt mercenarii. Hinc ξενολόγος *conquisitor*, qui mercenarios conquirit ac conducit, quo nomine fabulam dedit Menander, teste Theone Sophista, quo loco minus recte *latronilegulum* vertit Camerarius. Suidas ξενολόγιον καὶ ξένος λόγος ὁ ξένους συλλέγων στρατιώτας. Menander in Sicyonia: εὐλοιδόρητον, ὡς ἔοικε, φαίνεται τὸ τοῦ στρατιώτου σχῆμα καὶ τὸ τοῦ ξένου. *Hominis peregrini* interpres reddidit male. Laudantur a Stobaeo λόγῳ 170. Ξένους pro mercenariis militibus Aeneas in Poliorc. usurpat creberrime. ξενολόγους Polybius lib. 5 pag. 407. *conquisitores missos ad etc. conquisitionem militum habere* Livius dicit pag. 370 lib. 23. Hoc autem ξενικὸν erant ut plurimum πελτασταί, qui ideo male audierunt teste Isocrate in panegyr. pag. 126. ξενικὸν autem hoc primum fuit in Graecia, quod
(323) et indicat Isocrates in Philippo p. 199. ξενοτροφεῖν Isocr. de pace 334, et ξεναγοὶ praefecti militum mercede conductorum apud Dionem orat. 78. male interpres, *hostium exceptores*.

Verum neque Xenophon.] Imo Xenophon hoc ξενικὸν diserte docet a Lacedaemoniorum stetisse partibus, ut et Corinthus eo tempore σύμμαχος erat τῶν Λακεδαιμονίων, teste eodem.

Pag. 249. Περὶ ἀτελείας.] Πρὸς Λεπτίνην. ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τιμῶντές ποτε Ἰφικράτην οὐ μόνον αὐτὸν ἐτιμήσατε, ἀλλὰ καὶ δι' ἐκεῖνον Στράβακα καὶ Πολύστρατον, καὶ πάλιν Τιμοθέῳ διδόντες τὴν δωρεὰν, δι' ἐκεῖνον ἐδώκατε καὶ Κλεάρχῳ καί τισιν ἄλλοις τὴν πολιτείαν.

Pag. 250. Poenam quae solebat infligi ante depositionem sive παρακαταβολήν.] Utraque sententia falsa est. Πρόπεμπτα, id est, *cinq jours auparavant*: sic πρότριτα, *trois jours devant*. Thucyd. lib. 2. πρότριτα σκηνὴν ποιήσαντες. Schol. πρὸ τρίτης ἡμέρας. Demosth. verba retuli in legibus Atticis titulo περὶ ἄρχοντος. Adde omnino verba Demosth. quae retuli p. 31 legum Attic. Vide et p. 9., ubi περὶ ὕβρεως. Debuit ergo dicere Harpocratio πρὸς πέμπτην ἡμέραν, non πρὸς πέντε ἡμέρας. Demosth. contra Euergum: ἐκέλευσεν ἡ βουλὴ εἰσαγγέλλειν με, καὶ τοὺς πρυτάνεις προγράφειν αὐτῷ τὴν κρίσιν ἐπὶ

διὸ ἡμέρας ὡς ἀδικοῦντι. Sic πρότριτα utitur Synesius ep. 5 in fine.

Προπεπωκότες.] Demosth. Olynth. 3. προπέποται τῆς παραυτίκα ἡδονῆς καὶ χάριτος τὰ τῆς πόλεως πράγματα. Alio sensu sumitur apud Demosth. περὶ παραπρ. pag. 218. μετὰ ταῦτα ἐν θυσίᾳ etc. ut ad calcem libri huius notavi. (*quae relata sunt ad Harpocrationis paginam* 250.) Sic Appianus in Mithridat. εἱστία πάντας, καὶ χρυσίον ἐπί τε τῇ κύλικι καὶ τῇ τροφῇ καὶ ἐπὶ σκώμμασι καὶ ἐπὶ ᾠδῇ καὶ πᾶσιν ὥσπερ εἰώθει προυτίθει. Aliter tamen explicandus est Appianus. Intelligit enim Mithridatem πολυποσίας et voracitatis praemia proposuisse. (324)

Pag. 251. *Curae tibi erunt.*] Verte: *haec porro cernes*, sic enim versum correximus. τάδε μὲν λεύσεις, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ. Et mox lego: οὓς προπέπωκας. εἴσω κλισίας. quae procul dubio verba erant nuncii, τοῦ ἀγγέλου, qui Achilli ob iniuriam sibi ab Agamemnone illatam in castris suis otiosus quiescebat, Graecorum caedem referebat et Troianorum in castra irruptionem. εἴσω κλισίας, i. *intra tua te castra includens et sedens in otio.* Adiuti autem sumus in ea emendatione ab Aristoph. in Ranis, ubi Euripidis et Aeschyli certamen apud inferos Baccho iudice describit. Interea chorus hanc coronidem cantat et Aeschylum alloquitur: τάδε μὲν λεύσεις φ. Ἀχ. ubi Scholiastes notat: πρὸς τὸν Αἰσχύλον δὲ ὁ χορὸς ἀπὸ τῶν αὐτοῦ. ἔστι δὲ ἀρχὴ αὕτη Μυρμιδόνων Αἰσχύλου: (tota itaque haec coronis fere ex versibus Aeschyli in ea tragoedia contexta esse videtur.) τοῦτο δὲ παρὰ τὴν ὑπόνοιαν. Pro Aeschylo enim Achillem dicit, et Aechylum suadet iram omnem deponere, in quam concitatus erat ex conviciis, quae in eum iecerat Euripides; prorsus eodem modo quo Ulysses Achillem lenire conabatur. λεύσσεις per duo σσ scribit Harpocr. et ita semper scribitur apud poëtas, sed forte cum hic futurum sit, unico σ λεύσω scribi debat. εἴσω κλισίας. intra tentoria obsessos ab Hectore explicare potes (*superscripsit*, debes) non placet. κλισίας enim pro tabernaculo singulorum ducum usurpant Graeci poëtae. Verba autem haec Aeschyli dicebantur a choro, ut coniicere licet, Graecorum senum, quemadmodum in Persis eiusdem Aeschyli chorus Persarum προλογίζει. τάδε μὲν Περσῶν etc. Eustathius in Ἰλιάδ. α pag. 64 λεύσσω cum duplici σσ scribi ait, cum significat *video*, et sumi pro praesenti, ad differentiam (325) λεύσω *lapidabo.*

Pag. 252. Comici enarrator ad Nubes.] Locus Aristophanis sic habet: πῶς οὐ δέχονται δῆτα τῇ νουμηνίᾳ ἀρχαὶ τὰ πρυτανεῖα· ἀλλ' ἔνη τε καὶ νέᾳ; Resp. ἵν' ὡς τάχιστα τὰ πρυτανεῖ'

ὑφελοίατο, pag. 188. τὰς γὰρ δεκάτας τοῦ χρέους καταβάλλοντες τοῖς πρυτάνεσιν εἰσῆγον τοὺς χρεωστοῦντας. πρυτανεῖα δὲ τὰ νῦν καλούμενα παρὰ Ῥωμαίοις σπόρτουλα. Et in notis ad Vespas. Κἄξω τούτου τὰ τέλη χωρὶς (φόρου scilicet et tributi, quod urbes pendebant) καὶ τὰς πολλὰς ἑκατοστὰς Πρυτανεῖα, μέταλλα, ἀγορὰς, λιμένας, μισθοὺς καὶ δημιόπρατα, sic ait: ἃς κατέβαλον δεκάτας οἱ δανεισταὶ ὑπὲρ παραστάσεως τῶν χρεωφειλῶν, (f. χρεωφειλετῶν) ὡς ἀπαιτηθῶσιν ἅπερ ἦσαν τέλη, quae ex Aristophane in Nubibus sumpsit. Porro nota in aerarium publicum conversa fuisse haec πρυτανεῖα ex hoc Aristophanis loco, in quo Bdelycleon patri seni tribacissimo et iudiciarii lucelli nimis cupido ostendit ex iudicum calculis minima in remp. commoda manare; nam tributa, quae urbi a subditis oppidis penduntur, οὐ ψήφοις, ἀλλ' ἀπὸ χειρὸς προσιέναι. Praetereo, inquit, πρυτανεῖα etc. Ergo falsum est πρυτανεῖα idem esse ac sportulas. nam sportulae iudicibus ipsis cedebant, et hoc erat lucellum solenne, ut ex Codice patet. At πρυτανεῖα erant τέλη et aerario publico applicabantur in poenam temere litigantium. Addit ibi Aristophanes, τούτων πλήρωμα τάλαντ' ἐγγὺς δισχίλια γίνεται ἡμῖν (Nota. vide in ὅτι τὸ) ἀπὸ τούτων νῦν μισθὸν κατάθες τοῖσι δικασταῖς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἓξ χιλιάσιν, κοὔπω πλείους ἐν τῇ χώρᾳ κατένασθε. (Nota 6 mille iudices in agro Attico) γίγνεται ἡμῖν (lege ὑμῖν ex Schol.) ἑκατὸν δήπου καὶ πεντήκοντα τάλαντα. Suidas: πρυτανεῖα πρόσοδος εἰς τὰ δημόσια κατατασσομένη, ἣν οἱ δικασάμενοί τισι καὶ ἡττηθέντες κατέβαλον ὡρισμένην ζημίαν
(326) καταθέντες ἕκαστος. Erat itaque πρυτανεῖον idem quod Romanis sacramentum, quod in aerarium redibat: victor suum auferebat. Vide Pithaeum adversar. lib. 1. Prorsus Valerius Max. lib. 7 cap. 8, ubi de testamento Ebutiae. *Afrania*, inquit, *cum sorore sacramento contendere noluit.* Graece esset οὐκ ἠθέλησεν ἀμφισβητεῖν οὐδὲ παρακαταβάλλειν. Idem lib. 7 cap. 7. Non ignoro ex illa pecunia depositia iudicibus solutum esse τὸ δικαστικόν. i. *salarium.* Sed nego πρυτανεῖον idem esse ἓν ἀνθ' ἑνὸς, ac salarium iudicum, seu sportulam. Non enim ex solis πρυτανείοις, sed e reliquis etiam vectigalibus seponebatur pecunia, quae iudicibus pro salario solveretur, ut clarissime docet locus Aristophanis quem adduxi. Glossae: *Concussiones* τὰ σπόρτουλα.

Non assentior etc.] Scaliger ait *annum* πρυτανείας *fuisse lunarem, quo Magistratus Athenis utebatur, in 12 divisum menses, alternis plenos et cavos. Ideo in psephismasi ita praefabantur;* ἐπὶ Ἀῤῥενίδου ἄρχοντος, ἐπὶ τῆς Ἀκαμαντίδος πέμπτης πρυτανείας, μαιμακτηριῶνος δεκάτῃ ὑστέρᾳ, τρίτῃ καὶ εἰκο-

στῇ τῆς πρυτανείας. *quae posteriore loco ponitur πρυτανεία, significat annum Magistratus lunarem, qui longe differt ab anno populari seu civili Athen.* Haec Scaliger lib. 3 Isag. Can. ubi etiam ait, *unaquaeque tribus sorte suum diem imperabat, isque dies aut actus illius diei dicebatur πρυτανεία.* An potius mensem dicere voluit, non diem? Suidas: πρυτανεῖαι δὲ ὁ τῶν ἡμερῶν ἀριθμός. δέκα ἐγίνοντο κατ' ἐνιαυτὸν, ὅτι καὶ δέκα αἱ φυλαί. ἐνιαυτὸν δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τὸν σεληνιακὸν ἦγον. ἐπέβαλε δὲ ἑκάστῃ φυλῇ τῶν δέκα λέ ἡμέρας, καὶ ἐπερίττευον ἐκ τοῦ σεληνιακοῦ ἐνιαυτοῦ ἡμέραι τέσσαρες, ἃς ἐπεμέριζον ταῖς πρώταις λαχούσαις πρυτανεύειν τέσσαρσι φυλαῖς. καὶ τῶν μὲν τεσσάρων πρώτων ἑκάστη εἶχε τὴν πρυτανείαν ἀπαρτιζομένην εἰς λς' ἡμέρας, αἱ δὲ λοιπαὶ ς' ἀνὰ λέ. Porro magistratus per singulas prytanias rationem reddebant, ut ait Lysias κατὰ Νικομάχου γραμματέως initio; quod quomodo fieret, docet Pollux p. 396 (327) et 398. Schol. Hermogenis p. 400. ὡρισμέναι ἦσαν ἐκκλησίαι κατὰ πρυτανείαν ἑκάστην τέσσαρες. δέκα δὲ οὐσῶν Ἀθήνησι φυλῶν ἐπρυτάνευον αἱ μὲν πρῶται λαχοῦσαι φυλαὶ τέσσαρες ἀνὰ λς' ἡμέρας, αἱ δὲ λοιπαὶ ἓξ ἀνὰ λέ. μετὰ δὲ τὰς ὡρισμένας τοῦ δήμου συνόδους ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, εἴ τι ἀναγκαῖον ἐμπέσοι πρᾶγμα, περὶ οὗ τὸν δῆμον ἐχρῆν συνελθόντα γνῶναι, σύγκλητος ἐγίνετο ἐκκλησία. προκατακεχρῆσθαι οὖν apud Demosthenem ἐστὶ τὸ ἤδη τὰς ὡρισμένας ἐκκλησίας παρεληλυθέναι.

Pag. 253. *Βουλῆς.*] Sic apud Schol. Comici in Ἐκκλησ. pag. 735, ubi integra haec annotatio iisdem verbis legitur usque ad λαχοῦσαι, nisi quod male πράττ. pro τάττ.

Πτυόδωρος scripsimus, non *Πτοιόδωρος.*] At *Πτοιόδωρος* scribi poterat, ut apud Demosthenem semper id nomen scribitur: sed υ et οι literae sunt aequipollentes teste Helladio Bezantinoo. Demosth. περὶ παραπρ. in fine: οὐ Περίλαος ἐκρίνατο ἔναγχος ἐν τοῖς Μεγάροις ἐν τοῖς τριακοσίοις, ὅτι πρὸς Φίλιππον ἀφίκετο, καὶ παρελθὼν Πτοιόδωρος αὐτὸν ἐξῃτήσατο καὶ πλούτῳ καὶ γένει καὶ δόξῃ πρῶτος ὢν Μεγαρέων. Sic ὕαξ et οἴαξ dicitur teste Hesychio in ὕαξ. *Λυδίας* et *Λοιδίας* fluvius in Macedonia. *Πύθιοι* apud Xenoph. de rep. Laced. in fine, Suidae *Ποίθιοι.* Idem Suidas *Πτοιόδωρος* et *Πτυόδωρος* agnoscit. Sic et pro ἀνεμοίτας Suidas ἀνεμύτας legit. Sic *Κοινοπολίτης* apud Photium de Soterícho poeta pro *Κυνοπολίτης*: et in libris praesertim ab Aldo editis is error frequenter occurrit. Eodem modo apud Latinos *Moesia* pro *Mysia*: et *Megalinae pelles* pro *Mygalinae. Hippo Diarroetus,* pro *Diarryto: mattea* pro *mattya*: *Cenocephali* in tab. Peuting. quae notavit Salmasius ad hist. Aug.

Pag. 254. *Πυριλάμπους.*] Erat Pyrilampes studiosus alen-

(328) darum avium, ut ait Plutarchus in Pericle, et in Antiphonte. De Demo eius f. Eupolis *ἐν πόλεσι καὶ τῷ Πυριλάμπους Δήμῳ ἄρα κυψέλη ἔνεστι*, ut refert Schol. Comici. De studio alendarum ad certamen avium Plato 7 de legibus initio praeclare. Aelianus lib. 5 de hist. animalium, *Ἀθήνησι μέν γε ἐν ταῖς νουμηνίαις ἐκάλουν τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας ἐπὶ τούτων (τῶν ταῶν) ἱστορίαν. καὶ ἐτίμησαν τὸ ἄῤῥεν καὶ θῆλυ χιλίων δραχμῶν, ὥς φησιν Ἀντιφῶν ἐν τῷ λόγῳ πρὸς Ἐρασίστρατον.* Idem ait Athenaeus lib. 9, qui Antiphontis verba ex oratione *περὶ ταῶν* refert. *ἀλλὰ τὰς μὲν νουμηνίας ὁ βουλόμενος εἰσήει, τὰς δ' ἄλλας ἡμέρας εἴ τις ἔλθοι βουλόμενος θεάσασθαι, οὐκ ἔστιν ὅστις ἔτυχεν. καὶ ταῦτα οὐκ ἐχθὲς οὐδὲ πρώην, ἀλλ' ἔτη πλέον ἢ τριάκοντα.*

Pag. 255. *Ἔθος δὲ ἦν τοῖς ἐρασταῖς ἐπιγράφειν πανταχοῦ.*] Callimachus de Diagora apud Laërtium: *αὐτὸς ὁ μῶμος ἔγραφεν ἐν τοίχοις ὁ κρόνος ἐστὶ σοφός.* Et Aristophanes Acharn. *ὑμῶν τ' ἐραστὴς ἦν ἀληθῶς, ὥστε καὶ ἐν τοῖσι τοίχοις ἔγραφον, Ἀθηναῖοι καλοί.* Schol. *ἴδιον ἐραστῶν ἦν τὰ τῶν ἐρωμένων ὀνόματα γράφειν ἐν τοῖς τοίχοις, ἢ δένδροις, ἢ φύλλοις, οὕτως. ὁ δεῖνα καλὸς, καὶ παρὰ Καλλιμάχῳ,*

Ἀλλ' ἐνὶ δὴ φύλλοισι κεκομμένα τόσσα φέροιτο
Γράμματα, Κυδίππην ὡς ἐρέουσι καλήν.

Plutarchus in libello *περὶ τοῦ τὰ ἄλογα λόγῳ χρῆσθαι, ἐν δὲ τῇ θόλῳ τοῦ Πτώου Ἀπόλλωνος λαθών τις ὑμῶν ἐνέγραψεν· Ἀχιλλεὺς καλὸς ἤδη τοῦ Ἀχιλλέως υἱὸν ἔχοντος.* Et Phidias in digito Iovis Olympii inscripserat *Παντάρκης καλὸς*, teste Nazianzeno in Iambicis, et Suidas in *Ῥαμνούσιος*.

Pag. 256. Suidas.] Qui post illa *οὐ πάνυ* ait: *ἔστι δὲ Ἀττικόν. Λυσίας ἐν τῇ πρὸς Ἀσύβαρον ἐπιστολῇ. γενναίως γὰρ αἱ γυναῖκες πώμαλα ἔφασαν ὀρχεῖσθαι αὐτὰς, δέον οὐδὲ ποιούσας ἀπηλλάχθαι τοῦ συμποσίου ἐγένοντο.*

(329) Inter Decemviros illos.] Falsum est, nec verbulum ullum de Rhinone profert Xenophon.

Pag. 257. De Andocide loquitur.] Illo oratore, ut patet ex verbis Lysiae pag. 103. Harpocr. in *καταπλὴξ* et in *φαρμακὸς* Lysiam laudat *ἐν τῷ κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβ.* quae verba in eo fragmento, quod habemus, cum legantur, dubium non est inscribi debere *κατ' Ἀνδοκίδου*.

Pag. 258. Primi sunt Phryges qui *Βάκχους* dixere *Σαβούς.*] Strabo lib. x. *καὶ ὁ Σαβάζιος δὲ τῶν Φρυγιακῶν ἐστι, καὶ τρόπον τινὰ τῆς μητρὸς τὸ παιδίον παραδιδόμενος τοῖς Διονύσου καὶ αὐτός.* Proverbiale est *τοῦ πατρὸς* aut *τῆς μητρὸς τὸ παιδίον*, quo usus est Basilius ep. 146 ad Libanium. Tertullianus 2 ad nationes cap. 13, et Varro eo titulo satiram

scripserat, ut testis est Nonius Marcellus. Sic apud Aristoph. in Avibus: *πέρδιξ γενέσθω τοῦ πατρὸς νεόττιον.* Porro sacra huius Sabazii Romam translata sunt. Vetus Inscriptio apud Onufrium in civit. Rom. p. 247. *L. Luceio L. f. Tep. Hibero sacerdoti sacrorum Savadior.* Sabadius enim dicebatur vulgo, non Sabazius, teste Macrobio lib. 1 Saturn. cap. 18, Arnobio lib. 5, Apuleio lib. 8. Cicero 3 de nat. Deorum. *Tertium Dionysum Caprio patre, eumque Regem Asiae praefuisse dicunt, cui Sabazia sunt instituta.* Sic pro *oryza*, *orydia*, *et trapedia* pro *trapeza*, ut notat Salmasius in Iulium Capitolinum, ubi et inscriptionem illam profert. Origenes lib. 1 contra Celsum, *πιστεύοντας μητραγύρταις καὶ τερατοσκόποις μίθραις τε καὶ σαβαδίοις.*

Pag. 259. *Δευτέρῳ περὶ Ἡρακλείας.*] Plurimi autores περὶ Ἡρακλείας scripsere. *Καλλίστρατος ἐν δευτέρῳ τοῦ καθ' Ἡράκλειαν* memoratur in scholiis ad primum Apollonii pag. 55, itemque *Προμαχίδας ἐν τοῖς περὶ Ἡρακλείας* pag. 57. *Κόνων ἐν τῇ Ἡρακλείᾳ*, quod opus de Herculis rebus fortasse scriptum erat, ut Pisander Rhodius *Καμιρεὺς* poëta *Ἡράκλειαν* scripsit, sed et *Νύμφις Ἡρακλεώτης περὶ Ἡρακλείας* scripsit teste eodem Schol. lib. 2 pag. 98, et Athenaeo, et Plutarcho. (330)

Pag. 260. *Σεμνὰς θεάς.*] *Σεμνὰς Ἐριννῦς* vocat Sophocl. in Aiace Mastigoph. pag. 50. Pausanias Corinth. pag. 42 *σεμνὰς θεὰς* ab Ath. dici notat, quae ab aliis Eumenides, et Eustathius *Ἰλ. ι* pag. 763.

Εἶναι θεαί.] Adde verba elegantissima, quae ibi sequuntur: *ἡ δὲ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴ τὸν ἱεροποιὸν ᾑρεῖτο, ᾗ τὰ τῶν Εὐμενίδων ἐπιτέτραπτο, ὧν καὶ τὸ ἱερὸν πλησίον ἵδρυτο τῆς βουλῆς, καὶ οἱ μέν φασιν, ὅτι διὰ τὸν Ὀρέστην ἐκεῖ καθιδρύθη, βέλτιον δὲ λέγειν διὰ τὰ φονικά. ἐπειδὴ γὰρ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ τὰ τῶν φονέων ἐδικάζοντο, ἐκεῖ καθιδρύθησαν, ἵν' εἴ τι καὶ λανθάνειν μέλλοι τὴν βουλήν, αὗται συναγωνίζονται πρὸς τὸν ἔλεγχον ἐγγὺς ἐφεστῶσαι.* Vide Harpocr. in Eumenides, ubi tres recensentur, sed Schol. Sophoclis in Oedipode Coloneo p. 272 ad illa

Αἵ γὰρ ἔμφοβοι
Θεαὶ σφ' ἔχουσι γῆς τε καὶ σκότου κόραι.

Mox idem hospes:

Τὰς πάνθ' ὁρώσας Εὐμενίδας ὅ γ' ἐνθάδ' ὢν
Εἴποι λεώς νιν. ἄλλα δ' ἀλλαχοῦ καλά.

Schol. notat, *Φύλαρχός φησι δύο αὐτὰς εἶναι, τά τε Ἀθήνησιν ἀγάλματα δύο, Πολέμων δὲ τρεῖς αὐτάς φησι.* Mox: *Ἐπιμενίδης Κρόνου φησὶ τὰς Εὐμενίδας, ἐκ τοῦ, καλλίκομος γένετο*

χρυσῆ Ἀφροδίτη Μοῖραί τ' ἀθάνατοι καὶ Ἐριννύες αἰολόδωροι. Ἴστρος δ' ἐν τῇ τετάρτῃ, μητέρα τῶν Εὐμενίδων Εὐωνύμην ἀναγράφει, ἣν νομίζεσθαι γῆν. ἔνιοι δὲ μεταβαλεῖν αὐτῶν φασὶ τὸ ὄνομα ἐπὶ Ὀρέστῃ. τότε γὰρ πρῶτον Εὐμενίδας κληθῆναι, εὐμενεῖς αὐτῷ γενομένας, κριθέντι νικᾷν παρ' Ἀθηναίοις καὶ ὁλοκαυτώσαντι αὐταῖς ὄϊν μέλαιναν ἐν Καρνίᾳ τῆς Πελοποννησίας. Φιλήμων δὲ ὁ κωμικὸς ἑτέρας φησὶ τὰς σεμνὰς θεὰς τῶν
(331) Εὐμενίδων. Porro hae Eumenides, de quibus ibi Sophocles agit, erant in Hippio Colono, ut ipse poëta ait. Aliud earum templum iuxta Areopagum fuit, de quo vide Paus. Atticis p. 20, ubi Erynnides et σεμνὰς θεὰς easdem ait esse.

Pag. 261. *Περὶ τὸν αὐτόν.*] Inepta emendatio. Longe modestius, si contentus fuisset dicere: *καὶ τρίτον αὐτὸν καταρξάμενον τῶν ἱερῶν*, in qua emendatione tantum *καὶ* transponitur. *κατάρξασθαι τῶν ἱερῶν* est victimam caedere, de quo ad Diodorum Sic. notavi. Aristoph. in Avibus p. 587 *ἱερεὺς* ait, *Εὐφημία 'στω.* Ait *χρησμολόγος, μὴ κατάρξῃ τοῦ τράγου.* Andreas Iustinopol. qui barbare hanc comoediam vertit, verbum verbo reddidit, *ne incipias hirco.* Occurrit frequenter apud Dionysium Halic.

Alii etiam numero decem.] Pollux diserte lib. 8 *περὶ ἱεροποιῶν. δέκα ὄντες οὗτοι ἔθυον θυσίας τὰς πενταετηρίδας* etc. quae ibi vide. Habet haec Maussacus ex Etymolog. *ἱεροποιοὶ κληρωτοὶ ἄρχοντές εἰσι, ι τὸν ἀριθμὸν, οἳ τά τε μαντεύματα ἱεροθυτοῦσι, κἄντι καλλιερῆσαι δέῃ, καλλιεροῦσι μετὰ τῶν μάντεων καὶ θυσίας τὰς νομιζομένας ἐπιτελοῦσι, καὶ τὰς πενταετηρίδας ἁπάσας διοικοῦσι πλὴν Παναθηναίων. ταῦτα δὲ Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ. Δημοσθένης ἐν Φιλιππ. δ'. οἱ λογοποιοὶ τὰς πομπὰς πομπεύουσιν ὑμῖν μετὰ τῶν ἱεροποιῶν. μὴ ἀγνοῶμεν, ὅτι καὶ ἄλλοι εἰσὶν ἱεροποιοὶ τῶν σεμνῶν θεῶν τὸν ἀριθμὸν δέκα. Δημοσθ. ἐν τῷ κατὰ Μειδίου. οὐ περιεῖδε ταῖς σεμναῖς θεαῖς ἱ. α. ἐξ. α. α. καὶ περὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν κατ. Δείναρχος ἐν τῷ κατὰ Λυκούργου εὐθύνων φησὶ καὶ τὰς* etc. Athenaeus lib. 4 pag. 137. *τοῦ μὲν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν εἰσενέγκαντος ὀψοποιοῦ λοπάδα πρὸς ἑτέραν τινὰ χρείαν, τὸν κέραμόν φασι κατάξαι πάντας τοὺς ἱεροποιοὺς ὡς μακρόθεν οὐκ ἀστείας παρεισδύσεως γινομένης. Συνιεροποιὸν* dixit Dinarchus. Sic enim in Polluce scribendum p. 310.

Pag. 262. Demosth. in Philippic. 4.] Errat Maussacus, nec locum Demosthenis intellexit.

Οἱ λοιποί.] Supple *στρατηγοὶ, ταξίαρχοι* pompas vobis deducunt, Delum videlicet aut Delphos, ubi sacra patria faciebant Athenienses, et propter Philippi classem opus habebant armatis militibus ac ducibus, qui pompam tuto deducerent.

Ἡ ὑπὲρ Σηκοῦ ἀπολογία.] Photius in bibliotheca, *Παῦλος δέ γε ὁ ἐκ Μυσίας τόν τε περὶ τοῦ σηκοῦ λόγον τῆς γνησιότητος τῶν Λυσιακῶν ἐκβάλλει λόγων* etc.

Pag. 265. De Sciapodibus.] De modo eliciendi animas apud Sciapodes vetus autor apud Suidam in *ψυχαγωγία*.

Haec omnia exstant apud etc.] Additurque amplius *Σκίρωνος τοῦ συνοικίσαντος Σαλαμῖνα. Σκιράδα δὲ Ἀθηνᾶν Θησεὺς ἐποίησεν, ὅτε ἐπανήει ἀποκτείνας τὸν Μινώταυρον.*

Αὐτοπενθοῦντα.] Quam Menandri fabulam laudari memini a Stobaeo, sed index Autorum, quos laudat Stobaeus, ut sciunt cuncti, Latinus est, atque utinam Graecus extaret, certe necesse est in veteribus impressis ab Aldo et Basileae cusis Graecum Indicem extare. Ante editionem enim Gesneri Latino-Graecus non est editus Stobaeus. Apud Stobaeum igitur serm. 233 ex versione Gesneri laudatur Menander in seipsum lugente, ut proculdubio *αὐτονπενθοῦντι* legerit Gesnerus. quidam se ipsum lugebat ut mortuum. Eodem titulo comoediam scripserat Damoxenus quidam, ut Suidas scribit in *δαμοξ.* laudans autorem huius rei Athenaeum lib. XI pag. 468. ubi de Elephante poculo.

Μαρωνηΐτας.] *Μαρωνεῖτας* ex nummis veterib.

Ἀπὸ συμβόλων δικάζειν.] Pollux lib. 8 de thesmothetis: *καὶ τὰ σύμβολα τὰ πρὸς τὰς πόλεις κυροῦσι, καὶ δικαστὰς ἀπὸ συμβόλων εἰσάγουσι.* Demosth. *περὶ Ἁλωνήσου. ταῦτα δὲ κύρια ἔσεσθαι, οὐκ ἐπειδὰν ἐν τῷ δικαστηρίῳ τῷ παρ' ἡμῖν κυρωθῇ, ὡς ὁ νόμος κελεύει.* Et post: *οὐκ ἐλυσιτέλει σύμβολα* (333) *ποιησαμένους οὔτ' ἐκ Μακεδονίας πλεῖν Ἀθήναζε δίκας ληψομένους, οὔθ' ἡμῖν εἰς Μακεδονίαν, ἀλλ' ἡμεῖς τε τοῖς ἐκεῖ νομίμοις, ἐκεῖνοί τε τοῖς παρ' ἡμῖν τὰς δίκας ἐλάμβανον.* Ait sub Amynta patre Philippi, et aliis regibus Maced. qui Atheniensibus tributum pendebant, tamen non fuisse facta symbola, licet subdita esset tunc Athen. Macedonia, ac nondum inventis mercatorum iudiciis, *ἐμποριкαῖς δίκαις*, seu potius nondum severe et exacte constitutis, quae faciunt, ne symbola sint necessaria. Vide in *ἔμμηνοι.* Minus id erat, quam societas: nam cum iis, quibuscum societas aut amicitia non erat, *σύμβολα* intercedere poterant. Xenarchus apud Livium in lib. 41. *Nemo novae societatis constituendae est autor; sed commercium tantum iuris praebendi repetendique sit.* Aeschylus *ἐν Ἱκετίσι. ξένοισί τ' εὐξυμβόλους πρὶν ἐξοπλίζειν πρὶν δίκας ἄτερ πημάτων διδοῖεν.* Isocrates in orat. ad Nicoclem pag. 37, et p. 97, et in panegyrico p. 125. Thucydides lib. 1. p. 27. *ξυνθήκας* vocat, et pag. 51 *ξυμβολαίας πρὸς τοὺς συμμάχους δίκας* additque: *καὶ παρ' ἡμῖν αὐτοῖς ποιήσαντες*

τὰς κρίσεις. Id est, *in nostro foro causas eorum disceptantes.* Eleganter Valla vertit *recuperatoria iudicia.* Vide Festum in reciperationem. Et Demosthenes contra Midiam: *καὶ τὰ σύμβολα συγχέων, τὴν μὲν πόλιν ἔχθραν τῇ πόλει πεποίηκεν.* Haec foedera aliquando aequa erant, aliquando iniqua, pro potestate atque opibus eius populi, cum quibus iungebantur ab Athen. Hinc est, quod ait Hesychius: *καὶ τοῦτο ἦν χαλεπὸν, durum atque onerosum.* Eo siquidem abutebantur Athenienses. Athenaeus lib. 9 *καθ' ὃν δὲ χρόνον θαλασσοκρατοῦντες Ἀθηναῖοι ἀνῆγον εἰς ἄστυ τὰς νησιωτικὰς δίκας, γραψάμενός τις καὶ τὸν Ἡγήμονα τὸν Θάσιον ἤγαγεν εἰς τὰς*
(334) *Ἀθήνας·* (Et Xenophon de Rep. Athen. p. 494; et Isocrates in Panath. pag. 495, 496. ex quo haec etiam ad *σύμβολα* referri debere apparet. Libanius etiam declam. 19 de Atheniensibus: *οὐ τὰς ἐν πόλεσι δίκας εἰς ἑαυτοὺς μετέθεσαν*: et Dio orat. 38 ad Nicomediens. *Ἀθηναῖοι ἐπολέμουν περὶ τοῦ δικάζειν οἴκοι τὰς ἁπάντων δίκας.*) Hoc tamen ad *σύμβολα* non refero: sed *νησιωτικαὶ δίκαι* ad distinctionem *τῶν ἀστικῶν δικῶν* dicuntur, de quibus Lysias pag. 142 *πρὸς δημοσίων ἀδικημ.* ubi tempore belli iustitium fuisse ait. At vero *σύμβολα* erant certa pacta, quae inter liberas urbes aut populos convenerant, ut sibi invicem ius redderent. Sic Achaei ius sibi reddi a Boeotis postulant apud Polybium pag. 847, ut prius invicem solebant. Fuerat enim iustitium in tota Boeotia, et ob continuos tumultus iura tam suis quam peregrinis reddere intermiserant per multos annos. Et Pollux pag. 391 optime ad nostram mentem: *ἀπὸ συμβόλων δὲ δικάζεσθαι, ὅτε οἱ σύμμαχοι ἐδικάζοντο.* Sic et Delii, cum ex SCto Delos tradita esset Atheniensibus, ipsique, ne Atheniensibus parerent, Achaiam fugissent, atque ab Achaeis civitate donati essent: *ἐβούλοντο τὸ δίκαιον ἐκεῖ λαβεῖν κατὰ τὸ πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς σύμβολον. τῶν δ' Ἀθηναίων φασκόντων μηδὲν εἶναι πρὸς αὐτοὺς (Δηλίους) τῆς δικαιοδοσίας ταύτης, ᾐτοῦντο ῥύσια τοὺς Ἀχαιοὺς οἱ Δήλιοι κατὰ τῶν Ἀθηναίων.* Casaubonus *iuxta leges foederis* vertit, minus recte. Senatus autem iusserat Delios insula excedere, ita tamen ut res suas asportare eis liceret, unde materia litium, ut coniicere licet, extiterat Deliis adversus Athenienses. Polybius legat. 123. Aristot. 3 polit. cap. 1. *οὐδὲ οἱ τῶν δικαίων μετέχοντες οὕτως, ὥστε καὶ δίκην ὑπέχειν καὶ λαμβάνειν.* (Supple *πολῖταί εἰσι*) *τοῦτο γὰρ ὑπάρχει καὶ τοῖς ἀπὸ συμβόλων κοινωνοῦσι.* Vide et cap. 6, et in rhetor. 1. lib. 1 cap. 4.

Pag. 266. *Φώρων κρείττω.*] *Ἀρχιφῶρα* dixit Diodorus Siculus lib. 1.

(335) *Πρὸ ἑπτά.*] Ita diserte Suidas.

Pag. 267. *Τραχιλίαις.*] An *τροχειλίαις*, ut sint trochleae, qua voce usus Aristoph. *Λυσιστράτῃ* pag. 883. *τὴν δ' ἐκ τροχειλίας αὖ κατειλυσπωμένην.* Dicitur et *τροχιλία*, et sic scribendum, ut versus constet. Polybius lib. 8 pag. 515. *πρὸς δὲ τοῖς ἱστοῖς ἐκ τῶν ἄνω μερῶν τροχιλίαι προσήρτηντο σὺν κάλοις.* Casaub. *in summis vero navium malis trochleae, et in iis ductarii funes aptantur.* Et mox: *ἕλκουσι διὰ τῶν τροχιλίων τοὺς κάλους ἑστῶτες ἐν πρύμναις.* Moschion de nave illa Hieronis *διὰ τροχιλίων εἰς τὰ θωράκια λίθοι παρεβάλλοντο*, apud Athenaeum lib. 5.

Pag. 268. Codex Fed. Morelli amplius habuit *ἢ τραγῳδεῖν δυναμένου.*] Et Photius in lexico.

Lactantius.] Et Suidas longe doctius in *τριτογενής* plures eius cognomenti affert rationes.

Ὑπόλογον.] Ita Suidas.

Pag. 269. *Ἀντίποινα λαμβάνειν.*] *Ποίνιμος δίκη* Sophocli in Trachin. 359. *ποίνιμοι δαίμονες* dicuntur Synesio ep. 57. *ποίνιμοι Ἐριννύες* Sophocli in Aiace Mastigoph. Aelianus apud Suidam in *ποινή.* *ὁ Ἀπόλλων φησὶ πρὸς Λοκρούς, μὴ ἂν αὐτοῖς τὸ δεινὸν λωφήσειν, εἰ μὴ πέμποιεν ἀνὰ πᾶν ἔτος δύο παρθένους εἰς τὴν Ἴλιον τῇ Ἀθηνᾷ Κασάνδρας ποινήν, ἕως ἂν ἱλεώσητε τὴν θεόν.* Quem morem paulo ante suam memoriam cessavisse ait Plutarchus de sera Numinis vindicta, ubi et versus affert elegantes. Hieronymus contra Iovin. lib. 1 cap. 26. *Iustum est et Locras virgines non tacere, quae cum Ilium mitterentur ex more, nulla obscoeni rumoris et pollutae virginitatis ullam fabulam dedit.* De quo Locrensium more plura Casaubonus ad Aeneae Poliorcet. cap. 31. Sed nemo luculentius id narrat, quam Scholiastes Lycophronis pag. 173, ubi primas a Locris virgines ait missas esse Periboeam et Cleopatram, postea puellas annotinas cum nutricibus Ilium (336)
destinatas, quae sorte ductae fuissent, quas Troiani in mari occurrentes si forte ceperant, occidebant, *καὶ καίοντες ἀκάρποις καὶ ἀγρίοις* (Harpocratio in *ὀξυθύμια*) *ξύλοις τὰ ὀστᾶ αὐτῶν ἀπὸ Τρήρωνος ὄρους τῆς Τροίας τὴν σποδὸν εἰς τὴν θάλατταν ἔῤῥιπτον.* Locri vero alias mittere cogebantur. Quod si quae evadere poterant, in templo Minervae ministrabant, tonsis capillis priva tunica et discalceatae. *χιλίων δὲ ἐτῶν παρελθόντων μετὰ τὸν Φωκικὸν πόλεμον ἐπαύσαντο τῆς τοιαύτης θυσίας, ὥς φησιν Τίμαιος ὁ Σικελός. ἀκαρπίας δὲ μετὰ τὴν παῦσιν τῆς θυσίας κατασχούσης τὴν Λοκρίδα, ἔπεμπον οὐκέτι δύο, ἀλλὰ μίαν ἀρκοῦσαν εἶναι δοκοῦντα τὴν τιμωρίαν.* Schol. Homeri *Ἰλ. Ν.*

Ἐμποινίμοις (sic ego lego, hodie excusum est *ἐμποίνοις*.] Errat. Legendum enim est *ἑπομένους*.

Ister.] Apud Plutarchum in tract. de musica: *καὶ ἡ ἐν Δήλῳ τε τοῦ ἀγάλματος αὐτοῦ* (*Apollinis* supple) *ἀφίδρυσις ἔχει ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ τόξον, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ χάριτας τῶν τῆς μουσικῆς ὀργάνων ἑκάστην τι ἔχουσαν* etc. *ὅτι δ' οὗτος οὐκ ἐμὸς λόγος, Ἀντικλῆς* (f. *Ἀντικλείδης*) *καὶ Ἴστρος ἐν ταῖς ἐπιφανείαις περὶ τούτων ἀφηγήσαντο. Ἀντικλεῖδης ἐν Δηλιακοῖς* laudatur a Schol. Apollonii pag. 59, et 63 *ἐν τῇ β Δηλιακῶν. Deorum praesentiam* Cicero dixit, ut notat Casaubonus ad Athenaeum. Horatius: *Praesenti tibi maturos largimur honores.* Ovidius 2 Tristium initio: *Per te praesentem conspicuumque Deum.* Vetus Glossarium: *praesens, ἐπιφανείς.* male vulgo *ἐπιφανής*. Sic Livius 29 pag. 529 in fine: *quae non augendae religionis caussa, sed praesentis Deae numine saepe comperta.* Et mox pag. 530. *At Hercules in ducibus ipsis nullum Deae numen apparuit, imo ibi praesens maxime fuit.* Haec est vis huius vocis tam apud Graecos, quam Latinos. Plutarch. in Marcello. Athenaeum lib. 15 pag. 672. De praesentia deorum
(337) notavi ad Themistium. Athenaeus lib. 12. *Καρύστιος ὁ Περγαμηνὸς ἐν τρίτῳ ὑπομνημάτων, Δημήτριός φησιν ὁ Φαληρεὺς Ἱμεραίου τοῦ ἀδελφοῦ ἀναιρεθέντος ὑπὸ Ἀντιπάτρου αὐτὸς μετὰ Νικάνορος διέτριβεν αἰτίαν ἔχων, ὡς τὰ ἐπιφάνεια τοῦ ἀδελφοῦ θύων.* Idem lib. 15 de Admeta Eurysthei filia sacerdote Iunonis Argivae, *θεασαμένην δὲ τὴν τῆς Ἥρας ἐπιφάνειαν.* Proclus in Hesiodum pag. 155.

Pag. 271. Illustrissimus Scaliger etc.] Imo eo loco de variis Phorbantibus duntaxat loquitur, et de hoc solum Harpocr. locum, nil praeterea affert. Fuit et Phorbas Atheniensis aequalis Theseo, qui contra Thebanos pugnavit una cum Theseo et Paralo, ut docet Euripides in *Ἱκετίσι*.

Ἄνδρων ἐν ἐπιτομῇ τῶν συγγενειῶν.] *Θεογνήτην τὴν Λαοδίκου μητέρα Ἰάσονος εἶναί φησι.* Laudatur etiam Andron a Stephano de urbibus in *Ἄργος*, ni fallor. Schol. Aeschyli in Persis p. 134. *Ἄνδρων ὁ Ἁλικαρνασσεύς φησι τὸν Ὠκεανὸν γῆμαι Πομφολύγην καὶ Παρθενόπην, σχεῖν δὲ ἐκ μὲν Παρθενόπης Εὐρώπην καὶ Θρᾴκην, ἐκ δὲ Πομφολύγης Ἀσίαν καὶ Λιβύην. ἀφ' ὧν τὰς ἠπείρους ὀνομασθῆναι συμβέβηκεν.* Laudatur a Strabone non semel.

Βοηθοῖς corrigendum et restituendum esse *Γόησι*.] Imo recte habet. Nam et *βοηθοὺς* docuit Aristomenes teste Schol. Aristoph. in Acharnens. initio, ubi de hac voce *ψαμμακοσιογάργαρα* notat, unde corrigendus est Macrobius lib. 5 cap. xx, apud quem legitur Aristomenes *ἐν μύθοις*. Haec omnia in

Appendice sua notat Maussacus. Sed Priscianum corrigo potius, apud quem bis legitur Aristophanes *βοηθοῖς* lib. 17 et 18.

Pag. 272. *"Αταρνα* vocari debeat illa civitas, eius vero civis sit *'Αταρνεύς.*] Falsum, ut notavi ad calcem Herodot. *ἐθνικὸν 'Αταρνείτης.* Callimachus apud Laërtium in Pittaco. Ab Atarna *'Αταρνεύς.* Ovidius in Ibim. Hesych. *'Ατάρνα* habet. Isocrates in Paneg. pag. 137, et Xenophon pag. 249. (338)

Pag. 273. Hyperidem laudat *ἐν χαλκῷ.*] *'Εν Δηλιακῷ* coniiciebam, cum Aristoph. legerem una cum Scholiis Graecis pag. 583. Verba sunt: *ὁ δὲ 'Υπερίδης ἐν τῷ χαλκῷ καὶ ὅτι Χῖοι ηὔχοντο 'Αθηναίοις, δεδήλωκε.* Supra dixerat: *ηὔχοντο γὰρ 'Αθηναῖοι κοινῇ ἐπὶ τῶν θυσιῶν αὐτοῖς τε καὶ Χίοισι, καθάπερ* (Hesychius in *Χίοις*)] *Θεόπομπος ἐν τῷ ιβῳ τῶν Φιλιππικῶν φησιν οὕτως. οἱ δὲ πολλοὶ τοῦ ταῦτα πράττειν ἀπεῖχον, ὥστε τὰς εὐχὰς καὶ περὶ ἐκείνων καὶ σφῶν αὐτῶν ποιοῦντο, καὶ σπένδοντες ἐπὶ ταῖς θυσίαις ταῖς δημοτελέσιν ηὔχοντο τοῖς θεοῖς, Χίοις διδόναι τ' ἀγαθὰ καὶ σφίσιν αὐτοῖς.* Sed et Plataeensibus, ut narrat Herodotus. Eupolis *ἐν πόλεσιν* ait: *αὕτη ἡ Χῖος καλὴ πόλις. πέμπει γὰρ ἡμῖν ναῦς μακρὰς, ἄνδρας τε, ὅταν δεήσῃ, καὶ τ' ἄλλα πειθαρχεῖ καλῶς ἄπληκτος ὥσπερ ἵππος.* i. absque virgae ictu et absque calcaribus. Apud Plutarchum saepe legitur, *ἄθηλος ὥσπερ ἵππος.* Possit legi *ἐν τῷ Κυθνιακῷ.* Sic enim laudatur Hyperides a Suida in *θαῤῥαλέον.*

Pag. 274. *Καὶ πολτακὰν κυλητάν.*] An forte *καὶ πόρτακος* aut *πορτακῶν κύλιγμα.* i. *bovinum fimum, stercus.* Sed *κύλιγμα* a *κυλίειν* nolim affirmare. *πορτακῶν* autem videtur omnino verum esse. Vide Hesychium, apud quem *πορτιφόροι* dicuntur *οἱ τὰ κόπρια ἐπὶ τῶν ὤμων αἰρόμενοι.* Male *κόῤῥεια* legitur. An *πόρδακον* i. *humidum*, teste Strabone. Salmasius teste Maussaco in Appendice legit *καὶ πέλτ' ἀναγκύλητα.* id esset, *peltas, quae ansa retineri haud facile possent.* Est enim *ἀγκύλη, ansa, iaculi amentum.* Ego malim *παλτ' ἀναγκύλητα.* est enim *παλτὸν, ἀκόντιον*, ut nemo nescit; at *πέλτον* Graecum non est: itaque errat Salmasius. Versus Aeschyli intelligendus est de his, qui in extremo periculo se omni telo, quod obvium est, defendunt. Et iacula, inquit, sine amentis, et lapides qui ad manum sunt obvii, iaciens in hostem. (339) Sic *ἐνηγκυλωμένα τόξα* apud Suidam: *probe tensi arcus.* et *ἐπηγκυλημένα ξύλα* idem explicat *εἰς ὅπλων χρῆσιν.* Porro Aeschylus in ea fabula Graecos post epulas ebrios inducit: et inter se rixantes prorsus ut Lapithas ac Centauros, quolibet

telo certare, ac matulas etiam in capita adversariorum illidere. Athenaeus lib. 1.

Ὁ δ' ἐστὶν ὅς ποτ' ἀμφ' ἐμοὶ βέλος
Γελωτοποιὸν τὴν κάκοσμον οὐράνην
Ἔῤῥιψεν, οὐδ' ἥμαρτε. περὶ δ' ἐμῷ κάρᾳ
Πληγεῖσ' ἐναυάγησεν ὀστρακουμένη
Χωρὶς μυρηρῶν τευχέων πνέουσ' ἐμοὶ,

quod iisdem pene verbis imitatus est Sophocles in *Ἀχαιῶν συνδείπνῳ*, ut refert Athenaeus lib. 1 pag. 17. Sic *ἀγκυλητοὺς κοττάβους* dixit Aeschylus teste Eustathio Iliad. *β* pag. 344, metaphora sumpta *ἀπὸ τῶν δοράτων, ἅπερ ἀγκυλητὰ καὶ μεσάγκυλα ἐκάλουν.* Strabo in lib. x palta amentis iaci sueta testatur his verbis: *Διττὴ δ' ἡ δοράτων χρῆσις, ἡ μὲν ἐκ χειρὸς, ἡ δ' ὡς παλτοῖς.* Plura Cluverius in lib. 1 cap. 40 Germaniae p. 352.

Φησὶ δὲ Ἀπολλόδωρος.] Haec et sequentia, quae a se emendata fuisse ait Maussacus, leguntur apud Schol. Comici in Acharnens. ne una quidem syllaba minus.

Pag. 276. *Χρῆσται.*] Dem. *περὶ παραπρ. συγκαλέσας ἐγὼ τούτους, οἷς αὐτὸς ἔχρησα τὰ ἀργύρια. quibus pecuniam mutuam dederam.* Supra dixit de captivis illis Halensibus, *καὶ ἐδανείζοντο ὁ μὲν τρεῖς μνᾶς, ὁ δὲ πέντε, ὁ δὲ ὅπως συνέβαινεν ἑκάστῳ τὰ λύτρα. χρήστης* pro debitore sumitur a Demosth. *ἐν τῷ πρὸς Ὀνήτορα ἐξούλης.* Versus hi Phocylidis descripti sunt ex Schol. Aristoph. in Nubes, ubi Schol. notat Athenis *χρήστας* proprie dici feneratores, ut Aristophanes usurpat;
(340) debitores vero *χρεωφειλέτας* et *χρεωστάς.* Idem notat Suidas in *χρῆσται. Ἀθηναῖοι δὲ τοὺς μὲν δανειστὰς χρήστας λέγουσι, τοὺς δὲ ὀφειλέτας χρεωφειλέτας.* Supra notarat, *τὸ χρῆσαι τοῦ δανεῖσαι αἱρετώτερον· τὸ μὲν γὰρ χρῆσαι ἐπὶ φίλων, τὸ δὲ δανείσασθαι πρὸς τοὺς τυχόντας.* Eadem ambiguitas in *δανεισταὶ*, teste Etymol. in *δανειζομένους.* Scholia anonyma in Homer. Odyss. *π* pag. 195. *ὥσπερ χρῆσται λέγονται οἱ ὀφείλοντες καὶ οἱ δανείζοντες.*

Pag. 277. Veneris.] Ita Hesychius in *Ἀφροδίτη.* Suidas, *ψιθυριστοῦ Ἑρμοῦ καὶ Ἔρωτος καὶ Ἀφροδίτης, ἅπερ πρῶτος ἐποίησεν, ὥς φησι Ζώπυρος, Θησεὺς, ἐπειδὴ Φαίδρα, ὥς φασι, ἐψιθύριζε Θησεῖ κατὰ Ἱππολύτου διαβάλλουσα αὐτόν. οἱ δὲ ἀνθρωπινώτερον φασὶ ψιθυριστὴν παρὰ τὸ ἀνθρώπους ἐκεῖ συνερχομένους τὰ ἀπόῤῥητα συντίθεσθαι, καὶ ψιθυρίζειν ἀλλήλοις, περὶ ὧν βούλονται.* Sophocles in Aiace Mastig. pag. x. *τοιούσδε λόγους ψιθύρους πλάττων εἰς ὦτα φέρει πᾶσιν Ὀδυσσεὺς, καὶ σφόδρα πείθει.* Interpres recte *ψιθύρους λόγους*

διαβόλους interpretatur. recte. Sic de Phaedra Suidas supra ἐψιθύριζε.

Ἑρμῆς ἐπεισελήλυθεν.] Melius explico ex Servio in 1 Aen. ad illa, *tum facta silentia tectis*, notat, ut diis honos haberetur tacendo, qui mos cum intercessit inter coenandum, Graeci quoque θεῶν παρουσίαν dicunt.

Pag. 278. In Pausaniae vero.] Alius est Pausanias, qui τὸ Ἀττικὸν λεξικὸν scripserat, quod illius opus laudat idem Eustathius commentario in Dionys. de situ orbis et passim comment. in Homerum. Citatur etiam a Scholiast. Apollonii lib. 4 pag. 219, et a Photio in Bibliotheca sua cap. 153. Duos Pausanias commemorat Suidas.

Ad Inserenda dissertationi et notis. (341)

Pag 281. (p. 48. ed. Lips.) Suidas proprie ἔργον appellat. etc.] Errat. Ait enim Suidas: deest τὸ, ἔργον. Sic enim intelligenda est paroemia. αὐτὸ δείξει τὸ ἔργον. *Hoc res ipsa patefaciet.* Recte ibi Andreas Schottus locum Platonis adducit. Utitur et Iulianus ep. ad Alexandrinos, et Aeschines contra Ctesiph. pag. 60. καὶ αὐτὸ ἔδειξε τὸ ἔργον. Aristoph. in Λυσιστράτῃ pag. 859. τοὔργον τάχ᾽ αὐτὸ δείξει.

Pag. 282. (p. 73. ed. Lips.) Anaximandrum.] Anaximander Milesius ἡρωολογίαν scripserat teste Athenaeo: id opus erat prosa oratione scriptum, in quo ea narrabat, quae de Heroibus dicuntur: ipsa eius verba refert Athenaeus. Cave ergo quicquam mutes. Ἡρωολογία dicitur, ut ἀρχαιολογία, quo nomine Dionysius et Iosephus πραγματείαν suam vocavere. Strabo lib. 2. ῥᾴδιον δ᾽ ἄν τις Ἡσιόδῳ καὶ Ὁμήρῳ πιστεύσειεν ἡρωολογοῦσι. Aliud est ἡρωελεγεῖον, quod Suidas μέτρον τι explicat, id est, *carmen elegiacum.* Zonaras in Phoca: ἐπεγράφησαν δὲ τῷ τάφῳ αὐτῶν τὰ ἡρωελεγεῖα ταῦτα. Sequuntur versus elegiaci. Eustathius Ἰλ. ξ. pag. 984. ἡρωελεγεῖον ἔπος.

(p. 74. et Lips.) Sed quo loco παρὰ ῥόον Αἰσήποιο legitur, reponendum Ἀσώποιο.] Nihil mutandum. Omnino enim *Aesepus* rectum est, teste Plinio lib. 5 cap. ult. ubi et Aesepum non longe a Pario colonia ponit, quam Homerus Adrastiam vocavit. At Asopus Thebanum et Plataeensem agrum intersecat. Pausan. Corinth. Adde quod Ἀσωποῖο [ut correctum in ed. Lips.] scrib. esset, non Ἀσώ-

ποιο. Sed super omnia est Homeri autoritas Ἰλ. β p. 88. qui locus notandus est, et Strabo lib. 13, Apollonius lib. 1, Florus lib. 3 cap. 5 *Aesapum* vocat, Schol. Apollonii pag. 54,
(342) postquam de Aesepo dixit, ait, *ὁ δὲ Καλλίμαχός φησιν ἐν ὑπομνήμασι Νέμεσιν εἶναι, τὴν τὸ πεδίον* (*τῆς νηπείας* supple) *κατέχουσαν. ἔστι δὲ καὶ πόλις καλουμένη Ἀδρήστεια ἀπὸ τοῦ ἱδρυσαμένου.* Lege, *ἡ καὶ πολλοῖς.*

Pag. 285. (p. 182. ed. Lips.) *Do alicui epistolam quam reddat alteri.*] Livius pag. 533. *Legatis propere, priusquam res vulgaretur, remissis, in Africam literas dat ad Regem.* Et pag. 798. *Motus his senatus literas Lyciis ad Rhodios dedit.* Vetus autor apud Suidam:, *ἐξ εὐθείας. ἐπιστολὴν δὲ ἐξ εὐθείας πρὸς αὐτὸν ἐπιθεῖναι ἐνάρκησα.* Idem in *ἐπιθέντες· οἱ δὲ πέμπουσιν τὸν ἰατρὸν ἐπιθέντες γράμματα πρὸς τὸν τελώνην.* Et in *ἐπιτίθημι.*

(p. 197. ed. Lips.) Ἱνόποδες.] Glossae: *pedes telae, ἱστόποδες.* Etymolog. *βρίκελλος. ἄλλοι δὲ βρικέλλους τοὺς κελεύοντας παρὰ τὸ βρὶ καὶ τὸ κέλομαι, ἢ τοὺς ἱστόποδας.* Lege *κελέροντας.*

SEQUUNTUR EA,

QUAE

HENRICUS VALESIUS

IN PRIMIS ET POSTREMIS PAGINIS NOTAVIT, PARTIM AD ANTIQUOS GRAECIAE ORATORES SPECTANTIA, PARTIM AD HARPOCRATIONEM, QUAE SUIS LOCIS OB CERTAS CAUSAS POSITA NON SUNT.

Omisit quid sit *ἀντίδοσις*. de qua Isocrates orationem scripsit. Porro in permutatione et actiones omnes ad actorem transibant, quas reus cedere debebat. Sic tutores Demosthenis, *ἀντίδοσιν ἐπ' ἐμὲ παρεσκεύασαν, (ὡς τὰς δίκας ἔμελλον εἰσιέναι κατ' αὐτῶν) ἵνα εἰ μὲν ἀντιδώσω, μὴ ἐξῇ μοι πρὸς αὐτοὺς ἀντιδικεῖν, ὡς καὶ τῶν δικῶν τούτων τοῦ ἀντιδόντος γινομένων.* Sed Demosthenes *ἀπέτισε τῶν λειτουργιῶν* in 2 contra Aphobum. Semel atque iterum sic *ἀντιδιδόναι* usurpat Demosthenes, contra Leptinen bis et contra Midiam.

Omisit *δημεύειν*. quod *ἁπλῶς* et solitarie usurpat bis Demosthenes *ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Χεῤῥονήσῳ*. explicat Hesych. utitur Andocides p. 28. (343)

Omisit *ἐπιπολάζειν*. Demosth. orat. 9 in Philipp. *καίτοι πάνθ' ὅσα ἐξημάρτηται καὶ Λακεδαιμονίοις ἐν τοῖς τριάκοντα ἐκείνοις ἔτεσι καὶ τοῖς ἡμετέροις προγόνοις ἐν τοῖς ἑβδομήκοντα, ἔλαττον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὧν Φίλιππος ἐν τρισὶ καὶ δέκα οὐχ ὅλοις ἔτεσι οἷς ἐπιπολάζει, ἠδίκηκε τοὺς Ἕλληνας.* quod notandum ad chronologiam illis temporis. Supra *πλεονάζειν* dixerat de Lacedaemoniis, quod idem videtur ac *πλεονεκτεῖν*: *s'emanciper et se licentier plus qu'il n'estoit de raison.* Isocrat. 358.

Μενεσθεὺς στρατηγὸς Ἀθηναίων, *Admiral*. Demosthenes sive Hyperides *περὶ τῶν πρὸς Ἀλέξανδρον συνθηκῶν*. Huius meminit Demosth. in epist. 3 pro Lycurgi liberis, et popularem ac *δημοτικὸν* fuisse ait, cumque eo Nausiclem, Charetem, Diotimum, Eudoxum, Eudemum, Ephialtem, (cuius meminit Dinarchus contra Demosthenem,) Lycurgum. Hos quidem ait sua et fatali morte ablatos esse. Ipsos autem Athenienses expulisse viros, qui populi partes tuebantur, Charidemum, cuius meminit Dinarchus ibid. et Philoclem et se ipsum. *Μενεσθέως στρατηγίας* meminit Dionysius Halicarn. in Dinarcho in fine, ubi male *νεμεσθήσεως* legitur.

Ἐγκαθέτων ἀνθρώπων, *hominum insidiatorum*. Demost. in epist. 3 *ὑπὲρ τῶν Λυκούργου παίδων*.

Εἰσιτήρια dies erat, quo Senatores primum magistratum inchoabant, sicut quo deponebant *ἐξιτήρια*, teste Hesychio. Suidas in *εἰσιτήρια* addit, *ταύτην τὴν ἡμέραν Ἀθηναῖοι πρώτην τοῦ ἔτους νενομίκασι*. Demosthenes *περὶ παραπρ. καὶ ἡ βουλὴ τὰ αὐτὰ ταῦτα εἰσιτήρια ἔθυσε, συνειστιάθη.* Volfius: *Senatus item communia sacra habet auspiciorum*, ut Senatores
(344) Rom. ad aram Victoriae et Concordiae in ingressu sacrificabant, teste Symmacho aliisque. Idem contra Midiam: *εἴασε μέν με εἰσιτήρια ὑπὲρ τῆς βουλῆς ἱεροποιῆσαι καὶ θῦσαι καὶ κατάρξεσθαι τῶν ἱερῶν ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ὅλης τῆς πόλεως. εἴασε δὲ ἀρχιθεωροῦντα ἀγαγεῖν τῷ Διῒ τῷ Νεμίῳ τὴν κοινὴν ὑπὲρ τῆς πόλεως θεωρίαν, περιεῖδε δὲ σεμναῖς θεαῖς ἱεροποιὸν αἱρεθέντα τρίτον αὐτὸν καὶ καταρξάμενον τῶν ἱερῶν.* Ulpianus in Midianam: *εἰσιτήρια δὲ ἐγίγνετο θυσία μελλούσης εἰσιέναι τῆς βουλῆς εἰς τὸ βουλευτήριον ὥστε κατὰ γνώμην ἀπαντῆσαι πραγμάτων σκέψιν.*

Item *ἀπογνῶναι*. Contrarium *καταγνῶναι*. Aeschines *περὶ παραπρ.* initio: et *κατὰ Κτησιφ.* pag. 60. et Demosthenes *κατὰ Ἀνδροτίωνος*. et similiter *ἀποδιαιτᾶσθαι* et *καταδιαιτᾶσθαι* de arbitris eodem sensu dicitur, quo *ἀπογνῶναι* et *καταγνῶναι* de iudicibus. Dem. *πρὸς Βοιωτὸν*, de materna dote sic saepe loquitur.

Ἔνορκος. Aeschines *περὶ παραπρ.* ubi de Amphictyon. et *κατὰ Κτησιφῶντος* pag. 61. *compris dans le serment du traité de pais.* qui iureiurando continetur.

Ἀνεμέσητον. Aeschines p. 61.

Παραγγέλλειν στρατιὰν ἐπί τινα: milites scribere, expeditionem parare adversus aliquem. Aeschines bis usurpat *ἐν τῷ κατὰ Κτησιφ.*

Εἰρηνοφύλακα. Aeschines *κατὰ Κτησιφ.* pag. 72.

Ἔναυλον ἦν. In omnium auribus vox ea personarat. Aeschines κατὰ Κτησιφ. pag. 77 initio.

Ἑλκοποιεῖς, exulceras, Aeschines ib. p. 79.

Ἁρπάγματα. Aeschines ib. p. 80.

Ἀγοράσματα ibidem. *ἀγοράσματα* item in prologo ad orationem contra Phormionem, (et in ipsa etiam oratione:) *ἀγοράσματα τῶν ἐμῶν χρημάτων*, empta mea pecunia merces.

Διαπραξάμενος, qui malis artibus et ambitu aliquid perfecit. usurpat Aeschines in eadem oratione saepissime, p. 81. (345) tamen et in bonam aliquando partem sumitur a Demosthene et aliis.

Κοιταῖον: pernoctantem. Decretum Callisthenis Phalerei apud Demosth. pro corona.

Κλισίῳ, aut *κλησίῳ*, ut est in MS. Demosth. pro corona p. 119. *πρὸς τῷ καλαμίτῃ ἥρωι.* Vide Hesych. in *καλαμίτης*, et corrige *κλισίῳ*, non *ἡλισίῳ*.

Ἀποφοιτᾷν παρὰ Λυσίᾳ τὸ παύσασθαι φοιτῶντα, ὅ ἐστι μανθάνοντα. Eustath. Il. ό 1166.

Ἐπικέρδης ὁ Κυρηναῖος: immunitate donatus ab Atheniens. quod in Sicula calamitate captivis Atheniensibus frumentum dederat, et postea Reip. Ath. talentum *αὐτὸν ἐπαγγελλόμενος* et sua sponte dederat. Demosth. in Leptinen.

Κορυφαῖος ἡγεμὼν in unaquaque tribu, qui chorum ducebat in Dionysiis. Demosth. contra Midiam p. 393.

Ἀχερδούσιος. est *δημότης*. Demosth. contra Midiam. *Νικήρατος Ἀχερδούσιος*, et Aeschines in Timarchum.

Προαγῶνας τῆς γραφῆς κατασκευάσαι. i. praeparare actionem suam saepe iactando se illum et illum accusaturum, aut aliud quid faciendo, ut calumniando eos homines quos accusare velis, et testes adversus eos exarando. Demosth. contra Androtionem versus finem, ibique Ulpianus. Est et *proagon* pars quaedam in comoedia. Sic *proagonem Acharnensium* dicit Scholiastes Comici pag. 435. Occurrit etiam apud Demosth. ut certo scio, forte *ἐν τῷ περὶ παραπρ.* imo apud Aeschinem pag. 61 contra Ctesiph. at Ulpianus in Leptinianam versus finem pro *praeiudiciis* usurpat, et *προδιαγνώσεσι* utitur Plato de legibus p. 796.

Χοινικίδες. modioli coronarum, ubi Inscriptiones ponebantur eius, qui eam obtulisset. Demosth. *κατὰ Ἀνδροτίωνος* in fine. *οἶμαι γὰρ ὑμᾶς ἅπαντας ὁρᾷν ὑπὸ τῶν στεφάνων ταῖς χοινικίσι κάτωθεν γεγραμμένα, οἱ σύμμαχοι τὸν δῆμον* (346) *ἀνδραγαθίας ἕνεκα καὶ δικαιοσύνης.* etc.

Ἀποστρατηγὸν ποιεῖν. *deposer de l'office de Capitaine.* discingere. Demosth. *κατ' Ἀριστοκράτους* pag. 449. *ἐπειδὰν*

τὸν μὲν Ἰφικράτην ἀποστρατηγὸν ἐποιήσατε. Τιμόθεον δ' ἐπ' Ἀμφίπολιν καὶ Χεῤῥόνησον ἐξεπέμψατε στρατηγὸν, πρῶτον μὲν τοὺς Ἀμφιπολιτῶν ὁμήρους οὓς παρ' Ἁρπάλου λαβὼν Ἰφικράτης ἔδωκε φυλάττειν αὐτῷ (Χαριδήμῳ) ψηφισαμένων ὑμῶν ὡς ὑμᾶς κομίσαι, παρέδωκεν Ἀμφιπολίταις, καὶ τοῦ μὴ λαβεῖν Ἀμφίπολιν τοῦτ' ἐμποδὼν κατέστη. Nota hic Harpali nomen, qui diversus ab Harpalo eo qui postea Alexandrum fugiens Athenas venit. ἀποδοκιμάζειν differt et ἀποχειροτονεῖν.

Καιροφυλακεῖ τὴν πόλιν ὑμῶν, καὶ οὐδὲν ἁπλοῦν ἔγνωκε ποιεῖν οὐδ' ἴσον. Demosth. *κατὰ Ἀριστοκράτους* versus finem, ubi de Charidemo: quae post haec verba sequuntur, vide ad *ἐκ προαγωγῆς*.

Εὐδέρκης quidam nominatur a Demosth. in fine orationis *κατ' Ἀριστοκράτους*, quem in gratiam Cersobleptae civitate donari una cum Charidemo, Aristocrates decretum scripserat.

Ζῆν φιλοψυχήσαντας. Demosth. *ἐν ἐπιταφίῳ λόγῳ* ad finem.

Ἐῤῥαψῳδηκότες μάτην ἡμεῖς. Demosth. contra Aristogitonem in initio. i. perierunt nobis omnia nostra verba.

In eadem pag. 496 legitur *συνδιαβαπτίζεσθαι. παλιγκάπηλος. μεταβολεύς.*

Pag. 497. *Μοσχεύετε. propagetis viridaria*, Volfius. *μοσχίδια τὰ νέα βλαστήματα.* Schol. Comici in Acharnens.

Ib. *Δυσκατάπαυστον δέ τε κινδυνεύει πρᾶγμ' εἶναι πονηρία.*

Ib. *Σπαράττων.*

(347) *Προεισφορὰς* et *προεισφέρειν*, qui ante tempus inferuntur.' Dem. *πρὸς Πολυκλέα.*

Ἀνέκδοτος pro nondum elocata puella apud Demosth. contra Neaeram initio et in fine.

Καταστασιάζεσθαι et *καταστασιασθεὶς*, saepe apud Demosth. *ἐν τῇ πρὸς Εὐβουλίδην ἐφέσει*, et ante in Demosth. legeram, id est, iniuria et factionibus oppressus *κατεστασιασμένοι.*

Ἔριθοι. usurpat Demosth. contra Eubulidem: *πολλὰ δουλικὰ καὶ ταπεινὰ πράγματα τοὺς ἐλευθέρους ἡ πενία βιάζεται ποιεῖν. ἐφ' οἷς ἐλεοῖντ' ἄν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἢ προσαπολλύοιντο. ὡς γὰρ ἐγὼ ἀκούω πολλαὶ καὶ τίτθαι καὶ θρυγήτριαι γεγόνασιν ὑπὸ τῶν τῆς πόλεως κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους συμφορῶν.*

Ἀπρασία. Demosth. *κατ' Ἀφόβου πρώτῳ.* cum nil vendi potest. *quand on n'a pû vendre ny debiter.* Sic contra Phormionem.

Ἀργὸν καὶ ἐνεργὸν ἐργαστήριον, ibidem saepe dicit, id est, officina infructuosa aut fructuosa; cum ex opere aut negotiatione fructus percipitur, *ἐνεργὸν* dicitur; cum vero officina vacat et clausa est, *ἀργόν*. Vide ad Strabonem et Isocratem 290.

Ἐπικαρπίαι, ususfructus, apud Demosth. ibidem. et tota oratione *καρποῦσθαι* pro usumfructum percipere. et in 3 contra Aphobum in fine: *ὅλα τὰ κεφάλαια καὶ τὰς ἐπικαρπίας ἀπεστέρησε*. *Le principal et les arrierages*. Sic semper opponit. *ἐπικαρπίαι* pro fructibus apud Andocidem pag. 13. pro proventibus *ἐπικαρπίαι* Aristoteli Oeconom. 2.

Ἀπέκλεισα pro eo, quod Iurisconsulti dicunt, excepi mihi: *je me suis reservé*. Demosth. in 2 *κατ' Ἀφόβου*.

Γόμος pro onere et mercibus navis, apud Demosth. contra Zenothemidem initio, *ἀπὸ τοῦ γεμίζεσθαι*, quod est onerare navem, ut usurpat Demosth. adversus Leptinem, et Isocrates in Trapezitico. Demosth. *κατὰ Διονυσοδώρου, καὶ τὸν γόμον ἐκεῖσε ἐξελόμενος*: *ayant ici dechargé*. et ibidem: *ἐξαιρεῖται τὸν σῖτον ἐν τῇ Ῥόδῳ, κἀκεῖ ἀποδίδοται*. Vendit. (348)

Ἀποφαίνειν τὴν δίαιταν. arbitrium seu sententiam arbitralem pronunciare Demosth. *πρὸς Ἀπατούριον*. et *ἀπόφανσις τῆς διαίτης* bis usurpatur ibidem.

Ἀνέπαφον ὑποθήκην. liberum pignus. i. nulli alteri obligatum quam creditori cui datur. Demosth. adversus Lacritum, et iterum *ἀνέπαφα* vocat simpliciter *παρέχειν*.

Δεῦρο. Vide Suidam in *δεῦρο*.

Ἔξερα τὸ ὕδωρ. Demosth. *ὑπὲρ Φορμίωνος* in fine, effunde aquam. Aristoph.

Τὰς διαδύσεις καὶ κακουργίας. Demosth. contra Timocratem p. 474, tergiversationes et elusiones.

Βασανιστὰς Demosth. *πρὸς Πανταίνετον*. Locus est in *ἐπίγνωμ*. Isocrates. qui distinguendus est a *δημοκοινῷ*, licet et *δημοκοινὸς* esset *βασανιστὴς* aliquando. Antiphon contra novercam pag. 101. Aristoph. in Ranis: *καὶ πῶς βασανίζω*; respondet Xanthias: *πάντα τρόπον ἐν κλίμακι δήσας, κρεμάσας, ὑστριχίδι μαστιγῶν, δέρων, στρεβλῶν ἐπί τε τὰς ῥῖνας ὄξος ἐγχέων, πλίνθους ἐπιτιθείς*. Mox: *κἂν τι πηρώσω γέ σοι τὸν παῖδα τύπτων, τἀργύριόν σοι κείσεται*. i. aestimatio.

Ζυγομαχεῖν. *ἐν τῷ πρὸς Βοιωτὸν περὶ ὀνόματος*, initio. est digladiari.

Dem. ibidem. μὴ ἔχειν οὕτω πρὸς ὑμᾶς ἐθελέχθρως.

Ib. Ἀντιλαγχάνειν τὴν μὴ οὖσαν, et ἀντίληξις formula re sortitionis dicitur.

Φυγοδικεῖν. Dem. πρὸς Βοιωτὸν ὑπὲρ προικὸς μητρῴας. Iudicium detrectare. *reculer, fuir*. at φυγοδικεῖν videtur aliud esse Polluci p. 395. Sic φυγομαχεῖν. Polyaenus.

Κάμμει τῷ τυραννοῦντι τῆς Μιτυλήνης ὑπηρετῶν, ὃς καὶ ὑμῖν κοινῇ καὶ ἐμοὶ ἰδίᾳ ἐχθρός ἐστι. Dem. ibidem.

(349) *Συστῆσαι ἀποδοῦναι*. Satisfieri iubere, Volfius in oratione contra Spudiam: et ibidem initio, καὶ τὸν Λεωκράτην συνέστησε, praedem dedit Leocratem. In ea vero contra Callippum initio, et saepissime in sequentibus: συστῆσαι καὶ δεῖξαι τὸν ἄνθρωπον: cum quis pecuniam dat mensario, quam restitui Titio iubeat, si mensarius Titium noverat, satis habebat eius nomen adscribere cum nomine illius qui pecuniam dederat; quod si Titium non noverat, addebatur nomen alicuius noti, qui Titium συστῆσαι καὶ δεῖξαι mensario debebat.

Ἐπιβιοῦντος μετὰ ταῦτα Πολυεύκτου πλέον ἢ πένθ' ἡμέρας. Dem. contra Spudiam, *ayant survescu apres avoir fait testament*. et πρὸς Καλλίκλην. Aliter Isocrates trapez. πλέα, sicque usurpat initio.

Ὀτρυνέος. δημότου nomen apud Dem. πρὸς Λεωχάρην initio, et iterum. καὶ πρῶτον μὲν ἐλθὼν οἷός τ' ἦν εἰς τὸν Ὀτρυνέων πίνακα τὸν ἐκκλησιαστικὸν ἐγγράφειν αὐτὸν, Ἐλευσίνιος ὤν, καὶ τοῦτο διῴκειτο. ἔπειτα πρὶν ἐγγραφῆναι καὶ αὐτῷ ληξιαρχικῷ γραμματείῳ τῷ τῶν Ὀτρυνέων, μετέχειν τῶν κοινῶν, qui locus notandus. paulo post, ἐνεγράφη εἰς τὸ φρατορικὸν γραμματεῖον, quod differt a Lexiarchico: illud enim Lexiarch. erat τῶν δημοτῶν. et mox: κωλυθεὶς δὲ καὶ ἐξελεγχόμενος πρὸς τῷ πίνακι. Hic πίναξ videtur fuisse penes ληξιάρχους. Vide Pollucem.

Ἐπικληροῦν est *sortiri*, et ἀποκληροῦν. Dem. κατ' Εὐέργου initio. τούτου τοίνυν τοῦ ψηφίσματος γεγενημένου ἡ μὲν ἀρχὴ (sic saepe infra eo loco pro ἄρχοντε, ut videtur) ἐπεκλήρωσε καὶ παρέδωκε τοὺς ὀφείλοντας τὰ σκεύη τῇ πόλει. Volfius male, *hoc decretum magistratus iussit*. ἐπεκλήρωσε enim refertur ad τοὺς ὀφείλοντας, *debitores fisci, quos praetor sortito educens ex urna delegabat creditoribus fisci*. Sic ἀποκληροῦν et ἐπικληροῦν apud Aeschinem contra Timarchum. Demosth. contra Midiam initio: παρούσης δὲ τῆς ἐκκλησίας, ἐν

(350) ᾗ τὸν ἄρχοντα ἐπικληροῦν ὁ νόμος τοῖς χοροῖς τοὺς αὐλητὰς κε-

λεύει. Nota. vide ad Xenoph. Sic ἐπικληροῦσαι crebro dicit Demosth. περὶ συμμοριῶν.

Καὶ ἐγὼ ἐπιμαρτυρησάμενος τοὺς παρόντας ἠμυνάμην. Demosth. κατ' Εὐέργου. Ego vero testatus eos qui aderant, me defendi. Infra: μάρτυρας μὲν ἐποιησάμην τοὺς παρόντας: testimonium denunciavi eis qui aderant.

Ὡς οὖν ἀληθῆ λέγω καὶ ἦρξε χειρῶν ἀδίκων Θεόφημος etc. et mox: ἡ δὲ αἰκία τοῦτ' ἔστιν, ὃς ἂν ἄρξῃ πρότερος χειρῶν ἀδίκων.

Ἄκακος. Demost. κατ' Εὐέργου. καὶ προσποιούμενος ἄκακος εἶναι: simulata simplicitate. et mox: ὁ δὲ ῥᾳδίως καὶ ἀκάκως ἀποκρίνεται. facile et simpliciter. et in fine ἄκακος καὶ ἀπράγμων dicit.

Ibidem, τὴν καταδίκην ἀπολαβεῖν et κομίσασθαι, rem iudicatam recipere. *reçevoir la somme en laquelle un autre a esté condamné envers vous.*

Ib. Ἀμυχὰς δὲ ἐν τῷ τραχήλῳ εἶχεν ἀγχομένη, πελιὸν δὲ τὸ στῆθος. Ibidem: lividum pectus et unguium notas.

In κατὰ Ὀλυμπιοδώρου βλάβης λόγῳ initio: οὐδὲ διαλλακτὴν οὐδένα φεύγων: nec sequestrum ullum detrectans.

Ὑπεραβέλτεροι, Dem. κατ' Ὀλυμπιοδώρου versus finem, εἰσὶν αἱ προφάσεις καὶ αἱ αἰτίαι. Nugatoriae sunt cavillationes. Vide Suidam in ἀβέλτερος.

In eadem κατ' Ὀλυμπ. ἢ διὰ τί σύ, Ὀλυμπιόδωρε, οὐδεπώποτέ μοι ἔλαχες ἐνοικίου δίκην τῆς οἰκίας ἧς ἔφασκες μισθῶσαί μοι.

In eadem μελαγχολᾶν δοκεῖ πᾶσιν. hoc est, ut supra dixerat, μαίνεσθαι, διαφθαρῆναι, παραφρονεῖν.

In eadem: ἐξόδους λαμπρὰς ἐξιοῦσαν καὶ ὑβρίζουσαν ἐκ τῶν ἡμετέρων. Supra dixerat, καὶ χρυσία πολλὰ ἔχουσαν καὶ ἱμάτια καλά. splendide prodeuntem in publicum; *bravant de nostre bien.* Sic ἔξοδος sumitur apud Platonem de legibus. (351)

Χῶμα in Piraeo apud Demosth. περὶ Στεφάνου τῆς τριηραρχίας. Libanius in argumento explicat, οἰκοδόμημα ἐν τῷ λιμένι προβεβλημένον προσορμίσεως ἕνεκα καὶ ἀγορᾶς τῶν ναυτῶν.

Φερεφάττιον. Demosth. κατὰ Κόνωνος. Hesychius τόπος ἐν ἀγορᾷ. recte. nam ex loco Demosthenis patet in foro illud fuisse. *Proserpinae templum* vertit Volfius. Nam φερε-

φάττη est Proserpina, seu potius Hecate. Hesychius *φερεά.* apud Aristoph. *Θεσμοφ.* pag. 782. *περσέφαττα.*

Orationis Hyperidis, quae *ἐπιτάφιος* dicitur, elegans est fragmentum apud Stobaeum *λόγῳ* 278.

Θεοφράστου διαθηκῶν. *Ὀργεῶνας* non legitur in Theophr. testamento apud Laërtium.

Βλιμάζειν Schol. Comici in Equit. *βλίττειν ἐστὶ τὸ ἀφελεῖν τὸ μέλι ἀπὸ τῶν κηρίων. τὰ κηρία τῶν μελισσῶν θλίβειν.*

Adde pag. 82. *εὐξύμβολος καὶ δυσξύμβολος*, pro eo qui libens aut ingratis confert, *ἐρανίζει* saepe Xenophon 2. *ἀπομν.* 456.

Suidas in *ναυμάχιον. ὡς τοῦ μὴ στρατεύεσθαι καὶ τοῦ λιπεῖν τὴν τάξιν καὶ τοῦ τὰ ὅπλα ἀποβαλεῖν ζημίαι ἦσαν ὡρισμέναι ἐκ τῶν νόμων, οὕτω καὶ τοῦ μὴ ναυμαχῆσαι, τοῦτο τὸ ὄφλημα ναυμάχιον ἐκαλεῖτο.*

Suidas: *παλαιὸν, οἱ ῥήτορες ἐχρήσαντο τῷ παλαιῷ ἐπὶ ἀργυρίου ἐκ δανείσματος ὀφειλομένου. οὕτω Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Ἀρχίβιον, καί τοι εἰ ἀπέδωκε τῷ Κτησικλεῖ ν παλαιὰς, ὥσπερ οὗτός φησι.*

Suidas: *πεπρᾶσθαι καὶ πωλεῖσθαι διαφέρει. τὸ μὲν γὰρ πεπρᾶσθαι πάντη καὶ πάντως ἀπέβη. τὸ δὲ πωλεῖσθαί ἐστιν, ὅτε καὶ οὐκ ἀποβαίνει. ἐνδέχεται γὰρ τὸ ἔτι πωλούμενον μὴ πραθῆναι.*

Suidas: *προδικασία, οἱ τὰς ἐπὶ φόνῳ δίκας ἐγκαλούμε-*
(352) *νοι, ἐν πρυτανείῳ*, (hoc erat forum criminale) *πρὸ τῆς δίκης διατελοῦσιν ἐπὶ τρεῖς μῆνας, ἐν οἷς ἐξ ἑκατέρου μέρους λόγοι προάγωνται, καὶ τοῦτο ἔλεγον προδικασίαν.*

Suidas: *πύθιον, ἱερὸν Ἀπόλλωνος Ἀθήνῃσιν ὑπὸ Πεισιστράτου γεγονὸς, εἰς ὃ τοὺς τρίποδας ἀνετίθεσαν οἱ τῷ κυκλίῳ χορῷ νικήσαντες τὰ Θαργήλια.*

Στράττις Λιμνομέδα. Suidas in *Στράττις*, inter eius fabulas *λιμνομέδων.*

Suidas in *συγκομιδή. Θουκυδίδης ἐν γ'. καὶ ἐν συγκομιδῇ καρποῦ ἦσαν. καὶ Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Ξενοφῶντα.*

Suidas in *ὑπὸ μάλης* citat Lysiam *ἐν τῷ πρὸς Κλεινίαν.*

Suidas in *φαῦλον. Λυσίας ἐν ἐπιστολῇ. ὡς οὐ φιλῶ σε, φαυλότητά μου μεγάλην καταγινώσκεις. Εἰ γὰρ ἦθος τοιοῦτον καὶ τρόπον καὶ ψυχὴν καὶ ἔννοιαν οὕτως ἀπροφασίστως, ἔτι δὲ συνουσίας οἰκειότητα καὶ λόγων κοινωνίαν μὴ καθ' ὑπερβολὴν*

ἀσπάζομαι, τίς γένοιτ' ἂν ἐμοῦ ἀθλιώτερος, ὃς ἀναισθήτως ἔχω πρὸς τὸ φρονεῖν.

Φορμίσιος nomen proprium apud Aristoph. in Ranis. et Dinarchum *κατὰ Δημοσθένους*.

Idem de Aeaco scribit Ovidius Metam. Libanius *βασιλικῷ*. *ἐπεὶ καὶ τὸν Αἰακὸν οὐδὲν ἂν ἐκώλυσε μέγιστον μαρτύριον δικαιοσύνης παρῤῥῆσθαι, εἰ μὴ τῶν ἀέρων ἀκρασία τοὺς Ἕλληνας τὴν ἐκείνου χρείαν καταστήσασα παρέσχεν, ὅστις ἦν, ἐπιδείξασθαι.* Idem de Minoe Plutarchus Theseo. Isocrates Euagora pag. 379.

Ἀειλογία.] Demosth. prooemio 58 sic utitur: *τοὺς μὲν ἄλλους ἅπαντας ἔγωγε ὁρῶ τὴν ἀειλογίαν προτεινομένους ὅταν τι πιστεύωσι δικαίως αὐτοῖς πεπρᾶχθαι. οὗτοι δ' αὖ τοὐναντίον ἐγκαλοῦσιν, εἰ περὶ ὧν ἡμάρτητε νῦν ἀναθέσθαι βούλεσθε, τὴν ἀπάτην κυριωτέραν οἰόμενοι τῆς μετὰ τοῦ χρόνου βασάνου.* Ubi Volfius male vertit, *prorogare vultis*. *ἀναθέσθαι* enim aliud est. de quo vide Harpocr. et *ἐν τῇ πρὸς Εὐβουλίδην ἐφέσει· καὶ περὶ ὧν μὲν ἄν τις ζῶν αἰτίαν σχῇ περὶ τοῦ γένους, δίκαιον τοὺς παῖδας τὴν ἀειλογίαν παρέχειν.* Et initio *περὶ παραπρ.* (353)
τοὺς μὲν οὖν ἄλλους ὅσοι πρὸς τὰ κοινὰ δικαίως προσέρχονται, κἂν δεδωκότες ὦσιν, εὐθύνας τὴν ἀειλογίαν ὁρῶ προτεινομένους, τουτονὶ δ' Αἰσχίνην πολὺ τἀναντία τούτων.

In *Ἀκαμαντίδαι.* Demosth. *ἐν ἐπιταφίῳ λόγῳ. ἐμέμνηντο Ἀκαμαντίδαι τῶν ἐπῶν, ἐν οἷς Ὅμηρος ἕνεκα τῆς μητρός φησιν Αἴθρας Ἀκάμαντα εἰς Τροίαν στεῖλαι.* Aethra mater Thesei fuit, Phaedra coniux. recte ergo Phaedram legit Volfius.

Ἀντιοχίς.] Demosth. ibidem, *οὐκ ἠμνημόνουν Ἀντιοχίδαι Ἡρακλέους ὄντα Ἀντίοχον.* ex Midia Phylantis f. Pausanias Phocicis pag. 258 et p. 3 in fine. Sed *Μιδέας* utrobique scribendum est.

Adde p. 29. *pes veli* videtur intelligi, quem Graeci *πόδα* appellant.

Ἑστίαν βουλαίαν.] Notandum est. de Vesta multa Plato. *ἑστίας βουλαίας* meminit Aeschines *περὶ παραπρεσβ.* *Διὸς βουλαίου*, qui erat in curia 500, meminit Pausanias pag. 3 Atticis.

Μαρτυρίαν ἐμβαλέσθαι, proferre testimonium, seu *testem*. Dem. *πρὸς Τιμόθ.* et initio iam dixerat et alibi legi. In fine eiusdem, *ἐμβαλλομένου γάρ μου ὅρκον εἰς τὸν ἐχῖνον, ἐν τῇ προκλήσει τοῦ ὅρκου* scilicet. An inde ergo dictum est? Dem. *κατὰ Κόνωνος. ἐμβάλλεται μαρτυρίαν ψευδῆ.* Supra dixerat, *ἐπὶ διακρούσει καὶ τῷ μὴ σημανθῆναι τοὺς ἐχίνους ἐθέλειν.*

Ἀπαγορεύειν.] Lysiam ait usurpasse in ἐρωτικῷ. ἐρωτικὸς Lysiae fere integer est apud Platonem in Phaedro initio. Lysias septem epistolas composuit, unam πραγματικήν, caeteras ἐρωτικάς, ὧν αἱ ε πρὸς μειράκια. Demosthenes ἐρωτικὸν λόγον scripsit, quem tamen eius esse legitimum opus dubitat Pollux. In Demosthenis ἐρωτικῷ legitur, νῦν δὲ δέδοικα μὴ
(354) πρὸς τὰ λοιπὰ ἀπειρηκόσι χρησόμεθα τοῖς ἀκροαταῖς, εἰ περὶ τοῦτο μάτην τερθρευώμεθα, *nugemur.*

Hyperides laudatur ἐν τῷ ὑπὲρ Καλλίππου. Callippum Paeaniensem accusavit Hegesippus teste Libanio in argumento ad orationem περὶ Ἁλονήσου. Sed quod ait in ea oratione dici ab oratore, se fecisse reum τῶν παρανόμων Callippum, id non legitur in ea oratione; sed de Philocrate tantum id dicitur: ut Libanii sit error.

INDEX
RERUM ET VERBORUM.

A.

A et ω mixta 194
A in principio omissum 216
Abare 209
Abaris 205
Abderus 211
Ἀγκύλη 338
Ἄγλαυρος 206
Ἁγνίας *Buseli filius* 137
Ἀγορὰ ἐφορία 83
Ἀγοραῖος Ἑρμῆς 79
Ἀγορανόμοι 250
Ἀγοράσματα 344
Agrauli templum 318
Ἄγριοι 2
Ἀγρύλη, δῆμος 21
Ἀγυιάτιδες θεράπναι 208
Agyrrhius vel Argyrius 2. 3. 91. 209
Agon gymnicus primus 57
Ἀδελφίζειν 209
Ἀδηφάγοι 3
Ἀδικίου δίκη 209
Ἀδύνατοι 4
Ἀεὶ *pro* ἕως 210
Ἀειλογία 352
Aeris confessi 257
Aerope, fabula 103
Ἄθηλος ἵππος 138
Ἀθηναῖοι *et* Θηβαῖοι *confusi* 98
Athenarum numerus civium 141 *tributi quantitas.* 144
Athenienses αὐτόχθονες 28
Athenogenes 140
Athenodorus dux 4
Ἆθλον 57
Αἰγιλιεὺς 4
Αἰθιόπειον *Athenis* 245
Αἶνος *urbs,* Αἴνειοι *cives* 5
Αἴρειν κανᾶ 102
Aesepus vel Aesapus fl. 341
Aesion 8
Aeschines historicus 298
Aeschinis fratres 212
Aeschrion 298
Αἰτεῖσθαι 88
Ἄκακος 350
Ἀκαρεὶ 5
Ἀκονιτὶ 135
Acusilaus 135
Ἄκριτος 5
Actaea 6
Ἀκτὴ 5
Ἄκτιον 212
Aqua in caerimoniis nuptiarum 120
Ἀλάστωρ, ἀλάστωρ δαίμων 6
Alexander Epirota 38

Alexander Margites 307
Alexander Pheraeus 7
Aleuas 185
Alcibiadis stemma 213
Alcimus 215
Ἀλκυωνίδες πόλεις 123
Ἀλοᾶν 232
Ἀλογίου δίκη 119
Ἄλογοι in erano 216
Alope fabula 216
Ἁλὸς πεδίον 213
Ἅλος urbs 212
Alphabetum Atticum 253
Amadocus 216
Ἀμαλκιεῖν 121 *et Amalcium mare* 122
Amantium nomina passim scripta 328
Ἄμιπποι 8. 217
Ἀμμωνὶς ναῦς 218
Ammonius 291
Amores et Cupidines dedicati in Gymnasiis 96
Ampulla olearia 255
Ἀμφιγνοεῖν 8
Ἀμφικτύονες 276
Amphipolis 9
Ἄμφιπποι 217
Ἀμφορεῖς 150
Ἀμφοτερόπλουν δάνεισμα 9
Ἄν 207
Ἀναβάται 234
Ἀναβολὴ 52
Ἀνάγειν redhibere 219
Ἀνάγεσθαι 105
Ἀναγὴς 220
Ἀνάγκη 270
Ἀνάδικος 9
Ἀναίνεσθαι 10
Ἀνάκαιον 221
Ἀνακαλυπτήρια 223
Ἀνάκωλος 84
Ἀνακρίνειν, ἀνάκρισις δίκης 10
Ἀνακρίνειν et ἀνακρίνεσθαι 275
Ἄναξ, anactes 224
Anaximenes 219. 288
Ἀνασεῖσαι 11
Ἀνασκευάζεσθαι 12
Ἀνάσπαστος 212
Ἀναστῆναι 213
Ἀνατεὶ 11
Ἀναφορὰ 20
Ἀναχαιτίζειν 226
Ἀναψηφίζειν 74
Ἄνδηρα 12
Andraemon 219
Ἀνδραποδιστὴς 12
Androclus 99
Andron 337
Androtionis perversa laus 158. 184
Ἀνέκδοτος puella 347
Ἀνέπαφος 348
Ἀνὴρ 49
Anthea 13. 227
Ἀνίδρυτος 14
Anni Attici ratio 265
Anni inter Ilii excidium et Romam conditam 81
Ἀνοικοδομεῖν 106
Ἀντεγγράφειν 15
Ἀντευποιεῖν 284
Ἀντιγραφεὺς τῆς βουλῆς 35. 184. 228
Ἀντιγραφὴ 15
Ἀντίδοσις 15. 342
Ἀντιλαγχάνειν 348
Antimachi Lyde 314
Antipodes 191
Antiphontes 229
Antiphontis casus 174
Anytus primus corrupit indices 37
Ἀνώγεον 220
Ἄξονες qui et quo loco propositi 229
Ἄξυλος 122
Ἀπατούρια 231

Ἀπειλλεῖν 232
Ἄπη 211
Apium palustre Nemeonicas coronat 57
Ἄπληκτος ἵππος 338
Ἀποβατικὸς 233
Ἀπόγεια 67
Ἀπογνῶναι 344
Ἀπογράφειν 182
Ἀπογραφὴ 16. 241
Ἀποδέκται 235
Ἀποδιαιτᾶσθαι 344
Ἀποδοκιμάζειν 49
Ἀποκαταστῆσαι 275
Ἀποκηρύττειν 17
Ἀποκλείειν 347
Ἀπόληξις, *nomen proprium* 18
Apollo Ἀγυιεὺς 208. Κύνειος 115. Λεσχηνόριος 302. Πατρῷος 18. *Hyacinthus* 206
Ἀπόμισθος 18
Ἀπομόσασθαι 278
Ἀπόῤῥητα *de verbis et rebus* 238
Ἀποστρατηγὸς 346
Ἀποστροφὴ, *mora* 19
Ἀποσχεδιάζειν 226
Ἀποσχοινίζειν 16
Ἀπόταφος 241
Ἀποτιμᾶν 14
Ἀποτίμημα 289
Ἀπουσία 44
Ἀποφαίνειν δίαιταν 348
Ἀποφέρειν 20
Ἀποφοιτᾶν 345
Ἀποφορὰ 241
Ἀποχειροτονεῖν 74
Ἀποχειροτονία 106
Ἀποψηφίζεσθαι 20 *probare, absolvere* 243
Ἀποψήφισις 40
Ἀπόψων καὶ λυμαινόμενος 235
Ἀπρασία 347
Ἀπροβούλευτος 20
Ἀπρόσκλητος δίκη 112
Ἀπροστάσιον 20
Ἀπρότων 243
Ἀπφὰ *soror* 209
Arbelus 210
Arbitri in templis pronunciabant arbitrium 73
Argaeus 21
Ἄργη 243
Ἀργὸν ἐργαστήριον 347
Ἀργυρῖτις γῆ 21
Ἄρδιττος 245
Ἀρεοπαγῖται 83
Areopagus ἡ ἄνω βουλὴ 166
Arignote 82
Arida saginatio 135
Aristoteles pictor 85
Aristyllus 245
Arcades αὐτόχθονες 28
Ἀρκτεύειν 246
Ἀρκτοῦρος 246
Ἅρμα *inventum Thebis* 16
Harpocrationes 201
Artabazus 107
Artemidorus 34
Artemisiae fatum 22
Artemisiae stemma 247
Ἀρχαιολογία 341
Ἀρχαῖος 248
Ἀρχαῖος πόλεμος 23
Ἀρχαιρεσιάζειν 23
Archedice 186
Ἀρχιθέωρος 92
Archinus 253
Ἀρχιφὼρ 354
Ἀσπιδοποιὸς 245
Ἅσσα, ἅττα 251
Asseres 177
Ἀστάθμητος 25
Ἀστὴρ *terrae Samiae* 266
Ἀστιχθον χωρίον 249
Ἀστράβη 244
Ἀστυνόμοι 249
Ἀσύνθετος 25

Ἄσωπος fl. 341
Ἄτακτα 147
Ἀταρνεὺς 338
Ἀτεχνῶς 251
Ἀτλαντιὰς Hellanici scriptum 139
Ἄττης 252
Ἀττικιστὴς 309
Avertere navem 105
Αὐθέντης 27
Αὔλειος θύρα 27. 127
Αὐλὴ 145
Aureus esto 70
Αὐτοδικεῖν 256
Αὐτοένται 27
Autocles 256
Αὐτολήκυθοι 255
Autolycus 256
Αὐτοπενθῶν fabula Menandri 332
Αὐτοσχεδίως 225
Αὐλοτρύπης 301
Ἀφαιρέσεως actio 28
Ἀφανὴς οὐσία 257
Ἀφετηρία 30
Ἀφηνιάζειν 81
Ἀφίδναι 94
Ἀφίστασθαι εἰς ἐλευθερίαν 238
Ἀφορμὴ 258
Ἀφοσιῶ 29
Ἀφοσιώσασθαι 259
Ἀχαριστεῖν 259
Acharnenses carbonarii 302

B.

Βαίουλος 308
Βαλβὶς 29
Βάραθρον 30
Βασανιστὴς 348
Βασιλεὺς Athenis 85. 86
Βασιλικοὶ νόμοι Athenis 240
Batrachus 195
Βαυβὼ Cereris hospita 260
Βέβαιον 260
Βῆσα, pagus Atticae 31
Βλιμάζειν 351
Βόρειον τεῖχος 43
Βουλαὶ in Attica geminae 176
Βουλαία ἑστία 353
Βουλεία, βουλεύειν 263
Βουλεύσεως γραφὴ 200
Βούλευσις 31
Βουστροφηδὸν 137
Βουχέτα urbs 32. 263
Βοώνης 263
Βρυτιάδαι 32
Βύειν 150
Byrrhias 256
Butes 263

Γ.

Γαμήλια 33
Γάνος, urbs 34. 131
Γεισιποδίζειν 54
Γεννῆται 264. 315
Γεραῖραι 265. 312
Γεργύρα 35
Γεωφάνεια 266
Γήπεδον 34
Γίσσα 34
Glaucus Teius vel Rheginus 130
Γόμος 347
Γοῦτος, guttum 255
Γράμμα aliud στοιχεῖο 207
Γραμματεῖον 244
Γραμματεὺς τῆς βουλῆς 35
Grammatice poëtices interpres 202
Γύλιος 36
Γυπάριον 36

Δ.

Daira 36
Δακτύλιος δημόσιος 184
Damasandra 310
Δανειστὴς 340
Dare alicui literas ad aliquem 342

Δάτος ἀγαθῶν 37
Δεῖγμα in urbibus 37
Δεκάτην ποιεῖν, ἑστιᾶν, θύειν 274
Decem magistratus Athenis post xxx 267
Δηλιασταὶ 39
Denunciare 112
Describere bona alicuius 17
Devehere 104
Desultor 234
Δήμαρχοι 311
Δημεύειν 343
Δημοσίων ἀδικημάτων δίκη 209
Demosthenis epistolae verae 195 prooemia 23
in Δημότας primo, tum φράτορας inscribebantur 198
Διάγραμμα σκευῶν in navibus 40
Διαγράφεσθαι δίκην 41
Διαδικασία 17
Διαδοῦναι 41
Διαδύσεις 348
Διαθέσθαι 42
Διαιτᾶν 148
Διαιτηταὶ 42. 53
Διαλλακτὴς 350
Διαμαρτύρομαι 44
Διάμετρος 44
Διαπράξασθαι 344
Διασκευάσασθαι 45
Διαχειροτονία 45. 74. 106
Διαψήφισις 46. 75
Διδάσκαλος χοροῦ 47
Διδόναι ὅρκον 278
Διεγγυηθεῖσα 47
Διελεῖν 97
Διέτης 68
Dieuchides 208
Διῆρξα 47
Δίθυρον 152
Δικαιώματα πολέμων 278
Δικαίωσις 47
Διογνώμων 67
Διοικίζειν πόλιν 48
Διόνυσοι 236
Διόσκουροι 225
Διοπτεύειν ναῦν 48
Dissolvere argentariam 13
Divortia apud archontem fieri solita 19
Διωμοσία 228
Δοκιμασθεὶς ἀνὴρ 49
Δοροδέχος 176
Dos in praediis collocata 240
Dulorestes 317
Δοῦλος 229
Dracontides 49
Δραχμὴ χαλάζωσα 91
Δρομιάμφιον 218
Δρομοκήρυκες 272
Δρῦς urbs 50

E.

Ἐγγράφειν ὀφείλοντας 51
Ἐγκάθετος 348
Ἐδωλιάσαι 51
Ἐθελέχθρως 348
Ἔθνη ἐν πόλει 51
Ἔθος, νόμος ἄγραφος 239
Εἴδη 61
Εἰσαγγελίαι 52
Εἰσιτήρια 343
Εἰσφοραὶ 181
Εἰσφρήσεσθαι 54
Ἑκαταῖα 313
Eiurabant aliquod munus per alium 64
Ἑκάτης νῆσος 54
Ecatomnus 247. 275
Ἔκδεια 54
Ἔκδοσις 55
Ἔκδρομοι 217
Ἔκκλητος πόλις 55
Ἔκμηνος 58
Ἔκμισθοι 237

Ἐκπολεμοῦν πόλεις 56
Ἐλάδιον 122. 305
Elementum differt a litera 208
Ἕλιξος 57
Ἑλλανοδίκαι 276
Embarus 246
Ἐμβεβλημένα 57
Ἔμβιος 58
Embractum 61
Ἔμμηνος 58
Ἔμμηνοι *et* ἔμπηροι 138
Empedocles Alexanemus dictus 205
Ἐμπήκτης 84
Ἐμπίσαι 62
Ἔμπουσα 58
Ἐμφανῶν κατάστασις 52
Ἐναγὴς 220
Ἓν ἀνθ' ἑνὸς 171
Ἐπαύλια 223
Ἔναυλον ἦν 344
Ἐνδείξεως *actio* 85
Ἔνδειξις 231
Ἐνεπίσκημμα 60
Ἐνθήκη 258
Ἔνθρυπτον 61
Ἔνορκος 344
Ἐνσημαίνεσθαι 62
Ἐντελὴς 3
Ἐντιμᾶσθαι 60
Ἐξαιρεῖσθαι *exonerare naves* 177
Ἐξαιρέσεως *actio* 1. 29
Ἐξαρᾶσθαι 63
Ἐξεγγύησις 63
Ἐξηγητικὰ, ἐξηγητὴς 202. 277
Ἐξετάζεσθαι μετά τινων 63
Ἔξοδος 350
Ἐξοικίζεσθαι 48
Ἐξ Οἴου 137
Ἐξορκίζειν 303
Ἐξορκῶσαι 303
Ἐξορχήσασθαι *sacra* 64
Ἐξούλης δίκη 147
Ἐξόφθαλμος 288
Ἐξωμοσία 64. 192
Ἐπανασείειν 11
Ἐπαναφορὰ 65
Ἐπανεικεῖν 281
Ἐπιβάτης 66
Ἐπιβλὴς 66
Ἐπιβολὴ 67
Ἐπίγεια 67
Ἐπιγνώμων 67
Ἐπιγράφεσθαι 279
Ἐπιδέρκης 345
Ἐπιδιετὲς ἡβᾶν 68
Ἐπίθετα ἱερὰ 69
Ἐπὶ Θρασύλλου 69
Ἐπικαρπίαι 347
Ἐπίκληρος 280
Ἐπικηρυκεύειν τινὶ χρήματα 146. 280
Ἐπικληροῦν 349
Epicrates Sacesphorus 281
Ἐπιμαρτύρεσθαι 350
Ἐπιμελητὴς μυστηρίων 70 ἐμπορίου ibid.
Epimenides καθαρτὴς *dictus* 205
Ἐπιμήνια 71
Ἐπίπεμπτος 67
Ἐπιπολάζειν 343
Ἐπισκήπτεσθαι 65
Ἐπίσκηψις 44
Ἐπίσκοπος 246
Ἐπιστάτης 72
Ἐπιτελεῖν ψῆφον 75
Ἐπιτελέωμα 73
Ἐπί τινι πράγματι δανείσασθαι 53
Ἐπιτροπὴ 43. 73. 211
Ἐπιτροπικὸς λόγος 22
Ἐπιφανεὶς, ἐπιφάνεια 336
Epichares 73
Ἐπιχειροτονεῖν 74
Ἐπιψηφίζειν 74. 284
Ἔποικοι 111

Ἐπόπτης et μύστης 226
Ἐπορθιάζειν 16
Ἐπωβελία 75
Ἐρανίζειν 75. 284
Ἔρανον συλλέγειν 157
Ἔρανον φέρειν 216
Eratosthenis Chronologia 81
Ἐργίσκη, Ergessus 76
Ἔργον αὐτὸ δείξει 341
Eretrienses 126
Erechthei filiae 190. 262
Ἔριθοι 347
Ἐρικτὰ 161
Ἑρκεῖος Ζεὺς 77
Ἑρμῆς ἀγοραῖος 78 Eratosthenis 243 πατρῷος 236
Hermippus 98
Ἑστία 29
Ἐσχάρα 287
Ἐσχατιὰ 79
Ἐτεοκρῆτες 79
Ἑτερόπλουν δάνεισμα 9
Ἑτοιμότης 28
Εὐανδρία 79
Eubuli tres 80 alius 91
Εὐδέρκης 346
Εὐεστὼ 210
Εὐημερία 81
Εὐηνίως 81
Euenus 287
Euthias 288
Eumenides 313. 330
Eumolpus 261
Εὐνεῖδαι 81
Euripides dictus iactus talorum 104
Eurysaces 82
Εὐσύμβολος 82
Εὐτάκτως in solutione 242
Ἐφ' ἑαυτοῦ 99
Ἔφεσις 40
Ἐφέτης 83
Ἔφηβος 68. 318
Ἐφορία ἀγορὰ 83
Ἐχῖνοι 43. 84
Ἔωλος 84

Z.

Zin δι mutatum 329
Ζεὺς ἐλευθέριος, σωτὴρ 57 ἑρκεῖος 77 κτήσιος 299 πατρῷος 236
Ζητηταὶ 85
Ζιραὶ 85
Ζυγῖται 96
Ζυγομαχεῖν 348

H.

Ἡβῆσαι ἐπὶ διετὲς 68
Ἡγεμόνες Athenis 86
Ἡγεμὼν συμμορίας 179
Ἠθμὸς σχοινικὸς 196
Ἤϊσαν 114
Ἠϊὼν urbs 88
Ἡλιαία 87
Ἡμεροσκόπος 273
Ἡμιόλιος 87
Ἤπειρος Asia sub regno Persarum 87
Ἡράκλεια dies festi 88 item res Herculis 329
Ἡράκλειον templum Herculis duplex in Attica 88 Ἀλεξίκακος 126
Heraclides Tarentinus 167
Ἡρίον 88. 141
Ἡρωελεγεῖον 341
Ἡρωολογία 341
Heroum occursus infaustus 316
Hesiodi γυναικῶν κατάλογος 191
Ἡφαίστειον Athenis 113

Θ.

Θάσος 264
Θάσος ἀγαθῶν 37
Theognis poëta, Chion 289
Θεοὶ μητρῷοι 18
Theophrastus περὶ καιρῶν 283

Thermopylae 290
Θέσις *pro hypotheca* 89
Θέσθαι ὅπλα 89
Θέσθαι εὖ τὸ παρὸν 221
Thessali a regibus tempora numerabant 186
Θέτης *creditor* 90
Θεώρετρα 222
Θεωροὶ 92. 218
Thebani tibicines 14 *inventores* ἅρματος 16
Θησεῖον *Athenis* 93
Θῆσσα 93
Θίμβρων 93
Θόλοι 291
Θόρικος δῆμος 94
Thraces non occidunt se invicem 173
Θρασύλος 194
Θριασίαι πύλαι 14. 227
Θριπήδεστος 291
Θύμος *infelix arbor* 141

I.

Ἱδρὼς ξηρὸς 136
Ἱέραξ 94
Ἱερὸν *in Bosporo* 83
Ἱερὸν ὄρος *in Thracia* 76
Ἱεροποιοὶ *Athenis* 331
Ἱερώνυμος 94
Ἰθύφαλλοι 94
Ἱκέτης, ἱκέτης Ζεὺς 7
Immaradus Eumolpi filius 261
Intrita, intritum 61
Infernates, supernates 117
Ion 18
Iones aliter pronunciabant ac Attici 252
Ionici motus 99
Hippius Colonus Athenis 113
Ἱππόδαμος 97
Ἱπποθόων *Alopes filius* 8
Hipponactis aetas 236
Ἰσθμιασταὶ 92
Ismarus 123
Ἰσοδαίτης 98
Isocrates, Isocratis discipulus 248
Ἰσοτελὴς 98
Ister ἄτακτα *scripsit* 147
Ἰσόποδες 342
Ἰτεαῖος 98
Iudicum 6 millia in Attica 325
Iuno Δάειρα 37
Iurantes ad aram accedebant 303
Iusiurandum φρατέρων 198 *exactum, delatum* 278
Iustum bellum 274

K.

Κάβαρνοι 315
Κάγχρυς 161
Καδίσκος 99
Καδμεῖα γράμματα 253
Caduci fructus 167
Καθάρματα ἐκ χοίρου 296
Κάθετος ἀμνὸς *sacrificium* 100
Καιροφυλακεῖν 346
Κακκᾶν 321
Κακοτεχνεῖν 101
Κακώσεως *actio* 101
Calauria 101
Καλιστρεῖν 275
Calculum reducere 224
Callirhoe 120
Callistratus Atheniensis 37
Κενὰ φέρειν, ἐπαίρειν 102
Κανθάρου λιμὴν 99
Cani Athenis non licet intrare in templum Minervae 77
Κανδύλης 84
Καρκινοῦσθαι 102
Carcinus poëta 102
Καρποῦ δίκη 103
Casae mercatorum per hiemem 173

Casei legis singularis apud Locros auctor 79
Κατὰ γένος 271 δόσιν 272
Κατάγεσθαι 104. 105
Καταδεδέσθαι *magicis* 103
Καταδιαιτᾶν 148
Καταδικάσαι 104
Καταδίκη 350
Καταλοᾶν 232
Κατανεύειν 211
Καταλογεὺς 181
Κατάρξασθαι ἱερῶν 331
Καταστασιασθεὶς 347
Καταστῆναι ἐμφανῆ 52
Καταστῆσαι ἱππέας 105
Κατὰ τῶν ἱερῶν ὀμνύναι 278
Καταχειροτονία 106
Καταχύσματα 297
Καταδεδησμένος 291
Κατήγοροι 182
Κατηριγμέναι κάγχρυς 161
Κατοικοδομεῖν *genus poenae* 106
Κατουδαῖοι 191
Κατώμοτος 278
Κελεύοντες 342
Celeus 260
Κέλης 234
Κεραμεικὸς 108
Κεραμεῖς 107
Κερκέτης *mons Sami* 266
Κερκιδᾶς 108
Κέρκουρος 108
Κέφαλος, *rhetor* 109
Κημὸς 196
Cepoe 109
Κῆπος, *genus tonsurae* 173
Κῆρυξ *filius Mercurii et Pandrosi* 109
Cephisodotus 209. 248
Cinesias 110. 298
Κιριάδης 107
Κίῤῥα 110
Cistae in sacris Bacchi 202
Κιττοφόρος *in Dionysiacis* 202
Κληροῦχοι 114
Classes, συμμορίαι *et quot Athenis* 180
Κλητεύεσθαι 111
Κλητῆρες 112
Κλιμακίζειν 110
Κλισίας εἴσω 324
Clypei aurei Delphis consecrabantur 63
Κλωγμὸς 56
Κοιταῖος 345
Κολλὰ δημοκρατίας θεωρικὸν 91
Copreus 321
Coniectio causae 10
Κονίζεσθαι 135
Conceptis verbis iurare 278
Conquisitores militum 322
Contributi 183
Confessi aeris 257
Κοπρῶνες 31
Κόρδαξ 299
Κορυφαῖος ἡγεμὼν 345
Κορυφὴ *mater Palladis* 96
Κουρεῖον 123
Κουροτρόφος 164
Cotys 114
Κραχαλλίδαι 114
Κριταὶ Διονυσίων 204
Critice 203
Κριῶθεν 114
Κτήσιος Ζεὺς 299
Κτίσεις 289
Κύκλος *fori pars* 301
Κύλιγμα 338
Κυλίζεσθαι 135
Κυνῆ Βοιωτία 143
Κύνειος *Apollo* 115
Curator ludorum 70
Κύρβεις 229
Κύρβις 116
Κύων *Aristogiton* 254
Κωδύη, κωδεία 301

Κώδωνες 271
Κωλακρέται 234

Λ.

Laides 311
Λαισποδιάζειν 72
Λάμπραι 117
Lares θεοὶ κτήσιοι 300
Laches 125
Legati cum victimis 92
Leocorium. Λέω κόραι 302
Lesbus pentapolis 168
Λέσχαι 302
Leucon Bospori regulus 90
Λευκονοεὺς 117
Λεύσσω 324
Λήκυθος 255
Λήτη urbs 118
Libelli, n. oppignerationum 315
Libertorum officium 239
Λίθος pro βῆμα 303
Literae Ionicae 253
Λογιστής 119
Λογογράφοι 304
Λογοποιοὶ 304
Λόγου τυχεῖν 119
Locrorum virgines Ilium missae 335
Λουτροφόρος in coelibum sepultura 120
Λόχοι Lacedaemone 309
Lyde Antimachi 315
Λυμαντὴρ 236
Lysiae ἐρωτικὸς 353
Lysicles προβατοκάπηλος 24
Lysimachus Aristidis 121
Λυκοεργής 121
Λύχνος πότης 3

M.

Μὰ et νὴ particulae iurandi 273
Magistratuum interventus in contractibus 272
Μαιμακτηριὼν 121
Μακρὸν τεῖχος βόρειον καὶ νότιον 48
Μαλακίζεσθαι 304
Μαλκιόων 305
Μάλθη 122
Μάλκη 121
Mandare 66
Mandrobuli res 266
Mantias rhetor 134
Mantineae casus 122
Margites poëma 306
Mari sacra facta iaciendo aliquo in illud 100
Maronea 122
Μαρωνεῖται 175. 332
Marsyae duo scriptores 118
Μαστεύειν 307
Μάστρος 123
Megarenses prohibiti a mysteriis 227
Μειαγωγεὺς 124
Μεῖον 123
Μειρακύλλιον 245
Μελαγχολῶν 350
Μελαινεῖς in Attica 232
Melanthes Melanthius 297
Μέλινος 125
Μελίτη 126
Menelaus 126
Μενεσθεὺς 343
Mensis lunaris primo 30 dierum 264
Mercurius τρικέφαλος et τετρακέφαλος 189
Mercedes praestare 242
Μέσαυλος 127
Μεσεγγύημα 127
Μεταθέσθαι 221
Metanira 13
Μετάστασις reipubl. 174
Μέταυλος 127
Μέτοικοι Athenis venditi ob certas causas 169 *servorum loco* 172

Μετονομασίαι 211
Methone 123. 308
Μητρῷοι θεοὶ 18
Μητρῷον Athenis 30. 128. 272
Micon pictor 308
Militiae anni 318
Minerva aerea 26
Minervae templi conflagratio 142
Μισθώματα 237
Mnaseae 118
Μοιροκλῆς 129
Μόραι et λόχοι diversa 309
Μόρα 130
Μοσχεύειν 346
Μῦθος, λόγος 304
Mulieri ad quam summam licuerit contrahere 146
Munychia 129
Munychione mense iudicia 131
Μυριάδες σίτου 90. 172
Myrina 88
Μύριοι in Arcadia 130
Μύρκινον 131
Myrocles 129
Μύρτανον 130
Μύρτιον 130
Myrtis 131
Mysteria Atheniensibus quanti facta 227
Μύστης et ἐπόπτης 226
Mysus, servus 297
Μυτιλήνη 5
Μῶλοι 160

N.

Natio comoeda 51
Ναυμάχιον 351
Nausinicus 181
Ναυτοδίκης 131
Νεαλὴς 132
Νεβρίδες baccharum 311
Νέμειν οὐσίαν 188 προστάτην 20
Nemeonicae apio coronati 67
Nessa 50
Νέων urbs et vir 132
Νεώρια Athenis 132
Neleus 99
Νησιωτικαὶ δίκαι 334
Νίκαια urbs 133
Nicanor 133. 211
Νίκη dicta Minerva 134. 183
Nicon pictor 308
Nicostratus 203
Nothorum haereditas 134
Νόμοι, aequivocum 227 Athenis ἄγραφοι, πάτριοι, βασιλικοὶ 240
Νόμους τίθεσθαι 90
Νομοφύλακες 134
Νότιον τεῖχος 43
Ninos venefica 310
Nymphaeum 135
Νῦν pro τυνὶ 235

Ξ.

Ξένοι, mercenarii 322
Xenocles Carcini filius 102
Ξηραλοιφεῖν 135
Xerophagiae 135
Ξύλον 321
Ξύστης 136

O.

Ὀβολοὶ δύω θεωρικὸν 80
Οι et υ aequipollent 327
Οἴηθεν, ex Oea 136
Οἰκεῖν χωρὶς 187 ὑπὸ γῆν 191
Οἰκεὺς, οἰκότριψ 312
Οἴκημα 137
Οἰκόπεδον 34
Οἰνηῒς 137
Οἶον locus 137
Oesyme 264. 318
Oleo post lavacrum ungebantur 135
Olivae sacrae 170

Ollae et vasa ad simulacra Deorum 300
Ὁλόσχοινος 138
Ὁμηρίδαι *apud Chios* 139
Ὁμολογίαν καταλιπεῖν 257
Ὅμηροι 138
Ὁμολογίαι 250
Ὁμοῦ τι 140
Onomarchus 194
Ὄνου σκιά 155
Ὀξυθύμια 141. 313
Ὀπισθόδομος 141
Ὅπλα τίθεσθαι 89
Orationes ad clepsydram habitae 270
Ὀργάς 314
Ὀργεῶνες 34. 315
Orestes grassator nocturnus 316
Ὀρεύς 142
Ὅρκος ἐπακτός 278
Ὁρκῶσαι 303
Ὅρος, ὁρίζειν *de libellis hypothecae* 315
Ὅρος 142. 249
Ὀῤῥός, ὀῤῥωδεῖν 305
Ὀρφανῶν *iudicium Athenis* 85
Ὅσια 143
Ὀστρακισμός 292
Ὀτρυνεύς 349
Οὐσία ἀνέμητος 188
Οὐσίας δίκη 147
Ὀφείλειν χιλίας 199
Ophrynium 147

Π.

Παιᾶνες 286
Paedaritus 154
Παιδίον πατρὸς *vel* μητρὸς 329
Pacatus, Irenaeus 311
Παλαιὸς *in usuris* 351
Palamedes fingitur Nauplio indicasse omnia tabulis scriptis in mare deiectis 271
Παλινδικία 9
Palladium 205
Παλτὸν ἀναγκύλητον 338
Pandora 67
Pandrosus iurabatur 320
Παραβάλλειν 288
Παραβάται 233
Παράβυστον 150
Παράβυστον 317
Παραγγέλλειν ἀρχὴν 149
Παραγγέλλειν καὶ ἐνοχλεῖν 149
Παραγγέλλειν στρατιὰν 344
Παραγράφειν, *adponere* 148 *delere* 149
Παραγραφὴ *exceptio* 148
Παράδοξος 301
Παραδοῦναι 263
Παρακαταβάλλειν 151. 153
Παρακαταβολὴ 59
Παράκλητοι 149. 150
Πάραλος, παράλιον 150. 156
Παραπλήρωμα 150
Parasiti Herculis 71
Parasitus plerumque secundarum actor 294
Παρασκήνια 152
Παράστασις 152
Παράταξις, *de lite* 149
Παρατίθεσθαι 33
Παρείας 317
Παρελθεῖν 153
Παρέχειν 221
Παρήωρος ἵππος 233
Παρθενία *pars Sami* 266
Παρθένοι *Athenis* 190
Parietibus struere 106
Παριστάναι μεῖον 124
Πάροχος, παράνυμφος 222
Partes secundas agere 293
Pasio πονηρὸς 225
Pasceolus 194
Πατρῷοι θεοὶ 18. 77. 236. 300
Pattaecion 153
Pausanias 21

Pausanias Lexicographus 340
Πέλανος 318
Penetrales Dei 77
Pentacles 47
Πεντηκόνταρχος 154
Πεντηκοστὴ 155
Peparethus 154
Περγασαὶ 155
Peregrinari non licebat Spartanis 100
Peregrina sacra 69
Περιγράφειν λόγον 149
Περιθοῖδαι 155
Περίοδοι γῆς, *qui libri* 115
Περίπολος, περιπολεῖον 318. 320
Περιστίαρχος 296
Περιστοιχίζειν 156
Περίστοιχοι ἐλαῖαι 57
Περνάναι 169
Perrhaebi 8
Perrogare 284
Πέρυσι 262
Πεσσοὶ 220
Πεφωριῶσθαι 321
Πήληξ 156
Πηνίκ' ἄττα 251
Piaculum sacrum piaculare 193
Pigres poëta 306
Πιθάκνη 189
Πιθέας 290
Pithecusae insulae 298
Πίουρος 203
Πισσούθνης 218
Pistias 82
Πιτθεὺς 157
Πλήρωμα 150
Πλέθρον 121
Πνὺξ, *in genit.* πυκνὸς 168
Πόδες *velorum* 29
Ποδοκάκκη 321
Ποικίλη *porticus* 78
Ποίνιμοι δαίμονες 335
Πόλεις καὶ ἔθνη 51
Polemarchi munus 157. 158
Polemo στηλοκόπος 230
Πολιοῦχος Ἀθηνᾶ 133
Πόλις ἔκκλητος 55
Πολιτεύεσθαι πρὸς τοὺς καιροὺς 283
Πολιτικὸς πόλεμος 23
Polubrum 199
Πομπεῖα 158
Populi, ἔθνη 51
Πορδαὶ γερόντων 76
Πορισταὶ 25
Πορνεύειν, *unde* 169
Πορτιφόροι 338
Ποσειδῶν Ἀμοιβεὺς 102 Ἵππειος 114
Πότης λύχνος 3
Praecidaneae hostiae 73
Praepositio in compositis reticetur 236
Praesentia Dei 336
Praxidamas 130
Πραξίδια 129
Primigenius 224
Προαγορεύειν 65
Προαγῶνες 345
Προβάλλειν ἀσπίδα 159
Προβολαὶ 159
Πρόβολοι 160
Προβουλεύματα 160
Πρόβουλοι 181
Προγράφειν 116
Προδικασία 351
Proditores non sepulti 314
Πρόδομος 142
Πρόεδροι 161
Πρόδρομοι 217
Προηρόσια *festum* 1. 161
Προθέσθαι σκέψιν 161
Προθεσμία 161
Πρόκλησις 161
Πρόκλησις *et* πρόσκλησις 167
Προνοία Ἀθηνᾶ, ἢ προναίη 162

Pronomus poëta 297
Προομόσαι 161
Πρόπεμπτα, πρότριτα 323
Προπίνειν ἐκπώματα 162. 323
Προπόλιος 164
Προπύλαια 162
Προσκρίνειν 65
Προσκινεῖσθαι 221
Proscriptos occidentibus praemia data 145
Προστασία 163
Προστιμήματα 164
Πρὸς τοὺς καιροὺς 284
Προστρόπαιον 164. 318
Προστρόπαιος, *et* προστρόπ. Ζεὺς 1
Πρόσωπον κωφὸν 295
Προτέλεια 73. 164. 223
Protesilaus ab Hectore occisus 131
Προφέρτατος 164
Προχαριστήρια 165
Πρυτανεῖα 165. 325
Πτοιόδωρος 327
Πτορθοφορεῖν 79
Πτώματα ἐλαιῶν 167
Πύγελα 167
Pythagoras et Abaris coaevi 206
Πυθαισταὶ 89. 92
Pythia Athenis celebrata 18
Πύθιον 352
Pytho, quondam Neptuni propria 102
Pythocles 97
Πυλαγόρας 169
Purgamenta proiici solebant 313
Pyrilampes 229. 328.
Πύῤῥα *urbs Lesbi* 168
Πυῤῥίας 256
Πωλητήριον μετοίκων 169
Πώμαλα 169

Ρ.

Ῥαῖσας 170
Recuperatorium iudicium 333
Rhetores decem posteriores 203
Ῥητορικὴ γραφὴ 267
Ῥητόρων νόμος 50
Rhode, Rhodanusia 307
Ῥόθιον 170
Ῥύσια διδόναι 177
Ῥυτὸν 170

Σ.

Σαβάζιος *Sabadius* 329
Sacadas poeta 296
Σακοδερμιστὴς 39
Sacramento contendere 326
Sacra veterum non sine impensa, et ea locata 237
Sacrilegi non sepulti 314
Sacrificiorum reliquiae pertinebant ad sacerdotes 285
Samia terra 266
Samus colonis Atticis insessa 111
Σείειν 11
Secundas agere 293
Σεμναὶ θεαὶ 330
Senatores Rom. in ingressu sacrificabant 344
Senatores in curiam cogendi ratio Athenis 84
Senatus Atticus primo 400, *tum* 500, *mox* 600 *hominum* 166
Σερμύλη *urbs* 313
Servi in praeliis 241
Servi publici Athenis 2
Sequester 127
Σηκὸς *tria notat* 170
Semachidae 312
Σημεῖα 249
Σηπεδὼν 58
Sescupla 87
Sigilla veterum 292

Sicinnis saltatio 299
Silentium in coena 340
Simiae saltando capiuntur 299
Simpli equi Sellarii 234
Simus Simon 171
Σιρὸς 125
Sisenna facetus 269
Σίτησις 171
Σῖτος ἡμερῶν τριῶν 200
Σιτοφύλακες 172
Σκαμβωνίδαι 172
Σκαρισμοὶ 47
Σκαφίον, *genus tonsurae* 173
Σκαφοφόροι 172
Scopadae, familia 186
Scortatio publice permissa 316
Scribae nomen in decretis praemittebatur 35
Σκύθινοι χρησμοὶ 205
Smicythion 173
Socratis iudicium 46
Species 61
Spintharus 80
Sponsae ab foco paterno in curru abduci solitae ad domum sponsi 222
Sportula 326
Στασιῶται 174
Στειριεὺς 174
Στηλοκόπος 230
Stipa 150
Στοιβὴ 151
Στοιχεῖον *aliud* γράμματι 207
Στοῖχοι στοιχεῖν 156
Στρατηγὸς *admiral.* 343
Στρατηγῶν *munus* 175
Strombichides 175
Struere parietibus 106
Stryme 175. 176
Στρωτὴρ 176
Στυράκιον 176
Sublicae 176
Συγγραφεῖς 181
Συγκομιδὴ 352
Suidae mos 322
Suidas Thessalicorum scriptor 203
Σύλαι συλᾶσθαι 177
Σύμβολα 333 ποιεῖν 170
Συμμορίας ἡγεμὼν 179
Συμπαραγγέλλοντας 150
Συναρπάζεσθαι *in dictione* 145
Σύνδικοι 182
Συνηγορίαι 111
Συνήγοροι 182
Συνθῆκαι 250
Σύνταξις 182
Συντελεῖς 182
Supernates, infernates 117
Sus Cretensibus sacra 73
Συστῆσαι 349
Σφραγὶς δημοσία 184
Σχεδιάζειν 226
Σώματα ἐλεύθερα 258
Σωτὴρ Ζεὺς 57

T.

Tabiae 118
Tabulae quaestionum signatae 30
Ταγοί, *reges Thessalorum* 186. 246
Ταμίαι *Imperatorum Graec.* 269
Ταμίας δημοσίων χρημάτων 184
Τάξεις τοῦ φόρου 182
Taureas 183
Τεῖχος, *de urbibus Thracicis* 288
Τελειωθῆναι 63
Templorum vectigalia 237
Τερθρεία 321
Terram et aquam postulare 213
Tertias agere 293
Testimonium perhibentes in suggestu 303
Τετραδαρχία 185

Τετραρχία 185
Τίθεσθαι ὅπλα 89
Timolaus poëta 306
Tintinnabula in suppliciis 271
Tolus 189
Τούπίπεμπτον 71
Τριαγμὸς 296
Tria verba loqui licebat damnatis 145
Τρίβαλλοι 95
Tributum Athenis quantum 144
Trigarum usus 233
Τρίπρατος 286
Τριπτὴρ praelum 189
Τριταγωνιστὴς 293
Τριτοπάτορες 223
Τριττυαρχεῖν 190
Triturandi ratio antiqua 232
Τροχιλία 335
Tucetum 62
Τυραννιᾷν 96
Τυφοῦσθαι 187
Τυχεῖν λόγου 119

Υ.

Υ et οι aequipollent 327
Ὑακινθίδες 190. 206
Ὕβρις 86
Ὑδρεῖα ferre opus ancillarum 172
Versus, in scriptura 137
Veterator 286
Ὕης 251
Victoriae alatae 183
Vincula in festis demi solita 64
Ulpianus 228
Unctio mortuorum et convivalis 135
Ὑπέρα 29
Ὑπεραβίλτερος 350
Ὑπερβαλέσθαι 157
Ὑπερήμεροι 191
Hyperidis oratio contra Demadem maledica 101 *πρὸς Ἀπελλαῖον* 301 *ὑπὲρ Καλλίππου* 354
Ὑπολογίζεσθαι 192
Ὑπομοσία 192
Ὑποπίπτειν, adulari 97
Ὑποτρίμματα 61
Ὑποφόνια 192
Urnae iudicum Athenis 196
Ὕσπληγξ 30

Φ.

Φαλάγγια 193
Φανερὰ οὐσία 257
Φαυλίας 109
Φαρμακὸς 193
Φαρμαχθεὶς, φαρμακῶν 194
Φασκώλιον, φάσκαλος, φάσκαλος 194
Φατριὰ 264. 265
Φαῦλος 194
Φέρειν ἔρανον 216
Φερσεφάττιον 351
Φιλέας 290
Philippides 146
Philippicae Demosthenis ut numerandae 38
Philippi rerum gestarum ordo 23
Φιλοσοφεῖν 196
Φιλοψυχεῖν 346
Φιμὸς in talorum ludo 196
Foetus in utero an homo sit 222
Φορμίσιος 352
Fritillus 196
Phorbas 197
Φορβαντεῖον 197
Phorbantes 337
Φρατρίζειν, φρατριάζειν 197
Φρεάττοι 276
Φρυκτὸς 153
Φυγοδικεῖν 348
Φύλακες, praefecti 247

Φυλή 198
Fundus de fritillo 197
Φωκαεῖς conditores Massiliae 307

X.

Chalcus Dionysius 184
Χαλκοῦς τινας ἵστασθαι 69
Charidemus 107. 109. 173
Charicles 198
Χάρμος Atheniensis 95
Χειροτονία 77. 175. 185
Χελιδόνος πύθου 26
Χέρνιψ 199
Χηλὴ portuum 87
Χίμετλον 121
Χλαμὺς propria ephoborum 320
Χλῖδος vel χλῆδος 199
Χοινικίδες 345
Χοιρίδιον, καθάρσιον 99. 296
Χολλίδαι 199
Χρῆσαι, χρήστης 339
Χρῆσθαι 289
Χρονογραφία Eratosthenis 81
Χύτραι ad simulacra Deorum 300
Χῶμα in Piraeeo 351
Χωρὶς οἰκεῖν 187
Χωρῖται 188
Χωροφιλεῖν 218

Ψ.

Ψευδεγγραφή 200
Ψευδοκλητήρ 200
Ψηφόβολον 196
Ψῆφοι τετρημέναι vel ἄτρητοι 187
Ψῆφον διδόναι 39
Ψῆφος 75
Ψιθυριστής, ψίθυροι λόγοι 340
Ψοφοδεής 147
Ψυχρὸς ποιητής 289

INDEX SCRIPTORUM.

Aelianus 268
Aeschines explicatus 232
Aeschylus 92
Agathiae error 307
Ammonius 207
Aristophanes 72 99 *explicatus* 227 331
Arrianus 118 154 212
Artemidorus 125
Athenaeus explicatus 33 157 305 *emendatus* 76 121 282
Cicero explicatus 46
Clemens 187
Demaratus apud Stobaeum 262
Demosthenes 54 78 80 94 98 137 143 211 *explicatus* 70 140 270 302 352 353 *errat* 214
Dinarchus 88
Dio Chrysost. 88 125 229 316 *vindicatus* 307 *explicatus* 322
Diodorus Sic. 264 *deceptus* 24
Diogenes Laërtius 169 207
Diogenianus 295
Diomedes 256
Dionysius Hal. deceptus 21 *explicatus* 226 *emendatus* 53 71 103 179 206 233 266 311 343
Etymologicum 109 119 176 233 264 313 342
Eunapius 72

Euripides 33 262
Eustathius 208
Geminus 265
Glossarium 336
Herodianus 79
Hesychius 39 69 97 114 138 171 260 282 283 294 305 338 345 *explicatus* 84 102
Hyginus 9 117 191
Isaeus 88 104 317 *explicatus* 124
Isocrates 127 280
Iustinus 38
Libanius deceptus 145
Livius 216 273
Lycurgus 95
Lysias 88 178 278
Macrobius 337
Marius Victorinus 138
Menander explicatus 322
Nonnus 205
Plato explicatus 66
Plinius 119 218
Plutarchus 24 85 99 103 136 256 277 290 293 319 336
Pollux 15 45 68 104 124 134 152 239 263 266 268 *explicatus* 280
Polyaenus 105
Polybius explicatus 159 167 179 334
Priscianus 337
Proclus in Timaeum 206
Quintilianus 148
Scholia Apollonii 342 *decepta* 102
Scholia Aristidis 71
Scholia Aristophanis 58 61 119 124 126 204 297 299 305 316 321 325 *decepta* 157
Schol. Homeri 123
Scholia Sophoclis 230
Scylax 110
Stephanus 4 33 118 168 206 211
Suidas correctus 1 10 72 118 125 129 144 146 156 166 176 178 181 186 230 277 289 295 *error* 306
Syrianus 288
Teles apud Stobaeum 285
Theon 259
Thucydides 87
Ulpianus 180 184 207
Xenophon 309

MAUSSACI ADDENDA.

(Ex appendice ad Plutarchum de fluminibus,
Tolosae 1615.)

Dum relego vestigia retro, (Salmazi vir eruditissime) et iterum notas quas ad Harpocrationem, auctorem non contemnendum, scripsi, evolvo: ecce quaedam occurrerunt qua properanter scripta, qua oblivii causa relicta, qua intacta et inexplicata ob rerum quae animum tunc obruebant difficultatem. Multa praeterea ab operis peccata inveni, quae nisi spes decollet, secunda editio februabit. Interea temporis reliqua quae maioris momenti sunt coacervavi, et in unum veluti fasciculum congessi, ne dispersa huc illuc perirent, et idem quod libri mei margo in qua ea annotata sunt inter legendum, fatum subirent. Spicilegium igitur hoc est, in quo post messem enixus sum tollere paroramata, non omnia illa quidem quae mihi humanitus exciderunt, sed illa tantum, quae brevis et inopina relectio potuit observare. Quibusdam etiam locis controversis lucem tuli, et multa de novo addidi quae praestantissimi illius Lexicographi editionem illustrabunt et adornabunt. Tibi vero haec dedicare libuit (Salmazi) quia et me amas, et neminem melius te Harpocrationem novisse sciunt omnes eruditi, qui a te iamdiu spectant tot praeclara et illustria opera, ut Stephanum de urbibus, Epigrammata Graeca veterum, Geoponica, Solinum, Historiae Augustae scriptores, et alia innumera, quorum dominus ac possessor es. Sanos iudices percupiunt ut plurimum illi qui opera sua in vulgus edunt, quia *πάντα τὸν ὑγιῆ κριτὴν* studioso et erudito viro *ψυχαγωγεῖν* promptissimum est. At quem te saniorem eligere potuissem, quem sciebam magna ex parte olim hunc auctorem per literas emendasse cum Gothofredo Iungermanno?

Deinde tua sunt fere omnia meliora quae in hac appendice accedunt, quorum ut tibi gratias redderem, nolui ἀγνωμόνως, ut lentus aut durus debitor, diutius in obligatione manere, sed statim creditum exsolvere aequum visum est. Accipe igitur (MI SALMAZI) hasce curas nostras, quae institutae inter nos mutuae amicitiae iure tibi debebantur, et me tui admiratorem perpetuum redama. Vale. Tolosae ex Musaeo nostro. Kal. Septemb. Anno MDCXV.

ANIMADVERTENDA IN TEXTU.

Pag. 14. l. 18. Legendum est ἔστι δὲ καὶ κοινῶς τόπος.

Pag. 56. Corrige ὅτι δὲ εἶχον ἐν ταῖς ληκύθοις ἀργύριον ἐνίοτε, Δίφιλος etc.

Pag. 65. Versus Pherecratis ita distingue:

Κ' ἔπειτα, ἵνα μὴ πρὸς τοῖσι βωμοῖς πανταχοῦ
'Αεὶ λοχῶντες βωμολόχοι καλώμεθα,
'Εποίησεν ὁ Ζεὺς καπνοδόκην μεγάλην πάνυ.

Pag. 67. Pro περιθέμενος melius erit παραθέμενος.

Pag. 82. Versum Menandri ita concipe:

Βοῶν ποιείτω τὴν πόλιν διάστατον.

Pag. 140. Versum eiusdem Menandri hoc modo lege:

οὐ πῦρ γὰρ αἰτῶν οὐ λοπάδ' αἰτούμενος.

Pag. 162. Versus Carcini ita distinguendi:

οὐ κεῖνος ἐξέστησε, τὰς γὰρ ἐμφύτους
ὀρθῶς παγείσας φρένας
οὐδεὶς ἐπαίρει καιρὸς ἐξαμαρτάνειν.

Pag. 164. Eupolidis duo versus Trochaici ita concipiendi:

οὐκ ἐσωφρόνησας (ὦ πρεσβύτα) τὴν κατάστασιν
τήνδε λαμβάνων ἄφνω, πρὶν καὶ μαθεῖν τὴν ἱππικήν.

Pag. 192. Hipponactis versum ita corrige:

Ἔπειτα μάλθῃ τὴν τρόπιν παραχρίσας.

Pag. 205. l. 2. lege ἔθελον βάψας, vel θέλω.

Pag. 217. Eupolidis versus forte melius ita scribentur:

Ὃν χρῆν ἐν ταῖς τριόδοις κἀν τοῖσιν ὀξυθυμίοις
Πρὸς τὸ τρόπαιον τῆς πόλεως καίεσθαι περιτετριγότα.

Pag. 219. Legendum παρά τε Αἰσχύλῳ ἐν Κερκύωνι, ita putat eruditissimus Salmazius, cuius sententiae ego subscribo, nam vox Κεραυνῶνι, quam Aldina et nostra editio

habet, corrupta est. Porro fabulam Cercyonem docuisse Aeschylum patet ex catalogo eius Dramatum et ex Polluce.

Pag. 235. Versus Menandri ita distingue:

— — Ἕλκει δὲ γραμματίδιον
ἐκεῖσε δίθυρον, καὶ παράστασις μία
δραχμή.

Pag. 242. Lege ἵνα τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἔχῃ τῷ περίστατόν με ἐποίησαν.

Pag. 256. Hos versus ita concipe:

Ἀρξάμενοι πρῶτοι τειχίζειν τόνδ' ἀνέθηκαν
βουλῆς καὶ δήμου δόγμασι πειθόμενοι.

Pag. 260. l. 3. Vox πτώματα debet reponi statim post πτυόδωρος, et l. 15. vox πυνκὶ post πλωθεύς. non est servatus ordo alphabeticus.

Pag. 282. Lege Ἀλεύου τοῦ Πύῤῥας.

Pag. 298. Aeschyli versum corruptissimum ita restitue ex sententia Claud. Salmazii:

Καὶ πέλτ' ἀναγκύλητα καὶ χλῆδον βαλών.

Pag. 300. Tertium Eubuli versum hoc modo cum Salmazio redintegra:

Καὶ σῖτον ἐπὶ μύρμηκας ἡμερῶν τριῶν.

ANIMADVERTENDA IN NOTIS.

Pag. 29. Versum ex Alope Euripidis ita legere debes:

Ὁρῶ μὲν ἄνδρα τόνδε γυμνάδα στόλον.

Ibid. l. 23. Post vocem Κερκύων adde. Imo et testatur Pausanias Atticis, Choerilum poetam docuisse quoque drama quod dictum fuit Ἀλόπη. Ita enim illic loquitur diserte: *Χοιρίλῳ δὲ Ἀθηναίῳ δρᾶμα ποιήσαντι Ἀλόπην.*

Pag. 49. Lege *Monseigneur le Dauphin*, et dele voces *le Prince*.

Pag. 91. dele *ex Meiracyllio*, et repone socius a iuventute. Aeschines orat. contra Ctesiphontem: *ἔστι τις Ἀριστίων Πλαταϊκὸς ὁ τοῦ Ἀριστοβούλου τοῦ φαρμακοπώλου υἱός, εἴ τις ἄρα καὶ ὑμῶν γινώσκει, οὗτός ποτε ὁ νεανίσκος ἑτέρων τὴν ὄψιν διαφέρων γενόμενος ᾤκησε πολὺν χρόνον ἐν τῇ Δημοσθένους οἰκίᾳ.* Demosth. Midiana *μειρακύλλιον ὢν κομιδῇ*, cum adolescentulus esset. Phrynich. in Ecl. dict. Attic. *τὸ δὲ μειρακίσκος, καὶ τὸ μειράκιον, καὶ μειρακύλλιον ἐπὶ ἀνδρῶν.* Vertendum igitur erat, a iuventute, non ut scriptum a nobis est properanter *ex Meiracyllio*.

Pag. 103. In verbis Philostrati forte pro τοὺς διαλόγους κολάζοντος, legendum σχολάζοντος, ut in dissertatione p. 388. l. 2 pro εἰσικνοῦντος forte melius εἰσκινοῦντος, quanquam ferri possit altera lectio, ut in secunda editione sumus probaturi.

Pag. 134. Adde post φθέγγεται. Corrigendus est Suidas duobus locis, primo ubi βαρῶ legitur, reponi debet Βαυβὼ, et secundo ubi Δημὼ, legi debet Δηώ. illud colligo ex his verbis, ἐξένισεν ἡ βαρὼ τὴν Δημὼ, quae etiam corrigenda sunt et ita restituenda, ἐξένισεν ἡ Βαυβὼ τὴν Δηώ. alludit enim vel potius loqui vult de Baubone, quae Cererem hospitio recepit, eique cyceonem aut cinnam obtulit, quam cum Ceres accipere noluisset, utpote quae in luctu esset, ferunt pudenda Baubonem hanc deae exhibuisse. Clemens Alexand. protrept. ξενίσασα ἡ Βαυβὼ τὴν Δηὼ ὀρέγει κυκεῶνα αὐτῇ. etc. quae apud Clementem videre potes. Hesychius est etiam liberandus a mendo. Legitur apud eum βαυμὼ, τιθηνὴ Δημητρός: corrigi debet, Βαυβὼ, quod et ipse ordo alphabeticus requirit. Baubo igitur nutrix Cereris. Orpheus:

— Παῖς δ' ἦεν Ἴακχος
Χειρί τέ μιν ῥίπτεσκε γελῶν Βαυβοῦς ὑπὸ κόλποις.

Et reliqua, quae ex eodem Orpheo adducuntur apud Clement. Alexand. in protrept. et apud Euseb. Arnob. lib. 5. de hac Baubone multa, versus Orphei ille ita vertit:

Quas cava succutiens Baubo manu, nam puerilis
Olli vultus erat, etc.

Clemens Alexandrinus citato loco Baubonem hanc et Dysaulem de quo Harpocration, Gigantes facit. At Palaephatus ἐν πρώτῳ Τρωϊκῶν retulerat Baubonem et Dysaulem simul excepisse Cererem, ut testatur Harpocratio ipsemet voce Δυσαύλης. Hinc forte restituendum apud Menandrum Rhetorem περὶ μυθικῶν· ἢ ὅτι ἡ Δημήτηρ παρὰ Βαυβῷ ἐπεξενώθη. Hodie legitur Κελεῷ nescio qua auctoritate et qua ratione, forte quia existimavere Phliasii Celeonem cognatum et sanguine iunctum Dysaulis. Pausanias Corinthiacis: Δυσαύλην δέ φασιν ἀδελφὸν Κελεοῦ, quam opinionem videtur reiicere Pausanias paulo post, cum ait, οὐ μὴν οὐδὲ Κελεῷ προσήκων ἐμοὶ δοκεῖν.

Pag. 169. l. 21. Post Laertius adde, et Ammonius voce νῆες, Δικαιώματα τῶν πολέμων, de quibus alias agemus.

Pag. 182. l. 24. post eminentioribus adde, *barbagenicolae*, non ut male vertit Scaliger *manticobarbicolae*, quia σάκος hic barbam significat, non manticam.

Pag. 183. l. 25. a verbis in litera K usque ad illa in litera χ

dele omnia, et loco eorum repone. In litera Ξ, in cuius laterculo nullum relatum est, adscribe Ξοανηφόροι. Scholiastes Aeschyli ad Septemtheb. εἴρηται δὲ καὶ ἐν Ξοανηφόροις Σοφοκλέους etc.

Pag. 186. l. 27. Post vocem duos adde. Auctor est Lamprias Plutarchi filius in libello sive potius indice quem fecit librorum paternorum, eumdem Plutarchum librum composuisse qui ita inscribebatur, περὶ Θεοφράστου πρὸς τοὺς καιρούς. Male illi qui restituere tentant πρὸς Θεόφραστον περὶ τοῦ καιροῦ, nam hic est sensus Lampriae, Plutarchum librum scripsisse de Theophrasti libro inscripto πρὸς τοὺς καιρούς. nihil *verius*.

Pag. 186. l 36. Post voces famosorum erant, adde. Imo e contra Paeanes hymni erant proprie quos in honorem Deorum canere solebant, et olim apud Graecos religioni habitum est in honorem cuiusquam mortalium paeanem canere, unde accusatum referunt Aristotelem coram illis magistratibus, quos *Εὐθύνας* vocabant, quod in honorem Hermiae Paeanem composuisset. Honor ille debitus tantum fuit Diis Deabusque; sed adulatores, ut docet Athenaeus lib. 6. hoc genere laudum et honoris viros principes ornare coeperunt. Caeterum de Paeanum abusu habes etiam multa lib. 15 quem consules, adi et ad cap. 14. lib. 6 animadvers. Casauboni.

Pag. 189. l. 26. Post vocem apponebantur, adde. Sed an haec vera sint, faciunt ut addubitem verba Hesychii Grammatici eruditissimi, qui vult epigramma illud exstitisse in donario quod oblatum est in insula Samo templo Iunonis, et ita conceptum fuisse. *Βάστα Κάρας Σάμιος Ἥρῃ τήνδε θήρηναν* (forte *θηρίαν*) *ἔθηκε*. Verba Hesychii ita habent: *Βάστα Κάρας*, ita legendum, *δύο ταῦτα ὀνόματα. Ἐπιγέγραπται δὲ ἐπὶ ἀναθήματος ἐν Σάμῳ ἐν τῷ τῆς Ἥρας ἱερῷ οὕτω*, ut iam a nobis relatum est. Hanc puto sententiam veram, non eam quae a nobis per coniecturam primo allata est.

Ibid. l. 24 et 27. Post vocem lectionem, adde. Imo veram lectionem supra attulimus. Iambus est non scazon versus ille Menandri,

οὐ πῦρ γὰρ αἰτῶν οὐ λοπάδ᾽ αἰτούμενος.

Pag. 235. l. 20. Post vocem libri adde. Caeterum de Demomele hoc et Demosthene qui eum prodidit, Zetzes Chiliade VI. hist. 50. sic scripsit:

Ὁ Δημοσθένης ἑαυτοῦ ἀνεψιὸν μηνύει,
ᾧ κλῆσις Δημομέλης ἦν, ὥσπερ Αἰσχίνης γράφει.

Vide et reliqua.

Pag. 271. l. 23. Post voces nusquam legi, adde. nisi apud

Suidam voce ψαμμοκοσιογάργαρα, ubi ita legitur καὶ παρὰ Ἀριστομένει ἐν Βοηθοῖς. Unde coniicere licet futilem esse coniecturam nostram, et veterem Prisciani lectionem retinendam. Consule Acharnens. Comici et eius Schol. pag. 370. ult. edit. hinc enim sua Suidas. Sed Macrobius pag. 425. ult. edit. cap. 20. lib 5. habet, *nec aliter Aristomenes ἐν μύθοις*, forte illic restituendum βοηθοῖς, prò μύθοις.

Pag. 123. Post vocem citantur, adde. Sed omnibus illis in locis non Δαναΐς in singulari, verum Δαναΐδες laudantur, quod facit ut nihil pertendam. Habeo tamen auctorem qui me docuit opus illud poema fuisse constans versibus heroicis. Operis patrem quidem ille non laudat, sed Harpocrationis instar ὁ Δαναΐδα πεποιηκὼς inquit, adducto ex eo poemate fragmento. Sufficiat igitur in praesens de poemate aliquid certi protulisse, quando de auctore vix potest, ut coniicio; ipsis enim Harpocrationis temporibus et Clementis Alexandrini, quem mox laudabo, ignorabatur vel saltem dubitabatur quisnam ille esset qui poema illud composuisset. Unde simpliciter non addito auctoris obscuri nomine, sed indicato tantum opere, dicere solebant ὁ τὴν Δαναΐδα πεποιηκώς. Audi Clement. Alexandrinum Stromat. 4. τὰ ὅμοια λέγει καὶ ὁ τὴν Δαναΐδα πεποιηκὼς ἐπὶ τῶν Δανάου θυγατέρων ὧδε·

Καὶ τότ' ἄρ' ὡπλίζοντο θοῶς Δαναοῖο θύγατρες
Πρόσθεν ἐϋῤῥεῖος ποταμοῦ Νείλοιο ἄνακτος.

Ita solent aliquando Graeci magistri incertos et innominatos auctores citare, indicatis tantum eorum operibus, ut Scholiast. Pindari ad Od. 10. Olymp. τὸν γράφοντα τὴν Θησεΐδα, et ad Od. 10 Nem. τὸν τὰ Κύπρια γράψαντα laudat, et Demetrius Triclinius ad Soph. Oedip. Col. τὸν γράψαντα Θηβαΐδα κυκλικὴν sine nomine auctoris, qui forte est Polemon ille, cuius opus περὶ Θήβησιν ab Schol. Pindari ad Od. 7. Olymp. adducitur. Et hic finis esto. Reliqua quae adhuc supersunt secunda editione recensebuntur et emendabuntur.
